5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1050 Joi 1 Iulie 1910

Inutilitatea partidului liberal

Se va părea curios titlul acesta! Cum, cel mai mare partid din țară, cel mai cu trecut istoric în desfășurarea istoriei contemporane, tocmai partidul liberal să fie inutil pentru desvoltarea mai departe a țării? Dar asta nu se poate! este o utopie! este a arunca vălul asupra puterii ideilor, este a ignora o mare parte din națiune!

Nu vom face doctrină. Europa întreagă asistă la îngroparea liberalismului clasic. Cerințele sociale de astă-zi sînt așa de complexe, că pentru a le rezolva nu mai e de ajuns formula seacă, a doctrinarului, ci cunoașterea de aproape a lucrurilor. Și în fapt s'au văzut legi democrate votate de conservatori și legi reacționare votate de liberali. Deci nu discutăm ca doctrină; liberalismul e condemnat din principiu.

De altă ceva ne ocupăm acum.

Liberalismul romînesc în specie e în decadență. Burghezia întrată pe portița largă a lui 2 Maiu 1864 și apoi consfințită prin constituția de la 1866, astă-zi s'a îmbogățit; curat vorba d-lui Jorj Diamandi „s'a ciocoit". Liberalii au avut de șefi boeri. Și Brătianu și Sturdza sînt boeri, ce prin instinct, in la clasa lor. In jurul boerismului lor, toți acționarii creditelor, băncilor, etc., s'au îmbogățit; și din ficiorii de spălătorese, de meseriași s'a ajuns azi la clasa de burghezi ciocoi liberali, cari nu se mai uită înapoi, ci tot în sus cată.

Ciocoirea aceasta a statului major liberal e un semn al timpului, și aici stă de fapt și în mod instinctiv apropierea sufletească ce de ani întregi s'a stabilit între cea mai reacționară parte a conservatorismului—Carpiștii și liberalismul ciocoit al d-lor Sturdza și Brătianu. Contra păturei tinere și culte, rîdicată prin muncă și dornică de a răsbate sus la cîrmă s'a dat mîna instinctiv de boerii deposedați și de ciocoii parveniți.

Cei dintîi—boerii—au rămas reprezentanții naturali ai latifundiilor teritoriale. Expresia cea mai clasică a acestei stări politice ne-a dat'o și ne-o dă rîdicarea în vaza partidului a persoanei și familiei Nababului, cum și în formularea doctrinară a d-lui Carp că cine n'are rentă terestră de 50,000 lei pe an să nu facă politică.

Cei de al doilea—liberalii clasici—au acaparat instituțiile de bancă și de credit și prin cupoane realizează aceleași beneficii, ca și cei cu renta terestră. Și cine nu vede este că setea cea nebună, că ori-ce act politic ce l fac să-l transforme în rentă, în cupon, în acțiuni de bancă! E un strigăt ascuns al conștiinței liberalului ciocoizat de a se asigura în dosul rentei de stat.

Expresia clasică a acestei stări de lucruri e familia Brătianu și toți înrudiții ei. Dacă ar fi să se facă bilanțul îmbogățirei teritoriale a Nababului prin politică ar fi cu mult mai pe jos de cît al îmbogățirei familiei Brătianu prin politică în rente și tantieme.

De aceea, întâia consecință a unei asemenea stări sufletești este că în dosul grijei persoanelor d spare interesul maselor; iar dacă de formă îi preocupă, nefiind preparați de cît pentru ei, legiferează și rău și prost pentru obște. Cei 3 ani de guvernare liberală brătenistă stau dovadă.

Cînd dar o mînă de oameni, cari diriguesc un așa zis partid, s'au aratat și se arată incapabili de a cuprinde în cercul luminos al conștiinței lor altceva de cît rentă, tantiemă, beneficii, pentru sine și ai lor și transformă în bani ori ce vine în atingere cu ei, pot cel mult furniza directori de credite și bănci, membri în consiliile de administrație, slujbași financiari cît poftiți, dar oameni de stat nu, oameni de pus în slujba națiunii nu.

S'ar putea chiar legifera pentru o perioadă de vreme: că avîndu-se în vedere și considerînd, că pentru bunul mers al întreprinderilor romînești se cer oameni speciali, în lipsă de ori ce școală specială tehnică, familia Brătianu și acoliții ei se oferă a furniza slujbași buni, pentru ori-ce afaceri de comerț și bancă, dar să nu mai fie puși în trebile politice, să li se închiză drumul și cărarea.

Revendicările maselor poporului nostru aci cine să le ceară și să le îndeplinească? Democrația romînă n'are ce căuta în rîndurile liberalilor ciocoiți a la Brătianu. Chiar din generoși, numai aceia s'au aclimatizat la liberalii ciocoi, cari, ori erau ciocoi de rasă și instinct, ori aveau înclinări native către asemenea lucruri. Idealiștii, teoreticienii au stat de o parte, căci la liberalii ciocoizați nu ideile joacă în cumpănă, ci interesele.

Și acum la întrebarea pusă la început: mai este o utopie, o imposibilitate faptul dispariției partidului liberal, ori o necesitate neaparată a ciocoizării oamenilor, cari au moștenit liberalismul, dar nici l'au înțeles, nici l'au practicat?

Gh. Ghibănescu

Cheful asasinilor

O casă specială din Münich, a fost angajată să facă instalații de inhalații și de aer comprimat, la Slănicul din Moldova și acest fapt divers banal, acest eveniment absolut ridicol, a fost sărbătorit prin un mare banchet pe care eforia l'a plătit cu mii de lei.

Eforii au chefuit, cheltuind mii de lei, iar la Iași spitalul central se închide, căci până acolo au mers eforii cu risipa, cu mania de a instala și de a clădi, că astă-zi nu mai sunt fonduri pentru a întreținerea spitalului central.

Porțile acestui spital se vor închide de la 1 Iulie pe timp nedeterminat. Bolnavii acum aflători acolo, vor fi trimiși să se căznească cum vor putea, iar alți bolnavi nu vor mai fi primiți.

Steagul negru ar trebui arborat la poarta spitalului din Iași, căci este un adevărat doliu pentru a doua Capitală, ca ei să fi rămas fără a fi gazdă pentru suferinzi.

In anul 1899, țara fiind împrejmuită de spectrul falimentului, țara nevoită să se dee vîndută Băncei Naționale, nevoită să ducă hîrtia de țigară amanet la Berlin, in acei an dezastruos și afacerile Spiridoniei mergeau prost.—Așa de prost, că epitropii, ca să închipuiască bani pentru bolnavi, pusese amanet, la bancheri, efectele de stat ce se aflau depuse ca garanții de arendași.

Dar spitalul n'a fost inchis!

Acum, însă, el se inchide, lăsind Iașul fără spital, pîngărind și caritatea moldovenească și mormintele acelor nemuritori, cari au luat de la copiii lor, din partea cuvenită acestora—făcind dar celui mai scump odor: sănătății publice.

Glasul nostru resună în pustiu, noi știm. Noi nu vedem nici un protest de nicăieri. Consiliul sanitar al comunei, primarul, prefecții, mandatarii liberali, nimeni nu se mișcă.

Asasinii, epitropii, au chefuit la Slănic: în șampanie și-au înecat nepăsarea sau inconștiența.

Și Iașul rămîne fără spital și această crimă va insemna încă o crimă a regimului liberal, a gheșeftarilor liberali.

Indolența Moldoveanului

Un ziar din București numește pe d. V. G. Morțun „singurul moldovean în actualul cabinet".

Nici d. Costinescu, care este iașan, nici d. Al. Constantinescu, care este din Bacău, nici d. Orleanu, care este gălățean—nici unul nu este moldovean, ci numai d Morțun, care, pe lîngă că este romașcan, a mai făcut și șoseaua Trg.-Ocna-Slănic.

Monumentul acesta extra-ordinar, lucrarea aceasta gigantică: refacerea unei șosele pe o distanță de 16 sau 18 kilometri, au reinviat obârșia de moldovean în d. Morțun, după cum ceilalți moldoveni, mai sus citați, nefăcînd nimic, în resorturile lor, pentru Moldova, trec acum ca fiind, ei, sărmani șoldoveni, ca fiind de peste Milcov.

Dar d. Morțun, la banchetul ce i-a fost oferit pentru gigantica sa operă—a făcut și moldovenizm.

Noi nu suntem pentru a se face Moldovenizm și el ni se pare o joacă de copil, cînd cine-va îl face—cum l'a făcut d. Morțun—la un pahar cu șampanie.

Dar în șiretenia ministrului lucrărilor publice a fost o notă importantă, după cum n'a fost nici o notă importantă în șiretenia vulpoiului de la Letea, care a băut pentru descalificatul de la Răteești.

Nota importantă a fost, că d. Morțun a vorbit despre spiritul foarte puțin stăruitor al Moldoveanului, despre lipsa lui de insinuanță. Șoseaua sărbătorită, spre pildă, n'a fost obținută de epitropi, de deputați, senatori din Bacău și din Iași ci de locuitori, cari s'au plîns probabil, că nu mai pot circula pe șoseaua stricată.

D. Morțun a vorbit despre indolența moldovenilor din partidul liberal, cari cum voiți să poată fi insinuanți, să răsbească, dacă ei nu deschid ușile ministerelor, de cît pentru a cere hatîruri.

Moldoveanul conservator-democrat sau conservator este cu totul altfel și dacă nici un deputat sau senator liberal al Iașului, n'ar putea dovedi că a făcut ceva pentru orașul seu, apoi alimentarea Iașului cu apă, în primul rînd; atîtea mari îmbunătățiri și clădiri, făcute toate sub conservatori, sunt martore ale dragostei conservatorilor pentru Iași.

Cînd sufletul cui-va este stăpînit de prea mult altruism; cînd, spre a exista, trebue să faci pe jalbarul la ministere—nu mai ai nici chip, nici fason, să vorbești celor de sus în chestii importante.

Acesta este, perfect cazul liberalilor din Iași și, foarte probabil, și al acelora din restul Moldovei.

Chestii estetice

Expoziția de la Școala de Bele-Arte

S'a publicat mai zilele trecute lista de clasificație a elevilor acestei școale. Cetitorul a observat de sigur bogăția medaliilor de bronz și de argint clasa III și II și foarte multe *mențiuni*. Dărnicia asta nouă în darea *medaliilor* se datorește noului regulament, care a crezut că schimbînd titlul calificării a izbutit deja să creeze artiști. Toți cei cu *mențiune* sînt de fapt repetenți, ca neapți și numai cei cu medalii sînt promovați.

Consiliul profesorilor de la Iași în timp de 27 ani a crezut că elevii Bele-Artelor ca începători ce sînt nu merită de cît mențiuni și nu medalii, căci la concursuri nu se pot încumeta de cît cu slabi succese, și că dar regulamentul nu se poate aplica în litera lui, nefiind croit după starea de lucruri de la noi. Se vede că practica de 27 ani n'a fost o rațiune goală de a se proceda așa, și că vechii directori ca Panaiteanu, Stahi, artiști recunoscuți au știut ce fac, cînd s'au mulțumit cu mențiunile și nu cu medaliile.

Pentru a vedea cu ochii sporul artistic al elevilor trebue vizitată expoziția. Destul s'a vorbit în ziar de profesori; acum era locul de a ne ocupa de elevi.

In adevăr expoziția a împlut 4 săli; unde erau expuse lucrări de sculptură în ghips, marmoră și pămînt (maestru *Bălăcescu*), lucrări de perspectivă (profesor *Atanasiu*), desemnuri (maestru *Artachino*) și pictură (maestri *Popovici și Bardasare*.

Catedra de perspectivă e nouă și era o necesitate de a se înființa; lucrările elevilor arată metoda profesorului, atît de cunoscut prin frumosul examen trecut cît și prin dragostea cu care s'a încunjurat din partea cazacilor d-lui Haret

Secțiunea desemnului arată un vădit spor la cursul d-lui Artachino, de cît foarte multe lucrări sînt comune cu a liceelor și gimnaziilor, fără să arăte elevii mai multă aplicare nici lucrările o mai deosebită technică.

Secția picturei variată în pînze, variată în talente, de la cele mai rudimentare pînă la cele mai alese. Aici e terenul cel larg al alegerii talentelor, care mijesc supt iscusitele îndrumări ale maeștrilor. Mi s'a părut prea mult *nud* din cel mai obscen, luat după tipuri, cari nu întrunesc nici frumusețe formeler nici esteticul trăsăturilor. Este cred, un exces de școală mai mult de cît de utilitate practică.

Nici ca profesor public, nici ca artist cu clientelă în piață nu va face uz de trivial în poziție, și fără a face altă observare sala de expoziții școlară nu corespunde cu nici o sală de pinacotecă din lume.

De alt-fel am observat unele pînze bine executate și elevii făgăduesc ceva pentru viitor dar fără debușeu. Pînzele de compoziții sînt la început, și acolo e crearea, acolo e arta.

In secția sculpturei semnalăm cîte-va lucrări de talent. Elevul Haulică, absolvent laureat, a prezintat mai multe piese: *pe gînduri*, (după natură) *un nud* de copil ce se deșteaptă, *Copilul cu pisica*, O bătrînă (cap de expresie), *o jumătate nud* cu mînele legate de un copac, compoziție (concurs); *Dasaratas* din Gh. Coșbuc, *privind o floare* (după natură).

Elevii Simionescu Gh., Boambă Horia Grigorovici Alex., și Hette Richard au expus iarăși lucrări destul de reușite și auume:

Gh. Simionescu (an V): Cap de expresie (concurs) un nud de copil ce doarme aruncînd bila (studiu de nud) Boamba Horia (an III): At. Teodorini (bust), tip de negru, (după natură), studiu de mimică Grigorovici Alexandru (an III): Frica (nud, concurs), 5 busturi după natură.

Hette Richard (an III): Frica (nud, concurs), 4 busturi după natură, 2 basoreliefuri, un studiu de anatomie.

Pe cînd maeștrii discută și se discută elevii lucrează și cu vădit spor.

***

CATE-VA NOTE

Afurisenie dedicată firului telefonic și special Iași-București.

De cînd ai fost creiat de geniul fostului director Cerkez—mai mult ai fost stricat și beteag. Așa să rămîi toată viața ta. Să te îndrepți, cînd se vor îndrepta Brătianii de boala îmbogățitului, cînd se vor împăca toate elementele conservatoare, cînd va umbla bine ceasornicul Mitropoliei din Iași și cînd va deveni Nababul mînă spartă.

Amin de trei ori!

*

Brătieniii vor să pună mîna de toate acțiunile Govorei. Dacă Gomora a fost mistuită de focul cerului, acțiunile Govorei vor fi mistuite de Brătieni.

*

Confratele Brănișteanu se arată scandalizat de moda cea nouă a rochiilor damelor. Aceste rochii ar avea menirea să pună en vedette *formele*—ceea ce face lui Brănișteanu impresia unei pornografii.

Brănișteanu greșește: forma ie toată chestia femenină—fond n'a existat nici cînd rochiile se purtau ca pe vremea noastră, nici după moda de astă-zi.

*

Un prieten scrie gazetei: „deplasați-mă, vă rog, la Biarritz. Spuneți, că amicul vostru se va repauza toată vara în acea încîntătoare localitate de pe golful Gascogniei.

Dar dacă veți avea nevoe de mine, să știți că sunt la via din Pocreaca, unde am fost și anul trecut.

Voesc să fac față maniei anotimpului!

*

Citim într'un ziar de provincie la rubrica... *„deplasări"*:

„Pe ziua de ieri amicul nostru a cîștigat un nou născut.

Atît d-na cît și noul născut sînt în perfectă sănătate.

Să le trăiască și cu noroc".

Iată un nou gen de deplasare: ea nu privește trenul, ci moașa.

OAMENI ȘI LUCRURI

ZIUA DE MÎNE

...De sus, de la fereastră privesc cum se deschide și se adîncește tot mai mult șanțul îngust, în linie dreaptă. Pămîntul, muiat și înegrit de ploi, cedează ușor, se dă în lături, par'că de bună voie, ca și cum ar fi conștient că ajută îndeplinirea unei opere bune; ca și cum are senzația vie și binefăcătoare că va adăposti în sinul său apa cea dătătoare de roade, dătătoare de sănătate și de viață. Și oamenii lucrează cu drag și dînșii. La rîndul lor, ei știu că înfăptuiesc opera cea mare, dusă în curînd la bun capăt. Căci în aceste mici și repezi lucrări de instalațiune se rezumă, de fapt, toată acea lucrare uriașă care se apropie de sfîrșit, opera herculiană ce însamnă aducerea de la mari depărtări a unei ape bune și mîntuitoare. Iar în fiecare tub ce se coboară pe brațele groparilor în sinul pămîntului revedem toate acele mii, sute de mii de tuburi cari se îmbină ca într'o rețea infinită,—artere în care peste puțin va prinde să circule și lichidul de viață al anui organizm, să pulseze vigoarea și speranța unui oraș, prea mult sacrificat vremii și nepasării.

La un moment dat cazmaua groparului se împiedică de niște olane vechi. Scoatem cîteva din ele, le privim de aproape: sunt urmele unei vechi instalațiuni de apă,—veche de secole și astăzi nefolositoare, pentru că fuse insuficientă și întrucîtva primitivă. Dar urmele fac dovada că, în urmă cu veacuri, domnitori binevoitori — ca Gr. Ghica și Moruzzi — au luptat pentru rezolvirea acelei vitale probleme a apei potabile. Nu e de sigur vina lor că le-au lipsit mijloacele tecnice, într'o vreme cînd legăturile noastre cu lumea europeană aproape nu existau și cînd marile întreprinderi mondiale pentru executări de uriașe lucrări de instalațiune—cum sunt astăzi—erau încă necunoscute.

Și astfel șanțul lung, de mai multe zeci de metri, se umple; tuburi de canal și tuburi de apă încap, de-opotrivă adăpostite și se lasă ușor acoperite de movilele de țărînă care așteaptă. Iar pe marginea șanțului rămîne, ca o mărturie a zilei de eri, fîntîna din curte, tăcută și tristă ca și mai înainte. In curînd nu va mai avea nici un rost, ci va sta tot mai stingheră, tot mai de prisos, tot mai disprețuită, seculara fîntînă care în lunile de vară, cînd cișmelele secau, atrăgeau sute de brațe și de guri, dornice de apa ei proaspătă, rece și abundentă.

...Iată acum, trecînd și oprindu-se în dreptul șanțului, — aparul curții, cu jugul între umeri și balansînd căldările goale. El privește lung lucrarea pe sfîrșite; se uită în fundul șanțului și măsoară cu tristețe adîncimea și lungimea lui, întinderea tuburilor. Își dă bine seama că toate aceste însamnă peirea lui,—căci el e frate bun cu fîntîna, el e un produs al vremei de eri, care se duce odată cu sosirea apei trebuitoare și mîntuitoare. Soarta lui e pecetluită și nu înduioșează pe nimeni. Ziua de eri trebuie oricînd sacrificată zilei de mîni.

Rodion

Naționalism-Gregarism

Deși în toiul verei, cînd senzațiile publicistice sunt rare, revista bucureșteană „Facla" a reușit să pună mîna pe o chestiune care pare a pasiona publicul într'un grad înalt.

E vorba de mult delicata chestiune a „originei d-lui N. Iorga", cunoscutul profesor, academician și — last not least — deputat al colegiului al doilea de Iași, ales pe tema naționalismului. Se știe că expresia cea mai viguroasă a luptătorilor naționaliști iașani este și un alt profesor universitar iașan, președintele ligei culturale, fost candidat liberal național la ultima alegere de senator în Iași.

Dl. N. Iorga s'a impus prin... lungime, celalalt prin... o virtute contrarie. Dar nimeni n'a putut prevedea că va veni vremea ca să se poată imputa șefului suprem, d lui Iorga, — sufletul însuși al naționalismului — ceea ce s'a imputat celuilalt, pe care-l trădează numele chiar: originea străină.

Și cu toate aceste faptul e peremptoriu. L'a mărturisit cu multe ocoluri și reticențe, însu-și d. N. Iorga. C'a mărturisit că sudălml, cu scrîșniri de dinți, cu înjurii, — dar nu mai puțin l'a mărturisit si diferite ziare și reviste au înregistrat, au comentat mărturisirea.

Iată bună oară ce reflecțiuni inspiră „cazul" Iorga, unui redactor al „Nouei Reviste Romîne":

„In timpul din urmă adversarii d-lui Iorga au pus în discuție origina acestuia și au și descoperit, zice-se, că d. Iorga ar fi după tată bulgar și după mamă grec.

După o așa descoperire bucuria adversarilor a fost foarte mare. Ei ne repetă de atunci într'una: Iată ce naționalist sincer este d. N. Iorga; combate pe străini și el se trage singur din părinți străini!!

Deși suntem adversari ai d-lui Iorga, nu putem cu toate acestea să împărtășim această bucurie, fiind-că ea ni se pare fără rost. Origina după neam nici nu adaogă și nici nu scade din valoarea ideilor pe care cine-va le exprimă. Logica ideilor începe de unde încetează influența anccnstrală. Bulgar, Grec, sau neaoș Romîn, d. Iorga, ca gînditor (nu ca muncitor), are pentru noi aceiași valoare; adică prea puțină.

De altfel descoperirea pe care au făcut'o adversarii d-lui Iorga, nu numai că nu ne îndrituește să ne schimbăm judecata față de aceasta din urmă, ci din potrivă ea ne confirmă părerea pe care cetitorii noștri au găsit'o adese ori exprimată în coloanele acestei reviste asupra *naționalizmului așa cum se înțelege la noi.*

Iată ce scria d. Rădulescu-Motru în No. 21 de la 14 Marte trecut, adică pe vremea cînd nici nu se pusese în dis-

cuţie origina d-lui N. Iorga: „La fiecare doi trei ani avem cîte o criză naţionalistă de un caracter deosebit, Aci ne afirmăm naţionalismul ameninţînd pe Bulgari, aci pe Greci, aci pe Evrei, aci pe Unguri, aci pe Austriaci... Este destul un gest dintr'o parte şi un bun agitator care să ne trezească, pentruca imediat să ne vedem tîrîţi într'un curent naţionalist. Şi ceea ce este mai trist este că mat totdeauna gestul provocător este exploatat, pe rînd, de cîte unul din presupuşii noştri duşmani Evreul ne îmbie să urîm pe grec, grecul pe evreu, austriacul pe ungur, ungurul pe austriac; totdeauna, după vorba bătrînească, noi ne facem coadă de topor pentru a lovi în cineva. Dacă sufletul nostru ar fi mai puţin egar, noi am fi mai consecinţi în idealurile noastre naţionaliste, şi mai ales în duşmăniile noastre. Prea plecăm des cu răsboiul sfînt în contra neamurilor străine. Prea ne aprindem uşor. Ar fi bine să ne dăm ceva răgaz înainte de a pleca cu naţionalismul nostru în contra cuiva. Să judecăm mai de aproape pe evreul care ne îmbie să urîm pe grec, şi la rîndul său că judecăm şi pe grec, sau pe acela csre se trage din greci, — care ne îmbie să urîm pe evreu. Să iubim şi să urîm după cum cere firea noastră personală de Romîni, iar nu să servim într'una drept coadă de topor pentru fapta pătimaşă a cetăţii excentric. Să ne iubim neamul şi să fim solidari la sacrificii, dar înainte de toate să fim, fie-care dintre noi, cineva. Sacrificiul există, cînd *ştim* că-l facem: turmele de oi, cari se aruncă prin imitaţiune în apă şi se îneacă, nu fac nici un sacrificiu, fiind-că ele nu ştiu ce fac".

In majoritatea cazurilor acei care exagerează sentimentul naţionalist pînă la şovinism nu sunt autohtonii unei ţări, ci acei de origine străină.

Aceasta este o cunoscută observare a sociologilor.

Care să fie cauza?

Probabil că natura operează în aceste cazuri un fel de compensaţie, şi pînă la un punct de educaţie. Autohtonii, fiind de veacuri strînşi legaţi de pămîntul strămoşesc nu mai simt în ei nevoia mrnifestărilor sgomotoase; cei de origină străină însă da, fiind-că ei sunt la începutul legăturei lor cu pămîntul de adopţiune".

Litere-Ştiinţe-Arte

Intermezzo. — Odată cu sosirea vacanţei revistele literare—ba chiar, cele politico-literare, căci avem şi de aceste —îşi suspendă apariţia. De multe ori aceste suspendări temporare, anunţate că ar fi provocate de lunile de căldură, sunt de fapt ocaziuni binevenite pentru dispariţia complectă a publicaţiunilor în chestiune. Ocazia e binevenită, ca publicul să poată uita, să se poată deprinde cu lipsa unor anumite reviste şi astfeliu situaţia se uşurează.

Pentru gazetăria cotidiană, se înţelege, dispariţia ori suspendarea publicaţiunilor periodice crează oare cari dificultăţi şi neajunsuri. Problemele, polemicile, discuţiunile, actualităţile de natură ştiinţifică, socială, literară devin tot mai rare,— fără a mai vorbi de o scădere a activităţii generale.

De aceea, la rîndul lor, ziarele renunţă la unele rubrici, în special la acele ale noutăţilor literare. ale discuţiunilor artistice.

Rîndurile aceste înregistrează o constatare de ordin general, dar în acelaşi timp au intenţia de a preveni pe cetitori că şi ziarul nostru va suspenda pentru puţin timp unele mici rubrici între care şi acea a notiţei literare cotidiane din această coloană,—pentru a le relua după o scurtă vacanţă.

*

In editura „Lumen" a apărut No. 56, 57 cuprinzînd *„Imitoţia"* un studiu de filosofie populară a regretatului N. Vaschide.

*

Japonia prepară o expediţiune polară meridională sud conducerea locotenentului R. Shirafe. E probabil o întrecere cu locotenentul englez Shackleton.

Expediţia pieacă în lulie ori în August.

*

S'a depus la toate librăriile broşura *„Heinrich Heine şi Ed. Grenier"* de Rodion.

Editura „Lumen", preţul 30 de bani.

*

Există pînă acam 1800 staţiuni de telegrafie, fără sîrmă, din care 800 aparţin sistemului german „Telefunken". După o statistică recentă Anglia posedă 311 staţiuni, Germania 279, Franţa 167, Italia 38, Olanda 36, Suedia 27, Austria 23, Brasilia 23, Danemarca 21, Ja- 17, Norvegia 17, Rusia 13, Belgia 11, Chili 10, Spania 7. *Romînia 6*, Portugalia 5, Gibraltar şi Malta cîte 1

*

Doctorul T. D. Crothers a consacrat un studiu lung asupra influenţei cocainei asupra literaturei contemporane.

Fenomenele pe cari unii le consideră ca o decadenţă şi pe care autorul le numeşte cocainizm se manifestă mai ales prin facilitatea, abondenţa şi moliciunea stilului.

Subtilitatea imaginaţiei celor mai numeroşi scriitori nu este datorită în realitate de cît cocainei.

La noi se scrie uşor, abondent şi foarte moale—fără cocaină. Ce va fi cînd scriitorii se vor... cocainiza?

*

O reviată franceză descrie pe d nul Briand intim. Preşedintele de consiliu e foarte leneş la scris. El e om de gîndire şi acţiune. Meditează neîntrerupt, plimbîndu-se din odae în odae, fabricîndu-şi, cu o adevărată bucurie celebrală, singur, propria sa gîndire. Munca sa considerabilă este uşurată prin singurătatea în care trăeşte şi care îi permite de a lua cu sine gîndirea sa; într'adevăr, d. Briand, în existenţa sa personală, e un izolat, trăeşte singur şi fără familie.

*

Parisul rămîne, cu tot progresul realizat şi de alte oraşe, tîrgul artistic al lumei, din cauza numeroaselor opere de artă care se vînd în fie care an şi care fixează valoarea pentru întreg universul. Şi în această privinţă tot moda determină preţurile. Aşa în secolul al 18 lea a'au vîndut operele lui Franz Hals cu 45 de franci şi chiar cu 7. In 1841 aceleaşi tablouri au fost cumpărate pentru museul din Berlin cu 500 fr., tabloul aceluiaşi pictor fu cumpărat io 1865 cu 56,000 fr.; iar un alt tablou tot de Hals a fost cumpărat de Pierpon Morgan cu 900,000 franci.

Acelaşi lucru a fost şi cu Rembrand care a vîndut un tablou al său pe cînd era în viaţă cu 7,000 lei, iar astăzi un tablou al lui a fost cumpărat cu cîteva milioane.

*

Cea mai nouă noutate literară este că şi Imparatul Japoniei scrie poezii,—sub pseudonim bine înţeles. Că se pricepe şi la arme,—asta o ştiu Ruşii mai bine ca ori cine.

*

Un mare ziar german anunţă că după Franceji, Italienii vor fi cei dintăiu cari vor auzi pe „Chantecler" al lui Rostand —în traducere datorită poetului Guerrini, mai cunoscut sub pseudonimul Lorenzo Stechetti. Traducerea e liberă, cuprinde chiar oare cari modificări de text, absolut necesare. Trupa Garavsglia va juca traducerea în diverse oraşe italiane.

Ziarul german nu are cunoştinţă de faptul că literatura romînă posedă o traducere a lui Chantecler înainte de cea italiană.

*

Academia de ştiinţi din Paris a ales ca membru străin în locul marelni zoolog american A. Agassiz, decedat pe savantul fizician şi chimist Sir William Ramsay

*

Zilele acestea şi a serbat jubileul de 50 de ani de profesorat, o somitate a chimiei, Adolf von Bayer. Jubilarul s'a abilitat ca docent la Universitatea sau Berlin la 4 lulie 1860; de la 1875 este ordinarius la Universitatea din München ca urmaş al marelui Liebig.

*

STRUNA ZILEI

M O D A...

Mai puţin de cît s'a putut prevedea a trăit moda „rochiilor împedecate" de care se făcea atîta haz.
Ziar parizian

Cred şi eu! Sunt înşelate
Toate prevederile:
Rochiile 'mpedicate
Nu apresc... căderile.

INFORMATII

❑ **Ploaia de eri.** — Ploaia torenţială care a căzut eri după amiazi la orele 2, a făcut mari stricăciuni în localitate.

Străzile din centru erau inundate, aşa că chiar circulaţia trăsurilor era imposibilă.

Pe strada Lăpuşneanu apa a venit aşa de mare, în cît după ce a umplut canalul, din faţa băcăniei Smirnov, canal care era deschis şi care are o adîncime de cîţi-va metri,—apa a pătruns în locuinţile vecine, cauzînd mari stricăciuni.

Aşa, apa s'a scurs în cantitate mare în pivniţa băcăniei din casele cu No 6 8 şi 10 proprieatea d-lor Şfarţ şi Zbiziewski şi a creditului.

Marfa care se afla în pivniţă a fost inundată. La un moment dat, apa începusă să pătrundă şi în băcănie ca şi alături în casele Walter, unde se află libraria D. P. Orenştein.

Pompierii au fost chemaţi în ajutor şi la orele 4 s'a început pomparea apei din pivniţă.

Apa a mai pătruns de asemeni, în mare cantitate, în băcănia fraţilor Smirnov, inundînd pivniţa şi depozitul de mărfuri ce se află în sub-sol. Pompierii au avut şi aci mult de muncă, pînă ce au izbutit să pompeze apa. Foarte puţ nă din marfa ce se afla în pivniţă a putut fi salvată.

Zidul de la casele Walter, în faţa cărora se află canalul, a început să crape ameninţînd ast fel cu dărîmarea. Aseară locatarii din aceste case, au fost nevoiţi să părăsească locuinţele.

Pînă la refacerea canalului, circulaţia a fost oprită pe acea stradă. Serviciul tehnic a fost înştiinţat pentru a lua măsuri.

Ploaia de eri a mai cauzat stricăciuni şi în mahalaua Broscăriei, unde au fost inundate mai multe case. De asemeni, în tîrguşorul Păcurari în Toma Cozma, şi şoseaua Arcu au fost cîte-va case inundate.

Ploaia a fost însoţită de descărcări electrice. La un moment dat, trăsnetul a căzut pe şesul Bahluiului, în faţa fabricei de tutun.

❑ **Misterul caloriferelor.**— Pretextul pentru care spitalul central din Iaşi se închide pe timp de **cinci luni**, nu pe două luni cum se credea, este că trebue să se facă instalaţii de calorifere.

Incălzitorul acesta cu calorifere are un istoric, pe care-l vom povesti aci:

Epitropia, luînd decizia de a înlocui sistemul de încălzire, prin calorifere, cum şi construirea unei uzini electrice în curtea spitalului, producerea de apă caldă şi apă sterilizată, a invitat casele: Körting, Schaeffer et Walker din Berlin, Centralheizungs şi altele, de a face oferte şi devizuri şi a le prezenta Epitropiei. Aceste oferte au fost prezentate epitropiei la 4 Martie, 1910 cînd epitropia cerînd suplimente de lucrări, casele au făcut noui oferte.

Noile oferte au fost supuse unei comisiuni prezidată de epitropul Pennescu. Dintre casele ofertante, cea mai avantajoasă pentru epitropie, din punctul de vedere al eftinătăţei, cît şi a modalităţei plăţei, era societatea Schaeffer et Walker, care se obliga a construi în acelaş preţ de 337,000 lei; uzina electrică, facerea de canale vizitabile, apoi instalarea în casa de maşini a 4 cazane mari, în loc de 3, diferenţa între casa Schaeffer et Valcker, faţă de celelalte, era că această casă construia o anumită casă de maşini şi nu le instala în subsolul spitalului, ceia ce constituia un mare inconvenient, căci ar fi împrăştiat în interiorul spitalului un miros greu de suportat al păcurei; al doilea avantaj al epitropiei era acceptarea de a se face plata în 15 ani şi la facerea construcţiei se depunea şi garanţia de 37,000 lei. *Această casă pentru instalarea caloriferelor, nu cerea închiderea spitalului.*

Epitropia însă, printr'un proces verbal aprobă lucrarea pe numele societăţei „Centralheizungs" reprezentată prin d. Hans Herzog et comp. din Bucureşti, pentru suma de 380,000 lei, depăşind suma globală de 337,000 lei, cu aproape 50.000 lei, plata să o facă în termen mai scurt şi fără să dea cazanele suficiente de producerea de vapori şi alte avantaje, între care principalul, e combustibilul, care la cazanele ce s'ar instala de această societate, ar costa aproape 100,000 lei anual.

Lucrările au fost înaintate ministerului de interne, unde s'au primit protestări din partea celorlalte case concurente, între care casa Körting, care de asemeni oferea mai multe avantaje epitropiei. Ministerul n'a aprobat lucrările ci a cerut relaţii explicative epitropiei.

Epitropia răspunde ministerului că a aprobat lucrarea pe numele societăţei „Centralheizungs", între altele, pentru următoarele motive:

„Că această casă, după informaţiile luate de d. Pennescu, a executat nenumarate lucrări similare în România şi toate fiind mulţumitoare; apoi că chiar din faptul că nu a redus cifra preţului, se poate deduce seriozitatea ei!...

Toate aceste relaţii au fost duse, personal, de d. Pennescu, d-lui ministru de interne, la 21 lunie, şi totuşi pănă astăzi nu s'a aprobat. La minister s'au primit din nou protestări din partea societăţilor concurente, care arată că, admiţîndu-se lucrarea pe numele societ. „Centralheizungs", ar însemna a aduce o pagubă de aproape 100,000 lei epitropiei.

Se poate dar vedea foarte clar şi în mod evident, că la mijloc e un interes personal pentru a aproba lucrarea pe numele societăţei „Centralheizungs" cu toate desavantajele şi daunele ce se a duc în fie-care an epitropiei.

De menţionat e că societ. „Schaeffer" garanta că consumarea combustibulului nu va trece anual peste 23,000 lei, ceia ce nici o casă nu s'a obligat,—şi pentru care casa „Centralherungwerke" va face ca epitropia să plătească 50,000 lei anual, adică cu 27,000 lei mai mult.

❑ **Incendiu din str. Zugravilor.**—Un incendiu a isbucnit azi dimineaţă, pe la orele 7 fără un sfert, la casele cu No. 19 din strada Zugravilor, unde se afla brutăria lui Moise Kornfeld. Incendiul a luat proporţii mari, şi în scurt timp mai multe case din împrejurimi, au fost distruse.

Din cercetările făcute, s'a constatat că focul a luat naştere de la cuptorul brutăriei lui Kornfeld şi, fără a se prinde de veste, flacările au cuprins bagdadia şi interiorul de jos. Kornfeld cu familia, locuia la rîndul al doilea, deasupra brutăriei şi cînd au prins de veste focul îi cuprinsese din toate părţile, aşa că nu aveau pe unde să iasă. Au trebuit să sară prin balconul din rîndul al doilea, pentru a scapa cu viaţă; mobilieriul şi lada cu bani, precum şi sacii cu făină ce se aflau jos în brutărie, au fost lasaţi pradă flacărilor.

De la brutărie, focul s'a întins în ogradă la nişte atenanse ce vin spre antrepozite, precum şi casele de alături No. 19 bis, strada Zugravilor. Acestea erau proprietatea lui Teitler şi erau locuite de mai mulţi chirieşi şi anume: Lupu Spiegler, stoler; Estera Spiegler precupeaţă; Lupu Suhăr, v'nzător de ziare; Elias Baier chelner; Ioan Iosupescu; N. Zamfirescu sub-locot. de administraţie şi Rosa Rosenthal, artistă!

Şi pe aceştia focul i a surprins, fără veste, aşa că aproape toate lucrurile şi mobilierele au ars.

S'a dat de ştire poliţiei şi pompierilor şi imediat au sosit la faţa locului d nii: comisari C. Stroian, dela disp. I-a, C. Costescu de la siguranţă şi alţi agenţi de poliţie. Pompierii au dat ajutoare, luînd măsuri ca focul să nu se întindă şi mai departe. Casele mai sus arătate însă, pornind din strada Zugravilor şi pănă în spre antrepozite au ars cu desăvîrşire.

Pagubele cauzate de incendiu, sunt mari. Casele unde era brutăria lui Kornfeld erau asigurate la Dacia. Aci a ars tot mobilierul, numeroşi saci cu făină, precum şi lada cu bani, în care se mai aflau şi juvaiere.

D. comisar Aslan a orînduit o anchetă.

❑ **Banca Meseriaşilor.**—Eri după amează la orele 3, acţionarii băncii meseriaşilor, s'au întrunit în localul Camerei de comerţ, sub preşedinţia d lui Gh. D. Şerban.

S'au făcut noui înscrieri în sumă de 3900 lei, aşa că suma totală ce s'a subscris pănă acum este de 10 mii lei.

S'a procedat apoi la alegerea unui comitet provizor, care să continue lucrările pregătitoare ale Băncei şi s'a ales d-nii: C. Palade, N. Pascu, Th. Grigoriu, Al. Funiak, L. Horga şi V. Grădinariu.

Acest comitet va lucra sub privighearea d-lui N. V. Ştefăniu, vice preşedintele Camerei de meserii.

Zilele acestea, secretarul inspector al Camerei de meserii, va pleca la Bucureşti, pentru a cere ministerului ca să dea suma de 15 mii lei, cu care a venit în ajutorul acestei bănci, ca prim fond.

❑ D. dr. Al. Grossi, ajutorul medicului legist al parchetului, însoţit de d. procuror Vinkler, au fost Sîmbătă, în comuna Goruni-Tomeşti, unde s'a făcut autopsia cadavrului locuitorului Gheorghe Dăscălescu, mort acum două luni, şi a cărui moarte se bănuia a fi provenită dintr'o maltratare ce acesta ar fi suferit o de la un alt locuitor.

Din autopsia făcută, s'a constatat că moartea a fost naturală.

❑ Următorii elevi au trecut cu succes examenul de absolvire a gimnaziului „Stefan cel Mare": Ber Jean, Borcea Victor, Ciobanu Vasile, Constantinescu Gheorghe, Dumitrescu Ioan, Gelip Ioan, Gheorghe Aniţei V. V., Gregorovici A., Grün Avrum, Herşcovici Herman, Leibovici Leon, Nestesian Minas, Polingher Aurel, Rubin Riven, Saint Pierre Tiberiu, Stoica Alex., Teodorescu M., Zalman A., Drăghici C, Văleanu., Ostapovici A., Ionescu N.

❑ Mîine dimineaţă vor pleca la Neamţ, elevii trimişi de „Colonia şcolar".

De la fie care şcoală primară s'au luat cîte patru elevi din cei mai debili. In total vor pleca 60 de elevi.

A doua serie va pleca la 1 August.

❑ Astă-zi s'a oficiat la biserica Sf. Spiridon, conform uzului, un parastas întru pomenirea defuncţilor donatori ai casei: Dimitrie şi Ecaterina Suceveanu.

A oficiat P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu, asistat de preoţii bisericei.

❑ In urma unei anchete ce s'a făcut la M-rea Neamţ, 14 călugări din cei 20 care părăsiră mănăstirea, au revenit.

❑ **Din Hîrlău.**—Noua lege a repauzului Duminecal se aplică la noi în Hîrlău, într'un chip cu totul deosebit cum în nici o localitate din ţară, nu credem că se practică.

Şeful poliţiei, d. Zmeu se crede în drept de a interpreta legea aşa cum vrea d-sa; aşa, deodată dispune ca prăvăliile să fie deschise şi nu trec cîteva ore şi revine din nou, dînd ordin ca magaziile să fie reînchise.

Şi aceasta se practică de cîte două, două trei ori pe zi.

Cei în drept au cuvîntul.

— Comercianţii din localitate mai sunt revoltaţi, şi cu drept cuvînt, de un alt fapt, praticat de agenţii poliţiei. Aproape nu e zi lasată de la Dumnezeu în care comercianţii să nu fie forţaţi ca să cumpere bilete de spectacole.

❑ In urma intervenţiei ministerului de răsboiu ministerul lucrărilor publice a acordat o reducere de 50 la sută din taxele biletelor obicinuite, nu din cele de băi, pentru soţiile şi copiii ofiţerilor care vor călători la staţiile balneare.

❑ Epitropia spitalului israelit din Iaşi a fost autorizată să primească mai multe donaţiuni consistînd din imobile urbane, ce-i au fost făcute în ultimul timp.

❑ Conferinţele cercurilor culturale ale învăţătorilor s'au terminat şi se vor relua odată cu deschiderea anului şcolar.

SPECTACOLE

— Noul program de astă-seară al cinematografului Gaumout, din grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, cuprinde bucăţi excepţional de frumoase şi interesante.

Din bogatul program relevăm: „Incoronarea Regelui George V al Angliei", plin de actualitate, luat după natură; „Un geniu criminal" este titlul unei emoţionante drame, interpretată de cei mai aleşi artişti; programul mai cuprinde apoi: Minciuna, dramă; Elba şi industriile sale, după natură; efectele unui cîntec de leagăn, comedie; valea Seşiei, după natură şi în fine o serie de comedii, piese sportive şi instructive.

Se atrage, în special atenţia, asupra filmului „Incoronarea noului rege al Angliei".

DIVERSE

— D-na Ecaterina Ciocan, institutoare la şcoala primară de fete din Tg.-Frumos, a fost transferată pe ziua de 1 Septembrie la Bîrlad.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 lunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neuraştenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1 50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al malternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Epitropia sf. Spiridon a făcut să se construiască un spital de izolare în Iași.*

Acest spital n'a mai fost deschis din cauză că nu sunt fonduri pentru mobilier.

Tot din cauză de lipsă de bani, vor fi suspendate lucrările de la „Maternitatea".

❑ D. Stelian n'a isprăvit-o încă cu numirile în magistratură. Pe ziua de 1 Septembrie se va numi un consilier la Curtea de Casație, în persoana d-lui Buzdugan, actual președinte al Curței de Apel din București, s. IV.

Numirea se va face în locul d-lui Ath. Kivu, care se va retrage la pensie pe ziua de 22 August.

❑ *Ziarul Carpist din localitate, care a dat atîtea dovezi de inconștiență, afirmă că d. A. A. Badareu ar fi intervenit la d. Costinescu, să ierte pe Societatea* Union *din Iași, de amenda de 26,000 lei la care a fost condemnată.*

Asemenea afirmări imbecile nu au nevoe a fi desmințite.

❑ *Comisia profesorală a partidului conservator-democrat, s'a întrunit ieri la președintele ei, d. profesor dr. Istrati.*

Comisia s'a ocupat de reforma învățămîntului primar, urban și rural, și de învățămîntul normal. Comisia a însărcinat cu facere de rapoarte: pe d. A. A. Badareu, în ce privește activitatea extra școlară a institutorilor și învățătorilor; pe domnii Istrati, Patriciu și Dragomirescu, în ce privește învățămîntul primar în sine și pe d. Ovid Densușianu, în ce privește învățămîntul normal.

O a doua întrunire va avea loc la 7 August, la Cîmpina.

In acea zi se vor depune și citi rapoartele celor însărcinați cu facerea lor.

❑ *Din Constanța ni se scrie, că primarul acelui oraș, d. Koiciu, a demisionat.*

Consiliul comunal va fi disolvat și nuoi alegeri vor avea loc în August. Primar va fi numit d. dr. Sadoveanu sau d. Bendeli.

❑ *Consiliul superior al magistraturei a fost convocat în cursul săptămînei trecute pentru a face recomandarea unui consilier la Casație, în locul d-lui Ath. Kivu, care se va retrage la pensie în August.*

Consiliul, în unanimitate, a recomandat pe d. Budișteanu, actual consilier. Ministrul, însă, care numește pe cine vrea el, nu pe cine recomandă consiliul, a refuzat să numească pe d. Budișteanu.

Atunci consiliul a întocmit o listă de mai mulți, urmînd ca ministrul să aleagă pe unul din ei. Pe listă figurau domnii: Stătescu, actual procuror la Casație; Budișteanu, de la Curtea de Apel din București; Hăreseu, de la Curtea din Craiova și Al. Hinna, consilier.

D. Stelian, ca să dovedească consiliului superior, că nici nu-i pasă de avizul seu, a trecut și peste listă și s'a oprit tot la d. Buzdugan, care, în ultima mișcare, a fost înaintat președinte de secție la Curte.

Consiliul superior al magistraturei a făcut, deci, un nou act de umilință față de magistratură și desființarea lui se impune că fiind o chestie de demnitate pentru magistratură.

❑ *Consiliul de reformă al corpului IV de armată, întrunit azi dimineață sub președenția d-lui Colonel Popovici, comandantul brigăzei a 7-a Artilerie, a achitat pe căpitanul Manolescu, din regimentul 25 Rahova Vaslui, pentru nerespectarea reglementelor și ordinelor date.*

❑ Tribunalul de vacanță la Roman: de la 1—20 Iulie, d. C. Rugină; de la 20 Iulie—10 August, d. Belort; de la 10 August la sfîrșit, d. Gane.

❑ **Banca Iașului.**—Privitor la această Bancă, ziarul oficial al Brătienilor, *Independența*, publică următorul comunicat:

Mai multe ziare, anunțînd crearea unei noui Bănci în Iași, au spus că administrația interioară a acelei Bănci va fi încredințată la funcționari d'ai Băncei Naționale.

Organizația Băncei Naționale oprind asemenea detașări de funcționari, știrea este, deci, falșă.

Pe cine crede *Independența* că desminte? Desminte pe directorul Băncei Naționale din Iași, care în discursul său, pe care l'a rostit ca represintant al Băncei Naționale a zis: „administrația internă a Băncei se va face de **funcționari de ai Bănci Naționale**".

Suntem siguri că drepătea ie cu directorul Băncei, dar desmințirea s'a dat pentru a risipi bănuiala, că noua Bancă va fi o Bancă colectivistă.

❑ Eri fiind patronul corpului de sergenți, aceștia au mers în corpore la biserica Sf-ții Voivozi, unde au asistat la oficiarea serviciului divin. Au luat parte la serviciu d. Zdrobici, directorul prefecturei și toți comisarii.

După terminarea serviciului divin, sergenții s'au reîntors la prefectură, unde li s'a servit un dejun.

❑ Următoarele învățătoare din județul Iași vpr pleca în ziua de 4 Iulie la la București pentru a urma timp de o lună de zile, cursurile de lucru manual de la azilul „Elena Doamna".

Ecaterina Covăsneanu (Puțureni) Maria Popescu (Hlincea) Zenobia Popescu (Șipote) și Eliza Vasiliu (Chișcăreni).

❑ Ministerul de finanțe a cerut revizoratului școlar, un tabou de intitutorii și învățătorii cari de și sunt scoși la pensie continuă totuși a funcționa în învățămînt.

❑ O comisiune comunală a fost astăzi la orele 12 la fața locului, în strada Lăpușneanu, dispunînd ca imediat locatarii din casele Șwartz și Walter care nu s'au mutat aseară să evacueze locuințele, de oare-ce ceaele amenință cu dărămarea, în urma stricăciunilor suferite după torențiala ploaie de eri.

❑ D. C. B. Pennescu efor al Spiridoniei, a avut amabila atențiune să ne trimeată o carte poștală ilustrată de la Slănic.

Pe partea cărței poștale, rezervate corespondenței d. Pennescu a scris următoarele:

Domnule Redactor,

Pentru Dumnezeu puneți coloanele ziarului dv., în acord, căci alt fel nu vă ia lumea în serios. Pe pagina I-a a numărului 1049, tragеți o ocară epitropiei Sf. Spiridon, iar pe pagina II a lăudați lucrările de la Slănic.

Ori una, ori alta.

Vă salut

(ss) C. B. Pennescu

D-lui Pennescu i s'a năzărit, dar că noi în pagina II a numărului 1049, unde se află publicată „darea de seamă a festivității de la Slănic", am fi lăudat lucrările Epitropiei.

D. Pennescu a citit rău sau a înțeles rău ce a citit. Nici un cuvînt de laudă n'a fost adresat epitropiei. S'au reprodus doar, laudele d-rului Russ și prefectului Vlaicu, și aceste laude privesc, firește pe acei cari le au pronunțat și de fapt, n'au nici o valoare, întru cît d. profesor Russ este medicul Eforiei și d. Vlaicu este prefect.

Despre inhalații s'a zis, că ele corespund cerințelor moderne și atît ar mai fi trebuit, ca în schimbul a 200.000 lei ce au fost cheltuiți, să se fi dat inhalații vechi, uzate, cumparate la licitație.

Dar dacă cum va l'am lăudat pe d Pennescu și ne facem a nu ști, îl rugăm să ne pună pe două coloane, în chiar coloanele ziarului nostru.

❑ Grefieri la Curtea de Apel din Iași pe timpul vacanței vor fi: la secția 1-a de la 1—20 Iulie, D. Vartic; de la 20 Iulie la 10 August, d. Raban și pănă la sfîrșit, d. I. Popescu.

La s. II: d. Gheorghiu în Iulie și d. Al. Vasiliu în August.

❑ Un furt s'a comis astă-noapte la comerciantul Lupu Herș, din strada Șoșeaua Moara de Foc No. 37.

Hoții s'au întrodus prin spargerea u nei uși, în prăvălie și au furat mai multă marfă, iar din saltarul tejghelei un ceasornic și o sumă de bani.

Un alt furt s'a comis la crișma lui Lupu Fleică, din strada Lozonschi. Din saltarul tejghelei, hoții au furat suma de 114 lei.

❑ Eri la biserica Bărboi s'a sfințit drapelul corporației „Progresul", după terminarea serviciului divin d. I. S. Ionescu, nașul drapelului a ținut o frumoasă cuvîntare încredințînd drapelul președintelui corporației, care la rîndul său mulțumește d-lui Ionescu nașul drapelului și camerei de meserii care i-a dat sprijinul pentru aducerea la îndeplinire a botezului drapelului.

Au mai vorbit d-nii G. Dimitriu Păușești, I. Motăș și alții.

La ora 1 a avut loc un banchet la care au participat mai mulți meseriași și o delegație a Camerei de Meserii și secretarul Inspector.

S'a rîdicat mai multe tuasturi.

Tot eri și la aceeași biserică și-a serbat patronul societatea Comercianților Romîni.

D. I. D. Martinescu în numele societății a ținut o cuvîntare relevînd importanța societății și necesitatea de a se grupa în societate toți comercianții.

❑ In urma interpretării regulamentului de către d. A. Teodoru, secretarul general de la ministerul instrucțiunii, s'au mai acordat următoarele recompense elevilor de la Belle Arte: *Anul al II-a*: Darzu Ioan, medalie bronz cl. III a; Rotaru Ioan, medalie bronz, cl. III-a. *Anul al III lea*: (modelare în pămînt după natură); Grigorovici Alex. medalie bronz cl. I; Boambă Horia, medalie bronz cl. II; Hette Richard, idem. *Anul al V-lea*: (modelare rondo-baso, bust, natură): Simionescu Gheorghe, medalie argint cl. II. *Compoziție*: Simionescu Gh., medalie argint cl. I.

❑ D. Lascar Antoniu și familia pleacă astă seara la Govora, unde vor sta trei zeci de zile.

In August excelentul nostru prietin și familia sa, vor fi la Slănic.

❑ Ședința de Luni a consiliului comunal, s'a amînat pentru astă-zi Mercuri, la orele 5 p. m.

❑ Eri a avut loc la Pașcani, inaugurarea cercului de lectură a lucrătorilor de la C. F. R.

A asistat și P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, care a reprezentat pe I. P. S. S. Mitropolitul, de oare-ce Inaltul Prelat se află uferind în Capitală.

❑ Iată rezultatul de fine de an, de la școala mixtă din Galata:

Din 64 elevi, 41 au fost promovați, iar 19 repetenți și 4 absolvenți: Maria Marcus, Gh. Mihailescu, Elena Tulbure și Pricop.

Duminică a avut loc încoronarea elevilor, cu care ocazie d-ra Elena Nestor, eminenta învățătoare, a organizat o serbare, la care au asistat părinții elevilor.

❑ Lucrările de canalizare și aducerea apei la Roman, au fost adjudecate asupra cassei Frankel din Brema.

❑ Frații Smirnov și Schvarz, cari au suferit pagube pe urma surpărei canalului din str. Lăpușneanu, au acționat comuna în judecată.

❑ Comisia de judecată a învățătorilor a judecat astă-zi pe învățătorul C. Pogor, de la școala din Prigoreni.

D. Pogor a fost condemnat a fi transferat la o altă școală.

❑ **Judiciare.**—Judecătorul de instrucție al cabinetului II și a dat ordonanța definitivă în afacerea privitoare pe fostul avocat C. Stoica și pe complicele acestuia, Iițic Șmilovici.

C. Stoica a fost trimis în judecată pentru furt cu efracție, escrocherie și falșuri în acte (334, 125 și 40 din c. p.), iar Șmilovici pentru falș si escrocherii.

Dosarul a fost repartizat la secția II-a a tribunalului. Termen se va pune, mîine, probabil pentru 14 sau 21 Iulie.

— Afacerea fraudelor silvice de la Neamț se va judeca la 10 Septembrie la secția II-a a Curții.

— Tribunalul Vaslui a condamnat la un an și jumătate închisoare, pentru bancrută frauduloasă, pe negețitorul Manase Kahane, care se află arestat.

Apelul lui Kahane se va judeca la 9 Iulie, la Curtea din Iași.

❑ Pentru astă-seară Mercuri 30 Iunie, Teatrul Pathé-Frères din grădina Bragadiru, inscenează în noul său program: „Trovatore" una din cele mai celebre opere ale nemuritorului maestru Verdi. Este o adaptare specială pentru cinematograf a cărei interpretare este datorită artiștilor lirici ai teatrului Regal din Roma cu d-ra Francesca Bertini în Eleonora, — Gemma Farina în Azucena, — Achille Vitti în Contele de Luna, — Alberto Vestri în Trubadurul, etc.

Intreaga desfășurare va fi întovărășită de orchestră, cu ariile din „Trovatore", așa că cinematograful va oferi spectatorilor un sinchronism scenaro-muzical, o simultaneitate armonică a ariei cu desfășurarea însăși, bine înțeles pe cît posibil în redare.

Noul program cuprinde apoi o frumoasă reconstituire istorică: „Fouquet", omul cu masca de fer, misteriosul epizod din epoca lui Ludovic XIV regele Franței.

In partea sa distractivă, programul cuprinde comedii noue, interpretate de Prince și Max Linder, — creațiunile proprii ale simpaticilor artiști.

Traversarea Cordilierilor-Anzi, lungul șir de munți din America de Sud, multe scene comice, teatrale, etc. complectează noul și interesantul program de astă-seară Mercuri 30 Iunie din grădina Bragadiru.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Matineul de Duminecă 4 Iulie a. c va începe excepțional la 3 ore ziua și se va sfîrși fix la 5 ore p. m.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 30 Iunie

Fraude la portărei din Bacău

Bacău.— La corpul portăreilor de aci s'au constatat fraude și mari nereguli.

Vinovatul este secretarul corpului de portărei Pintilie, care era însărcinat cu încasările taxelor de timbre.

O vizită

Sinaia.—Azi a sosit aci d-na Elena Popea pictoră din Cernăuți, spre a prezenta M. S. Regina lucrările sale.

Fraude la o perceptie

București.—La o percepție din Capitală s'au descoperit fraude, în sumă de 16,000 lei.

Perceptorul Georgescu, în sarcina căruia s'au descoperit fraudele, fugise la Viena, dar a fost prins și arestat.

El a fost adus în Capitală.

Banchet

București. — D. Kiderlen Waechter, fostul ministru al Germaniei la București, se află încă la Sinaia.

D sa va veni mîine în Capitală, spre a lua parte la banchetul ce i se oferă la ministerul de externe.

Transferare

București. — D. Cincinat Pavelescu, judecător la Sinaia, a fost transferat în aceiași calitate la Calarași.

Serbările de la Sigmaringen

București.—In cursul lunei Septembrie, vor avea loc la Sigmaringen, mari serbări, cu ocazia inaugurărei unei statui equestre a fratelui M. S. Regelui Carol I.

E vorba că M. S. Regele să se ducă la Sigmaringen, spre a lua parte la marile serbările, la care va participa și M. S. Imparatul Wilhelm al Germaniei.

Imprumutul Ungariei

Buda-Pesta.—La finele ședinței camerei, ministrul finanțelor a depus proectul de lege privitor la împrumutul de 560 milioane.

Groaznică furtună

Nyregyhaza.—O groaznică furtună însoțită de grindină, s'a deslănțuit eri asupra comitatului Szabacs.

Cîmpiile au fost devastate.

HOLERA

Constantinopol.—Pe un vas german venind de pe Marea Neagră, s'a constatat un caz de holeră.

Din Turcia

Constantinopol.—Svonul circulă că comitetul secret reacționar, care a fost descoperit de curînd, stabilise o listă de juni turci, care erau osîndiți a fi uciși.

Alte trei arestări au fost operate eri.

*

Se asigură că comitetul pentru boicotare, nu vrea să suspende boicotarea, cu toată readmiterea mahomedanilor în camera cretană.

Greva tipografilor

București.—Astăzi toate atelierele tipografice din Capitală afară de cele ale ziarelor, au fost închise.

Patronii tipografi, în urma unei consfătuiri ce au ținut'o, au hotărît ca față de greva ce o făcuseră lucrătorii acum cîte va zile, să închidă atelierele pînă Luni.

Lucrătorii tipografi s'au întrunit și au protestat contra deciziei patronilor.

Incercare de sinucidere

Piatra-N.—Aseară, tînărul Constantin Nedelcu, gagist în trupa de operete a d lui Dan, a încercat să se sinucidă, trăgîndu-și un glonte de revolver în piept.

Tînărul Nedelcu era amorezat de o artistă, colegă a lui, care însă l'a părăsit. De disperare, Nedelcu se hotărî să se sinucidă.

Starea lui însă nu este gravă.

Meeting de protestare

Salonic.—Grecii din Monastir au ținut un meeting de protestare în contra nouei legi a bisericilor. La eșirea de la meeting s'au produs demonstrații în fața conacului. Intervenind jandarmii, s'a produs o învălmășeală în care numeroase persoaae au fost rănite.

Onomastica Regelui Serbiei

Belgrad.—Cu ocazia onomasticei Suveranului, s'a oficiat un serviciul religios, în asistența demnitarilor și corpului diplomatic.

Seara a avut loc un prînz de gală, la care Regele a tuastat pentru Suveranii streini și a constat cu satisfacție, bunele relații dintre Serbia și statele străine.

Drept de vot femeelor

Londra.—In camera comunelor s'a depus astă-zi proectul de lege, prin care se acordă femeilor din Anglia dreptul de vot.

Proectul însă nu va fi trecut în seziunea aceasta.

Proecte de legi

Paris.—Ministerul lucrările publice a transmis asociațiunilor și sindicatelor lucrătorilor de la căile ferate, proectele regulamentelor pensiunilor de retragere ale marilor companii și le-a rugat să-i transmită observațiunile lor, înainte de 1 Septembrie.

*

Paris.—Companiile de căi ferate au comunicat ministerului Doumergue, că ele nu pot socoti sindicatul amploianților de la căile ferate ca o reprezentanță a personalului și că nu pot trata de cît chiar cu reprezentanții personalului.

Consiliu de miniștri din Turcia

Constantinopol.—In consiliul de miniștri de azi, ministrul de externe a raportat asupra ultimelor evenimente cretane.

Sultanul a primit în audiență pe patriarhul ecumenic, care i-a exprimat adînca durere a națiunii grece în urma votării legii asupra bisericilor macedonești. Sultanul a declarat că este întristat de a vedea nemulțumirea națiunei grece și că va căuta ca să satisfacă pe patriarh.

Afacerea Rochette

Paris. — Camera a numit o comisiune de anchetă în afacerea Rochette.

Comisia a ales cu 20 voturi contra 8, pe d. Juarès ca prezident.

Cazuri de insolație

New-York.—Marile călduri continuă.

Eri au murit de insolație 12 persoane. La Philadelfia au murit 8, iar la Harrisburg 3.

INȘTIINȚARE

Subsemnatul aduce la cunoștință că de la Decembre 1909 nu mai reprezintă în localitate Societatea de Asigurare „Victoria".

C. I. Ivașcu

Carlsbad

Dr. M. Căhănescu

Medic romin

fost elev al institutului Pasteur din Paris

Vechiu practician al Clinicilor din Viena și Paris, dă consultațiuni în Carlsbad

Casa „Feigenbaum"

visa-vis de Mühlbrunn

De vinzare pe moșia Dumești, județul Vaslui, gara apropiată Buhăești, 160 boi jugari, 25 cai de muncă, cai de trăsură, diferite mașini și unelte agricole. A se adresa d-lui A. Schönhaus, Iași, str. Lăpușneanu 30, sau la administrația moșiei.

Elias Grünberg

Licențiat și D-rd în drept

STR. LAPUȘNEANU 15 Iași

Primește ori-ce specie de urmărire silită contra *debitorilor expatriați* numai în țările convenționale după tariful țărei în care se operează execuțiunea.

De vinzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare

A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 —	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.30	
Urdă dulce	1.30	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Const. Jornescu

AVOCAT

Str. Carp

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special co tra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămădnit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătuţ peste tot**, facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. en rouleaux 0f30c.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2^ue, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

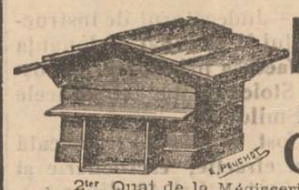

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2^ue, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiпentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 45/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la
6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1051—Vineri 2 Iulie 1910

Gheșeftarii liberali

In unul din numerile trecute ale *Opiniei* am atras luarea aminte publică asupra numeroaselor împrumuturi, contractate de gheșeftarii liberali, în numele comunelor și județelor din țara întreagă. Suma acestor împrumuturi a atins cifre cu adevărat fabuloase. In sesiunea trecută numai Camera a votat împrumuturi comunale și județene de aproape 22 milioane lei.

Creditul județean și comunal emite fără încetare bonuri; toate comunele reședințe și o bună parte din județe sunt înglodate în datorii. Sunt orașe, cari nu mai pot plăti anuitățile enormelor datorii cari le apasă budgetele. Și cu toată această grea situație, liberali nu s'au sfiit să încuviințeze nuoi împrumuturi. Scopul acestor numeroase împrumuturi e lesne de ghicit. Toți așa ziși „fruntași“ din provincie, cari nu s'au putut înfrupta din budgetul Statului, sau cărora nu le-a fost de ajuns veniturile ordinare ale comunelor și județelor, au recurs la mănosul isvor al împrumuturilor.

Legile acestea odată votate, milioanele odată încuviințate, edilii liberali s'au și repezit asupra lor. Cu o grabă foarte puțin obicinuită la noi, lucrări edilitare de tot felul au început. Apă, canal, lumină electrică, în fine, tot ce trebue, sau nu trebuește unui biet orășel de provincie, a început a se dura la noi, de la Dorohoi la Severin. Suntem, într'un cuvînt, în plin danț al milioanelor. „Fruntașii“ liberali s'au grăbit, căci în dorința lor de a rîdica orașele respective, n'au înțeles să lase sarcina, grea și frumoasă viitorilor primari.

De la un capăt la altul al țării se țin azi licitații, pentru darea în întreprindere a electricității, apei, canalului. Felul în care aceste licitațiuni se țin, e în adevăr scandalos. Hoțiile se comit ziua 'n amiaza mare, fără cea mai mică frică sau rușine. Se admit ofertele cele mai scumpe și se refuză cele mai eftine. Și ce e mai grav, hoțiile piraților liberali din provincie n'au nici măcar meritul de-a fi naționale. Dacă frații Brătianu și ceilalți corifei liberali de la centru, pradă în numele patriotismului național-liberal, bandiții din provincie au dat la o parte și acest din urmă paravan și fură fără nici o scuză.

In orașele din provincie, s'au văzut îndepărtați de la licitații ingineri romîni, de și au fost mai eftini și s'au preferit case străine, de și erau mai scumpe. Scandalul cu licitațiile de la Vaslui și Bacău sunt încă în aducerea aminte a tuturor.

Jaful acesta a banului public s'a întins de la un capăt la altul a țării. Nu e comună reședință în regatul Romîn, care să nu fi contractat un împrumut cît de mic și care să nu publice azi o licitație. Pirateria aceasta comunală poate fi considerată, în momentele de față, ca o adevărată endemie.

Jaful a luat așa proporții, în cît însuși d. Ionel Brătianu pare a se fi îngrozit. Ministerul de Interne a intervenit în chip oficial și a trimis tuturor comunelor din țară o circulară, menită să pună capăt năprasnicelor furturi. Iată textul acelei circulări:

„Ministerul de interne a observat că unele primării, cînd publică licitații pentru darea în întreprindere a unor lucrări de edilitate, introduc în publicațiune clause *că comuna nu este obligată să țină seamă de oferta cea mai avantajoasă.*

Scopul licitațiunii fiind încunoștiințarea diferitelor case, de lucrarea ce comuna voește să execute, să provoace o concurență între diferiții ofertanți și bine înțeles comuna să profite de prețul cel mai avantagios, această clausă este un non sens.

Această clausă pe deoparte este și contrară spiritului legei asupra contabilității publice a statului, aplicabilă și comunelor, fiind că s'ar părea că se caută a se esclude dispozițiunile art. 70, care spune că toate contractele trebuesc încheiate pe baza unor licitațiuni publice și tinde a se încheia contracte prin bună învoială, iar pe de altă parte mai are și desavantagiul mare pentru comună că înlătură concurenții serioși, cari nu mai au siguranța că oferind un preț redus, lucrarea se va adjudeca asupra lor.

Ministerul de interne constatînd aceasta, a trimis primăriilor un ordin circular prin care le face cunoscut să dispuie ca să nu se mai enunțe în publicațiuni asemenea clauze, de cari ministerul nu va ține, de altfel, nici o seamă“.

Își poate dar, ori-cine închipui proporțiile pe cari le-a atins jaful banului public, dacă însuși patronul tuturor acelor lipitori ale orașelor din provincie s'a văzut nevoit să intervină și să pună capăt acestui scandal.

Neaparat, nu putem de cît să felicităm pe d. Ionel Brătianu, pentru actul de curaj pe care l'a făcut, înfruntînd pe toți partizanii din țară. Nu e însă mai puțin adevărat că starea de azi a lucrurilor se datorește tot d-lui Ionel Brătianu. Ușurința cu care d-sa a adus în parlament proectele de împrumut; lipsa de control și de seriozitate cu cari ele se votau, au încurajat pe toți pirații liberali din provincie, ca să propună noui împrumuturi în unele comune respective, pentru ca să asistăm la scandalul, care se desfășoară de la un capăt la altul al țării.

Dacă liberalii și-au început guvernarea cu vărsări de sînge, apoi o vor isprăvi cu scandal și pușcărie.

Iașul fără spital

1 Iulie 1910

Azi, 1 Iulie 1910, spitalul Eforiei Sf. Spiridon se închide pentru cinci luni, trei zile după ce aceiași Epitropie a bencheluit cu din banii bolnavilor la Slănic.

Starea sanitară a Iașului, faptul că mai toate străzile sunt desfundate, epidemia de tifos, care încă nu poate fi considerată ca stinsă, holera care amenință orașul,—toate aceste împrejurări constituesc o circumstanță agravantă pentru acei cari au hotărît închiderea spitalului sf. Spiridon.

Din toate anotimpurile,—vara e cea mai bogată în boale infecțioase și tocmai cînd funcționarea spitalului e mai necesară sănătății publice, d. Pennescu a decis închiderea lui.

Noi ne-am făcut datoria și am atras luarea aminte a Epitropiei asupra gravei greșeli ce comite și i-am arătat grelele răspunderi ce-și asumă.

N'am fost ascultați.

Azi ne facem din nou datoria și atragem luarea aminte a direcției generale a serviciului sanitar că, în împrejurările actuale, Iașul nu poate rămîne fără spital.

Consecințele îi privesc.

Greva tipografilor

Ca la noi la nimeni.

Suntem un popor *sui generis* și e dar firesc lucru să avem și socialiști *sui generis*. La noi ideile și curentele apuse, iau înfățișări și capătă arome particulare țărișoarei noastre. Regatul romîn s'a putut mîndri pe vremuri cu un anarchiat ca George Diamandy, care deși a cerut cetățenia fanceză, a devenit, pe urma refuzului ei, cel mai îndrăcit patriot romîn cu *y* în coadă.

Așa dar, avem socialiști *sui generis*. Și în adevăr sindicaliștii noștri sunt oameni aparte. Priviți-i pe lucrătorii tipografi. Sindicalistul D. Marinescu socialist militant, abia eșit dela Văcărești pentru agitații sindicaliste, se, află azi în fruntea mișcării lucrătorilor tipografi din Capitală. Și ce susține d. D. Marinescu?

D-sa e de părere că lucrătorii tipografi trebue să se odihnească în toate zilele de sărbătoare, chiar în cele pe cari legea repausului duminical nu le prevede.

La club și la întruniri d. D. Marinescu și ai săi, tună și fulgeră împotriva Dumnezeirei și a așezămintelor bisericești,—iar atunci cînd le convine, zilele de sărbătoare devin ceva sfînt, care trebuește respectat cu luare aminte.

Socialiști deiști, bisericoși, — iată o speță pe care n'a putut-o produce decît de D-zeu păzitul Regat romîn.

Nu cunoaștem încă părerea socialiștilor romîni despre Biblie. Ne închipuim însă că pentru d. D. Marinescu și ai săi *genesa*, trebue să fie cartea cea mai hidoasă,—căci în ea se povestește despre păcatul strămoșesc și ea conține blăstămul muncei.

Ce burgheză infamă și mama Eva! Dacă nu păcătuia ea, omenirea ar fi stat toată săptămîna în repaus... duminical și idealul d-lui D. Marinescu ar fi fost îndeplinit.

PROCESUL POGOR

Două zile comisia de judecată a judecat chestia învățătorului Pogor de la Prigoreni.

Comisia judecătorească a fost compusă din d-nii Porfiriu, președinte, C. Buzdugan și I. Simionescu profesor universitar, membri. Acuzarea a fost susținută de d-nii inspectori Sol. Haliță, din partea ministerului de instrucție, și de d. inspector Curtius din partea Casei Centrale a băncilor populare. Apararea a fost susținută de d. Gh. Ghibănescu, profesor.

S'au adus învățătorului C. Pogor, două rînduri de acuzări: o neglijență colosală în conducerea școalei, și o risipă unită cu o rea credință în conducerea băncii și a obștiei.

La școală C. Pogor nu ținea registru de prezență, matriculele și cataloagele erau goale de note, clasele 3—5 n'au funcționat, și în 2 ani a lăsat repetenți pe toți elevii și altele. Iar la bancă și obștie C. Pogor ar fi adus pierderi de aproape 6000 lei prin nechibzuita lui administrare.

Cu toate aceste neglijențe C. Pogor a fost tolerat: miniștrii de instrucție l'au ținut în concediu nelimitat, și Pogor lipsia cu lunile de la școală, fără concediu; iar la bancă toate conturile i-au fost admise ca bune, de și li se părea celor de la bancă că unele conturi sunt prea umflate.

In apărare s'a arătat că situația lui Pogor se datorește folosinței ce s'a făcut de el de mai marii partidului liberal, puindu-l să vorbească la întruniri, să ia o atitudine pe față în politica de partid, iar la cercuri culturale, primblat ca apostolul regenerării neamului prin bănci și obște. Pogor se bucura de intimitatea d-lor S. Haret, C. Sterea, I G. Duca și alții și acestea toate l'au zăpăcit, silindu-l să se întindă mai mult de cît cerga și să-l întindă mai mult de cît priceperea și mijloacele.

Urmarea! Pogor a pierdut un rînd de case, i s'a vîndut trăsurica cu cal, boii, vacile și a ajuns să-și vînză lucrurile din casă ca să trăiască, și leafa flindu-i sechestrată.

Ruinat, Pogor a început să strige, să scrie memorii, broșuri, caete, cărți volume și a scris condici peste condici, că a înebunit el acum pe cei mari, cerînd dreptate. Știa că are un sîmbure de dreptate; el cu atîtea bube în școală și la obștie. Supt ministerul d-lui Vlădescu, C. Pogor a lipsit de la școală nemotivat 99 de zile; ministrul l'a cenzurat cu leafa; atîta; el și-a trecut-o în contul obștiei; casa centrală i-a aprobat'o ca bună. Așa mergea Pogor.

In asemenea situație, apărarea a arătat că Pogor nu el singur este cauza dezordonării lui, ci și a celor mai mari ai săi, cari fără să-i cunoască mașina sufletească bine, l'au utilizat peste poate, și din bunul învățător Pogor a ieșit neglijentul Pogor, din entuziastul Pogor a eșit sărăcitul cu țolul pe laiță Pogor!

Urmarea! Comisia de judecată i-a aplicat pedeapsa transferării, ca așa să scape autoritățile din Iași de C. Pogor, căci îl au pe suflet. Iar d. C. Sterea îi scria că orice s'ar întîmpla să știe că nu are în altul un mai bun prieten de cît pe sine.

Și acum Pogor e la nevoe, unde e d. Sterea?

Chestii actuale

Se continuă nedreptatea

E vorba tot de d. Haret; și e vorba tot de atitudinea sa față de învățători.

Prin legea pensiilor votată de liberali la 1902 s'a prevăzut la art. 25 al *b* următoarele: „în nici un caz nu se va lua în considerare timpul servit înainte de etatea de 21 ani pentru civili și înainte de a deveni ofițeri pentru militari:“

Iar la al. *e* acelaș articul se zice: „timpul petrecut în școli atunci cînd nu se fac rețineri nu se socotește la pensie“.

Aceste măsuri se încadrau cu spiritul general al legii de la 1902: „vrîsta 60 de ani, ani de slujbă 35“, trebuia dar ridicată baza de la care începi a socoti anii de pensie; și atunci legiuitorul s'a oprit la 21 ani și a tăiat cei 2 ani din școlile militare, cînd elevii școlii începeau a conta în controalele armatei ca subofițeri din moment ce depuneau jurămînt steagului la 19 ani.

Ce s'a întîmplat? La ministerul de instrucție, unde d. Haret s'a arătat mai catolic de cît papa s'a înțeles că de oare-ce anii de pensie decurg numai de la vrîsta de 21 ani, apoi ministerul nici să numească în învățămînt ca titulari de cît din acei normaliști cari ar fi avut vrîsta de 21 ani și deci ar fi satisfăcut legea recrutării.

Elevii intră în școala normală la vrîsta de 13 ani. In școală stau 6 ani, un absolvent normalist poate eși la capacitate avînd numai 19 ani împliniți. Ce fac acești normaliști? In armată nu intră, căci n'au anii; titular nu e numit căci n'are iarăși 21 ani. I se dă o suplinire ca vai de capul ei. Iată un an hirosit pe degeaba. Vine anul de armată, școală nu mai are, nici ca suplinitor; trăește cum e mai rău. In armată intră la 1 Noembrie și stă până la 1 Noembrie. Cum însă anul al 3-a catedrele se distribuesc la 10 August, normalistul încazarmat nu poate lua catedra în August pentru Noembrie și e silit deci să mai stea și anul al 3-a ca suplinitor și abia după 3 ani el să fie numit ca titular la o școală după ce a trambalat 3 ani după eșirea din școală.

Legea pensiilor zice atîta: nu se va lua în samă timpul servit înainte de 21 ani“ dar nu zice nicăiri ca să nu poți servi înainte de 21 ani.

Dl. Haret zădărnicește pe normaliștii absolvenți mai tineri că-i face să piarză 3 ani până ce vine la gradație și la pensie.

Cum se procedează cu școlile militare? Foarte mulți ofițeri ies la vrîsta de 20 de ani. Imediat sînt trecuți la corp, și nu sînt lăsați să trambaleze ulițele cîte un an doi până ce i o veni majoratul de 21 ani.

Din seria lui 1908—1909 sînt zeci de normaliști, cari au făcut anul 1909—910 ca suplinitori cu cîte 40 și 50 lei pe lună; anul 1910—1911 îl fac în cazarmă, și cum la armată i-a încazarmat excepțional la 1 Martie, ei vor eși tot la 1 Martie, cînd vor căpata iarăși o suplinire până la finele anului, dacă nu cumva vor rămîne pe de lături, ca abia în toamna lui 1911 să capete catedră titulară cu drepturi de gradație și pensie.

Alte urmări; numai după 3 ani va putea trece definitivatul, după alți 3 ani fi primit la examenul de înaintare pe loc; și după alți 6 ani dreptul de a trece la oraș. Dar cum fiecare termen e amînat cu 3 ani sermanii elevi vor fi sdruncinați în idealul lor, căci școala i-a preparat să fie buni metodiști și de-o dată îl sileți ca după 3 ani—cînd au uitat practicarea—să între ca învățători.

Anapoda om mai e și d. Haret! nici la Războiu nu se interpretează așa turcește legile noastre, ca la ministerul de Instrucție! Curat cazaci!

***

OAMENI ȘI LUCRURI

REGENERARE

Omenirea e bîntuită de două categorii de boli: individuale și sociale. Cele dintăi sunt legate de suferințe fizice ale unui singur ins; le privim cu milă; le venim într'ajutor cu sentimentul de altuism pe care ni-l inspiră durerea cuiva. Celelalte sunt suferinți ale însuși genului omenesc și contra celor mai multe din ele puterile noastre sunt prea slabe, cunoștințele medicale prea șubrede ca să le poată birui.

Nu toate bolile prezintă pericolul de o potrivă de mare. Dar printre cele mai teribile flagele este, fără îndoială, flagelul în contra căruia se afirmă că profesorul Ehrlich din Frankfurt e pe cale să ne dee leacul suprem. E o boală cu sute de nume, pentru că—fără a-i se ști cauza microscopică — a fost atribuită rînd pe rînd altor origini, altor izvoare, altor epoce. Că i s'ar spune însă „boală napolitană“, „boala franceză“, „boală spaniolă“ „boală turcă“, în graiu poetic „lues venerea“, ori în limbagiul comun—„sifilis“, răul e același. Că unii etimologi i-ar pune numele în legătură cu „filos“ — ură—ori cu verbul „filein“, a iubi—lucrul tot acolo vine și primejdia se trage tot din omenescul instinct al dragostei, legat cu fatale urmări și cu divine plăceri—împărțit între încîntări sublime și animalice porniri, așa cum spunea un poet cinic:

Chacun a dans son coeur un cochon qui sommeille.

Iar omenirea sufere pe urma dezastroasei afecțiuni, așa cum nu sufere pe urma nici uneia; pentru că mai mult de cît oftica, mai mult de cît cancerul, de cît alcoolismul,—luesul atacă pe om pe cele mai variate căi, omorînd, mai cu seamă, milioane de vieți înainte de a fi avut vremea să trăiască, în înțelesul pămîntesc al cuvîntului.

Avaria—ca să adoptăm numele pe care i-l'a fixat dramaturgul Brieux — omoară copiii în sînul mamei, ucide pruncii nou născuți, fără a mai socoti că este cauza esențială în slăbirea descendenței, devenită improprie la procreare; aduce cu sine depopularea și degenerarea. Copiii născuți din tatăl sifilitic și mai cu seamă din o mamă contaminată, sînt niște osîndiți la moarte, în proporția de 71 la sută după statisticele cele mai recente. Proporția e mult mai mare, dacă boala durează de mai puțin de cît un singur an.

Statele au organizațiuni puternice în contra holerii și ciumei. Dar nu pot lupta în contra sifilisului care e de sute de ori mai primejdios și are atîtea căi de a se insinua în organism, în cît sfidează mijloacele de apărare și de prevenire.

Că o fi străveche în dată,—cunoscută popoarelor antice cari practicau circumciziunea în potriva ei, ca Indienii, Egiptenii și Evreii; că o fi—cum pretind alții —importată în secolul XV, după descoperirea Americei, disputa nu folosește la nimic. E fapt netăgăduit că flagelul face nenumărate victime în rîndurile cărora intră și ființe nevinovate, așa în cît problema căsătoriei este de-a dreptul angajată și odată cu dînsa, problema herediatății. Și de secole această suferință socială așteaptă să-i vină mîntuitorul; de secole cad pe altarul dezastrului jertfe fără număr, în timp ce toată omenirea tremură de teama zilei de mîne, de teama necunoscutului, care poate să apară de pretutindeni.

... Dacă ar fi adevărate cele ce se scriu asupra descoperirii profesorului Ehrlich, omenirea l-ar putea sărbători ca pe cel mai mare mîntuitor al ei și ar fi realizat una din cele mai mari speranțe ce s'au putut pune cîndva în viitorul științei și în puterea ei, ar fi realizat minunea mult așteptată,—acea de a se vedea omenirea regenerată, —salvată de vițiul care roade însăși rădăcina ei.

Rodion

POEȚII VEREI

PASTELURI...

Cînd scriu cuvîntul de „pasteluri“ cunoscătorii de literatură se gîndesc numai decît la anumiți poeți ai noștri — puțini la număr — clasificați în categoria pasteliștilor, a cîntăreților naturii.

Mica pleiadă, în frunte cu Vasile Alexandri, numărînd în sînul său pe reposatul Neculai Beldiceanu, pe dispărutul din literatură N. Volenti, pe Artur Stavri și cîți-va alții a consacrat genul, pentru totdeauna; dar de sigur genul nu le aparține exclusiv Care poet romîn nu s'a încercat și în descripții ale naturii? Cine dintre ei n'a cîntat, — în culori descriptive — cîmpul, florile, lanurile, bogățiile firii și roadele ei îmbelșugate, — cine din ei nu și a amestecat lacrimile tinereții în undele clare, nu și a îngînat oftările inimei cu susurul copacilor, ca un amant a' naturii în continuă viață și frămîntare?

Și iată că — urmînd seria cercetărilor asupra „poeților verii“ ne vom opri asupra unui scriitor mai puțin „popular“ dar realmente talentat și interesant prin varietatea impresiunilor și sobrietatea descrierilor, — vorbim de d. Titus Lapteș. Insuși volumul d-sale „Freamăt“ ne suggerează noțiunea unei comunități de simțire cu natura. Dar noi vorbim numai de natura în anotimpul verei. De aceia vom cita bucata: *Secetă*:

Văpăi pe aripi dogorite
Se primblă legănat sub soare,
Natura moartă e 'mbăiată
In limbi de foc mistuitoare.

Trosnește draniță pe casă
Și pare gata să s'aprindă.
Un cîine alb, flocos, pe labe
Răsuflă zgomotos în tindă.

Copacii coaja-și scrijelează,
Iar florile plăpînd se'ndoaie;
Popor și preoți duc icoane,
Iar copilașii *fac a ploaie.*

De vlagă stors tînjește lanul —
S'așterne jalea pe ogoare,
Iar vrabia în colb se scaldă
Pe locul foastelor izvoare.

Pe cîmpul înegrit de soare,
Cirezi gonesc ca ne altă dată,
S'aude strechia prin aer
Cum ţipă vajnic de 'nsetată.

Cu totul de altă natură este a doua bucată pe care vom cita-o din acelaşi volum şi întitulată „La Ţeară". Elementul descriptiv se îmbină aci cu elementul de humor, învăluit de o discreţiune admirabilă:

Se crapă de ziuă. Luceafăru i sus
Şi luna se stînge în zări spre apus.
Izvor de lumină înneacă tot cerul.
Se scoală argaţiii... Se culcă boierul

Tot piscue 'n curte, flămînzi, boboceii.
Perechi se alintă pe sus porumbeii.
Salcîmii în floare de miros te'mbată.
Zglobiu la fîntînă aleargă o fată.
In zbor, ciocîrlia, se 'nalţă şi cîntă
Şi 'n tot ce e suflet la viaţă s'avîntă.
La drum, spre ogoare, se 'nşiră ţaranii
Flăcăii sunt veseli şi's sprinteni juncanii
Cu flori în cosiţe ca spicul de grîu,
Copilele 'n braţe duc pînză la rîu.
Şi soarele roşu s 'agaţă pe cer —
Se 'nalţă, se 'nalţă plutind în eter.
Pe ici şi pe colo, pe deal şi pe văi,
Alunecă viaţa pe sute de căi.
Şi pluguri se 'groapă vrăjmaş în pămînt,
Şi săpile joacă zănatec în vînt.
Sudoarea ca b bul pe frunţi s luceşte
Si'n freamăt de braţe pămîntul peşte.
Bătrînii 'n proverbe se înguie că:
Cărmanii b ... caii mîn ...".
Ar vremea se scurge... E soarele sus —
Acum e la toacă şi-acum la apu ...

Amurgul se cerne şi cînt de flăcăi,
De fete frumoase răsună pe văi.
Se 'ntorc de la muncă. L ... ini se prind
In sat—pe la case—şi ... se'n d.
O mamă'şi adoarme copilul în ... oală.
La curte-i mişcare... Boierul se scoală.

Dar seria e departe de a fi sfîrşită. Vom spicui încă, din vreme în vreme, lucrările poetice ale altora pentru a găsi acelaşi adevăr enunţat — că toate anotimpurile sunt bine venite pen'ru a inspira temperamentele poetice cu singura condiţiune, ca ele să aparţină unor oameni de talent. **A.**

Cronica bisericească

— CATERISIŢII —

Una după alta cad *micile* victime, amestecate în conflictul şi scandalul bisericesc; dăunăzi preotul Vasilescu din Prahova, mai eri preoţii Păunescu şi Drăghici.

Aceştia,—pentru acuzaţiile aduse contra Mitropolitului Primat,—au fost transformaţi din acuzatori în acuzaţi şi condamnaţi la cea mai grea pedeapsă bisericească, *caterisirea* adică „raşi şi tunşi"—după vorba d-lui P. Carp.

Pentru ca să se mascheze răsbunarea odioasă şi necreştinească a acuzatului Mitropolit, li s'a găsit „nod în papură"; şi aşa fără nici o *vină vădită* alta, de cît că au lipsit cîte *două zile* din parohia lor, fără ştirea protoereului, au fost cateresiţi.

Dar oare cîţi alţi preoţi nu lipsesc şi mai multe zile, pentru trebuinţele lor, fără nici un concediu!? Atunci n'ar ajunge toţi bărbierii din ţară ca să-i radă şi tundă pe toţi aceştia, precum şi pe mai marii lor, Inalţii Prelaţi, Mitropoliţi şi Episcopi, cari mai mult lipsesc, de cît şed la postul lor—lăsînd la o parte lipsa motivată cînd sunt la Sinod şi la Senat,—numai ce auzi că au plecat fără de veste şi de sigur fără de concediu de la Eparhiile lor, mai ales spre *Bucureşti*, căci acolo-i „ulcica cu miere".

Dar—precum am zis odată în acest ziar—după cum „în aţa paianjenului" se prind şi cad victime numai muştele mici, iar cele mari o rup şi scapă din ea", tot aşa şi legile sunt făcute şi se aplică pentru *cei mici* iar *cei mari* le calcă şi scapă de rigoarea lor.

In cît te cuprinde o adîncă indignare şi o profundă revoltă sufletească, numai cînd te gîndeşti la aşa ceva; dar încă, cînd vezi că tocmai acei ce trebuesc ei singuri să le aplice şi să le supună legilor, tocmai ei le calcă în picioare şi le dispreţuesc.

Mai ales, în cazul special de care ne ocupăm aici, Mitropolitul Primat ştie şi chiar a scris în a sa carte: „Teologia morală", că după învăţătura creştină sunt 4 judecători ai faptelor omeneşti —dintre care 3 în lumea aceasta: *conştiinţa morală, opinia publică şi judecătorii lumeşti* (bisericeşti ori civili) iar al 4-lea *Dumnezeu, în lumea ceea-lată*. De şi ştie aceasta, totuşi a trecut—în ce-l priveşte pe el—peste judecata conştiinţei (dacă o mai are) şi fuge de judecata lumească, de care se vede că are frică, cunoscînd vorba că: Până la Dumnezeu te mănîncă *Sfinţii*" (adică judecătorii) şi apelează numai la judecata *opiniei publice*.

Chiar ministrul de Culte, la ori-ce ocazie, caută să spele de acuzări pe Primat tot prin opinia publică. Aşa nu de mult, la o tărnosire de biserică din Romanaţi apelează la cler şi-l îndeamnă „ca să formeze un zid puternic de aparare în prejurul Mitropolitului, ca clevetirile duşmanilor să n'aibă efect".

Ce însemnează toate acestea *babilonii*? Persecuţii, răsbunări şi caterisiri contra celor mici; proteguiri, favoruri şi privilegii celor mari!

Insemnează că Biserica noastră fiind lipsită de o direcţie sănătoasă şi solidă, toate merg în ea anapoda, cu bolmojeli şi încurcături. Pe cînd, dacă se proceda cum era firesc şi se recurgea din capul locului la judecătorii lumeşti (ultima instanţă,) oricare ar fi fost verdictul lor, se termina cu desăvîrşire această urîtă dar gingaşă chestie bisericească, şi totul ar fi intrat în linişte. Opinia publică s'ar fi liniştit atunci şi se dădea de partea cui judecata'i da dreptatea.

Iar *Enciclica Sinodului* dată spre liniştirea publicului nu şi-a ajuns scopul. Chiar autorii ei au rămas tot tulburaţi, căci pe de oparte dau Enciclica spre liniştire, iar pe de altă parte iau şi dispoziţiuni arbitrare şi mai mult tulburătoare, că adică ori ce cleric care va face ca preoţii mai sus pomeniţi, nu va asculta de Enciclică şi se va răsvrăti contra şefilor sei, să fie suspendat din serviciu. Adică ei singuri văd că Enciclica lor nu i a liniştit nici pe dînşii, dar încă pe alţii!

Aşa dar de către toţi se apelează *direct* şi numai la opinia publică; iar dînsa, la rîndul ei, în verdictul ce-l dă —nefiind ultima instanţa—în numele constituţiei, cere egalitatea şi supunerea tuturora cetăţenilor înaintea legilor ţărei, şi recurge, face, *recurs* tot la *judecata lumească*, care mai curînd ori mai tîrziu tot trebue să se facă. Aşa e firea lucrului, căci adevărul şi dreptatea până la urmă tot trebue să triumfe, chiar fiind susţinute şi aparate numai de unul contra tuturor.

Nu putem încheia mai bine aceste spuse mai sus, de cît cu răspunsul *demn* dat de către pr. Păunescu judecătorilor—cînd aceştia mereu insistau pe lîngă el şi complicele seu, ca să retracteze acuzările contra Primatu ui, şi astfel să scape de pedeapsă—: nu înţeleg de ce cu atîta insistenţă pe lîngă noi; sau suntem vinovaţi şi în cazul acesta să ne pedepesiţi; sau dacă sunteţi convinşi că dreptatea este de partea noastră, atunci veţi face o crimă dacă ne veţi caterisi. Noi nu vom reveni cu nimica asupra celor ce am susţinut pînă acum şi vă rugăm să daţi sentinţa".

Exmplu frumos de supunere legilor şi judecătorilor, pe care ar trebui să-l imiteze şi *trufaşul* Mitropolit Primat al Bisericei romîne de la subalternul seu, de la acest *umil* preot sătesc.

„Dura lex, sed lex".

Ezechil.

Litere-Ştiinţe-Arte

Chestiuni grele? —Din timp în timp publicistul Ion Gorun publică în Universul reflecţiuni asupra unor curiozităţi limbistice gramaticale ori fonetice, relevînd diverse abateri sau curiozităţi Intre cele mai recente, d-sa pune problema—răspunzînd unui cetitor—celor două adjective posesive „său" şi „lui".

Talentatul scriitor arată cetitorului că e aci una din problemele gramaticale nerezolvite, nelămurite încă şi lasă răspunsul în sarcina viitorului.

E drept că în scrieri literare propriu zise—nu numai în gazetărie—ne întîmpină dese confuziuni între aceste două noţiuni. Putem cita—ca exemplu surprinzător—că într'o schiţă mai nouă a d-lui M. Sadoveanu ne-a surprins o asemenea confuziuni, repetată de numeroase ori între *său* şi *lui*.

De ce crede însă d. Gorun că problema e nelămurită şi răspunsul greu de dat? Cetitorul trebuia să se adreseze specialiştilor şi nu literaţilor,—pentru raţiunea pe care vom arata cu altă ocaziune.

*

După o statistică recentă, cinematografele sunt vizitate zilnic în Statele-Unite de 4 milioane de oameni. In mai puţin de o lună toată populaţia Statelor-Unite poate vizita teatrele cinematografice. Se mai calculează că sunt de 4 ori mai numeroşi de cît vizitatorii teatrelor propriu zise.

In Statele Unite există 12,000 teatre cinematografice, în Anglia 5000. In restul lumei vr'o 50 de mii.

*

Francejii se bucură că după o recentă statistică talia mijlocie a recruţilor a crescut cu un... milimetru. Te bucuri cînd poţi, nu cînd vrei!

*

Cînd s'a scris deuteronomiul cartea a V-a, a doua lege din Biblie)? In cartea a II a regilor, 22 8 etc. cetim că preotul Hilkia, în anul al 12-lea al domniei lui Iosia 62e înainte de Hristos), a găsit în templu cartea cunoscută azi supt numele de Deuteronomium sau a doua lege.

Navile în Mémoires de l'Académie des inscriptions, crede că 'n adevăr a găsit'o şi că fusese pusă în temelie, la clădirea templului, cum se obişnueşte azi a îngropa actul de fundaţie etc. Citează din cartea morţilor (Egipt) asemenea obiceiu. Morgan a şi aflat astfel de depozite la Daşur, într'o lădiţă, în temelie, supt postamentul unei statui. Hilkia o fi aflat o prescurtare din legea lui Moise, făcut pe vremea lui Solomon cînd s'a clădit templul.

Prin urmare decumentul e mai vechiu de cît cred specialiştii, carl îl socoteau ba din vremea regelui Iosia, ba din a lui Manasse şi unii văd în el un falş din timpul regelui Iosia.

*

Cu ocazia celor două recente inaugurări de monumente, al lui Lamartine şi al lui Alfred de Musset, s'a renunţat de către oficialitatea franceză la tradiţionalele discursuri lungi. Poeţii.. morţi trebuie să fi fost încîntaţi.

*

„Chantecler"—cu tot insuccesul—ţine recordul. S'au dat peste 600 de reprezentaţii de către 5 trupe diferite.. Cucoşul s'a jucat de 150 de ori de Guitry, şi încolo—de alţi 4 interpreţi.

*

Din iniţiativă parlamentară franceză se va ridica un monument în amintirea martirilor navigaţiunii aeriane.

*

STRUNA ZILEI

SPECIALITATE

Brătienii au cumpărat toate acţiunile băilor Govora—Călimăneşti.

Ziarele.

Isprăvile acestor fraţi
Nu sunt destul de admirate:
Pîn'şi 'n materie de băi
Fac operaţii **necurate...**

Marele incendiu de astă noapte

In strada Anastase Panu.—De unde a pornit focul.—ajutoarele pompierilor. —Magazile distruse. — Pagubele.— Ancheta.—

Un mare incendiu a izbucnit astănoapte, pe la orele 12 noaptea, în strada Anastase Panu, la casele cu No. 59, la băcănia lui Maier Engher, incendiu care s'a întins apoi,—distrugînd 10 locuinţi.

Focul a pornit dintr'o cameră de din dos, de la casele lui Engher, care nu se afla acasă.

Până să se prindă de veste, flăcările au cuprins aproape întreaga clădire şi n'a trecut mult timp şi flăcările s'au propagat, alături la crîşma lui Alter Rubin.

Dîndu-se de ştire autorităţilor, au sosit la faţa locului d-nii: Adam Bercea prim-procuror, P. Fîntînaru prim-ajutor de primar, Kesim judecător de instrucţie, comisarii Costescu, Ştiubei, Dan comandantul sergenţilor etc.

La faţa locului se adunase o mare mulţime de lume. O învălmăşeală de nedescris se produse, căci cei de prin prejur alergau care din cotro, pentru a'şi salva avutul, căci focul se întindea mereu. Au trebuit să fie aduse pichetele de incendiu de la gendarmii pe deştri şi regimentul 13 Ştefan cel Mare pentru a menţine ordinea. Au sosit şi cele două secţii de pompieri din Nicolina şi Bucşinescu, sub comanda d-lor căpit. Sturdza, Pavelescu şi locot. Manolescu, care au început măsurile de salvare. Dar flacările se întindeau şi se propagau atîtde repede că în scurt timp, focul s'a întins de la crişma lui Rubin, care deja fusese distrusă, la casele cu No. 57 unde se afla magazia de sticlărie a lui Aizic Grümberg, de aci la casele cu No. 57 bis, locuite de Ozias Seniker, ce avea aci o magazie de galanterie. Casele cu No. 55, locuite de Leon Kaufman, fabricant de umbrele, de asemeni au fost mistuite de flăcări.

Maria n'a putut fi salvată, Intinzîndu-se mereu, focul a mai distrus următoarele case: No. 51 locuite de Moses Beler, care avea aci o băcănie; casele cu No. 55, unde se afla feăria lui I. Diamant; No. 49 magazie de galenterie a lui F. Lazarovici; No 47, locuite de droghistul Ekştein precum şi casele cu No. 49, locuite de dr. Al. Grossi.

Pompierii au desfăşurat, in adevăr, o mare activitate pentru potolirea focului, şi pentru a împedeca şi propagarea mai departe, căci, se stîrnise un vînt, care ameninţa şi celelalte clădiri. Din magazile distruse, aproape toate mărfurile au ars.

Din clădirile distruse, numai cele de la No. 57 până la 59 erau asigurate la societatea „Dacia".

Casele distruse erau proprietatea d-lor: Gh. D. Şerban, căruia i-au ars 4 prăvălii, Alex. Calerghi, Uşer Segall, Bergher din strada Ştefan cel Mare, Cristea Neculau din str. Albă şi Alex. Maximovici.

Pagubele cauzate de acest incendiu sunt foarte mari.

Prin ce împrejurare a luat naştere focul, încă nu se ştie.

In timpul incendiului, au fost arestaţi băeţii: Burăh Zingher, Herş Orenştein şi Solomon Feinberg, care au fost surprinşi furînd lucruri şi mărfuri de la magaziile care au ars.

Primul procuror a însărcinat poliţia de siguranţă cu anchetarea.

INFORMATII

❑ Iată situaţia de fine de an de la şcoala comercială superioară din localitate:

Clasa I-a promovaţi: Antonescu V., Balaban, C. Bănciulescu I., Bank O., Boghen N., Bottez Dim., Cantemir A., Eladescu A., Georgescu M., Grünberg I., Horovitz F., Hnidei C., Karacaş N., Laufer I., Lipşa I., Michelsohn N., Motăş C., Mucenic I., Negrea I.. Niculescu R., Pamfil I., Păcurariu N., Stupcanu V., Teodorescu I., Ferdiman T., Ţan D., Vasilescu E., Vasiliu E, Valdman I., Veiselberg I., Zilberman M.

Clasa II-a: Alexandrescu G., Bejenariu G., Berall L., Bicleanu I., Ciolan I., Dascalu G, Gaşpar N., Gezi M., Handoca C., Kanter M., Lehaci D., Leibovici A., Mînjescu E., Mihailescu C., Mogîldea A., Müler D., Popescu E, Popovici E., Rosner G., Rosner I., Segal A. Vexler C. Zamfirescu G., Zelter S.

Clasa III-a: Areşteanu O., Brill S., Clingher R.. Cordaş V., Goldhamer I., Goldştein I., Harnagea P, Lăzărescu O Mateescu Al., Mateescu N., Petrov C., Popovici V., Rohlich B., Teodorescu I., Tismand I,, Zelltzer.

Absolvenţii au fost deja publicaţi.

Preparaţi în particular clasa I-a: Păun Georgeta şi Abeles I., clasa II a: Stroescu C., clasa IV-a: Romano C. Eugenia, Maricica Grigorescn, Bergher Leizer, Ceorgescu C., Cirillo Alfons, Dreşer M. Fisch Iacob Moise, Moscovici Gelber.

❑ Astă-zi s'a făcut la Cotnari inaugurarea cooperativei de băcănie şi tot felul de alimente, a d-lui Sava Calimah, un bun şi sirguitor gospodar, care n'a cruţat nici un sacrificiu, în vederea ajutărei ţaranului.

D. Sava Calimah va pune la dispoziţie toate articolele de coloniale şi alte alimente, precum şi vin, cu preţuri foarte reduse.

La inaugurare au asistat preotul din sat, care a făcut sfinţirea apei, autorităţile şi un mare număr de ţărani.

Credem că d. Calimah va avea toată izbînda în întreprinderea ce a început'o.

❑ **Aeroplanul Farman.**—Luni 28 Iunie, după amiazi, s'a făcut pe platoul de la Abator, un sbor de încercare a aeroplanului *Farman*, care a avut un atît de mare succes în Capitală şi în celelalte oraşe ale ţărei. Au asistat autorităţile şi reprezentanţii presei.

Incercarea de Luni a fost în adevăr un măreţ spectacol. Sborul a reuşit de minune. Pilotul Osmont s'a urcat la 120 metri în 3 minute, iar la al doilea sbor a luat ca pasager pe poetul M. Codreanu.

Amintim că serbarea sborului va avea loc Duminică 4 Iulie, orele 6 seara, la hipodromul de la Abator.

Indemnăm publicul să ia parte în număr cît mai mare.

❑ Marele stat major al armatei, în urma ordinului d-lui general Crăiniceanu ministru de război, a trimes un ordin Corpurilor de armată spre de a fi transmis Corporilor de trupă din întreaga ţară, prin care se face cunoscut că în urma amnestiei acordată dezertorilor şi nesupuşilor, să nu se pedepsească nici macar disciplinar acei dezertorii cari au fost condamnaţi de consiliile de disciplină şi au evadat înainte de 7 Aprilie şi cari acum s'au reîntors la Corpurile lor.

❑ De oare-ce titularii se feresc de a ocupa posturile de institutori din Găeşti (băeţi), Herţa (fete şi băeţi) şi Măcin (băeţi), ministerul instrucţiei transformă pe ziua de 1 Septembrie aceste posturi, în posturi rurale de învăţători.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ **C. F. R.** — Direcţiunea C. F. R. a dispus ca pentru călătoria de la ori-ce staţiune din ţară la Craiova şi înapoi între zilele de 30 Iunie|13 Iulie — 3|16 Iulie a. c., a ofiţerilor şi gradelor inferioare, care au făcut parte din batalionul I de vînători, se va percepe 50 la sută din taxele tarifare întregi.

Ca legitimaţiune de călătorie se vor elibera jumătăţi de bilete de carton.

Persoanele în chestiune se vor legitima cu învitaţiuni personale oficiale ale acelui batalion învestite cu semnătura d-lui Comandant şi purtînd şi sigiliul respectiv.

— Biletele de călătorie, emise de orice staţiune, în zilele de 3 şi 4 Iulie st. v. pentru Iaşi, vor fi valabile şi pentru înapoere în zilele de 4 şi 5 Iulie st. v. cu trenul de categoria acelu pentru care au fost emise.—Aceasta în vederea sborului aeroplanului Farman ce va avea loc la Iaşi la 4 Iulie.

❑ Monitorul Oficial de astă-zi publică regulamentul conferenţelor pastorale ale preoţilor şi diaconilor.

Regulamentul prevede ca aceste conferenţe să se ţie odată pe an, în prima jumatate a lunei Noembrie.

❑ Lucrările pentru construirea liniei ferate Paşcani—Tg. Neamţ, se vor începe în cursul lunei Septembrie.

Lucrările vor dura doui ani de zile.

❑ **Din Huşi.**—D. T. Cerquez s'a întors la ţară la Răşeşti, de unde se pregăteşte pentru a pleca la băi la Neuheim, cît de curînd.

Cu venirea sa la ţară s'au împrăştiat toate zvonurile, ce circulau printre unii din prietenii d sale, că evenimentele politice petrecute în timpul din urmă s'ar fi petrecut fără voia d-sale. Cum însă la toate aceste fapte d-sa a luat parte, şi şi-a dat avizul astă zi întreg partidul conservator democrat din Fălciu vede în d. T. Cerquez pe preşedintele său de onoare, şi în d. Alex. A. Badareu preşedintele activ. La marea întrunire ce va avea loc Duminică, 1 Iulie, oarele 3 p. m. în saloanele clubului din Huşi, va lua parte şi d. Alex. Badareu, preşedintele activ şi întreg partidul şi-a dat întîlnire.

SPECTACOLE

— Noul program de astă-seară al cinematografului Gaumout, din grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, cuprinde bucăţi excepţional de frumoase şi interesante.

Din bogatul program relevăm: „Incoronarea Regelui George V al Angliei" plin de actualitate, luat după natură „Un geniu criminal" este titlul unei emoţionante drame, interpretată de cei mai aleşi artişti; programul mai cuprinde apoi: Minciuna, dramă; Elb şi industriile sale, după natură; efectele unui cîntec de leagăn, comedie; vi lea Sesiei, după natură şi în fine o serie de comedii, piese sportive şi instructive.

Se atrage, în special atenţia, asupra filmului „Incoronarea noului rege al Angliei".

DIVERSE

— Au fost aduse şi internate în institutul antirabic din localitate femeile Elena Simionuc şi Emilia Suharasch ambele din Burdujeni, şi Aglaia Zamfi din Horodiştea, judeţul Dorohoiu, mucate de ciini turbaţi.

— Parchetul de Muscel cere autorităţilor noastre, urmărirea şi prinderea individului N. Pană (Transilvania) care fiind arestat pentru faptele de crim asasinat şi tălhărie, a fugit şi a dispăru

— In comunele Scobinţi şi Cepleni s'a declarat printre copii, epidemia de tusă convulsivă.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca
APA DE MASA HIGIENICA
— NUMAI —
Apele Mineralizate SINTEZA
— Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar —
PREPARATE DE Doctorul RATIANU
Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel
SALVAREA
D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.
— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —
— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —
— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —
Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei
Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ *„Mişcarea“ inspirată de eunucul intelectual de la Banca Naţională din localitate, insinuiază că articolele din „Opinia“ cu privire la „Banca Iaşului“ ar fi scrise sau influenţate de către o persoană străină de redacţia noastră.*

Facem cunoscut insipidului individ, că tot ce s'a scris în „Opinia“ despre inepţiile acestui închipuit financiar şi economist, se datoreşte unui membru din comitetul de diriguire al „Opiniei“, care de la început simţind tendinţa acestei leşinate bănci, nu s'a lăsat indus în eroare de agentul calectivistului Vintilă Brătianu. Dacă insipidul director al Băncei Naţionale din Iaşi, doreşte cu ori-ce chip ca să-şi satisfacă această curiozitate, n'are de cît să treacă pe la redacţia „Opiniei“, unde prietenul nostru ne-a autorizat să-i comptectăm lămuririle de mai sus.

❑ **Examenul de capacitate pentru limba franceză au ajuns o halima întreagă. După ce a fost asasinat d. Haret cu o sumedenie de memorii mai de la fie-sare candidată căzută la teză; după ce d. Brătianu singur a fost sesizat de reclamaţia candidatelor căzute, acum însuşi M. S. Regele a fost pus în cunoştinţă prin un memoriu colectiv din partea candidatelor căzute, înşirîndu-se numai ilegalităţile comise, fără a se stărui în ceva asupra lărgeţei în apreciarea comisiunii a unor candidate extrem de slabe.**

S'a cerut între altele să se publice tezele candidatelor reuşite şi a celor căzute. La prima dată ministrul era dispus să acorde acest lucru; pentru acest sfârşit a cerut secretarului general să cetească el personal tezele spre a se convinge de nu e ceva la mijloc. Secretarul general s'a executat. A luat la cetit teză cu teză şi a constatat spre surprinderea ministrului că dacă ar fi fost pe dreptul s'ar mai fi resprins din teză încă 12 candidate, şi că dacă candidatele căzute reclamă dreptate nu e că ele ar fi făcut teze straşnice, dar că din cele reuşite n'au făcut teze mai bune. Multe din candidatele reuşite au preparat teza după autori de gimnaziu; şi astă-zi se vede că au dreptate. Ministerul se vede pus în poziţia de a anula examenul din cauza extremei lărgimi cu care comisia a apreciat lucrările în scris ale candidatelor. Iar acum candidatele căzute cer cu mai multă insistenţă să se publice tezele celor reuşite, ca să vază toată lumea că cumnatul d-lui Haret, Pompiliu Eliade şi-a bătut joc de dreptate şi în hatîrul aprecierii n'a avut margine; din lucrările slabe a ales pe ale acolora, cari le-a convenit mai bune.

Daţi ordin, d-le Haret, să se publice tezele candidatelor reuşite pentru a rîde şi noi de cunoştinţele d-lui Pompiliu Eliade.

❑ **Proces.**—Învăţătorul I. Polcovnicu, din Dolheşti, Fălciu, care fusese dat în judecată înaintea consiliului permanent, pentru diferende iscate între el şi revizorul şcolar, a fost achitat pe deantregul. Inspectorul Alexandrescu fiind în Dolheşti a rămas foarte mulţumit de activitatea învăţătorului Polcovnicu şi la judecată a vorbit în favoarea lui.

Consiliul a cerut ca învăţătorul să se împace cu ravizorul, şi cum Polcovnicu e băet levent a cimentat împăcăciunea la Fritz.

❑ Azi s'a isprăvit examenul de practică pedagogică la şcoala Normală de învăţătoare „Mihai Sturza“. Toate elevele au reuşit la tustrele probele orale.

La şcoala Normală „Vasile Lupu“ examenul de practică pedagogică se va isprăvi la 3 Iulie.

● Ministerul de interne a confirmat definitiv pe d-nii Mardari C. V. ca notar cl. I la Podul Iloae şi pe M. D. Botez la Erbiceni, aceasta în urma examenului particular, depus la şcoala de notari din Tg. Neamţ.

❑ Revizoratul şcolar a înaintat casei şcoalelor, statele de lefuri ale corpului didactic primar urban şi rural pe lunile Iulie şi August.

● Azi dimineaţă a avut loc la consulatul francez, din localitate, o recepţie cu ocazia serbătoarei naţionale a francejilor „luarea Bastiliei“.

Au asistat reprezentanţii puterilor străine din localitate, precum şi reprezentanţii autorităţilor.

❑ La pepeniera de la Nicolina a încetat eri din viaţă, I. M. Ealet, asociat la pepeniera Otge et Bernard.

Defunctul era în vrîstă de 41 de ani Ealet, francez de neam, venise în ţară acum vre-o 12 ani şi fusese pedagog şef la liceul internat, iar mai apoi profesor.

S'a retras mai apoi din învăţămînt şi ocupîndu-se până în ultimul timp cu viniculţura.

Inmormîntarea va avea loc mîine.

Condoleanţele noastre.

❑ De oare ce elevii de la şcolile primare de băeţi şi fete, în număr de 80 care vor fi trimeşi de coloniile şcolare la Drăceni (Suceava) n'au fost încă repartizaţi după şcoli, plecarea lor se va face între 10—15 Iulie.

◔ Comisiunea comunală de recensemînt general, pe periodul 1911-1916, din dispărţirea a II-a a prelungit cu 10 zile timpul în care are a lucra în recensemînt, adică pînă la 10 Iulie.

❑ **Politica liberală la Fălciu.**—Pe cînd în întreaga ţară e linişte, e vacanţă; la Huşi e mişcare, e luptă. La conservatorii-democraţi s'a făcut schimbare în direcţiunea partidului, rămînînd d. Th. Cerquez şef de onoare, iar d. Al. A. Badareu, preşedinte activ.

La liberali însă lupta e mai aprigă. In luna lui Iunie, şi anume Mercuri 8 Iunie, prin 2 banchete consecutive s'a serbătorit împăcarea tuturor fracţiunilor liberale din Huşi. Una din mese a fost prezidată de însuşi primul ministru, şi ziarele liberale au cîntat imnuri de laudă prefectului Gh. Corbescu, pentru tactul ce a avut de a aduce unire în haosul babilonic al Huşilor,

S'au înşelat cu toţii. Astăzi liberalii din Huşi sunt mai copţi ca totdeauna. La 10 August vin alegerile generale de judeţ. Ce se petrece la liberali? Prefectul n'a început nici o acţiune. In schimb N. Cişman şi-a dat mîna cu dr. N. Lupu şi se prepară a lupta împreună contra prefectului Gh. Corbescu. Prefectul rămîne izolat cu Ir. Ghiorghiu şi senatorul Leonida Constantin, N. Cişman se bizue a cuceri colegiul al 2-lea şi I, iar dr. N. Lupu şi-a luat pe samă colegiul al III-lea. Tema pe care dau lupta e că dr. N. Lupu se bucură de toată încrederea primului ministru, că el are diriguirea politicei de la Huşi şi că toate organile administrative trebue să meargă cu el. De aceea toţi administratorii de plasă şi toţi primarii merg cu el pe faţă şi zilele acestea dr. N. Lupu a luat judeţul în lungul lui de la Răducăneni la Vutcani, dormind la primari şi însoţit de administratorii de plasă.

In Răducăneni s'a interesat de procesul lui Berenghi, care e o victimă a generoşilor de la Bohotin; şi aşa crede dr. N. Lupu că va putea cuceri toţi delegaţii, ce vor fi aleşi de primari şi se va impune prefectului Corbescu.

Dacă dr. N. Lupu întinde coarda, prefectul Corbescu va întinde-o şi el în chestia clădirilor de şcoli şi spitale, unde s'a operat ca în codrii Vlăsiei, şi crede că va putea totdeauna să-l reducă la tăcere, căci se prea poate ca din liber cetăţan să fie pus repede la răcoare. Şi n'ar fi nimic extraordinar ca acest frumos în loc să i-l facă adversarii naturali să i-l facă prietenii politici. Deci luna lui Cuptor coace la Huşi politica liberală cu scandaluri şi diviziuni.

❑ Ministrul cultelor a declarat vacantă catedra de practică liturgică (6 ore), de la seminarul „Veniamin Costachi,“ din localitate.

❑ Aflăm cu plăcere că astă-zi la ora 1 a avut loc căsătoria civilă a d-şoarei Aglae Gane, fica d-lui N. Gane, primarul Iaşilor, cu d. M. Grumăzescu directorul liceului din Pomîrla.

La orele 4 a avut loc căsătoria religioasă.

Nuni au fost d-na şi d. Emandi, din Bîrlad.

Felicitările noastre

❑ Cu începere de azi, soldaţilor din regimentele locale li s'au dat concedii de cite 25 zile.

De asemenea tot astă-zi a plecat în concediu, prima serie de ofiţeri.

❑ Din viaţa lui Napoleon al III, ultimul împarat al Franţei, cinematograful Pathé-Frères din grădina Bragadiru, ne reconstitue în noul său program de astă-zi Joi 1 Iulie, una din aventurile primilor ani ai domniei nefericitului monarh. In această înscenare splendidă, rolul principal — cîntăreaţa Savelli — este interpretat de d-ra Madeleine Roch, steaua comediei franceze din Paris.

In noul său program de astă-seară Joi, cinematograful din grădina Bragadiru mai oferă spectatorilor săi: scene şi vederi de la alergările de cai din Londra (The Derby, lunie 1910, — Bandiţi corsicani, o povestire haiducească, a cărei acţiune se desfăşoară în feericile locuri din Ajacio, cele mai frumoase privelişti din Italia întreagă, — Amici de restaurant, una din cele mai hazlii comedii interpretată de artişti de valoare, multe scene comice, sportive etc., precum şi recenta apariţie a Pathé Journalului, ziarul însufleţit, care ne redă evenimentele din lumea întreagă aşa cum se întîmplă etc. Iată cîte-va informaţii animate din acest număr: De la Chalons la Vincennes în biplan, — Prinţul Henric de Prusia, Russelsheim, Bleichröder etc. organizînd o cursă de automobile la Hamburg, — Moda la Paris, femeile la cursele din Auteuil, — Marele cutremur de pămînt din sudul Italiei, un oraş distrus, — Lord-Maiorul Londrei spre palatul regal etc. etc.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu preţurile populare obişnuite.

Matineul de poimîne Duminecă 4 Iulie începe excepţional la 3 ore ziua şi se va sfîrşi fix la 5 ore p. m.

❑ **Telefonul Iaşi-Bucureşti s'a deranjat din nou pe ziua de astă zi.**

Suntem nevoiţi să apărem fără ştiri din Capitală.

O SCRISOARE

Direcţia soc. „Union-Baugesellschaft“ ne trimete următoarea scrisoare cu rugămintea de-a o publica:

Domnule Director

Ziarul local „Evenimentul“, în numărul de Duminică 27 ct, printr'un articol intitulat „Fraudele vamale din Iaşi“ atribue societăţei Union-Baugesellschaft contravenţiuni vamale, pretinse a fi săvărşite în dauna statului.

In interesul adevărului şi pentru ca opinia publică să nu fie indusă în eroare, avem onoare a vă ruga să bine voiţi a face loc în ziarul pe care îl dirigiuiţi următoarele lămuriri:

Este adevărat că un domn Manug, fiind licenţiat din serviciul societăţei, unde fusese angajat ca conductor de lucrări iar nu ca inginer, a denunţat Ministerului de Finanţe că societatea Union-Baugesellschaft s'ar fi servit de tuburile introduse de Primăria Comunei Iaşi cu scutire de vamă, pentru a face instalaţiuni de apă la ospiciul Socola, pendinte de Epitropia casei Sft. Spiridon, Socola, Vasile Lupu, Manufactura de tutun şi la domeniul Coroanei „Dobrovăţ“.

Este iarăşi adevărat că inspectorul vamal, domnul Constantinescu, procedînd la anchetă s dresat acte prin care în mod eronat face responsabilă societatea cu suma de 25,000 lei, ca taxă şi amendă vamală.

Totul însă nu se reduce de cît la o eroare pe care agentul vamal o face în apreciarea lucrărilor noastre şi despre care justiţia sesizată urmează în curînd a se pronunţa.

In adevăr, pentru lucrările de instalaţiune la Socola şi Şcoala „Vasile Lupu“ societatea Union Baugesellschaft s'a considerat şi se consideră încă şi astă-zi în drept de a fi întrebuinţat tuburile ce au fost introduse nu de societate, ci de către primăria comunei Iaşi cu scutire de taxe vamale; şi iată pentru care motive:

In ceea ce priveşte branşamentul pentru alimentarea cu apă a ospiciului de la Socola. Această lucrare aparţinînd epitropiei casei Sf. Spiridon urma ca să fie scutită de taxe vamale tuburile întrebuinţate, după cum de altfel s'a acordat întotdeauna asemenea scutiri şi pentru toate celelalte importuri ale Epitropiei.

Dovadă de temeinicia acestei afirmaţiuni este că în devizul lucrărilor întocmit pentru Epitropie de către Direcţia Apelor, pendinte de primăria comunei Iaşi, nu s'a prevăzut taxa vamală a tuburilor.

S'a omis însă să se ceară direct de Epitropie, Ministerului de Finanţe acordarea acestei scutiri şi s'a recurs la aceasta pe calea Primăriei comunei Iaşi. Aşa dar nu poate fi la mijloc fraude vamale, ci pur şi simplu o omisiune a Epitropiei casei Sf. Spiridon de a nu se fi adresat din timp şi *direct* la Ministerul de Finanţe ca să obţie *pentru Epitropie* scutirea necesară de import, *scutire de care profită numai Epitropia, căreia societatea Union-Baugesellschaft, îi acceptase o lucrare după un devis în care tuburile ce trebuiau intrebuinţate nu erau prevăzute cu plata taxei vamale.*

In ceea ce priveşte branşamentul de alimentare cu apă a Şcoalei Normale „Vasile Lupu“: Lucrarea aceasta ne-a fost comandată de către Primăria comunei Iaşi, în acelaşi condiţiuni ca şi celelalte lucrări ale Comunei în care taxele de import a tuburilor le-a considerat primăria în sarcina sa, conform art. 10 din caietul de sarcini, care prevede textual:

„Taxele vamale pentru tuburile metalice şi accesoriile lor privesc pe primărie“, iar în puterea legei din 30 Aprilie 1895 primăria comunei Iaşi a cerut şi a obţinut de la Ministerul de Finanţe scutirea de import a tuburilor.

Societatea Union Baugesellschaft, şi-a îndeplinit lucrarea în aceste condiţiuni şi dacă astă-zi Ministerul de Finanţe găseşte că lucrări de asemenea natură, efectuate de primăria comunei Iaşi, prin intermediul nostru, nu intră în cazurile de scutire prevăzute de legea din 1895, în acest caz nu societatea Union-Baugesellschaft poate fi făcută responsabilă de contravenţiuni vamale, *de oare-ce societatea nu a introdus nici un tub prin contrabandă.*

In cît priveşte tuburile întrebuinţate la instalaţiunile domeniului coroanei „Dobrovăţ“ şi la manufactura de tutun, taxele de import au fost achitate în întregime de societate, după terminarea lucrărilor şi acceptate de biroul vamal cu mult timp înainte de denunţ şi de anchetă.

Totuşi agenţii vamali pretind a scoate o contravenţie vamală şi din acest fapt, iar tribunalul urmează a se pronunţa în curînd, dacă o taxă vamală plătită de bună voe cu o lună sau două mai tîrziu, şi aceasta pentru că taxa vamală nu se putea evalua exact înainte de terminarea lucrărilor, pentru că nu se putea şti cîte tuburi se vor întrebuinţa, poate sau nu să constitue o contrabandă vamală, aşa după cum pretinde inspectorul vamal d. Constantinescu.

Iată dar la ce se reduc pretinsele „fraude vamale“ pe care „Evenimentul“ le cifrează din redacţia ziarului numai la suma de 60,000 lei.

Cu acéastă ocazie dăm cea mai formală desminţire insinuărei pe care o face ziarul „Evenimentul“, cum că inspectorul d. Florea Constantinescu ar fi cercetat registrele noastre, găsind în ele suma de 350.000 lei, daţi ca „bacşişuri“ oamenilor politici.

Societatea Union-Baugesellschaft nu a recurs nici odată la formula „bacşişurilor“, şi ast-fel n'a avut cum să ţie un atare registru nici în România, deşi societate străină avînd cu totul altă concepţie despre cinstea oamenilor politici din această ţară de cît o are ziarul „Evenimentul“.

Bine voiţi vă rog Domnule Director a primi încredinţarea perfectei noastre consideraţiuni.

Iaşi, 30 lunie 1910.

A. Jalcowitz
Ing.-şef, director al societăţei
Union-Baugesellschaft

❑ **Administraţia ziarului „Opinia“ primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Telegrame

Tratatul de comerţ cu România

Buda-Pesta.—Raportorul comisiei economice din cameră, d. Rosenberg, a expus cu privire la tratatul de comerţ cu România, desvoltarea raporturilor economice cu regatul romîn, amintind cum în timpul aplicării convenţiei iscălită în 1875, comerţul între Ungaria şi România s'a desvoltat foarte mult. Ungaria zice oratorul, a trebuit în mod natural în noul tratat, să dea mai mult de cît a primit, iar după atîţia ani nu se poate refuza nimic influenţei şi atitudinei amicale a României faţă de Austro-Ungaria.

In chestia Cretei

Constantinopol.—Se asigură că puterile protectoare ale Cretei, au răspuns Porţei, în ceea ce priveşte amestecul regelui Greciei, spre a calma pe deputaţii cretani, că această intervenţie a Suveranului şi a guvernului grec, nu trebue să fie considerată ca un amestec, dar ca un simplu demers în vederea liniştirii spiritelor din Creta.

Cutremure de pămînt

Insbruk.—Azi dim., trei puternice sguduituri de pămînt au fost simţite aci. N'au fost pagube.

La Reutte, în tirolul de nord, cutremurul a fost şi mai puternic.

*

Muenchen.—Cutremurul de pămînt a fost simţit în mai multe localităţi din graniţa dintre Bavaria şi Tirol şi în cîteva mahalale din Muenchen.

Luptele din insula Colowan

Hong-Hong.—„Agenţia Reuter“ află din Macao, că o luptă s'a încins între portugezi şi chinezi în insula Colowan. Chinezii au luat postul portughez cu asalt. O canonieră portugheză a luat parte la luptă; perderile chinezilor ar fi considerabile.

Catastrofa unui balon

Lenchlingen.—Balonul cu cîrmă „Erbsloech“, care s'a înalţat aci, a fost victima unei catastrofe. După o jumătate ceas de călătorie, el a căzut de la o înălţime considerabilă şi cei cinci pasageri ai balonului au fost omoriţi.

*

Lenchlingen.—Printre pasagerii pieriţi în catastrofa balonului „Erbsloeh“, se găseşte aeronautul Oscar Erbsloech din Elberfeld. Cadavrele sunt de nerecunoscut. Nacela e sfărîmată.

Să presupune că, catastrofa se datoreşte ceţei care a făcut să exploadeze anvelopa balonului.

Situaţia în Mandciuria

Peterburg.—Ziarul „Rossia“ declară că principiul porţei deschise în Mandciuria, a fost stabilit prin tratatul din 1907 şi că toate statele vor putea lua parte la desvoltarea econmică din Mandciuria.

Declaraţia privitoare la menţinerea status-quoului, trebue să înlăture ori-ce bănuială din partea Kinei.

Rusia nu are nici un gînd de a pune stăpînire pe nordul Manciuriei şi nici Japonia pe partea de sud.

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spaţioase, 2 bucătării, camară, pivniţă lumină electrică şi apă.

Pentru orice informaţiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Madame J. Jaquier Ealet, à Jassy, M-me Ealet et soeur Saint Paul-de-Léon en Bretagne, M-me Ealet à Londres, M-rs Otge et Bernard, font part à leurs amis et connaissances, de la perte irréparable qu'ils viennent de faire en la personne de

✝

Monsieur J. M. EALET

leur cher époux, fils, père, associé et ami, décédé après une courte et cruelle maladie dans sa 41-e année. Les obsèques auront lieu Vendredi, le 2 Juillet.

Le cortège partira de la maison mortuaire „Pepinière Nicolina“, à 3 heures de l'après-midi au cimetière catholique.

INŞTIINŢARE

Subsemnatul aduce la cunoştinţă publică că de la Decembre 1909 nu mai reprezintă în localitate Societatea de Asigurare „Victoria“.

C. I. Ivaşcu

Carlsbad

Dr. M. Căhănescu

Medic romîn

fost elev al institutului Pasteur din Paris

Vechiu practician al Clinicilor din Viena şi Paris, dă consultaţiuni în Carlsbad

Casa „Feigenbaum“
visa-vis de Mühlbrunn

De vinzare pe moşia Dumeşti, judeţul Vaslui, gara apropiată Buhăeşti, 160 boi jugari, 25 cai de muncă, cai de trăsură, diferite maşini şi unelte agricole. A se adresa d-lui A. Schönhaus, Iaşi, str. Lăpuşneanu 30, sau la administraţia moşiei.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele preţuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 —	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caş	1.30	
Urdă dulce	1.30	
Ouă zilnic proaspete 7 %.		

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub preţul zilnic al pieţei.

O frumoasa fotografie

puteţi căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAŞI—PIAŢA UNIREI

GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe“ Kaiserstrasse

Telephon 701

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iaşi, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice şi Topografice, face cunoscut interesaţilor, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît şi pentru a dovedi superioritatea fabricaţiunei acestei Case în toate privinţele a înfiinţat un depozit permanent în Iaşi, în Magasinul **„Romînia Muzicală“** *str. Lăpuşneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum şi ori-ce instrumente pentru **Arhitecţi** şi **Forestieri.**

Se atrage deosebita atenţiune d-lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze şi germane la cerere.

Depozit permanent la

„RomîniaMuzicală.—Iaşi“

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficătă, Rinichi şi Vesiciune**

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se a dresa: **Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu**

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER BUCUREŞTI**

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde.)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Baym^d **GARIEL,** 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

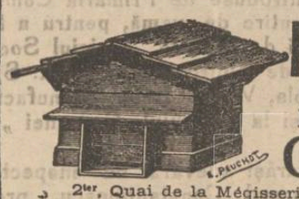

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1859.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos ca un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz intreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1052 — Sîmbătă 3 Iulie 1910

Regimul nostru electoral

Regimul electoral ce stăpînește la un moment dat într'un stat, arată tendințele sociale și politice ale acelui timp, și a devenit o axiomă în istoria politică, că fie-care vreme își are expresia sa potrivită în regimul său electoral.

Ori-ce cîștig moral și politic ce se aduce cu vremea nu se poate să nu influențeze regimul electoral, cerindu-i modificarea lui. Ori-ce regim electoral al unei țări reprezintă pentru acea epocă maximum de dreptate socială și politică; și cum dreptatea se cucerește prin forța brutală sau prin puterea ideilor, negreșit că trăim într'o vreme, cînd puterea ideilor ce stăpînesc clasele diriguitoare, face să se ceară o reformă a regimului nostru electoral.

După 26 ani de traiu supt actualul regim electoral, am ajuns că el să nu mai reprezinte toată dreptatea, toată legalitatea; și deci primul considerent ce trebue avut în vedere la cererea reformei regimului electoral este că nu mai corespunde *dreptății*.

E mare lucru, cînd în dosul unei legi se ascunde nedreptatea; rațiunea de a fi a acelei legi încetează de a fi și atunci toți strigă să se modifice legea.

Partidul conservator-democrat conștient de rolul său de a îndruma țara tot mai departe a simțit că cea dintîiu chestiune, ce trebue atinsă e acea a regimului nostru electoral. Și la 1908 și la 1910 șeful a declarat lămurit că reforma constituției în ceea ce privește organizarea dreptului de vot a venit la ordinea zilei.

Adversarii noștri, cari și-au permis să pună la îndoială sinceritatea noastră în această privință, desacordul dintre șef și partid, extrema stînga, și cîte altele au rămas muți față cu categoricele declarații făcute de șef la congresul partidului conservator-democrat în ziua de 7 Iunie a. c.

„In primul rînd, știți bine că încă de acum doi ani se afirmase că revizuirea părților din constituție relative la organizarea electorală este o chestiune deja la ordinea zilei. La noi această idee nu poate fi bănuită; este cu neputință ca vre-o alcătuire electorală să fi fost mai prielnică și să dea mai mare putere partidului nostru de cît ne-a dat organizarea actuală. De aceia să-mi dați voe ca de la început să salut și să mulțumesc colegiilor electorale de astă-zi, pentru încrederea care ne-a aratat-o, căci au dovedit că au conștiință și că pot înfrunta cu stăpînirea".

Așa a pus chestiunea clar și întreg, șeful nostru. Organizarea regimului electoral e la ordinea zilei.

Acest lucru l'au cerut socialiștii de la început supt forma votului universal; același lucru l'au cerut și liberalii încă de la 1892 tot supt forma votului universal; același lucru îl cerem și noi, dar fără a ne opri asupra formulei, întru cît, dacă este o rațiune politică de conservare națională a face reforma, chipul însă, cum să se facă nu e tot așa de ușor, și în doctrina conservatoare e de a se garanta în noua reformă toate părțile bune din vechiul sistem modernisînd părțile rele.

Că lucrul se cere, e evident și șeful a formulat bine acest fapt în următoarele aprecieri: „am pus în programul nostru încă de acum 2 ani, că reforma electorală este la ordinea zilei, pentru că istoria ne spune, că atunci cînd o chestiune este pusă de multă lume trebue să fie un fond de adevăr în chestiune".

Ar fi bine ca problema electorală să fie pusă numai de partidul liberal și de opinia publică înaintată, iar noi conservatorii să rămînem totdeauna tîrîți în curentul ideilor politice? Prin singură această atitudine partidul conservator nu și-ar merita rațiunea sa de a fi, căci un partid care e tîrît și luat în circă de altul nu mai corespunde nici unei nevoi.

De și ar părea în formă că un partid conservator n'ar putea atinge reforma legei electorale în baza sa de o lărgire a vieții politice, aceasta e mai mult o ținută greșită, de cît să corespundă realității. Schimbarea regimului electoral atîrnă de reforma Constituției și cum această lege organică se schimbă cu greu, nici cea dintîiu nu poate fi atinsă de la o zi la alta.

La teama aceasta că nu e de talia partidului conservator de a atinge reforma electorală, șeful nostru răspunde cuminte că „partidele conservatoare cumințí nu așteaptă nici o dată să fie debordate, ci deschid cînd trebue zagazul ca să treacă torentul".

In ilustrarea necesității ideii reformei aduce cazul petrecut cu Belgia, unde în luptă fiind partidele au ajuns la sufragiul universal cu pluralitatea votului. „In Belgia liberalii și conservatorii (clericalii) s'au dus la Cameră cu gîndul hotărît să nu meargă la sufragiul universal; dar din egoismul îmbelor partide de guvern, lăsînd să treacă vremea fără să dea vre o soluție, au ajuns să voteze în Camera de revizuire sufragiul universal, pe care nu-l voiau nici liberalii nici conservatorii, în momentul deschiderii Camerii".

Noi deschidem părtie și tocmai ca partid conservator am înscris în program ideia revizuirei pactului nostru fundamental și lărgirea vieții noastre politice. Reforma electorală o socotim ca o idee conservatoare, căci „este idee conservatoare ca să fie rezolvită cu moderațiune de conservatori, de cît s'o lăsăm părăsită neconservatorilor".

Increderea ce țara actuală legală prin colegiile sale a dat-o partidului conservator-democrat, este o chezășie pentru noi că țara dorește de la noi între altele să-i asigurăm un regim electoral *mai drept*, făcînd să iasă la suprafață și alte puteri, cari pînă acum erau necunoscute, și că dar am lipsi de la datoria noastră ca partid de guvern și al țării să lucrăm la o reformă electorală.

Gh. Ghibănescu

METEAHNA

Colectiviștii simt și prevăd că partidul conservator-democrat este singurul predestinat a lua cîrma țărei și pentru aceia în micimea lor de suflet, cred că înjurînd pe unii din membrii conservatori democrați vor răscoli resentimente contra acestui partid de ordine și care nu rîvnește puterea pentru căpătueli și ghișefte, căci dacă după putere ar umbla la 1907 au avut'o, dar nevoind a se menține prin asasinate și vărsări de sînge s'au retras pentru a face loc colectiviștilor, care fără nici o mustrare de cuget, numai pentru a se căpătui, au asasinat 11000 de locuitori săteni, au așternut pretutinde doliu și sărăcie, au aruncat în temniță pe fiul care nu voia să ucidă pe părinte, au creat posturi fără nici un rost pentru a căpătui pleava colectivistă, acești căpătuiți, unul mai ignorant de cît altul, acești gheșeftari, aceste reptile au curaj să atace în viața privată, pe un Dim. Alexandrescu, care este fala țărei, juristul profund, mă ataca pe mine c'ași fi contra avocaților și pentru desființarea Curții de Apel, căci instanțele de predilecție undeași pleda ar fi numai judecătoriile de ocole care mi-ar aduce cîștiguri.

N'am fost nici odată contra colegilor mei avocați, și dovada că așa e, este că mă bucur de cele mai multe simpatii între avocați, precum cred că nu se bucura scriitorul articolului *oameni și metehne* din ziarul colectivist din localitate.

Imi găsește o meteahnă că pledez și la judecătoriile de ocol, pledez la ori ce instanță judecătorească, îmi face onoare să pledez înaintea instanțelor țării mele, pledez în fie care zi și la tribunale și la Curțiile de Apel, și nu sunt vinovat dacă scriitorul menționatului articol mă întîlnește cîte odată la vre-o judecătorie de ocol, eu la tribunale nu 'l întîlnesc, căci nu vine de cît foarte rar și atunci fără să aibă vre-un proces.

Este meteahnă oare că muncesc cinstit și cîștig?

Cum adică ar fi mai cinstit să trișez la cărți? Ar fi mai cinstit să vînd, la putere fiind, interesele cutărei instituții? Ar fi mai cinstit să sufăr bobărnacele ce mi-ar trage șeful meu de partid și eu să le încasez? Ar fi mai cinstit să mă tăvălesc prin toate crîșmele și lupanarele, iar sergenții de oraș să'și frîngă șalele rădicîndu-mă în căruță?

Cred că a munci cinstit nu e o meteahnă, a fi cinstit este o datorie, dar se vede că pentru scribii dela „Mișcarea" necinstea este regulă, iar cinstea excepție. Ințeleg să mi se spuie că am tradat interesele cuiva, că nu mi am făcut datoria, că am încasat onorarii dela clienți, și că a doua zi m'am presentat cu capul buimăcit de beție și de joc de cărți. Ințeleg să mi se spună că am sărăcit pe vre-un pupil al căruia creștere, educație și administrarea averei mi-a fost încredințată de instanțele judecătorești. Ințeleg să mi se spuie că m'aș fi atins de banul străin, acestea nu mi se pot imputa. Am fost girante asupra moșiei Epureni—Isvoare, am încasat peste 100000 lei, m'am achitat pe deplin de obligația mea. Am fost avocatul și administratorul averei casei Rusovici mai mu'ți ani, nu mi s'a putut imputa cea mai mică incorectitudine. Acestea oare sunt metehnele mele, ori faptul că pledez înaintea cutărei instanțe judecătorești?

Ce mentalitate și la colectiviști! Auziți, e înjosire pentru un avocat să pledeze înaintea judecătoriilor de ocoale, ca și cum cei însărcinați cu distribuirea justiției la aceste instanțe ar fi niște declasați. Să mă erte autorul articolului menționat, dar eu pe toți colectiviștii din Iași, nu i-aș putea pune alături cu ori care judecător de ocol, ori colectiviștii deprinși cu moravurile învechite de a căuta să impue, nu cu știința, dar cu impertinența, se vede că nu și-au găsit locul înaintea nici unui judecător, care mai mult sau mai puțin, dar sunt independenți.

Sper că pe viitor voi fi scutit de scritorii ziarului colectivist, că nu'mi vor mai scruta viața mea, în trecutul căreia nu'mi pot găsi nici o incorectitudine și nici o meteahnă.

A. G. Dabija
avocat

Chestii municipale

Meidanele [illegible]

Gr. Alex. Ghica Vodă îndată cum se sui în scaun în 1849, fu sesizat de departamentul lucrărilor publice că pentru a se spori economicește capitala Iașii este de nevoe a se deschide piețe nouă comerciale în diferite puncte ale orașului mai ales la margini.

Un meidean fu deschis în Tatarași la movila Cuzei; un alt tîrg fu deschis la Socola spre cierul movilei Sarandei; un alt meidean fu deschis în Sărărie, la rohatca ce merge spre tîrgușorul Sărăriei, acordat prin hrisovul No. 4036 din 6 Iunie 1850 iubitei sale vere Elena Sturza născută Ghica.

In total erau dar în 1850 aceste 5 piețe, urmînd a se mai deschide una în Tatarași spre podul pe Căcaina.

„In cît orașul Iași n'ar lua o întindere îndoită, de aceia de astă zi înainte o cărmuirea nu va încuviința de a se statornici alte piețe pentru transporturi și depozite mari de cherestele, lemne de foc, fîn, altă marfă ce se vinde în car de cît piața d-ale Iancu Constantin, și pe lîngă acea statornicită prin hrisovul nostru din 6 Iunie, anul acesta (1850) No. 4036 iubitei noastre vere, dumneei visterniceasa Elena Sturza născută Ghica, încă două piețe și anume: una spre Socola, în partea dreaptă a șoselei ce intră în capitală; și alta spre Tatarași, necuprinzîndu-se în acestea și a cincia piață ce este a se înființa în deosebi în mahalaua Tatarașii."

Rațiunea pentru care ocărmuirea cerea de la domn deschidere de piețe, de meidane, „era pentru a se înlătura în parte necurățenia uliților, stricarea pavajului și înlesnirea primejdiei de foc ce amenința capitala din pricina nămolului de materii arzătoare, precum cherestea, lemne de ars, cărbuni, fîn, care în transporturi grele se îngrămădesc pe ulițele și piețele din centrul orașului și pe lîngă toate acestea întrerup chiar comunicația".

Potrivit acestor gospodărești luări de samă, departamentul lucrărilor publice cerea încă din 1850 deschiderea a 4 piețe exterioare în Iași „pe lîngă barierile principale a politiei, rămînînd în mijlocul tîrgului numai piețe de parade sau pentru vînzări de mărunțușuri, precum legumuri, fruhte, și alte asemenea".

Posed în copiile mele hrisovul scris pe piele, și toate actele de proprietate ale pieții lui Iancu Constantin zis Bacalu din poarta Trei Ierarhilor, care potrivit dispozițiunilor domniei s'a oferit a-și transforma locul său din Iași din preajma podului lui Ipsilant în piața publică bucurîndu-se de toate drepturile și îndatorirele unei asemenea piețe.

Hrisovul e dat de Grigore Alex. Ghica Vodă în 1850, August 26, în al doilea an al domniei sale supt No. 896 (Manual administrativ vol. II), și datoresc copia lui, bunei voinți a d-nei Ecat. Vrabie actuala proprietară, fiica răposatului P. Vrabie care l'a cumpărat la mezat în 1863 pentru a-și asigura banii dați în ipotecă la Iancu Bacalu (v. Surete și Izvoade XX, 105).

Vom stărui în cele ce urmează asupra ponturilor hrisovului, cum și asupra drepturilor legale ce izvorăsc și azi din asemenea vechi hrisoave.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

Știință amuzantă

Alăturarea acestor două cuvinte dă loc unui paradox. Știința e, prin ea însăși, gravă, serioasă, solemnă, — uneori posomorîtă, gînditoare, nici odată însă amuzantă. Și cu toate aceste nu se încape îndoială: sunt împrejurări în care seriozitatea excesivă provoacă rîsul.

Așa, bună oară, mi se povestia — de către o persoană vrednică de încredere și ocupînd o situație socială cu totul de asupra bănuelii de o... neseriozitate—că în orășelul Tîrgul Frumos „poliția sanitară" a procedat la văruirea, sau la stropirea cu var a locuințelor din motive pur științifice, bine înțeles.

Incepînd din vara trecută, de cînd Iașii au avut nenorocul să fie loviți de crunta epidemie a febrei tifoide, varul,— în specie apa de var, ori laptele de var —a ajuns la modă. Cine nu-și aduce aminte de înfățișarea orașului, acum un an încheiat? Pretutindeni mormanele de țărînă, de o parte și de alta a șanțurilor desfundate pentru așezare de tuburi erau stropite de cantități mai mari sau mai mici de apă de var. Pămîntul era alb,— iar fețele oamenilor erau albe de praf, cînd nu erau galbene de boală, ori de panică. Numai casele afișau, foarte adese ori, decoruri negre, — în semn că boala mai făcuse încă o victimă...

Fost-a de vr'un folos stropirea țărînei? Nimic nu dovedește că da; după cum— firește—nimic nu probează că varul ar fi făcut vr'un rău. Dar în solemnitatea cu care se executau operațiile de stropire era un element comic de neuitat.

Și iată că procedeul face școală: și ce școală! Agenți de ai poliției sanitare, înarmați cu var și cu bidinele colorează ușile, ferestile, ulucile,—poate și acoperămintele, ca să păzească locuințele de.. epidemii — probabil de holeră în primul rînd.

O parte din locuințe au rămas nevăruite și persoana care ne comunică faptul nu se putea dumeri dacă pricina e că s'a istovit toată cîtimea de var în frumosul tîrg ori dacă sunt case de ale... opozanților, cărora guvernul și consecutiv poliția sanitară, nu le datorește, bine înțeles aceiași solicitudine ca și „alor noștri".

Cu asemenea momitării științifice nu avansăm întru nimic. Exteriorul văruit nu garantează de loc interiorul murdar în contra epidemizării; iar toată comedia stropirii cu var, chiar în abundența cum se practică în Tîrgul Frumos e o naivitate și însamnă cel mult o parodie științifică—un joc al științei amuzante și atît. Ar fi vreme să ne gîndim la lucruri mai serioase, în adevăratul înțeles al cuvîntului.

Rodion

Dări de seamă

„Cireșul lui Lucullus"

de *D. Anghel* și *St. O. Iosif*

„Il n'y a pas de chef d'œuvre à deux" a zis la Bruyère într'una din cugetările sale; de cîte ori văd alăturea două nume pe coperta vr'unei cărți de curînd apărută, de cîte ori citesc rînduri isvorîte din două imaginații, din două simțiri, mi-amintesc fără de voe, laconica frază citată mai sus. Cugetarea aceasta s'a născut se vede fără noroc, căci nenumărați sînt acei ce au contrazis-o, au declarat-o cu totul falșă, combătînd-o cu argumente mai mult sau mai puțin serioase. Nu de mult, sub cupola Academiei franceze, un celebru dramaturg, Brieux, în discursul său de recepție, căuta să o răstoarne, invocînd opera literară a dispăruților scriitori Halevy și Meilhac. Argumentul nu era de sigur tocmai fericit. La noi operele în colaborare sunt un caz rar, ele se pot chiar număra.

In trecut, puțini au fost scriitorii care și-au unit inspirațiile pentru a și le așterne împreună pe hîrtie și asta se explică prin faptul că literatura noastră fiind încă de tot tînără, începătoare, fără experiență, o asemenea procedare nu putea aduce foloase și nici nu putea ispiti pe scriitori, neexistînd încă talente rafinate, care să aibă posibilitatea de a întruni părțile bune ale lor într'un tot armonios și artistic. Lucrările produse în colaborare, pînă nu de mult, n'au avut o valoare prea deosebită ci au rămas simple încercări. Primul, dacă nu ne înșelăm, care în literatura noastră și-a împărțit munca cu altul, sau mai bine zis cu alții, în producerea unei lucrări literare, a fost *Konachi* care împreună cu poetul N. Dimachi și cu Dim. Beldiman a scris o „piesă" cu totul slabă, o copilărie prea naivă, intitulată: *Comedia banului Canta sau Cantacuzin zis și Căbujan sau cavalerul cucoș*. Gusturile, de atunci însă au evoluat.

In timpul din urmă o colaborare literară atrage în special atenția publicului. E aceea a d-lor Anghel și Iosif. Pornind de la traduceri, de la versuri ușoare și delicate, autorii s'au ridicat la concepții mai înalte, au scris lucrări poetice originale, versuri, poeme dramatice, comedii. Acum cît-va timp ne au făcut o surpriză deosebită, prin prezentarea unui volum de proză, de care ne vom ocupa aici, fiind încă la ordinea zilei și fiind un eveniment destul de important din punct de vedere literar. Apărut în puterea Primăverei, cînd copacii sunt numai floare, cînd cîmpiile zîmbesc înverzite sub razele soarelui, volumul acesta a venit cu toate podoabele Primăverei. Din paginile sale respiră parfumuri de floare, o atmosferă de natură reînviată; în desfășurarea solemnă a frazelor armoniosse, auzi rile anotimpului binecuvîntat, iar în gingășia, în curăția inspirației parcă zărești albeața imaculată a florilor de cireș. Un cîntec ușor, discret te însoțește în plăcuta călătorie ce o faci foletind paginele cărței. Nu sunt bucăți de „longue haleine", nu sunt povestiri cu subiecte senzaționale, ci simple ciripiri am putea spune, prea fermecătoare, care ne fac impresia unui preludiu ce ar anunța un concert impunător. Dotați cu spirit de observație, cu imaginație puternică, — de talent nu mai putea fi vorba — autorii știu să cristalizeze în cîteva pagini bucuriile, sau durerile sufletului nostru. Rătăcești cu Lucullus prin minunile apusului Imperiu, privești înduioșat împreună cu el la solemnele temple și colonade ale măreței Urbe, visezi sub florile pomului dătător de umbră și parfum (*Cireșul lui Lucullus*), cutreeri apoi sălile și ograda unei case pustii (*Umbra casei*), te trezești în mijlocul arenelor grecești, auzi în jurul tău urlete de fiară și zgomote tumultoase de voci omenești (*Răsplata lui Criton*), palpiți de emoție împreună cu ciudatul archeolog, care cu idolul în mînă împrăștie pînza de fum învingînd oarecum elementele naturei (*Idolul*) urmărești cu gîndul nenorocita consolă, prin odăi tăcute, prin care trecutul și-a lăsat mirezmele sale romantice (*Povestea unei console*), trăești apoi viața patriarhală a celor două bătrîne uitate de moarte (*Din lumea parcelor*), pe o aripă de zefir te simți purtat departe la țărm de ape și te îmbeți de adierile vînturilor marine, de parfumurile sărate ale oceanului (*Scrisoare veche*) care treptat se transformă în miros de spital, de medicamente și de săli tăcute străbătute de fiorii morții (*In Spital*), pentru ca, după alte rătăciri să te vezi iarăși în mijlocul templelor solemne, ruinate de astă-dată, în care pietrile, clădirile, șoselele, apa, îți povestesc romanțe duioase a vremurilor ce au dispărut pentru totdeauna (*Spovedanii*). Te întorci înduioșat din această călătorie, înduioșat însă nu nemulțumit. Ai văzut multe, ai simțit senzații deosebite, inima ți s'a strîns cîte-odată la vederea durerilor întîlnite, gîndirea ți-a lunecat ușoară spre depărtări de mult rîvnite, dar ochii totdeauna ți-au oglindit comoara frumuseților eterne Respiri satisfăcut, întorci ultima pagină... și visezi. Cartea d lor Anghel și Iosif dacă nu te sgudue ca o creație puternică, dacă nu ți dă fiorii Artei vecinice, îți strecoară însă în suflet note răsleațe din melodii pe care te lasă să le ghicești, îți umple privirile de culori vii, aruncate în fugă, din tablouri pe care te lasă să le întrevezi... și cu încrederea că în curînd tot acești autori te vor

face să asculţi şi acele melodii d vine, să admiri şi acele tablouri splendide, palpiţi deocamdată sub farmecul acestor preludii.

Un stil uşor, colorat, un stil nuanţat şi vibrător, e intermediul între acea lume evocată şi sufletul tău. Calitatea aceasta se găseşte rar imbinată mai ales cu insuşirile de căpetenie ale unui scriitor: forţa de a crea situaţii, de a le zugrăvi în mod deosebit. Fondul şi forma la puţini scriitori de ai noştri se găseşte împreună. Autorii lucrărei de faţă au întrunit ambele aceste insuşiri: sunt psihologi fini, pătrund în taina împrejurărilor celor mai greu de redat, în intimitatea gîndurilor omeneşti.

Schiţele din acest volum le putem considera ca simple probe pentru o lucrare viitoare, ca simple scînteieri ale talentului lor, aşternute în fugă pe hîrtie. Ele însă spun de ajuns. Unind imaginaţia cu spiritul de observaţie, avîntul poetic cu analiza fidelă a lucrurilor, autorii ne au dat pagini de proză armonioasă şi curată Stilul lor, minunat în poezie, e un stil apt, în proză, pentru lucrări de o întindere mai mare e un stil potrivit pentru roman.

Şi cu această ocazie, o paranteză: se vorbeşte mult despre cauzele ce au intervenit în dauna desvoltărei romanului la noi, despre viitorul acestui gen literar, despre scritorul care ar fi chemat să umple acest gol. După părerea noastră, acel scritor nu va fi d. M. Sadoveanu, după cum mulţi s'au deprins a crede. Fără a ne gîndi să discutăm talentul său, care astă-zi numai poate fi pus la îndoială de nimeni, vom îndrăsni să facem simpla constatare că acest povestitor de forţă, nu se simte la largul său ca autor de romane moderne realiste.

Cauzele ar fi mai multe, nu le vom înşira aici. Una din ele, care vine în legătură cu cele spuse mai sus, ar fi neposedarea unui stil potrivit cu acest gen literar. Afirmaţia se va părea curioasă, totuşi aşa este. „La style c'est l'homme". Un stil anumit va fi apt pentru un anumit gen literar. D. Sadoveanu e o fire subiectivă un talelnt eminamente liric, un suflet de poet. Stilul, îi va oglindi sufletul. Va fi solemn, aşezat trăgănat chiar va răsuna de multe ori monoton, liniştit precum monotoane şi liniştite sunt iluziile, sunt visurile care i-au dat naştere.

Ei bine acest stil se va simţi într'o lume străină, cînd va fi pus să îmbrace situaţii de un realism mai mult sau mai puţin exagerat, situaţii cari cer să fie redate în mod obiectiv. şi în va desfăşura toate forţele sale, va vorbi cu glas sincer cînd va fi pus să evoace trecutul de ex. acel trecut romantic, pliň de visuri cînd va fi purtat de imaginaţie şi de simţire de-alungul evenimentelor şi împrejurărilor ce nu trebuesc observate minuţios cu talent de analist, ci trebuesc simţite, de ale căror farmece trebue să se pătrundă sufletul aceluia ce vrea să se facă interpretul lor pentru lumea cetitoare. D lui Sadoveanu îi revine, credem, sarcina de a ni reînvia—între altele—şi acel trecut, de a ne purta în lumea voevozilor viteji, în acea lume atît de plăcută fireşte, pentru că-i atît de departe De la vigurosul d-sale talent aşteptăm iarăşi acele accente atît de sincere, ce au răsunat altă dată în *Răsbunarea lui Nour* în *Şoimii* şi în alte poeme de felul acesta şi mai cu seamă în *Vremuri de bejenie,* care după noi e cea mai reuşită lucrare a d-lui Sadoveanu de până acum, tocmai pentru că e via expresie e opera reprezentativă a personalităţei sale epice.

Un scriitor neputînd avea de cît un anumit fel de a simţi, ori ce abătăcire prin alte genuri străine temperamentului, e dăunătoare. Noi sperăm că se vor găsi interpreţi pentru fie care gen literar nefiind nevoe ca acum vre-o 5—6 decenii ca un scriitor să se amestece în toate activităţile, să fie un factotum literar, artistic, social, etc. Şi aici închid paranteza.

Vorbeam de proza d-lor Anghel şi Iosif In adevăr, prin calităţile de prozator ce ambii autori posedă, sîntem convinşi că dintre contemporani, aceştia vor fi creatorii romanului de mîine.

Revenind la autorii de care ne ocupăm, repetăm că ei vor fi chemaţi a ne da romanul aşteptat de atita vreme Nu romanul aşa cum a fost înţeles până mai dăunăzi (afară de 2—3 excepţii) cu cîteva întîmplări banale, cu situaţii nesincere şi desnodămînturi melodramatice ci romanul modern, de analisă, aşa cum se înţelege el în Franţa unde e representat astă-zi prin condeie de elită; romanul, care, sperăm că va studia şi pătura cultă, atît de neglijată până acum de scriitorii noştri, în care artiştii vor putea găsi nenumărate isvoare de inspiraţie, precum şi împrejurări înalte şi alese. O literatură nu poate să aibă pretenţia de a deveni universală, preţuită de toţi, de cît atunci cînd în ea sunt reprezintate toate genurile literare.

Spovedanie, Scrisoare veche, din volumul d-lor Anghel şi Iosif pot fi potrivite ca fragmente, capitole de roman, în ele se văd cristalizate toate insuşirile acestui gen. Regretăm însă unele note discordante, risipite ici-colo în armonia întregului volum; cîteva momente banale, de care au abuzat mulţi până azi cîteva efecte nereuşite, precum şi cîteva note ce ne surprind şi care ni s'ar fi părul la locul lor în Neamul Românesc al d-lui Iorga, dar nu în paginile unui volum ce respiră numai arfă. Dar nu despre ele am vrut să vorbim aici. Am vrut să ne aratăm pe scurt impresiile plăcute suggerate de aceste schiţe, cu ocazia aceasta am făcut o constatare.

Noi aşteptăm cu o mare nerăbdare, cu o sinceră şi vădită bucurie, vremea cînd sub impresia unei opere definitive a acestor doi scriitori aleşi, să putem desminţi în mod formal, hazardată afirmare a celebrului cugetător francez.

Evandru

Litere-Ştiinţe-Arte

Greşeli cotidiane. – In ordinea de idei atinsă în notiţa de eri,—acea a greşelilor de gramatică devenite uz în publicistica de toate zilele, avem de observat că se comit erori cu osebire multe în întrebuinţarea particulelor *al, a, ai, ale.* De la lucrările unor profesori universitari, până la producţiunile efemere ale reportagiului—confuziunile abundă în ce priveşte întrebuinţarea ziselor particule, puse una în locul alteia, acordate cu obiectul următor în loc să se acorde cu obiectul precedent. Şi din aceste greşite aplicări reiese cele mai insuportabile cacofonii.

Nu mai puţin frequentă este întrebuinţarea expresiunilor: „privitor pe...", ca în „procesul privitor pe X"—în loc de *la* X, — „afacerea privitoare pe Z..." etc. De acelaşi calibru şi de aceeaşi frequenţă avem propoziţia *pe* după verbul pasiv-reflexiv: „să se asculte pe A" în loc de „să se asculte A"—adecă "să fie ascultat A...".

Eroarea se face mai cu seamă în acte şi afaceri judiciare. Dar dacă e vorba de literatura specific-judiciară s'ar umplea volume cu asemenea observaţiuni. Şi cu toate aceste ar fi vremea ca greşelele să dispară!

*

Suntem informaţi că d. prof. dr. Manolescu, stabilit astăzi la Strunga, lucrează la o monografie asupra ţiganilor. Lucrarea va îmbrăţişa chestiunea populaţiunii nomade din punctul de vedere social şi economic.

Ea va cuprinde şi un mare număr de fotografii icoane din obiceiurile vieţei ţigăneşti, tipuri etc.

*

aucem din nou „Struna de acum doua zile: „Moda"

> Mai puţin de cît s'a putut prevedea a trăit moda «rochiilor împedecate» de care se făcea atîta haz.
>
> Ziar parizian.

Cred şi eu! Sunt înşelate
Toate prevederile:
Rochiile 'mpedicate
Nu 'mpedecau... căderile.

*

Celebrul explorator scandinav Sven Hedin—imitînd pe Selma Lagerloef—va scoate în curînd o carte de cetire pentru copii. Date fiind experienţele vaste ale ilustrului explorator, se poate prevedea că va fi o carte foarte istructivă.

*

A murit compozitorul, italian Usiglio din ale cărui lucrări muzicale cea mai celebră era „Lee ducande di Sorrento" Şcolăriţele din Sorrento.

*

După congresul presei se va deschide la Bruxelles—tot cu ocaziunea marei expoziţiuui internaţionale—congresul liberei cugetări.

Vom publica în curînd programul complect al acestui original congres la care va participa şi un delegat din Romînia.

*

Corespondentul lui „World" a aflat în Moscova de la o mătuşă a lui Turghenief, în vîrstă de 74 ani şi care trăeşte într'un azil că Turghenief a fost căsătorit în taină cu Paulina-Viardot-Garcia, măcar că nu era despărţită de Garcia.

Romanul păstrat de Paulina e al dragostei dintre ea şi Turghenief. De căsătorie n'a ştiut nimeni afară de soţi, de această mătuşă şi de un preot francez. Paulina nu era despărţită, dar nu mai trăia de mult cu toţul ei. Au avut şi o fiică, măritată cu un American din Boston, care nu ştie că e a lui Turghenief, ci se crede a lui Garcia.

*

Sub conducerea profesorului american Hale se va ţinea un congres pentru formarea unei uniuni internaţionale astronomice în scop de a se face cercetări asupra soarelui.

Dacă nici asupra acestei chestiuni astronomii nu sunt încă... luminaţi, atunci !..

*

No. 19—20 ale revistei bisericească didactică „Viitorul", are următorul sumar:

Adevărata putere a unei naţiuni e puterea morală.—Preoţii şi mişcarea cooperativă.—Monismul.—Despre strămoşii Domnului, profeţi şi profeţii—Pentru d-l Ministru al Curtelor şi pentru prea cucernicii membri ai Consistoriului superior Bisericesc.—Rătăcirile Adventiştilor.—Importanţa vizitelor canonice.—Cronica bisericească.—Informaţiuni.—Bibliografie.

*

STRUNA ZILEI

RAZBUNAREA LOGOFĚTULUI

> Judecătorul Cincinat Pavelescu a fost înaintat din Sinaia la Călăraşi.
>
> Ziarele.

Pe Cincinat nu-l agrează
Ministrul prozei,—Stelian.
De-aceea îl... înaintează
Din vîrf de munte 'n... Bărăgan.

Situaţia elevilor Liceului Naţional

Iată numele promovaţilor, de la Liceul Naţional:

Clasa I-a: Abramovici E., Adamiu I., Agapi A., Anastasiu V., Antonescu C., Ballo, Beer, Carp, Cernătescu, Codreanu, Culianu, Colceag, Gall, Glantzştein, Herşcovici, Itigan, Lecca, Linteş, Mincu, Marius, Merciulschi, Răteanu, Ripan, Rosenfeld, Schiler, Sencovici, Sclenka, Tocilescu, Tudose, Tomici, Unter, Viorescu, Mărculescu, Alexandrescu V. şi Ulrich.

Clasa II-a: Alexandrescu N., Bîrsan M., Beer C., Borş G., Botez C., Botez A., Botez I., Bulgaru V., Cişman A., Florescu C., Gruber I., Handoca A., Handoca T., Jellea T, Leibovici I., Mandrea A., Manoliu A., Mattes M., Moscu E., Nicolau G., Paraschiv I., Ştefan Tiberiu, Ştefanovici A., Tincu L., Triandaf A. şi Zaharia F.

Clasa III-a: Amira N., Bochler I., Brumă G., Cahane V., Cuza G., Gîrcineanu S., Ianculescu, Ianculescu A., Lerer N., Mezzetti N., Nichita V., Orenştein S., Popovici G., Stoian C., Zaharia M.

Clasa IV-a: Andriescu, Antoniu, Berea, Bunea, Burlă, Comarnescu, Coniver, End, Goldemberg, Handoca, Hurmuzescu, Ionescu, Kasner, Lăzărescu, Leibovici F., Leibovici L., Linteş, Mayer, Naftulovici, Olivenbaum, Pompei, Renescu, Rosen, Stanciu, Stroian, Stănculescu, Teodorescu şi Turtureanu.

Clasa V-a R: Akerman, Bulgaru, Bută, Cernătescu, Ciolac, Coteţ, Dobreanu, Filipescu, Giuncu, Grosu, Guţu, Holinder, Polak, Popa G., Simionescu, Soroceanu, Ştiubeiu, Filoti, Ionescu R.

Clasa V a M: Blumenfeld A., Brudariu A., Enciu D., Glantzstein, Grigori., Petrescu A., Schwartz, Sebri, Dalescu tianu Al.

Clasa VI-a R: Chiriac C., Gavrilescu, Georgescu, Gheorghiade, Pap, Sterea, Strassberg, Băicoianu, Bănescu, Bottez, Ioanide, Năsturaş, Teodorescu, Vasilescu, Vasiliu Const., Groholoschi G.

Clasa VI-a M: Dumitrescu, Gheorghiu, Goldner W., Iorga C., Grigorescu, Lederhendler, Titel Motăş, Negrescu, Orîşanu, Vaizer.

Clasa VII a R: Braunştein, Ghervescu, Ionescu, Marius, Perlici, Popescu Rallet, Scorţescu, Scriban, Sevastian, Stoicescu, Teodorescu, Vainştein, Vasiliu Eug., Vasiliu Vasile.

Clasa VII a M: Blanc S., Bottez A., Constantinescu P., Gorescu O., Jellea E., Magder D., Motăş C., Pascu I, Petrovici N., Popa G., Saphir I., Susman.

Clasa VIII R.; Balif Leon, Cernătescu Aurel, David I., Ialcovitz L., Ivanciu G., Loker I., Matac B., Polingher B., Rott W., Topliceanu A.

Clasa VIII-a M: Anastasiu E, Andriescu M., Bădulescu N., Călin P., Ciugulescu R, Constantinescu I, Grosvald R., Decusară L., Ganea C, Gheţu I., Iamandi V., Kisielewski A., Lupu C., Manoliu D., Nistor C., Oprescu G., Petrescu M, Petrovanu, Popovici A. Cezar, Rişcanu Ed., Săndulescu G, Simenschi I., Weintraub B., Xenopol Radu, Zăhărescu Vasile.

INFORMATII

❑ **Preşedintele asociaţiei generale a învăţătorilor, ne trimete următoarele:**

Congresul învăţătoresc se va ţine la Constanţa în zilele de 14, 15 şi 16 Iulie a. c., iar Vineri seara 16 Iulie, va fi plecarea congresiştilor în escursiune la Constantinopole.

Toţi învăţătorii cari doresc a lua parte la acest congres, să se adreseze d-lui N. Constantinescu, învăţător în satul Mîrza, judeţul Dolj, pentru a le trimite cupoanele de tren pînă la Constanţa, cu reducere de 50 la sută, iar cei ce doresc a se duce în excursiune, vor trimete d-lui Ionescu—Lungu învăţător Ploeşti, pînă la 30 Iunie comerţ, suma de lei 18,

Pentru a li se trimete cuponul de tren, vor trimete o marcă de 3 bani.

❑ **D. locot. Negrei Nicolae, din regimentul 13 Ştefan cel Mare, a fost admis în anul I al şcoalei superioare de răsboi.**

❑ Ţin să aduc viile mele mulţumiri, prin publicitate d-lui capitan Sturdza Pavelescu, comandantul pompierilor, care, cu ocazia marelui incendiu din noaptea de 30 Iunie, din strada Anastasie Panu, a desfăşurat o vie activitate şi a dat ajutoare de salvare, pentru a evita o adevărată catastrofă, luînd măsuri de a salva clădirile din împrejurimi.

G. D. Şerban

❑ Revizoratul şcolar a primit de la casa şcoalelor, pentru a trimete învăţătorilor căzuţi la examenul de capacitate, condiţiunile în care se va ţinea noul examen.

❑ Cu începere de săptămîna viitoare, agronomul învăţător al judeţului, va ţinea conferenţe la reşedinţa fie cărei plăşi, unde în faţa sătenilor va trata chestiuni privitoare la agricultură.

❑ In comuna Scînteia se va construi un nou local de şcoală, pe terenul cedat gratuit de epitropia sf lui Spiridon, din timpul moşiei Boraşeşti.

❑ Comerciantul Pasmantirer a reclamat poliţiei că comerciantul W. ar fi încetat plăţile şi că a început a-şi înstrăina marfa.

Comisarul siguranţei, d. Costescu, căruia acesta îi făcuse o cerere, a pus pe comerciantul W. în urmărire, dar acesta nefind declarat în stare de faliment, siguranţa nu poate lua nici o măsură contra lui.

❑ Pentru viitorul an şcolar, sunt vacante la şcoala superioară comercială, 6 burse.

❑ Cassa „Socec" editînd pentru anul trecut un „Anuar al Capitalei", care pentru bogatul material ce conţine si pentru întocmirea lui practică, a fost foarte bine apreciat de toate cercurile industriale şi comerciale, precum şi de autorităţile publice, a decis a continua această lucrare, complectînd o însă anul acesta şi cu provincia, adăugînd astfel publicului un „Anuar pentru întreaga ţară". Acest Anuar care, pe lîngă întregul comerţ, industrie şi autorităţi din Capitală, nu se va mărgini numai la materialul de informaţiune pentru comunele urbane, ci va conţine şi toate datele privitoare la comunele rurale a tingînd comerţul, industria şi agricultura, exploatarea de păduri şi de mine, industria casnică, în scurt întreaga activitate a locuitorilor ţării,—va mai cuprinde date statistice asupra număru lui locuitorilor din fie care comună, asupra principalei lor îndeletniciri, asupra şcoalelor, şi în general asupra tuturor împrejurărilor cari pot interesa la un moment dat pe ori care industriaş sau comerciant, precum şi pe toţi oamenii de afaceri.

❑ **Un ordin al ministerului de războiu.**—Ministerul de război a dat următoarea decizie relativ la administraţia corpurilor de trupă şi serviciile armatei.

Considerînd că singurul mijloc de a îndestula armata noastră este o administraţiune regulată, conştiincioasă şi economică, care îndoieşte averea budgetului.

Considerînd obiectul general în corpurile de trupă şi mai ales în servicii de a cheltui fără economie şi de a cere ministerului cheltueli cari nu sunt admise în buget.

Considerînd că baza tăriei fizice şi morale a soldatului şi a ofiţerului este îndestularea.

Se ordonă:

1) Capii de corpuri şi de servicii din armată şi din administraţiunea centrală vor suprima ori-ce cheltuială neprevăzută, nefolositoare, de lux sau de risipă, şi vor administra banul Statului cu economia cea mai severă.

2) Nimeni nu va mai cere, afară de cazuri de forţă majoră, o cheltuială care nu este prevăzută în budget.

3) Ori-ce cheltuială şi ori-ce cerere de ori ce natură care dă loc la o cheltuială cuprinsă în prevederile budgetare va fi însoţită de o „foaie de cheltuială" sau „deviz", care va arăta în cap textul articolului de lege regulament, etc., care autorizează cheltuiala: apoi numele, numărul şi suma capitalului şi articolului budget, precum şi suma rămasă disponibilă, în budgetul general sau în cel parţial.

4) Aprobarea autorităţii competinte pentru cheltuială se va da chiar pe această foaie, fără de care, deosebit de conturi, nu se va putea face, nici nu se va putea justifica cheltuiala.

5) Ori-ce cerere de cheltuială, care nu va fi în condiţiunile de economie şi de regularitate perfectă, va rămîne fără răspuns sau va atrage urmări disciplinare.

Comandamentele şi capii de corpuri sau de servicii sunt invitaţi a lua măsuri de executare.

SPECTACOLE

— Noul program de astă-seară al cinematografului Gaumout, din grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, cuprinde bucăţi excepţional de frumoase şi interesante.

Din bogatul program relevăm: „Incoronarea Regelui George V al Angliei", plin de actualitate, luat după natură; „Un geniu criminal" este titlul unei emoţionante drame, interpretată de cei mai aleşi artişti; programul mai cuprinde apoi: Minciuna, dramă; Elba şi industriile sale, după natură; efectele unui cîntec de leagăn, comedie; valea Sesiei, după natură şi în fine o serie de comedii, piese sportive şi instructive.

Se atrage, în special atenţia, asupra filmului „Incoronarea noului rege al Angliei".

DIVERSE

— Un furt s'a comis eri noaptea la evreul Moise Lazarovici, din şoseaua Moara de foc No. 6, de unde hoţii au furat trei cai.

Din cercetările făcute, s'a constatat, că hoţii au comis furtul în zorii zilei; iar caii i-au dus spre Cucuteni.

Un alt furt s'a săvîrşit tot eri noaptea la Gheorghe Ciornei din strada Muntenimei 17, de unde hoţii au furat un cal.

Siguranţa cercetează.

— Administratorul plăşei Podul Iloaie a cerut autorităţilor urmărirea băiatului Gheorghe Ilaşcu, care a dispărut de o săptămînă de acasă.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1 50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *După cum am anunțat, manevrele regale din anul acesta, vor fi executate de corpul IV de armată.*

După cît știm, manevrele regale se vor desfășura între Roman și Iași.

Vor asista la aceste manevre delagați militari din partea Rusiei. Austro-Ungariei și Germaniei.

Se afirmă că va asista și M. S. Imparatul Wilhelm al Germaniei.

❑ *De oare-ce holera bîntue și în Basarabia, consiliul sanitar al guvernămîntului a început construirea a 12 lazarete, pe distanța Bălți—Kișinău—Odessă.*

❑ **Iașul a rămas în fine fără spital. Roadele măsurei inteligente a celebrilor epitropi, au început să se vadă.**

Eri către seară, un biet conductor, al cărui nume ne scapă, pe cînd trecea prin strada Păcurari, a căzut jos, venindu-i rău. Trecătorii, neștiind de inteligenta măsură a epitropilor, au condus pe bietul suferind la spitalul sf. Spiridon. Evident că spitalul fiind închis, bolnavul n'a putut fi primit. Se adunase o mulțime de lume la poarta spitalului și dacă vreunul din d nii epitropi ar fi trecut pe acolo, și-ar fi dat perfect seamă de neghiobia ce au făcut.

In drumul spre locuința bietului bolnav, întîmplarea făcu ca să apară d. dr. Stenner, care interveni și dădu în stradă ajutoarele, bine înțăles care 'i stăteau la îndămînă. Nenorocitul a fost apoi transportar la farmacia Werner.

Cazuri de acestea, spre cinstea actualilor epitropi, se vor mai vedea încă multe.

Bolnavii au fost goniți din spital și mulți suferinzi vor muri cu zile, căci nu vor mai avea îngrijirea de care au nevoie.

Bine zicea aseară, unul din mulțimea care se adunase la poarta spitalului: „Să ferească D-zeu pe Epitropi să n'aibă nevoie de spital?"

❑ **Ministerul agriculturii și domeniilor a trimes prefecturii județului o circulară, prin care cere ca să ia măsuri serioase pentru ca dispozițiile noului cod silvic să se aducă la îndeplinire, adică proprietarii sau explotatorii de păduri particulare, supuse regimului silvic, să înainteze în timp de 6 luni de la promulgarea legii, amenajamentele existente pentru a fi revăzute în ceia ce privește obligațiunile de împădurire în conformitate cu legea.**

❑ **Cercetările făcute de poliția de siguranță, pentru a afla cauza și a descoperi pe autorii focului din strada Anastase Panu, au rămas zadarnice.**

Moise Egher care fusese arestat pentru moment, a fost pus în libertate.

❑ **După proces.**—**După ce jurații au adus un verdict negativ la întrebările puse de președintele curții, d. I. Corjescu, în procesul de presă intentat de cunoscutul naționalist neaoș Iohan Zelinsky, zis și Codreanu, proces care a ținut de la oarele 12 până la 6 sara, se vede că ilustrul Iohan Zelinsky nemulțămit de rezultat a căutat să sară la batae asupra avocatului Petre Gîdei în chiar sala pașilor pierduți. Noroc că publicul prinzînd în pripă faptul, a evitat scandalul. Toți au rămas indignați de purtarea scandaloasă a furiosului naționalist.**

Dl. Petre Gîdeiu a reclamat cazul parchetului și d-lui ministru al Instrucțiunii pentru a înfrîna apucăturile furiosului profesor.

❑ **Pentru Primărie.** — **Pe strada de sus s'a răscolit tortuarul de vre-o 2 luni în urmă, toate sfărămăturile de asfalt s'au lăsat pe trotuar în neregulă, că împedică circulația. Credem că cetățenii ca și dughengii din acel loc, au dreptul de a cere de la onor. primărie să grăbească ridicarea moluzului, căci ești amenințat la fie care pas să te împedeci și să cazi jos. Ceia ce se face e curată bătae de joc.**

Dar aceasta este un sistem la serviciul technic al primăriei; răscolește trotuarul și-l lasă așa cu lunile ca lumea să și rupă picioarele.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcțe, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

❑ D-nii Eugen Ștefănescu și N. C. Sofronescu, impiegați auxiliari la administrația financiară, au fost avansați impiegați cl. II-a.

❑ In ziua de 1 August, orele 8 dim. va avea loc concursul de admitere a ofițerilor in școala specială de infanterie.

Au dreptul a se prezenta la concurs, toți sublocotenții de infanterie, cari au doi ani de vechime în grad, până în ziua de 1 Octombrie 1910—până la promoția de ofițeri 1908 inclusiv.

Concursul se va ține în localul școalei de infanterie din Dealul Spirei.

❑ Tinerii cu termen redus care făceau școala de ofițeri în rezervă la școala de artilerie și geniu și la școala de infanterie din dealul Spirei au terminat cursurile.

Toți absolvenții au fost înapoiați la corpurile din cari fac parte.

La anul vor fi chemați să facă plutonieratul, după care vor fi înaintați ofițeri de rezervă.

❑ Tribunalul a declarat eri în stare de faliment pe comerciantul I. N. Forșt.

❑ La congresul general al învățătorilor, care se va începe la 14 Iulie, la Constanța, va veni să asiste și o delegație de 20 de învățători din Bucovina.

Ei se vor duce în excursie la Constanța, iar la reîntoarcere vor trece prin Iași.

❑ Ivindu se holera și în orașul Nicolaeff din guvernămîntul Kerson, ministerul de interne a comunicat prefecturii județului că, măsurile sanitare se vor aplica și pentru proveniențele și călătorii din acel oraș.

❑ Iată numele absolvenților școalei superioare de Arte și Meserii din localitate:

Borcea V., Chivu Gh., Drăguleț M., Georgescu R, Iacob D., Iliescu M., Medvedovici D., Mihailescu Gh., Pețerea R, Vasiliu C.

❑ Următorii candidați din localitate au trecut examenul de farmacie, în fața unei comisiuni compusă din d-nii: dr. Imervol, farmaciștii Fabini și Eiven:

Anul I: Elena Tincu, Ernest Topărescu și Maria Istrati.

Anul II: Elena Varbiu și Cecilia Reitter.

❑ In urma torențialei ploi, căzută Marți, 10 case din comuna Solești, județul Vaslui, au fost inundate.

❑ La 25 Iunie s'a sărbătorit la Baden-Baden jubileul de 25 de ani de la înființarea capelei romîne a Domnitorului Mihai Sturza, care e compusă din prefectul orașului, primarul orașului, doi membri ai consiliului comunal și preotul, superior al capelei.

Serbarea s'a început printr'un Te-Deum la sfîrșitul căruia, preotul Cicerone Iordăchescu, actualul superior al capelei și care ne reprezintă pe noi acolo cu multă demnitate ca și predecesorul său, Prea Cuv. Sa, Părintele Arhim, I. Scriban—a rostit în limba germană un impresionant discurs, aducînd mulțumiri consiliului capelei. O telegramă de felicitare s'a comunicat în urmă, chiriarhului respectiv, I. Pr. Sf. Mitropolit al Moldovei și Sucevei.

„Corul bisericii—încheie numitul ziar, înfrumuseță serbarea prin cîntări înălțătoare.

❑ Astă-zi 1 Iulie a. 1910 consiliul de administrație a obștei „Ed. Ghica", cu ocazia punerei plugului în pămînt și începerea arăturilor de toamnă, a organizat o serbare cîmpenească în satul și comuna Dumești, numită, „Serbarea plugului obștesc".

Toți asistenții au mers din satul Dumești în cară și căruțe împodobite cu stejar, pînă la toloaca (bătătură) ce se află lîngă pădure, destinată a se ara. Aici după sfințirea apei, și după cuvîntările ținute, s'a înfipt în brazdă plugul îmbrăcat cu flori și stejar, tras de 6 boi.

In urmă s'a jucat brîul și hora de către săteni împreună cu ceilalți asistenți.

Partea II-a a serbării va începe la ora 8 p. m. In localul de școală va fi bal, iar în curtea școalei va fi joc sătesc.

La această serbare au luat parte și sătenii, preoții și învățătorii din multe sate de prin prejur.

❑ Revizoratul școlar a întocmit un tablou cuprinzînd darea de seamă a conferințelor ținute la cercurile culturale ale învățătorilor, în cursul acestui an.

Acest tablou, va fi trimes ministerului instrucțiunii.

❑ Astă-zi dimineață, comisiunea compusă din d-nii: Colonel N. Cernătescu, comandantul reg. Ștefan-cel-Mare No. 13, căpitan Duca și locotenent Stamboală, de la depozitul de recrutare, a început repartiția tinerilor din contigentul 1911.

❑ **Hymen.** — Eri la orele 5 p. m. a avut loc la biserica Bana căsătoria d-rei Adela A. Rohr, fiica d-nei și d-lui Anton Rohr, proprietar, cu d. căpitan Virgil Dumbravă, din batalionul 4 Vînători.

Nuni au fost d-na și d. Geoges Cristofor și d. și d-na V. Radu.

Din numeroasa asistență remarc: *D nele:* C. Rohr, Lucreția Cristofor, Victor Marinescu, Sofian, Maria Radu, Kiselefski, D. Alexandrescu, Dr. Iuliano, Stamatiu, Soutzu, Olga Dumbravă, căpitan Enăchescu, Cucu, Antoniu, Groholski, Berescu, Jellea, Atimescu, etc.

Domnișoarele: Emilia Cristofor, Mimy Marinescu, Olga și Ana Kiselefski, Iosephina Feit, Margareta Coșulș, Eugenia Romano, Buzdugan, Mimy Stefănescu, Elena Stamatiu, Elena Vasiliu, Groholski, Cazaban, Cucu, Robert, Ioan Drăgulănescu Elena, Margareta Pompilianu, Olga Pavilescu, Iuliano, Coca, Cristofor, etc.

Domnii: Anton Rohr, G. Cristofor, D. Sofian, C. Marinescu, V. Radu, I. Sinigali, dr., Iuliano, Zdrobici D., P. Nedelski, Dimitrie Longinéscu, Constantin Romano, doctor Niemereanu, C. Antoniu, Victor Cristofor, V. Soutzu, doctorand Emil V. Radu, Eduard Tuffli, Virgil Al. Popovici, Iosef Rohr, Eugen Marinescu, Georges Rohr, Georgică Iuliano, Mihai Borcea student etc.

Epoletul era reprezintat prin d-nii: colonelii Cernătesau și Cristodulo, maiori: Olteanul, C. Nădejde, C. Petalla, căpitanii: Costăchescu, Diamandy, Dobriceanu., locotenenții: Lăzărescu, Ionescu, Agapi, Bankov, Vlahopul, Schelety, Jipa, Cantuniari.

Sub-locotenenții: Eugen V. Radu, Tătărăscu, Popovici G., Mărgăritescu, Codreanu, Andriescu, Drăgulănescu.

❑ **Inscrierile pentru examenul de bursele vacante la școala comercială superioară se țin de la 1—20 August și se fac la secretariatul școlii. Candidații trebue să depună pe lîngă certificatul de absolvirea clasei precedente, și un act de paupertate, eliberat de Primăria comunei unde domicilia ză părinții și vizat de administrația financiară.**

Nu sunt admiși la examen de cît aceia cari au obținut în clasa precedentă cel puțin media 7.

Examenul are loc în Septembrie, în zilele de 3—8, iar dintre candidați se aleg atîția cîte locuri sunt vacante, în ordinea clasificării. Aceia cari în timpul examenului ar obține o notă inferioară lui 5, sunt respinși de drept.

Bursa este de 40 lei lunar și se achită prin direcțiunea școlii.

— D. Gheorghe Sălceanu, impiegat de mișcare, a fost mutat ca f. f. șef de stație la Nicolina.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Din viața lui Napoleon al III, ultimul împarat al Franței, cinematograful Pathé-Frères din grădina Bragadiru, ne reconstitue în noul său program de astă-zi Vineri 2 Iulie, una din aventurile nefericitului monarh, din primii ani ai domniei sale. In această înscenare splendidă, rolul principal — cîntăreața Savelli — este interpretat de d-ra Madeleine Roch, steaua comediei franceze din Paris.

In noul său program de astă-seară Vineri, cinematograful din grădina Bragadiru mai oferă spectatorilor săi: scene și vederi de la alergările de cai din Londra (The Derby, lunie 1910), — Banditi corsicani, o povestire haiducească, a cărei acțiune se desfășoară în feericile locuri din Ajacio, cele mai frumoase priveliști din Italia întreagă, — Amici de restaurant, una din cele mai hazlii comedii interpretată de artiști de valoare, multe scene comice, sportive etc., precum și recenta apariție a Pathé Journalului, ziarul însuflețit, care ne redă evenimentele din lumea întreagă așa cum se întîmplă ele. Iată cîte-va informații animate din acest număr: De la Chalons la Vincennes în biplan, — Prințul Henric de Prusia, Russelsheim, Bleichröder etc. organizînd o cursă de automobile la Hamburg, — Moda la Paris, femeile la cursele din Auteuil, — Marele cutremur de pămînt din sudul Italiei, un oraș distrus, — Lord-Maiorul Londrei spre palatul regal etc. etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Matineul de poimîne Duminecă 4 Iulie va începe excepțional la 3 ore ziua și se va sfîrși fix la 5 ore p. m.

Telegrame

❑ **Telefonul Iași-București fiind deranjat și pe ziua de astă-zi, suntem nevoiți să apărem din nou fără știri din Capitală.**

Luptele din Macao

Londra.—Agenția Reuter află din Hong-Kong amănunte despre luptele din Macao.

Focul canonierelor din Macao au silit pe Chineji să evăcueze totul.

*

Colowan.—O canonieră a scufundat 2 bărci mari cu chineji fugari. Toți chinejii s'au înecat.

Camera spanioală

Madrid.—Camera a discutat azi interpelările cu privire la evenimentele din Barcelona.

D. Ossari, fost guvernator civil la Barcelona, în timpul tulburărilor, a acuzat pe radicali, republicani și socialiști, că au fost patronii tulburărilor.

Oratorul asigură că poporul nu a luat nici o parte la aceste evenimente, care au fost puse la cale de răufăcători

Muntenegru regat

Viena.—„Noue Freie Prese" confirmă știrea că toate puterile vor consimți la rîdicarea proectată a Muntenegrului ca regat, cu ocazia jubileului principelui Nicolae.

Amenințare cu moarte

Constantinopol.—El Said președintele Senatului a comunicat ziarului „Sabah" o scrisoare anonimă ce a primit'o și prin care e amenințat cu moarte dacă nu va da cel puțin o cincime din averea sa pentru flotă.

Situația în insula Colowan

Lisabona.—Știri oficiale spun că s'au trimes în insula Colowan, 200 soldați cu cîte-va tunuri, spre a re stabili ordinea.

Holera

Iekaterinoslow.—Isbucnirea holerei în regiunea aceasta minieră, a provocat o situație critică.

Toți minierii au încetat de a mai lucra, de teama de a se îmbolnăvi. Direcțiunea minei refuză să-i lase să părăsească mina.

In cîte-va sate, unde s'au produs casuri de holeră, țaranii resping ajutorul medical.

Turcia și vandalismul de la Pireu

Constantinopol.—Ziarele spun, că Poarta a cerut guvernului grecesc 1100 lire, ca despăgubire pentru otomanii prejudiciați, cu ocazia incidentului de pe vasul „Imparatul Trajan" la Pireu.

In chestia Cretei

Constantinopol.—Se afirmă în cercurile Porții și în cercurile diplomatice, că Poarta va lasa fără răspuns, ultima notă a puterilor protectoare ale Cretei, așteptînd desvoltarea ulterioară a evenimentelor în Creta.

Votarea proectului tratatului de comerț cu Romînia

Buda-Pesta.—Comisiunea financiară a Camerei, a adoptat fără amendamente, proiectul privitor la tratatul de comerț cu Romînia, votat deja eri de comisiunea economică.

Ministrul comerțului a discutat influența importațiunii cărnei din Romînia, asupra prețului cărnei în Ungaria, și a exprimat părerea că Romînia nu va putea în primii ani, să se folosească pe deplin de libertatea de export a cărnei.

Ministrul agriculturii a declarat că importațiunile din Romînia, vor face să scadă atît de puțin prețul cărnii în Ungaria, în cît această scădere de prețuri nu va putea influența în chip periculos creșterea vitelor în Ungaria.

Aniversarea luării Bastiliei

Paris.—Aniversarea luării Bastiliei a fost celebrată în toată Franța. La revista trupelor de la Longchamps au asistat regele și regina Belgiei președintele republicei. După o strălucită defilare a trupelor, un balon militar a făcut ascenziuni. Toate muzicile au intonat imnul belgian și marsielleza.

Cortejiul regal s'a înapoiat la ministerul de externe, în mijlocul viilor aclamațiuni ale mulțimei. Doui artilierişti au fost ușor răniți în timpul defilărei trupelor la Longchamps.

După revistă, președintele a oferit un mare prînz militar Suveranilor Belgiei. Asistau d. Briand, toți miniștrii, atașații militari străini.

Regele Belgiei a toastat pentru armata franceză, școala unui puternic patriotism și a mulțumit pentru impresionantul spectacol al revistei trupelor franceze. D. Fallières a mulțumit, toastînd pentru armata belgiană.

In întreaga Franță au avut loc reviste militare.

Gimnaziul romîn din Rădăuți

Cernăuți. — Ministrul instrucțiunei a trimes o telegramă d-lui deputat dr. Constantin Iosupescul Grecul, prin care îi face cunoscut, că prin ordinul ministerial din 4 Iulie, s'a îngăduit ca, cu începutul anului școlar 1910—1911, să se dischidă pe lîngă cele 4 clase inferioare de la gimnaziul din Rădăuți, secții cu limba de instrucție în parte romînească.

De vinzare, un imobil din Iași Str. Lascar Catargi (foastă Romînă) No. 40 compus din două corpuri de casă:

Una mare, cu șase odăi și vitraj, cu instalație pentru lumina electrică, bucătărie, spălătorie, odăi pentru servitori, șuri pentru lemne, pivniță, zemnic, grădină și ogradă.

Una mai mică, situată în fundul Curței, compusă din 3 odăi cu instalație pentru lumină electrică, bucătărie, camară, odăi pentru servitori și ogradă separată.

Hazna în aproape și canal.

A se adresa proprietarei D-na Elena I. Manu Str. Păcurari No. 32.

Carlsbad

Dr. M. Căhănescu

Medic romîn

fost elev al institutului Pasteur din Paris

Vechiu practician al Clinicilor din Viena și Paris, dă consultațiuni în Carlsbad

Casa „Feigenbaum"

visa-vis de Mühlbrunn

Elias Grünberg

Licențiat și D-rd în drept

STR. LAPUȘNEANU 15 Iași

Primește ori ce specie de urmărire silită contra *debitorilor expatriați* numai în țările convenționale după tariful țărei în care se operează execuțiunea.

De vinzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare

A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

De vinzare pe moșia Dumești, județul Vaslui, gara apropiată Buhăești, 160 boi jugari, 25 cai de muncă, cai de trăsură, diferite mașini și unelte agricole. A se adresa d-lui A. Schönhaus, Iași, str. Lăpușneanu 30, sau la administrația moșiei.

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstain,* unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente pentru **Arhitecți** și **Forestieri.**

Se atrage deosebita atențiune d-lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze și germane la cerere.

Depozit permanent la

„Romîn'a Muzicală.—Iași"

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.

Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special co tra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combatere a boalelor de st. Gută, Rinichi şi Desinterie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU** Tecuciu

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez in Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

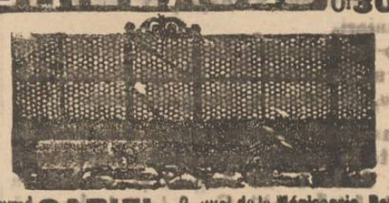

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f

PONDOIR DÉPOSE
Prix..... 6fr 50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE A Cadres mobiles
Prix : **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA* fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]22. Contracte pentru un capital de franci 577,584,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină increderе

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

❑ **Din Slănic.**—De două zile plouă într'una. Lume mai puţină, ca anul trecut. De la 20 Iunie au mai sosit aci: familia Al. Brandia (Iaşi), Leonida Şerban (Bucureşti), fam., I. Simionoscu Focşani, Laurenţiu Teodoreanu cu fiu Bucureşti, Natalia Giurgea Galaţi, Vasile Popovici Bucureşti, Barbu Virlam Caracal, Florea Sprînceanu T.-Măgurele, Fam., Maior Stanbulescu Bucureşti, Dr. Andrei A. Antoniu Bucureşti, D. I. Dimitrescu Ploeşti, Dr. Mihail Smărăndescu Bucureşti, Alb. Szigeti Brăila, Dim. Mărescu Bucureşti, Ernest Franciote Const. Mărescu Bucureşti, Locot. Basile Ionescu Galaţi, Ing. Alex. Hilsman Bucureşti, Dr. Const. Mantu Bucureşti, I. Tomovici Galaţi, Polixenia Vătăsescu Bucureşti, Fam., Gh. Ciohodaru Codăeşti, Fam., I. Ionescu Tg. Ocna, Fam. Petru Iliescu, Fam., Ghica Nuzurteanu Brăila, Alex. Hirsch Bucureşti, Ioan Micu Bacău, I. Căldurăşanu Mehedinţi, Fam., Dr. M. Cristofor Bîrlad, Sebastian Radovici Caracal, Haralamb Stoianovici Bucureşti, Teodor Constantinescu Galaţi, fam., Dr. Gheorghe Tumovici Galaţi, Iosub Oprescu Bucureşti, Lucreţia Rusu-Sirianu Bucureşti, fam., Giumbăşanu, D-ra Lucreţia Giumbăşeanu Bucureşti, I. R. Goga Bucureşti, Fam. V. Popovici Nicoreşti, D. I. Bălănescu Iveşti, Fam. Alexandru M. Roman Galaţi, Fam. Mayer Bîrlad, Fam. Hardruski Bucureşti, Fam. M. Ştefănescu Bucureşti, Fam. I. Manea Bucureşti, Fam., R. Filderman Iaşi, Fam. Iamandi Iaşi, Fam. Dr. Ţaranu Iaşi, Gh. Neculau cu D-na Iaşi, N. Gorea cu D-na Iaşi, C. Gh. Neculau Iaşi, V. Patraşcanu Iaşi T. Vasiliu Iaşi, P. Taradaciuc Iaşi, Al. Diaconescu Bacău, Fam., Ornştein Bîrlad, D. Galean Vaslui, Dim. Colea Pu ieşti, Fam. Colea, primar Pueşti, dd. Cost. Mironescu Tecuci, Dr. Mihail Smărăndescu T. Severin. Fam., Moritz Kramer Galaţi, Rud. Gesner Iaşi, Maria Lasinska Chişinău, D-ra Maria Florescu direg. stab. Hidroterapie, Iaşi, Râşcanu Buzeu, Dr. Christoghefalo Tg. Ocna, Fam., I. Popoff Bucureşti, Alexandru Papamicola Bucureşti, Olga Loghia Bucureşti, Familia G. Maloş Galaţi, etc.

Ultime INFORMAŢII

Redeschiderea moştenirei Vartic. — *Acum cîţi-va ani murise la Chişinău. precum se ştie, romînul basarabean Vartic, lăsînd în urma sa o avere evaluată la 16 000,000. Vartic nu făcuse testament, nici nu lăsase moştenitori direcţi.*

Foarte mulţi romîni din Basarabia şi din Romînia, în special din Iaşi, intentase acţiuni, în calitate de rude ale lui Vartic. Afacerea s'a judecat lung şir de ani, pînă ce, astă primă-vară, Curtea de Apel din Odessa, judecînd ca instantanţă de trimitere, recunoscu ca moştenitor pe ţăranul Opincă. Acesta dovedise a fi fiu natural al mamei lui Vartic şi punerea sa în posesia averei, Curtea o făcuse potrivit condicei lui Donici, care recunoştea pe fiii naturali, ca descedenţi direcţi.

Acum s'a aflat, că Opincă s'ar fi servit de acte false şi o acţiune penală a fost deschisă în contra lui, declarîndu-se sechestrate toate imobilele rurale moştenite de el şi banii aflători depuşi la Petersburg.

❑ D. C. Stere şi-a anunţat sosirea la Neamţ pentru ziua de 10 Iulie.

❑ Inspectorul general al C. F. Franceze Paris-Lyon-Mediteranée, a sosit ieri în Iaşi, venind din Odessa.

Inspectorul a plecat în Şviţera.

❑ **Din cauza grevei lucrătorilor tipografi din Capitală, numărul care trebuia să apară mîine al „Nouei Reviste Romîne" nu va apare, de cît probabil, săptămîna viitoare.**

❑ **Din M-rea Neamţ ni se scrie că de o săptămînă plouă într'acolo.**

Totuşi pînă acum au sosit aci, pentru timpul verei: familia Stere-Iaşi, lt. Opaiţ, lt. D. Sion, familia Patraşcanu deputat, familia C. B. Penel Iaşi, Popovici prof., Bîrlad, părintele Gîdei Galaţi; familia Severin Iaşi, Rădulescu-Niger Bucureşti, dr. Ionescu Bucureşti.

Au mai sosit aci trei colonii şcolare de fete din Bucureşti, Iaşi, Bîrlad.

❑ La concursul de medici primari de judeţe au reuşit în ordinea clasificărei, următorii; dr. I. Panea, dr. N. Mărgărint, dr. C. Filipescu, dr. N. Lapteş, dr C. Petrescu, dr. I. Bordea şi dr. Spiru.

❑ **C. F. R.**—Direcţia generală a c. f. r. a pus în vedere staţiilor, următoarele:

Transporturile de lemne de foc care vor fi fost aduse în gară şi înregistrate în registrul pentru evidenţa scrisorilor de trăsură pînă la inclusiv ziua de 15 Iulie, dar care nu s'au putut expedia din lipsa de vagoane, se vor bucura de taxele tarifului special 20 chiar dacă expedierea lor se va face după 15 Iulie.

Staţiunea de predare va menţiona în scrisoarea de trăsură şi foaia de expediţie în dreptul No. scrisoarei de trăsură ziua înregistrărei în registrul pentru evidenţa scrisorilor de trăsură.

Staţiunile de destinaţie vor avea în vedere aceste date la verificarea taxelor de transport.

❑ Dintre candidaţii prezentaţi anul acesta la examenul de capacitate pentru şcoalele normale, au căzut 100 de candidaţi din toata ţara.

Ministerul cultelor a dispus ca la toamnă să se ţie un nou examen.

❑ D. Dr. Misir Medic comunal a obţinut un concediu de două luni de zile.

❑ Consiliul de higienă al oraşului a decis să placardeze pe zidul oraşului publicaţiuni cu privire la instrucţiuni de măsuri contra holerei.

❑ Din eroare dintre promovaţii publicaţi în numărul de eri al ziarului nostru au fost omişi, următorii elevi din cl. V m. al liceului „Naţional" Axelrad Benedict, Burada T. Alexandru, Şchvarz Filip şi elevul Hirsch Aizig, din clasa IV-a.

❑ Mercuri, 1 (14) Septembrie, se va începe începe concdrsul, la direcţiunea C. F. R. în localul şcoalei de mişcare din calea Griviţei pentru admiterea elevilor în şcoala specială de mişcare a drumurilor de fier.

Candidaţiii trebue să îndeplinească condiţiile următoare:

a) Să fie romîni sau naturalizaţi.

b) Să fi absolvit cu succes cel puţin 4 clase gimnaziile, reale sau comerciale Absolvirea studiilor indicate aci trebue să fie făcută numai în gimnaziile licele sau şcoalele comerciale ale statului sau recunoscute de Stat.

Absolvenţii şcoalei de conductori de pe lîngă şcoala naţională de poduri şi soşele vor putea fi admişi la concurs considerîndu-li-se studiile echivalente cu studiile a 4 clase secundare.

c) Să dovedească cu act în regulă că au satisfăcut legea de recrutare în armată.

d) Să aibă o conduită bună şi să nu fi fost izgonite din vre-o şcoală sau dintr'o funcţiune.

e) Să aibă etatea de la 21 pănă la 30 ani, adică la 1 (14) Septembrie al anului de admitere să fi împlinit vrîsta de 21 de ani, s'au să nu fi întrecut 30 ani.

f) Să aibă o vedere bună şi să fie de o constituţie robustă, bine desvoltaţi şi fără nici un defect ce ar putea cu timpul să-i facă incapabili pentru serviciul căilor ferate,

❑ In cursul săptămînei viitoare se va deschide la abator iarmarocul anual ce se ţine cu ocazia sărbătoarei Sf.-Ilie.

❑ Inscrierile la şcoalele secondare se vor începe la 15 August şi vor dura pănă la 31 a acelei luni.

❑ Inscrierile la conservatorul de muzică şi declamaţie, se vor începe la 15 August.

Examenele de admitere se vor începe la 1 Septembrie.

❑ Mîine corul ceremonial al mitropoliei, va acompania serviciul liturghiei la biserica de la Frumoasa.

❑ Comitetul societăţii „Coloniile şcolare" s'au întrunit în şedinţă pentru a lua socotelile serbărei date în folosul societăţei în seara de 27 Iunie, în grădinr Copou.

S'au încasat 1901 lei 85 bani, din care s'au cheltuit 280 lei 40 bani, a remas deci un venit net de 1622 lei şi 45 de bani, pentru care comitetul a duce viile sale mulţumiri onor publicul care a dat tot concursul; luînd parte la acea serbare.

❑ Guvernul va publica o carte verde asupra celor petrecute de la începutul conflictului cu Grecia.

Cartea va apare probabil în cursul săptămînei viitoare şi va fi publicată în franţuzeşte şi romîneşte.

❑ **O agapă.**—Eri dîndu-se rezultatul definitiv al examenului de capacitate la Şcoala Normală „Vasile Lupu" din Iaşi, directorul şcoalei d. Ion Mitru a avut buna ideie de a chema la o gustare comună pe elevii diplomaţi şi profesorii şcoalei.

Agapa s'a luat la „pavilon" în Păcurari. Erau de faţă toţi profesorii aflători actualminte în Iaşi şi toţi elevii clasei VI-a, afară de cei 3 primi la clasificaţie cari erau plecaţi în escursie pe Dunăre, trimeşi fiind de Casa Şcoalelor.

A domnit tot timpul mesei o mare veselie, între care glumele pedagogice n'au lipsit. S'a toastat de d nii I. Mitru, maior Petala, Gh. Ghibănescu, pentru elevi, la cari au răspuns 2 elevi.

Abia la unu noaptea agapa a luat sfârşit.

❑ In „Scrisori din Iaşi" publicate în „Ordinea" de astăzi se vorbeşte despre «Epidemii şi medicină.—Doctorii care fug.—O lege cu precauţiuni. —Iaşul în vremea holerei.— Practicianii de eri.—Inainte de facultate —Figuri populare.—O societate ştiinţifică veche.—Cele două spitale—Aurea simplicitas.—Doctorul principesă.—Cum se recomandau protejaţii.—Diplomaţie medicală.—In epoca de proletarizare.—Subiecte de iarnă.»

❑ La M-rea Cetăţuia, a căreia reorganizare se face, vor fi aduşi cîte doui călugări de la fie-care mănăstire din Moldova, spre a învăţa şcoala de pomicultură,

Pe rînd, vor fi aduşi apoi călugări ca să înveţe pictura bisericească ce se înfiinţează la această mănăstire.

❑ Consistoriul spiritual al Mitropoliei nu va mai fi convocat pînă în cursul lunei Septembrie.

❑ In ziua de 6 Iulie se va oficia la Mitropolie un parastas pentru pomenirea Mitropolitului Iosif Naniescu.

In acea zi, fericitul întru pomenire îşi serba aniversarea instalărei sale pe scaunul archiepiscopal al Moldovei şi Sucevei.

❑ In urma examenului de capacitate pentru obţinerea diplomei de învăţător, au fost declaraţi reuşiţi următorii candidaţi, absolvenţi ai şcoalei normale „Vasile Lupu": Bogdan I., Bolboros Dimitrie, Căluianu N., Comicescu G., Dimitriu P., Enăşescu C., Fumu C, Grossu M. V., Hadîrcă C., Leonte C., Nantu D., Niculescu Ermil, Niculiu Gh. V., Popescu A. I., Popescu I. Gh., Suceveanu V. C., Şerban Gh., Tanase C., Ţighiliu V. Gh., Urzică C., Urzică D., Zaharia C. T., precum şi următorii doi absolvenţi ai seminarului: Petrovanu Gheorghe şi Tebeica Dimitrie.

❑ **Azi dimineaţă la orele 11, tănărul Take Rojniţă, inginer silvic, a încercat să 'şi puie capăt firului vieţei, otrăvindu-se.**

Tînărul Rojniţă, fusese inginer silvic la epitropia sf. Spiridon, din care post, anul trecut demisionase şi după care ocupase un post la ministerul domeniilor, pe care de asemeni, l'a părăsit. Rojniţă locuia acum în Iaşi, foarte strămtorat de alt minteri, într'o modestă cameră de la hotelul Swartz din strada Gărei.

Azi dimineaţă el a fost văzut pe stradă şi părea foarte agitat.

La orele 11, întorcîndu-se acasă, Rojnitză lua o substanţă otrăvitoare.

La faţa locului a sosit d. comisar Stroian, de la dispărţirea I-a, care a intervenit pentru a se da ajutoare lui Rojnitză.

Cauzele nu se cunosc.

Se afirmă că la mijloc ar fi nişte neînţelegeri familiare şi mizeria.

❑ **Din viaţa lui Napoleon al III, ultimul împarat al Franţei, cinematograful Pathé-Frères din grădina Bragadiru, ne reconstitue în noul său program de astă-zi Sîmbătă 3 Iulie, una din aventurile nefericitului monarh, din primii ani ai domniei sale. In această înscenare splendidă, rolul principal — cîntăreaţa Savelli — este interpretat de d-ra Madeleine Roch, steaua comediei franceze din Paris.**

In noul său program de astă-seară Sîmbătă, cinematograful din grădina Bragadiru mai oferă spectatorilor săi: scene şi vederi de la alergările de cai din Londra (The Derby, lunie 1910), — Banditi corsicani, o povestire haiducească, a cărei acţiune se desfăşoară în feericile locuri din Ajacio, cele mai frumoase privelişti din Italia întreagă, — Amici de restaurant, una din cele mai hazlii comedii interpretată de artişti de valoare, multe scene comice, sportive etc., precum şi recenta apariţie a Pathé Journalului, ziarul însufleţit, care ne redă evenimentele din lumea întreagă aşa cum se întîmplă ele. Iată cîte-va informaţii animate din acest număr: De la Chalons la Vincennes în biplan, — Prinţul Henric de Prusia, Russelsheim, Bleichröder etc. organizînd o cursă de automobile la Hamburg, — Moda la Paris, femeile la cursele din Auteuil, — Marele cutremur de pămînt din sudul Italiei, un oraş distrus, — Lord-Maiorul Londrei spre palatul regal etc. etc.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu preţurile populare obişnuite.

Matineul de mîne Duminecă 4 Iulie va începe excepţional la 3 ore ziua şi se va sfîrşi fix la 5 ore p. m.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 3 Iulie

❑ *Specialistul fir telefonic Iaşi-Bucureşti, care are specialitatea de a fi întrerupt mai în tot-deauna, nu s'a restabilit nici pînă acuma, de şi de mai bine de 10 zile e întrerupt.*

Azi, cu multă greutate am putut convorbi prin Brăila.

Cum au cerut Grecia scuze?

Bucureşti.—Guvernul are aerul a pretinde că a avut un succes cu aplanarea conflictului cu Grecia.

Dar, după cum spun pasagerii care se aflau pe vasul „Impăratul Trajan" în ziua cînd a fost la Pireu şi cînd „s'au cerut scuzele", te revoltă în adevăr.

Se spune că se adunase în port un grup de haimanale, care vociferau. Căpitanul portului se prefăcu a-i linişti şi împrăştia.

Căpitanul portului s'a urcat apoi pe vaporul „Traian" îmbracat în nişte haine de dril, murdar şi cu mîinele în buzunar.

Impresia pasagerilor noştri, în fine, a fost că prezentarea scuzelor n'a fost de cît o bataie de joc,

Un interview interesant

Buda-Pesta. — „Tribuna" din Arad publică un interview pe care corespondentul ei din Roma l'a avut cu o persoană politică sus pusă.

Acea persoană politică ar fi declarat că în conflictul Romîniei cu Grecia, Italia ar fi susţinut pe Grecia şi aceasta din cauză că Italia are interese economice cu Grecia.

Italia, a spus acea persoană, iubeşte Romînia, dar e ştiut că unde interesul e mai mare, acolo trebue de aruncat privirile.

Greva tipografilor

Bucureşti.—Greva lucrătorilor tipografi continuă.

Din cauza acestei greve, ziarele „Ordinea şi „La Roumanie" nu apar astă-zi.

Afacerea Rochette

Paris.—Se asigură că comisiunea parlamentară pentru afacerea Rochette, va face întrebări d-lui Clemenceau, care se înapoiază mîine din Buenos Aires, asupra rolului pe care l'a jucat în această afacere.

Suveranii Belgiei la Paris

Paris. — Suveranii Belgiei însoţiţi de d. Fallières, au fost primiţi în mod solemn azi dimineaţă la primărie.

Suveranii au luat parte la Eliseu, la un dejun intim, după care au plecat fără incident la gara invalizilor.

Din camera ungurească

Buda-Pesta.—Urmează discuţiunea adresei. Deputatul Rosenberg din partidul muncii, a depus raportul asupra proiectului privitor la ratificarea tratatului de comerţ cu România.

Svon despre un atentat contra Regelui Spaniei

Bucureşti.— O telegramă din Paris anunţă că un atentat s'ar fi comis contra Regelui Spaniei,

Regele Alfons se afla la Segoria, unde asistase la inaugararea unui monumeut. Doui indivizi au aruncat o bambă în faţă trăsurei. Bomba a făcut explozie. Regele Alfons a scăpat neatins. Unul dintre atentatori a fost arestat, iar celalt a scapat în învălmăşeala mulţimei.

*

Berlin.—Ştirea despre atentatul contra Regelui Alfons al Spaniei nu e încă confirmată.

Se spune că n'ar fi vorba de un atentat, ci de un complot.

O altă telegramă spune că s'ar fi descoperit o conjuraţie. S'au făcut mai multe arestări.

Situaţia în Rusia

Sofia.—Preşedintele Dumei, Gutzkow, care a venit la Sofia cu ocaziunea congresului panslav, a declarat corespondentului ziarului „Lokalanzeiger" că existenţa Dumei este asigurată. Este posibil ca Duma să fie disolvată de cîte va ori, însă ea nici odată nu va mai putea fi desfiinţată de oare ce şi-a asigurat sprijinul ţarului şi al armatei. Este adevărat că în Rusia încă n'a sosit timpul pentru un regim parlamentar, însă noi nu putem lăsa ţara sub conducerea unor anumite persoane.

Dezvoltarea paşnică a Rusiei este asigurată, cît timp va rămînea Stolypin la putere.

Vorbind despre situaţia polonilor, Gutzkow a declarat că gubernii locuite de poloni vor obţine o administraţie automană.

Situaţia în Albania

Salonic.—Cartierul general al corpului de operaţiuni din Albania, se află la Kalis între Luma şi Bikopie, în saniakul Prizrend.

Trupele au ocupat teritorul dela sud de Dibra, în timp ce Şefki Paşa a înaintat pănă la Merturi.

Legea bisericelor în Turcia

Constantinopol.—In urma unor lungi discuţiuni asupra legii bisericilor, cele două consilii ale patriarhatului ecumenic, au decis să convoace o adunare naţională, asupra căreia să se lase procedarea ulterioară, iar în urmă să transmită marilor puteri, un memoriu pe temeiul art. 62 din tratamentul dela Berlin, prin care să se facă plîngere şi în potriva bisericilor şi în potriva persecuţiunilor continue ale bisericilor şi naţiunii greceşti.

Patriarhul va înştiinţa Poarta despre convocarea unei adunări naţionale.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 15 Iulie curent ora 11 a. m. se va ţine în Camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise pentru furnitura materialelor necesare serviciului Technic.

Garanţia provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Caetul de sarcini şi seria de preţuri se pot vinde în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

Dispoziţiunile art 72—83 din Legea Comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

No. 13775 2—15 Iulie 1910

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele preţuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 —	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caş	1.30	
Urdă dulce	1.30	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub preţul zilnic al pieţei.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum şi Ţuică în următoarele preţuri;

Vin alb de masă	0.70 Litru
Vin roş „ „	0.70 Litru
Vin alb vechiu	1.00 „
Vin roş „	1.00 „

De vinzare pe moşia Dumeşti, judeţul Vaslui, gara apropiată Buhăeşti, 160 boi ugari, 25 cai de muncă, cai de trăsură, diferite maşini şi unelte agricole. A se adresa d-lui A. Schönhaus, Iaşi, str. Lăpuşneanu 30, sau la administraţia moşiei.

Elias Grünberg

Licenţiat şi D-rd în drept

STR. LAPUŞNEANU 15 Iaşi

Primeşte ori-ce specie de urmărire silită contra *debitorilor expatriaţi* numai în ţările convenţionale după tariful ţărei în care se operează execuţiunea.

De vinzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, şi mai multe pluguri cu una şi 2 brazde, toate în bună stare

A se adresa Lupaşcu, Păcurari 102.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcţionare, de vînzare în condiţii avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moţoc Iaşi —

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

De vînzare Una vie situată în Voroveşti, aceea-şi podgorie cu Uricanii, departare ca un ceas de Iaşi şi ca un Chilometru de şoşaoa Voineşti, pămînt bun, întinderea 21 Hectare, fără dijmă sau embatic, cu puţină plantaţie Americană.

Acarete: 3 Case de locuinţă, una bucătărie, 2 casă pentru servitori, 3 pivniţi, 2 Crămi, grajd pentru 6 cai, şură pentru trăsuri, 2 fîntîni şi un şipot, Rîmnic cu peşte, şură, grajd şi alte pentru vite, zămnic pentru verdeţuri, Coşeri peste 1000. Stejari mari şi pădure pentru haragi, la 80 vase bune, 10 căzi de stejar lin sistematic, sdrobitoare, 2 teascuri de fer, 10 ciubere, 3 pompe pentru vin, ca la 4000 deca vin vechi alb şi roş, diferite unelte de gospodării şi lucru la vie, 14 capete vite şi altele; toate se vînd la un loc.

A se adresa N. Vasiliu Podul-Iloaie.

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoşani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultaţiune: 7—9 şi de la 3—5

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothland Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Ceftralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat la tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmacişti.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot**, facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. le mètre 0f30

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR déposé Prix..... 6f.50 **R. GARIEL** 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

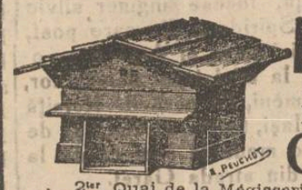

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subjetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,300

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cel e mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Unde areia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No. 1054 — Marți 6 Iulie 1910

Rezistență politică

Vra să zică din programul conservator-democrat cu privire la regimul nostru electoral, am schițat pînă acum două puncte: utilitatea și necesitatea reformei Constituției pe bază mai largă, și al doilea, căderea de acord a partidelor politice asupra principiilor de reformă constituțională, cădere de acord care e fatală și se face fără voe chiar.

O dată aceste puncte elucidate, se pune în vedere altă ceva și anume: în ori-ce lărgire de cerc electoral cei puțini și rezistenți în politică sînt înăduşiți de cei mulți și nerezistenți, și atunci, urmarea ar fi, că reforma nouă, departe de a fi ceva prielnic țării, e defavorabilă, căci face să se permanentizeze a tot puternicia guvernului. In slăbăciunea alegătorului față de putere stă guvernamentalismul țării.

Ori cum s'ar privi lucrurile, aceasta este un fapt: totdeauna cînd se ating bazele unui sistem electoral, nu se face pentru că alegătorii au ajuns a fi prea rezistenți față de putere, din cauză că puterea ar fi prea arbitrară, ci din cauză că cercurile electorale devin prea interesate și în dosul interesului lor îngust uită și de idei și de partid și de obștie. Cu cît votul e mai restrîns cu atît are la bază interesele individuale; cu cît votul e mai larg, cu atîta interesele individuale se subordonează ideilor și atunci și statul este mai resistent față de alegători.

Cercurile inguste electorale desvoltă la alegători un soiu de rezistență sui-generis, că adică, dacă nu te învîrți în cercul intereselor lor, și dai dovadă tu stat de rezistență, luptă toți contra ta și te răstoarnă. Cercurile largi și cu mai mulți alegători prezintă alt-fel de rezistență, pe care o preferim celei d'întâi.

In ori-ce caz puterea de rezistență a alegătorului nu stă atît în dependența sa de stat, de putere, cît în educația ce a știut să i-o facă partidele. Dacă într'o țară, cum e în mare parte la noi, alegerile le face administrația, nu partidele; dacă prefectul diriguește politica, nu șefii de partide, natural că și partidele se desinteresează de alegător, nu-i răspică mintea, nu-i cultivă inima, nu-i dă prilej de exercițiu politic și atunci alegătorul nesocotit și el lasă să lîncezească în el ori ce avînt de independență, ori ce putere de rezistență.

Dacă puterea de rezistență ți-o dă averea, ți-o dă cultura, aceste 2 puteri pot fi și prilej de subordonare la foarte mulți. Cel bogat avînd întinse legături de interese e mai subordonat deci, căci poate fi șicanat de putere la fite-ce pas. Cel cu carte multă avînd nevoi mai multe e adeseori în mai mare dependență ca cel necărturar. Și nu s'au văzut pînă acum cazuri la orașe, ca un consiliu comunal disolvat de două, de trei ori, colegiul să aleagă același consiliu, lucru care se vede des la țară.

Deci rezistența politică nu e un bun inerent averii, inerent culturei. Aceste două pot fi factori de rezistență, dar necălăuziți, needucați pot fi foarte des prilejuri de dependență politică.

Rezistența politică e o forță sufletească, care atîrnă întîiu din feleșagul de a fi al omului, în al doilea loc atîrnă de educația politică primită și tocmai la urmă rezultă din avere și cultură. Cei ce le iau dinpotrivă se înșală, căci ar fi foarte ușor că toți învățînd carte și toți îmbogățîndu-se să fie cei mai rezistenți. Asta ar fi ca și cum s'ar zice, că dacă ai avea legi bune poți schimba fața lumei, pe cînd în realitate nu e așa.

Rezistența politică e o putere sufletească lăuntrică, care se desvoltă ca ori ce putere sufletească prin educație: după cum fericirea cei mai mulți o caută în lumea din afară de noi, în cele ce ne înconjură, în starea lor materială, pe cînd ea consistă în puterile noastre sufletești; asemenea și în materie politică, legiuitorul s'a oprit la factorii externi, cari ar putea garanta independența alegătorului: *cartea* și *averea*; fără ca acestea două puteri exterioare să ne garanteze rezistența.

Cine e chemat să facă această educație politică a alegătorului? Aici e rolul partidelor politice înțălegîndu-și bine rolul lor educativ. Puterea asta educativă o poate aduce si lupta vieții, vorba grecului *ta patîmata, matîmata*; dar asta e mai tîrzie.

Partidele trebue să vază pe toți alegătorii, să le culeagă de la toți impresiile, gîndurile, nevoile; să le vorbească în păsul lor, să cunoască pe cetățeni; să le desluşească idealul politic ce se urmărește; și nu se poate ca toate partidele politice, făcînd aşa, să mai fie loc și pentru administrație. Prin partide alegătorul capătă un fel de tărie de caracter, căci partidul e organul cel mai propriu de agresiune politică nu individual.

Am zis, că puterea rezistenței politice mai atîrnă și de temperament. Sînt firi dispuse de la început spre lupta pe față; nu pot suferi făgăduiala deșartă, minciuna voită, votul prefăcut. Aceștia sunt cîrmacii politici ai partidelor, aceștia fac statul major al partidelor, luptătorii militanți.

Ia puneți-vă acum la socoteală, că între cele 2 partide zise istorice, partidul conservator-democrat izbutind a fixa cîte-va mii de cetățeni alegători n'a făcut el oare cea mai cuminte operă de educație politică, împuținînd stocul zestrei guvernamentale și deprinzind pe cetățeni cu rezistența politică față cu administrația.?

Dar cu aceasta n'am isprăvit.

Gh. Ghibănescu

OPERĂ CRIMINALĂ

Adevărul adevărat este, că spitalul central al Spiridoniei va rămînea închis de la 1 Iulie până la 1 Decembre. Vrea să zică, din vară și pînă în toiul iernei Iașul nu va avea spital. In timpul de cinci luni cît va fi închis spitalul, veniturile vor merge înainte, în mod natural. Este bine să se știe, că în cinci luni de zile aceste venituri trec peste *un milion de lei* **și că întreținerea bolnavilor pe timp de cinci luni este socotită la** *50.000 lei.*

Vrea să zică: d'intr'un venit de un milion, destinat tot pentru bolnavi, epitropia nu vrea să dee nici macar *cinci la sută* **pentru bolnavi, de și întreaga sumă de un milion, după voința unanimă a testatorilor, este destinată numai și numai bolnavilor.**

Suntem, deci, în fața unei situațiuni pe care n'o putem califica de cît criminală. Căci măsura ce-au luat'o epitropii este criminală. Noi nu zicem, că spitalul n'ar avea nevoe de meremeturi. Dar n'am auzit încă de un spital închis pe timp de 5 luni, căci nu este posibil ca meremeturile să dureze atîta timp. Ele s'ar putea executa rînd pe rînd, secție pe secție, aşa ca să rămie închisă cîte o secție, dar nu întreg spitalul.

In opera criminală a epitropiei există și un punct cu totul extra-ordinar: destrabalarea în mănuirea fondurilor epitropiei.

Ca să ajungi, în ani agricoli foarte buni, la o epocă de înflorire a veniturilor epitropiei, se întocmești un budget numai pe șapte luni, dar întrebuințînd sute de mii lei în scopuri aproape inavuabile, toată lumea va admite că situația aceasta anormală dă serios de gîndit.

E o situație absolut ex lex și este nevoie mare ca o anchetă să vie să stabilească adevărul și, pe o'i ce căi, să restabilească budgetul, să redeschidă spitalul.

Glasul nostru să nu predice în pustiu. Să se facă treabă cît mai repede, cît mai bună.

CONVENȚIA CU AUSTRIA ȘI UNGARIA

In sfîrșit Parlamentul Ungar a votat convenția noastră comercială cu Austro-Ungaria.

Se știe cîtă discuție s'a făcut și la noi și la vecinii noștri în jurul acestei convenții.

Noi am imputat guvernului că a fost prea puțin pretențios și că n'a știut să profite de situația politică internă și externă din Austro-Ungaria, de pe urma conflictului cu Ungurii și cu Sârbii, pentru a trage cît mai multe avantagii.

Obiecțiunile noastre au fost găsite ca foarte intemeiate și parlamentul din Viena a fost cel dintîi care ne-a recunoscut dreptatea noastră în graba cu care a votat convenția.

Parlamentul din Pesta n'a putut însă să se ocupe de convenție, din pricina frămîntărilor politice și a crizei guvernamentale din ultimul timp.

De îndată însă ce noul guvern, a făcut alegerile și și-a alcătuit parlamentul prima lucrare ce a avut de făcut a fost votarea convenției.

Și cu toate criticile cari s'au adus convenției asupra marilor concesii creiate nouă în dezavantajul agricultorilor crescători de vite din Austria și Ungaria parlamentul unguresc s'a grăbit s'o voteze.

Viitorul va dovedi dacă în adevăr avantajiile pe cari ieri le'a preconizat în Camera Ungară, ministrul de externe al Ungariei—că le avea țara noastră, sunt sau nu reale.

Numai după punerea ei în aplicare se vor vedea roadele ei—și vom putea stabili marea răspundere a guvernului liberal, pentru marea slăbiciune de care a dat dovadă la încheierea convenției. Și liberalii au să găsească îndată scuză; ei au să arunce toată vina asupra micilor noștri agricultori crescători de vite, cari n'au știut să profite de convenție și să tragă toate foloasele de pe urma exportului.

Marea pricepere a politicei economice a liberalilor consistă în aceia, că au creiat în relațiile noastre economice cu statele străine, avantajii de acelea unde nici producțiunea, nici puterile noastre financiare n'au fost în măsură a se putea rîdica la înălțimea sacrificiilor pe cari în schimb noi le-am făcut pentru acele state.

Un prietin al României

Kiderlen Vaechter, fostul ministru al Germaniei la București a fost numit ministru de externe al marelui Imperiu.

Numirea aceasta, are pentru noi Romînii o mare importanță—Kiderlen Vaechter, fiind un bun amic al Romînilor.

Excelența sa a trăit ani de zile în mijlocul nostru și obișnuindu-se a ne cunoaște, s'a obișnuit în același timp și a ne iubi.

An cu an, acest barbat de Stat, de o însemnată valoare, a văzut progresele noastre pe toate tărîmurile, a admirat puternica noastră desvoltare economică și culturală și a prețuit marea cumințenie politică a întregei noastre clase diriguitoare.

Ne putem dar închipui cît de mult ne folosesc aceste reale constătări făcute de un bărbat politic străin, chemat să joace un rol aşa de remarcabil în politica Statului German.

Raporturile dintre Statul nostru și marele Imperiu vor fi și mai mult cimentate de pe urma conducerei afacerilor externe ale Germaniei de către un scump amic al României.

Noi am avut ocazia să constatăm cît de mult valorează asemenea legături de prietenie între bărbații de stat străini, și în special cei germani și țara noastră.

Datorită contelui de Büelov, ridicat de asemeni de la postul de ministru al Germaniei la București, la înalta demnitate de ministru de externe la Berlin și apoi la acea de înalt cancelar al Imperiului, noi am putut avea în ultimii ani reale avantagii, atît pe tărîmul economic cît și pe cel politic.

Fostul cancelar al Germaniei, Contele de Bülow, trăise mult timp în mijlocul nostru, și își făcea adeseori o mare cinste în a'și exprima admirațiunea ce are pentru națiunea noastră.

Iar cînd mai tîrziu gravele evenimente din Macedonia, aveau să-și producă efectul lor și asupra politicei noastre externe, Contele de Bülov a fost acela care a dat cel mai mult sprijin României ca drepturile ei să nu fie cu nimic prejudiciate în peninsula Balcanică.

Tot astfel avem de sperat și de pe urma d-lui Kirdelen Vaechter.

Statul nostru, are mari interese politice în afară, cari n'ar putea fi satisfăcute dacă n'am avea printre barbații de stat străini, prieteni sinceri și cunoscători a marelor noastre calități.

D. Kinderlen Vaechter, cît timp va conduce politica externă atît ca Ministru al afacerilor străine, cît și mai cu seamă ca viitor cancelar al Imperiului, la care în mod sigur va ajunge, va ști să țină seamă de toate dorințele și sentimentele noastre.

De altfel aceasta a declarat'o la banchetul ce i a dat guvernul zilele trecute, afirmînd că plecînd la noul său post totdeauna 'și va reaminti cu drag de anii petrecuți în Romînia, și va fi fericit ori de cîte ori i se va prezenta ocasia de a demonstra prin fapte și pe viitor dragostea sa pentru romîni.

Declarațiunile acestea invederează bucuria noastră pentru bine meritata avansare a acestui prețios amic al țărei noastre —și dacă am avea ceva de regretat e că guvernul n'a învitat la banchetul dat în onoarea d-lui Kinderlen Vaechter și barbați politici din celealte partide, pentru ca sărbătorirea să fie a întregei noastre clase diriguitoare politice, căci întreagă această clasă iubește pe acest barbat de stat și s'a bucurat de avansarea sa.

OAMENI ȘI LUCRURI

Original și imitat

Cine ar fi vizitat eri, între oare 6 și 8 seara anumite puncte ale orașului, își va fi dat seama de extra-ordinara putere și influență ce pot exercita unele întîmplări și atracțiuni asupra marelui public. Orașul literalmente gol,—cufundat într'o deplină tăcere, părăsit ca și cum n'ar mai avea vre-un interes pentru nimeni. Intr'un interval relativ scurt întreaga populațiune s'a transportat în afară de oraș, la hipodrom, curgînd valuri-valuri, în tramvaie, în trăsuri, în automobile, pe biciclete ori pe jos,—împinsă de acel etern și irezistabil resort al curiozității și de acel spirit a parte care se chiamă „imitațiunea". Căci nu încape îndoială. Din punctul de vedere psihologic imitația explică cele mai multe fenomene și curiozității, imitația este nu numai principiul esențial în educațiune, ci este—socialmente—resortul cel mai însemnat în acțiunea socială. Manifestările cele mai multe și mai variate le executăm numai imitînd pe acei care le-au executat înaintea noastră, ba uneori chiar *de frica lor*, sau cel puțin de rușinea lor. Asupra fie-cărui individ a parte se exercită, ca o obsesiune de neînvins, părerea celorlalți, obiceiurile celorlalți, teama de a nu rămînea mai prejos de ceilalți. Iar dacă într'o împrejurare cu acea de eri am putea scruta, sufletele mulțimei, am găsi fără îndoială, la o bună parte din acei cari o alcătesc,—*nu* sentimentul de admirațiune conștientă a minunatului aparat tecnic cu care a sburat *Osmont* în uimirea tuturor—ci acel spirit absolut omenesc și acel dor etern al imitațiunii.

Nu că faimoasa invențiune tecnică,—astăzi cea mai mare mindrie a omului și a științei n'ar atrage în adevăr luarea aminte a marilor mulțimi; nu că ea n'ar fi interesînd și n'ar fi pasionînd într'un grad înnalt omenirea toată și toate straturile populațiunii, indiferent de cultură. Căci lumea nu are nevoie de a cunoaște detaliile tecnice; ei îi este de ajuns să vadă rezultatul, efectul, triumful,—fără să se preocupe de luptele, de frămîntările îndurate de acei cari au atins acest ideal. Dar *nu* pasiunea însăși a științei, a artei, a sportului exercită marea putere, ci moda, actualitatea,—contagiunea prin imitațiune. Dar pentru a vedea aceasta trebuie observată massa și studiată cu pricepere.

Descoperim o manifestare identică și tot de actualitatè în ce privește anotimpul balnear, datina plecării la băi, tradiția „absenteismului" în vacanță.

De cîte ori nu simțim *jena* față de alții, „rușinea" că n'am plecat *încă*? Pentru că o cerință psihologică generalizată a deplasării, chiar în cazurile unde nu e vorba de căutarea sănătății. Și aci — ca și atîtea alte ocaziuni—influențează spiritul *imitațiunii* și dorința de a nu ne abate prea mult de la uzul stabilit. Ne învîrtim în cercuri vicioase, pentru că educația noastră nu ne îngăduie să ne emancipăm de ele,—iar societatea însăși privește cu oare-care dispreț pe aşa fiții *originali*, pe acei care nu se supun de bună voie curentului, modei rutinei.

... Dar e tîrziu! Geamandanele aşteaptă. Lumea începe să ne obsedeze cu întrebarea:

— Ce, n'ați plecat *încă*?

Rodion

EXPOZIȚIA DIN BRUXELLES

Congresul Liberei Cugetări

In Capitala Belgiei.—Stagiunea congreselor.—Credincioşi fără credință.—Bisericile liberei cugetări.—Organizarea unui congres.—Un jubileu.—Speranțele apostaților.

Intre cele mai apropiate congrese ce se anunță în Capitala Belgiei — cu ocaziunea marei Expozițiuni internaționale — e de menționat și Congresul Liberei Cugetări, în zilele de 8, 9, 10 și 11 August stil vechiu. Dăm aci detalii asupra zisului congres—la care va participa și d. dr. Thiron, ca delegat din partea liber-cugetătorilor romîni. Se știe că în vremea din urmă s'a constituit și la noi o organizație militantă pentru propagarea acestei doctrine.

Nu de mult a avut loc o dispută în jurul pasionantei chestiuni de care este vorba aci. Discuția provocată de cele două curente din sinul universității iașane — cu privire la ceremonia *feștaniei* a pus în evidență existența a două grupări distincte în rîndurile înaltului aşezămînt universitar iaşan. Iar în cursul polemicilor dintre d-nii d-ri Leon—Bujor—Thiron—Simionescu—Cuza s'a aflat că chiar în sînul Liber-cugetătorilor sunt iarăşi două grupări, una recunoscînd o organizație specială, cealaltă, negînd o atare organizație. Intr'un cuvînt o credință fără biserică, dar cu.., bisericuțe.

*

Congresul internațional al Liberei-cugetări, întrunit la Praga (Bohemia), în Septembrie 1907, a decis că orașul *Bruxel* (Belgia), va fi sediul Congresului din 1910.

Acest Congres, al *XV-lea*, organizat prin Federația internațională, va însemna al XX-a aniversare a acestei Federațiuni, în același timp a XXV-a aniversare a Federațiunei naționale belgiane.

De la fondarea sa, Federația Internațională a Liberei-cugetări, a organizat Congresele de la *Bruxel* (1880), *Londra* (1882), *Amsterdam* (1883), *Anvers* (1885), *Londra* (1887), *Paris* (1889), *Madrid* (1892), *Bruxel* (1895), *Paris* (1900), *Geneva* (1902), *Roma* (1904), *Paris* (1905), *Buenos-Aires* (1906), *Praga* (1907). Ea a urmărit să determine ast-fel, cu concursul unor maeștri ai cugetărei omenești, o imensă mişcare de emancipare intelectuală și socială care să smulgă toate popoarele de sub dominația tuturor dogmelor religioase și bisericilor diverse.

Al XV-lea Congres universal iea o importanță specială prin faptul că el trebue să fie în acelaş timp ca și adunarea tradițională și periodică a militanților raționalismului mondial, un Congres Jubilar.

Federația Internațională de Liberă Cugetare își are sediul social în str. Remblai, 50, Bruxel (Belgia). Ea numără ca fondatori, în 1880: *D. M. Benet* (Statele-Unite), *Giovanni Bovio* (Italia) *Charles Bradlaugh* (Anglia), *Louis Büchner*, *Wilhelm Liebknecht* (Germania), *Moleschott* (Italia), *Cèsar de Paepe* (Belgia), *Charles Renouvier*, *Clèmence Royer* (Francia), *Herbert Spencer* (Anglia), *Ramon Chies* (Spania), *Carl Vogt* (Elveția) și alții.

*

Ordinul de zi al Congresului nu comportă de cît o singură chestiune, dar importanța și actualitatea va fi suficientă văzînd tema dezbaterilor. Ea este întitulată: *Libertatea integrală și complectă a conștiinței și garanțiile sale în diversele țări.*

Liberii-cugetători ai întregei lumi, după ce au făcut o anchetă aprofundată asupra țării lor respective, din punctul de vedere al libertății Conștiinței și garanțiilor sale legale, organizează această supremă sforțare care trebue — după expresia unui 'apostol al acestei... credinte — „să cureţe umanitatea de toate prejudecățile care întîrzie evoluția sa".

Pentru această manifestare federația internațională a Liberei cugetări la toate societățile Liberei-cugetări, apelează la toate stabilimentele de instrucție, la universitățile populare, la societățile de cultură etică, la cercurile de studii politice

şi sociale, la societăţile pozitiviste, la societăţile de incineraţie, la societăţile studenţilor anticlericali, la Tinerii laici, la comitetele liberale, într'un cuvînt la toţi care primesc principiul liberei-conştiinţe integrale.

Ea se adresează şi personal liber-cugetătorilor, cari pot să aducă un concurs folositor acestei mişcări

*

Federaţiunea Naţională a societăţilor liberei cugetări a Belgiei, concide cu Congresul jubiliar al federaţiunei internaţionale, al liberei cugetă, celebrarea a XXV-a aniversare de la fondarea sa.

O expoziţie universală şi internaţională este deschisă în acest moment la Bruxel. Fiind dat succesul său colosal, ea trebuia să ofere congresiştilor atracţiunele şi distracţiunile cele mai înalte.

Un comitet special a fost instituit pentru a se ocupa de găzduirea congresiştilor şi a le face cît mai agreabilă şederea în capitala Belgiei.

Cotizaţia congresului este fixată la 10 franci pentru grupuri şi *cinci franci individual*. Cartea de membru dă drept la toate festivităţile organizate cu oca congresului.

Litere-Ştiinţe-Arte

Tipografii în grevă.—Nu ştim dacă în momentul cînd vor apărea rîndurile de faţă greva tipografilor va fi luat sfîrşit. In tot cazul însă, ea va fi provocat pentru un timp mai lung, ori mai scurt, indiferent, o perturbare în publicistica noastră. Reviste, ziare săptămînale, ziare cotidiane chiar, au fost silite să-şi suspende apariţia pînă la tranşarea conflictului d'intre patroni şi lucrători.

Nu asupra fondului însuşi, nici asupra dreptăţii în acest conflict vorbim în această notiţă — efemeridă. Cu atît mai mult, cu cît în una din zilele aceste din urmă tipografii, „Opiniei" au fost în penibila situaţie de a zeţui ei însuşi un mic articol, care trebuie să le fi cauzat neplăcere. E o ironie care în genere, se cuvine să fie evitată în presă: aceia de a sili pe lucrătorii tipografi a imprima lucruri în potriva lor. E acelaşi lucru şi în ce priveşte patronii tipografi... Aci am făcut numai constatarea literară că în urma zisului conflict s'a tipărit mai puţin în ţeară, ceea ce însamnă—din punctul nostru de vedere—o scădere în gîndire, în simţire, în discuţiuni,—în activitatea intelectuală, într'un cuvînt. Căci opera culturală a unei ţări—scrisul—nu se poate despărţi de opera manuală a lucrătorului tipograf, care a fost şi va fi cel mai preţios auxiliar al scriitorului şi al gînditorului.

R.

*

S'au făcut din nou constatari că turnul strîmb din Pisa şi-a mărit înclinaţiunea. Diverse propuneri se fac pentru a opri o exagerare a unghiului. Numai de ar folosi.

*

S'a găsit o scrisoare curioasă, rămasă inedită, a marelui compositor Iosef Haydn. Ea a fost scrisă în franţuzeşte, şi datată din Viena, 1 Noembrie 1803. Scrisoarea aceasta a fost adresată femeei generalului Moreau, care se găsea la acea epocă la porţile Vienei, în fruntea armatei franceze. Haydn avea 71 de ani. De doi ani, vîrsta şi boala îi opreau ori ce ocupaţie. Dar el spera că va putea face un omagiu cu o nouă compoziţie generalului Moreau şi femeei sale. „Tremur să nu mă judece cu rigoare şi să nu-şi aducă aminte că numai Timotée avusese dreptul de a cînta pentru Alexandru".

Nu se ştie care este această sonată a lui Haydn şi cînd a compus-o.

*

Mulţi se miră că noul serum preparat de profesorul Ehrlich din Franfurt e denumit în medicină prin o cifră convenţională—606. Cauza e că ar fi imposibil pentru profani, ba chiar pentru specialiştii să i spună numele în termeni de laboratoriu. Preparatul este un „Di-chlor hidrat di oxy-di-amido-arseno-benzol".

*

A apărut „Sănătatea" cu data de 1 Iulie, un număr cu osebire bogat şi variat, cuprinzînd articole, ilustraţii, poveţe cum o materie literară şi humoristică în suplimentul „Viaţa fericită".

*

Prinţul de Monaco a pornit din portul francez Havre întreprinzînd o nouă expediţiune ştiinţifică pe bordul vaporului „Princesa Alice". Mai mulţi savanţi îl însoţesc în această explorare.

*

No. 2 din „Curierul Slănicului" se prezintă, ca şi primul număr, cu o materie interesantă beletristică şi ziaristică, avînd şi numeroase ilustraţiuni, vederi nuoi din Slănic.

*

Economiştii şcoalei ortodoxe sunt foarte scandalizaţi cînd aud că se susţine, că emigraţia poate fi izvorul de bogăţie al unui popor. Totuşi, Italia dă o dovadă curioasă a acestui fapt. Copii ei emigraţi nu uită ţara lor natală şi trimit cea mai mare parte din economiile lor. In 1909, Banca din Neapole a primit din America fonduri pentru suma globală de 40 milioane lire. Ţara n'a perdut totul. Dacă oamenii au părăsit-o, capitalurile i-au revenit. Ele sunt preţuite la 85 milioane anual. In acelaşi timp, comisiunea americană pentru emigrare, în raportul său dela Congres, constată că emigranţii trimit în fiecare an, în Europa, 1 miliard şi 370 milioane.

*

O mare intreprindere literară şi ştiinţifică se pregăteşte, sub conducerea profesorului Germen Lüders: o ediţiune critică a uriaşului epos naţional al indiilor, „Mahabarata". Alături de Rigweda, acesta e cel mai mare monument literar indian şi ca mărime, e de 12 ori cît Iliada lui Homer.

*

Primim „Dunărea de jos" No. 4 anul II cuprinzînd: I. Brateşanul; „Reversul" piesă în 3 acte, actul I; I. Delavrancea „Albastru", recenzie.

Un număr curios un titlu de piesă foarte curioase; două nume ori pseodonime curioase, un sumar cu două numere. Intr'un cuvînt un număr de vacanţă.

*

Biblioteca „Lumina" No. 3 „Prăpastia" de Ion Agîrbiceanu. Un elegant volum de 128 pagini.—Preţul 30 bani.

Cu numărul de faţă, „Biblioteca Lumina" dă publicului cetitor o culegere de nuvele inedite ale d-lui I. Agîrbiceanu. Printre tinerii scriitori ardeleni d. I. Agîrbiceanu a prins locul de frunte Cu o rară intuiţie a vieţei care răscoleşte toate colţurile sufletului omenesc pînă în adîncurile lui, cu o sobrietate care singură poate ţine încordată luarea aminte asupra povestirei, ştiind tot deauna a alege ceea ce e mai caracteristic în fiinţele pe care le înfăţişează, d. Agîrbiceanu duce cu un pas înainte nuvela romînească, şi adaogă cu unul numărul scriitorilor fruntaşi ai literaturei noastre.

*

S'a depus în librării şi se află de vînzare la principalele librării broşura „Heinrich Heine şi Ed. Grenier", un răspuns prinţului V. I. Ghica de *Rodion* Preţul 0.30 bani.

*

STRUNA ZILEI

La examennl şcolilor normale căzînd 100 de candidaţi se va ţinea un al doilea examen.

«Opinia»

O greşală e în scris:
Cu astfel de rezultate
Un examen — i-aşi fi zis —
Dar ...de incapacitate.

Misterul dispariţiei lui Iohan Orth

De şi după o telegramă sosită zilele trecute Iohan Orth a devenit subiectul unei nuoi legende, după care acest prinţ al familiei habsburgice ar fi trăind, publicăm aci amănunte interesante asupra misterului dispariţiei fostului duce Salvator.

Un demers făcut de arhiducele Iosif Ferdinand pentru a recunoaşte în mod oficial moartea unchiului său, arhiducele Iohan Salvator, cunoscut sub numele de Iohan Orth, aduce din nou în discuţie dispariţia misterioasă şi stranie a acestuia.

Iohan Orth a dispărut în Iulie 1890 şi de atunci nu i s'a mai ştiut de urmă. Cele mai curioase versiuni au circulat asupra acestei dispariţii; s'au creiat legende unele mai bizare de cît altele, fură să se poată statornici în mod hotărît o realitate sigură.

Arhiducele Iosif Ferdinand crede că a venit vremea să se oprească o singură versiune verosimilă, care e aceia că unchiul său e mort. El cere marelui mareşal al Curţei, să facă declaraţia oficială a acestei morţi.

Pentru cazuri ca cele cu dispariţia lui Iohan Orth, codul civil austriac prescrie un termen de 30 de ani; dar există o lege specială, făcută în 1883, cu prilejul incendiului de la teatrul Ring, cînd cadavrele a numeroase victime n'au putut fi recunoscute, care dă voe să se facă „dovada decesului".

Disgraţia Archiducelui

Cererea făcută în formă de document, cuprinde un rezumat foarte viu al ciudatului roman al vieţei lui Iohan Orth.

Acesta s'a născut în 1852, ca al doilea fiu al marelui duce Leopold al II-lea de Toscana.

A intrat în armată foarte de tînăr şi a făcut campania din Bosnia, cînd în urma tratatului din Berlin, provincia aceasta a fost ocupată de Austro Ungaria.

Cînd a abdicat prinţul Alexandru al Bulgariei, se zice că Iohan Salvator a intrat în tratative cu personalităţi bulgare ca să-i devie urmaş; a trebuit însă să renunţe la ideea aceasta din cauza situaţiei în care o asemenea alegere ar fi pus ţara sa.

El e acela care, atunci, atrase atenţia asupra lui Ferdinand de Coburg şi îl propuse pentru tronul Bulgariei. Un moment el avu chiar ideia să se stabilească la Sofia sub ordinele lui Ferdinand ca organizator al armatei, deşi, de altfel, el nu era în legături bune cu acest prinţ.

Intenţi aceasta a lui însă era socotită ca o agitaţie neliniştitoare pentru Curtea de la Viena. Acum tot în acest timp el scrise nişte broşuri de critică militară mulţumirea lui fu foarte mare în anturajul Curţei.

Pentru a se pune o oarecare stavilă spiritului său prea combativ, i se luă în Septembrie 1887, comanda deviziei a treia de infanterie; acest act era şi o pedeapsă. Arhiducele se retrăsese atunci din armată şi se apucă să se prepare pentru examenul de căpitan de marină, calitate pe care o obţinu în urma depunerei examenului.

Dispariţia

Din acest moment începe adevărata viaţă aventuroasă a archiducelui Iohan Salvator.

In 1899, el renunţă la titlul său, la drepturile sale şi la apanagiul său de archiduce, luă numele de Orth, după numele unui castel pe care îl avea mama sa lîngă lacul Gmunden din Austria de sus.

Pleacă apoi la Londra, unde se căsători în mod regulat cu d-na Milly Stabl, o tînără vienză cu care era în relaţii. Acest fapt n'a fost lămurit cunoscut pînă acum şi el e precizat în documentul archiducelui Iosef Ferdinand.

In 1890, Iohan Orth, plecă din Londra împreună cu soţia sa pe bordul vasului „Sf. Margareta", care avea un cargo de ciment cu destinaţia pentru Buenos-Aires.

Cînd sosi în acest port, dete drumul celor trei ofiţeri de pe bord şi singur, cu un echipagiu puţin experimentat, spune documentul plecă la 10 Iulie 1890 la Valparaiso.

La 12 Iulie, un căpitan englez văzu corabia în faţa radei din La Plata. In ziua aceea, Iohan Orth scrise o scrisoare avocatului său d. von Haberler, pe care o trimise pe uscat cu un pilot.

„Voiu pleca astăzi, scrie el, şi voiu începe în calitate de căpitan această călătorie, care mă va duce să fac ocolul capului Horn".

De la 12 Iulie 1890, nimeni n'a mai văzut vasul „Sf. Margareta"; nici Iohan Orth, nici vre-unul din oamenii echipagiului său n'au mai dat nici cel mai mic semn de viaţă.

Cercetările

Ce s'a întîmplat? Documentul spune că ipoteza unui naufragiu, în care a pierit vasul cu oameni cu tot, se impune; răul e numai că trebue să ne mărginim la presupuneri, căci cu toate căutările sîrguitoare, n'a fost cu putinţă să se găsească nici o dovadă despre catastrofă.

Un ofiţer al companiei din Hamburg, anume Erwig Kripping comparînd hărţile metereologice ale epocei, a putut stabili că vijelii excepţionale au bîntuit pe vremea aceea toată această regiune marină. La 21 Iulie, s'a dezlănţuit prin acele părţi un uragan rămas celebru sub numele de „uraganul Cambicei", după numele vaporului care l'a semnalat.

După Eewing Knipping, „Sf Margareta" a fost prinsă de furtună în plină mare împreună cu îndrăzneţul şi puţin experimentatul ei căpitan, a fost luată de valuri şi s'a scufundat.

Două explorări făcute în iarna anului 1890 au dat rezultate negative.

Intîia, condusă de don Monsilo, pe vasul de războiu argintean „Berwejo", a durat patru luni. Don Monsilo, după ce a străbătut peste cinci mii de leghe marine, s'a înapoiat cu singura informaţie că o corabie de fier, al cărei semnalament corespund cu cele ale vasului „Sf. Margareta", a pierit într'un ciclon între 3 şi 6 August 1890 în strîmtoarea Magelan, în dreptul micei insule „Intîiu Ianuarie".

A doua expediţie, întreprinsă de inginerul Chilian Garcia, s'a întors la Valparaiso fără să fi putut culege nici o informaţie.

Atunci, papa dădu ordin misionarilor săi, cari trăiau printre indieni în insulele capului Horn ca să facă o anchetă; dar nici aceasta n'a avut vre-un rezultat.

Legendă şi realitate

Toate aceste neizbinde fură un prilej ca legenda să pue stăpînire pe aventura lui Iohan Orth.

Se răspîndi svonul că ar fi părăsit pe ascuns corabia sa şi că ar fi venit pe uscat, împreună cu soţia lui, la Valparaiso; ştirea aceasta se repetă cu atîta stăruinţă că ea dete loc la cercetări, dar fără de rezultat.

S'a pretins chiar că Iohan Orth s'ar fi dus în Japonia; ştirea asta fu răspîndită cu destulă stăruinţă, ca să dea loc la noui cercetări; unii afirmară chiar că generalul Yamagata nu-i altul de cît Iohan Orth.

Dar, spune documentul, însăşi firea impetuoasă a arhiducelui pare a fi cel mai tare argument că el ar fi mort.

Activ, ambiţios, dorind vecinic să îndeplinească o faptă mare, nu se vede de ce s'ar fi hotărît, să lase a se crede mort.

Inainte de plecare, el a spus credinciosului său Giaconi:

— Cînd mă voi întoarce peste cinci sau şase luni, o să-ţi dau de ştire.

Iar către ziaristul Moritz Szeps a spus:

— Austria va rămînea patria mea atîta timp cît voi trăi.

Plecase din Buenos Aires ca să ia din Valparaiso un cargo de salpetru şi punea mari speranţe pe vînzarea acestuia; avea mari proecte de interprinderi industriale şi de organizaţii financiare... şi să renunţe deodală la totul, chiar la averea sa din Austria eare e de milioane?! Lucrul nu pare de loc verosimil.

Pînă în şase luni

Tribunalul oficiului marelui mareşal de la Curtea Vienei a hotărît se institue o anchetă care să stabilească moartea lui Iohan Orth.

Tribunalul a fixat un termen de şase luni, în care timp va primi ori ce informaţii referitoare la soarta fostului arhiduce.

Dacă după trecerea acestor şase luni nici un fapt concret nu dovedeşte că arhiducele Iohan Salvator trăeşte încă el va fi considerat ca mort şi testamentul său va fi executat.

Averea lui Iohan Orth e socotită la vre-o patru milioane de coroane.

INFORMATII

❑ In vederea reorganizărei oficiilor veterinare de la frontiere, se vor construi în vara aceasta, grajduri la Ungheni şi Fălciu, pentru animalele care sunt aduse în ţară şi unde vor fi ţinute pentru a fi cercetate.

In aceste localităţi se vor construi şi localuri pentru personalul oficiilor veterinare.

❑ **Promovaţii gimnaziului „Ştefan cel Mare".**—Iată lista promovaţilor gimnaziului „Ştefan cel Mare":

Clasa I: Patrognet P., Baldovici Gh., Achiţei I., Bănciulescu C., Brauchfeld I., Baltag Gh., Botez Panaite, Calos Eugen, Cana Alexandru, Caraman Petru, Fastlich I, Saul David, Spiegel Leopold, Grünberg M., Stratan I., Lukian G., Filipescu Gh., Mandrea C, Manoliu C., Manoilescu D., Ionescu V., Popovici G., Ionescu Conat., Ostapovici Aurel, Mitescu Camil, Dimitriu Emil, Diaconescu Const., Costăchescu Emil.

Clasa II-a: Andriescu Anton, Botez C, Verdeş C., Ionaşcu Traian, Popovici A., Rogojină Const., Manisali A., Gruber Ben, Săvescu C., Mureşeanu Luc., Ştefănescu N., Eugen, Nager I., Calognomu Mihai, Cars M., Cheron M., Colescu D.. Constantinescu I., Dimitriu I., Fătu C., Fesler D., Fingherhut S, Focşăneanu C., From H., Gheorghiu G, Gheorghiu Mihai, Giurcăneanu D., Hagiac I., Leibovici I., Leibovici S., Mihailescu C., Rabinovici Z., Savinescu D., Hausfater I., Hociungescu C., Vasiliu C, Vasiliu Ioan,

Clasa III: Alistar D., Bălănescu C., Camner I., Vacariu G., Vacariu N, Schor Carol, Schor Leon, Davidescu D., Haimovici Z., Dimitriu Octav, Fingherhut I., Lateş G., Buţureanu C., Mihailescu C., Macri At., Munteanu Ed., Ghiorghiu Xenofon, Sobelman Marcu, Popovici Petru, Stern Isac, Stancov C., Fiş D.

Clasa IV: Ber I., Borcea C., Ciobanu D., Constantinescu C., Dimitrescu D., Gelip G., G. Aniţei, Grigorovici Jean, Grün I., Herşcovici H., Leibovici L, Nerseian I., Polingher C., Popescu C., Rubin S., Saint Pierre, Stoica C., Teodorescu C., Zalman Z., Drăghici V., Văleanu N., Ostapovici N, Ionescu N.

❑ Simbătă 10 Iulie, va avea loc, în grădina Copou, o splendidă serbare, organizată de societatea de gimnastică, sport şi muzică.

Cum, serbarea e organizată de soc. de gimnastică, credem că nu trebuie să mai insistăm asupra succesului ce promite a avea frumoasa serbare de Simbătă seara.

❑ Elevii din şcoalele primare, care urmează a fi trimeşi de către colonia şcolară pe timpul verei, vor fi adunaţi în ziua de 10 Iulie la şcoala primară „Gheorge Asachi" pentru a fi examinaţi de medic.

❑ Primim o scrisoare din partea locuitorilor din Podul-Iloaia, cari ni se plîng că autorităţile dau tot sprijinul unor tineri fără nici un căpătăiu, cari dau serbări, fără nici un scop.

Autorităţile silesc pe bieţii locuitori să cumpere bilete pentru acele serbări iar la caz contrar sunt ameninţaţi.

Atragem atenţiunea d-lui prefect asupra acestui fapt.

SPECTACOLE

— De astă-zi se începe un nou program la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă.

Noul program conţine bucăţi din cele mai splendide. Intre acestea, putem releva: „Inmormîntarea Imparatului Chinei" după natură. Se desfăşoară înaintea ochilor, întregul cortegiu al înmormîntărei, foarte împunător de altmintreli.

Programul nou de astă seară, mai cuprinde; „Dreptatea" mare dramă; automobilul în aer, o hazlie comedie. Nu mai puţin splendidă e „Elveţia în timpul ernei", după natură. Pifke e absedat de viaţă, e titlul unei frumoase comedii.

Mai sunt şi o serie de alte scene sportive şi instructive.

DIVERSE

— Copila Haia Herşcovici a fost trimisă la Spitalul evreesc spre a fi pansată, fiind lovită grav la cap cu o piatră de către băetul Alexandru Mitescu.

— Comandantul depozitului de recrutare a cerut poliţiei, urmărirea mai multor soldaţi nesupuşi de la serviciul gărzei.

— In lista absolvenţilor clasei a VI-a Modernă de la liceul naţional, publicată Simbătă, s'a omis din eroare pe Meiseles Wolf, Asibevici Ştefan, iar din clasa VII s'a omis pe elevii: Petrini C. şi Neculau D. reală; Deleanu C., Heul I. şi Tr. modernă.

— Simbătă seara 14 Iulie, va avea loc la grădina berăriei Zimbru, din Păcurari, o frumoasă serbare populară organizată de „cercul veteranilor gra de inferioare".

Fiecare vizitator va primi cîte un cadou.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită,** peri şi **parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ **Intrunirea din Huși.** — *Duminecă 11 Iulie a. c., membrii partidului conservator-democrat din județul Fălciu, se vor întruni în saloanele clubului din Huși: întrunirea va fi prezidată de d. Alex A. Badareu, președintele activ al partidului conservator-democrat din jud. Fălciu.*

Intrunirea va avea loc la oarele 3 p. m. In acest scop comitetul executiv al partidului a trimis următoarea circulară drept învitare la întrunire:

Domnule membru,

In urma demisionărei d-lui Th. Cerquez, din însărcinarea de șef al partidului Corservator Democrat de la Fălciu, demisiune care a fost primită cu regret de iubitul nostru șef d. Take Ionescu, partidul, în adunarea sa generală de la 20 Iunie a ales cu unanimitate de glasuri președinte activ pe iubitul nostru fruntaș d. Alex. A. Bădăreu, arătînd dorința ca d. Th. Cerquez să rămînă ca președinte de onoare, după voința exprimată a d-lui Take Ionescu. *D-l Alex. A. Badareu bine voind a primi această nouă sarcină, cu asentimentul șefului general al partidului,* **sunteți de rigoare invitat a lua parte la adunarea generală a partidului Conservator-Democrat, ce se va ținea în saloanele clubului din Huși Duminică în ziua de 11 Iulie, orele 3 p. m.**

Intrunirea va fi prezidată de d. Alex. A. Bădăreu.

Prezența D-voastră e de absolută necesitate.

In tot cazul veți înștiința însuși la secretariatul clubului de participarea Dv.

Comitetul.

D. Alex. Badareu va sosi în Huși cu trenul de 1 40 p. m. și va fi întîmpinat în gara Huși de toți membrii partidului, iar în gările Crasna, Oltenița, Crețești, de numeroase delegațiuni din județ.

❑ *Senatul universitar din Cernăuți a delegat, pentru serbările jubilare ale Universității din Iași, pe însuși rectorul acelei universități, d. dr. Matias Friedwagner.*

Senatul universitar din Paris a delegat, pentru aceste serbări, pe d. profesor Gautier.

❑ **Am anunțat la timp, că Banca Marmoroch Blanc, Banca comercială din Pesta și casa M. Wachtel din Iași. vor forma împreună o nouă Bancă în Iași, în locul băncei M. Wachtel.**

Noua bancă se va numi Banca Moldova. Actul de constituire a fost autentificat și transcris Sîmbătă la tribunalul Iași.

D. Wachtel va fi coasociatul Băncei și directorul ei; d. Dinermann, sub director.

❑ **Prețul vagonului de grîu s'a urcat la 1800 lei.**

❑ **Ziarul carpist local face pregrese enorme în imbecilism.**

Findcă noi am protestat în contra scandalului judecătoresc din Bărlad, amintitul ziar, mai rău ca o *Voință* oare care, a ținut să eie aparearea d-lui Stelian, iar a doua zi după aparare, într'n nou acces de imbecilitate, a reprodus, după *Epoca*, un vehement articol contra d lui Stelian.

Acum fiind-că noi, ca și toate ziarele arătăm ce va fi noua bancă ce se proiectează la Iași, ziarul carpist, prin condeiul indirect al unui desperat, ia apărarea Băncei.

Fără alt comentar.

❑ **P. S. S. Arhimandritul Evghenie Ungureanu, întemeetorul capelei colo niei romîne din Regina Sasca (Canada) după o absență din țară de 8 ani ob obținînd un concediu de trei luni s'a tors în localitate.**

❑ **D. Celus, impiegat la administrația financiară din Botoșani, a fost înaintat impiegat cl. II a la administrația financiară din Iași, în locul vacant.**

❑ **Conferințele pastorale ale preoților din orașul și județul nostru, precum și în întreaga eparchie, se vor ținea la jumătatea lunei Noembrie, iar nici de cum în August cum se anunțase.**

● **Zilele acestea comisiunea mixtă de delimitare a Prutului, va începe să lucreze în județul nostru.**

❑ **In cursul lunei August, protoeria județului va comunica preoților din orașul și județul Iași, chestiunile care vor trebui tratate, cu ocazia conferențelor pastorale.**

❑ **D. C. Krupenschi, prefectul județului, a inspectat azi dimineață comunele din plasa Buciumi.**

❑ **In primile zile ale lunei Septembrie se va face inaugurarea noilor localuri de școală construite în județul nostru.**

Va veni să asiste și d. ministru S Haret.

❑ **Revizoratul școlar al județului va nainta ministerului instrucției un tablou de rezultatul examenului elevilor de clasa IV a școalelor primare.**

❑ **Delegația județeană a fost convocată pentru astăzi și mîine spre a verifica compturile generale ale comunelor din județ.**

❑ **Din Roman ni se scrie că Mercuri** după amiază d. Gh. Rîpeanu, a fost victima unei brutale agresiuni în plină strada mare.

D-sa a fost unul din cei cari au luat parte la înființarea clubului meseriașilor. Față cu zizaniile și intrigile pornite din părțile în care clubul meseriașilor era ținta tuturor infamiilor și cari au și adus pe alții în fruntea acestei instituții de cît acei cari trebuiau s'o conducă, d. Răpeanu s'a retras și cu toți s'au înscris în partidul conservator-democrat.

D'aci ura care a provocat agresiunea din strada mare, pusă la cale de persoane d'ale căror meschinării ni-e scîrbă să ne ocupăm.

D. Răpeanu a fost atacat de frații Teodorescu, bărbieri, ferarul Panfil Hulubei și ucenicul din bărbieria fraților Teodorescu.

D. Răpeanu s'a aparat, așa că agresorii n'au putut să își ajungă scopul.

❑ **Din M-rea Agapia.**—Ca și în toți anii, multă lume a venit și anul acesta aci, pentru a'și petrece timpul verei.

Din cei sosiți pînă acuma aci remarc: Căpitan Săndulescu (Galați), Constanța Hodoș (București), Lucreția Cristodulo (Iași), căpit. Virnav (București), Gh. I. Ciurea (Iași), Alex. Enea (Iași), Eugen Farnarache (Bacău), Natalia P Cuza (Piatra-N.), Gh. Petrescu, instit. (Botoșani), Elisa Berea, Victor Scherer (Basarabia), Leonida Dumitrescu prof. (Bacău), Millo (Fălticeni), d-șoara Călinescu prof. (Piatra-N., ing. Tancred Constantinescu (Iași), Dorel Demetrescu prof., (Iași), sub-locot. N. Vlăhuță (Piatra-N.), Filip prof. (Botoșani), d-na și d. general Pascu (Iași), d-șoara Trancu (Galați), d-na și d. Vasile Mîcnea func. (Iași), d na Ecaterina Galino (Iași), Pantasopulo (Galați), fam. I. Burada primpreș, curței de Apel (Iași), d-ra Didina Meneles (Galați), d-na Grandia (Bacău), d-na Cornelia Bigu (Bacău), d-na Henriette Cerchez (Piatra-N.), căpitan Rotaru (Galați), Grigoriu magistrat (Vaslui), d-na Ghenovici (București) etc. etc.

❑ **Sborul lui „Farman."**—Eri a avut loc, la hipodromul de la abator, sborul executat cu biplanul „Farman" de către pilotul *Osmont*.

După cum era și de prevăzut, căci Osmont executase sboruri admirabile și în alte orașe ale țărei, succesul a fost desăvîrșit, și cu drept cuvînt s'ar putea spune că eri a fost pentru Iași un adevărat eveniment aeronautic, păcat numai că lume n'a fost așa de multă, după cum ar fi trebuit. Aceasta, probabil din cauză că o parte din publicul nostru, desgustat de șolticăria cu Blériot, renunțase de a participa eri. Am afirmat însă și înainte de sbor și acum mai mult putem afirma că biplanul „Farman" nici nu sufere comparație cu mașina de prins muște ce încercase să sboare în Mai.

Sborurile care le-a făcut eri pilotul Osmont, au stîrnit admirația publicului, care l'a primit cu urale și ovațiuni. Primul sbor l'a făcut la orele 7. Aparatul a pornit din fața tribunelor și încet, încet, ca o pasere care se rîdică în aer, biplanul s'a urcat, ajungînd la o înălțime de aproape 150 de metri. Plutind în aer, abilul pilot Osmont, a parcurs de trei ori circuitul din fața tribunelor. La al treilea circuit, Osmont a făcut o frumoasă figură, trecînd pe deasupra tribunelor, după care apoi s'a lasat lin jos, unde a fost primit cu ovațiuni mari.

La al doilea sbor, Osmont a luat în aparat, ca pasager, pe tînărul René Scorțescu, executînd două circuite, la o înălțime ceva mai mică de cît sborul întâi. Entuziasmul publicului a fost și mai mare. La coborîre, atît pilotul, cît și tînărul Scorțescu au fost înconjurați de lume, cercetînd pe acest din urmă, de impresia ce a avut'o.

S'a mai încercat și un al treilea sbor, cînd urma ca Osmont să ia ca pasager, pe d na Codreanu, soția poetului Mihai Codreanu. Un mic defect survenit aparatului și cum orele erau înaintate, au făcut ca să se renunțe la acest ultim sbor.

Publicul însă a rămas pe deplin mulțumit, recunoscînd superioritatea biplanului „Farman" și abilitatea pilotului Osmont.

E probabil că, Duminica viitoare va fi un nou sbor.

❑ Ministrul instrucțiunei publice a comunicat universității că a declarat vacantă catedra de arheologie, de la facultatea de litere.

❑ Consiliul facultății de științi va fi convocat zilele acestea, pentru a alege un nou delegat care să vorbească la sărbările jobilare ale universității în locul d-lui P. Poni, care nu se află în țară.

❑ **Universitare.**—Au obținut titlul de licențiați în științi fisico-chimice d-nii candidați V. Tanase și Lascar Tufescu, trecînd examenul înaintea comisiunei compusă din d. profesori V. Butureanu, An. Obregia și Costăchescu.

— Astă-zi au loc la facultatea de litere examenele la d. profesor Ilie Bărbulescu.

— Mîne la orele 4 se va întruni consiliul profesoral al facultății de științi pentru a alege un membru al consiliului care să vorbească cu prilejul jubileului din Octombrie în numele facultății de științi, în locul d-lui P. Poni, care fusese ales și nu a primit.

❑ *Comitetul societății de economie din suburbia Tatarași, întrunit Simbătă seara în ședință, a distituit pe avocatul Const. Toma pentru negligențe în serviciu.*

❑ **Prima serie a coloniilor școlare va pleca din Iași la 15 Iulie, în două localități; parte la Suceava și parte la Drănceni, județul Fălciu.**

❑ **Sinuciderea din strada Albineț.**—Azi dimineață, la orele 11, tînărul Alexandru Misihănescu, în etate de 17 ani, fost elev al școalei de Arte și Meserii s'a sinucis la locuința familiei, în strada Albineț No. 7, bînd o soluție de acid fenic concentrat.

Imediat ce s'a aflat despre sinuciderea numitului, s'a dat de știre autorităților și a sosit la fața locului d. P. Argintoianu, comisarul secției a III a însoțit de subcomisarul Dimitriu, care a început primele cercetări.

Tînărul Al. Misihănescu, este nepotul d-lor C. Ivașcu, M. Ivașcu și I. Simionescu, profesor universitar. De doi ani se retrăsese de la școala de Arte și Meserii unde învățase și se prepara în particular.

Unchiul său, d. profesor Simionescu, care de la moartea mamei sale care s'a sinucis și dînsa acum un an prin otrăvire, îl întreținea,—îl mustra adeseori, indemnîndu-l să se pună pe lucru și să caute să-și formeze un viitor. Dînsul însă care era o fire nervoasă și cam ambițios nu voia să ia în seamă poveațele ce i se dădea.

Azi dimineață Misihănescu a stat de vorbă cu surorile sale și cu un frate al său Ioan funcționar la tribunal, pînă la oarele 11 cînd acesta ducîndu-se la serviciu, dînsul a eșit din casă și s'a urcat în pod unde se aflau două canapele. Aci dînsul s'a așezat pe o canapea și a băut conținutul unei sticluțe de 250 grame de accid fenic concentrat.

Un frate al seu Todirel observînd lipsa lui din casă, l'a căutat pretutindeni, fără a-l putea găsi.

Bănuind că s'ar afla în podul casei unde obicinuia să se refugieze, s'a urcat sus, unde l'a găsit mort; perchetul fiind sesizat și ne existînd nici o bănuială, a autorizat înmormîntarea.

❑ Schimbat cu desăvîrșire în toată întregimea lui, e programul de astăseară Luni 5 Iulie, a teatrului cinematografic Pathé-Frères din grădina Bragadiru. Afișul zilei atrage atenția spectatorilor asupra sujetului „Toreadorul". Este o înscenare care atinge apogeul artei cinematografice. Mai toată desfășurarea zisului sujet are loc în arenele luptelor de tauri din Sevilla și acolo chiar Toreadorul rival se sinucide — aruncîndu se înaintea taurului furios, în plină luptă. — Sunt cuprinse apoi cele mai frumoase comedii în acest nou program de astă-zi Luni, din care relevăm: „Emancipați femeile", sujet care ne zugrăvește în cele mai comice trăsături, mișcarea femenistă din Italia.

Noul și excepționalul program de astă-seară cuprinde apoi: „Mireasa castelului blestemat", basm dramatic de Poirier, jucat de actori distinși parizieni, — „Răsbunarea telegrafistului" comedie, — In Holanda, portul Valendom și alte vederi pitorești luate după natură, — „Pescarul și genul, basm din „1001 de nopți" și alte scene comice, sportive, etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Matineul de Duminică 11 Iulie va începe excepțional la 3 ore ziua și se va sfîrși fix la 5 ore p. m.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcțe, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 5 Iulie

Studenții otomani la București

București.—O telegramă din Constantinopol anunță că studenții otomani, vor veni în curînd în escursiune la București.

Ei vor vizita și alte localități din țară.

Mișcarea în armată

București.—O mare mișcare în armată s'a făcut pe ziua de azi.

Infanterie: Au fost înaintați la gradul de colonel, d nii locot.-coleneli, Petrescu Dionisie, comandantul regimentului 5 Ialomița, Titulescu G. Matei din regimentul 35.

La gradul de maiori: căpitan Constantinescu Const., din reg. 6 Tecuci.

La gradul de căpitan: locotenenții Tisescu Grigore din reg. 7 Rahova, Iulian I., din regimentul 11 Siret, Militiade C., din reg. 4 Argeș, Soroceanu M. din 5 Vlașca, Crăescu C. din batalionul 5 vînători, Ionescu Dimitrie din 5 Ialomița, Văculescu T din 5 Ialomița, Pitiș Virgil din 4 Ilov, Stănculescu Gheorghe din 27 Bacău.

La gradul de sub.-locotenenți: Bălăucescu Nic la bat. 5 vînători, Tătărășeanu N. Putna 10, Neculau Dimitrie Tulcea 35, Ghibănescu A. 7 vînători, Drăgănescu Roman 14, Arghiropol Epaminonda Constanța 34, Ioanovici R. batal. 7 vînător, Dobrescu D. reg. Rîmnic Sărat, Haneș Gh. Ialomița 23, Davidescu Vintilă Mihai Viteazu 6, Ionescu Gheorghe 7 vînători, Giurcăneann Ed. 5 vînători, Bădescu N. 5 Vănători, Calotescu M. Muscel 30, Rădulescu în Reg. Tecuci 24, Demetrescu în 9 Vănători, Mironescu J. 9 Vînători, Andriano C. Rîmnic-Sarat 9, Balan J. Argeș 4, Lascar M. Gorj 18, Popescu C., Gorj 18, Focșa Grigore 4 Ilfov, Jornescu Sebastian, 4 Ilfov, Comanescu N. Rovine 26, Amedeu Gh Rovine 26, Jonescu Savel, 29 Dragoș, Crețulescu I. Putna 10, Ralet Gh. 9 Rîmnic. Serat, Palade C. Reg. 12, Stefan C. Mihai Viteazu 6, Bogra R. Reg 14 Roman, Rădulescu D. Rahova 27, Rădeanu J. Dolj 1, Vasculescu C. idem, Scarlatescu C. idem, Ghsuca, Resboenii 15, Marinescu V. Mihai Viteazu 6, Rosin C. Reg. 7 Rahova 25, Brătășanu Vilcea 2, Stadolu reg. Mehedinți 17, Dimitriu V. reg. R. Sarat 9, Niculescu T. reg. Radu Negru 28, Felin St. reg. 13 Stefan cel Mare, Hircu R. reg. Constanța 22, Apostol C. idem, Frunzetti C. reg. Suceava 16, Niculescu R. reg. Constanța, Ariteanu V. reg. Radu Negru 28, Flajin D. reg. R.-Vilcea 2, Marinescu C. reg. Constanța, Georgescu I. reg. Romanați 19.

Georgescu Gh. regimentul Dolj 1, Brezoianu Albu Mehedinți 17, Cristea Atanase reg. Gorj, Stănescu M. Dîmboviță 22, Vrînceanu V. Prahova 7, Mihailescu T. Olt 3, Simionescu C. Dragoș 29, Tăutu V. Roman 14, Georgescu D. Dolj 1, Șerbănescu V. 5 Vlașca, Dimitriu St. Vîlcea 2, Girea I. reg. Argeș, Renescu C. Tecuci 24, Aramă Gr. Bacău 27, Pásculescu Ștefan 32, Abelcanu V. Vlașca 5, Antonescu M. Radu N. 27.

Raicovici A. 1 Dolj, Bercea A. Argeș 4, Stănescu C. Radu Negru 27, Răducanu C. Dolj 18, Brățulescu T. Prahova 7, Gherman A. Roman 14, Neculau Gh., Argeș 4, Stănculescu I. Dîmboviță 22, Drăgănescu C. Rovine 26, Popescu C., Tecuci 24, Stănescu C., 11 Siret, Ștefănescu M., idem, Georgescu Traian idem, Ghighert T. idem, Păcuraru A. 14 Roman, Bălășanu D. 26 Rovine, Isăcescu I. Rahova 25, Trancu I. Dîmboviță 22, Lefter Raul reg. 7 roșiori.

Artilerie. — Au fost avansați: la gradul de colonel d. lt. colonel Grigorescu.

La gradul de lt.-colonel: maior Toroceanu, din reg. 2 artilerie; Verneanu D. D., comandantul div. 2, stat major; la gradul de maior: d. căpitan Tomescu Gr.

La gradul de căpitan, d-nii locotenenți: Anastasiu C, Popescu St. din reg. 6 artilerie, Mavrodin din reg. 12 artilerie, Buioman C., din reg. 13 artilerie, Filotei Gh. din reg. 1 artilerie.

Cavalerie. — La gradul de căpitan, locotenenții: Rotescu M. din reg. 2 roșiori, Gîrbea V. din reg. 4 roșiori, Gheorghiu C. din reg. 7 roșiori, Bojică C. din reg. 7 roșiori.

Plutonieri cu termenul redus: Borașanu St., 5 Ialomița 22; Cilibia V., 1 Mehedinți 17; Macelaru Decebal, R.-Sarat 9; Vasilache I., Bacău 27; Stoenescu I., Buzeu 8, la vacanțele ce există.

Sărbii și Macedonia

Sofia. — Agenția telegrafică bulgară, comunică cum că, în urma atacurilor presei sîrbești, din cauza plîngerei presei bulgărești în contra propagandei sîrbești în Macedonia, ziarul oficios „Preparez" critică propaganda fratricidă din Macedonia, dirijată din Belgrad, de politicianii sîrbi, instrumente ale intereselor streine.

Favorizarea sărbilor de către noul regim turcesc, dovedește că din păcate noul regim n'a renunțat cu totul la procedeele hamidiene. Sîrbii trebue să fie mult mai naivi să creadă că simple declarațiuni de fraternitate de unire slavă, ar putea induce în eroare pe bulgari și să-i facă să nu vadă apucăturile sîrbilor în Macedonia.

Deraiare

Purkersdorf.—Lîngă Viena, azi la 6 după amiazi, a deraiat un tren de călători; 12 persoane au fost rînite, din care una grav.

Aeronautice

Copenhaga.—Aviatorul danez Svendsen, a trecut cu aeroplanul, trecătoarea Sundului.

Un maro incendiu

Baku.—In distilăriile de naft de la Snibajew, 300 mii pouds de petrol, au luat foc.

Incendiul s'a întins și asupra construcțiunilor societății caucazine, unde un rezervor a fost distrus.

HOLERA

Petersburg.—Orașul Tiflis e amenințat de holeră.

Guvernămintele Tiflis și Volga de la Nijni novgorod pînă la Astrahan sunt declarate suspecte de holeră.

O notă a Porței

Constantinopol. — Poarta a adresat o notă patriarhatului, cerînd ca supușii străini să nu fie întrebuințați ca institutori în școlile grecești.

Grevă

Paris.—Lucrătorii de la căile ferate au hotărît greva generală.

SYLVA KAUFFMAN

IOSEF ISCOVICI

Iași LOGODIȚI București

In locul ori cărei alte înștiințări

MULȚUMIRE

Aduc viile mele mulțumiri d-lui căpitan Sturdza-Pavelescu, comandantul pompierilor, precum și d-lui căpitan Corjescu, ajutor de comandant al pieței, care cu ocazia marelui incendiu din strada Anaste Panu, cînd au fost distruse și o parte din clădirile mele, au desfășurat o deosebită activitate pentru salvarea clădirilor, precum și pentru împiedecarea propagărei mai departe a focului.

Al. Callerghi

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 12 Iulie curent ora 11 a. m. se va ține în Camera acestei Primării licitație prin oferte închise pentru darea în întreprindere a facerei ulucilor de la Pompieria din strada Nicolina.

Valoarea lucrărilor după deviz 904 lei.

Garanția provizoie 60 lei.

Dispozițiunile art 72—83 din Legea Comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Devizul se poate vede în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 13928 5—18 Iulie 1910

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 17 | 30 Iulie curent ora 11 a. m. se va ținea în Camera acestei Primării, licitație orală cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din Legea contabilității publice, pentru închiriarea compartimentelor de căsăpie, construite din nou în Piața Nicolina.

Garanția 50 bani pentru fie care compartiment.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 13864 3 | 16 Iulie 1910

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 —	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.30	
Urdă dulce	1.30	
Ouă zilnic proaspete 7 %.		

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothhard Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. en vente Of30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

PONDOIR déposé Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

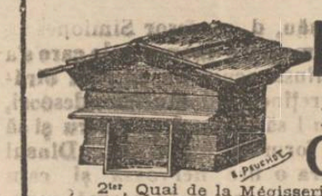

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1884 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Suma asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 22. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Cas de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanowski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcuraţi No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1055 Mercuri 7 Iulie 1910

POLITICA SFIOASĂ

Și înăuntru și în afară, politica partidului liberal din ultimul timp, în rezolvarea chestiunilor mai importante, a fost o politică sfioasă.

Inăuntru, sfiiciunea guvernului s'a răsfrînt mai mult asupra partidului liberal, iar țara a avut prilejul să constate că acest partid merge spre declin și că forța sa morală și priceperea sa de guvernare începe a întra în domeniul legendelor.

In afară însă, sfiiciunea guvernului s'a răsfrînt direct asupra țărei și toate consecințele acestei politici șovăelnice și umilite a atins țara în prestigiul ei.

Din acest punct de vedere răspunderea guvernului îmbracă un caracter foarte grav—și datoria noastră, ca partid de opoziție este s'o constatăm și s'o aducem la judecata țărei.

Voim să vorbim de ultimul conflict cu Grecia. Incidentele petrecute în Pireu sunt cunoscute. Pavilionul romîn a fost insultat de piații greci, sub ochii autorităților eline. De aci, imperioasa datorie a unei satisfacțuni complecte din partea guvernului din Atena.

Această satisfacțiune, a fost impusă guvernului nostru de opinia publică a țărei—și guvernul a trebuit s'o ceară—și a avut'o.

Dar cum a avut-o?

După aproape o lună de temporizare, totul s'a redus la formularea unor regrete banale, de către capitanul portului de Pireu, cari în definitiv păreau a spune că sunt exprimate fiind-că prea mult au fost cerute, dar nu fiind-că sunt drepte și le meritătm.

Mărturisim în toată francheța, că ori cît de lipsit de curagiu cunoșteam guvernul și în deosebi pe șeful său, ne așteptam să ne obțină de la statul grecesc, cu mult mai mult de cît ridicola satisfacțiune ce se pretinde că ni s'a dat.

Știam că din nenorocire avem în fruntea guvernului, un om de talie politică mai jos de cît mijlocie; știam că mai ales cînd e vorba de energie, nu putem să sperăm de cît foarte puțin lucru de la politicianul care a șovăit în toate actele de seamă pe cari vremeași le-a pus în cale; știam toate acestea,—și nădăjduiam foarte puțin.

Dar, nimicul,—nu.

Căci între nimic—și ceia ce ni s'a oferit la Pireu—nu e nici o deosebire, iar între ofensa produsă și satisfacția dată—tot ofensa rămîne în picioare.

Slăbiciunea aceasta a guvernului în politica noastră externă, se traduce ca o slăbiciune a statului, a națiunii întregi. In raporturile sale cu statele străine, guvernul nu se angajează pe el — ci statul nostru întreg; personalitatea guvernului dispare și țara întreagă apare legată de tot ce se vorbește și se face.

Și atunci ne întrebăm, cu ce e vinovată țara să sufere o nouă umilire, din pricina lipsei de demnitate, de energie și pricepere a guvernului seu?

Nimeni n'ar fi cerut guvernului să se aventureze într'o luptă prea periculoasă și să depășească marginele unei politici înțelepte sau cumpănite care totdeauna a caracterizat țara noastră—de și deși cînd este vorba de demnitatea țărei nu se poate vorbi de margini.

Dar, ofensații am fost noi—și fără nici un motiv ori prilej de provocațiune. Iar situația a fost și este așa, că între raporturile dintre noi și Statul elin, acei cari aveau de suferit și de păgubit de pe urma atitudinei energice și demne a guvernului și deci a Statului nostru, erau numai și numai grecii.

Din cele mai îndepărtate vremuri, țara noastră este o sursă nesecată de îmbogățire a zeci de mii de greci; cari după ce strîng milioane din ogoarele, din comerțul și din munca claselor noastre muncitoare, le varsă în țara lor pentru rîdicarea economică și culturală a poporului lor. Și dacă ruperea relațiunilor diplomatice, ce datează de cîți-va ani, nu i-a costat atît de mult, închiderea robinetului de înavuțire din comerțul și producțiunea țărei ar fi fost ceva extraordinar de reu pentru ei.

Lucrul acesta îl știe toată lumea, și opinia publică, prin întruniri și prin presă, l'a precisat guvernului nostru și l'a indicat, ca cea mai dreaptă și strașnică măsură pentru obținerea unei satisfacțiuni desăvîrșite, care să facă a le trece pentru totdeauna grecilor pofta de a se mai deda la acte de piraterie și sălbătăcii, ce desconsideră un popor în fața lumei civilizate.

Și totuși, guvernul n'a ținut seamă de cerințele țărei, și s'a mulțumit cu o caraghioasă manifestare din portul elin, care n'a șters cu nimic rușinea faptelor petrecute cu trei săptămîni în urmă.

Dar ce să mai judecăm politica aceasta de sfiiciune a guvernului, cînd mediocritatea care îl conduce își datorește situația ce ocupă în țară și în stat, nu priceperei sau calităților sale, ci numelui și influenței băncei naționale și a creditelor fonciare.

Nu l'am văzut tot într'o chestie externă, de natură absolut inofensivă, cu caracter mai mult pasiv de cît activ, dînd dovada unei slăbiciuni complecte, care s'a tradus de toată lumea ca un act de nesimțire politică? E vorba de convenția cu Austro-Ungaria. Cînd imperiul vecin se găsea în cea mai mare încurcătură cu Sîrbii, din cauza anexărei Bosniei și Herzegovinei—și cînd întreaga politică din Balcani se punea pe tapet —Romînia avea momentul să obțină de la statul Austro-Ungar cele mai prețioase avantagii față de atitudinea sa atît de liniștită și modestă. Și ar fi căpătat cu siguranță, căci în impasul în care se găsea imperiul vecin nu ne putea refuza. Și cu toate acestea, șeful guvernului, a aratat o lipsă de curagiu în formularea pretențiunilor noastre, atît de mare, că de pe urma convenției, cu toată desvoltarea economică și agricolă a țărei, stăm mai reu cu relațiile noastre comerciale, de cît acum 20 de ani.

Iată ce înseamnă în politica externă, slăbiciunea unui guvern.

Prejudiciul țărei e incalculabil de mare—și din punct de vedere economic și financiar și din punct de vedere politic—pentru că țara întreagă apare ca un organism politic lipsit de energie și demnitate.

Cît pentru opera politică internă—resultatele funeste ale întregei legiuiri liberale se văd destul de bine.—Toată opera lor legislativă a dat faliment.

Cauza? Pentru că în rezolvarea părților mai esențiale, a dat înapoi—și a ales soluțiile de mijloc, cari n'au putut împăca sau mulțumi pe nimeni. Cu măsuri de mijloc nu se poate guverna și organiza o țară, mai cu seamă în momente grele ca cele prin care am trecut.

La asemenea vremuri se cer oameni de valoare pricepuți și energici—și din nenorocire partidul liberal nu i mai are azi—și în tot cazul nu-i putem vedea in persoana d-lui Ionel Brătianu și a celor care'l înconjoară.

Vespasian I. Pella

PUȚINĂ SOCOTEALĂ
IN CHESTIA INCHIDEREI SPITALULUI

Avem sub ochi budgetul pe anul curent al spitalului sf. Spiridon.

In expunerea de motive se arată că este nevoe să se facă *multe și mari economii* **din cauza multelor îmbunătățiri ce s'au făcut.**

Aceste îmbunătățiri se urcă la suma de *1.100.000 lei*, **și consistă în următoarele:**

200.300 lei construirea farmaciei centrale; construirea s'a frcut, dar farmacia a ramas în vechiul local, cel nou nefiind mobilat Se plătește dar o anuitate de 10.000 lei, fără vre-un folos.

192.000 lei construirea pavilioanelor de izolare; s'a făcut construcția dar pavilioanele sunt închise, neavînd mobilier. Se plătește dar o anuitate de 9000 lei annal, pe degeaba.

287,000 lei *restaurarea* **spitalului din Roman, care a mai fost restaurat acum doi ani.**

152.525 lei pentru mașini și aparate la Slănic;

107.145 clădirea pentru instalarea acelor mașini;

31.000 lucrări suplimentare.

Total 291.000 lei sau 15.000 lei anuitate anuală pentru a se folosi publicul 6 săptămîni de acea instalație.

Trebuiau să se facă economii, ca să acopere deficitul enorm produs de toate aceste clădiri de prisos.

In total se plătește o anuitate de 60.000 lei annal, iar din economia de la închiderea spitalului pe timp de cinci inni, s'a realizat exact 33.000 lei.

Avem dar un spital la Roman care a costat mult după placul d-rului Mirzescu, avem o farmacie de 200.000 lei, care nu funcționează, avem spitale de izolare nemobilate; avem, la Slănic, o instalație de aier comprimat, care costă aproape 300.000 lei; avem o adevărată nebunie de risipă, dar n'avem cu ce hrăni bolnavii

Dacă asemenea cumplită și nebună destrabalare poate rămînea fără de sancțiune atunci, evident, mergem spre falimentul unei instituții de milioane.

Dar aceasta nu se va intîmpla. Și ca să nu se întîmple trebue să se facă regulă la Spiridonie, trebue să înceteze starea în afară de lege ce domină la epitropie.

Societatea Govora Călimănești

Societatea de exploatare a băilor Govora-Călimănești se poate considera ca definitiv înființată.

Consiliul de administrație a fost ales Duminica trecută și liberalii au satisfacțiunea de a se considera stăpîni și pe această societate.

N'am avea nimic de spus în această privință—întru cît majoritatea acțiunilor societății se găsesc în posesiunea liberalilor.

Dar, cel puțin dacă această societate n'ar deveni o nouă instituțiune de speculă și cîștig în mîna acestui partid politic și în dauna interesului general.

Băile de la Govora și apele de la Căciulata au de multă vreme o reputație universală, și dacă desvoltarea lor nu e așa de mare, faptul se datorește proastei exploatări din partea statului.

Dacă exploatarea s'ar fi făcut în mod inteligent și cinstit și în conformitate cu progresele timpului, Govora și Călimănești cari rivalizează ca ape cu cele mai renumite băi similare din străinate le ar fi întrecut de mult pe toate și zeci de mii de străini ar fi venit în țară și și-ar fi căutat sanatatea lăsînd nenumarate sume de bani în țara noastră.

Dar în halul în care se găsesc băile noastre din țară — și fiindcă vorbim de Govora și Călimănești, aceste două importante stabilimente balneare ale Statutului, viața este pentru cei ce vin să-și caute sănătatea un adevărat supliciu.

Nu e numai o speculă nepermisă și tolerată de Stat în toate, dar un veritabil furtișag se chemă, căci totul ce ți trebue îl plătești cu prețuri fabuloase și cu toate acestea e departe de a te mulțumi.

Băi scumpe, locuințe scumpe, hrană scumpă și proastă, lipsă de ori-ce distracții, și mai presus o stare higienică mizerabilă, care în loc să te însănătoșească te îmbolnăvește și mai mult. De aceia lumea suferindă preferă mai bine să treacă frontiera și să se ducă în străinătate și să verse acolo banii, unde găsește toate în larg și în bine.

De aceia indiferent dacă administrația nouei societăți balneare va fi sau nu liberală—ceia ce dorește și voește toată lumea e să corespundă cerințelor timpului și să facă din Govora și Călimănești din toate punctele de vedere două stațiuni balneare climaterice la înălțimea celor din străinatate.

Edilitate veche

Moldanul Iancu Bacalu

II

Am arătat în primul articul cum în 1850 Vodă Grigore Ghica, în scopul de a mări alișverișul piețiî Iașilor și a îmbunătăți starea higienică a orașului a încuviințat deschiderea a 5 piețe nouă în Iași, pe lîngă barierele principale ale politiei, și anume una în Sărărie a viternicei Elenco Sturza, vara domnului, una la Socola pe dreapta, alta pe Bahlui a lui Iancu Constantin bacalu, și alte 2 la Tătarași.

Odată guvernul publicînd dorința s'au găsit între alții și negustorul din poarta Trei Ierarhilor Iancu Constantin, care a crezut că poate spori veniturile locurilor cumpărate de el încă din 1847 pe malul Bahluiului spre podul lui Ipsilant.

Podul lui Ipsilant a fost făcut pe la 1786, ca să deschidă drumul spre palatul lui de vară din Miroslava. Acest pod nu corespundea unei mișcări economice, fiind așezat la un loc rău, un cot al Bahluiului, expus mîncăturilor apei. Insuși hrisovul din 1850 la punctul 6 vorbește de acest pod în termenii următori:

„Fiind că podul numit a lui Ipsilant urmează a se preface, întîiu că se găsește învechit și al doilea pentru că fiind într'un colț a rîului, malul din năvălirea apei se risipește și prin urmare nici podul în acel loc nu poate înfățișa vre o trăinicie, apoi ocîrmuirea îl va face în capătul drumului ce după plan urmează a despărți acea piață în două".

De la început dar, din cauza așezărei topografice, și fiind una din barieri fără rost economic de trafic, de care și oameni, neleginda Iașii cu nici un sat mai aproape, ci făcut pentru gustul lui Alex. Ipsilante Vodă, piața Iancu Bacalu era amenințată să dispară, cum a dispărut și piața Sturzoaei, care cu toată înrudirea ei cu domnul, n'a putut'o ridica în ochii tîrgului.

Proprietarul locului de pe Bahlui, admis de ocărmuire a-l preface în meidan, se îndatora la următoarele 9 condițiuni: să paveze piața, să rîdice gunoiul cu cotiugele sale, să ilumineze piața cu *reverberele* sale, să așeze în mijlocul pieții o fîntînă, un basin și cișmea, să facă o baratcă pentru locuința funcționarului pieții, să nu schimbe nimic din planul pieții; să se supună la toate legile municipale, să rîdice magazii din material indicat de comună, să nu schimbe nimic din destinația pieții fără să avizeze cu 3 ani municipalitatea orașului, dacă după 3 ani nu va începe piața va pierde drepturile acordate prin hrisov.

O dată cu însărcinările luate, proprietarul Iancu Constantin avea a trage următoarele 7 foloase: 1) va încasa 20 parale pentru un car cu cherestea, doage-cercuri. 2). 8 parale pentru ori-ce car cu fîn, mangal, haragi, pari și lemne de foc. 3). are drept de a sui aceste prețuri cînd și alte piețe vor urca prețul. 4) să așeze butce de lemn boite luînd chirie pe ele. 5) va vinde cu bezmăn ori de veci locuri pentru magazii. 6). Se va muta podul lui Ipsilant în dreptul șoselei din mijlocul pieței. 7) și cel din urmă: „în cît orașul Iașii n'ar lua o întindere îndoită de aceia de astăzi, ocărmuirea nu va încuviința de a se statornici alte piețe pentru transporturi și depozite mari de cherestea, lemne de foc, fîn și altă marfă ce se vinde în car de cît în piața d-sale Iancu Constantin.

Iată dar un drept de monopol al pieții acordat de ocîrmuire în persoana lui Iancu Constantin.

Cum a utilizat bacalul Iancu Constantin de privilegiul său, vom vedea în cele ce urmează.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

Literatură, politică și mîncare

Colegul meu, dr. Zossin, are dreptate numai în parte în observațiile pe care le face poetului D. Angel, criticul nemilos al trecutului,—al trecutului proaspăt încă pe care generația noastră îl cunoaște încă, din propria sa observațiune.

Are dreptate, întru cît observă că nu se cuvine să ne grăbim prea mult cu mustrările, cu blasfemele, cu sentințele. „Cine n'a greșit să arunce piatra"!.... zice cuvîntul evanghelic. Și, vai! toți greșim, toți avem nevoie de indulgență..

Dar de aci pînă la apoteozarea ori idealizarea unor anumite acte, cum a fost actul „renegării" fostului șef al socialiștilor iașani, e foarte departe și se cuvine să ne rostim cu multă prudență.

Nu că d. Nădejde ar fi săvîrșit acte mai deplorabile ca ori-cine altul; dar ceea ce găsește lumea mai reprobabil în manifestările lui—sunt acele apucături de sectarism, de violență, de jezuitism fără seamăn,—acele excese de ortodoxism, acele abuzuri inexplicabile de termeni tăietori și hipocriți, cum sunt învinuirile de „anarhizm" de „trădare" și celelalte, aruncate fără încetare, fără discernămînt —și cari trezesc fără de voie, în chip penibil spectrul trecutului și-l fac să apară lipsit de sinceritate, de avînt, de ideal, de adevăr.

N'a scris oare poetul Anghel articolul „Pro Racowsky"—tot la adresa directorului de azi al „Voinței", ca o curagioasă și generoasă expansiune? Mai curînd am imputa d-lui Angel expresiile vulgare la adresa d-nei Sofia Nădejde, care—în adevăr—n'a meritat asemenea judecată sau... execuție. E o recidivă de indelicatețe din partea poetului și nu-i se va ierta ușor lipsa de respect literar către sexul care nu încetează a fi „frumos" pentru că se încumetează a scrie și izbutește uneori a scrie frumos.

Mai multă dreptate are, credem colegul Zosin în ce privește pe d. Panu, în contra căruia d. Angel a pornit nu de mult campanie tot pe tema unei.... scriitoare, reînnoind-o acum subt un alt pretext.

Ne-am mai permite a adăoga următoarea impresiune personală. In severitatea poetului Anghel față cu excesele gastronomice ale d-lui Panu, d-sa imitează pe un maestru la care s'a adăpat în tinerețe, pe care l'a iubit și pe care-l venerează încă: N. Beldiceanu. Autorul „Doinelor", fost radical pe vremuri, ne spunea de multe ori în oarele lui de pesimism — și era totdeauna pesimist!—că prevede dezastrul moral al șefului radicalilor numai din cauza unui singur defect capital. Și i-l reproșa totdeauna cu un aer de profundă amărăciune. Cîte odată evoca în culori suggestive pe „gurmandul" Panu și ne povestea nouă, tinerilor strînși în jurul cîntărețului posomorît,— cît de mult se bea, se mănîncă, se risipește la mesele luculliane ale șefului.

Credem că delicatul autor al „Portretelor" a păstrat de la autorul „Pămîntului" și al „Capului de Mort" o tainică aversiune contra ex-șefului radicalilor. Ar fi o explicațiune firească, pe care o preferăm afirmărilor că gingașul poet inaugurează procedeuri de personalități literare de comandă. Pamfletul are și el izvoare de inspirație obiectivă și sinceră

Rodion

Mussetiști și Antimussetiști

Două monumente.—Lamartine și Musset. Un centenar avansat.—Prietenii și adversarii lui Musset.—Un contemporan: Heinrich Heine.—Doi rivali.—Romanul poetului —Heine și Musset.

In una și aceași zi s'au inaugurat, în prezența reprezentanților Franței oficiale două monumente: al lui Alfred de Musset la Cours-la-Reine și un mare bust a lui Lamartine în amfiteatrul cel mare al Sorbonei. Al acestuia în mediul universitar, mediu școlar, — al celuilalt, — în plin aer, așa cum se cuvine pentru un cîntăreț al iubirii, pentru autorul „Nopților". Mussetiștii au triumfat și se cunoaște, după atmosfera favorabilă că de pe acum suntem în anul centenarului lui Alfred de Musset, deși mai sunt cîte-va luni pînă la data adevăratului centenar al nașterei lui — Musset s'a născut la 11 Decembrie 1810 — literatura ocazională a început mai de mult să reactualizeze interesanta figură a duiosului liric francez. Ba chiar în sînul instituțiilor înalte ale Franței, s'a procedat la fel. Scrisorile poetului, adresate foastei soții a lui Paul de Musset — după ce fusese adorată de Alfred, — dăruite Bibliotecei Naționale a Parisului, au fost deschise la începutul anului — a anului jubilar. In vechiul castel din Bonne-Aventure, districtul Gué du Loir, se organizează pentru una din zilele aceste o reprezentație teatrală, în amintirea lui Musset, în prezența unei delegațiuni a „Mussetiștilor" din Paris. Diverse monumente ale poetului au fost sau vor fi inaugurate — și acum se așteaptă ziua de 11 Decembrie, a centenarului oficial.

Chiar în publicistica noastră numele lui Musset nu e dat uitărti. In „Noua Revistă Romînă" s'a reamintit acum povestea cunoscută a iubirii dintre poet și scriitoarea George Sand. Autorul articolului, ca mai toți istoricii mai mult ori mai puțin documentați din anumite izvoare, înclină cumpăna judecății esclusiv în favoarea poetului și în dezavantagiul ei, a pasionatei scriitoare. E așa de ușor să tragi încheieri în contra unei femei înșirînd o listă de amanți, foști amanți ai ei; e însă mai greu să enumeri lista de foastele amante ale unui poet. Ar fi și prea multe de enumerat și n'ar vorbi de loc în... defavoarea poetului. Din potrivă!

Cu toate aceste nu toată lumea gînditoare — acum și în trecut — a osîndit pe George Sand. Intre acei contemporani cari s'au pronunțat cu hotărîre în favoarea *ei* și nu a *lui* fu și Henrich Heine. Numele acestuia a fost foarte adese ori pronunțat și scris de cîte ori s'a vorbit de Musset. Amîndoi poeți lirici, amîndoi asemănîndu-se prin anumite însușiri de humor, de grație, de spirit și chiar de inspirație: scriind și... iubind aproape în aceiași epocă, amîndoi stăpînind în cursul acelorași decenii lumea cititoare și saloanele, nu

e de mirat că numele lor au fost alăturate. Ba, soarta a vrut ca să moară ambii la un scurt interval: Heine în Februarie 1856. Musset în Mai 1857, un an după ce făcuse parte din micul cortegiu de literaţi, cari au petrecut la cimitirul parizian Montmartre rămăşiţele lui Heine.

Un punegiric contemporan Jules Janin i-a unit pe amîndoi într'un elogiu comun:

„...La noi a murit cel mai mare poet al Germaniei, cel mai temut între poeţi din cauza curagiului său — a murit Heinrich Heine după o foarte lungă şi dureroasă suferinţă; a murit cu un zîmbet pe buze şi cu durere în inimă. Numai o mînă de oameni superiori, recunoscători geniului său şi amintindu-şi încă de toate acele ore frumoase pe care le datoresc poetului — petrec pe nefericitul cîntăreţ la ultimul lui sălaş pămîntesc. Iar moartea lui face mai puţin zgomot de cît cea mai nouă farsă jucată cu o seară înaintea înmormîntării lui şi scoasă din scenă chiar a doua zi.

„...La noi s'a stins încet-încet Alfred de Musset. Marele poet, consumat de flacăra cea mică a uitării, lasă pe seama celor veniţi după el arta fermecătoare a tinereţii, cîntul iubirei, al graţiei, al frumuseţilor de Mai, al pasiunilor vrăjitoare; lasă altora grija artei de a încununa graiul cu proaspete ghirlande de flori. Şi aceiaşi tineri cari în luna Mai reciiă iubitelor lor cîntecele lui Musset nu şi-au dat osteneala de a lua parte la înmormîntarea lui...

Nici chiar femeile, cari păreau c'au iubit atît de mult pe Musset, poetul *lor*, cum păruse că au iubit şi pe Heine, — n'au apărut, în haine negre, nici la una din aceste două sărăcăcioase în mormîntări. Heine fusese izolat prin mulţi ani de boală în pat; Musset supraveţuise prea mult gloriei sale, căci de la 30 de ani n'a mai produs nimic scînteitor şi timp de 17 ani avuse vremea să fie acoperit de zgomotele altor glorii ce se ridicau mereu. Intre alţii Victor Hugo, pe care Heinrich Heine odinioară îl punea în al treilea rînd, ca luceafăr poetic, — după Musset şi după Bérenger.

Aceasta arată că Heine, preţuia dintru întîiu foarte mult geniul poetic al autorului „Nopţilor". Dar cu vremea şi-a schimbat părerea judecîndu-l din ce în ce mai aspru,—fără părtinire însă, fără resentimente personale, cum aveau aerul să creadă unii critici. Dovadă acest detaliu biografic. Pe cînd era bolnav în pat Heine puse odată pe un tînăr poet german să-i citească una din cele mai bune, dar şi cele mai grozave poezii a lui Musset: „Les voeux stérile" poezie deprimantă, adresată tuturor poeţilor, cărora le arată că nordul se preocupă numai de „fapte brutale", iar nu de „dureri adînci, ruinătoare", preste care trece cu nepăsare sau cu zîmbet. După cetirea bucăţii Heine zise:—Dacă eşti poet sau ai înclinări ca să devii, precum mă tem, atunci citeşte în fiece zi, dimineaţa şi seară, citeşte şi copiilor d-tale, ori fă ca evreii cu cele zece porunci; atîrn'o deasupra uşei, leagă-ţi-o pe frunte...

Cu toate aceste diferenţa era prea mare dintre cei doi poeţi; alte origini alte temperamente, alte manifestări şi tendinţi. Cu deosebire Musset nu putea pricepe pe Heine, necunoscînd limba lui, după cum el însuşi a mărturisit adese ori. Se zic că aflîndu-se în Baden, pentru căutarea sănătăţei sale, Musset nu se putea acomoda de loc cu mediul nemţesc: „Ce caut eu aci? Toţi aceşti arbori, toţi aceşti munţi, toţi aceşti nemţi cu galimatias-ul lor, care trec pe lîngă mine fără să mă înţeleagă..."

Ca un adevărat francez, Musset nu iubea de loc pe germani şi drept răspuns la imnul lui Becker „Die Wacht am Rhein", Musset scrise acea poezie cinică „Le Rhin allemand" din care cităm strofele de neuitat:

Nous l'avons eu, votre Rhin allemand
Que faisaient vos vertus germaines
Quand notre César tout-puissant
De son ombre couvrait vos plaines
Ou donc est-il tombé, ce dernier ossement?

Nous l'avons eu, votre Rhin allemand,
Si vous oubliez votre historie.
Vos jeunes-filles sûrement
Ont mieux gardé notre mémoire,
Elles nous ont versé votre petit vin blanc..

Aceste versuri insultătoare nu le-a uitat nici Heine, care era—ori ce s'ar zice—un patriot şi un poet german înainte de toate. In poemul său „Deutschland" cînd mai tîrziu stă de vorbă cu *Rinul*, acesta-i spune poetului că i-s dragi francezii, dar nu şi poetul lor Musset;

Der Alfred de Musset, der Gassenbub!
Der komt an ihrer Spitze
Vielleicht als Tambour und trommelt mirvor
All' seine schlechten Witze.

Iar poetul mîngîe frumosul fluviu, atingînd pe Musset la coarda simţitoare, a dragostelor şi aventurilor inavuabile:

Der Alfred de Musset, das ist wahr,
Ist noch ein Gassenjunge;
Doch fürchte nicht's, wir lesseln ihm
Die schändliche Spötterzunge.

Und trommelt er dir einen schlechten Witz
So pfeiten wirh ihm einem schlimmern
Wir pfeiffen ihm vor, was ihm passiert
Bei schönen Frauensimern.

După asemenea săgeţi, nu e de mirat că Musset nu şi-a dat osteneala de a cunoaşte mai adînc opera lui Heine, mulţumindu-se a invoca „diferenţa în gîndire, în simţire, în bucurii şi în dureri" ori de a declara pe Heine „*impie*" —om fără de lege sau cinic—un materialist nesuferit.

In fond însă, cei doi poeţi îşi cunoşteau, reciproc inalta valoare şi între puţinii cari au petrecut pe Heine la mormînt. Musset n'a lipsit. Ca şi cum ar fi presimţit că după un scurt timp va avea la rîndul său o înmormîntare tot atît de modestă şi tristă—pînă să vină gloria pentru amîndoi,—ca o tîrzie răsplată.

A. St.

Litere-Ştiinţe-Arte

Gramatica princiară.—Acum de curînd s'a încins în presă o discuţiune în jurul unui articol, în jurul primului articol scris de Principele Carol II în „Revista generală a ştiinţelor aplicate". Articolul se referă la o chestiune tecnică şi tînărul prinţ apără pe aviatorul Brumărescu, acuzînd pe alţii, adversari ai lui. Iată fraza cea mai drastică din acel articol şi care a atras comentarii şi chiar dezaprobări din cercuri militare oficiale:

„...D-sa a cerut un ajutor bănesc de la ministerul de război, dar ofiţerii dela secţia aerostatică, oameni cari cu toate că port numele dar par-că nici habar n'au de chestiunile aerotechnice, au găsit de trebuinţă că nu trebue ajutat acest inventator, care lucrează cu tot sufletul pentru această cauză".

Cum, aci, nu facem politică, nici diplomaţie nu vom permite a observa că fraza lasă foarte mult de dorit ca stilizare şi corectitudine, fără a mai vorbi de lipsa de delicatele. A spune că ofiţerii „au găsit de trebuinţă că nu trebuie" e un galimatias; iar a scrie că ei „port numele" în loc de „poartă numele" e o elementară abatere de la regulile gramaticale,—o indisciplină şcolară.

Ori cît de importantă o fi tecnica, Alteţă, am dori să nu ignorezi etimologia şi sintaxa, că nu şade frumos!

*

In „Ordinea" de mîne „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de următoarele actualităţi: „Spre lunile tăcerei—Cei care plecă—Cei cari rămîu—Copii fără noroc—Ce nu are Iaşul — Localităţi balneare—Altă dată şi acum—Băile de la Repedea.—Radicalii şi apa.—Băile de la Strunga.—Cîntecul pădurii.—O staţiune care aşteaptă.—Oculistul binefăcător.—Vinaţuri balneare.—Unghenii Romîni—Malul Prutului.—Trenuri de vară.—O staţiune de elită—Fala Iaşilor—Scrisorile iaşane se mută..."

*

Vorbind despre prinţul Nikita al Muntenegrului, care se va serba în luna August a 50-a aniversare a domniei—în ajun de a şi serba jubileul vrîstei de 70 de ani—ziarul «Neue Frie Presse» arată meritele diplomatice, politice şi adaogă:

„Prinţul Nicolae este şi un poet naţional. Drama lui „Balkanska Corica" a fost tradusă în toate limbile moderne După această lucrare a mai scris „Vukaschin" şi „Prinţul Arbani".

Cîntările lui religioase se aud în toate bisericile, liedurile lui răsună în toate tarafele de muzicanţi sîrbi „din scripcă şi din lăută". Poemul său lirico-epic „Poetul şi Vila" a fost mult pomenit în vremea din urmă. In rezumat—o viaţă de prinţ foarte original, în care se întrunesc însuşiri de tărie, de literatură, de politică, toate îmbrăcînd o expresie naţională şi internaţională în acelaşi timp. *Viitorul rege* al Muntenegrului e o interesantă şi marcantă figură".

*

STRUNA ZILEI

S E C E T Ă...

Nici-o rimă, nici o stanţă,
Muza mea, nu-mi mai inspiri?
Şi ea mi zice: „ce te miri?
Am muncit şi cer vacanţă.."

Colonia şcolară din Iaşi

Fiind că eri s'a reprodus necomplect informaţia cu referinţă la colonia şcolară din Iaşi şi la trimererea de copii la munte pentru însănătoşare, revenim azi, cu mai bogate şi mai precise informaţiuni.

Comitetul coloniei şcolare a dispus a se trimete cîte 4 copii de fie-care şcoală primară din Iaşi, şi cum în Iaşi sînt 20 de şcoli primare, se vor trimete 80 de copii, 40 băeţi şi 40 fete. Locul ales pentru trimeterea copiilor e *Drăceni* în judeţul Suceava, sat foarte bine situat, la 2 chilometri departe de Mălini şi de Găineşti, şi un chilometru depărtare de mînăstirea Slatina, unde e spitalul rural şi se poate avea la îndămînă în caz de boală repede ivită. Altă înlesnire este uşurinţa aprovizionării de ale mîncării: se va procura chilogramul de carne cu 60 bani oca de lapte dulce cu 25 bani şi apoi e o regiune de grădinării cu legume şi verdeţuri; pînea va avea preţul obişnuit.

Pe lîngă cei 80 de copii de la şcolile primare din Iaşi se vor trimete şi 6 copii din Tîrgul-Frumos care e socotit ca filială a secţiei Iaşi; aşa că vom avea cel mult 90 de copii.

Ei vor fi găzduiţi în localul şcoalei primare din Drăceni, care are 2 săli mari de clasă şi o sală mare de atelier.

In cele 2 săli de clasă se vor instala dormitoarele; în o sală vor dormi băeţii, iar în altă sală vor dormi fetiţele. In sala cea mare a atelierului se va instala sufrageria.

Pentru fie-care copil prevederea bugetară va fi de 70 bani pe zi, ceia ce la un buget de 90 copii, va fi raţia zilnică de 36 lei sau 1080 lei pe 30 zile de vacanţă.

Pentru pregătirea tuturor celor necesare a fost trimis d. Sachelarescu, inspector şcolar de circumscripţie la faţa locului să dispue cele necesare pentru instalare, se vor improviza 90 de paturi cu mindire, se va cumpăra serviciul de farfurii şi cele necesare bucătăriei. Şcoala din Drăceni dispune de 2 săli bune de bucătărie ale învăţătorilor şcoalei.

In schimb însă comitetul s'a oprit la următoarele măsuri:

Fie-care copil va vărsa la directorul coloniei suma de 1 leu, pentru furnituri de corespondenţe, fie-care copil avînd a scrie acasă la părinţi, rude şi colegi Va mai aduce de acasă fie care copil, o furculiţă, o lingură şi un cuţit, 2 prostiri de saltea şi de oghial, 2 rînduri de haine, unul subţire de vară şi altul mai gros, căci la munte fiind frig se simte nevoie de haine cît de groase în cursul verii, botinele să fie bune să nu rămînă desculţi copii; 2 rînduri de schimburi.

Copiii vor face excursii în împrejurimi la Mălini, Găineşti şi Slatina, vor face băi în apa satului, apă cristalină de munte. Se vor cumpăra cărţile toate din biblioteca *Steaua*, ca să aibă de lectură.

Pînă acum nu s'a fixat încă cine va conduce colonia de copii. Cum însă vor fi şi fetiţi şi băeţi, va trebui să plece un domn institutor şi o doamnă institutoare. Cel mai nimerit ar fi să plece o familie de institutori, unde şi bărbatul şi femeia sînt institutori. Pe cît ştim cam următorii sînt în situaţia aceasta: Lascar Matasariu, Victor Munteanu, C. Vartic, Gr. Roiu, C. Zaharia şi C. Tincu.

Deja doi din aceştia au şi intervenit la inspectorat să fie luaţi în vedere, pînă acum nu s'a fixat nimic asupra persoanei celor 2 institutori, ce vor fi trimeşi cu colonia şcolară la Drăceni.

De vorbă cu prietenii de la „Opinia"

— TOT IN CHESTIA POVEŞTILOR UNUI LITERAT —

Sub acest titlu confratele *Ordinea*, publică o interesantă polemică cu d dr. Zossin, privitor la poveştile d-lui Anghel, despre cari d. Zossin s'a ocupat în *Opinia*.

Noi reproducem cu plăcere polemica *Ordinei*:

Cu literaţii n'am polemizat de cît o singură dată—cu prietenii dela *Opinia* nici odată. Şi pe cît de greu ne-a fost să ne hotărîm a scri cîteva rînduri cu privire la proza literaţilor—pe atît de plăcut ne este să stăm de vo bă cu colegii de la Opinia, indiferent dacă este vorba de redactorii sau prietenii din afară ai excelentului ziar ieşan.

D dr. P. Zossin—căci d-sa ne invită la vorbă—publică un frumos articol cu privire la poveştile d-lui Anghel, şi cu această ocazie, ne dojeneşte că am fi căzut în patima—obişnuită de altfel în gazetăria noastră politică—şi că am reprodus, cu elogii, prima poveste a d lui Anghel, cînd e vorba de socialişti, pentru ca să ne năpăstuim apoi, asupra d-sale cînd a fost vorba de a doua poveste, cu privire la radicali.

O umbră de dreptate este în acest reproş, aceasta însă dacă privim lucrurile numai la suprafaţă.

*

Intr'adevăr n'ar fi tocmai consecinte cineva dacă, după ce s'ar extazia înaintea unei execuţiuni a adversarilor, ar scrîşni din dinţi, cînd ar fi luat el în primire.

Dar oare aşa să fie. Extaziatu-s'a *Ordinea* de atacul d-lui Anghel în contra moşuroiului socialist? Ferească sfîntul! Dovada? Recitiţi articolul nostru intitulat „*Generaţia de ieri, generaţia de astăzi*". Noi nu ne-am bucurat de atacul vehement personal, ce-l îndrepta d. Anghel împotriva foştilor socialişti, ci am relevat melancolia ce se degajează din istoricul idealiştilor de odinioară, azi, cînd acest idealism nu mai există şi întreaga generaţie este cuprinsă de o tendinţă nenorocită de arivism, de parvenire, sub ori ce chip şi cu ori ce preţ.

Intr'adevăr, acest lucru îl spunea *Ordinea* cînd, în comentariul cu care întovărăşea reproducerea articolului, spunea.

„Melancolia care se degajează va fi împărtăşită de toţi acei cari au luptat pentru un ideal în tinereţea lor şi cari privesc azi risipite şi ideile lor şi nu văd încolţind în mintea generaţiei de azi nici una din ideile înălţătoare şi dătătoare de energii".

Că nu ne-am ocupat de nota personală care era invederată şi în prima poveste, asta e altă chestie.

Nu era perfect indiferente atacurile contra d-lui Lascar Veniamin de pildă ca şi laudele transparente la adresa d lui Morţun,—care coincidenţă nenorocită!—singur din întregul muşuroiu, a ajuns ministru, căci era e altă chestie de ordin general ce ne preocupa; constatarea unui fapt din cele mai triste pentru actuala generaţie, lipsa de ideal.

*

Nu e tot astfel şi cu povestea a doua. Aci d. Anghel devine un critic acerb, un mentor moral, un cerber în toată puterea cuvîntului. D-sa contestă, pur şi simplu, radicalismul ieşan, orice ideal, orice avînt, orice acţiune de bine. Radicalismul e sinonim cu lăcomia, voracitatea, desfrîul. Şeful un om care nu trăeşte decît pentru stomah şi care n'a avut şi n'are nici o valoare; aghiotantul un corupător de conştiinţi; membrii partidului nişte nevolnici, nişte drojdii sociale.

Şi atunci, în mod fatal, trebuie să-ţi pui chestiunea: are d. Anghel calitatea de a face o atare critică? Nu sunt cumva motive de ordin personal, cari l'au făcut să scrie cum a scris? Nu cumva omul, care, din toţi socialiştii, nu găseşte decît cuvinte de laudă pentru singurul socialist ajuns ministru, are motive personale de ură în contra d-lui Panu şi a radicalilor?

De altfel, în povestea a doua, d. Anghel a dovedit că dacă ştie să mînuiască fraza, nu ştie însă să fie abil. D sa, orbit de patimă şi ură personală, a mers pînă a contesta nu numai convingerile şi sinceritatea radicalilor, dar pînă şi valori evidente, cari nu pot fi contestate.

Or, o grupare ca aceea a radicalilor nu poate fi bănuită de lipsă de ideal şi convingere, cel puţin pentru vremurile cînd a trăit, şi cînd cineva procedează ca d. Anghel, el trebue dovedit aşa cum e: pătimaş, pînă a nesocoti evidenţa; veninos, pînă la calomnie; mic la suflet, cum sunt şi armele ce le întrebuinţează.

Şi acest lucru l'a făcut *Ordinea*. Comentînd primul articol al d-lui Anghel, a constatat o stare de lucruri din cele mai triste pentru generaţia de astăzi; ocupîndu-se de al doilea articol, a constatat o stare din cele mai triste pentru un om din generaţia de astăzi.

Nu ne-am contrazis deci şi d rul Zossin n'are dreptate cînd ne acuză că am căzut victima patimei noastre politice.

In aparenţă se pare că ar exista o contrazicere. In fond însă, nimic din toate acestea şi prietenii de la *Opinia* s'au luat numai după aparenţă.

INFORMATII

❑ Partidul conservator democrat numără în rîndurile membrilor săi, un nou partizan de valoare. D. Lascar L. Catargi, fost deputat, unul din cei mai activi membri a ultimului parlament conservator, a aderat la acţiunea partidului de sub-şefia d-lui Take Ionescu.

Partidul se felicită de această nouă adeziune, a unui a dintre acei, care în ori ce ocazie, a ştiut să şi afirme cu francheţă şi energie, convingerile şi credinţele-i politice.

❑ Cu începere de eri s'a pus în vînzare timbrele teatrale ce se vor aplica pe biletele spectacolelor, cari sunt supuse taxei de 5 la sută după noua lege a teatrelor.

Biletele se află spre vînzare în oraşele unde se găsesc teatre subvenţionate de stat, la cancelaria acelor teatre, iar în oraşele unde nu sunt teatre subvenţionate timbrele se vor vinde de Primăriile respective.

❑ **Banca Meseriaşilor.** — Aseară la orele 7 jum., membrii comitetului băncii meseriaşilor romîni, s'au întrunit în localul Camerei de comerţ, sub preşidenţia d lui N. V. Ştefăniu, vice-presedintele Camereii, unde au discutat asupra modului de progresare a acestei bănci.

S'au luat în discuţie statutele, asupra cărora s'au făcut oare cari modificări.

S'a hotărît a se face întinse publicaţii, pentru ca meseriaşii din localitate să ia cunoştinţă despre existenţa acestei bănci.

S'au lansat noui invitaţii meseriaşilor celor mai marcanţi din Iaşi, în scopul de a se înscrie ca acţionari la această bancă.

Duminică 11 Iulie a. c., se va întruni din nou comisiunea.

❑ In cursul lunei Iunie, agenţii vaccinatori ai comunei, au vaccinat şi revaccinat 600 copii.

❑ **Febră aftoasă în judeţ.**—Epizootia de febră aftoasă bîntue cu furie în următoarele comuni din judeţ: Voineşti 2372 cazuri, Mogoşeşti 551, Cucuteni 380, Ţuţora 663, Ciurea 479, Uricani 200, Miroslava 96, Costuleni 41, Podul-Iloaei 72, Holboca 171, Dumeşti 110, Galata 100, Ungheni 26, Prisacani 73, Poeni 60, Aroneanu 4 şi Bucium 10.

Serviciul veterinar a luat severe măsuri pentru ca epizootia să nu se întindă şi în celelalte comuni.

SPECTACOLE

— Noul program al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza Vodă, care începe în astă seară Marţi, cuprinde bucăţile cele mai splendide atractive.

In bogatul program din astă-seară se cuprinde, între altele „Martira din Pompei", o emoţionantă dramă, interpretată admirabil şi ale căreia scene te înduioşează pînă la lacrimi. E de notat că cei mai de samă artişti ai Parisului ţin rolele din această emoţionantă dramă.

„Un voiaj în munţii Alpi din Franţa", e un film luat după natură, din cele mai atractive. Ai impresia, în adevăr, că te afli în Alpi, care sunt redaţi de la poalele lor şi pînă la cele mai mari înălţimi.

Programul mai cuprinde apoi: Micul adaptat, dramă, Greutatea recunoştinţei, comedie; Conştiinţa împacată, mare dramă de actualitate; maşina unde se fabrică pui, comedia, precum şi alte drame şi comedii şi bucăţi sportive, după natură şi umoristice.

❑ Azi dimineaţă a încetat din viaţă în strada Sf.-Teodor d-şoara Szakmary.

Moartea pare a fi suspectă, întru cît mai ales d-şoara Szakmary a fost văzută aseară prin oraş.

E probabil să se deschidă o anchetă.

DIVERSE

— D Gh. Negrescu, secretarul Camerei de meserii, a fost însărcinat de ministerul industriei să ţină locul secretarului inspector al Camerei de meserii, pe tot timpul concediului acestuia.

— Societatea de întreprinderi „Vulturul" va sărbători în ziua de 8 Septembrie, sfinţirea drapelului.

— Comisiunea de apel a judecat astăzi 24 c. contestaţii pentru impunerea la taxe comunale.

— Astă-zi dimineaţă, urma să se ţină la prefectura judeţului, licitaţie pentru aprovizionarea cu lemnele necesare şcoalelor din localitate şi neprezentîndu-se de cît un singur concurent, licitaţia nu s'a mai ţinut, primindu-se numai oferta acestuia.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca
APA DE MASA HIGIENICA
— NUMAI —
Apele Mineralizate SINTEZA
— Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar —
PREPARATE DE Doctorul RATIANU
Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel
SALVAREA
D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.
— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —
— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —
— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc inapoi. —
Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei
Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ **Politica liberală de la Fălciu.** — Continuăm de a vorbi de politica liberală de la Fălciu, întru cît e singurul județ unde vom avea în curînd alegeri generale județene. La 10 August se va alege colegiul I, la 12 August se va alege col. II și la 14 August se va alege col. III județean. Delegații se vor alege în ziua de 1 August.

Pînă acum partidele conservatoare s'au hotărît să nu lupte, căci ca politică generală alegerile acestea nu prezintă nici un interes, și mai ales șefii sunt plecați, vacanța în toiul ei și alegătorii ocupați cu cîmpul. In schimb, partidul liberal ne prezintă 5 tabere: 1) tabera dr. N. Lupu—*lupiștii*; 2) tabăra lui Nicu Cișman—*Cișmăniții*; a mîndouă aceste tabere au pus jaloanele conlucrării pe toată linia; ei vor prezenta liste aparte de prefect; 3) tabăra prefectului cu Irimia Gheorghiu; aceasta fiind cea oficială ea se lasă mai la urmă, bizuindu se pe administrație; 4) tabăra fraților Dobreni, Dr. Munteanu și Alecu Rișcanu, cari stau în espectativă, nefiind încă chemați de prefect să între în luptă. Se crede că nici prefectul nu i va chema, nici ei nu se vor duce la prefect; de oare ce cred, că luptîndu se doi va cîștiga al treilea; 5) în fine este tabăra vechilor liberali înaintați cu program și cu nași în politică. In această tabără intră marii proprietari rurali, începînd cu Grigore Perticari, Iuliu Zane, I. Vasiliu, Casian Leca, Aurel Varlaam.

Grupul acesta rural vede că a venit vremea să se manifesteze în politică și prilejul l'au găsit în alegerile generale de județ. Cu toate că prefectul ia masa foarte des la d. Varlaam la Budești, d sa însă își are linia sa politica trasă; unde e bucluc, iată că și Varlaam se amestecă.

Cum vedeți dară, e frumos la Huși, și are să fie și mai frumos la 10 August, cînd vom avea și noi ce rîde. Dar pînă atunci să așteptăm.

❑ Marea mișcare în armată ce a apărut pe ziua de eri, cuprinde și următoarele înaintări și mutări din garnizoana locală:

La gradul de sub locotenent Stihi T. Ion. în regimentul 13 Ștefan cel Mare; Racoviță Aurel în regimentul 7 roșiori Lefter Raul în același regiment.

D. Maior Fărcășanu Vasile din reg. 31 Calafat, a fost mutat în regimentul Ștefan cel Mare 13; locot Demir Sion din regim 7 roșiori a fost mutat în reg. 9 calarași.

❑ Acum cîteva zile a încetat din viață un sătean din Grajduri, servitor la arendașul moșiei, a căruia moarte se spunea, că a provenit în urma unui atac de aplopexie. In urma procesului verbal încheiat de jandarmul respectiv, parchetul a autorizat înmormîntarea care s'a făcut Duminică.

Acum însă se denunță că săteanul n'ar fi murit de moarte naturală că a sucombat în urma unei sdravene bătăi. In adevăr locuitorii: Melinte Zamfirache, N. Bucatariu, Gr. Boabă și încă un altul, care l'au scaldat pe servitor, după moarte, spun acum că pe cadavrul nenorocitului se prezentau leziuni bine pronunțate, precum și mai multe leziuni la gît.

Nu mai încape deci îndoială că servitorul a fost ucis.

Cazul a fost adus eri la cunoștința parchetului general.

❑ Prietenul nostru d. Sandu Rîșcanu fost deputat de Vaslui, ducîndu-se la Scînteia, pentru legalizarea unei procure s'a dus să viziteze instalațiunile din acea comună.

Vizitînd spitalul d. Sandu Rîșcanu a constatat cu mulțumire, starea bună în care se găsește instituția, o curățenie exemplară și o îngrijire execepțională ce se dă bolnavilor,—aceasta datorită d-lui dr. Scripcă, medicul spitalului.

O mare deziluzie a încercat însă d. Sandu Rîșcanu cînd a vizitat localul ce se construește pentru judecătorie. Pereții să dărîmă depe acuma, înainte ca construcția să fie terminată! Cercetînd cine e abilul arhitect cu construcția, d. Sandu Rășcanu a constatat că arhitectul e un țaran de la Țațomirești!...

Cei în drept au cuvîntul.

❑ Alaltă-eri s'a deschis la Bărlad sesiunea de vară a curței cu juri.

Curtea este prezidată de d. C. Grigoriu, consilier al Curței de Apel din Iași.

❑ Ministerul industriei și comerțului a dat următoarea circulară tuturor camerelor de comerț din țară:

„Cu ocaziunea punerei în aplicare a legei repausului duminecal și în special cu ocaziunea dresărei proceselor verbale de contravenție, ivindu se coflicte între comercianți și autoritățile obligate a constata contravenția, avem onoarea a vă face cunoscut că am decis că, pe viitor se va avea ca normă în asemenea cazuri ca, atunci cînd dresarea procesului verbal este contestată de contravenient, pe motiv că nu ar fi în conformitate cu dispozițiunile legei sau regulamentului ei, partea să se adreseze Prețedintelui Camerei de comerț respectivă, care va da o soluție provizorie sub rezerva aprobărei noastre ulterioare".

❑ **Amănunte asupra sinuciderii tînărului Misihănescu.**—Cercetările făcute pentru a afla cauza care a împins pe tînărul Alexandru Misihănescu, să-și curme firul vieței; au remas zadarnice, de oare ce nu s'a găsit asupra lui, precum și la locul unde s'a sinucis, nici o scrisoare.

Pare însă că ideia sinuciderei ar fi ceva ereditar.

Misihănescu de cît-va timp părea foarte abătut, și în ajunul sinuciderii fusese ziua la aerodromul de la Abator, unde asistase la sborul aeroplanului Farman, iar seara fusese la grădina Copou unde a stat pînă la orele 11 cînd s'a reîntors acasă.

A doua zi s'a sculat de dimineață și s'a pus să citească, căci se prepara în particular, iar la orele 11 profitînd de faptul că fratele său a eșit în oraș, s'a furișat să nu-l vadă nimeni și luînd de pe masă o sticluță cu acid fenic, care se întrebuința la stîrpirea gîndacilor, s'a suit în podul caselor, unde el obicinuia să se refugieze pentru ca să citească în liniște și acolo a băut otrava.

Probabil că dînsul s'a otrăvit pe una din cele două canapele, căci un frate al său cînd l'a descoperit, l'a găsit trîntit jos lîngă canapea cu fața în jos.

D. dr. Imervol care a constatat moartea a autorizat înmormîntarea, care se va face mîine.

❑ Iată lista reușitilor anului II de licență de la facultatea de drept:

Anastasescu Ch. I., Boureanu Eugen, Buzdugan Raul, Matei Gh. Ioan, Marinescu D, Papadat Aurel, Popovici Paul, Rioșeanu B. Ion, Vasiliu D. G., Stoinescu C., Zipa Ioan, Hina Lionel, Ionescu Camil, Stroici Spiridon, Barbovici Ion, Damian Gh., Alexandrescu Orațiu, Axinte C., Buzdugan Alex., Costiniu D. Dim., Focșăneanu H, Ianoliu C-tin., Pralea Adolf, Possa V. Mircea, Popa G. N., Petrescu D. C., Radu N., Ștefănescu I. D., Spitzer Adolf, Teodoru I. C., Veiler Martin, Pătrășcoiu Ioan, Clapon D., Costin Ioan, Georgescu Nini Grigoraș N., Holban Ilie, Ionescu Eug. Darzeu, Marcovici Ștefan, Platon Petru, Rîșcanu Albert, Săvescu M., Setlacec Ioan, State G. N., Berea G. G.

❑ *Ni se spune că parchetul ar fi fost sezizat de o gravă afacere ce s'ar fi făptuit în localitate.*

Știrea nefind încă controlată, nu putem insista asupra ei.

❑ Zilele acestea se va face o mare mișcare printre administratorii de plăși, din întreaga țară.

❑ Din Negrești ni se scrie că s'a format acolo un comitet compus din d-nii C. Gh. Motăș, preotul Gh. Mogoș, N. Călin și M. Turca, pentru a strînge fondurile necesare construirii unei biserici în acea comună.

❑ La congresul general al învățătorilor, ce se va ține la Constanța, vor participa 1000 de învățători și învățătoare.

❑ De eri se află în localitate, d. Gheorghiu, secretarul serviciului pescăriilor statului.

D-sa a fost trimis în localitate în vederea măsurilor pentru ieftenirea peștelui.

❑ **Crimă.**—Eri spre seară, locuitorul Dumitru Const. Popa, din comuna Holboca, luîndu-se la ceartă cu alt locuitor numit Gheorghe Cuciureanu, din cauză că o vacă a celui de al doilea intrase în ogorul lui Popa, la un moment dat acesta punînd mîna pe o sapă, aplică o lovitură puternică lui Cuciureanu, lăsîndu-l în nesimțire.

Victima a fost dusă la spital, iar criminalul arestat la secția de jandarmi, care anchetează.

❑ Ministerul instrucțiunii publice a cerut direcțiunii școalei normale „Vasile Lupu", să-i comunice numărul locurilor de bursieri rămase vacante în toate clasele, pentru cursul anului 1910–1911.

❑ A apărut *No. 3 din Vol. I a Revistei Științifice* „V. Adamachi" cu următorul sumar:

A). *Articole de fond.*

D. Pompeiu: D'Alembert, viața și opera lui; G. Bratu: Studiul Cometelor și cometa lui Halley; T. Lalescu: Teoria matematică a aeroplanelor (urmare); D. Hurmuzescu: Influența electricității asupra vegetației; A. Burada: Isomerie: I. Simionescu: Omul preistoric.

B. *Dări de samă, note și informații.*

G. Bratu: Cometa lui Halley; P. Painlevè și Borel: Aviațiunea; G. Bratu: Cucerirea aerului; Leubeuf: Submarine și submersibile.

Sc. Grecianu Noile locomtive pentru trenuri grele a căilor ferate romîne; Lallemand. Mișcările și diformările scoarței pămîntului; Mihailescu N aminonaftalmida și derivații săi; Examenul electrolisei cu ultramicroscopul; G. Spacu, Sinteza anhidridei auzotoase cu ajutorul arcului electric „Gellinau"; I. Borcea, Anton Dohrn și stațiunea zoologică de la Neapole; Buchwald și Berliner: Un aliat contra moliei făinei; Mazere. Surse petrolifere în Transilvania; un nou trascontinental american; Lalescu: Conferințele poletechnice București; Anuarul științific al României.

❑ **Primul ministru, d. Ionel Brătianu va pleca în concediu Vineri.**

Interimatul prețedinției consiliului va ținut de d. ministru Spiru Haret.

❑ Duminescă 4 Iulie avut loc logogna d-soarei Clara Taller, cu d. Moritz Iuster, arendaș.

In loc de orice înștiințare.

❑ Serbarea anunțată de societatea de gimnastică, sport și muzică pentru Sîmbătă seara 10 Iulie, la grădina Copou, promite a întrece toate așteptările.

Această serbare va fi unică în felul ei și vizitatorii în afară de cadourile ce le vor putea obținea, vor avea numeroase distracții și surprize.

❑ De oare ce de la Mitropolitul Partenie nu s'a mai făcut inventariarea averei Mitropoliei, s'a alcătuit un nou inventar privitor la tot ce aparține catedralei și palatului mitropolitan.

❑ La comisia I-a au fost arestați doui chelneri din Piața Unirea, care au ademenit o fată surdo-mută, pe care au sedus'o apoi.

❑ Licitația pentru darea în antrepriză a lucrărilor de alimnetare cu apă a orașului Piatra, care urma să se ție la 1 Iulie, s'a aminat pentru ziua de 1 Septembrie c.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

❑ Schimbat cu desăvîrșire în toată întregimea lui, programul de astă-seară Marți 6 Iulie, al teatrului cinematografic Pathé-Frères din grădina Bragadiru cuprinde cele mai alese sujete și piese teatrale. Afișul zilei atrage atenția spectatorilor asupra sujetului „Toreadorul". Este o înscenare care atinge apogeul artei cinematografice. Mai toată desfășurarea zisului sujet are loc în arenele luptelor de tauri din Sevilla și acolo chiar Toreadorul rival se sinucide — aruncîndu se înaintea taurului furios, în plină luptă. — Sunt cuprinse apoi cele mai frumoase comedii în acest nou program de astă-zi Marți, din care relevăm: „Emancipați femeile", sujet care ne zugrăvește în cele mai comice trăsături, mișcarea femenistă din Italia.

Noul și excepționalul program de astă-seară cuprinde apoi: „Mireasa castelului blestemat", basm dramatic de Poirier, jucat de actori distinși parizieni, — „Răsbunarea telegrafistului" comedie, — In Holanda, portul Valendom și alte vederi pitorești luate după natură, — „Pescarul și geniul, basm din „1001 de nopți" și alte scene comice, sportive, etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Matineul de Duminică 11 Iulie va începe excepțional la 3 ore ziua și se va sfîrși fix la 5 ore p. m.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 6 Iulie

Revolta de la spitalul militar din Galati

București.—O telegramă din Galați anunță că o revoltă s'a produs printre soldații dela spitalul militar din acel oraș. Intervenția medicului șef și a colonelului a rămas zadarnice; soldații refuză să se liniștească și să se ducă la exercițiu.

Acei dintre soldați care n'au voit să se solidarizeze cu revoltații, au fost bătuți de aceștia.

A fost nevoie de intervenția forței armatei. S'au facut 30 de arestări.

Cauza revoltei se zice că ar fi hrana proastă ce li se dădea soldaților.

LOTERIA

Bucureești.—Astă-zi s'a efectuat tragerea loteriei cl. II a regatului romîn.

Au cîștigat:

5000 lei No. 30754
2000 „ „ 22641
1500 „ „ 43787
1000 „ „ 6304
500 „ „ 32502, 13573
300 „ „ 44202, 23229
200 „ „ 23291, 45441, 46304 5683, 6400, 45353, 12522, 30363, 15814 42029
150 lei No. 462, 14998, 20287, 24522 24641, 27385, 29709, 47547, 53270, 54614 54281, 2047, 16360, 15355, 32245, 33430 35743, 48486

Tragerea va urma mîine.

Incăerarea din Canea

Constantinopol. — In urma încăerării care a avut loc la Canea între mahomedani și creștini, presa a reluat discutarea chestiunii cretane și încearcă să determine pe guvern să ia o atitudine mai energică.

Notificare

Paris.—Prețedintele Fallières a primit pe marchizul de Northampton, însărcinat a-i notifica urcarea pe tron a regelui George al Angliei.

Țarul la Riga

Riga.—Țarul a primit la castel, deputațiunile; apoi a mers în grădina imperială, creațiunea lui Petru cel Mare.

Deraiare

Freiburg.—Cele din urmă vagoane ale trenului ordinar, complect ocupat de călători, au deraiat la Littenwiller. Sunt 15 răniți.

Măsurile lui Sefket Pașa

Salonic.—Torghut Sefket Pașa, care la început a dirijat în persoană desarmarea la Dibra, a pus să se dea în stradă o bastonadă la un număr oare-care de arnăuți, între cari se aflau membri ai clasei de sus, fiind-că negau că au arme.

Bastonada a avut succesul dorit; la Dibra Cala, 26 de case fortificate, au fost distruse de trupe.

Greva tipografilor

Bucureești.—Greva lucrătorilor tipografi continuă.

Patronii tipografi au refuzat să primească comisiunea aleasă de lucrători, pentru a trata cu aceștia.

Luptele din Maroc

Maroc.—Se comunică din Mellila știrile următoare: indigenii din Suk el Jenis anunță că în lupta ce a avut loc în ziua de 12 Iulie cu coloana franceză, au avut 70 uciși și 150 răniți.

In toate tîrgurile interne se predică războiul sfînt în contra francezilor.

Ciocnire de trenuri

Melburn.—Fxpresul Brighton—Melburn s'a isbit în stațiunea Prychmond cu un tren de călători. Sunt opt uciși și trei-zeci rîniți.

Greva de la căile ferate franceze

Paris.—Un membru al sindicatului de la căile ferate, a declarat unui ziarist că la o oră fixată, de exemplu la mijlocul nopții, toate trenurile de pe toate liniile se vor opri. Mecanicii și fochiștii vor stînge focurile și vor goli căldările și apoi se vor culca, părăsind pe călători.

Un părinte își ucide copiii și se sinucide

Buda-Pesta.—Servitorul poștal Moluar, în lipsa soției sale, a ucis pe cinci copii ai săi în vrîstă de la două luni pînă la opt ani tăindu-le gîtul cu un brici, și în urmă a încercat să se sinucidă. Dînsul a fost transportat la spital grav rînit Nevasta lui întorcîndu-se acasă, a înebunit de durere.

Nota aplanărei conflictului cu Grecia

București.—In urma ultimului consiliu de miniștri ce s'a ținut, s'a procedat la îndeplinirea ultimei formalități a aplanărei conflictului cu Grecia.

D. Al. Djuvara, ministrul de externe, a trimes ministrului Italiei, care reprezintă și interesele Greciei, nota guvernului romîn, prin care se arată că se consideră, în mod oficial, conflictul aplanat.

S'a mai trimes, în acelaș timp, o notă de mulțumire ministrului de externe a Italiei, precum și o notă guvernului italian, prin care guvernul romîn îi mulțumește pentru concursul ce l'a dat în aplanarea conflictului cu Grecia.

PRIMĂRIA COMUNEI IAȘI

In ziua de 13 Iulie cor. ora 11 a. m. se va tinea în camera acestei Primării licitație prin oferte închise pentru darea în întreprindere a reparațiunilor ce urmează a se face Capelei de la Cimitirul Eternitatea

Valoarea lucrărilor după deviz lei 676 bani 98

Garanția provizorie 50 lei.

Disp. art. 72—83 din legea Comptabilității publice sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru în serviciul Administrativ.

No. 13916 5 | 18 Iulie 1910

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 14 Iulie cor. ora 11 a. m. se va ținea în camera acestei Primării licitație prin oferte închise pentru darea în întreprindere a facerei îngrăditurii de la cimitirul Eternitatea.

Valoarea lucrărilor după deviz lei 4395 bani 40.

Garanția provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Disp. art. 72—83 din legea de Comptabilitate publică sunt aplicabile acestei licitațiuni.

Devizul se poate vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ.

No. 13922 5 | 18 Iulie 1910

De vînzare Una vie situată în Vorovești, aceea-și podgorie cu Uricanii, departare ca un ceas de Iași și ca un Chilometru de soșaoa Voinești, pămînt bun, întinderea 21 Hectare, fără dijmă saă embatic, cu puțină plantație Americanu.

Acarete: 3 Case de locuință, una bucătărie, 2 casă pentru servitori, 3 pivniți, 2 Crămi, grajd pentru 6 cai, șură pentru trăsuri, 2 fîntîni și un șipot, Rîmnic cu pește, șură, grajd și alte pentru vite, zămnic pentru verdețuri, Coșeri peste 1000. Stejari mari și pădure pentru haragi, la 80 vase bune, 10 căzi de stejar lîn sistematic, sdrobitoare, 2 teascuri de fer, 10 ciubere, 3 pompe pentru vin, ca la 4000 deca vin vechi alb și roș, diferite unelte de gospodării și lucru la vie, 14 capete vite și altele; toate se vînd la un loc.

A se adresa N. Vasiliu Podul-Iloaie.

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD
— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente pentru **Arhitecți** și **Forestieri.**

Se atrage deosebita atențiune d-lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna**, fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze și germane la cerere.

Depozit permanent la

„Romîn'a Muzicală.—Iași„

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann
— Strada Moțoc Iași —

Profesor special
de
Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.
V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

De vînzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare

A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue de ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsese numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. 1 m. 20 Or 30.

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR DÉPORS Prix..... 6f.50
R. GARIEL 2er, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE A Cadres mobiles Prix : 20f
Gariel
2er, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA* fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1859.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 186 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 56, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 48/100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	4,00
1/4 Un sfert	Lei	8,00
1/2 Una jumătate	Lei	16,00
1 Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanowski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No 1056 - Joi 8 Iulie 1910

Independenața electorală

Stăruiam în o serie de articule asupra utilității și necesității reformei electorale și arătam că după 26 ani de viață constituțională, constituția noastră s'a îmbătrînit și a început a cuprinde în sine foarte multe *nedreptăți legale*. Pentru ogoirea acestor nedreptăți legale, trebue o reformă de îmbunătățire și ca restabilire de dreptate politică și ca lărgire de viață politică.

A venit vremea ca să se intereseze mai mulți de rostul trebilor publice, nu că doară toți cei de astă-zi și care votează s'ar interesa, ci că prin această lărgire se vor remedia unele rele actuale.

Pentru acest sfîrșit arătam că e de nevoe ca *partidele să cadă de acord* întru cîtva asupra unui fond comun al reformei, căci dacă pentru iarba boilor din islazuri s'a căzut de acord, dar încă pentru croiala unei haine politice pe cel puțin 25 de ani!

Negreșit, că la foarte mulți această năzuință de lărgire a vieții politice nu le convine, pentru că aduce ceva nou în luptele politice și rămîn desorientați. Ia să vă închipuiți un junimist deprins a lucra în colegiu de 100 alegători, pe care nici pe aceia nu-i cunoaște bine si-l silești să se pue în fața a mii de cetățeni l'ai zăpăcit deodată!

Mulțimea o fi ea bună la ceva, dar la diriguire nu e bună de pus, zic ei. Și de ce, mă rog, această rezervă pentru lărgirea porților vieții cetățenești? Ar fi întâiul motiv că mulțimea nu e pregătită și că dar dîndu-i-se drumul cu duiumul te înăușă și se pierde adevărata viața politică.

O fi ceva în aceasta, dar asta nu poate împedeca mișcarea și curentul. Vremea îl impune. In adevăr, nu organul e mai vechiu ca funcțiunea, ci funcțiunea a desvoltat organul. Așa e în domeniul biologic, așa va fi și în cel politic. Nu putem inventa alegători conștienți înainte de a-i avea alegători! Nu poți cere graiu și judecată, dacă nu ai omul!

Este sau nu adevărat că regimul lui 1831 a fost superior vechilor divane numite de domn singur?

Este sau nu adevărat că 2 Mai 1864 lărgind viața politică a scos la iveală elemente nouă politice spre desvoltarea țării?

Este sau nu adevărat că la 1884 s'a mai sporit această pătură politică?

Ori ce critică cade în fața evidenții istorice. Astă-zi nu putem reveni la 1864, la 1858, la 1831, la 1821; a ne da îndărăt ar fi a ciunti organismul nostru social. Tae azi din viața publică pe ingineri, pe medici, pe *avocați*, pe profesori, pe popi, pe negustori, pe răzeși, și lasă viața toată politică pe mîna plugarilor mari, a rudelor voevozilor, a familiilor boerești și ai să ceri imposibilul. Toate ar stînjeni, cum au stînjenit în trecut, cînd nici nu erau.

Așa va fi și mîine, cînd aită pătură va veni la suprafață, ea își va croi un traiu politic ce noi nu-l bănuim, dar tocmai fiind-că nu-l știm, ne temem de el. Dar el trebue să vină, căci îl cere timpul

Eu nu mă sparii de lipsa de exercițiu a viitorilor alegători. Funcționînd organul se va desvolta; și nu se vede astă-zi că după 26 ani pătura alegătorilor noștri s'a ciocoizat, s'a conservatorizat din demagogi ce erau la început? Oare liberalii de azi din 1910 samănă în tactică cu cei de la 1884? S'au boerit cu toții; firma și-au păstrat-o, dar mentalitatea nu! Tocmai ca la o firmă veche comercială cu titularul schimbat; firma de mașini *Singer*, dar fabricantul *Bourne* etc.

Teama dar care o manifestă actualii alegători deprinși cu exercițiul vieții politice de noii și viitorii alegători neexercitați nu e întemeiată, de cît poate pentru primele exerciții ce le vor face. Dar tocmai aici e rolul mare al partidelor, ca să grăbească acest exercițiu prin utilizarea tuturor forțelor de care se dispune.

Actualminte partîdele nici n'au elemente politice care să cultive alegătorii, și nici se interesează cineva de ei; viața cetățenească nu este; nu o simte nici alegătorul, nu o practică nici alesul; pentru că alegerile au încă pecetea mașinei administrative și pentru că interesele dictează în mare parte o anumită direcțiune guvernamentală.

Teoria a 2 partide strică alegătorului, strică țării; teoria pluralității partidelor denotă o țară tare. conștientă de rolul ei, alegători deja exercitați cu votul. Alipirea de un partid nu surpă independența politică, ci din contra e cea mai aleasă manifestare politică. Înțeleg foarte bine ca un cetățan chiar funcționar să dea încredere guvernului ca partid, nu ca guvern; eu merg atunci cu bunurile și rălele partidului mieu; dar așa să mă leg de guvern ca guvern, nu ca partid, înseamnă că-i ignorez totul pentru sfînta mea persoană.

E nesocotită părerea acelora cari zic, că starea pe din afară de partid e semnul adevăratei independențe politice, căci atunci alegătorul e liber de a vota după simpatie și încredere. Dar asemenea falși alegători ziși independenți își pun tot sfînta lor persoană și sfîntul lor interes, drept normă de apreciere, căci independența nu stă în a vota pe cine îmi convine mie, ci pe acei din partidul în care eu am credința că va făptui cel mai mare bine. Nu individul joacă rol în stat, ci partidul, căci partidul e organul real care mișcă spre progres statul, nu individul.

Fiind ast-fel să alipim de partide pe toți alegătorii de se poate să se știe de mai înainte rostul și mersul alegerilor; și atunci va fi țara tare. Dacă partidele nesocotesc acest fapt, ele nu corespund chemării lor.

O socoteală: din 100 avocați 95 sînt fixați în partide; de aceia sînt tari și-și fac interesele; din 100 țarani *n'avem 5 fixați în partide*, de aceia merg prost și *li se fac legi proaste de cei ce nu sînt țarani!*

D. P. P. Carp a făcut în 1894 sate model în Baragan cu puțuri artesiene; țăranii au refuzat să se mute, *căci apa fiindu le sărăcie nu le ferbeau fasolele!* Un țăran cît de prost, n'ar fi făcut legi proaste de sate model ca d. P. P. Carp, și domnul P. P. Carp a făcut! Un exemplu dintr'o mie!

Țin partidele la sporul vieții cetățenești, să fixeze de ele cît se poate de mulți alegători și atunci va fi bine!

Gh. Ghibănescu

Trebue să facem economii

In expunerea de motive a budgetului sf. Spiridon, se amintește, în diverse rînduri, nevoia ce se simte de a se face economii.

Am arătat ieri în ce consistă acele economii: pe de o parte risipă adevărat criminală, pe de altă parte economii criminale. Epitropii și-au dat seamă, de altmintreli, de opera lor criminală, căci subliniind nevoia de economii, ei nu arată și remediul: nu se spune că spitalul central va sta închis timp de 5 luni.

Am arătat ieri, că închiderea spitalului din vară și pînă în toiul iernei, va produce o economie de 33.000 lei Suma aceasta provine esclusiv din hrana bolnavilor, căci, închizîndu se spitalul, dîndu-se congedii epitropilor, medicilor, internilor, farmaciștilor, pe timp de 5 luni, lefurile lor merg înainte fără de nici o scădere.

Este bine să se cunoască suma la care se urcă aceste lefuri, fără ca acei ce le încasează, să dea ceva în schimb:

9.000 lei diurna celor trei epitropi;
19.000 „ lefurile medicilor primari;
12.000 „ „ „ secundari
3.800 „ Biroul de consultație;
5.600 „ diurnele internilor;
2.450 „ prim farmacist;
1.175 „ ajutoare de farmaciști;

Adică total: cinci zeci și trei de mii două zeci cinci lei.

Ca dovadă că aceste lefuri se plătesc absolut pe degeaba, este că nu se plătesc, pe cele 5 luni, și lefile micilor slujbași: gardieni, gardience, rîndași, infirmieri, cari lefuri se trec tot la economii.

Care este situația reală, acea a cifrelor oficiale? Epitropia a inscris în budgetul ei suma de 1.100.000 lei pentru lucrările despre care am vorbit ieri. La acele lucrări mai trebuesc adăugite: 300.000 lei „Maternitatea", 80.000 lei rata asfaltatului spitalului. Ajungem deci la cifra de 1.500.000 lei sau 75.000 lei anuitate anuală. Dacă la acești 75.000 lei adăugim 53.000 lei lefurile enumărate mai sus, ajungem la un total de 128.000 lei cheltueli și 33.000 lei economii: epitropia s'a încărcat deci, budgetul, cu 95.000 lei anual, ca să închidă spitalul pe timp de 5 luni

E o stare absolut în afară de lege și dacă ea este tolerată, cauza nu este greu de aflat.

La putere sunt colectiviștii.

De aceea starea aceasta groaznică este tolerată și de serviciul sanitar local și de ministrul de interne.

Edilitate veche

Meidanul Iancu Bacalu

III

Am văzut cum s'au înființat în Iași cele 5 piețe nouă la barierile politiei în 1850; am mai văzut supt ce condițiuni se obligase negustorul Iancu Constantin de a întocmi piața pentru a corespunde chemărei ei.

Până ce s'au încheiat actele și s'a căpătat hrisovul în 26 Aug. 1850, a trecut toată vara; către toamnă Iancu Bacalu a intrat în tratative de îmbezmăluire a locurilor cu unii și alții din evrei. Nu s'a găsit nici un creștin, care să intre în afaceri cu meidanul de la Bahlui, ci numai evrei. Pentru întocmai urmare, proprietarul și-a întocmit o condică legată în piele pentru a se trece în ea actele de îmbezmăluire; condica apoi a fost pusă într'un toc tot de piele, așa că s'a pus stăpînul locului pe treabă.

Cel întâiu mușteriu pentru bezmănar a fost *Moisă Horn*, care-a luat 26 stînjeni cu 5 stînjeni la față, urmînd a plăti bezmăn cîte un galbăn blanc pe stînjăn de fațadă. Alți 4 evrei se angajază ca bezmănari: *Herșcu Chetraru, Leiba Grimba, Avram Solomon* și *Marcu Zilberștain*. Din acești 5 primi bezmănari 4 s'au fost așezat pe latura din dreapta în rînd cu hanul lui Clapon, ocupînd 22 stînjeni de fațadă și numai unul pe stînga cu 7 stînjeni de fațadă, plătind toți bezmăn cîte un galbăn pe stînjin adică în total 29 galbeni sau în lei vechi 1073.

Afacerile începuse a merge binișor. In 1852 noii bezmănari începuse a-și deschide negustoria lor. După 2 ani se mai prind ca bezmenari alți 3 evrei: *Mendel Feldman, HerșcuIțicovici* și *Țalpurzăn Faibeș*; toți aceștia prind loc pe latura din dreapta cu fața la sud și ocupă 19 stînjeni de fațadă. Dar acum prețul unitar al stînjenului nu mai e un galbăn, adică 37 lei vechi, ci se ridică de odată la 56 lei vechi, adică un galbăn și jumătate. Noii bezmănari dar sporesc venitul locului cu 1064 lei, ceia ce face că în toamna lui 1853 Iancu Constantin încasa numai de pe bezmăn 2137 lei vechi.

In 1854 afacerile merg și mai bine. Se înscriu 7 noi bezmănari, din cari 6 iau locuri pe latura stîngă a meidanului cu fața la nord. Doi din primii bezmănari grăbesc a deschide magazii și pe latura din stînga și anume: *Mendel Feldman* un lot, și *Leiba Grimba* 2 loturi; apoi mai iau loturi *David sin Faibeș, Pinkes Nițulovici, Moses Fainsilber* și *Avraam Mendel sin Herșcu*. Toți aceștia ocupă 29 stînjeni față pe latura din stînga și alți 7 st. pe latura din dreapta; prețul unitar al stînjenului pentru bezmăn se urcase acum la 70 lei, sporind venitul meidanului încă cu 2520 lei vechi, adicu în toamna lui 1854 meidanul producea numai de la bezmene 4657 lei vechi.

Pe dreapta meidanului dughenile ocupau o lungime de 48 stînjeni plecînd de la hanul lui Clapon, ce venea la stradă, iar pe stînga dughenile ocupau o lungime de 36 stînjeni.

Alijverișul merge sporind și în 1855 se prind ca bezmănări alți 6 jidovi și a nume: *David chiristigiul, Moise Goldenberg, Iţ̦ic Rozin, Iţ̦ic Leibovici, Herșcu Șmilovici* și *Avram sin David*. Toți aceștia mai ocupă 47 stînjeni de față, din care numai 14 stînjeni vin pe latura stîngă și 33 pe laturea dreaptă cu fața de la sud.

In graba de a desface loturi prețurile unitare nu mai sînt aceleași. Iancu Constantin Bacalu dă stînjenu cu un galbăn, cu 40 lei, cu 56 lei, cu 63 lei și chiar cu 100 lei, lotul în gard cu hanul lui Clapon, sporind bezmănul locului cu 2711 lei ceia ce face că în toamna lui 1855 Iancu bacalu încasa bezmene în sumi de lei 7368.

Intre 1856—1858 bezmănarii mai sporesc cu 10 jidovi: *Herșcu sin Hewig, Ruful Șvart, Iosub Haimovici, Avram Moscovici, Mendel Rozin, Mendel sin Faibeș*, pe lîngă 4 ce mai iau cîte un lot: *Moise Goldenberg, Marcu Zilberștein, Faibeș* și *HerșcuIțicovici*. Toți aceștia mai ocupă la față 87 stînjeni din care 49 st. pe latura din dreapta, și 38 pe latura din stînga cu fața spre nord. Prețul unitar al stînjenului pentru bezmăn iarăși îl găsim variind de la 37 lei la 40 lei, la 49 lei, 56 lei, 60 lei și 75 lei sporind bezmănul locului cu încă 4841 lei; ceia ce arată că în toamna lui 1858 meidanul produce numai din bezmene 12209 lei.

Erau prinși pe dreapta 130 stînjeni de față cu case și dughene și pe stînga erau prinși cu acarete numai 88 stînjeni.

Probabil că Iancu bacalu a fost înșelat în așteptările sale. Nici veniturile de la piața meidanului nici de la bezmene n'a încasat cît se aștepta, locul fiindu-i din potrivă; el se încurcă în socotelele lui, împrumută parale ipotecînd meidanul și după 2 ani îl pierde.

Dar despre aceasta pe mîne.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

Cînd vrei să ai odihnă...

Odată luna Iulie sosită și odată cu dînsa trebuința — fizică și sufletească de odihnă, cel dintâiu lucru pe care-l faci, în vederea plecării și izolării este să obții concediu ori concedii, după felul și numărul ocupațiilor. Uzezi de toată diplomația posibilă, invoci toate motivele, începînd, firește, cu necesitatea de a-ți căuta de sănătate. Mai nu vor, mai nu te refuză — și ești gata de plecare.

Bună oară gazeta. Cum ar putea să nu acorde concediu și libertate unui colaborator care, timp de ani de zile, împărtășește grija comună a redacțiunei și „nu are voie" de a lipsi din coloanele ei? Concediul se acordă, bine înțeles, — dar... și ce dar! de la prima stațiune a drumului de fier trebue să expediezi articolul zilnic. Nu te silește nimene, propriu zis, — dar rubricile așteaptă și gazeta nu poate întîrzia. Toți au nevoe de concedii, toți vor să respire, să se odihnească, — dar ziarul *trebue* să apară, în aceiași oră, pe cît posibil cu aceleași coloane și titluri. Apoi — cetitoarele sunt foarte puțin indulgente cînd e vorba, mai cu seamă, de rubricile *lor*. Ce dulce sclăvie și gazetăria!

Și iată-te în săptămîna plecării, în ajunul fericitului „repaos". Ce de-a oboseli! Ce emoțiuni! Ce temeri! Ce enervări! Ce frămîntări! Ce pregătiri! Ce goană!

Lipsa *viitoare* de cîteva săptămîni trebue să o recompensezi *dinainte* prin anumite excese de lucru, ca și cum n'ar fi îngăduit să pleci, decît după ce ești într'adevăr istovit de lucru. Iar cînd îți pare că ești gata, vor veni împachetările cu grija lor particulară, cu greutatea lor, cu. neplăcerea lor, cu surmenagiul lor.

E ușor să zici ori să scrii: împachetarea!

Dar pînă s'ajungi acolo!... Ce să pui întâiu și mai cu seamă ce să *nu* pui? Nu este nimic—nici un fir de ață ca să nu-ți trebuiască din acea încîntătoare dar grea povoară a menajului. Iar băiații de prăvălii vin mereu și aduc mereu. Pe urma lor vin modistele, croitoresele cu comenzile lor; mai vin și cu noștințele cu modelele și modele, cu recomandațiile, povețele și instrucțiunile lor. Se fac mormane, se adună teancuri,—dar unde și cum să le duci pe toate? Unde este meșterul care posedă arta de a transporta o casă întreagă într'un geamandan ori într'un cufăr?

...Și după ce s'a adunat atîtea,—vin să ți ceară un modest adăpost lucrurile *tale* proprii, vin prietenii tăi de vacanță, cărțile, vin hîrtiile; din funduri de sertare se roagă așa de frumos manuscrisele neisprăvite, notițele vechi, caetele îngălbinite, strofele neîncheiate, rimele nearmonizate. Tuturor acestora le ai făgăduit cînd va că le va veni vremea, că odată și odată, într'o epocă de ragaz și de liniște le vei lua cu tine undeva în singurătate, ca să le dai forma vie a celei din urmă armonii pe care ai visat-o pentru dînsele. Și acum? Sunt pline valizele, sunt prea mari pachetele, devin amenințătoare bagajele. Nu mai e loc, ei pentru hîrtii învechite! Ci vor rămînea din nou în așteptare, vor sta încă în sertarele tăcute, iar ca să le țină de urît vor rămînea tocurile cu penițele ruginite, călimările uscate pînă în fund. E așa de scurtă vremea ce poți dărui răgazului și sunt așa de multe cerințele sociale, familiare, profesionale și menagere, în cît te întrebi unde și cînd începe odihna cea cu adevărat, după atîtea frămîntări, după atîtea excese de muncă,—dacă însăși călătoriile de *plăcere* însamnă adevărate surmenări de forme și îndatori!

Rodion

SILUETE ENGLEZE

In plină actualitate. — O carte nouă: „Silhouettes d'Outre-Manche". — Oameni și fapte din Anglia. — Asquith. — Balfour. — Edward Grey. — Politicieni și artiști. — De la idealism la realism.

In aceste momente, cînd ochii lumii civilizate sînt îndreptați asupra frămîntărilor politice din Anglia, volumul sus pomenit, în care autorul schițează cele mai de samă figuri politice și sociale din împărăția britanică, are un interes foarte mare în lămurirea feluritelor idei, programe și personalități în luptă. Prin cercetarea, în trecut, a mișcării dealiste și sociale de la jumatatea secolului al 19-lea întrupată în Rusqiu, a imperializmului războinic ce a determinat acel război sud-african, care a costat pe semețul John Bull o sforțare colosală și care va avea o influență considerabilă asupra desvoltării politice viitoare; a marei controverse ridicate de Joe Chamberlain asupra protecționismului și liberului-schimb, chestiuni care au fost din cele mai însemnate platforme electorale în ultimele și originalelor mișcărilor actuale de idei, d. Jacques Bordoux era bine pregătit pentru că, în vremea vastei sale anchete asupra Angliei moderne să ne înfățișeze în trăsături caracteristice, diferitele personalități, care reprezintă ideile ce frămîntă lumea britanică. Pentru a avea sinteza vieții sociale și politice a Angliei, d. B., după ce a studiat curentele sociale. politice și economice ce produc evoluția națională, cercetează acum acțiunea acestor elemente și oameni ce le-au îmbrățișat și le-au înființat.

Personalitățile studiate aparțin tuturor mediurilor sociale, sunt gentlemeni din familii aristocratice, burgheji din vechi familii puritane, mici negustori orășenești, oameni de afaceri, juriști, industriași, artiști, militari, conductori de sindicate, muncitori de rînd chiar. Așa cunoaștem, rînd pe rînd, pe John Burns, ministrul uvrier, încarnațiunea democrației engleze; om de-o energie rară ce s'a ridicat prin talentul său. Sir Henry Campell-Bannerman, fostul șef radical, care reprezintă mentalitatea scoțiană și idealismul religios puritan, om pătruns de sentimentul datoriei ce o are fiecine de a face ceva, cu ajutorul divinității, pentru binele tuturor, cel mai credincios urmaș al tradițiilor gladstoniene; David Llyd-George, omul viitorului, șeful radicalilor înaintați, cel din țara Galilor, luptător energic, orator popular. Se observă în natura sa o sensibilitate și-o înflăcărare mai mult latină, care tranșează față de simplicitatea psihologică, mai rudimentară, în care predomină energia creatoare ce limitează și disciplinează gîndirea, stare de suflet caracteristică tipului anglosaxon. Ridicat de jos, întrupează credința protestantă și utilitarismul social care formează puterea micii burghezii. Temperament pasionat e expresia vie a tuturor revendicărilor și protestărilor sociale, de clasă și de rasă, e vîrful unei piramizi uriașe ce-și are baza în trecutul de secole al Angliei istorice, revolta autohtonilor contra cuceritorilor a credincioșilor puritani, contra bisericei anglicane oficiale, a proletarilor contra avuților; H. Asquith, șeful partidului radical, tipul saxonului, minte rece, privire lucidă, vorbă hotărîtă, figură voluntară, om de un perfect echilibru moral, inteligență pornită spre lucrurile practice, apărătorul tradițiilor morale și al intereselor materiale ale clasei mijlocii. Om de afaceri și advocat de talent. Orator temut, preferă argumentarea faptelor, raționamentului ideilor. Din copilăria lui, petrecută toată în Londra, și-a îndreptat spiritul spre chestiunea socială, toată viața sa politică e dominată de această preocupare. A sprijinit municipalizarea serviciilor publice și intervenționismul legislativ, nu ca o teorie economică, ci pentru necesitatea practică. Tot odată e un aprig apărător, al ordinei publice. Liberal imperialist

a sprijiuit guvernul conservator în timpul războiului, partizan al federaţiunei imperiale, dar adversar al protecţionismului. Lord Raudolph-Churchill, din marea familie ducală de Marlborough şi fiul său, tînărul ministru Winston Churchill, servesc autorului în studiarea evoluţiunei intelectuale şi sociale asupra unor oameni de acelaş sînge, din acelaş cadru social. Lord Raudolph e fundatorul democraţiei Tory. Temperament neastîmpărat şi viguros, elev al lui Disvaëllfor, conducător de fapt al partidului conservator şi cel dintăiu care a înţeles tendinţa de democratizare a vremilor, ca ministru al Indiei a organizat cucerirea Birmaniei, iar ca ministru de finanţe a fost renovatorul finanţelor engleze. Fiul său Winston a început prin a fi ofiţer, luptîndu-se cu o bravură ramasă memorabilă în India, Sudan şi Transvaal. A moştenit temperamentul părintelui său, ca om politic a evolut de la torysmul democratic al tatălui său către radicalismul extrem.

Sir Edvard Grey, liberal imperialist unul din cei din urmă vighi, rămaşi în minoritate în partidul liberal evoluat radicalism. Diplomat pătruns de necesitatea tradiţiei şi continuităţei în politica extrnă.

A urmat opera conservatorului Lord Landsdovne în politica de înţelegeri internaţionale. Joe Chamberlan, mic burghez, saxon cu cultură limitată, începînd ca meseriaş cizmar şi ajungînd industriaş mare. Debutează în politică ca liberal, luptînd în Birmengham unde a fost primar şi a rămas a tot puternic, pentru muncipalizarea servicilor publice. Temperament energic şi voluntar, şi-a schimbat pentru nevoia momentului în mai multe rînduri părerile A trecut la conservatori, unde e cel mai aprig apostol al tarifreformismului, idee ce şi-a făcut loc la lumina zilei cu greu şi se desvoltă pe zi ce trece.

A. J. Balfor aristrocrat scoţian iubitor al sporturilor; intelectual muzicant cunoscut pentru lucrările filosofice, fire nobilă, foarte cult, temperament aristrocratic. Nepot a lui Salisbury a fost împins de Raudolph Churchill şi s'a impus cu încetul. Şef al partidului conservator orator academic e unul din ultimii reprezentanţi parlamentari ai înaltei culturi.

Lord Cromer, proconsulul modern, fost guvernator al Egipetului. De origină germană, om de merit practic, cu cultură restrînsă, fără indulgenţă pentru teorii abstracte, idei generale sau idealism sentimental e condus în acţiunea sa numai de raţiunea practică. Opera sa în Egipet, pe care l-a renovat din toate punctele de vedere, a fost considerabilă. Holman Hunt, pictorul favorit al claselor mijlocii.

Wiliam Whiteley fondatorul marilor magazine cu aceste nume etc. La toţi aceşti reprezentanţi ai Angliei moderne se observă aproape aceleaşi trăsături sufleteşti, aceiaşi tenacitate, aceiaşi, energie creatoare, acelaşi spirit practic, aceiaşi obişnuinţă a desciplinei, acelaşi idealism—singurul lor idealism-religios Realişti în gîndirea lor, în metoda lor, în opera lor.

Micile deosebiri psihologice dintre el îşi au origina în cauze, accidente, atopice uneori, care au desvoltat în unii din ei senzibilitatea ce le dă o pormire, forte timidă spre ideologie.

D-NELE DIN HUŞI ŞI PROPAGANDA CATOLICĂ

— Scrisoarea către I. P. S. Mitropolitul Pimen —

I P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei a primit următoarea scrisoare din partea d-nelor din Huşi în chestia propagandei catolice.

Inalt Prea Sfinte,

Dacă cu inima plină de cea mai sinceră bucurie, am primit vestea că d-nele din elita iaşană, convinse şi îngrozite de urmările otrăvitoare ale propagandei catolice s'au unit şi se agită întru sdrobirea acelei propagande, luptînd cu bune rezultate pentru Sf., noastră Biserică, apoi cu mai multă bucurie am primit vestea îmbucurătoare că I. P. S. Ta aţi luat iniţiativa înfiinţărei în Iaşi a unei şcoale secondare de fete, care să îndrepte o lacună tolerată atîta timp în educaţia fetelor noastre (educaţie neglijată de tot la noi în ţară), educaţie ce e de ani exploatată în mod fatal nouă de către şcoalele de călugăriţe.

Un trist tablou ne înfăţişază societatea de azi: fără caracter, fără credinţă, pasională de lux orbitor, tîrîţi în vălmaşagul politicei, în lupta pentru viaţă, uzînd de mijloace necinstite pentru a învinge în lupta pentru trai, dornici de glorie, de vanitate, de lux şi plăceri, uitătoare de „D-zeu", şi de datoriile adevarat creştineşti, trăind numai pentru trup, nu şi pentru suflet, preocuparea tuturor e numai pentru lucruri vanitoase: plăceri, glorie, bani, plimbări, plăceri trupeşti momentane, toate trecătoare în lume ca şi corpul ce le simte; pe cuvînt, pe drèptate, pe onoare nu se mai pune bază, căsnicia o minciună, adevărul asemeni, trăind fără a avea ceva sfînt pe lume, slăbim şi distrugem tot ce trebue mai mult cultivat: credinţa, religia noastră curată, sublimă, comoara cea mai nepreţuită, ce ne-au lăsat-o ca moştenire strămoşii noştri, luptînd eroic pentru ea—şi azi ea se perde, căci ne lipseşte o educaţie solidă, ce mamele de azi nu o pot da copiilor lor, neavînd-o ele singure.

Azi bisericele sunt goale chiar la serbătorile cele mai mari, căci nu mai e credinţa să atragă... pe strade, prin localuri de petreceri ori prin magasinile de mode lumea mişună, cu rost sau fără rost, la plimbare... şi nu la biserică..

Unde sunt timpurile de adevărată evlavie în care au trăit strămoşii noştri!?

S'a perdut la noi credinţa din cauza unei educaţii morale sănătoase, care ne lipseşte ca mîne ne perdem şi sufletul şi obiceiuri şi toţ ce avem mai scump şi mai sfînt, căci fără religie, fără credinţă un popor piere...

Şi dacă propaganda catolică acum de curînd a zdruncinat Biserica, a tulburat conştiinţile, a zdruncinat credinţa, să sperăm că e trecătoare, că numai o clipă a ţinut; dar cea mai durabilă, constantă, mai grea şi mai periculoasă e acea făcută prin instituţiile de educaţie străine: „sacre „coeur", căci fiind numeroase în ţară, lucrînd cu încetul şi la întuneric s'a înrădăcinat adînc în ţară şi pervertesc atîtea generaţii, vlăstare tinere—uşor influenţabile, viitoarele membre atît de folositoare societăţei de mîne, mamele eroilor noştri în viitor, soţiile conducătorilor claselor noastre sociale.

Şi zilnic ademeniri noi, pervertiri pe tăcute!

Iată pentru ce trebuesc mijloace grabnice energice de combaterea şi nimicirea a acestor şcoale de ipocrizie şi de otravă sufletească pentru noi, împiedecînd izbînda catolică. Iată de ce vestea Inaltei şi bine-venitei iniţiative a I. P. S. Tale ne mişcă şi ne umple inima de speranţe mai ales pe noi mamele, că pericolul va fi prevenit şi răul se va îndrepta.

Iar fiind-că în toate faptele frumoase şi de data aceasta sunteţi iniţiatorul, dornic de remediarea răului, ne întrebăm dacă n'ar fi mai cu succes şi mai grabnic încununat rezultatul urmărit pentru nimicirea răului, a se înfiinţa cît de curînd chiar de la 1 Septembre a. c., asemenea şcoale secondare de fete în toate oraşele mari ca: Galaţi, Brăila, Ploeşti, Craiova, Bucureşti, Turnul-Severin, unde institutele catolice numără eleve cu sutele şi din cele mai alese păturі ale societăţei înstrăinîndu-le sufletul şi mintea de la adevarata credinţă strămoşească prin educaţia ce le-o dau călugăriţele perverse, urmărind scopurile lor de propagandă meschină.

De mult se simte nevoie de aceste şcoale care ar corespunde unui interes vital al neamului nostru, dîndu-se o educaţie conformă cu menirea femeei şi totodată ar înăbuşi uneltirile ascunse ale acelor străine ce în ţara noastră pe lîngă că au strîns averi enorme apoi şi luptă pentru răul nostru.

Şi ne-am gîndit asemene că cu mici sacrificii din partea d-lui Ministru s'ar putea realiza asemenea şcoli şi în curînd am avea roade cu adevarat binefăcătoare.

Sunt mulţi părinţi bogaţi, care doresc a da copilelor lor nu o carieră, ci o cultură, şi o îngrijire deosebită pentru societate, dispunînd de avere, îşi permit luxul de a plăti la călugăriţe 1500—2000 lei anual; ce ajutor n'ar fi de la asemenea părinţi plata anuală a fie-căreia eleve, bani ce azi se duc în mîni străine (sacre coeur)?! Cu aceste sume la început şi cu un ajutor al Onor. Minister, poate şi al Comunei unde ar fi şcoala s'ar putea înfiinţa şcoalele mult dorite, plătindu-se localul, corpul didactic, şi suporta cheltuelele necesare întreţinerei.

Sunt destule elemente bune în ţară, destule licenţiate capabile, ce-s roabe azi pe la pensioane străine şi care ar putea alcătui cu drag corpul didactic al acestor şcoale pentru a nu mai avea nevoe părinţii de străinele ce predau pe la „Sacre coeur" invenin̂ind sufletele copilelor ce de nevoe le dăm în sacre coeur ori le învăţăm în familie tot cu străine.

Asemenea şcoale în care să se înveţe ce e necesar, ca: limbele, în special limba noastră, artele, Istoria şi Geografia mai ales a Ţărei noastre, Instrucţia civică, Higiena, Economia politică şi domestică, lucrul, şi în care să predomine *Invăţămîntul religios* predat de preoţi licenţiaţi, şi alte cunoştinţe folositoare vieţei şi care să se poată solid învăţa în 7—8 ani, ar aduce rezultate frumoase, am avea fete bine educate, sănătoase la minte, solide, bune gospodine, soţii şi mame model, şi mai presus, prin Invăţămîntul religios, bune creştine, nu ca azi nişte ipocrite, fără orientare şi bază în viaţă.

Sperăm că I. P. S. Sa în deru-i şi dragostea pentru cauza creştină, găsind bună ideea înfiinţărei de asemenea şcoale în toate oraşele unde sunt şcoale a călugăriţilor, va căuta să le realizeze, convorbind cu dl. Ministru al Cultelor şi Instrucţiunei şi cu d nele din elita oraşelor unde e nevoe mare de asemenea şcoale pentru fetele noastre, spre binele şi pacea sufletelor noastre amărîte, să ne dăm copilele în şcolile catolice sau chiar în institute private de prin alte oraşe, pensioane conduse tot de directoare ori profesoare străine.

Asemeni rugăm pe I. P. S. Sa pentru a se lucra ca Invăţămîntul religios să se facă în toate clasele de la toate şcoalele din ţară şi să i se dea mai multe ore Religiei decît la alte obiecte.

Un apel al I. P. S. Tale către d nele din elită, către părinţii din toate oraşele mari, unde sunt şcoale catolice şi un sprijin al d-lui Ministru al şcoalelor şi ţelul va fi atins; vom avea în curînd şi noi şcoalele de educaţie pentru copilele noastre, aşa cum ne trebue.

Sperăm în îndeplinirea lor cît de curînd, şi slăvit vă va fi numele şi sfîntă va fi recunoştinţa din partea tuturora.

Cu multă smerenie vă rugăm să ne ertaţi I. P. S. că am îndrăsnit să rîdicăm glasul nostru prin scris către I. P. S. Ta, căci la cine să ne adresăm?

Primiţi cu această ocasie I. P. S. profundul respect ce vă păstrăm ca smerite roabe ale lui Dumnezeu.

Cîteva Doamne din elita huşană.

Huşi, 26 | V, 1910.

CRONICĂ BISERICEASCĂ

Rozătoare bugetare şi trîntori ai bugetului

Un ziar din localitate—numele nu importă—în un articol al seu de fond din zilele acestea, intitulat: „Dublarea Episcopilor", face „cu ou şi cu oţet" Episcopatul nostru, numind pe Mitropoliţii şi Episcopii noştri „rozătoare bugetare şi trîntori ai bugetului" şi ajunge la concluzia nu numai căînu trebuesc înmulţiţi, dublaţi,—cum plănuesc conservatorii democraţi—ci desfiinţaţi cu totul şi cei actuali.

Departe de noi de a lua apărarea Inaltului cler, care mai ales în timpul din urmă s'a compromis cu desăvîrşire în ochii lumei, aşa că şi ziarul pomenit susţine că vorbeşte despre el „după părerea generală"—dar de aici a ajunge la desfiinţarea lui, este a ignora chiar principiile fundamentale ale creştinismului.

Aşa că i pretenţios din cale afară autorul citatului articol, pretinzînd acest lucru?

Se vede că nu se pricepe de loc în chestii religioase; căci mai întăiu, prin aceasta se loveşte în principiile dogmatice şi canonice ale bisericei—adică chiar în Constituţia Bisericei,—care prevede Episcopatul; şi se ştie cîtă zarvă şi scandal—neterminat nici astăzi—a provocat în Biserică, călcarea acestei Constituţii, prin noua lege sinodală.

Apoi al doilea, s'ar ajunge la siatemul de „Biserică presbiteriană", ca în Anglia, înlocuindu-se Episcopii cu Protoereii după părerea citatului articol. Şi nu de asta ne arde nouă acum, să ne schimbăm vechea religie ortodoxă a strămoşilor noştri prin o alta, reformată, anglicană.

Iar dacă Inaltul cler nu-i la înălţimea sa şi nu şi face datoria cum se cuvine—aici suntem de acord—asta-i altă chestiune.

Să se legiferreze şi regulamenteze atribuţiile lui, supunîndu-se unui control riguros şi sancţionîndu-se pedepse pentru neîndeplinirea lor.

Iar la presumpţia, că conservatorii democraţi, prin dublarea Episcopatelor, urmăresc scopuri politice, vroind a şi face din Episcopi partizani şi agenţi politici, aceasta încă denotă din partea autorului articolului pomenit o puţină cunoştinţă despre politica dela noi; cînd ştiut este, că aceşti Episcopi,—înmulţiţi azi de democraţi,—îşi vor da mîne coatele în politică cu cine va fi mai mare şi mai tare.

Aşa în cît autorul citatului articol,—dacă nu se pricepe în chestii religioase şi chiar politice,—mai bine ar fi pentru el „să nu şi vîre nasul unde nu-i ferbe oala".

Ezechil

INFORMAŢII

❑ **Iaşul fără spital.**—*Ordinea* scrie sub acest titlu:

Ziarele au publicat zilele trecute instrucţiunile ordonate de către consiliul de higienă al oraşului Iaşi, în vederea pericolului holerei, care ameninţă acel oraş.

Din acele instrucţiuni se poate vedea că pericolul care ameninţă mult încercata noastră a doua Capitală, e în adevăr grav. Şi cu toată gravitatea pericolului holerei, Iaşul e azi fără spital.

Actualii efori ai Spiridoniei au gasit de cuviinţă să ordone, acum în plină vară, închiderea spitalului Sf. Spiridon din Iaşi. Motivul acestei închideri e instalarea caloriferelor; cauza adevărată e însă cu totul alta.

Actualii efori ai Spiridoniei au cheltuit fondurile epitropiei în chip scandalos, iar azi încearcă să facă economii pe socoteala bolnavilor şi expun Iaşul la cele mai grave pericole.

Administraţia liberală nu se desminte nicăeri; fie că e vorba despre banii statului fie că e vorba de judeţe sau de comune—fie că e vorba de banii bolnavilor

Dar, în definitiv, pentru ce ar fi mai buni eforii de la Iaşi; oare fraţii Brătianu n'au prădat eforia spitalelor civile cînd cu gheşeftul Răteşti?

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ A apărut *No. 3 din Vol. I a Revistei Ştiinţifice* „V. Adamachi" cu următorul sumar:

A). *Articole de fond.*

D. Pompeiu: D'Alembert, viaţa şi opera lui; G. Bratu: Studiul Cometelor şi cometa lui Halley; T. Lalescu: Teoria matematică a aeroplanelor (urmare); D. Hurmuzescu: Influenţa electricităţei asupra vegetaţiei; A. Burada: Isomerie: I. Simionescu: Omul preistoric.

B. *Dări de samă, note şi informaţii.*

G. Bratu: Cometa lui Halley; P. Painlevè şi Borel: Aviaţiunea; G. Bratu: Cucerirea aerului; Leubeuf: Submarine şi submersibile.

Sc. Grecianu Noile locomotive pentru trenuri grele a căilor ferate romîne; Lallemand. Mişcările şi diformările scoarţei pămîntului; Mihailescu N aminonaftalmida şi derivaţii săi; Examenul electrolisei cu ultramicroscopul; G. Spacu, Sinteza anhidridei azotoaseu cu ajutorul arcului electric „Gullinau"; I. Borcea, Anton Dohrn şi staţiunea zoologică de la Neapole; Buchwald şi Berliner: Un aliat contra moliei făinei; Mazere. Surse petrolifere în Transilvania; un nou trascontinental american; Lalescu: Conferinţele soc. politechnice Bucureşti; Anuarul ştiinţific al României.

❑ Pentru ziua de 9 Iulie, era fixat la judecătoria din Răducăneni, procesul învăţătorului Ioan Berenghi, acuzat de a buz de încredere şi delapidare de bani publici.

Dosarul afacerei se află însă la Casaţie, de oare-ce acesta a făcut recurs pentru eliberarea previzorie, aşa că procesul nu se va putea judeca în acea zi.

❑ La 10 Iulie începe la Craiova, examenul de admitere în liceul şi gimnaziul militar, preşedinte al comisiunei fiind d. colonel Sc. Panaitescu.

Mîne Joi, vor pleca la Craiova membrii comisiunei de la liceul militar din Iaşi, d-nii: lt.-colonel Al. Mihăescu, comandantul, profesor Dim. Pompei şi doctor Victor Săghinescu, medicul liceului, iar la 15 şi 20 Iulie comisiunea va examina la Iaşi şi Bucureşti.

❑ **Colonia şcolară.** —Societatea „Colonia şcolară", a admis sub rezerva avizului medicului comunal, a se trimite colonie, următorii copii:

Din şcoalele de băeţi: şc. Trei-Ierarhi: Rotărescu Const, Popescu C., Enăchescu Gh, Stamboliu Gh., din şcoala Carol I: Nechifor A. Al., Antoniu A. Nicolai, Cumbari C. Anton, Petruţ I. Manole. Din şcoala „Cuza-Vodă": Canteş Vasile, Negrescu Vasile, Cornea Ioan Zavu Constantin. Din şc. „V. Conta": Lupescu A. Ioan, Popa Brad Ştefan, Carare C. Teodor, Simionescu I. Octav. Din şcoala „V. Alexandri": Seghinescu Bonifaciu, Trandabura Aurel, Roler Emil, Ichim Mihai. Din şc. „C. Negri": Lucescu Nicolai, Romadan Gr. Nicolai, Popovici G. Mihai, Caţichi M. Teodor. Din şcoala „Gh. Asachi": Popovici I. Victor, Gheorghiade A. Const., Grancia M. Petru, Dimitriu N. Grig. Din şcoala „V. Adamachi": Popovici Romeo, Şinţu I., Teodor Ioan, Alexandrescu Constantin, Din şcoala „M. Kogălniceanu": Brădeanu Eugen, Goldan Ştefan, Gheorghiu Grigore, Ionescu Dionide. Din şcoala „Principele Ferdinand: Arsip I. Const., Bălăuţ Z. Dimitrie, Olteanu T. Dim., Surugiu M. Ilie. Din şcoala de aplicaţie „V. Lupu": Vrabie Alex., Alexandrescu Maria.

Din şcoalele de fete: şcoala „Carmen-Sylva": Vinograschi A. Cleopatra, Leonti G. Maria, Ocheană G. Maria, Varvar M. Ana. Din şcoala „Regina Elisabeta": Neculau Florica, Brudea Maria, Svarici Domnica, Slavnic Maria. Din şcoala No. 3 „Petru Poni": Enescu Ana, Baltag C. Elena, Haisan Maria, Vărlănescu Ortansa, Manea Ana, Brădeanu Elena. Din şcoala „Principesa Maria": Papafil Clemansa, Davidescu Niculina, Constantinescu Maria, Dimitriu Lucreţia. Din şcoala „Hatmanul Nicoară": Brutu Maria, Calistru Elena, Stefănescu Maria, Stoica Aristia. Din şcoala „Nicolina": Colac Maria, Simionescu Adela, Dulinciuc Aglaea, Popa Maria. Din şcoala „Elena Doamna": Tărnăuceanu Elena, Ciudin Ecaterina, Stefăniu N. Elisa, Maxim A. Genoveva, Petrovici A. Maria, Ginrgeanu Ecaterina. Din şcoala „Al. Lambrior": Botez Atena, Hagiac Natalia, Urziceanu Zenobia, Popovici Ştefania, Calistru Maria, Mesteş Cornelia. Din şcoala de aplicaţie: Popescu Elena, Hriţac Paraschiva.

Din Tg.-Frumos: Din şcoala de băeţi: Florescu M. Dumitru, Grigoreanu I. Teodor, Mironescu I. Nicolai, Grigorescu I. Traian. Din şcoala de fete: Florescu M. Lucreţia, Creţu I. Aglaea, Săndulescu A. Maria.

Toţi aceşti elevi şi eleve, afară de cei din Tîrgul Frumos, se vor presenta în ziua de 9 Iulie Vineri oarele 4 p. m., la şcoala „Gheorghe Asaki", din strada Negruţi pentru a fi cercetaţi de medicul primar. Cei admişi vor primi un bileţel, pentru ca părinţii să-i pregătească de plecare cu obiectele trebuitoare.

Localitatea aleasă este satul Drăceni din com. Găineşti, jud Suceava.

Ziua şi modalitatea plăcării se va anunţa Sîmbătă 10 Iulie la şcoala „Gh. Asaki".

Copiii din Tîrgul-Frumos, vor fi examinaţi de medicul comunal din localitate şi în ziua plecării se vor întîlni în gară, cu cei din Iaşi.

❑ Din comuna Cepleniţa se comunică cum că astă noapte a ars casa d-lui Gheorghe Ursian.

Din cercetările făcute s'a allat că focul a fost pus de răi făcători.

SPECTACOLE

— Noul program al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza Vodă, care începe în astă seară Marţi, cuprinde bucăţile cele mai splendide atractive.

In bogatul program din astă-seară se cuprinde, între altele „Martira din Pompei", o emoţionantă dramă, interpretată admirabil şi ale căreia scene te înduioşează pînă la lacrimi. E de notat că cei mai de samă artişti ai Parisului ţin rolele din această emoţionantă dramă.

„Un voiaj în munţii Alpi din Franţa", e un film luat după natură, din cele mai atractive. Ai impresia, în adevăr, că te afli în Alpi, care sunt redaţi de la poalele lor şi pînă la cele mai mari înălţimi.

Programul mai cuprinde apoi: Micul adaptat, dramă, Greutatea recunoştinţei, comedie; Conştiinţa împacată, mare dramă de actualitate; maşina unde se fabrică pui, comedia, precum şi alte drame şi comedii şi bucăţi sportive, după natură şi umoristice.

❑ La congresul general al învăţătorilor care se va ţine Constanţa, nu vor lua parte din judeţul nostru de cît vre-o 20 de învăţători.

❑ D. Neculai Poliacof, absolvent al şcolii superioare de comerţ din localitate a fost numit impiegat auxiliar la administraţia financiară din Ploeşti.

❑ Societatea „Turiştilor romîni" cu sediul în Bucureşti, a obţinut o reducere de 50 la sută pentru călătoria pe c. f. r. ori de cîte ori vor pleca în grupuri de cel puţin 25 membri.

❑ Amicul nostru d. avocat St P. Georgescu, a plecat la M-rea Varatec, unde'şi va petrece vacanţa.

DIVERSE

— La poliţia de siguranţă a fost arestat băetul Moise Iancu Iţic, un vestit pungaş, care a furat o sumă de bani de la brînzăria lui Herşcovici din strada de Sus.

— Astă-noapte s'a furat dintr'un coridor de la d. Kaiserman din strada Uzinelor mai multe haine.

Prima Fabrică de Ape minerale din Iaşi

— Strada Ghica-Vodă No. 37, (Casele foaste Corjescu) —

Autorizată de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul şi conducerea d-lor asociaţi D. Cădere chimist-expert şi dr. I. Ţaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia şi Stînca

Apa care serveşte la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează şi filtrează, şi nu se dă în consumaţiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătaţi de la începutul fabricărei pînă la eşirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare şi mai sistematic aparat de sterilizare.

Compoziţia chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienişti aşa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia,** înlăturînd **constipaţia şi acreala.**

Intrebuinţarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** şi le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica serveşte la domiciliu, procurînd ori ce cantitate.

Preţul butoliei de 1 litru la fabrică e 15 bani, iar sticla, care se poate restituí, costă 30 bani.

Depozitul general se află la **Marele şi renumitul Magasin de coloniale I. ERMACOV din Piaţa Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu şi en gros.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Oferta privitoare la încălzitul spitalului Sf. Spiridon din Iași cu calorifere, are un supliment istoric, care merită să fie relevat.*

La ministerul de interne, observându-se că lucrul nu este curat, procesul-verbal al Spiridoniei a fost trimes la direcția generală a serviciului sanitar. Acolo epitropii Sf-lui Spiridon sunt foarte rău văzuți așa de rău văzuți, că d. dr. Cantacuzino a declarat săptămîna trecută unui medic din Iași, care venise să se intereseze de concursul pentru catedra de patologie, că epitropii Sf-lui Spiridon din Iași sunt niște adevărați bandiți.

Citindu-se procesul-verbal privitor la calorifere, s'a constatat că pentru ratele întîrziate, epitropia se obligă să plătească procente cassei concesionare din Viena. Atunci direcția generală a refuzat aprobarea procesului verbal, pe motivul că statutul epitropiei Sf-lui Spiridon, oprește ca epitropia să plătească procente la sumele ce datorește.

Procesul-verbal a fost înapoiat epitropiei cu această observație și peste cîte-va zile direcția sanitară a reprimit procesul-verbal, din care reiese că procentele au fost adăugite la sumele globale, așa că în loc de a pune 300,000 lei costul real al caloriferelor, cum fusese pus în procesul-verbal anterior, s'au pus 318,000 lei.

Directorul general al serviciului sanitar a făcut cunoscut d-lui Brătianu aceasta și a repetat și în fața primului-ministru că acesta este un act de banditism.

D. Brătianu i-a respuns textual:

— Noi trebue să aprobăm procesul verbal, fiind-că d-ta nu 'ți poți face dușmani pe deputații din Iași, de care vei avea nevoie la toamnă pentru votarea legei sanitare. Dar, te asigur, că voiu găsi un mijloc, ca să nu aprobăm această afacere.

*

Privitor la abuzul ce se face la epitropia Sf. Spiridon, care plătește procente în contra prevederilor legii, aflăm că același lucru s'a făcut și cu plata sumei de 156,000 lei, care a fost dată unei casse din München pentru instalarea inhalatorului de la Slănic.

Această sumă trebuia achitată cassei germane în luna lui April și nefiind bani epitropia a făcut o adresă bancherului Groswald din localitare, care a primit cesiunea sumei, urmînd ca procentele pînă la achitare, să i fie achitate de epitropie.

*

Dar abuzul și neregularitatea nu consistă numai din obligația ce și a luat epitropia de a plăti procente. Ci în contra spiritului legei, atît instalarea de aer comprimat cît și instalarea de calorifere și electricitate, s'au făcut fără de licitații, de și acest sistem generos, ce se practică la epitropia Sf-lui Spiridon, a fost desaprobat vehement de ministrul de interne cu prilejul cunoscutei interpelări a d-lui Mișu Cantacuzino.

❑ **Crimă.**—O crimă s'a comis astănoapte în comuna Costuleni. Locuitorul Dumitru Racaru, avînd o neînțelegere cu un frate al seu Ion, l'a pîndit pe cînd acesta eșia din casă și i-a aplicat cinci lovituri de cuțit, una în față și patru în omoplat.

În stare muribundă Ion a fost dus la spitalul din Ungheni, iar Dumitru arestat.

S'a orînduit o anchetă.

❑ Cei doi chelneri de la Grădina berăriei Zimbru și nu din Piața Unirei cum se anunțase eri, numiții Simon Blutăl și Ignaț Moscovici, au fost cercetați eri la comisia I-a asupra faptului atentărei la pudoare de care sunt acuzați, că l'ar fi săvîrșit asupra surdomutei Safta în grădina berăriei Zimbru în seara de 4—5 Iulie.

Găsindu-se indiciii suficiente contra lui Simon Blutăl, acesta a fost înaintat aseară împreună cu actele, parchetului, iar celalalt Ignat Moscovici a fost lasat liber.

Astă zi medicul legist va examina pe Safta, al cărui pronume nu se poate afla.

❑ D nii P. Pavlov, și V. Costian, au fost numiți impiegați auxiliari în serviciul creditului agricol, în locul d-lor G. Panopol neprezentat la post și C. Resmeriță demisionat.

❑ Elevii și elevele din școalele primare, care au fost aleși de directorii respectivi, pentru a fi trimeși pe timpul verei de către colonia școlară. vor fi adunați Vineri 9 Iulie la orele 4 p. m., în localul școalei „Gh. Asachi" pentru a fi din nou examinați de medic.

Plecarea va fi probabil, Duminecă 11 Iulie.

❑ Ni se aduce la cunoștință și suntem rugați să atragem atenția celor în drept, asupra faptului că semnalul de la rampa Nicolina e stricat și nu mai funcționează. Din această cauză nu se mai scoboară bariera, cînd trece trenul, așa că trăsurile trec peste linia ferată în timpul chiar cînd trenurile circulă, dîndu se astfel ocazie la dese nenorociri.

● Expoziția de fine de an a elevelor școalei de menaj „Principesa Maria" se va deschide de la toamnă.

Va participa și A. S. R. Principesa Maria, care se va afla în Iași cu ocazia sărbărilor jubilare a universității.

❑ Direcția generală a comptabilității publice a cerut prefecturei de județ ca pe viitor licitațiile publice să se țină scrict în conformitate cu articolele din lege privitoare la licitații.

❑ Pe teritoriul comunei Bivolari, apa a aruncat la mal, un cadavru intrat descompunere și căruia îi lipsește căputa de la picorul stîng.

După îmbrăcăminte, cadavrul pare a fi a unui țaran din Basarabia.

❑ In urma denunțului primit de parchet privitor la moartea d-șoarei Paulina Zsakmary, s'a decis autopsierea defunctei care se face astă zi.

❑ Autoritățile în Visagna (Ungaria) au înștiințat prefectura județului că hoții prădînd biserica din acea localitate, între alte obiecte au furat și un covor persan de mare valoare, datînd din secolul al XII-lea, cerînd ca să ia mămăsuri în cazul cînd s'ar prezenta localitate spre a vinde din obiectel furate.

❑ Duminecă a avut loc în Piatra căsătoria d-lui avocat Anastase Fetu, cu distinsa d-ră Alice Antoniu.

Nuni au fost d. și d-na I. C. Antoniu.

❑ **Aflăm că d. dr. Cantacuzino, directorul general al serviciului sanitar, care se află acum la Galați, va veni zilele acestea în inspecție în localitate.**

Are și ce vedea.

❑ **Avocatul C. Toma, care a fost destituit, pentru neglijență de la cassa de economie din Tatarași, a fost destituit și de la cassa de economie și împrumut a funcționarilor.**

Președinte al casei funcționarilor e d. dr. Possa; prin urmare nu s'ar mai putea pretinde că destituirea lui Toma ar fi o operă politică!

● **Procesul fostului avocat C. Stoica, pentru cunoscuta afacere cu recipisa furată de la judecătoria oc. II, precum și pentru abuzurile ce le-a săvărșit, se va judeca în ziua de 14 Iulie c., la tribunal secția II-a.**

❑ *Pentru direcția poștelor.*—**Am făcut adesea ori plîngeri, atît în scris, cît și verbal, pentru faptul că mulți din abonații noștri, în special cei de la țară, nu primesc regulat ziarul, sau alții nu 'l primesc de loc,**

De și chiar de la ministerul de interne s'au dat ordine severe contra celora ce îndosesc ziarele și revistele adresate abonaților, totuși sunt încă mulți care abuzează, cu toate ordinile date.

Acum primim noui reclamații.

Iată cuprinsul uneia care am primit'o astă-zi din partea unui abonat din tîrgul Pekea jud. Covurlui.

Onor. d le Administrator: Respectuos supun la cunoștința d-voastre, că în mod foarte neregulat, primesc ziarul „Opinia". Cel puțin 2 numere pe săptămînă trebuie *să nu le primesc de loc.* După cît m'am informat, funcționarii din personalul poștelor și c. f. r., citesc ziarul, găsesc articole importante, îl iau cu dînșii și astfel ziarul nu mai ajunge la destinație. Acum abia primesc cîte două exemplare pe săptămînă. Ast-fel n'am primit ziarul de Vineri și Sămbătă, 2 și 3 Iulie. Regulați pentru a se lua măsurile cuvenite pentru primirea regulată, etc.

Supunem cazul celor în drept și în special direcțiunei generale a poștei.

❑ **Un caz interesant.**—La tribunalul secția II-a se va judeca în ziua de 16 Septembrie, un interesant proces, intentat d-lui inginer V. Hălăceanu, de către d. Spiru Haret, ministrul Instrucțiunei publice.

In acțiunea ce a întrodus'o, ministrul Haret, motivînd că d. inginer Hălăceanu, nesocotind legea în totul, în ce privește raporturile dintre proprietățile învecinate, prin construirea imobilului din str. Alexandri, alături de școala superioară de comerț, a deschis mai multe ferestre, uși balcoane, o poartă etc; a dat scurgere apelor depe acoperemîntul imobilului său în curtea școalei; a construit o privată, în contra dispozițiunilor legei și a regulamentelor existente;—ministerul cere că propietarul să astupe ferestrele, să dărîme balcoanele, să dărîme streșina care este aplicată pe locul școalei, să schimbe scurgerea apelor de pe acoperiș, să astupe poarta deschisă în curtea școalei ect.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Schimbat cu desăvîrșire în toată întregimea lui, programul de astă-seară Mercuri 7 Iulie, al teatrului cinematografic Pathé-Frères din grădina Bragadiru cuprinde cele mai alese sujete și piese teatrale. Afișul zilei atrage atenția spectatorilor asupra sujetului „Toreadorul". Este o înscenare care atinge apogeul artei cinematografice. Mai toată desfășurarea zisului sujet are loc în arenele luptelor de tauri din Sevilla și acolo chiar Toreadorul rival se sinucide — aruncîndu se înaintea taurului furios, în plină luptă. — Sunt cuprinse apoi cele mai frumoase comedii în acest nou program de astă-zi Mercuri, din care relevăm: „Emancipați femeile", sujet care ne zugrăvește în cele mai comice trăsături, mișcarea femenistă din Italia.

Noul și excepționalul program de astă-seară cuprinde apoi: „Mireasa castelului blestemat", basm dramatic de Poirier, jucat de actori distinși parizieni, — „Răsbunarea telegrafistului" comedie, — In Holanda, portul Valendom și alte vederi pitorești luate după natură, — „Pescarul și geniul, basm din „1001 de nopți" și alte scene comice, sportive, etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Matineul de Duminică 11 Iulie va începe excepțional la 3 ore ziua și se va sfîrși fix la 5 ore p. m.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 7 Iulie

LOTERIA

București.—Astă-zi s'a efectuat tragerea loteriei cl. II a regatului romîn.

Au cîștigat:

500 lei No. 34860 și un prèmiu de **50000** lei.

20000 „ „ 50808

1000 „ „ 11136

500 „ „ 26253

300 „ „ 41148, 24027, 26182 39011

200 lei No. 17249, 36187, 37850 59091, 36823

150 lei No. 17249, 18910, 23191 53984, 54503, 8931, 15228, 16842, 17690 25418, 31139, 37365, 52385, 55358, 30290 32238.

Mișcare în magistratură

București.—Pe ziua de astă-zi s'a făcut o nouă mișcare în magistratură, care cuprinde următoarele din Moldova.

D. Const. Lupu, magistrat stagiar la ocol. rural Huși, a fost transferat la ocolul Mahmudia (Tulcea) în locul d-lui Tiberiu Axenti, permutat.

D. Dim. Anghelescu, magistrat stagiar la ocolul Lehliu (Ialomița), a fost permutat la ocolul Brătășești (Tecuci), în locul d-lui Tiron, trecut în locul d-lui Anghelescu.

D. Emil C. Ionescu, portărel la tribunalul Bacău, a fost numit magistrat stagiar la ocolul Moinești (Bacău), în locul d-lui Rădulescu, demisionat.

D. Const. Epure, licențiat în drept, a fost numit portărel la trib. Bacău, în locul d-lui Ionescu.

Arestare senzațională

Constantinopol.—Un ziar turc află că ofiterul de jandarmi Ali Kemal, a fost arestat și că s'au găsit asupra lui niște documente foarte importante, printre care un apel, din care reiese că un comitet secret a mai încercat în ultimul timp să provoace o răsvrătire în Albania.

Fostul medic militar Rizamur a fost arestat în urma destăinuirilor membrilor comitetului arestați. Acest medic aparține partidulului liberal moderat.

Concedii ministeriale

București.—D. Emil Costinescu, ministrul finanțelor, a solicitat un concediu de 40 zile.

In acest timp, d-sa nu va pleca în străinătate, ci va rămînea în țară.

D. Ionel Brătianu, prim-ministru, își va petrece concediul, făcînd excursii în Elveția.

Explozie într'o fabrică

Friederichsthafen.—O explozie s'a întîmplat azi dimineață la fabrica de carbonium a societății pentru construirea baloanelor Zeppelin. Fabrica e complect distrusă și trei lucrători sunt grav răniți, dintre cari unul tata a 12 copii a și murit în urma rănilor căpătate.

Cabluri submarine pentru telefon

Londra. — Administrația poștelor engleze a așezat cabluri submarine pentru telefon între Doner și capul Gris Nez pe coasta Franței, spre a stabili o mai bună comunicație între cele două țări și eventual cu Berlinul și Amsterdam.

Denunțarea unei convenții

Sofia.—La congresul de pescărie care s'a ținut la Șistov, s'a hotărît între alte propuneri, să se ceară denunțarea convenției romîno-bulgară de pescărie pe Dunărea și s'a exprimat avizul ca, convenția cea nouă să nu fie iscălită înainte de a fi studiat bine, care sunt condițiunile în care Bulgaria ar putea desvolta pescăria pe marele fluviu.

Un revoluționar indian

Paris.—Un revoluționar indian anume Savarkos, care s'a aruncat în mare la Marsilia, a fost pescuit de un jandarm francez și remis unui detectiv englez. In urma acestui fapt, deputatul socialist Jaurès, a interpelat pe ministrul justiției, care după ziarul „Humanite", a răspuns că procedeul jandarmului francez e în contrazicere cu dreptul de adăpost și că guvernul francez va cere celui englez ca sentința contra lui Savarkos să fie amînată pînă cînd guvernul francez va primi toate documentele în această afacere.

Important consiliu de ministri

București.—Mîine Joui, dimineață, se va ținea un important consiuliu de miniștri. La acest consiliu a fost invitat să ia parte și d. M. Pherekyde, președintele Camerei.

Se afirmă din cercuri guvernamentale că acest consiliu de miniștri, a fost convocat, pentru a hotărî, acum înainte de plecarea miniștrilor în concediu, dacă guvernul va trebui la toamnă să se retragă, sau nu, ținînd samă de multele încurcături în care a întrat.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 —	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.30	
Urdă dulce	1.30	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc**. Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente pentru **Arhitecți** și **Forestieri.**

Se atrage deosebita atențiune d-lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze și germane la cerere.

Depozit permanent la

„Romîn'a Muzicală.—Iași„

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.

Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital

—MAMOȘ—

Specialist în boale de faceri, femei și copii

Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

O frumoasa fotografie

puteți căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAȘI—PIAȚA UNIREI

GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

De vînzare Una vie situată în Voroveți, aceea-și podgorie cu Uricanii, departare ca un ceas de Iași și ca un Chilometru de șoșaoa Voinești, pămînt bun, întinderea 21 Hectare, fără dijmă saă embatic, cu puțină plantație Americănu.

Acarete: 3 Case de locuință, una bucătărie, 2 casă pentru servitori, 3 pivniți, 2 Crămi, grajd pentru 6 cai, șură pentru trăsuri, 2 fîntîni și un șipot, Rîmnic cu pește, șură, grajd și alte pentru vite, zămnic pentru verdețuri, Coșeri peste 1000. Stejari mari și pădure pentru haragi, la 80 vase bune, 10 căzi de stejar lin sistematic, sdrobitoare, 2 teascuri de fer, 10 ciubere, 3 pompe pentru vin, ca la 4000 deca vin vechi alb și roș, diferite unelte de gospodării și lucru la vie, 14 capete vite și altele; toate se vînd la un loc.

A se adresa N. Vasiliu Podul-Iloaie.

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

Carlsbad

Dr. M. Căhănescu

Medic romîn

fost elev al institutului Pasteur din Paris

Vechiu practician al Clinicilor din Viena și Paris, dă consultațiuni în Carlsbad

Casa „Feigenbaum"

visa-vis de Mühlbrunn

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

Dr. Susana Wexler- Grossi

Boli de femei—facori.

Strada Anastasie Panu 43

DIM. M. BOTTEZ

AVOCAT

Iași. Str. de Sus No.

Neculai Cadelcu

AVOCAT

Str. Păcurari 14 Iași

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

De vînzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare

A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue ga ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, *de* PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnații, unici fabricanți al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oțăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitațiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreț** precum mai jos desemnat și cu insripția firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **fratii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5 f.

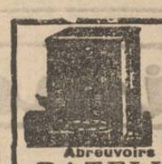

PONDOIR déposé
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

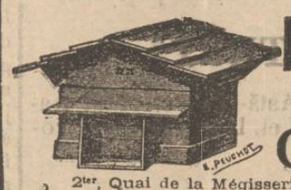

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Décemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1057 - Vineri 9 Iulie 1910

UN MARE SUCCES

Presa oficioasă—prin urmare guvernul—este foarte încîntată de marele succes diplomatic repurtat de statul nostru în rezolvarea conflictului cu Grecia.

„L'Indépendance Roumaine", în numărul de ieri, constată în termeni foarte elogioşi acest succes şi felicită guvernul pentru abilitatea sa diplomatică şi maturitatea sa politică de care a dat dovezi în aplanarea acestui dureros incident.

Adică, dacă guvernul nu s'ar felicita el singur prin propria-i presă, cine voiţi să'l felicite? Ţara? Am arătat ieri cum priveşte ţara aplanarea acestui conflict, şi cum întreaga opinie publică e revoltată de caraghioasa satisfacţiune ce se susţine că ni s'a dat.

Articolul entusiast al guvernului din oficiosul francez ne face să revenim asupra acestei chestiuni, şi să spulberăm toate argumentele forţate de care guvernul se serveşte pentru a demonstra succesul seu.

Guvernul constată în primul rînd că toate punctele formulate de el au fost primite de către guvernul din Atena. Dar mai întâi vrem să ştim, acestea au fost punctele formulate la început de guvern, sau au trebuit a fi modificate şi reduse la nimic, pentru a fi acceptate în urmă de statul Elin?

Somăm deci guvernul să ne respundă, dacă temporizarea de aproape o lună a aplanărei conflctului, nu se datoreşte faptului că cererile formulate de noi în primele consilii de miniştri—au fost pe deantregul refuzate de guvernul grec,—şi că, din această cauză guvernul nostru a bătut în retragere, şi a fost nevoit să-şi modeleze şi să-şi micşoreze pretenţiunile sale la nimic, pentru a nu ajunge la represaliile ce i le cerea opinia publică a ţării.

Am afirmat şi afirmăm fără teamă de a fi desminţiţi, că guvernul nostru—de şi trata în numele ţărei celei ofensate, — a fost acela care a cedat zi cu zi la pretenţiunile sale, numai pentru a aplana conflictul. Apoi aceasta înseamnă mare succes diplomatic?

Insăşi declaraţiile făcute în portul Pireu de către căpitanul portului, invederează susţinerile noastre.

Căpitanul elin a spus că exprimă „regretele sale şi ale guvernului — *care de alt-fel au fost deja exprimate guvernului romîn* asupra incidentului ce a avut loc pe vapor". Cu alte cuvinte îndeplineşte o simplă formalitate—pe care guvernul elin o îndeplinise cu mult înainte.

Ce înseamnă aceasta? Că guvernul din Atena înainte de ori-ce cerere de satisfacţiune din partea guvernului din Bucureşti, a găsit de a sa datorie să şi exprime regretele sale pentru faptele petrecute şi să-şi decline ori-ce solidaritate cu făptuitorii piraţi.

Atunci, ce îi mai trebue guvernului romîn altă satisfacţiune pe calea simplă a exprimărei unor regrete, cînd acestea le capatase deja de la guvernul grec. Aceasta înseamnă că guvernul nostru nu se mulţumise la început numai cu exprimarea unor scuze platonice, ci cerea mai mult de la guvernul din Atena—iar dacă în urmă, s'a oprit tot la exprimarea regretelor de mai sus, cauza e că n'a putut obţine mai mult.

Apoi aceasta înseamnă mare succes diplomatic — sau umilire şi desconsiderare politică?

Dar priviţi cum sunt exprimate regretele—şi de către cine. Un simplu căpitan din port, în bluză de dril—act de o nouă necuviinţă revoltătoare—şi nici o calificare a faptelor săvîrşite pe vaporul nostru; „incidentul ce a avut loc" atîta şi nimic mai mult—şi apoi promisiunea, că pe viitor siguranţa vaselor noastre va fi garantată şi asemenea fapte nu se vor mai reînoi!

Apoi, nu e ridicolă o asemene promisiune de viitor, cînd era vorba de satisfacţie pentru fapte din trecut?

Viitorul ne preocupă pe noi, sau trecutul? De cele ce ar putea să se întîmple, sau de ceia ce s'a întîmplat eram noi interesaţi?

Dar „L'Indépendance Roumaine", vede ea însăşi că atît forma cum s'au redactat şi exprimat regretele nu era de ajuns să ne mulţumească şi atunci recurge la opinia unui diplomat anonim — n'o fi poate vr'un membru al dinastiei îmbrăcat de ocazie în mantie de diplomat—care găseşte că marele succes diplomatic stă în faptul că regretele (nu scuze) s'au exprimat chiar în ţara unde incidentul a avut loc.

Dar tocmai în faptul acesta găsim noi că satisfacţiunea nu a fost la înălţimea demnităţei noastre de stat.

Chiar din cercurile guvernamentale se spunea la început că guvernul nostru ar fi hotărît, ca scuzele să se exprime în ţara noastră de către nişte trimişi extraordinari ai statului grecesc, compuşi din înalţi demnitari ai statului, iar vaporului nostru să i se dee după aceia, cu ocazia trecerei sale prin portul grecesc toate onorurile de către vasele flotei greceşti!

Şi de la aceste pretenţiuni înalte—la ce am rămas? La prezentarea căpitanului din port şi la fraza sa banală, rece şi bîlbîită!

Mare şi frumoase satisfacţiune, n'avem ce zice!

A!, dar am uitat un lucru: cei 20.000 lei dăruiţi de guvernul grecesc pentru pagubele suferite de vapor şi pasagerii noştri.

Toată furtuna din ţară, toată frămîntarea din guvern, şi toată intervenţia diplomatică a Italiei—pentru aceasta meschină sumă de bani!

Ar fi fost mai demn, mai mîndru pentru statul nostru cînd era vorba de o sumă atît de ridicolă—să nu formeze nici o pretenţiune bănească, căci este ruşinos din cale afară să vorbeşti de un conflict aşa de grav pentru 20.000 lei!

Cu drept cuvînt un grec bogat din ţara noastră, înainte de a se fi aplanat incidentul se oferea el să facă această plată, cînd ştirea că numai pagubele ce le-ar suferi el de pe urma represaliilor guvernului nostru ar fi cu mult mai mari de cît această sumă!

Dar tot incidentul acesta penibil—care a micşorat şi mai mult ţara noastră în străinătate—guvernul neputincios şi nevrednic al d-lui Brăteanu, nu se poate lauda de cît cu aducerea în ţară a dezertorului Zissyades, din cauza căruia se produsese incidentul.

Acest Zissyades trebue păstrat ca un mare trofeu, ca o dovadă palpabilă a marei satisfacţiuni dobîndite.

Am propune să fie expus în muzee—şi cînd va fi să moară—îmbălsămat ca momîile din Egipt şi aratat generaţiilor viitoare ca exemplu de marea abilitate diplomatică şi maturitate politică a guvernului brătienist din 1910!

Vespasian I Pelia.

„Grijă de căpetenie"

„Grija de căpetenie ce am avut de la venirea noastră în administraţia sfîntului Spiridon, a fost de a îmbunătăţi starea *materială* **a spitalelor".**

Aşa glăsuesc Epitropii Spiridoniei în expunerea de motive a budgetului pe anul curent. Şi adaugă imediat că, în scopul realizărei acelor îmbunătăţiri, s'au făcut lucrări mari în valoare de aproape *un milion una sută mii lei.*

A face îmbunătăţiri pentru peste un milion de lei presupune, fireşte, că s'au făcut îmbunatăţiri extra-ordinare la spitale şi că acestea sunt acum în cea mai perfectă stare. Dar iată că spitalul central a fost închis, pe timp de cinci luni, ca să i se facă meremeturi! Vrea să zică, după ce s'a cheltuit peste un milion pentru îmbunătăţirea spitalelor, se închide spitalul central, cel mai important, ca să-l îmbunătăţeşti.

Dar expunerea de motive enumeră ce anume îmbunătăţiri a făcut:

200.300	**lei**	**construirea farmaciei**
192 000	**„**	**„ pavilioanelor**
286.000	**„**	**reconstruirea spitalului din Roman**
81.000	**„**	**lumina la Socola**
46.000	**„**	**construcţia spitalului Hîrlău**
291.000	**„**	**instalaţii la Slănic.**

Noi n'am auzit să se construiască o farmacie pentru 200.000 lei în interesul îmbunătăţirei stărei spitalului. Inţelegem ca materialul pentru medicamente să fie cît mai ales, ca expediţia să fie cît mai igienică — dar să faci o construcţie de 200.000 lei şi s'o ţii închisă, fiind-că n'ai mobilier—iată o îmbunătăţire turbată.

S'au construit pavilioane de izolare pentru 192.000 lei. Aceasta ar fi, firesc, o îmbunătăţire reală—dar ca şi farmacia şi pavilioanele stau închise — fiind că nici ele n'au mobilier.

291.000 lei instalaţii şi clădiri la Slănic. Sumă fabuloasă, cheltuită fără licitaţii, fără concurenţă. Asta ca paranteză. Dar ce are a face Slănicul cu îmbunătăţirile pentru spital?

Restaurarea spitalului din Roman a fost un lux cu totul hazardat, de vreme ce chiar sub actualii epitropi, acum 2 ani, acelaşi spital din Roman, a fost încă odată restaurat.

„Grija de căpetenie" a actualilor epitropi a fost să cultive risipa şi inconştienţa. Trebue să fie inconştienţi domnii epitropi ca să procedeze cum au procedat.

Dar n'am terminat.

Sfîntul Spiridon apanajul Epitropilor

Actualii Epitropi sunt de sigur lipsiţi de cea mai elementară grijă pentru bolnavii ce sînt chemaţi a îngriji.—Şi-au bătut joc chiar de la venirea lor în capul administraţiei Epitropiei de ori ce sentiment care ar fi trebuit să le deschidă ochii asupra nevoilor bolnavilor. Cea din tăi grijă le-a fost de a'şi urca diurnele lor de la 500 la 600 lei pe lună şi pentru asta n'au găsit de luat sporul de cît suprimînd din spitale pe studenţi externi pentru cari leafa de 30 lei pe lună, nu era de cît un ajutor ce se dă ori unde studenţilor meritoşi. Cum că au considerat Epitropia ca un apanaj personal, se vede şi din următoarele fapte, care se pot verifica în budgetul Epitropiei:

1) Au înfiinţat o sinecură de 380 lei lunar pentru dr. Negură, rudă a d-lui Pennescu, pe care-l ţin de aproape 4 ani medic primar la biroul primirei, fără drept şi fără concurs, cînd atîţia ani acest biurou a putut trăi numai cu medicul secundar care există de altfel şi azi.

2) Plătesc din budget un ajutor de 120 lei lunar—cel mai mare ce se dă—Doamnei Argentoianu „fiica marelui Mîrzescu", deci indicată cu totul milei Sfîntului Spiridon.

3) Cheltuesc peste 300 000 lei pentru **restaurarea** *spitalului din Roman, unde este medic un fiu al aceluiaşi „mare Mîrzescu".—Cu această sumă orice gospodar face din nou un spital întreg, nu să restaureze cum s'a făcut.*

4) Calcă toate legile în fiinţă ca să poată muta ca medic primar de la Roman la Iaşi, pe acelaş fiu al „marelui Mîrzescu".

5) Trec şi la familia altui epitrop şi contra legilor nu fac de 4 ani concurs pentru locurile de medic secundar, ca să mai poată ţine pe cei vechi, între care se află soţia epitropului Puşcariu.

Pioşi donatori şi nenorociţi bolnavi! bucuraţi-vă că al treilea epitrop, D. Botez n'are încă rude de pus în budgetul Sft. Spiridon.

Noul director al şcoalei de Bele-Arte

In sfîrşit ministrul Haret a pus vîrf la toate! După ce a asmuţit autorităţile şcolare superioare contra şcoalei de Bele Arte de la Iaşi; după ce s'a amestecat în mod nelegal în felul de apreciare al consiliului profesoral în ceia ce priveşte aplicarea legilor, lucru în care consiliul profesoral e suveran, ministrul urmînd numai a lua cunoştiinţă: după ce şi-a trimes secretarul general să controleze arătările inspectorului Lupul Antonescul, în care n'avusese încredere deplină în felul cum a făcut şi condus ancheta; după ce, pe acelaş secretar general l'a trimis să asiste la clasificarea elevilor, să modifice chiar încheerile consiliului profesoral, aceasta contrar legii; în sfîrşit acelaşi d. Haret azi vine şi pune în capul şcoalei pe un novice în toate pe generosul M. Carp.

Mă rog la ce n'a utilizat *bărăţia* socialistă din Iaşi pe d. M. Carp!

L'a făcut revizor şcolar în vremea răscoalelor din 1907, pentru a da prilej clicei socialiste să ancheteze pe cîţi-va învăţători harnici şi buni, cum a fost Ciobanu de la Andrieşeni.

Din revizoratul lui M. Carp n'a rămas nimic, căci n'avea ce să rămîie.

L'a numit apoi director de studiu la şcoala militară, creîndu-i un loc anume în grad de major. Ce a făcut în aceasta nouă calitate? A alimentat presa locală cu anchetele provocate la şcoala militară, din care n'a eşit nimic de samă, ci numai insinuări şi calomnii.

Din această slujbă a eşit cu jandarmii, şi se înţolise omul într'atîtea că n'avea chip să se mîntue şcoala de dînsul.

Dar un generos nu putea rămînea aşa fără să fie utilizat. Ce ar fi făcut d. M. Carp numai cu postul de casier al „*Vieţei Romîneşti*"? De scris nu scrie mai nimic; doar ceva recenzii de cărţi, fără nici o valoare instructivă pentru publicul cetitor nici pentru autorul scrierii.

Dar iată că la orizon se ivea un caşcaval!

Ministerul Haret burzuluise şcoala de Bele-Arte; ori cît a căutat să îngroape pe unii profesori, a fost silit consiliul permanent să achite pe Atanasiu şi în contra directorului Bardasare n'a găsit nici o vină, aşa că consiliul permanent în încheerea sa nu opinează a i se lua direcţia ca o vină, ci ca o dorinţă pentru a se aduce linişte în şcoală.

Liniştea d. Haret a adus'o numind pe d. M. Carp! Ei acum să vedem pe frăţuţul de Sever Mureşanu, pe d. Gh. Popovici şi pe d-nii ceilalţi artişti, cari pot să se priceapă în ceva de la diriguirea unei şcoale de Bele-Arte.

Era o dată o ţigancă, care fiind dusă de telali la diferiţi stăpîni, ea nu voia să rămînă la nici unul, căci unuia îi trebuia bucătăreasă şi ea nu voia să facă bucate; altuia îi trebuia fată în casă şi ea nu se pricepea; într'un tîrziu s'a vîrît la o casă cu copii mulţi, căci ţiganca voia să fie *nemţoaică la copii!*

Aşa şi d. Carp a ajuns să fie un fel de nemţoaică la şcoli, bun la toate celea, de şi nici neamţ nu este, nici militar, nici pictor, nici popă, ci casier al revistei „Viaţa Romînească". **Stop.**

OAMENI ŞI LUCRURI

SUFLETUL ORB

„Mă întrebi ce mă face să sufăr, ce nenorocire a dat peste mine, de mi-am perdut firea. Ei bine, îţi voi mărturisi-o adu-ţi aminte că ai vrut-o.

„Imi-era sufletul cu totul îndurerat; la ori-ce tînguire auzită, o lume întreagă de gînduri mă năpădiau. Trecuse peste fiinţa-mi nenorocirea şi-mi sfîrtecase şi-mi zdrobise toate ascunsele cute ale mele.—Ea de asemeni, era cu totul în umbră. O împresurase din toate părţile, omul în care îşi pusese toate iluziile şi toate speranţele, îi fusese răpit de Nemilostiva şi acum lacrimi ferbinţi curgeau pe pămîntul răscolit.

„Cînd am zărit-o, buzele-mi îi spuseră vorbe de alinare, iar ea tresări: se mira că se găseşte în lume un om, care s'o înţeleagă şi s'o compătimească. Un imens val de recunoştinţă îi umplu sufletul.. Trecură lunile, iar recunoştinţa se schimbă în iubire. Eu, în care domnia o linişte de istrăvire, mă lăsai, cuprins de înduioşare, să plutesc în voia soartei.

„Trecură ani. Inaintînd zi cu zi, legătura aceasta ocupă o mare parte din viaţa-mi. Nu era frumoasă, nici nu avea vîrsta, în care trupul e pe pragul d'intre copilărie şi deplina desvoltare femeească. N'avea măcar acea rafinată eleganţă, pe care o dă averea. Totuşi, din cauza iubirei ei, din pricina bunătăţii, care părea în fiinţa ei, o legătură, din ce în ce mai trainică, îmi legă soarta de a ei.

O, dar sufletul pare că e orb! Incet, ea se îndepărtă de mine, cătînd aiures, nu iubirea, pe care n'o mai putea găsi acolo, ci o nehotărîtă plăcere,—voluptatea problematică a schimbărei. Ce-i păsea de trecut, de lumina duioasă, în care vroiam s'o învălui! Un stupid îndrugător de vorbe, cu graţii ridicole de babă cochetă, un advocăţel care umblă pe potecele fără sfîrşit ale procedurei, a cărei faţă roşcată e par'că muiată în sîngele atîtor nenorociţi, ce vorba lui cleioasă şi dulceagă îi osîndise să piară de foame, îi luă minţile.. O, sfîntă artă, iartămă!... Acum, totul s'a sfîrşit şi sufletul iar mi-i liniştit.

E oare aşa de orb, acest suflet, căci numai unei cecităţi se poate atribui schimbări ca aceasta? In acest caz carnea putea fi mulţumită, iar mintea înaripată de cel ce iscălise scrisoarea de mai sus. De ce dar soarta dă vieţei atît de ruşinoase meniri? De ce, cînd norocul atinge fruntea cui-va, fiinţa aceia să nu-i poată cuprinde aripile cu mînele, ci să-l lese a fugi către cerul lui, în care domneşte istrăvirea?

O, pofte bizare ascunse în suflet, o femee, copil năţîng şi fantasc, cîntat atît de atîţi poeţi, ce rău fără samăn faceţi omenirei! Voi puneţi tină în albastrul gîndului, voi rupeţi aripele înălţătoare, voi atrageţi către mocirlă dorurile cu avînt vulturesc, orbi copii ai fatalităţei — şi totuşi, voi robiţi omenirea.

Faust.

UN SFÂRŞIT

(NUVELĂ)

In tot cuprinsul împrejmuitor, fermei Lucas îi zicea „la Métairie"—fără să se fi putut spune anume pentru ce. Ţaranii legau de acest nume, o ideee de bogăţie şi mărire neasemuitoare, căci ferma era vastă, cea mai înbelşugată şi cea mai bine orînduită din partea locului.

Cinci rînduri de arbori trufaşi înconjurau ograda încăpătoare, ocrotind în potriva furioaselor vînturi a întinsului pomii gingaşi şi josuţi. Copacii ascundeau lungi clădiri acoperite cu ţiglă, în care se ţineau pîinile şi nutreţul, ocoale frumoase zidite în piatră, grajduri pentru mulţime de cai şi-o casă de locuit în cărămidă roşie, ce părea un mic castel.

Gunoiştile erau bine ţinute; cînii de pază îşi aveau culcuşele lor; prin iarba înaltă mişuna un popor întreg de paseri.

La fie-care prînz, cinci spre zece persoane: stăpîni, argaţi, servitoare,—îşi luau locul în jurul lunguţei mese din bucătărie, unde supa aburea în castroane mari de faianţă.

Caiii, vacile, porcii şi oile, în sfîrşit toate vitele erau grase, bine îngrijite şi curăţele. Lucas stăpînul, om înalt şi puţin pînticos, veghea asupra tuturor şi se gîndea la toate, făcîndu-şi zilnic obicinuitele sale tîrcoale prin bucate.

In fundul grajdului să îngrija un cal alb bătrîn, la care ţinea mult stăpîna şi voia să-l hrănească pînă a muri singur, pentru că-l crescuse de mic şi-i amintea multe.

Un băet de vre o cinci-spre zece ani, cu numele de Isidor Duval şi căruia mai scurt îi zicea Zidore, îngrija de acest nevolnic: îi da în timpul ernei porţia lui de ovăz şi de fîn, iar vara trebuia să-i schimbe pripônul—de patru ori pe zi, ca să poată avea iarbă proaspătă din belşug.

Animalul, aproape olog, îşi mişca cu anevoe picioarele sale grele, nodoroase la genunchi şi umflate de asupra copitelor. Părul său nesecelat, sămăna a lînă albă, iar genele lui lungi dădeau ochilor o înfăţişare tristă.

Cînd Zidore îl ducea la păscut, trebuia să-l tîrîe mai mult de funie, aşa mergea de'ncet. Indoit de şale, gîfîind argatul înjura, ciudîndu-se de a fi ajuns a îngriji de o asemenea gloabă.

Ceilalţi oameni ai fermei, văzînd mînia lui Zidore în potriva lui Coco, rîdeau, îi vorbeau în de obştie de cal, pentru a-l întărta.

Tovarăşii lui de aşişdereu îl necăjeau. In sat îi ziceau acum Coco-Zidore.

Băetul turba, nutrind în el dorul de a şi răsbuna pe dobitoc. El era slab şi înalt, foarte murdar, cu părul roş, des, aspru şi sbîrlit. Părea netot, vorbea gîngăvind, cu mare greutate, ca şi cum ideile nu s'ar fi putut forma lesne în capul lui bocciu de brută.

De multă vreme încă el se minuna, cum de ţin stăpînii pe Coco: se indigna cum de strică ei atîta hrană pentru o vită nefolositoare. De îndată ce nu mai munceşte, i se părea nedrept de a-l nutri, îi părea revoltător de a strica degeaba ovăsu', ovăs care costă aşa de scump, pentru o mîrţoagă neputincioasă. Adesea chiar, cu toate poruncile stăpînului Lucas, el economisa din hrana calului, nedîndu-i de cît jumătate din tain, potrivindu-l asemenea din fîn şi din aşternut. In sufletul lui nehotărît de copil ura creştea, ura ţaranului posac, ţaranului lacom, brutal şi învrăjbit.

Cu venirea venirea trebuia să schimbe pripônul dobitocului. Locul era departe. Băetul, din ce în ce mai înfuriat se ducea adesea la el, cu mersul lui greoi, trecînd printre holde. Oamenii de pe cîmp îi strigau în rîs:

— Ei, Zidore, spune lui Coco sanatate din partea mea.

El nu răspundea nimica; în treacăt

rupea din gardul viu cîte o nueluşă şi după ce muta calul şi-l vedea că paşte, s'aprooia de el tălhăreşte şi-l croea cu mlada peste glesne. Animalul cerca să fugă, s'asvîrlă. ca să scăpe de lovituri, învîrtindu-se în jurul ţăruşului ca într'o arie. Dar el îl pălea cu furie, îl gonea din urmă că vrăjmăşie, scrîşnind dinţii mînios.

La urmă pornea lenos, fără să se mai uite înapoi, în vreme ce calul îl petrecea cu privirea ochilor sei de bătrîn, gîfîind de atîta ropot. Şi el nu-şi lasa capul său alb şi ciolănos înspre iarbă, de cît după ce vedea perind în depărtare blusa albastră a slugei.

Cum nopţile erau calde Coco era lăsat să doarmă afară la cîmp acolo pe marginea rîului, în dosul pădurei. Singur Zidore se ducea să-l vadă.

Băetul îşi făcea de joacă aruncînd în el cu petre. Incerca de a-l chiti de la zece paşi, depe un povîniş. Cîte-o jumătate de ceas ţinea petrecerea, aruncînd din răstimpuri cu prund. Calul rămînea nemişcat, înlăţuit dinaintea duşmanului, şi privindu l într'una făr a-ndrăzni de-a paşte de cît cît îl vedea plecat.

In capul mojicului juca veşnic gîndul acesta :

„De ce să se hrănească un cal care nu face nimic ?“ Ii părea că răpciugosul acesta ticălos, fură mîncarea celor lalţi cai, răpea avutul oamenilor, bunul milostivului D-zeu, îl fura chiar pe el însuşi, pe el Zidore, care muncea din greu.

Atunci, puţin cîte puţin pe fie care zi, a prins a-i micşura şuşăniţa de iarbă, cei dădea mutînd priponul.

Dobitocul postea, se stîngea. topindu-se din ochi. Prea slab pentru a putea rupe legătoarea, întindea numai capul înspre iarba mare, verde şi lucitoare aşa de aproape de el, al cărei misos îl pălea, făr' a putea s'o ajungă.

Dar într'o dimineaţă lui Zidori îi veni o idee : aceea de-a nu mai schimba priponul lui Coco.

Cu toate acestea pentru a şi gusta şi mai mult răsbunarea, s'a dus la el.

Calul îl privea cu nelinişte. De data aceasta nu l'a mai bătut. Se purta nunumai în jurul lui, cu mînile în buzunare. La urmă s'a făcut chiar că i schimbă ţăruşul, dar el la împlîntat tot în aceeaşi bortă, pornind apoi, încîntat de născocirea sa.

Calul, văzîndu-l cá se duce, necheză pentru a-l rechema ; dar argatul o luă la fugă, lăsînd-l singur-singurel, legat bine acolo în vîlcea, fără un fir de iarbă la îndămînă. Inflămînzit, cerca să apuce din verdeaţa grasă, ce-atingea abia cu nările. Se lăsă în genunchi, întinzînd gîtul şi lungind buzele sale mari şi băloase în spre iarbă.

Toată ziua s'a necăjit, bătrînul dobitoc, făcînd sforţări grozave, sforţări fără nici un folos. Foamea îl mîntuia, ajungînd cu atît mai înspăimîntoare, cu cît verdeaţa împînzea toată priveliştea.

Zidore n'a mai venit de loc în ziua aceea, a rătăcit pînă sara, prin pădure, sbînţuindu se după cuibare.

A doua zi, s'arată iar. Coco, sdrobit, se culcase.aCum zăreşte băetul, se scoală, aşteptînd să fie schimbat.

Dar sluga nici nu s'atinge măcar de el. S'a apropiat numai, a privit lung la animal, l'a pălit c'un bulgăre în bot, feştelindu-i părul alb de ţărnă, ş'apoi a plecat şuerînd.

Calul se ţinu pe picioare, atît cît a mai putut vedea pe argat din ochi, apoi simţindu-şi prisoselnice toate încercările de a ajunge la iarbă, se culcă din nou, închizînd ochii.

A doua zi Zidore n'a mai venit.

Cînd s'a dus în dimineaţa următoare a găsit pe Coco mort.

Mulţumit de isprava lui, l'a privit mult, mirîndu-se numai că s'a sfîrşit prea pe neaşteptate. Il pipăe cu degetele, apoi ridicîndu-l de-un picior, îi dete drumul. Aşezîndu-se pe cadavru, rămase acolo nemişcat, făr'să gîndească la nimic, cu ochii aţintiţi în iarbă.

Se'ntoarce la fermă, dar nu spune nimărui de moartea lui Coco, căci voia să mai hoinărească încă, în orele cînd se ducea de obiceiu ca să-l mute.

A doua zi s'a dus să-l vadă. La apropierea sa, mulţime de corbi s'au ridicat de pe hoit. Nenumărate muşti sburau şi bîzîeau în jurul leşului.

Cînd s'a întors, a spus tuturor de întîmplare, dar calul era aşa de bătrîn, în cît sfîrşitul lui n'a pus pe nimeni în mirare. Stăpînul zise unor servitori :

— Luaţi hîrleţele şi faceţi-i mormîntul, acolo unde a închis ochii.

Pe locul acela, iarba nutrită de hoitul calului, a dat deasă, verde şi din belşug.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia“ primeşte abonamente de viligiatură cu :**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Conditiunile de admitere în scolile normale

Examenele de admitere în şcolile normale de învăţători şi învăţătoare pentru solve şi burse vor începe de la 23 August şi se vor ţine până la 9 Septembrie.

Concursurile pentru admiterea în şcolile normale de învăţători din Buzău, Bărlad, Craiova, C.-Lung, Galaţi şi Iaşi se vor ţine în localul acestor şcoale ; iar pentru şcoalele de învăţătoare din Craiova, Galaţi, Bucureşti, Tecuci şi Iaşi se vor ţine în localurile ce se vor desemna ulterior de ministerul instrucţiunii.

Sunt admişi pentru clasa I normală absolvenţii şi absolventele şcoalelor primare urbane şi rurale cu etatea de 13—17 ani împliniţi la 25 August a. c.

Pentru cl. III-a normală de băeţi, absolvenţii a 3 clase de seminar a căror vrîstă nu a trecut peste 19 ani, în momentul începerei concursului.

Pentru cl. IV-a normală posesorii de certificate de promovare din clasa IV-a de gimnaziu sau liceu ; iar pentru cl. IV normală a şcoalelor de învăţătoare absolventele primelor 4 clase ale şcoalelor secundare de fete.

Maximul de vrîstă e 19 ani.

Pentru cl. II—VI inclusiv se admit la concurs elevii solvenţi ai şcoalelor normale, cari au fost promovaţi la finele anului şcolar expirat, dacă au purtare bună şi sunt lipsiţi de mijloace.

Candidaţii trebue să aibă vedere bună, să fie desvoltaţi la corp proporţional cu vrîsta, să aibă ureche muzicală şi să nu fie atinşi de vre o boală ereditară.

Cererile de înscriere la concurs ale aspiranţilor la locurile vacante din şcolile normale de învăţători din Craiova, Cîmpulung, Buzeu, Bărlad, Galaţi şi Iaşi se vor adresa direcţiunilor respective pînă la 19 August.

Pentru şcolile normale de învăţătoare : „Elena Doamna“ din Bucureşti, „Mihail Sturza“ din Iaşi se vor adresa la ministerul instrucţiunei până la 10 August.

Cererile trebue să fie semnate de reprezentanţii legali ai candidaţilor (tată, mamă sau tutor) cu arătarea adresei lor precum şi cu aceia dacă candidatul se prezintă pentru solvă sau bursă.

Candidaţii trebue să prezinte actul de naştere ; acel de vaccină ; actul pentru dovedirea calităţei de cetăţean romîn ; certificatul de studii ; acela de purtare exemplară“ un certificat eliberat de percepţie şi vizat de ad-ţia financiară în care să se arate dările pe cari le plăteşte reprezentantul legal al candidatului precum şi un certificat doveditor de numărul şi vrîsta copiilor reprezentantului legal.

Ministerul acordă dispense de cel mult 6 luni în plus pentru candidaţii la şcoalele normale de învăţători, iar pentru candidaţii la şcolile normale de învăţătoare acordă dispense direcţiunile şcolilor respective.

Elevele solvente ale şcolilor primare din azilul „Elena Doamna“ vor fi primite să conlucreze cu orice vîrstă vor avea la terminarea şcoalei ; iar celor cari sunt orfane provenite din asistenţa publică nu li se va cere nici actul de naştere.

Litere-Ştiinţe-Arte

British museum din Londra a primit o sută cinci zeci de picturi japoneze şi chineze executate între secolul al 4 lea şi al 19 lea. D. Yoshio Markino comunică cu această ocazie într'o revistă engleză o scrisoare a celebrului artist japonez Hara.

„Vechile lucrări de artă japoneză se aseamănă une ori cu lucrările admirabile ale primitivilor italieni. Dar ele nu sunt absolut impresioniste, ele sunt subjective. Artiştii au imitat profund natura, au observat-o cu multă atenţie. După ce au imaginat mult ei au încercat de a se pune în locul obiectului representat şi numai atunci o operă de artă se realizează.

Nici fond, nici perspectivă în picturile lor şi culorile lor foarte simple n'au nici o analogie cu acele ale artei occidentale. In aceasta artistul pictează lucrurile aşa cum le vede, stabileşte o perspectivă, studiază o lumină sau o umbră, iată toată ştiinţa sa şi adesea din arta lui prea technică dispare dragostea de natura pe care în totdeauna o simte un artist japonez.

*

❑ A apărut *No. 3 din Vol. I a Revistei Ştiinţifice* „V. Adamachi“ cu următorul sumar :

A). *Articole de fond*

D. Pompeiu : D'Alembert, viaţa şi opera lui ; G. Bratu : Studiul Cometelor şi cometa lui Halley ; T. Lalescu : Teoria matematică a aeroplanelor (urmare) ; D. Hurmuzescu : Influenţa electricităţei asupra vegetaţiei ; A. Burada : Isomerie : I. Simionescu : Omul preistoric.

B. *Dări de samă, note şi informaţii.*

G. Bratu : Cometa lui Halley ; P. Painlevè şi Borel : Aviaţiunea ; G. Bratu : Cucerirea aerului ; Laubeuf : Submarine şi submersibile.

Sc. Grecianu Noile locomotive pentru trenuri grele a căilor ferate romîne ; Lallemand. Mişcările şi diformările scoarţei pămîntului ; Mihailescu N aminonaftalmida şi derivaţii săi ; Examenul electrolisei cu ultramicroscopul ; G. Spacu, Sinteza anhidridei azotoasen cu ajutorul arcului electric „Gullinau“ ; I. Borcea, Anton Dohrn şi staţiunea zoologică de la Neapole ; Buchwald şi Berliner : Un aliat contra moliei făinei ; Mazere. Surse petrolifere în Transilvania ; Un nou trascontinental american ; Lalescu : Conferinţele soc. politechnice Bucureşti ; Anuarul ştiinţific al României.

*

Un critic italian, Lisi Cipriani, a indicat, de curînd un izvor rămas necunoscut al lui Iuliu Cezar al lui Shakespeare. Aceasta ar fi tragedia Cezar al lui Orlando Pesceti publicat la Verona în 1534 şi de care Shakespeare a putut avea cunoştinţă Se găsesc scene originale, ale căror teme nu sunt nici de cum în Plutare, căruia Shakespeare i a dotorit atîtea documente pentru dramele sale istorice—scene reproduse aproape vers cu vers din Iuliu Cesar al lui Shakespeare. Nu numai coincidenţa verbală a termenilor întrebuinţaţi este remarcabilă dar de asemeni aproperea aceluiaşi stil declamatoriu şi grandelocvenţa italiană care se găsesc în textul englez.

*

Mare sgomot s'a făcut în presa europeană şi americană în jurul senzaţionalului match de box, care a avut loc zilele trecute la Reno în Nevada, între championul alb Jim Jeffries şi negrul Jack Johnson.

Peste trei zeci de mii de spectatori au asistat la această luptă, care s'a terminat prin victoria negrului, şi din a cărei cauză s'au provocat încăerări sîngeroase între Americani şi Negri. Pariuri considerabile se făcuseră cu această ocaziune. Cît despre „onorariul“ învingătorului“ se vede că tocmai mic n'a fost prin faptul că Jack Johnson a luat 378750 lei pentru premiul propriu zis, 765000 de lei plătiţi de o întreprindere cinematografică, fără a mai vorbi de un viitor turneu atletic subscris de pe acum prin contract cu o leafă de 500000 de lei !

Detaliu curios : Dacă negrul ar fi fost învins, ar fi luat exact suma de 1752775 franci şi albul ar fi luat 2,956,525 !

INFORMATII

❑ **Din Huşi**.—D. C. Lupu magistrat stagiar la ocol. I rural Huşi a fost permutat *fără cercre* la Mahmudia în Dobrogia !

Telegraful cînd a adus eri ştirea aceasta, a făcut să tresară multe inimi din Huşi. Intăiu a rămas uşurat serjentul din pont de la d. prefect Corbescu că a fost scutit pe viitor să mai care servitoare de prin-prejur.

Insuşi servitoarele au rămas uşurate, căci d. magistrat plătea mai rău ca o ordonanţă, crezînd a face abuz de putere, în virtutea contractului de locaţiune.

Iar mai pre sus de toate societatea Huşană a fost satisfăcută, căci e de ajuns de 3 ani de zile de cînd familia Lupu se întronase la Huşi ca în satul lui Cremene.

Cu mutarea d-lui C. Lupu se va închide şi procesul de batae intentat d-lui C. Cozma, iar dosarul va rămînea ca o pildă ori a moravurile inaugurate la Huşi de Lupişti.

❑ Marţi vom sosi prin Iţcani, 20 de învăţători din Bucovina, care se vor duce la Constanţa, spre a participa la congresul general al învăţătorilor, care se ţine în zilele de 14, 15 şi 16 Iulie.

❑ Comandamentul de armată a fost înştiinţat că către marele stat-major, că miliţienii, rezerviştii şi concediaţii, care nu s'au prezentat la viza livretelor, sunt şi ei amnistiaţi de ori ce pedeapsă, prin decretul de la 7 Aprilie a. c.

❑ Sesiunea curţilor cu juri din Suceava şi Tutova, s'a închis eri.

D nii consilieri Grigoriu şi Porfiriu, cari au prezidat aceste curţi, s'au reîntors în localitate.

❑ Eri după amiază, ministerul industriei şi comerţului a cerut telegrafic camerii de meserii, să răspundă dacă în Iaşi se găsesc lucrători tipografi disponibili.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna“, Iaşi str. Moţoc.

❑ In urma marelui succes obţinut Duminica trecută de pilotul Osmont, un nou sbor va avea loc, după cererea generală, Duminică 11 Iulie.

Pentru al doilea sbor, preţurile vor fi populare : loja 25 lei, tribunele 3 lei, incinta loc rezervat 2 lei, întrarea generală 1 leu. Automobilul 25 lei, trăsura cu un cal 12 lei, trăsura cu doui cai 20 lei, bicicliştii 4 lei. Persoanele care vor cumpara bilete de intrare generală până Sămbătă seara, vor plăti numai 75 bani, iar în ziua zborului 1 leu.

Osmont va face Duminică frumoase figuri în sbor şi va lua şi pasageri. Foarte multă lume din provincie va sosi Duminică, pentru a asista la sborul lui Farman.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei, se va reîntoarce din concediu în primele zile ale lunei August.

❑ O nouă consfătuire a stariților mănăstirilor din eparhia Moldovei, va avea loc în primile zile ale lunei August, la Mitropolie.

❑ După noile instrucţiuni date de ministerul de răsboiu, recensămîntul rechiziţiilor şi clasarea animalelor, se va începe la 1 Septembrie.

Comisiile de recensămînt vor fi constituite cel mai tărziu până la 20 August ; vor lua parte la lucrările comisiunilor, în comunele urbane, un delegat al districtului de recrutare, iar în comunele rurale, şeful de garnizoană.

❑ D. Vercescu, directorul general al închisorilor, va inspecta la sfîrşitul lunei aceştia, penitenciarele din Moldova.

❑ Soldatul Prisacariu Const. din reg. 27 Bacău, aflîndu-se la Botoşani, pentru a merge spre regimentul său s'a suit în tren fără bilet, ascunzîndu-se sub o bancă. Intre staţiile Bucecea-Vereşti fiind descoperit de şeful trenului N. Vasiliu, acesta îi ordonă să treacă într'un alt vagon. Pe cînd soldatul voia să treacă în acel vagon, face o mişcare greşită şi cade jos din tren, rănindu-se grav. Un cantonier l'a găsit şi transportat cu trenul următor la Botoşani, unde pacientul a fost internat în spitalul militar.

❑ Ministerul de interne a trimes prefecturei de judeţ, o circulară, prin care cere să i se comunice, în cel mai scurt timp posibil, care este numărul muncitorilor agricoli romîni, care au fost întrebuinţaţi la munca cîmpului în anul curent 1910, în acest judeţ, prin intermediul prefecturii.

❑ Din cauză că la direcţia generală a serviciului sanitar, primeşte necontenit cereri de admiteri la examen de fine de an, la şcoala de agenţi sanitari a persoanelor care nu au putut urma regulat cursurile acestor şcoli, în vedere că examinele încep la 1 August s'a dat autorizaţie ca d-nii medicii primari să pue în vedere tuturor că dacă întrunesc condiţiunile specificate mai jos să adreseze cererile însoţite cu acte direct uneia din cele două şcoale, Craiova sau Galaţi, arătîndu-şi adresa exactă spre a li se putea pune în vedere, dacă sunt sau nu admişi la examene.

Iată şi condiţiunile :

1) Etatea de cel mult 30 ani.

2) Sănătatea robustă constatată de medicul primar al judeţului.

3) Să ştie bine citi şi scrie.

4) Să fi avut cel puţin un an de serviciu ca infirmier militar sau vreunul din spitalele civile. In acest din urmă caz va prezinta un certificat liberat de medicul primar ai spitalului sub care a servit constatator al aptitudinelor lor.

5) Să aibă o purtare bună.

6) Să fie sătean.

Cei care posedă o inteligenţă şi pregătire culturală excepţională pot fi scutiţi de condiţiunile de la punctul 4.

Agenţii sanitari fără titlu (provizorii) cu un serviciu de cel puţin un an ca agenţi.

❑ Societatea de gimnastică, sport şi muzică face mari pregătiri pentru serbarea ce va avea loc Sîmbătă 10 Iulie, în grădina Copou. Vor fi neîntrecute jocuri de artificii, bataie cu flori, aeroplane etc, precum şi alte suprize plăcute şi distracţii.

SPECTACOLE

— Noul program al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza Vodă, cuprinde bucăţile cele mai splendide atractive.

In bogatul program din astă-seară se cuprinde, între altele „Martira din Pompei“, o emoţionantă dramă, interpretată admirabil şi ale căreia scene te înduioşează pînă la lacrimi. E de notat că cei mai de samă artişti ai Parisului ţin rolele din această emoţionantă dramă.

„Un voiaj în munţii Alpi din Franţa“, e un film luat după natură, din cele mai atractive. Ai impresia, în adevăr, că te afli în Alpi, care sunt redaţi de la poalele lor şi pînă la cele mai mari înălţimi.

Programul mai cuprinde apoi : Micul adaptat, dramă, Greutatea recunoştinţei, comedie ; Conştiinţa împacată, mare dramă de actualitate ; maşina unde se fabrică pui, comedia, precum şi alte drame şi comedii şi bucăţi sportive, după natură şi umoristice.

DIVERSE

— Iată programul marei serbări, ce va avea loc Sîmbătă seara la Copou şi organizată de societatea de gimnastică, sport şi muzică :

Mare batae de flori, Poşta americană, Rachete, O baterie de 6 candele, Un buchet, Morişca dublă, Rozeta cu şapte morişti, Soarele fix cu sateliţii, Buchetul magic, Candelele Romane, Cometa Halley, Cascada Neagră, Şerpele boa, Piramida feerică, Teatru de varietăţi, Alergări în saci şi pe jos, Declamaţii, Cinematograf, Roata norocului, Ruleta la Monte-Carlo, Şatra ţigănească, Vandalismul de la Pireu în miniatură, Şansonete populare cîntate cu acompaniament din chitară. — La ora 11 un frumos balon „Zeppelin“ îşi va lua sborul fiind urmat de un aeroplan „Farman“. — La ora 12 se va alege regina serbărei. — Crîşma ţărănească. — Mare Bazar, cuprinzînd obiecte de valoare. — Muzica comunală va distra publicul.

— Sîmbătă seara va avea loc la grădina berăriei „Zimbru“ din Păcurari, o frumoasă serbare organizată de societatea veteranilor, grade inferioare.

Serbarea promite a avea mare succes.

— S'a cerut autorităţilor locale urmărirea şi prinderea următorilor indivizi : Tudose Nicolae, urmărit de parchetul Tulcea, pentru bancrută ; Gilsen Jules şi Saublens Celine Delphine, ambii urmăriţi de parchetul din Brăila, primul pentru delapidare de bani publici, iar cea de a doua pentru tăinuire ; Banack Cazimir şi Dicevschi Stanislav, dezertori ruşi, dispăruţi din oraşul Tulcea ; Gavrilescu Ion, dispărut de la patronul său Niţă Marinescu, frizer din Galaţi.

— In ziua de 22 Iulie, se va ţinea la prefectura de judeţ, pentru a treia oară, licitaţia publică, pentru aprovizionarea cu petriş a şoselelor vicinale şi comunale : Podul Iloaiei—Holiu—Hoiseşti—Păuşeşti ; Feteşti—Podul Iloaei ; Sineşti—Popeşti — Podul-Iloaei ; Cucuteni-gara — Cucuteni ; Sculeni — Popricani—gara Larga ; Iaşi—Bălăşani ; Lungani—Goeşti ; Bosia—Minzăteşti şi Costuleni—Prisacani.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizează cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, clorо-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent ; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa,** table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte ; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti : la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi : *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Generoșii d-lui Stere continuă să se căpătuiască în mod extra-ordinar.*

D. M. Carp, profesor de limba latină, care a fost expediat din funcția de director de studiu al liceului militar, a fost numit director al școalei de Belle Arte.

D. Carp nu știe a trage o linie dreaptă, dar a fost numit director la Belle-Arte, fiind-că se crede a fi cel mai frumos mol dovean.

❑ *S'a publicat în ziarele colectiviste, că spitalul Pașcanu a fost mărit cu 40 metri.*

Adevărul este, că i s'au dat patru paturi mai mult. Mulțime de bolnavi, care s'au prezintat ieri la acel spital, au fost alungați.

❑ *După cît știm, M. M. L. L. Regele și Regina, vor fi găzduiți la toamnă cu ocazia vizitei ce o vor face,—în palatul mitropolitan, iar principii moștenitori și micii principi la comandamentul corpului IV de armată.*

❑ *Eri s'au vîndut în Iași patru sute vagoane grîu cu 1460 lei vagonul.*

Cumpărătura s'a făcut de casa Nelken Löbel.

❑ Un ziar liberal, anunțînd numirea d-lui M. Carp în postul de director al școalei de Belle-Arte din Iași, observă că numirea s-a făcut în locul d-lui Em. Bardasare, care a fost destituit.

Nu este adevărat, că d. Bardasare ar fi fost destituit, Consiliul permanent, motivînd hotărîrea sa, spune că d. Bardasare urmează a fi *înlocuit* în interesul aducerei ordinei în școală *dar nu ca pedeapsă.*

In ce privește pe profesorii Popovici și Mureșianu, judecata a constatat, că ambii, prin purtările lor, au aruncat discreditul asupra școalei și li-a aplicat cenzura pe timp de zecezile.

Acesta este purul advăr.

❑ Mai mulți rău voitori au pus în circulație tot felul de svonuri tendendențioase, căutînd să compromită renumele societății ce economie și împrumut din Tatarași.

Toate svonurile lansate sunt opera unor rău voitori. Aceste svonuri nu prind, și dovada e că societatea activează lucrările și face operațiuni bune ca și pînă acum, fiind condusă de un comitet, compus din oameni cinstiți și capabili.

Societatea de economie din Tatarași va continua operațiunile, în ciuda rău voitorilor, care văd cu ochi răi prosperarea ei.

❑ Locatariii de pe strada Apeduc au cerut administrației comunale să li se lumineze strada cu electricitate.

❑ **De două zile se află în localitate, d. inginer Papadopol, de la ministerul lucrărilor publice, care însoțit de d. prefect Krupenski și de inginerul șef al județului inspectează șoselele din județ.**

❑ D. dr. C. Popescu, inspector sanitar, a fost însărcinat să supraveghieze măsurile de carantină contra holerei din punctul Ungheni.

❑ Cu începerea de la 17 Iulie st. n. a. c., se percepe ca diferență de curs la mandatele postale internaționale 50 bani la suta de lei.

❑ **S'a prelungit încă cu două luni, termenul până cînd birjarii să-și înjghebe cai mai buni.**

❑ D. Păduraru și M. Bodron, pădurari la moșia regală Poeni, au fost decorați cu medalia serviciul credincios cl. II-a.

❑ D. Cimbru, inspectorul poliției din Iași, va stărui să fie mutat de aci.

Clima Iașului nu prieste d-lui Cimbru.

❑ D. colonel Cristodulo Georgescu, a obținut un concediu de o lună de zile.

❑ **Următoarea mișcare s'a făcut printre notarii din județul Iași: d. Gheorghe Pascaru, actual notar clasa II suplinitor la Fîntînele, transferat în aceiași calitate la Fîntînele, în locul d-lui V. Mohoreanu, transferat la Țiganași; d. Gh. Obreja, numit notar cl. I provizor la Fîntînele în locul d-lui Gh. Pascaru.**

❑ **Pentru a veni în ajutorul societății „Coloniile școlare", Casa școalelor a donat suma de 800 lei, iar administrația comunală 800 lei.**

❑ **O ploae torențială căzînd alaltăeri asupra satului Dumești, a cauzat mici stricăciuni semănăturilor.**

❑ **După situația cassei de economii a statului, în secția Iași, se aflau în cursul lunei Martie, în circulație 8166 librete, din care au fost anulate 171, rămînînd 7965, în sumă totală de 2.040.952 lei.**

❑ **Actualminte în orașul Iași, se găsesc 2000 cazuri de febră aftoasă.**

❑ **D. dr. V. Grigoriu, medicul dispărțirei a IV a a obținut un concediu de 30 de zile.**

D-sa va fi suplinit de d. dr. Milian.

❑ **Consiliul de higienă al orașului se va întruni în ziua de 15 Iulie, seara, în ședință ordinară, cînd va discuta mai multe chestiuni.**

O afacere senzațională

Cazul d-șoarei Paulina Szakmary.—Provocarea unui nenorocit avort.—Cum s a procedat.—Avizarea parchetului.—Cercetările.—Autopsia cadavrului.—Amănunte senzaționale.

In numărul nostru de alaltă eri, printr'o notiță, anunțasem că parchetul a fost sesizat de o afacere gravă și senzațională, petrecută în localitate. Era vorba de cazul d-șoarei Paulina Szakmary, din str. Sf. Teodor, a cărei moarte survenise, după cum spuneam, în condițiuni curioase.

In adevăr, moartea neașteptată a tinerei femei, stîrnise mirarea tuturora, cînd știut era că d-șoara Szakmary nu fusese bolnavă.

D-șoara Szakmary a murit însă în urma unui avort ce i s'a provocat, de cine încă nu se știe, căci așa e în orașul nostru, mai ales în cazuri de acestea, totul se învăluie în mister.

Dar, să narăm faptele, așa cum s'au petrecut.

In ziua de 1 Iulie d. dr. mamoș Goldștain fusese chemat de urgență la locuința d-șoarei Szakmary, care probabil fusese apucată de dureri.

Duminică noaptea, d. dr. Goldștein a fost chemat din nou, spunîndu-i se că d-șoara Szakmary era într'o stare gravă.

D. dr. Goldștein pleacă la locuința din strada sf. Teodor, împreună cu d-na Elena Ciornei, moașa dispărțirei I-a. Ajutoarele date însă, erau prea tărzii, căci, probabil, avortul fusese deja provocat. Fatul a fost născut mort și în zorii zilei, mama avu o mare hemoragie, după care încetă din viață.

*

Parchetul după ce a fost sezizat Luni de acest caz, d. prim-procuror Adam Bercea a dispus să se facă autopsia cadavrului.

Eri la oarele 4, corpul defunctei a fost transportat la morga spitalului Sf. Spiridon, unde d. dr. Al. Grossi, ajutorul medicului legist, în fața d-lui prim-procuror Adam Bercea, a procedat la autopsiarea cadavrului.

Rezultatul autopsiei a fost că:

S'a constatat că moartea d-șoarei Szakmary a provenit în urma unui avort provocat.

Hemoragia a fost așa de mare, în cît, în tot corpul defunctei nu s'a găsit nici cea mai mică cantitate de sînge.

Fătul, născut mort, care era în a 5-a lună, prezinta la umăr două înțepeturi, ceea-ce dă de bănuit că provocarea avortului, s'a făcut prin punctie, întrebuințîndu se sonda.

După facerea autopsiei cadavrul a fost transportat înapoi la locuința din strada Sf. Teodor.

D. dr. Al. Grossi și-a depus astă-zi la parchet raportul autopsiei, precum și concluziile.

*

Luni, după ce parchetul a fost sesizat, d. prim-procuror Adam Bercea a făcut oare cari cercetări, luînd interogatorul oare-căror persoane.

Aseară, la orele 9, d. prim-procuror s'a dus la locuința defunctei Paulina Szakmary, din strada Sf. Teodor. D. prim-procuror a luat cîte un interogator surorilor și fratelui defunctei.

Pînă în prezent însă nu se știe cine a provocat nenorocitul avort. Sunt însă mai multe bănueli.

Parchetul continuă cu cercetările.

❑ **In intervalul de la 1—7 Iulie, s'au constatat în oraș următoarele cazuri noui de epidemii: 1 caz de scarlatină, 2 de difterie, 1 tusă convulsivă, 4 febră tifoidă.**

❑ **Pe trotuarul din fața spitalului Pașcanu, stăteau eri, zăcînd, mai mulți suferinzi, care veniseră să fie primiți în spital, spre a recapata sanatatea.**

Nenorociții însă, din cauza lipsei de paturi, n'au fost primiți și stăteau pe trotuar de implorau mila trecătorilor.

Epitropii sf tului Spiridon se pot mîndri cu ceia ce fac.

❑ **Administrația comunală a început să amenajeze lazaretul din casele din mahalaua Nicolina.**

Acest lazaret va fi la dispoziție în cazuri eventuale.

❑ **D. N. Gane, primarul lașilor, a obținut un concediu de 30 de zile.**

D-sa își va petrece concediul la Slănic.

❑ Fie-care „citește" cu plăcere ziarul însuflețit „Pathé-Journal". El ne redă evenimentele zilei din toate continentele globului, mai avînd avantajul de a fi „citit" și de acei cari nu știu să citească. Acest ziar rulează regulat în fie-care săptămînă pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru și recenta apariție care se desfășoară astă-seară Joi 8 Iulie, în noul program, cuprinde în rubricile sale animate: 15,000 lucrătoare, studente, doctorese, etc. cer dreptul de vot la Londra. O muzică, alcătuită de femei, întoană marșuri, în fruntea colosalei procesiuni. — Inmormîntarea victimelor Submarinului Pluviôse, coroanele, cortegiul, etc. — Noul sport la Berlin, alergări de întrecere pe jos. — Cursele de cai la Paris. — Țarul și Țarina Bulgariei vizitînd Parisul etc. etc.

Noul program de astă-seară Joi — absolut nou în toată întregimea lui — cuprinde apoi „Salome", mare reconstituire din istoria antică, interpretată de artiștii teatrului regal din Italia cu diva Vittoria Leppanto în rolul titular. Comedii splendide: Femeea în cufăr, Sfîrșitul lumei și Cometa Halley, o persiflare la prezicerile astronomilor; Mi-a dispărut nevasta, etc. Frumoase vederi după natură din Italia: Sorento, Insula Capri (golful Neapole) și multe scene teatrale complectează noul și incomparabilul program de astă seară Joi.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Matineul de Duminică 11 Iulie va începe excepțional la 3 ore ziua și se va sfîrși fix la 5 ore p. m.

❑ Protoeria județului a trimis tuturor preoților din oraș și județ un formular, spre a-l complecta cu date, spre a servi la formarea unui stat personal în serviciul eclesiastic administrativ.

Acest formular va trebui înaintat protoieriei cel mai tîrziu în 15 zile de la primirea lui.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 8 Iulie

Starea M. S. Regina

București.—După ultimile știri sosite din Sinaia, starea M. S. Regina e cît se poate de bună.

Suverana a început să facă preumblări.

Principele Ferdinand la Brăila

Brăila.—A. S. R. Principele Ferdinand și A. S. R. Principele Carol au sosit eri aci, pentru a lua parte la o mare vînătoare, fiind însoțiți de d-nii căpitan Manu și dr. Antipa.

Aseară s'au urcat pe Yachtul „Ștefan cel Mare" și au făcut o călătorie pe Dunărea. Noaptea au petrecut'o în vagonul princiar, care a rămas în gară.

Azi dimineață A. A. L. L. au plecat spre Tulcea.

Consiliul de ministri

București.—Se dă o deosebită importanță consiliului de miniștri care se ține azi după amiazi.

Un fruntaș liberal a declarat că consiliul de miniștri va dura cel puțin două ore, de oarece se va discuta situația sub care se va prezenta guvernul la toamnă.

Greva tipografilor

București.—Greva lucrătorilor tipografi continuă, din cauză că nici până astă-zi lucrătorii n'au căzut la înțălegere cu patronii.

Azi dimineață o delegație a lucrătorilor s'a prezintat la ministerul industriei și comerțului, iar apoi s'a prezentat și o delegație a patronilor.

Aceștia din urmă au declarat că nu vor sta de vorbă cu lucrătorii, pînă cînd aceștia nu vor relua lucrul. Numai atunci vor putea începe tratativele.

Lucrătorii însă refuză de a relua lucrul, înainte de a tranșa cu patronii, așa că greva continuă.

Revolta soldatilor din Galati

Galați. — Comandamentul III de armată a orînduit o severă anchetă în afacerea revoltei soldaților de la spitalul militar.

S'au făcut mai multe arestări.

Incăerări la Casablanca

Berlin.—Societatea de cablograme află din Tanger, că o încăerare s'a produs la Casablanca între soldații francezi și trupe de poliție spaniole, ajutate de civili. Un soldat spaniol a fost ucis cu un foc de revolver de un civil; mai multe alte persoane au fost rănite de focuri de revolver.

Comitetul secret din Turcia

Constantinopol.—Să afirmă în cercurile turcești că un fost mare vizir a avut conducerea superioară a comitetului secret. Poliția a operat noui arestări printre cari aceia a cîtor-va ofițeri scoși din cadre. Alte arestări ar fi iminente.

Să spune că mulți deputați ar fi compromiși în această afacere.

Parlamentul ungaresc

Buda-Pesta—Vorbind în discuțiunea la mesagiu, d. Iusth s'a plîns de abuzurile electorale ale majorității.

D-sa a criticat cu asprime guvernul, care nu are putere să apere drepturile și interesele ungariei și zice că sufragiul universal este singurul mijloc spre a se îmbunătăți situațiunea.

Discursul d-lui Iusth a fost primit cu lungi aplauze din partea stîngă, a provocat însă întreruperi violente din partea deputatului Montbach, căruia d. Iusth i-a trimes martori.

Mulțumiri guvernului Italian

Roma.—Incidentul din Pireu fiind tranșat în chip satisfăcător, prin cooperarea Italiei, guvernele romîn și grec au exprimat vii mulțumiri guvernului Italian.

Imparatul Wilhelm la Viena

Viena.—Imparatul Wilhelm va sosi la 20 Septembrie, spre a prezenta personal felicitările sale, Imparatului Frantz Iosef cu ocazia aniversărei de 80 ani de la nașterea sa.

Imparatul Wilhelm va sta aci probabil două zile.

Ploi torențiale

Chișinău.—In urma ploilor torențiale căzute asupra orașului, casele din cartierul de jos al orașului a fost inundate cu apă și locuitorii au trebuit să scape prin ferești. Podurile sunt acoperite cu apă, multe case s'au prăbușit.

Congresul învățătorilor

Constanța.—D. C. Ionescu-Lungu, președintele „Asociației învățătorilor", a primit aderări la congres, de la învățători din toate colțurile țărei. Număr congresiștilor va fi cu siguranță de peste trei mii. Au fost invitați din partea asociației să ia parte la congres, toți directorii și directoarele de școli normale, precum și toți directorii tuturor revistelor pedagogice din întreaga țară.

De oare ce congresul se ține sub auspiciile „Asociației generale a învățătorilor", biuroul congresist va fi format din membrii comitetului de administrație al asociației.

La acest congres se va lua hotărîrea ca pe viitor să nu poată participa la congresul învățătorilor de cît exclusiv membrii asociației. Cu chipul acesta, toți învățătorii se vor înscrie în asociație, care este de cel mai mare folos pentru revendicările învățătorilor.

In cazul cînd nu se vor găsi săli încăpătoare la Constanța pentru ținerea congresului, ședințele se vor ține în vre-o grădină unde se va construi un cort conrespunzător imensului număr al congresiștilor.

După toate probabilitățile, la anul viitor congresul învățătorilor se va ține la Ploești.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.30	
Urdă dulce	1.30	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente pentru **Arhitecți** și **Forestieri.**

Se atrage deosebita atențiune d lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze și germane la cerere.

Depozit permanent la

„Romînia Muzicală.—Iași„

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.

Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

Prima Fabrică de Ape minerale din Iași

— Strada Ghica-Vodă No. 37, (Casele foaste Corjescu) —

Autorizată de Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul și conducerea d-lor asociați D. Cădere chimist-expert și dr. I. Țaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia și Stînca

Apa care servește la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează și filtrează, și nu se dă în consumațiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătați de la începutul fabricărei pînă la eșirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare și mai sistematic aparat de distilare.

Compoziția chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri iginiști așa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia,** înlăturînd **constipația** și **acreala.**

Intrebuințarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** și le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica servește la domiciliu, procurînd ori ce cantitate.

Pentru prețuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele și renumitul Magasin de coloniale I. ERMACOV din Piața Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu și en gros.*

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficat, Gută, Rinichi şi Desinterie** —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu**

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER BUCUREŞTI**

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani

(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

FONDOIR pérrosé

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles

Prix : **20f**

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. **0f 20**

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1234 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigeare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţiilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. şi 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 2-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştigă în caz fericos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	4,00
1/4	Un sfert	Lei	8,00
1/2	Una jumătate	Lei	16,00
1	Loz întreg	Lei	32,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
2,50	5 lei	10 lei	20 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII. — No. 1058 Sîmbătă 10 Iulie 1910

CELE TREI PRINCIPII

Inț schițarea ce a făcut'o șeful partidului asupra reformei electorale, pentru a se stîrpi nedreptățile legale și a se asigura alegătorilor mai multă dreptate, a pus ca normă în discuția comisiei electorale trei principii.

Să le desvoltăm.

Intăiu e *independența colegiilor electorale față de guvern.* Dacă reforma ce se cere și care se va face, va fi chemată a știrbi această neatîrnare, și nu o va garanta, reforma va fi rea. „Acest lucru, care s'a căpătat cu „atîta greutate, și care ca ori-ce plantă „plapîndă, trebue întărit și sprijinit, „nu trebue sacrificat la nici o utopie, „la nici o iluziune, la nici o dorință „de a face mai bine".

In adevăr, în acești 2 ani din urmă colegiile noastre electorale au făcut minuni. Succesul ce noi, conservatorii-democrați l'am cîștigat mai în fie-care colegiu e un indiciu că alegătorul romîn s'a deșteptat și că legea electorală în procedura ei e bună. Un guvern, numai că-i guvern, nu se mai poate bizui pe alegător. Secretul votului garantat, interesul lui lezat, tu guvern rămîi descoperit și alegătorul nu mai știe de frică.

Dacă legea a adus aceste urmări bune, nu mai puțin și lupta între partide și înființarea unui al treilea partid a rîdicat valoarea alegătorului romîn. Dacă legea se va perfecționa, dacă partidele vor lărgi cercul lor de activitate la toți alegătorii actuali și la cei ce vor mai fi în viitor, rezultatul nu va fi rău. Și chiar dacă momentan ar fi unele slăbiri, nu se poate da îndărăt de la unele bunuri cîștigate. Partidele să nu fie compuse din diletanți, ci întregul stat major să lucreze și atunci vom avea și la țară și la tîrg, între lefegii și mai ales între rurali foarte multă încredere.

Dacă țara romînească a fost și este guvernamentală cu puțini, nu va fi guvernamentală cu mulți, cînd acea mulțime își va vedea interesele sale rău legiferate și rău diriguite. Astă-zi această țară *reală*, care nu-i legală, tot se agită, dar fără răspundere de sine; mîne cînd va deveni legală agitarea sa nu va fi anonimă, și fără răspundere, ci și va cîntări pașii săi, ea singură avînd a trage urmările actelor sale.

In lupta pentru menținerea independenței colegiilor electorale stă și se discută, dacă ar fi bine a se contopi țărănimea de la col. III *direct* cu colegiul I, ori burghezimea colegiului al II? Urmărind evoluția legilor electorale, nu e nimic anormai, că dacă un liberal anarhist în tinerețe abia a izbutit să unească col. I cu al II la 1884, astă-zi un conservator-democrat să ceară și el tot unirea col. I cu al II în 1911. Intr'acolo mergem. Nu că astă-zi țărănimea n'ar putea fi independentă, dar nu o lasă autoritatea să fie independentă.

Noi ne facem o idee nu în totul exactă despre spiritul de neatîrnare al col. III. In foarte multe dăți, partidele părăsesc lupta la col. III. Se dă lupta la col. I; nu reușește; părăsește și col. II și al III. Asta e tactica. Asta arată că noi nu avem politicieni, cu adînci legături în colegiile electorale, și care să țină a fi expresia acelor colegii.

Acum partidele părăsind luptele la col. II și al III din slăbăciunea lor, au întors răul și-l aruncă în spetele colegiilor. Ultimele alegeri au întors lucrurile. S'au cîștigat 7 scaune la col. II de Cameră și Senat, deci cu alegători mai slab pregătiți în puterea lor de rezistență față de guvern. De ce? Pentru că partidele și au pus tot interesul și au reușit. Chiar junimiștii și-au măsurat puterile în Capitală și au atins mia de voturi întrecînd guvernul!

Și de ce partidele nu poartă interes micilor alegători rurali? Avocații n'au interes de a se deplasa cutrierînd satele; medicii nici atîta; proprietarilor nu le dă mîna să se scoboare în bordeiul țăranului, căci, zic, că le-ar da nas. Și apoi și întocmirea cu delegații surpă ori-ce acțiune politică, întru cît delegatul e un alegător inventat pentru o cauză și inconștient de rolul lui.

Eu unul personal și-i crede că e o mai mare afinitate între proprietatea mare teritorială și cea mică ca atingere politică, căștigînd și una și alta prin lucrarea împreună. Ce deosebire sufletească e între răzeșimea mijlocie ce votează la col. III direct și alții de ai lor, care votează la col. I? Nici una. Dar atîta că asta din urmă e mai interesată și mai venală, dar nu mai rezistentă. Punîndu-i pe toți la un loc, vei da putință unei alte selecțiuni între ai lor și departe de a eși la iveală cei mai interesați vor ieși cei mai iscusiți. Ar avea prilej și ei să aleagă mai mulți deputați, nu numai 38 ai lor, ci și cei 76 de la colegiul I; și atunci implicit ce interes n'ar avea partidele să cultive această răzeșime rurală, care e inima și temelia țării!

Și mai cred, că chiar în interesul marei proprietăți e această unire, dacă marea proprietate nu e numai un fel de bursă rurală, ci îndeplinește o funcțiune socială, proprietarul va fi o forță mai mare diriguind răzeșii lui, satul lui, de cît așa rupîndu-l din sinul lor.

Iar dacă partidele vreau în mod sincer ca independența s'o sprijine pe avere, nu pe carte, pe pămînt nu pe slujbă, pe țărănime nu pe burghezie, aceasta este calea cea mai indicată.

Mă fac forte, de a dovedi, că dacă noi tîrgoveții am cunoaște mai bine sufletul țăranilor și deci partidele politice i-ar onora cu atenția lor, acolo ar găsi piatra statorniciei și a neatîrnării, căci el nu atîrnă de cît de cer și D-zeu, iar nu de mașina statului.

Trebue să ne știm prețui poporul, căci în vlaga lui stă vlaga noastră și din rodul pămîntului și din brațele lui ne-am croit independența și Regatul.

Despre celelalte 2 principii mai pe urmă.

Gh. Ghibănescu

Jafurile de la Sf. Spiridon

Ultima măsură a Epitropilor, acea de a închide Spitalul pe timpul verei a trecut peste marginea căldărei. Un tîrg întreg și toată populația rurală a Moldovei, pentru care la ocazii se fring în două de durere guvernanții noștri, va rămîne jumătate de an fără spital. Măsura aceasta smintită nu este din nenorocire de cît începutul tristului sfîrșit, la care va fi dusă Epitropia de către cea mai cinică administrație. Nu știi dacă trebue să taxezi ca cinism sau ca inconștiență lipsa absolută de durere pentru banul ce administrează. Dacă un particular și-ar administra averea în modul cum administrează Epitropii banul lasat pentru bolnavi, rudele l'ar pune sub interdicție. Această interdicție suntem datori s'o cerem în numele tîrgului, care are drepturi consacrate prin hrisoavele de danie, în numele Moldovei întregi a cărei sănătate este pusă la bunul plac al 3 inconștienți.

Suntem numai la începutul roadelor a 4 ani de administrație banditească: căci încă mulți ani de acum bolnavii vor avea să sufere de pe urma jafului actual. Epitropii au angajat lucrări inutile, plătibile în 4 și în 5 ani, din tabloul ce dăm se va vedea că timp de 5 ani de acum înainte va trebui în fie care an să se rupă de la bolnavi cîte 200.000 lei pe an, ca să se scoată Sf. Spiridon de sub datoriile contractate de inconștienții de azi.—In adevăr iată ce a eșit din capul lor:

30.000	pavarea cu asfalt a ogrăzei spitalului, plătibilă în 4 ani,
70.000	aducerea apei la Socola, plătibilă în 4 ani,
300.000	inhalații și aer comprimat la Slănic, plătibili în 4 ani,
200.000	pavilioanele de izolare, plătibele în 3 ani.
200.000	clădirea farmaciei plătibilă în 3 ani.
290.000	reparația spitalului din Roman plătibile în 3 ani,
350.000	calorifere la spitalul central plătibilă în 5 ani.
1.440.000	

Cînd la un buget de 2 jum. milioane se fac datorii de 1 milion și jumătate, asta se cheamă banditism. Denunțăm tuturor oamenilor de bine aceste jafuri care în altă țară ar fi de resortul condicei penale

DUCA al NOSTRU

Avem și noi un I. G. Duca—și era nevoe să-l avem. Era nevoe să-l avem fiind-că, lucru curios, de și bucureștenii n'au nimic din ce avem noi, nouă near plăcea să avem tot ce au bucureștenii.

Filiala pe care Schroeder a bine voit s'o facă la Iași, însemnase la vremea ei, un eveniment îmbucurător pentru Iași, și credem că a doua Capitală ar fi pavoazată în ziua în care Capșa s'ar stabili cu o cofetărie în Iași.

De ce nu am avea și un I. G. Duca? D. Duca nu ie doar Duca: ie un fenomen, ie un Schroeder al politicei: căci dacă Schroeder are specialitatea să fie detentorul unui număr colosal de lozuri, d. Duca deține multe slujbe.

D. I. G. Duca este, mai înainte de toate, un multiplu: ziarist la *Viitorul*, ziarist la *Universul*, ziarist la „Viața Romînească".

Este membru în consiliul de administrație al casei rurale, dar și expert cu diurnă, la toate moșiile pe cari acea casă are să le cumpere.

Membru în direcția băncilor populare și delegat al acelor Bănci la congresul din străinătate.

D. Duca este și simplu: la Creditul rural și în nu mai știu ce comisiuni.

Un Duca ne trebuia și nouă. El există deja; i zice M. Carp, D. Carp, de felul său profesor de latină, are o situație socială-administrativă la „Viața Romănească" nu vom putea lămuri situația aceea. Ni se pare că ie casier. Dacă nu ie casier, ie expeditor, sau administrator.

I s'a făcut loc de director de studii la liceul militar. De acolo a fost desființat—cu oare care scandal.

Dar din partid n'a fost desființat. Partidul trebuia [illegible] dee satisfacție și i-a dat o: profesorul de latină a fost numit director la școala de pictură.

Dacă ar fi fost vacant locul de medic legist, de moașă de despărțire, de mancă la „Maternitatea", d. Carp ar fi fost decretat în unul din acele locuri.

D. Carp ie generos și partidul cu el este generos. Un om generos nu refuză. Și d. Carp n'a putut refuza să devie un I. G. Duca al Iașului.

Edilitate veche

Meidanul Iancu Bacalu

IV

Am arătat în cele 3 articule anterioare cum Iancu Constantin izbutise în anii de la 1851—58 să sporească veniturile bezmănarilor până la 12000 lei vechi. In cumpărarea meidanului se pusese bani de zestre ai femeei sale; și Iancu Constantin pentru a-i asigura zestrea puse ipotecă hanul așa zis a lui *Clapon*, pe care încă din 1851 Mart 21, înainte de a încheia orice act de înbezmăluire, 6 experți îl prețeluiră 792 galbeni; și anume experții Alecu Bușilă căminar, I. Mironescu clucer și I. Harhaz pitar, toți proprietari de casă prețeluiră locul că ar face 480 galbeni, cîte 20 galbeni stînjenul; iar alți 3 experți, starostele de pietrari (Dănilă Isac), starostele de teslari (I. Grigoriu) și starostele de pietrari zidari (Avraam Idel Lupovici) prețeluesc binișor la 312 galbeni.

In 1854 Mart 24 se prețelușește meidanul de alți 3 experți: D. Hasnaș, agă, N. Proca comis și A. Bușilă caminar, și cum fațadele celor 2 trotuare erau de 347 st., à 650 lei stînjenul îl socotesc la 225550 lei vechi *sau 75180 franci*, întru cît erau ocupate cu dughene de bezmănari 172 stînjeni pe dreapta și pe stînga.

Meidanul abia îi aducea 5% brut; și încă din 1856 Iancu Constantin se împrumută de la P. Vrabie proprietarul Dolheștilor din Fălciu cu 3200 galbeni, pe cari neputîndu-i plăti se urcară capete și dobînda la 5091 galbeni. Meidanul fu scos în vînzare și în 16 April 1863 se adjudeca definitiv asupra lui P. Vrabie cu 3362 galbeni, perzînd la licitație 1729 galbeni.

Astăzi meidanul e proprietatea d-nei Ecaterina Vrabie fiica lui P. Vrabie, care îl are de zestre; și îi produce venitul de la 7 bezmănari ce au mai rămas azi: Herșcu Feldman, Avraam Strul, Moisă Goldenberg, Avraam Iițic, Iosipovici, Beila Zilberștain și Strul Feldman.

Acum o chestie se pune: Decăderea meidanului are cauze voite și nevoite. Din cele voite e că primăria de Iași nu și a achitat obligațiile luate prin hrisovul domnesc din 1850 de a repara podul lui Ipsilant, a-l muta în dreptul uliței croite prin mijlocul meidanului și a lega astfel meidanul cu Galata, 3 calici și Nicolina.

Altă cauză voită e că tot primăria a derogat de la însărcinarea de a circumscrie vînzarea cherestelei în meidan, nu în ori-ce ogradă, iar cît despre carele cu lemne, cărbuni, zarzavat, le-a mînat pe toate spre hală.

Altă cauză voită e că ignorînd titlurile vechilor proprietari de meidanuri a dat autorizarea de a se deschide altele nouă, producînd pagube meidanurilor vechi.

Pe lîngă cauzele voite mai sînt și altele *nevoite*: după 1862 Iașii au luat o altă față; ne mai fiind capitală, traficurile s'au împuținat și deci nu putea să reziste meidanul lui Iancu Bacalu schimbărilor vremei. In timpul acesta se deschide gara și deci traficul de călători nu mai intră în Iași prin Nicolina.

Tot acestor cauze datorește decăderea și meidanul din piața Sturzoaei de la Sărărie. Amîndouă aceste meidane nu erau chemate a fi în fața unor sate populate megieșe, căci nici meidanul de pe Bahlui nici cel din Sărărie nu lega sate populate, ci mai ales a lui Iancu Bacalu venea în dreptul podului lui Ipsilant Vodă, care l'a făcut să lege dealul Gălății; drumul spre palatul lui de vară.

Acum întru cît primăria, adică statul se obliga la 2 lucruri, ce nu le a făcut: mutarea podului și nedeschiderea altor piețe, și înbinînd aratările art. 1415 din codul civil, care sună: „locațiunile ereditare astă-zi (la 1864) în ființă cunoscuți supt nume de emfiteuse ori embatic (bezmen) se păstrează. Ele se vor regula după legile (hrisoavele domnești) sub care s'au născut"; ar urma dar să se nască conflicte de interese între actualii proprietari—d-na Ecat. Vrabie—și Primărie.

Dar cu asta am încheiat notițele istorice.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

ORAȘUL PĂRĂSIT

Cînd ai sfîrșit,—cînd ți se pare că ai sfîrșit de strîns, de așezat și de împachetat mica lume de mici lucruri de care crezi că nu te poți dispărți în noua ta viață,—acea bolnavă— cînd cele din urmă forme și formalități sunt îndeplinite și trăsura te așteaptă în curte; cînd gardistul de punct a apărut și te roagă să-i dai raport „unde pleacă boerii" și „pe lîngă casă cine rămîne"—nici atunci nu ești gata încă.

Sosește ultima poștă, iar factorul—nu doară în dorul bacșișului ca gardiștii și ca toți ceilalți „factori" mici ai vieței de toate zilele, o nu!— îți oferă blancheta albă spre complectare. Și prin acest mic și inofensiv gest ai consfințit, în realitate, un act esențial, — ai restabilit de fapt legătura între tine și activitatea cea de toate zilele, ai semnat cu mîna ta proprie sentința ta de condemnare.

Căci proletarul acesta modest care așteaptă blancheta și mulțumita va începe chiar de a doua zi, să te urmărească în chip nemilos,—și cu aceasta își va îndeplini numai datoria. O să-ți trimită, rînd pe rînd, cu regularitate matematică ziarele, revistele, scrisorile. Tot ce ți-a rămas neisprăvit din multele cîte aveai de făcut; tot ce-ți rămînea încă de vorbit, de scris, de ordonat și pe care într'un moment de curagiu ori de resignare, de hotărîre sau de eroizm—ai vrut să lași uitării, toate aceste *el* o să le trimeată pe urma ta și, grație lui, nu vei fi lipsit de nici una din senzațiile și din... neplăcerile vieței de toate zilele.

Vor veni astfeliu uitații, supărații ca și prietinii și intimii,—vor veni, fie care în feliul lui: unul cu o lungă scrisoare binevoitoare, altul numai cu o carte postală laconică; cutare cu vr'o impresiune de voiaj dintr'un colț de raiu pămîntesc, cutare altul ca să-ți amintească cine știe ce întîmplare sau datorie uitată. Vor veni gazetele de peste hotare și de dincoace, cu relațiile, cu știrile, cu senzațiile lor; vor sosi, cu o uimitoare repeziciune propriile tale impresiuni sub forma unor articole tipărite și te vor irita cu conținutul lor incomplect ori insuficient, ca tot ce e scris în grabă și creyonat de mîntuială.

...Și toate aceste pentru că n'ai avut o singură prevedere și anume aceia de a plece, „incognito", de a te strecura pe peronul gării fără multe bagaje, fără ziare și volume și—mai cu seamă—avînd grija de a nu semna blancheta cu rierului poștal, care să te obsedeze pînă în creerii munților, cu pachetele poștale din inima orașului părăsit... numai trupește, nu însă și sufletește.

Rodion

Falimentul Științei

Nici odată nu s'a vorbit mai mult ca zilele acestea de falimentul științei, faliment pipăibil pentru marele public, faliment dat de astronomie, care îi prezisese tot soiul de distracții gratuite ca: ploi de bolovani, potopuri, asfixii și otrăviri generale, fără ca nimic să se fi întîmplat. Și lumea nu este mai rea cu nimeni, de cît cu profeții mincinoși, chiar cînd le procură emoția așteptării, dar nu și pe cele așteptate. Nu e vorbă că în corul acesta bucuria era să fie veșnică și emoția eternă, dar ce are a de-face, din momentul ce n'am murit, trebue să fie un țap ispășitor pe spinarea căruia să-și răzbune toți de frica ce au tras-o, și acest țap neputînd fi cometa care e cam departe, nu putea p de cît știința care nu știe nimic. Toate cucoanele cari se spovedeau, toate fetele cari uitase-ră de păcat și nu vroia să plece pe lumea cealaltă fără să-l comită, toți burghejii deveniți sentimentali și devalisînd farmaciile de oxigen, nu pot erta emoțiile atît de rare și de eftin plătite pe care le-a procurat știința și țipă în gura mare cum te întîlnesc: „Ei astronomule, cum rămîne cu prezicerile, așa-i că ați dat faliment? la care astronomul nu poate răspunde de cît scuzîndu-se: „Imi pare rău, ce să fac?" fără ca să se mai uite la mutra interlocutorului său.

Ce păcat că nu mai trăește bietul *Brunetière*, el care nu prezisese de cît falimentul moral al științei, ce ar mai tuna azi cînd ar avea proba palpabilă și a falimentului ei material! Ce bucurie nu trebue să fie pe spiritualiști și ce întristare pe materialiști.

Știința nu numai că nu și-a ajuns cui religia și de a face pe om fericit materialicește pe pămînt prin invențiile ei care i-ar ușura traiul, dar n'a fost în stare nici să știe, dacă acesta va trece în lumea cea de apoi pentru a culege fericirea sufletească pe care o neagă. Și tocmai acum, ce noroc, cînd erau să se împace ambele școli, lăsînd fie-căruia un cîmp liber de exploatat, una pe cel moral, cealaltă pe cel material, un soi de „entente cordiale", pe spinarea negrilor din Africa sau de înțelegere de *Muerstreg* pe spinarea celor din peninsula balcanică. Dar bine că s'a întîmplat așa, altfel *monismul* devenea *un tot* el care reduce *toate la unul*. Și de acum încolo, frații inamici cari erau să devie Siamezi, grație bisturiului unui *Doyen* oare care, își iau iarăși rolul în serios certîndu-se cît mai bine întru fericirea omenirei. Nu știu ce o fi spunînd bietul *Descartes* în ceruri, el care îl băgase și pe *Dumnezeu* în combinație spre scandalizarea *moniștilor*, fondînd doctrina sa *dualistă*, îmbrățișată de preoții catolici cu atîta foc de sigur pentru că sunt în contra *dualității* în viață; dar cred că marelui matematician nu i-o fi plăcînd că lumea să fie tot atît de înaintată după trei secole în astromie ca pe timpul său. De sigur că dacă spiritualiștii n'ar fi invidioși pe spiritul lui, l-ar chema și întreba la telefonul spiritist și ar afla lucruri foarte nostime.

In orice caz rămîne un lucru cert și bine stabilit: e că știința a dat în mod oficial faliment și acest lucru produce asupra celor ce nu știu nimic, o nespusă bucurie de a nu-și fi trudit capul cu nimicuri, pentru ca cea dintîiu *comită* să i mature cu coada toată munca sa de o viață. Bieții savanți însă rîd cu poftă, căci ei abia acum își dau seama că ceea ce se știa de mult în lumea lor abia acum a pătruns în public.

Da, știința a dat faliment, dar nu de ieri, ci de mult. E mai bine de zece ani de cînd îi cad zdrențele în toate părțile, e mai bine de zece ani de cînd o haită de dulăi îi foarfecă vechea d-sale hlamidă, cu toate protestările energice ale *bonzilor*, cari văd cum apare nuditatea adevărului sub ferfeniițele vechilor teorii și legi imutabile.

— Ei și acest lucru n'a pătruns în public?

— Ba da nu l-a atins de loc, căci nu punea prețioasa sa persoană în joc. Nu și a dat seama de fenomen de cît atunci cînd i-a venit gust științei să-i prezică o călătorie în infinit pentru sezonul de vară, neprevăzută în programul d-sale și care era să-l coste cam scump: viața, viața aceasta atît de ticăloasă dar neprețuită îndată ce vrea să devie eternă, de sigur pentru a imita *aurul* însuși cu care

se preţueşte tot şi după care umblă toţi toată viaţa.

E cam multişor de cînd *Curie* a descoperit *radiul*, ai alţii metalele *radifere*, *Röntgen*, *razele X*, etc. e mult de cînd *Gustave le Bon* a demonstrat şi enunţat noua teorie a materiei; e mult de cînd principiul lui *Lavoisier* „nimic nu se pierde, nimic nu se cîştigă", aparţine domeniului istoriei. iar cel nou sună: „nimic nu se perde, totul se transormă în eter", adică teoria *dematializărei*; de mult prin urmare spiritualiştii puteau striga victorie de oare ce s'a demonstrat că materia se desagregă în *corpuscule*, cari, la rîndul lor dispar în eter, adică în *energie* şi deci *materia este o insuşire a energiei*, de mult se ştie în Astronomie că teoria lui *Copernic* nu este mai adevărat ca aceia lui *Ptolomeu* sau a *Bibliei* şi că mai acum cîţiva ani s'a emis una care scotea soarele din centrul sistemului nostru punîndu-l de o parte, teorie care explică toate fenomenele cari celelalte nu le explică; de mult se ştie că toată *astronomia fizică* ţine de domeniul poveştilor; că în *Mecanica cerească* bîjbîim prin întuneric, că teoria *eterului* este neconcepută, că legea *maselor* lui *Newton* nu este aderărată de la o anumită viteză în sus; de mult se ştie că în *Matematecile pure*, quaternionii au ajuns la rezultate cari se bat în cap cu axiomele lor; că toată *Fizica* cu legile ei nu este adevărată de cît pînă la anumite presiuni şi temperaturi; că contrar tuturor principiilor, dezagregarea materiei se face cu foarte puţină muncă, cu toate că dă cantităţi enorme de energie; că lampa lui *Cooper* dă mai multă lumină de cît consumă *energie electrică* deci distruge complect principiul *transpormărei energiei*: că metalele pot fi transformate în altele că acţiunea *razelor catodice*, întorcîndu-ne la vechea *alchimie*, că în *Mineralogie* s'a inventat un eter *ponderabil*, în fundul pămîntului care este *solid şi lichid*, *elastic şi maleabil etc.*, pentru a explica fenomenele: că în *climatologie*, *formoţiunea ploilor* este de origină *colorifică*; că despre baza *întregului Univers*: *atracţiunea* nici nu se vor beşte, căci nu se poate scrie nici literatură, d'apoi ştiinţă; că fără să mai citez schimbarea bazei Algebrei făcută de mine care rezolvă o chestie neresolvită *imaginarele*, nu mai rămîne de cît *mişcarea perpetuă* şi *quadratura cercului* pentru a fi distrus toată vechea ştiinţă, bine înţeles necitînd de cît pe cele mai interesante lăsînd celelalte de o parte.

E mult întradevăr pentru ştiinţă de cînd a dat faliment şi de sigur că va fi mult pînă să se pue bazele unei noui ştiinţe care va păţi la fel cu acesta căci progresul este o funcţiune cu *maxi*ţie creşte necontenit.

E. Grigoraş

Mortalitatea din ţară şi liberalii

Mortalitatea enormă din ţară care a atins în 1909 maximul, e datorită în primul rînd relei organizaţii sanitare a ţărei.

Cum această mortalitate bîntuie mai ales printre noui născuţi şi copiii pînă la vrîsta de un an, rezultă că lipseşte un serviciu medical inferior, moaşe şi agenţi sanitari, precum şi medici, cari să facă educaţia acelei părţi din populaţiune care are nevoe de a cunoaşte primele elemente de higienă.

Dacă luăm pe de altă parte în vedere că epidemiile diferite sunt cauza uaei alte bune părţi a mortalităţei, iar trebuie să admitem că lipseşte un serviciu sanitar serios la ţară, care să ia măsuri la timp pentru stavilirea epidemiilor.

Cît este de adevărat aceasta se poate vedea din însăşi lucrările serviciului sanitar, din care reese că abia anul acesta direcţia sanitară a luat măsuri să se afle într'un chip ştiinţific modul cum apar, durează şi dispar anumite epidemii ştiinţifice.

Şi de ce ne-ar mira aceasta. Ca în toate celelalte direcţiuni şi în serviciul sănătăţei publice s'a urmărit de partidul liberal—el este acela care a domnit mai mult în această ţară şi deci cel mai răspunzător de aceasta— aceiaşi politică; a face din medic o unealtă a guvernului.

Astă-zi n'avem şcoală, n'avem biserică, n'avem spital, avem învăţători, preoţi, doctori, înscrişi în cluburile liberale.

Şi se înţelege că în anii cînd sunt la guvern alte partide, toţi aceşti partizani ai liberalizmului să fie forţaţi a lucra şi de aceea şi şcoala devine pentru cîţi va ani şcoală, şi biserica, biserică şi serviciul medical, serviciu medical.

Cînd însă vin la putere liberalii toţi aceşti partizani, părăsesc ocupaţiile lor, se ocupă de bănci, cooperative, congrese, fac alegeri, nu fac nimic chiar... cine îi poate urmări pentru neactivitatea în obligaţiile lor şi se înţelege şcoala se transformă în magazii unde se ţin produsele obştei, biserica e pustie, iar medicii de plasă stau pe la tîrguri, dacă nu sunt făcuţi inspectori şi sub-inspectori sanitari.

De aceea, în anii cînd liberalii sunt la putere, destrăbălarea în biserică şi şcoală izbucneşte, iar mortalitatea atinge apogeul ei.

S'a imputat d-lui A. Bădăreu că ar fi spus la congresul conservator democrat că am avea prea mulţi medici, dar nici o foae liberală n'a reprodus cuvintele întrebuinţate de d. Bădărău ca să spue aceasta — de şi discursul d sale a fost publicat în *extenso*. Şi n'au reprodus pentru că fruntaşul nostru n'a spus aceasta şi nu o poate spune de oare ce e ferm convins că nu numai că n'avem medici suficienţi, dar avem prea puţini.

Aceea ce a spus d. Badareu—şi ceea ce repetăm şi noi este faptul că partidul liberal a făcut totul ca să facă şi din medici nişte agenţi ai politicei sale şi că noua lege sanitară nu e altceva de cît transformarea corpului medical într'un fel de codiţă a partidului liberal. Această lege e întocmită în aşa chip, ca medicul să poată şi sub alte guverne să-şi urmeze potitica şi activitatea extra sanitară dar liberală fără a fi cum este astăzi împedicat de autorităţile cari le cer — cel puţin cînd sunt alte partide la guvern—să-şi facă datoria.

Liberalii într'un cuvînt doresc ca mortalitatea, anarhia şi destrăbălarea din şcoli, biserici să fie continue.

Puţin le pasă dacă lumea moare, ceea ce îi interesează e întărirea şi creşterea partidului. Ţara aceasta e un pretext pentru politica lor, pe ei nu-i leagă nimic nici de ţară, nici de oameni, nici de trecutul acestei ţări, ei au o singură ţintă: procopseala „a lor noştrii".

Această procopseală în ordinul sani[illegible] de mortalitate, pe care l-am atins.

INFORMATII

❑ D. căpitan Al. Dimitriu, comisar regal al consiliului de războiu al corpului IV de armată, a obţinut un concediul de 30 de zile.

In acest interval va fi suplinit de substitutul său d. locot. Gane.

● Consiliul de răsboiu al corpului IV de armată, nu va fi convocat de cît după 2 August.

❑ D. general N. Tătărescu, comandantul corpului IV de armată, a plecat în concediu de 45 zile.

D-sa va fi suplinit în timpul concediului, de d. general Pavlo.

❑ P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, s'a reîntors aseară în localitate, venind de la M-rea Secu, unde a asistat la alegerea stareţului.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoe.

❑ **C. F. R** —Direcţia generală a c. f. r. a făcut cunoscut inspecţiei de mişcare Iaşi, schimbarea ce s'a făcut cu noile circumscripţii veterinare de calea ferată.

Circ, I-a: e la Vîrciorova; circ. II-a T. Severin, circ. III Craiova, circ. IV-a Slatina, circ. V Căineni, circ: 6 Piteşti, circ. 7 Bucureşti, circ. a 8 a Cernavoda, circum. 9 Ploeşti, circ. 10 Predeal, circ. 11 Galaţi, circ. 12 Bîrlad, cuprinzînd staţiile: Bîrlad, Tutova, Ghidigeni, Berheci, Frunzeasca, Tecuci, Zorleni, Banca, Roşieşti, Crasna, Oltenesti Creţeşti, Dobrina, Huşi, Munteni, Vaslui, Bălteni, Bîrzeşti, Buhăeşti, Rebricea, Scînteia, Grajduri, Bîrnova, circ. 13 Palanca, circum. 14 Bacău, circ. 15 Iaşi cuprinzînd staţiile: Iaşi, Nicolina, Cristeşti, Ciurea. Cucuteni, P.-Iloaia, Sîrca, Tg. Frumos, Ruginoasa, Paşcani, Hecui-Lespezi, Dolhasca, Basarabi, Fălticeni, Liteni, Vereşti, Bucecea, Leorda, Botoşani, Văculeşti, Dorohoiu, Carasu, Vorniceni, Ungureni, Dăngeni, Truşeşti, Zlătinoaia, Todireni, Rediu, Şoldana, Vlădeni Larga, Movileni, avînd ca medic veterinar pe d. I. Plăcinteanu. In staţia Dorohoi serviciul se îndeplineşte în mod permanent de către d. medic veterinar Panait Gheorghiu.

Circ 16 Ungheni, circ. 17 Burdujeni, cuprinzînd numai staţia Burdujeni.

— Cu începere de la 1 Septembrie st. n. preţurile biletelor de abonament de cl. I pe 3, 6 şi 12 luni, vor fi sporite cu 25 la sută.

Biletele de abonament de clasele II şi a III-a, ce vor fi eliberate cu valabilitate de la 1 Septembrie a. c., inclusiv şi de la această dată mai departe, pe 3 6 şi 12 luni, nu vor da dreptul la călătoria într'o clasă superioară aceleia pentru care sunt valabile, neadmiţîndu-se plata diferenţei de la o clasă la alta, de cît preschimbîndu-se biletul de abonamsnt în condiţiunile prescrise de regulament.

Prin urmare, călătorul care va fi găsit într'o clasă superioară aceleia pentru care va prezinta un bilet de abonament, se va considera ca ne avînd absolut nici o legitimaţie de călătorie.

In curînd va apare noul tarif al biletelor de abonament, valabil de la 1 Septembrie a. c.

Acest tarif va conţine şi regulamentul biletelor de abonament pe o lună, care se emit în lunile Iulie, August şi Septembrie, cum şi acel al biletelor de abonament pe 3, 6 şi 12 luni, care se emit în tot cursul anului.

Tarifui va cuprinde preţurile tuturor acestor bilete, pentru toate clasele şi distanţele.

❑ Parchetul general, în urma denunţului primit, cum că un servitor de la arendaşul moşiei Grajduri ar fi murit în urma unor bătăi şi nu de [illegible] tul de Vaslui cu anchetarea faptului. Se ştie că oamenii care au scaldat mortul, povestesc acum că nenorocitul servitor avea pe corp vînătăi şi leziuni la gît.

Ni se scrie din Vaslui că parchetul de acolo a găsit cu cale să delege pe şeful secţiei de jandarmi din Scînteia, cu anchetarea, cînd, poate mai nimerit era ca ancheta să se facă de chiar d. procuror.

❑ Examenele de admitere în şcoala militară din Iaşi şi în gimnaziul militar din Craiova, s'au fixat pentru ziua de 20 Iulie a. c.

❑ Membrii corporaţiei confecţiunilor au fost convocaţi, pentru Duminică 11 Iulie, spre a proceda la alegerea noului comitet.

❑ **Azilul „Elena Doamna"**.—In şcolile primare din azilul „Elena Doamna" din Bucureşti sunt 40 locuri vacante de bursieri, care se vor ocupa la începutul anului şcolar 1910—1911.

Se cer următoarele condiţii:

Candidatele să fie orfane provenite din asistenţa publică, să fie orfane de ambii părinţi sau cel puţin de tată şi să n'aibă nici o avere.

Actele necesare candidatelor:

1). Act de naştere, 2) act de vaccină sau dovadă că a suferit de vărsat, 3) certificatul de deces al părintelui, dacă ambii au murit, 4) certificat de clasele primare pe care le-a urmat, 5) certificat de sărăcie, eliberat de perceptorul respectiv şi vizat de administraţia financiară, 6) certificat de bună conduită, liberet de şcoala unde a urmat, 7) certificat, eliberat de primăria respectivă, prin care să se arate numărul copiilor pe care îi are reprezentantul legal al candidatei precum şi vîrsta fiecăruia din ei, 8) certificatul prin care să se constate că candidata e fată de *veteran invalid din războiu*, dacă este.

*

Candidatele aspirante la bursele vacante din şcoala profesională din azilul „Elena Doamna", se primesc fără concurs, ţinîndu se seamă de gradul de sărăcie în care se găsesc atît ele, cît şi reprezentanţii lor legali.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ **In urma marelui succes obţinut Duminica trecută de pilotul Osmont, un nou sbor va avea loc, după cererea generală, Duminică 11 Iulie.**

Pentru al doilea sbor, preţurile vor fi populare: loja 25 lei, tribunele 3 lei, incinta loc rezervat 2 lei, întrarea generală 1 leu. Automobilul 25 lei, trăsura cu un cal 12 lei, trăsura cu doui cai 20 lei, bicicliştii 4 lei. Persoanele care vor cumpara bilete de intrare generală până Sămbătă seara, vor plăti numai 75 bani, iar în ziua zborului 1 leu.

Osmont va face Duminică frumoase figuri în sbor şi va lua şi pasageri. Foarte multă lume din provincie va sosi Duminică, pentru a asista la sborul lui Farman.

❑ **Ploaia torenţială, însoţită de grindină, care a căzut alaltă-eri în judeţul Vaslui, a cauzat mari stricăciuni în mai multe comune, distrugînd recoltele.**

In special, au fost distruse recoltele din: Lipova, Tansa, Ţibăneşti şi Dumeşti.

❑ **S'au descoperit falşificatori de bilete noui de bancă romîne.**

Ministerul afacerilor străine a fost pus în posesia a două bilete false şi a unui clişeu, de care s'au servit falşificatorii, la fabricarea lor.

Biletele false şi clişeul au fost găsite la un italian.

❑ **Locuri vacante în învăţămînt.** — **In învăţămîntul primar urban şi rural din judeţul Iaşi, sunt vacante următoarele locuri:**

Grădina de copii din comuna Gropniţa-Focuri; postul I, 90 lei lunar din Costuleni Haliţa: posturi a 65 lei lunar: Andrieşeni p. II, Spireni p. II, Aroneanu Dorobanţu p. I, Băiceni-Cîrjoaia p. II, Brăeşti-Criştesti p. I, Bucium-Păun p. I, Buznea-Dădeşti, Găueşti p. I, Cepleniţa, Bădeni p. II, Corneşti Ciurbeşti, p. I-Costuleni-Măcăreşti p. II, Cucuteni-Horleşti p. II, Golăeşti Chişărăi postul I, Gropniţa-Bulbucani p. II, Gropniţa-Sîngeri p. I, Hermeziu-Bălteni, Holboca-Ruseni, Mădîrjac Frumuşelile, Mogoşeşti-Hadîmbu p. I, Mogoşeşti-Mînzeşti p. II. Plugari Lupăria, Rediu-Mitropoliei-Ţipileşti, Scobinţi-Sbereni, Sculeni-Sorca p. I, Sineşti p. II, Sineşti-Storneşti, Şipote Hălceni, Voineşti Lungani, Voineşti-Slobozia p. I, Voineşti p. I, Belceşti Ulmi, Liteni, Baţaţi-Sîrca' Lungani-Juncu p. I.

❑ Din Vaslui ni se scrie că un tînăr avocat a fost lovit subit, de o grea boală.

❑ O companie din batalionul XIII de rezervă, va pleca la 1 August la Tg. Ocna, pentru a face serviciul de pază timp de 30 de zile.

SPECTACOLE

— Noul program al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, cuprinde bucăţile cele mai splendide atractive.

In bogatul program din astă-seară se cuprinde, între altele „Martira din Pompei", o emoţionantă dramă, interpretată admirabil şi ale căreia scene te înduioşează pînă la lacrimi. E de notat că cei mai de samă artişti ai Parisului ţin rolele din această emoţionantă dramă.

„Un voiaj în munţii Alpi din Franţa", e un film luat după natură, din cele mai atractive. Ai impresia, în adevăr, că te afli în Alpi, care sunt redaţi de la poalele lor şi pînă la cele mai mari înălţimi.

Programul mai cuprinde apoi: Micul adaptat, dramă, Greutatea recunoştinţei, comedie; Conştiinţa împacată, mare dramă de actualitate; maşina unde se fabrică pui, comedia, precum şi alte drame şi comedii şi bucăţi sportive, după natură şi umoristice.

❑ Ministerul de interne a trimes prefecturii judeţului, avizul dat de consiliul sanitar superior, prin care să arate hrana pe care proprietarii şi arendaşii sunţinuţi să o dea zilnic ţaranilor în timpul muncei agricole.

❑ Numărul de mîine din *Noua Revistă Romînă*, de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu Motru, nu va apare din cauza grevei lucrătorilor tipografi.

Numărul cel mai apropiat va apare probabil Duminică 18 Iulie.

❑ Astă-zi s'au judecat 23 de apeluri contra impunerilor comunale.

❑ Comercianţii din Tg.-Frumos au cerut camerei de comerţ să intervină pentru modificarea legei repauzului duminical, în senzul că repaosul să fie cum era mai înainte.

❑ D. comisar C. Stoian, de la comisia I-a, a obţinut un concediu de 10 zile.

❑ D. dr. Starcovici, inspector veterinar a sosit azi în localitate în vederea, măsurilor contra febrei aftoase.

❑ **Astă-noapte un furt s'a comis la comerciantul Lupu Kornfeld, din strada Sf. Lazăr.**

Hoţii introducîndu-se prin spargere, au furat o sumă de bani şi mai multe bijuterii.

DIVERSE

— In strada Silvestru s'a găsit aruncat un copil de sex bărbătesc, în etate ca de 3 luni, care a fost dus la Maternitate.

S'a deschis ancheta pentru a se descoperi pe mama denaturată.

DIN SLĂNIC

Au mai sosit aci următoarele persoane:

Familia Mirache Mitre Brăila, Fam. Gh. Rusovici Focşani, Fam. Porjes Iaşi, Fam. Packer Iaşi, A. Glückman Bucureşti, Fam. Chaland Iaşi, Familia Stelian Guţulescu Iaşi, I. Dimitrescu Iaşi, N. Beligan Iaşi, Familia I. Cerbeanu Tecuci, Zoe Nicolaescu Craiova, Gr. Negnră Bărlad, Fam. Gh. A. Cozmovici Tg.-Neamţ, Fam. I. Istrati Galaţi, Fam. Braunstein Iaşi, Fam. S. Marinescu Bolintin Bucureşti, D-rd. Aristide Zega Iaşi, G. Grünfeld Focşani, Fam. Gh. Glod Tecuci, Fam. Panaite Georgescu Focşani, Fam. B. I. Călinescu Bucureşti, Demitr. Carp Iaşi, George Iamandi student Iaşi, St. St. Asbievici Iaşi, Fam. Nec. Abramescu Galaţi, Fam. N. Boroncea Galaţi, Fam. Mihai Nestor Huşi, D. Moisescu Brăila, Elena Ibrăileanu Brăila, D-na Săvulescu Brăila, Stelian Bucureşti, Căpit. Dr. Mândru Focşani, Fam. Ecat. Manoliu Dorohoi, Fam. Moritz Bank Iaşi, Fam. Panaite V. Păun Galaţi, Alex. Iacobescu cu d-na Bucur., Fam. Constantinescu Galaţi, Fam. Roşianu Bucureşti, Zamfira Ivanciu Berlad, L. Goldman Iaşi, L. Grünberg Iaşi, Familia Căpit. Vlădescu Tecuci, Familia Lippe Teitler Moineşti.

D. D. I. Pandelescu T.-Măgurele, Pierre de Kartamischew cu Fam. Galaţi, Sebastian Radovici Galaţi, Fam. Locot. Lupu Ionescu Galaţi, G. Fernie Galaţi, Zamfir D. Filloti Bucureşti, Al. Vasiliu Bacău, Colonel Const. Volvoreanu cu familia Bucur., Colonel C. Manolescu cu fam. Craiova, Familia C. Babeş Iaşi, Dr. A. Steuerman cu d-na Iaşi, S. S. Economu Pavel Savin cu familia Iaşi, Nat. Ştiubei Iaşi, St. Buiciiu Bacău, Victor Rămniceanu Bucureşti, Familia Staicovici Craiova, Onela Gealep Bucureşti, Familia Apost. Papadopol (deputat) Galaţi, Familia Locot.-Col. Micşuneanu Craiova, Dr. L. Russ junior cu fam Iaşi, N. Stroescu Giurgiu, Ioan Stratulat Bucureşti, Familia Georges M. Vasilescu Bucureşti, Gh. A. Roleescu Bucureşti, C. Malcoci Bucureşti, Bogd. Ionescu Bucur., Const. D. Grigorescu Bucur., Familia N. Ghica Bucureşti, Familia Dr. N. Popovici Bucureşti, General Florescu Bucureşti, General Th. Iatropol Caracal, Fam. Dim. Gociu Huşi, Gh. Şerban Tulcea, C. Papa de Costigliole Bucureşti, V. Gheorghian Huşi, General C. Gheorghiu Bucureşti, Familia C. N. Roiu Roman, Constantin Buzdugan Iaşi, Const. Caiciu Bărlad, Elena Cristescu Brăila, Florica Boroncea Roman, Familia I. Mihălcescu Bucureşti, Familia D. Atanasiu (deputat) Bucureşti.

D.D. I. Calmanovici Bacău, Gh. Pascu Iaşi, D-l Stelian ziarist Bucureşti, Crist. Serbănescu Focşani, D-na Căpitan Rădulcanu Craiova, Familia Dim. Dimiu Focşani, Fam. Ioan Botez (deputat) Iaşi, Familia Sevastia Teodorescu Bucureşti, Gh. Tutoveanu publicist Bărlad, Familia M. Grumăzescu Pomârla, Familia Ioan Antonescu Alexandria, Petru Georgescu Bucureşti, C.N. Ficşinescu Botoşani, Locot. Dr. M. Baculescu Bucureşti.

D. D. C. Grigoriu cu fam. Iaşi, Familia Dim. Botez avocat şi epitrop Casei Sf. Spiridon Iaşi, Fam. Lascar Matasariu Iaşi, D-na Ern. Kaufman Iaşi, Const. D. Stavilă Bacău, Colonel Iliescu Botoşani, fam, G. Tisescu Iaşi, Petru Crivăţeanu Ploeşti, G. Liciu Bucureşti, Fam. General N. Renţ Berlad, G. I. Dima Iaşi, Ioan Petrescu Bacău, Fam. Andr. Capri Roman, Căp. Panaitescu Alexandria, Fam. Dimachi Iaşi, Vasile Beldic Tecuci, Paulina Zăhărescu Bucureşti, G. Poltzer Bacău, Iosef Ruchenştein Tg. Ocna.

D.D. Th. Petrescu Roman, Fam. Botez Galaţi, Fam. Cahane Galaţi, D-na Papadopulo Galaţi, Al. Ganţoiu Bucuresti, Radu Balan Brăila, A. Demetrian Bucureşti, Fam. Toma Călinescu Tg. Jiu, Ene Vasiliu Galaţi, Fam. Th. Rachtivan Berlad, D-na Feldman Ploeşti, Pauline Marcus R. Sărat, Laura Schwartz R.-Sarat, Ilie Atimacopulo Constanţa, Maior Iliescu Bucureşti, Oprea Iliescu Bucureşti, Achille Macri Constanţa, John Veiss Bucureşti, D-na Nagher Galaţi.

D. D. Tăbuş Satul Nou, Dim. Gh. Stoenescu Bucureşti, Gh. V. Nestor Dorohoi, C. Anastasiu Huşi, Elena Marian Tg. Jiu, Ecat Critinovici Brăila, St. Georgescu Oltenita, Roseta Kramer Roman, Maria Margulies Iaşi, Ioan Goian Bucureşti, Familia Paruş Berlad, Preot Filip Popescu Brăila Fam. Goldenberg Brăila, Fam. Bordescu Brăila, Fam. A. Popescu Botoşani, Fam. Dr. A. Roşca Brăila, Dim. Popescu Bucur., Ar. Neculau Botoşani, Fam. Peticaşu Brăila, Fam. Ilie Jianu Craiova, Betti Veintraub Iaşi, Fam. Gr. Gheorghiu Botoşani, Fam. Gh. N. Gagea Bucureşti, Varnali Gh. Bucureşti, Fam. Manol. Popovici Covurlui, Fam. Haralamb Ringhiopol T.-Măgurele, Fam. Neicu Galaţi, Fam. Anghelescu Brăila, Fam. Eisner Brăila, Maria Cameniţă T. Severin, Fam. V. Volmer Brusturoasa, Familia Z Vender Brăila, Fam. Mih. Halchini Bucureşti.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat şi Şcolile Normale de băeţi şi fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la şcoala de aplicaţie de pe lîngă şcoala Normală „Vasile Lupu" Iaşi, stradela Sărăriei No. 5.

Prima Fabrică de Ape minerale din Iaşi

— Strada Ghica-Vodă No. 37, (Casele foaste Corjescu) —

Autorizată de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul şi conducerea d-lor asociaţi D. Cădere chimist-expert şi dr. I. Ţaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia şi Stinca

Apa care serveşte la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează şi filtrează, şi nu se dă în consumaţiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătaţi de la începutul fabricărei pînă la eşirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare şi mai sistematic aparat de distilare.

Compoziţia chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienişti aşa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia**, înlăturînd **constipaţia** şi **acreala.**

Intrebuinţarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** şi le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica serveşte la domiciliu, procurînd ori ce cantitate.

Pentru preţuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele şi renumitul Magasin de coloniale I. ERMACOV din Piaţa Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu şi en gros.*

Ultime INFORMAȚII

❑ Consiliul facultăței de științi, întrunindu-se, a delegat pe d. prof., dr. Hurmuzescu, în locul d-lui P. Poni, pentru a vorbi la ședința solemnă, care va avea loc în sala Teatrului Național, cu prilejul sărbărilor jubilare ale Universităței, din Octombrie.

❑ Un ziar liberal găsește un răspuns cu care crede că înfundă justele noastre critici asupra închiderei spitalului Sf. Spiridon. In două articole ne invită să vedem că la Spitalul Sf. Spiridon se fac și acum operații în fie care Joi, o dată pe săptămînă. In afară de faptul că aceasta ne arată dreptatea cauzei ce susținem și revenirea în parte asupra dispoziției de a se închide spitalul complect, Epitropia n'ar trebui să se fălească cu aceste operații cu jour fixe, fiind-că în dosul lor se ascunde o altă căpătuială familiară.

In adevăr dacă am cerceta cine face aceste operații, am vedea că de oarece Doctorii Sculy și Juvara sunt în congediu, operațiile cu „emisiuni sangiune" le face Doctorul Mîrzescu, chirurgul însărcinat de Epitropie să vie o dată pe săptămînă de la Roman ca să opereze la Iași. Este, prin urmare o neruşinare să te aperi de un abuz, invocînd un alt abuz, căci nu se poate admite că Iașul n'are un chirurg vrednic, în cît Epitropia este silită să facă apel la familie, ca s'o apere de campania dreaptă pe care a îmbrățișat'o toată opinia publică.

❑ Abținerea d-lui P. Poni, profesor universitar și fost ministru, de la serbările Universitare, e viu comentată în cercurile didactice. Dl. P. Poni, care e o celebritate europeană în materie de cercetări științifice ar fi fost cel mai chemat să vorbească înaintea oaspeților străini. De ce d-sa se abține? Adevărul ar fi acesta: d. Poni personal e în contra serbărilor jubiliare ce se proectează să se facă la toamnă.

Intăiu s'au pus serbările la 3 Oct. pe cînd cursurile Universității de Iași s'au inaugurat la 26 Oct. 1860; și nu se înțelege ca o serbare jubilară să anticipeze cu 23 de zile data reală a serbării. Iar dacă 3 Octombre e mai aproape de data manevrelor regale din corpul IV de armată, sau de data curselor de alergări de cai, asta e altăceva, care nu stă în legătură cu serbările jubilare ale Universității.

Dar alt motiv de supărare a d-lui P. Poni e că de fapt învățămîntul superior din Moldova și-a sărbătorit jubileul de 50 de ani în 1885, întru cît Academia Mihaileană nu a fost pentru Moldova numai un curs secundar, ci începutul creării cursurilor speciale de drept și filosofie.

Dacă d. Poni s'a retras și n'a voit să dea ochii cu oaspeții străini, consiliul profesoral s'a oprit asupra d-lui Dragomir Hurmuzescu, o foarte nimerită alegere, întru cît d. Hurmuzescu a reușit în foarte scurt timp a se face cunoscut în lumea științifică prin cercetările sale în domeniul Fisicei.

Deci d. Drag. Hurmuzescu va vorbi la toamnă în numele facultății de științi la serbările jubilare.

❑ Comuna Iași a votat suma de 1000 lei, pentru sporirea fondului statuei lui M. Kogălniceanu.

❑ Examenele de admitere în școalele normale de băeți și de fete, se vor începe în ziua de 1 Septembrie.

❑ D. prim-procuror Adam Bercea a continuat astă-zi ancheta în afacerea privitoare la avortul provocat d-șoarei Szakmary.

Primul procuror a ascultat azi pe moașa Elena Ciornei, d. dr. Goldenștein și alte persoane, fără a se ști însă rezultatul.

Corpul defunctei Paulina Szakmary a fost transportat aseară la cimitirul „Eternitatea", iar azi la orele 4 p. m. a avut loc îmormîntarea.

Parchetul continuă ancheta.

❑ In ziua de 15 August se va face, instalarea starețului mînăstirei model de la Cetățuia.

❑ Comitetul d-nelor romîne din localitate, care lucrează pentru înființarea școalei secondare de fete cu caracter religios, se va întruni la sfîrșitul lunei August, spre a lua ultimele deciziuni.

❑ Ministerul industriei și comerțului a pus în vedere tuturor camerilor de meserii să pună în vedere meseriașilor de a executa pe viitor, cu toată exactitatea ori ce lucrare sau furnitură vor lua de la ministerul de război, întru cît ministerul industriei a fost informat că în totdeauna meseriașii romîni și-au îndeplinit în mod exact și conștiincios îndatoririle lor.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei, e stabilit de două zile la băile Govora, unde va urma o cură timp de o lună de zile.

A mai sosit la Govora și P. S. S. Arhimandritul Patraș, superiorul mînăstirei Putna, din Bucovina.

❑ Ministerul de interne a cerut avizul prefecturei județului asupra mutărei postului de jandarmi din comuna Buznea la Tg. Frumos.

❑ **Incercare de sinucidere** —Tînărul Iliescu, din strada Buzescu No. 2 a încercat să-și pue capăt firului vieței, otrăvindu-se.

Iliescu este lucrutor în atelierul de litografie a d-lui Brăileanu din strada Alexandri. De mai mult timp Iliescu, întreținea relațiuni de dragoste cu o tînără Aneta Vasiliu. In timpul din urmă însă Iliescu capatase convingerea că amanta sa îl înșală și căzu la desperare. Azi dimineață el avu o ceartă cu amanta sa, și la oarele 11 și jumătate se reîntoarse acasă, în strada Buzescu.

Hotărît să se sinucidă, Iliescu bău o cantitate de spirt denaturat ce'l avea la îndămînă!

La țipetele și vaetele lui, veniră niște vecini, carei dădură primele ajutoare și care avizară poliția. Au sosit la fața locului d-nii sub-comisar Bottez și Popp. de la Comisia I-a, care au transportat pe Iliescu la spitalul evresc, singurul loc unde pot fi primiți suferinzii.

Starea tînărului Iliescu nu e tocmai gravă.

❑ La toamnă se va ținea un nou examen pentru ajutorii de învățători.

❑ Eri o ploaie torențială însoțită de grindină a căzut pe moșia Belcești, cauzînd mari pagube sămănăturilor și în special grînelor.

❑ **Judiciare.**—Secția de vacanță a curței de Apel urma să judece astă-zi procesul escrocei Maria Popescu zisă Ștefania Popescu, Grigorovici, Telechi și Contesa Török, care a comis numeroase escrocherii în țară și care fusese condamnată de tribunalul Tutova la un an închisoare corecțională.

Procedura nefiind complectă, procesul s'a amînat pentru la toamnă.

❑ Se știe că acum cîtva timp se agită ideia de a se transfera Seminarul „Veniamin Costaki" din actualul local, din strada Lozonschi, la Frumoasa.

Inițiativa a fost luată de I. P. S. Sa Mitropolitul Pimen.

După cît știm, I. P. S. S. M.tropolitul va interveni, ca de la toamnă infermeria militară de ochi, de la Frumoasa să se strămute în altă parte și să se înceapă repararea și amenajarea localului, pentru a deveni propriu pentru instalarea seminarului.

Probabil că la primavara viitoare seminarul să fie strămutat la Frumoasa.

Actualul local al Seminariului va fi destinat externatului secundar de fete, care a rămas fără local, în urma incendiului din anul trecut.

❑ Fie-care „citește" cu plăcere ziarul însuflețit „Pathé-Journal". El ne redă evenimentele zilei din toate continentele globului, mai avînd avantajul de a fi „citit" și de acei cari nu știu să citească. Acest ziar rulează regulat în fie-care săptămînă pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru și recenta apariție care se desfășoară astă-seară Vineri 9 Iulie, în noul program, cuprinde în rubricile sale animate: 15,000 lucrătoare, studente, doctorese, etc. cer dreptul de vot la Londra. O muzică, alcătuită de femei, întoană marșuri, în fruntea colosalei procesiuni. — Inmormîntarea victimelor Submarinului Pluviôse, coroanele, cortegiul, etc. — Noul sport la Berlin, alergări de întrecere pe jos. — Cursele de cai la Paris. — Țarul și Țarina Bulgariei vizitînd Parisul etc. etc.

Noul program de astă-seară Vineri—absolut nou în toată întregimea lui — cuprinde apoi „Salome", mare reconstituire din istoria antică, interpretată de artiștii teatrului regal din Italia cu diva Vittoria Leppanto în rolul titular. Comedii splendide: Femeea în cufăr, Sfîrșitul lumei și Cometa Halley, o persiflare la prezicerile astronomilor; Mi-a dispărut nevasta, etc. Frumoase vederi după natură din Italia: Sorento, Insula Capri (golful Neapole) și multe scene teatrale complectează noul și incomparabilul program de astă seară Vineri.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Matineul de Duminică 11 Iulie va începe excepțional la 3 ore ziua și se va sfîrși fix la 5 ore p. m.

❑ Iată, după ultimul raport, starea sămănăturilor în județul nostru:

Seceratul grîului, orzului și orzoaicei continuă. A început pe alocurea treeratul. Recolta va fi abundentă. Ovăsul e frumos și în curînd va ajunge la maturitate. Sfeclele pentru zahăr sunt foarte frumoase.

Porumburile de asemenea și vor da una din cele mai abundente recolte. Fînețele naturale și artificiale sunt frumoase și se cosesc. Viile bune, promite recoltă bună. Livezile de pomi frunctiferi vor de recolte abundente. Zarzavaturile sînt frumoase.

S'au făcut arături pentru semănăturile de toamnă.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 9 Iulie

Consiliul de ministri de eri

București.—Eri a avut loc, după cum s'a anunțat, un important consiliu de miniștri, în care s'a discutat situația sub care se va prezenta guvernul la toamnă.

Discuția a fost foarte interesantă între cele două tabere: miniștrii brătienești și miniștrii care manifestă o deosebită simpatie pentru d. Emil Costinescu ministru de finanțe.

Acești din urmă d-nii Toma Stelian, Al. Constantinescu și M. Orleanu, au ținut să se afirme și de astă dată că d. Emil Costinescu ar avea oare care prepondență în guvern și că demisia ministrului de finanțe ar aduce imediata cădere a guvernului.

D. Ionel Brătianu s'a arătat foarte desgustat de a mai guverna și a fost de părere, se zice, ca la toamnă, după ce se vor trece încă cîteva proecte de legi, guvernul să se retragă.

Unii brătenişti afirmă că primului ministru i-ar conveni mult mai bine dacă ar putea obținea demisia d-lui Costinescu, pentru a arata apoi partidului său pe ministrul de finanțe ca cel ce a pricinuit căderea guvernului.

*

De fapt nu s'a hotărît însă nimic definitiv. In cele din urmă d. I. Brătianu, președintele consiliului, a pus mari inzistențe pe lîngă d. Costinescu ca să nu mai perziste în hotărîrea sa de a lua un concediu în timpul cît d-sa v'a lipsi din țară, ci să rămîie în țară pentru a se ocupa cu afacerile guvernului în tot timpul absenței d sale.

De și nu era de așteptat, d. Costinescu a cedat.

Starea d-lui D. Sturdza

București.—Ziarele guvernamentale au anunțat că d. Dimitrie Sturdza, fost președinte al consiliului de miniștri, a renunțat de a mai veni în țară.

După ultimile știri, d. Dim. Sturdza se află pe deplin restabilit și a părăsit Parisul, ducîndu se să se stabilească la Laussanne.

Mișcarea între medici

București.—Pe ziua de astă-zi s'a făcut următoarea mișcare în corpul medical;

D. dr. A. Bobulescu, medicul primar al județului Suceava, a fost numit medic al circ. Uda, județul Argeș.

D. dr. Al. Liber, medic al circ. R.-Vîlcea, a fost transferat la circ. Balș, județul Romanați în locul d-rului Petreanu decedat.

D. dr. Anastase Pîrvu, de la circ. Rachova (Vaslui) a fost tranferat la circ. Stănești județul Vlașca.

D. dr. Petrescu Marin a fost numit la circ. Rachova (Vaslui).

Misiunea Engleză

București.—Misiunea engleză care vine pentru a anunța M. S. Regelui, urcarea pe tronul Britaniei a regelui George al V-lea, va sosi peste 10 zile.

Comercianții din Botosani și repaosul duminical

București.—Comercianții din Botoșani au adresat un memoriu ministrului industriei și al comerțului, cerînd modificarea legei repaosului duminical, iar pînă atunci să li se admită lor repaosul numai de o jumătate de zi.

Discursul d-lui Hedervary

Buda-Pesta.—Președintele consilului d. Khuen Hedervary, la finele discuțiunii, a pronunțat un mare discurs în chestiunea naționalităților, spunînd că este de aceiași părere că contele Tisza, de a uni toate forțele vii și trata ori ce chestiune cu bunavoința ce privește pe naționaliștii, va primi cu sărguință orice apropriere.

Măsuri în vederea grevei

Paris.—Ministerul de război a dat regimentului 5, ordinul de a fi gata în caz de izbucnire a grevei la căile ferate.

S'a ținut o întrunire de către lucrători pentru a delibera asupra chestiunii grevei.

Reprezentantul sindicatului i-a somat să nu fie nerăbdători și să aștepte în liniște semnalul dat de comitetul grevei. Punctul cel mai important este că toți se vor pune în grevă în același timp.

S'a admis o ordine de zi, conținînd violente amenințări în contra elementelor șovăitoare, precum și o somațiune adresată comitetului grevei, de a proclama greva generală de îndată ce va fi cu putință.

Situația în Albania

Constantinopol.—După știri sigure, trupele comandantului șef din Albania, au trecut în vilaetul Scutari. Populațiunea este pretutindeni liniștită, afară de localitatea Schala, unde în zilele din urmă au avut loc mici încăerări cu avînt posturile.

Serbare

Berna.—Serbarea tragerii la semn elvețiană, a început azi. Este o mare afluență de participanți, mulțimea în mare procesiune a străbătut orașul. A urmat apoi un ospăț.

Căile ferate orientale

Constantinopol.—Convențiunile încheiate între direcțiunea căilor ferate orientale și ministerul de lucrări publice, cu privire la construcția liniei Babelski-Kirklisie și pentru dublarea liniei ferate secondare Stambul-San Stefano, au fost semnate eri.

Incoronarea suveranilor Angliei

Londra.—Incoronarea suveranilor Angliei va avea loc în Iunie 1911.

Ophélie Fraenkel
Docteur Peretz Schönfeld
FIANCÉS
Berlad — Ferrières (Franța)

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3.20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.30	
Urdă dulce	1.30	
Ouă zilnic proaspete 7 %.		

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.
A se adresa la Atelierul Mecanic.
Gross Kaisermann
— *Strada Moțoc Iași* —

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.
Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente pentru **Arhitecți** și **Forestieri.**

Se atrage deosebita atențiune d lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze și germane la cerere.
Depozit permanent la
„Romîn'a Muzicală.—Iași„

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

De vînzare Una vie situată în Vorovești, aceea-și podgorie cu Uricanii, departare ca un ceas de Iași și ca un Chilometru de șoșaoa Voinești, pămînt bun, întinderea 21 Hectare, fără dijmă saă embatic, cu puțină plantație Americanu.
Acarete: 3 Case de locuință, una bucătărie, 2 casă pentru servitori, 3 pivniți, 2 Crămi, grajd pentru 6 cai, șură pentru trăsuri, 2 fîntîni și un șipot, Rimnic cu pește, șură, grajd și alte pentru vite, zămnic pentru verdețuri, Coșeri peste 1000. Stejari mari și pădure pentru haragi, la 80 vase bune, 10 căzi de stejar lin sistematic, sdrobitoare, 2 teascuri de fer, 10 ciubere, 3 pompe pentru vin, ca la 4000 deca vin vechi alb și roș, diferite unelte de gospodării și lucru la vie, 14 capete vite și altele; toate se vînd la un loc.
A se adresa N. Vasiliu Podul-Iloaie.

Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iași. *Str. de Sus No. 23*

Neculai Cadelcu
AVOCAT
Str. Păcurari 14 *Iași*

O frumoasa fotografie
puteți căpăta numai la
Fotografia artistică WEISS
IAȘI—PIAȚA UNIREI
GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

De vînzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare
A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

Cereți pretutindeni și întrebuințați ca
APA DE MASA HIGIENICA
— NUMAI —
Apele Mineralizate SINTEZA
— *Aprobate de Direcția generală a Serviciului Sanitar* —
PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**
Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva. Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iași

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod științific cu apă sterilizată și cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., și constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecțioase epidemice fiind în acelaș timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beșică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —
— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —
— Prețul se înțelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata și se primesc inapoi. —
Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piața Unirei
Se expediază contra ramburs în toată țara

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către semităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea bolelor de **Rinichi, Ficat, Vesică şi Deslinfecţie** —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU** Teacuciu

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

Sticla a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani (Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste teţ**, facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MARA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

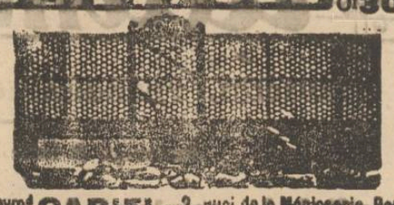

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à **0f 20**

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1862.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romania

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,027 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 390 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" tratează asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 55 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

6 şi 7 Iulie 1910

Se poate cîştiga în caz fericit cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpăra

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1059 Duminică 11 Iulie 1910

Naționalitățile și parlamentul Ungar

Pe cînd noi suntem în plină vacanță politică, peste munți chestiuni importante politice, cari interesează în mod vital națiunea romînească din Ardeal, se discută în Parlamentul Ungariei.

Aceste discuțiuni,—ori cît ni s'ar obiecta că nu trebue să ne amestecăm în politica statului Unguresc, — ne interesează foarte de aproape, căci pentru menținerea bunelor relațiuni dintre statul nostru și statul Austro-Ungar, cele 3 jum. milioane de romîni din Transilvania și Banat, trebuesc puse pe un picior de egalitate politică cu toate celelalte naționalități din acest imperiu.

Și aceasta cu atît mai mult cu cît romînii din Bucovina, cari depind de Austria, se bucură de mult mai multe drepturi și libertăți cetățenești, de cît romînii cari depind de Ungaria.

Partidele politice ungurești, mai toate și-au luat ca principiu fundamental al conservărei și întăririei naționalității maghiare, sugrumarea sălbatecă a tuturor celorlalte naționalități. Pentru majoritatea politicianilor unguri, tot ce nu este maghiar prin sînge și naștere, este dușman națiunei lor și trebue distrus.

Și cum distrugerea n'o pot face prin foc și sabie, căci numărul naționalităților nemaghiare, este colosal de mare față cu numărul populației ungurești — distrugerea o fac pe cale politică, economică și culturală, îndepărtînd sistematic de la toate avantagiile și drepturile, tot ce nu aparține cu numele și nașterea poporului maghiar.

Și dintre toate națiunile, pare că asupra națiunei romînești, lupta prigonitoare a Ungurilor e mai mult accentuată. Se vede că în această populațiune și mai numeroasă și mai conștientă de situația ei și mai forte pe tărîmul cultural și economic—politicianii unguri găsesc pîrghia de rezistență în contra pornirilor lor de desnaționalizare.

La fie-care schimbare de regim politic în Ungaria, noul guvern, este nevoit ca în programul privitor la politica sa, să vorbească și de chestia naționalităților. Fără un asemenea punct de program, nu se poate concepe program de guvernămînt politic în Ungaria. Miniștrii noi cari vin, Camerile noi cari se formează, autoritățile noi cari se constituesc, toate își capătă demnitățile și sarcinele în stat, pe o promisiune sau angajament mai mult sau mai puțin precisă, asupra rezolvărei marei probleme a naționalităților nemaghiare, problemă pe cari de zeci de ani, conducătorii politici luptă să o rezolve, și totuși sunt departe de a o rezolva departe în sensul vederilor lor strîmte și șoviniste.

Așa se explică și pentru ce de o săptămînă, în parlamentul ungar, subiectul principal al discuțiunii este problema naționalităților și opoziția maghiară reprezentată prin politicieni sectari, ca Tissa, Appony, Kosuth, Just și alții, și guvernamentalii, în cap cu însuși primul-ministru, toți de-o potrivă sunt de acord în a recunoaște că ideia națională maghiară nu concepe drepturi egalitare pentru celelalte naționalități.

De sigur, că asemenea declarațiuni, nu sunt și nu vor fi de natură să descurajeze pe bravii luptători romîni în acțiunea ce duc pentru cucerirea unor drepturi egale și depline în statul maghiar și pentru libera desvoltare a culturei lor naționale. Același lucru și pentru slovaci, ca și pentru celelalte naționalități.

Insă, ceea ce ne-a atras deosebita noastră atențiune, a fost că declarațiunile extrem de șoviniste ale barbaților politici maghiari, au deșteptat întru cîtva și pe romînii deslipiți de organizația politică romînească din Transilvania și Banat—și i-a făcut să vadă că act de mizerabilă tradare națională au făcut, primind să se pună în serviciul politicei guvernamentale din Ungaria.

Cît timp program politic de guvernare în Ungaria nu se poate concepe, fără punctul privitor la suprimarea naționalităților nemaghiare, ori ce alianță politică a ori cărui nemaghiar cu ori ce guvern unguresc înseamnă o adevărată crimă și trădare politică.

Lucrul acesta începe să'l vadă romînii renegați din Ungaria—și reprezentanții lor din parlament, au fost nevoiți de rușinea faptelor lor să alcătuiască un memoriu, pe care l'au presentat guvernului și prin care cer între altele anularea ordonanței contelui Apony privitoare la interzicerea predărei religiei în limba romînă în școlele romîne secondare; achitarea lefurilor profesorilor și preoților romîni cari n'au voit să țină seamă de această ordonanță; stîngerea tuturor proceselor intentate luptătorilor romîni, numirea romînilor în administrația comitatelor și intervenția guvernului—cu toată autoritatea sa morală pentru încetarea campaniei de calomnii aduse de presa maghiară luptătorilor politici romîni din Ungaria.

Va ține sau nu seamă guvernul maghiar de acestea deziderate,—fără îndoială că nu—dar totuși acestea formulate de așa zișii moderați romîni, explică pe deplin cît de mare este pornirea nouei politici maghiare în contra romînilor, dacă și pe renegați i-a scos din moderațiune,

Și nici nu se putea altfel, căci înaintea lor, s'au găsit chiar bărbați politici maghiari, cari în parlamentul Unguresc să dezaprobe modul de a vedea și trata chestia naționalităților din Ungaria, declarînd că sub haina șovinismului, barbații politici maghiari predică o autocrație care este o palmă dată principiilor rasei albe în secolul al XX-lea.

Falimentul Spiridoniei

Inchiderea spitalului Sf. Spiridon nu este de cît rezultatul jafului banditesc la care s'au dat actualii Epitropi. Rămîne cine va îngrozit cînd aude ce rușine a adus asupra acestui măreț și bogat așezămînt, o administrație absolut de codru. Vom cita extremitatea la care a fost adusă Epitropia și desfidem să ni se poată arăta că un singur cuvînt este neexact:

1). Toți furnisorii din Iași ai spitalului sunt neplătiți de 3 luni, adică de tot ce au furnisat de la începutul anului bugetar. Pentru ca aceasta să se întîmple la începutul anului bugetar, am trebuit să ajungem zilele actualei administrații.

2). La spitalele din provincie furnisorii nu sunt achitați nici pe anul trecut, iar lefurile personalului se plătesc cu 2—3 luni în urmă.

3). In casa Epitropiei abia se pot găsi 20.000 lei, pentru plata personalului pe luna în curs și asta de două luni în șir. Este singurul expedient la care se poate ajunge, acela de a închide gura personalului care este în măsură a cunoaște starea de plîns a finanțelor epitropiei.

4). Epitropia a ajuns și la rușinea de a fi amanetată la un bancher din tîrg. In adevăr casa Hössle din Münich, care a făcut instalațiile de aer comprimat la Slănic, n'a primit să i se facă plata în rate anuale. Atunci *Epitropia a intervenit la bancherul Groswald* **să plătească el casei Hössle suma integrală, pe care avea apoi s'o primească anual de la Epitropie în 4 ani. Există act autentic la tribunal pentru cedarea către casa Groswald a contractului casei Hössle, dar mai există și hârtia prin care** *Epitropia propune* **această afacere lui Groswald și 'l dă dobîndă 7% pentru banii ce acesta plătește. Să aibă curajul de a spune că nu plătesc dobîndă la un bancher în tîrg! Au recurs și la șoltic ăria actelor simulate, sistem învățat de la ministerul de Interne, sub a cărui control se află.**

5). In fine afară de acest act simulat—căci după acele autentice parcă Epitropia nu are a face nimic în cesiunea Hössle Groswald—există un act autentic și votat de Cameră, așa cum se votează toate legile în sanatoriul din dealul mitropoliei, în care Epitropia declară că plătește dobîndă 7% casei Union-Baugellschafft (vezi bugetul paragr. 46 pag. 13). Aceasta este absolut contrar legii contabilității generale a Statului sub a cărei imperiu este Epitropia. Este, însă, absolut conform mentalității actualelor Epitropi, pentru care Epitropia este o satrapie în care legea sunt ei. Este timpul să facem să înceteze starea în care tîrgul nostru este considerat ex lex și toate șolticăriile tolerate pe spinarea banului public.

RETRAGEREA GUVERNULUI

Suntem în plină criză politică din causa vacanței—și totuși d. Brătianu vrea să ne furnizeze și o criză... guvernamentală.

Cele petrecute în consiliul de miniștri de alaltă-eri ne întăresc convingerea că guvernul se duce.

Miniștrii au discutat asupra situației guvernului și partidului și toți au fost de acord că trebuesc să se retragă de la putere.

Chestiunea e: cînd să se retragă. Și asupra acestui punct părerile sunt împărțite.

Dl. Costinescu, invocînd experiența vristei sale și a precedentelor politice, este partizanul unei onorabile retrageri imediat după sfârșitul lui August.

Cu modul acesta noul guvern, ar putea face alegerile și alcătui noua Cameră la 15 Noembrie, cînd se deschide legislatura.

Avantajul pentru liberali ar fi că s'ar presenta mai liniștiți în alegeri, după o vacanță de complectă liniște politică.

Primul ministru însă, de și partizan al retragerei, are ambiția să deschidă Camerele, să voteze bugetele și să prepare retragerea pentru sfârșitul legislaturei din Februarie.—Și în susținerea părerei sale invoacă timpul pentru reorganizarea partidului din provincie, care dacă s'ar presenta în alegeri la toamnă ar suferi o teribilă înfrîngere.

Indifirent de epoca ce guvernul voește să și fixeze pentru retragere, noi reținem faptul că asupra retragerei, însăși guvernul nu mai face discuție — și că această retragere trebue să fie foarte apropiată, de vreme ce guvernul o discută tocmai acum în timpul verei.

Pentru noi, opoziția, ne este suficent numai faptul că s'a convins că trebue să se retragă, căci fixarea epocei de retragere, aparține și opoziției.

Ambele partide din opoziție au tăiat ori ce credit guvernului și i-a indicat să se retragă pînă la toamnă. Guvernul nu se poate încăpățîna și rămîne mai departe, căci ar sfida prea mult țara și ar exaspera peste măsură opoziția.

Or, este preferabil să țină seamă de toate aceste indicații și părerî, cari l'ar priva de o luptă crîncină, dăunătoare și partidului liberal și țărei.

Pentru liniștea țărei și bunul mers al tuturor treburilor, guvernul are datoria să țină seamă de părerea d-lui Costinescu, și avem credința că va ține seama.

CATE VA NOTE

Pe cînd la București continuă greva tipografilor, la Huși s'a întîmplat un mare eveniment tipografic: tipografia și legătoria d-lui C. S. Lețcae, a editat un ziar, căruia îi zice „Hușul", „organ *cultural* al intereselor generale".

D. Lețcae este foarte încîntat de apariția ziarului și aceasta o dovedește prin următoarele strofe:

Să vă spun că-mi pare bine
Că apare azi în zori,
Un organ ținut de sine
Fără patemi și culori!...

S'ar putea spune că un organ fără patimi, este un organ născut mort, dar nici d. Lețcae n'are prea mare încredere în rezistența organului său de publicitate, de vreme ce anunță că va apare numai de două ori pe lună.

*

Noul ziar se ocupă foarte mult de piața Hușului și arată între altele, că în acea piață, se vînd obiecte de alimentație împreună cu „instrumente"! Instrumentele care se vînd în piață sunt următoarele: țigarete, fluere și bastoane, pe cînd obiectele de alimentație consistă numai în fructe, — așa că cine va care cumpără un chilo de fructe capătă premiu și un pachet de țigarete!

*

Ziarul vorbește și despre un succes enorm al unui d. dr. Lapteș, despre care spune că a *obținut* cu succes examenul de medic primar.

Probabil că l'a obținut cu succes, grație faptului că lui, ca medic primar, i se datorește promiscuitatea pieței Hușului în care piață se vînd obiecte de alimentație și „din cale ce servesc ca instrumente, precumsunt: fluere, țigarete, bastoane etc."

*

Cea mai frumoasă bucată, pe care o publică noul organ, este privitoare la un extraordinar incident civilo-militar, care incident s'a petrecut tot în piața, în care precupețele vînd și cunoscutele instrumente.

Lăsăm ca noul confrate să povestească acel incident:

„Un comersant S. ne istorisește următoarele: M'am dus în piață să cumpere mazeze și presentîndu-mă la o vînzătoare mă împac, plătesc și dau să plec. Mă pomenesc cu niște observații din partea D-lui Căpitan T. spunînd că el încă din zorii zilei se tocmește pentru acea mazere și cum a cutezat a se amestica în tîrguiala lui.

Pentru acest caz d. T. se plînge polițistului N. care luînd o notă că d. T. e persoană politică cu vază în localitate începe a vocifera și insulta pe comersantul S. amenințîndul. Știe D-l Prefect de această afacere? căci aceasta s'a întîmplat în plina peața și ziua n'ameaza mare în mijlocul publicului.

Sfătuim pe d-l S. a acționa în judecată pn cel ce l-a insultat și amenințat, dacă cazul e adevărat. Ne miră mult faptul știind pe d-l N. om devotat serviciului siguranții publice".

Nic.

OAMENI ȘI LUCRURI

Morții cari trăesc

Nu fără multă uimire lumea va fi cetit telegramele publicate acum în urmă cu privire la Francisco Ferrer. Anume că faimosul pedagog „anarhist", omorît acum un an de închiziția militară spaniolă, instituită sub forma unui tribunal marțial—ar fi încă în viață și ar fi trăind în Buenos Ayres sub un nume străin. Cu aceste condițiuni el ar fi dobîndit grațiarea, iar împușcarea lui n'ar fi fost de cît o comedie pentru... liniștirea spiritelor... reacționare.

Există un faimos erou al literaturii romantice spaniole—Don Cezar de Bazan—celebrat de Victor Hugo și de D'Ennry în piese de teatru. Plină de aventuri, viața lui a fost pusă de multe ori la preț, pînă cînd într'o zi regele spaniol, l'a grațiat de moarte cu o oară prea tîrziu adică o oară *după* ce trebuia să se execute sentința de moarte în contra lui. Dar și atunci o fee bună a stat de pază; un paj recunoscător a izbutit a schimba glonții celor două sprezece carabine—fiind în serviciul căpitanului de gardă—și astfeliu eroul spaniol scapă și de astă dată cu viață.

Dar astă-zi se mai întîmplă asemenea minuni? Și dacă în țeară lui Sancho-Panza sunt cavaleri să fie oare tînărul Rege Alfons atît de cavalar, în cît să fi ertat pe Ferrer, tocmai pe Ferrer, cu condiția ca să dispară și să trăiască departe?

Tot acolo, departe, în America de sud este acum localizat un alt roman al unei istorice dispariții—acea a fostului Archiduce austriac, Salvator, devenit cu timpul burghezul Yohn Orth și exilat de bună voie în depărtatele regiuni. Se știe că acum în 10 Iulie stil nou, s'au împlinit două zeci de ani de cînd Yohn Orth pornit pe ocean, dispăru pentru totdeauna împreună cu femeea lui, cu micul lui echipagiul și cu vaporul „S-ta Margherita". Nici o urmă nu s'a găsit, iar legenda pretinde că ar fi trăind și astăzi sub vr'un alt nume, sub altă figură, ducînd o viață de liniște, fără relațiune cu lumea lui de odinioară căreia i-ar fi cedat și titluri și avere și glorie.

Iar pentru că vorbim de categoria morților care trăiesc, adăogăm că nu de mult s'a ivit legenda că Oscar Wilde ar fi și dînsul în viață, în condițiuni de complectă înstrăinare de viață și de lume, singurile condițiuni în care ar *putea* trăi. Se știe că Wilde, după șapte ani de hard-labour la care fusese osîndit pentru moravuri perverse, a venit în Franța unde trăi în mizerie și ignorat, cu tot geniul său poetic. Atunci cîțiva intimi ar fi găsit mijlocul de a-l face să... dispară, pentru ca să-și poată duce traiul de muncă și de gîndire fără să poarte pecetea infamantă a osîndei,—mort de o moarte civilă, dar nu reală.

Mai curînd însă credem că toți acești eroi ai legendelor *vii* sunt *morți* de abinelea, iar după vorba poetului:

Morți sunt cei muriți. **Rodion**

Lista civilă
a
Suveranilor Angliei

Prima chestiune de care urmează să se ocupe Camera engleză, îndată după deschiderea ei, este votarea listei civile a noului Rege. După legea și obiceiul englez, lista civilă votată unui Suveran rămîne valabilă timp de 6 luni cari urmează decesului. In specie, lista civilă votată la 1901, rămîne în vigoare pînă la 6 Noembrie viitor. Această listă a fost de 470,000 lire sterline, sumă care se împarte astfel: caseta particulară 110,000 lire; emulamentele casei 125,000, întreținerea casei 192,000; întreținerea vaselor, binefaceri și diverse 41,200 lire. Total: 470,000 lire sterline. Aceasta era lista civilă a lui Eduard VII.

Dacă voim să cunoaștem totalul sumelor alocate anual familiei regale engleze, trebue să mai adăogăm: 30,000 lire sterline pentru principele și principesa de Galles și 76,000 lire sterline pentru copiii supraviețuitori ai defunctei regine Victoria, celor trei fice ale Regelui Eduard și văduvelor ducilor d'Edimburg și d'Albny. In total 546 de mii lire sterline pe an.

Pînă în 1600, nu exista, propriu vorbind, o listă civilă în Anglia. Coroana poseda anumite venituri ereditare, provenind în parte de la diverse domenii, în parte de venituri prevalate asupra impositelor, și în schimb regele lua asupra-și o parte din cheltuelile militare ale țărei. Din aceste venituri ereditare regele lua, pentru trebuințele sale personale și pentru întreținerea casei sale, o sumă care a fost fixată în anul 1689 la 600,000 lire sterline(cincisprezece milioane lei) anual.

Sub Wilhelm III lista civilă a fost ridicată la 700,000 lire sterline și a rămas la această sumă pînă sub Georges II, care obținu ca ea să fie urcată la 800,000 lire pe an, sau 20 milioane lei.

George III a ridicat-o la 1,030,000 lire sterline sau 25,750,000 lei, ceia ce nu l-a împiedecat însă ca la moartea sa să lase o datorie de 3 milioane lire (75 milioane lei).

Lista civilă a regelui George IV a fost de 850,000 lire; dar la ea s'a mai adăogat o listă civilă scoțiană de 110,000 lire și o listă civilă irlandeză de 200,000 lire. In total 1 milion 160,000 lire sterline, sau peste 29 milioane lei.

Wilhelm IV a avut o listă civilă de 510,000 lire, plătită asupra fondurilor consolidate, cu condiția însă de a renunța, chiar la începutul domniei sale, la toate veniturile ereditare ale coroanei. Astfel s'a procedat și la urcarea pe tron a reginei Victoria, a cărei listă civilă a fost de 385,000 lire și tot așa s'a urmat și sub Eduard VII, a cărui listă civilă am văzut că era de 470,000 lire sterline.

Acum s'a statornicit obiceiul că la începutul fie-cărei domnii, Suveranul englez să renunțe formal la veniturile ereditare ale coroanei și primește în schimb o listă civilă.

Cu toate acestea sunt unele venituri ereditare cari se conservă suveranilor și moștenitorului tronului. Aceste venituri sunt cele ale ducatului Lancaster, cari sunt apanajul Regelui și veniturile ducatului Cornwall, cari constituesc apanagiul moștenitorului. Veniturile ducatului de Lancaster se ridică la 60.000 lire sterline pe an; cele ale ducatului de Cornwall la 80.000.

Dacă lista civilă a Regelui e valabilă șase luni după decesul său, acea a principelui de Galles încetează din momentul ce el moștenește tronul. Dar veniturile ducatului de Corwal trec imediat asupra principelui care poartă titlul de duce de Cornwall.

In ce privește văduva Regelui, situația ei este regulată prin legea de la 1901, *civil list act*, ea primește o alocațiune anuală de 70.000 lire sterline.

Ceea ce Parlamentul urmează să reguleze, este lista civilă a lui George V și poate și pe aceea a ducelui de Cornwal (fiul său mai mare), care va deveni mai curînd sau mai tîrziu, principe de Galles, și care este încă minor. E născut la 1894. Nu e urgență în cazul său căci ca duce de Cornwall, el încasează chiar de pe acum un venit de 80.000 lire sterline pe an.

Regele George V are șase copii și se poate ca lista lui civilă să fie mai ridicată de cît a lui Eduard VII, ai căror copii fuseseră dotați încă din 1889.

In ultimii ani ai domniei ei,—de la

1887—1901—regina Victoria cheltuia cu 200.000 lire sterline pe an mai mult de cît primea şi suma aceasta era luată în parte din economiile făcute în tre anii 1838 şi 1885 şi în parte din veniturile personale.

Cu toate economiile realisate în administraţia casei regale, cheltuelile curţii au crescut din an în an şi cum azi nu ne mai aflăm în timpurile lui George III, cînd un Suveran putea face datorii bizuindu-se pe Parlament care să i le plătească, e absolut necesar ca Camera să se arate generoasă în fixarea listei civile a noului rege.

Cînd la 1901, Balfour, a cerut Parlamentului să fixeze lista civilă a lui Eduard VII, el a putut declara că nu sunt datorii de-ale coroanei cari să trebuiască a fi regulate.

Asquith va putea face aceiaşi declaraţiune, aşa că Camera va trebui să ia în consideraţie, la votarea listei civile, sarcinile impuse Suveranului de funcţiunile şi de necesitatea de a îngriji întreţinerea şi educarea unei familii numeroase.

Cît costă o guvernare

Incă pe cînd Parlamentul era deschis am atras luarea aminte publică asupra felului cum înţeleg liberalii să administreze banul public. Toţi deputaţii şi senatorii guvernamentali, cu ceva trecere în provincie, s'au strădănuit din răsputeri să contracteze împrumuturi pentru judeţele şi comunele reşedinţe respective.

N'a rămas comună mare sau mică în ţară, n'a rămas judeţ bogat sau sarac, care să nu contracteze un împrumut de cel puţin 100 mii lei. Cine cunoaşte moravurile de provincie şi felul cinstit în care banul public e administrat în ţara noastră, sub un guvern liberal, îşi va da pe deplin seama de uriaşul gheşeft făptuit în rate de actuala administraţie liberală, sub forma împrumuturilor mărunte.

Dar să dăm cuvîntul cifrelor. Zilele trecute a apărut în *Monitorul Oficial* lista complectă a lucrărilor Camerei, în ultima sesiune; extragem din această listă cifrele privitoare la împrumuturile comunelor, judeţelor şi aşezemintelor publice.

In ce priveşte comunele, statistica noastră arată că au contractat împrumuturi 16 comune şi că valoarea acestor împrumuturi atinge suma de 16,107 mii lei. Iaşul figurează cu 1.650,000 lei. Apoi au mai contractat împrumuturi 11 judeţe, în valoare de 4,720,000 lei. Adică în total într'o singură sesiune, datoria comunelor şi judeţelor noastre a sporit cu aproape 21 milioane lei.

Cine cunoaşte enorma datorie publică care apasă oraşele şi tîrgurile noastre, în majoritate sărăcite, îşi va da pe deplin seama de însemnătatea acestor noui împrumutnri admise de guvernul d-lui Brătianu pentru a-şi îndestula partizanii din provincie.

Trebue să adăugim că aceste împrumutări s'au votat într'o sigură sesiune şi că precedentale două, proectele de împrumut pentru comune, judeţe erau cel puţin tot atît de numeroase ca şi cele din sesiunea din urmă. Sunt comune, cum e de pildă, Craiova, cari s'au împtumutat—în intervalul ultimilor trei ani—de cîte de două şi de trei ori, asemenea sunt multe judeţe în aceaiaşi categrie.

Iată dar cît ne costă guvernarea liberală numai cu privire la comune şi judeţe; dacă ar fi să înşirăm aici lista întreagă a împrumuturilor şi creditelor votate pe socoteala statului, în ultima sesiune parlamentară, am ajurge la nişte cifre cu adevătat fabuloase.

Cinstea de a avea la guvern pe cei trei fraţi de la Răteşti costă scump pe ţară; scump dar nu face!

REZULTATUL examenului de capacitate pentru ajutori de învăţători

Ministerul instrucţiunei publice a acordat titlul de ajutor de învăţător următorilor candidaţi, reuşiţi la examenul de capacitate:

Cristescu Florica, Chiper V., Pavelescu Gh., Irimescu N., Constantinescu Tr. Mironescu Viorica, Batali N. G., Bogza V. I, Ţugui N. D., Tănescu Călin, Arion N., preotul Firulescu, Popescu I. P., Postul N., Zană Alexandrina, Diaconescu Anghel, Onose Ş., Iliescu M. D. Păsărescu V., Vorban Gh., Aron Th, Caşu Emilia, Marinescu Ilie, Idriceanu Natalia, Delcea Sandic, Ştefănescu Emilia, Stegaru I., Ionescu M. A., Bălănescu C, preotul Nicolae Colescu, Mircea Maria, Voiculescu G., Stanciu Emilia, Zamfirescu I., Dragomir D. I., Ştefănescu E., Antonescu G. Călin, Butcică Şt., Nedelea Barbu, preotul Ion Predescu, Anastasiu A., Chirilă N., Ioan Elena, Popescu A. P., Verdeş D., Gheorghe B. Ioan, Drăgănescu Maria, Pancu Maria, Iliescu I., Crupenski Elena, Hlubă Şt., Stăncescu I. V., Timotescu Maria, Gaftoi C. C., Baroţi Maria, Galon C., Miroaică Marin, Apostoliu Conrad, Ana Ionescu, Zoe Bărbulescu, Aurel Eliad, Sabina Popescu, C. Stănculescu, Aurelia Diaconu, Eugenia Georgescu, Munteanu C., Marin Mustăciosu, Aurelia Petrovici, G. Popescu, Şerbănescu V., Sofia Vasiliu, Maria Antonescu, Busuioc N., Constantinescu G. G, preotul P. Stănescu, Georgescu Marin, Caraci C., Eliza Orăscu, V. Săndulescu, Anghel S. G., Maria Gheorghiu, Gh Marinciu, Lăduncu Averchie, Axenescu Sp., Natalia Băncilă, Ana Gheorghiu, Ecaterina Mustacan, Radu Popescu, Maria Ulman, Gh. Macri, Sofia Botez, C. Lupescu, Juverdeanu Alexandra, Dimitrescu Gh., Ionescu C I., Stana Siderie, Maria Vasiliu, Hurez C., Mardare C., Vaailiu Ion, Natalia Dimitriui Eugenia Mardare, G. Marinescu. Ana Niculescu, Rotariu Gheorghe, Scărlătescu C., Magdalena Ştefănescu, Constantinescu B. G., Popescu D., Smaranda Prahoveanu, Efrim Sărăţeanu, Maria Apostolescu, Baciu Ştefan, Calcescu D., Aneta Calin, Ioana Cosmovici, Mariana Georgescu, Ecaterina Ghenovici, Valentina Lăscărescu, Eliza Stănescu, Elena Ştefănescu, Ştefanic Ştefănescu şi Zaharescu Mihail.

Litere-Ştiinţe-Arte

Cît de repede se că ătorea acum 1000 de ani. Călătoriile se făceau călări mai ales, iar cei săraci pe jos. Călări nu puteau face mai mult de cinci mile pe zi. Aşa ni se spune într'o scrisoare din anul 828—830 pe timpul împăratului Carol cel Mare. Trimişii împăratului, schimbînd caii, făceau 20—35 de klm. pe zi. S'a povestit ca lucru însemnat de regele Conrad al III lea, c'a făcut în Decembrie din anul 1146, în 2 zile, odată cîte 52 de klm. şi altă dată cîte 56. Friedrich I-iu a făcut odată 90 de klm. într'o zi şi jumătate, iar în alt rînd în 3 zile 180 de hlm. De la Roma pînă în mijlocul Germaniei, să fi mers cu zor mare, şi tot le trebuia o lună!

*

Schuman, marele compozitor al Liedererilor a fost urmărit mereu în viaţa sa de a triumfa şi el pe scenă. S'a apucat rînd pe rînd de Heloise şi Abelard, Marie Stuart, Sakostala etc. O scrisoare inedită publicată cu ocazia centenarului său, adresată unui şef de orchestră îl arată urmărit de această gîndire:

„Mi aţi vorbit de unul sau mai multe librete de opere. Aţi putea să-mi indicaţi un poet cu care mi-ar fi fost posibil să mă înţeleg pentru o colaborare".

Schuman sfîrşi a compune opera Genevieva al cărei insucces fu una din nenorocirile întregei sale vieţi.

*

Acum doi ani, negutătorul de vinuri Wolf, din Kismarton, a început săpături la Möllendorf şi a dat peste sicrie de piatră şi urne cu cenuşe şi oase. A dat şi peste rămăşiţi dintr'un zid care se întinde de la grădinile dindărătul satului până la muntele Leitha şi până la gară. De pe mărimea ţinterimului, se vede c'a fost aci un oraş mare roman. Aci se tăia drumul de la Scarabantia (Sopron) şi Vindobona (Viena) cu cel de la Carnutum (Ovar) la Adaquas (Wiener Boden).

Tot aci dădea şi alt drum, cel de la Carnutum, pe la Mannerdorf, Hof, Loretto şi Viener Neuutadt. Acum săpăturile în ţinterim se fac supt privegherea unui arheolog cunoscut, colonelul Max Groller von Mildensee. Tot el a lucrat la desgroparea Carnutului. Soţia lui Wolf, arheologă şi ea, ajută.

*

Noui elemente au fost descoperite de profesorul vienez Auer von Welsbach. Acest savant a reuşit să separe ferbium şi thulium, consideraţi pînă azi ca elemente şi a scos din fie care din aceşti doi corpi constiuanţi distincţi. De asemeni a extras trei corpi din pisprosium şi din gadolinum. Numărul pămînturilor care se ridică de la şasesprezece la douăzeci şi două. Să amintim de dr. Von Welsbach cu un savant francez d. Urbain a descoperit că ytherbium este divizibil. De la 1890 a mai adăogat 10 elemente la nomeclatura ştiinţifică.

*

Profesorul de limba sanscrită de la universitatea din Berlin, dr. Henrich Lüders a descoperit, între nişte vechi manuscrise aduse de Albert von le Coq din Asia Centrală, fragmente din cîteva drame indice scrise cu patru sute de ani înainte de Calidasa.

*

Congresul preoţilor ruşi ţinut zilele acestea la Cazan a hotărît să arunce anatemă asupra scriitorilor Andrejew şi Merekowski pentru că, după părerea pravoslavnicilor preoţi, aceşti mari poeţi ar fi răspîndit prin scrierile lor idei contrare bisericei şi religiunei.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

INFORMATII

Promoţia Sem. Pedagogic.— Iată numele elevilor promovaţi de la seminarul pedagogic universitar, din localitate.

Clasa I-a: Cristea M., Fraier A. Strul, Glinsberg Filip, Glinsberg Marcel, Ionescu Leon, Ionescu Const, Mazurchievici E. M., Pelin N., Praja I., Rapoport M., Şaraga E., Wachel Filip, Zilberman H.

Clasa VI m, Apter Hirsch, Botez C., Cihan Eugen, Dumitrescu At., Goldştein L., Lazăr N., Obreja G, Pamęca G., Rolta Fr. şi Zugrăvescu M.

Cu începere de la 1 Septembrie a. c. se suprimă bilete e de clasa III-a de ducere şi întoarcere, de tren accelerat şi se modifică preţul biletelor de persoane. Preţul acestor din urmă, bilete stabilit pe baza unei reduceri uniforme de 30 la sută din taxele normale ale clase III de tren de persoane luate dublu.

Aceste bilete nu se pot întrebuinţa nici pentru ducere nici pentru întoarcere, de cît numai cu trenuri de persoane şi nici de cum cu trenuri accelerate. Persoanele care se vor găsi în tren accelerat cu bilete de întors cl. III-a, se vor trata ca şi cînd nu ar avea nici un fel de legitimaţie.

„Patria" din Cernăuţi anunţă că la Serbările jubilare ale universităţei din Iaşi, vor participa în afară de rector şi numeroşi profesori ai universităţei din Cernăuţi,

Se ştie că romînii din Bucovina au obţinut înfiinţarea unei clase para lele romînă, pe lîngă gimnaziul din Rădăuţi, şi apoi treptat, treptat, cîte o clasă, pînă la complectarea cursului inferior.

E probabil însă că se vor înfiinţa două secţii de-odată căci se vor inscrie peste 180 de elevi.

Zilele acestea se va face o nouă mişcare în armată cuprinzînd avansările la gradul de locotenent a sublocotenenţilor din promoţia 1907 şi înaintări în personalul civil al ministerului de răsboi.

Pe ziua de 10 August vor fi concentraţi tot pe 22 zile a doua serie de rezervişti şi concediaţi din contingentele 1903 şi 1905, în taberile regionale respective ale corpurilor de trupă.

Se zice că cei concentraţi în această serie vor fi reţinuţi şi pentru manevrele obicinuite de toamnă, cari ţin 10 zile, aşa că ei vor face în totul 32 zile de concentrare.

Sborul lui Farman. — Mîine, după cum am anunţat, va avea loc la hiprodomul de la abator, în urma cerer i generale, al doilea sbor al celebrului pilot Osmont, cu biplanul „Farman".

Multă lume din provincie va veni să ia parte la sborul de mîne. Publicul ieşan va asista de asemeni în număr mare.

Pentru sborul de mîine, preţurile vor fi populare: loja 25 lei, tribunele 3 lei, incinta loc rezervat 2 lei, întrarea generală 1 leu. Automobilul 25 lei, trăsura cu un cal 12 lei, trăsura cu doui cai 20 lei, bicicliştii 4 lei. Persoanele care vor cumpara bilete de intrare generală până Sămbătă seara, vor plăti numai 75 bani, iar în ziua zborului 1 leu.

Osmont va face mîine frumoase figuri în sbor şi va lua şi pasageri.

Muzeu ţărănesc.—S. Ioan Ştefureac, profesor la Cîmpulung (Bucovina), a luat iniţiativa de a înfiinţa în acelaş oraş, un muzeu ţărănesc.

In acest scop, profesorul din Cîmpulung s'a adresat preoţilor şi învăţătorilor din Bucovina, cerîndu-le să colecteze de la săteni, lucruri vechi, ca: lăzi bătrîneşti, mese, scaune, cuiere, colţare, podişoare, cruci scobite în lemn, icoane vechi; obiecte pentru casă mai mici: ploşti, sălăriţe, cupe, bîte ciobăneşti, beţe pentru vătăjei, fluere, furci de tors, cari unele sunt executate şi în cositoriu; obiecte pentru vînătoare ca: filiuri, arme, cornuri pentru praf de puşcă, bice de călărit; felurite vase ca: scafe, strachini, ulcioare, căni — precum nu mai puţin şi lucrări de mînă femeiască: năfrămi, ştergare, cămeşi, brîie, bîrneţe, trăistuţe, lăiccre, covoare şi multe alte lucruri pe cari străbunii noştri au ştiut să le împodobească cu felurite ornamente de rară frumuseţă.

In astă-seară are loc la grădina Copou, frumoasa serbare, organizată de societatea de gimnastică, sport şi muzică.

Date fiind preparativele ce s'au făcut, serbarea promite a fi de neîntrecut. S'au pregătit numeroase distracţii şi surprize plăcute; în special „crîşma ţărănească", splendide focuri de artificii etc.

In vederea întocmirei unui stat personal al preoţilor, protoeria a trimis acestora un formular în care preoţii vor trebui să arate: anul naşterei, studiile ce le-au făcut, anul căsătoriei, data hirotonisirei, transferări, rangurile cu care a fost gratificat, funcţiile administrative ce le-au ocupat, ordinul cu care an fost decoraţi etc. etc.

Formularul va trebui să fie trimes protoeriei pînă la 15 Iulie.

In cursul lunei August se vor trimite preoţilor din oraşul şi judeţul nostru, chestiunile ce urmează a fi discutate în conferenţele pastorale anuale, ce vor avea loc în luna Noembrie c.

D. Nec. Bartolomeiu, secretar comptabil la fabrica de cărămizi şi ţigle de la Ciurea, a fost numit impiegat definitiv cl I-a.

Eri s'a deschis la Tg. Frumos iarmarocul anual, care va ţine pînă la 20 Iulie.

Pentru examenele preparaţilor în particular, pentru sesiunea de Septembrie, ministerul instrucţiunii nu va primi nici o cerere.

Nu vor fi admişi în această seziune de cît acei elevi, care înscriindu-se în lunie, nu s'au prezentat, din cauză de boală, în acea seziune.

Plecarea coloniei celor 90 elevi şi eleve din şcoalele primare, a fost fixată pentru Mercuri 14 Iulie.

Din Vaslui ni se scrie, că în urma ultimilor ploi tot şesul Băltenilor e inundat.

In foarte multe comuni ploaia a cauzat mari stricăciuni.

Eri, curtea de Apel secţia de vacanţă, a judecat apelul făcut de comerciantul Moise Kahana din Vaslui, dat judecăţii pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

Curtea a achitat pe Kahana în ceia ce priveşte acuzaţia de bancrută frauduloasă şi l'a condemnat la un an pentru bancrută simplă.

La congresul esperantist ce se va ţinea între 6, 7 şi 8 August la Sofia, vor pleca şi delegaţi ai societăţei esperantiste din Iaşi.

Recensemîntul copiilor de şcoală se va începe la 15 Iulie c. şi va dura pînă la jumătatea lunei August.

D. Alex. A. Badareu, s'a reîntors în localitate, cu trenul de 9.

Ministerul domeniilor a cerut prefecturii judeţului să alcătuiască o statistică asupra culturii viermilor de mătasă, pe care s'o înainteze acestui minister.

In poliţia Iaşi, următoarea mişcare s'a făcut pe ziua de eri;

D. Gh. Ionescu, actual comisar cl. II la gara Brăila, se transferă în aceiaşi calitate la Iaşi în locul vacant; d-ni Gh. Popp, subcomisar cl. III, înaintat cl. II-a.

Cine are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

Relativ la faptul sevîrşit săptămîna trecută la Grajduri, omorul servitorului arendaşului moşiei, amicul nostru d. Sandu Rişcanu, fost deputat ne comunică că sunt mai mulţi martori, care fac declaraţiuni importante, şi care nu sunt cercetaţi de nimeni.

D-sa se miră, şi cu drept cuvînt, de modul cum se face cercetarea în această afacere. Nu s'a văzut pînă acum, într'o chestie de crimă, să nu se facă cercetări la faţa locului de însăşi procurorul.

Bieţii oameni, care au scaldat mortul şi care au spus că i-au găsit vînătăi pe corp, au fost chemaţi să vie la Vaslui pe a lor cheltuială, aşa că ei neavînd mijloace, au fost nevoiţi să parcurgă drumul pe jos, pierzîndu-şi timpul de la munca cîmpului.

Asupra acestui procedeu, d. Sandu Rişcanu a reclamat din nou la parchetul general şi ne-a declarat că nu va conteni, pînă cînd nu se va face o severă constatare la faţa locului, spre a eşi adevărul la lumină.

D. Stelian continuă cu combinaţiile pentru a curma scandalul din Bîrlad — căci după cum s'a vorbit prin presă, d. Dimitriu actualul prezident al acelui tribunal refuză să rămîie la Bîrlad.

D. Stelian a numit inspector judecătoresc pe d. Bădescu-Roşiori, pentru a putea avea loc disponibil, întru cît va înnainta un actual prezident în locul d-lui Bădescu, va transfera pe d. Dimitriu în locul acelui prezident, şi va numi pe cineva în locul d-lui Dimitriu.

Numai aşa se explică că d. Stelian a lasat locul d-lui Bădescu-Roşiori, neocupat în ultima mişcare în magistratură.

Prefectura judeţului a înaintat ministerului domeniilor, probe de grîu din recolta anului acesta, adunate din toate comunele din judeţ.

SPECTACOLE

— Pentru astă-seară Sîmbătă şi mîineseară Duminecă la cinematograful Gaumont, va fi un program excepţional de frumos.

In bogatul program din astă-seară se cuprinde, între altele „Martira din Pompei", o emoţionantă dramă, înterpretată admirabil şi ale căreia scene te înduioşează pînă la lacrimi. E de notat că cei mai de samă artişti ai Romei ţin rolele din această emoţionantă dramă.

„Un voiaj în munţii Alpi din Franţa", e un film luat după natură, din cele mai atractive. Ai impresia, în adevăr, că te afli în Alpi, care sunt redaţi de la poalele lor şi pînă la cele mai mari înălţimi.

Programul mai cuprinde apoi: Micul adaptat, dramă, Greutatea recunoştinţei, comedie; Conştiinţa împacată, mare dramă de actualitate. S'a mai introdus în program: „Creşterea rapidă a copiilor", Roze vieţuitoare (în culori), fluturi japonezi (în culori), precum şi alte drame şi comedii şi bucăţi sportive, după natură şi umoristice.

DIVERSE

— Cu începere de mîine, Duminică 11 Iulie, cursurile de limba Esperanto, se vor ţinea în fie-care Duminică, de la oarrle 4—6 p. m., în localul şcoalei primare de fete „Al. Lambrior" din str. Vovidenie (colţ cu str. Sărărie.

— Astă-seară Sîmbătă are loc la grădina berăriei Zimbru, marea serbare populară, dată de cercul veteranilor, grade inferioare.

Trupa ţigănească va juca: Sergentul Horcea; Ţiganul recrut şi După slujbă.

Va fi şi batae de flori, iar la orele 12 noaptea va începe o mare serată dansantă.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.—**Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult introdusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1 50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan**, medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Față de marea întindere a holerei în Rusia, s'au dat noui ordine pentru a se lua măsuri de pază la frontiera Prutului.*

Medicii din comunele rurale și mai ales acei din circ. de pe malul Prutului, au fost invitați să ia energice măsuri eventuale, să dea sfaturi sătenilor cum să se păzească de holeră.

Ceia-ce e mai nostim, e că tocmai anul acesta direcția generală a serviciului sanitar a suprimat multe posturi de agenți sanitari, iar acum se vede nevoită a trimete agenți sanitari pe la punctele de pe frontieră, pentru luarea de măsuri.

Ministerul de interne a dat eri un ordin telegrafic, polițiilor și autorităților din comunele de pe frontiera Prutului, ca să ia măsuri stricte de a nu lăsa trecerea în mod clandestin, a indivizilor,

*

După ultimile știri, la Bălți, în Basarabia, s'au constatat 3 cazuri de holeră.

❑ **S'a anunțat că manevrele regale, le va face anul acesta corpul IV de armată și că ele vor avea loc între Roman și Iași.**

Pînă acum însă n'a sosit nici un ordin la comandamentul de armată, în această privință.

❑ D. M. Carp, noul director al școalei de Belle-Arte, nu'și va lua postul în primire de cît la 10 Septembrie, de oarece pleacă în concediu pănă la acea dată.

❑ Ministerul a trimis, două circulări către Camerile de Comerț, din țară. In prima circulară, se arată utilitatea rapoartelor lunare ce urmează a se trimete de fie care Cameră, regulat Serviciului de informațiuni din Minister. Pe această cale, vom isbuti să avem știri exacte asupra pieței din interior, A doua circulară privește înființarea muzeelor noastre comerciale din Rusciuk și Belgrad. Odată cu ea, s'a trimis Camerilor de comerț și regulamentul întocmit cuprinzînd normele de organizare și funcționare a noilor muzee. Muzeele noastre în Rusciuk și Belgrad vor avea de scop sprijinirea exportului romînesc.

❑ In editura „Socec & Co." a apărut ediția VII din *Mersul trenurilor.*

Pe lîngă datele riguros exacte și cele mai rececente modificări, mai conține:

Trenurile de plăcere—puse acum în circulație —precum și absolut toate trenurile accelerate cari circulă în străinătate, prin nordul, centrul și sudul Europei de la Constantinopole — respectiv București—pînă la Paris, Londra etc, și înapoi, pe rutele cele mai scurte și mai frequente, precum și linii laterale mai importante în Șvițerea, Italia Germania etc., etc.

❑ D. Const. Stroian comisar cl. II-a la dispărțirea II-a a, fost tranferat la Brăila.

❑ Primăria orașului Roman a fost autorizată prin decret regal, să perceapă, de la 50 pînă la 150 lei anual, pentru automobilele din acel oraș.

❑ **Ziarul colectivist din localitate, luînd apararea d-lui M. Carp, profesor de latină, care a fost numit director al școalei de Belle-Arte, spune că suntem ridicoli cînd afirmăm, că numirea d-lui Carp s'a făcut în scopul de căpătuire, cînd mai ales, zice ziarul colectivist, postul nu e retribuit.**

Repetăm că numirea d-lui Carp, nu e de cît o căpătuială: ca director la Bele Arte, d-sa se va bucura de locuință, iluminat încălzit și servi.

E destulă căpătuială, pe lîngă celelalte care e mai are.

❑ **Direcția generală a vămilor a dat o circulară prin care invită ca să nu se expedieze pe viitor nici o contestație la care nu s'ar fi alăturat factura originală chiar dacă contestația ar fi formulată de către biurourile de expediție ale Statului.**

Tot de odată se mai pune în vedere că mostrele de pămînturi și materii colorate precum și ori ce mostre de mărfuri venite în praf sau bulgări mici să se expedieze în borcane sau flacoane de sticlă bine ambalate.

Ori ce monstră de această natură venită în hîrtie, cîrpe, plicuri sau săculețe va fi înapoiată împreună cu contestația, fără să fie supusă comisiunei de experți. Mostrele de oleiuri, lacuri precum și de ori-ce altă subatanță, lichide sau semilichide neavînd ambalaj special vor fi expediate în sticle sau bidoane de metal bine închise. Mostrele declarate de valoare nu se vor primi de cît dacă contestația este însoțită de factura necesară a înapoierei.

❑ **D. prim-procuror Adam Bercea a continuat și astă-zi cu cercetările în afacerea morței Paulinei Szakmary.**

Au fost ascultați membrii familiei și alte persoane.

Afacerea a fost repartizată la cabinetul III de instrucție.

❑ Plutonierii Artur Cristea, Aurelian Bantaș și George Florea, au fost concentrați pentru două luni, la batalionul IV vînători.

❑ **In toate părțile, ținîndu-se samă de marea producție de grîu din anul acesta, pâinea s'a eftenit. La noi, nu: și nici nu se ia măsuri în acest senz. D. Eraclide e de altă părere!**

❑ Evreul I. Cilic din strada sf. Lazăr, avea o copilă de 7 ani. El o dăduse acum cîți-va ani, unei mătușe a fetei, ca s'o crească.

Fata n'a mai fost văzută pănă acum și se spunea că plecase la America. Astă-zi Cilic își întîlni copila și o recunoscu. Toate stăruințele lui pe lîngă copilă de a se reîntoarce acasă, au rămas zadarnice. Ea s'a refugiat la mătușa sa, care o crescuse.

Cilic a intervenit la parchet, cerînd să i se dea copila.

❑ D. inginer inspector Papadopol, însoțit de d. Cristodulo, inginerul șef al județului, a continuat cu inspecția soșelelor din județ.

❑ Ministerul de interne face cunoscut prefecturii județului, că în urma dispoziției luate de ministerul de războiu, proprietarii sau arendașii de moșii care au nevoe de brațe pentru seceriș și vor soldați, să se adreseze direct regimentelor respective, cari au ordin în această privință.

❑ Zilele acestea, depozitul de recrutare și mobilizare, va termina cu repartiția tinerilor cari vor forma clasa anului 1911.

❑ Am anunțat, că baronul de Zotta, un fruntaș romîn din Bucovina, se va stabili la toamnă, în Iași.

Baronul de Zotta se va strămuta definitiv în Septembrie. D-sa și-a luat case la vila aleea principesa Maria, din str Carol.

❑ Ivindu-se adese ori neînțelegeri între autorități și comercianți la dresarea actelor pentru contravenții la legea repausului duminical, ministerul industriei și comerțului, a făcut cunoscut prefecturii, ca să înștiințeze pe comercianți că pe viitor în asemenea cazuri să se adreseze camerei de comerț.

❑ Următorii tineri din Iași, au înaintat actele, pentru a concura la examenul de admitere în gimnaziul militar din Craiova, care se va ținea la 20 Iulie: Broșteanu Ernest, Mihailescu Traian, Urzică Petru, Ionescu Victor, Stancov Dumitrie, Theodor Eugeniu, Dimitrovici Mihail, Păunescu Alexandru, Păunescu C., Arabu V.

Iar pentru liceul militar din Iași, următorii: Neculaiță V., Istrael G., Negrescu P., Șubeianu D. și Ciulei A.

❑ Fie-care „citește" cu plăcere ziarul însuflețit „Pathé-Journal". El ne redă evenimentele zilei din toate continentele globului, mai avînd avantajul de a fi „citit" și de acei cari nu știu să citească. Acest ziar rulează regulat în fie-care săptămînă pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru și recenta apariție care se desfășoară astă-seară Sîmbătă 10 Iulie, în noul program, cuprinde în rubricile sale animate: 15,000 lucrătoare, studente, doctorese, etc. cer dreptul de vot la Londra. O muzică, alcătuită de femei, întoană marșuri, în fruntea colosalei procesiuni. — Inmormîntarea victimelor Submarinului Pluviôse, coroanele, cortegiul, etc. — Noul sport la Berlin, alergări de întrecere pe jos. — Cursele de cai la Paris. — Țarul și Țarina Bulgariei vizitînd Parisul etc. etc.

Noul program de astă-seară Sîmbătă—absolut nou în toată întregimea lui — cuprinde apoi „Salome", mare reconstituire din istoria antică, interpretată de artiștii teatrului regal din Italia cu diva Vittoria Leppanto în rolul titular. Comedii splendide: Femeea în cufăr, Sfîrșitul lumei și Cometa Halley, o persiflare la prezicerile astronomilor; Mi-a dispărut nevasta, etc. Frumoase vederi după natură din Italia: Sorento, Insula Capri (golful Neapole) și multe scene teatrale complectează noul și incomparabilul program de astă seară Sîmbătă.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Matineul de mîine Duminică 11 Iulie va începe excepțional la 3 ore ziua și se va sfîrși fix la 5 ore p. m.

De vînzare Una vie situată în Vorovești, aceea-și podgorie cu Uricanii, departare ca un ceas de Iași și ca un Chilometru de șosâoa Voinești, pămînt bun, întinderea 21 Hectare, fără dijmă saă embatic, cu puțină plantație Americanu.

Acarete: 3 Case de locuință, una bucătărie, 2 casă pentru servitori, 3 pivniți, 2 Crămi, grajd pentru 6 cai, șură pentru trăsuri, 2 fîntîni și un șipot, Rîmnic cu pește, șură, grajd și alte pentru vite, zămnic pentru verdețuri, Coșeri peste 1000. Stejari mari și pădure pentru haragi, la 80 vase bune, 10 căzi de stejar lin sistematic, sdrobitoare, 2 teascuri de fer, 10 ciubere, 3 pompe pentru vin, ca la 4000 deca vin vechi alb și roș, diferite unelte de gospodării și lucru la vie, 14 capete vite și altele; toate se vînd la un loc.

A se adresa N. Vasiliu Podul-Iloaie.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 10 Iulie

Atentatatul contra lui Maura

Barcelona.—Un atentat s'a săvîrșit aseară, contra lui Maura, fostul prim-ministru al Spaniei în timpul execuției lui Ferrer.

Maura venise la Barcelona, pentru a se îmbarca pe o insulă. Un tînăr apropiindu-se de el, a descarcat două focuri de revolver; Maura a fost rănit la umărul drept și la picior. Un prieten al lui Maura, care îl însoțea a fost de asemeni rănit.

Atentatorul a fost arestat.

Banchet

București.—Inainte de a pleca, d. Ionel Brătianu a oferit un mic banchet intim, la care a participat d-nii: Vintilă și Dim. Brătianu, V. G. Morțun, I. G. Duca, Niculescu-Dorobanțu etc.

Se afirmă că la acest banchet intim, d. Ionel Brătianu a declarat că se simte foarte dezgustat de a mai guverna.

Eftinirea pînei

București. — Administrația comunală a impus tuturor brutarilor din Capitală, ca pînă la 15 Iulie, să eftinească prețul pînei.

Intrunire

Dorohoi.—Un grup de liberali de aci, s'au întrunit aseară în palatul administrativ. Au participat: prefectul Manoliu-Tetzcanu, Marcu, primar și alții.

S'a discutat asupra neînțelegerilor din partid.

Mișcarea ad-torilor de plăși

București.—Mișcarea între aministratorii de plăși se va face pe ziua de 15 Iulie.

Odată cu această mișcare se vor face și cîte-va înaintări de administratorii cl. III-a la ad-tori cl. II-a.

Chestia nationalitătilor

Buda-Pesta.—Contele Theodor Bathyana, din partidul lui Justh, a mărturisit în ce privește chestiunea naționalităților, că aprobă în întregime declarațiunile contelui Tisza în această privință și că se asociază absolut avizului lui Tisza că trebue făcute concesiuni naționalităților sub condiția ca, caracterul național al statului maghiar, să nu fie turburat.

Proectul de adresă propus de comisie a fost adoptat cu mare majoritate, apoi camera începe discuția generală a proectului de identitate pe 1910.

Știre falsă

Buda-Pesta.—Știrea publicată de cîte-va ziare, după care două cazuri de holeră ar fi fost constate la Buda-Pesta e absolut fără temei.

Holera

Petersburg.—In ultimile 24 de ceasuri au fost constatate 45 cazuri de holeră și 12 decese. In total sunt 25 bolnavi.

Guberniile Rjacsar, Nijni Novgorod, Kasan, Simborik, Samara, Garatov și Stavropol, au fost declorate suspecte de holeră.

Explozia de la Cagliari

Cagliari.—Explozia depozitului de praf de pușcă a produs în acest oraș o mare panică. Multe case au avut toate geamurile sparte de puternica explozie. Imprejurimile fostului depozit oferă o priveliște grozavă. Toate casele au suferit foarte mult; pare că au fost bombardate; o multime de copoci au fost desrădăcinați, iar fostul depozit a fost cu totul aruncat în aer și pare șters de pe pămînt. N'a fost nici o victimă, de oare ce soldații de gardă au putut să se depărteze la cîte va sute de metri, înștiințînd în acelaș timp pe toți trecătorii.

Prînz în onoarea misiunei japoneze

Londra.—Guvernul englez a dat un mare prînz în onoarea misiunii japoneze, care călătorește în Europa. Erau de față Sir Grey și mai mulți dintre colegii săi, precum și ambasadorul Japoniei. S'a citit o scrisoare a regelui, care salută în mod coroial oaspeții japonezi.

Sir Grey a restit o cuvîntare în în care a spus că înțelegerea ruso-japoneză, nu numai că o menține pacea, dar o asigură.

Turcia și boicotarea

Paris.—Ziarul „Le Temps", spune că știrile din Constantinopol lasă să se prevadă sfârșitul boicotului antigrecesc după două, trei zile, așa cît demersul comun al puterilor protectoare va fi de prisos.

Boala Prințului Georges al Serbiei

Belgrad.—Se desminte din isvor oficial sărbesc, svonul după care principele moștenitor Gheorghe ar suferi de apendicită. Principile a suferit din cauza emoroizilor, dar acum starea sănătății sale e absolut satisfăcătoare.

Situația în Macedonia

Sofia. — Severitatea autorităților turcești care operează dezarmamentul populației macedonene, precum și trecerea unui număr considerabil de bulgari otomani în Bulgaria, produc în întregul public, dar mai cu seamă printre macedoneni, cea mai vie neliniște. Cu toate ordinele severe, repetate în ultimul timp din partea guvernului, autoritățile de pe hotar n'au putut să oprească niște indivizi să nu treacă în Macedonia, de parece există o mare dificultate spre a supraveghea hotarul.

In regiunile muntoase, un inspector al siguranței cu o brigadă de agenți, a mers la Kustendl spre a întări supravegherea.

Impiegații de la calea ferată franceză

Paris.—După informațiile primite din culoarele camerei, societățile de cale ferată ar fi refuzat să primească pe delegații sindicatului național al impiegaților de cale ferată, de față fiind președintele consiliului și ministrul lucrărilor publice. Totuși această hotărîre nu trebue privită ca o desfidere aruncată personalului căilor ferate, dar ca o dorință de a-și pastra autonomia. Din contra, societățile sunt dispuse să primească și să discute cu reprezentanții impiegaților.

Linie restabilită

Buda-Pesta.—De alaltă-eri s'a restabilit circulația pe căile ferate ungare, între Mehadia și Jablanicza.

Această linie era întreruptă de la 1 Iunie, din cauza inundațiilor.

ROMANIA

Primăria Urbei Piatra

JUDEȚUL NEAMȚU

PUBLICAȚIUNE

Din cauză că la licitațiunea ținută în ziua de 1 Iulie a. c. pentru darea în întreprindere a executărei lucrărilor de alimentare cu apă potabilă a acestui oraș, n'a rezultat pentru comună un preț avantajos.

Noi, Primarul orașului Piatra-N., aducem la cunoștința amatorilor că, licitațiunea s'a amănat pentru ziua de **(1) una Septembrie 1910.**

Ea se va ținea în localul acestei Primării, în fața Consiliului Comunal, și se va face prin oferte scrise și sigiliate, care se vor primi în arătata zi între oarele 10 a. m. și 4. p. m. cînd licitația se va declara închisă și se va proceda imediat la deschiderea ofertelor.

Proectul complect a acestei lucrări, compus din planuri, devize și caet de sarcini, precum și celelalte condițiuni, se pot vedea în toate zilele de lucru, la Secretariatul Primăriei Piatra între orele 9—12 dimineața și 3—5 după amează.

Valoarea lucrărilor după deviz se urcă la suma de 762,462 lei.

Pentru a fi admiși să concureze la adjudecațiunea lucrărilor concurenții trebue să probeze prin certificate că au executat ca ingineri, sau ca intreprizători lucrări similare sau de artă de o mare importanță în mod conștiincios și satisfăcător.

Aceste certificate trebuesc depuse la Primărie cu 10 zile inainte de termenul licitațiunei iar Primăria își rezervă dreptul absolut de a aprecia valoarea lor și a hotărî care concurenți vor fi admiși la licitațiune, odată cu oferta concurentul va trebui să depună o garanție provizorie de 30498 lei 50 bani în efecte publice garantnte de stat.

Garanția definitivă va fi de 6% din valoarea totală a lucrărilor.

Disp. art. 72 | 84 din legea Comptabilității publice sunt obligatorii.

Primar, N. IOANIU

Secretar, *Mih. Grigoriu*

No. 3555 2 Iulie 1910

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital

— MAMOȘ —

Specialist în boale de faceri, femei și copii

Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

Carlsbad

Dr. M. Căhănescu

Medic romîn

fost elev al institutului Pasteur din Paris.

Vechiu practician al Clinicilor din Viena și Paris, dă consultațiuni în Carlsbad

Casa „Feigenbaum"

visa-vis de Mühlbrunn

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstein*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente pentru **Arhitecți și Forestieri.**

Se atrage deosebita atențiune d-lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna**, fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze și germane la cerere.

Depozit permanent la

„Romînia Muzicală.—Iași„

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.

Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Rinichi, Gută, Rinichi şi Desinteria —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU Tecuciu**

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER BUCUREŞTI**

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez in Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MARA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE *à Cadres mobiles*
Prix : **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à **0f20**

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore zina în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarile din Romania
LEI 8,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,.92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romania Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa

sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No 1060 Marți 13 Iulie 1910

MAREA INTRUNIRE DE LA HUȘI

— DISCURSUL D-lui Al. A. BADAREU —

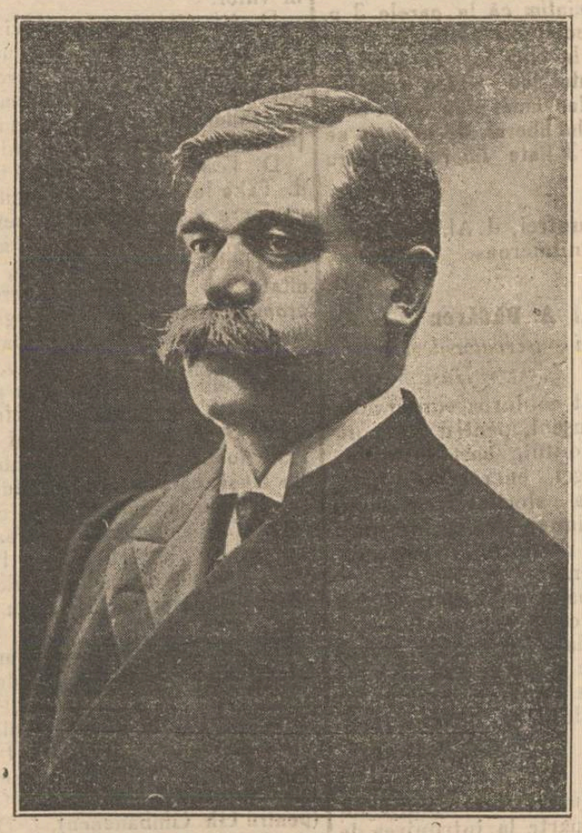

La marea intrunire ce a avut loc ĕri la Huşi, şi a cărei dare de samă o publicăm în pag. II-a, d. Alex. A. Badareu a rostit un foarte important discurs, pè care'l reproducem in extenso :

Domnii mei,

M'aţi chemat, am venit şi după datina pămîntului vă zic, bine v'am găsit !

De ce m'aţi chemat ?

V'aţi alarmat că'n ajunul bătăliei căpitanul dumnevoastră a făcut cunoscut comandantului en chef, că din cauză de sănatate cere un ragaz de cît-va timp de la exerciţiul de comandant activ. Cum să nu vă speriaţi, cînd boala momentană scoate din luptă pe un comandant iubit şi venerat de dumnevoastră, pe un veteran al luptelor noastre politice, pe un om ca d, Th. Cerquez, care este nu numai un fruntaş al nostru, dar un fruntaş neîntrecut al întregei vieţi sociale din Moldova. Şi era natural să vă alarmaţi, cînd comandantul îşi cere concediu în ajunul unor mari bătălii şi nu vorbesc numai de alegerile judeţene a căror campanie este deschisă şi asupra cărora ne vom consfătui chiar astă zi, în ce priveşte participarea noastră, dar de alegerile generale pentru parlament, care bat la uşă, menite să tranşeze mari probleme politice şi sociale.

Delicateţa de conştiinţă, sentimentul răspunderii către partid, a făcut pe d. Cerquez să-şi exagereze greutatea situaţiunei, să ceară de la şeful nostru un concediu nelimitat şi să sfătuiască pe şef să nu lese conducerea acţiunei pe socoteala unui provizorat. D. Cerquez şi-a prezentat demisia şi a rugat pe şef să i dee un succesor. Zic că d. Cerquez a exagerat. A exagerat starea sănătăţei sale. Am aflat cu mare plăcere că, după o îngrijire de cîte-va săptămîni la Bucureşti, starea sănătăţei sale s'a îmbunătăţit.

Şi-i urez ca să se restabilească cît mai neîntîrziat şi cît mai complect, pentru ca prin inteligenţa şi marea sa experienţă, să poată în curînd servi din nou ţara şi partidul.

D. Cerquez a exagerat cînd a asimilat complect rolul unui comandant politic, cu rolul unui comandant de trupă.

Pentru comanda politică acţiunea personală nu este aşa de indispensabilă ca pentru comanda trupei. Pentru comanda politică suprafaţa şi autoritatea încercată a şefului, poate da sfaturilor sale o greutate hotărîtoare în mersul lucrurilor. De acest adevăr pătruns, şeful nostru, n'a putut să primească demisia d-lui Cerquez, dar ţinînd socoteală că e legitim, ca în starea sa să ceară să i se uşureze munca, ţinînd socoteală de sentimentele dumnevoastră, i-a dat un colaborator în persoana mea, dar şi mie mi-a dat în persoana d-lui Cerquez un sprijinitor şi în acelaş timp o indicaţiune, că n'am de creat o situaţie nouă partidului conservator-democrat din Fălciu, ci am de continuat opera rodnică a d-lui Cerquez, care operă onorează nu numai partidul local, ci şi întregul nostru partid. Iată de ce vă rog din tot sufletul ca să aclamaţi încă odată pe d. Cerquez ca preşedinte de onoare al clubului dumnevoastră.

De ce am venit ?

Pentru că aşa este felul meu de a răspunde totdeauna la apelul partidului şi al şefului şi apelul dumnevoastră a fost chiar o măgulire pentru mine. Am mai venit pentru că am apreciat opera d-lui Cerquez şi sper să fiu util partidului, continuînd cu sprijinul d-lui Cerquez această operă, complectînd o chiar cît se va putea prin sprijinul d voastră bine-voitor şi efectiv.

Politica la Fălciu

In lumea cadrelor politice din jud. Fălciu a intrat de multă vreme o boală, aş putea zice o epidemie serioasă şi contagioasă: epidemia personalităţilor politice. Fie care militant politic mai răsăriţel, se crede 'n drept să-şi aibă acţiunea sa personală şi cercul său de intimi politici.

Ravagiile cele mai mari le-a făcut această epidemie în rîndurile partidului liberal local, pe care îl vedem descompus în cinci grupuleţe care se duşmănesc, grupuleţe cari n'au dispărut nici după faimosul dejun de la Bucureşti, prezidat de d. Ionel Brătianu. Epidemia a atins de asemenea şi partidul junimist local, cu ravagii ce e dreptul mai puţin întinse, de cît în partidul liberal, de oarece au împărţit partidul numai în trei grupuri.

Este natural că şi partidul nostru ori cît de viguros ar fi el, să nu rămîe neatins de epidemie, mai ales dacă nu vom lua măsuri la timp.

Mă simt dator să vă declar că înţeleg să fiu prezidentul tuturora, că înţeleg să am sub acţiunea mea pe toate cadrele partidului conservator-democrat din localitate, că înţeleg să nu fac deosebire între d voastră, nici după vechimea legăturilor mele personale, nici chiar după legăturile politice ieşane, ci numai după vrednicia d-voastră şi după suprafaţa pe care v'o cuceriţi în creditul public al judeţului Fălciu, pe baza muncei pe care o faceţi în numele partidului şi pentru partidul conservator-democrat

Fac un călduros apel la d-voastră, toţi, să vă puneţi pe muncă, ca să faceţi cît mai mulţi aderenţi pentru partidul conservator-democrat, să creaţi o atmosferă cît mai caldă pentru ideile partidului nostru şi fiţi siguri că cu aceasta veţi bine merita nu numai de la ţară, ci şi de la judeţul d-voastră, căci partidul nostru, după cum în ce priveşte pe cetăţeni, n'admite nici privilegiaţi nici oropsiţi, tot asemenea şi în privinţa judeţelor n'admite împărţirea în judeţe privilegiate şi judeţe discontiderate. In numele partidului puteţi lua angajament formal către prietenii şi concetăţenii d-voastră, că partidul nostru va pune toată străduinţa, ca interesele legitime ale jud. Fălciu să fie pe deplin satisfăcute.

Partidul nostru în ultima sa guvernare făcuse o creaţiune menită să ajute un judeţ de podgorii încercate, ca jud Fălciu Voesc să vorbesc de creditul viticol. Tocmai fiind-că era o creaţiune a noastră, i s'a redus din putere şi activitate, a fost suprimat ca instituţie de sine stătătoare. La revenirea noastră la putere, vom face ca Creditul Viticol să-şi dee toată măsura utilităţei sale, şi prin trînsul vom ajuta ca jud. Fălciu să-şi replanteze podgoriile şi producţia vinului să devie din nou unul din izvoarele principale de bogăţie ale acestui judeţ.

In ultimii ani jud. Fălciu şi-a sporit activitatea sa economică. Prin extensiunea culturii cerealelor a devenit unul din cele mai importante judeţe agricole a Moldovei şi dacă vom da toată atenţiunea desvoltărei căilor de comunicaţiune, acest judeţ va sta economiceşte în frunte şi este legitim să vă pregătiţi ca şi situaţia politică a judeţului să fie la înălţimea situaţiei sale economice.

Pentru rîdicarea nivelului politic al judeţului ar trebui ca d-voastră militanţii partidului, să faceţi educaţiunea alegătorilor, să-i deprindeţi să se orienteze după idei şi interesele generale şi să nu încurajaţi nici odată pe oamenii care nu visează de cît situaţii personale şi voesc să-şi cucerească aceste situaţii mai mult prin insinuaţii, prin combinaţiuni meşteşugite, decît prin munca curată, fie pentru interes general, fie macar pentru interesul unui partid.

De sigur că numărul de tot restrîns al unora din colegiile electorale a acestui judeţ şi mai cu seamă al colegiului I-iu de Senat, paralizează acţiunea largă de partid, provoacă constituirea de grupuleţe atît de paralizatoare pentru o acţiune de ordin general. Aci este destul ca cine-va să aibă sub dependenţa sa, fie prin legătură de familie, fie prin legătură de interese cinci, şase alegători, ca să fi provocat să se joace de-a şeful de grup şi să influenţeze mersul vieţei politice.

Reforma electorală

Partidul Conservator democrat este ferm hotărît, că în momentul în care împrejurările îi vor permite, să facă o reformă constituţională, să remedieze la ast fel de situaţiuni dizolvante prin lărgirea colegiului electoral. Cred că în jurul partidului nostru va triumfa ideea contopirei colegiilor, care au dat dovadă de conştienţa misiunei lor, precum şi punerea în situaţiune a colegiilor care n'au ajuns încă la această conştiinţă, să-şi facă educaţiunea politică şi să devie colegii reale.

In ce mă priveşte, voi susţine în comisia partidului pentru reforma electorală contopirea colegiului I-u şi II de Senat şi prin urmare alcătuirea unui colegiu unic pentru Senat.

Contopirea colegiului I-u şi II pentru cameră, lărgirea colegiului al III lea. prin acordarea votului direct tuturor locuitorilor din comunele rurale, care ştiu ceti şi scri, prin rîdicarea numărului reprezentanţilor colegiului al III-a, de la 38 la 61, adică la o treime din numărul total al deputaţilor şi luarea celei mai complecte libertăţi în privinţa funcţionărei elecorale, pentru-ca colegiul al 3 lea să înceteze de a fi colegiul minciunei.

Cu atît mai mare plăcere exprim acestei idei într'o întrunire din jud. Fălciu cu cît ştiu că colegiu al III-lea, din acest judeţ are deja o educaţiune politică însemnată, graţie mai cu seamă propagandei vrednicului şi neobositului nostru amic Gheorghe Ghibănescu, căruia ţin să-i aduc în această ocazie solemnă, omagiile de admiraţiune din partea mea personală şi din partea tuturor amicilor noştri.

Schimbarea regimului liberal.—Viitorul guvern.

Odată ajuns în domeniul general politic, de sigur, că sunteţi curioşi să aflaţi sentimentele mele asupra schimbărei regimului liberal şi asupra viitorului guvern conservator.

Contrar vechii şcoli politice, eu nu mă sfiesc nici o dată de a nu spune părerile mele personale şi socot chiar, că un partid politic modern, trebue să-şi reducă viaţa de culisă la un strict necesar cît este trebuitor pentru tactica sa în lupta cu celelalte partide, şi să şi sporească cît mai mult activitatea sa la lumina zilei, activitate care singură poate provoca curente de idei şi anumite atmosfere politico sociale.

N'am confundat însă nici odată sentimentul şi ideile personale, cu acţiunea partidului, care trebue să fie unitară şi pe cît se poate rezultanta, sinteza sentimentelor şi ideilor tuturor membrilor partidului. Pot să fiu în dezacord de sentimente şi idei cîte odată cu direcţiunea partidului, dar în ce priveşte acţiunea, totdeauna mă voi pune în acord cu direcţiunea partidului.

Socot că continuarea regimului liberal în halul în care a ajuns actualul guvern, constitue o primejdie pentru ţară şi un rău chiar pentru partidul liberal. Sunt simptome că regimul şi partidul liberal au ajuns în halul epocei de la 1885—1888. Nu mai avem un guvern al ţărei prin partid, ci un guvern pentru partid.

Tuturor organelor de stat li s'a dat o activitate poreclită extra, care de fapt este o activitate socială politică tendenţioasă. Avem activitate extra şcolară, extramedicală, extrabisericească, extrajudecătorească, tote inspirate de la o activitate extra administrativă, care este nu numai tendenţioasă, dar absolut pătimaşă şi sectară. Justiţia unica garanţie a echilibrului şi păcei sociale, a ajuns o simplă anexă a administraţiei. Actualul ministru de justiţie nu s'a sfiit să-şi justifice în parlament această situaţie a justiţiei, declarînd că, trebue desfiinţat contenciosul administrativ, pentru că aceasta înseamnnă controlul administraţiei de *cătră* justiţie pe cînd administraţia este mai superioară şi face mai puţine greşeli de cît justiţia.

Din sprijinul dat de partidul junimist şi din toleranţa noastră partidul liberal a ajuns în acţiunea lui de o îndăzneală extra-ordinară, căutînd să acapareze direcţiunea întregei noastre vieţi economice şi financiare, punînd totul în *acţiuni* administrate de cei mai militanţi din partid.

In actuala guvernare partidul liberal a constituit peste 80 de societăţi pe acţiuni, în a cărora consiliu de administraţie a virît cam la 400 de militanţi, mai toţi cadre noui, adică şi au cazat întrînsele nu numai toţi actualii membri ai parlamentului liberal, dar şi pe o bună parte din viitorii, adică toate cadrele principale ale partidului.

Ideia colaborărei

Dacă ar fi vorba de a răspunde numai la acţiunea politică a partidului liberal, partidul nostru, care prin toate alegerile parţiale a făcut dovadă ne îndoioasă că se bucură de o încredere entusiastă şi perseverentă a corpului electoral, ar fi prea suficientă. Acţiunea politică însă a guvernului nostru nu va fi suficientă, faţă cu acţiunea socială, economică şi financiară desfăşurată de partidul liberal.

Pentru aceasta, deşi n'am nici o îndoială că partidul nostru va avea succesiunea guvernului liberal, pentru că la aceasta ne îndreptăţeşte indicaţiunile corpului electoral, sentimentele majorităţei clasei diriguitoare, vrednicia cadrelor noastre, superioritatea şefului nostru, totuşi preferenţa mea este pentru o colaborare cu cel alt partid conservator, tocmai pentru ca guvernarea noastră politică să poată fi complectată printr'o acţiune economică, financiară şi socială conservatoare.

Imi dau seamă că, cu obiceiul lumei noastre politice, şi cu reaua credinţă a adversarilor noştri, fac oare care neajuns partidului, exprimîndu-mi franc părerile mele.

In special adversarii noştri junimişti, au exploatat aceste păreri ale mele şi a altor membri ai partidului nostru în următoarele trei moduri :

I) Au afirmat că toţi cei ce suntem partizanii unei coloborări a celor două partide conservatoare, am fi pur şi simplu nişte dezamăgiţi, nişte obosiţi de luptă, gata să trecem cu arme şi bagaje în tabăra junimistă. Au făcut cîte va încercări izolate în acest sens, dar s'au obosit degeaba. Ii sfătuim să pue urechea la temeiul părerilor noastre şi se vor convinge uşor, că departe de a fi nişte desamăgiţi şi nişte obosiţi, suntem din contra nişte optimişti şi nişte militanţi zeloşi, doritori de a mai lărgi încă cadrul activităţei lor.

II-lea) Au pus dorinţa noastră de colaborare pe socoteala convingerei noastre, că vom fi convinşi, că dinşii vor forma guvernul şi cu aceasta au mai prins, în timpul din urmă cîteva adeziuni de oameni, care se cred buni calculatori şi mehenchi combinatori. Astfel de elemente mai mult încurcă de cît ajută partidele.

Adversarii noştri junimişti nu văd că noi, cei care suntem partizanii colaborărei partidelor conservatoare. suntem, în acelaş timp şi partizanii resturnărei cît mai grabnice a guvernului liberal, ceea ce implică, fie convingerea că noi vom fi succesorii acestui guvern, fie convingerea că n'avem nimica de temut, chiar dacă pentru moment guvernului liberal i-ar succeda un guvern carpist.

III-a). Explotează că noi propunem colaborarea, că noi cerşim colaborarea pentru că ne simţim inferiori.

Şi în acest punct adversarii noştri nu sunt de bună credinţă. Pe cît ştiu nici unul din partizanii colaborărei n'a făcut vre-o propunere, fiind-că nici n'aveau căderea s'o facă. Astfel de propuneri nu poate face de cît şeful partidului cu asentimentul comitetului executiv.

Cîţi-va din partidul nostru au exprimat în public idei şi sentimente pe care marea majoritate a partidului junimist le exprimă în particular la dejunuri, la prînzuri, pentru că suntem pentru şcoala occidentală în politică, şi contra şcoalei bizantine.

Dacă ne-am simţi inferiori, nici n'am mai manifesta în public şi încă cu căldură sentimentele noastre, pentru colaborare, pentru că am simţi că ideia noastră n'ar mai fi produsul unei convingeri adînci, ci produsul unei necesităţi şi dacă ne-am simţi inferiori, n'am mai susţinca ideia colaborărei, pentru că am şti mai dinainte, că noi am avea totul de perdut, din această colaborare.

Dorim colaborarea pentru că sentimentul nostru de oameni de guvern, ne îndeamnă să facem toate jertfele pentru a pune capăt acestei situaţii politice absurde, că pe cînd 3 | 4 din actuala clasă diriguitoare au sentimente conservatoare, guvernează totuşi ţara partidul, care are contra lui 3 | 4 din clasa diriguitoare şi încă guvernează după bunul său plac, cu puteri discreţionare. Credem cu alte cuvinte că este de netolerat situaţiunea că în momentul cînd elementele conservatoare au ajuns la maximul de influenţă în opinia publică, să stee la minimum de influenţă guvernamentală.

Mai socotesc că am cheltuit prea multă energie noi elementele conservatoare, pentru a manifesta unele contra altora că dacă avem în noi cel mai mic simţ de realitate, experienţa ar trebui să ne convingă, că nu ne putem distruge unii pe alţii, că trebue să părăsim şi unii şi alţii acest vis, şi că dacă este în interesul guvernărei conservatoare, ca unii să ne întărim în dauna celoralţi, această întărire, adică prodominarea celor mai vrednici, se poate obţinea şi în timpul colaborărei. Mai socotim că, partidul liberal în momentul actual şi pentru o scurtă durată trece printr'o criză, printr'un moment de echilibru nestabil, de oare ce punctul său de sprijin se mută de la burghezia de la oraşe, cătră ţărănime. Burghezia este o

orţă reală conştientă, pe cînd ţărănimea este politiceşte o forţă fictivă, inconştientă şi prin urmare acum ar fi momentul unei serioase guvernări conservatoare, sprijinită pe burghezie, care a întors spetele partidului liberal.

O parte din partidul conservator, a făcut altă dată la 1884, greşala de a ajuta chiar pe partidul liberal să-şi găsească un puternic punct de sprijin în burghezia biurocratică, creată de partidul liberal şi în burghezia profesiunilor liberale încurajată şi îmbogăţită de guvernul lui Ion Brătianu.

Ar fi păcat să repetăm, unii ori alţii greşala.

De ce colaborare şi nu fuzionare?

Suntem contra fuzionărei, nu numai pentru că acest cuvînt provoacă surîsul publicului, dar şi pentru că a fost încercată de atîtea ori fără succes.

Pentru fusiune trebue pregătite sufletele, dar aceasta cere timp îndelungat şi anumite împrejurări favorabile. Imi aduc aminte cu groază de ultima fuziune. Acum trei ani cînd întîlneai pe stradă doi oameni politici care nu se salutau, puteai sa-i clasezi cu cea mai mare siguranţă sub eticheta: *fuzionişti*.

Fusiunea este o tovărăşie şi de sentimente, pe cînd colaborarea este o tovărăşie de raţiune, pe baza unei convenţiuni cu anumite stipulaţiuni.

Dar colaborarea este ea posibilă? Aceasta atîrnă de trezirea simţului politic în tabăra carpistă. Recunosc că lucrul este foarte greu.

De ce nu fuzionăm?

Observaţiunea atentă a faptelor politice, m'a dus la convingerea, că de la apariţiunea primei dizidenţi conservatoare, aşa zis grupul „june-dreaptă" de la 1872 din guvernul Lascar Catargi şi pînă astă-zi, constituirea elementelor conservatoare în tabere deosebite n'a fost provocată, cum cred mulţi, de motive personale, ci de motive de clasă.

Dacă ar fi fost chestii personale, împacarea s'ar fi făcut de mult şi taberele ar fi dispărut.

Chestiile personale au fost şi sunt numai nişte forme aparente, nişte forme conştiente, nişte formule mai concretizate de luptă, care au la bază instinctul sub conştient de clasă.

La începutul luptelor din partidul conservator s'a ridicat elita intelectuală cu sentimente conservatoare, contra elitei din naştere. Boerului Petrache Carp, care cunoştea chestiunile de stat din enciclopediile germane ale timpului, din proectele de reformă ale ministrului german Miquel—din proectele inspirate din socialismul de stat al lui Bismark, i se părură ridicole ideile boerului Lascar Catargi, inspirate de instinctul clasei boereşti, de intuiţia realităţei din ţară şi care împrumutau pentru îmbracarea ideilor sale, formule din regulamentul organic, aşa de hulit pe atuncea de filfisonii liberali, care nici nu-l cetise. Luptele de distrugere din acéste două elite au ajuns aşa de departe, în cît la 1884, elita d-lui Carp a dat sprijin mitocănimei lui Ion Brătianu, pentru a reduce influenţa electorală şi politică a elitei boereşti.

Lupta între cele două elite se dădea pe baza pretenţiunei la direcţiunea exclusivă a partidului conservator.

Elita boerească s'a unit la rîndul ei cu dezidenţa liberală a lui Vernescu şi a lui Dim. Brătianu, unire care a adus acea anarhie a vieţei noastre politice, care a ţinut sub diferite faze de la 1887—1891

Elita boerească de naştere pentru a ţinea piept elitei boereşti intelectuale, la care se mai adăugise şi oare-care elemente plutocrate, cu un spirit de arivism foarte grăbit, şi-a luat în colaboraţiune elita intelectuală democratică anti-liberală, reprezentată prin Take Ionescu, Disescu, Gr. Tocilescu, mai tîrziu G Panu.

La moartea lui Alex. Lahovari şi Lascar Catargi, elita democrată, a căreia simbol era d. Take Ionescu, ajunsese deja la maturitate şi deci la pretenţiune de a avea acces la direcţia partidului.

De la aceasta a început neînţelegeri în vechiul partid conservator, care concepea clasa democrată ca clasă auxiliară, dar nici odată ca clasă egală cu drepturi la conducerea partidului. In faţa pericolului acestei democraţii, cele două elite s'au pus provizor de acord la 1900 sub forma guvernului prezidat de d. Carp, cu excluderea d-lui Take Ionescu. La 1907 în faţa pericolului crescînd al democraţiei conservatoare s'au pus din nou de acord cele două elite: d. Cantacusino a cedat şefia d-lui Carp, Pericolul crescînd, cele două elite s'au pus din nou de acord pentru excluderea d lui Take Ionescu, ca simbol al democraţiei cu pretenţiuni la direcţia partidului.

Pacatul ce-l mare al celor două elite a fost că s'au pus tot deauna prea tîrziu de acord.

Dacă s'ar fi pus de acord cu primul guvern a lui Lascar Catargiu, care ne-a dat cu toată paralizarea luptelor intestine, reforma finanţelor lui Petrachi Mavrogheni şi organizarea armatei generalului Florescu, cursul istoriei ar fi fost altul, şi am fi înregistrat de sigur o guvernare liberală.

Dacă s'ar fi pus de acord la moartea lui Lascar Catargi, desigur că am fi înregistrat o lungă şi rodnică guvernare Conservatoare. La 1907 s'au pus de acord, însă era prea tîrziu, căci democraţia conservatoare, îşi luase deja un avînt puternic, şi cele două elite conservatoare la un loc, s'au dovedit că nu reprezintă de cît minoritatea partidului conservator.

Este momentul, ca în faţa marilor interese a ţărei şi pentru influenţa legitimă a ideilor conservatoare, elita boerească, care a avut patriotismul să jertfească altă dată dreptul său la domnie, să se deprindă cu ideia jertfei direcţiunei partidului conservator, cînd va răsări din sînul democraţiei, cîte un om superior, vrednic de această direcţiune, să se deprindă cu ideia că în ţara noastră elita boerească este prea mică pentru a avea pretenţia ca partidul conservator să fie proprietatea clasei boereşti. Să se convingă că burghezia a devenit şi ea o clasă diriguitoare şi conservatoare.

Inţeleg că boerimea să se deprindă greu cu ideia de a renunţa şi la acest ultim privilegiu: dar tocmai pnntru a învinge dificultăţile mari a dat d-zeu omului raţiunea.

Intre instinct şi raţiune, instinctul fiind mai vechi este mai puternic. La momente de cumpănă însă şi glasul raţiunei îşi are tăria sa.

Dacă vechiul partid, conservator ar fi făcut dovadă de simţ politic, şi-ar fi găsit chipul unei colaborări cu noi, am fi fost la guvern încă de la retragerea d-lui Sturdza.

Dacă faţă cu acţiunea politică şi mai cu seamă, faţă cu acţiunea socială şi economică a partidului liberal, vechii conservatori vor simţi că ideile conservatoare trec printr'o mare cumpănă, colaborarea noastră cu dînşii va fi posibilă şi elementele conservatoare vor putea face o acţiune şi de guvern şi de partid extraordinar de rodnică.

Ce conservatori pot rămînea rece în faţa unei astfel de perspective?

Marea întrunire a partidului conservator-democrat de la Huşi

Eri 11 Iulie partidul conservator-democrat din Huşi şi jud. Fălciu a avut fericitul prilej de a serbători sosirea şi instalarea ca şef a iubitului nostru prieten Alex. A. Badareu. In acest scop d. Badareu a plecat din Iaşi cu trenul de 8½ întovărăşit de directorul nostru d. Vesp. Pella, în gara Vaslui a fost întîmpinat de d. Sandu Răşcanu fost deputat şi prefect şi activul vice-preşedinte al clubului conservator-democrat din Vaslui, care l'a însoţit până la Huşi.

In gara Crasna d. Badareu a fost întîmpinat de d-nii Iorgu Constantin, Em. Buznea, Gh. Ghibănescu, Gh. Răşcanu, V. Carivan şi Petru Gideiu.

In gara Olteneşti o numeroasă delegaţie de membri ai partidului din comunele: Deleni, Vutcani, Vineţeşti, Hoceni şi Roşieşti, etc. a întîmpinat pe şeful partidului şi pe prietenii noştri, luînd loc în trenul spre Huşi. In gara Creţeşti altă delegaţie a eşit întru întîmpinarea şefului.

Trenul întră în gara Huşi în uralele nesfîrşite a numeroasei asistenţi.

Dl. Th. Gideiu, vicepreşedintele clubului, întîmpină cu cuvinte calde sosirea şefului partidului, după care prietenii au condus pe d. Al. Badareu la locuinţa d-lui Emil C. Iamandi, unde s'au făcut prezentările membrilor partidului.

La oarele 3 p. m. sălile clubului conservator democrat erau ticsite de lume şi întrarea d-lui A. A. Badareu fu salutată cu îndelungi aplause, de toţi cei din sală. Erau prezenţi peste 150 de membri ai partidului.

Intrunirea a fost presidată de d. Alex. Badareu, care a dat rînd pe rînd cuvîntul oratorilor înscrişi.

Cel dintăiu care luă cuvîntul a fost d. *Em. Buznea* fost deputat. D-sa a stăruit asupra împrejurărilor cari au dictat închegarea partidului conservator-democrat şi a urat şefului partidului din Huşi multă sanatate.

Pr. *D. Lascar*, licenţiat în teologie, în simţitoare cuvinte a arătat puterea educaţiei politice şi a stăruit asupra rolului preutului în societate şi dreptul său de a face politică. Lungi aplause au acoperit cuvîntarea pr. D. Lucca.

D. *Vespasian Pella* a stăruit asupra falimentului legilor liberale, arătînd că însuşi liberalii recunosc că nu mai pot guverna mai departe, iar în privinţa succesiunii lor, ţara a indicat în mod lămurit partidul conservator democrat care are marea datorie de a îndrepta toate neajunsurile creiate prin legile lor nesăbuite.

Dl. *Petru Berea* avocat, a asemanat politica celor 3 partide cu 3 ogoare, cel liberal inundat şi prăpădit de ploi, pare mort, cel junimist uscat şi supt de neguri şi soare, şi cel democrat rodnic şi îmbelşugat prin sămînţa sănătoasă şi hrana pămîntului din ale cărei roade ţara întregă va beneficia.

Dl. *Petru Gideiu*, avocat, a ţinut o inimoasă cuvîntare, îndemnînd partidul conservator-democrat din Fălciu la luptă rodnică supt şefia d-lui Badareu pentru a face din acest judeţ o citadelă a democratismului.

D. *Dr. Adr. Romanescu* salută cu admiraţiune conducerea activă a partidului din Fălciu de către d. Badareu, exprimîndu-şi convingerea că graţie acestei conduceri partidul va culege victoria. D-sa stărue asupra politicei liberale, inferînd regimul de arbitrar inaugurat de generoşi în jud. Fălciu strînşi în jurul dr. N. Lupu.

D. *Stefan Filon*, învăţător, în o aleasă cuvîntare arată cum partidul liberal isgonit de burghezimea oraşelor cerşeşte mila ţărănească, care însă nu i poate cu nici un chip primi, sarcina de milogi politici, ca una ce nu are nici o încredere în sinceritatea şi priceperea acestui partid, de a îndrepta situaţia ei economică şi culturală atît de precară.

D. *Gh. Ghibănescu*, face situaţia politică a partidului arătînd cît de strălucită este organizarea lui făcută în aceşti 2 ani de zile, graţie personalităţei politice a d-lui Th. Cerquez, şeful nostru de onoare.

D-sa citeşte din partea d-lui Th. Cerquez următoarea scrisoare care explică toată situaţia creiată în partid în urma demisiunei sale din postul de preşedinte activ.

Iată textul acestei scrisori:

Roşieşti 10 Iulie 1910.

Iubite amice Ghibănescu,

Scrisoarea ce 'mi ai adresat din Huşi la Roşeşti am primit'o în Bucureşti, în sanatorul Olhovschi unde mă aflam bolnav

Regret că ameliorarea continuă a tragana şi mă iartă dacă 'ţi răspund aşa tărziu. Iţi mulţumesc cordial atît ţie cît şi comitetului de la 20 Iunie pentru bunele şi afectoasele cuvinte ce ai binevoit a'mi transmite din partea sa.

In presenta, cu ocasiea întrunirei generale de la 11 corent, te rog a fi interpret şi din partea mea, comunicînd amicilor clubului nostru, textul anexatei scrisori ce 'mi permit a le adresa.

Cu dragoste şi devotament.

Th. Cerquez

*

Roşieşti 10 Iulie 1910

Iubiţi amici coreligionari politici:

Starea sănătăţei mele fiindu-mi zdruncinată, nu mi mai permite a purta sarcina preşidenţiei clubului nostru politic.

Presentîndu-mi demisia, ilustrul nostru şef, D. Take Ionescu, a bine-voit în ultimul timp a şi da adesiunea, propunînd tot odată pentru preşedinţia clubului de Fălciu pe D-l A. A. Bădăreu.

Mă simt măgulit şi foarte onorat că un personogiu de mareă, unul din fruntaşii partidului nostru, D-l A. A. Bădăreu este chemat astă-zi a avea conducerea activă politică al judeţului nostru, şi nici că se putea alege mai proprie circumstanţelor politice locale şi generale.

In calitate mea de vechiu concetaţan cu D-voastră, cum şi de mult timp devotat amic al D-voastră, îmi permit a mă adresa D-voastră tuturora, atît presenţi cît şi absenţi, către care fac un apel călduros pentru armonisarea şi unirea noastră.

Să fim mîndri cînd în conducerea partidului conservator democrat avem de Şef în ţară pe D-l Take Ionescu şi în localitatea Fălciului pe D-l A. A. Bădăreu.

Să trăiască D-l Take Ionescu

Să trăească D-l A. A. Bădăreu

Să trăiască partidul Conservator-Democrat!

Theodor Cerquez

*

După aceasta d. Ghibănescu adresîndu-se şefului îl asigură din partea întregului partid conservator democrat, de întregul devotament a celor 236 membrii înscrişi în club, reprezentînd toate colegiile electorale.

După aceasta d. Alex. Badareu, ţinu o mare cuvîntare, care va avea un puternic răsunet în lumea politică prin actualitatea chestiilor atinse şi importanţa soluţiilor date şi pe care „Opinia" le publică în extenso în capul ziarului.

După acestea d. Badareu terminîndu-şi discursul, propune ca încă odată adunarea generală să ratifice prin aclamaţie preşedenţia de onoare a d-lui Th. Cerquez, iar pentru comitetul executiv a cerut să aprobe următoarea listă:

Comitetul executiv al partidului Conservator-democrat, Fălciu

Th. Cerquez, preşedinte de onoare.
Alex. A. Badareu, preşedinte activ.
Dr. Th. Gâdei, Iorgu Constantin, Em. Buznea şi Gh. Ghibănescu, vice-preşedinţi.
Gh. Răşcanu, secretar.
Petre Popescu, secretar şi casier.

Amoisinei C., meseriaş, col. II cameră Huşi; Anastasiu C., apărător, col. II cam. Huşi; Preot Antoniu Gh., Roşieşti, col. I cam. şi senat; Agrigoaroei Vasile, proprietar; Bealus Dim., industriaş; Buznea Costache, propr.; Berea D. Neculai, propr.; Boghicnanu Gh., propr.; Bădros Const., propr.; Bogdan Cerquez, avocat, Răducăneni; Balan D. Gh., propr.; Bordea Ion, inst. rural; Caraivan N. Vasile, propr.; Calerghi A. Nicolai, propr.; Preot Ciocîrlan Dim.; Cătănescu Petru, înv., Fălciu; Cozma Panaite, comerciant, Stoeşeşti; Dăscălescu Ion, propr., Sahegeni; Donea Dim, comerciant; Dimitriu D., profesor; Dimitriu M., comerciant; Dragoş Spiridon Dr.; Emandi Costache Emil, proprietar; Florescu V. Ioan, proprietar; Filon Stefan, învăţător; Gheorghiu St. Gh, proprietar; Georgescu Petru, pensionar; Ghiban Gh., proprietar, Deleni; Gavril Ianculescu, pensionar, Răşeşti; Gheorghiu C., preot; Idriceanu Al., Huşi; Iosub Gavril, meseriaş, Huşi: Ionescu C., învăţător, Brodiceşti; Lascar D., preot, Huşi; Lovin Ion, învăţător, Curteni; Mardari D., căpitan; Mitachescu Pavel, pensionar; Mircea Constantin, Niţă Gh., învăţători; Pascalescu N., Huşi; Pană D., căpitan proprietar; Pascal Gh., învăţător; Polcovnicu Ion, învăţător; Pandele Anarei, învăţător; Popescu A. Alecu, proprietar; Radu E. Vasile, propr.; Dr. Romanescu Andrian; Răşcanu Gr., proprietar; Răşcanu C. Victor, avocat; Radovici Stefan, proprietar; Şerbănescu P. Dr.; Triandafil Ilie, pensionar; Ulea Ion, învăţător; Vlad Petru Dr; Vesbian Gh., institutor; Vasilache Gh., preot; Darie Ion, meseriaş: Vasiliu Const., proprietar: Tuchila Vasile, proprietar.

*

Intrunirea a luat sfîrşit la oarele 6 jum., după care d. Badareu a invitat pe noii membri ai comitetului imediat în şedinţă plenară, spre a discuta şi hotări, în ceia ce priveşte alegerile generale de judeţ, ce vor avea loc la 10 August a. c.

S'a hotărît ca vice-preşedinţii în unire cu preşedintele să dispună mai în urmă faţă cu situaţia celorlalte partide.

In parantez amintim că la oarele 3 p. m., comitetul executiv al partidului Carpist s'a întrunit la club tot în această chestie şi n'a putut lua nici o hotărîre, întru cît nu s'a desemnat pînă acum care e situaţia partidului liberal, de oare-ce se crede că vor fi 3 liste liberale pentru judeţ.

*

Cu ocazia întrunirei, d. Al. A. Badareu, a primit numeroase telegrame, dintre care:

D-lui Al. A. Bădăreu
Preşed. clubului conservator-democrat Huşi.

Agapia: Felicit călduros conservatorii democraţi huşeni, pentru noua direcţiune a partidului, care înseamnă muncă fără preget, energie nesfîrşită, aprecierea justă a valorilor în şi afară din partid, atenţiunea cetăţenilor mari şi mici, vigilenţa neadormită şi control sever adevărurilor.

Cu această şcoală, politica modernă a preşidentului ce'şi aleg azi huşenii, îşi asigură isbînda şi epoca de ascendenţă şi de glorie a partidului.

Să trăeşti mare luptător, să fii mulţi ani călăuza partidului şi folositor ţărei.

Gr. Patriciu

*

Răşeşti. Imprejurări bine definite nu ne permit a lua parte la întrunirea de astăzi, precum şi la banchetul dat in onoarea d-voastră. Suntem însă cu gîndul, inima şi sufletul alături de voi, dorind ca în totdeauna cele mai frumoase succese partidului şi şefului. Ura! Să trăeşti!

Căpitan Marda-e
M. Păsculescu

*

Slănic. Reţinut la băile Slănic, nu pot veni; dar, cu inima şi sufletul sunt între d-vs, felicitînd pe noul preşedinte Al. Badareu.

Anastasiu

*

Bîrlad. Salutăm cu entuziasm pe acela, sub a cărui şefie s'au repurtat cele mai frumoase succese şi dorim din suflet ca prezenţa Sa, în mijlocul huşenilor să fie ultimul pas făcut spre victoria definitivă a partidului nostru.

Gr. Ionescu

*

Banchetul

Un banchet de 80 tacîmuri s'a oferit membrilor partidului, iubitului şef d. Alexandru Badareu.

Banchetul a avut loc la orele 9 sara pe terasa sălii d-lui C. Pivniceriu comerciant.

In mijlocul mesei era d. Alex. Badareu avînd în dreapta şi în stînga pe vicepreşidinţi dr. Th. Gideiu, şi Iorgu R. Constantin.

La masă au luat parte următorii membri: Teodor A. Badareu, N. D. Berea, Gh. Boghiceanu, Bogdan, Cerchez, D. Bialus, Gh. St. Rişcanu, Pan. Cozma, C. Anastasiu, Petru Georgescu, dr., A. Romanescu, I. V. Florescu, Vespasian Pella, pr. D. Lascar, Em. Buznea, Emil Emandi, Gh. Vezbianu, dr. C. Bosie, V. N. Caraivan, dr. P, Vlad, Petru Gidei, St. Filon, P. Cătănescu, V. Coman, C Bujoranu, C. Amoisinei, Gav. Ianculescu, P. Dăscălescu, Gh. Pascal, M. Sandovici, I Ulea, P. Mitachescu, Vasile Vasilache, Diac N. Munteanu, Ilie Trandafir, C. Filon, C. Vasiliu, Gr. Agarici, St. Radovici, Gr. Dascalu, Gr. Rişcanu, Ion Luca, M. Dimitriu, N. Ciulei, căp. D. Pova, T. Puiu, St. Iliescu, C. Bădros, I. Lovin, Sotir Bădros, St. Trandafir, N. Váleanu, I. Popescu, M. Giban, N. Platon, Gh. Ghiban, N Badareu, Gh. Galichi, Gav. Darie, N. Ghiban, Sp. Tanasă, Gr. P. Ghiban, Gav. Focşa, T. Galichi, Gh. Carare, N. Dobrea, A. Badareu, D. Dimitriu, Pr. I. Popescu, I. Bordea, Diac N. Manoliu, C. Buznea, Gr, Buznea, C. Pavilescu, I. Gogălniceanu, N. Archire. Gav. Gogălniceanu, dr. Spir Dragoş, V. Tuchila, V. Radu, Petru I. Popescu, Gh. Ghibănescu etc.

S'a servit următorul Meniu:

MENU-UL

Hors d'oeuvres, Ţuica paraponisită dr. I. Munteanu
Jambon domenial à la Constantinescu *P.*
Patlagele vinete Carpiste *tocate*
Bulion cu pateuri dizidenţe liberale
Maioneză de raci retrograzi telemanişti
Mazere generoşi *cu untul* dinastiei
Pui democraţi *şi muşchiu* răzeşesc *cu salate de castraveţi acri* à la Viriceanu *şi ardei copţi* à la Lupu
Strudelă de mere Creţeşti a la Dobreanu
Caşcaval Adam Mitache
Tort de şocolată a la Corbescu
Fructe, mere—pere Nicul Berea *şi caise de la* Crăsniţa
Vin alb democrat, *vin roş* socialist
Şampanie, Nababistă
Cafele turceşti *de la Grand Casino*
N. Vasilachi

Toasturile

Cel dintăi tuast a fost închinat de d. Alex. A. Badareu în sanatatea M. S. Regelui, arătînd marele merite ale Suveranului în îndrumarea Romîniei, în lunga sa domnie.

Toată asistenţă ascultă în picioare, iar muzica întonă imnul Regal.

D. *Em. Buznea*, în numele partidului închină pentru d. Alex. Badareu, de la activitatea căruia jud. Fălciu va cîştiga în viitor.

D. *Gh. Ghibănescu*, relevînd vechea legătură a Bădărăilor cu jud. Fălciu îşi întoarce gîndul cu drag spre d. Th. Cerquez, arătînd că e în sentimentul tuturor mesenilor trimeţîndu-i salutul de admiraţiune şi devotament statornic.

D. *Vesp. I. Pella,* rîdică toastul pentru d. Take Ionescu, care a ratificat noua organizare a partidului conservator democrat din Fălciu, adăugînd ast-fel acest judeţ judeţelor Vaslui şi Iaşi, făcînd o trinitate de citadelă democratică. D-sa propune a se trimete o telegramă la Aixles-Bains din partea d lui Badareu în numele partidului de la Fălciu, ca încunoştiinţare de modul cum s'au sărbătorit evenimentele politice de la Huşi.

Pr. *D. Lascar* a tuastat pentru d. Take Ionescu, în sentimentele clerului din Huşi, care e cu sufletul pentru d. Take Ionescu, autorul legii de la 1893.

D. *Th. A. Badareu,* profesor din Galaţi, salută şi felicită pe Fălcieni, de unde e şi el, de nimerita alegere a d-lui Alex. Badareu, ceia ce nu e în oraşul său.

D. *Gh. Rişcanu,* avocat, arată activitatea legislativă a d-lui Badareu ca ministru, care i-a angajat locul de cinste între barbaţii de stat al ţării.

Au mai tuustat, d-nii St. Filon (pentru Iorgu Constantin şi Emil Iamandi), Ion Ulea (pentru A. Badareu), Gh. Pascal (pentru Gh Ghibănescu), I. Bordea (pentru *Opinia* şi Vesp, Pella), Gavril Ianculescu (pentru Ghibănescu, Rişcanu şi Vezbianu), St. Trandafir (pentru partidul conservator-democrat, P. Cătănescu (pentru N. Fleva, ca vechiu Rîmnican), C. Bujoreanu, apoi D. Dimitriu (pentru solidaritatea partidului conservat.-democrat), N. D. Berea (pentru triumful nouei politici democrate la Fălciu şi altele).

Seria tuasturilor a încheiat'o d. Alex. A. Badareu, care a închinat pentru răzeşii şi învăţătorii de la Fălciu şi pentru tru Gh. Ghibănescu, care a ştiut să închege la Fălciu un partid conservator-democrat aşa de puternic şi aşa de frumos. D-sa stărue asupra personalităţei politice a d-lui Ghibănescu, şi aici la Fălciu îşi explică de ce d. Haret a cautat să lovească aşa de tare pe Ghibănescu, pentru că la Fălciu Ghibănescu a făcut o educaţie sufletească a Dv. a tuturor. Aplause nesfîrşite au acoperit cuvintele şefului.

Banchetul a luat sfîrşit la oarele 11 jum. din noapte şi toţi comesenii au condus pe d. Badareu pînă la locuinţa sa, la d. Emil Emandi.

In tot timpul banchetului orchestra d-lui Matei a deléctat pe comeseni.

❑ O nouă reconstituire din epoca glorioasă a marelui Imparat Napoleon I, ne-o dă cinematograful Pathé-Frères din grădina Bragadiru, în noul său program de astă seară Luni 12 Iulie. Artistul Charley, de la teatrul Odeon din Paris, de o asemănare fenomenală cu titanul de la Austerlitz, ne redă un epizod din 1812, din timpul nenorocitei expediţii din Rusia. Reconstituirea aceasta cu totul nouă, se desfăşoară pentru întăia oară pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru şi întrece totul ce s'a arătat pînă acum, din epoca napoleoniană.

Programul nou de astă seară cuprinde şi piesa teatrală „Fantoma" după celebra scriere a autorului rus Nicolai Gogol, apoi: Plimbări prin Roma, scene şi vederi după natură, — Nick Vinter, un nou Sherlok Holmes, travestit ca domnişoară, comedie, — Insule vulcanice din sudul Italiei, vederi după natură. — Apare de asemenea Max Linder, într'o nouă comedie compusă şi jucată de d-sa însuşi.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu preţurile populare obişnuite.

INFORMATII

❑ *D. M. Carp, profesor de latină, numit director al şcoalei de Bele-Arte din Iaşi, continuă să iee şi leafa de director de studii al liceului militar din localitate.*

De la ministerul de război a venit în adevăr, un ordin să se plătească leafa d-lui Carp, pe lunile Iulie şi August, din fondul de întreţinere.

Acest fond constă din economiile ce le face liceul pe timpul verei şi din neplata soldelor acelor soldaţi, cari sunt întrebuinţaţi să facă servicii în şcoală.

Procedarea aceasta faţă de d. Carp este foarte generoasă.

❑ *Suntem informaţi din Sinaia că sanatatea M. S. Regina este în mare şi continuă îmbunătăţire.*

Convalescenţa M. Sale face zilnice şi repezi progrese.

❑ *O nouă şi însămnată urcare în preţul grîului: ieri s'a vîndut vagonul cu 1.800 lei, loco Brăila.*

❑ Rapoartele sosite la prefectura judeţului, arată că starea sămănăturilor e bună. A căzut ploaie cu grindină în comunele Balţaţi, Brăeşti, Belceşti şi Buznea, cauzînd mici stricăciuni sămănăturilor.

❑ Comisiunea veterinară se va întruni în fie care comună din judeţ, în care bântuie epizootia de febră-aftoasă, pentru a lua măsuri de preîntimpinare.

❑ S'au luat dispoziţiuni, ca localurile care posedă cărciumă şi băcănie la un loc, să fie separate, astfel ca să nu să poată comnnica şi să se răspecte prin aceasta, legea repausului duminical.

❑ D. G. Săndulescu, prefectul poliţiei, a obţinut un concediu pe timp de 40 zile, cu începere de astă-zi.

Afacerile prefecturei, în timpul acesta, vor fi girate de d. director A K. Zdrobici.

❑ **Din Roman.**—D. architect Clavel' a fost însărcinat cu întocmirea planurilor pentru palatul administrativ, ale căruia lucrări de clădire urmează să înceapă în curînd.

Ideia construirei unui palat administrativ a fost emisă de fostul consiliu judeţian conservator, care a şi votat un împrumut de 400.000 lei în acest scop.

— Halul de murdărie în care a ajuns Romanul, e de nedescris. Şi nici nu poate fi alt-fel cînd administraţia comunală e indolentă şi nepăsătoare. La primărie nu să lucrează de cît hîrtii şi afaceri pentru „ai noştri" iar de soarta oraşului nu să interesază nimeni.

D. Alecu Morţun, de trei ani de cînd e primar, n'a venit la primărie de cît de două ori la consiliu. Stă închis în casă, primeşte cîte 400 lei pe lună; d. Gavriliu curelaru să lăfăeşte în trăsura primăriei care îl ia de acasă la 9 dim, îl preumblă cu coşul ridicat să nu-l bată soarele, prin oraş, un ceas, şi încasază pentru asta 300 lei leafă.

Mai sunt cîţi va consilieri care încasează alte sute de lei dinrne, iată la ce se reduce toată activitatea administraţiei comunale.

Cum să aducă servicii oraşului asemenea administraţie formată din oameni cari încasază numai lefuri; de acii cari ciupesc cîte o diurnă şi nu să zboşăsc în consiliu de cît pentru a-i să da să tacă.

Iată halul administraţiei comunale. Cît o mai dura nu ştim, să sperăm însă că n'are să dureze mult căci ar fi o adevărată nenorocire pentru oraş.

❑ D. Em. Gh. Bodgan, preşedintele consiliului superior administrativ, va sosi zilele acestea în localitate, pentru a face inspecţii în judeţ.

❑ Din Vaslui ni se scrie că somnambulul Alexandrescu a sosit eri acolo şi a dat o reprezentaţie. Era un adevărat pelerinaj pe stradă, cînd eşea Alexandrescu la preumblare.

❑ Eri a avut loc la corporaţia Constructorilor din localitate alegerea noului comitet.

❑ Ministerul de interne a prelungit pînă la 1 Septembrie, termenul pînă cînd prefectura judeţului, va trebui să încheie bilanţul libretelor agricole trimise de ministerul domeniilor, pe anii 1909 | 10.

❑ **C. F. R.**—Transporturile de furaje ale autorităţilor militare şi anume de fîn, paie şi grăunţe, ce se expediază cu mică iuţeală şi în vagoane complect încarcate, la adresa autorităţilor militare din ţară, se vor taxa cu doi bani de tonă şi chilometru. Avizele acestor transporturi, vor trebui să fie primite şi semnate de delegatul autorităţii militare căreia vor fi adresate.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Direcţiunea generală a c. f. r., a acordat o reducere de 50 la sută pentru biletele de băi, veteranilor din războiul independenţii.

❑ Invăţătorii din judeţul nostru vor pleca în astă seară la Constanţa pentru a lua parte la congresul general al învăţătorilor care se va deschide mîine.

❑ **In urma vizitei medicale, au fost admişi definiv a merge în colonia de vacanţă, următorii elevi şi eleve din Iaşi.**

Rotărescu Const., Popescu Const., Enăchescu Gh., Stamboliu Gh., Nichifor Alex., Cumbari Anton, Petruţ Manole, Cantes Vasile, Negreanu Vasile, Cornea Ioan, Zavu Const., Lupescu Ioan, Popa Brad Stefan, Carare C. Teodor, Simionescu Octav, Săghinescu Bonifaciu, Trandabura Aurel, Roler Emil, Ichim Mihai, Lucescu Neculai, Ramadan Nec., Popovici Mih., Popovici Victor, Gheorghiade C., Grancia Petru, Dimitriu N. Dimitrie, Sintu Ioan, Alexandresscu Constantin, Brădeanu Eugen, Goldan Stefan, Ionescu Dionide, Arhip Const., Bălăuţ D-tru, Racoviţă D-tru, Onofrei Const., Popovici Camil şi Tiron Octav.

Vinograschi Cleopatra, Leonte Maria, Ochiană Maria, Ochiană Maria, Varvar Ana, Varvar Elena, Brudea Maria, Svarici Maria, Slavnic Maria, Enescu Aneta, Baltag Elena, Haisan Maria, Vîrlănescu Ortansa, Manea Ana, Brădeanu Elena, Papafil Clemansa, Davidescu Neculina, Constantinescu Maria, Dimitriu Lucreţia, Calistru Elena, Stoica Aristia, Trofin Maria, Colac Maria, Simionescu Adela, Dulinciuc Aglaea, Tărnăuceanu Elena, Maxim Genoveva, Petrovici A. Maria, Giurgiuveanu Ecater, Botez Atena, Hagiac Natalia, Urziceanu Zenobia, Veniaş Aneta, Calistru Maria, Mesteş Cornelia, Popescu Elena, Hritac Paraschiva, Alexandrescu Maria, Teodoriu Maria, Frunză Antonia, Rotărescu Eleonora.

Colonia va pleca în ziua de Mercuri 14 Iulie, ora 6 dimineaţa. La ora 5 dimineaţa, în acea zi, toţi elevii şi elevele notaţi mai sus, şi cei care au primit bilete de admitere de la medic sunt datori să fie presenţi la gară, pregătiţi de plecare cu toate obiectele trebuitoare după lista ce li s'a dat.

Cei care vor veni mai tărziu nu vor mai pleca.

❑ **Starea economică a României.**—Muzeul comercial austriac publică, după rapoartele primite de la consulii Austro-Ungari din România, o importantă dare de samă, asupra stărei economice a României în anul trecut. Starea aceasta a fost foarte puţin favorabilă, mai ales că recolta fusese mai puţin de mediocră.

Raportul insistă mai ales asupra branşei de manufactură şi arată marea criză de care a fost lovită acea branşă din cauza recoltei rele.

In urma convenţiei comerciale încheiată în 1906 între România şi Germania, desvoltarea relaţiilor comerciale între aceste două ţări, au luat un avînt foarte mare.

Rapoartele atrag atenţiunea, că cu toate pagubele ce le-au suferit casele austriace, n'ar fi de loc de recomandat ca negustorii austriaci să rupă relaţiile lor cu piaţa romînă, ci din contra, să se deie o atenţiune cît mai mare acelei pieţe.

❑ **Primăria comunei Bivolari a donat sumă de 50 lei, comitetului pentru ajutorul incendiaţilor şi inundaţilor.**

❑ **In cursul verei anului acesta, se vor face reparaţiile necesare şcoalei superioare de Arte şi Meserii din localitate.**

❑ **Directorul ziarului nostru, d. Vespasian I. Pella împreună cu d-na, pleacă în astă seară la Aachen (Aix-la Chapelle) unde vor petrece vacanţa.**

Directorul nostru va vizita şi expoziţia din Bruxelles, asupra căreia va scrie în „Opinia" o serie de articole.

D-sa se va reîntoarce la mijlocul lunei August.

❑ **Un accident s'a întîmplat aseară pe la orele 8 şi jumătate, în strada Golia, colţ cu strada Alexandri, accident care datorită numai întîmplărei n'a avut urmări grave.**

Trăsura cu un cal No. 11, în care se aflau: d-şoara Lucreţia Stamboliu telegrafistă, împreună cu fraţii ei d-nii N. Stamboliu teligrafist şi M. Stamboliu, absolvent al şcoalei sup. de comerţ,—venea de la hipodrom. Pe strada Golia, în apropiere de farmacia Răteanu, trăsura se ciocni cu altă trăsură No. 95, care venea din spre piaţa Unirea. Trăsura No. 11 s'a răsturnat şi cei trei au căzut sub trăsură şi au fost tăriţi o bucată de loc, noroc că sosise lumea să oprească calul care se ambalase.

Toţi trei s'au ales cu leziuni,—mai grav tînărul M. Stamboliu, care a fost rănit la picior. D. dr. B. Stenner, care se afla din întîmplare pe acolo, a luat pe răniţi în farmacia Răteanu, unde le-a dat ajutoare.

❑ Poliţia noastră, pe dinaintea căreia Belcic, autorul crimei de la Repedea se preumblă de atîta timp, s'a crezut aseară încîntată că a putut în fine pune mîna pe asasin.

In apropiere de hală poliţiştii au tăbărît asupra individului presupus a fi Belcic şi l'au condus la arestul dispărţirei a IV-a.

Azi dimineaţă însă, poliţiştii au avut o mare deziluzie, cînd au constatat că arestatul nu e Belcic, ci un frate al asasinului, care e străin de fapt şi care a fost pus în libertate.

Beleic însă continuă să se preumble prin oraş!

❑ Aflăm cu părere de rău că d. C. Popp, dirigintele oficiului telegrafului central, se află de cîteva zile, bolnav.

D-sa este suplinit de d. Grigoriu, dirigintele sucursalei I-a.

Ii dorim grabnică însănătoşare.

❑ D-na Safta Croitoru, învăţătoare la şcoala din Osoiu, Tomeşti, a fost transferată la Bolintinul din Vale, judeţul Ilfov, d. Ioan Nicolau învăţător la Ţuţora, a fost transferat la Osoiu.

D-na Emilia G Mălinescu, institutoare la şcoala de fete din Medgidia a fost transferată institutoare la şcoala de băeţi din Tg. Frumos.

❑ *Din cauza vîntului puternic care sufla eri, sborul biplanului „Farman" n'a putut avea loc.*

Sborul urma să aibă loc astă-zi Luni la ora 6; şi azi însă a fost o zi defavorabilă. Ploaia a împedecat şi azi zborul.

Publicul este înştiinţat, că sborul lui „Farman" va avea loc în prima zi a săptămînei, cînd de dimineaţă va fi timp frumos. Afişe speciale vor anunţa sborul.

Acei care au bilete de eri sunt rugaţi a pastra biletele pentru ziua cînd va avea loc sborul, şi să ţină seamă că organizatorii sborului au destulă garanţie morală, pentru ca ori-ce bănuială să dispară.

❑ *Banca de Credit Romîn va infiinţa o filială în Iaşi, cu începere de la 1 Octombrie.*

Director al sucursalei va fi d. Kaufmann, actual sub director al centralei.

SPECTACOLE

— De astă seară începe un program nou la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza Vodă str, Lăpuşneanu.

Din numeroasele şi splendidele bucăţi ale noului program din astă-seară relevăm: „Vînătoarele lui Rooswelt", fostul preşedinte al Statelor Unite, film de actualitate, după natură.

„Memoriile unei orfane" este titlul unei emoţionante drame; mai apoi e serie de frumoase comedii; Lehman are o capcană" mobila agăţătoare, etc. precum şi alte numeroase piese sportive, umoristice, instructive, în plin aer etc. etc.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 12 Iulie

Ploi torenţiale

Ploeşti.—Eri şi alaltăeri pe valea Prahovei, au căzut torenţiale ploi cari au cauzat mari stricăciuni. Tunelul de lîngă Sinaia a fost complect inundat.

Rocca linşat de popor

Barcelona—Rocca, autorul atentatului fostului prim ministru Maura, a fost aseară linşat de popor. El se află pe moarte la Spital.

Greva tipografilor

Bucureşti.—„Bursa Muncii" publică un comunicat prin care spune că ea n'a avut nici un amestec în chestia grevei tipografilor din Capitală.

Greviştii au primit o scrisoare şi o sumă ca ajutor, de la „Centrala", asociaţie internaţională a tipografilor din Stuttgard.

Situaţia în vilaetul Monastir

Salonic.—Din cauza creşterei numărului bandelor în vilaetul Monastir, se va proclama zilele viitoare, atarea de asediu.

Dezarmarea populaţiei va continua. Numeroase bande au fost înarmate şi sunt gata în munţi, pentru a reîncepe activitatea lor.

Sinucidere

Bîrlad.—Aseară tînărul I. Dimitriu, fiul bărbierului Dimitriu, de loc din Bîrlad şi care acum se află la Constanţa, a încercat să se sinucidă la otelul Europa unde locuia, trăgîndu-şi un foc de revolver în piept.

Starea lui e gravă. Cauza e dragostea.

Ciocniri cu bandele

Sofia.—Ziarul „Vecerna „Posta", asigură că cunoscuţii şefi de bande, Cernopjew, Apostol, Voivoda, etc., aŭ trecut graniţa şi au alcătuit bande de refugiaţi bulgari strînşi prin munţi. Deja au avut loc mai multe ciocniri însemnate aproape de Petric şi Kumanovo, cu trupele turceşti.

Atentatorul contra lui Maura

Barcelona.—Agresorul care a atentat la viaţa d lui Maura, a declarat că a lucrat din propria sa iniţiativă, că n'a avut nici un complice şi că nu aparţine nici unei societăţi sau organizaţiuni secrete.

Vizită.

Ischl.—Princepele Leopold de Barana, cu fiul său George, au sosit cu automobilul din Münich şi au schimbat vizite cu Imparatul Frantz Iosef.

O mare catastrofă

Efectele unui ciclon; oraşe şi sate distruse.—Numeroase victime.

Milano. — Azi după prînz, între orele patru şi cinci, o puternică furtună s'a abătut asupra oraşului şi a împrejurimilor sale. Regiunea care a fost mai cu seamă devastată este cea cuprinsă între Rovelleasca şi Lomazzo; mai multe coşuri ale stabilimentelor industriale au căzut; coperişurile de la case au fost azvîrlite, arborii desrădăcinaţi, recoltele devastate. Sunt şi cîte-va victime.

Milan. — Ştirile din urmă, anunţă că furluna a făcut să se dărâme la Busto-Arsizio, coşurile unui stabiliment industrial, care au căzut peste locul unde lucrau mai mulţi lucrători. Mai multe persoane au rămas sub dărâmături. S'au scos vre-o zece morţi şi mai mulţi grav răniţi; alţii sunt încă sub dărâmături.

La Salario sunt 20 răniţi, dintre care trei grav; la Laronno sunt trei morţi şi cîţi va răniţi.

Prefectul a trimes la faţa locului trupe şi pompieri.

*

Milano.—Ultimile ştiri sosite, cu privire la efectele ciclonului, arată că numărul victimelor se urcă la vr'o 50, iar numărul celor răniţi mai mult, la vr'o cîte-va sute.

Oraşul Laronno şi împrejurimile sale sunt în regiunea cea mai devastată. Oraşul Bosto Arsizio este de asemeni grav încercat.

La Leganno de asemeni a bîntuit o violentă furtună. In regiunea Monza, pagubele sunt foarte grave. Capela espiatoare rîdicată în amintirea Regelui Humbert, a fost stricată.

In regiunea Berganno numai cîmpiile au fost devastate.

Catastrofa a fost mai gravă la Colaro, unde fabrica de cărămizi s'a prăbuşit. Sunt 14 morţi; foarte mulţi răniţi au fost scoşi de sub dărâmături.

*

Milano.—Ciclonul a produs grave stricăciuni şi la Mosciano Lymanese, unde sunt 15 victime.

De vînzare Una vie situată în Voroveşti, aceea-şi podgorie cu Uricanii, departare ca un ceas de Iaşi şi ca un Chilometru de şoşaoa Voineşti, pămînt bun, întinderea 21 Hectare, fără dijmă saă embatic, cu puţină plantaţie Americanu.

Acarete: 3 Case de locuinţă, una bucătărie, 2 casă pentru servitori, 3 pivniţi, 2 Crămi, grajd pentru 6 cai, şură pentru trăsuri, 2 fîntîni şi un şipot, Rîmnic cu peşte, şură, grajd şi alte pentru vite, zămnic pentru verdeţuri, Coşeri peste 1000. Stejari mari şi pădure pentru haragi, la 80 vase bune, 10 căzi de stejar lin sistematic, sdrobitoare, 2 teascuri de fer, 10 ciubere, 3 pompe pentru vin, ca la 4000 deca vin vechi alb şi roş, diferite unelte de gospodării şi lucru la vie, 14 capete vite şi altele; toate se vînd la un loc.

A se adresa N. Vasiliu Podul-Iloaie.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele preţuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caş	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub preţul zilnic al pieţei.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum şi Ţuică în următoarele preţuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roş „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roş „	1.00	„

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurenţă tuturor mărfurilor şi noutăţilor aduse de magazinul

„LA VULTUR"

Preţurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.

Mare şi bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize şi garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuşi ajurate lungi şi scurte, Colerete şi Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.

Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preţ nemai auzit, Lei 3 bucata.

O frumoasa fotografie

puteţi căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAŞI—PIAŢA UNIREI

GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

De vinzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, şi mai multe pluguri cu una şi 2 brazde, toateîn bună stare

A se adresa Lupaşcu, Păcurari 102.

Avis d-lor Ingineri, Astronomi

Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iaşi, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice şi Topografice, face cunoscut interesaţilor, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît şi pentru a dovedi superioritatea fabricaţiunei acestei Case în toate privinţele a înfiinţat un depozit permanent în Iaşi, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpuşneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:

Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum şi ori-ce instrumente pentru **Arhitecţi** şi **Forestieri.**

Se atrage deosebita atenţiune d-lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.

Prospecte franceze şi germane la cerere.

Depozit permanent la

„Romînia Muzicală.—Iaşi„

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spaţioase, 2 bucătării, camară, pivniţă lumină electrică şi apă.

Pentru orice informaţiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic şef de Spital

—MAMOŞ—

Specialist în boale de faceri, femei şi copii

Consultaţiuni 8–9 a. m. şi 2–6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

Carlsbad

Dr. M. Căhănescu

Medic romîn

fost elev al institutului Pasteur din Paris.

Vechiu practician al Clinicilor din Viena şi Paris, dă consultaţiuni în Carlsbad

Casa „Feigenbaum"

visa-vis de Mühlbrunn

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat şi Şcolile Normale de băeţi şi fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la şcoala de aplicaţie de pe lîngă şcoala Normală „Vasile Lupu" Iaşi, stradela Sărăriei No. 5.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcţionare, de vînzare în condiţii avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moţoc Iaşi —

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC ŞI APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

1620 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari ad rezistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se iea 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 [(sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1m de haut. le mètre 0f30c.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

FONDOIR DÉPOSE Prix..... 6f50 **R. GARIEL** 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

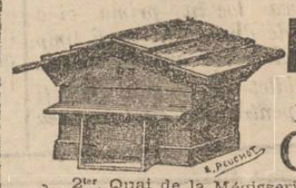

RUCHE à Cadres mobiles Prix : 20f Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viete şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Consacrată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti: trei mi garanţii din Romînia
LEI 6,547,500

Statea asigurărilor efiate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,.92. Contracte pentru un capital de franci 577,584,097 46|100 şi fr. 1,144,283.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 880 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" ineheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutire de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de brança vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus la vânzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpăra

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iasi Strada Primariei No. 17.—Instalatiune cu motoare electrice executată de d. Johann Krzyzanowski, Lăcătus şi Electrician, Iasi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1061 Mercuri 14 Iulie 1910

Repaosul Duminical

Chestia cea mai arzătoare la ordinea zilei, pentru lumea comercială, este acea asupra repaosului Duminical, după punerea în aplicare a nouei legiuiri.

O lege asupra repaosului trebuie să aibă de obiect să se ocupe, mai cu seamă, de trei lucruri și anume:

a) Repausul din punctul de vedere religios, căci cu religia se leagă morala;

b) Repausul din punctul de vedere higienic, repaosul fiind necesar recreărei organizmului; și,

c) Repausul să nu producă ruina și sărăcia.

Fără aceste 6 considerațiuni, nici nu s'ar putea concepe o lege asupra repausului. La cei vechi, repousul era o indicație religioasă; Dumnezeu a creat lumea în 6 zile, iar în ziua a șeptea s'a odihnit; deci, 6 zile lucrează, iar în ziua a 7 te odihnește, căci este ziua Domnului Dumnezeului tău, spune una din cele 10 porunci ale vechiului testament.

Religia deci, avea grija să apere și interesele higienice. Evreii, popor vechiu, păstrează și astă zi încă interese higienice și naționale îmbracate în formă religioasă.

Poporul românin chiar, mai înainte de legiuirile statului asupra repausului, avea repausul religios. Fabricile, atelierile, meseriile se aflau în repaus duminicile și sărbătorile, prin prescripțiile religioase. Comerciul însă, n'a fost supus acestui regim, ast-fel că a întrat în deprinderea poporului rural, ca să destine Duminicile și sărbătorile ca zile de tîrg. Locuitorul sătean, în timpul muncii cîmpului ar pierde o zi din săptămînă de la munca cîmpului, dacă ar veni la tîrg în zilele lucrătoare, de aceia a rămas ca destinată tîrgului ziua de Duminică, săteanul considerînd venirea lui la tîrg ca repaus, ca preumblare și ca recreare pentru el, deprins cu arșița soarelui și cu sudoarea frunței pe cîmpiile producătoare de bogăție pentru țară.

Comerciul mic, comerciul sătenesc, a întrat și el în acest regim. Duminica și sărbătorile sunt în activitate, iar în cursul săptămînei se găsesc în repaus.

Cînd noua lege a schimbat uzul, a lovit interesele și ale unora și ale altora și deci a dat naștere la protestări.

Legiuitorul a fost sesizat și împins la crearea nouei legi de avîntul format în țară de către funcționarii comerciali, fără a și da seamă că acel curent se născuse și se alimenta de funcționarii comerciali representînd comerciul mare, comerciul de mode, de lux, comerciul de elită, nu comerciul mic, nu comerciul satisfăcînd nevoile sătenilor.

Fatalminte deci, legea a lovit în interesele unor întregi clase comerciale, fără a servi religia, fără a favorisa morala. Excepțiunile create în lege, au fost o greșită inspirație a legiuitorului, căci nu numai că au produs perturbare, dar au produs ciocniri de interese nedrepte și prea costisitoare.

Cîrciuma cu băcănie, cofetărie, vînzînd ceaiuri, băuturi; berăria vînzînd mezeluri, cașcavaluri, etc.; lovesc interesele bacanilor, ale charcutierilor și așa mai departe.

Cîrciuma deschisă ziua întreagă, biciuește morala, *rîde viciul de virtute*, e antidotul legei contra beției, e dovada legiuirilor nepregătite, nestudiate, ie necunoașterea nevoilor reale sub punctul de vedere moral, higienic, economic și social.

Excepțiunile, au avantajul a confirma regula generală; dar este un alt adevăr, mai costisitor, cînd prin excepțiuni, distrugi o bună dispoziție cu caracter general. Și tocmai aceasta e greșala legei actuale asupra repausului Duminical.

Funcționarii comerciali, formează o pătură socială numeroasă; importantă prin funcțiunea, instrucțiunea și educațiunea lor. Ei au dreptul la viața socială și toate celelalte avantaje ce le procură omului muncitor societatea modernă.

Muncitorii de prin fabrici, ateliere mari și mici, au aceleași drepturi. Aceste adevăruri nu se pot contesta. Iar, vînzătorii de prin cîrciume, din cofetării, din brutării și toate celelalte categorii înscrise în rîndul excepțiunilor, nu au și ei acelaș drept?

Se va obiecta, că legea s'a ocupat de ei, prin dispoziția finală a art. 4 din lege și art. 4 din regulament, dar pînă astă-zi nu s'a presentat la Primărie lista de repaus acordată acestor muncitori, de și a trecut mai mult de 10 zile de la punerea lui în aplicare.

Legea are lipsuri, are părți greșite, dar pînă la o nouă modificare ce negreșit se va aduce legei, ce ar trebui de făcut?

Comerciul mic se stînge, Ministeriul are la dispoziția sa art 5 și 9 din lege și art. 9 și 13 din regulament, să uzeze de aceste dispozițiuni în mod general, pentru a evita un desastru care va sdruncina adînc comerciul mic, care e temelia comerciului mare al țărei.

G. D. Șerban

Tot Spiridonie

Am cere prea mult minții înguste a actualilor Epitropi ai Sf. Spiridon, dacă le-am arata că rolul frumos al Spitalului ce administrează, nu este numai îngrijirea bolnavilor, ci de a fi și o anexă la facultatea de medicină. Ajutînd în ori ce fel facultatea, este mai de folos tîrgului, căci organizează în așezămintele ei un centru științific.

Aceasta au înțeles'o mințile mai largi și pentru aceia Eforia din București nu tîrgnește nici un ajutor facultății de medicină. De aceia acolo există o școală care se ridică în fie care zi, iar la noi ori ce avînt este lovit în fiecare zi.

Epitropii actuali, prea ocupați de micile căpătuieli familiare, nu numai că n'au făcut nimic în aceasta direcție, dar au făcut totul ca să oprească ori ce închegare științifică în spital.

Este cu atît mai trist, cu cît între epitropi este un profesor de la medicină, d-rul Pușcariu, care ar fi trebuit să nu uite că acolo l'a dus nu titlul de la club, ci acela de la Facultate.

Nu stăruim asupra celor ce ar trebui de făcut pentru ca Epitropia să devie aceia ce trebue să fie, adică anexa Facultății de medicină, pentru ridicarea măcar pe acest teren, a orașului nostru tîrg.—Vom arăta ce au făcut din potrivă actualii Epitropi pentru a zugruma ori ce mișcare științifică în spitalele ei.

1) Au suprimat din spitale pe externi pentru ca din leafa lor de 30 lei lunar, să crească diurna epitropilor cu 100 lei lunar.

2) Au suprimat concursul de medici secundari, ca să poată ținea pe cei vechi, între care se află soția unui Epitrop.—După legea sanitară, un medic secundar nu poate funcționa de cît 4 ani, pentru a da putință tuturor tinerilor să treacă prin școala mare a secundariatului. Această regulă face tăria Facultății din București și tocmai calcarea ei a distrus'o pe cea din Iași. Actualii medici secundari funcționează de 8 ani și sunt între ei, cari ajung pînă la 20 ani.

3) Au suprimat concursul de medici primari, pentru a permite familiei Epitropilor să se răsfețe în delicile puterei; pentru a ține fără concurs pe Dr. Negură medic primar la biroul primirei și a muta în potriva legii pe d-rul Mîrzescu de la Roman la Iași.

Cerem mult dacă pretindem să se gîndească la Facultatea de medicină, dar opinia publică le poate impune să nu calce legile, gîndindu-se numai la familie.

Apararea anonimă a asasinilor

Noi nu așteptăm nici un răspuns din partea actualilor conducători ai Spiridoniei.

Numai cu cifre scoase din budget și cu date culese din expunerea de motive, am arătat pe ce s'au cheltuit 1.500.000 lei, în ce mari datorii s'a încurcat Spiridonia, în cît a trebuit să recurgă la o măsură care egalează cu falimentul: la închiderea spitalului central pe timp de 5 luni.

Dacă n'am așteptat nici un răspuns din partea Epitropiei, am avut tot dreptul să sperăm, că va interveni, dacă un ministrul de justiție, prin judecătorul de instrucție, cel puțin ministrul de interne, prin o comisie de anchetă.

N'a intervenit nimeni. Epitropii ne îndrăznind să răspundă printr'un comunicat, recurg la un leac foarte vechiu și foarte demodat, punînd pe cine-va, care se dă de bun cunoscător al treburilor Evitropiei, fără a cunoaște pe nici unul din actualii epitropi, ca să răspundă la toate acuzările ce am adus.

Eroul acesta, care nu îndrăznește să'și semneze apararea, ci rămîne ascuns sub acelaș curios anonimat, sub care se ascund alți eroi, acei care certifică că pilulile Pink i-au lecuit de fel de fel de boli, eroul acesta apără actuala epitropie, înjurînd în primul loc, epitropia trecută.

In al doilea loc, fără a discuta nici una din acuzări, mai alès acea privitoare la închiderea spitalului, ne lovește pe noi, spunînd că doui prietini politici ai noștri, d-nii profesori dr. V. Bejan și Sculy, au adus mari laude epitropiei: d. Bejan, care este medicul primar al Maternității, a lăudat pe epitropi pentru restaurarea acestei instituții, iar d. dr. Sculy s'a declarat pentru încălzitul spitalului cu calorifere.

Iată ce certificate extra-ordinare prezintă actualii epitropi, căci este neîndolnic că ei singuri au fabricat aceste certificate.

Dacă d-nii Bejan și Sculy sunt pentru închiderea spitalului pe timp de 5 luni, dacă primul este pentru restaurarea Maternității, în paguba întregului spital, în dauna sănătății publice; iar cel de al doilea, este pentru calorifere, chiar cu prețul de a se mări mortalitatea în Iași, —aceasta nu ni se spune.

Fiind-că asasinii se apără ca funia pe spînzurat și se acuză mai rău apărîndu-se.

Un simpatic cumulard

D. Ion Mocanu este un om al Brătienilor. Dacă este om al Brătienilor n'ar trebui să mai adăugim, că este și om al Creditului rural. Dacă n'ar fi al Creditului, ar fi al Băncei, sau al Casei rurale, sau al Govorei pe acțiuni. Căci Brătienii au ajuns mai tari de cît chiar Dumnezeu. Zice proverbul: „de unde nu-i nici, Dumnezeu nu poate să iee". Dar Brătienii au așa de mult, așa de multe, că poate să iee pentru ei și să dee alor lor, pînă să crape gușa la toți.

Eroul I. Mocanu, pe care l'au descoperit reporterii *Adevărului*, este de casa Brătienilor. Am zis din greșeală că este de casa lor: este de casele lor.

Căutîndu l reporterii *Adevărului*, li s'a răspuns: „d. Mocanu ie la viile Brătianu-Simulescu. Dacă nu-l veți găsi acolo, să-l căutați la cîrciuma Brătianu din str. Manea-Brutaru; sau la intendența Creditului rural, sau la serviciul bunurilor, sau la d. Ionel acasă, sau la d. Vintilă, sau la d. Dinu"....

D. Mocanu are deci darul ubicuității în ce-l privește ca om al caselor, viilor, Creditelor d-lor frați Brătianu. Nimeni nu este pe gratis omul Brătienilor, fiind-că nici ei nu sunt pe degeaba Brătieni.

D. Mocanu este tejghetar la cîrciuma Brătianu, este intendent la Creditul rural, este sub șef al bunurilor la aceleași Credit.

Nu este deputat, nici n'a fost trimis la congresul cooperativ din Hamburg, încolo ai zice, că Mocanu ie Duca și Duca ie Mocanu.

Viile Brătianu, moștenite de la bravul Simulescu, replantate cu viță luată cu zecele de mii de la ministerul agriculturei, aceste vii, dacă produsele lor devin dese ori în conflict cu perceperea zecimelor, sunt dătătoare de belșug pentru acei cari, fiind oameni de casele, creditele, băncile Brătienilor, sunt și oamenii acelor vii.

M. Mocanu „care nu vinde mai puțin de 30 lituri vin" la cîrciuma din Manea Brutaru, a fost mai mare peste grajdurile comunei București.

Cînd a plecat d. Vintilă de la Primărie, a plecat și d. Mocanu.

A plecat la Credit unde are două funcții, cu două lefuri și locuința pe care d. Protopopescu o făcuse pentru aprozii Creditului.

D. Mocanu este scutit să mai joace la loterie: d. Mocanu ie brătienist.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN LARG...

Una din caracteristicile esențiale ale nouei vieți pe care ți-o aduce vremea de vacanță, de retragere, de izolare, — ale nouei vieți la care te adaptezi este puțina trebuință de spațiu.

Ca un simbol al traiului modern în societate poate servi *încăperea* mare și vastă pe care tindem să o ocupăm sub formă de clădire.

Locuința ne-o mărim, ne-o înălțăm, ne-o lărgim treptat treptat, odată cu desvoltarea trebuinților mai mult sau mai puțin reale, dar de fapt mai mult ori mai puțin artificiale pe care ni le creăm. Corespund oare locuințele noastre, cu odăile multe, unor situațiani firești?

Mai curînd e adevărat contrariul: „Formele" și artificiile vieței sociale impun trebuințe multiple, între cari este și acea a locuințelor prea încăpătoare; iar ele, la rîndul lor, impun cerințe, sacrificii și alte forme... goale.

Cu totul ast-feliu e în lunile de vacanță,—atunci cînd am izbutit a o rupe pentru cît-va timp cu viața cea de totdeauna, cu traiul social și ne dăm cu desăvîrșire unei existențe omenești.

Ne convingem atunci degrabă că problema încăperilor nu este nici dintre cele mai esențiale, nici dintre cele mai grele. Odată ce am renunțat la contactul cu „toată lumea" și am redevenit noi înși-ne, cu minimul de trebuinți și manifestări sociale, cu numărul cel mai redus de prietenii, de cunoștinți și relațiuni, se reduce în aceeași măsură și necesitatea care ni se părea inexorabilă, a spațiului și a camerelor. Ele se pot reduce la o zecime din cîte erau și cu toate aceste să ne simțim mai bine de cum ne simțeam *din colo*, unde fie-care cameră își avea destinația ei, legată de anumite forme, de anumite greutăți, de anumite datorii.

Dar dacă renunțăm ușor și repede la spațiul *mărginit* al încăperilor,—e poate pentru că avem resplata mult mai mare, mai prețioasă a spațiului nemărginit,—a încăperilor infinite pe care ni le dărueşte, în generozitatea ei, în bunătatea și sociabilitatea ei, natura toată, prietenia cea mai darnică, cea mai neobosită din cîte are omul în scurta lui viață pe pămînt.

...La toate aceste mă gîndesc în această clipă cînd, strîmtorat în singura odaie a imensului hotel, deschid fereastra în lături și am numai decît senzația că pătrunde în ea toată împrejurimea nesfîrșită în lărgimea ei, în frumusețea ei.

De sus, din înălțimea albastră a tărilor vine, curgînd în valuri abundente, albastrul cerului îmbinat cu verdele etern al codrilor parfumați. Se deschide departe, departe orizontul către care năzuește hotarul nevăzut al lumilor înverzite, iar colo, aproape noi, șerpuiește într'un murmur și într'un cîntec armonios valul, curat ca diamantul, al *Slănicului* neobosit. Și el, pe undele lui subțiri și clare, aduce la rîndul lui depărtarea cea nevăzută, depărtarea pe care o simțim în parfumul bogat ce pătrunde de pretutideni. Și astfeliu avem iluzia cea mîngăietoare a vieței petrecute în larg și ea ne face să nu simțim întru nimic trebuința lucrurilor mici și a multelor încăperi zidite cu care ne fălim în oraș.

Rodion

Sentimentul estetic la copii

Sentimentul frumosului este acea mulțumire sufletească ce simțim la vederea unui lucru frumos, în lumea fizică ca și în cea intelectuală și morală.

De multe ori s'a zis că frumosul e splendoarea adevărului; binele și frumosul se ating, vin din acelaș izvor și tind către aceiași țintă.

Cîtă importanță va avea dar în educație desvoltarea acestui sentiment?

Cea întăi inițiatoare în domeniul frumosului este natura cu toate schimbările și fenomenele ei — ea exercitează o influență covîrșitoare asupra omului, care dacă a învățat pe copil s'o înțeleagă și s'o iubească; vede deschizîndu-se spiritului seu o lume întreagă de frumuseți ce-i înobilează simțirea și îi purifică gîndirea.

Cultivarea acestui sentiment superior trebue să înceapă încă din primii ani ai vieței și dacă familia nu poate contribui cu nimic la nașterea lui, e de datoria școalei a o face astfel ca odată cu căpătarea primelor cunoștinți să meargă paralel cu formarea caracterului.

*

In școala noastră primară educația simțului frumosului ocupă un loc aproape șters; cu toții urmărim exclusiv îmbogățirea de cunoștinți variate și practice.

Știm că de la Comenius încoace, învățămîntul intuitiv a cîștigat un loc de frunte în pedagogia modernă și în așa numitele „lecțiuni de obiecte" reprezentările plastice erau puse numai în serviciul lămuririi cunoștințelor.

De și s'au găsit mulți oameni mari, poeți ca Schiller (1795) apoi Goethe, pedagogi ca Fichte, Pestalozzi, Dittes și Ruskin, care prin scrierile lor asupra educației estetice în școală, arătau calea de urmat pentru o cultura estetică în școală, glasul lor a ramas mult timp neascultat.

De abea de vre-o 30 ani încoace, se dă în Apus atenție acestei chestiuni.

Sunt multe cauze ce contribue a se lua tot mai mult în seamă folosele unei culturi artistice, prin care însemnăm revolta contra vechilor metoade de învățătură cu încărcarea minții elevilor numai cu cunosștinți abstracte—fapt ce aduce neglijarea cultivărei sentimentelor, idealul pedagogiei de azi—apoi înțelegerea rostului și a însemnătății fenomenelor estetice, progresele tehnice a reproducerilor artistice, produsele industriei și podoabele atrăgătoare ale artei, toate aceste determină curentul favorabil desvoltărei sentimentului estetic în școală.

*

In Apus de la grudinile de copii, unde se pune baza educației estetice, se stărueşte asupra armoniei mișcărilor, a simțului naturei, asupra desvoltărei sentimentului social prin plăcerea estetică a jocurilor în comun—și până la Universitate unde se analizează în amănunțime chestiunile înalte de artă, întregul învățămînt e influențat de cerințele nouă ale educației estetice.

Tendința de a face în școala primară și secondară un adevărat templu artistic crește.

Curtea cu plantațiile, construcția scoalei, zugrăvirea ei, mobilierul, tablourile morale totul concură a deștepta și a întreținea zilnic în elevi impresia, înălțătoare a frumosului, care poate n'o are în așa măsură acasă.

In jurul acestei tendințe o activitate vie se desfășoară; se organizează concursuri pentru zugrăvirea de fresce școlare și tablouri morale.

Oamenii de condei, artiștii, profesorii alcătuesc în diferite orașe societăți înfloritoare pentru educația estetic în școli și chiar în orașe mici sunt societăți însemnate ca de piidă: „*Societatea pentru artă în școală și la cămin*" de la Louvain din Belgia. Se organizează expoziții și congrese de artă școlară, iar în congresele internaționale de artă publică, discuțiunile privitoare la introducerea ei în școală ocupă un loc de frunte. Prima se știe a institutului interațional de artă e destinată anume educației estetice și în înv. general.

Aiurea particularii, comunele, lucrează spornic și statornic în această direcție numai la noi cultura estetică e socotită ca ceva de prisos sau de lux și e lăsată la voia întîmplărei.

Exemplul dat de popoarele civilizate de a se ocupa de aproape de dezvoltarea sentimentului pentru frumos, ne dă și nouă imboldul de a îngriji de cultivarea lui, încă din primii ani ai cursului primar, deprinzîndu-i în ținuta lor, de la cele dintăi mișcări ce le fac, de la cele întăi sunete ce rostesc, prin o observare continuă de a-i îndruma la distingerea urîtului de frumos, pînă ce cu timpul simțul frumosului se infiltrează în firea intimă a lor, stăpînindu-i pe toată viața.

Mijloacele prin cari am putea izbuti la desvoltarea și întărirea acestui sentiment sunt destule — putem folosi pe cele cît de mici, cu ele vom avea prin o repetare continuă, efecte durabile.

Studiul desemnului, cîntului, a mișcărilor simultane, a recitării de bucăți în proză și versuri, prin ilustrarea lecțiilor de istorie, geografie și științi naturale cu tablouri îngrijit executate, prin fotografiarea monumentelor de artă ale țărei sau a locurilor pitorești, a căror descriere o facem la Geografie, aceste tablouri să rămînă pe pereții clasei ca un mijloc excelent de cultivarea simțului estetic.

Avem apoi la îndămînă lucrul manual la băeți și lucrul de mînă la fete.

Foloase mari se capătă și din escursiunile școlare prin împrejurimile orașului — punînd copilul în fața frumuse-

ţilor naturii, deprinzîndu-i cu observarea şi admirarea lor cum sunt varietatea culorilor, freamătul frunzelor, efectul unui apus de soare, legănarea unduloasă a grîului, ciripirea păsărilor — minuni ale naturei ce se impun simţurilor nobile, le farmecă şi-l face pe copil să guste de mic şi să se obicinuiască cu curăţia acestor impresii.

Escursia premianţilor din LICEE

In urma unei dispoziţiuni a ministerului instrucţiunei publice, elevii clasificaţi întîi, din liceele din Moldova au fost trimişi în escursii.

Excursiile din anul acesta au fost împărţite în trei grupe.

Primul grup a fost compus din elevii premiaţi ai gimnaziilor şi liceelor din Moldova şi au vizitat toate oraşele depe malul Dunărei. Elevii Moldovei, au plecat din Brăila până la T.-Severin cu vaporul, şi se vor înapoia cu trenul.

Grupul al doilea l'au format elevii gimnazilor şi liceelor din Oltenia cari au vizitat în amănunţime Valea Prahovei până la Predeal.

Grupul al treilea l'au format elevii gimnaziilor şi liceelor din Muntenia cari au vizitat Valea Bistriţei din Moldova.

*

Elevi din Muntenia au plecat din Capitală în ziua de 1 Iulie sub conducerea d-lor profesori Beiu Palade, N. Florescu, G. Ştefănescu Galaţi şi Oscar Lăzărescu.

Elevii muntenteni au avut ca punct de plecare oraşul Piatra Neamţu, de unde au vizitat mănătirile Almaşu, Secu. Băile Balţateşti, Mînăstirea Neamţu şi oraşul Fălticeni.

De la Fălticieni elevii au trecut în Bucovina unde au vizitat localităţile C. Lung, Suceava şi Vatra Dornei. De la Vatra Dornei elevii au trecut în Dorna românească mergînd pe jos pînă la Gura Negrei.

Urcîndu-se pe plute de la Gura Negrei elevii excursioniştii s'au pogorit pe Bistriţa pînă în Broşteni, de unde au plecat pe jos la domeniul regal Borca.

De la Borca elevii au mers pe munţii Hangului, Durău şi au urcat muntele Ciahlău până sub Panaghia de unde s'au coborît a doua zi dimineaţă la Poiana Sură.

De la Poiana Sură elevii excursionişti au plecat cu vagonetele la Bistriţa, iar de aci până la Bicaz şi Gura Tacăului.

De la Gura Tarcăului trecînd pe la Schitul Tarcău şi Straja elevii excursioniştii au mers la Piatra Neamţ de unde s'au înapoiat eri dimineaţă în Capitală.

Litere-Ştiinţe-Arte

In editura librăriei Enrico Voghera din Roma a apărut zilele acestea, sub titlul „I pensiere di una Regina", o traducere a gîndirilor Carmen Silvei.

Traducerea se datoreşte baronesei V. Montel, născută Neuschotz, origniară din Iaşi.

*

O insectă necunoscută: halicta.— Marele naturalist J. Fabre, după multe cercetări a descoperit o nouă specie de insectă, pe care o înregistrăm în paginile automologiei sub numele de Halicta; ea constitue un grup numeros şi foarte variat atît în mărime cît şi în coloraţiune.

E un dipter de vre-o 5 milimetri lungime, corpul mai subţire de cît al albinei (îi seamănă); sunt care întrec în mărime vespia comună, altele pot fi comparate muştei comune.

Insă în mijlocul acestor variabilităţi, un caracter persistă necontinit: Ori şi ce Halictă poartă în sine certificatul corporaţiei sale.

Să ne uităm la ultimul inel, la vîrful abdomenului, pe faţa dorsală: Dacă captura noastră e o Halictă, se găseşte acolo o mică scobitură, pe care alunecă acul insectei, cînd dînsa se găseşte în apărare.

Această alunecătoare a armei afirmă un membru oare-care al neamului halictelor, fără dinstincţie de mărime sau culoare.

Nicăeri în seria insectelor cu ace nu există originala scobitură. E marca distinctivă, blasonul familiei.

Fac parte din ordinul dipterelor, trăesc în muşuroaie de pîmînt, sunt fabricătoare de miere. Le place să fure proviziile altor insecte.

*

De mulţi ani, mormîntul „Damei cu camelii", ajuns celebru graţie lui Alexandre Dumas fiul şi Sarhei Benhardt, a fost lăsat în părăsire, neîngrijit. Cu toate aceste mormîntul Margaretei Gautier, sau după adevăratul ei nume al Alfonsinei Plessis, este unul din cele mai vizitate din cimitirul Montmartre. Acum de curînd, vine cineva,—o admiratoare—şi puse să se şlefuiască piatra mormîntală şi să o întreţie cu îngrijire. Sămănă cu prisosinţă flori pe el, iar în preajma micului monument aşează treizeci de oale cu camelii, pe care, o doamnă vine şi le udă regulat în fiecare săptămînă.

Doamna aceasta e foarte severă, ea iubeşte pe Dama cu camelii, dar detestă pe amorezi. Pe un afiş negru lîngă mormînt, a scris următoarele: „Oprit de a se scrie pe mormîntul Alphonsinei du Plessis."

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

În chestia spitalului central

O gazetă liberală, crede că opinia publică, indignată de închiderea spitalului central va fi uşor îmbrodită cu cele ce scrie „un ieşan" imparţial în lauda patronilor săi de la Epitropie. Cum că acel ieşan nu cunoaşte pe epitropul D. Botez, este explicabil prin aceia că la epitropie C. B. Pennescu împarte fondurile, în cît ieşanul nostru imparţial n'a avut de unde cunoaşte pe ceilalţi epitropi.

Dacă s'a găsit „un ieşan" care să facă pe imparţialul în coloanele unui ziar liberal, noi găsim pe toţi ceilalţi ieşeni cari în ori-ca moment nu'şi pot ascunde indignarea pentru jaful de la Epitropie.

In afară de faptul că zisul ieşan nu vrea să ştie de acuzaţiile precise ce am adus în ce priveşte risipa banului bolnavilor în folosul epitropilor şi a familiei lor, scrisoarea sa vorbeşte despre lucruri de care noi nici nu ne am atins. Noi n'am spus că nu e lucru bun a se construi din nou institutul Gregorian şi de aceia e foarte explicabilă lauda d-lui dr. Bejan, cu care crede imparţialul nostru că ne-a înfundat. Am zis, însă, că e rău că se cheltuesc sume fabuloase cu restaurarea spitalului din Roman, unde medicul este nepotul Epitropiei, şi se lasă în ruină celelalte spitale care n'au noroacele celui din Roman. Am zis că e criminal a pune pe drumuri bolnavii pe timpul verei, pentru cá cheltuelile nesăbuite în alte direcţii face întreţinerea bolnavilor imposibilă. Să poftească imparţialul la Epitropie astă-zi şi să constate că există datorii de furnizori în sumă de 300.000 lei, care nu se pot plăti şi dacă va dovedi că cele ce avansăm nu sunt exacte, suntem gata să facem mea culpa. Au făcut îmbunătăţiri? Să arătăm noi ce sunt fie-care din aceste îmbunătăţiri:

1) Instalarea caloriferelor în spitalul central, va fi o prostie, pentru că nu se cheltuesc 350,000 lei pentru a pune calorifere într'o clădire de spital veche, care nu mai corespunde cerinţilor de distribuţie a unui spital.

Vom avea, prin urmare, un spital care va trebui refăcut, modernizat şi ne va fi milă s'o facem din pricina banilor băgaţi în calorifere.

Economia de 20,000 lei anual pe care cred că o vor face la combustibil, va fi înecată de dobînda de 24,000 lei anual ce vor trebui să plătească pînă în 5 ani, cînd caloloriferele vor fi achitate.

2) Restaurarea orfanotropiei nu trebue să constitue nici fală, nici scofală, căci uită imparţialul că cheltuiala asta nu se face din budgetul ordinar, ci din un împrumut de 400,000 lei.

3) Reconstruirea stabilimentelor de inhalaţie de la băile Slănic, de şi fantastică ca proporţii, este afacerea cu chelul şi chitia. Se clădeşte un stabiliment somptuos în o staţiune care nu trăeşte de cît 50 zile pe an şi vor avea de plătit dobînzi lui Grosvald 20,000, lei pe an pentru această instalaţie, atunci cînd venitul ei după budget este de 10,000 lei.

Precum se vede noi avansăm fapte concrete, nu fantezii şi dacă la capitolele la care gazeta liberală crede că răspunde, adevărul este aşa cum îl prezintăm noi, rămîne în picioare concluzia care reesă şi din cele de mai sus şi din acuzaţiile la care gazeta liberală nu răspunde, că, adică actuala administraţie a Epitropiei nu e de cît jaf şi banditism.

INFORMAŢII

❑ **De la camera de comerţ.**—In urma cererii comercianţilor bacani din Roman, camera de comerţ a intervenit la ministerul industriei şi comerţului, ca să li se permită şi lor de a ţinea prăvăliile deschise în zilele de Duminicei şi sărbători, pînă la orele 2 p. m.

— Consiliul austro-ungar a cerut camerei, un tablou de fabricile de ghiaţă, bere şi abatoarele din Moldova.

— Membrii camerei de comerţ sunt convocaţi în şedinţă pentru mîine 14 Iulie, la orele 9 dim., avînd a discuta mai multe chestiuni.

❑ Ministerul de războiu a dat un ordin comandamentelor din armată, prin care pune în vedere că, relativ la intervenirile lăturalnice şi la relele tratări în armată, şi unele şi altele trebuesc trecute în memoriile calificative, iar capii ierarhici sunt datori să raporteze imediat ministerului: ori-ce caz de interveniri în afară de capii ierarhici; ori-ce caz de rele tratări; ori-ce caz de dezertare.

❑ Comercianţii din casele Solescu din strada Ştefan cel Mare, cărora li s'a dat un termin pînă la 1 August ca să se mute în alt loc, au intervenit la comitetul pentru ridicarea statuei Cuza Vodă, ca să li să mai prelungească acest termin.

Comitetul a respins cererea, de oare ce la acea dată urmează a se face dărămarea caselor.

❑ Administraţia comunală a intervenit la cancelaria Mitropoliei, ca preoţii din oraş să facă dejurne cîte o săptămînă la cimitirul Eternitatea, ca şi înnainte.

❑ Concentrările trupelor din brigada I-a pentru manevrele parţiale din anul acesta se vor face la Botoşani, pe platoul de la cimitirul Eternitatea, între 10 şi 21 August.

Efectivul oamenilor din această brigadă se urcă cam la 4000 oamani şi 100 ofiţeri, în afară de infanteria şi cavaleria din oraşul nostru.

❑ **Din M-rea Neamţ.** — De şi timpul e ploios, totuşi au sosit aci familii din următoarele oraşe:

Bucureşti: Familiile: D. D. Pătrăşcanu, deputat şi profesor; N. Rădulescu Niger; I. Săulescu, G. Grecescu, Const. Condopol, Florea Stănculescu, dr. T. Ionescu, pentru coloniile şcolare; căpitan Buzoianu, D. A. Cazacu, directorul coloniilor şcolare de aici; d-na Eufrosina Verussi, d-ra Elena Verussi, institutoare, G. D. Mărculescu.

Iaşi: Familiile: C. Palade profesor; Economul C. Mitru spiritualul seminarului din Iaşi, I. Bucşinschi, C. Stere, deputat, profesor universitar, Demir Sion Lt. din Roşiori; N. Palade, D. C. Botez oficiant cl. I, Lt. Const. Opaitz, Const. Severin, prof. universitar, Al. Floru căpitan din Roşiori, C. B. Penel, G. Stanislas profesor, G. Ibrăileanu, profesor universitar, Vasile Gheorghiţă sculptor, Ierodiaconul Gabril Mihalcea, de la mitropolia din Iaşi, Roşu Vasile, M. Jacotă profesor. C. Hogaş scriitor şi profesor.

Bîrlad. Familiile: dr. I. Antoniu, Z. Popovici profesor, I. Tuchilă profesor, d-rele L. Vasiliu şi M. Gheorghiu.

Piatra-Neamţ. Familiile: I. Ştefănescu, V. P. Florescu.

Galaţi. Familia Economului N. G. Gîdei, profesor; Buzău: Gh. Răşcanu profesor; Bacău: Familia Const. Murguleţ; Focşani: Familia N. Movilă, mare proprietar; Roman: Familia Buzoianu, avocat; Fălticeni: d-na Iulia Turenchis, rentieră.

Din Transilvania au venit doi răzeşi (moşneni) Haralamb şi Ion Tăvăluc, cari au donat mănăstirei vre-o 400 de oi, dorind a rămîne ca *fraţi* şi pe urmă a se face monahi.

Au asistat aci pentru e petrece vara 30 eleve curs primar; din Brăila 30 eleve; din Bîrlad 30 din Tulcea, iar din R.-Sărat 10 eleve. Această colonie de o sută de copile, este pusă sub supravegherea d-lui D. Cazacu director de şcoală primară din Bucureşti.

❑ **Institut balnear „Sinaia".** — Sub numele acestea, s'a înfiinţat la Sinaia un institut de fizicoterapie şi un hotel. Capitalul 300,000 lei, împărţit în 1500 acţiuni la purtător a 200 lei una. Sediul societăţei în Bucureşti. S'au vărsat 30 la sută.

Fondatorii societăţei sunt d-nii: Em. Arghiriade 25,000 lei, Vl. Atanasovici 25,000, V. Miclescu 25,000, I. Procopie Dumitrescu 25,000, Al. Gr. Ionescu 25,000, Ştefan Lambru 25,000, Dr. A. Obreja 25,000, Dr. C. Rădulescu 100,000, Dr. A. Zusman 25,000 lei.

Deosebit de acţiuni, s'au creat odată pentru totdeauna şi fără a se putea mări numărul lor, un număr de 1,500 titluri de fondatori. Aceste titluri se vor repartiza fără nici o plată în modul următor: 50% se vor da subscriitorilor de acţiuni. 25% societăţei anonime Baia Centrală, 25% d-lor Al. Gr. Ionescu şi Dr. A. Zusman. Din beneficiul net se va da acţionarilor un prim dividend de 6% pe an, iar restul beneficiului se va împărţi în mod egal între acţionari şi posesorii titlurilor de fondatori.

In consiliul de administraţie au fost aleşi d-nii: Vladimir Atanasovici, Gr. G. Cantacuzino, I. Procopie Dumitrescu, Luca Elefterescu, Take Ionescu, Al. Gr. Ionescu, Ştefan Lambru, Victor Miclescu, Dr. Mamulea, Dr. A. Obregea, Dr. C. Rădulescu, I. Seculici, Principile B. Ştirbey, Dr. Stoicescu şi Dr. A. Zusman; ca cenzori d-nii: Em. Arghiriade, Dr. Cosma şi dr. Gheorghiu; cenzori supleanţi d-nii: I. B. Grueff, Dr. Dimitrie Ionescu şi M. Zentler.

❑ **Jurisprudenţă.** — Iată ultima jurisprudenţă a Inaltei Curţi de casaţie, în chestia întroducerei zaharinei:

1. Legea asupra interzicerei importului zaharinei astfel cum a fost modificată în anul 1906, prin aliniatul penultim de sub ar. 17 nu mai prevede ca procesul verbal încheiat în lipsa contravenientului să se publice şi prin „Monitorul Oficial" aşa cum prevede legea din 1900, ci numai că acel proces-verbal să se afişeze la intrarea uneia din autorităţile enumărate în acel articol, care se va găsi că e mai în apropiere de locul încheierei procesului verbal.

Prin urmare, posterior legii din 1906 nu se mai poate anula procesul-verbal de constatarea contravenţiunii.

2. Notificarea procesului verbal de constatarea unei contravenţiuni, la legea asupra interzicerei importului zaharinei prin înmînarea unei copii contravenientului cînd e prezinte la constatare, iar cînd este absent prin afişarea acelei copii în modul indicat de art. 17 din lege, are de scop, de a asigura contravenientului dreptul de apărare, dîndu-i putinţa să prezinte administraţiunii centrale apărările sale asupra faptului ce i se impută, fie pentru a împedica confirmarea procesului verbal, fie pentru a fi condamnat la o amendă mai mică în raport cu gravitatea contravenţiei ce i se impută.

Prin urmare, îndeplinirea formeler de comunicare sau afişare a copiei după procesul verbal constatator al contravenţiei face parte din condiţiunile esenţiale cerute pentru validitatea constatărei şi, deci, neîndeplinirea lor în formele prescrise de lege, atrage nulitatea procesului verbal de constatarea contravenţiunei

❑ Din Slănicul Moldovei ni se scrie că d. Constantinescu-P., ministru al domeniilor, a stat o zi acolo, oprindu-se în timpul unei excursiuni cu automobilul. Inspectorul alimentar al Slănicului, veterinarul G. Jocu i a eliberat un permis de trecere în Transilvania.

— Ministrul V. G. Morţun căruia i se reţinuse un apartament la hotelul Racovitză, a renunţat de a mai veni, de cînd a luat interimatul Internelor.

❑ Talentatul pictor şi caricaturist *Iser* a deschis o expoziţie de lucrări artistice la Slănicul Moldovei.

❑ Ultima „Scrisoare din Iaşi" apărută în „Ordinea" din 11 Iulie se ocupă de: „Iaşul gol, — Numărătoarea populaţiunii, — Un an fatal, — Cifre îngrijitoare, — Cifre îmbucurătoare, — Sub regimul lipsei de apă, — Statistice istorice, — Catagrafii relative, — Contraziceri eloquente, — Fantaziile primarului, — Cifre poetizate, — Bolile şi emigrările, — Pletoră de femei, — Generozitate eftină.

❑ **Furt.** — Duminică, pe cînd toată lumea era concentrată la aerodromul de la abator mai mulţi rău-făcători profitînd de această ocazie s'au introdus pe o fereastră de din dos la Beriş Ghelerter, din str. Ciurchi No. 111, furînd mai multe bijuterii în valoare de 500 lei şi o sumă de bani.

Cu toate cercetările poliţiei, hoţii n'au fost prinşi.

❑ Eri a încetat din viaţă la Tg. Neamţ, conductorul cl. I Oprea Bunea, din serviciul lucrărilor de alimentarea cu apă şi canalizare a oraşului Iaşi.

Defunctul era în vrîstă de 41 aui şi era un capabil membru al serviciului tecnic.

Inmormîntarea va avea loc mîine la Tg. Neamţ.

Condoleanţele noastre.

● **Sborul lui Farman.**—care trebu[e] să aibă loc Duminică, şi care a fo[st] amînat din cauza vîntului, va av[ea] loc astă-zi Marţi, la orele 6 şi jum[ă]tate.

Biletele vîndute Duminică sunt v[a]labile.

Pilotul Osmont va face astă-zi fr[u]moase figuri de sbor. Promite să [con]siste multă lume.

❑ D. ing. Teodorescu, directorul f[a]bricei de tutun, va pleca mîine în co[n]cediu pe timp de o lună.

SPECTACOLE

— De astă seară începe un program nou la cinematograful Gaumont, di[n] grădina Cuza Vodă str, Lăpuşneanu.

Din numeroasele şi splendidele bu[ca]ţi ale noului program din astă-seara relevăm: „Vînătoarele lui Rooswelt" fostul preşedinte al Statelor Unite, film de actualitate, după natură.

„Memoriile unei orfane" este titlu[l] unei emoţionante drame; mai apoi [o] serie de frumoase comedii; Lehman a[r]e o capcană" mobila agăţătoare, etc precum şi alte numeroase piese sportive, umoristice, instructive, în plin ae[r] etc. etc.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

DIVERSE

— Vagonul de tramvai No. 3, a dat pe strada Socola peste cotiugarul lui Haim Bercovici, sfărămindu-l. Nu s'a întîmplat nici un alt accident.

— Astă noapte un început de incendiu s'a declarat la evreul Mendel Ghelberg din strada Palat, care s'a localizat de vecini.

— Pentru serviciul de gardă la penitenciarul central, au fost chemaţi pe ziua de 15 Iulie, un nou schimb de rezervişti din contingentul 1908.

— Duminică a avut loc în grădina Perjoaia proprietatea d-lui Spiru Dobrovici, frumoasa serbare a societăţei comercianţilor romîni din Iaşi, la care a asistat un număr foarte mare de negustori romîni, cum rare ori se vede. S'a petrecut admirabil, căci toată reuşita serbării se datoreşte d-lui Martinescu şi tînărului Dobrovici care au depus un viu interes.

D-şoara Sofia Croitoru a fost proclamată regina serbărei cu 400 voturi

Societatea a realizat un frumos venit de la această serbare.

— **Serbare.**—In seara de 17 Iulie va avea loc, în grădina Copou, o grandioasă serbare dată în beneficiul muzicei comunule de sub conducerea eminentului ei şef, d. profesor Antonio Cirilo.

In acest scop, muzica prepară superbe execuţiuni artistice, ca Miezul nopţei, Visul unui rezervist, Serenada lui Schubert, Drumul de fer-galop etc.

Vor fi şi frumoase jocuri de artificii, executate la pirotechnia armatei, trase de un om special, venit din Bucureşti.

Băile OGLINZI

3 kilom. dela tîrgu Neamţ, 50% reducere prin gara Paşcani

Sesiunea de la 1 Iunie la 1 Septembrie

Staţiune climaterică de primul rang, situată în munţii Neamţului, *la o altitudine de 500 metri* de asupra nivelului mărei, de unde domină toată regiunea înconjurătoare, ferită de curenţi, încunjurată fiind din 3 părţi cu o pădure seculară şi un parc splendid.

Clima temperată, aerul curat şi hygienic de aci, unite cu poziţiunea sa pitorească, îi dă coloritul şi farmecul încîntător al naturei bine-făcătoare.

Băile Saline de aci sunt din cele mai concentrate şi rivalizază cu băile similare din Hall, Ischl, Reichenhall etc.

Cabinele de Baie şi Hidroterapie instalate în modul cel mai higienic şi modern, **sunt toate în faianţă.**

Băile au efect miraculos asupra **Rheumatismul, scrophulosei, limfatismul, cloro-anemie, debilitate, rachitism, ischias, paralisii, neurastenie, sifilis, boale pe piele, boale de de copii şi de femei, leucorea, metrită, peri şi parametritele, fibrome, sterilitate,** etc.

Un pavilion modern pentru inhalaţie cu apă minerală, esenţă de brad şi diverse substanţe medicamentoase apropriate.

Hotel şi Restaurant excelent; o Orchestră din cele mai bune amuzează publicul.— **Masa**, table d'ôte 4.50 lei pe zi de persoană, inclusiv cafeaua cu lapte; copii pînă la 10 ani, 3 lei pe zi.

Pentru distracţiuni s'a rădicat pentru sezonul curent o clădire grandioasă, prevăzută cu săli de dans, biliard, de lectură, săli pentru diferite jocuri, casino şi bufet deosebit.

Eftin şi Folositor

Pentru persoanele ce nu se pot deplasa, recomandăm **sarea extrasă din apele minerale de Oglinzi,** care, din cauză că e mult întrodusă, ne-a pus în plăcuta posiţiune, a scădea preţul unei cutii de 2 kilo de la lei **1·50** la **1·20.**

Sarea minerală de oglinzi se află depusă spre vînzare, în Bucureşti: la farmacia d-lui Stoenescu, şi *Centrala* în Iaşi la farmacia Fabini şi în Tg. la Ad-ţia Băilor.

Serviciul medical este încredinţat d-lui **Profesor Universitar Dr. V. Bejan,** medic şef al maternităţei din Iaşi, care va face şi operaţiunile cerute, asistat de d-uu Dr. *I. Rosenfeld.*

Persoanele cari nu vor să stee la Oglinzi, găsesc în Trg. Neamţ numeroase locuinţi confortabile şi eftine, cu sau fără menaj şi cari se vor transporta la băi cu tramcarele administraţiei la fiecare 15 minute.

Pentru ori-ce informaţiuni, a se adresa de pe acuma la subscrişii în Trg. Neamţ.

Exploatatorii băilor Oglinzi: *Rudolf Fritz & Dr. I. Rosenfeld.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *D. Alex. A. Bădăreu, însoțit de 14 persoane, a plecat ieri din Huși, ducîndu-se la Rășești, unde a vizitat pe d. Th. Cerquez, care a reținut pe oaspeți la dejun.*

S'a expediat următoarea telegramă d-lui Take Ionescu la Aix-les-Bains:

„La poalele movilei istorice Robala, strîns uniți în jurul vostru, iubite și ilustre șef, vĕ rugăm a agrea expresiunea întregului nostru devotament și a partidului conservator-democrat din Fălciu.

Al. A. Badareu, Th. Cerquez

❑ *In cercurile militare se acreditează știrea că împaratul Wilhelm al Germaniei va asista la manevrele din anul acesta ale armatei noastre.*

Acele manevre s'ar face de către trupele din corpurile III și IV prin localitățile unde s'au dat marile lupte ale lui Ștefan cel mare.

M. S. Regele simțindu-se destul de bine va însoți pe împăratul Germaniei la acele manevre.

Cum cheltuelile ce vor necesita acele manevre extraordinare, vor fi mari, s'au contramandat concentrările ce urmau să se facă în timpul verei în taberele regionale.

❑ *Mai multe moșii, proprietățile sf. Spiridon, sunt duse în regie de fratele epitropului Botez, care este și brigadier silvic.*

De aceea s'a închis spitalul pe timp de 5 luni.

❑ Epoca *pîrește pe d. A. A. Badareu că, fără să întrebe pe d. Take Ionescu, s'a ales șef al partidului din Fălciu.*

N'avem să răspundem Epocei. *O întrebăm, însă, apropos de șefie: cum se numește șeful junimiștilor din Iași.*

❑ *Cheful asasinilor continuă.*

Ministrul Al. Constantinescu a fost ieri la Slănic. Cu acest foarte banal prilej, epitropii au oferit un dejun ministrului.

Afirmăm, că în lăzile de fer ale Epitropiei, nu sunt astă-zi de cît **3000 lei.**

Spitalul închis: 3000 lei în ladă și asasinii chefuesc.

❑ *Buletinele oficiale ale stăinătății prevăd că Romînia va avea o recoltă cantitativă foarte bună.*

❑ *Ministerul lucrărilor publice a acordat o reducere de 50 la sută pe căile ferate, pentru persoanele care vor veni la Iași, în Octombrie, spre a lua parte la serbările jubilare ale Universității.*

❑ *Ministerul Industriei a admis ca tîrgul, la Ploești să fie deschis Duminecele pînă la orele 11 dimineață și să se redeschidă Luni la aceeași oră.*

❑ Vagonul de grîu s'a vîndut astăzi în Iași cu 1650 lei, transportat la moară.

❑ Alaltă eri s'a deschis la Fălticeni marele iarmaroc animal, ce se ține cu ocazia sărbătoarei sf. Ilie.

Iarmarocul va dura pînă la 22 Iulie.

❑ Direcțiunea școalii de sericicultură și țesătorie din București strada Vienei 6, face cunoscut că scopul acestei școale este de a pregăti elevele în arta sericiculturei, filaturei și țesutului, precum și în lucrarea scoarțelor, covoarelor și cusuturilor. Cursurile teoretice și practice durează 3 ani, iar un an al 4-lea an este consascrat exclusiv practicei. Elevelor absolvente cu media superioare lui 8, li se eliberează diplome de maistre iar celorlalte certificate.

Condițiunile de admitere sunt ca e-elevele să fie: fiice de romîni; 2) absolvente a cursului primar; 3) cu etatea de 14 ani împliniți; 4) sănătoase. Cererile de înscriere trebuesc adresate direcțiunei școalei, str. Vienei 6 între 20 August și 1 Septembrie, cursurile începînd la 8 Septembrie.

❑ Ziarele anunță din nou sosirea d-lui Sturdza în țară. Bătrînul om de stat e în postura unui al doilea Ulisse, a plecat într'o zi și îi trebuesc 20 de ani ca să se înapoeze—nu l-o fi tratînd d. Panaitescu pe d. Sturdza ca pe un simplu canonic Baud?

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei să pună în vedere polițiilor ca pe viitor în statele de lefuri să se treacă amezile și suspendările cu perderea salariilor aplicate funcționarilor polițienești respectivi.

❑ Eri au fost prinși la Sculeni, doi soldați dezertori ruși, care trecuseră Prutul în mod clandestin.

Dînșii au fost internați la Lazaretul din Ungheni.

❑ D. Krupeski, prefectul județului a plecat azi dimineață în inspecție la Tr. Frumos.

❑ Azi dimineață, delegația județiană s'a întrunit în ședință pentru a fi verifica compturile comunelor.

Delegația se va întruni și mîine.

❑ Au mai subscris pentru Statuia Cuza Vodă, Casa de depuneri 300 lei, d. Vasile Stroescu din Davos Platz 500 lei.

❑ Din inițiativa d-lui dr. Zissu, șeful conservatorilor democrați din Constanța, un bust va fi ridicat regretatului I. Bănescu.

❑ Trupele din Brigada I a de infanterie vor fi concentrate în vederea manevrelor parțiale din anul acesta, la Botoșani, între 10 și 21 August. Efectivul oamenilor va fi 4000 oameni și 100 ofițeri, în afară de cavaleria din Botoșani.

❑ Societatea „Victoria" aduce la cunoștința Asiguraților săi că încercarea reu voitorilor de a discredita Soc. prin fel de fel de invenții nu a reușit, dovadă este modul culant cum își achită daunele sale prin actele de mulțumire care le are de la toți dăunații sei.

❑ **C. F. R.**— Cu începere de la 19 August a. c., se suprimă biletele de clasa III de ducere și întoarcere de tren accelerat și se modifică prețul celor de tren de persoane.

Prețul acestor din urmă bilete este stabilit pe baza unei reduceri uniforme de 30 la sută din taxele normale ale clasei III de tren de persoane luate dublu.

Biletele în chestiune se vor vinde și întrebuința avîndu se în vedere toate dispozițiunile tarifare și speciale din trecut pentru asemenea bilete.

Aceste bilete nu se pot întrebuința nici pentru ducere, nici pentru înapoere de cît numai cu trenuri de persoane și nici de cum cu trenuri accelarate. Persoanele care se vor găsi în tren accelerat cu bilet de întors de clasa III-a, se vor trata ca și cînd nu ar poseda nici un fel de legitimație.

— Direcția generală a c. f. r., a pus în vedere serviciilor de expediațiune că transporturile de furaje ale autorităților militare și anume de fîn, pae și grăunțe, ce se expediază cu mică iuțeală și în vagoane complect încărcate la adresa autorităților militare din țară se vor taxa cu 2 bani de tonă și chilometru.

Avizele acestor transporturi vor trebui să fie primite și semnate de delegatul autorității militare căreia vor fi adresate. Pe lîngă semnătura delegatului va trebui să fie aplicată pe aviz, și stampila autorității militare.

Autoritatea militară, care va avea de primit asemenea transporturi, va trebui să comunice cu anticipare, printr'o adresă, stației de sosire, numele și calitatea sau gradul delegatului însărcinat cu primirea și semnarea avizelor.

Aceste dispozițiuni vor fi valabile pînă la 1 Aprilie 1911.

— Telegrafistul D. Țurcanu, a fost mutat la gara Dorohoiu, la gara Vlădeni, pe ziua de 12 Iulie c.

❑ Ministerul de interne a cerut prefecturei județului să-i comunice dacă se găsesc în oraș copii de sergenți cari au absolvit cursurile primare și care doresc să intre în vre-o școală profesională, de meserie, sau agricolă.

❑ Pe ziua de 16 Iulie se vor face noi avansări în armată.

❑ D. maior V. Fărcășanu va fi numit șef al biroului de mobilizare din regimentul Ștefan cel Mare No. 13, în locul d-lui Stoianovici—care va trece comandant de batalion.

❑ D. locot. P. Gane, substitut de comisar regal al corpului 4 de armată, va pleca în astă seară la Bacău, pentru a ancheta cazul soldatului Clemente Lazăr, care ducîndu-se la scaldat la Trotuș, împreună cu alți camarazi, s'a înecat.

❑ Trei studenți bulgari: Dimitrie Doncef, din Șumla, Dimitrie Iordan Deltcef din Plevna și Mihail Belonescu, romîn macedonean, au întreprins o călătorie pe jos, pentru a face ocolul pămîntului.

Alaltă-eri ei au fost la Bacău, iar de aci au luat drumul spre Roman, de unde vor veni la Iași, iar de aci vor trece, prin Ungheni, în Rusia.

❑ O nouă reconstituire din epoca glorioasă a marelui Imparat Napoleon I, ne-o dă cinematograful Pathé-Frères din grădina Bragadiru, în noul său program de astă seară Marți 13 Iulie. Artistul Charley, de la teatrul Odeon din Paris, de o asemănare fenomenală cu titanul de la Austerlitz, ne redă un epizod din 1812, din timpul nenorocitei expediții din Rusia. Reconstituirea aceasta cu totul nouă, se desfășoară pentru întâia oară pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru și întrece totul ce s'a arătat pînă acum, din epoca napoleoniană.

Programul nou de astă seară cuprinde și piesa teatrală „Fantoma" după celebra scriere a autorului rus Nicolai Gogol, apoi: Plimbări prin Roma, scene și vederi după natură, — Nick Vinter, un nou Sherlok Holmes, travestit ca domnișoară, comedie, — Insule vulcanice din sudul Italiei, vederi după natură. — Apare de asemenea Max Linder, într'o nouă comedie compusă și jucată de d-sa însuși.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 13 Iulie

Excursia A. S R. Principesa Maria

București.—A. S. R. Principesa Maria face excursiune la Brașov, unde a plecat cu automobilul.

A. S. Regală va vizita acolo catedrala catolică, care este una din clădirile architechtonice de adevărată artă.

Un oraș lipsit de pîine

Ploești.—Duminică populația orașului nostru a fost lipsită de pîine, datorită neglijenței patronilor brutari.

In adevăr, lucrătorii brutari convenisră cu patronii lor, ca să prepare pîinea necesară, de Sîmbătă încă, pentru ca Duminică să fie liberi.

Patronii au neglijat această înțălegere și Duminică lucrătorii n'au mai lucrat, așa că în oraș nu s'a găsit de loc pîine.

Noua grevă a tipografilor

R.-Vîlcea.—Lucrătorii tipografi din acest oraș, s'au pus în grevă, cu începere de astă-zi.

Congresul morarilor

București. — Ministerul de comerț a primit un aviz, prin care se anunță că la 18 Septembrie se va întruni un congres internațional de morari la Paris, la care sunt învitați delegații industriei morăritului din toate țările europene.

Este vorba de constituirea unui trust formidabil pentru limitarea producției de făină și pentru respingerea concurenței americane.

Intervenția lui Sarafoff

Constantinopol. — Sarafoff a atras în mod amical atențiunea Porței la trecerea sa în Bulgaria, asupra condițiunilor bulgarilor din Macedonia, care sunt nevoiți să fugă din țara lor. Acest fapt e rezultatul dezarmării prea riguroase a populației macedonene.

Poarta ar fi dat ordine ca să se pună capăt emigrațiunii bulgarilor din Macedonia.

Bandele din Macedonia

Sofia.—Presa bulgară se ocupă de afacerile din Macedonia; chiar ziarele care de obicei sunt favorabile politicei otomane, dojenesc în modul cel mai aspru hotărîrea noului regim în chestiunea dezarmării și declară că ivirea recentă a bandelor, cade în sarcina guvernului tinerilor turci.

In Bulgaria, turcii sunt înarmați și nimeni nu s'a gîndit nici odată să-i dezarmeze.

Mari inundatii în Transilvania

Buda-Pesta.—Se telegrafiază din Visăul de sus, că o ploaie torențială a pricinuit foarte mari stricăciuni in districtele Visăul și Iza; satul Moisseiu a fost complect inundat. Apele riului Visăul distrugînd zăgazul de pe lîngă calea ferată, o treime din populația acestui sat e fără adăpost. O persoană a fost luată de curentul apei și înecată.

Incendiu pe un vapor

New York.—Pe bordul vaporului „Momus", care venea din Southampton, un incendiu se ivi pe cînd vasul se afla în apropierea peninsulei Florida. Se ceru imediat ajutor prin mijlocul telegrafiei fără fir și vaporul „Conus" sosi în grabă și luă 86 pasageri, apoi incendiul a fost stins.

Femei arestate

Constantinopol. — După cele ce spun ziarele turcești, 14 femei mahomedane ar fi fost arestate din cauză că au luat parte la manifestațiuni puse la cale de comitetul secret,

Măsuri contra holerei

Constantinopol.— Zvonul care a fost răspîndit despre două pretinse cazuri de holeră la Stambul, să desminte în mod oficial. Consiliul de miniștri s'a ocupat de măsurile sanitare contra pericolului holerei.

Afacerea comitetului secret din Turcia

Constantinopol.—Știrea după care fostul mare vizir, Ferid Pașa, ar fi fost arestat aci, în urma afacerii cu comitetul secret, e falșă.

Se asigură că guvernul l'a rugat să nu plece în acest moment în călătoria proectată în occident.

Ofițeri în rezervă concentrati

București.—Au fost concentrați pentru 21 de zile, de la 10—31 August, următorii ofițeri în rezervă, din regimentul 6 Tecuci No. 24:

Locotenentul Georgescu C., sublocotenenții: Zamfir Eugen, Iorgulescu Dumitrie, Virgil Statin, Dumitrescu L. și Cernăteanu Ioan.

ALEGERI

Paris. — Rezultatul cunoscut în urma alegerilor pentru consiliile generale: au fost aleși 1292 consilieri dintre cari 173 aparțin partidului conservator, 150 progresiști, 811 la republicanii din stînga, radicali și socialiști, socialiștii unificați sunt în număr de 46 și mai sunt 112 balotagii.

Congresul învătătorilor

Constanța. — In vederea congresului general al învățătorilor, au sosit aci un mare număr de învățători. Mîine dimineață, cu trenul de 6, va sosi ultimul tren cu congresiști. Ei vor fi întîmpinați de o delegație din partea consiliului comunal și de comitetul asociației învățătorilor.

De la gară, congresiștii vor merge în corpore, la statuia Ovidiu, unde vor vorbi d-nii Petru Vulcan în numele cetățenilor și a coloniilor albano-romînă și macedo-romînă și Osman Becktaș învățător din Hirșova în numele cetățenilor musulmani.

Vor răspunde d nii I. Jocu-Ilfov, și d. Popescu-Prahova.

Va urma apoi încuartierarea congresiștilor, cari vor fi găzduiți în oraș pe la casele particulare și hoteluri, pe prețuri convenabile, pe care l'au dat asociației toate autoritățile locale.

La orele 10 a. m. se va oficia un tedeum la catedrală de către preotul Roman Florescu, încunjurat de clerul orașului.

In biserică S. Sa va rosti o cuvîntare la care va răspunde d. D. Mînjină din Dăcui.

Deschiderea congresului se va face în sala Elca de d. Ionescu-Lungu președintele asociației.

D. V. Andronescu ajutor de primar al orașului va rosti o cuvîntare.

Mîine va începe discutarea chestiunilor fixate pentru congres.

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 24 Iulie a. c., oara 11 a. m. se va ține, în Camera acestei Primării, cu respectarea dispozițiunilor art. 72—83 din Legea comptabilității publice, licitație orală pentru închirierea compartimentelor construite din nou în piața Bădăreu.

Garanție 50 lei de fie care compartiment.

Condițiunile de licitație se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 14659 10 | 23 Iulie 1910

I. ȘEPTELICI

AVOCAT

Iași.—Str. Lozonschi No. 3

La farmacia D. Herzenberg

este loc liber pentru un practicant.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

DIM. M. BOTTEZ

AVOCAT

Iași. Str. de Sus No. 34

Neculai Cadelcu

AVOCAT

Str. Păcurari 14 Iași

Dr. Susana Wexler- Grossi

Boli de femei—faceri.

Strada Anastasie Panu 43

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.

Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

ROMANIA

Judecatoria Ocol. I Rural

IAȘI

Publicațiune

Se aduce la cunoștința generală că prin jurnalul nostru N. din 13 Iulie a. c. s'a dispus sequestrarea veniturilor generale ale imobilului din Iași s. V-a str. Eternitatea No. 36 proprietatea D-nei Natalia Valeriu Dobreanu pînă la concurența sumei de 400, patru sute lei cu procente și cheltueli, în pretenția și pentru îndestularea D-lui Constantin Berescu numindu-se garante pe d-l Nicolae Barbu proprietar din Iași s. V-a.

No. 14780

Cereți pretutindeni și întrebuințați ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— Aprobate de Direcția generală a Serviciului Sanitar —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva. Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iași

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod științific cu apă sterilizată și cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiția lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., și constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecțioase epidemice fiind în acelaș timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beșică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Prețul se înțelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata și se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piața Unirei

Se expediază contra ramburs în toată țara

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC I APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

1430 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

v se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

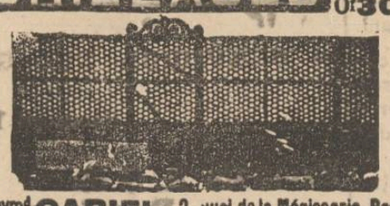

Baym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS *RONCES ARTIFICIELLES,* les 100 mèt. 5f.

PONDOIR déposé Prix..... 6fr.50 R. GARIEL 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles Prix: 20f Gariel 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908 PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu sentire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu sentirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi: IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numerice de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătus şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.– No. 1062 Joi 15 Iulie 1910

Societățile Cooperative

Sunt cîți-va ani, de cînd în țara noastră, a început un curent din ce în ce crescînd în jurul ideei a se înființa societăți cooperative.

Curentul a ajuns atît de departe că, cooperativele se înmulțesc pînă și în sate, fără a ne da samă de roadele ce vor da aceste asociațiuni, în respectul organizării sociale a poporului romîn.

Vechea ca și moderna organizare a popoarelor, recunoștea importanța și rolul social al clasei negutitorești.

Intre cei ce produc și cei ce consumă, se află negutitorul, care prin funcțiunea lui socială, pune în valoare munca producătorului, satisface nevoia consumatorului, trăgînd din această funcțiune une-ori profit, alte-ori perderi, perderi provenite, fie din desnodarea, depreciarea sau neconsumarea produselor, fie din cauza concurenței dintre producători, fie din coborîrea valoarei prin supra-plusul producțiunei.

In cazuri fericite, realizînd profit, sau în cazuri nefericite încercînd perderi, negutitorul a jucat un rol cu desevîrșire însemnat între acești doi factori, producătorii și consumatorii.

Organizarea lumei vechi, nu se poate transforma din temelii, de ideile noui, de tendințele lumei noui.

Ori cîte încercări s'ar face nu se va putea suprima clasa intermediară între producători și consumatori, pentru că, consumatorul nu va putea cumpara direct de la fabricant, fie din cauza depărtărei, fie din cauza imposibilității alegerei, fie în fine din miile de cauze, care fac imposibilitatea locuitorilor Iașului, spre pildă, a cumpăra direct mărfurile de la locurile de producție, cînd acele locuri se află în China, Franța, Germania, Rusia, etc.

Clasa negutitorească s'a născut și va trăi din necesitatea apropierei, dintre cei ce produc și cei ce consumă.

Omul modern se deosebește de omul primitiv numai prin cultura și instrucția lui. Nevoile traiului însă, au rămas aceleași cu singura deosebire, că omul modern, are mai multe nevoi, față cu desvoltarea gustului și simțirilor lui.

Impins de aceste nevoi, fie ce om cată se realizeze cîștig pentru a-și satisface nevoile, ori realizarea acestui cîștig nu se poate obtinea decît, prin exercitarea unei profesiuni. Or, exercitarea unei profesiuni, e strîns legată cu nevoile oamenilor, cari recurg la concursul profesionistului.

Comerciul fiind prin excelență o profesiune reclamată de trebuințile omului modern, ca și a celui vechiu, fatalmente o bună parte a omenirei se va îndruma către acest cîmp de muncă, producător de bogăție pentru stat, societate și individ, fără ca statul să servească lefuri, și apoi pensii, acelora ce trăesc prin muuca lor, mai mult spre folosul statului de cît al lor.

O transformare socială de i, care ar tinde la suprimarea acestei clase, este imposibilă.

Se pot suprima instituțiuni și funcțiuni publice, care se vor constata inutile și numai impovărătoare, dar clasele de producători și intermediari (negutitorii nu se vor putea suprima nici o dată).

In această veche organizare, s'a născut ideia creărei cooperativelor, cărora li s'a atribuit marea menire a scapa pe consumator de specuiațiunea negutitorului.

Dacă luăm ca exemplu, Franța, care a adoptat sistemul cooperativelor, încă de la anul 1830, vedem că aceste cooperative au dat resultate mai cu seamă în direcția a crea pozițiuni unor persoane, a procura devidende mai însămnate acționarilor, de cît a crea asociațiuni de producere, nu de speculă.

Charles Gide, în noua sa branșă asupra acestor asociațiuni ne dă date foarte interesante. In timp ce asociațiunile asupra consumațiunei atinge cifra de peste 400000 membri, pînă la 1899 asociațiunile asupra producțiunii n'au dat de cît numărul de 9000 sau maximum 10000 membri. Ear pentru ca asociațiunile de producție să crească a trebuit să intervină statul cu subvenții și alte avantaje, aceasta pentru că în Franța se urmărește tendința spre crearea de asociațiuni de producere în folosul uvrierilor, nu tendința de asociațiune de consum, care tinde la realizarea de beneficii, fie personale, fie în dividende însemnate.

La noi, ce urmărim prin crearea coperativelor.

După codul de comerciu, cooperativele sunt asociațiuni comerciale cu capitalul redus la maximum de 200000 lei, cu deosebire de societățile anonime, comanditare etc.

După spiritul public, aceste asociațiuni au de scop a sè substitui negutitorilor, cu alte cuvinte aceste societăți urmăresc ținta de a suprima clasa comercianților, adică a transforma actuala organizare socială, suprimînd pe negutitorii cărora le va lua locul cooperativele.

Chestia e importantă și merită o serioasă discuțiune.

Ințelegem prin asociațiune acumularea de bani și cunoștințe, în scopul de a întreprinde ori o industrie care să producă mărfuri, valori, ori o intreprindere mare comercială, cari să servească linia de apropiere între producător și negutitorul mic.

Astfel de asociațiuni sunt utile în ambele cazuri. Mai cu samă în producțiune, ele au marea lor însemnătate atît din punctul de vedere a valorifica bogăția țării prin capital național, cît și din punctul de vedere a utiliza cunoștințile și brațele romînești.

Dar asociațiunile de consumațiune, fără supărare, fie-ne permisă întrebarea, care interese naționale superioare le servește ?

Consumatorii simt nevoia cooperativelor pentru că lipsesc negutitorii, și n'are cine importa ceaiul, cafeaua, luxul ori moda ?

Consumatorii simt nevoia cooperativelor pentru că negutitorii, prin concursul cartelurilor, au urcat prețurile mărfurilor pînă la exploatare?

Ori, carierele producătoare de venituri prin munca omului, abundă în Romînia ; ast-fel că inițiativa individuală trebuie înlocuită prin prezența cooperativelor?

Nouă ni se pare tocmai contrarul.

Cooperativele sunt opera greșelei ce ne stăpînește. După activitatea lor urmînd culegerea tristelor rezultate, uciderea activității individuale.

Creșterea proletariatului la orașe.

Pregătirea tineritului spre funcționarismul comercial, în timp ce interesele țării și ale individului, cer pregătirea tineritului spre comerciu, comerciant, patron, intreprinzător, capitalist, om de afaceri comerciale, nu simbriaș.

G. D. Șerban

In chestia Spiridoniei

Un ziar liberal local pretinde a răspunde la faptele concrete ce am presentat opiniei publice, indignată de administrația Epitropiei Sf Spiridon, susținînd că actuala administrație liberală ar fi făcut mai multe îmbunătățiri pentru spitale, de cît ultima administrație conservatoare.

Nu putem urma foița liberală pe același ton de pamflet, căci am putea arăta, urmînd același drum al personalităților, că tîrgul întreg știe să aprecieze cine este mai gospodar, între amicii noștri G. D. Șerban și St. Negruzzi și marele gospodar C. B. Pennescu.

Noi credem că în gospodăria bunului public, acel care'l administrează aduce nota personală a caracterului său, în cît omul gospodar pentru dînsul singur, va fi un bun administrator și pentru bunul public. Pentru acea, un bun gospodar este numai acela care la ori ce moment are pentru bunul public același durere pe care ar avea-o pentru al său personal.

Să ne permită deci foița liberală să credem, că între calitățile de gospodar ale unor oameni cari și au creat situația amicilor noștri G. D. Șerban și St. Negruzzi și între gospodăria marelui edil C. B. Pennescu, orașul nostru nu va avea mare greutate să hotărască.

Administrațiile liberale au avut totdeauna devisa „după noi potopul" pe care actualii Epitropi o urmează punctual. De aceă vor lăsa o datorie de un milion jumătate plătibilă în 5 ani și atunci poftim pe bunii gospodari liberali să ne arăte ce îmbunătățiri va mai putea face viitoarea administrație conservatoare! Se va putea atunci zice din nou, că numai liberalii fac îmbunătățiri. Fac, fiind-că aduc în banul public desordinea de care sunt conduși în toată viața lor și fiind că consideră Epitropia ca o satrapie dată pentru exploatare personală.

DUCI ȘI MOCANI

Viitorul jelește. Jelește lamentabil. Profanarea cimitirului evreesc din Focșani a indoliat gazeta d-lui I. G. Duca.

Cimitire vesele n'au existat nici odată. Cu atît mai puțin vesele sunt cimitirile pe cari mîini criminale le profanează, cum a fost cazul de la Focșani.

Viitorul protestează și cu drept cuvînt, contra sălbatecelor exhumări ce au avut loc la Focșani, făcînd apel la justiție să condamne pe profanatori.

Pînă aci suntem perfect de acord cu ziarul liberal. Acordul nostru va deveni și mai puternic asupra comentariilor ce le face, privitor la cazul special, gazeta brătienistă.

Viitorul scrie:

Privirile tinerilor generații trebuesc îndreptate spre culmile senine ale idealismului. Prea multă școală de specule li s'a dat pînă acuma, prea mult au fost învățate ca, uitînd porunca Domnului, să se închine viețelului de aur.

Viețelul de aur ie foarte bine plasat cînd este vorba de evrei. Dar și „privirile generațiilor tinere liberale" sunt rude cu viețelul de aur.

D. Duca, directorul *Viitorului*, membru foarte marcant al generației tinere liberale, are o predispoziție marcantă pentru viețelul de aur.

„Culmile senine ale idealismului", pe cari *Viitorul* le recomandă altora, ca să le urce, d. Duca le-a urcat foarte repede, foarte vertiginos, cu mare record și mai de mult a ajuns la sediul viețelului de aur.

Banca populară, creditul rural, redacțiile ziarelor liberale, casa rurală—sunt toate culmi senine ale idealismului, de la cari au fost coborîți de al de Take Protopopescu, generație vechie, ca să fie așezați din generația tînără, d. Duca spre pildă.

D. Duca, asemenea lui Ion Mocanu, este un cumulard în ale culmelor senine un fel de buhai al viețelului de aur, care s'a vîndut pentru slujbe, care își dezice întreg trecutul pentru slujbe și care, totuși cu o sîngeroasă seninătate, vorbește despre „de vînzare"—despre alții cari se vînd.

E foarte vechi trucul tălharului, care fuge înainte strigînd „prindeți pe tălhari".

Și veșnic rămîne nou trucul aceasta.

EXTERNE

Proectul de lege Shackleton, prin care se acordă dreptul de vot femeilor, cari plătes o chirie anuală de 10 lirec sterlinge, a fost adoptat de Cameră în a doua lectură, cu 299 voturi, contra 189. In virtutea acestei legi femeile vor căpăta dreptul de vot la alegerile legislative, iar la cele municipale îl posed de mult. Proectul acesta e mult mai moderat de cît cel din 1908, a lui Stanger, care acorda femeilor dreptul la vot fără nici o restricțiune.

Ca și la 1908 și acum, Camera a trimis proiectul în studiu, față de o comisiune compusă din întreaga Cameră, ceia ce echivalează cu o înmormîntare definitivă a proectului Dacă votul ar fi fost secret, fără îndoială că proiectul ar fi fost respins.

Dar așa cum el a fost înlăturat, deputații englezi au găsit mijlocul de-a satisface toată lumea fără a supăra pe cineva.

In adevăr, sufragetelor ei pot zice că au votat proiectul; alegătorilor le pot zice că votînd aducerea proectului față de o comisiune compusă din întreaga Cameră, au votat contra proectului.

Partizanii proectului de lege sperau într'o majoritate de 300 voturi, dar n'au obținut de cît 110, care la votul al doilea s'au transformat într'o minoritate.

Cu toate protestările energice ale d-lor Asquith și Balfour și cu toate recomandațiunile lor de a nu se lăsa influențați de sufragete ; cu toate acestea ei n'au reușit și proectul a obținut majoritate. Pe de altă parte, de frica de alegători, i-a făcut pe deputați să voteze trimiterea proectului înaintea unei comisiuni speciale, care ar fi însemnat o rezolvare imediată a chestiei.

In Anglia, opinia publică este împărțită cu privire la proectul Shackleton. Unii zic că legăn aceasta ar rezolva în chip definitiv și pentru totdeauna chestia votului femeii ; alții zic, din potrivă, că el n'ar fi de cît un început și că Camera ar trebui să meargă pînă la capăt, acordînd femeilor votul universal.

Sufragetele, de partea lor, se prefac a fi foarte satisfăcute. Unele sunt de părere că guvernul nu va putea refuza să treacă chiar în actuala seziune proectul, de oare-ce însuși Asquith a cerut trimiterea lui în fața comisiunei : Hoir Martin zice că depinde de femei să-și cucerească drepturile și vor ști să le cucerească.

Nenorocul lor e însă că sufragetele formează în Anglia o infimă minoritate și că marea majoritafe a englezoaicelor nu cer dreptul de a alege și de a fi alese, mulțumindu-se a se ține departe de viața politică și de luptele de partid. Majoritatea aceasta femenină e însă mută și pasivă, ceea ce face să se creadă că mișcarea femenistă e enormă în Anglia. Lipsa de opinie a majorității englezoaicelor constitue un adevărat pericol, în starea actuală de lucruri.

OAMENI ȘI LUCRURI

IAȘUL MUTAT

Dacă e vre-o stațiune balneară unde ești și *nu* ești în același timp în Iași,— e de sigur Slănicul Moldovei,—cu vechi adinci și indisolubile legături cu Capitala Moldovei. Amîndouă,—foasta Capitală și localitatea balneară — se complectează care-cum și amîndouă la olaltă contribuie, în diferite feluri, la menținerea prestigiului acelei părți a țării pe care împrejurările au situat-o dincoace de Milcov și au lasat-o în condițiuni de inferioritate, contrastînd cu trecutul ei de glorie, prosperitate și frumuseță.

In vagonul special în care te urci,—ași-Tg.-Ocna, te întovărășește o societate specială ;— sunt excluziv vizitatori ai Slănicului, iașanii cari se duc să-și caute luna de odihnă și de mulțămire în mîndra localitate descoperită prin o fericită și minunată întîmplare în această ascunzătoare a munților, bogată în aspecte pitorești și în izvoare tămăduitoare.

Nu doară că iașanul, sosit aici. s'ar fi aflînd numai între concetățeni.

Din potrivă : aceștia formează minoritatea. Dar caracteristica localității rămîne cu toate aceste, exclusiv iașană prin un concurs de împrejurări,—căci tot ce intră în „compoziția" stațiunii vine din Capitala Moldovei, în legătură cu administrația însăși a Slănicului, legată de a pururea de așăzăminte iașane.

Și sosit aci vizitatorul iașan face lesne abstracție de toți ceilalți, pentru a se impresiona de prezența multor... oameni și lucruri de la Iași,—cu atît mai mult cu cît regăsește aproape tot ce alcătuește în orașul *lui* viața cea de toate zilele, transportat aci.

Bună oară, în ziua sosirii cea dintăiu.. nemulțumire pe care am auzit-o, a fost acea a vînzătorului de gazete,—o cunoscută figură din legiunea lui Brumer. Se plîngea că administrația „Opiniei' nu-i trimite destule foi spre vînzare. Nu e vina administrației că sunt atîtea cdreri și că ziarul favorit al Slănicului este tot același care strămută aci atmosfera Iașului, cu toate întîmplările și senzațiile ei.

Și iată-mă, tot din prima zi, așezat la masa de restaurant a... fostului meu editor iașan—Iliescu. Dovadă, încă odată, cît de mult și cît de caracteristic s'a transportat Iașul încoace. E drept că n'am prea reușit, cu atîția ani în urmă, să-l... hrănesc în chip abundent, pe cînd alimentăm publicul cu „Liricele" editate de dînsul. Să sper însă că nu din dor de răzbunare mă hrănește, la rîndul lui, cu oare care insuficiență : e vina medicilor curanți, cari au prescris dieta stricată, așa cum se cuvine acelora cari prea și au nutrit anii de tinerețe cu cărți supuninduse unui regim de neurastenizare și de sensibilizare.

... Dar multe alte lucruri și împrejurări s'au strămutat zi cu zi din orașul nostru în splendida localitate balneară. Le vom vedea pe rînd.

Rodion

Un bust: Vasile Conta

Intre podoabele cu care consiliul universitar a hotărît a înzestra, la toamnă, universitatea de Iași, este și aceea a unui bust în marmoră a defunctului filozof Vasile Conta.

Nu de mult s'a luat inițiativa, pe cale de conferințe publice, de a se aduna fonduri pentru rîdicarea unui bust regretatului cugetător; inițiativa e de astă dată oficială și are toate șansele să se realizeze în Octombrie : atîtea lucruri mult mai de necrezut se vor înfăptui atunci cu ocazia jubileului universitar ! Un moment s'a crezut chiar că se va inaugura și monumentul lui Cuza Vodă. Dar nu ; acesta poate să mai aștepte — și e mai bine să mai aștepte, de cît să ocupe punctul ce i s'a destinat...

Dar să revenim la Vasile Conta.

In noua d-sale broșură „Monismul", profesorul iașan dr. Leon arată că regretatul filozof aparține de drept și de fapt școalei moniste și, între altele, își amintește că pe cînd lucra în laboratoriul savantului Haekel, la Iena, a auzit pe profesorul Büchner spunînd despre cugetătorul Conta :

„Am citit „Introducerea la metafizică" de dînsul. Deși scurtă, e o carte substanțială. In recenzia ce am publicat asupra acestei cărți i-am adus elogiile cele mai meritate. Admir curajul cu care el, ca profesor în funcțiune, a îndrăznit a da expresie publică ideilor sale radicale și atît de mult în contrazicere cu tendințele spiritului încă dominante".

Moniștii romîni pe de o parte, naționaliștii pe de altă parte — aceștia din urmă pe motive politice — îl reclamă ca al lor.

Dar aci nu vom face pe larg expunerea activității multilaterale a fostului profesor iașan. Va fi timp pentru aceasta cînd inaugurarea bustului va veni la ordinea zilei. Vom reaminti numai că după perioada de celebritate, s'a părut în decursul unui număr de ani, că Vasile Conta e amenințat de uitare, — amenințat de soarta pe care au avut-o, la noi, atîția gînditori și scriitori.

Că de la primele manifestări pe tărîmul filozofic, cugetătorul iașan a interesat și a pasionat cercurile intelectuale ale Iașului de altă dată, dovedește, — în coloanele „Curierului de Iași" — interesul cu care Eminescu — pe atunci ziarist și recenzent — urmărea prelegerile lui la universitate.

Spicuim din „informațiile" publicate de marele poet în 1877 :

„D. Conta, ca scriitor, e din numărul acelor puțini cari nu reproduc numai idei nerumegătoare (sic) din cărți străine, ci gîndesc mai cu seamă singuri ; apoi d-sa mai are talentul de a expune foarte clar materiile cele mai grele, fără ca prin această limpezime obiectul să piardă ceva din însemnătatea sa. Aceste două calități, rare pretutindeni, dar și mai rare în țara noastră, ne îndreptățesc a crede că prelegerea sa va fi interesantă".

Și *după ce* a auzit pe Conta :

„Dumineca trecută d. V. Conta a ținut prelegerea sa asupra fetișismului. După cum era ușor de prevăzut pentru cei care cunosc individualitatea intelectuală a acestui scriitor, prelegerea sa a fost foarte interesantă și a ținut încordată atenția auditorilor mai mult de o oră și jumătate. Precum nici se putea altfel, d. Conta a judecat despre fetișismul antic după asemănarea celui modern, arătînd apoi urme de fetișism în credințele de astăzi ale popoarele. Judecata sa prin analogie s'a dovedit a fi cu totul corectă, limpede, fără răritură. Cu această ocazie d-sa a dezvoltat o sumă de cunoștințe etnologice, în cît fie care propoziție conținea ceva nou ; tot odată a dovedit o cunoștință amănunțită a mitologiei populare romîne, a cărei analogie cu credințele populare ale altor popoare a făcut o cu totul evidentă.

..Departe de a fi redat măcar a suta parte din mulțimea faptelor, aduse de prelector și tot așa de departe de a fi reprodus cugetarea unitară, care le pătrundea pe toate, ne mulțumim numai cu acele cîteva însemnări sperînd că d. Conta va face din ele obiectul unui studiu în scris".

Naționaliștii reclamă *astăzi* pe defunctul filosof. Dar multe speranțe își puneau odinioară socialiștii iașani în cărțile lui, în propaganda lui filosofică.

De aceea „Contemporanul", în chiar anul întîiu al apariţiunii a privit ca o perdere ireparabilă moartea tînărului filosof şi sub propria semnătură—pag. 811—d. Ioan Nădejde a scris un articol ditirambic în ziua morţii lui Conta. Asupra operei lui d-sa a publicat în paginile „Contemporanului" o expunere detaliată, iar articolul panegiric îl încheia astfel d. Nădejde:

„Ne aducem aminte cu ce artă, cu ce limpezime a lămurit Vasile Conta toate aceste chestiuni delicate înaintea unui public numeros, în aula Universităţii. Ne amintim ce efect au făcut acele explicări ale ştiinţei noui asupra tinerimei care în tot deauna este foarte numeroasă la conferinţele publice universitare. De la data acelei conferinţe „s'au aruncat seminţele cele bune ale ateizmului în toate şcolile din Iaşi şi de atunci pînă acuma se vede cum merge crescînd influenţa acestor idei". Pe cînd mai înainte se mulţumeau tinerii a crede pe profesorii de religie şi de filosofie şi a socoti drept neînvăţaţi ori smintiţi pe cei cu alte idei după conferinţa d-lui Conta şi după publicarea metafizicei materialiste lucrurile s'au schimbat cu desăvîrşire.

„...Cu programul său (Conta—ministru de instrucţiune publică N. R.) a stîrnit Conta o furtună în potriva sa; profesori universitari nu s'au sfiit a-l trata ca nebun. pentru că din pricina lipsei desăvîrşite de educaţie ştinţifică nu erau în stare a înţelege ideile mîntuitoare ale tînărului filozof...

...Sfîrşind, arătăm părerea de rău că biserica creştină a crezut de cuviinţă a se amesteca la îngroparea unui ateu cunoscut şi că nu ne a fost cu putinţă să avem expemlul unui om, care să fi fost îngropat după credinţele lui. Dar nu face nimică; scrierile lui Vasile Conta vă vor striga pe o mie de ori mai mult, de cît va folosi îngroparea lui religioasă!"

Nu ştim dacă acum cu prilejul inaugurărei bustului fostul director al „Contemporanului" îl va mai slăvi pentru *acele* însuşiri pe care le punea în relief în citatul articol panegiric. Nu ne îngrijim de loc de disputa care se va în cinge între naţionaliştii noştri ortodocşi prin necesitatea politică mai mult de cît prin convingeri şi educaţiune—şi între moniştii materialişti. Cu toţii însă vor fi de acord de a recunoaşte că în Vasile Conta ţara a perdut un cugetător profund şi original, căruia viaţa nu i-a lăsat răgazul de a cerne prin prizma temperamentului său înflăcărat anumite păreri,—şi care a lăsat, ori cum, urme nepieritoare în activitatea lui prodigioasă dar din nefericire de prea scurtă durată.

A. St.

Cuvântarea

ţinută la adunarea generală a partidului Conservator-democrat din judeţul Fălciu, prezidată de noul şef, d. Al. A Bădăreu.

Domnule Preşedinte,
Domnilor Membri,

Omenirea încă de la început ş'a urmărit pe toate căile, binele şi fericirea individuală, familiară şi socială.

Partidele politice încă sunt nişte grupuri de cetăţeni, cari urmăresc realizarea aceluiaşi ideal, prin mijloace şi planuri deosebite, potrivit vederilor lor. Căci politica în genere, Domnilor, nu este de cît arta sau meşteşugul şi ştiinţa conducătorilor de a'şi ridica ţara şi poporul la bine şi fericire; iar din partea cetăţenilor este acea cunoştinţă de drepturi şi datorii, în a se purta cum se cuvine, spre a putea înainta cu toţii şi a se face vrednici de gloria şi respectul de care ori-ce popor civilizat, trebue să se bucure şi în faţa altor state, după cum ori-ce cetăţean este de nevoe a fi în bune relaţiuni cu vecinii şi concetăţenii săi.

De aceia este neapărat trebuincios ca cu toţii să ne amestecăm în politică. mai ales cînd, azi la noi mişcarea politicei a cuprins toate acţiunile, iar omul politic este obligat a lucra cu conştiinţă dreaptă şi curată, numai la promovarea binelui obştesc, ceia ce din nefericire, la noi romînii, nu se întîmplă în toate cazurile.

Vechile noastre partide — liberal şi conservator —, mai totdeauna au făcut o politică mai mult de interes personal, de partid şi de clasă şi ş'au permis ori-ce mijloace, de multe ori cu chiar călcarea legilor, numai de a'şi înmuţi partizanii în vederea unei cît mai lungi guvernări.

Politică obiectivă sau de principii nu prea a existat de cît poate în formă şi mai cu samă la alegeri, ca să se amăgească mulţimea alegătorilor. Dar neîncetat am văzut lupte din ambiţiuni personale, lupte pătimaşe de ură şi distrugere a celor ce nu sunt cu ei cum şi a lucrărilor publice săvîrşite de adversari.

Această politică rău înţeleasă şi vătămătoare bunului mers al societăţii, nu a plăcut tuturor cetăţenilor şi din această pricină mulţi au stat retraşi la o parte de viaţa şi lucrările politice.

Cred că tot acestei cauze se poate atribui şi dispoziţiunea şefilor noştri bisericeşti, *ca preoţii să nu se amestece în politică*; căci altfel nu ne putem explica oprirea unui drept legal cetăţenesc şi nu suntem îndreptăţiţi a crede nefolositoare lucrările politice, după cum tot aşa am greşi foarte mult, dacă am considera pe toţi oamenii politici ca răuvoitori interesului obştesc, la care cu deosebire sunt chemaţi preoţii a lucra, prin însăşi misiunea lor. Bine înţeles, că preoţii trebue să facă o politică obiectivă sau de principii, în folosul tuturor fără deosebire, — după cum este şi deviza partidului nostru Conservator-democrat, — şi excluzînd cu desăvîrşire ori-ce speculă personală.

Poporul nostru de jos, Domnilor, vecinic amăgit şi speculat de vechea politică numai în folosul celor mari şi tari, au protestat în totdeauna; şi nemulţumirile manifestate în diferitele timpuri a dat naştere unui nou curent, că este nevoe de o reformă în bine, ca toţi să se bucure de aceleaşi drepturi în faţa legilor comune, după cum au aceleaşi datorii. La acest ecou puternic şi îndreptăţit al maselor populare, s'au unit şi mulţi dintre boeri cu inima nobilă şi compătimitori la nevoile poporului oropsit.

Unii dintre membrii vechilor partide văzîndu-şi ameninţate privilegiile personale şi de castă, au început lupta pe faţă în contra noului curent democrat şi din aceste lupte personale, a rezultat în timpul nostru, transformarea vechilor partide.

In partidul liberal să petrece o foarte mică şi neînsemnată schimbare, care constă numai în decapitarea bătrînului şef şi înlocuirea cu altul mai tînăr. şi în lupta tinerilor de vîrstă, contra bătrînilor, tot sub firma liberală, fără nici o altă schimbare de principii. Focul însă zace înăbuşit şi mai curînd sau mai tîrziu va izbucni cu mai multă furie.

In partidul conservator, din contra s'a făcut o schimbare radicală pe principiu, ceia ce dovedeşte că este un partid doritor de mai mult progres, tineri şi bătrîni, boeri şi mojici—toţi tineri cu inima—se unesc şi alcătuesc o nouă organizaţiune politică, denumită: *partidul conservator democrat*, sub şefia ilustrului şi celui mai mare om de stat, d. **Take Ionescu** care a crescut în şcoala democrată a *Marelui şi nemuritorului fost şef* **Lascar Catargiu**.

Acest nou partid, eşit ca o necesitate a timpului, ş'a manifestat încă de la început, o nouă direcţiune politică, folositoare tuturor fără deosebire de clasă. Legile şi dreptatea să fie pentru toţi deopotrivă, răsplata să se facă fie căruia după capacitate, muncă şi merit, iar nu ca pănă acum, după averi şi influenţi personale, ori după dreptul de naştere.

In faţa acestui manifest program, toţi cetăţenii de bine din toate clasele chiar şi cei neînrolaţi politiceşte, de la Dorohoi la Severin, au aderat la principiile democrate şi au dat concursul lor necondiţional, acestui nou partid, cu încrederea deplină că acesta este partidul viitorului, eşit din nevoile întregului popor romîn.

Aceasta ne şi explică repedea creştere şi succesul patidului nostru în alegerile parţiale din trecut.

Tăria acestui partid este idealul democrat, ce se urmăreşte, căci numeroşi membri s'au înscris din dragostea către şef şi fruntaşii partidului, dar cu cea mai curată convingere de principiile democrate. Unde legătura se face numai din dragostea de şef, fără o călăuză de principii, este natural că vom găsi grupări în jurul persoanelor, cum vedem la liberali pe *Sturzişti, Brătenişti sau generoşi*, iar la conservatori pe *Cantacuzinişti, Carpişti*, etc. Dar acestea slăbesc partidele politice şi le fac neapte de guvernare, întru cît această legătură materială lesne se rupe cînd interesul personal nu poate fi satisfăcut.

Noi nu suntem a d-lui Take Ionescu sau *Takişti* cum în deridere ne numesc adversarii, nici a d-lui Badaren,— vă rog să mă ertaţi,—sau a d-lui Cerquez, ori al altora; ci suntem membrii partidului Conservator—democrat, strînşi uniţi în jurul steagului, din dragostea către şefi, ori cine ar fi ei şi din convingerea de folosul obştesc al principiilor democrate căci, persoanele oamenilor, ori cine ar fi, pot greşi şi cădea prin slăbiciunile firei omeneşti, dar idealul principiile, totdeauna stau sus şi în cea mai perfectă curăţenie. Această nouă disciplină înţeleasă de toţi a impus tuturor membrilor a'şi da concursul lor devotat şi necondiţionat, şi va dura, căci este o legătură sufleteacă, trestie neclintită de vînturi, ce nu să poate rupe aşa uşor.

Nimeni pănă în prezent, nu s'a gîndit a cultiva sincer masa poporului spre a lumina pe toţi cetăţenii asupra drepturilor şi datoriilor cetăţeneşti adică a-i chema la viaţa politică după cum actualminte, a face cu multă strădanie şi căldură partidul consevator-democrat prin şeful şi fruntaşii săi.

Poporul de jos, domnilor, e de mult în boala mizeriei şi nevoilor de tot felul, căci ca şi s'ăbăţogul din Evanghelie, nu avea om care să-i ridice patul, să-l bage în scăldătoare ca să se vindece.

Astă-zi cînd a văzut salvarea în partidul Conservator-democrat, a alergat cu bucurie şi se va mîntui, numai să voească.

Incredinţarea tuturor că vom ajunge la isbînda desăvîrşită prin roadele guvernării, se întemeiază pe trecutul cunoscut şi calitatea intelectuală şi morală a şefului Take Ionescu şi a tuturor fruntaşilor de care este încunjurat.

Cît pentru succesiunea la guvern, cred că nu trebue se ne preocupe pe noi, întru cît partidul nostru Conservator-democrat este deja indicat aceasta, prin succesul dobîndit, potrivit legei electorale.

Domnilor,

In ceia ce ne priveşte pe noi partidul conservator-democrat din jud. Fălciu, pot afirma că nu suntem mai pre jos. Dacă, ca număr suntem mai puţini ca în alte judeţe, totuşi suntem tot aşa de tari prin convingerea şi devotamentul nostru sufletesc.

Căci este ştiut că o armată nu învinge prin mulţime sau număr, ci prin o bună instrucţiune, prin dragostea de şefi şi cauza ce apară, cum şi prin disciplină, energie şi devotamentul sufletesc. Nici nu se poate cîştiga o victorie numai cu comandanţi cum politiceşte pretind carpiştii, căci n'au cine purta armele.

Judeţul Fălciu, Domnilor, este patria democratismului, căci de aci an eşit marii democraţi din trecut: *Domnitorul Cuza*, afetnicul său *Mihai Cogălniceanu* şi chiar familia Catargiu cea atît de scumpă nouă a fost trăitoare în acest judeţ, iar în biserică am avut pe marele *Mitropolit Veniamin Costache*.

Insufleţirea noastră s'a făcut cu putere şi repede, căci de unde la început eram numai 10—12 aderenţi, mai tîrziu la serbarea de un an a înfiinţării partidului conservator-democrat eram 120, iar acum suntem peste 250 membri, ceia ce dovedeşte că terenul este prielnic cultivării principiilor democrate. Această cultivare la noi s'a făcut, graţie sacrificiilor d-lui *Teodor Cerquez*, fostul nostru şef, care, încunjurat de fruntaşii noştri *Gh. Ghibănescu* şi *Em. Buznea* şi alţii au lucrat la închegarea şi înaintarea partidului nostru, pentru care le datorăm recunoştinţă. Regretăm din suflet că dl. Teodor Cerquez, unul dintre cele mai bune modele de democraţie, deşi boer de viţă, din cauză de boală nu a putut să ne fie activ şef şi mai departe. Totuşi noi îl asigurăm că şi pe viitor îi vom păstra aceiaşi legătură sufletească de iubire şi respect, fiind *preşedintele nostru de onoare*, şi-i dorim însănătoşare şi zile multe, căci el este primul alcătuitor al partidului conservator-democrat din jud. Fălciu pentru care va trece în amintirea posterităţii.

Iubite şefule,

Dă'mi voe, pentru mulţumirea sufletului meu, ca să amintesc şi eu cu mîndrie în această ocaziune, supranumele dat pe dreptul, că eşti *vulturul Moldovei*, căci prin înţelepciune, energie şi priceperea politică te-ai ridicat mai pre sus de mulţi alţii, după cum vulturul sboară mai sus ca toate paserile. Această calitate personală ne-a călăuzit la prima indicare şi alegerea ca şeful nostru. Sufletele noastre sunt pline de atîta bucurie, că aţi primit şi venit în mijlocul nostru, în cît nu putem a o exprima prin cuvinte. Prin aceasta s'a înlocuit cu prisos, golul dureros pentru retragerea d-lui Teodor Cerquez.

Nădăjduim că sub ocrotirea d-voastră părintească, vom cîştiga nu numai noi şi partidul nostru, dar şi oraşul şi întreg judeţul nostru, căci d-v (idealul democraţiei moderne) ştiţi şi aveţi toată puterea prin valoarea d-v personală, a ajuta toate instituţiunile ce au nevoe de înaintare şi a răsplăti cum să cuvine pe toţi cei ce muncesc cinstit şi devotat cauzei comune.

Simţim nevoia de a fi bine organizaţi şi clubul nostru să ne fie de aci înainte ca o şcoală de educaţiune politică, de unde să se răspîndească lumina principiilor conserv.-democrate şi convingerea de adevărul şi folosul obştesc al acestora.

Cultivîndu-ne politiceşte, să ne formăm şi caracterul moral politic, ca unor începători într'o nouă politică şi atunci vom fi cu toţii în măsură, a vă ajuta tot mai bine şi cu succes la lucrările bune şi folositoare interesului obştesc.

Terminînd cu cuvintele: *ca toţi să fim strînşi uniţi şi devotaţi iubitului nostru şef*, zic:

Trăească d. Al. A. Bădărău şeful nostru!

Trăească partidul conserv.-democrat din jud. Fălciu!

Econ. D. Lascar
fost Protoereu şi licenţiat în Teologie

Huşi, 1910 Iulie 11.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Litere-Ştiinţe-Arte

Savantul Arthus a ţinut o conferenţă la academia de ştiinţe din Paris, asupra unui ser împotriva otravei de şerpi descopărit de dînsul.

Arthus a reuşit să vindece mai multe persoane care fuseseră muşcaţi de şerpi.

*

Din Roma se anunţă, că Papa Piu X a primit zilele trecute în audienţă pe cunoscutul explorator al catacombelor, monseniorul Wilpert, care i-a predat o scriere asupra cavoului Papilor şi a capelei sf. Cecilia din catacombele Calixtus.

Wilpert a făcut cadou Papei un portret în mozaic al Papei sf. Silvestru din anul 514, care reprezintă pe papa, dînd binecuvîntare ex catedra şi care este cel mai vechi portret al unui papă roman cunoscut pînă acum. Exploratorul german a mai făcut cadou Papei un tablou găsit de el şi care reprezintă chipul autentic al sf. Francesco de Assisi

*

STRUNA ZILEI

Se ataşează bucăţi de plumb la hainele femeilor pentru ajustare.

Moda.

Femeile—au ajuns să vede,
Să fie atîta de uşoare;
Incît de haine li s-atărnă
Bucăţi de plumb ca să nu sboare.

*

Femeia începînd cu Eva
In totdeauna—a fost uşoară;
Şi Moda n-o să-i schimbe firea,
Puindu-i la haine povară.

Postena

INFORMATII

❑ La şcoala de menaj „Principesa Maria", din localitate, sunt vacante 8 locuri de bursiere.

❑ Ministerul instrucţiunei a hotărît ca cu începere de la 1 Septembrie a. c. cursurile de aplicaţie de pe lîngă şcolile normale de învăţători şi învăţătoare să înceapă odată cu acelea ale cl. VI-a normale, în scop ca ele să fie urmate de toţi elevii acestei clase.

❑ D. locot. Gh. Stavrat, comandantul companiei de jandarmi din Vaslui, a fost transferat, în aceiaşi calitate, la judeţul Suceava.

❑ **Holera**.—In intervalul de la 20—26 lunie, au fost în Rusia 4638 cazuri de holeră, din care 2114 mortale.

La Ardebil (Persia) holera se întinde. In ziua de 19 Iulie st. n, s'au constatat 16 decese.

Un caz de holeră declarîndu-se la Constantinopol, direcţiunea generală sanitară a decis ca începînd de azi măsurile preventive contra holerei să fie aplicate tutulor călătorilor şi provenienţilor din acest oraş.

D. doctor C. Popescu inspector sanitar pe lîngă direcţiunea generală a serviciului sanitar a fost însărcinat cu inspectarea punctelor de vamă despre Rusia în vederea proporţiunii mari ce ia epidemia de holeră în acest stat.

❑ Mîine se va începe la şcoala militară din localitate, examinarea pentru admiterea elevilor în această şcoală.

❑ Colonia şcolară, compusă din 85 elevi şi eleve, a plecat azi dimineaţă, cu trenul de 6, la Drăceni, judeţul Suceava.

Colonia e condusă de d. Alex. Tenie institutor şi d-şoara Sofia Demetrescu, licenţiată în drept şi litere, institutoare.

❑ Cetăţenii din punctul Descălicătoarea, ni se plîng că de mai multe zile s'a dărîmat podul din acel punct, întrerupînd cu totul comunicaţia, aşa că bieţii cetăţeni trebue să înconjoare cîte trei şi patru străzi.

Dar, cui să mai atragem atenţia? Cei de la ad-ţia comunală sunt cu totul indolenţi.

❑ **Furt**. — Astă-noapte debitanta de tutun, Maria Botez, din strada Ştefan cel Mare No. 1, eşind de acasă la preumblare, a uitat o fereastră de din dos deschisă. Intorcîndu-se acasă, dînsa a găsit sertarul de la tejghea deschis, iar din năuntru a constatat dispariţia sumei de 80 lei în argint. In sertar se mai aflau 700 lei în hîrtii de bancă şi cum această sumă a fost găsită intactă, se crede că hoţul n'ar fi străin de casă.

Poliţia de siguranţă anchetează pentru a descoperi pe autor.

❑ **Din Botoşani** ni se scrie că aseară pe la oarele 11 d. Bălănescu, comandantul sergenţilor locali, însoţit de patru sergenţi de oraş, s'a dus la brutăria lui Haim Wexler de pe şoseaua Iaşului, unde cu forţa a oprit fabricarea pîinei.

Comandantul sergenţilor, împreună cu patru subalterni au devastat brutăria cauzînd pagube însemnate, şi au brutalizat pe brutarul Wexler şi familia acestuia.

Motivul acestei sălbatece agresiuni era că numitul brutar care nu făcea parte din cartel, vindea pîinea pe un preţ mai eftin de cît o vindeau brutarii cartelaţi.

Această agresiune comisă în puterea nopţii a făcut o penibilă impresie în oraş.

❑ **Rectificări.**—In dările de samă pentru întrunirea conservatorilor-democraţi din Hnşi s'au strecurat 2 erori: în loc de Petre *Popescu*, avocat s'a pus *Petre Berea*; şi în loc de „movila istorică *Răbia*" s'a pus „*Robala*".

Facem cuvenitele rectificări.

SPECTACOLE

— De astă seară începe un program nou la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza Vodă str, Lăpuşneanu.

Din numeroasele şi splendidele bucăţi ale noului program din astă-seară relevăm: „Vînătoarele lui Rooswelt", fostul preşedinte al Statelor Unite, film de actualitate, după natură.

„Memoriile unei orfane" este titlul unei emoţionante drame; mai apoi e serie de frumoase comedii; Lehman are o capcană" mobila agăţătoare, etc. precum şi alte numeroase piese sportive, umoristice, instructive, în plin aer etc. etc.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ Mîine la oarele 4 p. m. sunt conconvocaţi în adunare generale toţi membrii societăţei comerciantilor Romîni cu sediul Piaţa Unirei, pentru a proceda la alegerea noului consiliu de administraţie pe timp de un an.

DIVERSE

— Numiţii I. Ionescu din str. Albineţi şi C. Ropală din str. Prapastiei s'au plîns poliţiei că, aseară pe cînd se reîntorceau acasă de la lucru, au fost întîmpinaţi pe strada Brănduşa de un număr de 10 indivizi în frunte cu Gh. Pomîrleanu, care fără nici un motiv, i-au atacat, spărgîndu-le capul şi făcîndu-le mai multe leziuni pe corp.

Numiţii au tost duşi la spitalul Paşcanu unde au fost pansaţi.

— Gheorghe Păslariu, administratorul moşiei Cucuteni care se află în gazdă la nişte rude ale sale din str. Zugravilor, a încetat din viaţă.

Numitul suferea de mai mult timp de o boală de inimă.

— Un incendiu a declarat aseară la stolerul Moise Leibovici din strada Nicolina 42, care s'a stins de pompieri.

Cereţi pretutindeni şi intrebuinţaţi ca
APA DE MASA HIGIENICA
— NUMAI —
Apele Mineralizate SINTEZA
— *Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar* —
PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**
Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva. Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „**SINTEZA**" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —
— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —
— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —
Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei
Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ *Direcțiunea statului major general al armatei, a cerut d-lui prof. dr. Drag. Hurmuzescu, să-i comunice cît ar costa instalarea mai multor stațiuni de telegrafie fără fir, în diferite părți ale țărei, stațiuni care vor sluji la transmiterea știrilor în vederea apărărei țărei.*

E vorba ca, în cazul cînd s'ar înființa aceste stațiuni cu direcția părței științifice să fie însărcinat d. prof. dr. Hurmuzescu, care, în această materie, are deja o reputație bine stabilită în lumea științifică europeană. Direcția practică urmînd a o avea un militar.

❑ D. general Crăiniceanu, ministru de răsboiu, a supus eri M. S. Regelui planul manevrelor regale, care vor avea loc la toamnă, precum și mai multe decrete de înaintare în armată.

❑ Pînă în prezent nici o știre n'a sosit la comandamentul corpului IV de armată, dacă concentrările oamenilor de rezervă din contigentele 1903 și 1905 ce urmau să se facă în primile zile ale lunei August, în vederea manevrelor parțiale, să se mai facă sau nu.

❑ D. dr. Alex. Spiru, actual medic al spitalului circ. Fălciu, a fost numit medic primar al județului Gorj, în locul d-lui dr. C. Vasilescu, care trece la circ. Fălciu.

D-nii d-ri N. Lapteș și I. Bordea, au fost numiți definitiv, cel dintăi medic primar al județului Fălciu și celalt al județului Vaslui.

❑ Doi mocani de la munte, părăsindu-și turmele, au donat un număr de 400 oi Mănăstirei Neamț, cerînd încuviințarea de a se stabili în M-re, pentru a trăi restul vieței în liniște și rugăciuni.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a încuviințat primirea lor, pentru a face ucenicia, până ce va îmbrăca rasa monahală.

❑ **De la camera de meserii.**— Camera de meserii a respins cererea corporației metalurgice, de a numi pe d. C. Grigoriu ca controlor pe lîngă acea corporație, pe motiv că numitul fiind meseriaș, conform legii nu poate ocupa asemenea funcțiune.

— D-nii I. Costăchescu și C. Grădinaru, au fost numiți membri în comitetul corporației „Progresul", în locul d-lor Gh. Prisacaru și Gh. Mantea.

— In ziua de 18 Iulie se va efectua alegerea membrilor comitetului corporației confecțiilor din localitate.

— Corporația Constructorilor a cerut camerei de meserii, escluderea d-lui C. Lapteș, din comitetul corporației constructorilor, pentru abuzuri.

❑ Ședința camerei de comerț, ce urma să aibă loc azi dimineață, s'a amînat din cauza neîntrunirii numărului reglementar de membri, pe Duminică.

❑ D. maior Chirculescu, licențiați în drept, a fost numit comandant al batalionului din Tg. Neamț.

❑ D. Ion Crețu, avocat din Tg. Neamț, a luat inițiativa de a înființa în suburbia Humulești, o școală de adulți și un cor sătesc.

❑ Astă-zi au sosit la Liceul Național certificatele elevilor preparați în particular, care au trecut examenul în Iunie.

❑ Dacă se întîmplă atîtea furturi în oraș, și mai ales în centru, nu e de mirare, cînd în cele mai multe părți, paza a fost suprimată, iar avutul cetățenilor, mai ales acum cînd lumea e plecată la băi, lasat în voia întîmplări.

In strada Lozonschi, in dreptul Seminarului, unde e întretăierea a patru drumuri, unde sunt cîrciumi, baia etc., noaptea nu se mai face pază. Sergentul care era postat în acest punct, a fost permutat în altă parte, iar cartierul acesta a fost lasat în paza sergentului din punctul Ștefan cel Mare. Cine a luat această inteligentă măsură, nu știm; dar ceia ce se știe, e că hoții au și început să opereze în acest cartier.

Așa, alaltă-eri seară pe la orele 11 doui indivizi, s'au dus în cîrciuma din colțul străzei Lozonschi, vis-à-vis de Seminar, și au început să ceară informațiuni dacă d. N. Pogonat, care locuește în acea stradă, e plecat sau nu la băi, dacă e în oraș, la cîte ore are obiceiu să se întoarcă acasă etc. Cei doui indivizi au eșit apoi din crîșmă, au intrat nesuprați de nimeni în ogradă, iar apoi au rîdicat scările la casele d-lui Pogonat și aveau probabil, intenția să intre înăuntru. Cîrciumăreasa de vis-à-vis care pricepu intenția indivizilor, îi urmări și cînd văzu că indivizii vor să se introducă în locuința d-lui Pogonat, a dat alarma, iar indivizii au dispărut.

Credem că se va reveni asupra măsurei ce s'a luat și se va dispune ca și pînă acum, să se facă pază de către un sergent, într'un cartier așa de frecquentat.

❑ Eri, delegațiunea județiană a verificat și aprobat compturile generale ale comunei Tg.-Frumos.

Astă-zi delegațiunea va verifica compturile altor șapte comuni.

❑ Membrii consiliului comunal vor fi convocați în cursul săptămînei viitoare în ședință ordinară.

❑ D. Căpitan Iulius Checais, comandantul batalionului 13 de rezervă Ștefan cel Mare, în locul căruia va fi numit d. maior V. Fărcășanu, va trece la front.

❑ Un număr de 18 învățători din Bucovina, sub conducerea d-lui Dim. Teleagă, inspector școlar, au sosit eri prin Iițcani, ducîndu-se la Constanța, unde au fost astă-zi spre a lua parte la congresul general al învățătorilor și la excursia de la Constantinopol.

❑ D. prof. V. Butureanu a plecat și anul acesta la Broșteni, județul Suceava, pentru a continua cu studiile sale, asupra terenurilor magnesiene.

❑ **O anchetă.**—Preutul Savastru din Borăști, Vaslui, fiind în rele raporturi cu învățătorul Vasilachi din Borăști a făcut raport la protoerie că i s'ar fi călcat biserica de d. învățător întovărășit de alți săteni; Protoereul cercetînd a găsit că preutul Sevastru își ținea biserica descuiată, cărțile le lăsa în strana arhierească să le mănînce șoarecii, și că între tovarășii d-lui învățător Vasilachi, fiind și d. Ghibănescu, d-sa a copiat din cărțile vechi de ritual notițele, cari au și fost publicate în ziarul *Opinia*.

De altfel s'au adus la cunoștința protoeriei de Vaslui mai multe vini ale preutului din Borăști, care prea mult umblă prin *Ipătele* să nu-l doară *spatele*.

❑ **Sborul de eri.**—Eri, la orele 7, a avut loc la hipodromul de la abator, al doilea sbor al pilotului Osmont, cu biplanul „Farman".

Și de astă-dată, lumea n'a asistat în număr așa de mare, cum ar fi trebuit.

Pilotul Osmont a executat, de astădată un admirabil sbor, și ca distanță și ca înălțime.

Osmont, cu abilitatea-i cunoscută, se urcă în aparatul său la orele 7 și 5 minute și din dreptul tribunelor se urcă încet, încet, înălțindu-se din ce în ce și luînd drumul cu minunatul aparat, spre dealul Holbocei. La un moment dat, cînd lumea, deprinsă ca la sborul de Duminecă trecută, aștepta ca Osmont să se reîntoarcă, observă că el își continua drumul, depărtîndu-se și în aeelaș timp înălțindu-se din ce în ce. Aparatul luase o viteză destul de mare, așa că în scurt timp, aparatul abia mai putea fi văzut, căci ajunsese departe, probabil în dreptul Cristeștilor. In vitez care o avea, Osmont se depărtase cu totul, în cît lumea era neliniștită. La un moment dat, ca o pasere mare, se zărea din spre Cristești, aparatul ocolind dealurile Țuțorei și venind în direcția de unde plecase.

In loc însă, de a reveni la punctul de plecare și a se scobori pe pistă, Osmont călătorea cu aparatul său, departe de tot făcînd un ocol așa de mare, că, la reîntoarcere, el ajunsese deasupra Tatarașilor, în dreptul Cimitirului și probabil printr'o direcție greșită, aparatul ajunsese deasupra abatorului, depărtîndu-se spre Bucium. Osmont avea de gînd, din acest mare înconjur ce'l făcuse timp de 15 minute în aer, să se reîntoarcă în pistă prin partea dinspre dealul Holbocei. A survenit însă un mic defect la motor și Osmont a fost nevoit să se scoboare în cîmp, alături de linia ferată a Unghenilor, fără a i se întîmpla vre un accident.

Sborul a fost însă minunat; Osmont a parcurs, în timp de aproape 15 minute, mai bine de 28 km., la înălțimi variate, între 120—170 m.

❑ Astă-zi venise, spre judecare, înaintea tribunalului de vacanță, procesul privitor pe fostul avocat C. Stoica, acuzat de furt, falșuri în acte publice, excrocherii și abuz de încredere.

Acuzatul a lipsit, prezentînd un certificat medical că e bolnav. Procesul s'a amînat pentru ziua de 4 August.

❑ **Examenele de admitere la șc. normale.**—La 25 Augnst se vor începe examenele de admitere în școalele normale de învățători.

Candidații admiși să concureze vor fi supuși la următoarele probe: Pentru cl. I-a.—Probe scrise: Din limba romînă și o pagină dictată, în care să se aprecieze ortografia, punctuația și caligrafia. Bucata de dictat, se va alege dintr'o carte de citire de curs primar.

Din aritmetică: un exercițiu ușor, cu numere întregi sau zecimale.

Probe orale: Intrebări asupra limbei romîne, citire cu voce tare și analiză, exercații și probleme ușoare de aritmetică și geometrie, istoria și geografia țărei.

Intrebările se vor face după programa analitică a școalei primare.

Pentru clasa II-a:

Probe scrise din limba romînă și matematici după programa analitică a clasei I-a a școalelor normale, precum și probe orale de limba romînă, matematică, istorie și geografie după aceiaș programă.

Pentru cl. III a.—Probe scrise: *a*) Din limba romînă o compoziție ușoară, descripțiune, narațiune, scrisoare, etc.

b) Din aritmetică: o problemă de greutatea celor ce se dau în clasa III seminarială, cum și o chestiune de teorie după programa aceleiaș clase.

c) Din caligrafie o pagină de dictando și alta de caligrafie propriu zisă.

Probe orale: Examen de limba romînă, matematici, istorie și geografie, după programa analitică a cl. III seminarială.

Solvenții normaliști candidați pentru clasa III vor fi examinați din aceleași materii după programa analitică a cl. II-a a șc. normale.

❑ O nouă reconstituire din epoca glorioasă a marelui Imparat Napoleon I, ne-o dă cinematograful Pathé-Frères din grădina Bragadiru, în noul său program de astă seară Mercuri 14 Iulie. Artistul Charley, de la teatrul Odeon din Paris, de o asemănare fenomenală cu titanul de la Austerlitz, ne redă un epizod din 1812, din timpul nenorocitei expediții din Rusia. Reconstituirea aceasta cu totul nouă, se desfășoară pentru întăia oară pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru și întrece totul ce s'a arătat pînă acum, din epoca napoleoniană.

Programul nou de astă-seară cuprinde și piesa teatrală „Fantoma" după celebra scriere a autorului rus Nicolai Gogol, apoi: Plimbări prin Roma, scene și vederi după natură, — Nick Vinter, un nou Sherlok Holmes, travestit ca domnișoară, comedie, — Insule vulcanice din sudul Italiei, vederi după natură. — Apare de asemenea Max Linder, într'o nouă comedie compusă și jucată de d-sa însuși.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 14 Iulie

Mișcare în armată

Bucureşti.—Noua mișcare în armată va apărea probabil poimîine.

Noua mișcare cuprinde și avansări.

Escursie

Bucureşti.—D. Al. Constantinescu ministrul de domenii, a trecut azi, cu mai mulți preuți, în trei automobile, în escursie în Transilvania.

Un accident mortal

Giurgiu.—Un grav accident s'a întîmplat pe șoseua Grevedia Golășei.

Avocatul Gheorghe Dumitrescu, împreună cu magistratul stagiar Dobrescu și cu grefierul său, mergeau cu o gabrioletă la Golășei. Pe cînd scoborau valea din apropiere de Golășei, caii au luat vînt.

Cei trei speriați, au început să sară din gabrioletă. A sărit întăi magistratul Dobrescu, care s'a ales cu mai multe leziuni, apoi grefierul său, care de asemeni s'a rănit. Cel de al treilea a sărit avocatul Dumitrescu, care însă s'a lovit în săritură, cu capul de gabrioletă, rămînînd în nesimțire.

Transportat la spitalul din Vadu-lat, numitul avocat a încetat din viață.

Congresul învătătorilor

Constanța. — Astă-zi s'a deschis congresul general al învățătorilor.

Dimineață au sosit congresiștii din toate părțile țării și li s'au făcut o frumoasă primire la gară.

După amiazi, de la orele 3 s'au început discuțiunile asupra următoarelor chestii: Orarii, divizii, cărțile de studii.

Mîine dimineață se va începe discuția asupra cursurilor de adulți.

Manifestații sîngeroase

Lecce (Apulia).—La San Pietro Vernotieo, au avut loc manifestații, provocate de motive locale. Carabinierii intervenind, au fost primiți cu pietre și focuri de revolver. Cițiva carabineri au fost răniți; ei au tras atunci patru salve în aer și fiindcă mulțimea se îndîrjise, a tras încă patru salve cu gloanțe. Au fost doi uciși și cinci răniți.

Sinuciderea unui comerciant

Cristianstad.—Pentru că a comis fraude de mai multe sute de mii de coroane, comerciantul Ascelin a fost arestat. După ce a încercat în zadar să fugă, s'a sinucis.

HOLERA

Petersburg.—Au fost în ultimile 24 de ore, 58 cazuri de holeră și 16 decese. Numărul total al bolnavilor este acum de 280.

Cazuri de insolație

New-York.—In numeroase regiuni ale Statelor Unite, bîntue călduri extra-ordinare. Eri s'au constatat 12 cazuri de insolație aci, 6 la Pitsburg, 4 la Filadelfia, 2 la Boston și 2 la Baltimora.

Castel distrus de incendiu

Londra. — Castelul istoric „Menlough" a fost distrus de un incendiu. Proprietarul castelului a pierit în flacări și două servitoare au fost rînite de moarte.

Ploi torențiale

Buda-Pesta.—Ploi torențiale au pricinuit devastări în comitatul Szolnok.

După evoluările făcute pînă acuma ar fi 25 victime.

Fecunditate

Buda-Pesta.—In comuna Cabay lîngă Neutra, soția unui funcționar municipal, a dat naștere la 4 băeți, toți sănătoși.

Convenția cu România

Buda-Pesta. — In camera ungară s'a început astă-zi discuția asupra convenției comerciale cu Romînia.

Călătoria d-lui Brătianu

Bucureşti. — O telegramă din Patraromnic (Galiția), anunță că d-na și d. I. Brătianu au sosit acolo cu automobilul.

Presa turcă contra presei bulgare

Constantinopol. — Presa turcă își exprimă indignarea cu privire la campania dusă de presa bulgară, cu ocaziunea dezarmărei populațiunei din Macedonia și protestează mai ales contra amestecului ei în chestiuni interne turcești.

Tratat de comerț

Constantinopol. — Memoriul remis guvernului bulgar, cu privire la tratatul de comerț, ce este a se încheia, conține cererile Turciei mai ales cu privire la acele produse turcești, pentru care s'a cerut tratamentul națiunii celei mai favorizate.

Cercurile competinte declară că dorințele Turciei nefiind exagerate, încheierea tratatului nu va întîmpina mari dificultăți.

Soldați răzvrătiți

Salonic.—O răzvrătire a isbucnit printre soldații condamnați să lucreze drumurile lîngă Strumnița. Un detașament al gărzei a intervenit; 4 răzvrătiți au fost uciși, 8 grav răniți, iar 8 instigatori au fost arestați.

Un mare incendiu

Marsilia.—Un puternic incendiu a distrus un hangar al Camerei de comerț. Pagubile sunt de mai multe milioane.

Dr. H. BLUMENFELD
medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —
s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la
KARLSBAD
— Markt 3 Mohren —
orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —
Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.
Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.
De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70 Litru
Vin roș „ „	0.70 Litru
Vin alb vechiu	1.00 „
Vin roș „	1.00 „

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

O frumoasa fotografie
puteți căpăta numai la
Fotografia artistică WEISS
IAȘI—PIAȚA UNIREI
GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

De vinzare **O locomobilă** de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare
A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

Doctor Alex. Rudescu
vechiu medic șef de Spital
— MAMOȘ —
Specialist în boale de faceri, femei și copii
Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.
Str. Mitropoliei 12
(lîngă Baia Comunală)

I. ȘEPTELICI
AVOCAT
Iași.—Str. Lozonschi No. 3

La farmacia D. Herzenberg
este loc liber pentru un practicant.

Profesor special
de
Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.
V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Nu se poate face sezonul acesta nici o concurență tuturor mărfurilor și noutăților aduse de magazinul
„LA VULTUR"
Prețurile fiind la toate articolele mai reduse de cît ori unde.
Mare și bogat asortiment de Bluze elegante, ultimile modele din străinătate. Voilette, Tuluri, Laize și garnituri pentru Rochii la toate culorile moderne. Mănuși ajurate lungi și scurte, Colerete și Rijuri cu perle colorate foarte moderne etc.
Mare ocazie! Am pus în vînzare un colosal stok de Bluze gata de linon, aduse din străinătate toate mărimile cu preț nemai auzit, Lei 3 bucata.

Important pentru Agricultori
O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.
A se adresa la Atelierul Mecanic.
Gross Kaisermann
— Strada Moțoc Iași —

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iași. *Str. de Sus No. 34*

Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.
Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Doctor GRIGORE BRAUER
medic romîn la KARLSBAD
Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse
Telephon 701

Avis d-lor Ingineri, Astronomi
Inginerul **Ioseph V. Swiecinski** din Iași, Reprezentantul **Casei Kern & Co.** din Aarau, Swizera. Fabrica cea mai renumită pentru Instrumente Astronomice, Geodegice și Topografice, face cunoscut interesaților, că în vederea de a facilita cumpărarea de asemenea instrumente, cît și pentru a dovedi superioritatea fabricațiunei acestei Case în toate privințele a înființat un depozit permanent în Iași, în Magasinul **„România Muzicală"** *str. Lăpușneanu 24 al d-lor Finkelstain*, unde se pot vedea instrumentele ca:
Theodolite, Tachimetre, Autoreductoare Sanguet Kern, Instrumente pentru **Nivelare** de ori-ce Typ, **Alidade Tachimetrice etc.** Sistemele cele mai noi de la 1910, — precum și ori-ce instrumente pentru **Arhitecți** și **Forestieri.**
Se atrage deosebita atențiune d-lor Ingineri, că toate instrumentele acestei Casse sunt prevăzute cu **optica Carl Zeis, Jenna,** fabrica cea mai renumită din lume pentru Obiective.
Prospecte franceze și germane la cerere.
Depozit permanent la
„Romînia Muzicală.—Iași„

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC I APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special co tra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

4650 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat la toate celelalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o usurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subscemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m de haut. La mètre 0f30c.

Baym GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

PONDOIR DÉPOSÉ Prix..... 6fr.50 **R. GARIEL** 2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE A Cadres mobiles Prix: 20f Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente *în VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1884 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,800

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 40|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 55—Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus de vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştiga în caz fericit cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua şi Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner Iasi Strada Primariei No. 17 — Instalatiune cu motoare electrice executată de d. Johan Kruszewski Lăcătus şi Electromotor Iasi Str. Dacia No. 17

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.— No 1063 Vineri 16 Iulie 1910

Întrunirea de la Huși

M'am întors mulțumit în suflet de rostul întrunirei de la Huși; și mulțumirea îmi era cu atît mai adîncă, cu cît era pentru orașul meu cea întâiu manifestare politică făcută pe nume de partid, și la această manifestare contribuisem eu unul în foarte largă măsură.

Județul Fălciu și orașul Huși, dacă nu sînt pentru Romînia un fel de Kerson al Rusiei, dar ceva ca a 5 a roată la căruță. Județ sărac în oameni politici, sărac în alegători. Toată viața politică se învîrtește în jurul a 950 alegători din 96000 locuitori cîți are, adică cam unul la suta de locuitori. Din aceștia 395 sînt urbanii, dar de așa natură că mahalagii—un fel de țarani urbani—predomină, 355 rurali direcți la al treilea și restul alegătorii la colegiul I, din care și aceștia mai mult de 80 sînt tot rurali, răzeși mai chiaburi.

Nu greșesc, cînd zic, că prin întocmirea sa elementul politic la Huși e mai mult rural get-beget sau aproape rural prin ocupațiune. Puținii slujbași și profesiuni liberale sînt *rari nantes in gurgite vasto* lar pe deasupra avem cîți-va proprietari mari, nu de viță veche, ci rîdicați din vichilii vechilor boeri, din cămătarii tîrgurilor sau din răzeșii mai zgîriebrînză.

In această masă îngustă și supțire politică, unde trebue să te învârți tu om de partid, care vrei și ții să îngghebi un partid, te lovești la fie-care pas de legăturile de înrudire, peste care nu poți trece, fie la tîrg, fie la țară. Urmarea fatală a acestei înemuriri politice fu că nicăiri ca la Huși n'au ajuns să fie în valoare *bidiile*. La o masă mică familiară, unde frații și cumnații, ginerii și socrii, părinții și ficiorii, cuscrii și cumătrii se văd zilnic, acolo se frămîntă politica zilei, se coase și se descoase relațiunile politice, se cultivă simpatiile și antipatiile; și din acea atmosferă din vin și boare se urzesc toate planurile, toate culisele, toate intrigile, în toiul intimității culinare

Și s'a mers așa de departe cu această politică de masă, că chiar copiii în jocurile lor au mers pînă a sudui de mamă și de lege pe unul din ai lor, cînd în joc a trebuit să reprezinte pe subsemnatul ca democrat și la plînsul inocent al copilului a trebuit ca institutorul clasei să intervie ogoind apucăturile.

De la masa cu mîncăruri calde și reci, cu vinuri albe și roșii se țese politica de neamotenie, nu de idei; de interese personale, nu de interese generale. Și cercul fiind îngust, nicăieri ca la Huși nu s'au desvoltat personalitățile politice.

La liberali nu e un partid cu 10 partizani fruntași, ci 5 tabere cu clientela lor; La junimiști nu e un partid cu 10 partizani fruntași, ci 3—4 tabere după familiile lor. Ei bine de această boală partidul conservator-democrat a fost scutit și chiar de la formarea lui, la Huși a fost pus pe picioarele democrației.

Intâiu a fost norocul, ca în capul nostru să avem pe un bătrîn respectabil, mare proprietar, fără familie, cu dor de săteni, și cu un cult neșărmurit față de șef. In numele acestui fruntaș — e d. Th. Cerquez — noi pionerii ideii democrate am început lupta; și în doi ani de-arîndul am luat județul în lung și în lat, în lat și în lung și apoi și în curmezișș și din sat în sat, din casă în casă, cînd cu jandarmul d-lui Lupu la spete, cînd alăturea cu mine în casă am cercetat totul, am văzut totul, am cules toate sentimentele, toate adesiunile. O pătrime din totalul alegătorilor au venit la noi, și au venit, pentru că și în Fălciu a răzbătut întâiu numele și fala șefului nostru, d. Take Ionescu; au mai venit pentru încrederea ce au arătat'o în opera noastră toți alegătorii și mari și mici, și mai ales mici și mari.

Și am îndemnat la luptă pe toți; în fața urnei toți sunt egali; și cuvîntul ne-a fost ascultat cu acea credință, care s'a făcut dovadă la marea noastră întrunire. Răzeșii noștri, învățătorii noștri, meseriașii supt ochii vigilenți ai administrației au venit la gară, au venit la întrunire, au luat loc la banchet, au vorbit, au tuastat, au înalțat gîndul și inima șefului, căci era, se vedea o lume absolut nouă luînd parte la viață politică. Picior de familie nu era; dar în locul acestui gol, era acea inimă caldă a județului întreg lipsit de coteria familiilor exploatatoare.

Și era înălțătoare întrunirea pentru ai noștri; era prima pîrtie ce se brazda în noianul omăt lui de iarnă, ce înghiață avîntul, acopere cărarea, ce duce spre mîntuire.

Și au eșit din pămînt oratori calzi, entuziaști, sinceritate, devotament, încredere! Orator — preutul, orator—învățătorul, orator — avocatul; orator—tînărul ca și bătrînul, începătorul ca și încercatul!

Și au rămas trăsniți adversarii. Cu toată sfidarea omului nerușinat, ce s'a postat în fața sălei de întrunire, și a anarhistului care a căutat să asmuțe prin bețivi întrunirea, arătați-mi județ, unde chiar primarul cu bilet luat gata să vină la întrunire, a fost smotrit de suprefectul său să se întoarcă în sat și el sărmanul din dosul șurei de la gară se uita cu jind rîvnind la libertatea consătenilor săi, că nu poate să vină să manifesteze pe față; oficialitatea înădușia în el expansiunea sufletului său.

Iar ca urmare a acestui suflet viu, ce a știut să răscolească democrația la Fălciu, a fost că șeful nostru, d. Alex. Badareu întrecîndu se pe sine și-a adus aminte, că tot mai e ceva sănătos în țara asta: e *răzeșul* și nicăirea n'a vorbit mai cu rost și mai adînc ca la Fălciu, idealizînd răzeșul în primineala vieții noastre politice.

Frumoasă țară, frumos popor; și cînd în coate dese stăteau șir la masă răzeșii noștri îmbărbătîndu-se unul de altul, eu care ca și albina alergătoare culesesem din floare în floare, în toate satele acest suflu al democrației de la cea mai sănătoasă clasă socială—răzeșul, de la sarea satelor—preuții, de la ochii satelor—învățătorii, nu se putea să nu fiu pe deplin mulțumit că la întrunirea politică de la Huși, am izbutit să îndrumez lupta politică pe calea largă a ideii de partid, înmormîntînd lupta politică pe baze de familii și *bidii*

Soldații ne-au fost ca niște șoimani, iar șeful, adevărat... *răzeș* din Bădărăii de la Fălciu.

Gh. Ghibănescu

UN medic la 155 bolnavi

Prin închiderea spitalului central pe timp de cinci luni, Iașul a rămas cu un singur spital, situat la o extremitate a orașului: spitalul sf. Treime zis și Pașcanu.

In acel spital sunt 55 bolnavi și se dau consultații zilnice, în ambulatoriu la 100 bolnavi.

Serviciul acesta extra-ordinar îl face *un singur medic.* **medic secundar, de care-ce atît medicul primar al spitalului, d. dr. Fossa cît și medicul secundar, d. dr. Bălăceanu, au plecat în concediu, fără să fi obținut concedii.**

Lăsăm să urmeze corespondența ce-o primim în această privință:

D. Medic primar al Spitalului „Sf. Treime" din Tătărași, împreună cu d. Medic secundar, au plecat în concediu, fără să lese nici unul nici altul locțiitori.

Spitalul acesta e singurul acuma în Iași (afară de cel israelit), unde se face primirea și consultațiunile bolnavilor din oraș, de la țară, din Basarabia și de la căile ferate.—Cum s'a putut dar să plece d nii medici ai acestui spital **fără să ceară chiar,** *concediu?*

Iată explicația:

Fiind că prin închiderea Spitalului Central, s'a îngreuiat serviciul medical al Spitalului „Sf. Treime" (Pașcanu), toți d nii medici secundari au fost obligați de Onor. Epitropie să facă cu rîndul,—cîte 24 zile fie care, — la numitul spital spre **a da ajutor** *d lor medici de acolo.*

D. medic secundar al spitalului „Pașcanu" și-a zis atunci:

„Toți medicii secundari ai Spitalului „Sf. Spiridon" fac cu rîndul,—atunci fac și eu 24 zile din 150, cît stau închise secțiile de la spitalul central, de ce **adecă alții să se primble și eu să muncesc.**

Zis și făcut,—astăzi în 14 Iulie D-sa a plecat la Marienbad.

Cît privește raționamentul d-lui medic primar,—e și mai scurt: „toți medicii primari ai spitalului sf. Spiridon sunt în concediu,—plec și eu". Și s'a dus.

Dar cine va căuta pe cei 55 bolnavi din Spital și va da consultații la aproape 100 bolnavi pe zi,—apoi se înțelege că asta rămîne să o facă. rînd pe rînd, medicii secundari, cari sunt obligați, să dee ajutor...

In prezent întreoga sujbă o face un singur medic, după 24 zile altul (tot unul singur) și așa mai departe, pe rînd ca la moară.

Un singur medic va trebui dar, să caute 55 bolnavi și să dee consultații la aproape 100 suferinzi.

In schimb dînsul va profita de concediu de 126 zile cînd va putea să nu facă nimica, dar vorba e, dacă bolnavii pot profita ceva?

Al. Badareu și activitatea extra-bisericească

D. Al. Badareu iubitul șef al partidului conser.-dem. din localitate, în discursul său de la întrunirea din Huși, în ziua de 11 Iulie c., vorbind de actualul guvern și de halul în care a ajuns partidul liberal, a spus că „tuturor organelor de Stat li s'a dat o activitate pureclită extra, care de fapt este o activitate socială politică tendențioasă.

Așa avem activitate extra-școlară, extra medicală, extra bisericească, extra judecătorească, toate inspirate de la o activitate extra administrativă, dar absolut pătimașă și sectară",—adică înjghebată numai în folosul partidului liberal, nu și al țărei.

Avem dar și o *activitate extra bisericească*, impusă preoților de către autoritatea lumească, și prin care se urmăresc mai mult scopuri meschine, politice de partid. Iar pe de altă parte — ce-i mai trist—este că și autoritatea superioară bisericească—*mai ales acea locală de aici* — se pretează la o ast-fel de comedie politico bisericească.

Iată cum se văicărează — preoțimea prin un ziar bisericesc *„Tribuna"* din Botoșani — de o ast-fel de activitate impusă lor.

„Zilnic preoțimea este invadată cu fel de fel de ordine cari glăsuesc... nu pentru rîdicarea bisericei, păstrarea credinții, mîntuirea sufletelor, ci pentru interesele materiale, economice și sociale, înlăturînd cu totul idealul creștin și înlocuindu-l cu un materialism brut și primitiv... crezînd că prin aceasta fac fericirea țărei romînești".

Dar rezultatul nu poate să fie de cît—cum zice acea preoțime—prăbușirea bisericei cu răsunet; căci se dă mai mult interes părții materiale de cît celei morale, corpului de cît sufletului. Se pune mai mult interes pe cojocul și ițarii țeranului, pe cultivarea cepei, usturoiului, creșterea porcilor, îmbrăcămintea femeilor, măturatul caselor, curățitul curților etc., de cît pe cultivarea, curățirea și mîntuirea sufletului.

„Creștinul, în loc, de a găsi la biserică învățături recreatoare și mîntuitoare pentru suflet, nu aude de cît lucruri străine. Impresia ce face unui bun creștin, în ziua de azi, bisericele noastre, este întocmai ca acea a unei colibe, în care mai mulți zarzavagii se sfătuesc cum să-și răsădească ceapa, prejul usturoiul etc.

„Și apoi se întreabă preoții: Oare aceasta-i rostul nostru?! Pentru aceasta ni s'a dat darul de sus?! Pentru aceasta ne lăudăm că suntem mai presus de ceilalți muritori?! Pentru aceasta cetim veșnic în Sf. Evanghelie: „Nu vă îngrijiți de ce veți minca sau ce veți bea, etc"?! și: „Omul trăește nu numai cu pîne, ci și cu cuvîntul lui Dumnezeu"!

«Lucrurile ce ni se cer să predicăm și facem nu sunt duhovnicești, ci numai materiale. In loc de a apărea preotul ca un om trimes de sus, pentru ca sufletele încredințate lui spre păstorie să a jungă la viața veșnică, el este făcut, este transformat în *bulgar* care știe să cultive mai bine praj, etc. în negustor de cereale, care știe a le alege și a le vinde mai cu preț, în cămătar ordinar la bănci, în sfrșit tot ce vei vroi 'l găsești, numai preot adevărat nici odată".

Iată halul spre care să îndrumează preoțimea noastră, crezîndu-se că prin aceasta se face o operă sănătoasă, morală națională.

Nu tăgăduește nimeni, nici preoții, că trebue îndreptată starea materială a țăranului; dar astăzi, în veacul specializărei și al diviziunei muncii — sunt o mulțime de alte organe special destinate pentru acest scop.

Funcționarii administrativi, inspectorii comunali, agricoli, sanitari, Primarul, notarul, jandarmul, Invățătorul chiar sunt obligați în special și de drept, deci cei mai indicați de a se ocupa cu partea materială și trupească a țăranului

Lăsați dar pe preot în pace, nu l mai amesticați și pe el în cloaca aceasta materială, pămîntească și politică. Lăsați-i lui—și-i prea de ajuns—îngrijirea numai de partea sufletească și morală a țăranului. Dați și pentru sufletul țăranului pe cineva, de care să se ocupe în special; căci omul nu trăește numai pentru viața aceasta pămîntească, numai pentru mîncare „nu trăește ca să mănînce, ci mănîncă ca să trăească".

Nu obligați pe preot a se amestica și intra în toate *zarzavaturile și gunoile de prin curțile omenești.* Lăsați l să plutească într'o atmosferă mai curată, ideală, spirituală, căci și *suflet* au oamenii, nu numai *corp.*

Numai atîta lucru—în această privință—cereți preotului, a nu se amestica în toate amănuntele părții materiale, ci numai ca—în predicele sale religioase și în cuvîntările sale ocazionale, bună oară de la cercurile culturale—să atingă în treacăt și astfel de chestii materiale, trupești, povățuind și îndemnînd pe săteni a asculta de învățăturile și sfaturile ce li se dau de către conducătorii lor trupești în această privință și a nu se resvrăti contra lor; căci — după vorba Scripturei—„autoritățile sunt de la Dumnezeu orînduite pentru binele lor".

Ezechil.

OAMENI ȘI LUCRURI

ACEI CE NU-L VĂD

Epoca dintre 10 și 15 Iulie este — în Slănicul Moldovei — ceea ce se chiamă toiul sezonului. Ea corespunde epocei în care domnește și cele mai mari căldури în țeară și epocei în care și mai mulți amatori de locuri frumoase și odihnitoare își pot îngădui răgazul de a părăsi orașele. Și tocmai în acel period de timp frumoasa stațiune oferă un spectacol straniu, întru cîtva paradoxal: lipsa de loc!

Aci nu e vorba de o acuzare adusă unor anumite persoane sau unor anumite administrațiuni,—ci sistemului în general, lipsei de luare aminte a tuturor acelora cîți au fost chemați, de vre-o două decenii încoace, în fruntea așezămîntului, de care atîrnă și localitatea balneară. Căci aceste două din urmă decenii cuprind intervalul de timp în care s'a consacrat mai multă energie și inițiativă diverselor și numeroaselor îmbunătățiri ce s'au făcut treptat, treptat falnicei stațiuni climaterice și balneare, ridicînd-o la înălțimea de astă zi, cînd poate rivaliza cu ori-care mare stațiune străină.

Cine și poate închipui însă la vre-una din aceste din urmă situația paradoxală pe care ne o oferă localitatea moldovenească: lipsa, eterna lipsă de adăpost pentru un mare număr de vizitatori în cursul lunei Iulie?

E o senzație de sinceră părere de rău aceea, pe care ți-o dă priveliștea zilnică: să vezi trăsurile încărcate reîntorcîndu-se spre Tg.-Ocna, după ce au străbătut șoseaua încîntătoare între cele două șiruri de munți, după ce oamenii s'au încumetat a veni cine știe din ce parte a țării, în speranța de a găsi aci repaos și și sănătate.

Fără a mai vorbi de ceilalți, mult mai mulți la număr, cari n'au mai pornit încoace pentru că au avut prudența de a se informa dinainte, fie de la administrația băilor, fie de la cunoscuți și prieteni aflători în stațiune.

Paguba e incalculabilă din toate punctele de vedere, și contribuie a micșura neapus de mult însăși reputația—de deplin bine meritată a Slănicului moldovenesc, co'ț fer cît de liniștire și tămăduire, — dar colț rezervat numai celor puțini, prea puțini față cu sacrificiile făcute, față cu virtuțile salutare ale localității. Căci acele sute, mii, care rînd pe rînd, în decursul anilor n'au putut să vină, vor împrăștia la rîndul lor vestea lipsei de încăpere și vor face pe mulți alți să renunțe a mai face încercări de a veni încoace. Se poate afirma fără teamă de exagerare, că nici o altă stațiune nu numără atîția amatori cari... n'au putut să o vadă, ca stațiunea Slănicului Moldovei și nicăiri paguba nu e atît de mare, mai cu seamă pentru amatorii în chestiune.

E o problemă care se cuvine să fie deslegată. Și sacrificiile momentane vor fi răsplătite cu îmbelșugare.

Rodion

Dări de seamă

„Din trîmbițe de aur"

de ALEX. TH. STAMATIAD

Versurile d-lui Stamatiad sînt din puținile care în vremea din urmă au răsunat în mod mai deosebit, aducînd cu ele modulații nouă, nuanțări nouă, precum și un timbru armonios și ales: timbrul „trîmbițelor de aur". Deprinși multă vreme să ascultăm în arena literaturei noastre, mai ales note pornite din instrumente de alamă, melodia aceasta de acum, nobilă, distinsă, avînd ceva din sunetul sonor al aurului, ne încîntă auzul, ne farmecă.

E curios faptul că această culegere de versuri a făcut oare-care zgomot; e curios faptul pentru noi care sîntem deprinși să întîmpinăm cu surîsuri, orice inovație, care nu ne putem închipui artă de cît clădită pe temelii vechi și în mare parte ruinate. Nu e de mult de cînd într'o însemnată revistă romînească se vorbea cu oare-care compătimire de acei ce au căutat să introducă „un fior nou" în literatură, se lăsa să se înțeleagă cum că sforțările lor is zadarnice, odată ce simțirea lor n'are puncte comune cu simțirea celorlalți artiști; se mai vorbia cu o vădită mirare de acele exemplare de scriitori ce au însușiri de „audiție colorată, ce caută să străbată regiuni pînă astă zi pustii și necercetate, etc.; și mi-aduc aminte cu cîtă aprindere combătea aceste păreri, un tînăr reprezentant al noii școale literare, cu care mă întîlnisem din întîmplare.

— „Cum, spunea el, dacă din nenorocire — eu și zice din fericire — nu putem simți la fel cu d. Dragoslav de ex. sau cu orice alt zugrăvitor al locurilor și situațiilor obicinuite, ca să nu zic comune, dacă talentul nostru are însușiri ce nu-s la fel cu ale d-lui X sau Y, consacrați ca individualități deosebite, de aici rezultă că munca noastră e zadarnică, rezultă că trebue să înăduşim vocea inspirației, care isvorăște din noi, rezultă că trebue să ucidem simțirea care, așa cum e ea, voește să fie tradusă în vorbe? Sau dacă nu, lumea trebue să ne dezaprobe pentru că nu simțim la fel cu ea? Ni se spune că nimene nu ne înțelege. Lucrul acesta ne-ar fi pînă la un punct indiferent, însă afirmarea nu e exactă. Autorii, cîntăreți ai noilor orizonturi să nu despereze.

Totdeauna inovatorii au găsit un cerc cît de mic de apreciatori și dacă cei contemporani cu ei, nu i au înțeles pe deplin, viitorul pururea le-a încununat memoria cu cununi de lauri". In modul acesta, desigur cu mai multe argumente, poate și cu mai mare aprindere, ar putea discuta d. Stamatiad cînd i s'ar aduce învinuiri de felul acestora. Și învinuiri i s'au adus. Volumul d-sale dacă nu prezintă exagerări, posedă totuși note deosebite care se transformă în calități reale și puternice.

Dl. St. e un poet personal; sufletul său, cu toate pasiunile ce-l străbat va palpita în operele sale, cînd învesmîntat în haina corectă a versului clasic, cînd — avîntat — în forma plină de expansiune a versului liber. Ambele forme sînt deopotrivă stăpînite de autor. In versurile libere — deși pe alocurea se resimt cîte-va întorsături, cîteva reminiscențe din „Romanțele d-lui Minulescu — ne apare totuși cu o personalitate distinctă, cu o îndemînare caracteristică; în ele, de cele mai de multe ori, poetul purtat de inspirație, nu merge, ci planează.

In poeziile scrise în versuri clasice, care formează mai cu seamă partea întâi a volumului, ne amintește prin puterea de exprimare, prin factura versurilor, prin verbalismul său energic, pe unul din puternicii noștri poeți: pe Grigore Alexandrescu. De la acest scriitor înzestrat cu o simțire atît de bogată, rari au fost accentele care să răsune atît de sincer, atît de pline de viață, ca acele din volumul de față, mai ales accentele de indignare, de ură sau de răzbunare, nu se pot fără îndoială egala, în literatura noastră, de cît cu acele ale pomenitului poet. Cu toții cunoaștem sfîrșitul acela vehement, deși cam puțin artistic, al poeziei „Adio" scrisă la 1863 contra faimosului proconsul rus: „Pocit, faimos proconsul, model de tiranie" în care, după cuvintele: „Adio, lung adio și fără revedere" cu surprindere cetim blestemul: „Pămîntul să te'nghiță și dracul să te ia". Aceiași vehemență violentă, acelaș verbalism viril, deși mult mai demn și

mai artistic, îl vedem şi în poeziile erotice, dacă am putea să le numim astfel, ale d-lui Stamatiad. La sfîrşitul unei poeme, autorul strigă celei pe care odată a iubit o: „..ură îţi nutresc", iar în altă parte:

Te-ascuzi privirei mele dar simt că lupţi în umbră
Să-mi turburi visul vieţei cu cerul lui senin
Te simt că-mi stai în cale, că ura-ţi clocoteşte
Şi'n fie care clipă se schimbă în venin.
(Spre alte înălţimi)

O insistenţă mai largă asupra punctelor comune dintre talentele acestor poeţi, ar fi interesantă, însă nu ne-o permite spaţiul. Dacă sentimentele autorului îs puternice, dacă exprimarea e la înălţimea puterii lor, d. St. posedă încă rara însuşire de a analiza aceste sentimente ca un rafinat psicholog. Poeţi analişti au fost puţini la noi. Nu putem cita din trecut de cît pe d. Vlăhuţă, adevăratul reprezentant al acestui gen. Au mai fost şi alţii de sigur (cine nu-şi aminteşte de nesfîrşitele *Nopţi albe* şi *Zile negre* ale d-lui Th. M. Stoenescu de ex.) producerile lor însă nu pot fi luate ca model de poezie înaltă. Autorul *Trîmbiţelor de aur* în privinţa aceasta ne apare într'o lumină deosebită. Cu o resemnare puţin obicinuită îşi va analiza fie-care sentiment, fie-care pasiune, îşi va studia sufletul, nemicşorînd cu toate acestea avîntul inspiraţiei. De vorbă cu fosta iubită, va căuta să cumpănească fie-care vorbă a ei, va căuta să măsoare fie-care vorbă a sa- Glasul său de la început va fi blînd, evocator, va căuta să reînvie vremurile trecute ce au strecurat în jurul său clipe de fericire; va reveni însă la realitate, va vedea imposibilitatea unei reveniri şi va fi corect dar „tranşant":

Zadarnică ţi-e ura, zadarnică ţi e lupta
O! s'a schimbat copilul ce'n vremi l'ai cunoscut,
Nimic nu mă 'nspăimîntă, nimic nu mă rîneşte,
Regină-mi este Arta, tovarăşe şi scut.

In aceste versuri vedem clocotind desperarea celui ce n'a putut ajunge la idealul visat, adînca mîhnire pe care caută s'o ascundă şi care totuşi izvoreşte din fie-care vorbă, din fie care accent, precum şi o resemnare crudă, firească în faţa unei situaţii ce nu poate fi schimbată. Dacă e vorba să calificăm printr'un titlu cîntarea de predilecţie a acestui visător, după cum unul a fost numit „poet al naturei", altul „al ţărănimei" altul „al morţei" şi a. m. d. atunci autorul acestor versuri poate fi numit cu drept cuvînt poetul „iubirei moarte".

In adevăr parfumul versurilor sale, în care cîntă dragostea s'a stinsă, e parfumul florilor de pe morminte. Glasul său nici odată n'a cîntat fericirea lira sa n'a avut cînd să întoneze imnuri de adorare: coardele ei tremură sub degetele enervate ale acelui ce sufere, ele nu vor cînta ci vor plînge. Vor plînge moartea acelei iubiri ce se înfiripase surizînd într'o inimă tînără, vor plînge durerile unui suflet care n'a fost înţeles şi care atins în ce are mai sfînt cere răsbunare... şi e crudă răsbunarea poeţilor,

Acestea-s accentele d-lui St. din prima parte a volumului său. Trecînd la altă parte a personalităţei sale, vom da de versuri cu totul opuse— ca fond şi ca forma—celor de pînă acum. Aici vom întîlni discupţii romantice, evocări ale trecutului, pasteluri schiţate cu colorit de adevărat maistru. Printre colorile ce se aştern pentru a înfiripa un tablou, vom zări un surîs sau o lacrimă; va fi sufletul celui ce zugrăveşte care neîncetat ia parte la creaţiunile sale.

Unor bucăţi—simple schiţări fugitive ce la prima vedere ar părea că nu au o importanţă deosebită—printr'o singură trăsătură, printr'un singur vers strecurat la sfîrşit, autorul le schimbă complect întregul, dînd pietrei pe care o şlefueşte, luciri de mărgăritar. Aşa e poesia *Toamna* în care ultimul vers e atît de la locul lui şi totuşi atît de surprinzător prin saltul ce se face de la starea sufletească a poetului la priveliştea din natură—care totuşi prin melancolia ei e în directă legătură cu acel suflet—în cît îţi strecoară fiorii Artei adevărate, care cu drept cuvînt îi e scritorului „tovarăşe şi scut".

Uitarea se'ntinde
Profund te cuprinde...
...*Şi apele dorm*

Vom da apoi de o strălucită gamă de culori: *Palatul cu şapte coloane* în care ni se descrie un îngrozitor incendiu în putere nopţei. Să ne erte d. G. Orleanu dacă nu o vom considera— cum înclină d-sa să creadă în Sămănătorul—ca o simbolizare a răscoalelor ţăreneşti şi ne place a crede că nici autorului nu i-a trecut prin gînd aşa ceva

Visuri bolnave e iarăşi o bucată de semnalat. Transiţia de la vis la realitate însă, e puţin cam factice. Găsim versuri sublime:

Pe ceruri se înalţă ca nişte drapele de aur
Imense, sălbatice flăcări...

In poema *„Pe etajera neagră, pe etajera roză"* vom găsi un stălucit tablou romantic, cu tot fastul, cu toată lumina vremei trecute: cavaleri, castelane, parcuri. E una din paginile colorate ale cărţii. Credem de prisos a mai insista în parte asupra altor poesii. Cetitorul îşi va fi format părerea asupra versurilor sale... şi va şti să judece dacă trebue reprobat sau nu, un poet ce vine cu simţiri alese şi nouă, în mijlocul nostru.

In scurt, d. St are un sentiment puternic, deosebit, pe care ştiu să-l analizeze, să-l exprime cu ennrgie. Are talentul de evocare, colorit şi vioiciune. Versul său e corect şi muzical, el pare a avea şi calităţi dramatice. Cetind poemele sale ţi se pare că le asculţi dintr'un fotoliu, la teatru, în penumbra, becurilor stînse, ţi se pare că le auzi recitate la luminele rampei. De şi personalitatea autorului e de natură lirică, totuşi în poeme dramatice de Inspiraţie romantică credem că-i va reuşi să întrupeze momente alese.

In factura versurilor vedem adeseori o luptă, o mare sforţare; e lupta cu monotonia. In adevăr a înşira în ritmuri alexandrine pagini întregi, a-ţi descrie simţirea, a discuta anumite chestiuni de ordin sufletesc e un lucru prea greu pentru un poet. Mulţi au încercat şi mulţi au căzut în banal ori au devenit monotoni,

Autorul acestui volum are gustul, bunul simţ şi talentul cerut, pentru a nu luneca pe această pantă primejdioasă; totuşi oare care oscilări se simt.

Din cetirea cu atenţie a versurilor vom mai asista şi la altă luptă: autorul depune sforţări uriaşe ca ori ce artist, de a da o formă perfectă, eternă, inspiraţiei sale: e chinul creaţiunei. Totuşi ce departe e cristalisarea acelor sentimente, a acelei înalte inspiraţii, de focul ce arde în sufletul poetului. E atît de greu de a reda *întocmai* ceia ce simţi!

Cîte concepţii geniale ale artiştilor n'au dispărut, neîncăpîndu-le haina strîmtă a cuvîntului?! Cîte priviri de artişti inspiraţi nu s'au stîns aşteptînd momentul suprem în care să-şi poată eternisa simţirile lor în formă reală?! Cîte braţe n'au căzut sdrobite de desnădejde în faţa neputinţei de a da forme adevărate şi eterne unor sentimente şi gîndiri care în lumea lor apăreau sublime? S'a zis, poate cu oare care dreptate, că mulţi dintre geinalii artişti, sînt acei ce n'au produs nimic. In versurile D-lui St. după cum spuneam, se vede aceiaşi luptă şi sîntem siguri că sentimentele, gîndirile sale planau în nori în lumea inspiraţiei, aşternute însă pe hîrtie ele sună oarecum straniu.

Să le admirăm cu toate astea, căci ele sînt sincere şi curate intonări pornite din vîrtejul sufletului unui scriitor de talent şi acum... ar fi de discutat pe larg asupra fondului acestor inspiraţii, asupra concepţiei autorului despre vieaţă, despre Artă mai cu seamă, dar nu e locul aici pentru această. Că e bine, cînd faci Artă, să pluteşti în sfere senine neînfiorîndu-te de cît de muzica inspiraţiei şi a vecinicei Frumuseţe, sau să te cobori în lumea necazurilor zilnice, a prosaismului vieţei de azi, cîntînd durerile cutărui sau cutărui popor, de ex. ori căutînd să devii folositor unuia sau altuia—aceasta e o chestiune atît de mult discutată pînă în prezent, în cît a devenit oare cum banală.

Părerile la care au dat naştere sînt diametral opuse. Argumentele atît dintr'o parte cît şi dintr'alta ar umplea volume întregi. Noi ne vom mulţămi, ca încheiere, să cităm un frumos pasaj din prefaţa pe care *Th. Gautier* a scris-o la cele două volume ale sale de „Poesii complecte": „In general de îndată ce un lucru devine folositor el încetează de a fi frumos şi întră în vieaţa positivă; din poesie devine proză, din liber devine sclav.—Arta e libertatea, luxul eflorescenţa, e lenea sufletului. Pictura, sculptura, muzica nu servesc absolut la nimic. Bijuteriile ciselate în mod ciudat, bagatelele rare, podoabele deosebite sînt curate flecuşteţe. Cine ar dori cu toate acestea să le suprime? Fericirea nu consistă în a avea ceia ce este indispensabil, a nu suferi nu înseamnă a te desfăta şi obiectele de care ai cea mai puţină nevoe sînt acele ce te farmecă mai mult.

Au fost şi vor fi totdeauna suflete de artişti cărora tablourile lui Ingres şi ale lui Delacroix, aquarelele lui Boulanger şi ale lui Decamps li se vor părea mai folositoare, de cît vapoarele sau drumurile de fier."

Evandru.

Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

CIUMA ŞI HOLERA IN RUSIA

După buletinele sosite astăzi la direcţia sanitară, pe lîngă cazurile numeroase de holeră, se mai anunţă în Rusia şi cazuri de ciumă.

Holera s'a mai intins şi în următoarele localităţi: teritoriul Transcaspian, Marea Neagră (teritoriu), districtul Irgum din guvernămîntul Karcov, districtul Ostrogotsk, din guvernămîntul foronez şi guvernămîntul Orlov.

Intru cît priveşte ciuma, după buletinul de astăzi s'au semnalat în stepele kirghizilor din guvernămîntul Astrahan (Rusia), 13 cazuri, dintre care 12 mortale.

Autorităţile Ruseşti sunt foarte îngrijorate şi s'au luat riguroase măsuri.

Intru cît ne priveşte pe noi, ministerul de interne prin direcţia sanitară a dat următoarea decizie care va apare şi în „Monitorul Oficial":

DECIZIUNE

Avînd în vedere comunicarea făcută de d. ministru al afacerilor străine că în stepele Kirghizilor din guvernămîntul Astrakhan (Rusia) s'au ivit cazuri mortale de ciumă:

Decidem:

Art. I. — Cu începere de azi 15 Iulie 1910, intrarea în ţară a călătorilor din localitatea menţionată se vor face pe apă numai prin portul Constanţa şi Sulina, unde vor fi supuşi la vizite medicale, iar pe uscat numai prin punctele Ungheni şi Gura Prutului, toate celelalte puncte de intrare precum şi portul Mongolia fiind închise pentru aceşti călători.

Art. II. Călătorii sosiţi din acea localitate, pe lîngă vizita medicală, vor fi supuşi la o supraveghere timp de 5 zile la domiciliile lor, socotite de la data sosirei.

Art. III. — Nu se permite intrarea în ţară a cetelor de lucrători pelerini, emigranţi din acea localitate.

Art. IV.—Produsele de alimentaţie de origină animală în stare proaspătă sunt prohibite.

Art. V.—Se permite importul rufelor, boarfelor, vestmintilor purtate (efecte de trebuinţă obicinuită), aşternuturile cari au fost întrebuinţate, petecelor şi zdrenţelor, după ce prealabil vor fi supuse la dezinfecţie prin vapori, de asemenea importul petecelor saroprimate, cari sunt transportate ca mărfuri în baloturi cercuite, după ce vor fi fost dezinfectate prin vapori, ori de cîte ori volumul şi modul lor de împachetare va permite, în caz contrariu se vor dezinfecta prin sulfurizare.

Art. VI.—Vaporele la sosirea lor în porturi, se vor dezinfecta ca şi călătorii şi mărfurile ce conţin. In orice caz, aceste vase se vor supune la deratizare prin aparatul Clayton.

Aceasta este deciziunea pe care a luat-o statul de o camdată faţă de îndoitul pericol de holeră şi ciumă care ne ameninţă din Rusia.

Litere-Ştiinţe-Arte

Personalitatea şi opera lui *Mark Twain* continuă să preocupe spiritele, şi studiile asupra variatei şi multiplei sale producţiuni literare abundă încă în marele reviste europene.

Gabriel de Lautrec în *Mercure de France* caută să scoată în relief cîteva din însuşirile caracteristice ale scrierilor umoristului american. Mark Twain va lăsa un nume neperitor în istoria literaturii americane, în primul loc, fireşte, pentru talentul său; dar şi pentru aceia că el reprezintă mai bine de cît ori cine alţul, sufletul american cu însuşirile şi defectele sale. Operele sale nu solicită un public special, ci sînt cetite cu plăcere şi de copii şi de bătrîni, şi de oameni inculţi şi de rafinaţi: fiecare găseşte în el ceva care să l intereseze. La Mark Twain fantazia şi umorul sunt combinate în chip loial cu observaţiile adînci psichologice, şi cu critica socială; el pune chiar exagerarea în serviciul unei idei juste. Pentru America el a avut un fel de rol de cenzor, şi scrierile lui au răsunet mare nu mai pentru stilul şi imaginaţia vie şi originală a scriitorului, ci şi pentru pictura paternică, tonul frondeur şi satiric, dar tot odată entuziast, cu care a redat instituţiile şi moravurile naţionale. Autorul articolului găseşte însă falşă şi nedreaptă satira lui Mark Twain asupra culturii şi obiceiurilor europene, o atribue chiar invidiei şi polemizează cu dispărutul scriitor american.

*

Femeele din harenul fostului Sultan cauzează multă bataie de cap guvernului otoman. In una din zilele trecute s'a ocupat şi camera turcă cu ele. Ministrul de finanţe a constatat, că numărul acestor femei e de 246 împreună cu servitoarele. Ele cer o despăgubire de vre-o 4 milioane de funţi turceşti. Statul nu voieşte să le dea această sumă dar ministrul a propus să li se acorde pensiuni mai mici de la 100—500 piastri (18—19 c.) lunar. Cu acest proiect s'a ocupat camera şi mai mulţi deputaţi au fost de părere, că pensiile sunt prea mari.

— Trebuie măritate—au strigat unii din deputaţi.

Ministrul a declarat însă, că aceasta merge greu, de oarece ele stau singure în lume, nu se ştie nici de unde sunt.

Alţi deputaţi au zis, că fiind ele mai cu seamă arabe şi albaneze, să le trimită în Arabia şi Albania. Deputaţii albanezi şi arabi s'au revoltat.

— Asta ar mai lipsi—ziceau ei, să le ţinem noi. Nouă nu ne trebue.

In cele din urmă camera a primit proiectul ministrului de finanţe.

*

Maxim Gorki a scris două piese nuoi: o farsă în trei acte: *Copii* şi o comedie în patru acte, care tratează despre viaţa socială rusă, după revoluţie.

*

La poşta din Bruxelles s'a instalat un aparat automatic pentru prezentarea scrisorilor recomandate, cum sunt şi cele pentru timbrele poştale, din care avem şi noi instalate trei în peristilul Palatului poştelor.

Mecanismul aparatului pentru scrisori recomandate diferă cu totul şi e de un avantaj foarte apreciat pentru public care nu mai e nevoit a'şi perde timpul la gişete.

Scrisorile ce se depun în o scobitură anume a aparatului, trebue să fie îndestulător francate în acest scop, şi după învîrtirea scurtă a unei manivele primeşti în schimb un mic carton (tichet) numerotat. Numărul, după ticket se imprimă şi pe scrisoarea depusă.

Ar fi de mare folos pentru publicul nostru ca direcţia poştelor să întroducă şi la noi două sau trei atari aparate care costă mult mai ieftin ca cele pentru timbre poştale.

INFORMATII

Ziarul liberal *Secolul* face următoarele simpatice apreciări asupra ultimului discurs al d-lui A. A. Badareu:

Avem înaintea noastră întreg discursul rostit de d. Badareu la Huşi, asupra situaţiei politice şi, deşi adversari politici ai d-sale, totuşi trebuie să recunoaştem că acesta este unul din cele mai interesante discursuri ce s'au rostit vreodată asupra situaţiei celor două partide conservatoare.

D. Badareu, care ne-a deprins cu ideia că, de cîte ori iea cuvîntul totdeauna are ceva de spus, nu numai că nu s'a desmînţit nici acum, dar a luminat pe de plin o situaţie ce multora li se părea foarte încurcată. Fără nici o amărăciune, fără nici o violenţă şi fără atacuri sau tendinţi personale, d-sa a zugrăvit în cîte-va cuvinte perioadele de evoluţie ale conservativismului romîn sub domnia Regelui Carol, făcînd un proces, de altfel binevoitor, elitei de naştere care prin esclusivistul ei a pierdut ori ce influenţă guvernamentală.

Sf. Sa preotul Adam Beligan, a fost numit paroh la parohia Golăeşti; preotul Dimitrie Marin a fost numit la parochia Coroi-Călugăreni din jud. Neamţ.

D nii Valentin Bude, profesor de l. germană şi romînă la gimnaziul Alexandru cel Bun, Neagoe Popea, profesor de geografie şi germană la gimnaziul „Ştefan cel Mare" şi C. Sporea profesor de germană şi romînă, la acelaşi gimnaziu, au fost numiţi cu titlul definitiv.

Am publicat eri probele scrise şi orale, ce vor trebui să treacă candidaţii, pentru a fi admişi în clasele I, II şi III şc. normală de învăţători. Iată şi probele scrise şi orale, pentru candidaţii la clasele IV, V şi VI-a de la şcoalele normale:

Pentru clasa IV-a: Probe scrise:

a). Din limba romînă o compoziţie uşoară, descripţiune, naraţiune, scrisoare, etc.;

b). Din aritmetică: o problemă de greutatea celor ce se dau în clasa IV de gimnaziu, liceu sau şcoală secundară de fete, cum şi o chestie de teorie, după programa analitică a aceloraş şcoale;

c). Din caligrafie: o pagină de dictando şi alta de caligrafie propriu zisă.

Probe orale: Examen din limba romînă, matematici, istorie şi geografie după programa analitică a şcoalelor în cari şi-au făcut studiile.

Solvenţii normalişti candidaţi pentru clasa IV normală vor depune examenul din aceleaşi materii ca şi ceilalţi candidaţi pentru această clasă, însă după programa cl. III a şcoalei normale.

Pentru clasa V-a: solvenţii normalişti, candidaţi pentru această clasă, vor da: Probe scrise:

a). Din limba romînă: o compoziţie cu subiect din psihologie;

b). Din matematică: o problemă de aritmetică, precum şi o chestiune teoretică de geometrie, de greutatea celor ce se dau în cl. IV normală;

c). Un desemn elementar al figurii umane după un model de gips.

Probe orale: examen din limba romînă, matematici, şt. pedagogice şi istorie.

Pentru cl. VI: Probe scrise:

a). Din limba romînă: o compoziţie cu subiect din pedagogie, didactică sau metodică specială;

b). Din matematică: o problemă cu aplicaţiune la geometrie sau un exerciţiu de arpentaj, precum şi o chestiune de contabilitate;

c). Din desemn: un peisaj după o stampă.

Probe orale: Examen din limba romînă, matematici, ştiinţele pedagogice şi istorie.

Astă-zi dimineaţă s'a început la şcoala militară concursul de admitere în acea şcoală.

Rezultatul se va cunoaşte peste cîteva zile.

D-a Ecaterina Laurescu învăţătoare la şcoala din cotuna Perieni, comuna Ţiganaşi a fost transferată, după cerere la Bucecea, judeţul Botoşani.

Următoarele terenuri şcolare din judeţul nostru urmează a se arenda cu începere de la 1 Aprilie 1911;

Terenurile din comunele Andrieşeni-Spineni Noui, Băiceni-Coasta Măgurii, Belceşti-Ulmi Liteni, Buciumi-Păunu, Ciurea-Ciurea, Corneşti-Dumbrava, Fîntînele-Principele Carol, Ţiganaşi-Ciulineşti Vorujeni.

Cererile colecţionate vor trebui înaintate casei şcoalelor cel mai tîrziu pînă la 10 August.

DIVERSE

— In strada Crucei No. 2, s'a declarat astă noapte un incendiu, care s'a stins de vecini la oarele 2.

— Sîmbătă seara va avea loc la grădina Copou o frumoasă Serbare, organizată de admirabila muzică comunală care distrează atît de plăcut publicul, serile, la grădina publică, sub conducera maistrului A. Cirillo.

Muzica comunală va executa, cu acest prilej, mai multe bucăţi ocazionale.

SPECTACOLE

— La cincmatograful Gaumont, din grădina Cuza Vodă, strada Lăpuşneanu, va fi în fie-care Luni şi Joi, program nou.

Din noul şi bogatul program din astăseară, în care se cuprinde bucăţi din celc mai atrăgătoare, relevăm pentru prima-oara:

„Un voiaj în Brasilia", după natură, frumoase vederi şi scene din Brazilia; apoi: Visiunea îndrăgostitului, mare dramă; Lehman cumpără păseri, o hazlie comedie, interpretată de cei mai mari comici; Puterea banului, o frumoasă dramă de actualitate; pe piscurile munţilor, după natură, fileu luat de pe cele mai mari înălţimi şi care redă cele mai pitoreşti vederi.

Mai sunt apoi o serie de comedii din cele mai hazlii, scene umoristice, scene de sport, drame, piese instructive etc.

Programul din astă-seară este unul din cele mai bogate.

In fie care Luni şi Joui program nou. Reprezentaţiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina berăriei Regale (Cuza-Vodă).

Prima Fabrică de Ape minerale din Iaşi

— Strada Ghica-Vodă No. 37, (Casele foaste Çorjescu) —

Autorizată de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul şi conducerea d-lor asociaţi D. Cădere chimist-expert şi dr. I. Ţaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia şi Stînca

Apa care serveşte la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează şi filtrează, şi nu se dă în consumaţiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătaţi de la începutul fabricărei pînă la eşirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare şi mai sistematic aparat de distilare.

Compoziţia chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienişti aşa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia**, înlăturînd **constipaţia** şi **acreala.**

Intrebuinţarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** şi le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica serveşte la domiciliu, procurînd ori ce cantitate.

Pentru preţuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele şi renumitul Magasin de coloniale I. ERMACOV din Piaţa Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu şi en gros.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Holera s'a întins, după cum se anunță, și în Basarabia.*

Alaltă eri a murit de holeră la Ismail colonelul comandant al regimentului din acel oraș.

❑ *Un caz suspect s'a constatat în comuna Aroneanu. Femeia Maria Luca, întorcîndu-se acasă din Iași, a fost apucată de crampe stomachale și peste noapte a murit.*

Medicul primar al județului a fost înștiințat telefonic despre aceasta.

● E vorba că la toamnă, în Octombrie, A. S. R. Principele Ferdinand, care va lua parte la serbările universității, va face împreună cu A. S. R. Principele Carol, o vizită la domeniul coroanei de la Poeni, unde se va organiza și o mare vînătoare, la care va lua parte și persoanele oficiale din Iași.

❑ **Sala gotică, care se construește în ograda bisericei Trei-Ierarhi, va fi terminată pînă la toamnă.**

Sfințirea o va face I. P. S. S. Mitropolitul Pimen.

Moaștele Cuvioasei Paraschiva, care actualminte stau în Mitropolie, vor fi așezate în sala gotică.

❑ **O ploae torențială însoțită de grindină căzînd asupra comunelor Mădărjești, Cotîrgan și Lungani, a distrus 95 hectare ovăz, 50 h. orz și 320 h. porumb.**

Dintr'aceste semănături 10 la sută erau asigurate.

❑ **Cetățenii care locuesc în apropierea spitalului Pașcanu, au de văzut în fie-care zi, scene din cele mai dureroase.**

Suferinzii de pe la țară și din oraș, care neștiind de opera asasinilor de la Sf. Spiridon, după ce încearcă la spitalul central, de unde sunt alungați, ajung la poarta spitalului Pașcanu, situat după cum se știe la periferia orașului. Aci însă, nenorociții care vin cu speranța de a fi primiți ca să poată căpata alinarea suferințelor, încearcă aceiași deziluzie ca și la spitalul central, căci nu sunt locuri.

Cei 55 de bolnavi, care se află azi în spitalul Pașcanu, sunt și ei lipsiți de îngrijirea medicală, căci cei doui medici ai spitalului, au plecat să se plimbe pe la băi, fără a avea concedii. Bolnavii sunt vizitați de un singur medic, căci medicii secondari de la spitalul Sf. Spiridon, sunt obligați să facă serviciu cîte 24 zile, pe rînd la spitalul Pașcanu! Consultațiuni nu mai are cine da.

❑ **Incercare de sinucidere.**—Aseară, lucrătorul Boroslav Livenschi, de la atelierile Frumoasa a C. F. R., venind acasă de la lucru, în strada Socola No. 207, a băut o cantitate de terpentină.

La țipetele desperate ale numitului, venind vecinii, au dat primele ajutoare și chemînd pe sergentul din punct, acesta înștiință comisia și imediat sosi la fața locului subcomisarul Țibichi, care urcînd pe numitul într'o trăsură, îl transporta în grabă la spitalul evreesc, unde i se făcu spălături stomacale, în urma cărora dînsul se află în afară de ori-ce pericol.

Asupra cauzelor care l'au determinat la aceasta, numitul a declarat că lucrînd la niște mașini, la plată i s'a scăzut din preț 300 lei.

❑ Din Slănicul Moldovei ni se scrie că Luni 19 Iulie, maestrul *Nottara* va juca *Manasse*, avînd pe *A. B. Leonescu* în rolul lui Zeilig Șor.

Pentru seara de Vineri 16 Iulie d-na *Aristizza Romanescu* dă concursul d-sale la un concert artistico-literar, tot în sala teatrului „Casino".

❑ Consiliul de războiu al Corpului IV de armată va fi convocat la 25, 26 și 27 August, cînd va judeca mai multe procese.

❑ **Patru călugări de la sf-tul Munte au sosit astă-zi în localitate, de unde vor trece în Rusia.**

❑ **La M-rea Cetățuia, care va servi ca mînăstire model, se va înființa un cor.**

❑ **Aflăm că anul acesta epitropii, celebrii epitropi ai sf-lui Spiridon, nu vor mai face anul acesta, nici un fel de solemnitate la 20 Iulie, cînd e hramul bisericei din Slănic și patronul băilor.**

Se înțălege, după atîta risipă și după atîtea banchete!

❑ **Ministerul instrucțiunei publice a dat ordin, ca să se facă un rigulos control asilelor confesionale și a cerut în acest scop, să se facă un raport asupra acestora. Azilele confesionale, care nu se vor conforma legei și regulamentului școlar să fie închise imediat.**

❑ **In ziua de 20 Iulie va avea loc la Ungheni, a doua mare și frumoasă serbare, organizată de socitatea de gimnastică, sport și muzică din Iași.**

Iată programul acelei serbări:

De la oarele 7—10 a. m. muzica va cînta la Cabinele de băi; de la 11—12 concertul muzicei în pădure; de la 12—2 p. m. dejunul în pădure, cu muzica; de la 2—4 repauz și jocuri; de la 4—5 alergări libere și în saci, cu premii; de la 5—7 p. m. concurs de înotători în Prut; de la 6—7 curse de cai țărănești, artificii și muzică; de la 7—8 masa de seară, artificii, muzică. La oarele 7 deschiderea balului în lazaret.

La 10 jum. seara plecarea trenului din Ungheni.

❑ Un grup de elevi ai liceului din Kazan (Rusia), urma să vie în escursiune la Iași, zilele acestea, iar de aci să se ducă, spre a vizita și alte localități.

Din cauza holerei însă nu li s'a încuviințat elevilor excursia proectată.

❑ Examenul pentru admitere în școala de poduri și șosele din București. se va începe la 25 Septembrie.

❑ Consiliul inspectorilor învățămîntului secundar a hotărît următoarele:

In privința învățămîntului comercial pe lîngă gimnaziu e părere să se revie la dispoziția unei singure clase comerciale, iar nu două cum este la liceul din Ploești, Brăila, Tulcea și gimnaziul din Constanța.

In privința învățămîntului agricol proectat a se introduce la 1 Septembrie s'a hotărît ca acolo unde există școli agricole absolvenții de gimnazii să urmeze dacă vor la aceste școli.

Se va înființa cîte o clasă agricolă la Gimnaziile din Craiova, Caracal, Huși și Dorohoiu.

In ce privește învățămîntul profesional la gimnazii, se va face o încercare într'un sigur oraș.

❑ Inscrierile pentru clasa I a, la școalele secondare din localitate se vor începe la 15 August și vor dura pănа la 1 Septembrie.

❑ Corul ceremonial al Mitropoliei își va reîncepe activitatea la 15 August.

Imediat după sfîrșirea vacanței, d. Dim. Dimitriu, șeful corului, va pune în repetiție bucățile alese pentru a fi cîntate la festivalul jubileului Universității.

Intre noile bucăți ce le va executa corul va fi și un frumos marș, o admirabilă compoziție a d-lui D. Dimitriu, dedicată A. S. R. Principelui Carol.

Coriștii și coristele vor apărea pe scenă, în ziua festivalului în costume naționale.

❑ **Taxele militare.**—După noul regulament asupra taxelor militare, sunt aparați de plata ori-cărei taxe militare prevăzute în legea de recrutare:

a). Cei ce trăesc prin asistență publică, precum și cei cari, în urma infirmităților fizice și intelectuale, neavînd nici un fel de avere, nici dînșii nici părinții lor, nu sunt în stare a și agonisi hrana prin muncă, fiecă s'ar găsi sau nu internați în vr'un ospiciu public.

Proba unor asemenea situațiuni se va face înaintea comisiunei de prefaceri, cu un certificat de paupertate, atît pentru tinerii cît și pentru părinții lor ce se găsesc în absolută stare de sărăcie și un certificat medical doveditor al neputinței de a munci.

In lipsa unui asemenea certificat, comisiunea de prefaceri cere din oficiu relații primăriei respective sau oricărei alte autorități.

b). Cei ce au fost reformați din serviciul armatei pentru infirmități dobîndite în timpul și din cauza serviciului.

Dacă aceștia se găsesc deja înscriși în roluri, ca aparținînd vre-uneia din categoriile celor cu termen redus de serviciu activ, se vor șterge, în urma certificatului ce li se va elibera de către corpul de trupă respectiv fără timbru.

Sunt apărați numai de plata taxei suplimentare.

Cei ce vor dovedi că n'au nici 500 lei venit anual, fie de ori-ce provenienţă, foncieră, negustorie, retribuțiuni, etc, chiar adunate la un loc.

Pentru dovedirea acestei stări comisiunea de prefaceri va avea de bază atît declarațiunile model A și B, procesul verbal încheiat de agentul fiscal, cît și constatările ce va face în localitate.

Sunt apărați de plata taxei militare numai pentru anul în care tinerii vor fi chemați sub drapel mai mult de două luni.

Scăderile se vor face pe baza certificatului liberat de corpul unde tînărul supus la taxă a fost încorporat; acest certificat e scutit de timbru.

Nu se impun la taxe militare elevii școalelor militare de infanterie, cavalerie, artilerie și geniu și institutului medico-militar, elevii sau absolvenții școalei naționale de poduri și șosele din secția inginerilor, precum și elevii sau absolvenții școalelor normale, cari prin legea lor specială, sunt considerați că au satisfăcut obligațiunile serviciului militar chiar în timpul școalei.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

❑ Toți miniștrii, senatorii, deputații și Prețedintele republicei franceze, au luat parte la funeraliile naționale ale victimelor submarinului Pluviôse, care au avut loc la Calais, acum 12 zile. Victimele, pe afete de tunuri, au fost apoi urmate de marina franceză, clerul, marinarii cari au lucrat la salvarea și scoaterea submariaului după catastrofă etc. In Pathé Journal, din numărul trecut, s'a dat numai o mică parte din aceste vederi, în noul program de astăseară, Joi 15 Iulie, al cinematografului Pathé-Frèrec din grădina Bragadiru, întreg cortegiul defilează înaintea noastră și este redat minuțios și absolut exact după natură. Este una din cele mai grandioase înmormîntări naționale, din cari s'a văzut pînă azi în Franța.

In noul program de astă-seară Joi se cuprinde și Catherina, ducesa de Guise, o mare reconstituire istorică, interpretată de cei mai distinși, apoi: Frumoase vederi din Asia de Sud, — Comisarului îi place muzica, scene comice, — Moștenirea cu bucluc, comedie etc. etc.

După îndemnul vizitatorilor noștri se reține din programul precedent: 1812 — Un epizod din viața lui Napoleon I sau Imparatul în bordeiul țaranului, o adevarată capo d'operă cinematografică.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

❑ **Rezultatul examenului de capácitate pentru școala secundară de fete.**—Iată tabloul candidaților reușite în ordinea clasificației:

Pentru partea literară: Elena Poncu, Anna Tomescu, Stela Bemfeld, Lucia Manoilescu, Eugenia Bălăcescu, Eliza Severin, Ioana Gabor, Elena Iosif, Constanța Zamfirescu, Otilia Ionescu, Eliza Saroș, Crețescu Teodora, Luciana Eugenia, Haneș Maria, Ionescu Buzeu Eliza, Carp Lucreția, Sturdza Maria, Titorian Lucreția, Popia Octavia, Burnicescu Molda, Mihăescu Petrica, Cristescu Valeria și Pârvu Aneta.

Pentru Limba Franceză: Pompic Verginia, Dimitriu Olga, Leca Natalia, DoniciAdreia, Teodorescu Matilda, Georgescu Smara, Vasilescu Maria, Cecropide Vîrvara, Cristescu Susseta, Nedelcovici Virginia, Raiciu Adela, Burada Natalia, Vrînceanu Eiiza, Malaxa Elisa, Protopopescu Profira, Ghaorghiade Constanța, Dimitrescu Dolorez, Iosif Natalia, Zăuleanu Laurența.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 15 Iulie

Excursia studenților otomani

București.—S'a anunțat că studenții otomani vor face o excursie la București.

In număr de 100 studenții otomani vor sosi în Capitală Duminică 18 Iulie.

S'a hotărît să li se facă o frumoasă primire.

Reluarea curselor Pireu

București.—Ministerul de externe a luat dispoziția de a se relua cursele spre Pireu.

Cursele vor fi reluate chiar de azi. Vaporul „Imparatul Trajan" va pleca astă-seară din Constanța și în drumul spre Alexandria se va opri la Pireu.

Pentru inundati

București.—M. S. Regele a donat 10 mii lei, pentru a se veni în ajutorul inundaților din Capitală.

D. Procopie Demetrescu a donat 1000 lei, și d. Vintilă Brătianu 1000.

Greva tipografilor

București. — Greva lucrătorilor tipografi continuă.

Comitetul greviștilor s'a întrunit aseară în localul „Bursei Muncei", hotărînd să continue greva.

Combinație brătenistă

București.—In cercurile guvernamentale, se afirmă că după stăruința brătienîștilor, guvernul pregătește o lovitură în chestia trenurilor petrolifere.

Combinația se va face în scopul de a se da în explotare terenurile petrolifere ale statului.

O nouă catastrofă

Milano.—O nouă catastrofă a survenit eri în ținutul Lombardiei, în urma unui nou ciclon, care s'a desănțuit eri.

Orașul Collaro a suferit cel mai mult. Acest oraș a fost pustiit. Coșul unei fabrici, care avea o înălțime de 100 metri, s'a prăbușit peste un hambar, în care se adăposteau 60 lucrători; 18 din aceștia au fost omoriți, iar ceilalți grav rîniți.

*

Milano.—Numărul total al morților, în urma nouei catastrofe, este de 50, iar acelor rîniți de 100.

Interviewul d-lui P. P. Carp

București.—Agenția Romînă anunță că d. P. P. Carp, care se află la Viena, a acordat un interview, unui redactor al ziarului „Neuie Wiener Tagblatt".

D. P. P. Carp a vorbit, în interviewul seu despre exportul cărnei din România, iar apoi s'a ocupat de prietenia arătată Romînilor de către d. Kiederlen—Wäechter.

In cele din urmă, d. Carp s'a ocupat de relațiile României cu Turcia.

Tratatul de comerț cu Romînia

Buda-Pesta.—Camera a început discuția tratatului de comerț cu Romînia. Contele Mihail Karoly, relevează jertfele pe care le-au făcut agricultura ungară, concedînd importarea de vite tăiate. Interpelează guvernul, dacă este decis a respecta convențiunea secretă cu guvernul austriac în ce privește contigentul de carne importată din țerile balcanice. Karoly cere o despăgubire din partea statului, asemănătoare cu acea pe care o primesc agricultorii ausriaci, sub denumirea de „penrut creșterea vitelor".

Holera

Fiume.—După o comunicare făcută de consulul austro-ungar din Constantinopol, pe bordul vaporului „Lloyd Orion", un călător a murit de holeră. Vaporul a fost indreptat spre Monastir și supus unei observațiii de cinci zile.

Știre neexactă

Constantinopol. — Știrile despre cumpararea a două dradnoughte în Germania, sunt neexacte. Cercurile ministerului marinei asigură în Turcia a cumparat două cuirasate din Germania de cîte 12 mii tone.

Intrevederea de la Marienbad

Viena. — Ziarul „Fremdemblatt", comentînd întrevederea de la Marienbad dintre d-nii Kiderlen Waechter și Aehrenthal, zice că nu se va face puțin caz de valoarea ei actuală de și nu este vorba de a se lua deciziuni imediat importante.

Ziarul „Neue Freie Prese accentuiază talentul și întinsele cunoștinți ale d lui Waechter; relevează că d-sa deja de multă vreme aprecia foarte sus valoarea alianței austro-ungare.

Candidatura lui Venizelas

Constantinopol. — Poarta a însărcinat pe reprezentanții săi, să atragă atențiunea puterilor protectoare ale Cretei, asupra candidaturei anunțate a lui Venizelas, pentru adunarea națională greacă, relevînd intențiunea sa paeifică și rugînd cabinetele de a face demersurile trebuincioase spre a departa complicațiunile cari s'ar putea produce.

Numire

București.—D. Em. Culoglu a fost numit membru în consiliul de administrație al Casei rurale.

Inundațiile din Transilvania

Buda-Pesta.—După cercetările oficiale în urma inundaților din ultimele zile, în comitatul Șolnok-Dobdea, au pierit 50 de persoane.

Condemnarea lui Rochette

Paris.—După 35 de ședințe, tribunalul corecțional s'a pronunțat în afacerea bancherului Rochette, inculpat de escrocherie împreună cu mulți alții de infracțiune la legea asupra societăților.

Tribunalul a osîndit pe Rochette la 2 ani închisoare și la 3000 franci amendă, pe Lecocheaux la patru luni și 1000 lei amendă.

Intervențiunea lui Picherau, ca parte civilă se respinge, de oare ce plîngerea sa nu oferă nici sinceritate nici spontaneitate.

Svon desmințit

Constantinopol.— Svonul despre incidentul franco-turc, din Tunis este neintemeiat, însă guvernatorul din Tripolis semnalează o luptă între un detașament francez din Tunisia cu beduinii otomani.

O frumoasa fotografie

puteți căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAȘI—PIAȚA UNIREI

GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

De vinzare **O locomobilă,** de 10 cai putere nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare

A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

I. ȘEPTELICI

AVOCAT

Iași.—Str. Lozonschi No. 3

La farmacia D. Herzenberg

este loc liber pentru un practicant.

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

DIM. M. BOTTEZ

AVOCAT

Iași. *Str. de Sus No. 34*

Dr. Susana Wexler-Grossi

Boli de femei—faceri.

Strada Anastasie Panu 43

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.

Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse

Telephon 701

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

Sirop de smeură, calitate superioară, în sticle a 3,50 lei și 4.50 lei, se găsește de vînzare la farmacia Ferderber din Podul-Iloaia.

Doctor Alex. Rudescu

vechiu medic șef de Spital

—MAMOȘ—

Specialist în boale de faceri, femei și copii

Consultațiuni 8—9 a. m. și 2—6 p. m.

Str. Mitropoliei 12

(lîngă Baia Comunală)

Cezar Simionescu

AVOCAT

Strada Lascar Catargi No. 34.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de st. Gută, Rinichi şi Desinterie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU** Tecuciu

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 litru 0.70. — a 1.2 litru 0.50 bani

(Preţurile se înteleg ori unde.)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. 0f30.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 5f.

FONDOIR DÉPOSÉ

Prix..... 6f.50

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, Paris

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles

Prix : **20f**

Gariel

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în *VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 12 Decembrie 1889.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarii din Romînia

LEI 8,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de

86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,328 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" Ianchele asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu sentire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu sentirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia **Bucureşti**

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER. Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— I m. 4 —

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numerii la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştiga în caz fericit cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpăra

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1064 Sîmbătă 17 Iulie 1910

Societățile Cooperative

II

Pacatul mare care stăpînește poporul romîn avînd în frunte pe conducătorii țării și neamului, este acela al imitațiunei, al necunoașterei în de aproape a nevo lor reale a țării; a orgoliului de a legifera, a timiditații de a spune adevărul limpede ori cît ar fi el de crud.

S'au creat cooperative, pentru că celelalte popoare au cooperative; dar nu s'au îndrumat cooperativele în direcț a în care ar fi adus reale și însemnate foloase țării. Cooperativele, avînd de obiect a crea industrii.

Cooperativele, avînd de obiect comerțul mare de en-gros în import și export. Cooperativele în marele întreprinderi comerciale la porturi; menite a agisa în practica marelui comerț de cereale. Iată cooperative, care ar aduce multe și mari foloase țării, cu legătură în toate direcțiunile activitații naționale, cooperative care merită încurajarea, chiar cu sacrificiu din partea statului. Cooperative, care ar avea de înscris la activul lor, marea transformare în alcătuirea socială, despre care ne ocupăm în rîndurile din numărul trecut al „Opiniei".

Cooperative care ar deschide un vast cîmp de muncă și deci, care ar forma cariere tineritului, care fatalminte se va îndruma în direcț unea munce', părăsind funcționarismul, fie acel public, fie acel de prin biurourile comerciale.

Din cercetarea istoriei noastre na ționale, reesă că nobleța se căpăta pe cîmpul armelor, atuncea cînd romînul apăra țara, religia și neamul, prin luptele contra cotropitorilor, nobleță, cari se păstrează și astă-zi în rîndurile ofițerilor.

Mai apoi, nobleța s'a născut în rîndurile marilor agricultori, apoi în rîndurile funcționarilor și acuma de dată recentă în rîndurile industriașilor. Această din urmă nobleță o găsim confirmată și în eticheta ministeriului nou creat, care a dat întăetate industriei, numindu-se Ministerul Industriei și Comerțului, nu Ministerul Comerțului și Industriei, cu toate că comerțul e mai bătrîn de cît industriile în țara romînească.

Cooperativele trebuia să aibă menirea a planta arborele nobleței în ramura comerțului, prin activitatea lor în comerțul mare, ramură care poartă încă pacatul de naștere a deconsiderărei, pentru că nu face obiectul de îndeletnicire al neamului.

Comerțul element de civilizare.

Comerțul element de aservire a popoarelor.

Comerțul provocator al rezboaelor, astă-zi rezboaele ne mai fiind opera Regilor, nici a credințelor religioase, ci al intereselor comerciale. Cu toate acestea comerțul nu e încă nobil, cu toate că interesul lui, se varsă cel mai nobil sînge, pe cîmpul armelor, aducînd învingătorului mărire și mîndrie.

Cooperativelor le revenea de drept acest mare avantagiu al inobilirei comerțului. Comerțul exportului de: fructe, ouă, pei, său, cereale etc., ar fi cea mai importantă întreprindere a cooperativelor. Comerțul de detaliu, comerțul mic, comerțul intern de băuturi, nu trebuie să fie opera și cîmpul de activ tate al cooperativelor.

Acest comerț trebuie lasat pe seama și la dispoziția activitații individuale, acest comerț putîndu-se practica de capitalurile mici, de cunoștințele restrînse, de acei ce se cred nobili muncind, muncind pentru existența lor abia, abia, alimentată cu rămășițele unui profit distribuit între patente, licență, taxe pe măsuri, taxe pe grad, pe litru, fond comunal, prestație și multe altele, cari absorb pînă la 80—90 la sută din profitul micului neguțitor.

Micul neguțitor de la sate și orașe e asfixiat de neterminabila listă a impositelor, care-l dau gata pe sama concurenței cooperativelor.

O anchetă la sate și pe ori unde cooperativele, au întins activitatea lor, va constata, suspinul și amărăciunea cu care sunt hrăniți micii comercianți, iloții României moderne.

Inbunătățirea soartei funcționarilor se găsește în legea avansărei, în legea pensiilor, care se modifică mereu, oscilînd între urcarea și scăderea anilor de vrîstă și de funcțiune, avînd totdeauna la spate subvenția statului alimentînd casa pensiilor.

Dar micul neguțitor, în care parte să'și găsească indulcirea soartei lui? In greutatea impositelor, în lista sarcinelor de suportat, ori în concurenta cooperativelor?

Să nu se zică că micul neguțitor exploatează pe consumator, iar cooperativele au menirea a suprima exploatarea pentru ca afirmarea aceasta va găsi desmințirea în listele electorale care nu ne dau nici procentele de 5% în masa alegătorilor dintre foștii neguțitori, față cu foștii funcționari, acuma pensionari.

Să nu să zică că această constatare e opera greșelei care a aruncat comerțul în mînele străinilor, pentru că prin constatare se va dovedi că nici printre străini nu se găsesc atîția pensionari.

Nu vom esita deci. a combate și a cere desființarea cooperativelor de consum și înlocuirea lor prin cooperative de producție, cooperative în comerțul mare.

G. D. Șerban

Adevărați asasini

Așezămintele sf. Spiridon au un venit anual de 2,500,000 lei, adică de 208,333 lei pe lună, 6,940 lei pe zi, 289 lei pe oră, 48 lei pe minută și 8 lei pe secundă.

Din venitul total partea leului se cuvine, potrivit cu legatele, spitalului central din Iași. Dacă am presupune, că această parte este numai de 50 la sută din venitul anual, spitalului din Iași i s'ar cuveni 1,125,000, adică 94,000 lei pe lună, sau pe cinci luni, cînd va fi închis spitalul, *470,000* **lei.**

Am arătat, că dacă spitalul ar fi ramas deschis aceste cinci luni, ar fi necesitat o cheltuială de 33,000 lei pentru hrana bolnavilor, adică a opta parte din venitul pe aceste cinci luni de zile.

Dar spitalul a fost închis. Bolnavilor, cărora li se cuvine întreaga sumă de 470,000 lei, nu li s'a dat măcar a opta parte.

Mai mult. Serviciul medical principal a fost cu totul suprimat, nu, însă, și plata salariilor medicilor. 55 bolnavi de la spitalul Pașcanu sunt căutați de un singur medic secundar, care, în cele 2—3 ore de serviciu, are să prescrie rețete, are să facă pansamente urgente și la 100 bolnavi din ambulatoriu.

Epitropia, procedînd cum a procedat, a introdus și cea mai cumplită destrăbalare în corpul medical, căci am văzut, că medicul primar și medicul secundar al spitalului sf. Treime, singurul rămas deschis, au dezertat d la slujbele lor, fără congedii, lăsînd întreg spitalul pe mîna unui medic secundar.

Suntem, deci, în fața operei unor adevărați asasini. Un spital, cu un venit de 94,000 lei pe lună, adică de peste 3000 lei pe zi, se închide pe timp de 5 luni, serviciul medical este suspendat; iar epitropii petrec la Slănic, avînd diurnă dublă și polemizînd anonim prin ziare.

Pe acești asasini i va zdrobi oprobiul public.

‚Infamia' Adevărului

Adevărul **este un ziar infam. De la Rătești publicare i se trage infamia. De atunci încolo a mai comis mulțime de infamii. Cea mai proaspătă ie acea referitoare la prietinul Mocanu, simpaticul cumulard, care este și tejghetar la produsele Simulești Brătianu și tejghetar la serviciul bunurilor Creditului rural, care și el este un produs Simulescu Brătianu.**

Această interesantă descoperire, un ziar liberal o numește „o nouă infamie a *Adevărului*". **O infamie și nouă și curioasă: ziarul liberal n'o desminte, o afirmă patent și totuși, este infamie.**

Este foarte adevărat, spune *Viitorul* **că d. Mocanu este la ambele produse Simulescu-Brătianu, dar ce are de a face? Nu poate cine va avea două ocupații?**

Noi răspundem, că poate avea chiar și patru ocupații. Dovadă d. Mocanu care este: 1) la viile Simulescu-Brătianu; 2) la serviciul bunurilor creditului; 3) intendent la același credit; 4) la cîrciuma Brătianu din Manea Brutaru.

D. Mocanu, care are darul ubicuității, poate fi la toate patru posturile sale, sfidînd astfel pe Bosco, care ieșea pe două rohatce în același timp.

Viitorul **afirmă, că nimic nu împedică pe d. Mocanu să fie și acolo și acolo. De sigur că nimic nu l împedică.**

Pluralitatea în slujbe, este o plăcută maladie colectivistă. D. Mocanu, spune *Viitorul*, **poate avea și o slujbă particulară. N'are oare percursorul lui Mocanu, d. Duca, același acces plural de slujbe? D. Vintilă nu este el și la Bancă, și la casă rurală și la Cameră și la Primărie și la Govora?**

Și *Viitorul* **conchide pe franțuzește: „Calomniez, calomniez, il en restera toujours quelque chose".**

De sigur, mon cher: il en reste encore, pentru alți Vintili, alți Mocani, alți Duci. Țara în pradă!

Chestii financiare

Casele de Economii și Bănci din Iasi

Inființarea unei bănci intermediare din inițiativa d lui Vintilă Brătianu și discuția ce s'a încins asupra acestui fapt în urma eșirei inopinate a d lui director al Băncei Naționale din loc, ne face a ne ocupa de rostul caselor de Economie și de băncile de Scompt din Iași.

Iașii noștri nu stau rău ca economie publică Avem peste 7 case de Economie și bănci, cari fructifică capitalul romînesc. Unele din ele au ajuns a-și plasa capitalul așa de departe, că și-au întins operațiunile prin Dobrogia și pînă la Severin. Luate la un loc toate aceste case de economii și bănci posedă un capital de circulație de peste 9 milioane lei, întru cît numai „Prima Societate de Economie" are la bilanț 6.800.000 lei; Casa de Scompt aproape 900000 lei iar restul celorlalte 6 Case de Economie la un milion și jumătate.

Circulațiunea capitalului acestor bănci este departe de a satisface toate cerințile pieții Iașilor. Intru ajutorul acestor cerinți avem diferite case de bancă Evreești: Grosvald, Wachtel, Diamant, Unter, Jurist, Löbel, Daniel, cari mai fac să circule capital propriu al lor circa 5 milioane.

Banca Națională nu stă în legătură de cît cu foarte puține din aceste bănci și Case de Economie; și la un capital vărsat de 9 milioane ar trebui ca creditul acordat să fie încă de cîte-va milioane, ea din contra nu l dă mai de loc.

Prima societate prin natura operațiunilor sale nu are atingere cu banca Națională, slujind mai mult țara ca un al doilea credit fonciar rural și urban.

Cu cele 7 milioane lei ce intinse operațiuni n'ar mai face, dacă la spete ar fi și creditul băncii Naționale cu alte 2—3 milioane, dar așa nici un ban!

Casa de Scompt are creditul redus și circulația valorilor împuținată; cît despre celelalte case și bănci ele nici nu există pentru Banca Națională.

Rămîn bancherii Evrei, cari își au întins creditul lor nu numai la banca Națională ci și în străinătate, așa că prin ei circulă și capital străin spre a fructifica piața Iașilor.

Deci chestia se pune așa: Piața Iașilor are pînă acum un capital romînesc destul de mare; tot acest capital iconomist și pus în circulație comercială nu găsește la banca Națională tot sprijinul cerut ca să-i sporească circulația prin creditul necesar. Banca Națională, secția Iași e foarte zgîrcită; se uită cu 3 rînduri de ochelari la polițe, și ținînd să reprezinte aristocrația banului și a creditului, lasă în paragină 9 milioane capital romînesc, fără să-l ajute.

Cauza? de sigur incapacitatea celor ce diriguesc banca și sectarismul politic. Doar însuși directorul băncii a tradat gîndul; casele de economie din Iași nu sunt liberale, deci creditul trebue să le fie ori redus ori tăiat.

Dacă pe actualii conducători i-ar fi durut ceva criza financiară a pieții Iașilor, ar fi trebuit să fi convocat pe toți directorii și președinții diferitelor case de Economie și să fi discutat și armonizat creditul băncii în raport cu capitalul plasat pentru a vedea în ce măsuri se poate spori circulația comercială a acestui capital.

Pe cînd capitalul evreesc de cinci milioane se hrănește cu un credit de peste 20 milioane, capitalul romînesc de 9 milioane nu face uz de credit nici de jum. de milion, așa e de zgîrcită banca Națională și asa de străină pentru ușurarea comerțului lesan.

Banca Națională n'are nevoe în piața Iașilor de un capital iconomisit, ci de sporit creditul acolo unde crede că poate acapăra o instituție.

Și aceasta se urmărește, nu altă ceva.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

IAȘANII PRESTE TOT

Impresia de „iașană" ți-o face stațiunea Slănicului din primul moment al sosirii. Pentru că, în ori-ce condițiuni ai veni—prima condițiune e ca să poposești la scara hotelului Cerbu și să faci o scurtă anti-cameră la casieria d lui Mihailescu — acest Cerber al Slănicului. Pînă nu parlamentezi o clipă aci, pînă cînd d-sa n'a pus în mișcare telefonul, nu poți avea senzația dulce de a fi debarcat din trăsura obositoare în camera ospitalieră a vilei ori a hotelului. Și de cum faci primul încunjur al stațiunii, tot ce te întîmpină îți pare prietenos, cum e într'o atmosferă de cunoștiință veche. Nu numai administrația propriu zisă începînd cu însuși epitropii și sfîrșind cu cei mai modești oameni ai serviciului,—dar toți și toate cîte întregesc „compoziția" localității îți amintesc orașul de origine,—Iașul.

Iată medicii în funcțiune; iată asistenții lor și mai cu seamă asistentele. Toți și toate se întrec în afabilitate și probează celor mulți, sosiți aci de pretutindeni, că între facultățile Universității iașane facultatea amabilității nu e rară, din potrivă. *Ele* mai cu seamă formează un grup interesant și-și împlinesc rolul de inteligente asistente cu asiduitate și chiar cu grație.

Iată muzica militară condusă de iașanul locotenent Vlăduț, transportat aci cu toată popularitatea sa, cu tot repertoriul și cu toate succesele sale. Iată administrația... „Vieței Romînești" în persoana deputatului Iancu Botez secundat de alți colaboratori; iată și „Arhiva" și „Arta" reprezentate prin harnicul Atanasiu; iată generația de iașani bătrîni, în frunte cu octogenarul colonel Langa; iată Universitatea de Iași; iată Seminarul cu rectorul Pr. Savin; iată societatea de gimnastică și sport cu președintele ei V. Teodoreanu; iată farmacia iașanului Werner, fotografia, școala primară, școala de scrimă, frizeria, iată mai cu seamă „arta" culinară care numără—pe lîngă restauratorul-librar, amintit într'un articol trecut,—nume celebre în arta lor ca Launay, Tanasachi—atît de iasani în reputația lor. Nu e oare aci d. N. Gane, reprezentînd literatura și., primăria de Iași?

Să mai vorbim de categorii sociale aparte? Ar fi să facem liste de nume — ceea ce nu intră în cadrul articolelor noastre — nume din categorii diverse: magistrați, medici, avocați, funcționari, pensionari, figuri cunoscute, unele popular în viața Iașului: Iată apoi micul „tîrg" al boilor, cu magazii și ateliere începînd cu al „Madame Sali", centru de întîlnire al doamnelor iașane; iată — mai cu seamă — teatrul, esclusiv iașan. „compania dramatică a teatrului național din Iași". Pînă și... căișorii aparțin unui pensionar al teatrului — lui Pekea. Iată afișul teatral de astăzi „O idee turbată" a colegului Lewin. Dar cea mai turbată idee a direcției teatrale a fost, negreșit aceea de a aduce încoace pe Leonescu Vampirul, marea atracție a sezonului și un artist în adevăr foarte popular. Leonescu nu este propriu zis iașan, — dar bănuiesc că ar vrea să devină, judecînd după dragostea de care s'a înconjurat între actorii noștri și după simpatiile ce și-a creat printre concetățenii noștri.

Dar asupra unei alte idei... turbate — acea de a fixa nestatornicul dar puternicul talent al celui mai nomad artist, vom avea prilejul să vorbim mai cu insistență în decursul acestor cronici artistico—balneare.

Rodion

P. S. A se ceti în articolul „Iașul mutat" dietă *strictă*, nu stricată. Se supără restauratorul și cu drept cuvînt.

Medicina, Pedagogia și Chimia

Iată un titlu foarte curios. Trei științe cari n'au aproape de loc de a face una cu alta întrunite. Dar dacă prima cu cea din urmă mai au cîte un punct de contact, cea de a doua nu prea se vede ce ar avea de a face cu dînsa. Sau poate că întră și ea între anumite boli, căci după cît se vede azi a ajuns o adevărată *monomanie*, unde te învîrtești numai pedagogie. Știința aceasta delasată atîta timp, își ia sborul cu atîta de mare avînt în cît vrea să îmbrățișeze întreaga activitate a omenirei. Și așa fără doar și poate, dintr'o zi într'alta.

La școlile primare aproape nu se face de cît pedagogie; institutorii în loc să se ocupe de elevi, scriu, citesc și discută prin congrese pedagogice și iar pedagogice.

La licee pînă și în Franța se face puțină pedagogie, nu mai vorbesc de noi unde nu se face de cît pedagogie. Pînă și gimnastica are pedagogie, ba chiar și caligrafia.

Toate au mers cît au mers pînă ce pedagogia s'a obrăznicit și a vrut să se cocoațe și la *Universitețe*. Ei aici e aici. La celelalte școli, calea valea, dar la Universitate basta. Nu se poate ca la cel mai înalt focar de cultură să se instaleze această nepoftită și să strice bunătate de instituție. La noi nu mai vorbesc, n'a avut încă aceasta obrăznicie, de sigur pentru că am avut precauțiunea de a avea veșnic profesori de universitate atît ca miniștri de instrucțiune cît și ca funcționari superiori la acel minister; dar la francezi, la *Sorbona*, vestită ca vechime, pe zidurile căreia miroase încă mucigaiul *scolasticei*, să vie pedagogia, acest lucru este de neertat și nu degeaba indignarea celebrelor *toge* a fost atît de mare în cît cu *baioneta* a fost expulzată această neruşinată din locașul sfînt al culturei. Vă închipuiți neobrăzare să vrei să faci cursuri de medicină pe *bolnavi* cînd e așa de lesne să reciți o oră fraze și cuvinte, să faci poezie și să pleci acasă. Dar cum s'a făcut 3 secole? Dar de la Hippocrat pînă la *Ecole de medicine*? Dar la turci unde nici măcar disecție nu se face? Nu tot așa. Și lumea a murit tot ca și înainte. Oare cum vom mai putea noi furnisa subiecte lui *Molière* de comedii, dacă nu vom mai face pe *marii poeți*, oficiind de la înălțimea catedrei *științei*. Să ne coborîm să stăm cu elevii de vorbă, să discutăm cu ei, ca să le formăm o *personalitate*, haida de; dar Universitatea este școala unde *se arată* studenților *cum s'a ajuns* la rezultatele învățate *în liceu*, iar nici de loc cum *se ajunge* la asemeni rezultate. Ce, savanții n'au ce face să-și dea meseria pe mîna altora.

Și întăriți de această logică simplă ne au făcut de am asistat la cel mai frumos spectacol, pe care *rutina* franceză ni l-a dat vre-o dată, rutină care i-a costat mult în viața lor și ca stat și ca indivizi, la trecerea unei agregațiuni dinaintea soldaților cu baionetele la puști, la expulzarea zilnică cu forța din sală a unui candidat care își bătea joc de comisie, la expunerea la ridicol a unor profesori învechiți în rele, pe cari o sală întreagă îi huiduia. Căci trebue să știți că poporul francez a început să se civilizeze. De cînd ideia de *revanșă* a luat loc, altă formă de cît a manifestărilor gălăgioase la statuia *Alsaciei*, Francezii studiază pe *germani* și văd realele progrese ce aceștia fac și cu cari îi bat pe toate terenurile aproape, grație *pedagogiei*, lucru care la ei este necunoscut.

Spiritul școalei jesuite, distrugător de rațiune și creator de manechine nu admite aceasta.

Pedagogul l-a bătut la *Sedan*, el îi bate în industrie și în știință, el îi va bate peste tot de nu se vor pune în curent cu lumea. Și acest lucru l-a înțeles toată Franța, afară de c a oficială; *rutina latină* încarnată de birocrația franceză, ține piept șuvoiului popular. Spre fericirea Franței și a noastră a *Latinilor*, să sperăm că va eși poporul învingător. Pentru moment poporul a fost bătut.

*

Dar să nu credeți că numai cu pedagogia are de furcă Medicina. Nu; de cîtva timp toate științele s'au pus pe capul ei, și cu drept cuvînt, vrînd s'o facă să între în concertul lor, nu să stea de o parte la vechi practice empirice. Căci dacă este să judecăm drept

dintre toate ştiinţele, aceea care a făcut mai puţine progrese este Medicina. Afară de *Chirurgie* şi *Bacteriologie* ea este discipola lui *Hippocrat* şi azi. Şi Dumnezeu ştie dacă nu era chemată mai înaintea tuturor tocmai ea să facă mai multe progrese.

Aşa un candidat la concursul de la Paris ca să arate starea ei înapoiată spunea că cel mai bun mijloc de a vindeca *reumatizmul* este tot vechiul sistem de a pune un cîne pe *articulaţia atinsă*, care îl scoate afară. Comisia l-a dat afară şi pe d-lui nu e vorbă, dar cînd o ştiinţă se pretează la asemeni glume adevărate, dă de gîndit. Tocmai aceste stări pre care vor să remedieze o sumă de ştiinţe în capul cărora stă *Chimia*.

Nu mai vorbesc de un lucru ştiut de toată lumea, de procesul asimilaţilor încă necunoscut nu numai ca funcţionare intimă, sau mai bine cauzală, dar nici măcar ca consistenţă,—căci între ultima transformare chimică a substanţelor şi absorbire este o stare intermediară a cărei constituţie chimică este nestabilită, şi se crede a fi intermediară între starea *moleculară* şi *celulară*, proces pe care dacă l'ar descurca chimia, 9 din 10 boli ar putea fi tratate cu folos, căci de asimilaţie depind toate. Nu mai vorbesc de necunoştinţa constituţiei funcţionale a *albuminelor* atît de importante, în organism, nici de altele tot atît de importante, lucruri cari au făcut pe mulţi oameni de ştiinţă să spue ca adagiu că *„Medicina fără chimie nu poate exista“*; căci aceste lucrări sunt destul de cunoscute.

Dar, vreau să vorbesc de bolile microbiane, acele teribile flageluri, cari au înspăimîntat în tot deauna lumea şi în cari chimia îşi are loc cu succes. Căci toţi şi-au pus întrebarea: de ce nu se poate găsi anumite substanţe nevătămătoare omului, dar ca să distrugă microbii?“. Şi răspunsul a fost, că: se pot găsi asemeni substanţe.

Metoda fiziologică a lui *Pasteur*, şi *Virkow*, metoda *serumului* este deci ţinta distrugere şi cată a fi înlocuită cu alta chimică.

Practica n'a pus încă pecetea definitivatului asupra ei, dar este mai mult ca probabil că va învinge aceasta din urmă. Avantajul ar fi enorm, căci ca *repeziciune* cea nouă este incomparabil superioară.

Atoxina franceză, universală aplicată la *ftizie*, *sifilis*, *maladia somnului* etc. *compresii de Arseno-Benzol* germane asemenea au dat rezultate uimitoare în cîteva zile bolnavii au fost puşi în picioare, spre uimirea medicilor însăşi.

Cînd vom avea şi acest leac vom avea un soi de *aqua vitae* de celebră memorie, care cu *transmiterea metalelor*, ne va face să adulăm ceea ce am tîrît în ridicol atîtea secole, *Alchimia*, ţiar Medicina va intra în rîndul ştinţilor adevărate.

Cîte nu s'au văzut d'astea pe lume!.

E. Grigoraş

DISCURSUL

ţinut de d. Petre T. Gideiu avocat la întrunirea conservatorilor-democraţi din Huşi

Ilustre D-le preşedinte şi iubiţi prieteni!

Pentru partidul conservator-democrat din Huşi acesta este un moment istoric, măreţ şi pentru membrii acestui partid un moment măreţ de înaltă simţire sufletească, trebue să rămie săpată cu litere de aur pe lespezile sufletului d-tră, căci de azi avem ca general, ca şef, pe pionul democraţiei romîneşti, pe atletul politicei romîneşti, pe ilustrul barbat de stat Alexandru Badareu. Să se lese de azi înainte toate urile, intrigile şi trădarea, acestea ca nişte fiare se ascund la întuneric ruşinate de propria lor ruşine. Ilustre domnule preşedinte, iată armata, iată soldaţii, cari îţi încredinţează destinele; îţi încredinţăm drapelul democraţiei, du-ne la victorie. Intr'un singur suflet şi un singur cuget te urmăm. Solidaritatea este simbolul forţii omeneşti şi credinţa călăuză ca un luceafăr luminos, nestins deapururi, care ne va conduce înainte, la isbîndă! (aplauze furtunoase).

Acolo unde a existat solidaritate, şi credinţă acolo victorie a fost! (aplauze). Armatele cele mai mari, mai organizate şi mai victorioase din lume, mari, organizate şi victorioase au fost; pentru că solidaritatea şi credinţa, le-a fost armă!

Izbînda le-a răsplătit. Cu credinţa pioasă ca zălog ultim, te urmăm, du-ne la victorie, care nu va întîrzia, ca Napoleon ce şi-a condus armatele victorioase la piramide! (aplauze furtunoase).

Şi noi sub conducerea ta înaltă vom ajunge la victorie, şi ca pe nişte măreţe trofee du-le şefului suprem, şi vom contribui şi noi atunci să dăm fiilor acestui pămînt al făgăduinţei o ţară Românească. Cu credinţă şi solidaritate în şeful nostru Alexandru Badareu, vom învinge!

E de prisos a-i mai spune şi venerat, căci timpul, acest depozitar al gloriilor va spune acelor ce nu-l cunosc şi acelor ce nu vor să-l cunoască, cine este Alexandru Bădăreu: vulturul Moldovei; şi peste orizontul neştiut al umilului nostru oraş, vulturul falnic şi-a cadenţat aripile uriaşe, l'am urmărit şi azi cu el mergem spre victorie, cînd va trebui să mîntuim ţara aceasta de guvernarea odioasă a regimului actual, de teroare care ne săcătueşte în interior şi care ne umileşte în afară, şi atunci vom da fiilor acestui pămînt o ţară liberă, frumoasă, nemuritoare, o ţară românească! (aplauze frenetice).

Cînd la victorie vom fi cu stindardul democraţiei, d-l Alex. Badareu, va striga ca primul imparat creştin după victorie: în acest semn am învins! (aplauze).

Să trăească şeful suprem, să trăiască şeful nostru, Alex. Badareu, vulturul moldovei, să trăiască partidul conservator-democrat! (aplauze nesfîrşite).

Litere-Ştiinţe-Arte

Polka.—**Puţini, chiar dintre acei care sunt pasionaţi dansatori, vor fi ştiind care é origina „polcei“.**

In Austria se povesteşte că polka s'a născut din capriciul unei servitoare, care plictisîndu-se în odaia ei, s'a pus să joace la noroc, cîntînd din gură o arie din ţara ei. Stăpîna casei întrînd şi mirată, o chemă în salon, unde se află un muzicant, Iosef Neruda, care notă muzica şi pasul, Peste puţin, în 1830, deveni dansul burgheziei germane.

Dar dansul acesta n'avea încă nume. Pe la 1830 fu dansat la Praga. Se ştie că Polka are o mişcare în doi timpi. Deci Cehii i-au dat numele, pe care-l poartă şi care în limba lor însamnă jumătate.

Peste vre-o patru ani polka fu introdusă şi la Viena, unde plăcu la nebunie. Compozitori de merit ca Strauss etc, se ocupară de dînsa. Cel întăi, care compuse muzica pentru noul dans, fu, se zice Francisc Hunar; cel puţin cu numele lui se află cea d'intăi polkă tipărită.

De la Praga, un maestru de dans, anume Raab, a executat pentru întăia oară o polkă la Paris, la Odeon. Ea plăcu şi apoi fu jucată în toate saloanele.

Din Paris, apoi făcu ocolul lumei.

Oare polka ţarancelor noastre se aibă aceeaşi origină?

*

Biroul internaţional al uniunei telegrafice, a publicat de curînd o nomenclatură generală oficială a staţiunilor radio-telegrafice, cuprinzînd numele tuturor staţiunilor, din toată lumea. care sunt înzestrate cu telegraf fără fir.

Din această nomenclatură, se vede că există două feluri de staţiuni radio-telegrafice: staţiune de coastă, adică acele care se află în porturi şi staţiune de bord, acelea care sunt instalate pe vapoare.

Iată statistica acestor staţiuni, aflate în fiinţă la 1 Iunie 1910:

Staţiuni de coastă: Anglia 35, Italia 23, Rusia 13, Germania 10, Danemarca 7, Japonia 5, India occidentală şi Norvegia cîte 4, Austro-Ungaria, Chili şi Olanda cîte 3, Spania şi Uruguay cîte 2, Belgia, Brazilia, Gibraltar, Malta şi România cîte 1, şi Suedia nici una.

Staţiuni de bord: Anglia 262, Germania 148, Olanda 31, Suedia 27, Austro-Ungaria 20, Italia 15, Norvegia 13, Japonia 11, Belgia 10, Danemarca 9, Chili 7, Spania şi România cîte 5, Rusia 2, Gibraltar, India occidentală, Malta şi Uruguay, nici una.

Făcînd totalul, în prima linie stă Anglia, apoi Germania, Olanda, Italia, etc.

România, care vine clasificată a 12 a are o singură staţiune de coastă: Constanţa; şi 5 staţiuni de bord pe vapoarele Dacia, Imparatul Traian, Principesa Maria, Regele Carol I şi România. Sistemul aparatelor este cel „Branly—Popp“. Se execută pe toate vapoarele serviciul public, după un tarif anume stabilit.

DISCURSUL

d-lui dr. Romanescu, rostit la întunirea de la 11 Iulie, din Huşi.

Domnule Preşedinte şi d lor Membri,

Două acte importante ne-a fost dat nouă să le vedem petrecîndu-se în această ţară în ultimii ani.

Unul e actul sălbatic de la 1907, care ne-a umplut de groază, ne-a aruncat în doliu, înscriind pe vecie o pagină neagră în istoria ţării Romîneşti.

Al doilea act de natură cu totul opus, ne sgudue ca un curent electric, şi ne deşteaptă la o nouă viaţă politico-socială. Acest al II-lea act îl pricepeţi Dv. — este formaţia partidului Conservator-democrat. Acest partid e rezultatul unei evoluţii sociale, e creat dintr'o necesitate socială imperioasă pentru ţară Acest partid e fructul muncii unei pleiade de oameni devotaţi, luminaţi şi energici, grupaţi în jurul celui mai genial om al Romîniei, ai d-lui Take Ionescu. Sufletul acestei evoluţii, acestei mişcări fenomenale este d. A. Bădăreu, pe care astă-zi din fericire 'l avem în mijlocul nostru, în fruntea noastră.

Popoarele ca şi partidele politice se găsesc într'o continuă mişcare spre perfecţionare, mişcare în raport cu evoluţia claselor sociale. Pentru un adevărat partid de guvernămînt se cere ca toate păturile societăţei, toate clasele sociale să fie reprezentate, să le fie cercetate nevoile şi consultate.

Ei bine D-lor! Partidul Conservator-democrat e singurul partid ce poate astă zi să se afirme astfel. Noi D lor şi numai noi ducem războiul sfînt al democraţiei contra coaliţiei demagogice Liberalo-Junimistă; care coaliţie lipsiudu-i baza, adică ţara, ş'a perdut cararea, trăeşte suspendată în aer.

In ţara întreagă s'a stabilit un curent către noi şi sentimentul democraţiei s'a încarnat în fie-ce luptător din partidul Conservator-democrat, iar oţelirea armatelor şi forţa noastră de rezistenţă nu mai poate fi pusă la îndoială, în urma marelor victorii de la Roman şi Tecuci.

Astă zi guvernul liberal e pe pragul falimentului politic, e în moratoriu — legile pripite şi nesocotite legiferate; de a II a zi au devenit ridicule pentru d lor însuşi: Legea tocmelilor agricole — şi modul ridicul în care Administraţia liberală aplică legea repauzului duminical, e o probă. Alte legi se înmormîntează în cartoanele Senatului ori Camerei; altele n'au îndrăznit a fi prezentate de frică să nu se expună la ridicol. Suntem în drept astă-zi să ne întrebăm; care e cauza acestei anarhii liberale? E lipsa d-lor! de contact între oamenii de guvernămînt ai partidului liberal şi poporul. Este că d. I. Brătianu a fost creat şef de partid, a moştenit şefia ca un apanagiu, nu i-a venit prin muncă şi demnitate. De aceea nu are nevoe a'şi cunoaşte ţara. In present se va distra în străinătate, căci au pus la cale bună, treburile ţării — în acest timp însă marele democrat, d A. Bădăreu e la postul său de luptă, pentru idealul partidului, e în mijlocul nostru.

Afirm că partidul Conservator-democras e singurul partid ce-a grupat toate elementele sociale, le consultă, le cercetează unde e durerea. Iată de ce astăzi avem în mijlocul nostru, în fruntea noastră, pe d. A. Bădăreu. — D sa din dorinţa de a ne cunoaşte, de a ne organiza, de a studia nevoile noastre, a primit sarcina de a fi conducătorul nostru politic.

Partidul liberal perzîndu şi cinstea şi crezul său politic la oraşe, respins la fie ce alegere parţială, a încercat să şi mişte paraziţii, sau limbricii cum i-a botezat un domn Senator liberal, şi de oare-ce generoşii aceştia au fost capabili de a crea anul 1907 de tristă memorie, au crezut zic că vor mai induce încă odată în eroare pe rurali şi casa partidului ţărănesc, ca o codiţă a partidului liberal.

Sondajul se face în Oltenia de d-nul Duca; însă se loveşte la fie-ce pas de stafiele celor ucişi în 1907 şi a fost nevoit a se interna într'un Sanatoriu de boale nervoase pentru a scăpa de vedenii.

La Fălciu cunoaşteţi foarte bine fiecare din dv. pe limbricul ce-a supt judeţul ca prefect şi antreprenor în scopul de a şi satisface pofta sa nesăţioasă? Cunoaşteţi halul în care se găsesc după un an clădirile de şcoli, locuinţe de medici şi infirmieri?

Cunoaşteţi modul arbitrar şi anarhic în care s'a condus, d. dr. Lupu ca prefect.

In prezent acest dr. Lupu cutreieră satele noastre înconjurat de o pleiadă de înfruptaţi, nesăturaţi, în scopul zic ei, de a-şi pregăti colegiul al III-a.

Vă amintesc d-lor: Că acest dr. Lupu îşi schimbă apucăturile sale politice ca Lupul drumul la Stînă, cînd vine să fure oaia; îl vedem astă-zi după ce mai întăi se insultă în mod nedemn pentru un om cult, se insultă prin pamflete cunoscute tutulor, e astă-zi lîngă d. Cişman îi formează garda, se inspiră de la trecutul d-lui Cişman pentru viitorul său politic. Cum vă explicaţi dv. ca ideile pretinse socialo-progresiste ale d-rului Lupu să se împace cu tactica reacţionară şi ezuitică a d-lui Cişman.

In adevăr până la noi politica la Huşi de celelalte partide s'a făcut după ora 12, noaptea la întunerec, în taină, şi misterios—de cele mai multe ori deghizat, şi pe sub garduri.—S'au creat partizani personali, nu oameni de partid.

Noi din contra lucrăm la lumina zilei, la vederea tutulor, cerem prietenia sa devotamentul dv. sincer voim să stabilim cu dv. legături nu să vă cunoaştem, şi să vă ştim durerea.

Trebue să ştiţi d-lor că partidul Conservator-democrat nu consideră politica drept unapanagiu al cîtorva scamatori de vorbe, din contra o cinstim ca o datorie întrinsecă „cetăţeanului“, de a se interesa de mersul patriei, ca o datorie socială a se interesa de starea şi progresul diferitelor grupări sociale, a se interesa de meseriaţi, preoţi, învăţători, profesionişti, plugari, etc.

Politica constitue o datorie morală a cetăţeanului a se interesa de semenul şi vecinul său.

Iată de ce vă cerem ca şi la Huşi, să rupeţi o dată cu şarlatanismul politic care duce la minciuni şi la fraudă să raţi cu iezuitismul politic şi să întreţie odată în rîndurile noastre pentru a deveni cetăţeni conştienţi de misiunea şi dreptul vostru, înmulţînd rîndurile; vă rog să duceţi pretutidenea, în toate căminurile bogate şi sarace semînţă împrăştiată spre rodire de partidul conservator democrat.

Incurajaţi d-lor! de venirea în frunea noastră a acestui mare luptător a democraţiei să strigăm cu toţi să trăiască iubitul nostru şef D. Al. A. Badareu. Să trăiască partidul Conservator-Democrat.

Dr. A. **Romanescu**

INFORMATII

❑ **Incidentul din Botoşani.**—Din Botoşani ni se scriu următoarele, cu privire la incidentul căpitanului Grigoriu cu avocatul Frunzescu, incident care a luat o nouă turnură:

In urma anchetei condusă de d-nii general Raşcu şi colonel Botea, în chestiunea scandalului petrecut Sîmbătă seara între d-nii căpitani Grigoriu şi avocat Frunzescu, consiliul, de onoare, militar, a autorizat pe d. căpitan Grigoriu să provoace la duel pe d-nii Panaite Vizanti şi avocat Frunzescu, Motivul pentru care d. căpitan Grigoriu trebue să capete o satisfacţie pe calea armelor de la d. Vizanti, e că aceasta din urmă în calitate de ofiţer în rezervă, trebuia să ştie că d. căpitan Grigoriu, nu se putea bate în duel, fără pronunţarea consiliului de onoare şi că neţinînd seamă de această pronunţare, a îndemnat pe d. Frunzescu să provoace cunoscuta agresiune de Sîmbătă seara, în urma căreia au urmat lovituri reciproce între d. căpitan Grigoriu şi d. avocat Frunzescu.

Martorii d lui Vizanti sunt d-nii Ramiro Sarmescu şi Gheorghe Boldescu, iar acei ai d lui căpitan Grigoriu sunt d-nii căpitani Rosetti şi Dobrescu.

Arma aleasă a fost pistolul!

Duelul va avea loc azi,

D. căpitan Grigoriu a provocat la duel şi pe d. avocat Frunzescu, care fiind încă bolnav, în urma rănilor căpătate, Sîmbătă seara, nu s'a putut fixa încă ziua cînd va avea loc duelul între aceşti doi. Martorii d-lui căpitan Grigoriu în acest duel vor fi aceiaşi pe care îi are în duelul cu d. Panaite Vizanti; ar acei ai d lui avocat Frunzescu vor fi d-nii Ramiro Sarmescu şi Octav Lupaşcu.

Circulă svonul, că în locul d-lui avocat Frunzescu, se va bate cumnatul său d. căpitan Pascu din arma cavaleriei. Serviciul de siguranţă urmăreşte de aproape acest duel pentru a-l zădărnici.

❑ D. Aristide Cristea, funcţionar la epitropia Sf. Spiridon, aflîndu-se eri la Ungheni şi scăldîndu-se în Prut, a trecut apa înnot, spre malul rusesc. La un moment dat, grănicerii de pe malul rusesc, au descarcat focuri de puşcă asupra lui, crezînd că e un contrabandist. Grănicerii ruşi l'au luat apoi, aşa cum se găsea şi l'au dus în Unghenii-ruşi, unde l'au ţinut arestat o oră. In urma intervenţiilor celor din Unghenii-romîni, d. Cristea a fost pus în libertate.

◑ Eri s'a ţinut la şcoala militară, concursul de admitere pentru candidaţii din localitate, pentru gimnaziul militar din Craiova.

Comisiunea examinatoare s'a compus din d nii: Colonel Panaitescu din reg. 6 Mihai Viteazul, lt. col. Mihăescu, comandantul şcoalei militare din Iaşi, maior I. Bijulescu directorul gimnaziului militar din Craiova, D. Pompei prof. de la şcoala militară şi Dimitrescu prof. de romînă de la gimnaaiul militar din Craiova.

Examinarea medicală a fost făcută de d-nii medici lt. Seghinescu, şi sublocot. Anastasiu.

Rezultatul s'a dat aseară.

Au reuşit următori 10 candidaţi: Arabu, Broşteanu, Stancov Dim. Ciulei, Ionescu Victor, Dumitrovici, Mihailescu, Costinescu, Urzică şi Păunescu.

Din Craiova au reuşit 18 candidaţi.

Comisiunea se va duce la 20 Iulie la Bucureşti, spre a examina pe candidaţi din Capitală, pentru gimnaziul militar.

❑ Primăria oraşului Iaşi a cerut ministerului de interne să aprobe ca strada de Sus din acel oraş să se numească str. I. C. Brătianu, strada de Jos, str. C. A. Rosetti, str. Veche. str. Costache Negri, iar str. Zoe str. Vasile Stroescu.

❑ Prefectura judeţului Iaşi, raportează ministerului de interne că în zilele de 17 şi 12 c. a plouat bine în tot judeţul. Puţina grindină ce a căzut în comuna Belceşti, a cauzat mari stricăciuni semănăturilor de grîu şi porumb.

Semănăturile de toamnă şi primăvară sunt bune. Viile de mijloc; arborii, păşunele şi fîneţele bune.

Se continuă seceratul, căratul şi treeratul. Arăturile nu se fac.

❑ **Marele artist Nottara va juca la teatrul casinului, Slănicul Moldovei, Duminecă seara, *Hamlet*, luni seara *Manasse*.**

❑ **Cea mai recentă „Scrisoare din Iaşi“ în „Ordinea“ de la 15 Iulie se ocupă de următoarele actualităţi: „Cînd Iaşul pleacă—noaptea de drum—Un vagon de iaşani—Un om al zilei noaptea—Chestiuni de actualitate—Inchiderea spitalului Sf. Spiridon—acuzare şi aparare—O temă populară—Epitropii vor ceda—Spre Slănicul Moldovei — Moldovenizm şi Muntenizm —O statistică balneară — Invazia bucureşteană — Frumuseţă şi parodie.**

❑ **Ministerul industriei, a cerut Camerei de comerţ, ca să intervie la poliţie pentru a opri fabricarea apelor gazoase şi mineralizate serbătorile şi Duminicele, precum şi de a le transporta în acele zile.**

❑ **Ministerul industriei şi comerţului a respins cererea comercianţilor din Tg. Frumos, de a ţinea deschise magazinele, în zilele de Duminici şi sărbători.**

SPECTACOLE

— La cincmatograful Gaumont, din grădina Cuza Vodă, strada Lăpuşneanu, va fi în fie-care Luni şi Joi, program nou.

Din noul şi bogatul program din astăseară, în care se cuprinde bucăţi din cele mai atrăgătoare, relevăm pentru prima-oara:

„Un voiaj în Brasilia“, după natură, frumoase vederi şi scene din Brazilia; apoi: Visiunea îndrăgostitului, mare dramă; Lehman cumpără păseri, o hazlie comedie, interpretată de cei mai mari comici; Puterea banului, o frumoasă dramă de actualitate; pe piscurile munţilor, după natură, fileu luat de pe cele mai mari înălţimi şi care redă cele mai pitoreşti vederi.

Mai sunt apoi o serie de comedii din cele mai hazlii, scene umoristice, scene de sport, drame, piese instructive etc.

Programul din astă-seară este unul din cele mai bogate.

In fie care Luni şi Joui program nou. Reprezentaţiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina berăriei Regale (Cuza-Vodă).

DIVERSE

— Sîmbătă seara va avea loc la grădina Copou o frumoasă Serbare, organizată de admirabila muzică comunală care distrează atît de plăcut publicul, serile, la grădina publică, sub conducera maistrului A. Cirillo.

Muzica comunală va executa, cu acest prilej, mai multe bucăţi ocazionale.

— D. col. Langa a dăruit societăţii „Moldova“ un tablou al său, în mărime naturală.

— Duminică 18 Iulie va avea loc la Sascut, căsătoria religioasă a d-lui C. Galeriu, comptabilul fabricei de zahar de acolo, cu d-ra Aglaia Popovici.

— S'a anunţat eri că d. C. Lapteş a fost exclus din comitetul corporaţiei constructorilor.

Ştirea era neexactă. D. Lapteş a demisionat din acest comitet şi nu a fost exclus.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— *Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar* —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate **„SINTEZA“** sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ **Holera.** — *După relațiile sosite pe cale particulară, la Ismail, în afară de colonelul comandant al regimentului din acel oraș, au mai murit de holeră încă alte două persoane.*

Se afirmă, că în Basarabia, cazurile de holeră se înmulțesc.

Directorul general al serviciului sanitar a cerut ministerului de interne să'i pue la dispoziție un mai mare număr de soldați pentru paza frontierei Prutului.

La Odesa, unde se constatase cîte-va cazuri de holeră, s'a ivit acum și ciuma. Au fost cîte-va cazuri mortale.

După cum se vede, ne amenință un mare pericol, mai ales cînd avem un serviciu sanitar atît de slab.

❑ *Aflăm că manevrele regale vor avea loc la sfîrșitul lunei Septembrte și vor dura pînă în primile zile ale lui Octombrie.*

De și pînă în prezent nu s'a dat nici un ordin în această privință, totuși, știm poziție, că manevrele regale, se vor desfășura, după cum am mai anunțat, între Roman și Iași.

Statul major al armatei lucrează la întocmirea planurilor acestor manevre.

De la manevre, M. S. Regele va veni la Iași, spre a asista la serbările jubilare ale Universității.

M. S. Regele, împreună cu întreaga familie regală, vor sta în Iași 3 zile.

❑ Zilele acestea va sosi un nou stoc de monedă nouă, de argint, din bucățile a 50 bani, 1 leu și 2 lei, a căror batere, după cum se știe, a fost încredințată monetăriilor din Bruxelles și Hamburg.

❑ Mișcarea în armată va apărea, probabil mîine.

Din sorginte foarte sigură aflăm că mișcarea nu va cuprinde nici o avansare la gradul de căpitan în arma cavaleriei.

O nouă mișcare se va face în cursul lunei August.

❑ D. Colonel Al. Musteață care a fost la Botoșani în anchetarea incidentului dintre d. căpit. Grigoriu și avocatul Frunzescu, s'a reîntors aseară în localitate.

❑ Comitetul serbărilor jubiliare a universității Iașane, a cerut ministerului de interne să'i acorde facerea mărcilor jubilare în străinătate.

Ministerul a răspuns că admite dar cu condiția ca ele să fie executate însă, de către monetăria statului și să plece din ori-ce punct al țării, nu numai din Iași, costul clișeelor, privind universitatea.

❑ Casa școalelor a acordat d-lui V. Butureanu, profesor al facultății de științi, suma de 5000 lei pentru complectarea laboratorului său de petrografie.

❑ D. prof. I. Borcea a fost însărcinat de ministerul Domeniilor să se ducă în Dobrogea pentru a face studii asupra paraziților peștelui. D sa a și plecat. La 1 August va pleca de asemeni d. profesor Scriban, în același scop.

❑ Fata Rariță Moisuc, din Ruginoasa, aflîndu-se alaltă-eri pe cîmp, a fost lovită de trăsnet și omorîtă.

❑ **Comisia de disciplină a c. f. r., circumscripția 6-a Iași** — Se știe că direcțiunea generală a c. f. r., a luat hotărîrea ca să se înființeze așa zisele „comisiuni de disciplină" cari să judece pe funcționarii acuzați de nereguli în serviciu. La fie-care inspecțiune de mișcare este și cîte o comisiune de disciplină, compusă dintr'un președinte și 4 membri, cari judecă pe inculpat. Președintele și membrii fac parte dintre funcționarii superiori, ca șefi de stație, controlori, ingineri, etc.

Astă-zi dimineață la ora 10, a avut loc judecarea primului proces; un veghetor de încărcare din stația Leorda, anume G. Constantinescu a fost chemat la judecată pentru faptul că a sustras din mărfurile lucredințate lui, de către călători. Și dacă pomenim acum despre numita comisiune, o facem pentru a atrage din nou atențiunea direcțiunei generale asupra unei erori foarte mari ce s'a strecurat la formarea comisiunilor de disciplină, iar pentru ca să se poată vedea mai bine eroarea, să vedem ce s'a petrecut la procesul de astă-zi:

Se introduce acuzatul, un om incult, cu maximum 3—4 clase primare, care are în fața sa pe șefii lui superiori: d. controlor Ohl, d. Marteau șef de depozit principal, d. inginer Botez, șeful atelierilor de la Frumoasa, d. Grigoriu și d. Andriescu, cari compun comisiunea; apoi d. Vasilescu, șef de stațiune în centralul inspecțiunei, care îndeplinește funcțiunea de grefier.

Se citește actul de acuzare, se întreabă martorii, se face requizitorul de către unul din Controlori, iar la urmă întreabă pe acuzat dacă mai are ceva de spus!

Lesne își poate oricine închipui ce o să mai poată spune acuzatul, avînd în vedere disciplina de fer și severitatea ce există la căile ferate. Să te desvinovățești, ar însemna să tragi peste nas d-lui Controlor; asta ar însemna o insultă făcută la adresa superiorului, și e rău; să spui că totul e adevărat, nu ți convine fiind-că poate nu te știi în totul vinovat; ce să faci atunci? să taci din gură, fiind-că în fața superiorului nu se discută! Dacă nu se discută, de ce s'au mai înființat comisiile de disciplină; sau dacă direcțiunea a vrut să facă o faptă frumoasă și demnă de toată lauda de ce nu admite acuzatului să-și ia un apărător, care să poată vorbi în liniște? Dacă s'a admis un acuzator ales dintre funcționari, de ce nu se admite și un apărător; fie el tot dintre funcționari, e mai bun de cît de loc!

A nu-ți fi permis să te aperi de acuzațiunile grave ce ți se aduc, nu înseamnează oare o barbarie? Pentru gustul unui funcționar superior oare care, poți fi dat în judecata comisiei de disciplină și condamnat, fără a fi în stare să dovedești netemeinicia acuzațiilor!

La ce dar s'au mai instituit aceste misiuni? Mai mult încă: Să luăm exemplu cu cazul de astăzi. Sentința spune că acuzatul Constantinescu, *poate* fi destituit! Are însă dreptul de recurs la *Directorul general al C. F. R.* în timp de 5 zile! Dar... în regulament spune că *dacă Directorul general crede că acuzatul poate fi erțat, îl iartă*, cu toate că comisiunea de disciplină crede că poate fi destituit; și dacă Directorul general crede că acuzatul poate fi destituit, cînd comisiunea de disciplină l'a găsit nevinovat, îl destitue! Cu alte cuvinte, ce sunt comisiunile de disciplină? Niște... mofturi. Directorul general e tare și mare, poți să fii tu nevinovat, eu directorul general, îți rup gîtul, dacă, mi-e necaz pe tine, sau dacă vreau să fac loc unui favorit!

Toată lumea vorbea de cîtva timp, că la C. F. R. e o asuprire și părtinire cum nu mai există nicăeri, și că funcționarii sunt la bunul plac al superiorilor. Ce și-au zis „cei de sus"? Las, că le astupăm noi gura cu consiliile de disciplină! Au reușit, dar acum se văd roadele.

Nădăjduim că regulamentul comisiilor de disciplină se va revizui dînd voie acuzatului să aibă un apărător, fie el tot dintre funcționari, și hotărîrile date de comisiunile de disciplină să fie luate în considerație, iar recursul să se facă nu către directorul general, ci unei comisiuni!

❑ **Escursiunea esperantiștilor romîni la Sofia.** — In vederea escursiunii proectată pentru zilele de 4—10 August a. c. (st. v.) la Sofia, cu oprire la Plevna și Grivița, pentru vizitarea monumentelor istorice, s'a obținut însemnate reduceri pe căile ferate bulgare; de asemenea se stărueste pentru obținerea aceloraşi reduceri și pe căile ferate romîne.

S'a admis și participarea persoanelor străine de esperanto.

Cum s'su mai obținut și alte înlesniri, a se cere lămuriri la *Soc. esp. romînă, str. I. C. Brătianu, 5, București.*

Costul transportului *București—Sofia* și *înapoi* este de *26 lei.*

❑ **Astă-zi s'a făcut la administrația financiară, plata pensiilor civile și militare, pe luna Iulie c.**

❑ **Ne întrunindu-se numărul complect de membrii, ședința consiliului de higienă care urma să aibă loc aseară, nu s'a mai ținut.**

❑ De Marți 20 c., direcțiunea poștelor, telegrafelor și telefoanelor va pune în circulație nouile cărți poștale închise de 10 bani, confecționate din carton alb, în loc de cenușiu ca pînă acum, avînd același timbru încrustat ca și cele actuale.

❑ In ziua de 20 Iulie va avea loc la Ungheni, a doua mare și frumoasă serbare, organizată de socitatea de gimnastică, sport și muzică din Iași.

Iată programul acelei serbări:

De la oarele 7—10 a. m. muzica va cînta la Cabinele de băi; de la 11—12 concertul muzicei în pădure; de la 12—2 p. m. dejunul în pădure, cu muzica; de la 2—4 repauz și jocuri; de la 4—5 alergări libere și în saci, cu premii; de la 5—7 p. m. concurs de înotători în Prut; de la 6—7 curse de cai țărănești, artificii și muzică; de la 7—8 masa de seară, artificii, muzică. La oarele 7 deschiderea balului în lazaret.

La 10 jum. seara plecarea trenului din Ungheni.

❑ Toți miniștrii, senatorii, deputații și Președintele republicei franceze, au luat parte la funeraliile naționale ale victimelor submarinului Pluviôse, care au avut loc la Calais, acum 12 zile. Victimele, pe afete de tunuri, au fost apoi urmate de marina franceză, clerul, marinarii cari au lucrat la salvarea și scoaterea submariaului după catastrofă etc. In Pathé Journal, din numărul trecut, s'a dat numai o mică parte din aceste vederi, în noul program de astă seară, Vineri 16 Iulie, al cinematografului Pathé-Frères din grădina Bragadiru, întreg cortegiul defilează înaintea noastră și este redat minuțios și absolut exact după natură. Este una din cele mai grandioase înmormîntări naționale, din cari s'a văzut pînă azi în Franța.

In noul program de astă-seară Vineri se cuprinde și Catherina, ducesa de Guise, o mare reconstituire istorică, interpretată de cei mai distinși, apoi: Frumoase vederi din Asia de Sud, — Comisarului îi place muzica, scene comice, — Moștenirea cu bucluc, comedie etc. etc.

După îndemnul vizitatorilor noștri se reține din programul precedent: 1812 — Un epizod din viața lui Napoleon I sau Imparatul în bordeiul țaranului, o adevarată capo d'operă cinematografică.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 16 Iulie

Din Sinaia

Sinaia. — Eri cu ocazia inspecției batalionului de vînători, care face garda aci, s'a putut observa că M. S. Regele a stat timp de 3 ore în fața mulțimei.

Suveranul arată foarte bine și are o mină excelentă.

Dacă n'ar fi preocupat de boala M. S. Reginei, Suveranul ar face o călătorie în străinatate, căci, după cum se anunțase, M. S. Regele se hotărise să ia parte la serbările din Sigmaringen și totodată să facă o vizită Imparatului Frantz Iosef.

Nu se știe încă dacă Suveranul a renunțat sau nu, la căltoria Sa.

Duelul din Botoșani

Botoșani.—După cum s'a anunțat azi dimineață, afacerea incidentului căpitan Grigoriu—avocat Frunzescu, a luat o altă turnură.

După decisia consiliului de onoare, d. căp. Grigoriu a trimes aseară martori d-lui Panait Vizanti.

Azi dimineață, în zorii zilei, a avut loc duelul, în maneja regimentului 8 roșiori. D. Vizanti a sosit însoțit de martorii săi d-nii Ramiro Sarmescu și Gh Boldescu, iar d. căpit. Grigoriu de martorii săi, d-nii: căp. Rosetti și Dobrescu. Arma aleasă a fost spada. Au fost 4 reprize. La a patra, d P. Vizanti a fost rănit la antibrațul drept. Rana produsă nu e tocmai gravă. Adversarii nu s'au împacat.

E probabil că mîine va avea loc al doilea duel,—de astă dată între d. căp. Grigoriu și avocatul Fruuzescu, care de și se află în stare de îngrijit, totuși vrea cu ori ce preț să se bată în duel.

Căsătorie Princiară

Bucureşti.—M. S. Regele a primit o scrisoare din partea M. S. Imparatului Germaniei prin care 'i notifică căsătoria Principelui Wilhelm de Prusia cu principesa Agata de Ratibor, principesă de Hohenlohe.

Intrevedere

Bucureşti.—Se comentează în cercurile palitice faptul că eri a avut loc la Sinaia, o lungă întrevedere între d. Emil Costinescu și N. Filipescu.

Comitetul secret din Turcia

Constantinopol.—Ministerul de interne a pregătit o circulară către autoritățile provincicle, în care declară că comitetul secret care a fost descoperit, e în neputința de a întreprinde ceva serios și că membrii acestui comitet au fost împinși de lăcomie de bani. Ministrul declară că guvernul actual e destul de tare spre a înlătura ori-ce mișcare reacționară sau revoționară.

In chestia naționalităților

Buda-Pesta.—„Tribuna" din Arad, aduce știrea că primul ministru, contele de Herdervary a avut o întrevedere cu fruntașul romîn dr. Mihu și cu dr. Ungureanu, consfătuindu-se în chestia naționalităților din Ungaria.

In afacerea Rochette

Paris.—In fața comisiei de anchetă în afacerea Rochette, bancherul Gandrion a înmînat (d. Durand, șeful cabinetului prefectului de poliție știind acest lucru) suma de 25 mii franci spre a depune o petiție împreună cu titlurile alăturate. Comisia a confruntat pe d. Gandrion cu Pichereau și cu d. Durand. Acest din urmă a recunoscut că știa cum că Pichereau primise 25 mii franci de la d. Gandrion, dar menține cum că credea că Pichereau era în realitate proprietarul titlurilor care au format baza reclamației sale.

Convenția cu România

Buda-Pesta.—In desbaterile de azi asupra convenției cu România, fostul secretar de stat Stereny, relevează necesitatea de a arata o rezistență exigenților agrarienilor dacă vor deveni prea afară de cale. Oratorul pledează pentru reluarea relațiunitor economice cu țările balcanice, el mai adaugă că prohibirea importului de grîu romînesc cu prime de exportațiune a fost o greșală care nu numai că a fost păgubitoare pentru morari, dar mai cu seamă pentru interesele agrarienilor. Apoi ministrul agriculturei Stereny apără convenția cu România și caută să liniștească pe agrarieni, spunînd că importul cărnei romînești care nu va fi de cît de 1 sau 2 la sută din totalul cărnei consumate și care va sosi păstrată în ghiață nu va putea să reducă prețul vitelor.

O nouă bancă

Cairo.—Ziarele află că se va înființa în curînd aci, o bancă engleză de credit funciar cu un capital de 2 milioane lire. Acționarul principal ar fi lordul Cromer.

Situația în Albania

Salonic.— General Torgud Șefket a proclamat o stare de excepție la Scutari din Albania. Desarmamentul s'a început; populația arată o mare bunăvoință și a depus în două zile 40 mii puști.

Guvernul va întrebuița 50 mii lire spre a acoperi cheltuelile expediției militare precum și spre a pregăti reformele în vilaetul Scutari.

Incendiu

Bucureşti.—Un mare incendiu a izbucnit aseară pe la orele 10, în calea Văcărestilor, la casele propietatea d lui dr. Albulescu.

Intreg imobilul până în colțul B-dul Maria a fost distrus.

Pagubele sunt de peste 20000 lei.

Călătoria d-lui Brătianu

Bucureşti.—Unele ziare au anunțat că d. Ionel Brătianu va petrece concediul în Germania.

Adevărul e că primul ministru face escursii cu automobilul în Elveția.

Ciuma la Odessa

Odessa.—Eri, un caz de ciumă a fost constatat și s'a produs un deces.

Astă-zi două cazuri noui au mai fost constatate și s'a mai produs un deces.

Duel

Buda-Pesta.—D. Gartvay, președinte de district, simțindu se ofensat de cuvintele rostite de deputatul Alexandru Nagy, în cursul desbaterilor de eri, a trimes martori; un duel cu pistolul a avut loc azi după amiază, adversarii n'au fost atinși, dar nu s'au împacat pe teren.

O iradea

Constantinopol.—O iradea a fost iscălită autorizînd, guvernul să cheltuiască 40 mii lire, pentru clădirile de biserici pentru minoritățile din Macedonia, în virtutea legei bisericilor.

Convorbirea cu Naby-Bey

Atena.—„Agenția Havas" află că convorbirea ministrului Turciei la Atena, d. Naby-Bey, publicată în ziarul „Tanin", care conține cuvinte necuviincioase la adresa regelui și principelui moștenitor al Greciei, produce o vie senzație în Grecia.

Ziarele grecești declară că această convorbire e cu totul în afară de obiceiurile diplomatice și sunt de părere că reîntoarcerea lui Naby Bey la Atena e foarte problematică.

Française, connaissant français, anglais, allemand, piano, désire place dans une bonne famille.
S'adresser M. A. Rue Hotin No. 1.

Dr. H. BLUMENFELD
medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —
s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la
KARLSBAD
— Markt 3 Mohren —
orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

Intristați: Alexandru V. Coroi, Olga și Vasile Popovici, Elena și Vasile Coroi, Vasile și Aneta Popovici, Natalia și Neculai Cojocariu, au jalnica durere a face cunoscut, încetarea din viață a iubitei lor soție, fică, nură și soră

✝

MARIA Al. COROI
în vrîstă de 30 ani
decedată la 15 Iulie 1910, noaptea.
Inmormîntarea va avea loc Sîmbătă 17 Iulie, la orele 4 p. m., la Cimitirul „Eternitatea.".

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —
Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3.20	
Smântână dulce		2—
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.
Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.
De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Tuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

De vînzare o locomobilă, de 10 cai putere, nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare
A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

I. ȘEPTELICI
AVOCAT
Iași.—Str. Lozonschi No. 3

La farmacia D. Herzenberg
este loc liber pentru un practicant.

Profesor special
de
Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.
V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Important pentru Agricultori
O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.
A se adresa la Atelierul Mecanic.
Gross Kaisermann
— Strada Moțoc Iași —

DIM. M. BOTTEZ
AVOCAT
Iași. Str. de Sus No. 34

Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.
Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Cezar Simionescu
AVOCAT
Strada Lascar Catargi No. 37

O frumoasa fotografie
puteți căpăta numai la
Fotografia artistică WEISS
IAȘI—PIAȚA UNIREI
GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special co tra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de ...t, Gută, Rinichi şi Desinteria —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU** Tecuciu

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

...a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani (Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste toţ,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

v se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primariei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. EN RÉSERVE 0f30.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

FONDOIR DÉPOSE
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 183 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romania
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 40|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" incheie asigurări:
a) Cu de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cu de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romania Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă in caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1065 Duminică 18 Iulie 1910

In jurul discursului d. Badareu

Cele zise de șeful nostru de la Iași în marele său discurs rostit la întrunirea noastră dela Huși continuă a preocupa presa de toate nuanțele, fie-care comentîndu-l după formula politică ce o reprezintă.

In adevăr, era de așteptat ca d. Bădăreu să facă la Huși cîteva declarații importante, dat fiind că actuala vacanță e ultima pentru liberali să fie la putere și ultima pentru noi să nu fim la putere. Toamna lui 1910 va fi toamna răfuelilor politice între partide și țară, între partide și Coronă. La Huși n'a fost numai organizarea care a preocupat pe d. Badareu. D-sa a găsit acolo organizare de partid, a găsit partizani devotați, a găsit totul. D-sa după ce a analizat situația partidelor politice de la Huși a trecut la 2 feluri de declarațiuni: *unele, cari au caracterul de doctrină democrată*, altele cari privesc *tactica de luptă*. Și în unele și în altele d. Bădăreu a fost la înălțmea situației.

Ca puncte de program, d-sa a schițat cum înțelege să propună modificări, el care e membru în comisia electorală. Și la Fălciu, și în alte județe viața politică se petrece în cercuri prea înguste pentru a prii adevăratelor interese generale. Ca un remediu acestui rău, ce fac colegiile înguste prea interesate, d. Badareu a afirmat că d-sa înțelege a susținea contopirea colegiilor I și II de Senat în un colegiu unic, lărgind prin aceasta baza vieții electorale pentru Senat. Același lucru îl va susținea la Cameră, burghezind cu totul viața colegiului I de Cameră și lărgind dreptul de vot la toți țaranii, cari știu ceti și scrie și putința alegerei a cîte 2 deputați de judet în loc de unul ca pînă acum.

E aproape de înțeles, că din cele zise de d. Badareu e de prins tendința, de cît înfăptuirea. Tendința e lărgirea vieții politice, îndreptarea nelegalităților și o mai egală distribuție a puterii politice. Formula dată de d. Badareu stă în a da țărănimei o treime de reprezentanți, proprietății mari o treime și burghezimei orașelor o treime. Poate că pînă la o deplină contopire a tuturor alegătorilor, educația în grupe deosebite să-și aibă rostul ei, și nu noi vom atenua lucrul. Dacă partidele și-ar întocmi cadrele în așa fel ca să cultive cu aceiași atenție pe toți alegătorii săi; contopirea de la început într'un singur colegiu ar feri pentru viitor o altă reformă și ar spori forțele politice ale națiunei. Scoateți din statul major al partidelor indolența, înfrînați arbitrarul administrativ, emancipați pe a'egători prin legi puternice și se poate păși de o dată la un singur colegiu în loc de două colegii.

De sigur, că dacă formula d-lui Badareu are pentru sine mersul evolutiv al reformelor elect rale de la 1866 la 1884, cînd s'a contopit colegiul I cu al II, adică proprietatea mare rurală și urbană, cu cea mijlocie, nu știu pentru ce nu s'ar păși în 1911 la contopirea tuturor elementelor fonciare rurale și urbane, cu o limită mai mică de cens, de oare-ce dreptul cuvînt practic aceasta o cere.

Dar, curios lucru, nu aceste declarații de formulă doctrinară au procupat presa. Simția presa că în această materie e foarte departe drumul de la propunere la îndeplinire. Șeful a zis: „revizuirea Constituției nu e în buzunarele noastre și nu putem să spunem că se va face în 6 luni, în 2 sau 3 ani“, iar în alt loc zice; „fie-care partid trebue să aibă formula sa, chiar dacă reforma Constituției, trebue să iasă din combinațiunile partidelor de guvern“.

Democrația conservatoare dorește să așeze viața politică a Romîniei pe o bază mai dreaptă, mai largă, dar și *cuminte*; cum și în ce fel va fi nu se poate preciza de pe acuma; noi nu facem de cît schiță și aceasta a făcut'o d. Badareu la Huși în discursul seu.

Dar d. Badareu a mai formulat un desiderat, care privește tactica de luptă între partide. D-sa a aruncat înainte ideia unui *conlucrări* a celor 2 partide conservatoare. Ce mare deosebire între felul cum discută d. Badareu chestia aceasta și tupeul senil al d-lui Carp, în proaspătul seu interview de la Viena „că partidul conservator-democrat e o clientelă în jurul unei persoane“. D. Carp a ajuns să fie greu de stat la vorbă cu d-sa.

Mai anul trecut, tot pe vremea aceasta *Opinia* publicase părerea unei *concentrări conservatoare* supt șefia trecătoare a unuia din cei 2 șefi de guvern: T. Rosetti, Gh. Manu sau chiar I. Calinderu. Era atunci o părere aruncată în discuție ca o formulă de palat, căci in ipoteza asta ne puneam

Astă-zi d. Badareu pune chestia ca izvorind din necesitatea imperioasă că ideia conservatoare care are pentru sine 80 la sută din alegători, să fie la guvern pentru a rodi țării, și cum oamenii de part d trebue să fie în slujba ideilor, d-sa cere de la toți fruntașii o apropiere pe tema conlucrării,—nu o fuziune.

Chestia se prezintă simplă. In o țară unde nu e opinie publică, nici partide bine înjghebate, ci toate așteaptă puterea de la M Sa, e foarte lucru ca Regele să se oprească la formula a 2 partide, aduse la putere prin voința M. Sale, nu prin puterea lor. Partidele atunci răspund mai mult unor cerințe de palat, de cît unor nevoi reale în țară; și țara capătă atît cît binevoește M. S.

Cînd însă țara va fi tare, și va da dovadă, cum a început să dea, că rezistă administrației, că votează contra guvernului și că dă credit acelui ce va putea înfăptui cel mai mare bine, negreșit că part dele izvorînd din rărunchii țării, ele nu vor avea teamă de a urni rodirea acestor nevoi, conlucrînd cu toți acei ce se apropie de credul lor.

Ideia conservatoare are pentru moment, la noi în țară, 2 organizări de partid, 2 șefi, 2 staturi majoare, 2 programe. Țara a dat încredere în linie generală ideii conservatoare și în special organizării democrate. Fără a fi pretențioși, țara ar putea da tot creditul organizării noastre democrate, și aceasta ar fi și în vederile Coroanei, care are formule simpliste politice; dar d. Badareu a arătat că noi fiind tare pe creditul țării, putem discuta eventualitatea unei colaborări, tocmai pentru a asigura un mai temeinic succes ideii conservatoare; sau cum s'ar zice să lucrăm cu folos, neavînd în coaste 2 adversari, ci unul, pe liberali și prieteni pe ramura bătrînă conservatoare.

Gh. Ghibănescu

Spiridonia susținută de spitalul israelit!

Cu acceleratul de ieri dimineață a fost adusă în Iași, de la Bărnova, o femee bolnavă, în stare muribundă.

Nenorocita a fost purtată pe străzi, din gardist în gardist, a fost dusă tocmai în Tatarași, la spitalul Pașcanu, unde nefind loc, a fost dusă la spitalul israelit și internată acole.

Așa sunt purtați toți bolnavii și pe toți îi primește, la urmă, spitalul israelit, care a ajuns astfel protectorul Spiridoniei.

Spitalul israelit din Iași se susține din cotizațiile lunare ale membrilor săi și din veniturile unor imobile urbane. Totalul acestor venituri este de 60 000 lei anual, venit egal cu acel al Spiridoniei pe timp de *nouă zile*.

Caritatea moldovenească a dăruit Spiridoniei peste *patru zeci milioane* și iată că acest așezămînt de milioane, menit să aducă alinare suferinzilor, a ajuns în halul dureros de a apela la ajutorul unei instituțiuni similare, care însă în ce privește fondurile de care dispune, abia dacă poate exista.

Cum se poate ca spitalul israelit cu un venit de 60.000 lei anual să fie deschis, să poată primi bolnavi de ori ce naționalitate, iar un spital cu un venit anual de *45 ori* mai mare—să fie nevoit a închide porțile sale pe timp de *cinci luni*.

Situația aceasta dezolantă ne înfățișează tabloul sinistrului de la Spiridonie, ne arată pe asasini în toată oroarea, și felul criminal cum se gospodăresc milioanele Spiridoniei.

Cu venituri ridicate grație bunilor ani agricoli, am ajuns să vedem intimată oribil biata caritate moldovenească.

Am ajuns să facem apel la un biet spital evreesc, ca el să primească pe bolnavii romini și să refuze, inlicit din cauză de lipsă de locuri, să primească bolnavii săi, bolnavi evrei.

Am ajuns la culmea rușinii!

Licitațiile scandaloase ale Spiridoniei

La ministerul de interne s'au îngrozit în sfîrșit, cei mai mari de acolo, de modul scandalos cum se țin licitațiile la Spiridonia din Iași.

Incă cu prilejul interpelărei d-lui deputat M. Cantacuzino, interpelare privitoare la enormul gheșeft cu „Maternitatea“, ministrul de interne, recunoscînd modul ilegal cu care se țin licitațiile, la Spiridonia din Iași, promisese că va lua măsuri pentru a pune capăt gheșefturilor.

D. Brătianu nu s'a prea grăbit. Ci abea astăzi, după trecere de cinci luni, și în timpul absenței ministrului, a dat o circulară, pe care o reproducem în corpul ziarului, și care lămurește cum ar trebui să se fie licitațiile după lege.

Intre interpelarea d-lui Cantacuzino și apariția circulărei speciale, s'a mai făcut la epitropia din Iași, o flagrantă calcare a legii licitațiilor, privitoare la încălzitul cu calorifere, care licitație n'a fost aprobată și se crede că nu va fi aprobată.

Vor înțelege ușor cititorii, unde s'a ajuns cu licitațiile ilegale la Spiridonie, dacă ministrul s'a văzut nevoit să intervie și să declare, că s'au făcut licitații ilegale.

Iată un tablou de lucrări făcute fără licitații sau cu licitații ilegale:

200 296.90	*farmacia.*
192.000.00	*pavilioane de izolare*
300.000	*prima parte a clădirei „Maternității“.*
286 000	*spitalul din Roman.*
250.000	*lucrări și instalații la Slănic.*

In plus păduri, vîndute de bună voie, în valoare de 400.000 lei și acum 350.000 lei instalația caloriferelor la spitalul central.

Aproape două milioane cheltuite fără socoteală, cheltuială care a adus ruina completă a spitalelor Sf. Spiridon.

Circularea ministrului a venit prea tîrziu: epitropia a făcut sprafcă, a devastat pădurile—și astă-zi nu mai are pentru ce publica licitații.

Chestii politice

D. P. P. Carp recidivist

D. P. P. Carp recidivist, nu știu pentru a cîtea oară.

D sa cînd s'a închegat partidul conservator-democrat, a zis că e o farsă tachistă, despre care nu se va vorbi peste 3 luni.

Farsa tachistă însă a vîrît în spărieți pe d. Carp. După o lună batem la Iași pe guvern și rămînem cap de listă; după 2 luni învingem la Vaslui la primul scrutin; după 2½ luni învingem la Craiova tot de la primul scrutin.

Farsa începuse a fi lucru serios.

Și azi după 2 ani și jumătate avem cu noi 9 succese electorale în toate colegiile, care se arată că d. Carp a rămas un caraghios, că n'a priceput atîta cel puțin, că faptele nu ferb cu apă sălcie și că țara s'a săturat de mascaralîcul Carpist.

D. P. P. Carp a rămas în coadă cu partidul să cu tot, căci țara a ținut tot deauna să mențină în fruntea cozii, ca unul ce n' putut fi de cît coada frunții. Cu tombatrile și evghenicoșii din partid, nici c se putea altfel.

Asta-i na.

D. P. P Carp a fost la 4 Maiu la Palat să ucă moțiunea votată de ai săi că țara cre alt guvern, care nu poate fi altul d cît cel prezidat de d. P. P. Carp. *Se zice* — și foarte verosimil — că M. Sa ascultînd blagorodiile veneratului șef i ar răspostat că de ce nu se înțelege cu . Take Ionescu, că d. Take Ionescu foarte culant, și că e nevoe să se înleagă cu d-sa.

D. P. P. Carp, grandoman cum e și nesocotit de oameni și vremuri, i-ar fi zis M. Sale că nu are nimic cu d. Take Ionescu că d-sa nu știe de ce s'a supărat d Take Ionescu, și că dacă, în definitiv e nevoe de a ne înțelege cu d. Take Ionescu, d-sa să reîntre în partid.

Da, pentru d. P. P. Carp actul înființării partidului conservator-democrat e urmarea supărării d-lui Take Ionescu și că deci d sa n'are de cît să revină la matcă ca să înceteze partidul.

Numai enunțarea acestui fapt stîrnește la cel mai umil cetățan un hohot omeric de rîs; necum la însuși d. P. P. Carp.

Se zice iarăși că M. Sa văzînd modesta pricepere a evenimentelor politice din partea d-lui Carp și că bătrînul afetnic al Coroanei e pe punctul de a'și da demisia pentru viitor din această grea și înaltă chemare, i-ar fi răspuns: *„bine, d le Carp; d ta mă silești atunci să admit că sînt 2 partide conservatoare“.*

Dl. P. P. Carp a tăcut chitic și a înghițit gălușca. M. Sa l'a înfundat cu vădita greșală a recidivii d sale.

Astăzi același d. Carp repetă aceiași blagorodie că adică „partidul conservator-democrat e o clientelă pusă în slujba unui om“.

Tara respinge cu hohot această ofensă ce i-o aruncă recidivistul d. P. P. Carp.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

RECLAMĂ....

Fără îndoială: vacanța este sezonul publicisticei frivole, întru cît ziarele dispun de prea mult spațiu liber. Nici odată nu ne întîmpină în coloanele ziarelor noastre, atîta abundență de carnete, de nume, atîtea dări de seamă, atîtea detalii balneare, atîtea relațiuni despre excursiuni, călătorii și altele. Tot pentru motivul că, în lipsă de actualități politice în lipsă de atențiune pentru urmărirea problemelor mai grele; în lipsa din Capitale a numeroși colaboratori—spațiul gazetelor... geme uneori de nevoia subiectelor ușoare. Si ce este mai ușor de cît înșirarea numelor după localități?

Sistemul publicității excesive a mai adoptat la noi, forma ilustrației și fotografiei. Așa văzurăm un ziar „popular“ încumetîndu-se a da portretele... vizitatorilor diverselor stațiuni balneare! Serie de zeci și zeci de fotografii reprezentînd clientela cutării sau cutării localități, ca Pucioasa, Govora și așa mai departe.

Persoane de ambele sexe, de toate vrîstele, date în vileag așa, fără alt motiv—era să zicem fără alt merit— de cît că au venit să-și caute reumatizmele ori alte afecțiuni mai puțin avuabile în anumite stațiuni.

Fără îndoială —un exces de publicitate, întru cît compromițătoare. Căci nu ne închipuim că vanitatea oamenilor merge pînă să fie fotografiați în momentul cînd fac *anumite* cure la stațiuni balneare.

Cîte presupuneri în adevăr nu se pot face asupra unor anumite prescripțiuni medicale făcute doamnei, domnișoarei sau chiar domnului X!...

Dar presa noastră a mers și aci cu modernizarea și cu spiritul de actuulitate prea departe ca și în alte privințe.

In același sens ni s'a părut suprinzător că gazetele ieșene au publicat în zilele din urmă—sub diverse forme și de repetate ori—lista copiilor de ambele sexe, recrutați a fi trimiși sub patronagiul coloniilor școlare.

E oare *aci* un element de reclamă?

Poate fi îmbucurător pentru viitorul unei fete, bună oară, că în timpul copilăriei școlare medicii au găsit-o slabă, bicisnică, infirmă poate, ori candidînd la vr-o efecțiune de plămîn, lucru pentru care a fost trimisă la aier curat, și la odihnă și la hrană suficientă!

Rodion

Testamentul d-lui dr. Thiron

«Fie-care înmormîntare civilă (laică) a unui cetățean cunoscut, face mai mult pentru libertatea de conștiință și triumful liberei-cugetări și al moralei filosofice, de cît o sută de volume da propagandă anti-creștină și anti-clericală».

A. Aulard
profesor de Istoria Franței la facultatea de litere din Paris.

Necontestat că propășirea în omenire se înfăptuește prin necurmata și stăruitoarea punere în acord a faptelor oamenilor cu ideile lor. S'ar putea spune că numai în concordanța dintre fapte și idei stă liniștea sufletească; iar desăvîrșirea perfecțiunii omenești nu poate fi socotită de cît ca un deplin și nestrămutat acord între fapte și ideile dobîndite, chibzuite și acceptate ca fiind acele ce corespund mai bine intereselor celor mai înalte ale omenirii. Se poate de aici deduce chiar și criteriul perfectibilității unui om; anume măsura în care dînsul își pune de acord conduita, adică purtarea în viață, cu ideile ce le socotește ca fiind cele mai frumoase, mai prielnice și mai adevărate. Se înțelege că ideile aceste pot varia — binele, frumosul și adevărul fiind ori-cum concepte relative; — dar rămîne nu mai puțin bine stabilit că acordul ce o persoană îl pune, cu discernămînt, între faptele sale și ideile sale, constitue însușirea sa de superioritate.

Ceia ce constitue propășire pentru omenire într'o epocă oare-care, este sistemul de idei de ordine socială și morală care urmează să formeze o treaptă de dezvoltare științifică și filosofică mai sus pusă de cît treapta sistemului de idei anterior. In stratificarea, cu treptată înălțare, a ideilor și, în legătură cu ele, a faptelor oamenilor, stă progresul, Și-i lesne de înțeles că în acest progres energiile omenești se împart cam în trei categorii: cele cari țin cu sinceritate la sistemul de idei ce va să se stîngă; cele cari țin cu sinceritate la sistemul de idei ce va să vie; și cele cari pot spune cu poetul:

entre les deux mon cœur balance.
(inima mi se cumpenește între amîndouă)

Energiile din urmă, cari obișnuit se orientează după interesele imediate personale ale momentului, sînt totdeauna stînjenitoarele progresului. De obicei liniștea sufletească a oamenilor cu astfel de energii, nu-i acordul dintre fapte și idei cum este la oamenii cu celelalte energii, ci-i acordul dintre fapte și îndestularea intereselor; astfel de oameni sunt un fel de cameleoni cari în apropierea retrograzilor — numindu-i astfel pe cei ce țin la un sistem învechit și anahronic de idei — apar ca retrograzi desăvîrșiți, pentru-ca chiar imediat eventual, în apropierea progresiștilor — numindu i astfel pe cei ce țin la sistemul nou și adecvat timpului de idei — să apară ca progresiști desăvîrșiți. Viața lor este o necurmată ipocrizie, fericiți nu cînd ar fi pus de acord faptele cu ideile — ceia ce-i mai mult o iluzie pentru alții, căci de obicei n'au idei; — ci cînd au isbutit mai bine să se acomodeze, înșelînd mediul în care se învîrtesc. Aceștia sunt oamenii despre cari se poate spune și crede ori-ce, pentru că în realitate dînșii nu sunt nimic; sunt pur și simplu trăitorii zilei de azi, cari odată recunoscuți de atari, nu pot fi de loc primejdioși. Dar obicinuit ei sunt nerecunoscuți, jucîndu-și rolul cu un talent extraordinar, și atunci izbutesc să țină o stare de lucruri în loc.

Țara noastră mai ales are de particular categoria aceasta de oameni: falși retrograzi și falși progresiști, pur și simplu trăitori ai zilei de azi. Și această stare de spirit se explică tot prin pripa civilizațiunii noastre factice, cum se explică atîte și atîte ipocrizii și nechibzuiri de cari ne lovim la tot pasul. La noi un sistem învechit de idei, care să fi răzbit adînc în conștiința unei păturí sociale, nu există — bună oară cum este catolicismul în asfințit; — la noi este un sistem tradițional, admis inconștient — ortodoxismul. De asemeni un sistem nou de idei, care să intereseze pătura zisă cultă, nu există — bună oară cum este monismul în asfințit; la noi este un fel de modă, un fel de năzuință superficială de-a simula convingeri nouă, dacă bine înțeles nu se riscă nimic prin aceasta. In definitiv e o așa stare de spirit la noi, că admițînd, cu închipuirea, că ireligiozitatea s'ar afirma oficial și pentru propagarea liberei-cugetări s'ar revarsa budgetul actual al cultelor, cîți preoți ortodoxi ar mai rămîne la un sacerdoțiu neaducător de venituri? Ori, afirmîndu-se ortodoxismul cu tot caracterul unei exuberanțe medievale cum tînd unii — din fericire nesincer — cîți din cei pretinși a se fi adapat la curentele nouă de idei, n'ar lua o pozițiune pravoslavnică?

In astfel de condițiuni lupta pentru afirmarea unui nou principiu de viață și de gîndire, nu găsește de cît un slab răsunet. Această luptă poate pune cel mult în lumină personalitatea cuiva, cînd este sincer; dar celor mai mulți ea servește doar ca mijloc de reclamă și de intimidare, calculînd răsplata ce li va atrage o atitudine cuminte îndată

după asta. Cam acesta a fost rezultatul de pînă acum în toată parada de propagandă liber-cugetătoare ce s'a desfăşurat la noi. De aceia şi asistăm la spectacolul păpuşeresc al oficierii celor tradiţionale de către oameni de la cari ne-am fi aşteptat să-i vedem într'altă postură. Să creadă oare ei altfel acum de cît odinioară? Intrebare fără senz, întru cît conştiinţa lor este tot atît de neatinsă acum ca şi odinioară, căci nici odată ei n'au adus în lumina conştiinţei lor elementul esenţial al conduitei eroice în viaţă: acordul dintre fapte şi idei.

*

In starea aceasta a spiritului romînesc, stare mai mult de obştească şi dulce ipocrizie,—exceptînd numai pe Iaran, care-i ortodox de multe ori fără să ştie macar „tatăl nostru"! — d dr. C. Thiron constitue o excepţiune, afirmînd faptic principiile sale prin hotărîrea ce lasă testamentar de a fi înmormîntat civil, „înmormîntarea unui libercugetător trebuind să fie impunătoare prin modestia şi simplitatea ei şi prin depărtarea obiceiurilor strămoşeşti de iarmaroc bisericesc", precum zice d-sa însuşi în broşura recentă: „Libera-cugegetare monistă haeckeliană". Iată o punere în acord a faptei cu ideia, ce-i vrednică a se releva, căci „nimic nu poate fi mai demn şi mai meritos, cum zice prea bine d-sa, de cît să dai exemplul personal şi să fii consecvent doctrinei ce ai profesat în viaţă",

Prin acest act d. dr. Thiron pune în aplicare un principiu de cea mai pură morală, ce n'ar putea fi combătut de nici o religiune, căci nici o religiune în esenţa ei n'a putut înălţa nesinceritatea şi ipocrizia la principii de conduită în viaţă. Ba-i lesne de văzut că ceia ce a subminat ideile religioase şi ceia ce le-a consumat chiar în miezul lor a fost tocmai punerea în practică a acestor din urmă sentimente. Caducitatea-i sigură şi definitivă pentru orice sistem de idei ce nu se mai bizue de cît pe nesinceritate şi ipocrizie, după cum întemeiarea este tot aşa de sigură şi definitivă pentru un sistem de idei ce pornesc din adîncă convingere. Şi între ipocrizie şi convingere dovada se face hotărîtor prin ceia ce le costitue substratul respectiv, că ipocrizia se întemeiază numai pe vorbe, pe cînd convingerea şi pe fapte.

Nu încape îndoială că d. dr. Thiron este un convins. Pe pragul întrării în veşnicie, asupra căreia meditînd puţini au curajul să respingă ceia ce atavismul le impune uneori imperios, d-sa ţine să pue pasul cu cugetul neştirbit, impunînd celor ce ar putea dispune de fiinţa lui neînsufleţită, să-l hărăzască neantului potrivit convingerilor sale. Teama, de a nu fi crezut că e sincer în dorinţa sa, teamă motivată de altfel prin pilda altor liberi-cugetători ce s'au înmormîntat la noi religios, pare să-l fi determinat pe d. dr. Thiron întru publicarea şi argumeutarea ultimei sale dorinţe, punînd în lumină acordul dintre acest ultim deziderat şi alte acte ale vieţei sale, ce nu-i mai puţin interesant a fi cunoscute.

„Eu, zice d-sa, orice direcţiune mi-am impus am căutat de a fi primul executor; astfel făcînd parte din liga franceză şi romînă contra *alcolismului*, nu am luat ca directivă temperanţa, adică calea şovăitoare, ci *abstinenţa* totală şi nu numai că nu uzam mai înainte de băuturi alcoolice distilate, dar deja de 12 ani (după congresul antialcoolic, Paris 1898 la care am luat parte), am suprimat şi *băuturile fermentate, vinul şi berea* (şi ca sanatate mă găsesc perfect); de asemenea făcînd parte din liga franceză contra *jocului de cărţi* şi *tutunului*, de 35 ani n'am fumat nici o ţigară şi n'am jucat macar concina; am surprimet deci uzul la aceste 3 viţii frecvente printre clerici, căci pretinsa moderaţie sau înşelătoarea temperanţă duce sigur la abuz; ori dacă uzul acestor viţii e inutil şi nociv, atunci de ce să te mai expui la abuz, care nu poate fi de cît extra inutil şi nociv. Asupra acestor trei viţii cel puţin, cred că sunt moralmente superior întregului cler creştin ortodox romîn.

„Prin urmare, să fie cunoscut popăritului şi cetăţenilor oraşului Iaşi, că dorinţa mea publică, profesia mea de credinţă, testamentul meu este cel de mai sus fără nici un echivoc; iar popăritul din Iaşi să ştie că nu va avea ce căuta la casa mea, nici în viaţă nici la deces, *lepădîndu-mă* şi *abjurînd* nu numai biserica şi Religia ortodoxă creştină, dar lipsindu-mă şi de cea mai stupidă dintre datinele şi tradiţiile strămoşeşti, — ceremonia sepulturei religioase".

Vădit că d. dr. Tiron, prin aceste declaraţiuni, se înconjoară de toate garanţiile cum că i se vor respecta ultimele dorinţe, al căror acord cu alte acte ale vieţii sale apare luminos.

Fără a se afirma ca persoană imaculată, d sa desfăşură cîte-va trăsături din viaţă spre a arăta documentat cum că ireligiositatea nu comportă imoralitate sau amoralitate, cum interesaţii caută să arăte. Necontestat că prea s'a tins din cale afară a se pune toate însuşirile bune omeneşti pe sama religiunii; şi doar nu lipsesc exemple în cari ruga a fost pusă în sprijinul crimelor abjecte. Incît trebue convenit că formulele vechi, filosofice ca şi religioase. nu mai pot satisface conştiinţa noastră lărgită şi luminată. Ceia ce se întîmplă în asfinţit în domeniul ideilor şi convingerilor trebue să se întîmple şi în răsărit, astfel că d. dr. Thiron poate fi chiar socotit ca un semn caracteristic al acestui proces de idei.

Poate atitudinea sa prea războinică, militantismul său prea tăitor, să apară în mediul nostru ca ceva cam deşanţat, în mediul nostru ipocrit mai mult de cît cuminte; poate esclusivismul său şi îndoctrinizarea din cale afară a monismului sub numele lui Haeckel, ce ar putea figura un nou Messia, să dea loc la interpretări intenţionat ostile aspiraţiunilor sale; nu mai puţin conduita d-lui dr. Thiron merită toată consideraţiunea şi tot respectul: d-sa apare în doctrina monistă ca un apostol religios, vrednic de cinste pentru sinceritate sa.

Chiar dacă nu cuprinde problema împăcării sufleteşti în toată vastitatea ei, chiar dacă lasă loc la oare-cari obiecţiuni şi imputări din chiar punctul de vedere al liberei cugetări, concepută astfel ca să dea loc cît mai puţin la biserici nouă şi bisericuţe, nu mai puţin d. dr. Thiron este un progresist adevărat şi ca atare e printre *rari nantes in gurgite vasto* al falşilor progresişti şi falşilor retrograzi, cari la noi mai ales se prezintă atita de deosebiţi în aparenţă, pentru ca în fond să nu formeze de cît un întreg prin falşitate, întreţinînd, parcă fără nădejde de curmare, năbuşitoarea stare a spiritului romănesc.

Dr. P. Zosin

Condiţii de admitere

în şcoala superioară de Arte şi Meserii

Pentru anul viitor şcolar, sunt vacante la şcoala superioară de Arte şi Meserii, din Iaşi, următoarele locuri:

Secţia ajustaj 2 locuri, o bursă a statului şi una a jud. Bacău; lăcătuşeria 2 locuri: o bursă stat, una a judeţului Iaşi; cazangeria 2 locuri: 1 bursă stat; tinichigeria 2 burse: una jud. Dorohoi, alta judeţul Iaşi; forja 2 locuri de externi; turnătoria a 7 locuri: 2 burse stat, 1 a judeţului Bacău, 4 externi; tîmplăria 17 locuri: 1 bursă stat, una judeţul Suceava, 7 externi; rotăria 4 locuri: 1 bursă stat, 1 judeţ, 2 externi. In total sunt 50 locuri vacante: 14 burse a statului, 8 a judeţelor, 12 solvenţi, 16 externi.

Iată şi condiţiile de admitere în această şcoală:

Cererile de înscriere se vor primi de la 16 August, până la 1 Septembrie c. Pentru bursele statului şi locurile de externi, cererile se adresează direcţiei şcoalei, iar pentru bursele judeţelor, prefecturilor respective.

In cererile adresate direcţiunii şcoalei se va arăta dacă se cere admiterea ca bursier al Statului sau ca extern, precum şi felul meseriei ce voeşte să înveţe (art. 39).

Cererile de înscriere se fac pe petiţiune cu timbru de 30 bani, la care se alătură: actele de studiu ale candidatului, extractul de naştere, actul de vaccină şi cel de paupertate. Acesta din urmă numai pentru locurile de bursieri (art. 35).

4). Pentru locurile vacante de bursieri ale Statului şi judeţelor, candidaţii vor fi admişi la concurs în ordinea următoare:

a). Absolvenţiii unei şcoale de meserii inferioară de aceeaş meserie;
b). Absolvenţii a 4 clase secundare;
c). „ „ 3 „ „
d). „ „ 2 „ „

Dacă numărul candidaţilor din prima categorie înscrişi până la 1 Septembrie n'ar fi cel puţin egal cu acel al locurilor vacante, se vor primi la concurs şi aceia din categoria 2-a cu certificat de 4 clase secundare, în urmă din categoria 3-a şi numai în lipsă cei din categoria 4 a (art. 36).

Locurile de externi şi solvenţi se vor ocupa fără concurs, în limita locurilor disponibile şi în ordinea de precădere următoare:

a). Absolvenţii unei şcoale inferioare de meserii;
b). Absolvenţii a 4 clase secundare;
c). „ „ 3 „ „
d). „ „ 2 „ „

Absolvenţii a 4 clase primare nu se admit în şcoala superioară de arte şi meserii, cum nici cei cu o singură clasă de liceu (art. 37).

Concursul pentru bursele Statului, eventual pentru locurile de externi, se va ţine la şcoală, cu începere dela 1 Septembrie 1910, înaintea unei comisiuni compusă din directorul sau sub-directorul şcoalei, un profesor al şcoalei şi un profesor de liceu numit de minister.

Pentru bursele judeţelor, concursul se va ţine în capitalele judeţelor, la aceeaş dată şi înaintea unei comisiuni formată dintr'un profesor de gimnaziu şi 2 institutori delegaţi de prefectul judeţului (art. 38).

Concursul se va ţine, după programul celor două clase secundare, din următoarele materii: limba romînă, aritmetica, geometria şi desemnul; iar absolvenţii şcoalelor de meserii vor fi examinaţi din materiile şcoalei respective (art. 39).

Prefecturile vor primi a trece concursul de bursă numai pe aceia cari se angajează a învăţa meseria specificată în tabloul de mai jos pentru judeţul respectiv, căci trecerea de la o meserie la alta nu este permisă sub nici un cuvînt. (art. 91). Prefecturile sunt rugate a avea în vedere copiii de săteni, pentru meseriile ce se pot practica la ţară.

Pentru admitere se cere vrîsta de cel puţin 13 ani şi cel mult 16 ani.

Cererile de dispensă de vîrstă până la maximum un an în plus şi trei luni în minus, socotite pe ziua de 1 Septembrie 1910, se vor adresa de-a dreptul direcţiunii şcoalei. Candidaţii la bursele judeţelor vor adresa cererile prefecturii respective (art. 40).

11). Candidaţii trebue să se bucure de constituţie sănătoasă, să fie robuşti, ceeace se va constata de un medic care ocupă o funcţiune oficială, şi nu va fi primit nici unul ca bursier al Statului sau al judeţului din cei cari vor fi slabi, anemici, bolnavi de hernie, de ochi, sau vor avea vreo boală de piele.

Acelaş lucru şi pentru candidaţii la locurile de externi.

Inaintea concursului se va face constatarea medicală a fiecăruia şi nu se vor admite la examen decît aceia cari se vor găsi sănătoşi.

12). Rezultatul concursului pentru bursele judeţelor se va înainta ministerului cel mai tîrziu până la 15 Septembrie 1910 (art. 43).

DIN SLĂNIC

— De cîte va zile se vorbeşte aci, despre dispariţia unei d şoare, care, se crede că, în tovărăşia unui tînăr care venise pentru cîte-va zile aci, a părăsit Slănicul alaltăeri.

— De la începutul lunei şi pînă azi, au mai soist aci, următoarele persoane:

D. D. Gh. Ştefan Focşani, Fam. G. Tisescu Iaşi, Fam. Leon Zagăr Focşani, Fam. Basiliu Nichita Tirgovştea, Eraclie Lascar Mizil, Fam. Ioan T. Pihăi Bacău, Locot. Mihail Cristescu Tecuci, Fam. Radu Constantinescu Bucureşti, Nicu Baron Alexandria, Sam. Iosef Ploeşti, Gh. Georgescu Ploeşti, Căpit. Botez Iaşi, G. T. Ionescu Bucureşti, Fam. dr. C. Atanasiu Bucuresti, T. Muracioff Chişinău, I. C. Gheorghiu Bucureşti, Fam. Aurel Răşcanu Iaşi, S. Leibovici Moineşti. Gh. Codreanu Galaţi, Fam. Alex. Brăescu Bucureşti, Zoe Dimitrescu Constanţa, Familia Ioan Pralea Galaţi, Locot. Const. Vâlcu Bacău, Leonida Buga Bucur., Familia Maria maior Poenaru Bucur., Dr. C. Sturza Bacău, Fam. G. Teclu Bucur., Ec. Constantinescu Bucur., Mitu Stefănescu Ploeşti, Maria Atanasovici Bucur., Ana de Lenche Bucureşti., Fam. Tresnea Greceanu Bucur., Victor Petroll Galaţi, Ilie Calciurescu Galaţi, D. C. Benachi Galaţi, M. Mack Dowall Galaţi, Ghinea Ionescu Iaşi, Dr. A. Steuerman cu D-na Iaşi, Fam. Zoie Dr. Caragiani Tecuci, Cost. Popoff Huşi, Elena Caragiani şi D-ra Tecuci, Chr. Mavromati Galaţi, V. Gheorghiu Huşi, Fam. Mişu Protopopescu Bucur., D. D. Zaharia Ionescu Galaţi, Ana Kessim Galaţi, Fam. Ioan Constantinescu Galaţi, D-na Z. Ionescu Galaţi, Fam. Panaite Ionescu Bucur., Fam. Căpit. C. Stadion Focşani, Fam. D. Bărbulescu Bucur., Fam. Căpit. A. Gheorghiu Craiova, Dr. V. Pandele Tecuci, Fam. Th. Apostol Iaşi, Fam. Dl. Neculcea Iaşi. Fam. Neculai Gane primar Iaşi, N. N. Gane Roman, Dim. Niculescu Bucur., Fam. Anast. Veniamin Galaţi. Econom A. Petrescu cu fam. Craiova, Maria Bălănescu Bucur., Fam. Petru Voşel Bucur., Fam. Gh. Salos Tg. Ocna. Fam. Maior Ştefan Anghelescu Roman, Paulina Zăhărescu Bucur., Zoe Rădulescu Bucur., Fam. Vasile Georgescu Buzeu, Fam. Gheorghe Bălăcescu Caracal, Fam. Căpit. Minciulescu Bucur., D-na Netti Goldenştein Buzeu. Margareta Căpit. Babik Bucureşti, Fam. Mir. Eliade Bucur., Em. Calinescu Iaşi. Fam. Col. Ioan Paul Ploeşti Fam. D. V. Calu Brăila, Dim Gheorghiu Brăila, F. Mărăcineanu Brăila, Fam. Maria Gr. Grigoriu Constanţa, Fam. Simon Manca Botoşani, Ioanionescu Bucur. Fam. Păuna Budişteanu Bucur,. Fam. Petru Rainu Bărlad, Sub. Locot. I. Panaitescu Tg. Măgurele Locot. I. Părcălabescu Dadilov Bucur., Maria Hrescu Bîrlad, Fam. Căpit. I. Grindinescu Cerna Vodă. Fam. Const. Pasat Birlad, D-na Cahane Galaţi, Fam. Schreiber Tecui, Gh. Caramfil Galaţi Fam. Ath. Chrisbreanu Buc. N. Hoisescu Roman, Fam. Gig. Trancu Galaţi.. Const. Jecomiţiu Bcur., Fam. Petru Rădulescu Olt, Fam. Leon Pascalovici Ploeşti, Fam. Rebeca Iateas Ploeşti, Fam. J. Stein Ploeşti, Fam. Guttman Brăila, Fam. St. Ştefănescu Glaţi, Fam. Gh. D. Opresou Bucur., Fam. Iud. Nicolescu Focşani, Fam. V. Iorgulescu Alexandria, Dim. Bălăcescu Contanţa, P. Tatulescu Focşani, Amal. Ormein Constanţa, N. Iliescu Tecuci, Fam P. Henri Ioseph Bucur., Fam. Iosef I. Voicu Bucureşti.

❑ **Administraţia ziarului Opinia" primeşte abonamente de vigiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în strănătate.

INFORMATII

❑ **Falimentul la uşă.**—Sub acest titlu ziarul *Conservatorul* scrie următoarele despre spitalele Spiridoniei:

Dar ceea ce întăreşte şi mai mult imperiţia liberalilor, în această privinţă, este enormul scandal, ruşinea nemai pomenită a închiderei spitalului Sfîntului Spiridon din Iaşi, pe timpul vacanţelor din cauza risipei şi a destrăbălărei unei epitropii incapabile şi nedemne. Sub pretextul de reparaţii, s'au aruncat bolnavii pe drumuri şi s'au închis porţile aşezămîntului, iar în vremee pe cînd suferinzii se tîrăsc pe stradela Iaşului, stîrnind indignarea publică, nişte administratori fără de inimă şi fără de pudoare, impii şi nedestoinici, se delectează în banchete şi recepţi ministeriale la Slănicul Moldovei, cu banii generoşilor donatori!

E o neruşinare aceasta, pentru că nu se iau banii bolnavilor, spre a îndopa cu ei pe un Constantinescu P., şi pe un V. G. Morţun, e o neruşinare şi un sacrilegiu. Aici, ne-a adus însă stăpînirea liberală şi aici, a ajuns ţara, graţie unei destrăbălate şi conrupte administraţii.

Se poate oare mai rău?

De sigur, nu.

❑ Aseară au sosit în localitate cei trei studenţi turişti din Bulgaria, Dimitrie Diltceff din Plevna, Dimitrie Doneff din Şumla şi Mihai Bălănescu din Bitolia, care şi au propus să facă ocolul lumei pe jos, în timp de 6 ani.

Din Iaşi, ei vor lua drumul prin Ungheni în Rusia.

❑ D. V. Popovici a fost numit comandant al secţiei de pompieri din Tg. Frumos.

❑ Direcţiunea siguranţei generale a statului a cerut prefecturei judeţului, să ia măsuri contra călugărilor de la sf. Munte, care umblă cu pantahuza şi să-i oprească dacă registrele nu vor avea viza ministerului de interne.

❑ S'a pus în vedere administratorilor de plăşi, că la formarea listelor tinerilor între 19—21 ani, care urmează a face instrucţiile preliminare până la încorporare, să fie examinaţi de medicul respectiv al plăşii.

❑ D. căpitan D. Enăchescu, fost comandant al companiei de jandarmi pedeştri, a fost decorat cu medalia „Bărbăţie şi Credinţă", cl. I-a.

❑ Pe ziua de 1 Septembrie a. c., d-na Ecaterina Laurescu, învăţătoare la Perieni-Ţiganaşi, a fost transferată la Bucecea; d-na Laura Neculau, institutoare la şcoala No. 7, de băeţi din Iaşi, a fost transferată la şcoala de fete din Tg.-Frumos; d-na Maria Simionescu, institutoare la şcoala Tg.-Frumos, a fost transferată la şcoala No. 7 de băeţi din Iaşi.

❑ **Promoţia de la „Humpel".** — Am publicat promovatele din clasele I, IV de la institutul de d-şoare „Humpel". Publicăm azi promovatele din celelalte clase:

Clasa IV-a: Alevra Georgeta, Burghelea Eugenia, Chefneux Eugenia, Cogălniceanu Elena, Mihailescu E., Popov Euridicia, Vasiliu Veronica, Zamfirescu Elena, Zamfirescu Cleopatra.

Clasa V (clasică): Bardasare Aurelia. Drăcşineanu B., Enăşescu Viorica, Velciu Elena, Enăşescu Georgeta, Vogel Clara, Vrabie Georgeta, Gheorghiu Florica, Cerchez Elena.

Clasa V (modernă): Taxier Rosalie, Puşcariu Margareta, Lupaşcu Lelia, Mircea Maria.

Clasa VI (clasică: Pavelescu Olga, Gîrcineanu C., Voişel Matilda, Boteanu Alice, Leon Corina, Boghen Lucia, Pennescu Elisa, Popovici Elena, Stenescu Georgeta, Tipei Florica, Vasiliu Ştefania.

Clasa VII (clasică): Cristofor G. Emilia, Zamfirescu M., Arghiropol Elena.

Clasa VII (modernă): Bardasare Florica, Cernătescu Florica, Zamfirescu Ştefania, Arion Marcela, Agaţtein S, Burştin Teofilia, Constantinescu A., Cucu Valeria, Varduca Elena.

Numele absolventelor cl. VIII au fost publicate.

❑ Absolvenţii şcoalelor normale au fost convocaţi pentru ziua de 22 Iulie, la ministerul de culte, spre a alege locurile ce sunt vacante în învăţămîntul primar.

❑ Consiliul inspectorilor generali ai învăţămîntului secondar, a decis, ca de la toamnă, să se introducă la gimnaziile din Craiova, Caracal, Huşi şi Dorohoi, învăţămîntul agricol.

❑ **Bucovineni în România.** — Am anunţat într'unul din numerele trecute că societatea corală Lumina din Cernăuţi va face o excursiune prin principalele oraşe din România, precum şi prin diferitele staţiuni balneare.

In oraşele ce le va vizita, societatea va da concerte, al căror venit este destinat pentru mărirea fondurilor ei. Localităţile pe cari fraţii bucovineni le vor cerceta sunt următoarele:

Roman la 20 Iulie, Bacău 21 Iulie, 23 Iulie Piatra-Neamţ, Focşani 24 Iulie, Bacău, 25 Iulie, Slănicul Prahovei, Tîrgovişte, Brăila, Galaţi, Tecuci, Bîrlad, Huşi Vasluiu şi Iaşi.

Zilele în care vor concerta în celelalte oraşe, începînd cu Slănic se vor anunţa la timp.

❑ Ministerul industriei şi comerţului a cerut camerei de meserii, să trimeată situaţiile financiare a corporaţiilor sumele consemnate, precum şi excedentul budgetar de la 1 April 1910.

SPECTACOLE

— La cinematograful Gaumont, din grădina Cuza Vodă, strada Lăpuşneanu, va fi în fie-care Luni şi Joi, program nou.

Din noul şi bogatul program din astă-seară, în care se cuprinde bucăţi din celc mai atrăgătoare, relevăm pentru prima-oara:

„Un voiaj în Brasilia", după natură, frumoase vederi şi scene din Brazilia; apoi: Visiunea îndrăgostitului, mare dramă; Lehman cumpără păseri, o hazlie comedie, interpretată de cei mai mari comici; Puterea banului, o frumoasă dramă de actualitate; pe piscurile munţilor, după natură, fileu luat de pe cele mai mari înălţimi şi care redă cele mai pitoreşti vederi.

Mai sunt apoi o serie de comedii din cele mai hazlii, scene umoristice, scene de sport, drame, piese instructive etc.

Programul din astă-seară este unul din cele mai bogate.

In fie care Luni şi Joui program nou. Reprezentaţiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina berăriei Regale (Cuza-Vodă).

*

Luni seara program absolut nou.

Programul va cuprinde, între altele, marea dramă a lui Shakespeare „Machbeth" întrepretată de cei mai renumiţi artişti ai Parisului, apoi: „muzeul oceanografic din Monte Carlo; după natură; alergări de bărci Ox-ford Cambridge, după natură; Jean Lecure, mare dramă; Dragostea are aripi, comedie; Iubirea e un dor ceresc, comedie; Chantecler în teatru Karpezl etc. etc.

DIVERSE

— Cu începere de la 1 August, conform unei noi hotărîri, manutanţa nu va mai elibera pîinile reglementare ofiţerilor.

— La clinica veterinară din strada Păcurari 100, a d-lui medic veterinar Lupaşcu, de la 15 Iunie şi până la 15 Iulie a. c. adică în a patra lună dela deschidere s'au potcovit 275 cai, din care 65 şchiopi (din rea potcovire) cărora li s'au aplicat potcoave speciale, cauciucuri şi pastă elastică de curînd introdusă pentru copitele sensibile.

Tot în acest interval s'au dat 72 consultaţiuni, iar în spital au fost trataţi 9 cai şi 6 cîni. S'a mai făcut băi la 17 cîini.

Prima Fabrică de Ape minerale din Iaşi

— **Strada Ghica-Vodă No. 37**, (Casele foaste Çorjescu) —

Autorizată de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul şi conducerea d-lor asociaţi D. Cădere chimist-expert şi dr. I. Ţaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia şi Stinca

Apa care serveşte la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează şi filtrează, şi nu se dă în consumaţiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătaţi de la începutul fabricărei pînă la eşirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare şi mai sistematic aparat de distilare.

Compoziţia chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienişti aşa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia**, înlăturînd **constipaţia** şi **acreala.**

Intrebuinţarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** şi le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica serveşte la domiciliu, procurînd ori ce cantitate.

Pentru preţuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele şi renumitul Magasin de coloniale I. ERMACOV din Piaţa Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu şi en gros.*

Licitaţiile de la Eforiile spitalelor civile şi Sf. Spiridon Iaşi

— Circulară ministerului de interne —

In chestiunea aceasta ministerul de idterne a dat următorul ordin circular către oforii spitalelor civile, eforii sf. Spiridon din Iaşi inspectorului general al jandarmeriei, prefecţilor şi primarilor:

Domnule,

Art. 70 din legea comptabilităţei publice prevede că toate contractările trebuesc făcute numai pe bază de licitaţiuni publice, garantînd astfel atît interesul statului, judeţului şi comunei, prin obţinerea celui mai avantajos preţ, cît şi al industriei sau comerţului printr'o concurenţă liberă făcută în condiţii egale.

La această regulă generală art. 71 şi 72 din lege aduc oare care excepţii. In articolul 71 se enumără limitativ toate cazurile cînd se pot acorda furnituri prin bună învoială, sau se poate decide facerea lor în regie, iar în art. 72 se permite cînd concurenţa ilimitată poate fi dăunătoare, mărginirea licitaţiei între anumite persoane recunoscute capabile de administraţie.

Mărginirea se face prevăzîndu-se în caetele de sarcini condiţiuni riguroase de capacitate, după natura lucrării sau neprimindu-se ofertele persoanelor sau societăţilor cari, din rea credinţă sau prin procedare necorectă, au executat anterior in condiţiuni rele lucrări ale statului judeţelor, comunelor sau stabilimentelor publice.

Vă atrag atenţiunea că aceste articole consacră excepţii, astfel că art. 71 nu trebue aplicat prin interpretare, ci numai în cazurile cari întrunesc strict toate condiţiile cerute, iar de dreptul excluderea anumitor persoane sau societăţi nu trebue să faceţi uz de cît cu multă prudenţă şi numai cînd posedaţi probele necesare pentru susţinerea procesului ce eventual, ar intenta exclusul şi în orice caz înainte de deschiderea ofertelor.

Din cele ce preced rezultă că pentru lucrările şi furniturile cari nu se găsesc între excepţiunile menţionate în afară de condiţiunile de capacitate prevăzute în caetul de sarcini, nu se poate aduce nici o ştirbire principiului concurenţii libere în licitaţiune publică. Licitaţiunea trebue să se urmeze după regulele precise stabilite de art. 73—80 din legea contabilităţei publice, iar cel ce o prezidă nu poate aduce nici o împedicare cursului mecanic prevăzut de lege.

Procesul în care se consemnă amănunţit rezultatele obţinute şi orice incidente ar fi avut loc (art. 80) se închee imediat, iar cel ce prezidă, adjudecă provizoriu furnitura asupra concurentului care a oferit preţ mai favorabil.

Adjudecarea definitivă nu se poate face (art. 81) de cît cu aprobarea ministrului cînd valoarea furniturii e mai mică de 50.000 lei şi cu aprobarea consiliului de miniştri, cînd valoarea e mai mare de 50,000. La furniturile date prin bună învoială, conform art. 71 se cere aprobarea consiliului de miniştri, cînd valoarea e mai mare de 10000 lei. Contractele cu furnizorii nu se pot încheia de cît după ce consiliul miniştrilor a aprobat contractarea.

Vă rog cu insistenţă să luaţi măsurile cele mai serioase pentru stricta respectare a prevederilor legei contabilităţei la toate contractele.

Ultime INFORMAŢII

❑ *In cercurile liberale locale se afirmă, că ministrul de interne a dat acum circulara privitoare la licitaţiile neregulate ce s'au ţinut la Spiridonie, pentru a scapa de aprobarea enormului gheşeft privitoare la calorifere.*

Se înţelege că, în urma acelei circulări gheşeftul nu va mai putea fi aprobat.

❑ *De la Slănic încoace, s'a operat ieri un gheşeft patriotic cu una din moşiile sf. Spiridon.*

Moşia Bodeştii Precistei, din judeţul Neamţ, a fost dată spre a fi exploatată în regie d-lui avocat Hiacint Silvestru.

Avocatul Silvestru, care n'a putut fi numit inspector poliţienesc la Iaşi, din care cauză a demisionat, a fost îmbunat dîndu-i-se omoşie a Spiridoniei, în schimbul unei bonificaţii de 25 la sută.

Bondeştii Precistei sunt prevăzuţi în budget cu 38.000 lei venit lunar, ast-fel că avocatul Silvestru, care va pleda la Iaşi şi va face agricultură la Neamţ, va primi 10.000 lei anual.

De ce n'a fost scoasă moşia în licitaţie? De ce n'a fost dată unei obştii săteşti?

Spitalul stă închis din cauza lipsei de bani şi, în asemenea vreme, iată cum se administrează averea Spiridoniei.

Nimeni nu intervine să pună capăt unui asemenea exces de jaf.

❑ Ziarul liberal „Secolul", ocupîndu-se de pericolul ce ne ameninţă cu holera, ţine să dea un bobîrnac, just de altmintreli, serviciului nostru sanitar.

In adevăr iată ce zice „Secolul":

„De aceia trebuie să ne gîndim la cele mai severe măsuri ca holera să nu treacă graniţa. Odată întrată greu am putea să poftim afară pe nepoftitul mosafir,—date fiind moravurile noastre, negligenţa noastră sanitară, şi lipsa noastră de cultură medicală în popor".

❑ Mîine Duminică orele 4 p. m., se întrunesc în adunare generală lucrătorii tipografi din localitate, membri ai societăţei „*Unirea*" pentru a proceda la alegerea noului comitet al societăţei pe un nou period de doi ani.

❑ Camera ungară a votat eri, în a treia cetire, convenţia comercială cu România.

❑ D. Mille directorul „Adevărului" a trimes casierului comitetului pentru rîdicarea statuei lui Cuza-Vodă, suma de 250 lei, rezultară din vînzarea broşurei „Convorbire cu Domniţa Elena Cuza", pe care a avut o directorul nostru d. Vespasian Pella, în anul trecut. Restul de 250 lei, ce a rezultat din aceiaşi vînzare, a fost destinat pentru presa romînă de peste munţi.

❑ Dama de sex masculin.

O damă, cu moravuri uşoare, atrăsese mai de mult atenţia poliţiei locale prin purtarea ei cu totul deochiată.

Dama aceia era veşnic pe strade, în timpul nopţei, prea pistuia lumea, prea făcea pe precupeaţa de surîsuri.

Dusă la poliţie, alaltăieri seara, şi constatată a nu fi făcut faţă, cu toată meseria ei, cerinţelor serviciului sanitar, dama fu dusă la medicul de despărţire, ca să-i constate starea sanitară.

Pusă să se desbrace, dama fu constatată că este barbat, de şi purta rochie Bleriot, papuci de damă şi pălărie Chantecler.

Declasatul acesta, care practică pederastia, s'a dovedit a fi identic cu individul C. Mihailescu.

El a fost trimis la spital, fiind bolnav.

❑ **Afacerea Szakmary.**—După cum anunţasem, afacerea privitoare la moartea suspectă a Paulinei Szakmary, a fost repartizată la cabinetul 3 de instrucţie.

Instrucţia continuă de cîte-va zile la acest cabinet. Astă-zi a fost citat şi ascultat, d. Neuennfels, cumnatul defunctei, soţia acestuia soră a defunctei Paulina Szakmary, precum şi o copiliţă Elena, a defunctei.

De asemeni, a fost citat, din nou astă zi d-rul mamoş Goldenştein, căruia membrii familiei defunctei Paulina Szakmary îi aduc acuzaţiuni.

❑ Membrii societăţii viticole se vor întruni în şedinţă zilele acestea, pentru a hotărî definitiv asupra deschiderii expoziţiei de struguri şi fructe, care se va face la toamnă.

❑ **Spărgători prinşi.**—Peste trei zeci spargeri de tejghele au fost operate în Iaşi, în timpul din urmă, exclusiv la cîrciumari.

Doi din ei: Pavel Mahalu şi Dumbravă, au fost prinşi de jandarmi din Buciumi şi aduşi la Iaşi.

Al treilea din bandă, care n'a putut fi prins, s'a dovedit a fi celebrul asasin Belcic, care operează spargeri atît în Iaşi, cît şi prin comunele învecinate.

Belcic, spre a nu fi recunoscut, şi-a ras musteţile.

❑ Membrii consiliului comunal au fost convocaţi pentru poimîine Luni 19 Iulie, la orele 4 jum. în şedinţă extra- ordinară.

La ordinea zilei următoarele chestiuni:

Vînzări şi cumpărări de terenuri; credite, cereri de scutiri de taxe; cereri de autorizaţii pentru reparaţii; cereri de rescumpărări de besmene; vînzări de imobile; cereri de despăgubiri, pentru a putea face ziduri de susţinut la diferite imobile, care ameninţă să cadă, din cauza înălţărei sau scoborîrei nivelului stradelor.

Cereri de permisuri pentru construcţii în vălătuci; devize pentru diferite lucrări, cereri de cărţulii de comerţ ambulant, Se cere autorozaţia consiliului pentru diferite procese.

Revizoratul şcolar a înaintat ministerului instrucţiunii, talentul de rezultatul examenelor de absolvire la şcollile rurale.

❑ Mîine dimineaţă are loc la corporaţia confecţiilor, alegerea consiliului de administraţie,

❑ Corporaţea Constructorilor, îşi serbează mîine patronul. Toţi vor pleca în corpore cu drapelul la biserica Sf. Voivozi din Tataraţi, unde se va oficia serviciul divin.

Seara la ora 8 va avea loc o serbare în grădina Zimbru.

❑ In nici un an nu s'a simţit poate, mai mult ca acum, lipsa de vagoane, mai ales în circumscripţia VI de mişcare.

Zilnic sosesc reclamaţii şi protestări din partea negustorilor de cherestele şi ceriale şi totuşi nu se ia nici-o măsură.

In multe părţi cerealele stau sub şoproane, din cauză că nu sunt vagoane pentru transportat.

❑ Din comuna Cogeasca Veche vine ştirea că eri spre seară, locuitorul Toader a Gafiţei venind acasă de la cîmp şi punîndu-se pe prispă să se odihnească, a încetat din viaţă.

❑ D. lt. colonel Vrabie, obţinînd un congediu de 15 zile cu începere de la 16 Iunie locul de ajutor comandant al regimentului 13 Stefan cel Mare îl va ţinea d. maior Stoianovici.

❑ In astă seară are loc în grădina Copou, cea mai frumoasă serbare din cursul verei acesteia—în beneficiul muzicei comunale, care în aşa de scurtă vreme, de la înfiinţarea ei, a făcut ca eşenii să uite cu totul muzica regimentului 13 pe care o admirau înainte.

❑ **C.F.R.**—Biletele care se vor emite pentru Ungheni, la băi, în ziua de 20 Ilie | 2 August c., vor fi valabile pentru întoarcere la 21 Iulie | 3 August. Aceasta în vederea serbărilor ce se dau la Ungheni în ziua de Sf. Ilie, de către societatea de gimnastică din Iaşi.

❑ Inscrierile pentru şcoala superioară de comerţ, se fac intre 15—20 August. Candidaţii trebue să depue următoarele acte: actul de naştere, de vaccină, diploma de absolvire a gimnaziului sau al mersului inferior de liceu, precum şi actul de naţionalitate. Pentru străini nu se cere actul de naţionalitate. Romînii sunt scutiţi de taxe, străinii plătesc 150 lei anual.

❑ Următorii învăţători din judeţul din Iaşi, au împlinit un nou termin de gradaţie: Augustina Grigoriu de la Fîntînele; Gavril Mihailescu, Cucuteni-Horleşti; Gheorghe Racu, Miroslava; Const. Covăsneanu, Poeni-Comarna; Th. Pantelimonescu Tomeşti-Goruni; Ion Stavila, Gropniţa-Forăşti; M. Vasiliu. Rediul-Mitropolniţa; I. Andriescu, Ţiganaşi-Comarna; I. Stroici, Scobieţi-Bădeni; Ecaterina Constantinescu, Cotnari; C. Popa, Cucuteni-Cogearca; C. Pogor, Brăeşti-Prigoreni; C. Liciu, Cotnari; şi Natalia Iamandi, Fîntînele.

❑ Eri după amiază a avut loc la comisia de disciplină C. F. R. circumscripţia 6-a Iaşi, judecarea procesului lui V. Suditu şi Gh. Neculau şefi de tren, acuzaţi de fraude în dauna administraţiei, prin faptul că au fost prinşi cu un călător, care nu avea legitimaţie de călătorie. Acuzarea a fost susţinută de către d. controlor Niculescu, din direcţia c. f. r. Acuzaţii au fost achitaţi, negăsindu-se probe suficiente.

❑ Toţi miniştrii, senatorii, deputaţii şi Preşedintele republicei franceze, au luat parte la funeraliile naţionale ale victimelor submarinului Pluviôse, care au avut loc la Calais, acum 12 zile. Victimele, pe afete de tunuri, au fost apoi urmate de marina franceză, clerul, marinarii cari au lucrat la salvarea şi scoaterea submarinului după catastrofă etc. In Pathé Journal, din numărul trecut, s'a dat numai o mică parte din aceste vederi, în noul program de astăseară, Sîmbătă 17 Iulie, al cinematografului Pathé-Frères din grădina Bragadiru, întreg cortegiul defilează înaintea noastră şi este redat minuţios şi absolut exact după natură. Este una din cele mai grandioase înmormîntări naţionale, cari s'a văzut pînă azi în Franţa.

In noul program de astă-seară Sîmbătă se cuprinde şi Catherina, ducesa de Guise, o mare reconstituire istorică, interpretată de cei mai distinşi artişti, apoi: Frumoase vederi din Asia de Sud,—Comisarului îi place muzica, scene comice, — Moştenirea cu bucluc, comedie etc. etc.

După îndemnul vizitatorilor noştri se reţine din programul precedent: 1812 — Un epizod din viaţa lui Napoleon I sau Imparatul în bordeiul ţaranului, o adevarată capo d'operă cinematografică.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu preţurile populare obişnuite.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 17 Iulie

Interview interesant

Constantinopol. — Ministrul Turciei la Atena, care a sosit aci, a acordat un interview ziarului „Tanin", în chestia incidentului de la Pireu.

Ministrul Turciei a declarat că cele petrecute la Pireu, nu pot fi calificate de cît ca nişte acte de cea mai mare nesocotinţă. Acest incident a fost considerat ca o mare greşală din partea Greciei. Populaţia din Pireu, prin actele sale, n'a făcut altă ceva, de cât să compromită Grecia în ochii Europei.

Congresul învăţătorilor

Constanţa.—Congresul general al învăţătorilor s'a închis eri după amiazi.

In număr de 600, învăţătorii, au plecat pe vaporul „Dacia", în escursie la Constantinopol.

Un mare incendiu

Constanţa.—Astă-noapte, pe la oarele 12, un mare incendiu a isbucnit la fabrica de ulei a d-lui P. Chiriacescu, situată lîngă staţia Medeea.

Cum fabrica, unde s'a produs incendiul, se află la o departare de 4 km. de oraş, a fost foarte greu pentru a se trimete ajutoare la timp. Focul a fost alimentat de vînt, şi a distrus toată fabrica şi rezervoarele.

Fabrica era asigurată la societatea „Dacia", pentru suma de 600.000 lei. Pagubele cauzate pînă acuma sînt de 300.000 lei. Focul continuă şi acum.

Ceremonii religioase pentru regele Humbert

Roma.—Cu ocaziunea aniversărei de 10 ani de la asasinarea regelui Humbert, o ceremonie religioasă a avut loc la Pantheon în prezenţa Regelui, Reginei mame, miniştrilor şi autorităţilor.

Ceremonii religioase s'au oficiat în cele mai multe oraşe.

La Monza s'a inaugurat o capelă pe locul unde regele a fost asasinat.

Declaraţiile lui Venezilos

Paris.—Ziarul „Le Matin" află din Canea că Venezilos a plecat la Atena, spre a face o cură, iar nu spre a-şi pune canditura la adunarea naţională greacă.

D. Venezilos declară că e prea prudent şi bun patriot, spre a cerca să aducă încurcături ţării sale şi să creeze dificultăţi Greciei.

In chestia interviewului lui Naby-Bey

Atena.—Ziarele spun că guvernul a cerut explicaţiuni cu privire la interviewul acordat de ministrul Turciei la Atena, Naby Bey.

Ziarul „Embros" afirmă că situaţiunea ministrului a devenit imposibilă mai ales la curte.

Campania presei bulgare

Constantinopol. — Ziarul „Tanin" află din isvor autentic, că campania dusă de ziarele bulgăreşti cu ocaziunea dezarmării populaţiunii macedonene e absolut nedreaptă. Numărul bulgarilor refugiaţi nu trece de 50, dintre care 30 dezertori; 15 dintre cei fugiţi s'au întors în Turcia. Populaţiunea bulgară a hotărît să nu primească pe membrii bandelor trecuţi peste graniţă. ci să-i denunţe autorităţilor.

Campania anti-clericală

Madrid.—Ziarul „Imparcial" zice că d. Canalegas va supune regelui azi după amiază la San Sebastian, chestiunea de încredere cu privire la negocierile cu vaticanul.

Principele Jaime de Bourbon scriind unor senatori şi deputaţi cu privire la protestările lor pe lîngă Nunţiu, contra politicei lui Canalegas, i-a felicitat pentru dovada lor de adesiune către Papa. Principele adaugă în scrisoare: cred că nu e departat timpul cînd spaniolii partizani ai ordinei, precum şi armata spaniolă, vor trebui să se ralieze steagului nostru spre a da marea luptă duşmanilor adevaratei libertăţi.

Atunci vor lua postul de onoare ce nu e dat prin naştere.

*

San Sebastian.—D. Canalegas a declarat regelui că guvernul nu poate primi condiţiunile vaticanului şi că deci va continua campania anti-clericală, sprijininduse pe încrederea coroanei.

Guvernul a rechemat pe ambasadorul său de pe lîngă Vatican.

Ruptura cu vaticanul se crede inevitabilă.

Trupele engleze în Tibet

Londra.—Cu privire la ordinul dat trupelor din Indii de a fi gata să meargă în Tibet, Agenţia Reuter află că această măsură este absolut preventivă, căci nu este vorba de a se întreprinde acum vre-o expediţie peste graniţă. Măsura are numai de scop să asigure protecţiunea stabilimentelor comerciale engleze pe baza acordurilor existente.

Distrugătoarele de torpile

Constantinopol. — Primul din cele patru distrugătoare de torpile, cumparate în şantierile de la Schicahu, a sosit azi după amiază. Populaţiunea a primit vasul cu entuziasm.

Ciocnire

Le Mans.—Trenul venind din Angers a tamponat un tren ce se afla în gară. Conductorul şi mecanicul trenului tamponat, precum şi mai mulţi călători, au fost răniţi.

Mitropolitul bulgar dat judecăţii

Constantinopol.—Ziarul „Acilas" află cu mitropolitul bulgar, e citat înaintea tribunalului de război, pentru că a excitat populaţiunea să refuze remiterea armelor. De asemenea pentru acelaş delict au fost citaţi vicarul sîrb şi directorul şcoalei Presovo.

Mişcarea în armată

Bucureşti.—Pe ziua de azi a apărut o mişcare în armată: Guarzii de geniu clasei III: Constantinescu V. de la depozitul central din minister, şi Porumb Mihai au fost avansaţi, cl. II-a. Guardul de geniu cl. II-a Ioanid D. Ştefan a fost avansat cl. I-a.

Au fost numiţi ad-tori cl. III, următorii absolvenţi ai şcoalei de infanterie, secţia admnistraţiei:

Teodorescu Gh., în regimentul 18 artilerie şi Gheorghiu Mihai în regimentul Prahova.

D. Pompilian Emil, de la comandamentul corp. IV de armată, a fost avansat cap de birou cl. I-a.

D. Gengeantă Ion, din ministerul de resboiu, a fost numit cap de birou cl. II-a.

Ad-m cl. II-a Puiu Neculai din rezervă a fost rechemat în activitate, în bat. c. f. r. şi Adm. cl. III Stefănescu Gr. în compania 10 subsistenţă.

S'a primit demisia d-lui Adm. Marinescu I. din Regimentul Prahova.

HOLERA

Constantinopol.—Se zice că un caz de holeră ar fi isbucnit la Rizeh pe Marea Neagră.

PUBLICAŢIUNE

Epitropia Parohiei Cotnari Com. Cotnari jud. Iaşi

In ziua de 5 Septembrie a. c. ora 11 a. m., se va ţinea licitaţie orală în camera Primăriei Cotnari, cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea comptabilităţii Statului, pentru vînzarea de veci a 17 (şaptespre- zece) prăjini pămînt, proprietatea bisericei Cuvioasa Paraschiva din Comuna Cotnari.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fiecare zi la Cancelaria Parohiei Cotnari.

Epitropia

No. 18

1910 Iulie 12

PRIMARIA COMUNEI IASI

In ziua de 29 Iulie a. c. ora 11 a. m. se va ţinea în camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise pentru vinderea materialelor în afară de lemnăria de stejar provenite de la dărămarea caselor din str. Ştefan cel Mare No. 1 colţ cu strada Golia foaste propriet. d-lui Rosetti-Solescu.

Dărămarea caselor nivevelarea locului şi ridicarea imediată a materialelor se vor face de cumpărător pe socoteala sa asemenea şi transportarea la locul indicat de com. a lemnărici de stejar care nu i se vinde.

Garanţia provizorie e de 300 lei în numerar sau efecte garantate de stat.

Antimăsurătoarea şi evaluarea materialelor se pot vedea în fiecare zi de lucru la serviciul Administrativ al acestei comnui.

No. 14901 15 Iulie 1910

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele preţuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt da gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caş	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub preţul zilnic al pieţei.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum şi Ţuică în următoarele preţuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roş „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roş „	1.00	„

De inchiriat de la 26 Octombrie 1910, brutăria din strada Cucu No. 51, fostă a lui I. Nută Forşt, construcţie nouă, în totul reglementară; inzestrată cu conducte de apă, canal şi toate maşinile de lucrat pîne, cu electro-motor; sistemul cel mai nou „Herbst et. Comp". de la soc. anonimă Romînă de comerţ; osebit locuinţă.

A se adresa C. N. Paraschivescu, proprietar str. sf. Andrei No. 48.

La farmacia D. Herzenberg

este loc liber pentru un practicant.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea bolelor de **Ficat, Gută, Rinichi şi Desinfecţie** —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.
Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU** Teacuiu
Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

Sticla a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 [(sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MAGA PUBLICITATE

v se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

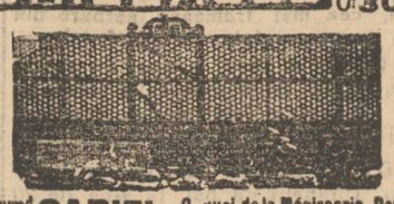

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

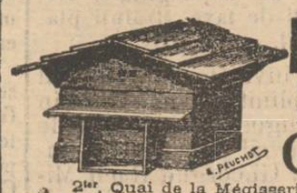

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1284 din 19 Decembrie 1839.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 82. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 43|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— s. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85—Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţi-vă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1066 Marți 20 Iulie 1910

CONGRESELE

Trăim într'o epocă, în care congresele se succed. Am avut congresul camerelor de comerț, congresul comercianților de băuturi, congresul perceptorilor, acel al învățătorilor, etc.

Ce scop urmăresc aceste congrese? Din programele ce fie-care din aceste congrese își alcătuesc, reesă ideia comună, că în ele e vorba a se dezbate chestiuni cari privesc pe fie-care ramură de congresiști, pe lîngă cari se adaugă mici distracțiuni și călătorii, pe cari le fac împreună.

Congresele acestea pe specialități și profesiuni au negreșit partea lor instructivă. Chiar dacă nu s'ar face alt ceva în ele, de cît că se pun în contact mai de aproape deosebitele regiuni ale țării prin reprezentanții lor, încă rostul lor în promovarea interesului general este evident. Insă, pentru ca asemenea congrese să dea măsura valorii lor, ar trebui ca să fie cu totul libere, iar pe de altă parte discuțiunile ca și rezoluțiunile ce se iau în ele să fie expresiunea unor adevărate nevoi sociale, obiective și imparțiale. Să examinăm un moment, cum se petrec lucrurile din aceste puncte de vedere la congresele ce de atîta timp vedem că se țin în țara noastră.

Inițiativa congreselor se ia negreșit de un comitet restrîns, care găsește cu cale, că anume chestiuni privitoare la o profesiune, trebue să fie cercetate pe față, de cît mai mulți și din diferite părți ale țării, dintre acei, cari se interesează de ele. Și cum nu e chip a strînge la un loc mai multe sute ori mii de oameni, de cît congresul, se înțelege că la o asemenea formă recurg inițiatorii.

Din cele ce s'au putut observa pînă acum însă, se vede că autoritățile noastre au luat sub protecțiunea lor asemenea congrese. Dînsele le diriguesc, ele le canalizează oare cum și tot după dorințele lor se fac discuțiunile și se iau rezoluțiunile. Autoritățile respective nu se mărginesc a fi niște invitate, cari mai mult să asculte de cît să vorbească, ci din contra ele stăpînesc congresele. Și de aceia e evident că aceste adunări de oameni exercitînd profesiuni similare, cari au venit să se înțeleagă între ei, n'au toată libertatea, așa cum s'ar cuveni.

Să observăm numai cum se procedează acuma chiar, cu congresul pe care învățătorii din toată țara îl țin la congres.

De sigur, un număr dintre aceștia au găsit că corpul lor, de alt-fel așa de util pentru progresul general, are unele păsuri asupra cărora ar fi bine să se înțeleagă cu toții. Au crezut ei că sunt cîte-va chestiuni de ordin general, asupra cărora întregul corp ar putea cădea de acord, pentru rezolvarea lor.

Și nimeni nu va găsi reprehensibil că la o asemenea adunare au fost învitate să asiste și autoritățile respective.

Și tot ast-fel nimeni n'ar găsi ceva de criticat, dacă aceste invitate ar rămînea în rolul lor.

Insă, mai în toate congresele, de cari am vorbit la început, autoritățile s'au amestecat luînd parte activă la lucrările lor. Și stunci evident este ca libertatea, ca fie-care din membrii congresului să și manifeste ideile și credințele întru cît-va stînjenite. Căci drept e să cugetăm cu toții, că nu e deplin liber acel care stă cu ochii ațintiți la ce zice sau crede autoritatea asupra chestiunilor puse în deliberarea congresului.

In congresul de la Constanța, Președintele, funcționar după cum se pare al Ministerului de Instrucțiune, deschide ședința aducînd laude ministrului respectiv, care singur a știut și știe să se îngrijească de corpul învățătoresc. Ministrul respectiv mulțumind pentru aceste laude arată în cuvîntarea ce a ținut, calea pe care trebue să pășească corpul învățătoresc, dînd directiva oarecum celor ce urmau să se discute în congres.

Și ast-fel, congresul în care fie-care a fost chemat să spună ce crede el în anumite chestiuni, pentru ca numărul celor neștiutori de carte să se micșoreze, s'a transformat în un fel de asociație de admirație reciprocă. El a devenit un fel de oficialitate chemat să aprobe cele ce de sus i s'au spus.

D. Ministru al Instrucțiunii a arătat congresului, că învățătorul trebue să se preocupe de două idei: punga și mintea țaranului.

Și amîndouă aceste lucrări le cere de la una și aceiași persoană, de la învățător.

Acestea însă, cer atîta muncă și sacrificii din partea învățătorului, în cît oameni competenți s'au rostit că nu le poate face pe amîndouă tot atît de bine. Mai ales activitatea ce trebue să desfășoare învățătorul pentru punga țaranului e suficientă ca să-i ia tot timpul. Și atunci cît mai poate da dînsul, pentru cultivarea minții țaranului.

Activitatea extrașcolară va avea forțamente pasul întâi. Ba aceasta poate nimici pe cea de a doua chiar. Și probabil la aceasta se va ajunge, cînd se zice congresiștilor: „păstrați-vă curajul și mergeți cu D-zeu înainte". Se poate negreșit întîmpla că și congresul să fie de această părere. Dacă părerea e bună sau rea nu o discut.

Dar din punctul de vedere al chestiunii, ce cercetez aici, mă conving că amestecul autorității în discuțiile congresului, amestec, care nu mărginește la o simplă curtoazie, este de natură a lua din libertatea de cercetare și exprimare a congresiștilor.

Căci se poate foarte bine să fie unii printre membrii congresului, cari să vrea a fi întru cît-va mai descarcați de a se îngriji de punga țăranului, dar cînd autoritatea superioară vine și spune că aceasta nu trebue să se facă, e evident că acești a vor trebui să tacă. Din alt punct de vedere negreșit, congresele pentru a răspunde chemării lor, trebue să lase loc la o discuțiune cît mai largă. Or, din însuși organizarea lor se vede că aceasta e cu neputință. La un congres se cheamă lume multă și despre acel congres se zice că a reușit, cînd a întrunit un număr cît mai mare de aderenți.

Timpul de vorbire e măsurat, și nici toți aceia cari au de spus cîteceva n'au posibil tatea a-o face. Rezoluțiunile luate în congrese sunt opera unui cerc restrîns. Ele sunt primite de membri, dar mulți cu unele rezerve. Amestecul prea pronunțat al autorității face ca unele congrese să piardă din importanța, ce alt-fel ar avea o.

In definitiv, rezultatele practice ale lor par a se reduce mai mult la aceia, că membrii societății ocupîndu-se cu același fel de lucrări, dar în diferite puncte ale țării, fac cunoștințe mai de aproape, se apreciază și strîng mai tare legăturile de neam și camaraderie.

Dacă n'ar fi ca învățătorii să se îngrijească prea mult de ceea ce s'a numit punga țăranului, mai lăsînd din această preocupare și altora, s'ar fi putut cerceta în congres alte chestiuni. Așa de exemplu, raportul în tre cheituiala de energie pe care trebue s'o facă copilul și suma învățăturilor ce trebue să obție. Apoi educația lui intelectuală, morală și fizică, higiena școlară.

Atențiunea societăților moderne și puterilor publice au fost mult îndreptate către ajutorarea celor slabi, bolnavi ori neputincioși. Bătrînii au avut și au partea lor de îngrijire. Pentru copii slabi și bolnavi avem coloniile școlare. Dar pentru cei normali, cari trebue să lupte, să muncească, să producă, nu trebue organizate condiții de traiu mai bune?

V. I. Radu.

Telegramă ori discurs

Viitorul *a stors toată logica ca să vază contradicții și nepotriviri de idei nu numai între d. Bădăreu și Take Io[illegible] dar chiar între Bădăreu și Bădăreu.*

Sermanii Huși au venit la ordinea zilei cu discursul d-lui Bădăreu!

In adevăr fruntașul nostru a exprimat păreri asupra evenimentelor politice la ordinea zilei, și și-a susținut teza cu acea tărie logică, cari i-o dă superioritatea sa politică. D. Badareu s'a pus în discuția propunerei sale pe o teză generală, căci și-a zis: ideia conservatoare e agreată în țară de 80 la sută dintre cetățeni, și cu toate acestea nu guvernează; pentru ce? pentru că acea ideè conservatoare e reprezentată prin două organizări politice. Pot ele conlucra? D. Badareu a zis că da, căci oamenii trebue să se pună în slujba ideilor; și anume a dat și jaloanele: boerimea prin instinct de clasă să cedeze șefia celui mai vrednic și atunci șeful să cheme la conlucrare pe cei mai destoinici. Fără sacrificii de persoane nu poate învinge o idee.

Ceia ce și-a zis d. Badareu e, că de ce ideia conlucrării vine de la noi, nu dela carpiști? O vom spune noi fără încunjur; căci n'avem a pierde nimic, ci din contra, a cîștiga. Pînă atunci însă să ne răfuim puțin cu Viitorul, *care a consacrat o serie de articole de fond asupra discursului d-lui Bădăreu. Și ne explicăm acest lucru între altele și prin aceia că d. I. G. Duca, directorul ziarului liberal, e din păcate deputat de Fălciu, tocmai unde a vorbit d. Badareu; și în această calitate s'a sforțat să stoarcă alămîia pînă ce n'a mai curge zamă.*

In discursul său d. Bădăreu nu s'a pus în contradicție cu nimenea; căci cele zise asupra reformei electorale, e o chestie pusă în discuție și deci fie-care are dreptul de a emite păreri, necum d. Badareu. Cât privește de tactică è o părere de cel mai cuminte simț politic, care o dată azvîrlită în public se va frămînta și va provoca lămuriri și discuții.

Ce a spus d. Badareu prin telegrama dată de la Rășești „la poalele movilei istorice Răbăia"—nu Roboiea? *Telegrama avea un caracter absolut local și personal. Presa Carpistă și liberală insinuase că d. Badareu încalcase fără voe și fără știrea șefului președinția dela Fălciu. Contra acestor svonuri tendențioase, cari s'ar fi putut alimenta cu succes, de-ar fi fost un simbure de adevăr, prietenii cari au întovărășit pe d. Badareu la Rășești, au ținut să arăte că cea mai deplină armonie domnește în partidul conservator-democrat din Fălciu, că șefia s'a dat prin comună înțelegere și că dar șeful de la băi trebuia să afle că la Răbăia cei 2 președinți, de onoare și activ s'au văzut și lucrurile s'au petrecut în liniște la Fălciu.*

D. I. G. Duca n'a uitat Fălciul. D-sa nici nu știe de Răbăia, nici de Rășești, cum nu știe de nici un alegător al său, care l'a ales. Treaba d-sale; pe d-lui îl vor privi urmările. Un lucru însă, răsare din truda asta a presei liberale: voesc să găsească nod în papură. Puțin dacă și-ar intoarce privirile la taberile lor ar vedea grozăvenii, cele ce se petrec la Huși.

Dar alegătorii cuminți ai Fălciului știu să aleagă bobul de mazere și ei de la început au văzut că nu e nici o contradicție între discursul ținut la Husi și intre telegrama de la Răbăia, și că numai în mintea lor e încurcală, ei care caută ceartă cu lumînarea.

FIU DE VADANA

Intreabă ceva pe un țigan: întreabă-l, spre pildă, dacă are pepteni de lăut de vînzare. Sau spune-i: bună dimineață. Țiganul întâi va scuipa și pe urmă va răspunde: „am pepteni de vînzare, sau „bună dimineață".

Firea, în dărnicia ei fără seamăn, a dat țiganului o supra producție de salivă și je natural ca el să scuipe mai mult, mai des ca ori care alt om.

D. Iorga nu este țigan. Este romîn după tată și grec uterin. D. Iorga nu scuipă, dar înjură. Poate că ar fi scuipînd, dar noi, cari îl cunoaștem numai după scris, știm că înjură și scrie.

L'a întrebat *Facla*: „vă rugăm să ne dați lămuriri asupra situației d-v față de serviciul militar".

Voia să știe *Facla* dacă d. Iorga și-a făcut voluntariatul sau nu. D. Iorga a răspuns. A înjurat în tot felul pe redactorii revistei bucureștene și, după ce și-a făcut astfel obiceiul, a răspuns: „am fost scutit de armată ca fiu unic la mamă văduvă."

Legiuitorul scutește de serviciul militar pe susținătorii mamelor văduve. Și fiind-că s'a cam abuzat de asemenea situație, cum a făcut o și patriotul Iorga, s'a introdus, în lege, un adaus, că fiul de vadană este dator să dovedească, în toți anii, că el continuă să mai fie susținătorul mamei vadane.

D. Iorga se lăudase că mama sa fusese femee bogată; d. Iorga, care avea să facă *șase luni* serviciu militar, era profesor de universitate și autor bine plătit de editori în momentul în care a făcut să fie scutit pe baza sărăciei mamei sale. D. Iorga, dacă ar fi voit să slujească sub drapel, ar fi putut da ajutor mamei sale din salariul seu de profesor —căci n'ar fi dat tot suplinitorului și din veniturile sale de autor.

N'a voit. N'a voit să facă armată, timp de 6 luni, termenul de pe vremuri al bacalaureaților—și sată zi cere curățirea armatei de elemente streine și, totodată, sporirea armatei cu soldați cît mai mulți.

Dacă un jidan s'ar eluda de la serviciul militar sub pretextul pe care l'a invocat d. Iorga, un jidan care ar trebui să facă trei ani armată, nu jumătate an, d. Iorga ar pleda pentru reîntroducerea, în asemenea împrejurări, a pedepsei cu moarte.

Dar d. Iorga, personal, a devenit repede fiu unic la vadană sărmană, cînd a fost vorba să încalece pe cal și să fie de patrulă.

Delicat barbat! Cinstit om!

OAMENI ȘI LUCRURI

La băi, altă dată...

Acum cînd realizarea unei linii ferate între Tg. Ocna și Slănicul Moldovei e numai o chestiune de scurt timp, nu e fără interes, să arătăm, după un scriitor german mai vechiu—W., de Kotzebue—ce însămna acum 50—60 de ani o excursiune balneară în această stațiune moldovenească.

Kotzbue a scris renumitele sale „Schițe din Moldova" după 1850, iar excursiunea la Slănic, de care se ocupă, cade în 1855—56. Cităm un fragment:

„.... Așa dar hotărîrea cea mare rămase definitivă; aveam să mergem la Slănic și anume spre sfîrșitul lui Iunie.

Intr'o seară sosi o trăsură în curte; erau niște prieteni de ai noștri; cel ce trăește la țară, singuratic, prețuește îndoit „asemenea vizită. „Ne așezarăm veseli la ceai în jurul mesei.

— Stați toată vara la țară? întreba unul din prieteni.

— Mergem la Slănic răspunse nevastă mea.

— La Slănic? Ați făcut toate pregătirile?

— Nici o altă pregătire de cît hotărîrea de a pleca peste 8 zile.

— Și asta-i tot?

Persoanele acelea fusese la Slănic și de aceea au rîs mult de noi văzînd cu ce ușurință copilărească priveam un lucru de atîta însemnătate cum este mergerea la băile din Moldova. Ei ne deteră deslușirile trebuincioase pentru drumul nostru și plecară urîndu-ne călătorie bună.

Doamne sfinte, ce chin grozav începu acum!

Trebuia să închiriem două care cu boi, țăranii se temeau de drumul cel depărtat în spre munți și nu se puteau hotărî să se însărcineze cu caratul pînă la Slănic, în sfîrșit după multă vreme și gîlceavă, sosiră și carele. Acum ne apucarăm de încărcat. Saltele, perne, plăpămi, tingiri, farfurii, într'un cuvînt toate lucrurile de neapărată trebuință pentru o așezare vremelnică, zăceau aruncate pe iarbă, apoi veniau lăzi și saci cu făină, cu zahăr, cu cafea și cu celelalte băcănii întrebuințate la bucătărie; încet, încet se ridicară două piramide din coșurile carelor și ajunseră la o înălțime fabuloasă; vîrful uneia era alcătuit dintr'un hîrdău de spălătorie care-și întindea cele trei picioare în aer, ca un semn telegrafic, căci și de ast-fel de unealtă, trebue să te îngrijești; se întinseră rogojini și țoale peste toate lucrurile; o spălătoreasă și o țigăncușă se agățară de hărdăul despre care am vorbit, bucătarul și rîndașul se suiră pe vîrful celeilalte piramide și aceste patru fețe de slugi ale casei se uitau în jos cu nepăsare de pe scaunul lor din văzduh, în vreme ce cărăușii înjugau boii și scîrțăitul roatelor neunse înștiință că se pusese caravana în mișcare.

. . . . . .

Cînd reciteşti asemenea pagini ai impresia că s'au realizat secole de progrese în cele cîte-va decenii, cari au trecut de atunci!

Rodion

Erată.—In articolul „Iașanii prest tot" s'a tipărit tîrgul *boilor*, în loc de *„băilor"*.

GUY DE MAUPASSANT

Singurătate

Era după un prînz între bărbați. Și erau foarte veseli. Unul dintr'înșii, un vechi prieten, îmi zise:

— Hai, vrei să-o luăm la deal, spre Cîmpii Elysei?

Și iată-ne porniți, urcînd încet drumul lung, pe sub arborii abia dați în frunză. Nici un zgomot, afară de acel confus și neîntrerupt murmur ce-l face Parisul. Un vînt proaspăt ne alinta obrajii, iar legiunea de stele samana pe cerul negru o pulbere de aur.

Tovarășul meu îmi zise:

— Nu știu de ce, îmi pare că respir mai bine aice noaptea, de cît ori unde aiurea. Am senzația că cugetarea mi se întărește. Am, une-ori, în minte, acel fel luminos de a vedea, care mă face să-mi pară, cîte o secundă, că voi descoperi dumnezeeasca taină a lucrurilor. Apoi.., geamul se închide. S'a sfîrșit.

Din vreme'n vreme, vedeam strecurîndu-se de a lungul întinderei cîte două umbre; trecurăm pe lîngă o bancă, unde, două făpturi, strînse una lîngă alta nu făceau de cît o singură pată neagră.

Vecinul îmi șopti:

— Bieții oameni! Ei nu-mi inspiră desgust ci o imensă milă. Printre toate misterele vieții omenești, este una pe care eu am pătruns-o: *marea noastră tulburare în viață izvorăște de acolo, că, noi sîntem în totdeauna singuri și toate sforțările, toate actele nu tind de cît să alunge acea singurătate.*

Vezi, cei doi amorezați de pe banca ceia, de colo, caută, ca și noi și ca și toate făpturile omenești, să facă a le înceta izolarea, cel puțin pentru vre-o minută, dar ei rămîn și vor rămînea în totdeauna singuri, — ca și noi.

Unii o simt mai mult, alții mai puțin, asta-i toată diferența.

De cîtă-va vreme, eu sufăr acest nețărmurit chin, de a fi înțeles, de a fi descoperit groaznica singurătate în care trăesc, și pe care știu că nimic nu va putea-o face să înceteze; nimic, mă înțelegi?

Ori ce-am cerca, ori ce-am face, ori care ar fi îndemnul inimei noastre, chemarea buzelor noastre și strîngerea 'n brațele noastre, rămînem totuși, în totdeauna singuri.

Te-am luat în seara asta, cu mine, la preumblare, ca să nu mă duc acasă; căci sufăr grozav, acum, în singurătatea locuinței mele. La ce'mi slujește însă asta? Eu îți vorbesc; tu m'asculți, dar,.. suntem totuși amîndoi singuri, amîndoi, alături, dar singuri. Mă pricepi?!

Fericiți cei săraci cu duhul, zice sfînta Scriptură. Ei au iluzia fericirei. Aceia nu simt mizeria singurătății noastre; ei nu rătăcesc prin viață ca mine, fără altă atingere de cît cea a coatelor, fără altă bucurie, de cît egoista satisfacție de a pricepe, de a vedea, de a ghici și a suferi nemărginit din cunoașterea eternei noastre izolări.

Tu mă crezi că-s puțin nebun, nu-i așa? Ascultă-mă. De cînd am simțit singurătatea ființei mele, mi se pare că mă afund, pe fie-ce zi mai mult, într'o subterană întunecoasă, ale cărei margini nu le găsesc, a căreia sfîrșit nu-l cunosc, și care n'are nici o țintă, poate! Umblu prin ea, fără a fi întovărășit de nimeni, fără a fi cineva în jurul meu, fără ca vre-o altă făptură să vie să mai facă acel drum întunecos. Această subterană, *e viața*. Une-ori aud zgomote, voci, strigăte... mă'ndrept pipăind spre acele murmure confuze. Dar nu știu nici odată bine din cotro se aud; nu întîlnesc nici odată pe nimeni, nu dau nici odată de o altă mînă în acest întuneric ce mă împrejmuie. Mă 'nțelegi?

Unii oameni au simțit cîte odată această suferință groaznică. Bunăoară,

Musset s'a plîns astfel:

Qui vient? Qui m'appelle? Persone.
Je suis seul. C'est l'heure qui sonne.
Oh, solitude! Oh, pauvrete!

(Cine vine? Cine mă strigă? Nimeni. Sunt singur. Sună ceasul. Ah! singurătăte! Ah! sărăcie!)

Dar la el nu era de cît o îndoială trecătoare și nu o certitudine definitivă, ca la mine. El era poet; el populа viața cu fantome și visuri. El nu era nici odată singur cu adevărat. Eu, eu sunt singur!

Gustav Flaubert, — unul din marii nefericiţi ai acestei lumi, pentru că era unul din marii lucizi, — a scris unei prietene, următoarea frază desnădăjduită: „Sîntem cu toţii într'un pustiu. Nimeni nu mai pricepe pe nimeni".

Nu, nimeni nu mai pricepe pe nimini, ori-ce s'ar gîndi, ori-ce s'ar zice, ori ce ar încerca. Pămîntul ştie el oare ce se petrece în stelele acele pe care le vezi, răvăşite ca grăunţe de foc, prin spaţiu, atît de departe, în cît noi abia de le zărim unora strălucirea; pe cîtă vreme nenumarata armată a celorlalte stă perdută în infinit; atît de aproape, în cît poate că formează un tot, ca şi moleculele unui corp?

Ei bine, omul nu ştie de mai înainte ceea ce se petrece în celalt om. Suntem mai departe unul de altul de cît acele astre, mai izolaţi mai ales, pentru că cugetarea este nepătrunsă.

Ştii tu ceva mai spăimîntător, de cît aceea constantă atingere a fiinţelor pe care n'o putem noi înţelege!

Ne iubim unii pe alţii ca şi cum am fi înlănţuiţi, aproape, cu braţele încordate, dar fără să ajungem a ne contopi. O nevoe torturătoare de unire, ne munceşte, dar toate sforţările noastre rămîn sterile, zădarnice, abandonările noastre, confidenţele noastre infructuoase, mărturisirile, spovedaniile noastre nerodnice.

Atrîngerile noastre fără putere, mîngîierile noastre zădarnice. Cînd voim să ne topim pornirile noastre unul, în celalalt, ele nu fac de cît să ne ciocnească unul de altul.

Eu nu mă simt mai singur de cît atunci cînd îmi deschid inima vreunui prieten, căci atunci simt mai lămurit obstacolul de nestrăbătut. Omul cela e acolo, îi văd ochii aţintiţi pe mine! Dar sufletul de din dăraptul lor, eu nu-l cunosc de loc.

Mă ascultă. Ce gîndeşte el? Da; ce gîndeşte? Tu nu pricepi tulburarea aceasta? Poate că mă urăşte? Ori mă despreţueşte? Sau îşi bate joc de mine? El se gîndeşte la ceea ce spun,— mă judecă, mă rîde, mă condamnă, mă socoate mediocru sau prost. Cum să ştiu ce gîndeşte? De unde să ştiu dacă mă iubeşte cum îl iubesc eu? Şi ce se petrece în acel căpuşor rotund? Ce mister mai e şi cugetarea nepătrunsă a cutărei fiinţe, cugetare ascunsă şi liberă, pe care nici n'o putem cunoaşte, nici conduce, nici domina, nici învinge!

Şi eu, am vrut cu bună samă să mă dau cu totu', să deschid toate porţile sufletului meu.

Nu parvin de loc. Păstrez, în adînc, adînc de tot acea legătură tainică a *Eului*, în care nime nu pătrunde. Nime nu-l poate descoperi şi pătrunde în el, pentru că nime nu-mi seamănă, pentru că nime nu pricepe pe nimeni.

Mă pricepi tu macar în clipa asta? Nu,—tu mă socoţi nebun. Mă examinezi, te păzeşti de mine. Te întrebi: „Ce are în sara asta?" Dar dacă tu a-i ajunge şi simţi într'o zi, a ghici perfect oribila şi subtila mea suferinţă, să vii să-mi spui, curat: *Te-am priceput* şi mă vei face fericit, macar o secundă.

Femeile? Mă fac încă şi mai mult, să simt sigurătatea mea.

Mizerie! Mizerie! Cît am suferit prin trînsele, pentru că ele mi-au dat adesea mai mult de cît bărbaţii, iluzia de a nu fi singur!

Cînd începe cineva să iubească, i se pare că-i mai mare. Il cuprinde o fericire supra omenească. Ştii tu de unde izvoreşte acea senzaţie de fericire neţărmurită? Numai din aceea, că-şi închipue că nu mai este singur. Izolarea părăsirea fiinţei sale omeneşti pare a înceta. Ce eroare!

Şi mai tulburată de cît noi, prin aceea eternă nevoe de iubire ce roade inima noastră singuratică, *Femeea este marea minciună a Visului.*

Iţi aminteşti, ceasurile acelea delicioase petrecute ochi în ochi, cu acea faptură cu plete lungi, cu trăsăturile feţei încîntătoare şi a cărei privire ne înebuneşte. Ce delir.

Ea şi eu, par'că vom fi încurînd acelaşi, unul. Dar acel „în curînd" nu mai soseşte nici odată, şi după săptămîni de aşteptare, speranţe şi bucurie înşelătoare, mă găsesc de odată într'o zi „şi mai singur" de cum am fost altădată.

După fie care sărut, după fie ce îmbrăţişare, singurătatea noastră creşte mai mult. Şi cît de enervantă, şi înspăimîntătoare!

Un poet, Sully Prudhomme a zis:

Les caresses ne sont que d'inquiets transports,
Infructueux essais du pauvre amour qui tente
„Limpossible union des âmes par le corps..."

...Şi pe urmă, Adio s'a sfîrşit. Abia de mai recunoşti pe femeea aceea, care a fost pentru tine totul, dar ale cărei cugetări nu l'eai cunoscut nici odată,—cugetare intimă şi banală de bună seamă!

Chiar în ceasurile cînd ni se părea că o înţelegere tainică, misterioasă a sufletelor, într'o desăvîrşită contopire, de dorinţi şi de toate aspiraţii au coborît până în cel mai adînc plin al sufletului seu, un cuvînt, unul singur, ades arată eroarea noastră ne luminează ca un fulger în noapte, prăpastia neagră dintre noi doi.

Şi cu toate acestea ceea ce e mai bun pe lume e să petreci o sară lîngă o femee iubită, fără a-i vorbi, fericit complect numai prin senzaţia prezenţei ei. Nu-i cereţi mai mult, căci nici odată două făpturi nu se contopesc!

In ce mă priveşte pe mine, eu mi am închis cu totul sufletul. Eu nu mai spun nimărui ce cred, ce gîndesc, ce cuget sau iubesc.

Ştiindu-mă condemnat oribilei singurătăţi privesc lucrurile fără a-mi da părerea altora, despre sfezi, de plăceri şi credinţe? Neputînd împărtăşi nimic din toate acestea, cu nimeni, mă dezinteresez de toate. Gîndirea aceia, ne arătată, rămîne neexplorată. Am fraze banale ca să răspund întrebărilor de toate zilele, şi un surîs cu care se întovărăşesc pe „da" cînd nu vreau să-mi dau măcar osteneala de a vorbi.

Mă înţelegi?

Ne am întors pe drumul lung până în dreptul arcului de triumf al stelei, apoi am coborît până 'n piaţa Concordiei, căci el spusese toate aceste, încet, şi mai adăugind încă şi altele de care nu-mi mai amintesc.

Aci se opri şi brusc, întinzînd braţul deasupra înaltului obelisc de granit, aşezat pe asfaltul pieţei Parisiane, care-şi perde între stele, măreţul profil egiptean, monument exilat, purtînd în coaste istoria ţărei sale scrisă cu semne stranii, amicul îmi zise!

Uite, noi sîntem toţi ca acest pămînt. Apoi mă părăsi fără a mai spune o vorbă.

...Era beat? Nebun? Inţelept? Nu ştiu încă! Une ori îmi pare că avea dreptate; alte ori că şi-a perdut mintea.

Zenon.

CRONICĂ RELIGIOASĂ

O broşură ateistă

ireverenţioasă şi injurioasă.

Zilele aceste, a apărut o broşură mică, dar cu titlu mare şi pompos: „*Libera cugetare monistă haeckeliană*" etc de *dr. C. Thiron, profesor la Universitatea din Iaşi*, şi prin care, tot ce aparţine Bisericei ori Religiei creştine, doctrina, cultul, ceremonialul, persoane, etc. totul este combătut, ridiculizat, insultat şi batjocorit în modul cel mai nedemn, am putea zice chiar trivial, cu termeni de aceştia: „*popărit bălciul beţivanilor, obi „ceuri strămoşeşti de iarmaroc bisericesc, „basme biblice-evanghelice, preot nemer„nic, calic de la pod, mizerabil, şarlătănii „popeşti, ceremonia religioasă un caraghio„zlăc, de un grotesc de bălciu, stupida „Revelaţie, pretins: Providenţă, înmor„mîntarea religioasă cea mai stupidă din„tre datinele şi tradiţiile strămoşeşti, Bi„bloevanghelia o fantasmagorie, copilă„rească şi ridiculă. Banditismul milenar „al religiei creştine*". Deci concluzia; „*Biserica şi religia ortodoxă romînă este „o instituţie absolut inutilă şi total dău„natoare mentalităţei poporului*". Iar „*dispariţia bisericei creştine devine imi„nentă*", etc. etc.

Nu într'un articol de ziar politic, ne va fi posibil să susţinem măreţia şi înălţimea religiei creştine şi a o apara de atacurile injurioase şi triviale ale d-lui Dr. profesor. Aceasta credem că incumbă mai mult unei reviste teologice, cum bună-oară „*Ortodoxul*" din localitate şi ne aşteptăm chiar la aceasta, mai ales că e amesticat în broşura pomenită şi numele Mitropolitului Pimen.

Atita ne-a surprins această eşire violentă a d-lui dr. profesor, că ne întrebăm: Oare-i posibil, ca statul romîn care (prin art. 21 din Constituţie) declară religia creştină ortodoxă de religie dominantă a statului—şi cu toată libertatea ideilor, opiniunilor şi a tiparului (garantate prin afară de abuzul de libertate în anumite cazuri art. 24 din Constituţie) —oare-i posibil ca statul să plătească din bugetul ţărei, deci din punga cetăţenilor creştini, pe un om, pe un profesor, ca să-şi bată joc de acea Constituţie şi să înjure Religia dominantă, pe cetăţenii creştini cari-l plătesc, adică credinţa şi obiceiurile lor strămoşeşti?!

Strigă d. dr. profesor: „Jos cu Biserica! Desfiinţarea bugetului Cultelor! El care se nutreşte şi îmbuibează din bugetul statului creştin!

Liber este d sa pe conştiinţa şi gîndirea sa, liber este să fie ateu, liber cugetător, ori-ce poftreşte,—chiar Constituţia 'i garantează această l bertate— dar să spună şi scrie acest fel de lucruri, nu fiind profesor, nu ca slujbaş ori servitor al statului, care-l plăteşte— cum am zis—pentru susţinerea ordinei şi a ideilor Statului—quintesesenţa cetăţenilor,—nu pentru ale d-sale personale.

In acest din urmă caz, îi stă la dispoziţie deschisă o altă cale, largă de tot încă.

De aceia credem că cu toată libera sa cugetare—nu-i era permis d sale fiind în slujba statului, a batjocori şi înjura cea mai înaltă instituţie a statului, după pofta inimii sale.

Chiar admiţînd, că ar fi posibil aceasta chiar de ar fi adevărat ce spune d-sa, totuşi este o limită în toate, chiar şi în spunerea adevărului „Adevăr dar cu măsură". Nimănui nu-i spui adevărul într'un mod brut şi grosolan, anunţîndu-i de exemplu, moartea ori nenorocirea unei fiinţe iubite lui.

Tot aşa şi d. dr. profesor, dacă vede dispariţia ori moartea iminentă a Bisericei creştine, nu trebuea a o spune credincioşilor ei în termeni atît de grosolani şi triviali. „De mortuis nihil nisi bene"—vorbă şi a d-sale.

Dacă biserica creştină este în agonie pe moarte,—cum crede d-sa—nu-i frumos din partea d sale—şi credem că chiar morala sa laică'l condamnă—nu-i frumos să facă Bisericei, ca acel animal urechiat, care văzînd leul în agonie, i-a dat şi el cu copita lovitura de graţie, spre a i grăbi mai curînd moartea.

Apoi d. dr. profesor nu-i nici consegvent, nici logic cu sine însuşi; căci vroeşte a face prohod Bisericei, cînd pe de altă parte declară şi-şi face testament scris, ca la eventuala sa moarte —noi 'i dorim viaţa lungă încă—să nu vină „popăritul, bălciul beţivanilor..," să-l prohodească şi să aibă „funerariile laice —ceea ce constitue una din poruncile decalogului laic".

Noi credem, că adevărata ştiinţă, ateismul şi libera cugetare se pot exprima şi în termeni mai aleşi mai cuviincioşi, mai frumoşi. Şi de un ţigan putem zice atunci că cugetă liber, cînd 'şi dă drumul gurii, fără a se gîndi la ce spune: „înjurînd ca la uşa cortului".

Apoi ce i mai caraghios în broşura pomenită, este cînd d. dr. profesor spune că „liber-cugetătorii romîni" 'şi basează naţionalismul lor pe „ţară şi neam" „limba şi moşia strămoşească"... „fără Biserică, religia şi clerul creştin..."

La aceasta 'i amintim numai atîta— cum am apus, nefiindu ne posibil a face o polemică prea întinsă într'un articol de ziar,—'i amintim să se uite d-sa numai la poporul Ebreu, care şi-a păstrat pînă astăzi naţionalitatea sa,—cu toată diversitatea şi contrarietatea împrejurărilor în care s'a aflat—numai fiindcă şi-a iubit şi apărat religia, pe care un moment n'a deslipit-o de la neamul şi naţionalitatea lui.

Ne alarmăm şi ne temem de străini, că ne duşmănesc şi ne atacă religia noastră; dar adevăraţii duşmani sunt chiar între noi, din neamul nostru.

Concludem deci: „*Fereşte-ne Doamne, de prietini, că de duşmani ne păzim noi*"!!

Ezechil.

Litere-Ştiinţe-Arte

Reviste apărute.—No. 5 şi 6 ale *Arhivei* pe Mai şi Iunie a apărut cu următorul sumar interesant:

Dr. Leon Cosmovici. — Fiziologia ca ştiinţă, îndrumare şi foloase; N. A. Bogdan.—La Tekir Ghiol şi la Mamaia; G. V. Botez Gordon Noapte de vară (versuri) Dr., L. C. Cosmovici.—In preajma epidemiilor de friguri tifoide; Gh. Glibănescu.—Un manuscript vechiu romînesc din secolul al XXII lea; Teodor T. Burada.— Teatru în Moldova (Stagiunea 1862—63), şi 1864—65); B.—Unui mare critic (versuri), G. V. Botez-Gordon.— Suferinţa (versuri), Arh. Narcis Creţulescu.—Inscripţiile M-rei Neamţu; Dări de samă, etc.

* *

De asemenea a apărut numărul pe luna Mai şi Iunie din „Arta Romînă de sub direcţiunea d-lui A. D. Atanasiu, avînd următorul bogat sumar:

Ed. Caudela.—Progresul muzicei şi al teatrului la noi (Continuare); A. D. Atanasiu.—Gramatica romînească de note (Din scrierile vornicului Teodor Burada), N. N. T.—Jurnalul unui pictor; Vasile Rusovici.—A IX-a expoziţie de pictură şi sculptură a „Tinerimei" şi „Salonul oficial"; Maria dr. Buteanu—Arta în raport cu natura: Al. Aurescu.—Orchestra conservatorului de muzică din Iaşi.

*

Cunoscutul scriitor german Maximilian Harden a scos o nouă lucrare sub titlul; Köpfe (Capete...) cuprinzînd o serie de siluete din viaţa socială, politică şi literară.

*

In curînd va avea loc la Kopenhaga un congres internaţional al filantropiei publice. Printre asistenţi se anunţă şi Emile Loubet, fostul preşedinte al republicei franceze.

*

A apărut în editura „Lumen" broşura „Heinrich Heine şi Ed. Grenier" de Rodion un răspuns prinţului V. I. Ghika. Preţul 0 30 pe bani.

*

Sumarul din „Noua Revistă Romînă de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi: Din politica maghiară.—Criza bisericească. De unde a plecat, unde a ajuns. — Naţionalismul boeresc ai d-lui Aurel C. Popovic.

Chestiuni actuale: Dr. I. Duscian.— Sfîrşitul modernizmului german.

Filologie şi literatură: Romul S Molin.—Din graiul Bănăţenilor.— Gabriele D'Annunzio.—Lada. Alphonse Daudet.— Sub-prefectul.

Şcolare: I. Clinciu.—Ce se poate desprinde din istoricul unei şcoli.

Note şi discuţiuni: G. Murnu.—Epilogul unei polemici.—D. Drăghicescu. O nouă metodă inductivă.

INFORMATII

❑ **Privitor la circulara ministrului de interne referitoare la licitaţiile Spiridoniei, confratele *Ordinea* scrie:**

A doua circulară priveşte, între altele şi epitropia Sf. Spiridon din Iaşi. Se ştie că actualii epitropi au adus eforia iaşană în stare de faliment şi au fost nevoiţi să închidă spitalul central din Iaşi pe termen de cinci luni, acum cînd holera şi ciuma din Rusia ameninţă atît de grav judeţele de pe marginea Prutului.

❑ *Mîine fiind serbătoarea Sf. Ilie, viitorul număr al „Opiniei" nu va apărea de cît Mercuri 21 Iulie, la orele obicinuite.*

❑ D. Dim. Ciută, proprietar a demisionat din consiliul judeţului Roman.

In demisia sa adresată ministrului de interne, d. Ciută spune între altele:

Şi în vedere că sub guvernul Domniei Voastre, *care la anul 1907 ne-a ordonat să căutăm în satele noastre libertatea şi să făgăduim copiilor timpuri mai bune—iar azi rezultatele sunt biruri belicuri şi corvade, dovadă, că trebuie să* văd cum fiul meu calaraş cu schimbul, pentru care am plătit taxele reglementare, asvîrle de mai bine de o săptămînă snopi de grîu în maşinile de trierat ale d-lui I. Spotheim arendaşul moşiei Cărligi (*intimul prietin al D-lui Prefect*).

❑ **Incercare de sinucidere.**—Sîmbătă seara, d-şra Lucia Maxim, fiica paraclisierului Alex. Maxim de la biserica sf-tului Spiridon, a încercat să se sinucidă, bînd o cantitate de spirt denaturat.

La ţipetele desperate ale numitei, sărind părinţii au dat de veste autorităţilor şi sosi imediat la faţa locului d. comisar Argintoianu şi subcomisarul Focşa, care dispuseră transportarea ei la spitalul Paşcanu.

Asupra cauzelor care au determinat pe sus numita să recurgă la aceasta e că de mai mult timp era în relaţii amoroase cu un tînăr. Aceata părăsind'o în ultimul timp, dînsa a încercat să se sinucidă.

Starea ei nu e gravă.

❑ „Scrisorile din Iaşi" publicate în „Ordinea" de Duminică se ocupă de: „Şoseaua cea nouă—De la Tg. Ocna la Slănic—Călătoria în „london"—Drumuri comode—O tovarăşă de drum—Făgăduieli oficiale—O linie ferată?—Industrie şi poezie—Peirea romantizmului—In şuerul locomobilei—Pe altarul progresului — O cale cu popasuri—Oameni de afaceri— In aşteptarea trenului — Dialog rustic — Cînd dorm boerii..."

❑ *C. F. R.*—Pe ziua de 19 Iulie | 1 August s'a redat circulaţiei linia ungară Orşova—Iahlanitza, care fusese închisă din cauza inundaţiilor. Trenurile romîne cu începere de azi vor avea deci legătură cu trenurile ungare.

❑ Trenul de Paşcani No. 143 de azi, a sosit cu 35 minute întîrziere.

❑ Mîine Marţi 20 Iulie, va avea loc la Ungheni, frumoasa şi ultima serbare, organizată de societatea de gimnastică, sport şi muzică din Iaşi.

Iată programul serbării de la Ungheni:

De la orele 7.25 pînă la 10 dim. Muzica va cînta la cabine; de la 11—12 Concertul muzicei în pădure; de la 12 - 2 Dejun în pădure. Muzica va cînta; de la 2—4 jocuri; de la 4—5 alergări libere şi în saci cu premii în bani şi în medalii de ale societăţii; de la 5—6 concurs de înotători în Prut. Se vor decerne premii; de la 6—7 curse de cai ţărăneşti şi biciclete de asemenea cu premii; de la 7—8 masa de seară. In tot timpul mesei va cînta muzica; de la 8—10 seara balul în Lazaretul de la Ungheni; La orele 10.30 seara pleacă ultimul tren la Iaşi. Persoanele însă cari vor dori să rămîe la bal, se vor putea întoarce la Iaşi a doua zi cu biletele de tren, cari sunt valabile; In grădina Lazaretului se vor da frumoase focuri de artificii, iar în timpul balului se vor împărţi diferite surprize. Batae cu confetti, serpentine, etc. — Intrarea la serbările din Pădure 0.50 bani de persoană. — Toţi participanţii la aceste serbări, vor purta la butonieră un semn distinctiv dat de societete.

❑ **Moarte subită.**—Eri dimineaţă la orele 9 jumătate, Constantin Caramfil, proprietarul fabricei de broderie şi tricotaje din strada Golia suferind mai de mult timp de inimă, a fost găsit mort în pat.

Avizîndu-se autorităţile, au sosit la faţa locului d. procuror Aslan, comisarul Argintoianu, Dan Comandantul sergenţilor etc.

D. procuror Aslan după ce făcu oare cari cercetări, a încheiat cuvenitele acte, ordonînd aplicarea sigiliilor şi încuviinţînd înmormîtarea.

❑ Membrii consiliului comunal se întrunesc astă-zi la orele 4 şi jumătate în şedinţă extra ordinară.

❑ Societatea muzicală romîna „Lumina" din Cernăuţi a sosit astă zi, prin Iţcani, în ţară. Societatea, s'a oprit la Roman, unde va da un concert.

După cum am anunţat societatea va da concerte în mai multe oraşe şi la Iaşi.

❑ D. Focşa, sub maistrul la şcoala de Arte şi Meserii, scăldîndu-se eri în Prut la Sculeni, şi neştiind să înoate, a fost luat de valuri şi cu mare greutate a putut fi salvat de cantonistul Croitoru, de la Copou.

SPECTACOLE

— Programul cu totul nou din astăseară al cinematografului Gaumont din grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, cuprinde bucăţi din cele mai interesante şi variate.

Intre altele, noul program, cuprinde marea dramă a lui Shakespeare „Machbet" Rolurile sunt ţinute de cei mai renumiţi artişti parisieni.

Mai cuprinde apoi o splendidă vedere, după natură, a Muzeului Oceanografic din Monte Carlo; Chantecler în teatrul Karpezl, este titlul unei hazlie comedii, care se cuprinde tot în acest program. Mai e apoi: „Iubirea e un dar ceresc" o frumoasă comedie; Jean Lecure, mare dramă, dragostea are aripi, precum şi o minunată vedere după natură de la alergările de bărci Oxford Cambridge.

Tot în noul program se mai cuprinde o serie de alte comedii, drame, scene umoristice. sportive etc.

Reprezentaţiile cinematografului Gaumont, au loc numai în grădina Berăriei Regale (Cuza-Vodă). In fie are Luni şi Joui program absolut nou.

DIVERSE

— Corporaţia constructorilor din localitate, îşi serbează mîine cu deosebită solemnitate patronul.

Toţi membrii corporaţie vor pleca, în corpore, la ora 9 dimineaţă, spre biserica Sf. Voivozi, unde se va oficia serviciul divin.

Seara la ora 7 jum, va avea loc o frumoasă serbare în grădina Zimbru din Păcurari.

La această serbare se pregăteşte publicului vizitator foarte multe surprize între care cităm: Trupa de varietăţi cari vor juca: Florin şi Florica, După Slujbă, Ţiganul recrut, diferite jocuri de artificii etc. etc.

De remarcat un frumos bazar. La fine se va reprezenta Apoteoza Meseriaşilor piesă în versuri.

Intrarea 50 bani.

— La săpăturile ce se fac în fundacul Lozonschi pentru lucrările de aducerea apei, s'au găsit opt cranii omeneşti şi mai multe oseminte, cari au fost transportate la cimitirul Eternitatea.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca
APA DE MASA HIGIENICA
— NUMAI —
Apele Mineralizate SINTEZA
— Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar —
PREPARATE DE Doctorul RATIANU
Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate „SINTEZA" sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

ALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —
— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —
Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —
Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei
Se expediază contra ramburs în toată ţara

❑ **Scandalul din Slănic.**—Actul samavolnic și de o neîntrecută brutalitate al d-lui C. B Pennescu, sevîrșit contra d-lui dr. Andrei Antoniu, a indignat pe toți vizitatorii aflători aci.

Se știe, că d. Pennescu,—el personal împreună cu servitorii, a isgonit cu forță brutală din hotelul Racoviță pe d. dr. Antoniu, pentru simplul motiv că așa vrea el acum, hangiul sau hotelierul cum s'a intitulat d. Pennescu; după ce cu contract în regulă, cu voința ambelor părți, doctorul închiriase două camere în hotelul Racoviță, practicase medicina aci timp de aproape trei săptămîni, iar contractul de închiriere expira la 1 Septembrie v.,—avînd și autorizațiune formală în scris, chiar de la d. Pennescu.

Iată însă, care este adevărul:

După instalarea sa aci, domnul doctor Antoniu prin niște cărți imprimate chiar cu autorizația eforiei, a conformat publicul aflător, că se pune la dispoziția suferinzilor împreună cu cele mai noi aparate spre a fi tratați prin variatele procedeuri ale electricității și injecțiuni lor cu ser, de boalele nervoase, surmenaj, neurastenie etc.

Pe lîngă o însemnată clientelă ce atrăsese mai dinainte chiar acii'la Slănic prin recomandațiile sale, d. doctor Antoniu s'a făcut repede cunoscut în localitate, prin răbdarea și mai ales prin desinteresarea cu care trata pe bolnavii lipsiți de mijloace. Clientela i se înmulțise și pentru fie care avea o anumită oră pe care o trecea într'un registru, spre a evita aglomerațiunea în cabinetul său și în camera de așteptare. Totul mergea minunat de bine în cea mai minunată stațiune balneară de la noi, cînd o împrejurare interesantă și interesată vine să schimbe fața lucrurilor.

Pe la 3 Iulie a. c. un anunciu împărțit în localurile băilor vestea publicul că tot în localul de băi de sub hotelul Racoviță d. dr. Russ junior, va practica aplicațiunea electricității tot cu aparate, la bolnavi de nervi surmenej etc,—și îndemna pe public să'l cerceteze, iar biletele pentru ședințe le găsesc la administrația băilor. Se vede însă că după foarte multe zile de așteptare clienții nu mai soseau pentru d. Russ junior, și atunci în desperare de cauză s'a recurs la brutalitatea d-lui Pennescu și s'a reușit. Ceea ce este mai dureros e faptul că domnul doctor Antoniu avea foarte multa clientelă dintre persoanele cari locuiesc chiar în hotelul Racoviță și cari erau încîntate că pot să fie supuse unui tratament medical așa de eficace, fără să părăsească hotelul sau să facă drumuri obositoare.

D. dr. Antoniu s'a instalat la vila Atanasiu, unde continuă a îngriji de clientela sa.

D-sa a reclamat cazul procurorului general și în acelaș timp a acționat în judecată epitropia pentru nerespectarea contractului și pentru actul samavolnic al celebrului Pennescu.

Chiar fruntașii liberali, aflători aci, blamează și cu drept cuvînt, purtarea d-lui Pennescu, cu atît mai mult, cu cît acum după isgonirea samavolnică, d. dr. Antoniu a fost amenințat că va fi bătut.

Vizitatorii Slănicului se așteapă la surprize frumoase!

❑ Sămbătă seara a avut loc la grădina Copou, o frumoasă serbare, dată în beneficiul muzicei comunale, de sub conducerea maistrului A. Cirillo, care dilectează pe ieșeni, seara la Copou.

Serbarea a fost reușită, pacat numai că a fost lume puțină, cu toate că ar fi trebuit ca publicul să încurajeze mai mult inițiativa și munca ce se depune pentru menținerea acestei muzici, destul de apreciată.

Ultime INFORMAȚII

❑ *Ghesèfturile Epitropiei.*—**Am arătat în numărul trecut, că moșia Bodeștii Precistei, din județul Neamț, proprietatea eforiei Sf. Spiridon din Iași, a fost dată spre exploatare, în regie, avocatului Hiacint Silivestru din Iași, ca să revie asupra demisiei sale din clubul liberal local.**

Aceasta nu este singura moșie pe care epitropii o dau drept locma partizanilor liberali.

Suntem în măsură a publica un tablou complect al moșiilor exploatate în regie:

Chipăreşti, **dată brigadierului silvic Borcea, cumnatul d-lui Silvestru, trecută în budget cu 1,600 lei anual;** *Lucenii*, **dați tot d lui Borcea, 2,300 lei anual;** *Trăistenii-Ivașcanii* **d-lui C. Gheorghiade, 40,000 lei anual;** *Băceștii*, **brigadierului silvic Mihai Botez, cu 29,700;** *Budeștii-Precistea*, **d-lui Silvestru, 38,000 mii lei anual;** *Cozmeștii*, **d-lui Victor Bejan, 27.400;** *Hîrlău*, **d-lui G. Gavrilescu 20,000 lei anual.**

In total *167,000 lei* **din care sumă exploatatorii primesc** *43,000 lei anual.*

Toți fericiții exploatatori sunt membri ai clubului liberal: cumnații Silvestru și Borcea au trei moșii; Botez este fratele epitropului; ceilalți sunt toți colectiviști.

Ghesèftul este evident. Oferta pentru moșii de luat în arendă este foarte mare și epitropia, în loc să scoată moșiile în licitație, le dă în regie avocaților, tutungiilor, fraților epitropilor, fără nici o socoteală.

Jaful a cucerit Spiridonia!

❑ *Ministerul de domenii a trimes astă-zi o telegramă Primăriei, prin care învită administrația comunală să ia măsuri ca peștele să se vîndă cu prețul fixat de pescăriile statului.*

In cazul cînd pescarii nu se vor supune, Primăria să deschidă pescării la hală și în piețe spre a nu aduce lipsă populației.

❑ *M. S. Regele și A. S. R. Principele Ferdinand, vor fi găzduiți, pe timpul manevrelor, la castelul din Micläușani. Tot acolo va fi și cartierul general al manevrelor.*

Micläușanii sunt situați în județul Roman. Proprietara moșiei este doamna Șerban Cantacuzino, nora d lui G. Gr. Cantacuzino și o nepoată de frate a d-lui D. A. Sturdza.

❑ *D. C. B. Pennescu a fost Vineri la București, ca să stărue pentru aprobarea gheșeftului cu caloriferele.*

D. Pennescu s'a ciocnit, însă, cu celebra circulară a ministrului de interne, care apăruse tot Vineri.

❑ *De cîte-ori a fost Regele în Iași, a vizitat spitalul Spiridonici.*

M. S. va voi să viziteze spitalul și în Octombrie și de pe acum s'a luat hotărîrea, ca spitalul să fie redeschis numai în ziua vizitei Suveranului.

❑ Sucursala din Iași a Băncei de Credit Romîn, care va începe a lucra în Octombrie, va fi înstalată în strada Mitropoliei, casele Glückmann.

❑ *Deputatul I. G. Duca face pe victima.*

Intr'o scrisoare ce o adresează Ordinei *bărbatul cu slujbe plurale afirmă, că nu primește leafă de cît de la Creditul rural, iar toate celelalte ghelirurl le împlinește pe gratis.*

Ordinea *ia act de declarațiile d lui Duca. Rugăm pe confratele nostru să iee act și de declarațiile noastre: d. Duca nu ia leafă la Casa rurală, dar primește jetoane de prezență și plată de expertiză pentru moșiile ce le vizitează; din 100 moșii propuse spre vînzare casei rurale, macar 90 au fost expertizate de d. Duca.*

Să răspundă d. Duca, dacă d-sa se demenează pe gratis—de și este bun prietin al țăranilor.

D. Duca n'are leafă la direcția Băncilor populare. Dar jetoane are sau n'are?

Dar în celelalte comisiuni: agricole, forestiere, miniere—în cari d. Duca a fost plasat—servește d sa pe gratis?

Atîta rău.

❑ De la 15 Iulie a început să funcționeze noul circuit telefonic special Roman—București.

Romașcanii pot convorbi cu Capitala, între orele 2—3 și 7—8 p. m., iar cu oficiile Bacău, Piatra-N., Tecuci, Focșani, de la orele 8—12 a. m. și de la 3—6 p. m.

❑ **Școlare.** — Ministerul instrucțiunei a înaintat direcției liceului național, un exemplar din tabloul cărților didactice valabile pentru viitorul an școlar 1910—1911.

— D. Dim. Pătrașcanu, profesor de istorie la liceul național, a fost detașat, pe ziua de 1 Septembrie, la liceul sf-tul Sava din București.

— Au fost scutiți de concentrările din anul acesta d-nii profesori: Ernico Mezetti, Ion Oiță, C. Botez și ajutorul de secretar Grindei F.

— D. Bîrsan, directorul liceului național, a obținut un concediu până la 25 August. D-sa va fi suplinit de d. G. Scorpan.

— Ministerul instrucțiunei a acordat suma de 4000 lei, pentru reparațiile necesare la liceul național și 500 lei pentru mobilier.

— Anul acesta se prevede o mare aglomerație de înscrieri la liceul național. Se crede că vor fi vre o 1000 de înscrieri, din cauza desființărei secțiilor clasice la cele mai multe școli din țară.

Părinții sunt rugați a se interesa din timp, de înscriere. După 31 August nu se va mai admite nici-o înscriere, chiar a acelora care au frequentat liceul național.

❑ **Alegerea de la corporația „Confecțiilor.**—Eri, la orele 4 a avut loc la corporația confecțiilor din localitate, alegerea consiliului de administrație pe un period de trei ani.

Biuroul a fost prezidat de d. V. Arsenie, asistat de doi secretari.

Rezultatul scrutinului a fost: d. N. Teleman președinte. Membrii: Const. Petrea, V. Crețulescu, I. Alexandrescu, C. Lupu, N. V. Vasilescu, N. Vasiliu, Ilie Kelciu, Gh. Pascariu, N. Cozma, Alex. Olșanschi și Florea Gugiu.

❑ Eri cu trenul de Pașcani au plecat 80 de evrei din localitate, spre America.

❑ D. căpit. Bănciulescu, fost comptabil în materii la bat. 4 vînători a fost mutat la front în Regimentul 13 Ștefan cel Mare.

D[redacted] numit comptabil în materi[redacted] Vînători.

❑ La serviciul contencios al eforiei sf. Spiridon au fost numiți domnii: Octav Velciu cl. I. în locul d-lui Liteanu, numit avocat al C. F.; d. I. Dimitriu avocat cl. II, în locul d-lui Velciu.

❑ *Pericolul holerei ne amenință din ce în ce mai mult, căci flagelul ia proporții mereu crescînde în Rusia.*

De ore-ce se simte nevoia ca paza la Prut să se facă cu mai multă scrupulozitate, ministerul de răsboi a pus la dispoziție trupe. Din fie care oraș va pleca trupe de-alungul Prutului, pentru a întări paza.

Din Iași, va pleca mîine dimineață la Ungheni, un batalion din regimentul Ștefan-cel Mare No. 13, sub comanda d-lui maior C. Petală.

❑ Colonelul D. Wishnewschy, din garda imperială din St. Petersburg, a fost numit comandant al jandarmeriei din Basarabia. Colonelul Wishnewschy este una din figurile cele mai populare din capitala Țarilor, și posedă pe lîngă numeroase decorațiuni și o elegantă tabachere de aur, bătută în briliante, primită dar de la Nicolae II, pentru serviciile aduse țării sale.

D-sa va vizita zilele aceste Iașii și Bucureștiul.

❑ D. dr. Tudor, medicul dispărțirei I-a, făcînd o inspecție la bufetul din grădina Copou, a confiscat o mare cantitate de prăjituri vechi și stricate.

D-sa a luat măsuri de îndreptare pentru viitor.

Astă-zi d-sa a continuat inspecțiille.

❑ Aflăm cu plăcere, logodna d-lui Alex. P. Poni, directorul Epitropiei Sf. Spiridon cu dragalașa d-șoară Fany Gropper.

Felicitări.

❑ **Judiciare** —Lazăr Marcusohn a cerut declararea în stare de faliment a comercianților Marcu David și M. E. Morgenștein ambii din Bivolari.

Tribunalul a fixat termen la 5 August

❑ **De la mănăstirea Varatic.**—**Timpul a început să fie frumos, așa că mănăstirea e vizitată de un mare număr de escursioniști. Până acum s'au stabilit, pentru tot timpul vacanției, următoarele persoane cu familiile:**

Familia Alex. Popovici (Iași) dr. Cristea Misir (Iași) maior Gavrilescu (Iași), Anton Eliad prof. (Focșani), Alex. Vasiliu prof. (Vaslui), D-ra Maria Vasiliu Bădărău (Iași), D-na și d-l George Niculau avocat (Botoșani), Alexandru Crupenschi (Botoșani), François Botez (Vaslui), Elena Davidescu prof. (Botoșani), N. Răut deputat (Botoșani), Alex. Vasiliu (Vaslui), M. Filip (Galați), Sofia Constantinescu (Focșani), Petru Bogdan prof. Universitar (Iași), D. Ionescu prof. (Iași), Const. Ionescu institutor (Brăila), Ion Popovici proprietar (Botoșani), Constant. Blebea prof. (Botoșani), Emilia Rădulescu (Constanța), Florica Ficșinescu (Iași), Alexandrina Greceanu (București), Aurel Ghinea (Vaslui), Locot. Anghelescu (Iași), Căpitan Puiu G. (Focșani), G. Constantinescu proprietar (București), Stefan Georgescu avocat (Iași), Grigore Iamandi (Iași), Mitică Cihodaru magistrat (Iași), Emil Sachelarie (Iași), Bogrea institutor (Tg. Neamț), Preot Ion Georgescu (Roman), Elena Vărgolici (Iași), Eugenia T. Antonescu (Iași), Maria Dimitriu (Brăila), C. Tomescu (București), Aristița Timuș (Botoșani), Preda Ionescu (Galați), Ilie Mitescu prof. (Vaslui), I. Rang magistrat (Iași), Maria Călinescu (Galați), Locot. Alex. Georgescu (Roman), C. Iosipovici (Giurgiu), Virgil Luc. Popovici licențiat în drept (Iași), Tache Niculau (Nicorești), Const. Zaharia institutor (Iași), E. Filip avocat (Botoșani), I Popovici rentier (Botoșani), Alexe Răcneanu avocat (Botoșani), Alex. D. Ionescu student (Iași), Elena Ghinea (Iași) căpitan Chiriac (Galați), Maria Rozan (Iași), Ion N. Popovici (Iași) Emil Sachelary (Vaslui), Felicia Radu institutoare (Bacău), Preda Ionescu (Galați), Eugen C. Marinescu student (Iași).

Florica.

❑ Cine n'a auzit de Fra Diavolo, vestitul haiduc, care a fost un șir de ani groaza Italiei. Autorul Scribe ne descrie viața și isprăvile acestui șef de bandiți în romanul său cu același nume, compozitorul Auber pune aventurile sale în muzică, dîndu-ne una din cele mai frumoase opere. Special aranjată pentru cinematograf, noul program al teatrului Pathé Frères din grădina Bragadiru, ne redă astă seară Luni întreaga desfășurare, înscenată după scrierea nemuritorului Scribe. Scenele sunt interpretate de artiști teatre lor Rejane și Odeon și acțiunea se petrece în pitoreștile locuri ale Neapolei.

Programul nou de astă-seară Luni, cuprind apoi „Prapastia" (un roman însuflețit, o înscenare extra ordinară, a cărei acțiune se petrece într'o stație climaterică din Italia, — In tren, de la Villars-du-var spre Annot, este o călătorie foarte interesantă, prin cele mai frumoase poziții ale Alpilor maritimi (Franța) absolut fidel redată de cinematograf. Sunt cuprinse multe comedii, în acest nou program, precum: Hapurile lui Max Linder, — Scrisoarea în gheata d-lui maior, — Tontolin strengarul ca toreador etc. Rulează deasemenea un nou număr din Pathé-Journal, care conține între altele: Azilul de copii din Viena,—Ultimele creațiuni ale modei Pariziane,—Inundațiile din Colonia (Germania) și Lucerna (Svițera), —Serbările din Veneția,—Expediția engleză la Polul Sud,—Eleganța parizianǎ la Alergările de cai din Auteuil,—Catastrofa drumului de fer din Villepreux etc. etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu prețurile populare obișnuite.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 19 Iulie

O mare escrocherie

București. — La Brașov se anunțase pentru eri sborul unui mare aviator. Reclama ce s'a făcut, a adunat eri la Brașov o mare mulțime din toate orașele de prin împrejurimi.

Din Sinaia plecase și A. S. R. Principesa Maria, pentru a lua parte la sbor. Erau adunați eri la Brașov, peste 10000 de oameni, care însă au remas păcăliți, căci „marele aviator" nu era de cît un escroc.

Contrar așteptărilor, după reclama ce se făcuse, aviatorul nu s'a putut urca cu aparatul nici macar la înălțimea de 3 metri. A fost un mare scandal.

Chestiunea antireligioasă din Spania

Roma.—In cercurile vaticanului se declară că d. Canalejas a voit să provoace complicațiuni și că nu e adevărat, că prin nota sa, Sf. Scaun a cerut guvernului Spaniol, abrogarea tuturor dispozițiunilor privitoare la chestiunea religioasă. Vaticanul se mai plînge de o lipsă absolută de discrețiune din partea ministerului spaniol, care a comunicat ziarelor, respunsurile sale la Sf. Scaun, chiar înainte de a le fi notificat la Roma.

*

Madrid.—In consiliul de miniștri de azi, d. Canalejas a comunicat nota care a fost telegrafiată ambasadorului spaniol de pe lîngă sf. Scaun, ca răspuns ultimei note a vaticanului.

Guvernul spaniol declară că respinge ori ce fel de responsabilitate privitoare la situația pricinuită de atitudinea Papei și în urma străduinților nefolositoare ale cabinetului de la Madrid. In vederea unei înțelegeri el se va vedea silit să recheme pe ambasadorul Ojeda, ne lăsînd la Roma de cît un consilier de ambasandă cu titlul de însărcinat de afaceri.

Tren atacat cu pietre
Un accident mortal

Bacău — Eri după amiază pe cînd trenul cu No. 147 trecea între Bacău și Valea Seacă, a fost atacat cu pietre de către niște indivizi. Una din pietre a nimerit într'un vagon de clasa 3-a la fereastra căruia ședea locuitorul Costache Liteanu din comuna Lespezi județul Suceava; piatra a lovit pe numitul locuitor în tîmpla stîngă, lăsîndu-l în nesimțire. Trenul a fost oprit imediat și în dreptul cantonului c.f.r. 281, făptuitorii au fost prinși. Locuitorul Costache Liteanu, după puțin timp a încetat din viață. S'a deschis o anchetă, de a cărei rezultate vă voiu comunica la timp.

Arestarea lui Crispen

Father Point.—Dentistul ucigaș Crispen și Mis Neve au fost arestați aci.

Invățătorii romîni la Constantinopol

Constantinopol.—O foarte frumoasa primire s'a făcut aci învățătorilor congresiști, din România.

Ei au fost primiți cu un mare entusiasm de colegii lor otomani, care au adresat urări pentru prosperara țărei noastre și pentru Suveranul României.

Colonel destituit și arestat

Roma.—Se comunică din ministerul marinei că colonelul de geniu naval, Calabretta, director al șantierului naval italian din Caszelamare, a fost destituit și arestat.

După ziarul „Tribuna", colonelul Calabretta ar fi dat unei compcnii de navigație, material și lucrători ai statului pentru repararea vapoarelor sale.

Aeronautice

Bitterfeld.—Balonul „Perseval" No. 6 **s'a înălțat pe la miezul nopței spre a pleca la München; din cauza unui accident la helice, balonul a fost silit să se coboare la Lobstaet, de unde s'a înălțat din nou, mergînd spre München.**

*

Berlin.—Balonul militar No. 3 s'a înălțat la Gotha, aseară la 9, el a trecut peste Erfourt și Bitterfeld și a sosit aci la ora 3 jum., îndreptîndu-se spre Spandau unde s'a coborît la ora 6.

Accident de automobile

Sinaia.—Un grav accident de automobile s'a întîmplat aseară, în apropiere de Azuga.

Un automobil No. 1015 venea dinspre Predeal, iar altul No. 1017 dinspre Sinaia.

Cel dintăi era condus de șoferul P. Tanasă, iar celalt de șoferul Iordache Constantinescu. Automobilele s'au ciocnit și s'au răsturnat.

D-na Belcov, cu 2 copii, care se aflau în automobilul 1017, au fost grav răniți. Șoferul Constantinescu, de asemeni s'a rînit la cap.

Vinovatul e celalt șofer, care a fugit și nici n'a vrut macar să transporte victimele.

S'a orînduit o anchetă.

Reorganizarea armatei turcești

Constantinopol.—Sultanul a sancționat o nouă formație a armatei care cuprinde 14 Corpuri de armată dintre care vor fi în Europa, Constantinopol, Andrianopol, Salonic, Monastir și Ueskub precum și 5 diviziuni independente la Jamina, Scutari și Tripolis.

ROZICA STERN

Doctor LONCIU SILBERSTEIN

LOGODIȚI

VLADENI (IAȘI) IAȘI

— In locul ori-cărei alte înștiințări —

Iași Iulie 1910

PRIMARIA COMUNEI IASI

Incunoștiințare

In scop de a se efteni peștele, Administrația Comunală în urma înțelegerii avută cu Ministerul Agriculturei și Domeniilor, comandă de a dreptul de la Direcțiunea Pescăriilor Galați, peștele necesar și îl distribuie pescăriilor din piețele publice, cu condițiunea ca să-l vîndă publicului cu prețul fixat de Comună și prin care preț nu li se acordă de cît un cîștig de 15 la sută în afară de cheltuielile de transport pe căile ferate, ambalajul, ghiața etc.

Prețul cu care pescarii trebuie să vîndă peștele, se înseamnă cu cerne lă roșie pe listele tipărite și se afișează pe table mari în toate piețele publice.

Publicul este rugat a observa listele pentru a controla pretul ce l cer pescarii și în caz de contravenire să reclame imediat Autorităților Polițienești și Perceptorilor din piețele publice pentru ca Administrația comunală să poată lua măsurile cuvenite pentru pedepsirea contravenienților.

Mo. 15076 19 | 1 Iulie 1910

MULȚUMIRE

Subsemnata aduc viile mele mulțumiri de recunoștință lui dr. Rudescu, pentru ajutorul ce mi-a dat, ajutăndumă să nasc un copil, pentru care doctorii m'au trimes la Iași, ca să fiu operată grație priceperei și îndemănărei D-sale am fost operată, scăpîndu-mă atît pe mine și copilul meu de la moarte.

Nu voi lipsi a'l recomanda celor ce au trebuință pentru faceri, ca bun și priceput medic.

Elena Botez

Burdujeni

De inchiriat de la 26 Octombrie 1910, brutăria din strada Cucu No. 51, fostă a lui I. Nută Forșt, construcție nouă, în totul reglementară; inzestrată cu conducte de apă, canal și toate mașinile de lucrat pîne, cu electro-motor; sistemul cel mai nou „Herbst et. Comp". de la soc. anonimă Romînă de comerț; osebit locuință.

A se adresa C. N. Paraschivescu, proprietar str. sf. Andrei No. 48.

La farmacia D. Herzenberg

este loc liber pentru un practicant.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combatea boalelor de Rinichi, Gută, Rinichi şi Dezinfecţie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară. *Comenzile de en gros sunt a se adresa:* **Domnului I. DAVIDESCU** Teoociu
Representant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

Litru a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MARA PUBLICITATE

v se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. 0f30

Baym^d **GARIEL,** 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

PONDOIR DÉPOSE
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2bis, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

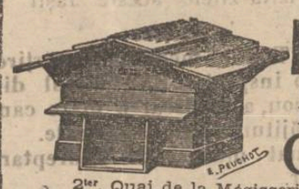

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. **0f 20**

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 18 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiţ tru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 ^ce|100 şi fr. 1,144,223. 0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

[redacted]

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1067 – Joi 22 Iulie 1910

Streinii în meserii

— Dispozițiile și aplicarea legei —

Netăgăduit, legea asupra meseriilor are de principal obiect protejarea meseriașilor romîni.

Cînd vorbim de legea meseriilor și de meseriași romîni, nu înțelegem a deosebi pe meseriași după naționalitate, ci după starea lor politică, adică, dacă sunt supuși romîni, ori sunt supuși altor țări străine, dar locuitori ai Romîniei. Aceasta e intenția legiuitorului și e natural să fie așa, pentru că avem o sumă de meseriași, cari se găsesc într'o situație excepțională, ei nefiind romîni de naștere, nefiind creștini ca credință religioasă, dar fiind supuși statului romîn, acestora legiuitorul nu le poate suprima dreptul și libertatea muncii; pe cîtă vreme sunt meseriași de carieră și locuitori ai țărei romînești.

Dreptul politic nu poate fi confundat cu dreptul muncei; iar neprimirea lor în exercițiul dreptului politic, nu-i poate îndepărta de la dreptul de a exercita o profesiune oarecare nesubordonată dreptului politic.

Vorbim de streinii, care chiar dacă ar aparține religiei creștine, dar sunt politicește supuși unui stat strein. Această categorie de străini, după art. 4 din lege, pentru a putea exercita o meserie în Romînia, trebuie să dovedească dreptul de reciprocitate pentru romîni, în țara căreia ei aparțin.

Vrea să zică, legiuitorul, a exclus pe streinul supus unui stat străin, de la exercițiul meseriei, dacă acel străin nu va dovedi reciprocitatea în favoarea supușilor romîni în acele state.

Mai departe, legiuitorul, tot prin art. 4, acordă acestei categorii de străini posibilitatea exercitărei unei meserii, fără dovada reciprocității, obținînd însă autorizațiunea Camerei de comerciu și industrie.

Or, mi se pare mie, că o cameră de comerț și industrie, nu va putea acorda acest drept, de cît cînd, evident va fi, că nevoi superioare cer presența acestor streini în rîndurile meseriașilor romîni.

O altă chestiune, care merită atenția celor în drept este, dispoziția art. 8 din lege, care dispune, că străinii de meserii pot întrebuința exercitarea unei meserii, *întrebuințînd numai meseriași, cari să îndeplinească condițiile legei asupra meseriilor.*

Rostirea acestui articol pare a indica, că legiuitorul s'a gîndit la marele principiu al economiei politice; apropierea între capital și muncă, între capital și artă.

Și e ușor de atribuit legiuitorului această intențiune, cînd aliniatul în chestie începe cu cuvintele: *societățile, precum și ori-ce particular pot întreprinde exercitarea ori căreia din meseriile arătate la art. 1.*

Dacă intenția legiuitorului a fost „cum cred că a fost" a înlesni apropierea între capital și muncă, n'avem nimic de zis. Cînd însă, se pretinde că rostirea art. 8 din lege, tinde a anihila dispozițiile art. 4, despre care am vorbit mai sus, să ne fie permisă observarea, că legea asupra meseriilor cuprinde texte, cari se contrazic și cari deci, nu protejează pe meseriașul romîn de concurența celui străin de țară, străin de neam și care nu ne presintă nici macar avantagiul reciprocității.

Căci nu înțeleg pentru ce art. 4 ar cere străinului meseriaș de carieră, dovada reciprocității în țara lui, pentru meseriașul romîn, dacă prin art. 8 se acordă acest drept străinului nemeseriaș sau pentru ce art. 4 cere meseriașului străin, dovada reciprocității, în timp ce art. 8 acordă acest drept aceluiaș străin a se folosi din exercitarea unei meserii, avînd pe meseriașul romîn ca simplu simbriaș?

Or, legiuitorul a fost speriat în timiditatea lui, de curajul redacțiunii art. 4, pe care a căutat a-l micșura prin redacțiunea art. 8 și în atare caz, acel legiuitor a fost un părinte vitreg pentru meseriașii romîni.

Or, legiuitorul a fost un larg și conștient protector al meseriașilor, dînd redacțiunea art. 4, care-l ferește pe romîn de concurența străinului; iar art. 8 se referă pur și simplu la apropierea între capital și muncă, dar fără a acorda străinului meseriaș, dreptul a specula meseria la adăpostul art. 8 din lege.

In alcătuirea legilor noastre și mai cu seamă în aplicarea lor, se pètrec cazuri tipice cari merită a fi relevate.

Să luăm spre pildă legea repaosului Duminical.

Această lege dispune că cîrciumele pot rămînea deschise ziua întreagă de Duminecă, iar cîrciumile cari vînd și băcănie să fie închise.

In practică: cîrciumarii-bacani, se oferă să tragă un paravan, care să despartă pentru Duminecă prăvălia în două părți, pentru ca în cursul săptămînei paravanul să dispară, iar prăvălia să revină la ceia ce este, adică un comerț și o singură prăvălie.

Nu e așa, că e frumoasă concepția practicei, față cu concepția întocmirei legii?

Cu meseriile.

Legea prin art. 4, pretinde, meseriașul străin, pentru a putea exercita o meserie în Romînia să dovedească reciprocitatea printre romîni în țara lui, ori să obțină autorizarea Camerilor de Comerț și industrie. Ei bine, străinul nu poate face dovada reciprocității, nu poate obținea autorizarea.

In atare caz, în practică, prinde în brațe art. 8 din lege, deschide atelier, angajează un maistru romîn și treaba e făcută.

Dar, dacă dovedea reciprocitatea, nu era să angajeze tot maiștri și lucrători romîni și tot ca simbriași pentru a exercita meseria?

Negreșit că da.

Atuncea, pentru care scop presența art. 4 în lege. Unde e protecția meseriașului țării contra concurenței străinilor, cari vin numai la anumite sesoane, pentru a încasa bani și a se reîntoarce în țara lor?

Același lucru în comerț.

Un oare-care, Louis Pollak, venit din Italia, închirează o cameră la un otel, vinde marfă, pînzărie, de sute de mii de lei, pune bani sau cambii la buzunar și pleacă în țara de unde a venit.

Dar ce se face cu meseriașul stabil birnic al acestei țări? Ce se face cu negutitorul stabil, care suportă toate sarcinile statului, unde e protecția lor? Unde e concursul legei? Unde e concursul autorității?

Se va răspunde: dar precep'orul nu le-a adus somația de plata impositelor? Nu le-a aplicat sechestru? Iată protecția legei.

Comerțul și meseriile nu se mai pot practica în țara noastră, viața a ajuns dificilă, pentru că legile sunt greșit întocmite și rău aplicate.

Meseriașii sunt o clasă socială, care dau tărie țărei și ca finanțe și ca tribut de sînge, li se cuvine deci mai multă atenție, li se cuvine ca legile cel puțin să fie serios alcătuite și serios aplicate.

G. D. Șerban

O adevărată Panama

DEVASTAREA PĂDURII SLĂNICULUI

Publicăm în numărul nostru de astă-zi detaliii autentice—după cont acte—și senzaționale, asupra modului cum a fost devastată pădurea de brad din Slănicul Moldovei, proprietatea Sf Spiridon.

Un oare care Solomon Steinfeld, care se dă de director de Bancă la Pesta, a reușit să facă adevărate acte de pradă în pădurea Slănicului.

Fără de licitație, fără de concurență în cel mai strict secret, epitropia a vîndut acestui misterios director de bancă de la Pesta, un număr de *35.211* **copaci de brad și molid—pe prețuri nu numai derizorii—dar extra-ordinar de ridicole, extra-ordinar de îndrăsnețe în eftinătatea lor.**

Epitropia a făcut două contracte cu acest Steinfeld: în Aprilie 1909 și în Noembre 1909, adică la interval de 7 luni. In Aprilie s'au vîndut *12.699* **copaci, cu diametrul de la 0.45, preț de** *13 lei* **copacul, iar în Noemvre** *22.260* **copaci, cu diametrul de la 0.33—0.44 pe preț de** *trei lei* **arborul.**

12.951 **copaci s'au vîndut pe prețul total de** *168.363* **lei, iar** *22.260* **copaci cu mică diferință în dimensiune, s'au vîndut cu** *66.780 lei.*

N'u s'a făcut nici numărătoarea copacilor, nici marcarea lor. Un contract și celalalt dau voie cumpărătorului să-și ieе copaci *de pe toată întinderea pădurei, după buna chibzuință a* **personalului silvic.**

Pădurea de brad a Slănicului, care constituia toată bogăția acestei stațiuni climaterice, a fost devastată în chip ingrozitor, pe prețuri derizorii. Un particular naiv sau strîns de nevoi n'a vîndut încă copacul de brad cu *trei lei*, **dar nici cu** *13 lei* **nu s'a vîndut încă copacul de brad de la** *0,45 în sus.*

Prețurile copacilor de brad, în picioare, în dimensiunile celor de la Slănic, variează între *18 și 28 lei* **unul.**

Din citirea contractelor se va vedea că cea mai largă libertate de acțiune este acordată lui Steinfeld, că epitropia se leagă, pe timp de zece ani, să nu mai facă altă vînzare de pădure din Slănic, de ori ce fel ar fi lemnul, exploatatorul n'a depus nici o garanție, nici nu se declară reziliat contractul în caz de neplată.

O adevărată panama. Steinfeld s'a bucurat chiar de avantajul care nu e xistă în nici un alt contract al Epitropiei, de a putea cesiona contractele fără de învoirea epitropiei, ceea ce Steinfeld a și făcut, cesionînd toate contractele unui anume Gutentag.

Iar spitalul stă închis cinci luni din cauză de lipsă de fonduri!

Chestii istorice

Examene deghizînd concursul

Felul cum interpretează legea examenelor publice de înaintare pe loc, de capacitate, pentru fete, ne arată că în mintea atît a d lui Haret cît și a cazacilor săi să operează o transformare.

In esența sa un examen de capacitate sau de înaintare pe loc are chemarea de a constata anumite cunoștinți ce se cer de la candidați pentru chemarea lor anumită în stat, lucru pentru care au fost anume pregătiți, indiferent de locurile disponibile sau nu pentru moment în buget, sau în țară. Nici ținerea examenelor, nici mersul ținerii lui nu sînt condiționate de locuri. Examenele creiază candidaților un titlu asupra statului urmînd a fi valabil o durată de timp anume fixată prin lege, de 2 ani, de 3 ani sau chiar de 6 ani. Asupra duratei valabilității legale a unui examen legiuitorul a variat oscilînd de la 2—6 ani, tocmai pentru că în fond se recunoștea că examenul acorda candidatului un titlu asupra statului, aceste fiind obligat a se executa.

Potrivit acestei norme d. Haret a căzut în o serie de contradicții de cel mai mare humor, ajungînd la formula că ori-ce măsură va lua e bună pînă ce nu provoacă proteste; îndată ce s'au provocat proteste el retrage măsura ca rea.

S'a rîs în deajuns în lumea didactică și politică de clătinările ilegale ale d-lui Haret, dar acum rîsul s'a îngroșat și gluma a devenit serioasă.

D. Haret fără nici o rezervă trece de la un extrem la altul. De unde în prima promoție a înaintaților pe loc a abilitat cîte 10 învățători de secție de examen; apoi a primit tot restul celor reușiți. La al doilea examen tot d. Haret a fost silit ca pe cale budgetară să înainteze tot restul celor reușiți, de și mulți apucase a întra într'un nou examen.

Acum ca să nu se mai contrazică pe sine a dispus ca din tabloul celor reușiți să publice la Monitorul Oficial numai pe cei ce au drept după lege, adică 6% din numărul total al institutorilor din țară. Urmarea va fi că întru cît publicarea în tablou nu s'a făcut a tuturor celor reușiți, ministerul nu se crede obligat a le valorifica titlul asupra statului, și atunci de la sine se declară neadmiși restul tuturor celor reușiți.

Norma aceasta a întins'o și la examinele de capacitate la fete. Pe tablou au fost date reușite mai multe; în Monitor însă s'au publicat mai puține; de ce? pentru că ministerul a ținut samă de locurile disponibile în învățămînt și de puținta de a le plasa chiar în toamna aceasta. Dar cu restul? Ministerul le refuză dreptul de a le valorifica un titlu asupra statului, ca să nu fie încurcat mai apoi.

Dar atunci ne întrebăm: nu se calcă cu acestea natura unui examen de capacitate, și nu se revine indirect la concursuri? Credem că da; Concursul fiind dat pentru anumite vacanțe se admitea reușiții aceia cari intrau în numărul locurilor scoase la concurs; restul cădea indiferent de medie și nu puteau pretinde locuri în învățămînt. Examenul de capacitate a venit pe urmă să corecteze lipsurile concursului și s'a dispus a se ținea nu avîndu-se în vedere anumite locuri ci capacitatea candidaților.

Noi protestăm contra acestui nou mod de a interpreta examenele de capacitate. Prin aceasta se știrbesc drepturi legale și dacă ministrul crede că e mai bine concursul de cît examenul să legifereze, ca să știe lumea cum să se prepare. Dar ce n'a făcut anapoda și pe dos d. Haret de cînd ne administrează d-sa școlile!

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

In așteptarea lunei

Intre priveliștele de feerie pe cari le așteptau aci—în Slănicul-Moldovei—acei sosiți în zilele din urmă, era și priveliștea lunei pline. Unde, dacă nu în această risipă de brazi, șoptitori, de izvoare cîntătoare și de ecouri ademenitoare, se poate desfășura într'un decor bogat și romantic apariția, veșnic fermecătoare, a lunei albe, rotunde, plină de mistere și de încîntări?

Cu toate aceste a fost puțin văzută. Ea se arata aci tîrziu,—prea tîrziu ca s'o poată admira toată lumea doritoare de feerii nocturne. Ca și cum ar vrea ea însăși să se îmbete de parfumul și tovărășia brazilor, luna întîrzie în dărătul culmilor și se lasă mult, prea mult așteptată pînă să se ivească, întreagă stăpînitoare, în zarea cerului senin, de un albastru intens, de unde face să se cutremure împrejurimea toată cuprinsă par' că de o tainică înfiorare.

Nu e însă nevoe s'o aștepți. Cu mult inainte de a i vedea discul strălucitor o presimți în aier, simți cum pătrunde puterea-i fascinantă, o vezi cum învăluie de o lumină nouă, — izvorîtă de nu știi unde, totul, totul, în timp ce crestele muntoase, vîrfurile meateacănilor alburii capătă, reflexe noui de argint și prind a tremura de o sfială neînțeleasă. Tu însuți te simți stăpînit de această nerostită emoțiune fără a-ți da seamă din ce pricină și prin ce mijloace ți-a inundat ființa în oara acea tîrzie! Așa a văzut-o, tot aci, autorul unei poezii „albastre"—d. Tutoveanu, ascultînd basmul unei feerice seri de vară:

Cînd codru-i nins de farmecele serii
Și 'n larg de boltă se ridică luna.

Așa o văd toți visătorii—puțini la număr—cîți stau în ceasurile tîrzii s'o vadă arătîndu-se de asupra parcului aromit de flori.

Cine vre odată, a priceput misterioasa forță care leagă potopul de lumină al lunei pline, de imaginația, de sufletul omului? Dar mai puțin încă înțelegem acea tainică dar adîncă robie, pe care o exercită luna asupra unor anumite ființe.

Toată lumea vede aci zilnic, una din aceste curiozități fizico-patologice: un tînăr în toată firea după aparență și intelectual ca profesiune dedîndu se—fără voie și întru cîtva fără conștiință—unui curios joc de gesticulațiuni. E ceea ce se chiamă *un lunatic* **și se comportă după formnla clasică a acestor... suferinzi. In serile cu lună apare în parc, așteptînd-o. De cum se ivește pe cer, bolnavul o salută cu extaz, își pune umbrela înainte așa ca să nu-l supere lumina becurilor electrice,—apoi se confundă într'un extaz mistic, din care nu-l trezește nimic din ce se petrece împrejur, nici zgomote, nici rîsete, nici vorbe, nici chemări. Iar uneori, chiar în timpul zilei, ori seara cînd cerul e înnourat, se mulțumește a se așeza pe iarbă, cu fața înspre punctul de unde** *trebuie* **să apară luceafărul și rămîne într'o așteptare lungă, răbdătoare și tăcută.**

E un proces de suggestiune? E victima unei deprinderi prin imitațiune? E preotul inconștient al unui cult? Cine poate ști forța stranie care-l atrage în sus către spațiul luminos și-l ține înlănțuit de strălucirea lunei, înstrăinat de lume, de tot ce-l împresoară, de tot ce trăește petrece și se veselește în jurul lui?

Nu ne înnebunește pe toți oare, cîte puțin luna plină, în nopțile senine de vară? N'o așteptăm și noi cu oare care adorațiune irezistibilă?

Rodion

Obîrșia dreptului Roman

de ST. ANTIM

Colaboratorul nostru, d. St. Antim, ne trimete spre publicare următorul articol, care formează un capitol dintr'o lucrare a sa juridică, ce va apare curînd sub titlul: *Filosofia economică a dreptului*:

Teoria economică a dreptului, desvoltată cu foarte multă pătrundere de Achil Loria, în cunoscuta sa lucrare, tradusă în franțuzește sub titlul *Les bases économiques des societés*, explică toate schimbările și toate fluctuațiunile dreptului, de-alungul tuturor veacurilor, — dovadă neîndoiasă a temeiniciei ei.

După Loria, cauza pentru care dreptul a ajuns la o așa de mare desvoltare și perfecțiune la Romani, pe cînd dreptul Germanic a rămas atît de înapoiat, e următoarea: „în timp ce în Germania pămîntul e înzestrat cu o fertilitate slabă și putea fi sustras lucrătorului fără a recurge la mijloace prea violente, în Europa meridională, unde pămîntul e de-o fertilitate exuberantă, numai un regim de fer și de foc putea împiedeca pe lucrător să se stabilească pe el. Or, această violentă acaparare a solului, obținută prin sclăvie, a slujit de bază, în Europa meridională, pentru a statornici acolo un sistem capitalist admirabil perfecționat, pe care necesar trebuia să se rîdice un sistem juridic corespunzător (*op. cit.*, pp. 86—87)".

Arătările lui Loria sunt, fără îndoială, conforme cu realitatea, Solul Italiei e și azi mult mai roditor de cît pămîntul locuit de Germanii descriși de Tacit. Dar deosebirea aceasta de fertilitate nu explică, ea singură, enormele deosebiri dintre dreptul roman și cel Germanic. Dovadă despre aceasta e însuși faptul că, în pragul timpurilor moderne, dreptul roman înviază cu multă vioiciune pe pămîntul ingrat al Germaniei, unde a trăit multe veacuri aproape neștirbit și unde trăește în parte și azi. Pe de altă parte, probă că Romanii nu datorează măreția așezămîntului lor juridic exclusiv fertilității neobicinuite a solului italian, e împrejurarea că dreptul lor clasic de proprietate s'a aplicat în primele timpuri, ba s'a născut chiar din aplicările pe cari le făceau la început lui *ager Romanus*, care a fost totuși cea mai stearpă porțiune de pămînt din solul întregei Italii. [1]) Or, singure aceste împrejurări nu sunt compatibile cel puțin în parte, cu teoria fertilității și exuberante, profesată de Loria.

Marea productivitate a Italiei explică numai pe jumătate desvoltarea juridică a poporului roman; cauza principală a tendinței de dominare a pămîntului e că Romanii se nutreau numai din grîne și de aceia pămîntul avea la ei o însemnătate capitală. In adevăr, popor sudic, Romanii se nutreau foarte puțin cu carne. Hrana exclusivă a Romanilor era grîul, mîncarea lor națională, fiertura de făiuă, *puls*: „alimentul de căpetenie al poporului roman ca și cel al soldaților și al sclavilor — scrie Joachim Marguardt [2]) nu era carnea, ci făina de grîu". In altă parte, vorbind despre viața privată a Romanilor [3]), acelaș autor adaogă: „în timpurile cînd lumea se mulțumea cu baia din casă, *Cavatina*, masa se reducea la mîncarea națională, fiertura de făină și la cîteva bucate foarte simple, gătite din legume obicinuite, căci carnea nu făcea încă parte din mîncările de toate zilele". Apoi, mai departe, Marguardt arată că în timpurile primitive, Romanii considerau drept crimă uciderea unei vite pentru mîncare. „La Roma a fost pedepsită penaliceste răpunerea unui taur"; dar nevoia a învins simțimintele și carnea de bou a intrat încetul cu încetul în alimentația publică ca și cea de capră, de miel și de porc (*Op. cit.*, T. XV. La vie privée, pag. 53)".

Iată dar de ce iubeau Romanii cu atîta tărie pămîntul: el le dădea singurul și principalul lor aliment—grîul.

Grecii, popor sudic și ei, se nutreau deasemenea numai cu grîne, de aceia grija de căpetenie a Atenienilor a fost totdeauna ca să-și asigure piețele de unde să poată trage grînele, pe cari

1) Iată de altfel o descriere a agerului roman: «Toate acele împrejurări hidrografice și climaterice. reunite cu faptul că solul era împregnat cu fermentul malariei, *bacilus malariae*. au contaminat întregul ager roman — văile ca și ridicăturile — și l'au făcut impropriu atît populării cît și culturii (Iwan V. Müller — *Handbuch der Klassischen Alterthums-Wissenschaft*, T. IV, vol. 2, pag. 273)».

2) Th, Mommsen și J. Marguardt — *Manuel des antiquites romaines*, T X (De l'org. finaucière chez les Romains) pag. 138.

2) Id.—*Ibid.*, T. XIV (La vie priveé des Romains vol. 1), pag. 349.

pămîntul lor pietros nu le putea da. Profesorul Paul Guiraud are asupra acestei chestiuni o pagină foarte interesantă, pe care o voi reproduce în întregime, căci ea ne va face să înţelegem atît civilizaţia greacă cît mai cu seamă pe cea romană: „Problema subsistenţei — scrie Guiraud [4]) — are pretutindeni o însemnătate de căpetenie şi nu e deci de mirare ca ea să fi preocupat spiritele şi la Atena. Atica aducea din afară o bună parte din grîul pe care-l consuma ; ea era deci interesată ca să-şi asigure drumurile către locurile unde el era mai îmbelşugat şi anume drumurile regiunei Bosforului-Cimerian, care corespundea cu Rusia meridională de azi. Din această pricină Pericle a avut grija să aşeze acolo garnizoane ateniene, în diferite puncte întărite. După războiul Peloponezului aceste posturi îndepărtate au fost părăsite; dar de atunci politica statornică a Atenei a fost de a întreţine relaţiunile cele mai prieteneşti cu stăpînitorii ţării. Cunoaştem un şir întreg de decrete, date în onoarea suveranilor Bosforului ; ele sunt atîtea dovezi de preţul ce se punea pe alianţa lor. Dar chestia era de a nu rămînea numai în bune relaţiuni cu debuşeurile, trebuia ca şi drumurile dintre Pireu şi porturile ţărilor agricole să rămînă totdeauna libere. Niciodată Englezii n'au supraveghiat cu atîta gelozie drumurile către Indii ca Atenienii pe cele către Bosfor. Existau trecători cari trebuiau supravegheate, cele mai de seamă erau cele două strîmtori, care leagă Marea Egee cu Pontul-Euxin. Pe vremea eghemoniei lor maritime, Atenienii s'au grăbit să alipească autorităţii lor oraşul Bizanţ, ba ceva mai mult, ei au trimis în Helespont comandanţi militari, însoţiţi fără îndoială de trupe şi de-o escadră, pentru a-i face poliţia. In fine, Cherdonesa Traciei era în întregime o colonie a Atenei, în legături permanente cu metropola.

(va urma)

St. Antim

4) *Etudes économiques sur l'antiquité*, p. 9—10

CUVÎNTARE

Rostită la întrunirea partidului Conservator-democrat din Huşi, Duminică 11 Iulie a. c. de către d. STEFAN FILON învăţător

Domnule Preşedinte,
Domnilor,

Intrunirea de astăzi este foarte însemnată pentru toţi membrii partidului conservator-democrat fără deosebire.

Aceasta au spus-o toţi vorbitorii dinaintea mea. Pentru noi însă, cei din pătura rurală, este nemăsurat de însemnată, iar ziua de azi va rămîne pentru noi, o zi mare. Şi cum să nu fie însemnată această întrunire, cînd pînă acum această pătură rurală nu era chemată la nimic? Şi cum să nu rămînă mare această zi pentru noi, cînd după o nesocotire a drepturilor noastre cetăţeneşti, de atîta amar de vreme, ne vedem azi făcînd parte din partidul de sub şefia celui mai mare om ce-l are ţara noastră, iar la Huşul nostru uitat de toţi, să avem ca preşedinte pe un fost şi viitor sfetnic al tronului. Parcă nu ne vine să credem, ce ne văd ochii. Şi totuşi e realitate.

Pănă ieri deputaţii pentru noi ţăranii ni se trimeteau prin poştă, să-i alegem fără să-i vedem, fără să ne vadă.

Aceştia apoi au croit legile, cu care ne administram, întocmai ca cismarul care face cisme unui muşteriu, pe care nu l'a văzut nici odată şi nu i-a luat măsură pe picior. Să înţelege, că l'a purtat, aceste cisme, ori îl strîng pe bietul om la degete, ori îl rod la călcâie, ori deasupra căputei, pănă cînd nemai putînd suferi, trebui să ţipe. Despre fiecare în parte din durerile ce ne apasă, după urma legilor nefăcute după măsura noastră, după nevoile noastre, am putea să vă întreţinem ceasuri întregi. Nu putem vorbi acum decît despre unele şi în treacăt.

Cu şcoala rurală, bunăoară, stăm cum nu se poate mai prost. Dacă cineva crede, că aceasta a fost pusă pe calea trebuitoare, se înşală amar. Avem de 54 de ani învăţămînt obligariu la sate. Dacă ţăranul nostru ar fi simţit, că acest învăţămînt, aşa cum i se dă, îi foloseşte la ceva, că i-ar fi îndreptat starea lui cît de puţin, credeţi oare că s'ar mai opune lui? Cînd însă tu dascal rural, care ai muncit din greu şi cu tot focul 20—25 de ani, în care vreme ţi-au trecut prin mînă atîtea serii de copii pe care după atîta strădanie, cînd ajung şi ei gospodari îi vezi contopiţi cu totul în masa celor ce n'au trecut prin şcoală, apoi oare numai acest fapt, nu face şi pe orbi să vadă, că nu aceasta i şcoala ţăranului eşită din nevoia şi pentru trebuinţa lui. O reformă a şcoalei rurale se impune.

Cu învăţătorul satului se întreţine de multă vreme o nedreptate strigătoare la cer, de oare ce e plătit mai rău decît uşierii, din care cauză e veşnic nemulţumit şi amărît, el care-i pus să mulţămească pe alţii, să îndulcească viaţa altora. Acest adevăr a fost scos în vederea tuturor, nu de mult, de unul din fruntaşii partidului, d-l Rădulescu-Motru, care însuşi propune, ca partidul conservator-democrat, să înlăture acest mare rău, cu orice preţ, pentru că constitue un mare rău, cu orice preţ, pentru că constitue o mare şi veche nedreptate, un pericol permanent la sate şi o ruşine naţională.

Cu dreptul nostru de vot, legile au fost cum nu se poate mai sgîrcite, întru cît nu votează direct decît doi, trei funcţionari din comună şi sunt comune mari, unde nu votează decît preotul şi învăţătorul. Ai în sat tineri, care-s buni gospodari, inteligenţi, oameni pe cari te poţi sprijini la ori ce împrejurare şi totuşi n'au dreptul de vot direct, pentru că pămîntul mereu împărţindu-se, tinerii moştenitori n'au cenzul cerut de legea în vigoare. Partidului conservator-democrat îi revine sarcina de a înlătura şi acest mare rău.

In justiţie nu mă voiu ispiti să interpretez principiile înalte de drept, dar ce păţesc ai mei de pe urma aplicării acestor principii o pot face fără teamă că greşesc cu ceva.

Legile care împărţesc dreptatea ţăranilor, fiind făcute după calupul legilor din ţările apusului, nu se potrivesc de loc cu nevoile, deprinderile şi apucăturile sătenilor noştri.

Să dau o pildă din cele multe, multe. Doi săteni au schimbat între ei acum 29 de ani două locuri din vatra satului, pentru că aşa le venea îndămînă, fără act prin tribunal, căci aşa erau deprinşi, odată ce intra unul în stăpînirea locului, cu bună îndoială, era proprietar deplin fără a fi supărat de nimeni nici odată. Unul din ei a înflorit locul cu o gospodărie frumoasă, înconjurată cu livadă şi vie de ţi-i mai mare dragul s'o priveşti. Celalt a lăsat locul în paragină. După moartea bătrînilor, moştenitorii urmează potrivit deprinderilor de la părinţii: unii înfloresc locul mai departe; ceilalţi ţin locul părăginit, pînă cînd li se şopteşte, că ar putea pune mîna pe locul cel înflorit, pentru că ar fi fost odată al tatălui lor.

De aici se începe judecata, care duce şi pe unii şi pe alţii la sărăcie, iar la urmă se hotăreşte după codul belgian, împămîntenit fără stagiul cuvenit la noi, că cei cu locul înflorit să părăsească căminul bătrînesc, unde au muncit ei şi părinţii lor, pentru ca să reintre în stăpînire acei ce vor transforma în paragină şi acest loc. Nu numai bătrînii satului dar şi femeile şi copiii simţesc lacrimile celor ce părăsesc munca şi văd bine că adevarata dreptate era să se consfinţească ceia ce au făcut bătrînii, căci ei de ar fi prevăzut una ca aceasta ar fi întărit actul şi la Bucureşti. Bune or fi, nu zicem acele principii de dreptate, dar la noi nu pot fi aplicabile de cît doar peste 100 de ani, cînd vom fi şi noi macar pe aproape de Belgieni şi Elveţieni.

Am aratat pînă aici o parte din durerile noastre, a păturei rurale şi dorinţa ce avem a se face o îndreptare potrivită nevoilor şi gîndurilor noastre. Dar nouă sătenilor numai acel partid ni-ar conveni care va ţine seamă de năzuinţele, dorinţele şi trebuinţele noastre şi întreţesute cu vederile şi experienţa oamenilor de stat din partid, să fie prefăcute în realităţi, în legi. Trebuie dar să ne gîndim bine. cu cine mergem şi cine prezintă mai multă garanţie a împlinirei doleanţelor noastre. Sunt 11 ani trecuţi, de cînd în judeţul nostru se face chemarea noastră la viaţa publică de către iubitul nostru d. Ghibănescu şi apoi de Cuconu Toderiţă Cerquez şi alţii. Ne-am mărginit însă numai la o politică de dragoste personală către aceşti oameni, de ar fi făcut ei parte din ori-ce partid, sau din nici un partid.

Gîndurile şi năzuinţele noastre nu puteau pătrunde pînă la acea pătură boerească a partidului, care nu se scobora deloc către noi. Dela Februarie 1908 lucrul s'a schimbat. Partea democrată a partidului s'a scuturat voinicește de partea boerească, care o ţinea pe loc în avîntul ei, spre a se coborî între noi şi a ne interesa şi pe noi în restul trebilor publice. Pentrucă despărţirea s'a făcut contînd pe sprijinul masei poporului, de atunci încoace avem mari angajamente, mari datorii către acest partid de al susţine în lupta ce o duce pentru binele comun.

Dar se poate ca conştiinţa noastră. se poate că fraţi de ai noştri să ne întrebe: de ce să mergem cu unii şi să nu mergem cu alţii? Şi cum noi ţăranii nu putem răspunde pe înconjurate şi cu vorbe îndoelnice, trebuie să avem răspunsuri scurte, hotărîte şi absolut sigure ca astfel să călcăm de la început pe scînduri sănătoase.

Avem în faţa noastră trei partide: unul care guvernează azi, altul care vrea el să guvernese mîine şi altul pe care-l vrea ţara să guverneze. Cu cine mergem dar? Cel care vrea el să guverneze, are în programul său de a introduce la noi guberniile ruseşti şi apoi cuvîntul de ordine dat de cei mari este, că, cu ei nu pot face politică decît acei ce au 50000 lei venit anual. Deci nici unul din noi nu s'ar putea gîndi, că poate lua parte la trebile publice cu acest partid. Cel care guvernează azi l'am avut la treabă şi cu toate a nemulţumit pe toată lumea. Şi apoi acest partid a fost îngăduit, a avut concursul şi al celorlalte partide şi a avut vremea să se intereseze de noi, să ne cheme la viaţa publică şi n'a făcut-o, iar acum după ce alţii ne-au întins mîna, după ce au perdut terenul la oraşe, caută scăpare la noi năpădindu-ne cu dragostea ca Lăpuşneanu odată domnia ţării: „dacă nu mă vrea ţara, o vreau eu". Ei bine, nu-i destul ca cineva să ne îndrăgească de nevoia lui, pentru ca noi să mergem cu el, nu-i destul să ne vrea el, pentru ca să-l vrem şi noi. Noi trebue să mergem cu acel ce ne este drag nouă, cu care-l vrem şi noi, pe care îl vrea ţara şi acela nu-i de cît partidul Conservator democrat condus de cel mai ilustru om de stat ce-l are ţara, Domnul Tache Ionescu, căruia îi dorim sănătate deplină şi ani mulţi, pentru binele şi fericirea acestei ţări.

Trăiască şi iubitul nostru şef, Vulturul Moldovei, Domnul Alex. Bădăreu.

INFORMATII

❑ **Manevrele regale.**—*Unele ziăre au dat diferite ştiri, care de care mai eronate, cu privire la manevrele regale.*

Din sursă absolut positivă, aflăm următoarele ştiri precise:

Statul major general al armatei a fixat trei locuri pentru desfăşurarea manevrelor regale: Dobrogea, Craiova—Slatina şi Iaşi—Roman.

Din acestea, urmează ca M. S. Regele să aleagă. Un fapt însă e aproape sigur, anume că Dobrogea va fi exclusă, din cauza dificultăţilor ce prezintă această regiune, pentru asemenea mari concentrări de trupe.

M. S. Regele, va da ordinul în consecinţă, în cursul lunei viitoare, cînd se va cunoaşte precis locul manevrelor.

❑ *La Dorohoi s'a descoperit o sectă antireligioasă, a căreia agenţi fac propagandă, ca părinţii să nu-şi boteze copiii, să nu se închine la icoane etc.*

P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, a plecat la Dorohoi, pentru a lua măsuri de a se începe o contra propagandă în potriva acelei secte.

❑ **Catastrofă de tren evitată.**—Trenul de persoane ce pleacă din Iaşi la ora 6 seara, era să se ciocnească, Luni 19 lulie, cu un tren de marfă în staţia Sîrca. Catastrofa a fost evitată datorită mecanicului ce conducea trenul de persoane.

Iată cum s'a întîmplat:

In statia Sîrca staţiona un tren de marfă pe linia a II-a. Trenul de marfă trebuia să încrucişeze cu trenul de persoane, care trebuia să intre pe linia I-a. Printr'o procedare greşită, acarul a întors acul pentru eşirea trenului de marfă, nedîndu-şi seamă că în curînd trebuia să sosească trenul de persoane.—Acul făcut pentru eşirea trenului de marfă, era deci bun şi pentru intrarea trenului de persoane.

Personalul superior al staţiunei n'a observat la timp manevrarea acarului, şi trenul de persoane îşi făcu apariţia, mai înainte, ca acarul să-şi deie seama de ceia ce făcuse. Viteza trenului de personne era destul de mare, şi cînd mecanicul a observat că intră pe altă linie de cît cea obişnuită, şi mai ales văzînd şi trenul de marfă în faţă, a oprit brusc trenul la cîţiva metri înaintea trenului de marfă. Printre pasageri s'a produs o panică de nedescris, neştiindu-se ce se va intîmpla. Unii se pomeniră cu bagajele în cap din cauza opririei brusce! După ce s'au mai liniştit, trenul de marfă a dat înapoi, făcînd loc să iasă trenul de persoane.

Toate acestea s'au întîmplat din cauza acarului, care a fost menţinut beat la post.

S'ă deschis o anchetă.

❑ D. Iordăchescu ajutor la brigada din Cernavoda, a fost transferat comisar al siguranţei din Iaşi, în locul d-lui C. Costescu, mutat la Bucureşti, în direcţie.

❑ Jandarmii din comuna Hermeziu au reuşit după mai multe cercetări să prindă pe Grigore Ştirbu, al treilea şef de bandă de hoţi de vite, cari au comis nenumărate furturi în judeţ. Numitul a fost adus la parchet.

❑ **Un om tăiat de tren.**—Din Paşcani ni se acrie că aseară trenul de Galaţi cu No. 147, care soseşte aici la 8.33 seara, la intrarea în staţie, a dat peste un ţăran, care era pe şine, tăindu-i corpul în două. După toate probalităţile, ţăranul ar fi voit să traverseze linia, dar n'a avut parte, căci trenul l'a ajuns şi l'a tăiat. Corpul nefericitului ţăran a fost lăsat lîngă linie, pînă la venirea procurorului. S'a deschis o anchetă pentru ca să se stabilească identitatea nenorocitului, şi dacă a fost un accident sau o sinucidere.

❑ Din Galaţi ni se scrie că alaltă-seară pe la oarele 9 a avut loc o vie altercaţie, într'un vagon de tramwai între d. colonel Poenaru, şeful statului major al marinei şi d. avocat Degeanu, fost judecător de instrucţiei.

D. Colonel Poenaru, a aplicat palme d-lui avocat Degeanu. care era însoţit de soţia sa, pentru motivul că acesta a refuzat să i cedeze locul pe banca vagonului.

S'au schimbat cărţile de vizită şi o eşire pe teren este inevitabilă.

Incidentul a produs o vie senzaţie în oraş.

Cazul a fost comunicat telegrafic autorităţilor în drept.

❑ La liceul internat sunt vacante 26 locuri de bursieri.

Cererile de înscriere pentru concurs se vor primi pănă la 21 August.

❑ **Incercare de sinucidere.**—Aseară pe la orele 12, lucrătorul brutar Ion Antohi, de la brutăria Iţic Forşt, din strada de Sus No. 160, s'a suit în podul magaziei de făină, unde a încercat să se sinucidă, trăgîndu-şi trei gloanţe de revolver calibru 6, în regiunea inimei.

La auzul detunăturilor, doi alţi lucrători s'au suit în pod, unde au găsit pe Antohi trîntit jos într'un lac de sînge.

S'a dat de ştire autorităţilor şi îndată sosi la faţa locului d. Argintoianu, comisarul secţiei III a, care trimise după d. dr. Boghen. Acesta sosind, pansă pe numit şi dispuse transportarea lui la spitalul Paşcanu.

La cercetările făcute de d. Argintoianu pentru a afla cauza care l'a împins pe nenorocit să încerce a-şi curma firul vieţii, acesta a declarat că de mai bine de doi ani suferea de ochi şi picioare aşa că ne mai putînd suferi a preferat mai bine să moară.

Starea sa e gravă.

❑ Eri a avut loc la Ungheni o frumoasă serbare, organizată de societatea de gimnaătică sport şi muzică, sub patranajul unui comitet, compus din d-nele: Teodoreanu, Lefter, Boicescu, căpitan Vişineanu, dr. Urzică, căp., Lecca, Stihi, drele: Elenea Minea, Şerbănescu, Ciudin, Catana; d-nii: Jora, ad-torul plăşei, T. Berescu, căpitan Lecca, Boicescu, dr. Stihi, dr. Urzică, dr. Dănilă, Moţoc, Răzuş, C. Stroescu şi Alexandrescu.

Serbarea a fost cît se poate de frumoasă şi bine reuşită, asistînd un public foarte numeros.

Dimineaţă de la 7—10 a cîntat muzica la cabine, iar între 11 şi 12 a avut loc, în pădure concertul muzicei. Vizitatorii au luat aci dejunul.

După amiazi au fost diferite jocuri, alergări libere şi în saci, iar apoi concurs de înotători în Prut.

Publicul a venit apoi la lazaret, unde au fost frumoase focuri de artificii şi unde vizitatorii, de astă dată şi mai numeroşi căci trenul de 6 adusese cîte-va sute,—au luat masa.

Un lucru însă: ar trebui ca antreprenorul Sinică, să nu profite de ocazia că datorită soc., de gimnastică, a început să vină în număr mare la Ungheni, şi să caute să 'l exploateze într'un mod ruşinos. Pe lîngă că pune în vînzare băuturi de cea mai proastă calitate, apoi i-a nişte preţuri că te uimesc.

După masă s'a început, în sala lazaretului, frumos decorată, balul, petrecîndu-se de minune pînă noaptea tîrziu.

La reîntoarcere publicul însă a avut de suferit. E o adevărată bataie de joc cu aşa zisele trenuri.. de plăcere, şi protestările publicului nu sunt luate în samă. Pe lîngă că nu se pun la dispoziţie vagoane suficiente, dar aceste vagoane sunt murdare, nehigienice, şi neiluminate, publicul fiind nevoit să călătorească prin întuneric, înghesuit, şi în condiţiuni cît se poate de mizerabile.

De ce oare această bataie de joc?

*

Din numeroasa asistenţă, am remarcat

D-nele: A. Teodoreanu, Viorica căpitan Lecca, R. Ghibănescu, Boicescu, Vasiliu Berescu, Lefter, Vasiliu, dr. Iliescu, căpitan Vişineanu, Stihi, Elena M. Mihailescu, Minea: Stănescu, Apostol, dr. Urzică, Aspasica Vasiliu, dr. Danilă, Bottez, Apostol, Patraşcu, Simionescu, Lohan, Zadig etc.

D-şoarele: Elenuţa Minea, Şerbănescu, Catana, Stănescu, Stihi, Ciudin, Rişcanu, Simionescu, Sturza Vasiliu, Florian, Stănescu, Niculeanu, Odetta, Teodoreanu, Cirillo, Mihailescu, Andrievici, Eugenia Harnagea, Sofia Mircea, Eichenkatz, Weiss, Bercovici etc.

D-nii: maior C. Petala, Gh. Ghibănescu, dr. E. Iliescu, căp. Lecca, Jora, T. Berescu, Boicescu, dr. Stihi, căp. Vişineanu, Scorpan, Bodescu, Apostol, M. Mihailescu, căp. Vivoschi, N. Stamboliu, Ionescu, A. Cristea, Al. s.-loc. Stihi s.-loc., Demetrescu, Petala elev şc., militară, Gh. Rober, fraţii Gheţu, Moţoc, Răzuş, Faur, Pavelescu, Proca, Onescu, Teodorescu, etc.

❑ Din Slănicul Moldovei ni se scrie că cele două reprezentaţiuni date de maestrul Nottara au avut un succes desăvîrşit. Atît în rolul *Ofeliei* din „Hamlet" cît şi în rolul *Leliei* din „Manasse", d-na M. Ionescu a fost mult aplaudată de numeroasa asistenţă. Creaţiunea lui A. B. Leonescu în Zelig Schor a stors hohote de rîs.

Trupa dramatică de sub direcţia d-lui Popovici îşi încheie reprezentaţiile Vineri seara cu beneficiul lui Leonescu, cu „Mătuşa lui Carol".

O parte din artişti vor rămînea să-şi urmeze cura, iar o parte vor întreprinde turneuri sub direeţia lui A. B. Leonescu-Vampirul.

❑ Se crede că d. V. G. Morţun, titularul internelor, va reduce concediul său la vr'o 3 zile, petrccute la Slănic, unde apartamentul continuă să-i fie rezervat.

❑ Trenul 143 de azi ce trebuia să sosească în Iaşi la ora 11.15 d. a avut o întîrziere de o oră, din cauza legăturei, în Paşcani, cu trenul de Bucureşti, care a o avut o oră şi 15 minute întîrziere.

❑ Şedinţa Consiliului comunal care urma să se ţină Luni seara s'a amînat pentru Joi seara.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

SPECTACOLE

— Programul cu totul nou din astăseară al cinematografului Gaumont din grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, cuprinde bucăţi din cele mai interesante şi variate.

Intre altele, noul program, cuprinde marea dramă a lui Shakespeare „Machbet" Rolurile sunt ţinute de cei mai renuumiţi artişti parisieni.

Mai cuprinde apoi o splendidă vedere, după natură, a Muzeului Oceanografic din Monte Carlo; Chantecler în teatrul Karpezl, este titlul unei hazlie comedii, care se cuprinde tot în acest program. Mai e apoi: „Iubirea e un dar ceresc" o frumoasă comedie; Jean Lecure, mare dramă, dragostea are aripi, precum şi o minunată vedere după nanatură de la alergările de bărci Oxford Cambridge.

Tot în noul program se mai cuprinde o serie de alte comedii, drame, scene umoristice. sportive etc.

Reprezentaţiile cinematografului Gaumont, au loc numai în grădina Berăriei Regale (Cuza-Vodă). In fie are Luni şi Joui program absolut nou.

DIVERSE

— Marţi 27 Iulie c. fiind patronul bisericei Sf. Marele Mucenic Pantelimon din Iaşi, serviciul divin se va oficia, cu mare pompă, de către Prea Sf. Archiereul Nicodem Băcăoanul încunjurat de clerul bisericei parohiale Bărboi.

— La spitalul militar a fost adus din Bîrlad, soldatul Const. Bîrgoanul, care căzînd în timpul călăriei şi-a fracturat un picior.

Cu trenul de Dorohoi au fost aduşi aseară numiţii Gh. Calistru şi Th. Vasilache, pentru a fi internaţi în Ospiciul Socola, fiind atinşi de alienaţie mintală.

— Aglaia Croitoru a fost dusă la spitalul Paşcanu, avînd antebraţul drept rănit de un individ de la terăria Foghelman din str. Păcurari.

Prima Fabrică de Ape minerale din Iaşi

— **Strada Ghica-Vodă No. 37**, (Casele foaste Çorjescu) —

Autorizată de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul şi conducerea d-lor asociaţi D. Cădere chimist-expert şi dr. I. Ţaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia şi Stînca

Apa care serveşte la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează şi filtrează, şi nu se dă în consumaţiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătaţi de la începutul fabricărei pînă la eşirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare şi mai sistematic aparat de distilare.

Compoziţia chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienişti aşa că ele constit[illegible]sc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia**, înlăturînd **constipaţi[illegible] acreala.**

Intrebuin[illegible] judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** şi le face **răcorit[illegible]**.

Coma[illegible] se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica serveşte la domiciliu, p[illegible]rînd ori ce cantitate.

Pentr[illegible] preţuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele şi renumitul Magasin de colonial I. ERMACOV din Piaţa Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu şi en gros.*

Devastarea pădurilor Slănicului

35211 capaci vînduţi fără licitaţie şi pe preţuri ridicole.—Un director de bandă misterios.—Pădurea pe mîna exploatatorilor.—Băile Slănic şi devastarea pădurilor.

Un oare care Alexandru Solomon Şteinfeld, care se dă drept director de bancă, domiciliat în Buda-Pesta, a devenit exploatator de păduri în Moldova şi a reuşit să devasteze pădurea Slănicului, cumpărînd, **fără licitaţie** şi fără de ori care altă concurenţă, la interval de 7 luni, două contracte, autentificate: primul sub No. 788 din 17 Aprilie 1909, —al doilea sub No. 2593 din 7 Noembrie 1909, un număr total de 35211 copaci de brad şi molid din zisa pădure.

In primul contract, se prevede că cei 12951 de copaci, cu diametrul de la 0.45 c. m. în sus, s'au vîndut lui Şteinfeld cu preţul de 13 lei fie care copac, iar prin al doilea contract se vînd aceluiaşi Steinfeld 22260 arbori de brad şi molid cu diametrul de la 0.30 până la 0.44 c. m. şi cu preţul de 3 lei copacul.

Vra să zică: la interval de 7 luni de zile, preţul fie cărui arbor a scăzut cu 10 lei la bucată, aşa că, pe cînd cei *12951* arbori se vînduse pe preţ total de *168.363* lei, cei *22260* arbori, prevăzuţi în contractul făcut 7 luni mai tîrziu s'au vîndut pe preţul total de *66780* lei.

*

Atît primul cît şi al doilea contract, arată că arborii se vor da lui Steinfeld **din tot cuprinsul pădurei Slănicului şi după chibzuinţa serviciului silvic al cassei.** *Aceasta dovedeşte că nu s'a făcut nici o numărătoare a copacilor, nici măsurătoarea lor, în ce priveşte diametrul, ci scoaterea celor 35211 copaci, a fost lasată* **la buna chibzuinţă** *a personalului silvic adică a celor doui s'au trei brigadieri, plătiţi de epitropie cu cîte 80 lei pe lună pentru ca scoaterea copacilor să se facă după suverana lor apreciare.*

Nici un contract, nici celalalt nu prevăd nici un fel de clauză rezolutorie şi nici drêptul rezervat al epitropiei care figurează absolut în toate contractele, că contractantul n'are dreptul de a cesiona contractul, de cît cu învoirea expresă a epitropiei.

Şi ca dovadă că această clauză joacă mare rol într'un contract, este că Steinfeld a fost un simplu om de paie în ambele contracte, de oare ce le lua şi le trecea imediat unui oare care Guttentag.

Epitropia a trecut şi peste condiţia sine qua non a garanţiilor, pe care ori care contractant trebuie să le depuie, aşa că la contracte de 235143 lei, contractantul Steinfeld nu depune absolut nici o cauţiune.

*

In contractul al doilea, care nu mai este iscălit, ca şi contractul dintâiu şi de d. epitrop D. Bottez, în afară de faptul că preţul copacului a fost redus de la 13 la 3 lei, s'au mai acordat lui Steinfeld şi o sumă de avantaje noui: astfel la punctul 7 al contractului din Noembrie 1909, Steinfeld este scutit de a mai furniza prund şi nisip pentru reparaţia drumurilor şi contractul mai spune că această dispensă se consideră şi asupra contractului trecut, precum şi asupra oricărui contract viitor.

La punctul 8 al aceluiaşi contract, epitropia dispensează pe Steinfeld de a mai da epitropiei materialele pentru construirile ce le va face în regie.

*

După cum vedem între Steinfeld, director de bancă la Pesta şi între epitropia Sf. Spiridon, au intervenit două contracte: după primul, se vînd lui Steinfeld 12951 copaci, de la 45 c. m. în diametru, fără a arata unde se opreşte acest diametru, care ar putea merge şi pînă la 2 metri, pe preţ de 13 lei fiecare copac, lasat absolut la alegerea cumpărătorului, iar ceva mai tîrziu, i se face lui Steinfeld o nouă vînzare, de copaci, numai cu 3 lei fiecare bucată, făcîndu-i-se, după cum am văzut, tot în preţul de 3 lei şi o mulţime de alte avantaje.

Cine a fost la Slănic şi a vizitat pădurea Slănicului, ştie că acolo a fost o pădure seculară, cu arburi care mergeau pînă la 2 metri în diametru, pădure care a contribuit foarte mult la starea sanitară înfloritoare a Slănicului. Şi pe cînd toată lumea, urmînd exemplul d-lui P. P. Carp şi exemplul dat de administraţia domeniilor Coroanei, caută să 'şi planteze cît mai mulţi brazi, pădurea de brad a Slănicului a fost devastată, în condiţiunile extra-ordinare pe care le-am aratat.

Ne-am făcut datoria de ziar local şi am aratat cu contractele scoase de la secţia de notariat a Trib. Iaşi, ne mai pomenitul jaf care s'a făcut în toate privinţile la Slănic.

Nu ne îndoim că nici o măsură nu va fi luată de cei în drept, contra asasinilor, care gospodăresc în halul acesta averea lasată şi de marii noştri Voevozi şi de toţi acei care şi-au lasat averea pentru menţinerea sănătăţei publice.

Ultime INFORMAŢII

❑ *La Sinaia à avut loc, zilele trecute, o lungă întrevedere între domnii N. Filipescu şi Emil Costinescu.*

Ministrul de finanţe a spus textual:

— Vă agitaţi degeaba. Vom sta la putere pînă la sfîrşitul legislaţiei. D. Carp greşeşte cînd afirmă necontenit, că va lua succesiunea noastră. D. Carp nu va lua această succesiune—aceasta o garantez.

❑ *Directorul general al C. F. R., a promis să menţie tot anul trenul express, care leagă Iaşul cu expressul Berlin la ducere şi întoarcere.*

Se ştie, că expresul pleacă din Iaşi la 1.25 şi se întoarce la 2.25. Actualminte el circulă numai trei luni pe an, în timpul vacanţei.

Noul express Iaşi—Bucureşti, via Vaslui, va circula de la 1 Mai st. n. 1911. Va pleca din Iaşi şi din Bucureşti la orele trei jumătate şi va sosi într'o direcţie şi în cealaltă la orele zece seara.

Vom parcurge, deci, distanţa Iaşi—Bucureşti în şapte ore jumătate. Ea se face actualminte în 11 ore via Vaslui şi în 9 ore 15 minute, via Paşcani.

❑ Epitropii Pennescu şi Bottez au avut gentileţa să se coboare astă-zi în mijlocul nostru.

„Energicii" ar avea de gînd să răspundă la campania noastră.

Să bine-voiască „neobosiţii".

❑ Scandalul cu examenul de capacitate pentru limba franceză nu s'a isprăvit cu toată publicitatea ce s'a dat rezultatului şi aprobării tabloului.

De pe lista celor reuşite s'au scos 3 nume: d-rele Beşlegeanu, Comşa şi Repezanu, cari n'aveau titluri academice potrivit legii, şi lucru curios una din ele d-ra Beşlegeanu a reuşit întâi la concurs. Ne mirăm ca acelaşi consiliu permanent care a echivalat titlurile acestor 3 candidate în April să vină azi şi să le rîdice echivalenţa, mai ales că au dat dovadă că posedă cunoştinţi suficiente.

Vra să zică protestul candidatelor şi-a avut răsunetul, adeverind teoria d-lui Haret, că ori-ce măsură luată de d-sa se va ridica dacă se va izbi de vre-un protest.

Rămîne însă în picioare toată ilegalitatea examenului: întru cît singură tu autoritate ai recunoscut că în parte concursul e viciat, implicit admiţi că tot examenul este atins de nulitate, căci un viciu atrage altul şi candidatele s'au văzut expuse la tot felul de nedreptăţi.

Domnul Haret, îşi pătează gestiunea sa din al treilea minister cu cele mai scandaloase măsuri şi hatîruri, cari au înveninat şi cele mai entuziaste suflete ca al candidatelor pentru cele 2 examene.

❑ „Viaţa Romînească" prin pana lui Nicanor condamnă—în numărul din urmă „îmbuibarea tuturor nevoiaşilor intelectuali cu sinecure".

Vorbesc de funie!..

❑ In comuna Erbiceni s'a constatat, în ziua de 7 Iulie, un caz de febră-tifoidă. Până în trei zile au mai fost 4 cazuri.

Agentul sanitar însă nu le-a declarat de cît abia la 13 Iulie.

❑ **Politica liberală de la Huşi.**—La Huşi sînt alegeri generale de judeţ. Guvernul d-lui Ionel Brătianu a fixat alegerile în vară, pe vacanţă, ca să n'aibă bucluc cu nimene. In vacanţă fiecare căutîndu-şi de sănătatea sa, iar sătenii de munca cîmpului, credea guvernul că va isbuti să treacă hopul alegerilor fără mare năcaz. S'a înşelat şi d. Brătianu, s'a înşelat şi prefectul. Cum s'a publicat prin Monitorul Oficial ziua alegerilor, taberile liberale au început a se pune pe lucru. Bietul d. prefect Gh. Corbescu alerga cu lista în mînă de la casa unui liberal la casa altuia, făcînd navetă mai des între casa dr. I. Munteanu şi N. Cişman, de oare ce prefectul pusese pe listă pe toate notabilităţile liberale de orice nuanţă.

S'a cetit nume cu nume şi din 18 nume s'au admis de toate taberile 16 nume, afară de 2 nume: N. N. Tiron şi C. Dinescu cei mai de aproape ai dr. N. Lupu. Aceşti 2 condusese foaea politică a dr. N. Lupu „Sfatul poporului" şi atacase nu numai opoziţia, dar şi pe unii din liberali, ca dr. Ion Munteanu şi Alecu Răşcanu.

Punerea lor pe lista din partea prefectului era numai motivul aparent al ruperei tratativelor, de oare ce se ştia că, cu nici un preţ nu se va putea primi de toţi liberalii aceşti doi diochiaţi ai politicei dr. N. Lupu. Că lucru era evident reiesă şi din propaganda ce începuse s'o facă dr. N. Lupu prin judeţ în tovărăşia lui N. N. Tiron şi C. Dinescu.

Zilele acestea tratativele s'au rupt. Neprimindu-se a figura pe [illegible] lui N. Tiron şi C. Dinescu au r[illegible] 2 tabere: N. Cişman şi dr. [illegible] o parte, şi de alta dr. I. Mu[illegible]nu, Alex. Răşcanu, Ir. Gheorghiu, Leonida Constantin şi fraţii Dobreanu.

Prefectul de o cam dată stă privitor în balconul prefecturei, la lupta între fraţi; cum însă administraţia toată e lupistă şi primarii ştiu şi văd că prefectul nu se amestecă, să prea poate să iasă un bucluc, întru cît Nec. Cişman se laudă cu oraşul, iar dr. N. Lupu se laudă cu satele.

Iată dar, că în loc de linişte vom asista la o luptă crîncenă, întru cît taberile nu-şi vor cruţa nimic, ci îşi vor arunca în faţă toate epitetele. Mai mult încă; prefectul Gh. Corbescu cu toată neutralitatea sa a dat indicaţia politică a situaţiei, întru cît a curăţit judeţul de ceva lupişti: pe d. C. Dinescu l'a ras de la prefectură, pe Gh. Teodor l'a ras de la poliţie, pe C. Lupu l'a ras de la judecătorie; rămîne acum ca alegătorii de toate colegiile să-i radă pe toată linia de la judeţ, pentru ca prăbuşirea lor să se facă cu sunet.

❑ O comisiune comunală, împreună cu funcţionarii serviciului technic al comunei, au fost azi dimineaţă la M-rea Cetăţuia, pentru a lua măsurile în vederea amenajărei drumurilor şi a împrejurimelor mănăstirei, precum şi pentru plantarea de arbori de jur împrejurul mînăstirei.

❑ Din Piatra N., vine ştirea că eri noaptea nişte hoţi s'au introdus în localul Primăriei din Cîrligi şi au furat casa cu bani.

Hoţii au luat lada şi după ce au spart'o şi furat banii din ea, au lăsat'o pe cîmp dispărînd.

❑ **Judiciare.**— Carol Aberman a cerut declarea în stare de faliment a comerciantului Vigder Neuschstad, din str. Moara de Vînt.

— Astă-zi s'a înscris în baroul local, d. Gh. Buţureanu, licenţiat în drept şi doctorand la facultatea juridică din Paris.

❑ **Scandalul din Slănic.**—După cum cititorii îşi amintesc, Ministrul de interne în urma reclamaţiunii d-lui doctor Antoniu, a ordonat o anchetă în potriva poliţaiului băilor, cu care ancheta a însărcinat pe prefectul de Bacău, d. Vlaicu.

Prefectul a făcut act de prezenţă şi nimic mai mult. N'a încheiat nici un act, n'a făcut nici o cercetare, de alt-fel cum şi era de aşteptat.

S'a mărginit doar, inteligentul prefect să invite pe doctorul Antoniu la cancelaria Ad-ţiei, căutînd să i demonstreze împreună cu poliţaiul respectiv, că nu putea să-i fie de nici un ajutor, de oare ce Epitropia are un regulament aparte. La obiecţiunea doctorului Antoniu, că d-sa insistă ca această declaraţie să fie consemnată în actele ce dresează, Prefectul i-a dat un respuns destul de încurcat şi care s'ar fi tradus: „nu te îngriji doctore că nu dresez nici un act", cum nici n'a dresat.

Chiar azi doctorul Antoniu a reclamat procurorului general, o anchetă judiciară în contra poliţaiului.

De asemenea mai ştiu cititorii că d. Pennescu celebrul epitrop, a dat ordin să se cumpere cu banii Eforiei toate numerile din Epoca în care apăruse scrisoarea doctorului.

A doua zi însă a sosit un mare pachet cu 300 de foi din ziarul ce conţinea scrisoarea. Se luase însă măsuri de însăşi publicul din localitate, ca aceste foi să nu mai poată fi luate de oamenii faimosului Pennescu.

Ca răzbunare a publicului, indignat de aceste continue barbarisme ale Ad-ţiei un domn din elita Slănicului cu ziarul în mînă, în sala cea mare care era plină de lume, unde Pekea antreprenorul tripourilor şi omul de afaceri al d-lui Pennescu, îşi învârtea *căişorii*, citeşte cu glas tare scrisoarea doctorului Antoniu. Din această scrisoare *reeşea Pennescu aşa cum el este şi cum îl ştie toată lumea.*

Scrisoarea, citită cu multă vervă, şi cu multă însufleţire, a fost ascultată cu cea mai mare atenţie şi aplaudată puternic de întreaga asistenţă. In spre seară, cînd toată lumea din Slănic, este adunată pe terasă, d. profesor de matematici de la liceul din Galaţi, d. N. Abramescu, iarăşi cu glas tare, dă citire eloquentei scrisori a doctorului Antoniu, în jurul căruia se strînseră toţi cei cari nu putuse citi scrisoarea în gazete, şi cari vociferau împotriva Epitropului Pennescu.

A doua zi d. Pennescu a şi dispărut din localitate văzînd spiritele atît de agitate. Asupra plecării brusce a d-lui Pennescu, mai circulă o versiune:

Se zice că după două zile şi două nopţi de trudă împreuuă cu tot aparatul funcţionarilor, n'a putut ticlui o scrisoare de respuns doctorului Antoniu şi că ar fi plecat la Bucureşti în căutarea unui mai bun mănuitor al condeiului, care să i plămădească un respuns.

Să-l vedem. *Coresp.*

❑ Comisia de recensemînt din dispărţirea II-a şi V-a şi-a terminat operaţiile.

❑ D, Petrescu administratorul financiar, a obţinut un concediu de o lună de zile

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Cine n'a auzit de Fra Diavolo, vestitul haiduc, care a fost un şir de ani groaza Italiei. Autorul Scribe ne descrie viaţa şi isprăvile acestui şef de bandiţi în romanul său cu acelaşi nume, compozitorul Auber pune aventurile sale în muzică, dîndu-ne una din cele mai frumoase opere. Special aranjată pentru cinematograf, noul program al teatrului Pathé Frères din grădina Bragadiru, ne redă astă-seară Mercuri întreaga desfăşurare, înscenată după scrierea nemuritorului Scribe. Scenele sunt interpretate de artişti teatre lor Rejane şi Odéon şi acţiunea se petrece în pitoreştile locuri ale Neapolei.

Programul nou de astă-seară Mercuri, cuprind apoi „Prapastia" un roman însufleţit, o înscenare extra-ordinară, a cărei acţiune se petrece într'o staţie climaterică din Italia, — In tren, de la Villars-du-var spre Annot, este o călătorie foarte interesantă, prin cele mai frumoase poziţii ale Alpilor maritimi (Franţa) absolut fidel redată de cinematograf. Sunt cuprinse multe comedii, în acest nou program, precum: Hapurile lui Max Linder, — Scrisoarea în gheata d-lui maior, — Tontolin ştrengarul ca toreador etc. Rulează deasemenea un nou număr din Pathé-Journal, care conţine între altele: Azilul de copii din Viena,—Ultimele creaţiuni ale modei Pariziane,—Inundaţiile din Colonia (Germania) şi Lucerna (Sviţera), —Serbările din Veneţia,—Expediţia engleză la Polul Sud,—Eleganţa parizianăla Alergările de cai din Auteuil,—Catastrofa drumului de fer din Villepreux etc. etc.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli cu preţurile populare obişnuite.

❑ In urma unui ordin, sosit prin comandament, regimentul 13 Ştefan cel Mare, va pleca la 10 August la Roman, unde va sta până la 31 August.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 21 Iulie

In chestia repaosului Duminical

Bucureşti.—D. M. Orleanu, ministrul industriei şi comerţului, a primit astă-zi delegaţia cercului comercianţilor din întreaga ţară, care i-au cerut să încuviinţeze ca repaosul duminical la oraşe să fie numai de jumătate de zi.

D. Orleanu a răspuns, că dacă ar putea ar lărgi legea, ca ea să se aplice şi la ţară nu numai oraşelor şi nici de cum nu poate admite cererea delegaţiei.

Marina turcă

Constantinopol.—Ziarele spun că guvernul a hotărît comanda dreadnoughtele la şantierile Armstrong, Vickers şi Brown.

Greva tipografilor

Bucureşti.—O delegaţie a patronilor tipografi s'a prezentat azi dimineaţă d-lui Orleanu, cerîndu-i să li se dea lucrători dintre soldaţi pe care să-i plătească cîte 5 lei pe zi.

D. Orleanu a spus că chestia trebue discutată, dar mai bine ar fi ca patronii să ajungă la înţelegere cu lurăctorii.

Lupta din Onadai

Paris. — „Agenţia Havas" spune că ministerul coloniilor n'a primit nici o informaţiune cu privire la aşa zisa luptă din Onadai.

Acţiunea d-lui Lahovary

Bucureşti.—In cercurile junimiste se afirmă că d. I. Lahovary, va publica în curînd o serie de articole, pentru a răspunde interviewului d-lui P. P. Carp

Acţiunea Aromînilor

Salonic. — Aromînii caută a obţine o înţelegere cu patriarhatul şi cer suspendarea excomunicării preoţilor romîni Dînşii doresc confirmarea a şase preoţi la Monastir, Presba, Ochryda, Vodena Vera şi Kastona, recunoaşterea naţionalităţei aromîne prin confirmarea şcoalelor aromîne existente. S'a cerut intervenţia guvernului pe lîngă partriarhat.

Sinucidere

Bucureşti. — Azi dimineaţă s'a sinucis, la soşea împuşcîndu-se tînărul Ilie Constantinescu, în etate 18 ani.

La el s'au găsit mai multe broşuri socialiste.

Romînii bucovineni la Roman

Roman. — Membrii societăţii corale „Lumina" din Cernăuţi în număr de 26, au sosit azi dimineaţă aci.

La gară li s'a făcut o frumoasă primire, de către cetăţenii oraşului, care au venit în număr mare.

Profesorul Apostol a ţinut o cuvîntare, urîndu-le bună venire. A răspuns d. Gh. Tofan, preşedintele societăţii „Lumina".

Fraţii bucovineni au fost apoi conduşi de cetăţeni în oraş, în frunte cu muzica reg. 14 Roman, care a intonat „Deşetaptă-te Romîne".

Societatea corală va da aci un concert.

Al doilea duel din Botosani

Botoşani. — Incidentul militaro-civil încă nu s'a terminat. Avocatul Frunzescu, de şi nu s'a vindecat pe deplin şi de şi medicii l'au sfătuit să mai rămîie în spital pînă la vindecarea rănilor,—totuşi el a eşit din spital, spre a se bate în duel cu căpitanul Grigoriu.

Duelul fusese hotărît pentru eri la orele 6 p. m. Combatanţii, împreună cu martorii, s'au dus la marginea moşiei Lăzoia, unde urma să aibă loc duelul. Arma aleasă a fost pistolul. Poliţia care prinsese de veste, s'a luat după combatanţi şi sosind la faţa locului, a oprit duelul.

Martorii, întrunindu-se din nou, au hotărît ca duelul să aibă loc negreşit. Locul ales de astă-dată, a fost cazarma. La orele 8, cei doui adversari s'au dus în dosul grajdurilor regimentului 8 roşiori şi s'au aşezat la o distanţă de 25 de paşi.

Poliţia venise şi aci să împedice duelul, dar ofiţerii luaseră măsuri şi dăduseră ordin sentinelei să nu permită intrarea nimănui. Şeful siguranţei şi ajutorii săi au fost loviţi de soldaţi.

Duelul a avut loc. A fost un schimb de glonte, fără ca vre unul din adversari să fie atins.

Adversarii nu s'au împăcat.

Interviewul Mitropolitului Meţianu

Buda-Pesta. — Corespondentul „Adevărului" a obţinut un interview de la I. P. S. S. Mitropolitul Meţianu al Transilvaniei, asupra chestiei împăcărei romînilor cu ungurii.

Mitropolitul a declarat că părerea sa e că timpul e destul de prielnic pentru a se urma tratativele şi nu trebuie de stat la îndoială.

In acelaş senz, publică un interview cu Mitropolitul Meţianu, ziarul „N. W. Tagblatt", care spune că Mitropolitul ar fi avut o intrevedere cu primul ministru Hedevary, şi mai apoi cu ministrul cultelor.

De inchiriat de la 26 Octombrie 1910, brutăria din strada Cucu No. 51, fostă a lui I. Nută Forşt, construcţie nouă, în totul reglementară; inzestrată cu conducte de apă, canal şi toate maşinile de lucrat pîne, cu electro-motor; sistemul cel mai nou „Herbst et. Comp". de la soc. anonimă Romînă de comerţ; osebit locuinţă.

A se adresa C. N. Paraschivescu, proprietar str. sf. Andrei No. 48.

La farmacia D. Herzenberg

este loc liber pentru un practicant.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele preţuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caş	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub preţul zilnic al pieţei.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum şi Ţuică în următoarele preţuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roş „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roş „	1.00	„

Cezar Simionescu

AVOCAT

Strada Lascar Catargi No. 37

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de Stomac, Gută, Rinichi şi Desinfecţie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară. *Comenzile de en gros sunt a se adresa:* **Domnului I. DAVIDESCU** Tecuciu
Representant pentru Oltenia şi Muntenia
ISAKKOFFLER BUCUREŞTI

Sticla a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 [(sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MARA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR déposé
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiţ tru asiguraţii din Romania
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,[illegible]92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,228.[illegible]0 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contrastatului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări cîştigătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 19

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1068 Vineri 23 Iulie 1910

Ideea colaborării

Sîntem cei mai în drept de a discuta ideia colaborării celor 2 partide conservatoare, nu ca o propunere practică, căci nu e în căderea noastră, ci a șefului, dar ca organ de partid, și a unei nuanțe democrate din partid, avem datoria de a expune chestia colaborării pe toate fețele ei, tocmai spre întărirea ideii conservatoare.

Am semnalat în dese rînduri marele exemplu ce ni-l oferă cei 9 membri din cabinetul liberal. Avînd în frunte un șef tînăr, neexperimentat, mai puțin capabil, mai puțin corect, cap de dinastie, șef de bandă de exploatare a țării, om rîdicat nu prin muncă nici pricepere, ci prin moștenire de nume, fiu de statue; om fără plan bine definit, de cît tendința de a guverna cît mai mult, pentru a exploata mai mult țara prin ai săi și pentru ai săi; ei bine înaintea acestui șef inventat, căutat cu lumînarea și-au încovoiat spinările oameni bătrîni, cu un trecut mai glorios în partid, cu o personalitate mai mare, și cu toate umilirile, cu toate contrazicerile, cu toate revenirile, ei au făcut abnegație de persoana lor, și au formulat chiar prin gura d-lui Emil Costinescu, că partidul la ei e totul și că persoanele, fie ei chiar și miniștri, sînt numai în slujba partidului. Grație acestei mlădieri de șale, abnegări de persoane, predomniri de interes de partid, guvernul liberal sfidează țara și guvernează.

Ei bine; pentru mine unul această uitare de sine în fața partidului este o calitate, cu care liberalii guvernează în ciuda noastră a tuturor.

Dincoace la conservatori; prin instinct și tradiție *cuismul* abundă în politică. Toți îs mari, toți îs fruntași, toți au ambiția persoanei și socot partidul o unelță în slujba persoanei lor. Fruntașii deprinși a lucra în cenacluri de familie, în jurul mesei de cărți, sau la o partidă de pocker, au nesocotit pururi masele și doar d. Carp este acela care a zis, că partidul conservator începe cu d-sa și că nu ține seamă de cele petrecute înaintea sa, iar kronprințul a exclamat în Cameră, că nu li se poate cere totul pînă la *imolație*.

Și în îngustimea minții lor, astă-zi după atîta succes în țară, același d. P. P. Carp crede că ideia democrată e o superfetație și că închegarea partidului conservator-democrat e o clientelă pusă în jurul unei persoane. Cînd la asemenea oameni deprinși a vedea evenimentele politice prin trei rînduri de ochelari, stăpînește asemenea idee, natural ca să li se intervertească dreapta judecată, și să fie îndelungată vreme pentru a fi scoborîți la simțul realității.

Și în politică simțul realității ți-l dă țara, țara cea legală, țara cea reală. Și țara asta reală are un suflet, are năzuinți, are nevoile sale. Și ea are nevoe de cîrmaci, dar cîrmaciul să nu fie ca doctorul, care dă rețete din cabinetul lui, fără să cunoască boala clientului, ci trebue să fie rupt din sinul lui și să aibă așa de adînci rădăcini sufletești în sufletul poporului, pentru ca el, la un moment dat să reprezinte adevăratele nevoi ale țării.

Noi sîntem pe pragul unei asemenea situații politice.

Șeful nostru a ajuns acolo sus prin vrednicia sufletului său, prin munca sa, prin bogata sa personalitate. Crescut la școala largă a luptelor politice, el s'a oțelit în luptă, și a căpătat în țară acel ascedent politic, care îi constitue cel mai mare titlu. N'are la spete nici spițe de neamuri, n'are nici statui de-ale predecesorilor, n'are nici latifundii teritoriale, dar are în țară legămînt sufletesc cu toate straturile sociale, căci toți, dar absolut toți, văd în el o pildă vie de înălțare prin muncă și vrednicie.

Și țara cea cuminte și așezată i-a dat cîștig de cauză nu persoanei lui, ci ideilor și sentimentelor calde de care era însuflețit; și precum un victorios din lupte culege laurii victoriilor sale, asemenea și 'șeful nostru a cîștigat în țară toate luptele, a cules toate asentimentele și le stăpînește astă-zi.

Noi sîntem conștienți de tăria noastră, avem încredere în ea, căci avem încredere în țară, știm aprecia în bine poporul nostru cu toate bunurile și lipsurile lui, și tare pe această țară și pe încrederea ei, procedăm ca și cel din pilda Evangheliei să ne scoatem bîrna din ochiul nostru. Și pentru a ne scoate bîrnele din ochi, chemăm pe ramura bătrînă conservatoare la o colaborare politică; întăi deschizîndu i ochii asupra goalei realități politice.

Ii spunem verde: clasa diriguitoare a dat dovadă de multe calități de abnegație; a ales domn pe Cuza Colonelul; a ales mai înainte pe Bibescu și Știrbei, boeri nu tocmai mari Gorjeni; a ales pe Sturdza Ioniță, fără să fie baș-boer ca Balș Toderiță. Tot această clasă diriguitoare a primit ideile apusului cu largă și dornică inimă, și ne-a dat Romînia modernă fără zbuciume și vărsări de sînge. Această boerime, care s'a deprins altă-dată să zică *Măria ta* unui simplu Colonel, boerănaș de la Fălciu, să zică *Măria ta* unui Cantemir, răzeș de la Fălciu, să zică *Măria ta* unui Dabija Vodă răzeș de pe valea Răcătăului, cînd rațiuni puternice împuse de Poartă sau de țară cereau aceasta, dar încă astă zi să nu se deprindă a trata în șef pe acela pe care țara l'a designat și botezat prin botezul atîtor succese, ce s'au ținut lanț. O țară e mai cuminte ca o clasă socială, și o clasă socială mai cuminte ca un individ. Aici nu e nici *imolație* de persoane, nici uitare de tradiție, ci tocmai în lanț de tradiție.

Noi cei mai tari în țară, noi asvîrlim în cumpănă ideia conlucrărei, nu ca să ne facem o fală din tăria noastră, ci ca să curățim tocmai clasa diriguitoare de acele lipsuri inerente unui regim de cuprindere în sine, că e în interesul ei de a guverna punîndu-se în slujba mulțimei. Țara a indicat șeful, clasa diriguitoare să-l primească, fără rezerve, fără reținere de sine și atunci utilizînd toate forțele vii și reale, nu toate edecurile și indolențele, va bine merita de la această țară, că la o cumpănă de vreme, clasa diriguitoare s'a pus în slujba celui mai desăvîrșit om ce l'a avut și-l are generația noastră.

Iată primul punct de ce propunem noi ideia colaborării.

Gh. Ghibănescu

Afaceri verzăase

Exploatarea în regie a moșiilor Eforiei

Exploatarea în regie a unor moșii ale cassei Sf. Spiridon, este un ordinar gheșeft politic colectivist. Cînd este vorba să mulțumești pe un burzuluit, pe un nemulțumit fiindcă nu i-ai dat slujbă, i se dă, în regie, cîte o moșie a sf. Spiridon.

Moșiile sf. Spiridon au ajuns astfel să serveăscă de sinecure.

Ultima a fost dată avocatului Silvestru. D. Silvestru, de și la alegerea senatorială din Iași, făcuse să funcționeze suveica, n'a fost resplătit pentru inimosul seu devotament. A cerut să i se dee postul de inspector polițienesc din Iași și a demisionat din club, cînd oferta sa a fost refuzată

De la 16 Iunie 1910 și pînă la 16 Iunie 1915, s'a dat nemulțumitului un post de administrator al moșiei Bodești Precista.

Citiți, insă, contractul (No. 1475 din 1910) ce a intervenit între epitropie și avocatul Silvestru și veți vedea, că avocatul nu este nici un fel de administrator, fiindcă n'are ce administra.

In adevăr, contractul, la punctul 6, glăsnește astfel: exploatarea și administrația moșiei se va face prin *inchiriere de locuri la săteni, adunătură de vite, inchirierea acaretelor.*

Dacă d. Silvestru este obligat să arendeze și pămîntul și suhatul, ba chiar și acaretele—ce i rămîne de administrat?

Cum și-ar putea administra moșia un proprietar, care o are dată în arendă?

Și epitropia *obligă* **pe administrator să arendeze moșia, iar în schimb îi dă** *25 la sută* **din venitul brut, adică i dă un sfert din venit, ca să facă pe în casatorul, ceea ce face actualminte brigadierul silvic Ioachim, care primește numai** *zece la sută* **din venit (art. 4 din contract.**

Am insistat asupra contractului cu d. Silvestru, fiind-că acest contract este mai recent și burzuluiala d lui Silvestru, este tot de odată mai recentă.

La fel sunt și contractele celelalte, numai că „administratorii" nu primesc 25 ci numai 20 la sută.

S'a avut în vedere că noul administrator este licențiat în drept, coleg de baron cu epitropii Pennescu și Botez.

Spiridonia si d. Grecianu

Ziarul grecenist din localitate, credea că este nevoe să atingă recordul imbecilității și, să recunoaștem, a reușit s'atingă asemenea record.

Această pretinsă gazetă, care a luat apararea d-lui Stelian în chestia scandalurilor de la Bărlad și apărarea Brătienilor în chestia băncii intermediare, a ajuns acum să iee apararea epitropilor și în chestia feluritelor Panamale și în chestia închiderei spitalului central din Iași.

Ia apărarea feluritelor malversațiuni și a crimei de a se închide spitalul, ca să dezavueze campania noastră. O face aceasta după ce a mers alături de noi în campanie, propunînd chiar o întrunire publică de protestare. Ne desavuează, zicînd că s'a scris destul în această chestie și într'un articol imediat următor, se ocupă iarăși de închiderea spitalului.

Campania noastră n'ar avea nici un rost, argumentează gazeta, fiind-că d. N. Cananău, deputat al colegiului II de Iași, n'a luat cuvîntul, în chestia specială cu prilejul discuției budgetului!

Să ne îndepărtăm un moment de la sujet și să spunem, că d. Cananău este deputatul col. I, nu al colegiului II; că a candidat alături de d. Grecianu, supra ilustrul barbat de stat, că d. Grecianu a fost trimis să se recorească:

Dar ce are de-a face că d. Cananău n'a luat cuvîntul? De ce numai d. Cananău? Spitalul are ramificațiuni și la Vaslui. De ce n'au luat cuvîntul domnii Carp și Filipescu? De ce nu se denunță cetățenilor pe deputații liberali din Iași, cari ar fi putut protesta, macar în culise, contra felului cum a fost intocmit budgetul Spiridoniei?

De ce nu-l întreabă pe d. Iorga, adevăratul deputat al col. II, care Iorga a făcut atîta gură în Cameră,—de ce n'a protestat el?

Articolul stupid al gazetei locale, coincide cu presența în Iași a suprailustrului barbat de stat Grecianu. El a inspirat faimosul articol. Căci numai el—supra ilustrul—este capabil să facă asemenea opere supra geniale.

In tot cazul, este bine să reținem, că în trei chestiuni murdare ale colectiviștilor, gazeta grecenistă locală, în vehement desacord cu restul presei carpiste, a luat apărarea celor murdari.

Asemenea politică are o singură scuză: de sus pînă jos ea este absolut imbecilă.

Chestii școlare

Logica d-lui Haret

Un profesor de matematecă trebue să aibă Logică, căci la baza raționamentului matematic e deducția logică; iar cei vechi — bătrînul Plato — punea la baza întregii filosofii geometria, și se știe că pe frontispicul Academiei Platoniene era scrisă cu litere de aur maxima: *cine nu-i geometru să nu intre.*

Toate aceste adevăruri teoretice au dat greș cu matematicianul Haret.

Cauza? Politicianismul.

Logica matematicului e izvorîtă din domeniul obiectiv al minței; nici un grăunte de patimă nu se amestică acolo. La d. Haret din potrivă: patima politică a nimicit matematicianul și a înădușit logica.

Cel de al treilea al său minister ne pildușește în deajuns, și măsura judecății minții d-lui Haret ne o dă opera lui administrativă, ne-o dă opera lui legislativă, ne-o dă întreaga sa persoană.

Intr'o bună zi consiliul permanent e sezizat de 3 cereri, din partea a trei doamne că urmînd mai mult timp cursurile în străinatate au căpătat anumite certificate cu cari pot dovedi că posedă destul de bine limba și literatura franceză.

Consiliul permanent luînd indirect și avizul politic al ministrului, admite cererea și echivalează certificatele, pe baza cărora se înscriu candidatele la examen. Consiliul permanent cu vădita voință, și cu apriata cunoștință călca ritos legea care cerea în mod imperios titlul de licență sau doctor în litere.

Se dă examenul; se face clasificarea, autorizatele ministrului dau dovadă de aptitudine, căci una iese întăia la examen (d-ra Beșlegeanu), iar alte două ies printre cele dintăiu. Ce putea urma de aici alta de cît că ministerul avuse dreptate cînd apreciase în mod așa de larg titlurile candidatelor și ele dovedise capacitatea lor academică.

Nu; tocmai aici ministerul o cîrnește din nou; și o cîrnește de frică, de teama amerințării că a călcat expresia articulelor de lege. Al și atunci același consiliu permanent, luînd avizul politic al aceluiași ministru, pune încheerea pe lucrările comisiunei examinatoare că *se aprobă* examenul cn excepțiunea celor 3 candidate, contra cărora s'au rădicat proteste. Și atunci ministerul pentru a nu se contrazice a scos la iveală o veche circulară ministerială, care zice că ministrul e în drept a lua o măsură, a pune o încheere, a da un aviz, care e bun și valabil pînă ce nu rîdică în contra lui proteste din partea cuiva. Indată insă ce s'au ridicat proteste, ministerul nu mai e ținut să ia în samă dispoziția sa și o anulează.

Dar cu asta nu s'a astupat anarhia și dezordinea, ci din contra s'au mărit. Prin admiterea celor 3 candidate netitrate s'a viciat examenul în baza lui, și dar o parte fiind viciată se viciază întregul examen, căci nici tabloul celor reușite nu mai este exact același cu cel întocmit de comisiune.

Al dollea raționament: dacă protestul candidatelor căzute a fost adevărat într'un punct, pe care l'a recunoscut și ministerul, urmează neaparat că e adevarat și restul, și că dar ministerul greșește cînd nu face sau n'a făcut o cercetare mai amănunțită. Să nu se ție d. Haret că președinte a fost d. Pompilian Eliade, cumnatul d-sale, și că dar trebue să acopere politicește opera cumnatului d-sale; nu; tocmai această îndărătnicie din partea ministerului arată că cu începutul de dovadă ce s'a făcut asupra modului ilegal în care s'a ținut examenul, și restul dovezii se va face, pentru a se arata deplin lipsa de dreptate și logică în toată opera d-lui Haret.

Cele 3 candidate respinse vor protesta; protestul lor va anula decisia a doua; o dată protestul al doilea avînd succes va urma un al treilea protest ce va anula a treia hotărîre și așa, din protest în protest, se va transforma toată opera d-lui Haret într'un *Sorit* original, care va învedera că dacă nu e în totul zăpăcit ministrul care a prezidat asemenea lucrări, dar nici pe departe nu este.

Și acum, d relor candidate, continuați-vă protestele, ministrul Haret trebue să țină samă de ele, căci nu de geaba doară e Haret.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

CEI TREI FAGI

Intre cele dintăi excursiuni pe care le întreprinde ori-ce pacient—și pe care am întreprins-o și noi—curînd după sosire—e domul prin pădure către un punct cu deosebire faimos: al celor trei fagi

Incet, cu măestrie, s'a cultivat aci, în inima pădurii, locul vast care încunjură trunchiurile uriașe ale celor trei arbori așezați în linie dreaptă, la aceeași depărtare unul de altul, așa fel, în cît coroanele lor se confundă făcînd numai una. De aceea te simți atît de adăpostit sub frunzișul lor imens, atît de familiar.—Liniștea n'o întrerupe de cît un rar trecător ce se iveește din adîncul pădurii, —ori cîte un grup care se întoarce de unde-va, vesel și vorbareț. In fața lor e „tennisul", menit jocului copiilor,—loc neted împrejmuit de brazi tineri, de o verdeață proaspătă.

In clipa cînd ne așezăm, în amurgul liniștit, copii au plecat și nimic nu întretaie calmul pădurii, afară de susurul neîntrerupt al copacilor și murmurul etern, al izvoarelor în depărtare.

Pe o bancă solitară, sub unul din brazii tineri se odihnește un bătrîn. A venit curînd după noi și s'a așezat în acel punct izolat, sub copăcelul verde ca de o eternă primă-vară. E o figură cunoscută nu numai nouă,—dar și bătrînei păduri pe care a cîntat-o, a iubit-o și a slăvit o: poetul N. Gane.

Albeața părului apare mai argintie încă sub coroana bradului și în tăcerea amurgului ni se pare că cine-va, în taina brădetului, rostește cu glas delicios versurile pe care odinioară aci trebuie să le fi scris cîntărețul înamorat de frumusețea naturei, umilit de veșnicia ei:

In ori-ce zi se duce și 'n ori-ce zi apare
Același soare veșnic apune și răsare
Și-a lui bogate raze ce lumea încălzesc
De la 'nceputul vremei tot astfel strălucesc.
Tot ast-fel văd și munții, amici din tinerețe,
Frumoși și plini de doine cu-a lor figuri mărețe;
Și tot așa pîrăul aleargă necurmat
Spuindu-mi taina care el eri mi-a îngînat.
Și soare, pîrău, munte, pe toți vă revăd iară
Surîzători și mîndri precum odinioară,
Dar vai!... la glasul vostru eu stau nesimțitor.
S'a dus să nu mai vie, frumosul timp de dor
Pe cînd ori-ce nimicuri: un bulgăre de piatră,
Un firișor de iarbă sau un lăciune 'n vatră,
Trezeau o lume 'ntreagă în mintea-mi însetată,
Ca să-mi pareți și astă-zi frumoși ca altă-dată,
Voi credincioși tovarăși din frageda-mi pruncie,
A mea închipuire silită-i să revie
In urmă, mult în urmă, spre vremele trecute,
Să reculeagă 'n drumu-i comorile-i perdute...

E întristător contrastul,—dar nu izvorește dragostea de viață din această conștiență a omului că el înfățișează în lume numai clipa care trece, — lumina care se iveește și piere.

De aceea idealizăm bătrînețea și o admirăm chiar cînd își reclamă dreptul la meditări și la odihnă și ni se pare că unchiașul este vrednic să guste farmecul de a sta din cînd în cînd departe de zgomotul vieței:

... să stau îndemînatec
Ferit de ochii lumei pe jilțul meu molatec.

cum într'o altă bucată „Vis de poet" se vedea în imaginație același scriitor, scăpat de vîrtejul luptei pentru traiu.

... Dar cît de mici și de trecători suntem toți față de măreția pădurii, față de mărimea fagilor acestora!

Rodion

Obîrșia dreptului Roman

de ST. ANTIM

II

Victoria definitivă a Spartei a pus capăt acestei stări de lucruri. Dar de îndată ce Atenienii s'au rîdicat din căderea lor, ei își îndreptară din nou privirile asupra strîmtorilor și una din primele cetăți pe cari le-au încorporat la imperiul lor, a fost Bizanțul. Propontida a fost în așa măsură punctul vulnerabil al Atenienilor, încît Filip al Macedoniei a întrebuințat toată puterea armatei sale și întreaga lui diplomație pentru a-i desrădăcina de-acolo și de aceia am văzut pe Demostene făcînd anume călătorie pentru a cîștiga prietenia nestatornicilor Bizantini.

Dar pe cînd Atenienii n'aveau pămînt în țara lor și s'au văzut nevoiți a se osteni peste mări pentru a-l cuceri cu puterea armelor și a-l menține cu iscusința diplomaților,—primii Romani, aflați la gura Tibrului, aveau în jurul lor bogatele și imensele cîmpii ale Italiei, pe cari s'au grăbit să le cucerească cu puterea armelor. De-aici întreaga deosebire între Atenieni și Romani. Toate popoarele care, s'au trezit pe un pămînt sterp,—nu însă atît de sterp ca să le împedice nașterea—s'au văzut foarte de timpuriu silite să-și caute hrana aiurea. Popoarele acestea s'au desvoltat mai de timpuriu și au dat naștere unei civilizațiuni mai mlădioase, mai ușor succeptibilă de desvoltare, Faptul că Atica a fost mai puțin îmbelșugată de cît Lacedemonia a împins fără îndoială, pe Atenieni la acea civilizație superioară, care a fost tot deauna pentru ei un patrimoniu mai scump decît pentru răsboinicii Spartiați. Fenicenii de asemenea datorează civilizația lor împrejurărei că țara în care s'au trezit nu i-a putut hrăni.

Dim potrivă însă, țările mănoase dau naștere unor civilizații mai greoaie, mai pozitive, lipsită de mlădierea civilizațiunilor comerciale, ca să ne exprimăm astfel. O asemenea civilizație a fost fără îndoială și cea romană, mai cu seamă la începutul ei. Romanii, cari s'au trezit la gurile Tibrului, n'au avut nevoe să se deplaseze în depărtări pentru a cuceri pămînt și nici nu le-au trebuit diplomați, ca Atenienilor, ca să se mențină în cuceririle lor. Cum am spus'o mai sus, primii Romani aveau în jurul lor bogatele cîmpii ale Italiei, pe care n'au întîrziat a le cuceri în dauna celorlalte triburi și popoare italice; iar pentru a menține aceste pămînturi cucerite, Romanii au născocit, nu diplomați, dar niște admirabile regale juridice, așa cum am văzut că ne arată Achil Loria.

Mommsen scrie în această privință: „multe popoare au învins ca Romanii, dar nici unul nu și-a însușit solul cucerit cu atîta trudă ca ei, căci ce cîști-

gaseră cu lancea, Romanii au cucerit pentru a doua oară cu plugul[1])". Mommsen e incomplect. Marele istoric uită o a treia cucerire, fără de care cucerirea cu plugul ar fi fost cu neputință, Cucerirea aceasta nu s'a făcut nici cu lancea și nici cu plugul,—ci în virtutea legilor făurite de către preoți și patricieni.

In adevăr, pe cînd întreg poporul lupta în afară pentru cucerirea solului înnăuntrul său o singură clasă, cea a patricienilor, făcea tot posibilul că să-și asigure cît mai multe avantajii, din aceste cuceriri. Dacă pentru cucerirea agerului public poporul roman a rîdicat formidabilele sale legiuni, pentru acapararea lui patricianii au făurit cel mai iscusit sistem juridic care a existat vreodată. Toate legile au fost făcute la început de patricieni și în favoarea lor.

Toate tindeau să-i îmbogățească, și să le asigure o porțiune cît mai mare de pămînt. Dorința aceasta de acaparare a solului este origina întregului drept roman, căci grîul este unicul aliment al Romanilor, agricultura a fost privită ca singura lor ocupație onorabilă iar proprietatea teritorială esclusiva lor bogăție.

Pînă și penalitățile s'au resimțit la Romani de această stare de lucruri. Legea Valeria-Ortensia hotărește că oricine va atenta la viața unui tribun, capul îi va fi sacrificat lui Jupiter și averea zeiței Ceres. „Solul a fost totdeauna, în această cetate romană, principalul izvor și singura măsură a bogăției; până la finele imperiului clasa senatorială a fost în același timp clasa marilor proprietari funciari[2]). „Dragostea aceasta pentru pămînt a avut o înrîurire hotărîtoare asupra vechei cetăți romane; ea i-a determinat, fără exagerare, întreaga istorie; ea a mînat la glorii fără odihnă pe modestul plugar al celor șapte coline și l'a făcut să supue întreaga lume atunci cunoscută. Cu fie care cucerire agerul public creștea; mărirea lui necontenită a fost ținta războaielor în afară, pricina certurilor din 'năuntru și cauza căderei definitive a imperiului roman. Din pricina aceasta industria era privită ca ocupație servilă și sub republică, cetățeanul exercitînd o meserie manuală, era aproape lipsit de drepturi politice. Comerțul părea așa de nedemn pentru aristocrație că era interzis senatorilor (Adams—*Loco cit*). Ba ceva mai mult, exercițiul unei meserii constituia la Romani, o piedică pentru a candida la demnitatea de magistrat: „un obicei vechi și statornic exclude de la candidatură pe acela care exercitează o meserie sau, care primește un salar pentru serviciile sale.

Magistratul care a ocupat vre-o dată o astfel de posiție sau al cărui tată o ocupase, este anume menționat de redactorii aristrocației ai analelor[3])." Pe lîngă aceasta trebue să mai adăogăm că meseriașii au fost excluși din armată „ceia-ce a contribuit—scrie Mommsen[4]) —la decăderea lor politică". Cicerone ne-a păstrat, în *De Officiis*, mai complect de cît orice alt scriitor, părerile curente ale Romanilor despre diferitele Meserii: „toate meseriile—scrie Cicerone—sunt josnice și servile și o prăvălie nu e demnă de un om liber". Atît de mare este puterea acestor prejudecăți în potriva tuturor formelor de muncă, încît Cicerone le primește fără controi, fără nici o explicație, ori cît de superficială[5]).

De altfel la Roma au existat în toate vremurile două clase distincte: pătura orășenească, *tribus urbanae*, și clasa rurală *tribus rusticae*. Aceasta din urmă a fost privită, de a lungul întregei istorii romane, ca singura clasă aristocrată și demnă să deție frînele guvernului. Superioritatea aceasta a clasei rustice se datorează împrejurării că ea singură era deținătoarea pămîntului, instrumentul care furniza Romanilor alimentul de prima necesitate,—grîul.

Cum patricianii romani au ajuns să acapareze solul și cum ei au isbutit să se mențină în stăpînirea lui, se va vedea din cele ce urmează.

1) *Römische Geschichte*, I, pag. 187.

2) Proeks Adams—*La loi de la civilization*, pp. 56—57.

3) Mommsen—*Droit public romain* II, pag. 146—148.

4) *Römische Geschichte*, I, pag. 197.

5) Robion și Delaimay — *Les institutions de l'ancienne Rome*, III, pag. 38; Daniel Massé—*Legislation du Travail*, pag. 3—7.

Din Karlsbad

Ca și anul trecut, și în acest an Karlsbadul e destul de populat, pot zice aproape pe un sfert mai mult ca înainte.

Consiliul municipal al acestui mic orășel nu cruță nimic spre a face din acest centru balnear cu adevărăt unul din localurile de băi din cele mai renumite, ținîndu l în o perfectă stare de curățenie, ceia ce e necesar salubrității publice, aerul lăsînd cam de dorit și aceasta din împrejurimi. Karlsbadul cuprinde un număr îndestul de simțitor de vizitatori, veniți din toate unghiurile lumei spre a se repauza o lună sau două.

Așa dintre oaspeții din România veniți aci în intervalul dela 1 Iulie pînă acum vă pot nota:

Din București: D-na Marie Ionescu, d. Gregoire Pherekide, d. și d-na Alex. Protopopescu, d na Iulia N. Costinescu, d-na Lucie Grant, d. Basile Bossie cu familia, d. Stefan Stanciovici, d. Nicu G. Puppa cu D-na, d. Alexandru Georgescu cu D-ra, d-na Natalie Dona, d-na Cleopatra Xenocrat Kiriazi, d, Const. Broșteanu Urdăreanu, d. Ioan Bogdan Buicliu, d-na avocat Lica Cernea cu domnișoara, d-rul Nicolai Atanasiu cu familia, d. avocat Nicolai Negri, d. Th. T. Toncoviț, d-na Marie și Calioppe Stamatopol, d. Iohan I. Popeia, d. Cont Fronescu, d. Octav Boian cu d-na, d-na Victoria I. Florian, d. P. Paul Lucasievici, d. Miltiade I. Ioanide, d-na Irma Teodorescu Balaliam, d. Amel Balaliam, d na Chariclee Marathea cu familia, d-na Marie Șoimar, d. inginer Gregor Alevra cu d-na, d. Const. Marescu proprietar, d. Michael El. Nachmias, d na inginer Constance Cioculescu, d. profesor Nicolai Mălădărescu, d. Anton P. Dimitrescu avocat, d-na Paulina D. Atanasiu, d-na Simone Lahovari etc.

Din Iași: d. Achile Gherghiade cu d-na, d. Theodor Popeanu cu d-na, d-na Anastasia Constantin, d. și d-na Lupu Weisengrün, d. prof. dr. Emil Pușcariu cu d na, d. Titus Giurcăneano, avocat, d-na Elise Văleano, d-na prof. dr. Marie I. Bogdan, d-na dr. Aneta Marc Veinbach, d-na Ana Dulbergher cu d-ra, d. și d-na Isack A. Geltzer, d. Salomon Gold, d na Marie Petrovanu, d. S. O. Grosvald, d-na Pia Barschinzi Grigoriu, d. Salomon Vachtel etc. etc. d-na ofițer Chatherine Otnescu Tîrgu-Jiu, d. Georges G. Radovici propr. Ploești, d. Nicolas M. Rusovici Focșani, d-na Thereze C. Groff cu fiica Turnu-Severin, d-na Helene Vladicoglu Galați, d. Pierre Orleano Ploești, d. Const. Sîrbu Cîmpina, d-na Mița Oltean Focșani, d. Alexander Chinié cu d-na Pitești, d. Basile Demetrescu cu d-na Galați, d. Nicolai Catargi cu d-na Pașcani, d. căpitan Toma Enăchescu Craiova, d. Haralambie Alexandrescu idem, d-na Elena Rătescu Pitești, d-na Elena Dimidescu Rîmnic, d. prof. Athanasie Marosin Focșani, d. ofițer Stefan Baltaceano Craiova, d. și d-na avocat Jean Ioaniu Piatra-N., d-na dr. Marie Miloteanu Turnu-Severin, d. și d-na Vasile P. Tulbure Galați, d. Paul Teodor Botoșani, d. Costică Cristescu Pitești, d. Theodor Christescu Caracal, d. și d-na Jean Boicescu Craiova, d na Elena D. Zisu și d-ra Viorica E. Constantinescu București, d-na Marie Niculescu Ianca, d. Calistrat Orleano.

Congresul învățătoresc

In prezent, al VII-lea congres învățătoresc se ține la Constanța, după ce și-a strămutat *bacăul* de la Bacău și aceasta mai mult în favoarea faimoasei escursiuni la Stambul. Anul trecut la Iași schimbîndu-se comitetul, credeam scăpat congresul de sbîrnîelile acelor ce au părăsit de mult modesta catedră rurală, care se lăfăesc în trenuri speciale cu frei-kart, cu lefuri grase și numai în anumite ocazii apar ca dictatori, apărători, propunători de probleme în ale școalei rurale; adică „Paște murgule, paște...". Știam pe Lungu mai independent, totuși a căzut în ghiarele gălăgioșilor reclamagii, din cauza *unui blid cu linte* căpătat acum în urmă cu multă muncă.

In dorința de a vedea capitala Turciei, de care avem legat un trecut istoric atît de trist, poate și vesel, din cînd în cînd învățătorii din cuprinsul țării așteptau nerăbdători comunicările, deslușirile și preparativele unui drum nestrăbătut. Ce se întîmplă însă? Trompeta asociației „Revista" apare la 5 Iulie cu îndrumările pînă la 30 Iunie; totuși mulți s'au grăbit a trimete taxa de escursie, dar peste 1 zi—2 mandatul era înapoiat cu următoarea notificare: „Retur, prea tîrziu, regret. Lungu".

In trompetă suflă filosofie spoială pentru școala rurală, un Pașcani, Rădulescu, Bratosin, Salvin iar mai la urmă un Ciocîrlan cu stilul de conferențiar popular propune și iar propune ca spuza să cadă tot pe turta lor. Învățătorimea e oarecum mirată de acei corifei, care au fugit de școala rurală, care au căutat alte surse de căpătuială, apar ca niște comete prevestitoare de scurtă durată, spre a se arata din nou în anume timp determinat. Aceștia știu că la congres se face mult tămbălău și multă reclamă de talent, susținuți fiind și de poziția lor; vor sta la masă și la sfat cu persoane oficiale sus puse; deci își iau aere de modești învățători, să vîră în comitet, scriu sub formă de *conagii*, vorbesc în numele școalei cu cu un fariseizm declarat, iar după congres dispar și apar din nou la anul.

Trompeta asociației cu congresul demască atîta neprevedere și blezare la adresa învățătorilor, că trebue să ți schimbi numele în *Ne-aude* și *Nea-vede*. După ce s'a trîmbițat atîta, acum arată că vaporul nu poate primi de cît 500 față de 3—4 mii ce s'au înscris; deci e bine să renunțe, căci nu pot participa de cît cei cu pungile ticsite și diurne ex oficio; doamnele și domnișoarele *să renunțe* la *însoțitorii* de escursie; că traiul e scump pentru un *învățător original*. In scurt escursia la Constantinopol e pentru cei cu *liberul* în buzunar, cei din comitet, cei cu funcții revizorale, agreații acestora, plus cei îmbogățiți prin obștii și bănci, agenți electorali etc. etc. Ca să nu fie jigniți în escursie de aglomerația învățătorească, au născocit atîtea pedici și au întîrziat comunicările.

Așa stînd lucrurile, la Constanța Pașcani vă propune un orariu de 1 | 4 zi spre a fi superior ingeniosului Dorin; Rădulescu va propune ca în programă, să se introducă comptabilitatea B. P. spre a nu mai cădea la înaintare controlorii prezentați știind că miimile au luat locul sutimelor! dublul apostol Luca-Paul va introduce o rugăciune ca la schimbarea regimului, Milostivul să se îndure a nu face din eschivare, realitate; Bratosin, Salvin, Dumitrașcu vor propune înmulțirea cursurilor de adulți dacă nu de fond, de formă, ca certificatele să răsară ca ciupercile serpește înmulțind numărul alegătorilor devotați; iar Cocîrlan va introduce cunoașterea prognosticurilor pănă cînd glasul Ciocîrlanului va mai fi ascultat și imitat de *cei slabi de înger*.

Coatu Banca fie și Cerna, Balizarie, Mîndricelu, Spînișteanu și alții de ai lor vor propune sporirea salariilor învățătorilor la 100 lei, pentru cercurile culturale o hodoroabă fără obezi și cîte un vagon de prundiș, transportul la conferințele generale—de vor mai fi; iar pentru controlorii băncilor, înființate de învățători, salarul de 1000 lei lunar, permisul în cl. I-a, căci în cl. II-a se mai urcă din cînd în cînd și cîte un.. învățător... rural...

După ce toți acești streini de școala rurală își vor fi dezvoltat profundele gîndiri în ale școalei, după ce s'au văzut răcoriți de mulțimea înăbușitoare a învățătorilor, conduși spre orizonturi senine se vor îmbarca în cl. I a vaporului Dacia, vor pluti în visări pe marea lină și în zorii zilei vor intra în apele Bosforului.

La debarcarder gloata controlorilor, revizorilor, conferențiarilor cu agreații și agreatele vor saluta „Florile Bosforului cu imnul „Vatari iar tabulhanaua turcească va semnala o primire grandioasă, căci doar e întreaga *învățătorime romînă!*

Populațiunea islamă îi va primi cu jocuri și dairale, fesurile își vor salta moțurile, șalvarei vor face exercații de dilatare, cadînele își vor arunca hobotul spre a vedea pe apostolii neamului romînesc.

Vor asista la Salamlâk—dacă vor sta pînă Vineri—; vor obținea o audiența la Saltan. Aci Rădulescu Mușetești, cu talentu-i oratoric, va ținea lui Mehmet al V-a o alocuțiune amintind timpurile glorioase ale Musulmanilor în concordanța cu bejenia Romînilor, cu transformarea bisericilor în grajdiuri și a icoanelor în esle; Ionescu-Pașcani va face traseul liniei de conduită politică Europeană-universală a Turciei față de România; iar Ciocîrlan va prevesti mărirea și apogeul viitor al Semilunei.

După ce va face exercații de înot între Bizanțiu și Scutari se vor înapoia în patrie cu fața veselă și înălbită de valurile Pontului-Euxin.

Fericiți vor fi acei ce i-au urmat ca *slugă la dîrloagă*, fără însă de a le pricepe gîndul, dar mai fericiți sunt acei ce i-au înțeles, au stat liniștiți acasă spre a nu se mai amărî de atîta cinizm și îngîmfală.

Scipione

Litere-Științe-Arte

In Anglia, cînd o persoană este atinsă de o boală contagioasă în sînul însăși al familiei sale, administrația municipală transportă imediat pe bolnav într'un spital de izolare, dacă se recunoaște că această izolare ar putea să fie obținută cu greutate la domiciliul persoanei. Familia nu protestează nici odată. In timpul boalei, nimeni nu poate să se apropie de bolnav care poate chiar muri fără să fie revăzut de ai săi.

D-rul M. de Fleury observă cît de greu ar fi un atare tratament în Franța —dar la noi! — care în totdeauna refuză măsurile cuminți și salutare.

Și aceasta e foarte rău căci o atare izolare scapă pe multe persoane cari fără această măsură ar fi atinse de contagiune.

*

Ultimele alegeri din Franța au dat prilej statisticienilor să întocmească o statistică foarte curioasă. Iată, după profesiune, cum se împart noii aleși ai votului universal:

Proprietari	100	Ingineri	11
Avocați	120	Notari	16
Medici	50	Tipografi	4
Ziariști și scriitori	43	Farmaciști	12
Profesori	32	Veterinari	2
Foști prefecți	7	Foști militari	17
Foști slujbași	6	Etc., etc.	

In partidul socialist care numără 76 reprezentați, proporția profesiunilor e următoarea:

Muncitori	30	Ziariști	7
Mici cultivatori	7	Avocați	7
Institutori	3	Ingineri	1
Medici, farmaciști	6	Chimiști	1
Comercianți	5	Slujbași	1
Profesori	8		

*

„Albastru" este titlul unei noi ediții a elegantului volumaș de poezii, apărut în editura „Minerva" și datorit cunoscutului scriitor G. Tutoveanu.

Asupra numeroaselor bucăți de adevărată frumusețe poetică din acest volum vom reveni în curînd.

*

Björson descris de August Strinberg.— Cînd Björson venea să ție o conferință la Stockholm sau la Upsala, s'ar fi spus că un uragan se dezlănțuia asupra orașului. Publicul pleca de la conferințele lui zguduit, zdrobit, ca și cum ar fi asistat la o luptă de gladiatori. Marea personalitate a dramaturgului norvegian învingea, copleșea, cucerea toate sufletele. Intr'însul erau în același timp preotul care nu îngădue contrazicerea, directorul de teatru care caută efecte puternice, și tribunul popular, care vrea să răscolească sufletul mulțimelor. Dar îndărătul acestor multiple înfățișări, apărea mereu caracterul curat, limpede și blînd al idealistului. Björnson nu știa ce e tristețe. Rîsul lui sonor umplea sălile de întrunire. Ca toți acei cari înțeleg și iubesc viața, nu-și încrețea fruntea niciodată și era prea sincer ca să-și pue pe față masca gravă și solemnă a politicianilor și-a proștilor.

*

In ședința de la 13 Mai a. c., Odelthing-ul norvegian a votat 71 de voturi, contra 10, o lege prin care se acordă tuturor femeilor dreptul de vot în afacerile comunale. Se știe că pînă acum femeile cari se bucurau de un anumit cens aveau drept de vot.

*

In curînd se va publica un volum inedit de Victor Hugo, compus din notele și impresiunile pe cari marele poet francez le scria numai pentru el în carnețele și albumele lui. Intre acestea găsim cîte va frumoase aprecieri asupra artei.

După Hugo: „Arta, chiar cînd nu urmărește acest scop, are ca rezultat îmbunătățirea sufletului omenesc.

Definiția aceasta ar trebui să și-o noteze toți acei cari vor cu ori-ce preț să împartă arta în două fracțiuni absurde: Artă pentru artă și artă cu tendinți.

INFORMATII

❑ *Arătăm astă-zi într'un articol, că pe cînd ziarele carpiste din București, în special oficiosul* Conservatorul, *desaprobă vehement jaful de la Spiridonia din Iași, ziarul carpist local, veșnic buimac, a ajuns să ieie apărarea epitropilor. Chiar în numărul său de astă-zi* Conservatorul, *are un vehement și foarte judicios articol în această privință.*

Reproducem articolul în intregul său:

Dacă un particular și-ar administra averea, în modul cum administrează Epitropia Sf-tului Spiridon din Iași banul lăsat pnntru îngrijirea bolnavilor, de sigur, rudele l'ar pune sub interdicție, pentru a împiedeca un dezastru definitiv. Așa chiar fac părinții prevăzători, pentru fii lor prodigi și această interdicție suntem datori să o cerem și noi, pentru o epitropie incapabilă și criminală, în numele orașului, care are drepturi consacrate prin antice hrisoave, în numele Moldovei, a cărei sănătate este periclitată de bunul plac a trei nemernici.

Suntem numai la începutul roadelor a patru ani de administrație liberală,—căci mulți ani încă, de acum înainte, bolnavii vor avea să sufere, de pe urma jafului actual—și perspectiva ce ni se prezintă este cu totul îngrijitoare. Epitropia d-lui C. B. Pennescu a amanetat veniturile viitoare ale acezămîntului cu lipsa de prevedere și de judecată, a visipitorului și din tabloul ce vom da imediat, se va vedea îndată, că cel puțin 4 ori 5 ani de acum înainte, va trebui să se rupă, la fie-care buget, cîte 200 mii lei pe an, pentru ca să se scoată Sf-tul Spiridon de sub povara datoriilor contractate de inconștienții de astă-zi.

Cînd la un buget anual de două jum., milioane, se fac datorii de un milion jumătate, adică mai mult de jumătatea lui e prea puțin să calificăm faptul numai de inconștiență. El constitue un adevărat jaf, un act de banditism și merită să fie denunțat opiniei publice și oamenilor de bine, ca cea mai nerușinată dovadă de risipă și necugetare.

Ultima măsură a închiderei spitalului pe timpul verei, este rezultatul acestei risipe, al aceator jafuri, iar dacă blestemele se ridică din piepturile sutelor de bolnavi aruncați pe drumuri de cei trei epitropi nelegiuiți, nimenea nu va putea spune, că ele sunt nemeritate.

Pe lîngă ofensa ce au adus memoriei generoșilor donatori, cari și-au lăsat averea în scopuri de bine-facere, epitropii S-tului Spiridon din Iași s'au făcut vinovați și de oribila crimă de lese-umanitate!...

❑ Sub-locotenentul în reservă Filipide Ștefan, din bat. 4 vînători, a fost chemat, temporar în activitate și repartizat la regimentul 15 Războeni.

Următorii plutonieri, cu termenul redus au fost înaintați la gradul de sub locotenent:

Luca Mihai din bat. 4 vînători, în reg. 14 Roman; Poenaru Aurel din bat. 4 vînători, în regim. 13 Ștefan cel Mare, Slavnicu Gh, din bat. 4 vînători, în reg. 13 Ștefan cel Mare; Manolache V. din bat. 4 vînători, în reg. Suceava 16.

❑ Aflăm că direcțiunea generală a regiei monopolurilor a încheiat un contract provizor cu o mare companie engleză pentru exportul unei cantități mari de sare, minimum 150.000 tone anual, reprezentînd o valoare de peste două milioane de lei.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Motoc.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

SPECTACOLE

— In astă seară la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, se începe un nou și splendid program.

„Roosvelt la Viena", este un film de actualitate, luat după natură, în timpul vizitei fostului președinte al Statelor Unite, în capitala Austriei, film care se cuprinde în noul și bogatul program din astă-seară.

Noul program mai cuprinde: „Războiul aerian în viitor", mare dramă; aventura amoroasă a d nei Fettig, o hazlie comedie; fîntîna Gersau și marea Uris, comedie.

De asemeni, tot în acest program se mai cuprinde: Ano Domini 1000,—o emoționantă dramă, înscenată de artiștii cei mai renumiți din Roma.

Nu mai puțin interesantă e „Furtună pe golful Gascone", după natură.

Reprezentațiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina Cuza Vodă.

DIVERSE

— Escursiunea esperantiștilor romîni la Sofiia.—Persoanele doritoare a participa la escursiunea, organizată de societatea esperantistă romînă de la București-Plevna-Sofia și înapoi de la 4—10 August c., pentru participarea la al patrulea congres esperantist bulgar, sunt rugate a trimite cît mai curînd adesiunile împreună cu costul de lei 26 la sediul Societății str. I. C. Brătianu 5, București.

Persoanele din provincie vor beneficia de reducerile pe calea ferată din orașele respective pînă la București, centrul plecărei și înapoi.

Prima Fabrică de Ape minerale din Iași

— Strada Ghica-Vodă No. 37, (Casele foaste Corjescu) —

Autorizată de Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul și conducerea d-lor asociați D. Cădere chimist-expert și dr. I. Țaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia și Stînca

Apa care servește la fabricare se ieа din hidrantul Comunei, se sterilizează și filtrează, și nu se dă în consumațiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătați de la începutul fabricărei pînă la eșirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare și mai sistematic aparat de distilare.

Compoziția chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienești așa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia**, înlăturînd **constipația** și **acreala.**

Intrebuințarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** și le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica servește la domicil, procurînd ori ce cantitate.

Pentru prețuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele și renumitul Magasin de coloniale I. ERMACOV din Piața Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu și en gros.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Din București ni se comunică, că e vorba să se contramandeze concentrările, din cauza boalelor care bîntuie și din cauză că trupele trebue trimese la granița Prutului, pentru măsurile de pază contra holerei.*

❑ **Comisiunile de recensemînt.**—Se știe că aceste comisiuni pentru fixarea fonciarului sunt astă-zi în funcțiune. Se pare însă că dînsele se conduc de un raționament simplist de tot, în procedarea lor. Acest raționament se reduce la aceia ca să se rîdice venitul imobilelor asupra cărora urmează a se fixa darea fonciară. De altfel din discuțiunile cu dînsele, se arată că așa au ordin de sus, și că fie ori-ce ar fi, veniturile trebuesc considerate ca sporite, chiar cînd de fapt lucrul nu e așa. In loc să se țină seamă că sunt mulțime de imobile cari au rămas deschiriate, că chiriile un moment rîdicate tind a da înapoi, aceste comisiuni fac aprecieri, cari de ar fi adevărate, ar dovedi că stăm pe roze.

Astfel un imobil care pînă acum un an nu aducea ca venit de cît 1800 lei—2000 lei, astăzi s'a considerat cu un venit de 5200 lei. E adevărat că în acel imobil stă astă-zi o școală, dar ori cum se pare colosal de exagerat ca de la 2000 lei să se sară peste un an de zile la 5000 lei venit anual.

De altfel se pare că s'a dat dispozițiuni acelor comisiuni ca să nu țină seamă de nici un motiv, și să sporească veniturile. Astfel cu ocazjunea unei operațiuni de recensămînt se întîmplă următoarele: La recensămîntul anterior imobilul a fost evaluat ca aducînd un venit brut de 2000 lei. Proprietarul nu era acasă cînd s'a făcut acea evaluare și din diferite motive a perdut dreptul de apel. După aceia casa astfel evaluată a fost închiriată cu 1800 lei. Această închiriere se face de altfel în termen util pentru apel, însă proprietarul neglijează a-l face. Astă-zi aceiaș casă, în aceleași condițiunl, fără nici o adăugire este evaluată de comisiune la un venit de 2400 lei.

Procedarea nu ni se pare de loc potrivită. Ea nu ține samă de împrejurări și mai ales de faptul că chiriile față de ultimul recensămînt nu s'au rîdicat în proporțiuni așa de mari, cum ar voi dînsa. Poate că e la mijloc o pornire zeloasă a comisiunei, dar mai degrabă ni se pare a fi un cuvînt de ordine, căci aceste evaluări vor servi de bază și pentru celelalte angarale, ca apa etc. **R.**

❑ Ni se atrage atenția asupra unei scrisori ce o publică vice-președintele consiliului de administrație al casei de economie a funcționarilor, scrisoare ce desminte, *două săptămîni mai tîrziu*, știrea noastră, că vestitul avocat Toma a fost destituit de la acea casă.

Nu dăm nici o importanță, desmințirei, ci afirmăm că faptul destituirei lui Toma ne-a fost adus la cunoștință de un prieten care a aflat-o de la domnii doctor Possa, președintele consiliului de administrație și profecor Călinescu, membru în acelaș consiliu.

Că s'a revenit asupra destituirei, asta nu ne privește.

❑ Parchetul a cerut prefecturei județului, urmărirea și prinderea indivizilor Neculai Pană și Alexandru Ion de fel din Transilvania, cari au asasinat pe pălărierul Ion Luca din Stoenești județul Muscel și pe care apoi l'au jefuit.

❑ Jandarmii din comuna Hermeziu au reușit după mai multe cercetări să prindă pe Grigore Știrbu, al treilea șef de bandă de hoți de vite, cari au comis nenumărate furturi în județ. Numitul a fost adus la parchet.

❑ Ministerul de răsboi trimițînd trupe pe malul Prutului, pentru pază, în vederea holerei, a cerut prefecturei județului ca să dea ordin autorităților administrative din comunele rurale, să dea tot concursul lor trupelor în caz de trebuință.

❑ Aseară consiliul de higienă al orașului a ținut ședința.

S'au discutat chestiuni privitoare la mersul epidemiilor și s'au hotărît măsurile ce să se ia pentru pevenirea lor.

❑ **Prinderea unei bande de minori.**—Am aratat in unul din numerile trecute ale ziarului nostru, nenumăratele furturi și spargeri, ce de un timp încoace se comit zilnic în orasul nostru, fără ca poliția de siguranță să poată da de urma autorilor.

Acum cîteva zile însă, un furt s'a comis la stolerul Gheorghe Stuharu, din strada Rampei No. 12, de unde s'au furat mai multe scule și bani.

Acesta reclamînd secției din al cărei raion face parte, sub-comisarul Botez a fost însărcinat cu anchetarea și prinderea autorilor. Acesta se și puse imediat în cercetare și grație un alt furt comis lă Ispas Sudan din strada Păcurari de unde s'a furat suma de 200 lei, descoperi pe autori, care snt băeții Vasile și Neculai Tanase, Heinric Leib, Iacob Leib.

Aceștia duși la secția I au căutat să nege oare cum că dînșii ar fi autorii. Luați însă din scurt de subcomisarul Botez, dînșii au mărturisit faptul declarînd că ei sunt autorii furtului comis și la Gheorghe Stuharu.

In urma acestor declarațiuni, sub-comisarul Botez dresă cuvenitele acte și înaintă pe pungașii V. și N. Tanase parchetului.

Ceilalți doi au mai fost reținuți încă la secție de oare ce se cred că ei sunt autorii furtului de la Ispăs Sudan din strada Păcurari, precum și altor furturi ce s'au comis în Iași.

❑ Societatea Industriilor textile din Iași, a înființat, pe lîngă fabrica sa de la Copou, o cantină pentru lucrători. Pentru 30 bani pe zi, lucrătorii iau trei prînzuri zilnic.

Acum se studiază clădirea de locuințl, pe lîngă fabrică, pentru lucrători. Chiria unei camere cu bucătărie va fi de 8 lei lunar.

❑ Un caz, aproape de neauzit, s'a întîmplat eri în mahalaua Frumoasa: un băet de 17 ani a atentat la pudoarea surorei sale, în etate numai de 8 ani.

Copilul se numește Gheorghe Leahu. In lipsa părinților săi de acasă, el a comis bestialul fapt, asupra sorerei sale Ana, care se plînse mamei sale și 'i mărturisi totul.

Parchetul a fost avizat și băetul a fost arestat.

❑ **Colonia școlară.** — După cum se știe, colonia școlară din Iași, și sucursala din Tg. Frumos (80 de elevi și eleve) se află la Drăceni, județul Suceava, sub supraveghierea d-lui institutor Al. Tenea și a d-rei institutoare Sofia Demetrescu licențiată în litere.

Iată programul care'l urmează micii escursioniști: La 6 dim. scularea; de la 7½—8 cafeaua; până la 9 repaos; de la 9—11 muzică și exerciții de gimnastică; de la 11—11 jum. repaos. La 12 dejunul, iar până la 2 jum. repaos. De la 3—6 se fac escursiuni prin împrejurimi; de la 6—6 jum. baia. La 7 masa; de la 8½—9 repaos, iar la 9 culcarea.

Copiii sînt toți veseli și mulțumiți și cu drag pleacă în escursiuni. Sunt sănătoși. Seara, cînd se reîntorc din escursiune, au mare poftă de mîncare. I-a impresionat foarte mult vederea munților acoperiți de brazi; asemeni i-a impresionat vederea gărilor căci mulți din ei n'au călătorit încă cu trenul.

Ei au visitat M-rea Slatina, iar zilele acestea vor face o escursie la Găinești. Vremea e frumoasă și escursiile se fac în fie-care zi.

La 26 Iulie va sosi acolo d. I. Kalinderu, administratorul domeniilor Coroanei.

❑ Curtea de Apel a respins azi apelul lui I. Șmilovici, complicele fostului avocat Stoica, făcut contra deciziei tribunalului care fixase 200 lei cauțiune, pentru a fi pus în libertate.

❑ Directorul ziarului nostru, d. Vespasian I. Pella, împreună cu familia, a plecat eri din Aachen, la Bruxelles, unde va rămînea pînă'n August.

❑ Relativ la accidentul întîmplat în gara Sîrca, Luni 19 Iulie, ni se comunică următoarele: inspecția pentru trenul ce urma să sosească, a fost făcută în regulă de amploiatul de serviciu; macazul era bun pentru linia I-a care era liberă, însă acarului care manipula acul, după cum însuși a declarat, în ultimul moment i-a venit rău, amețind și cînd s'a desmeticit i s'a părut că macazul nu-i bun, și că trenul de marfă e pe linia pe care e făcut acul.

❑ Am anunțat eri, că în județul Dorohoi s'a descoperit o sectă anteriligioasă. Iată amănunte în această chestie:

In satul Vorniceni, din județul Dorohoi de un timp s'a ivit o sectă, compusă din indivizii Ioan Agachi, Gh. Agachi, N. Iordăchei, I. Haldau, Gh. N. Barbaraciu etc., etc. Numiții ș-au făcut veșminte preoțești din pînză de sac și cruce lucrată din lemn și propagă în popor idei în contra legii creștinești.

I. P. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei, a trimis în localitate pe locotonentul său P. S. Arhiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei, să explice poporenilor legea lui Hristos, pentru a-i feri astfel de propaganda periculoasă a acestor maniaci.

Duminică 18 c. P. S. Arhiereul Nicodim Munteanu a venit în satul Vorniceni însoțit de părintele V. Marțian diaconul Mitropoliei, și părintele D. Grigorescu protoereul județului, și a oficiat serviciului divin împreună, asistat de preoții I. Ionescu (Vorniceni), Fărcășanu superiorul mînăstirei Gorovei, G. Dimitriu (Alba), Danilachi (Hilișău), și Dolinescu (Dorohoi), Diaconii V. Marțian (Iași) și Policarp (Gorovei).

După terminarea slujbei religioase P. S. Arhiereul a ținut o cuvîntare, arătînd că Romînii au avut și au și astăzi mulți dușmani, care au cercat să ne schimbe legea.

P. S. Sa a arătat intențiile rău voitoare ale agitatorilor de care am vorbit mai sus, cum și netemeinicia învățăturilor lor, adăogînd că toată învățătura creștină stă în două porunci, a iubi pe Dumnezeu și pe aproapele tău.

Lucrul acesta îl pr[illegible]sc apostolii, preoții bisericei și cărțile sfinte și pentru explicarea lui Hristos a așezat pe episcopi și pe preoți. Alt cineva nimeni nu are nici dreptul nici pregătirea necesară de a tălmăci aceste învățături.

❑ Concursul pentru deschiderea de farmacii se va ținea la 1 Noembrie c.

❑ D. maior Paul Angelescu din artilerie va fi transferat la statul-major regal ca aghiotant al M. S. Regelui în locul d lui locot-colonel Toroceanu, care trece la trupă în urma recentei sale avansări.

❑ Dealungul și în largul Mediteranei, este o interesantă călătorie, înregistrată de cinematograf și care ne este fidel redată în noul program de astăseară Joi 22 Iulie al teatrului Pathé-Frères din Grădina Bragadiru. Se perindează înaintea spectatorilor, minuțios înregistrate, coastele mării și porturile principale, înfățoșîndu-ni-se Strîmtoarea Messinei, — Portul Alexandriei (Egipet), — Beirut (Siria), — Smirna din Turcia Aziatică; vaporul trece apoi în marea Egee și ne transportă la Constantinopole unde ne apare fantasticul Corn de aur, apoi Podul de la Stambul și această interesantă călătorie se sfîrșește cu o superbă vedere; Bosforul scaldat în feericile lumini ale Crepusculului.

Interesantul și noul program de astăseară din grădina Bragadiru cuprinde apoi o frumoasă înscenare: Pisica metamorfozată în femee, după o fabulă a lui Esop și interpretată de artiști distinși pariziani cu d-ra Dieterle în rolul principal.

Olivier Twist după celebrul roman al lui Charles Dickens, înscenare specială interpretată de artiști distinși, — Leontina se mută, comedie, — Un bîlciu în Normandia (Franța), — Nu uita să dai bacșiș, comedie cu simpaticul Prince — și alte scene comice, sportive etc. sunt cuprinse în noul program de astă seară.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli, cu prețurile populare obișnuite.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 22 Iulie

Mișcare în armată

București.—Pe ziua de astăzi a apărut o nouă mișcare în armată.

D. căpitan Ștefănescu I., din regim. Romanați 19, a fost transferat la regim. Cantemir No. 12.

Au fost avansați la gradul de locotenenți următorii d-ni sub-locotenenți:

Iacobini V. din bat. 3 vînători, în bat. 5; Boiangiu St. din bat. c. f. r., Gheorgescu Gr. din compania I telegrafică; Petrescu Anastasie din bat. de pontonieri, Dumitrescu R. V., din compania II telegrafică; Păun C., din reg. 8 Dragoș 29, în regim. 8 Buzeu, Marinescu Gabriel din bat. 6 vînători, în bat. 7 vînători, Drăghiescu I, din bat. 3 vînători; Codreanu Mihai, din batalionul 4 vînători în regim. Rahova 25.

Următorii absolvenți ai școalei de artilerie și geniu, au fost avansați la gradul de ofițeri de marină:

Ionescu C., Borș D., Dragalina S., Ștefănescu Gh., Popovici Gr.

Nou record de aviație

Londra.—Aviatorul Chavez a stabilit un nou record la Blackpool, înălțîndu-se la 5850 picioare engleze.

Accidentul unui aviator

Bruxelles.—Aviatorul Kivet a căzut de la o mare înălțime la Stockel și a rămas mort pe loc.

Holera se întinde

Petersburg.—In districtele de pe fluviul Don, cazurile s'au înmulțit. Mahalalele de muncitori vor fi arse în întregime, spre a asigura desinfectarea.

*

Petersburg.—„Agenția Westnik", află că de teama holerei, 4,700 lucrători mineri din districtul Tagaurog, au părăsit vetrele lor și au plecat fără să țină seamă de străduințele depuse spre a i reținea.

Comitetul artelor

București.—Au fost numiți în comitetul consultativ al artelor, d-nii I. Kalinderu, Mirea, Pompiliu Eliad, Em. Pangratti, M. Carp dir. școalei Belle-Arte din Iași, Popovici-Beyruth, M. Teodoru, Crudu, Gr. Cerchez, Onciul și Gabrilescu.

*

București.—In comitetul monumentelor istorice au fost numiți d-nii: C. D. Ionescu, St. Sihleanu, Vlăhuță, At. Simu și Ghica.

Reorganizarea armatei turcești

Constantinopol. — Se asigură că noua formațiune a armatei otomane în 14 corpuri de armată e legată de planul de reorganizare după care un corp ar fi compus din două sau trei divizii și fiecare divizie ar fi compusă din trei regimente a trei batalioane fiecare.

Organizarea pe brigade va fi desființată, fie care divizie va primi în mod provizor cavalerie și artilerie precum și companii de tunuri revolver.

Sate atacate de hoți

Constantinopol. — Ziarele află că o bandă de druzi din Hauran a surprins în timpul nopții trei sate locuite de mahomedani și de creștini și au omorît un mare număr de femei și copii, apoi jefuiră cele trei sate.

Consiliul de miniștri a hotărît să trimeată imediat acolo, 27 batalioane de infanterie și 4 baterii de tunuri spre a pedepsi pe druzi cum se cuvine.

Fraudele de la primăria Capitalei

București.—Fraudele de la primăria Capitalei au fost dovedite.

Astă-zi s'a depus raportul.

Declarațiile primului ministru din Canada

Londra. — Ziarele din Taronto anunță că primul ministru din Canada, primind o deputație germană, a declarat că nu poate să creadă că ar exista un pericol de război între Anglia și Germania, de oarece Anglia e cea mai bună prietenă a Germaniei precum a aratat'o atît de des, în trecut.

Mărturisirile lui Crippen

Londra.— Dentistul Criipen ar fi mărturisit că avînd într'o zi o ceartă cu nevasta sa din cauza d-rei Neve, ei s'au încăerat, apoi el înfuriat ar fi omorît pe soția sa.

Miss Neve neagă ori-ce amestec în această dramă.

Poliția ar fi convinsă că Miss Neve e nevinovată.

*

Londra. — Se confirmă că Crippen a mărturisit că el a omorît pe soția sa.

S'a dovedit că amanta lui Crippen este nevinovată.

Carta verde

București. — Ministrul nostru de externe a întocmit carta verde, în chestia conflictului de la Pireu.

Un exemplar a fost înmînat M. S. Regelui; vor fi trimese cîte un exemplar membrilor corpului diplomatic și apoi va fi dată și presei spre publicare.

Limbă rusă în Bulgaria

Sofia.—Consiliul superior de pe lîngă ministerul instrucțiunii a hotărît să se înceapă limba rusă în clasa patra pînă la a șasea gimnazială, în loc de a se preda în clasele cinci și șase ca pînă acum.

Convenția cu Romînia

Buda-Pesta. — Camera magnaților a votat azi convenția comercială cu Romînia.

Țarul în Germania

Viena.—„Neue Freie Presse" află din Darmstadt că sosirea perechei imperiale din Rusia e așteptată pe la finele lunei August. Imparatul Wilhelm și Țarul Rusiei se vor întîlni în mod sigur.

IDA WEININGER
DAVID BIENSTOCK
LOGODIȚI
PIATRA-N. IAȘI

Internat pentru Domnișoare

Cu începerea anului școlar 1910—1911 d na *Aspasia Culianu*, înființează un internat, în deosebi, pentru elevele de la Externatul secondar de d-șoare eleve de la „Reuniunea Femeilor Romîne" și d re studente.

Se vor face meditațiuni elevelor, în orele libere.

OCAZIUNE

DE VINZARE.—O presă pentru copiat scrisori, nouă, și un biblioraft mecanic.

A se adresa la ziar **L**

Petru Ianculescu
Inginer silvic și Hotarnic
— Iași str. sft. Sava No. 18 —

Aduce la cunoștința d-lor Proprietari de moșii și păduri, că se oferă a face angajamente, regulamente și Hotărnicii pentru punerea în exploatare a Pădurilor, fiind autorizat pentru aceste lucrări de Onor. Ministru a Agriculturei Domenii, conform Codului silvic în vigore.

De inchiriat de la 26 Octombrie 1910, brutăria din strada Cucu No. 51, fostă a lui I. Nută Forșt, construcție nouă, în totul reglementară; inzestrată cu conducte de apă, canal și toate mașinile de lucrat pîne, cu electro-motor; sistemul cel mai nou „Herbst et. Comp". de la soc. anonimă Romînă de comerț; osebit locuință.

A se adresa C. N. Paraschivescu, proprietar str. sf. Andrei No. 48.

La farmacia D. Herzenberg
este loc liber pentru un practicant.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	
Ouă zilnic proaspete 7 %.		

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

Cezar Simionescu
AVOCAT
Strada Lascar Catargi No. 37

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

I. ȘEPTELICI
AVOCAT
Iași.—Str. Lozonschi No. 3

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

Profesor special
de
Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.
V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic
Gross Kaisermann
— Strada Moțoc Iași —

Française, connaissant français, anglais, allemand, piano, désire place dans une bonne famille.
S'adresser M. A. Rue Hotin No. 1.

Dr. H. BLUMENFELD
medic primar al spitalului izraelit din — Botoșani —
s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la
KARLSBAD
— Markt 3 Mohren —
orele de consultațiune: 7—9 și de la 3—5

De vinzare **O locomobilă** de 10 cai putere nouă, 12 hărăbăli, și mai multe pluguri cu una și 2 brazde, toate în bună stare
A se adresa Lupașcu, Păcurari 102.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Isvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de st. Gută, Rinichi şi Desinterie —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: Domnului **I. DAVIDESCU** Tecuciu

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER** BUCUREŞTI

a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori unde.)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste toţ**, facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MAGA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à **0f 20**

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Consecionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1334 din 18 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asigurarile din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
a Bărboi No. 15—
— a m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute douăzeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia „H. Goldner", Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1069 Sîmbătă 24 Iulie 1910

Chestiuni de învățămînt

Este în deobște știut că învățămîntul nostru începînd de la 1864 și pînă astăzi a trecut prin o serie de transformări. Și logic e ca tocmai el să se schimbe mai des chiar de cît alte așezăminte ale organizării noastre de stat, pentru că dînsul este mai mult ca ori care altul reflectul mediului social după vremuri. El desăvîrșește progresul social, și la rîndul ei societatea îi imprimă directiva.

De aceia chestiunea învățămîntului rămîne o problemă neîncetat supusă discuțiunilor.

Astfel lăsînd de o parte învățămîntul primar cu organizarea lui, sunt chestiuni cari privesc mai de aproape restul învățămîntului.

Pentru ca cineva să fie astăzi profesor secundar se cer o sumă de condițiuni, cunoștințe și aptitudine didactică. Cel ce năzuește la un loc în învățămîntul secundar, trebue să se pregătească din vreme și să se pregătiască anume pentru aceasta. Nu mai departe de cît acum zece ori doi-spre zece ani se intra mult mai ușor în acest învățămînt, cu mai puține cunoștințe, dar mai ales fără pregătire specială, fără cunoștințe pedagogice, fără practica pedagogică.

Pe urma actualului mod de recrutare a corpului profesoral, avem negreșit astăzi mulțime de elemente, cari consideră misiunea lor ca un adevărat apostolat, cari înțeleg a fi profesori și numai profesori.

Prin modul lui de a vedea, legiuitorul nostru, a căutat să ridice pe profesor la o adevărată personalitate.

Or, profesorului astfel ridicat îi trebue lasată libertatea ca să manifeste acea personalitate a sa. Adică înțeleg că profesorului nu trebue să-i fie măsurată cu compasul mișcarea, nu trebue închis în formule anumite și în limite strînse.

Dacă zic acestea, mă gîndesc numai la mulțimea de regulamente și dispozițiuni, ce se iau de Ministerul Instrucțiuni, dispozițiuni cari tocmai contravin principiilor spuse ceva mai sus. Cine citește toate măsurile luate de zisa autoritate în cursul aspiratului an școlar, capătă tocmai convingerea contrară, și anume că corpul profesoral, cu toată selecțiunea făcută, nu e încă la înălțimea lui. Pentru că unii profesori au neglijat a trece în o condică anumită, lecțiunea ce au făcut în o certă oră, au fost admonestați, ba mi se pare chiar amendați.

E adevărat că programele miticuloase, cu enunțări, repetări nepotrivite sunt de natură mai mult a încurca de cît a lămuri lucrurile.

Și chestiunea aceasta a programului pe care profesorul e chemat a-l aplica, trebue să dea mult de gîndit celor ce au căderea a se ocupa de el.

Oameni culți, profesori luminați din alte țări văd foarte rău programele.

Primarul orașului Lyon, om de școală, la o împărțire de premii în Iulie 1908, zicea:

„Fiți lăudați d-lor, că ați știut să scapați de sub jugul programelor. Programele, dar cu acestea se lucrează în acest moment la distrugerea admirabilului nostru învățămînt secundar. Instrument de persecuțiune contra profesorilor, ele sunt pentru instrucțiune însăși o cauză de monotonie, și cîte odată de moarte. Dv. apreciați pe profesorii Dv. după rezultatele ce obțin etc.

Fără a aduce așa de grave acuzațiuni programelor, trebue să recunoaștem totuși că ele ar putea fi mai simple, adică să nu conțină frase al căror înțeles nici autorii lor de multe ori nu-l cunosc, ori care să fie numai fraze de efect, dar fără aplicațiune.

Așa pentru a învedera că în adevăr programele noastre pentru cursul secundar nu lasă loc a se manifesta individualitatea profesorului, printre altele vom menționa împrejurarea că e dator acela a trece o anumită materie într'un număr de lecțiuni determinat. Așa de exemplu se zice la un studiu, cum ar fi matematica, că fracțiunile ordinare vor fi tratate în trei lecțiuni. Așa zice programul, și profesorul e dator să-l respecte. Unde e atunci latitudinea profesorului de a aprecia?

De aceia ziceam, că regulamentele și dispozițiunile de la ministerul Instrucțiunii s'ar referi nu la un corp profesoral ca al nostru, ci unor profesori cari nu merită nici o încredere.

In cursul lunei trecute, luînd parte în consiliul general de Instrucțiune unde era vorba să se modifice programa Studiului Comerțului și Contabilității precum și cea a matematicilor de la școalele Superioare de Comerț, am atras luarea aminte a consiliului tocmai asupra acestei nepotriviri.

E adevărat că d. ministru al Instrucțiunii a expus în urma celor arătate mai sus, că fixarea lecțiunilor e numai un fel de îndrumare pentru profesor, dar că acesta nu e absolut obligat a se ține de el.

In orice caz însă, întru cît o asemenea fixare de lecțiuni create în program, întru cît astăzi învățămîntul e supus unui control riguros, întru cît din cei chemați a controla, unii pot fi mai formaliști, se va putea cere îndeplinirea acestei injoncțiuni a programului, iar cel ce nu s'ar supune să capete observațiuni.

Nu mai vorbesc de cei cari poate nu vor fi agreat controlorului.

Cazul, care l'am citat mai sus, cu omisiunea unei mici formalități aceia de a trece lecțiunea făcută într'o condică cari nici într'un caz nu era esențială este de natură a provoca multe reflexiuni.

De aceia o repet programele au nevoe a fi mai simple, mai ușoare, mai lesne de înțeles și să lese mai multă latitudine profesorului. Au reușit cu ea la programele contabilității și matematicilor, să lipsască fixarea numărului, de lecțiuni în care area fi tratată cutare parte de materie, cred că acest început e bun și va fi urmat. Armonisarea programelor, curățirea lor de tot ce e de prisos, lepadarea a tot ce stînjenește activitatea bunului profesor, vor fi lucrări utile.

O altă chestiune care ar merita să fixeze atențiunea și să provoace discuțiuni mai întinse ar fi aceasta.

După felul de organizare a învățămîntului nostru secundar și superior, nu ajunge cineva astăzi ca să poată fi întrebuințat în ocupațiunea pentru care s'a preparat de cît cam pe la vrista de 24 ori 25 ani.

In toate ramurile de muncă, tînărul începe a și agonisi prin propriile sale puteri, mijloacele de existență cu mult mai de vreme.

Trebue să ne gîndim la marea majoritate a acelora cari duc sarcina întreținerei fiilor lor până la o vrîstă atît de înaintată.

Trebuie să ne gîndim că viața medie fiind la noi cam 55 ani, deci trebue să dai odihna celui ce muncește cam pe la 50 ori 52 ani; însemnează că acesta lucrează o mică parte din viața lui. Produce numai un timp de jumătate din acea viață, iar cealaltă jumătate trăește din organisările făcute de alții.

Aceasta e o problema și Școlară dar și Socială.

Fără îndoială că depinde mult de la școală, ca să îndrumeze tineretul la muncă rodnică. Din felul cum înțelegem noi lucrurile, facem tocmai așa ca să lungim cît mai mult timpul de învățătură. In afară de învățămîntul general, unde timpul cît stă cineva pe băncile școalei e destul de lung, dar chiar în învățămîntul special sau profesional procedăm la fel.

Sunt țări străine de exemplu Franța unde învățămîntul Comercial Superior să dă numai în doi ani. In schimb însă se muncește mai mult în timpul zilei.

Astfel în loc de 5 ore pe zi cum e la noi, se lucrează acolo 6, 7 și chiar ceva mai mult de 7 oare. Poate că e bine așa?

In ori ce caz interesul social cere ca fie care forță să fie utilizată și aceasta să se facă la timp.

O perdere numai de un an la atîția tineri insemna mult în producția generală.

V. I. Radu

In preajma alegerilor județene de la Fălciu

Singurul județ în care cu toate căldurile verii și liniștea vacanțelor, se luptă politicește și se luptă cu aprindere, e Fălciul.

Partidul liberal de la Fălciu ne oglindește de fapt starea generală a partidului liberal de la cîrmă, rupt, divizat, dușmănos, cu neîncredere reciprocă. Cu toată împăcăciunea ce s'a făcut la centru, în Huși taberile stau și mai dușmănoase, și de la 20 Iulie au pornit lupta pe față.

De la 20 Iulie se deseneză la Huși 2 grupări liberale: socialiștii d-lui dr. N. Lupu cu Cișmăniștii d-lui N. Cișman. Inchegarea acestui pact s'a făcut prin reapariția gazetei generoșilor Lupiști: Sfatul Poporului, care a luat de la început o atitudine hotărîtă. Atacă pe prefectul Gh. Corbescu, care și a permis să scoată de la locurile lor pe Ç. Dinescu, Gh. Teodor și chiar C. Lupu. Spîrcuirea aceasta, făcută în logărul lupist e ia foaea locală ca un fel de program de luptă a prefectului Corbescu contra Lupiștilor.

Pe de altă parte Lupiștii șoptesc la urechile tuturor, că dr. N. Lupu are cuvîntul primului-ministru că situațiunea este dată lor și că interimatul prefectului Corbescu nu le va strica intru nimic, întru cît șeful partidului se va încunjura numai cu generoși în viitoarea sa formațiune ministerială, cînd se prea poate că dr. N. Lupu să ajungă și mai mare de ceia ce a fost.

Dacă se lasă unui om ca Dinescu cu dosare la judecătorie, așa de proaste și cu un trecut așa de obscur, sarcina de a mînji cu noroiul presei tot ce are liberalismul hușan mai de samă, ca pe Gr. Perticari, ca pe Leonida Constantin, ne explicăm halul în care au ajuns Lupiștii. Ei își joacă ultima lor carte politică.

Acest d. Dinescu mai are un dinte, pe prefectul Corbescu, fiind-că n'a stăruit în deajuns ca toți liberalii să-l primească și pe dînsul pe lista oficială și din cauza aceasta a declarat războiu.

Ori cît va căuta prefectul Corbescu să privească luptele politice din balconul caselor sale în simplu privitor, nu va putea păstra rezerva până la urmă, cînd veninul lupist îl va împroșca zilnic cu cele mai grobiane insulte. A zice că este privitor rece ca la teatru și să lași a ți se cerceta toată gestiunea ta administrativă, răsfoind prin biurourile prefecturei ori ce numire nouă, ori ce raport nou, ori ce lucrare de cancelarie, însamnă o lipsă de tact și de prevedere. Funcționarul care vede acest contrast de atitudine se întreabă mirat ce harababură e aceasta și în puținătatea duhului său trage încheerea defavorabilă tuturor.

In acest bruhaha politic lumea cuminte stă de o parte și rîde de caraghiosul ce l oferă politica liberală la Fălciu. Ruperea între taberile liberale va fi de astă dată așa de adîncă, că nu va fi chip de apropiere. Lupiștii cred în viitorul apropiat cînd toată politica jud țului va fi a lor. Cum pentru această eventuală preponderanță politică numărul nu le strică și-au asociat pe bătrînul N. Cișman, ca să capete de la el stocul său electoral. Ei cred că prin această cărdășie blamabilă vor înmormînta pe veci pe așa zișii liberali ai zilei de azi, cari nu vor avea mîne nici o baftă în diriguirea politicei liberale la Huși, și zic că cu cît vor covîrși numericește pe grupa liberalilor actualiști cu atît se vor impune la centru mai degrabă.

Mai mult încă, tot ei prognosticează că o bună parte din acești liberali actualiști vor părăsi partidul mîne cînd d. I. Brătianu va conduce efectiv politica liberală cu generoșii.

Cum însă aceasta e numai socoteala de acasă, credem că cea din pădure va eși din potrivă.

Devastarea Slănicului

Ori cum vor suci Epitropii în răspunsurile ce vor da presei la învinuirile drepte ce se aduc contra jafului făcut cu vînzarea bradului din pădurile Slănicului un lucru reiesă că ori au fost de o ignoranță crasă în evaluarea esențelor, ori că serviciul tehnic i-a indus în eroare, ceia ce ar atrage asupra-i aspre reprimande, ori că cu vădită știință epitropii au vîndut cu un preț ridicul copaci de o valoare de 3—4 ori mai mare ca cel prevăzut prin contracte.

Noi ne oprim asupra acestui din urmă punct. Așa zisul primul efor e tipul colectivistului ce umblă după gheliruri, căci vorba lui Ghiță Pristanda din *scrisoarea perdută* a maestrului Caragiali: familie multă, hiroseală de cheltuială multă și renumerație puțină după buget: leafa de la Epitropie și atita. Cînd încasezi 500 lei lunar și cheltuește lunar 2000 lei, negreșit că trebue să te înfunzi în pădurile Slănicului să mai acoți ceva din plusul de cheltueli.

Și socoteala s'a făcut. A pus așa condiții în contract că pe cînd în primul contract vinde copaci de dimensiunea 0.44 cu 9 lei, în al doilea contract îi vinde cu 3 lei; negreșit că antreprenorul va pune în sama prețului numai copaci mari cu diametru de la 0 50 metri, iar cu prețul al II-a vor intra toți copacii de 0.44 metri.

Cît va fi bănește redevența clandestină a contractierului cine o poate ști; nici coșnița, nici polița; nici buzunarul Epitropiei nu va putea spune, căci e inabordabilă.

Dar altă ceva avem a semnala. Prin aceste vînzări în mare de brazi se dezgolesc munții Slănicului, de se pierde din atracțiunea sa ca stațiune balneară. Deja se resimte la Slănic lipsa bradului, Uite-se vizitatorul pe Cerbu, pe Dobru, pe Borghis, sau pe Puf și esența predominătoare nu e bradul; ici pe colea răsbați bradul; iată acum că tot acel brad e amenințat să cază supt securea jidanului de la Pesta și naționala Epitropie va sta cu mînile încrucișate văzînd cum se cară în vale frumoșii brazi, cari erau chemați să facă din Slănic și o stațiune climaterică, un fel de Solca a Bucovinei.

Dacă e pe aceia; publicul poate ierta pe Epitropi că au făcut *gheșeft*, dar publicul nu trebuie să ierte pe Epitropi că compromit Slănicul ca stațiune balneară cele cîte-va zeci de mii de lei, cu care se fură bugetul Epitropiei, se pot acoperi, în cîți-va ani, lipsa bradului însă la Slănic nu se poate acoperi încă în 50 de ani. Din 1844 cînd s'au ars pădurile Slănicului și nici pînă astă zi nu s'au astupat golul. Slănicul sufere din lipsa bradului, abia s'a plantat pe ici pe colea pe vale, prin alee, fără să fie un masiv de brad în toată regiunea.

Ne facem ecoul acestui public blajin și nepăsător de gheșefturile Epitropilor, și protestăm energic contra răului general ce se aduce Slănicului, degradîndu-l în valoare terapeutică și extractivă pentru mai mult de o jumătate de veac.

Dacă am avea a face cu un public mai energic de mult leșenii ar fi provocat o întrunire mare de protestare și imposibil să nu sae perinele de supt scaunul eforilor, ori cît de trezi liberali ar fi, căci nu cred să fie guvern cît de dinastic, care să acopere pînă la urmă risipa și frauda.

Cetățeni ai Iașului; actuala Epitropie s'a făcut vinovată de călcarea expresă a voinței testatorilor către Sf. Spiridon. Cetățeni ai Iașului; actuala Epitropie a vărît Slănicul într'un bucluc, căci l'a desbrăcat de podoaba codrilor săi și l'a făcut să piarză în ochii țării întăetatea rangului său.

Ori la Iași nu sînt Codrii Vlăsiei, și Bordea s'a spărcuit de mult din preajma Iașilor.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN JURUL ZIARELOR

Că stațiunile balneare alimentează gazetele — în lunile de vacanță — nu e nici de mirat și nu e nimic de zis. Mai rău însă e că ziarele alimentează, la rîndul lor, localitățile menite odihnei, liniștei, tăcerei și păcii.

Nu știu cum o fi aiurea — dar Slănicul Moldovei sufere, fără îndoială, de acest mare neajuns psihic,—cetitul ziarelor.

Tabloul pe care-l prezintă stațiunea în oara sosirii vînzătorilor împovărați de teancuri de ziare, e interesant de urmărit. De la oficiul postal spre parc, spre restaurante, spre instalațiunile de cură—drumurile și băncile și mesele se umplu numai de.. cetitori. Acum nu mai sunt pacienți, ci numai... impacienți, numai oameni doritori de a afla cu o oră mai curînd cele mai proaspete noutăți; cetitori pasionați ai știrilor aduse de gazetele *lor*. Căci fie-care își ceteşte presa favorită; cunoaște și recunoaște, după ziarele preferate, pe partizannl cutărui ori cutărui partid politic și nu există gazetă — cît de puțin respîndită—care să nu aibă cetitori aci, indiferent de numărul lor.

Gazetele se smulg cu nerăbdare din brațele vînzătorilor; pachetele se desfac cu repeziciune și pe fețele tuturora poți urmări un joc de senzații și de impresiuni, după anumite noutăți găsite în coloanele ziarelor *sale*.

Unde mai pui corespondențele și senzațiile *locale*, căci,—în afară de inspirații beletristice—stațiunea e—din nefericire—contaminată în gradul cel mai înalt de spiritul politicianizmului și al politicăriei în cele mai variate înțelesuri și nuanțe ale cuvintelor, iar corespondenții fie-cărui ziar se cred ori sunt obligați să relateze anumite întîmplări —uneori lipsite de ori-ce importanță— prin prizma gazetei politice căreia aparțin.

Și senzațiile nu mai contenesc. Astă-zi cutare gazetă ilustrată distribue afișe: —„un număr special cu portrete de vizitatori"; mîine sosesc teancuri formidabile din alt ziar cu „senzaționale amănunte" și așa mai departe, se abuzează mereu de nervii sutelor de vizitatori, veniți pentru repaos...

Efectele cambiei protestate

Cambia fiind un titlu de credit și circulațiune, legiuitorul comercial a luat anume măsuri pentru a asigura plata la scadență. Toate afacerile comerciale se sprijină pe credit; și creditul se menține prin exactitatea cu care părțile contractante își satisfac obligațiunile.

Dacă posesorul cambiei nu are siguranța că va fi plătit la scadență, atunci și creditul este în suferință, căci ne plata la scadență a poliței să resfrînge nu numai asupra celor ce au creat titlul, ci și asupra tuturor semnăturilor de pe poliță, căci polița se transmite prin gir.

După dispozițiile legei comerciale toți giranții împreună cu subscriitorul cambiei sînt solidar respunzători la plată.

Posesorul cambiei pentru a avea acțiune contra tuturor coobligaților din cambie, în cazul cînd plata nu s'a făcut la scadență de către subscriitor, trebue să facă protest de neplată, și să introducă acțiune cambială în cele 15 zile de la data protestului; el mai poate lua măsuri asigurătoare, odată cu intentarea acțiunei.

Art. 907 cod. com.: Partea interesată în o cauză comercială va putea de odată cu intentarea acțiunei să ceară a se pune sechestru asigurător asupra averei mobile a debitorului său, conform art 614 și următorii din procedura civilă; după deosebirele mai jos enunțate.

Va putea asemenea să urmărească și să poprească pentru sumele cuprinse în titlu seu, sumele sau efectele datorite debitorului său de către un al treilea, conformîndu se dispozițiunilor art. 456 și următorii din codicele de procedură civilă.

Art. 908 cod. com.: Sechestru sau proprirea nu se va putea înființa de cît numai cu dare de cauțiune, afară de cazul cînd cererea de sechestru sau de proprire se va face în virtutea unei cambii sau a unui alt efect comercial la ordin sau la purtător protestat de neplată, (dispoziţiuni ce nu se găsesc în legea comercială italiană).

Aceasta însă nu este de ajuns; Posesorul cambiei pentru a urmări silit averea debitorilor, trebue se obție titlu executor. Prin urmare va fixa termen de judecată, va scoate citații; hotărîrea obținută, după dispozițiunile legei nouă a judecătoriilor de pace se va comunica debitorilor cari au fost lipsă la termenul de judecată, pentru ca să curgă termenul de opoziție sau apel, după cum valoarea cambiei e mai mică sau mai mare de 300 lei.

Dacă acțiunea e de competența Tribunalului, atunci debitorii au dreptul de apel în termen de una lună de la pronunțarea sentinței, fără drept de opoziție (art. 349 cod. com.).

In definitiv posesorul cambiei pentru a obține titlul executor trebue să îndeplinească o serie de formalități lungi și greoaie. Debitorii pot opune diferite incidente fie de procedură fie de competență, cu alte cuvinte zădărnicesc obținerea titlului executor contra lor; în care interval ei pot deveni insolvabili sau își măresc insolvabilitatea.

S'a văzut cazuri înaintea instanțelor noastre judecătorești cînd debitorii în apararea lor au cerut anularea actului de protest, ca nefiind făcut conform cu legea; art. 327 și 328 cod. com. Și judecata anulînd actul de protest, posesorul cambiei a ramas dezarmat față de giranți avînd dreptul numai contra subscriitorului care, dacă este insolvabil, posesorul cambiei care a luat toate măsurile cerînd formarea actului de protest, se găsește în imposibilitate de a realiza suma din cambie; așa în cît după legea noastră, debitorii găsesc multe mijloace de a scapa de plată, ceia ce este dăunător creditului și afacerilor în general.

Cu totul altfel sunt dispoz ițiile legei în Italia. După legea comercială italiană prin exercițiul acțiunei cambiale, cambia are efectele unui titlu executor și se poate urmări averea debitorilor fie mobilă fie imobilă.

Cu toate că, cambia protestată e numai un act sub semnătura privată totuși

se poate proceda imediat la urmărirea silită a averei debitorilor; și opunerea la urmărire din partea debitorilor nu poate suspenda în totul s'au în parte actele de urmărire de cît cu *dare de cauțiune* și dacă sunt motive serioase de opoziție. Art. 323 cod. com. italian:

Per l'esercizio dell'azione cambiaria la cambiale ha gli effetti di titolo esecutivo, secondo le disposizioni dell'articolo 554 del codice di procedura civile, per il capitale e per gli accessori.

Le opposizioni al precetto appartengono alla giurisidizione commerciale. Esse non sospendono l' esecuzione; ma il presidente del tribunale di commercio, o il pretore competente per la somma, pruio ad istanza dell'opponente, esaminati i prodotti documenti ed ove concorrano gravi motivi di opposizione, sospendare ni tutto o in parte gli atti esecutivi con decreto prowisoriamente eseguibile, purchè sia data cauzione.

Cea mai importantă novațiune introdusă în această materie este aceia de a declara cambia ca avînd efectele unui *titlu executor*. Astfel se scurtează formele de procedură, dînd facultatea creditorului cambial de a proceda fără alt ordin de executare, după 5 zile de la somația făcută debitorului, să sechestreze definitiv averea mobilă (pignoramento mobiliare) și după 30 zile de la somație să scoată în vînzare silită bunurile imobile (asta di beni immobili); putînd judecătorul să acorde urmărirea imediată, atunci cînd ar fi pericol în întîrziere.

Această modificare a dreptului cambial italian este introdusă în codul de comerț din 1882 pus în aplicare la 1 Ianuarie 1883.

Codul nostru de comerț pus în aplicare de la 1 Septembrie 1887, a avut de bază și călăuză, noul cod al Regatului Italiei, fără să cuprindă despozițiile art. 323 din codul italian relativ la cambie.

Desvoltarea crescîndă a raporturilor comerciale interne și externe, modificările succesive aduse în mecanismul organizărei noastre judecătorești; și ținîndu-se seama de rezultatul falimentelor care se înmulțau avînd de scop frauda, și avînd în vedere trebuințele reale ale comerțului, a determinat pe legiuitorul comercial în anii 1895, 1900 1902, să modifice codul în privința Falimentelor și Procedurii Comerciale. Rămîne dar ca în viitor să se introducă modificării simțitoare și în materia cambială: cambia protestată să aibă efectele unui titlu executor.

Ion V. Atanasiu
Avocat

1) Cazul Mopper în care giranții au scapat de plata sumei de 2000 lei, Zadarovici 30·000 lei etc.

Condițiil de admitere la Conservator

Direcția Conservatorului de Muzică și artă dramatică din Iași, face cunoscut că cererile de înscriere a noilor elevi și eleve, se vor face prin părinți, sau tutori, care își au domiciliul în Iași, iar pentru acei din alte comuni și județe prin corespondenți domiciliați în Iași fiind datori părinții sau tutorii a încunoștiința în scris Direcția Conservatorului arătînd numele și pronumele conrespondentului, profesiunea dispărțirea, strada și No. casei.

Cererile de înscriere se vor face după modelul afișat la școală, pentru fie care clasă aparte, însoțit de extractul de naștere din registrele stării civile (iară nu buletin de naștere), de certificatul studiilor făcute, actul de naționalitate, actul de revaccină și actul de bună purtare, (dacă nu va fi prevăzut în certificatul de studii), și să vor primi la Direcția conservatorului de la 25 August și pînă la 5 Septembrie a. c. între oarele 9—11 dimineața și 3—5 după amiază (afară de Duminici și serbători). Străinii vor trebui să prezinte actele traduse în limba romînă de către autoritățile legale.

In Conservator se vor admite numai elevii cari vor împlini condițiunele de mai jos. In primul rînd candidații pentru specialitățile muzicale vor trebui să dovidească că posedă auzul muzical, simțul ritmului și un fizic potrivit specialității căreia să dedică, justificat pentru clasele de instrumente de un certificat medical, iară pentru Declamație și artă dramatică un fizic avantajos și organ plăcut.

Condițiunile pentru *Teorie și solfegiu* sunt: cel puțin absolvirea cursului primar și etatea de la 11—14 ani, aseminea și pentru armonie, dar să aibă absolvirea cursului de Teorie și solfegiu. Elevii și elevele sunt rigoroși obligați, să urmeze principiile teoretice și solfegiu muzical.

Pentru cîntul solo și de operă elevii vor trebui să aibă etatea de 19 ani împliniți și elevele 17 ani împliniți după schimbarea și hotărîrea vocei care va trebui să fie frumoasă și sănătoasă. Nu vor fi admiși dacă au trecut de 24 ani. Pentru cînt ei trebue să dovedească că posedă cunoștinți științifice suficiente (studii secundare sau gimnaziale).

Pentru admiterea la cînt în anul preparator, vor fi examinați candidații de Teorie și solfegiu, intonarea unei game majore și minore oare care noțiuni de cetirea intervalelor consonante.

La clasele instrumentale să cere cel puțin absolvirea unui curs primar și etatea de la 11—14 ani pentru Pian, Violina și violoncel;—Pentru contra-bas de la 15-18 ani și pentru instrumentele de suflat etatea de la 14—17 ani.

Candidații și candidatele pentru a fi admiși în anul întăi curs inferior la *Pian* vor fi examinați de următoarea materie: *B. Cesi* ediția Ricordi, exercții de degete caetul I-iu și parte din al doilea; *Bertini*: metoda gamele majore și minore, melodicu și armonice cu arpejele acordurilor consonante și cadențele perfecte; *Bertini* 12 mici preludii. *Bertini*: op 100, 29.—*Czerny* op. 299 caetul I-iu; *Bach. S.* șese preludii pentru începători. *Limoine-Köhlor* studii pentru începători. *Dusek, Kuhlau* și *Clementi* nouă sonatine. Se vor pune candidaților întrebări din Teoria elementară a muzicei.

Candidații pentru a fi admiși în anul preparator la Violină, vor fi examinați de următoarea materie: *B. Klenk* metoda caetul I iu. *Beriot* metoda partea I-a ediția *Peters. Blumenștengel* caetul I-iu game. *Pleyel* op. 8 (David). Se vor pune întrebări candidaților de Teoria elementară a muzicei. Pentru declamație și artă dramatică etatea de la 16—20 ani pentru fete și 18 până la 22 pentru băeți. Cunoașterea deplină a limbei romîne, absolvirea unui liceu sau a unei școli secundare de fete, fizic și organ plăcut. Numai în caz de talente excepționale se vor putea admite elevi cari să fi absolvit cel puțin trei clase secundare pentru fete și patru secundare pentru băeți. Candidații și candidatele pentru declamație vor fi examinați la cetire din autorii romîni. Dispensa de studii umanitare și de etate să acordă de direcția Conservatorului în caz de aptitudini excepționale.

Examenele de admitere provizor vor fi în zilele de la 8—15 Septemb., a. c.

Pentru examenele de admitere elevii și elevele nu vor avea dreptul la certificate, ci numai atunci cînd vor urma la conservator, vor trece examenul de sfîrșitul anului școlar și vor obținea nota de promovare conform regulamentului, dacă nu vor voi a continua studiul.

Pentru elevii și elevele vechi cari a depus examen în lunie a. c., a acelor care repetă anul (în care intră și cei șterși pentru neptata taxei), se va cere reînscrierea tot prin părinți sau tutori cari sunt din comuna Iași, iar pentru cei din alte comune și județe, prin corespondenți domiciliați în Iași, fiind datori părinții sau tutorii a încunoștiința înscris direcția conservatorului, arătînd numele și pronumele corespondentului, profesiunea, dispărțirea, str. și No. casei.

Cererile de neînscriere se vor face pentru fie-care clasă aparate după formularul afișat la școală, și se vor primi la direcția conservatorului de la 1 pînă la 10 Septembrie a. c., între oarele 9—11 dimineață și 3—5 după amiază (afară de Duminici și sărbători). Odată cu cererea de reînscriere va prezenta direcției conservatorului și recipisa pentru plata a jumătate din taxa anuală de frecventare adică rata I-a la una din casele publice, în contul și la dispoziția casei școalelor. Elevii și elevele care urmează *piano*, vor prezenta și recipisa pentru plata taxei de întreținerea pianelor conservatorului pentru casa de Depuneri și Consemnațiuni, în contul și la dispoziția direcției Conservatorului din Iași. Tabloul cu sumele anuale pentru clasele care trebue a plăti taxa este afișată la școală.

Pentru dispensa de taxa de frecventare, cînd elevul este lipsit de mijloace, se va adresa direcției conservatorului, o osebită cerere de către părinți, tutori sau conrespondenți, alăturînd certificatele prin care să dovidească sărăcia, eliberate de autoritățile legale. In caz de ne aprobarea scutirei elevului, trebue să plătească îndată după afișare.

Cererile din partea părinților, a tuturorilor sau a corespondenților și a elevilor majori, pentru plata taxelor la una din casele publice, trebue făcute pentru fie-care clasă aparte și întocmai după formularul afișat la școală.

Sunt scutiți de plata taxei conform regulamentului elevii romîni cari se vor admite la clasele de contrabas, oboi, clarnet, corn, trompetă și trombon.

DIRECȚIA

Litere-Științe-Arte

Viața socială, pe lunile Iunie—Iulie, a apărut cu un bogat sumar, cuprinzînd articole, versuri, studii și polemici semnate de Hubert Lagardelle, D. Anghel, Tudor Arghezi, G. Galaction, N. Davidescu, Th. Cornel, Dr. Ion Fulga, S. Labin, A. Spiru-Bacău, T. Dragu, N. D. Cocea; traduceri din Bjoernson, Jules Renard, Albert Sameni; cronici din viața socială, politică, literară, etc. Conține numeroase ilustrații de *Iser*.

*

Mănîstirile par definitiv condemnate în Spania,—tocmai în țara unde au jucat un rol atît de mare și de misterios. După propunerea consiliului de miniștri vor fi închise, începînd din Septembrie viitor, 240 mănîstiri.

*

Sub titlul „Les Demi morts" a apărut în editura Lemerre din Paris un roman din viața ftizicilor — cei pe jumătate morți. Autorul, Tony d'Ulmès, dă un studiu pătrunzător asupra psihologiei acestor bolnavi și asupra boalei însă-și.

Iată o carte de... sezon.

*

Exploatarea solului și sub solului, cultivarea intensivă a pămîntului, desvoltarea și eftenirea comunicațiilor, au redus prețul obiectelor necesare vieței. Acum cîteva sute de ani viața era în multe privinți mult mai scumpă ca azi Astfel piperul care costă acum 4—5 lei kgr. în veacul al XIII-lea și XIV-lea, costa de la 30 pînă la 50 lei kgr.! scorțișoara costa între 40 și 80 lei kgr.; cuișoarele între între 60 și 160 lei kgr.; și kilogr. de șofran de 250 pînă la 500 lei. Insăși sarea, așa de ușor de găsit în scoarța pămîntului, costa 3 lei kgr.; iar zahărul, pănă la sfîrșitul veacului al XV-lea se vindea cu 30 lei kgr.

*

Sub auspiciile societății academice din Nantes, un comitet s'a format pentru a consacra un medalion amintirei unei Nanteze, Sophie-Françoise Trebuchet, care a fost mama lui Victor Hugo Ea a cultivat literele și poezia; dar opera ei cea mai de seamă a fost educația copiilor ei, cărora s'a consacrat cu desăvîrșire. De un spirit liberal, Voltairiană chiar, ea gîndea că, cărțile n'au făcut nici odată rău.

Sophie Trebuchet a murit la Paris în 1821 cînd Victor Hugo avea abia 18 ani. Poetul n'a uitat nici o dată pe mama sa, care a supraveghiat debutu rile sale poetice și *Feuilles d'Automne*, ca și *Contemplations* poartă urma amintirei scumpe pe care i-a păstrat-o.

*

Ca și d. Rostand marele poet Paul Verlaiae s'a simțit inspirat de melancolica figură a lui „Aiglon". El a început într'o zi, la café Procope, cabineiul său de lucru obișnuit, o poemă asupra lui Ludvic al XVII lea. Rupse însă încercarea cu alte hârtii. Se pare că a regretat aceasta și s'a gîndit a relua proectul său. O scrisoare inedită a lui Verlaine pe care a publicat-o de curînd amicul său Theo de Bellefond, ex-directorul cafenelei Procope pare a adeveri aceasta:

9 Decembrie 1894

Dragă Theo, ești așa de bun să'mi trimeți sub plic bucățile rupte din manuscris? (Acestea conțineau pe Ludovic al XVII, dar pe cari amicul lui Verlaine nu le culesese.

*

Un editor din Copenhaga, Goldendal, a intentat proces de daune Sarahei Bernhardt pentru că n'a dat la timp manuscrisul Memoriilor sale — pentru imprimarea lor în limba daneză și suedeză.

*

Theodore Roosewelt, fostul președinte al Statelor-Unite a fost angajat de revista americană Outlock cu 40,000 dolari pe an pentru o colaborare periodică.

*

Colonia americană din Heidelberg a hotărît să ridice un monument lui Mark Twain, în acel oraș.

*

Georges Clémenceau n'a avut numai un mare succes oratoric în Argentina, dar și-a atras și mulțumirea telegrafică din partea societății autorilor dramatici francezi, pentru că a reușit să garanteze drepturile lor în republica americană.

MINISTERUL DOMENIILOR

DIRECȚIA PESCĂRIILOR

Prețul Peștelui pe timpul dela 1 Iulie 1910

SPECIA	PROASPĂT Prețul en gros L. B.
Crap de la 7 kgr. în sus	1—15
Crap de la 4 kgr. în sus	1—05
Ciorto crap	0—90
Ciortan	0—75
Ciortănică	0—65
Cărăcudă	0—55
Lin	0—65
Plătică	0—65
Carpancă	0 60
Mreană	0—50
Băbușca	0—75
Cosac	0—60
Șalău mare	1—55
Șalău de mijloc	1—25
Șalău mic	1—15
Știucă mare	0—80
Știucă mică	0—65
Avat	0—60
Sabită	0—60
Biban	0—50
Mihalți	0—50
Oblet	0—50
Albitură	0—50
Somn pană	1—05
„ iarma	1—22
„ iaprac	0—85
Samotei	0—70
Morun mare	1—25
„ mic	1—05
Nisetru mare	1—35
„ mic	1—25
Păstrugă de Dunăre	1—15
„ „ Mare	1—05
„ mică	0—95
Cegă de la 2 kgr. în sus	3—15
„ „ „ 1 „ „ „	2—75
„ mică	2—15
Icre Morun	26—00
„ Nisetru	24—00
„ Păstrugă	22—00
„ scurse și tescuite	22—00

INFORMATII

❑ Elevii Oprescu Ermiliu și Cîrje Constantin, din clasa V-a a liceului militar din Iași, au fost șterși din controalele școalei pe ziua de 1 Iulie, fiind retrași după cererea familiilor lor.

❑ In ziua de 29 cor, sunt chemați la ministerul instrucției publice toți candidații reușiți la examenul de capacitate pentru ajutori de învățători, spre a'și alege locuri în învățămînt.

❑ In Tg. Burdujeni s'a declarat epidemia de febră tifoidă.

❑ Astă-zi s'a făcut la Botoșani, în mormîntarea lui Bogdan C. Goilav, mare proprietar, fost deputat, care a încetat din viață la Sinaia.

❑ La școala normală „Vasile Lupu" sunt vacante 55 de burce și 15 Solvenți iar la școala normală „M. Sturdza" 69 burse și 32 de solvente.

❑ Eri după amiază s'a găsit aruncat în apa Bahluiului în dreptul podului de piatră, un copilaș mort, de sex femenin, de curînd născut.

Poliția făcînd cercetări, a descoperit pe mama criminală. Ea se numește Ghizela Lupu Herșcu, din mahalaua Lăutari 86.

Parchetul fiind sezizat, a ordonat facerea autopsiei cadavrului, care s'a făcut eri de d. dr. Grossi, ajutorul medicului legist, în prezența d-lui procuror Aslan. S'a constatat că copilașul a fost născut mort.

Totuși fiind-că numita n'a avizat autoritățile și l'a aruncat, ea a fost arestată.

Tot eri s'a mai făcut și autopsia cadavrului bulgarului Hristea Liță care fiind apucat în stradă de crampe la Stomac și venindu-i amețeală, a căzut jos și spărgîndu-și capul, s'a produs o mare hemoragie din care cauză a murit.

❑ La școala inferioară de meserii a Ministerului de Instrucțiune publică, unde se predă *croitoria bărbătească*, se primesc înscrierile cu începere de la 1 August—30 Septembrie. Cursurile se încep la 1 Octombrie.

Tinerii cari ar dori să urmeze această școală unde pot să și însușească în chip complect arta croitoriei, adică lucratul și tăiatul ori cărei forme de haină, trebuie să prezinte odată cu cererea următoarele acte:

1). Actul de naștere, prin care să se dovedească că are vrîsta de 12—16 ani împliniți în ziua de 1 Octombrie 1910.

2). Certificatul de absolvirea cursului primar și

3). Actul de vaccină.

Durata cursurilor este de 5 ani. In primii 4 ani, pe lîngă cunoștințele practice se predau și cunoștinți teoretice absolut indispensabile unui bun conducător de atelier ca: economia industrială, contabilitatea, etc. Anul al 5-lea este rezervat numai practicei.

La împlinirea celor 5 ani de cursuri, elevii cari dovedesc că și au însușit pe deplin cunoștințile practice și teoretice și teoria croitului, capătă diplome de absolvir, care le dă dreptul să exerciteze meseria pe sama lor.

Intreținerea privește direct pe părinți, în schimb școala consemnează pe numele fiecărui elev, proporțional cu lucru ce produce, 5% din venitul comenzilor particulare ce execută. Acești bani se împart la absolvire, parte în unelte de lucru iar parte în numerar, ca absolvenții să aibă un capital inițial cu care să-și poată exercita meseria chiar de la început. Intre multiplele avantagii ce legen acordă absolvenților, este și reducerea termenului de armată la 1 an.

In locurile disponibile după 1 Octombrie, pot fi primiți și streinii. Ei vor plăti o taxă anuală de 60 lei.

Populațiunea locală ar trebui să îmbrățișeze cu multă căldură această școală, unică în felul ei la noi în țară, căci ar asigura copiilor aplicați, un viitor destul de frumos printr'o meserie aleasă și căutată.

❑ La expoziția de struguri și fructe ce se organizează de societatea viticolă din Iași pentru la toamnă, vor lua parte toate societățile viticole din țară.

❑ Ministerul domenilor a hotărît ca din zece în zece zile, să trimeată administrației comunale, lista oficială de prețurile cu care va trebui să se vîndă peștele în piețele orașului.

❑ Luni vor lua drumul spre America, alte 15 familii evreești din localitate.

❑ Ministerul instrucției nu va acorda anul acesta dispensă de vrîstă, candidaților și candidatelor la școalele normale.

❑ Ministerul instrucțiunei a trimis revizorilor școlari o circulară prin care le cere părerea relativ la orariile de vară aplicate în 1908—1909 la școlile rurale.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

❑ Prima serie de ofițeri și soldați din trupele locale, cari au plecat în concediu pentru o lună de zile, se reîntorc la 4 August, cînd va pleca a doua serie.

❑ Membrii consiliului comunal se întrunesc în ședință extra ordinară, astă-zi Vineri, la orele 4 și jum.

❑ Conferințele pastorale ale preoților din orașul și județul nostru, se vor ținea în zilele de 16 și 17 Noembrie.

Conferințele se vor ținea în două serii.

SPECTACOLE

— In astă seară la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, se începe un nou și splendid program.

„Rooswelt la Viena", este un film de actualitate, luat după natură, în timpul vizitei fostului președinte al Statelor Unite, în capitala Austriei, film care se cuprinde în noul și bogatul program din astă-seară.

Noul program mai cuprinde: „Răsboiul aerian în viitor", mare dramă; aventura amoroasă a d nei Fettig, o hazlie comedie; finlîna Gersau și marea Uris, comedie.

De asemeni, tot în acest program se mai cuprinde: Ano Domini 1000,—o emoționantă dramă, înscenată de artiștii cei mai renumiți din Roma.

Nu mai puțin interesantă e „Furtună pe golful Gascone", după natură.

Reprezentațiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina Cuza Vodă.

DIVERSE

— D. C. Gh. Oarză, din comuna Holboca, a fost autorizat să vîndă produsele monopolizate de stat.

— Un început de incendiu s'a declarat astă noapte la Avram Helman, din strada Nicolina 53.

Pînă la sosirea pompierilor, focul a fost localizat de vecini.

S'a găsit în podul casei, cîrpe unse cu gaz. Bănuindu-se ca autor pe individul Orenștein, acesta a fost arestat.

— La 26 Iulie se va ținea la Primărie, licitație publică pentru vinderea locului viran din strada Albă colț cu str. Apeduc, în întindere de 600 m. p.

Cereți pretutindeni și intrebuințați ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— Aprobate de Direcția generală a Serviciului Sanitar —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iași

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod științific cu apă sterilizată și cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., și constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecțioase epidemice fiind în acelaș timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beșică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Prețul se înțelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata și se primesc inapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piața Unirei

Se expediază contra ramburs în toată țara

Ultime INFORMAȚII

❑ Se afirmă că la manevrele regale se vor face mai multe experienţe de aviaţiune.

Vor fi experimentate două aeroplane de tipuri diferite, un biplan „Farman" şi un monoplan „Blériot" sau un biplan „Wright".

Dacă experienţele reuşescarmata noastră va fi înzestrată cu două aeroplane.

❑ In urma intervenţiei serviciului sanitar al oraşului, faţă de întinderea holerei în Rusia, administraţia comunală a dat o ordonanţă, prin care pune în vedere hotelierilor restaurantelor, birturilor, cofetăriilor, cîrciumelor etc., să ţină cea mai desevîrşită curăţenie; să se desinfecteze latrinele cît mai des cu lapte de var; să se puie în toate camerile prinzători, hîrtie lipicioasă etc., pentru a se distruge muştele.

In toate localurile unde se debitează apa, nu se va servi de cît apă fiartă; fabricele de apă gazoasă vor filtra apa cît mai bine şi vor ţinea curat filtrul. Vînzarea alimentelor şi verdeţurilor, pe jos este oprită; ele trebuie aşezate pe o masă înaltă de un metru. Este interzisă vînzarea fructelor necoapte.

❑ Ministerul de război a decis următoarele:

Toate şcoalele militare fiind sub direcţiunea stat-majorului general al armatei, ori-ce hotărîre privitoare la aceste şcoale, va fi luată de şeful stat majorului general, în calitate de inspector general al învăţămîntului militar.

Pentru chestiunile tehnice de armă şi de personal, şcoalele se vor adresa inspectorilor generali de armă respectivi cari, dînd avizul cuvenit, vor cere hotărîrile necesare de la inspectoratul general al învăţămîntului militar.

Pentru chestiuni administrative referitoare la fonduri bugetare, altele de cît acele ce se administrează de stat-majorul general, precum şi pentru chestiuni de serviciu ce nu sunt cuprinse în art. 4 din înaltul decret No. 1975, şcoalele se pot adresa deadreptul direcţiunilor respective din minister.

Corpurile de trupă şi serviciile armatei vor ţine seamă de prescripţiunile acestei decizii, urmînd aceeaşi cale pentru toate chestiunile referitoare la şcoalele militare şi învăţămîntul militar.

❑ D. Mimi, procuror general, a inspectat astăzi judecătoria Ocol. II urbană.

❑ D. C. Cimbru, inspector de poliţie a obţinut un concediu de 45 de zile, pentru căutarea sănătăţei şi va pleca mîine seară la Constanţa.

❑ **DIN FĂLCIU. — O mare nenorocire în satul Vutcani.**—In satul Vutcani, între alţi cîrciumari era şi Gheorghe Chiriac. In seara zilei de 19—20 Iulie, a căutat împreună cu soţia sa Gafiţa să prefacă nişte rachiu-spirt, scoţînd din balerca cu spirt de 95 la sută şi prefăcîndu-l în altă balercă. Din nebăgare de samă Gafiţa voind să vadă dacă caneaua e bine închisă şi fiind lumînarea aproape de canea au scapat'o în caldarea cu spirt ce o scosese, spirtul luînd foc a făcut explozie aruncînd şi balerca. Ambii soţi văzînd pericolul au căutat să arunce balerca afară din odaia în care era, în acel moment spirtul din balercă exploadă peste ei şi para focului îi cuprinse. Era ceva de nedescris cum ambii soţi răcneau ca animalele şi fugeau prin sat arzînd hainele pe ei. Locuitorii obosiţi de munca cîmpului se culcaseră, dar la detunătura exploadării spirtului, cîrciumarul de alături Ilie Turcu a eşit afară din prăvălie şi văzînd pericolele a început a da semnalul de alarmă, flacăra însă cuprinse tot stabilimentul lui Chiriac şi ameninţa să se întindă. Primarul State Constantinescu, om inteligent şi vrednic, a sărit în ajutorul soţilor Chiriac, rupînd hainele de pe ei şi în urmă a distrus gardurile care legau stabilimentul cu celelalte locuinţi şi luînd măsuri de a se procura apă pentru localizarea incendiului. Pericolul ameninţa oficiul postal unde în depozitul regiei erau materii fulminante — praf, etc. şi numai graţie d-lui diriginte Aurel Lelescu, s'a putut evita o nenorocire.

Focul localizîndu-se a distrus numai stabilimentul de băuturi a lui Gh. Chiriac,—flacările consumînd tot ce era înăuntru. Din această neprevedere ambii soţi, în urma arsurilor capatate a doua zi au încetat din viaţă, iar avutul lor fu nimicit de flacări, aşa că copii au remas nenorociţi şi saraci; au scapat teferi însă din cauză că erau la rude.

Focul să putea întinde, dacă era puţin vînt şi nu se putea împiedeca lăţirea şi nici localiza căci satul de şi e mare 3000 locuitori şi are venit, nu are nici o pompă nici sacale. Primarul prevăzător au prevăzut în budgetul comunei suma necesară cumpărărei unei sacale, dar Pefectul liberal n'a aprobat; avînd nevoe de acel fond pentru acoperirea altor cheltueli nefolositoare, însă pentru atmosfera politică. Primarul s'a ales cu mîna dreaptă arsă.

❑ Pentru noul an şcolar, sunt vacante la liceul internat din Iaşi 26 locuri de bursieri.

In acest internat se primesc şi solvenţi precum şi semi interni.

❑ **Şcoiare.**—După cum am anunţat, la Liceul internat sunt vacante 26 locuri de bursieri. Concursul se va începe la 1 Septembrie.

Cererile de înscriere la concurs pentru locurile vacante se adresează, de către părinţi sau tutore, directorului liceului unde doreşte să fie înscris copilul, arătînd şi localitatea unde voeşte să treacă concursul, pînă în ziua de 20 August, însoţite de următoarele acte: a) Actul de naştere; b) Actul de naţionaliiate romînă; c) Actul de vaccină; d) Certificatul de bună purtare; e) Certificatul de studiile făcute; f) Certificatul de paupertate liberat de primăria comunei unde părintele îşi are reşedinţa, sau un act constatator de cîţi copii are însoţit de un act constatator de ceia ce posedă ca avere sau ca venit lunar ori anual, şi din care comisia să poată aprecia dacă părintele îşi poate singur întreţine copilul.

Dacă actul de paupertate, care a servit pentru înscrierea unui copil ca bursier se va dovedi în urmă că nu coprindea date adevărate, elevul va fi eliminat, iar părintele sau tutorele vor fi urmăriţi să plătească Statului toate cheltuelile ce se vor fi făcut cu copilul.

Condiţiunile de etate pentru a putea fi admis la concurs sunt următoarele:

Cei cari se prezintă la concurs cu certificatele liberate de şcoalele urbane să aibă 11—12 ani de la 1 Septembrie 1910 pentru clasa I, 12—13 ani pentru clasa II şi aşa mai departe, iar cei cu certificate de la şcoalele rurale trebue să aibă 11—13 pentru clasa I.

Dispensa de vrîstă în minus se acordă de comisia examinătoare, înaintea căreia se va prezenta copilul, iar dispensa de vrîstă în plus se poate acorda numai după raportul motivat al directorului şi cu învoirea ministerului

Dispensa în minus precum şi cea în plus nu poate trece peste un an.

Se primesc şi semi-interni şi solvenţi.

Elevii solvenţi din liceul Internat din Iaşi plătesc o taxă de 900 lei pe an, iar cei de la liceul Sf. Sava din Bucureşti o taxă de 700 lei pe an. Pentru semi interni taxa este de 500 lei pe an. In aceste taxe nu sunt cuprinse nici îmbrăcămintea nici cărţile.

❑ **Accidentul d-lui lt.-colonel Vrabie.** D. loc.-colonel Vrabie, comandantul pieţei, a fost aseară victima unui accident destul de serios, care din fericire n'a avut urmări aşa de grave, după cum se credea.

D. lt.-colonel Vrabie plecase aseară cu o bihuncă, împreună cu tînărul Stroici, la moşia Popricani. Pe soşea, calul s'a speriat şi ambalîndu-se, bihunca s'a răsturnat, asvîrlind jos pe cei doui. D. lt.-col, Vrabie a fost isbit de un stîlp de telegraf, iar tînărul Stroici alături.

Nişte trecători au dat ajutoare. D. lt.-col., Vrabie s'a rînit la mîna stîngă.

Imediat d-sa a fost adus în Iaşi şi transportat la spitalul militar, unde i s'a dat îngrijirile necesare.

S'a constatat că d. lt.-colonel Vrabie, a capatat o luxaţie la umărul stîng. Tînărul Stroici a scapat neatins.

Azi după amiazi, d. lt.-colonel Vrabie a fost dus la locuinţa sa.

Starea d-sale nu e gravă.

❑ „Scrisorile din Iaşi" din „Ordinea" de astă-zi 23 Iulie se ocupă de ieri şi astă-zi.—In cartea lui Vlăhuţă.—Farmecul uitării.—Un drum pitoresc.—Contraste mari.—Acum cinci zeci de ani.—Cum se călătorea.—O schiţă suggestivă.—Un german în Moldova.—Poştalionul şi carul cu boi.—De la Tîrgul Ocna înainte.—Voiagiul în apă.—Peripeţii romantice.—La jumătatea drumului.

❑ Curtea de Apel urma să judece astăzi procesul de reziliere de contract dintre d-na Scorţescu şi Jean Verona, şi „Banca Generală".

Procesul s'a amînat pentru comunicare de acte, pentru ziua de 4 August.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Dealungul şi în largul Mediteranei, este o interesantă călătorie, înregistrată de cinematograf şi care ne este fidel redată în noul program de astăseară Vineri 23 Iulie al teatrului Pathé Frères din Grădina Bragadiru. Se perindează înaintea spectatorilor, minuţios înregistrate, coastele mării şi porturile principale, înfăţoşîndu-ni-se Strîmtoarea Messinei, — Portul Alexandriei (Egipet), — Beirut (Siria), — Smirna din Turcia Aziatică; vaporul trece apoi în marea Egee şi ne transportă la Constantinopole unde ne apare fantasticul Corn de aur, apoi Podul de la Stambul şi această interesantă călătorie se sfîrşeşte cu o superbă vedere; Bosforul scaldat în feericile lumini ale Crepusculului.

Interesantul şi noul program de astăseară din grădina Bragadiru cuprinde apoi o frumoasă înscenare: Pisica metamorfozată în femee, după o fabulă a lui Esop şi interpretată de artişti distinşi pariziani cu d-ra Dieterle în rolul principal.

Olivier Twist după celebrul roman al lui Charles Dickens, înscenare specială interpretată de artişti distinşi, — Leontina se mută, comedie, — Un bîlciu în Normandia (Franţa), — Nu uita să dai bacşiş, comedie cu simpaticul Prince — şi alte scene comice, sportive etc. sunt cuprinse în noul program de astă seară.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli, cu preţurile populare obişnuite.

❑ **Ministerul domeniilor a făcut cunoscut societăţii viticole, că a dispus ca fermele şi pepinierele Vişan şi Paraclis-Cotnari, din judeţul nostru, să participe la expoziţia viticolă a societăţei, cerînd să se rezerve un atare loc.**

❑ **Membrii societăţei viticole au fost convocaţi pentru Duminică 25 Iulie, în adunare generală, în localul Camerei de Comerţ, spre a chibzui asupra măsurilor ce sunt de luat contra flagelului ce oidul face printre viile din regiunea noastră.**

De asemeni se va discuta şi alte chestiuni privitoare la expoziţia viticolă, care va avea loc la toamnă.

Ultima Oră

SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI"

Bucureşti 23 Iulie

Incălerarea sîngeroasă de la Cotroceni

Bucureşti. — Aseară, pe platoul de la Cotroceni, a avut loc o încăerare sîngeroasă, între un număr de 500 de ţigani şi soldaţii regimentului 6 Mihai Viteazu.

Ţiganii care se aflau pe platou, s'au luat la încăierare, mai întăi între dînşii. Pe la orele 9 şi jumatate, santinela regimentului auzind un sgomot, dădu alarma corpului de gardă, care înştiinţă pe d. sub-locotenent Ionescu.

Acesta a trimes cîţi-va soldaţi de unde provenea sgomotul cel mare şi ţipetele.

Văzînd soldaţii, ţiganii s'au apropiat de postul No. 1, sărind la soldaţi. Aceştia din urmă s'au aparat cît au putut cît au putut,—dar ţiganii fiind mai numeroşi îi măcelăreau cu pietre şi ciomege. Auzindu se focuri de revolver, sub-locotenentul Ionescu a trimes 2 soldaţi din corpul de gardă, ca să vadă ce s'a întîmplat.

Aducîndu-se vestea, sub-locotenentul luă măsuri, dînd alarma, pentru a se evita o năvălire a ţiganilor.

O parte din soldaţi rămaseră în tabără, iar o parte porniră la faţa locului. S'a încins atunci o mare încăerare. Ţiganii atacau soldaţii cu pietre şi ciomege şi unii şi cu revolverele, iar soldaţii se serveau de baionete şi de armele lor.

Un ţigan a tras un glonte de revolver asupra sub.-locotenantului Ionescu, fără însă a 'l nimeri. Ţiganul însă a fost lovit de un soldat cu baioneta.

Incăierarea a ţinut pînă la orele 10 şi jumatate, cînd ţiganii au fost respinşi. Şase din ei au fost arestaii şi duşi în tabără.

Sunt foarte mulţi răniţi, din ambele părţi. Dintre soldaţi, mai grav sunt: un sergent-major şi un caporal, iar dintre ţigani e Gh. Marin, care a fost străpuns în abdomen. El a fost transportat la spital, în stare foarte gravă.

Miscare în corpul medical

Bucureşti.—Pe ziua de 1 August s'a făcut următoarea mişcare în corpul medical:

D şoara dr. Victoria Nicolaescu a fost numită la circ. Todireni (Botoşani), în locul d-şoarei dr. Natalia Aronovici, care e transferată la Spitalul de pelagroşi de la M rea Horez.

D. dr. R. Popeanu medic al spitalului rural din Lespezi a fost mutat, provizoriu, la spitalul rural din Urlaţi, (Rahova), în locul d lui dr. M. Stelănescu, demisionat.

D. dr. Aurel Stefănescu, actual bacteorolog al posturilor maritime Constanţa şi Mangalia, şi d. dr. Gr. Nădejde, medic ajutor şef al laboratorului bacteorologic al serviciului sanitar al porturilor gurei Dunărei,—au fost transferaţi unul în local altuia, în interes de serviciu.

Telegramă de felicitare

Bucureşti.—Primarul Capitalei a expediat eri A. S. R. Principesei Maria, o telegramă de felicitare, cu ocacazia aniversărei onomasticei.

Congresul păcei

Stokolm.—Congrsul internaţional pentru pace a adaptat o rezoluţiune, zicînd că congresul salută cu bucurie încheeria convenţinei ruso-japoneză din 3 Iulie 1910, tinzînd la consolidarea relaţiunilor pacifice şi amicale între cele două imperii şi la înlăturarea unor neînţelegeri viitoare cu Finlanda.

Imprumutul turciei

Constantinopol.—Cercurile bine informate, confirmă că străduinţele ministrului de finanţe Djavid Bey, pentru a încheia un împrumut, au avut de întimpinat cîteva dificultăţi mai ales din cauză că cercurile financiare din Paris, cer garanţii speciale pe cîtă vreme ministrul a oferit doar garanţiile ce le reprezintă veniturile generale ale statului.

Bandele din Macedonia

Sofia.—Ştiri demne de crezare din Macedonia, confirmă, că populaţiunea de la graniţa bulgară, se opune încercărilor şefilor de bande din Bulgaria, la formarea de bande.

Diferiţi şefi, printre cari Buzemoff, au fost siliţi să se întoarcă în Bulgaria fără să fi isbutit să formeze vre-o bandă.

In chestia boicotărei

Constantinopol. — Ministrul Greciei a făcut o serioasă reprezentaţiune pe lîngă ministrul de externe din cauza dăinuirei boicotării. Ministrul a răspuns că Poarta făcea ce putea, dar că ar trebui ca şi guvernul grecesc să o ajute prin atitudinea lui.

Camera magnaţilor

Buda-Pesta.—Camera magnaţilor a adoptat toate proectele de legi votate de cameră, printre care tratatul de comerţ cu Romînia, legea fixului, contingentul recruţilor, împrumutul de 560 milioane, şi a autorizat pe preşedintele ei să felicite Francisc Iosef cu ocazia aniversării sale,

PRIMARIA COMUNEI IASI

Pentru racordările instalaţiunilor particulare cu conducte publice, D-nii proprietari, o dată cu cererea de racord, vor arata:

1. Dacă canalul şi conducta de apă se află într'un şanţ sau în două şanţuri diferite.
2. Să arăte printr'un ţăruş vizibil sau printr'o măsură exactă de la un punct caracteristic, punctul exact de la marginea proprietăţei unde trebuie să se racordeze.
3. Adîncimea exactă a săpăturei de pe acel punt măsurat de la suprafaţa terenului sau a pavajului până la radierul canalului particular; tot aşa şi adîncimea ţevei de apă.
4. Diametrul exact al canalului cît şi a ţevei de apă.
5. Felul materialului ţevei particulare, fontă, fier sau plumb.

No. 15481 23 | 5 Iulie 1910

*

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 27 August a. c., se va ţinea, în Camera acestei Primării, licitaţie orală, cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din Legea asupra comptabilităţai publice, pentru vinderea locului din strada Albă No. 17 colţ cu strada Pădure.

Acest loc are o suprafaţă de 661 ½ m. p. şi sub el o pivniţă mare boltită cu piatră.

Garanţia 500 lei (cinci sute lei) în numerar sau efecte garantate de Stat.

Condiţiunile de licitaţie, planul locului şi a pivniţei se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

15448 22—5 Iulie 1910

*

PRIMĂRIA COMUNEI IAŞI

In ziua de 7 August a. c., ora 11 a. m., se va ţinea în Camera acestei Primării licitaţie publică orală cu respectarea art. 72—83 din Legea asupra comptabilităţei publice, pentru vinderea parcelelor rămase nevîndute şi amume:

1. Parcelele dintre Soseaua Ţuţora şi Mahalaua Arapu.
2. „ de la Cîrlig-Copou
3. „ din Mahalaua Frumoasa
4. „ „ „ Ţicău.

Garanţia pentru fie-care parcelă 40 lei.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

15453 23—5 Iulie 1910

I. ŞEPTELICI
AVOCAT
Iaşi.—Str. Lozonschi No. 3

O frumoasa fotografie
puteţi căpăta numai la
Fotografia artistică WEISS
IAŞI—PIAŢA UNIREI
GRATIS *un tablou mare la fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spaţioase, 2 bucătării, camară, pivniţă lumină electrică şi apă.

Pentru orice informaţiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Doctor GRIGORE BRAUER
medic romîn la KARLSBAD
Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse
Telephon 701

Sirop de smeură, calitatte superioară, în sticle a 3,50 lei şi 4 50 lei, se găseşte de vînzare la farmacia Ferderber din Podul-Iloaia.

Petru Ianculescu
Inginer silvic şi Hotarnic
— Iaşi str. sft. Sava No. 18 —

Aduce la cunoştinţa d-lor Proprietari de moşii şi păduri, că se oferă a face Amenajamente, regulamente şi Hotărnicii pentru punerea în exploatare a Pădurilor, fiind autorizat pentru aceste lucrări de Onor. Ministru a Agriculturei Domenii, conform Codului silvic în vigore.

De inchiriat de la 26 Octombrie 1910, brutăria din strada Cucu No. 51, fostă a lui I. Nută Forşt, construcţie nouă, în totul reglementară; inzestrată cu conducte de apă, canal şi toate maşinile de lucrat pîne, cu electro-motor; sistemul cel mai nou „Herbst et. Comp". de la soc. anonimă Romînă de comerţ; osebit locuinţă.

A se adresa C. N. Paraschivescu, proprietar str. sf. Andrei No. 48.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele preţuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caş	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub preţul zilnic al pieţei.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum şi Ţuică în următoarele preţuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roş „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roş „	1.00	„

OCAZIUNE

DE VINZARE.—O presă pentru copiat scrisori, nouă, şi un biblioraft mecanic.

A se adresa la ziar **L.**

Cezar Simionescu
AVOCAT
Strada Lascar Catargi No. 37

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat şi Şcolile Normale de băeţi şi fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la şcoala de aplicaţie de pe lîngă şcoala Normală „Vasile Lupu" Iaşi, stradela Sărăriei No. 5.

Profesor special
de
Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.
V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

La farmacia D. Herzenberg
este loc liber pentru un practicant.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I. DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **st, Gută, Rinichi şi Pietruie**

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului I. DAVIDESCU Tecucin**

Reprezentant pentru Oltenia şi Muntenia **ISAKKOFFLER BUCUREŞTI**

a 1/1 L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70. — a 1/2 litru 0.50 bani

(Preţurile se înţeleg ori unde.)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f.**

PONDOIR DÉPOSE

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2bis, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

RUCHE à Cadres mobiles

Prix : **20f**

Gariel

2bis, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à **0f 20**

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Consecionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1934 din 19 Decembrie 1859.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiri pentru asiguraţii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de

36, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fendarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Cas de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

a Bărboi No. 15—

— a. m. 4—

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1070 Duminică 25 Iulie 1910

Neruşinarea unui Ministru

De sigur, că despre sectarul Toma Stelian avem să vorbim. Fiul destul de cunoscut al Craiovei, nu poate fi apărat de cît de gazeta franceză a firmei „la cei trei frați“, adică de „L'Indépendance roumaine“, organ al lumei selecte, prin excelență. In adevăr, numitul ziar, răspunzînd constatărei juste și triste în acelaş timp făcută de fruntaşul nostru Al. A. Badareu în marele seu discurs de la Huşi, cum că justiția sub d. Toma Stelian a ajuns o simplă anexă a administrațiunei, organul „francez liberal se năpusteşte din chiar senin asupra numirilor făcute în magistratură de fostul ministru de justiție. Şi toate aceste, pentru ca organul liberal, ajuns să laude pînă şi pe Toma Stelian, să ajungă la concluzia că: „dacă există vr'un ministru de justiție, care să fi manifestat cea mai mare grijă pentru independența magistraturei acela este ministrul actual d. Toma Stelian“!!

Cîtă îndrăsneală şi cîtă lipsă de pudoare în cuvintele ziarului francez liberal.

D. Stelian, cel mai politi ian şi mai sectar ministru de justiție pe care l'a avut țara, să îndrăsnească a şi crea legenda solicitudinei ce ar fi avut pentru magistratură şi a grijei de a-i păstra independența?!

Uită se vede, d. Toma Stelian modul ruşinos şi nedemn, cum a rezolvat incidentul dintre procurorul şi judecătorul de instrucție din Teleorman, pe care i-a sacrificat pentru a face gustul şi a da satisfacție celebrului prefect Iarca. Atît de revoltătoare a fost această îngenunchiare a magistraturei în fața unei administrații abuzive şi culpabile, în cît însuşi primul preşedinte al Curței de Apel din Bucureşti, nu s'a sfiit să blameze în public pe ministrul Toma Stelian şi pe procurorul seu general, înfierînd prin cuvinte aspre conduita aceluia care după „Independența“ a avut cea mai mare grijă pentru independența magistraturei!

Dar recentul caz de la tribunalul Tutova, în care, spre a face pe placul prefectului Vasiliu, a făcut cele mai josnice şi mai revoltătoare mizerii fostului preşedinte, d. V. Bălăşescu, pînă cînd a reuşit, cu ajutorul complezent al unui consiliu superior supus capriciilor ministrului, să obțină mutarea preşedin elui, pentru a dovedi încă o dată, cît de mare este grija d-lui Stelian, pentru independența magistraturei!

Dar, să mai vorbim de numirile, de numeroasele şi nenumăratele numiri făcute de d. Toma Stelian în magistratură, numiri care aproape toate poartă la baza lor cel mai meschin şi mai îndrăsneț calcul politic?

Cine altul, de cît d. Toma Stelian şi-a numit în Curtea de Apel din Bucureşti pe propriul seu secretar general, fratele directorului ziarului „Independența“, care îi ia aşa de mult şi de des apărarea, călcîndu-şi propria sa lege, numirea fiind nulă?

Ne aducem aminte, că în urma alarmei date de noi şi urmată de alarma întregei prese conservatoare, d. Aurel Procopiu, numit contra legei, a fost nevoit să demisioneze, pentru ca mai tîrziu să fie numit din nou!

Cine a numit şi avansat de două şi de trei ori într'un singur an pe aceiaşi magistrați favoriți, trecînd peste drepturile de vechime şi cultură ale altor magistrați buni şi vrednici, cari însă nu erau în grațiile sectarului de la justiție?

Cine a avansat la Casație, magistrați mult mai noui şi nepregătiți, numai pentru faptul că ei erau frați sau nepoți ai unor cunoscute personalități politice liberale?

Ar vrea d. Toma Stelian să citez nume?

Pentru prestigiul nu al celor numiți pe nedrept, ci pentru prestigiul justiției şi al demnității de care trebue să fie înconjurată, nu voesc să citez nume. Dar dacă, d. Toma Stelian o voeşte, dacă ziarul francez „Independența“ îndrăzneşte a protesta, sunt gata de a deschide „Monitorul Oficial“ şi a cita nume de magistrați, foarte numeroşi, cari au fost avansați de două şi chiar de trei ori într'un singur an, şi cari n'au alt merit la avansarea lor, de cît eticheta liberală sau afinitatea cu unele mutre simandicoase din partidul liberal.

Şi cîți magistrați distinşi şi de valoare nu au fost uitați, nu au fost nedreptățiți, nu au fost ofensați prin conduita părtinitoare şi nedreaptă a ministrului Toma Stelian, față de realul lor merit? Şi mai îndrăsneşte acuma d. Toma Stelian şi ziarul liberal „Independența“ să vorbească de numirile făcute de fostul ministru al justiției Al. A. Badareu? Acele numiri sunt sfinte, față de numirile actualului ministru al justiției, patate de favoritismul cel mai îndrăsneț şi mai lipsit de pudoare.

D. Badareu a ținut în totdeauna seamă, în numirile făcute, de vechime şi de merit.

Cu bună dreptate deci, strălucitul nostru fruntaş a spus în frumosul şi marele seu discurs, că sub d. Toma Stelian, justiția şi magistratura au ajuns o simplă anexă a administrației.

Lascar Antoniu

Govora, 21 Iulie

Sa mai vie Măria sa

Dacă un străin ar intra în oraşul nostru şi ar vedea starea de dărăpănare în care se află străzile, ruinile şi dughenile arse, locurile virane şi acoperite cu moluz şi pietriş, mormanele de gunoae şi asfalt sfarmat ce zac pe trotuare, apoi colbul ce se înalță până la ceriu, de te înăduşi cînd treci pe stradă, ar exclama cu plină şi adîncă indignare: Iaşii sînt foarte rău administrați.

Şi ar avea toată dreptatea aceştia să zică astfel. Cetățenii văd zilnic pe ajutoarele de primari trecînd înfundați în trăsurile primăriei pe străzile în dărăpănare, de unde se duc, pentru ce se duc, ce fac, cît fac, dacă fac ceva nu văd nici un rost. Tîrgul bugezeşte în murdărie.

De îndolența primăriei şi cei de la serviciul aducerii apei îşi fac de cap şi lucrează pe îndelete şi cum se pricep, nu cum trebue. Aşa de pildă, pentru cei ce cunosc ceva din edilitatea capitalei nu cred să fi văzut priveliştea ca pe o stradă principală din Bucureşti să se fi întîmplat cele ce se petrece pe strada Golia şi Lăpuşneanu. Se face o reparare pe o stradă cu circulație mare; moluzul ce se scoate se pune în o căruță şi materialul nou ce se serveşte se aduce în altă căruță, se lucrează şi fără a se opri circulația, sau a o împedica se execută lucrarea. La noi, din potrivă; stau mormanele cu lunile; trotuarele sînt pline de sfărmături de asfalt cu lunile şi abia după ce călătorii şi-au spart capul o iarnă întreagă bine voeşte a veni primăria şi a face reparația. De ce s'a scos asfaltul astăzi, ca să facă reparația peste 6 luni?

Iar acum vine Măria sa în Iaşi. Primăria a dat ordin ca până la 15 Sept. toate lucrările de racordări să fie gata pe liniile principale de circulație. Dar în loc ca aceste circulări să grăbească cu rătirea, ea mai mult o strică. A tăzi nu mai poți circula prin centrul oraşului, străzi prăbuşite, canale sapate, mormane şi dălme de gunoae, toate te fac să calci cu ochii în patru, ca să nu cazi jos.

Iar în Octombre cînd M. Sa va fi în Iaşi şi va trece cu alaiu pe străzile principale, se va crede că nici odată n'a fost Iaşii mai bine şi regulat ca atunci. E bine că vine Măria Sa; am dori să vină mai des la Iaşi, că doar se va civiliza şi primăria noastră cu serviciul ei tehnic în chipul cum să procedă la repararea străzilor.

Şi cînd te gîndeşti că peste Prut e holeră, iar noi în Iaşi înghițim la colb de ni se înfundă nările.

CANDIDATELE DE LA IAŞI
ŞI EXAMENUL DE CAPACITATE
pentru partea literară

Cum s'au ținut cele două examene de capacitate, atît cel de la partea literară cît şi cel de la limba franceză, e lucru cunoscut azi de toți.

Protestele n'au lipsit şi de o parte şi de alta, dar rezultatul a fost acelaşi, toate petițiile şi strigătele de nedreptate n'au fost luate în seamă, iar sfîrşitul concursului de la partea literară, căci de aceasta ne ocupăm acum, e după cum se putea prevedea de altmintrelea, monstruos pentru Universitatea din Iaşi, căci din *24* de candidate reuşite numai *patru* sunt licențiate ale acestei universități şi apoi şi acestea figurează la clasificație printre cele din urmă.

E acum întrebarea. Fost-au candidatele de la Iaşi mai puțin pregătite acum de cît la concursul precedent, cînd universitatea locală a dat primele clasificate la concurs şi într'un număr mai mare? Evident că nu. La Universitatea din Iaşi se ştie că se lucrează mai mult şi mai intensiv de cît la cea din Bucureşti, tentațiuniie capitelei lipsesc aici, şi ambițiunea studentelor noastre, cari doresc a pune în relief şcoala profesorilor lor, fac ca cele mai bine pregătite la concurs să fie tocmai elevele Universității din Iaşi.

Ce s'a întîmplat însă de astă dată?

Cele mai eminente licențiate ale Universității noastre au fost îndepărtate de la teză, comisiunea a avut scuza că de la Iaşi la oral au fost concurente slabe aşa că avea întreaga latitudine de a face o apreciere defavorabilă pentru Moldovence.

De sigur, că lucrul nu s'ar fi petrecut tot ast-fel, dacă între membrii juriului examinator ar fi fost un profesor sau doi de la facultatea din Iaşi, *care să cunoască puterea candidatelor, seriozitatea studiului lor şi chestiunile ce s'au predat sau nu la facultatea respectivă*, şi atunci şi evaluarea concurentelor ar fi fost cu totul alta.

Membrii comisiunei au fost însă, toți afară de unul, din București,—ast-fel că diferența de comisiune față de concursul precedent de profesoare, a adus deci şi o diferență de apreciere.

Rezultatul a fost eşecul candidatelor şi înjosirea prestigiului universității din Iaşi. Fiasco a fost complect, fete cari s'au dus perfect preparate cu studii speciale, au căzut. Era nouă, care are meritul de a fi dat tonul unui formalism arid, nu găseşte că e nevoe de profesori speciali în materiile de cari s'au ocupat, ci numai de acei cari să aibă cunoştințe generale, adică mai pe romîneşte cari să ştie de toate şi în fond nimica cum se cuvine.

Dar meritul nu poate să fie înăduşit, talentul se relevează chiar atunci, cînd e mai cu putere afirmat şi timpurile viitoare, vor stigmatiza starea actuală de fapt, căci nimic nu poate dura fără o temelie solidă.

Pînă atunci, în aşteptarea unor vremi mai bune, să încheiem cu ultimele vorbe de speranță ale lui Goethe: „Lumină, lumină, tot mai multă lumină“.

Corais.

Indolența Cetățenilor

De la 1907 de cînd generoşii în combinație cu partidul liberal au venit la cîrma țării, în special Iaşii au avut şi au de îndurat toate mizeriile.

Începînd cu administrația comercială unde domneşte o destrăbălare ne mai pomenită, datorită incapacității celor însărcinați cu conducerea, un primar epuisat din cauza vrîstei, ajutorii de primari care nu se pricep de cît să înjure ca la cîrşmă la Pomîrla, în cît acestei stări de lucruri se datoreşte faptul că de doi ani cetățenii sunt condamnați, a înota în glod, a înghiți colbul şi microbii tifici, răscoliți prin săpăturile stradelor, fără speranță a se mai termina.

Deşi boalele bîntue în oraş, deşi suntem amenințați de holera din afară, ne întrebăm ce măsuri s'au luat de serviciul sanitar în cap cu Primarul oraşului, pentru preîntîmpinarea răului? nu vedem nici barace de izolare, nici măsuri de desinfectare, absolut nimic, şi administrația comercială se află în letargie; dacă holera le ar cere lor socoteală întîi poate cetățenii să fie prezervați prin măsurile ce ulterior s'ar lua.

Apa mult dorită, şi pentru care partidul conservator a lucrat din răsputeri, spre a înzestra Iaşii cu ea, nu şi mai face apariție, se amînă sosirea ei, contra dispozițiunilor contractului; se amînă atît din cauza incapacității celor însărcinați cu conducerea lucrărilor; se amînă din cauza celor însărcinați cu controlul lucrărilor, care se face prost şi cu prost material, se amînă din cauza că de la început n'au avut planuri precise, unde şi cum să se facă săpăturile şi consecința este spargerea tuburilor la încercări, ruinarea caselor şi clădirilor din cauza lipsei de precauțiuni, spargerea şi desfundarea stradelor de zeci de ori pe acelaş loc, spectacol care ni'l dă Piața Traian şi strada Lăpuşneanu la Konia.

In administrația Epitropiei sf. Spiridon o şi mai mare destrabalare datorită celei credinți. Ce voiți un Epitrop ca Penescu, care încasează palme în plină cameră de la şeful seu, în loc să aibă demnitatea să se demită, încasează loviturile şi să tîrîe întocmai ca un cîne, care deşi lovit se tîrîe înaintea stăpînului pe burtă şi i linge picioarele.

In strada Muselor s'au făcut două pavilioane de izolare pentru scarlatină şi febră tifoidă, nici astăzi nu sunt deschise din cauză că, deşi sunt gata de mult nu s'au găsit fonduri pentru a le mobila.

S'a închis spitalul pe timp de cinci luni, termin în care nimene n'are voe a se îmbolnăvi; bat totuşi bolnavii la uşa spitalului fără a li se da ajutor; s'a închis chiar şi serviciul de ambulanță, unde zilnic mulți bolnavi găsiau ajutorul medical; s'a închis pentru a se face economii, pentru a se avea mai multe sumi pentru calorifere şi pentru cei însărcinați cu executarea lucrărilor.

Cum să fie cînd jumătate din moşiile Epitropiei, sunt date spre a fi căutate în regie de agenți electorali ca Silvestru care făcea pe suparatul, ca Botez dela Băceşti şi alți indivizi de trampa a cestora.

Cum să fie fonduri pentru bolnavi cînd la adjudecarea facerei spitalului maternitatea s'a avut mîna largă, s'au făcut matrapazlîcurile relevate de Primul ministru în Cameră?

Cum să fie fonduri cînd la Slănic domneşte cea mai mare destrăbălare, jumătate din camerile cele mai scumpe şi mai lucsoase sunt ocupate de familiile epitropilor şi a favoriților, până şi Pekea Alexandrescu, special în jocuri de noroc, ocupa pe gratis cel mai frumos salon de la Otel, salon care ar produce în timpul sesonului cel puțin 1500 lei, şi cîte suferinți s'ar alina.

Cetățenii sufer de indolență, în loc să se scoale ca un singur om, şi să ceară socoteală tuturor celor care se dedau la acte de spoliațiune, la negligenți intolerabile, tac, se resemnează, suportă toate mizeriile, zicîndu-şi: aşa-i partidul liberal, va cădea mîne, poimîne, va veni partidul conservator democrat compus din oameni de ordine, care va restabili regula în toate.

A. G. D

OAMENI ŞI LUCRURI

Intre apă şi aer

Cum a putut supraviețui în mijlocul eleganței luxului şi cochetăriei cari strălucesc preste tot aci în Slănicul Moldovei,—străvechea instalațiune, neîncăpătoare şi neestetică, localul de hydroterapie?

Vaste hoteluri şi vile, costisitoare lucrări te întîmpină la tot pasul, „inhalația“ rivalizează cu instalațiuni din cele mai renumite stațiuni europene — numai serviciul de hydroterapie—cel mai important între toate atît de frequentat şi atît de rentabil, — n'a putut scăpa de acea ve he başcă de lemn, bogat împădurită de alt-feliu, unde se perindează în toți anii mii de suferinzi.

... Să fie în adevăr suferindă toată acea lume de bărbați, de femei, de bătrîni, de tineri şi de copii care vine zi cu zi, să implore apei binefăcătoare şi abilității medicale a specialistului liniştirea nervilor, recăpătarea forțelor, reîmprospătarea dorințelor, vigoarea şi reîntinerirea?

Fără îndoială; Suntem într'o epocă de debilizare şi neurastenizare, iar factorul predominant în căutarea afecțiunilor „la modă“ este apa,—apa în diferite forme de întrebuințare, apa de diferite temperaturi,—apa care ținneşte proaspătă din izvoarele muntoase ori prin sutele de guri ale duşurilor combinate.

Şi cum legiunea suferinzilor e din cale afară numeroasă,— ai şi aci priveliştea întru cîtva curioasă a grabei şi a oboselei. Clienții trec cu o repeziciune vertiginoasă dintr'o mînă într'alta, dintr'a modestului băiaş într'a medicului ori a asistentului,—azvîrlit din pachet în pachet, uluit oare-cum de zgomotul puțin armonios al țevilor curgătoare, al canelor cari pleoscăiesc, al vizitatorilor care vin mereu şi pleacă mereu, — mulțumiți că pot să treacă repede din cabina îngustă a hydroterapiei în vecinătatea larg deschisă a pădurii ospitaliere, plină de umbră şi plină de soare în acelaş timp.

Nu e nimic mai liniştitor de cît aceasta trecere repede de la apă la aer şi nicăiri nu e mai plăcută, mai prietenoasă atmosfera de cît aci, în calmul pădurii unde se fac plimbările dămoale, cu paşii măsurați şi unde gîndurile se domolesc, măsurîndu-şi micimea cu nesfîrşitul ecourilor ce aduc pîraele din munți şi frunzişurile dese din culmile adumbrite ale munților de brad.

In ceasurile acele pădurea capătă viață omenească, — iar firile omeneşti capătă seninătăți inspirate din tainele pădurii.

Şi mesele de lemn, şi băncile rustice toate cheamă la repaos şi la meditări; doar huceagurile discrete îndeamnă la şoapte şi la iubiri matinale. Se vorbeşte se rîde, se scrie, se brodează, se fotografiază grupuri, se alintă copiii, se admiră siluetele mlădioase ale trecătoarelor, se culeg flori şi se fugăresc veveriţe,—dar totul iea culori albastre de vis, pentru că în pădure, — totul se face cu grație şi preste tot pădurea apare liniştitoare şi idilică.

Dincolo—apa în duşuri abundente,—ironia goliciunii, inspiră gîndul goliciunii frămîntărilor noastre în lupta pentru traiu.

Aici, simplicitatea grandioasă a pădurii umileşte deşărtăciunea şi domoleşte mînia.

Intre apă şi aer nervii îşi găsesc liniştirea trebuitoare. Dura-va însă?

Rodion

Psaltirea Mitropolitului Varlaam

Opera literară a Mitropolitului Varlaam (1632—1653) e mai mare de cît cea tipărită, şi care ni e cunoscută. Varlaam a tradus o serie întreagă de cărți bisericeşti, ca Psaltire, Evanghelii şi Apostolul. In cele ce urmează dăm loc la o parte din studiul ce d. Gh. Ghibănescu a întreprins asupra unui vechiu manuscript de Psaltire şi Evangelie din secl. al XVII şi care se crede că e opera literară a Mitropolitului Varlaam. Dovada o va reproduce d. Ghibănescu în articolela ce vor urma în Arhivă:

După ce am dat în primul articol descrierea manuscriptului şi notițele cuprinse în el, pentru a ne desluşi asupra scriitorului cum şi a vremei în care a fost scris, ne-am pus întrebarea: cine e acel Apostol din Tecuci, care se dă că a scris Psaltirea în lunile de iarnă Noembre... pînă la Februarie.., ?

In documentele timpului dăm nu tocmai des de un uricar de divan, care iscăleşte *Apostol*, *Apostol uricarul* şi *Apostol Tecuci*. Sub aceste 3 nume e una şi aceiaşi persoană, *Apostol uricarul din Tecuci*, sau mai pe scurt *Apostol Tecuci uricarul*. Slova tuturor actelor scrise de acest Apostol uricarul din Tecuci e una şi aceiaşi şi este întocmai slova din manuscriptul nostru de Psaltire, cu toată variațiunea de cerneală, de rînduri liniate şi de penițe de gîscă. O simplă vedere a unei pagini din psaltire cu ori-ce act scris de Apostol Tecuci, lasă convingerea adîncă că scriitorul Psaltirei e uricarul Apostol Tecuci.

In colecțiile mele de documente găsesc pe acest Apostol Tecuci uricarul, figurînd ca scriitor de divan sub Evstratie Dabija Vodă, între 7170—7173; şi anume: El scrie actele din 7170 Ghenar 3 (Surete şi Izvoade IV, 308); 7170 Ghenar 11 *slabonesc* (idem IV, 311) din 7170 Mai 15 (Surete şi Izvoade IV, 314), 7170 Iunie 18 (Ispisoace şi zapise III, 1, 213); 7171 Oct. 12 (Surete şi Isvoade IV, 318), 7173 Noem. 11 (Surete şi izvoade IV, 191) ca Apostol Uricar; — din 7170 Febr. 8 (idem IV, 18), 7170 Mai 2 (Ispisoace şi zapise vol. III p. I pag. 205) 7170 Iunie 14 (idem III, 1, 210), ca Apostol; din 7170 Iulie 7, *slavonesc* (Ispisoace şi zapise III, 2, 217), 7171 Febr. 18 (Surete şi izvoade IV, 223) ca Apostol Tecuci.

Nu pot spune nimic asupra persoanei acestui uricar, familia lui, atîta numai reesă că fiind de loc din Tecuci, ei a fost rînduit ca diac în divan de de Eustratie Dabija Vodă, acest boer din țara de jos de pe valea Răcătăului, care şi-a fost adus în jurul său mai boerinaşi din țara de jos. Astfel a ajuns şi Apostol ot Tecuci scriitor în divanul domnesc şi a putut găsi timp în cursul unei ierni să scrie pentru *cineva* dacă nu chiar pentru sine psaltirea toată, după o traducere proprie Moldovei.

Apostol uricarul cunoştea limba slavonă, căci îl vedem scriind şi acte slavoneşti eşite din cancelaria domnească alăturea cu colegii săi de cancelarie: *Contăş*, *Corlat*, *Poiană Drăguş*, *Strătulat*, *Veisa Dim.*, *Chirilă*, *Gheorghiță*, *Mateiaşi*, *Gorovei*, *Tiron*, *Stratul*, *Moldovanul*,

şi *Patraşco*, cari toţi aceştia vin în actele timpului între 1660—1670, ca uricari, dieci, pisări de divan.

Cu toate că Apostol ştia slavoneşte nu credem ca el să fi intreprins traducerea Psaltirei, căci n'avea motiv pentru ce ar fi făcut aceasta. El a copiat'o pentru cineva în lunile de iarnă de la Octombre pînă la Martie, ale anului 7173 (1664 65). Şi împrejurările mi le explic aşa.

Psaltirea aceasta a umblat pe la schiturile din satul Bereasa (Vaslui) şi Floreşti (Tutova). Cum însă bisericile acestea sînt mai nouă de cît timpul cînd scrie Apostol din Tecuci, el n'a putut să scrie Psaltirea nici pentru Floreşti nici pentru Bereasa, unde era biserica Bantăşască, de a socrilor lui C. Cantemir Vodă.

Apostol Uricar a trebuit a trebuit să scrie Psaltirea pentru slujba unei bisorici şi băuuiam că mănăstirea care se isprăvise de curînd în vara anului 7172 de către Dabija Vodă fiind Bîrnova, din codrii Iaşilor, începută cu 35 ani mai înainte de Bărnovski Vodă, dar lăsată neisprăvită, se prea poate ca uricarul Apostol să se fi tocmit să scrie pentru trebuinţele mănăstirei de curînd zidite, această Psaltire, şi aceasta n'a putut'o face de cît după tîrnosirea bisericei, adică în iarna lui 1664—65, iar de la Adam 7173 Oct.—Februarie.

Manuscriptul a slujit puţin ca text de citire la strană, căci au început a umbla tipăriturile lui Dosoftei şi tocmai marile mînăstiri n'au avut cărţile lor tipărite, iar manuscriptul lui Apostol Tecuci a îmblat din mînă pînă la un popă din Floreşti, de la care l'a cumpărat Chirilă şi despre care scrie Vasile în 1709 că a dat un leu prost pe el.

Intre 1663—1703 exemplarul nostru a făcut acest drum eşind din circulaţia străniĭ, întru cît nu era o traducere tocmai pentru slujba zilnică a bisericei, nefiin aşezarea Caftismelor cu aleluia şi slavă, cu psalmi înşiraţi în caftizme, fără alte indicări de ritual, cum de obiceiu cuprind Psaltirile. Traducerea care a servit de copiat uricarului Apostol în iarna anului 1663 era în adevăr a unei Psaltiri aşezată pe caftizme, fără psalmul 151 nescris la Iudei cu cele 9 pesne ale lui Moisi şi probabil cu mărimurile celor 24 hramuri mari în biserică, după cum este aşezată şi Psaltirea slavo-romînă tipărită în 1703 la Bucureşti şi după care Chirilă cumpărătorul sau altul a crezut să copieze mărimurile din Sîmbăta mare a patimilor.

Manuscriptul nostru n'are până astăzi înainta şi; dară căApostol a copiat se vede după deseie greşeli de cuvinte şi chiar ziceri şterse de copiator, uitări şi adaose pe delături lucruri cari vin mai mult supt condeiul copiatorului obosit cu copie. Trebue să recunoaştem că uricarul Apostol a mers cam încet cu copiatul căci ca de la Noembrie la Februarie, în 3—4 luni, să copieze 200 pagini însamnă că n'a avut răgaz ca un călugăr din mănăstire, ci ca un diac de divan, care între oarele de cancelarie şi-a copiat Psaltirea. Graba lui şi intermitenţa timpului de copiat ne explică întăi de ce liniatul este aşa de neglijat; apoi de ce rîndurile nu sunt egale în număr pe toate feţele: apoi şi cerneala şi condeiul şt chiar trăsăturile slovelor de şi au tiparul aceleiaşi mîni, n'au însă aceiaşi uniformitate; iar către stirşitul pesnelor lui Moisi se vede că uricarul Apostol a fost împiedicat de a mai scrie de oarece el închee cu vers. 51 din peasna a 2-a (pag. 173 din maniscript), şi tocmai mai tirziu un alt scriitor cu alt condei altă hîrtie şi altă cerneală continuă restul de pesne şi mărimuri.

Interminenţa timpului la copiat ne mai explică variaţiunea hîrtiei mai ales că Apostolul Tecuci fiind uricari el îşi luă hărtia de la cancelaria, de care cum se întîmpia la fie care zi; se vede că nu şi pregăti hîrtia pentru tot manuscriptul. Aşa coala 11, cu care închee Apostol are de marcă cele 3 *semiluni*, care vin des în hîrtiile de carcelarie pe cînd coala a 12-a are de mareă *culbecul*; hărtia mai groasă mai poroasă şi mai ordinară.

In privinţa rîndurilor avem de la 17 pe pagină (fila 14) până la 25 (fila I-a) cu variaţiunea; fila I-a 25 a, 25 b, fila II 23 a, 24 b, ; fila VIII, 19 a, 23 b, etc.

Am zis că manuscriptul nostru în forma lui cum îl avem n'are înaintaşi, sau cel puţin din cîte se cunosc până acum timpărituri şi manuscripte de de Psaltiri nu-i putem stabili înrudirea.

In adevăr în lista Psaltirilor anterioare lui 1663 noi nu găsim de cît Psaltiriie lui Coresi, şi Psaltirea din 1651 de la Belgrad precum şi *Psaltirea Şcheiană*. Intre Coresi şi Psaltirea Şcheiană este o evidentă înrudire; criticii nu sunt înţeleşi asupra prioritătţei, adecă dacă Coresi a precedat Psaltirei Scheiane ori a urmat'o; sau mai lămurit dacă copiatorul în critogramă al Psaltirei Şcheane s'a luat după Coresi – cum credem noi—rotăcizînd cu strădanie textul în primele 200 pagini, ori Coresi a utilizat iraducerea Psa tirei Şcheiane, ce era mai veche, evitînd rotacizmele—ceia ce e greu de admis.

Traducerile lui Coresi mai că n'au avut curs în Moldova, unde nu se găseşte nici o urmă de exemplar, cît de rupt ci numai în Ardeal şi Muntenia. Moldova avea destui cărturari, care ş au putut satiface nevoile culturale ale bisericei, traducîndu şi pentru sine în bisericile lor diferite cărţi, dintre sare Evanghelia apostolul şi Psaltirea au trebuit să fie între cele dintăi. Opera literară a acestor vechi traductori n'a avut norocul tiparului ca în Muntenia de cît pentru o foarte mică parte supt domnia lui Vasile Lupul şi tocmai mai tîrziu supt Dosoftei, care din lipsă de tipar în ţară afirmă şi Miron Costin în Letopiseţul său că nu era—a trebuit să se ducă la Chiev şi Liov să le tipărească psaltirile sale: în versuri şi Slavo-Romînă.

Academia posedă un manuscript de Evanghelie şi psaltire din scl. al XVII, unul dat de Epitropia Sf. Spiridon în 1883 (No. 206), altul aflat la schitul Iacuşeşti de reposatul Episcop Melhisedic (No. 170) care ar avea multă asemănare cu mascriptul nostru. Vom cerceta la Academie aceste 2 manuscripte pentru a ne lămuri pe deplin asupra înrudirei textelor, întru cît după arătările Episcopului Melhisedic ar fi mai mare înrudire între copia noastră şi cea a Academiei, de cît acea a popei Ion din Vaslui. 1710, întru cît găsim amîndouă tecstele, traducerile şi noui nu notate cu literile Ц. Г. etc. tocmai ca în exemplarul nostru.

Cronică religioasă

Iar broşura ateistă a d-lui dr. C. Thiron

Intr'un număr trecut al acestui ziar, ne am mai ocupat de broşura ateistă, liber, cugetătoare, monistă, haeckeliană etc. a d-lui dr. C. Thiron, profesor universitar, dar ne-am ocupat în treacăt şi numai de conţinutul părţei I din ea.

Această broşură pe cît e de *mică* (24 pagini,) pe atît e de *mare* şi bogată în „fapte diverse" în înjuriile ce conţine, vroind autorul a adeveri încă odată maxima latină: „Multa paucis".

In partea I (10 pagini) am văzut deja că ea conţine înjuriile cele mai triviale nu numai la adresa bisericei ori religiei creştine, precum şi la tot ce-i aparţine.

In partea II—(9 pagini căci mai este şi o mică parte a III „Addendum")—D. dr. profesor Thiron se ocupă în special de colegul d sale: *Dl. A. C. Cuza Echivocul* (cum e titlul) şi căruia,—după înjurăturile ce-i trage mai mult sau mai puţin ţigăneşti—apoi 'i spune: „li interzic eu acum, de a lua parte la inexorabila mea inhumaţie laică—de oare-ce prezenţa sa ar constitui o profanare a corpului meu". Se înţelege corp sfinţit prin ateism şi libera d-sale cugetare! Mai ştii! Vei vedea şi în noua religie monistă „moaşte sfinte", dintre cari vor fi şi ale „Sf. Constantin Thiron"—cum e la creştinii ortodocşi „Sf. Teodor Thiron".

Apoi 'i mai adresază şi cîte o înjurătură boerească, numindu-l „arivist-cameleon-avatar" şi multe în felul acesta, dar tot ca vorba ţiganului: „Hîrla-Boto-Eşi".

Dar nu de aceasta vrem să ne ocupăm acum. Aceasta îi priveşte pe amîndoi personal şi direct, se vor răfui reciproc şi-şi vor spăla rufele murdare în familie.

Din partea II-a a broşurei pomenite, ţinem să relevăm fraza următoare: „*Prin naţionalismul clerical* (*adică a d-lui Cuza*) *s'a provocat acum o furoare mistică medievală religioasă printre ortodoxele doamne din Bucureşti, Iaşi, Huşi, etc*".

După ce d. dr. prof., Thiron se leagă de biserică, de d. A. Cuza, apoi nu-i nici măcar Cavaler, că se leagă şi de doamnele ortodoxe, zicînd că sunt stăpinite de „o furoare mistică", adică de o nebunie religioasă, cînd au protestat contra atacurilor aduse de străini religiei creştine ortodoxe.

Să ia aminte d-sa dacă Dumnezeu 'i îndurător, dacă Biserica'i ertatoare, dacă de d. Cuza poate va scapa uşor, apoi să n'o păţească cu *femeea romînă*. D sa se vede că a uitat „că pe femee să n'o atingi nici c'o floare", dar încă cînd s'o atingi în ce-i mai scump ei, ca şi întreg poporului romînesc!

Nu crede oare, că ele vor putea protesta din nou, cu mai multă energie şi dreptate, chiar în numele Constituţiei, contra atacurilor aduse religiei domiaante de un conaţional al lor?!

Căci cu toate că libera cugetare a d-lui dr. profesor este garantată prin Constituţie (art. 21) însă trebue să ştie d-sa că—întemeind o nouă religie, cea monistă—de sigur că ea va avea *cultul* şi ceremoniile ei cît de simple şi modeste ar fi cum singur declară a se face la a sa înmormîntare laică. Deci avînd acest cult şi ceremonii, monismul d-sale cade sub prevederile art. 21 din Constituţie care glăsueşte astfel (alin 2): „Libertatea tuturor cultelor este garantată, întru cît însă celebraţiunea lor nu aduce o atingere ordinei publice sau bunelor moravuri".

Şi oare cultul şi ceremoniile religiei moniste, *chiar o înmormîntare civilă*, n'ar atinge ordinea publică şi tulbura *bunele moravuri*, practicate de peste 5 milioane de Romîni *creştini* cari umflă bugetul ţărei şi de spinarea cărora se hrăneşte şi trăeşte ateul şi liber-cugetătorul—dr. Thiron?!

Chiar marele ateu *Vasile Conta*,—căruia întreaga viaţă a fost o luptă aprigă contra religiunei creştine, dar o luptă ştiinţifică, civilizată, obiectivă—ca să nu atingă şi tulbure ordinea publică şi bunele moravuri, s'a înmormîntat religios, ba încă a avut 2 prohoduri bisericeşti, unul la Bucureşti şi altul la Iaşi.

Dar va zice d. d-r Thiron, că s'a întrebuinţat aice — ca şi la genialul Voltaire—„întregul machiavelism diabolic al popăritului". Ne temem însă, că şi d-sa —cu toată lauda de consequenţă dintre idei şi fapte ce i o aduce prin „Opinia" prietenul nostru dr. Zosin — va sfîrşi la fel ca şi Voltaire şi Conta, nu dar că şi ar renega ideile, însă că se va încurca cadavrul seu atunci de prescrisele Constituţiei ţerei, pe care—să ne fie cu ertăciune — o credem şi o respectăm mai mult de cît pe acea monistă, Haeckel-tironistă.

Inainte de a termina, ţinem să relevăm următorul lucru: Broşura pomenită n'ar fi avut fiinţă, n'ar fi existat, precum nici articolul d-lui dr. Zosin din „Opinia" de Sîmbăta trecută, relativă la ea, nici articolul Protoereului Ţincoca din „Mişcarea" şi nici articolul meu de Lunea trecută, ca şi acest de azi şi cele ce vor mai apărea — dacă preotul Ion St. Popescu de la biserica sf. Andrei din localitate n'ar fi publicat „3 Conferinţe" ale sale preoţeşti şi n'ar fi comis imprudenţa (la pag. 36) să se lege direct şi *personal* de dl. dr. Thiron (lucru de altfel nepermis într'o scriere religioasă şi cu pretenţii de moralizare) — precum şi de eventuala sa înmormîntare (mai ales cînd omul nici nu murise).

Aceasta ne aminteşte de cunoscuta vorbă: „un nebun aruncă o peatră în baltă şi o mulţime de cuminţi nu pot s'o scoată". De aici mai tragem şi o altă învăţătură morală că: „Nu trebue nici odată să dai ciomagul în mîna nebunului, şi ce a căutat, a găsit preotul cu pricina.

Ezechil

Litere-Ştiinţe-Arte

Un vers. – Presa urmăreşte cu o simpatică atenţiune producţiunile, pline de humor şi de vioiciune, ale d-lui Gh. Topîrceanu în „Viaţa Romînească".

De la o vreme cronicile d-lui Ranetti, caleidoscopul lui A. Mirea dădeau semne de oboseală şi de monotonie. De aceia muza tînără a noului colaborator a fost bine venită, prin alegerea inspiraţiilor.

In rîndul bucăţilor spirituale ale cronicarului vesel se poate pune şi cea mai recentă bucată publicată în ultimul număr al „V. R.": Romanţa automobilului" scrisă—ca o parodie fină—în metrul simboliştilor romîni. E de regretat numai că în ultima strofă ne întîmpină un vers disgratios.

S'a dus...
Adio!

Poate acuma *deja* comite alte crime! Inlăturînd asemenea abateri şi chiar abuzul de cuvinte tecnice (comite...) autorul va cîştiga din ce în ce mai mult simpatiile publicului cetitor dorit de bucăţi spirituale, aşa de rare în beletristica noastră.

*

In Portugalia există cea mai mare monastire a Cistercienilor fondată în 1148 de Alfonso Henriquez, pentru a comemora victoria sa în contra Maurilor la Santarem, 900 de călugări se rugau zi şi noapte şi monăstirea aceasta trimite 11 trupe de creştini în lupta de la Alpubarra.

Din punctul de vedere artistic, cele cinci biserici sculptate bogat, galeriile sale cu arcade, grădinile sale miraculoase traversate de mici părîiaşe, i au făcut un renume universal.

Bucătăria care are 330 metri pătraţi şi este înaltă de 20 metri este ocupată, în mijloc de un cămin gigant în care se putea frige de odată 4 boi.

Beckford în memorabila vizită pe care a făcut-o în 1752 epocă în care călugării aveau toată puterea lor, fu fermecat de ceea ce el numea „templul mîncăcioşilor din Enropa". Mai multe basinuri cu apă proaspătă care erau de-a lungul băcătăriei conţineau peşti vii în tot felul de mărimi.

Acum monăstirea e transformată într'o cazarmă, bucătăria e ocupată de bucătari militari, iar biblioteca în infirmerie.

*

— S'a pus sub tipar la tipografia *Dacia* vol. VI din *Zapise şi Ipisoace* de d. Gh. Ghibănescu, colecţia de documente slavo-romîne din arhiva sf ntului Spiridon din Iaşi.

Tot la tipografia *Dacia* s'a pus sub tipar vol VII din *Surete şi Isvoade* de d. Gh. Ghibănescu, care va cuprinde *Bărboşii şi familia Cuza*. Volumul va avea 2 părţi: uu studiu asupra văii Elanului cu toţi afluenţii săi şi aşezările din vechi (secol. al XIV-a) de pe aceste văi, au eşit 2 case domnitoare: *Cantemireştii* (Urlaţi, Silişteni) şi *Cuza* (Bărboşi); în partea a 2 a se vor da documente în număr de peste 200 din arhiva princesa Maria Moruzi, în a căreia cheltuială se tipăreşte volumul cum şi din alte chestiuni din partea răzeşilor din loc.

Amîndouă volumele vor apărea în cursul anului viitor.

*

La universitatea din Breslau urmează cursurile, 102 studente. Intre ele e o singură rusoaică, încolo sunt numai germane. Mai urmează 89 femei ca audiente.

*

La Hastings, în Anglia, a murit zilele aceste în vrîstă de 90 de ani prima femee doctor Elisabeth Blackwell. Născută la Bristol, a luat doctoratul în 1879 la Geneva University, statul Newyork. Dar chiar după 10 ani diploma îi fu recunoscută în Anglia unde a practicat mult timp.

*

Theodore Roosewelt va da în curînd la lumină o carte sub titlul: „Călătoriile africane ale unui naturalist vînător". Volumul apare şi în limba germană, în editura Paul Pary din Berlin.

INFORMATII

❑ *Voinţa Naţională* **şi după dînsa** *Mişcarea* **se fac ecoul unor ştiri de absolută fantazie asupra politicei democrate de la Fălciu. Tot ce debitează numitele gazete asupra aşa zisei *lucrături* sînt de pură fantazie. Desfăşurarea evenimentelor aşa cum s'au petrecut, este cea mai strălucită dovadă asupra informaţiunilor tendenţioase ale sus numitelor gazete. Ne miră că n'a intrat de astă dată în cărdăşie şi *Epoca*, pentru a face *trio* mai sonor.**

Să nu se teamă nici „Voinţa Naţională" nici alte ziare liberale, bîrna din ochii partidului lor liberal Huşan n'o văd; nu ştiu nimic de lupta crîncenă dintre taberile liberale; nu ştiu că la ziarele lor locale se înjură ţigăneşte membrii marcanţi ai partidului; de toate aceste, chiar dacă ştiu, tac; şi se acaţă de paiul din partidul nostru. Cînd înţelegerea şi armonia şi buna încredere e de la şef la şef şi cînd actele politice s'au făcut la lumina zilei cu asentimentul general, micile diferende personale nu pot cîntări în politica de partid.

Bine voiască *Voinţa* să afle de la noi cele ce se petrec în lagărul liberal şi să-şi spună apoi şi dînsa cuvîntul. Noi aducem fapte, ei ne scot înainte invenţii.

❑ Mandatul actulalului rector al Universităţei încetează în Noembrie, cînd se va proceda la alegerea unui nou rector.

❑ La Viena a încetat din viaţă, Ştef. N. Dobreanu, fruntaş liberal şi Senator al colegiului II de Gorj.

❑ Absolventul de seminar Dim. Enăşescu, va fi hirotornisit preot pentru parohia Băznoasa, din judeţul Botoşani.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei a dat o circulară protoereiilor judeţelor din Eparchia sa, prin care le cere ca să trimeată cancelariei Mitropoliei state personale ale preoţilor din comunele rurale, spre a constata care au purtări bune şi care au dreptul la avansarea pe loc.

❑ Ministerul de interne a trimes o circulară prefecturei de judeţ, cu privire la samsarii de cereale, cerînd să se ia măsuri contra acestora.

❑ Marţi 27 Iulie, se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei sf. Pantelimon.

Va oficia P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu.

❑ La şcoala normală din Iaşi vor fi primite anul acesta ca bursiere, 2 eleve romînce din Macedonia.

In urma intervenţiei ministerului de război, ministerul de interne a trimes o circulară şefilor poliţiilor de la punctele de frontieră ca să aresteze pe toţi dezertorii, amnestiaţi în luna Martie, şi să-i înainteze corpurilor de trupă din care fac parte, pentru a le limpezi situaţia.

Această măsură a fost luată pentru a nu se strecura, fără paşapoarte, şi alţi indivizi.

❑ A apărut revista *Ovidiu* din Constanţa anul al VII pe luna lulie, cu următorul sumar:

Al VII-lea Congres al Invăţătoriler şi Invăţătoarelor din ţară la Constanţa, „Revista Ovidiu". Poesie, de Const. Rene Ghiulea.—Escursiunea din Macedonia, „Revista Ovidiu".—Poezie de Const. Rene Ghiulea.—Faţa lui Vodă, C. P. Demetrescu.—Săptămîna patimilor în Oberamergan, de Marius Bunescu.—Femeiea funcţionară, de Petru Vulcan.—Al. Antemireanu, de P. Vulcan.—Impresii de la Şcoala profesională, de Nely Cornea.—Cel mai nenorocit om, de P. Scorţeanu.—Discursul lui Rectaş.—Mizerabilii noştri, (roman) de P. Vulcan Cronica şi ştiri literare, Redacţia.

❑ **Din Huşi.**—D. C. Dinescu, în conferinţa sa „Faimoasa fiară salbatică", ţinută în 1908 a atacat profesiunea de *advocat*, ca cea mai degradătoare şi injositoare ocupaţie omenească (Ţaranul e conrupt). Făcînd-o soră cu samsarlăcul, susţinerea funcţionarilor şi jucătotoria de cărţi etc. Timpul însă e mare răzbunător, căci în acel pamflet unde-şi tipăreşte conferinţa vedem şi un anunţ că d. I. C. Dinescu va exercita profesia de avocat. Voi săteni să-i cereţi sprijin gratuit, căci de aceia a învăţat, şi în cazul cînd va cere plată, să-i spuneţi, că-i un spoliator şi un farsor ordinar, care caută să speculeze situaţiunile, înşelînd buna credinţă a mulţimei.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

Furt —Eri după amiază, un furt s'a comis la comerciantul Veinştein din strada Ştefan cel mare.

Un fiu al acestuia, Iosef, care şi făcea stagiul în regimentul 13 Ştefan cel Mare, veni acasă de la cazarmă se desbracă de hainele cazone, se îmbrăcă cu nişte haine civile de ale tatălui seu, şi deschizind un seltar, a luat suma de 2500 lei şi în urmă a dispărut.

Cu toate cercetările făcute, nu s'a putut da de urma lui.

Se zice însă că şi-a luat drumul pentru America.

❑ **I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei, care se afla în concediu şi care îşi urmează cura la Govora, se va reîntoarce în localitate la 6 August.**

❑ **Consistoriul spiritual al mitropoliei nu va fi convocat de cît în cursul lunei Septembrie.**

SPECTACOLE

— In astă seară la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, se începe un nou şi splendid program.

„Rooswelt la Viena", este un film de actualitate, luat după natură, în timpul vizitei fostului preşedinte al Statelor Unite, în capitala Austriei, film care se cuprinde în noul şi bogatul program din astă-seară.

Noul program mai cuprinde: „Răsboiul aerian în viitor", mare dramă; aventura amoroasă a d-nei Fettig, o hazlie comedie; fîntîna Gersau şi marea Uris, comedie.

De asemeni, tot în acest program se mai cuprinde: Ano Domini 1000,—o emoţionantă dramă, inscenată de artiştii cei mai renumiţi din Roma.

Nu mai puţin interesantă e „Furtună pe golful Gascone", după natură.

Reprezentaţiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina Cuza Vodă.

DIVERSE

— Azi dimineaţă s'a oficiat la biserica Sf. Spiridon o panachidă pentru defuncta preabiteră Elisa D. Popa, cu ocazia împlinirei a 40 de zile de la deces.

A oficiat P. S. S. Archiereul Nicodim Munteanu, asistat de preoţii bisericei.

Prima Fabrică de Ape minerale din Iaşi

— Strada Ghica-Vodă No. 37, (Casele foaste Çorjescu) —

Autorizată de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul şi conducerea d-lor asociaţi D. Cădere chimist-expert şi dr. I. Ţaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia şi Stînca

Apa care serveşte la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează şi filtrează, şi nu se dă în consumaţiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătaţi de la începutul fabricărei pînă la eşirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare şi mai sistematic aparat de distilare.

Compoziţia chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienişti aşa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia,** înlăturînd **constipaţia** şi **acreala.**

Intrebuinţarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** şi le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica serveşte la domiciliu, procurînd ori ce cantitate.

Pentru preţuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele şi renumitul Magasin de colonial I. ERMACOV din Piaţa Unirei,** *unde apele se pot procura în detaliu şi en gros.*

DIN SLANIC

Noui vizitatori.—Au mai sosit aci, de la 15 Iulie încoace:

D-nii Gh. Constantinescu București, Gh. Gheorghiu Galați, Fam Em. Goldștein Galați, M. Dolescu Tg. Jiu, A. Feinsilber Bârlad, A. Grünberg Moinești, Căpit. Obedeanu Craiova, A. Velciu cu D-na Iași, Fam. Poenariu București, Gh. Radoi București, W. Dulber Bârlad, G. Herdan Iași, Fam. Popescu București, Gane Frunzache Bârlad, Fam. Cocia Iași, Dimitre Constantinescu Mizil, Fam. Dumitrescu București, Vasile Pincionov Bârlad. Fam. B. Nacht Răcăciuni, D. Ezumenia Galați, Fam. P. Vernescu Brăila, Fam. St. Colea Com. Bujor, N. Stefănescu Ploești, Fam. Stoianovici, Fam. Epaminonda Varveri Buzeu, Z. Moldovanu Brăila, Fam. I. Franc Dorohoi, A. Papinescu București, D-na Pia Dorojen, București, D-na Evdochia Predescu București, V. Petrov Galați, A. Colucubeanu București, Fam. G. Feruie Galați, A. Teodoreanu Moinești, N. Radovici T. Măgurele Fam. P. Gheorghiade, Botoșani, Traian Manolescu Craiova, Em. Starostescu Bacău, Fam. Vidrașcu Iași, R. Orzescu București, Fam. Dionise Mardan Galați, Fam. Georgescu Craiova, A. Iliescu București, Maior C. Iliescu Focșani, N. Apotecher Iași, C. Mănescu București, A. Silberman Iași, Fam. Gheorghiu T. Ocna, Fam. Mihalcescu farmacist Bucur. D-nii Căpit. Bărleanu T. Severin, Dl. Diculescu Oltenița, Fam. Carabet Brăila, I. Bobes Brăila, Fam. Popescu Huși, Fam. Fotun București, Gheorghiu București, Fam. Săftoi Craiova, E. Vasiliu Craiova, D-na Poenaru București, I. Săb anu București. D-nii Popescu Craiova, Fam. Dospinescu Craiova, Kranastena Iași, R. Haimovici Ploești, Fam. Iorgulescu Galați, A. Vexler Galați, Fam. Dulceanu Ploești, Fam. Glaubes București, D-nii Ioachim Roman, A. Delimarcu Roman, Fam. Dimitriu Ploesti, Fam. C. Orozeanu Brăila, Fam. Jornescu București, Fam. I. Rădulescu Romanați Cercel, V. Teodorescu și Em. Lefter Iași, Aristița Romanescu Focșani. Fam. Căpit. A. Dimitriu Iași, G. Cârjă Iași, Rădulescu Budești. Fam. Vârlănescu Galați, Fam. Rabinvan București, Fam. Albescu București, Fam. Petrescu Focșani, G. Zankero Tulcia, Fam. Goldstein București, Moisescu Brăila, S. Zamfirescu Alexandria, Fam. Dobrescu Galați, Sani Pecenig Galați, Fam. Dr. MănescuCalarași, Fam. Țaranu București, Fam. Grünberg Iași, Fam. Stern Iași, H. Tătescu Roman, Fam. Teodorescu Roman, V. Stefănescu Craiova, I. Filip Constanța, E. Conpanțu Constanța, Fam. Maior Dolman Iași, D. Mohu București, Robovici Focșani, Fam. Ionescu București, Fam. C. Notara București. Fam. Daniel București, M. Eliade București, Dr. Antoniu București, Fam. Donescu Vaslui. D-nii S. Kalk Iași, T. Dragomirescu București, L. Mateescu Craiova, H. Țapu Tulcia, I. Paraschivescu jud. Putna, D. Simionescu București, D. Pavlov Roman, Fam. Turturin Bârlad, M. Condureanu Constanța, E. Schönfeld București, Fam. Zimu Dărmănești, D. Alden Dărmănești, Ș-ptelici Comănești, H. Mangano Caracal, Fam. Donenfeld București, Fam. S. Albrecht Botoșani, Fam. Cohn București, Fam. V. Beșleagă Berlin, Fam. Boștaca Galați. Fam. Porianu Galați, Z. Bimin Galați, S. Wiest București, Ioan Bartolomei Cerna-Vodă, Fam. Bensimon Cerna-Vodă, I. Teni Cerna-Vodă. L. Ancenlovin, T. Bradvel Dorohoi.

— Lumea de aci, continuă să discute încă chestia d-rului Antoniu, mai ales că epitropii au promis să răspundă la tot ceia ce s'a publicat în această afacere, și pînă azi n'au scos un cuvînt.

Se vede că nu le dă mîna.

Cor.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Politice.**—*In întrunirea de la 11 Iulie, ce s'a ținut la Huși, comitetul executiv al partidului a hotărît ca în privința alegerilor județene și a atitudinei ce partidul conservator-democrat va păstra în aceste alegeri, președintele, în unire cu cei 4 vice-președinți să avizeze la vreme, luînd cunoștință de mersul evenimentelor locale.*

In acest scop, d. Alex. A. Badareu președintele și cu vice-președinții se vor întruni Duminică 25 Iulie la Tărzii la d. Iorgu Constantin și vor hotărî asupra atitudinei de păstrat în alegerile jud ețene.

Cu acest prilej se vor face și noi înscrieri în partid.

❑ *De eri s'au început, în fața Universității, lucrările pentru așezarea soclului, pe care va fi așezată statua lui M. Kogălniceanu.*

❑ **Intre „Acțiunea" și „Sara".**—Să ne ierte confrații noștri din București, dacă ne amestecăm în cearta lor. Intru cît însă cearta a provenit din pricina întrunirii conservatoare-democrate din Huși și a declarațiunilor ce a făcut acolo d. Alex. Bădăreu. Din toate ziarele de partid singură *Acțiunea* a pastrat o rezervă asupra acestei întruniri, dînd'o ca un fapt divers.

Această atitudine a *Acțiunei* a fost relevată la timp de toate ziarele liberale și în special *Sara* a făcut comentariile sale, ca una ce raprezentînd acțiunea politică a Dinastiei Nababului era mai în măsură să știe ceva de ale *Acțiunii.*

Pentru noi *Acțiunea* a dat dovadă că este și a ramas o gazetă personală a directorului ei, nu o gazetă de partid în larga accepțiune a cuvîntului. Tocmai *Acțiunea*, care se încercase a stabili ceva relațiuni politice la Fălciu, era chemată a da loc larg acțiunii noastre de acolo, și dacă personal directorul *Acțiunei* are anumite vederi în materie electorală și de colaborare politică sau nu, acestea le putea discuta în comisiunile în care figurează si d-sa, ca ziar însă a reușit prin atitudinea sa să-i atragă dreptele observări ale ziarelor de toate nuanțele și în special ale *Sărei.*

❑ Jandarmii rurali au reușit să prindă la Poeni, o bandă de hoți. Banda era compusă din mai mulți țigani, care au operat un mare număr de spargeri și furturi în comunele din județul nostru.

Banda își avea sediul în comuna Bucium, unde făcînduli-se o percheziție, s'au găsit un mare nnmăr de instrumente, lăcăți, topoare, dălți etc.

❑ **Accidentul din Str. de Sus.**—Astăzi, pe la orele 11 jumatate, un accident nenorocit s'a întîmplat în strada de sus, la atelierul de tinichigerie al d-lui Mălăescu. Lucrătorul Mihai Gulimaș, în etate de 18 ani lucra în atelier; alături de el, un alt lucrător Ștefan Teodorescu încerca un revolver. La un moment pe cînd Gulimaș se întoarse cu spatele, revolverul din mîna lui Teodorescu se descărcă și glontele lovi în cap, în dreptul urechei drepte pe Gulimaș, și eși prin frunte. Acesta căzu jos în nesimțire. Se dădu de știre autorităților și sosi la fața locului comisarul Argintoianu, iar mai apoi Dan, comandantul serjenților.

S'a dispus imediat transportarea victimei la spitalul Pașcanu, unde încetă din viață.

Ștefan Teodorescu a fost arestat la comisia III-a.

❑ **Examenele de la poștă.**—Iată tabloul de clasificație al oficianților inferiori gradul I reușiți la concursul de oficianți superiori;

Matei Hristodor, Domnescu Dimitrie, Florescu Ion II, Dimitrie Gheorghe IV, Teodoriu Vasile, Gheorgh u K. Nicolae IV, Constantinescu V. Nestor, Dimitrescu Ștefan V. Gregorian Bedros, Caramlău Artur, Papa C. George, Scutaru George, Ianculescu Ahil. Dobre Ion, Vasiliu Nicolae, Petrescu I. George, Andreescu Constantin I. Voisel Petre.

*

Iată numele impiegațiior auxiliari reușiți la examenul de elevi gradul III-lea:

Ceauși Anghel, Niculescu Victor, Papacostea C. Petre, Petculescu Alexandru, Teodorescu George IV. Protopopescu Anton, Negreanu Vintilă, Teodorescu Gheorghd, Dobrescu Vasiie, Barbu Mitică, Teodor Petre, Albescu Const. Brînzoi Const. II, Mariuț Vasile, Rădulescu Ilie, Georgescu M. Petre III, Hancu Gheorghe, Donef Ivan Slăncescu N. Const II Athanasiu Stelian, Popescu Trimofteiu, Stahu Petru, Niculescu Ion, III, Flamaropol Ilie, Ciulei Horia, Cota Dimitru Moruzi Gheorghe, Rîșca Andrian Constantinescu T. Const. II. Cornea Mihail, Sgandar L. Const., Popescu Virgiliu, Voiculescu Ilie, Varlam Constantin, Dimitrescu I. Ion XIV, Panaitescru Constantin.

❑ D. Alex. Brăescu, sub inspector a polițiilor a sosit azi dimineață în localitate

Cu trenui de amiază a plecat la Ungheni.

❑ De cîteva seri cîți-va foști elevi de liceu, se postează în dreptul spitalului israelit și înarmați cu boxuri și cuțite atacă pe trecători.

Așa aseară, aceștia au atacat și lovit cu boxul pe frații Kaufman precupeți din piața Halei, rănindu-i grav la cap. în urmă au dispărut fără a li se putea afla identitatea.

❑ **Injunghiere.**— Azi dimneață pe cînd zugravul Rudolf Framzil mergea pe strada st. Nicolae, spre piața Spiridon, a fost întîlnit de un alt zugrav, Iohan Anateza, cu care era în dușmănie și luîndu-se la ceartă cu acest din urmă a scos un cuțit cu care a înjunghiat pe Rudolf, în mîma dreaptă făcîndu i o rană adîncă.

A fost dus la spitalul Pașcanu iar Iohan arestat.

❑ A fost înaintat parchetului individul Anton Chelami în vrîsta de 25 ani, care în ziua de 22 Iulie a siluit pe pe copila Maria Vrînceanu în etate de 13 ani.

❑ In ziua de 1 August se va face la primărie, tragerea la sorți a 140 obligațiuni în valoarea de 72000 lei a împrumutului comunei Iași de 13 milioane și jumătate și 19 obligațiuni, în valoare de 9500 lei, a împrumutului de 1 milion 7093 lei.

❑ **Administrația ziarului „Opinia" primește abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a țărei, și

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ **Instiințare.** — Atragem atențiunea onor. public în interesul lui propriu asupra următoarelor:

La racordările noastre cu instalații particulare executate de alți instalatori, constatăm diferite defecte ce sunt vătămătoare solidităței lucrărei și care arată în mod evident cîte cusururi au asemenea instalațiuni executate în interior de instalatori de ocazie, cu care trebue să ne racordăm.

Semnalăm numai cîte-va din defecte: așezarea tuburilor de canalizare și țevilor de apă de mai multe ori la adîncimi mici care permit înghețul în timpul ernei. Așezarea tuburilor pentru canalizare în așa mod că nu corespund exact cu traseul prescris al racordului. Așezarea canalizărei în așa mod încît panta la racoro e insuficientă, exijînd în multe cazuri un racord prea lung în detrimentul proprietarului.

Avantajul însă a instalațiilor executate de noi, atît în interior cît și în exterior sare în ochi, luînd în considerpție unitatea execuției neîntrerupte și uniforme la care sus arătatele defecte sunt cu desăvîrșire excluse.

Cu această ocazie facem atent onor. Public că unii instalatori, pentru a adnce publicul în eroare se reprezintă ca reprezentanții societății, uzînd probabil de împrejurarea că firma lor consistă dintr'o companie fie de 2 inși sau de unul numai cu anexul vulgar Co...

Pentru a evita însă o preschimbare între tovărășiile arătate și societatea noastră, care este singură cu acest nume, din toți instalatorii din Iași, rugăm pe onor. public să ceară în asemenea cazuri atît legitimarea persoanelor în chestie cît și firma exactă a societății pe care o reprezintă, spre a fi luminați asupra faptului cu cine au a face.

Direcțiunea Societății Union-Bangesellschaft

❑ La institutul Antirabic din localitate au fost internate femeile Ruxanda Hîrjău, Ruxanda N. Zlatant și Dumitru C. Projica din comuna Berezeni (Fălciu) —toți mușcați de un cîne atins de turbă furioasă.

❑ Dealungul și în largul Mediteranei, este o interesantă călătorie, înregistrată de cinematograf și care ne este fidel redată în noul program de astăseară Sîmbătă 24 Iulie al teatrului Pathé-Frères din Grădina Bragadiru. Se perindează înaintea spectatorilor, minuțios înregistrate, coastele mării și porturile principale, înfățoșîndu-ni-se Strîmtoarea Messinei, — Portul Alexandriei (Egipet), — Beirut (Siria), — Smirna din Turcia Aziatică; vaporul trece apoi în marea Egee și ne transportă la Constantinopole unde ne apare fantasticul Corn de aur, apoi Podul de la Stambul și această interesantă călătorie se sfîrșește cu o superbă vedere; Bosforul scaldat în feericile lumini ale Crepusculului.

Interesantul și noul program de astăseară din grădina Bragadiru cuprinde apoi o frumoasă înscenare: Pisica metamorfozată în femee, după o fabulă a lui Esop și interpretată de artiști distinși pariziani cu d-ra Dieterle în rolul principal.

Olivier Twist după celebrul roman al lui Charles Dickens, inscenare specială interpretată de artiști distinși, — Leontina se mută, comedie, — Un bîlciu în Normandia (Franța), — Nu uita să dai bacșiș, comedie cu simpaticul Prince — și alte scene comice, sportive etc. sunt cuprinse în noul program de astă seară.

S'a întercalat, atît la programul matineului cît și la cel seral: Cursele de automobile pe circuitul Tîrgoviște-București, care au avut loc acum cîte-va zile, cinematografiate de un trimis special al casei Pathè frères. — Șoseaua națională pavoazată,—Tribunele decorate, — Elita Bucureștilor, — Persoanele care au luat parte la Curse.—Se oferă spectatorilor o înregistrare superbă a acestor grandioase curse.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele — 4 ore ziua — matineu la Circul Sidoli, cu prețurile populare obișnuite.

Ultima Oră

SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI"

București 24 Iulie

Holera în Galiția

Brobyn (Galiția).—Eri a încetat din viață aci, avocatul Burg, fiind atins de holeră.

Imparatul Wilhelm nu vine în Romînia

Berlin.—Ziarul „Norddeutche Allgemeine Zeitung" desminte știrea, că Imparatul Wilhelm al Germaniei va veni în Romînia, la toamnă, spre a asista la manevrele regale.

Numitul ziar spune, că Imparatul nici n'a primit pînă acum vr'o invitație.

Călătoria Principelor moștenitori

Viena.—Perechea princiară romînă a sosit aici.

Călătoria Principelui Gheorghe

Belgrad.—Principele Gheorghe, a cărui sănătate este satisfăcătoare, va rămîne la Ostanda pînă la 2 Septembrie, cînd va pleca să viziteze la Roma perechea regală a Italiei.

Prînz de gală

Cetinge.—Azi la prînz a avut loc la palat un mare dejun, dat în onoarea marelui duce moștenitor de Meklemburg.

Congresul păcei

Stokolm —Congresul internațional al păcii s'a închis.

Afacere misterioasă

Belgrad.—In toate cercurile aci nu se vorbește de cît despre o afacere misterioasă, petrecută acum două zile și toate cercetările poliției au ramas zadarnice.

Un cosciug a fost transportat alaltăeri seară de la o legație străină, fără a se ști unde a fost dus.

Personalul legației ține cel mai strict secret.

Acțiunea lui Mangra

Buda-Pesta.— „Tribuna" din Arad, vorbind de acțiunea lui Mangra în chestia împăcărei romînilor cu ungurii, a deschis o campanie contra acestuia, spunînd că Mangra susține ca împăcarea să se facă în așa condițiuni ca Romănii să renunțe la independența religiei și a limbei lor naționale.

Situația în Albania

Constantinopol.—După informațiile Porței, dezarmarea urmează în Albania de Nord și în satele bulgare din vilaetul Kosova. S'au găsit și bombe de dinamită.

Reorganizarea armatei nu va aduce nici o sporire a efectivelor de pace ale armatei cari au avut pînă acum 21 de divizii de infanterie, iar acum 42 divizii, însă cu un număr mai mic de batalioane.

Azi de dimineață s'au auzit împușcături. In oraș circulă diferite svonuri care nu pot fi controlate. După un svon trupele destinate pentru Hauran s'ar fi răsculat. Se vorbește de numeroși uciși și rîniți.

Holera

Constantinopol. — După ziarul „Ikdam", vilaetul Van, a fost declarat sub bănuiala de holeră.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.

Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„

Cezar Simionescu

AVOCAT

Strada Lascar Catargi No. 37

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

K. u. k. österr.-ungar. Konsulat in Jassy

Kundmachung!

Bei dem k. u. k. österr.-ungar. Konsulate in Jassy gelangt ein von Herrn *Jacob von Neuschotz* am 12|24 November 1867 gestiftetes Studien Stipendium von 720 Kronen jährlich an einen mittellosen, im Gebiete der Moldau geborenen österr. oder ungarischen Staatsangehörigen, welcher an einer öffentlichen Handelschule in Wien studiert oder studieren will, zur Verteilung.

Es werden daher diejenigen österr. oder ungar. Staatsangehörigen ohne Unterschied der Religion, welche sich um dieses Stipendium bewerben wollen, hiemit eingeladen, ihre diesfälligen Gesuche bis zum 25. August l. Js. neuen Styls hieramts einzureichen und dokumentarisch nachzuweisen:

a) dass sie in der Moldau geboren sind,
b) eine Elementarschule absolvirt haben, und
c) mittellos sind.

Der Genuss dieses Stipendiums, welches in vierteljährigen Raten zur Auszahlung gelangt, dauert während dreier Studienjahre und kann auf weitere zwei Jahre ausgedehnt werden, wenn der Beteilte in das Gebiet der Moldau heimkehrt un hierzulande im Handelsfache sich betätigt.

Dieses Stipendium kann solchen Bewerbern, welche zum Eintritt in eine öffentliche Handelschule in Wien noch vorbereitender Studien benötigen, auch zu diesem Zwecke auf zwei Jahre verliehen werden.

Falls zur Vorbereitung für den Eintritt in eine öffentliche Handelslehranstalt nur ein Jahr benötigt wird, so kann dem Beteilten, wenn er mit dem 4-ten Jahre die Handelslehranstalt absolviert hat, das Stipendium noch für ein Jahr belassen werden, wenn er nach der Moldau zurückkehrt und sich hier dem Handelsfache widmet.

Nähere Auskünfte können beim k. u. k. Konsulate während den Amtsstunden an Werktagen von 8—1 Uhr eingeholt werden.

Der k. u. k. Vizekonsul u. Gerent:

Dr. Hakman m. p.

Nr. 15179
Jassy, den 2. August 1910

Se caută lemne pentru Foc, fag și carpen, 500—800 m. c., aduse la domiciliu.

Ofertele se vor adresa președintelui societății „Albina", Atelierele C. F. R.—Iași.

Tînăr, avînd practică patru ani casă de bancă și doi ani la o intreprindere industrială, posedînd perfect cunoștiința de comptabilitate și lucrări de birouri cunoscînd limba romînă germană și franceză. Caută post la o casă însemnată. A se adresa la administrația ziarului sub. **M I.**

Petru Ianculescu

Inginer silvic și Hotarnic

— Iași str. sft. Sava No. 18 —

Aduce la cunoștinița d-lor Proprietari de moșii și păduri, că se oferă a face Amenajamente, regulamente și Hotărnicii pentru punerea în exploatare a Pădurilor, fiind autorizat pentru aceste lucrări de Onor. Ministru a Agriculturei Domenii, conform Codului silvic în vigore.

Internat pentru Domnișoare

Cu începerea anului școlar 1910—1911 d-na *Aspasia Culianu,* înființează un internat, în deosebi, pentru elevele de la Externatul secondar de d-șoare eleve de la „Reuniunea Femeilor Romîne" și d-re studente.

Se vor face meditațiuni elevelor, în orele libere.

Important pentru Agricultori

O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.

A se adresa la Atelierul Mecanic.

Gross Kaisermann

— Strada Moțoc Iași —

Française, connaissant français, anglais, allemand, piano, désire place dans une bonne famille.

S'adresser M. A. Rue Hotin No 1.

O frumoasa fotografie

puteți căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAȘI—PIAȚA UNIREI

GRATIS *un tablou mare a fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

BYRRH Cel maĭb un VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume și la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

4430 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* și *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiștii și Farmaciștii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat și cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre și să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 [(sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserţii la

MICA PUBLICITATE

v se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m de haut. la mètre 0f30c.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. **5f**

FONDOIR déposé
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

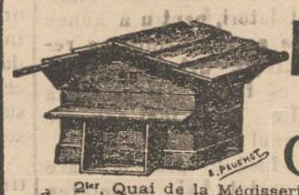

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : **20f**
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à **0f 20**

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe și rente in *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1934 din 12 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureștiși contra asigurarţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţiilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cas de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branșa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
Strada Bărboi No. 15—
IAŞI

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numerii la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Johann Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1071 Marți 27 Iulie 1910

DE LA ȘEF LA ȘEF

Ideia colaborării argumentată așa de solid de fruntașul nostru d. Alex. A. Badareu, în marele seu discurs de la Iași, a avut darul să stîrnească tot felul de critici la adresa noastră. Terenul însă pe care s'a pus d. Alex. Badareu nu sufere critică, ci desvoltare.

Am ținut în articulul trecut să explic partea întâia, care a fost luată drept o mărturisire prea sinceră din parte-mi asupra gîndului ascuns al celor zise la Huși. Nici d. Badareu n'a fost prea ascuns, nici eu prea deschis; și de aceia mai stăruim astă-zi tot asupra acestei părți, care formează nodul gordian al chestiunii.

Și țara și Regele văd că ideia conservatoare este reprezentată astă-zi prin 2 organizări de partid; cu doi șefi, cu 2 comitete executive, cu 2 rînduri de soldați. Toți la un loc dau în țară trei sferturi din numărul alegătorilor și alegerile din urmă au dovedit aceasta; noi ținînd recordul, iar junimiștii coada.

In fața a 2 organizări politice, una avînd pretenția că reprezintă tradiția conservatoare, avînd cu dînsa 3 primi miniștri, alta bizuindu-se pe încrederea țării, fie-care se întreabă: ce va face M. S. Regele? Și întrebarea e cu atît mai legitimă cu cît fie-care vede că țara s'a pronunțat într'un fel și nu știe bine dacă și M. Sa va proceda tot ast-fel.

La această întrebare legitimă a fie-căruia dintre noi, se mai adaugă ceva: greutatea Regelui de a trece peste oameni ca d. Carp, căci ar însemna a trece peste boeri, și Regele ține la boeri, ca la stîlpi ai țării.

Și acest adaus al întrebării e mai multă ironie de cît adevărul adevărat. M. Sa Regele nu ține la nimeni. dar a dat preferință, în lunga sa domnie liberalilor, cari au guvernat două-treimi și conservatorii numai o treime din timp.

Dar fie; pe d. Carp l'a inventat M. S. Regele împreună cu președinția de consiliu a d-lui Th. Rosetti; dar tocmai fiind-că i-a inventat și n'au avut darul de a ghici voința Măriei Sale, același Rege i-a ținut departe de putere 15 ani și e dispus de a-i mai ținea, pentru că în acțiunea lor politică le lipsește un factor: *încrederea țării.*

Și atunci M. Sa va fi pus în alternativa de a alege între cei 2 șefi, căci pentru M. Sa e un fapt cîștigat, cum a și spus d-lui Carp, la întrevederea de la 3 Maiu a. c., că sînt 2 partide conservatoare, cu 2 șefi și 2 organizări. Și El o vede, și El o știe și El o admite.

Un șef—d. Carp—are șefia căpătată întâi printr'un act personal al M. Sale de la 1888, pe care singur l'a atenuat apoi în cei 15 ani de amară și îndelungă opoziție; al doilea, șefia sa este trecută prin un gest personal al d-lui Gh. Gr. Cantacuzino și a camarilei din juru-i, fără avizul unanim al partidului. Dacă la 26 Aprilie 1909 partidul s'a resemnat, la 3 Februarie 1908 partidul și-a dat verdictul, anulînd actul de la 26 April; deci din punct de vedere al întregului partid conservator actul șefiei d-lui P. P. Carp este și rămîne anulat, ca un act siluit și cu urmări în contra lui.

Țara a ratificat actul de la 3 Februarie 1908, prin care se anula actul de la 26 Aprilie 1907 și ne-a dat cîștig de cauză nouă, căci nici că se putea alt-fel.

D. Carp, ca șef, s'a pus de-a curmezișul marilor interese ale țării, și ca acțiune politică s'a pus în slujba d-lui Ionel Brătianu, pentru a se înmormînta pe veci în fața țării, iar cînd a căutat să iasă din letargia sa politică l'au apucat spasmurile zilelor de 7 April și 2 Maiu, de s'a deochiat și mai tare.

In scurt dar, nici Măria Sa n'a ghicit omul la 1888, nici d. Carp n'a fost în gîndul și spiritul Coroanei; din amîndouă părțile falimentul a fost complect.

Noi ne avem șeful; și cînd zicem noi, zicem partidul conservator cel mare, al țării, fără instinctivi și arierați. Noi ne-am adresat țării pe toată întinderea ei și i-am ascultat pasul și nevoia; și țara ne-a dat toată încrederea; ne-a ratificat șeful, ne-a ratificat actul de la 3 Februarie și acum, tari pe această ratificare ne îndreptăm fața drept spre M. Sa și-i arătăm calea dreaptă ce cată să urmeze. Partidul își are șef, își are cadre; a dat războaie și a învins. Dușmanii sînt la pămînt; dar printre dușmani ne găsim frați rătăciți, orbiți de interesul zilei de azi și la acești frați rătăciți le zicem: veniți cu noi să colaborăm, să salvăm ideia conservatoare, pe care noi am păstrat-o curată și am curățit-o și înălțat-o în lupte. Noi n'am pus'o în slujba dușmanului ca șeful vostru, ci am dat bătăliile mari în largul cîmpului electoral și l'am învins.

Dacă vă e scumpă ideia și steagul, veniți supt stegarul cel mai vrednic, căci alt fel degeaba sînt trupe disciplinate, dacă șeful e obosit și stă de parte de cîmpul bătăliilor.

Și vă zicem acum, cînd încă Corona n'a ratificat verdictul țării, verdict care nu se poate să nu-l ratifice, căci voința poporului e voința Regelui și nici Regele nu mai are nevoe de umblat în afară de partide să găsească șefi de guverne. Anul 1888 nu se mai repetă.

Intre cei 2 șefi țara s'a pronunțat; în răstimpul pînă la pronunțarea Coronei, haideți la colaborare, ridicînd la rangul de șefi de onoare pe șeful nostru și atunci totul e salvat.

Gh. Ghibănescu

De ale Primăriei

Primăria noastră, despre care de altfel nu se vorbește cît ar trebui, comite acum una proaspătă.

Pentru că agenții de care se servește în executarea diferitelor lucrări de edilitate nu știu, nu cunosc nimic ori prea puțin din ceia ce ar trebui să știe, Primăria e nevoită să iea măsuri, impunînd particularilor ceia ce nici de cum nu trebue să intre în căderea lor.

Astfel s'a întîmplat ca acei agenți ai Primăriei, acum cu ocaziunea instalărei de apă și canal prin proprietățile particulare să facă greșeli neertate.

Fără să știe că pe stradă nu există canal, dînșii au executat lucrări de canalizare în curțile oamenilor.

Și negreșit acest lucru, adică, dacă pe o stradă există ori nu canal, trebuie să-l știe toți acei care au căpătat de la Primărie autorizarea de a executa lucrări de canalizare și apă pe proprietățile particulare, dar mai ales cei cari au făcut lucrarea generală de canalizare pe străzile Iașului. Acestea deci trebuesc să știe despre asemenea lucrări, și despre intinderea lor, ca și de străzile pe unde le-au făcut, iar Primăria prin mulțimea de agenți de supraveghere, cu cari de altfel ne ridică la modesta sumă de 18 sau 20 milioane pentru apă și canal, ar fi trebuit să fie pusă în cunoștință mai exactă de acestea.

Ori, necunoștința aceasta devine uneori fenomenală. Astfel, se știe că acei ce au executat lucrarea de canalizare din oraș, au făcut și lucrări de acest fel pe proprietăți particulare. Au făcut în urmă săpături și lucrări pentru racordare. Au tăiat strada lungiș și curmeziș, iar cînd să dee de canalul stradei, ia-l de unde nu-i!

Cum se poate numi o asemenea afacere? Primăria nu știe, Societatea însărcinată cu lucrarea de canalizare a orașului nu știe, cei ce au obținut de la Primărie dreptul de a face lucrări de felul acesta, nu știu.

Atunci ce și-a zis Primăria? Dacă toți nu știu, trebue să găsim pe unul care să știe, iar dacă nu știe, să-l obligăm să știe.

De aici repede o publicație pe zidurile orașului cu privire la racordări, al cărui prim punct sună astfel:

D-nii proprietari cari cer racordarea la Primărie sunt obligați să *declare dacă canalul și conducta de apă se află într'un șanț sau în două șanțuri diferite.*

Acum ce se poate întîmpla? Propritarul n'a fost în oraș de exemplu, pe pe cînd se făcea canalul și se aducea conducta de apă pe strada lui.

Revenit de acolo unde fusese, nici se interesează de acest lucru. Se interesează dacă și pe strada lui este conductă de apă și canal, dar atîta tot. La urma urmei nu poate fi obligat nici la atît, dar ca să știe dacă sunt două șanțuri diferite unul pentru apă și altul pentru canal, nimeni nu i-o poate impune.

Natural că merită deosebită mențiune raționamentul Primăriei care și-a zis: „trebue să obligăm pe proprietar să știe aceasta, pentru că nu putem constrînge pe agenții plătiți de noi să cunoască așa ceva.“

Rămîne să ne întrebăm: în ce țară trăim? Să declari pe proprietar răspunzător de niște lucruri, cari trebue să cadă în sarcina și responsabilitatea celor autorizați de Primărie, aceasta e o culme!?

Dar din publicația pe care o menționăm aici, reesă că Primăria noastră voește a face din toți proprietarii, niște arhitecți ori ingineri, pentru că le mai impune să declare:

„Adîncimea exactă a săpăturei (de la punctul unde merge recordarea), măsurat de la suprafața terenului sau a pavajului pînă la radiarul canalului particular etc.“.

Din publicația făcută de Primărie, mai rezultă că de aceste declarațiuni n'au a fi făcuți răspunzători, nici acei ce au fost autorizați să facă lucrările, de asemenea natură de proprietate particulară, nici compania care a făcut lucrările de canalizare a orașului precum și de cele particulare.

Căci să presupunem un caz. Proprietarul, care cu toată dorința Primăriei, nu poate deveni inginer, constructor, ori architect, cît ai bate din palme, face apel la cei autorizați de Primărie. Aceștia greșesc. Și cazul s'a întîmplat. L'am menționat mai sus, cînd am arătat că s'au făcut lucrări de canalizare pe proprietăți particulare, s'au făcut săpături pentru recordare, dar canal pe stradă nu era. Cine poate fi făcut răspunzător pentru asemenea greșeli?

Soluția Primăriei e simplistă de tot. Cine are să plătească impositul pentru apă, canal etc.? Proprietarul. Apoi atunci tot el trebue făcut răspunzător că n'a dat indicațiuni exacte. A greșit la săpături cu jumătate metru, și n'a știut cîte șanțuri sunt pe strada lui, deci de ce nu l-am pedepsi? El să plătească.

Aceste eșiri ale Primăriei contra proprietarilor, pe care chipurile s'ar chema că'i protegă, însamnă nici mai mult, nici mai puțin de cît că la acea autoritate nu e nici o ordine, nici o sistemă. Cine se scoală mai de dimineață acela e mai tare.

Mai însamnă că Primăria voește de pe acum să se facă ne-aude, ne-avede în chestiuni de canalizare și aducere de apă în oraș și pe la particulari. Pînă unde va merge această incurie?

R.

Noul buget general al statului

Primim la redacție situația tezaurului pe luna April 30, anul 1910. In această situație notăm starea încasărilor pe exercițiul închis al anului bugetar 1909—910, până la 30 April, adică a 13-a lună și prima lună din exercițiul bugetar în curs.

Situația exercițiului bugetar trecut e la 30 April următoarele încasări: 417386705 lei, cu o diferență de 18298616 față de evaluările generale ale bugetului în sumă de 435685322 lei. Cel mai mare gol îl lasă în buget capit. V, al serviciilor publice cu 21 milioane lei din care numai C. F. R. ne dau 18980409 lei.

Cum însă până la 30 Sept. mai sînt 5 luni și încasările se vor cifra cu aproape 4 milioane pe lună, probabil că la 30 Septembre se va acoperi întreaga prevedere bugetară și nu vom avea deficit real, dar va fi departe de a trece peste 446 milioane cît au fost încasările în anul 1908—909. Chiar dacă am admite că în fiecare lună până la Septembre se vor încăsa cîte 6½ milioane ca în April și abia vom atinge 446 milioane.

Cum se va atinge dar suma de 461 milioane, care le prevede noul buget? Se contează pe un an agricol eminamente bun. Bugetul C. F. R. a fost așa întocmit că cu tot deficitul colosal ce a dat pe exercițiul închis, a fost majorat în 4 821050 lei, soldîndu se la cifra de 85.500000 lei în loc de 80678949 lei; cum însă bugetul C. F. R. n'a încasat în totul exercițiul anului de cît 61698540 lei, urmează că recolta agricolă bună trebue să dea bugetului C. F. R. un spor de 24 milioane lei.

Cu toții avem credința că rețeta C. F. R. va atinge prevederea bugetară; cu toate acestea în primele 3 luni încasările vor merge tot slab, și dovada ne-o dă luna April. C. F. R. au încasat în April cu 900000 lei mai puțin ca în anul trecut. Dacă și lunile Maiu și Iunie vor acuza tot asemenea încasări proaste ne vor rămînea lunile de vară și toamnă pentru a mișca sporul încasărilor.

Ce e drept cînd C. F. R. încasază plusuri de venituri însamnă belșug în țară; atunci și traficul de călători e mai mare, consumul de tot felul e mai mare și toate articulele din buget se resimt în bine, ca vămi, monopolul, taxe indirecte etc., căci țăranul e ca marea cu ale cărei ape evaporate se revarsă peste șesurile secate de soare.

Dar prima lună din exercițiul în curs se arată cu aproape 2 milioane mai jos față cu luna corespunzătoare din exercițiul 1908, cînd bugetul era numai de 411 milioane, iar azi e de 461 milioane, deci cu 50 milioane în plus.

Dorim ca bugetul exercițiului trecut să se echilibreze, pentru a se salva aparențile; cît despre bugetul în curs el a fost întocmit pentru un regim în lichidare, căci netăgăduit că liberalii în astă iarnă își fac bagajele, lăsînd urmașilor un buget echilibrat, de fapt însă un buget cu cheltueli obligatorii de 461 milioane, dar cu venituri aleatori de 461 milioane.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

ROMANUL BUNICEI

Printre mobilele vechi ale casei era un dulap, care servise ca biblioteca „mamei—mari“, bunicei. Ce tip complect de femee, bunica! Portretul ei era în salon, zugrăvit de un artist francez de talent. De sigur, francezul se înamorase de dînsa, pe cînd o picta, căci prea mult o „desăvîrșise“. Capul mic era încadrat de bucle, după peptănătura timpului; ochii luciau așa de curați și de șireți, așa de vii, în cît par'că așteptai să le vezi isbucnind flacăra. Pe colțul buzelor, înroșite și cărnoase, se arată un zîmbet ademenitor, ca aromit de cuvîntul dragostei. Era ispita, surîsul acesta atrăgător, care contracta gura, ca pentru un sărut pătimaș. Umerii goi păreau că au fața persicei coapte; prin dantele se putea zări rotunzimea pareche și liliană a sînului tare. Din tot chipul ei răsărit pe pînză reeșia un ce tulburător. A! da, era complect tip de femee, bunica. Și cu mare curiozitate m'am pus să scotocesc în dulapul stingher. Imi părea că bunica avea o taină și acea taină trebuea să fie ascunsă acolo.

....Cărți vechi: romane îmbătrînite, romanțe învechite, poezii îngălbenite. Apoi un vraf de hîrtii pălite, gramadă de foi veștede, caut, caut și iată, descoper o miniatură ascunsă între ele. Desfăcul cu luare aminte cordeluța vînătă, care lega portretul de pachetul de scrisori—și privii. Miniatura arăta chipul unui barbat, de o frumusețe deosebită. Capul, răsărit între buclele negre, era de o rară energie. Sprincenele frumos arcuite, erau îmbinate, ceea ce dădea fizionomiei o înfățișare de hotărîre supremă. Aceasta însă o putea vedea un observator mai răbdător, căci înfățișarea totală arăta atîta tinerețe, atîta duioșie și frăgezime, în cît ai fi putut ata la îndoială, de ai în mînă chipul unei femei sau al unui frumos adolescent. O brazdă a frunței și colțurile gurei profund săpate ne arătau că frumosul nostru *Ché rubin* cunoscuse gîndirea—și nenorocirea.

Pe dosul portretului era scris, de mîna bunicei: **Păcat!** Atîta,—dar acest cuvînt mi să părea că tăinuește un roman întreg dintre aceste două ființi, astă-zi două umbre. Și nimic nu rămase de pe urma lor, martor al iubirei, al extazului pătimaș, al jurămintelor de veșnicie! Ironie! Viața e un fulger față cu vremea nețărmurită. De ce însă, din clipa aceasta smulsă eternității, totul se sfarmă și trece! De ce îndoiala trebue să vie după credință, ca noaptea după zi? De ce nu putem spune, buze menite morței, nu vecinic, nu mîne, dar nici macar azi?

„Păcat!“ cuvînt de înfiorare, cuvînt de regret! Ce ascunzi în consonanța sunetelor tale? Te luminează, cuvînt de umbră, ce păzești taina a două morminte... Ci nu, nu, taci: moartea cere tăcere.

Faust

Două Dreptăți

Curtea cu juri din Bourges, (Franța), a judecat zilele trecute două afaceri de infanticid.

In ziarele locale, prima era intitulată *Infanticidul din Vouzeron*; iar a doua primi titlul melodramatic de: *Infanticidul de la Castel.*

Este inutil de a insista pentru a face să se înțeleagă deosebirea.

„In astă dimineață, spunea unul din ziare, o fată din popor va apare în fața juraților; iar după amiază, o altă fată din nobleță“; pe urmă, această foae adaogă: „Antitesă care dovedește cu prisosință că greșala nu cunoaște mediu social“.

Și d. avocat general Kuntz, pronunțîndu-și requisitorul, dădu juraților acest sever, dar just avertisment: Dacă d-voastră vă veți crede obligați de a condamna pe d-ra de la Goudalie pentru că ea este bogată, nobilă și locuește într'un castel, nu voi sta la îndoială de a vă spune că nu aprob. Aici nu trebuie făcută nici o deosebire de clase“.

Or, iată ce s'a petrecut:

Ziarul la care am făcut aluzie recunoaște că aceste două afaceri, două crime, dacă voiți, sunt identice.

*

Infanticida de Vouzeron, Jeane Chavaillard, era în vîrstă de 22 de ani. Ea era fiica unor mici agricultori din Vouzeron. Crescută în libertatea cîmpiilor, frumoasă și drăgălașă, ea n'a știut să resiste primului venit, care i-a aruncat cele dintâi vorbe dulci. Și iat-o mamă!

Ea naște în casa părinților, cu ajutorul mamei sale, care îi dădu îngrijirile unei femei destul de cu experiență în urma a unsprezece nașteri.

Dar acest copilaș era un intrus; el veni să mărească greutățile familiei. Deci trebuia zugrumat: cine să facă această operație? Mama Chavaillard. Trebuie îngropat în grădină: cine s'o facă și p'asta? Tot mama Chavaillard!

Sărmana femee a fost urmărită în același timp cu fiica sa.

D'abia crima a fost comisă și o mulțime de scrisori anonime o denunțară autorităților.

Instrucția se începe imediat: mama și fata se apără zicînd că evenimentul e venit înainte de prevederile lor. Copilul a sosit la capătul celor 7 luni de sarcină. A! dacă el ar fi așteptat ora precisă l-ar fi primit fără entuziasm dar cu resemnare.

Ele mai spuneau că seducătorul s'a ascuns, că și-a părăsit victima din momentul ce a văzut-o însărcinată, că e un laș, și plîngeau!

Dar doctorul însărcinat de justiție afirmă că copilul a fost născut la termen, viu, și ar fi putut trăi, dar că a fost lăsat cu voință să moară, fiind lipsit de îngrijiri.

*

Infanticida de la Castel, d-șoara Suzanne Faulcon de la Goudalie, e în vîrstă de 19 ani. Frumoasă ca și cealaltă, gingașă de asemenea. Copilăria și adolescența a petrecut'o în aceiași libertate.

Intr'o seară, în fundul grădinei, cade în brațele vizitiului său, Thomas, un ștrengar în vîrstă de 20 de ani. Cu voința sa? „Da, declară tristul personaj; ea se ținea de mine“. Nu, opune d-ra de la Goudalie; el m'a silit“.

Iat-o și pe dînsa de asemeni, însarcinată. Dar Thomas nu o părăsește; a urmat-o în toate părțile, pînă și în camera de culcare, noaptea. Și el lasă să se înțeleagă că ea îl chema, că se ținea de el.

„L-am suferit, fiind-că îmi era frică de dînsul, răspunse d-ra de la Goudalie. Mă temeam de destăinuirile lui.

Thomas către sfîrșitul anului 1908, a fost chemat în armată, în care timp însă n'a întrerupt corespondența cu d-șoara de la Goudalie; primea scrisori și bani de la dînsa.

Inaintea plecărei, de altmintrelea povestea la toți cei ce-l ascultau despre norocul său, vechilor servitori, precum și celui ce trebuia să-l înlocuiască, căruia îi spunea cu un aer zeflemist:

— Tu nu vei fi așa de bine văzut aici ca mine!

In sfîrșit momentul suprem sosește: d-șoara de la Goudalie, dădu la lumină o mică fetiță și ca și pentru Jeanne Chavaillard, bravii cetățeni din vecinătate sezizară autoritățile prin scrisori anonime. Parchetul nu îndrăznea. D-ra

de la Goudalie vinovată! Asta nu se poate.

Totuşi lucrul se dădu pe faţă: d-ra de Goudalie mărturisi şi arătăa chiar şi locul, unde îşi ascunsese copilul într'un dulap din peretele camerei sale de toaletă.

Un doctor îl examină: el fusese viu: el a fost zugrumat; un cordon îi strînsese gîtul şi cinci coaste îi fusese înfundate.

In zadar acuzata—vreau să zic victima!—asigură că copilul fusese mort, înăbuşit de cerşafurile sale, după naştere care s'a terminat printr'o sincopă. Totuşi nu fu crezută. Dar toţi se întrebau: ce s'a făcut mama şi servitoarea care recunosc că au asistat la dramă în camera tinerei fete; căci e sigur că ele erau, una şi alta, în jurul patului? Ele n'au văzut nimic! Şi cu tot leşinul, tînăra fată a fost aceia care s'a sculat, a înfăşurat copilul într'o camaşă, l-a înăbuşit, i a zdrobit pieptul şi l'a aşezat în fundul dulapului.

Ce de neexactităţi le-a luat judecătorul drept adevăruri, căci d-ra de la la Goudalie este singură urmărită!

Cît timp a durat judecata, acuzata a ramas mută, suspinînd cu batista veşnic la ochi. Ea n'a găsit nici cea mai mică energie de cît pentru a răspunde la această chestiune printr'un semn de afirmare.

D-ra de la Goudalie a apărut singură în faţa judecătorilor; pentru toată apărarea sa, în afară de eloquenţa avocatului, n'avu decît lacrimi.

Cu toate astea nimeni altul mai mult de cît ea, n'a avut trebuinţă de un sprijin: dînsa, acum 10 ani aproape, a fost victima unui teribil accident de automobil, cînd a trebuit să sufere oribila operaţie de trepanaţie, urmată de un drenaj al creerului, pe urmă a suferit de apendicită, şi de o nouă operaţie; pe urmă de o angină difterică care nu cedă de cît înaintea înjecţiilor cu serum.

De asemenea servitorii, vecinii, institutorii care au servit ca martori şi care o cunoşteau bine, căci au văzut-o în toate zilele de la naşterea sa au declarat: „d-ra de la Goudalie are caracterul unui copil de 14 ani", dar ea era bună dulce şi fără aparare.

. . . . . .

Jeane Chavaillard a fost achitată, iar mama sa condamnată la două luni închisoare.

D-ra de la Goudalie a fost condamnată la 2 ani închisoare.

Şi Curtea i-a refuzat circomstanţele atenuante.

In aceeaşi zi, juriul a avut, pentru două cause identice, două jurisprudenţe.

Justiţia, după cum se vede, în toate ţările nu e egală pentru toţi; trebuiau două achitări sau două condamnări.

N. C.

DIN NEVOILE CLERULUI SĂTESC

1) Preoţii şi facultatea de teologie.

Intre multe avantaje aduse clerului de legea clerului mirean din 1893, este că treptat, treptat situaţia culturală a clerului s'a rădicat mult. Datorită acestei legi, astă-zi avem licenţiaţi şi chiar doctori în teologie, nu numai în oraşe, ci şi în sate.

In timpurile glorioase şi de nevoe ale Romînilor, clerul nostru naţional era în fruntea culturei, cu ajutorul clerului, prin biserică ni s'au păstrat prin veacuri, legea strămoşească, limba şi naţionalitatea. Astăzi pentru regenerarea materială şi morală a sătenilor, majoritatea locuitorilor ţării noastre, clerul ocupă locul în frunte şi ca să'şi poată îndeplini misiunea trebue să fie cult. Ori cine se interesează de cler şi misiunea sa, vede că clerul are nevoe de cultură, cultură şi iar cultură, această astă-zi cu atît mai mult cu cît şi la noi au început a da religiunei atacuri din ce în ce mai dese.

Datorită legei din 1893, cultura în cler a luat avînt cu atît mai mult, cu cît rîdicarea situaţiei culturale atrăgea după sine şi rîdicarea situaţiei materiale — Avantajele şi înlesnirile ce se făceau pentru promovarea culturală a clerului au făcut pe zeci de preoţi să ia drumul şcoalei, unii chiar bătrîni şi mulţi astă-zi să disting fie în admnistraţia bisericească, fie ca profesori şi ca activitate bisericească.

Aceasta era înaintarea pe loc a preoţilor, cine voia să muncească, lua drumul şcoalei şi'şi îmbunătăţea situaţia şi culturală şi materială. De vre-o 2—3 ani, însă sub diferite pretexte, urmarea preoţilor la facultatea de teologie este interzisă aproape cu totul. In timpul de faţă proţilor care au un an sau doi de facultate, li s'au rîdicat posibilitatea de a'şi complecta cultura.

Nu discutăm feţele acestei propiri, dar ea e un rău dăunător şi clerului şi bisericei. Zeci de tineri săraci fii de săteni, şi-au dedicat primii ani ai preoţiei muncei, în ogorul destul de înţălenit al satelor. E o nedreptate ca acestor tineri să li se tae drumul culturei prin propirea ce li să face de a nu putea urma la facultate. Să caută în toate ramurile progresarea, împiecarea tinerilor preoţi de a se cultiva, e dăunătoare şi ţărei şi clerului; ţării căci factorului cultural cel mai însemnat nu i se dă posibilitatea de a fi cît de cult şi clerului că, scăzîndu-i-se cultura i se scade şi importanţa. Tineretul din cler, doritor de progres şi cultură şi spre a fi mai apt la muncă, cere D-lui Ministru de Culte şi Erarhilor ce se interesează de progresul bisericei noastre naţionale, ca din toamna acestui an să se înlesnească ca şi înainte urmarea la facultate.

2). Salarul preoţilor rurali

Preoţii rurali, primesc salarul trimestrial, apoi nici aşa, nu e data stabilită, să ştim în care timp din trimestru primim salarul. De multe ori trece aproape o lună peste trimestru până ne vine salarul. Pe trimestrul de Aprilie curent, abea acum la finele lui Iulie am primit salarul, fără să se mai pună la socoteală greutăţile achitării de către perceptor. E cam jenant să te plîngi în ziare şi reviste, ca preot, de nevoi materiale, dar şi preotul e om cu nevoi, trăitor în societate. Mare, mic, cum e salarul unui preot, face faţă nevoilor ce le are; la timpul cerut preotul nu'şi poate îndestula nevoile dacă primeşte salarul trimestrial şi une-ori la 4 luni.

E unanimă cererea tuturor preoţilor rurali de a primi şi ei leafa lunară. Să cere leafa lunar, căci toţi funcţionarii o primesc tot lunar, colegii noştri învăţătorii asemenea şi ce e mai mult, însuşi preoţii de oraş primesc leafa lunar şi excepţie facem numai noi preoţii rurali. Dîndu ni se leafa lunar şi nouă, nu se adaogă nici un spor în budgetul cultelor, de cît doar un funcţionar mai mult în Administraţia Casei Bisericei, sau mai multă activitate la actualii funcţionari. Să primim salarul lunar şi noi preoţii rurali, s'a cerut şi prin această gazetă şi prin revistele bisericeşti, şi cererea e foarte dreaptă şi logică şi credem că a sosit şi timpul de a ni se îndestula.

Ioan A. Parfenie, *Preot*
Paroh, RADENI, jud. Iaşi

Recensemintele la noi

Recensemintele la noi, se fac într'un chip cu totul uşurel, pentru unele se cheltuesc sume mari, une ori chiar colosale în raport cu rezultatele, ce dau alte ori, în mai puţine cazuri însă, nu se cheltueşte nici un ban.

Şi un mod şi altul, sunt dăunătoare importanţii şi foloaselor reale ce ar da un recensiment făcut într'un chip raţional, sprijinit de regurile unei legi cerute de nevoia unei exacte numeraţii a populaţiei şi a celorlalte elemente ce cuprind obectul unui recensiment.

Cea întăi statistică, făcută la noi în 1854, aproximativ şi pe potriveală, unde adese ori simpatia şi antipatia nu lipsesc, a dat rezultate mai mult ca slabe. Noi o credeam ca sigură şi o treceam cu sfinţenie în cărţile noastre, şi în ori-ce scriere unde se cerea populaţia, întinderea etc.

Să luăm un exemplu chiar de la noi din Iaşi. In anul 1882 prefectul de oraş de pe atunci, d. Costică Cerchez a dat poroncă că fie-care dispărţire să-şi facă recensimentul populaţiei ce cuprinde.

Sub comisarii de pe atunci cu slabele cunoştinţi şi cum recensimentul era cerut pe poronceală, l'au făcut şi ei cum a putut, sau mai bine zis de mîntuială; iar cînd s'au adunat rezultatele nu se mai potriviau nici un pic cu aşteptarea nici cu realitatea.

Să dau cazul cu mine şi cu familia mea. Eu locuiam atunci pe str., Lăpuşneanu No 7 şi cum întrarea era prin str., Sft. Neculai, nu s'a mai deranjat nimeni să vină să facă recesimentul pe la mine, mai mult încă toţi chiriaşii ce locuiau pe atunci în fundacul St., Nicolai n'au fost înscrişi în recensimentul destinat să se facă pe poronceală. Unde mai pui şi chipul ingenios cu care foarte mulţi s'a sustras de la recensiment pentru: miliţie, contribuţii etc.

Astă-zi cînd statistica joacă un rol atît de important, cînd ea este pîrghia ce arată mişcarea omenirei şi celealte condiţiuni ce arată starea de comparaţie a unei ţări faţă de alte ţări, cînd cu o exactitate matematică, arată punctul la care s'a putut ajunge în cutare sau cutare direcţiune, fie ca număr, ori cantitate, în fine la tot ce poate produce activitatea omenească.

Am văzut o statistică şcolară din Bulgaria. Era ca o oglindă unde vedeai pas cu pas tot ce priveşte şcoala, la fie-care pas te întîlniai cu note şi discuţiuni statistice ce-ţi explicau şi demostrau cauzele cari au militat că cutare cifră să fie numai de cît aşa şi nu alt-mintrelea. Toate argumentaţiile erau strînse într'o logică legată şi aşa de bine argumentată că nu puteai zice de cît că e o lucrare conştiincioasă, ce îndeplineşte toate cerinţele unei statistici amănunţite pînă în cele mai mici detailiuri. Ce e mai mult era alcătuită exclusiv pentru poporul bulgar. Nu ca prin alte părţi luate nişte rubrici cine ştie din ce recensimente străine şi umplute vrînd nevrînd cu cifre. Bulgarii au luat de la străini numai forma dar fondul e numai exclusiv bulgăresc.

Avem şi noi nişte statistice şcolare. Nişte volume de mii de pagini, dar ele nu-s nimic de cît nişte rubrici ce arată numărul populaţiei şcolare, unele cu rost altele fără rost. Aceste dovedesc că, de la Frediric Damé cel întăi care a introdus şi la noi statistica şcolară cu formele luate întocmai ca în Franţa. In toţi anii se întocmesc la ministerul de Instrucţie tablouri de populaţia şcolară, dar numai cifrele le schimbă rubricile sterile ca şi la Frediric Dame rămîn aceleaşi.

In statistica bulgară erau trecute cifrele cu claritate, apoi discuţiile de fapte evolutive ce concurau ca fatalmente să se ajungă la cutare sau cutare rezultat, că numai rămănea nimic de discutat în chestiune.

Bulgarii au luat de la străini numai ce le-a trebuit făurind materialul după nevoia lor, nu ca la noi să primim totul fără nici o observaţie.

Să revenim la noi.

La noi recensimentele se fac ca şi acum 30—40 de ani, nimic nou. Poate ici colea cîte o inovaţie şi aceia ca să se căpătuiască pe cît mai mulţi *de ai noştri?*

Noi avem absolută nevoe de o statistică exactă şi clară. Cu felul de până acum, am văzut că n'am realizat aceia ce ne trebue. Deci trebue să avisăm la metode noi, ca sub raportul exactităţei să n'avem nimic de zis; iar al costului să fie nesimţitor de mic.

Iată mijlocul ce cred mai nimerit. De altfel nu e nou; în alte ţeri se practică poate mai altfel dar se practică cu succes.

Să vorbim de o camdată de numărul populaţiei.

La anumite timpuri, făcute cunoscut populaţiei cu mult mai dinainte: fie prin publicitate, fie prin viu graiu de administraţie, fie chiar prin sunete de tobă pe la sate, că în cutare timp primarele comunelor urbane şi rurale din ţară vor trimite proprietarilor de case în care locuesc ei sau le dau cu chirie *buletine care vor fi complectate de proprietari, pe a lor respundere, cu numele şi pronumele, etatea, sexul, religiunea, etc. a fiecărei fiinţi omeneşti, ce s'ar găsi sub acoperemîntul proprietăţei sale în cutare zi, sub ori-ce fel de atribuţii; slugă, amic, rudă, străin de ori-ce secs, religiune ori naţiune ar fi.*

In acest scop va trebui să se facă o lege precisă şi clară în toată puterea cuvîntului. Acel care va tăinui, sau în a cui proprietate s'ar găsi oploşit vre-un individ ce n'a fost trecut în borderou, deci nu figurează pe foaia de recensămînt, să se pedepsească cu o mare amendă ba, chiar cu severa închisoare.

Fie-care proprietar de case va pune buletinul seu în nişte cutii mari, construite anume şi aşazate prin respinteni, biserici, strade etc.

Toate acele buletine la o oră fixă se strîng la un birou special constituit, care alcătueşte suma totală a populaţiei pe categorii, după cum necesitatea va cere.

La noi lumea a început a se convinge că domnia legilor e viaţa civică a unei naţiuni; deci şi în cazul de faţă, adică în materi de recensîment, fie care proprietar să se aştepte la rigorile legei cînd ar contraveni acestei legi.

Legea să se aplice sincer fără nici o excepţie.

In statele unde impositul e bazat pe venit, recensimentul să face după declaraţia fie-cărui cetăţean. Dacă se întîmplă că vre unul s'a dat afară din drum, adică cum s'ar zice la noi, a măncat haram,—vai de capul lui cum plăteşte acea fraudă. Deci fiecare arată just ce avere are, de ce venit să bucură şi la ori ce control trebue să se supue fără nici o împotrivire.

Acest metod ar trebui să-l întroducem şi noi ca cel mai bun şi care s'ar adapta de minune şi la noi.

C. Tincu.

Litere-Ştiinţe-Arte

Malthus.—In oraşul Haga a avut loc un congres neo-malthusian organizat de „Federaţia universală a regenerării umane". Primul congres al asociaţiei a avut loc la 1879 în Amsterdam şi după raportul prezentat de preşedinte organizaţiei, d na Drysdole Vickery, liga în chestiune a împiedecat în acest interval naşterea a 21 milioane copii săraci.

In dezbaterile cari au avut loc s'a accentuat, între altele, că propagandiştii sunt urmăriţi sub învinuirda de pornograf, cu deosebire în Spania.

Delegatul Belgiei, a spus că preoţii de aci au ordin ca la spovedanii să cerceteze femeile dacă bărbăţiilor sunt neomalthuziani şi eventual, să îndemne femeile ca să facă copii *cu concursul altora chiar* (Poate chiar cu concursul prea sfinţilor... N. R).

Delegatul francez Hardy a recunoscut şi el că cei mai mulţi oameni de stat sunt adversarii legei. In Rusia şi Finlanda s'au format grupuri multe neomalthusiane.

Se ştie că la noi spiritualul epigramist Giordano găsise altă dată un mijloc eroic şi anume:

N'ai găsit un mijloc sigur
Lumea să se 'mpuţineze, Malthus,
zău nu te 'nţeleg:
Dă-mi ca Berg vr'o zece doctori
Şi ţi golesc pămîntu'ntreg

Bietul „Berg" a murit de mult, iar lumea s'a înmulţit mereu! R.

Autorii şi editorii trăesc în momentul de faţă în raporturi foarte rele. Primii se plîng că nu găsesc debuşeuri pentru operile lor, cei din urmă pentru că li se cer sume enorme pentru a plăti operile literare. Cîţi-va scriitori s'au hotărît să fondeze o ligă a autorilor. Acestei idei i se obiectează că e foarte greu de a pune pe acelaşi plan pe romancieri, autori dramatici şi ziarişti, precum şi pe autorii de manuale culinaro şi de publicaţii şti nţifice. La rîndul lor editorii au făcut un sindiuat spre a stabili preţuri uniforme diferitelor lucrări.

*

Numărul studenţilor din Franţa pe anul trecut şcolar a fost de 40 131.

Parisul e în fruntea listei cu 17.512 studenţi, apoi vine Lionul, Toulouse cu aproape 3.000 studenţi; Montpellier şi Nancy cu 2.000; Clermont şi Bessançon cu 275.

Cea mai mare majoritate din aceşti studenţi învaţă dreptul 16 915; aproape 10 mii urmează medicina; 6.363 literile şi numai 6.287 ştiinţele.

*

La Belmonte Ascoli, Italia—s'a făcut o descoperire arheologică de importanţă capitală. Cercetîndu-se necropola descoperită în aceea localitate s'au găsit două morminte datînd din secolul al 4 lea înainte de Christ. Au o lungime de 4 50, o lăţime de trei metri şi o adîncime de 3 metri. In amîndouă mormintele s'au găsit schelete femeeşti, în care războinice de bronz.

In una din gropi s'au mai găsit arme, scule de aur, fildeş, chilimbar, argint, bronz, fer şi lut, de asemenea s'a mai pastrat o parte din o foarte preţioasă mantilă ce înfăşură cadavrul. Profesorul Dallorsso crede că poate fi vorba de mult căutată regina amazonă Camilla şi una din tovarăşele ei,—Lavinia, Tullia ori Tarpeya.

INFORMATII

După ultimile ştiri, la Kişinău s'ar fi constatat două cazuri de holeră.

După cum se vede, pericolul ne ameninţă din ce în ce.

In afară de un batalion din regimentul 13 Ştefan cel Mare, au mai fost trimese pe frontiera Prutului, pentru pază, cîte un batalion din regimentul 29 Dragoş din Dorohoi şi din regimentul 25 Rachova Vaslui.

Astă-zi s'a ţinut la ministerul de domenii licitaţie pentru darea în antrepriză a lucrătorilor pentru construirea abatorului de la T.-Severin, prevăzut în convenţia comercială cu Austria.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, după reîntoarcerea din concediu, se va duce să inspecteze mînăstirile din Eparchia sa.

Ni se atrage atenţia, pentru a aduce la cunoştinţa celor în drept, că strada Smîrdan se află într'un hal fără de hal.

Gunoaele nu se mai rîdică de pe aci cu săptămînile, producînd o infecţie de nedescris.

In cursul lunei August, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen va vizita M-rea Cetăţuia, cu care ocazie va face şi instalarea egumenului acelei M stiri.

Iată numele elevilor din Iaşi care au reuşit la conncursul pentru gimnaziul militar din Craiova, în ordinea clasificărei:

Broşteanu Ernest 9.33, Urzică P. Petru 9,12, Racoviţă Gh. 7.30, Mihailescu Traian 7,26, Constantinescu Artur 7.24, Stancov Dimitrie 7.20, Păunescu Alex. 7.18, Ionescu Victor 7.00, Dimitrovici Mihail 7.00.

Amicul nostru d. V. Nădejde, din Adjud, a plecat la Karlsbad, unde va sta o lună de zile.

Ministerul de interne a aprobat ca lucrările pentru canalizare şi alimentare cu apă a oraşului Roman să fie executate de d. Inginer Resowski, care a lasat 20.85 la sută sub deviz.

I. P. S. S. Mitropolitul a trimis o circulară protoereilor, prin care îi învită să pună în vedere preoţilor din comunele rurale să ţie predici şi sfaturi sătenilor pentru a lua măsuri ca să se păzească de holeră.

Ploaia care s'a deslănţuit alaltă-eri după amiazi, a cauzat mari stricăciuni. In Piaţa Unirea şi pe strada Lăpuşneanu, s'au surpat şanţurile de canalizare, din cauza marei cantităţi de apă ce venise. La un moment dat, Piaţa Unirea, strada Lăpuşneanu şi strada de Sus, au fost inundate şi circulaţia era imposibilă.

Pe la orele 6, trăsnetul s'a descărcat în strada Banu, la locuinţa d lui Posner, asupra unui cablu electric, de unde a trecut asupra tabloului de distribuţie, care a fost sfărămat complect, distrugînd sîrmele. Uşa şi un mindir de pe un pat de lîngă uşă s'au aprins. Din fericire nu se afla nimeni, în acea cameră, aşa că nu s'a întîmplat nici o nenorocire.

*

La Tg.-Frumos a fost un adevărat uragan. Acoperemintele de la mai multe case au fost luate de vînt. Străzile au fost inundate; mai mulţi stîlpi de telefon, dintre Tg.-Frumos şi Podul-Iloaia au fost rupţi şi trîntiţi la pămînt.

In judeţul Botoşani, a fost de asemeni, un adevărat dezastru. La Stînceşti, Cătaneşti, Vlădeni şi Manoleşti, au fost descoperite mai multe case şi arbori scoşi din rădăcini. A căzut şi o mare cantitate de grindină.

Băetanii Neculai Munteanu şi Gheorghe Nistor, aflîndu-se la fîntîna de la Ciric a fost atacaţi şi loviţi de un buhai a locuitorului Gh Munteanu din mahalaua Ţuţorei.

S'a pus sub tipar la tipografia *Dacia* vol. VI din *Zapise şi Ipisoace* de d. Gh. Ghibănescu, colecţia de documente slavo-romîne din arhiva sfîntului Spiridon din Iaşi.

Tot la tipografia *Dacia* s'a pus sub tipar vol VII din *Surete şi Isvoade* de d. Gh. Ghibănescu, care va cuprinde *Bărboşii şi familia Cuza.* Volumul va avea 2 părţi: un studiu asupra văii Elanului cu toţi afluenţii săi şi aşezările din vechi (secol. al XIV-a) de pe aceste văi, au eşit 2 case domnitoare: *Cantemireştii* (Urlaţi, Silişteni) şi *Cuza* (Bărboşi); în partea a 2 a se vor da documente în număr de peste 200 din arhiva princesa Maria Moruzi, în a căreia cheltuială se tipăreşte volumul cum şi din alte chestiuni din partea răzeşilor din loc.

Amîndouă volumele vor apărea în cursul anului viitor.

SPECTACOLE

— Programul absolut nou al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, care începe astă seară, conţine bucăţi din cele mai splendide şi variate.

„Victimele Mărei" este titlul unei senzaţionale drame, care se petrece în largul mărei; un alt film interesant apoi, e „Moştenitorul Germaniei", o înregistrare fidelă după natură.

Programul nou din astă-seară al cinematografului Gaumont, mai cuprinde şi o serie de comedii: „Müller a furat un covor", este o comedie din cele mai splendide,—o adevărată creaţie a comicului şi neîntrecutului Müller; o altă frumoasă comedie e „O femee detectiv", fantazia unei chineze etc., în afară de alte numeroase piese sportive, umoristice şi instructive, care se cuprind în noul program din astă seară.

In fie-care Luni şi Joui program absolut nou.

Reprezentaţiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina berăriei regale (Cuza-Vodă), din str. Lăpuşneanu.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Compositia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ **La prefectură și la serviciul sanitar al județului, a sosit astă-zi știrea, în mod oficial, că și la Kișinău s'a ivit holera.**

❑ *Direcțiunea generală a serviciului sanitar, a trimes azi o telegramă epitropiei Sf. Spiridon, prin care o invită, ca, în vedere că la Kișinău s'a constatat holera, și deci pericolul ne amenință din cè în ce, să ieе măsuri urgente de pregătirea spitalului Pașcanu cu pavilioane de izolare, pentru cazuri eventuale.*

Toate bune, dar ce se va face cu bolnavii cari se află actualminte în spitalul Pașcanu? Vor fi și aceștia asvîrliți pe drumuri?

❑ D. avocat Ghițescu, de la epitropia sf. Spiridon, a fost trimes în Basarabia, pentru executarea și încasarea cîștiurilor, datorite de arendașii casei.

❑ **Lipsă de vagoane.**—Am vorbit acum cîtva timp despre lipsa de vagoane care se simte anul acesta mai mult ca ori cînd și mai ales în circumscripția de mișcare Iași.

Comercianții și negustorii au reclamat de mai multe ori pînă acum, dar nu li s'a satisfăcut încă cererea. Cerealele stau prin gări, din cauza lipsei de vagoane. Dar lipsa cea mai mare se simte pentru cherestele. Din Piatra și din Fălticeni au sosit reclamații că se simte nevoia de cîteva sute de vagoane.

❑ D. Gh. Roiu, institutor la școala de băeți No. 3, a fost mutat la școala No. 5 de băeți; d-na Laura Roiu, institutoare la școala No. 5 de băeți, a fost mutată la școala No. 9 de băeți; d. Em. Manoliu de la școala No. 9 de băeți, a fost mutat la școala No. 3 de băeți.

❑ La 27 August I. P. S. S. Mitropolitul Pimen își va serba onomastica.

Un Te-Deum va avea loc în dimineața acelei zile, la Mitropolie, după care, preoții se vor prezenta în corpore în palatul mitropolitan, spre a felicita pe înaltul Prelat.

❑ In ziua de 5 August, cu ocazia aniversărei a 80 de ani de la nașterea Imparatului Frantz Iosef, un Te-Deum se va oficia la catedrala Catolică din localitate, la care vor lua parte consulii din localitate și reprezentații autorităților.

Va urma apoi o recepție la consulatul Austro Ungar, din strada Carol.

❑ Din Slănicul Moldovei ni se anunță că astă seară concertează acolo corul bărbătesc al societății „Lumina" din Bucovina.

— Profesorul dr. Marinescu s'a stabilit pentru un scurt timp aci, fiind invitat de corpul medical al Slănicului-Moldova.

❑ Un cetitor ne scrie, ca o complectare a informației noastre, relativă la o bandă de foști elevi de liceu care acostează lumea și terorizează pe trecători, în dreptul spitalului israelit,—că această bandă e condusă de fiul unui sub comisar și că poliția are cunoștință de isprăvile acestora, însă nu ia nici o măsură.

❑ **Incendiul de Sîmbătă noaptea.** — Sîmbătă noaptea, un puternic incendiu s'a declarat în strada Socola No. 53, la magazinul de ferărie al d-lui M. Bercovici, incendiu care s'a propagat apoi la alte șase case, distrugîndu-le complect.

Focul a luat naștere dintr'o cameră din fundul magaziei și până să se prindă de veste, focul a cuprins întreaga clădire, întinzîndu-se apoi la ceasornicarul M. Milgran de la No. 53.

Avizîndu-se autoritățile au sosit la fața locului d. procuror Aslan, comisarii Bonciu, Iordăchescu, Dan, comandantul sergenților, etc.

La fața locului se adunase o mare mulțime. In acelaș timp au sosit și cele două posturi de pompieri, sub comanda d lui căp. Sturza, care a început să dea ajutoare de salvare. Dar focul se întindea din ce în ce, așa că în scurt timp, el se întinse și la casa cu No. 57 a lui Șloim Kaufman, la Berman Mates No. 59, A. Lipa 61, Avram Șmil 61 și Clara Chilie 63.

Din casele arse, mare parte erau asigurate.

Pagubile cauzate de acest incendiu sunt foarte mari.

In timpul incendiului, au fost arestați mai mulți pungași, cari au fost surprinși cu obiecte de furat.

Bănuindu se că focul a fost pus, poliția de siguranță a fost însărcinată cu anchetarea.

❑ **De la Soc. Viticolă.**—Eri după amiază la orele 3 membrii soc. viticole au ținut ședință.

La ordinea zilei au fost chestiunile: organisarea expoziției de struguri și fixarea zilei de deschidere și măsurile ce să se ia în contra flagelului oïdului care bîntue viile din regiunile noastre.

A luat cuvîntul d. M. Viorescu, șeful pepinierei Vișan care a descris origina și felul acestui flagel, arătînd măsurile ce ar fi de luat pentru combaterea flagelului.

S'a votat apoi programul și regulamentul expoziției ce se organizează și s'a intervenit la minister ca să se reducă taxele de transport a obiectelor ce vor fi trimise pentru expoziție.

Tot odată s'a fixat data acestei expoziții pentru ziua de 20 Septembrie.

❑ Concursul de admitere în seminarul „Veniamin Costachi" se va începe la 1 Septembrie.

In prima zi va avea loc cercetarea medicală, iar apoi cercetarea aptitudinei muzicale. Acei care se vor dovedi lipsiți de voce, vor fi respinși.

Candidații vor fi supuși la două serii de probe: scrisă și orală.

Probele scrise vor fi:

a). Din limba romînă o pagină dictată, în care să se aprecieze ortografia, punctuația și caligrafia.

Bucata dictată se va alege dintr'o carte cu conținut religios sau istorie națională.

b). Din aritmetică un exercițiu ușor cu numere întregi și zecimale.

Pentru fiecare probă se acordă cel mult o oră și jumătate.

Candidații nu vor avea de cît cerneală, condee și hîrtie sugătoare.

Proba scrisă este eliminatorie dacă nota medie este mai mică decît 4.

Probele orale vor fi:

a). Din întrebări asupra limbei romîne, citire cu vocea tare și analiză;

b). Din aritmetică, exerciții și probleme ușoare;

c). Din istoria și geografia țării;

d). Intrebări din religiune.

Intrebările se vor face după programa analitică a școalelor primare.

❑ Făcîndu-se examinarea medicală a fetiței Ana Leahu, care se propunea în urma reclamației mamei sale, că ar fi fost siluită de fratele său Iuju, s'a constatat că nimic nu este adevarat. Fetița a fost găsită virgină.

❑ Societatea viticolă a decis să intervină la minsterul agriculturei, ca să participe la expoziția ce o organizează, cu produsele lor, toate pepienerele statului, avînd această expoziție caracterul generel și nu regional și la care vor fi invitați să ia parte toate societățile viticole din țară și cele din țările circumvecine.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

Razzile sanitare de astă zi.—Azi dimineață, d. dr. Tudor, medicul dispărțirea I-a, însoțit de d. comisar al secției Gr. Iordachescu, a continuat razzile sanitare.

D-sa a inspectat tăbăcăria domnului Iancu Gheorghiu din tîrgușorul Nicolina, unde a constatat că totul e conform cu higiena, afară de mici defecte provenind din insuficiența clădirei, apoi a vizitat fabrica de destilărie tot a d-lui Gheorghiu, fabrică ce e similară cu cele din străinătate și care e fără pereche în țară. D. dr. Tudor a ramas foarte mulțumit atît de instalația clădirei, mașinelor cît și de produsele acestei fabrici.

A mai vizitat apoi moara de foc a d-lui Grünspan, fabrica de metal a d-lui Ortony, turnătoria Biruința, brutăria F. Fischler, brăgăria N. Cojocaru și berăria Zimbru.

D. dr. Tudor va face un raport primăriei, prin care va cere să impună acestora unele conformări cu legea și reglementele sanitare.

D. dr. Tudor va continua inspecțiile zilele acestea.

❑ Astă noapte pe la oreie 1 pe cînd d. locot. Gane și dr. locot. Stănescu, se întoarceau cu trăsura de la Bivolari, trăsura s'a răsturnat în dreptul școalei de Arte și Meserii, din cauza drumului, care e stricat.

Ambii s'au ales cu mici contuziuni.

❑ Ministerul instrucțiunii a revocat publicația generală din „Monitorul Oficial" din 29 Iunie relativ la orele de practică liturgică de la Seminarul din Iași.

❑ Inaugurarea noilor localuri de școală din județul nostru, care urma să se facă în primile zile ale lunei lunie, la care solemnitate era să asiste și d. Haret, ministrul cultelor,—se va face în primile zile ale lunei Sept., c.

❑ Locuitorii romîni din Dorosăuți (Bucovina), au rîdicat un monument pentru Impărăteasa Elisabeta.

Inaugurarea se va face la 6 August.

❑ Alaltă eri, o nenorocire s'a întîmplat la Bivolari, în împrejurările următoare:

Un soldat din regim., 27 Bacău, care făcea pază la frontieră, din nebăgare de samă a descărcat arma într'un camarad, lovindu-l în piept.

Victima a fost transportată la spital și după puțin timp, a încetat din viață.

Eri d. locot. Gane, substitut de comisar regal al consiliului de război, a fost la fața locului în anchetă și a asistat la autopsie, care a fost făcută de dr. locot. Stănescu.

❑ Lucrătorii brutari din localitate, s'au întrunit eri după amiazi, în sala Pastia, cerînd ca patronii lor să le acorde repausul complect Duminica.

❑ In Fălticeni a avut loc căsătoria drăgălașei d-șoare Elena Mahulschy, cu d. Eugen G. Zăhărescu, absolvent, al Seminarului din Iași.

Felicitări.

❑ **Incidentul societății viticole cu prefectura de județ.**—Se știe că societatea viticolă organizază pentru la toamnă o mare expoziție. Societatea a cerut, pentru aceasta, prin cîte o adresă, concursul ministerelor de domenii, primăriei Iași și prefecturei de județ. Ministerul de domenii a donat 400 lei, primăria Iași 400 lei, iar prefectura de județ, îi face cunoscut că a acordat suma de 100 lei. Societatea, printr'o adresă arată mulțumiri d lui prefect și în același timp arată persoana indicată pentru a primi suma ce s'a acordat. Această adresă însă s'a încrucișat cu alta a prefecturei, care face cunoscut societății, că din eroare anunțase că a donat 100 lei pentru expoziție, și că suma donată e de 50 lei.

Societatea viticolă răspunde atunci printr'o nouă adresă prefecturei, că renunță la această sumă, care e jignitoare și pentru cel ce dă, ca și pentru cel ce primește. Prefectul a pus rezoluție pe această adresă a soc. viticolă, ca „să se restitue ca necuviincioasă și fiind în termen nepoliticoși"!

In adunarea generală de eri a soc. viticole, care a fost prezidată de d. Pandele Zamfirescu, președintele societății, s'a decis, cu unanimitate, să răspundă d-lui prefect la adresa sa No. 4003, „ca să știe că soc. viticolă, e compusă din gospodari și proprietari și nu primesc asemenea cuvinte, cu accente de poruncă ca la vasali, nefiind vorba de boeri, ci slugi care sunt plătiți cu banii noștri".

S'a hotărît de asemeni, ca adresa prefecturii să nu fie restituită, ci pusă la dosar și păstrată ca un document al civilizației!

❑ Primele curse de automobile de la noi, cari au fost organizate în cursul acestei luni, în capitala țării, pe circuitul București—Tîrgoviște, au fost înregistrate cinematografic în toate fazele și desfășurarea lor, de către un trimis special al casei Pathé-Frères din Paris, și astă-sesră Luni 26 Iulie, aceste splendide și interesante vederi sunt minuțios redate pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru.

Afară de aceste reușite vederi sportive, întreg programul de astă-seară e complect nou și cuprinde între altele: „Duelista", din seria de artă P. F.; o frumoasă schiță teatrală în a cărei desfășurare o femee spadasină este rănită în duel.—Un al treilea epizod din timpul inundațiilor din Paris ni'l dă cinematograful sub titlul: Copilul pradă valurilor; ni se înfățișează scene mișcătoare din zilele cataclismului. Multe scene și vederi sportive sunt cuprinse în noul program de astă-zi; așa vom menționa: Distracțiile și sporturile din Heliopolis (Egipet), alergările de cai și de cămile etc. Frumoase comedii, ca: Noul comisar, scene de moravuri pariziane, — Inteligentul cîne Medor la fotograf, etc. etc. etc.

Noul număr al acestei săptămîni din „Pathé Journal„, ziarul însuflețit al evenimentelor mari din lumea întreagă, cuprinde între altele: Corso de flori cu baloane la Paris,—Escadra japoneză în Australia,—Serbările din Valenciennes, —Moda la Paris, Toalete de vilegiatură,—Sporturi pe apă, în aer, etc. etc. etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele —4 ore ziua— matineu la Circul Sidoli, cu prețurile populare obișnuite.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 26 Iulie

Incident civilo-militar

București.—Un incident civilo-militar a avut loc aseară în Calea Văcărești, care era să aibă urmări foarte grave.

Un soldat intrase într'o cîrciumă și acostase o femee. El a fost dat afară din cîrciumă, însă după cît-va timp s'a reîntors cu un mare număr de camarazi și a provocat un mare scandal. S'a încins o încăerare între soldați și civili și cu greu a putut fi despărțiți de poliție, care a făcut mai multe arestări.

Sunt cîți-va răniți.

Meetingurile din Spania

Madrid.—După ultimile știri, meetingurile religioase, ce urmau să aibă loc, au fost oprite în urma intervenției Vaticanului care și a dat seama de primejdia la care s'ar expune populația.

Agitații

San Sebastian.—Un grup de manifestanți strigînd de la niște balcoane „moarte Spaniei", „trăiască papa", mii de persoane s'au indignat au încercat să ia cu asalt casa. Guvernatorul în capul forțelor polițienești și jandărmărie, a isbutit cu greu să liniștească agitațiunea. Au fost cîte-va încăerări. S'au făcut 44 arestări. Sunt cîți-va răniți.

Escursia Suveranilor

București. — Azi dimineață M. S. Regele, împreună cu M. S. Regina, au făcut o escursiune cu automobilul, de la Sinaia pînă la Valea Temișului.

Aceasta e prima oară de cînd M. S. Regina face preumblări, de cînd a fost suferindă.

Condemnare

Cairo.—Palte Ghazati a fost condamnat la un an închisoare pentru publicarea unui volum de poeme revoluționare.

Un coacuzat a fost condemnat la trei luni închisoare; alți doi au fost achitați cu avertisiment.

Un mare furt la Paris

București.—O telegramă din Paris anunță că un mare furt s'a comis la locuința Prințului Gh. Știrbey. Furtul a fost comis de un servitor.

Acum cît-va timp, prințul Știrbey plecase la Bruxelles și aice întîlni un tînăr care i se prezintă, solicitîndu-i să'l ia în serviciu. Tînărul a prezentat diferite certificate, din care rezulta că servise în mai multe case mari.

Prințul Știrbey l'a angajat și alaltă-eri, pe cînd stătea la masă, servitorul întră în camera prințului și spărgînd un saltar, a furat bani și juvaeruri în valoare de 18,000 lei, iar apoi a dispărut.

Lupte cu bande

Constantinopol.— Valiul din Ianina anunță că o lupta avut loc la graniță cu o bandă grecească care a trecut granița lîngă Arta și a rîpit un cuțovlah. Șeful bandei și un talhar au fost uciși; cuțovlahul a fostliberat.

Victimile de la Băicoi

București.—Incă trei victime ale ciocnirei trenurilor de la Băicoi, au încetat din viață azi dimineață.

Pe cîmpul de aviațiune

Issy les Moulineux.—O mulțime imensă a sosit în tot cursul nopței în spre cîmpul aviațiunei. Timpul este splendid.

Incă de la orele 4 jum. cîțiva aviatori au făcut sboruri de încercare în mijlocul aclamațiunilor mulțimei. Primul care a pornit a fost Aubrun la orele 5.25 apoi Leblanc la orele 5 și 18; Mamet la 5.22, Lindpainter pe un biplan la 5.13. Cîte-și patru pornesc fără greutate, alți trei aviatori, Bielonvicil, Buisson și Bregi, pornesc în urmă, dar din diferite motive sunt siliți să se coboare după cîte-va tururi pe pistă.

Măsuri contra Holerei

București.—Față de știrile din cè în ce mai alarmante, ce sosesc din imperiul vecin, consiliul superior sanitar se întrunește în astă seară pentru a lua mai multe măsuri la graniță, pentru cazuri eventuale.

Persecuția grecilor din Macedonia

Atena. — Știri din isvor sigur spune că persecuțiunile la cari sunt supuși grecii din Macedonia, Epir și Francia, în ultimul timp, au devenit intolerabile. Mai mulți țărani greci din satul Marassia districtul Adrianopole, pe baza unei simple bănueli că ar fi participat la omorul unui musulman, au fost aduși la Adrianopol, încarcerați în închisoare ca adevărați asasini. Consulii din Adrianopole au semnalat cazul legațiunilor din Constantinopol.

Starea de asediu la Teheran

Teheran.—„Agenția Westnik", spune că orașul se află în stare de asediu. Poliția și jandărmăria ocupă toate piețele deschise. Bahtiarii ocupă parlamentul; populația a încetat să predea armele.

Nouă declarație a lui Droguris

Paris.—Ziarul „Le Temps" publică o declarație a ministrului președinte al Greciei, d. Dragumis, care a declarat cu privire la candidatura d-lui Venizelos în adunarea greacă, că dînsul ar putea să-și propue candidatura, dar că în cazul de a fi ales nu ar putea să-și exercite mandatul, de cît după ce va fi renunțat la demnitățile ce le are în Creta.

G. Nica, *licențiat în filologie modernă*, se oferă a prepara conștiincios elevi corigenți la partea literară (limba romînă, latină, franceză, germană și engleză) precum și elevi cari vor da examen de admitere în licee și gimnazii.
Adresa: Str. Academiei No. 2.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.30
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	

Ouă zilnic proaspete 7 %.
Fructe, cartofe, fasole, mazere, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70 Litru
Vin roș „ „	0.70 Litru
Vin alb vechiu	1.00 „
Vin roș „	1.00 „

Se caută lemne pentru Foc, fag și carpen, 500—800 m. c., aduse la domiciliu.
Ofertele se vor adresa președintelui societății „Albina", Atelierele C. F. R.—Iași.

Tînăr, avînd practică patru ani casă de bancă și doi ani la o intreprindere industrială, posedînd perfect cunoștiința de comptabilitate și lucrări de birouri cunoscînd limba romînă germană și franceză. Caută post la o casă însemnată. A se adresa la administrația ziarului sub. **M I.**

Petru Ianculescu
Inginer silvic și Hotarnic
— Iași str. sft. Sava No. 18 —
Aduce la cunoștința d-lor Proprietari de moșii și păduri, că se oferă a face Amenajamente, regulamente și Hotărnicii pentru punerea în exploatare a Pădurilor, fiind autorizat pentru aceste lucrări de Onor. Ministru a Agriculturei Domenii, conform Codului silvic în vigore.

Internat pentru Domnișoare
Cu începerea anului școlar 1910—1911 d na *Aspasia Culianu*, înființează un internat, în deosebi, pentru elevele de la Externatul secondar de d-șoare eleve de la „Reuniunea Femeilor Romîne" și d-re studente.
Se vor face meditațiuni elevelor, în orele libere.

Important pentru Agricultori
O garnitură de trier în bună stare de funcționare, de vînzare în condiții avantajoase.
A se adresa la Atelierul Mecanic.
Gross Kaisermann
— Strada Moțoc Iași —

O frumoasa fotografie
puteți căpăta numai la
Fotografia artistică WEISS
IAȘI—PIAȚA UNIREI
GRATIS *un tablou mare a fie-care comandă de 12 fotografii cabinet.*

Dr. Susana Wexler-Grossi
Boli de femei—faceri.
Strada Anastasie Panu 43

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spațioase, 2 bucătării, camară, pivniță lumină electrică și apă.
Pentru orice informațiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Doctor GRIGORE BRAUER
medic romîn la KARLSBAD
Casa „Goldener Löwe" Kaiserstrasse
Telephon 701

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

BYRRH Cel maĭb un VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magăzinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

4630 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiĭ să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 [(sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

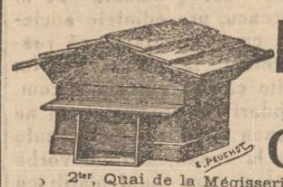

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viețe și rente în *VIENA fondată în anul 1858* Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Décemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiĭ pentru asigurarii din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurăriler aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţiler de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Cu de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Cu de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cazul de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
Strada Bărboi No. 15—
IAŞI

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, Iaşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1072 Mercuri 28 Iulie 1910

HOLERA E LA PORȚILE IAȘILOR

In afară de banale dezinfectărĭ la frontierele dinspre Rusia, direcția serviciuluĭ sanitar, ca şi anul trecut pe timpul épidemiei tifice, nu ia nici o măsură, absolut nici una, pentru prevenirea flagelului.

Ceea ce se impune ca măsură imediată, este inchiderea frontierelor Româno-Ruse. Carantina fiind desfiinţată prin convenţia din Paris, nimeni nu va vedea alt mijloc practic şi sanitar, decât inchiderea acestor graniţe.

Dar în ce stare se găseşte oraşul Iaşi în aceste timpuri critice?

A doua capitală a ţăreĭ, n'are nici lazaret, nici pavilioane de izolare. Spitalul central cu toată revolta publiculuĭ stă inchis, medicii sunt plecaţĭ; iar asasinii, epitropii, chefuiesc care la Slănic, care la Carlsbad.

Calitatea rea a apeĭ din Iaşĭ va contribui la lăţirea flagelului; iar starea detestabilă în care se află oraşul: stradele desfundate, infectele canale deschise vor contribui, dacă ferească D-zeu flagelul va veni, la o deçimare îngrozitoare a populaţieĭ oraşului.

Ceea ce e mai grozav, e că n'avem spital. Noi am arătat d n vreme că pavilioanele de izolare ale Spiridoniei nu pot funcţiona, fiind că nu sunt mobilate.

S'au cheltuit 200,000 leĭ cu construirea açelor pavilioane, dar nu s'au maĭ găsit bani pe la bancheri, n'ci pe la devastatorii pădurilor Slănicului, ca să se mobileze acele pavilioane.

Astă-zĭ se dispune numai de spitalul Sft. Treime, dar acel spital n'ajunge nicĭ pentru a găzdui o parte a bolnavilor din oraş.

Urmează deci, ca spitalul central să fie redeschis de urgenţă. Direcţia serviciului sanitar, are datoria să reclame acest lucru cu toată stăruinţa, căci alt mintrelea nu va fi nici un loc de plasat bolnaviĭ.

Anul trecut se închisese numai vre-o cîteva secţii, cari au fost redeschise la ivirea tifosului.

Anul acesta întreg spitalul a fost închis de mîini asasine şi împrejurări foarte grave çer ca întreg spitalul să fie imediat redeschis.

Oribilul flagel ne va surprinde, altmintrelea, absolut nepregătiţi. Si doară nu ne va surprinde pe neaşteptate, pentru ca epitropii, medicii şi administraţia comunală, să poată avea macar scuza surprinderei.

De luni de zile flagelul merge crescînd in Rusia. El a ajuns acum în capitala Basarabieişi nimic surprinzător nu va fi, dacă holera se va declara şi la noi

Noi cerem:

1) Inchiderea fruntariei de la Ungheni.
2) Astuparea imediată a stradelor şi suspendarea lucrărilor pentru aducerea apei.
3) Redeschiderea spitalului Spiridoniei
4) Acordarea unui credit urgent pentru mobilarea pavilioanelor de izolare.
5) Instalare de lazarete, cîte unul în fie-care despărţire.

Galeria şefilor de onoare

Isprăveam articulul de eri cu fraza: „haideţi la colaborare, ridicînd la rangul de şef de onoare pe şeful vostru şi atunci totul e salvat".

Şef de onoare!

Exemplul ni l'a dat M. Sa Regele.

In 1888, M. S. Regele pentru a evita izbucnirea răzbunărilor opoziţiei unite contra lui Ion Brătianu, a inventat un şef de guvern în persoana d-lui T. Rosetti, membru la Casaţie. Guvernul prezidat de d. T. Rosetti, zis pe vremuri *minciună*, n'a putut dura mult, căci în frămîntările interne ale partidului, şeful real al partidului, Lascar Catargi, s'a impus, şi a dat ţării marele minister de la 1891—1895.

Astă-zi d. T. Rosetti este trecut în galeria foştilor şefi de guverne conservatoare, fără nici o acţiune practică, ignorat de Coronă, ignorat de partid.

Alt şef de onoare:

In nevoia ce se simţea în 1890 de o concentrare conservatoare, M. Sa Regele a apelat la concursul d-lui general Gh. Manu, care ne-a dat guvernul lui 1890—1891; d. general Manu este un vechiu şi statornic conservator, dar soarta a făcut ca d sa să rămînă numai o puternică personalitate, stăpînit de mari cusururi, fără să închege nici partid, nici grupă, ba nici chiar un judeţ să şi-l alipească.

Urmarea acestor fapte a fost că astă-zi d. general Gh. Manu rătăceşte în afară de partid, tot stăpînit şi călăuzit de sentimentele şi resentimentele sale şi atîta, sperînd şi aşteptînd o revenire a lui 1890. Dar cum 1888 nu se va repeta, asemenea şi 1890 nu se va mai repeta de cît în capul istoricilor. Imprejurările politice nu-l reclamă. Putem deci zice, că a doua figură în galeria şefilor de onoare a partidului conservator e d. general Gh. Manu.

Alt şef de onoare.

E d. Gh. Gr. Cantacuzino, babaca dinastiei şi cel mai fericit om din ţară—nu însă după vorba lui Solon.—D. Gh. Gr. Cantacuzino s'a trezit şef ales cu vot în sara de 4 April 1899, ratificat în aceiaşi noapte de noi de la Iaşi şi admis de partid *à fortiori*. Istoria suferinţei partidului conservator încep cu d sa. De 11 ani partidul conservator a pătimit pe urma şefiei d-lui Gh. Gr. Cantacuzino. Om nesorocit pentru înalta sa chemare, înconjurat de o familie arivistă, a alimentat toate culisele politice, cînd rupînd, cînd dregînd, cînd demisionînd, cînd revenind, cînd da, cînd ba, pînă cînd au ajuns lucrurile la 3 Februarie 1908.

Personalitatea d-lui Gh. Gr. Cantacuzino aruncată în umbră cu voinţă pînă la imolaţie, ne-ar putea sluji drept pildă prezentului. Galeria şefilor de onoare conservatori s'a mai îmbogăţit cu d-sa, fără a cîştiga însă în grandoare.

Dar pe cînd acestea se petreceau în lagărul conservator, la liberali se petrecea o dramă mai sîngeroasă: scoaterea silită din rîndul mesei a d-lui D. A. Sturdza şi ignorarea lui cu totul din partea inchinătorilor viţelului de aur al dinastiei, D. A. Sturdza trăeşte, dar după vorba poetului: *„este o viaţă moartă*, că şi o moarte vie" şi se teme a reveni în ţară să nu i se pară pe altă lume, cînd o vedea tot ce au făcut liberalii în urma lui.

Azi liberalii îşi au şeful activ în persoana d-lui Ionel Brătianu şi şi-au uitat de d. D. A. Sturdza.

Rămîne ca să îmbogăţim această galerie încă cu o figură, cu acea a d-lui P. P. Carp. D-sa se va simţi în foarte bună companie incadrîndu-se cu vechiul său tovarăş, d. T. Rosetti, cu duşmanul sau ireductibil d. general Gh. Manu, cu imolatul său predecesor d. Gh. Gr. Cantacuzino, cu cumnatul d-sale d. D. A. Sturdza. Galeria bătrînilor ţării va fi un frumos tablou de arătat tineretului dornic de luptă.

Partidul conservator nu va avea nimic de pierdut prin această înălţare în grad, dar scoatere din rîndurile active ale partidului. Armatele au nevoe de şefi, nu de kronprinţi, pentru că, prin acţiune dublă şi paralelă se desorientează soldaţii; şi la conservatori desorientarea e mare, e foarte mare.

Sufleteşte întregul partid conservator recunoaşte superioritatea d lui Take Ionescu, şi înţeleg a fi în unison cu ţara; organizarea vie însă care se mai menţine, rupe rîndurile şi le ţine razna. Inchideţi-vă în altarul onoarei şi lăsaţi în templu să oficieze cei vrednici, cei ai zilei, pentru că aici în pridvorul bisericei mişună oameni, se mişcă şi se ciocnesc interesele şi se fac curentele.

Iar ca partid conservator vom fi şi în tradiţie: spiţa mai mare şi mai veche de neamuri, galerie mai bogată de foşti şefi, la noi *peteu*, la liberali unul şi bun.

Gh. Ghibănescu

Chestii politice

UN JUDEȚ NEFERICIT

E judeţul Fălciu. Judeţ mic cu o populaţie supt suta de mii de locuitori, cu o mie de alegători cel mult, judeţul Fălciu are nenorocirea ca tocmai acum, cînd toată lumea e în vacanţă şi caută să se odihnească, el să fie în plină agitare politică.

Şi cum politica liberală e pe sfîrşite adică la spartul iarmarocului, ori pe drojdii, apoi la Huşi îşi arată huştele de tot.

Partidul liberal e în deplină putrefacţie şi descompunere. In timpul acestor 3 ani de guvernare liberală nuanţele liberale din Huşi s'au unit şi s'au desunit într'atita că astă-zi toată lumea priveşte cu greaţă cărdăşia ce s'a incins între hulitul N. Cişman şi impulsivul dr. N. Lupu, care a dat dovadă de cea mai arbitrară administraţie, care a fost vr'o dată în judeţul Fălciu. Cei ce pînă eri se huleau şi-şi aruncau cele mai grosolane insulte; cei ce pînă eri mereu huiduise pe dr. N. Lupu în dreptul dughenii lui Alex. Mazilu, astăzi şi-au dat mîna spre a sfida tot ce e corect în judeţul Fălciu. Toţi stau şi se întreabă cu ce obraz ies aceşti oameni în lume să solicite voturile pentru duşmanii lor de ieri. Deja de la foarte mulţi alegători primesc refuzuri categorice, iar la Fălciu d. C. I. Dinescu aghiotantul d-lui dr. N. Lupu a fost luat pe goană de peste o sută de cetăţeni, cari îşi aduc aminte cu groază de vremurile cînd acest d. Dinescu era suprefect acolo.

Toate aceste uniri şi desuniri în sînul partidului liberal sînt semnul descompunerii sale; iar prefectul Corbescu stă în formă nepăsător, lăsînd mîna liberă sabalternilor săi, să sprijine pe faţa candidaturile Lupiste, întru cît toţi aghiotanţii dr. N. Lupu se găzduesc pe la primari, se primblă în tovărăşia administratorilor de plasă şi i silesc a lucra pe faţă pentru candidaturile Lupiste.

Faţă cu această atitudine şovăelnică a prefectului nuanţa cealaltă a liberalilor va mijloci la ministru să oprească administraţia de a se amesteca pe faţă, să revoace concediul fostului poliţaiu Teodoru care şi-a luat concediul de boală pe o lună de la Cernavoda, ca să vină la Huşi, şi să lucreze pe faţă în alegerile pentru dr. N. Lupu, făcînd să se acrediteze ştirea că de la 15 August va fi readus la Huşi. şi cîte altele.

In tabăra adversă şi-au dat mîna fraţii Dobrea şi Ion Dobreanu, Ir. Gheorghiu, Leonida Constantin. Dr. I. Munteanu şi Alex. Rîşcanu, aşa că liberalismul actual e grupat de o parte, iar cel cu pretenţie al zilei de mîine de altă parte.

Cît despre vechii liberali înaintaţi s'au rupt deja nerămînînd în luptă de cît Dim. Gr. Perticare, Aurel Varlam, Casian Leca şi Iulius Zanne.

Cum să nu zicem că e judeţ nefericit, Fălciul, cînd pe aşa căldură se agită aşa de puternic pentru alegerile judeţiene.

***

IN MACEDONIA

In Macedonia situaţia este cît se poate de gravă. Ştirile care sosesc din Monastir sunt îngrijitoare. Bandele revoluţionare au început o acţiune, care a dat multă grijă autorităţilor. Peste cîte-va zile, guvernul otoman va declara stare de asediu în vilaetul Monastir, pentru a proceda la dezarmarea populaţiei.

Din Ueskub vine ştirea că bandele revoluţionare şi-au făcut apariţia.

Ele sunt comandate de către şefii Christu Koniukov, Ekerem Suilkov, Lafov, Milan, Dimitrie Netkov, cari operează la Kuninova, Kratova, Coşani, etc.

In regiunea Ichtis se semnalează prezenţa şefului de bandă Alexandrov.

Aceste bande, compuse din cîte vre-o zece oameni, au de scop de a instiga populaţia şi de a o sfătui să nu se lase desarmată. S'au afişat chiar ordonanţe semnate „Comitetul Balcanic", ordonînd ţăranilor să-şi ascundă armele şi muniţiunile.

Faţă de aceste împrejurări, autorităţile civile au intervenit la Constantinopole, cerînd de urgenţă trupe. Mai multe batalioane, făcînd parte din trupele de operaţiune din Albania, au primit ordinul de a pleca la localităţile indicate şi să dea ajutor autorităţilor locale.

Posturile militare de la graniţa turco-bulgară au fost întărite şi s'au luat măsuri energice pentru a împedica trecerea bandelor şi contra-bandelor de arme şi muniţiuni. Incăerări serioase au şi avut loc în apropierea satului Djuma-Baia, unde au fost respinse două bande bulgare de cîte 15 şi 20 oameni.

Se crede că bandele încearcă să introducă în Macedonia numeroase puşti Gras, pentru a înarma cu ele bandele greceşti. Posturile de la graniţa greco-turcă au primit ordinul să supravegheze cu vigilenţă punctele de intrare.

Religiune şi Naţionalitate

O eroare ce intervine obişnuit la noi în dezbatere, ori de cîte ori e vorba despre afirmarea libertăţei cultelor prin nesubvenţionarea unei religiuni de stat, şi cu deosebire prin punerea în lumină a cugetării libere, este că, surpîndu-se religiunea unui neam, se crede a se nimici însăşi naţionalitatea acelui neam. Astfel, pomeninduse despre propaganda liber-cugetătoate la noi şi despre criticele ce se aduc implicit religiunei creştine ortodoxe, religioşii în deobşte susţin că prin aceasta se primejdueşte şi se atacă însuşi neamul românesc şi ţara românească, considerînd ca substrat al naţionalităţei româneşti însăşi religiunea ortodoxă. Cu alte cuvinte se arată că-i o identificare, a naţionalităţei noastre cel puţin cu însăşi religiunea neamului nostru, tăgăduirea uneia implicînd tăgăduirea celeilalte; de unde deducţiunea logică că liber-cugetătorii noştri cel puţin sînt antinaţionalişti şi antipatrioţi.

Dar deducţiunea aceasta este logică numai în aparenţă, pentru-că numai în aparenţă se poate identifica religiunea cu naţionalitatea, fiind vorba chiar de religiunea şi naţionalitatea neamului nostru. Netăgăduit că religiunea unui neam capătă strînse legături cu firea acelui neam, că ceva din firea neamului se resfrînge în religiune, după-cum ceva din religiune devine însuşire proprie unui neam. Dar de aici, pînă la a se socoti religiunea ca o *conditio sine qua non* de existenţă a acelui neam, fie chiar al nostru, e o distanţă foarte mare. Şi lucrul ni se va desluşi dacă vom căuta să ne dăm samă despre cuprinsul şi miezul acestor două noţiuni: religiune şi naţionalitate.

Religiunea este un concept cu totul abstract, închegat în mintea omenească încă cu mult, foarte cu mult înainte de a se desluşi conceptul ceva mai puţin abstract al raţionalităţei. Derivat al mitologiei primitive, religiunea s'a desluşit în lume ca un concept, şi respectiv ca un aşezămînt, menit a-i arata omului tainele flinţărei sale şi, consecutiv, raporturile ce trebue să le aibă faţă de atotputernicul autor al lumei. Religiunea s'a născut atunci cînd toate privirile, împrăştiate după diferite zeităţi, s'au îndreptat către o rezultantă ce s'a părut că dă întreaga dezlegare a vastei şi nepătrunsei probleme: dumnezeul unic. Ca atare religiunea nu putea deveni un obiect individual, familial ori de trib; ci un obiect universal, căci universalul a tras-o din neant şi universalul trebuia să-i fie şi scop şi substanţă.

Nu vorbim aice, precum se vede, despre o religiune anumită; căci toate religiunile nu sînt de cit formele, variind după loc şi după oameni, ale aceluiaşi concept neschimbat în esenţa lui; universalitatea prrpriului ei obiect. De aceia, a reduce religiunea la limitele unei familii, a unui trib, a însemnat tot deauna a o scoborî şi de aceia reformatorii religioşi au năzuit totdeauna să înalţe organizaţiunile omeneşti către dînsa; iar nu pe dînsa s'o scoboare la organizaţiunile omeneşti. In cit religiunea, ori ce formă ar îmbrăca, are un caracter de universalitate, scăpînd oricărei identificări cu interesele şi insuşirile noastre. Ortodoxă, catolică, protestantă, calvină; mozaică ori mahomedană; confucistă ori budistă, religiunea este, sub toate aceste forme, universală. Şi în înţelesul primitiv care-i cel esenţial, oamenii aparţin religiunei, iar nu religiunea oamenilor.

Astfel că atunci cînd împrejurările sociale au făcut să se nască naţiuni—căci nu trebue de uitat că naţiunile sînt o creaţiune organico-socială cu totul tîrzie,—nu religiunea a intrat în naţiuni, s'a subordonat ori macar egalizat naţiunilor; ci naţiunile au intrat în religiune. Numai aşa e de înţeles pentru ce diverse naţiuni au una şi aceiaşi religiune, ori elementele aceleiaşi naţiuni ţin de religiuni diverse; pentru că ceia ce a primat n'au fost interesele naţionale în manifestarea lor, de multe ori inconştientă, ci împrejurări mai presus de cele naţionale, cu caracter universal, cari au stabilit că naţiuni întregi şi diverse să intre sub imperiul aceleiaşi religtuni, precum altele să se rupă şi să se desfacă—cum sunt chiar romînii: ortodoxi şi uniţi — în mai multe religiuni.

In faţa acestor consideraţiuni istorice şi etnologice, cum apare identificarea, în cazul nostru, a religiunii ortodoxe cu naţionalitatea noastră? O curată iluziune; căci noi, istoriceşte vorbind, pare să ne fi închegat ca naţiune în sinul Carpaţilor ori Pindului şi încă nu eram creştini, ci păgîni. Trebuit-a să vină peste noi navala slavilor creştinaţi ortodocşi, ca să devenim şi noi ortodocşi. Că în urmă religiunea—deşi foarte tîrziu—a slujit naţionalităţii noastre, lucrul nu-i de tăgăduit; dar aceasta să însemne oare că naţionalitatea şi religiunea fac una şi că nu se poi despărţi?

E uşor de răsturnat deci obiecţiunea acelora cari vor să vadă primejduirea naţionalităţii în eventuala înlăturare a religiunii. Dacă cred sincer într'o atare posibilitate, se înşală; iar dacă întrebuinţează numai ca o argumentare aparentă, bizuindu-se pe spiritul nescurtător vulgar, îşi fac iluziuni, şi cu iluziuni nu se influenţează realitatea. Religiunea creştină ortodoxă serveşte naţionalitatea romînă numai, întru cît întrebuinţează astă-zi limba romînească; altfel dînsa nu poate fi mai ocrotitoare cu noi de cît cu slavii ori cu grecii ce, ţinînd tot de dînsa, o pot invoca tot atît de iluzoriu în interesele lor. In cît rămîne bine stabilit că poţi fi bun romîn, deşi nereligios ori eterodox; ba, înţelegînd interesele neamului, mai bun chiar de cît cel ortodox ce nu le-ar înţelege; ori altfel conchidem că romînii uniţi nu mai sunt buni romîni!

Şi ca să mai ilustrăm consideraţiunile de pînă aici, putem încă pomeni cazul celor trei preoţi romîni ce-au rîdicat acuzaţiuni mitropolitului primat, cărora li s'a adus imputarea de renegaţi naţionali prin reclamaţiunea lor îndreptată, în cele din urmă, către Patriarhia din Ţarigrad. Preoţii aceia n'au făcut de cît să se conformeze spiritului esenţial al ortodoxismului, care vede şi trebue să-şi vadă capul său suprem pămîntesc în Patriarhul ţarigrădean, după cum catolicismul îl vede în Papa de la Roma. Preoţii aceia—ocărîţi, caterisiţi, martirizaţi—s'au ţinut în spiritut strict religios. Dar, fapt vrednic de înregistrat, nu în lumina cea neprihănită religioasă primitivă a apărut cazul lor, ci s'a arătat în toată evidenţa nesocotirea celor ce mai năzuesc astă-zi să reînvie sisteme cari nu trăesc de cît prin suprafaţa lor, să reînvie jurisdicţiuni ce în miezul lor sunt de mult stînse; căci Sinodul romîn n'a arătat nici o grijă pentru pasul lor şi, nu mai puţin, nici Patriarhia nu s'a formalizat. In cît cei trei preoţi apar ca nişte martiri ne-la-locul lor, martiri mai mult prin naivitatea lor de cît prin seriozitate, vinovaţi pînă la un punct că n'au pătruns facticitatea unor anumite instituţiuni; dar pasul lor nu poate fi nici un moment interpretat ca act de antiromînism. Cazul lor a arătat doar că religiune şi naţionalitate sînt concepte cu totul deosebite; că dacă naţionalitatea este încă un concept trainic, religiunea însă este un concept în declin ce nu mai corespunde complexului sufletesc, ştiinţei şi moralei de care are nevoe omenirea astă-zi pentru a propăşi,

Dr. P. Zosin

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

OAMENI ŞI LUCRURI

Din carnetul unui pacient

Librăria din Slănicul Moldovei e foarte insuficient aprovizionată. Cu toate aceste se cultivă aci foarte mult.. *cărţile.*

*

Cel mai calare pe situaţie este Pekea. Are atîţia... *căişori*!

*

Cine-va se miră că la izvorul No. 3 se plimbă atîta lume necontenit. Cum să nu se plimbe, dacă n'are... *scaun*?

*

Totul e calm aci; numai untul la restaurante e cam... *iute*.

*

Jocu a fost numit inspector; totdeauna a înflorit *jocu* la Slănic.

*

De unde provine eternul deficit al Slănicului? Din diferenţa între puţinele întrări şi multele... *ieşiri*.

*

Un minunat efect al climatului de aci: te scoli de la masă mai cu apetit de cum aveai, cînd te-ai pus la masă...

*

Cu toate efectele bune ale apelor de aci întîlneşti cîte un funcţionar... *încuiat*.

*

Camerele cele mai preferate sunt acele care au... ieşiri în balcon.

*

Serviciul restaurantelor e admirabil: se mînîncă răbdări prăjite pînă s'aduce cîteceva de mîncare.

*

Cu ocazia unui banchet oficial cineva a avut aci o *ieşire* violentă contra presei. Nu e de mirat!

*

Plouă necontenit. Brazii sunt calmi, pentru că fac atîta... hidroterapie.

*

Şederea aci te învie; în schimb bacşişurile te omoară.

*

Vecinul meu de hotel realizează o economie de drum. In loc de a se duce la izvor, şi-a luat camera numărul... şase. Efect sigur!

*

Farmacia de aci n'are oare destulă credinţă în eficacitatea apelor, de oare ce s'a aprovizionat cu... laxin.

*

De frica lui Jocu peştii sunt foarte rari la... restaurant.

*

Calitatea cea dintăiu a frumoasei localităţi este... curăţenia.

*

Izvoarele sunt foarte *sărate*,—nu însă ca preţurile de la Casino.

*

Aproape toate gazetele au rubrici de vacanţă: „Viaţa la Slănic". De cînd s'a instalat aci Iancu Botez, rubricele se intitulează „Viaţa Romînească la Slănic."

*

La Tîrgul-Ocna deţinuţii sunt aduşi oare pentru că sunt *închişi*, ori sunt trimişi la.. *răcoare?*

*

Pînă şi cerneala de la hoteluri e albastră. Culorile *închise* nu se văd nicăiri, la rochiile femeilor mai ales.

*

Actorii noştri urmează cura de apă cu rigoare. Nu e de mirare c'au ieşit bine în rolurile lor.

*

Bine şi gratuit mînîncă aci numai... ţînţarii. Preferă carnea doamnelor albe şi tinere.

*

„Minerva" abuzează. Mereu fotografiind persoane la izvor, se poate întîmpla să... iasă vre una pe pagina gazetei.

*

Vînatul şi pescuitul sunt oprite. Cu toate aceste se practică pe o scară mare...

*

Chiar dacă ar fi o grevă generală a tipografilor, ziarul balnear de aci ar... ieşi regulat.

*

După ori-ce şedinţă de inhalaţii se impune un sfert de ceas tăcere absolută. ...Chiar şi femeilor!

Rodion

Examenul pentru magistraţi

Conform legei, pentru ocuparea posturilor de magistraţi, se va ţine în Bucureşti la 1 Octombrie, în palatul Universităţei, examenul de capacitate pentru ocuparea posturilor de judecător de tribunal, judecător de ocol, procuror şi magistrat stagiar.

Examenul se vor compune din:

O probă scrisă asupra vre-unei chestiuni de doctrină, în raport cu materiile ce intră în căderea tribunalelor, a judecătorilor de ocoale sau a parchetelor.

O altă probă scrisă practică. avînd de obiect acte sau hotărîri judecătoreşti, de asemenea relative la materii cari intră în căderea tribunalelor, a judecătoriilor de ocoale sau a parchetelor.

Două probe orale de cel puţin o oră împreună, tratînd asupra dreptului civil, procedurii civile, dreptului comercial şi procedurii comerciale, dreptul penal şi procedurii penale.

Candidaţii vor adresa cererile lor ministerului justiţiei cel mult pînă la 10 Septembrie viitor.

Nici o cerere de înscriere nu va mai fi primită după acest termen. In cerere se vor arăta lămurit domiciliul, locul şi data naşterii, titlul ce candidatul posedă şi universitatea de la care emană; funcţiunile judecătoreşti, în cazul cînd a ocupat asemenea funcţiuni, timpul cît a exercitat profesiunea de avocat, dacă a exercitat o asemenea profesiune, şi postul pentru care cundidează (de judecător de tribunal, de judecător de ocol, de procuror sau de magistrat stagiar, pe lîngă judecătoriile de ocoale, pe lîngă tribunale ori pe lîngă parchetele tribunalelor).

La cerere se vor alătura următoarele acte:

Actul de naştere.

Actul de satisfacerea legii de recrutare.

Diploma de licenţă sau doctor în drept.

Cei ce au ocupat funcţiuni judecătoreşti sau au exercitat profesiunea de avocat, vor alătura şi certificatele cari să constate aceasta.

Preşedintele comisiunii examinatoare, după primirea listelor întocmite de minister de candidaţii admişi la examen, va afişa pe uşa cancelariei decanatului facultăţii de drept, ziua ora şi sălile unde se va ţine examenul fie-cărei categorii de candidaţi.

Litere-Ştiinţe-Arte

O trăducătoare.— In editura Voghera din Roma a apărut un volum cuprinzînd traducerea în limba italiană a celei mai populare scrieri a Carmen Sylvei: „Cugetările unei Regine". Traducerea e făcută de Baroneasa Violetta Montel, ieşană de origină născută „de Neuschotz". Tot de către aceeaşi traducătoare s'au publicat în revista „Regina" din Roma alte lucrări ale Carmen Sylvei. Aşa bună oară în No. 2 anul IV al revistei găsim „L' abisso Allegori" şi altele, alese din scrierile Reginei Elisabeta. Ca amănunt adăugăm că d-na de Neuschotz proprietară în Iaşi, e o foastă colegă de şcoală a Carmen Sylvei, la un institut din Germania. De la defunctul Iacob Neuschotz Academia Romînă posedă o sumă de 20.000 lei testată pentru acordarea unei burse anuale. R.

*

Un scriitor de la „Journal des De'bats" publică observaţiunea că în Germania există mult mai multe traduceri din literatura franceză, de cît s'au tradus în Franţa din autori Germani. In colecţia „Reklam" sunt traduşi peste 90 scriitori francezi, între cari şi unia prea puţin populari în Franţa.

Autorul articolului, Louis Thomas, atrage atenţia Francejilor că sunt mulţi scriitori străini cari ar merita să fie mai mult cunoscuţi în Franţa. Chiar Germani sunt mulţi în această categorie.

*

Intre 5 şi 10 August are loc la Berlin un congres mondial al creştinismului liber şi al progresului religios.

*

A murit în vrîstă de 75 de ani văduva lui Ambroise Thomas, marele compozitor al operei „Mignon".

*

La Paris există o asociaţie teatrată catolică. Din recenta publicaţie a unui concurs... dramatic vedem că numita asociaţie impune autorilor piese escluziv cu roluri bărbăteşti ori femeeşti. Actori şi actriţe la olaltă nu merg.

Dar... Tartuffe?

*

In „La Revue" pe luna lulie Paul Gsell publică reflecţii ale marelui sculptor Auguste Rodin relativ la însemnătatea şi utilitatea artiştilor în viaţa socială.

Intre altele:

E util tot ce ne face mai fericiţi; nimic nu ne face însă mai fericiţi de cît contemplarea şi visul,— adică arta. Ea indică oamenilor raţiunea lor de a fi, le relevă înţelesul vieţii, îi luminează asupra propriei lor soarte, îi orientează în existenţă. Artiştii şi cugetătorii sunt ca nişte lire de o infinită delicateţe şi sonoritate ale căror vibraţii scoase după împrejurările fie-cării epoce, răsună în inimile tuturor muritorilor. Ei crează şi propagă tendinţe ce modifică omenirea.

*

Ghilotina este ea, cum se pretinde, o născocire a d-rului Guillotin? Se pare că şi această legendă va fi detronată. Scriitorul Ludovic Pichon publică o „istorie documentară a ghilotinei" şi arată că, în realitate, acest instrument de execuţie n'a fost inventat de d-rul Guillotin, ci acesta a vulgarizat numai un procedeu ce s'a întrebuinţat în Irlanda de la 1307.

*

Profesorul d-r Wechselman respunde prin gazete că nesuccesele cu preparatul antisifilitic dr. Ehrlich, semnalate de cîţiva medici, se datoreşte numai la trei cauze: 1° greşita preparare a medicamentului, 2° starea învechită a medicamentului şi 3° neabilitatea medicului în administrarea lui.

Declară că medicamentul inventat de Prof. Ehrlich, proaspăt preparat şi bine administrat nu dă nici odată greş. Arată că din nenumăratele cazuri căutate de d-sa toate au dat rezultate uimitoare.

D'Annunzio, înainte de a părăsi Parisul, a comunicat oarecari „indiscreţiuni" cu privire la cele două piese scrise pentru scene franceze. Lucrarea destinată Comediei Franceze, se chemă „Umbra Antigonei", o dramă sufletească, modernă. Despre piesa scrisă pentru Vaudeville d'Anunnzio s'a mulţumit a desminţi tot ce s'a spus până acum despre dînsa. E un episod din viaţa pariziană.

*

❑ S'a pus sub tipar la tipografia *Dacia* vol. VI din *Zapise şi Ipisoace* de d. Gh. Ghibănescu, colecţia de documente slavo-romîne din arhiva sfintului Spiridon din Iaşi.

Tot la tipografia *Dacia* s'a pus sub tipar vol VII din *Surete şi Isvoade* de d. Gh. Ghibănescu, care va cuprinde *Bărboşii şi familia Cuza.* Volumul va avea 2 părţi: uu studiu asupra văii Elanului cu toţi afluenţii săi şi aşezările din vechi (secol. al XIV-a) de pe aceste văi, au eşit 2 case domnitoare: *Cantemireştii* (Urlaţi, Silişteni) şi *Cuza* (Bărboşi); în partea a 2 a se vor da documente în număr de peste 200 din arhiva princesa Maria Moruzi, în a căreia cheltuială se tipăreşte volumul cum şi din alte chestiuni din partea răzeşilor din loc.

Amîndouă volumele vor apărea în cursul anului viitor.

INFORMAŢII

❑ Consiliul de higienă al oraşului se va întruni, din nou, Duminică 1 August spre a discuta mai multe chestiuni, cu privire la măsurile contra holerei.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen Georgescu al Moldovei, se află de două zile la Sinaia.

❑ Direcţiunea generală a serviciului sanitar s'a pus în contact direct cu ministerul de răsboiu pentru paza Prutului şi Dunării în faţa întinderei marşa holerei în Rusia

Toate pichetele vor fi dublate şi între pichete vor circula în permanenţă patrule militare.

❑ P. C. Archimandritul Partenie Antohe, a fost întărit în scaunul de superior al M-rei Secul, din judeţul Neamţ.

❑ Ministerul de interne a dispus ca valabilitatea de 5 zile a biletelor de liberă trecere pe la punctele de frontieră dinspre Rusia să fie redusă numai la 24 ore.

Această măsură a fost luată în vederea întinderei ciumei şi holerii în Rusia.

Mai tîrziu, cînd aceste boli vor dispare, se va reveni asupra măsurei luată.

❑ In Tg. Frumos, s'a constatat printre vite, epizootia de febră aftoasă.

❑ **Militare.** — D. general Tătărăscu, comandantul corpului IV de armată, se va reîntoarce din concediu, la 20 August.

— După cum am anunţat, regimentul 13 Ştefan cel Mare şi batalionul 4 vănători, vor pleca la 10 August, în concentrare, la Roman.

De la 10—18 August vor face şcoală de pluton şi şcoală de companie; 4 zile vor face apoi şcoală de batalion, iar restul de 3 zile vor face lupte pe detaşamente şi brigăzi. Regimentele 8 şi 4 artilerie din Roman, vor fi împărţite astfel: reg. 8 pentru divizia 7-a, iar regimentul 4 pentru divizia 8-a.

Batalionul 4 vănători va fi încazarmat la regim. 4 artilerie, iar regimentul 13 Ştefan cel Mare la regim. 8 artilerie.

— D. colonel Cristodulo Georgescu, comandantul batalionului 4 vănători, se reîntoarce din concediu la 1 August.

❑ Ni se scrie din Fălciu, că a încetat din viaţă bătrînul Enache Buznea, proprietar al moşiei Şopîrleni.

Defunctul era în vrîstă de aproape 90 de ani şi o figură distinsă între bătrînii judeţului Fălciu.

Inmormîntarea s'a făcut Vineri.

❑ Din Fălciu ni se scrie că venind în vizită electorală C. Dinescu, în tovărăşia d lui Niculescu, maistru de cantori bisericeşti şi fostul prefect, şi voind a face propagandă printre locuitorii fălcieni, a fost alungat şi huiduit din tîrg.

D. Dinescu a lăsat în Fălciu o foarte proastă amintire, de pe cînd era administrator al acelei plăşi.

❑ Astă-zi s'a oficiat, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei sf. Pantelimon, din strada cu acelaşi nume, filiala bisericei Bărboiu.

❑ Ofiţerii de rezervă notaţi mai jos, din reg. Războeni No. 15, fiind concentraţi pentru 22 zile în tabără (la Paşcani), se vor prezenta în ziua de 9 August orele 8 dim., la cazarma regimentului Războeni No. 15, P. Neamţ, avînd echipamentul de campanie complect.

Locot. Albu V. Eugen, Piatra-N.; locot. Cotov Vasile, Hîrşova; Zaharescn Dionisie, Fălticeni; Oscar State Piatra N.

Sub-locot. Stoenescu Const., Bucureşti (str. Gh. Cantacuzino 82; Popescu Niculcea, Cerna (Tulcea); Şoarec Vasile, Piatra-N.; Chirculescu Petru, T. Măgurele; Bogos Ioan, Bădeni (Iaşi); Dobrovici Efgraf, Bucureşti (N. Golescu 10); Florescu Ioan, Tg.-Neamţ; Vincler Alfred, Iaşi (Sf. Atanasie 3); Chiriac Grigore, Ruşet (Brăila); Filioreanu Andrei, Bucureşti (calea Griviţei 125); Florescu Nicolae, Focşani (str. Galaţi 20).

❑ Membrii societăţii corale „Lumina" din Cernăuţi, care se află acum la Focşani, vor veni peste cîte-va zile la Iaşi, unde vor da un concert.

SPECTACOLE

— Programul absolut nou al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, care începe astă seară, conţine bucăţi din cele mai splendide şi variate.

„Victimele Mărei" este titlul unei senzaţionale drame, care se petrece în largul mărei; un alt film interesant apoi, e „Moştenitorul Germaniei", o înregistrare fidelă după natură.

Programul nou din astă-seară al cinematografului Gaumont, mai cuprinde şi o serie de comedii: „Müller a furat un covor", este o comedie din cele mai splendide,—o adevărată creaţie a comicului şi neîntrecutului Müller; o altă frumoasă comedie e „O femee detectiv", fantazia unei chineze etc., în afară de alte numeroase piese sportive, umoristice şi instructive, care se cuprind în noul program din astă seară.

In fie-care Luni şi Joui program absolut nou.

Reprezentaţiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina berăriei regale (Cuza-Vodă), din str. Lăpuşneanu.

DIVERSE

— In comuna Tomeşti, din judeţul nostru, s'a declarat epidemia de febră-tifoidă.

— Un furt, prin spargere, s'a comis astă-noapte, la locuinţa d-lui Gh. Tuduri, avocat, din strada Muzelor No. 14 bis.

Acasă nu se afla nimeni, d. Tuduri fiind plecat la băi. Hoţii au spart o uşă de la latrină, şi pe acolo s'au introdus în casă şi au operat. Nu se ştie anume ce s'a furat, de oarece camerile sunt încuiate şi poliţia n'a putut pătrunde înăuntru.

S'a dat de ştire, telegrafic d lui Tuduri, despre comiterea furtului.

— A Sofiei Iordache fost sergent de oraş a fost depus la penetenciar pentru că a atentat la bunele moravuri, contra unei femei pe care o ducea ca servă la liceul internat.

— La cafeneaua Moise Hertz, din strada Veche 18 s'a declarat un incendiu, care s'a stins de pompieri.

— N. Covălescu din str. Ţicăul de jos, pe cînd dărîma un zid în str. Veche, a căzut jos, rănindu-se grav. A fost trimis la spitalul evreesc unde a fost pansat.

Prima Fabrică de Ape minerale din Iaşi

— Strada Ghica-Vodă No. 37, (Casele foaste Çorjescu) —

Autorizată de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul şi conducerea d-lor asociaţi D. Cădere chimist-expert şi dr. I. Ţaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia şi Stînca

Apa care serveşte la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează şi filtrează, şi nu se dă în consumaţiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătaţi de la începutul fabricărei pînă la eşirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare şi mai sistematic aparat de distilare.

Compoziţia chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienişti aşa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia,** înlăturînd **constipaţia** şi **acreala.**

Intrebuinţarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** şi le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica serveşte la domiciliu, procurînd ori ce cantitate.

Pentru preţuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele şi renumitul Magasin de coloniale I. ERMACOV din Piaţa Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu şi en gros.*

Ultime INFORMAȚII

❑ **Holera a început să se întindă în Basarabia.**

După o ultimă telegramă, sosită azi la serviciul sanitar, se anunță că la Kișinău, în ultimile două zile, s'au constat încă 16 cazuri noui de holeră.

Mare parte din locuitori au început să părăsească orașul.

❑ **Lipsă de priveghere.** — Primăria Iașilor ne dă pe fie-care zi dovadă de incurie și neglijență. Ploaia torențială de Sîmbătă după amiază a mai dat la iveală una. Lucrătorii însărcinați cu lucrările de canalizare, folosindu-se de lipsa mai marilor lor, au crezut că e de ajuns a astupa cu scînduri vechiul canal ce venea de la Sf. Spiridon spre strada Săulescu. Turnînd pămînt în grabă au astupat scindurile și faptul era ca și consumat. Cînd iată că vine D-zeu și descopere lucrul. Cu săpăturile de racordare golindu-se iarăși piața și dînd și puhoiul de apă de Sîmbătă a mînat pămîntul și a dat apa în canalul vechiu, care a adus apoi prăbușirea pieței.

La priveliștea dezastrului toată lumea din piață rămăsese indignată nu atît de graba lucrului făcut pe sub mînecă de salahorii societății, cît de neglijența primăriei, care lipsea de la postul său, tocmai cînd era dezastrul mai mare.

Azi piața Unirei e numai mormane de moluz, șanțuri și pornituri.

Halal primărie!

❑ **Cultura tutunului.**—In județul Fălciu a început, din anul acesta cultura tutunului. De-o-camdată, ca încercare, s'a dat în cultură tutunul, numai la locuitorii din satele de pe valea Luhanului și a Crasnei.

Tutunul ocupă o suprafață de 180 hectare, împărțit prin ogoarele de popușoiu.

Cum pe un hectar se plantează de obiceiu, pînă la 60 mii de fire, partea de redevență care va reveni sătenilor se va cifra la peste jumătate de milion lei.

Tutunul se prezintă foarte frumos și a început și recoltarea, pentru care scop, ministerul a trimis, prin perceptori, toată sfoara necesară, pentru facerea păpușelor de tutun.

Fălciul a fost din vechi, unul din județele renumite prin cultura tutunului.

❑ **Incercare de sinucidere.** - Azi dimineață pe la orele 9 și un sfert servitoarea Tinca Grossi din strada Morilor a încercat să se sinucidă, aruncîndu-se jos de pe scările de la Rîpa Galbănă.

Mai mulți trecători văzînd-o în momentul cînd s'a aruncat, au ridicat-o de jos în stare gravă și urcînd'o într'o trăsură au dus-o la comisia I a, unde d. comisar Gr. Ionescu a cercetat-o asupra cauzelor care au determinat-o să comită acest fapt. Cu vocea aproape stinsă, dînsa a declarat că ne mai putînd suferi mizeriile ce le îndură de la părinții săi, care o forțează să intre la stăpîn, iar apoi îi iau toți banii, a preferat să moară. Starea ei fiind gravă a fost dusă cu trăsura la Spitalul Israelit.

Numita a mai încercat odată să se sinucidă tot pentru cauzele de mai sus acum cît-va timp bînd o cantitate de spirt denaturat.

❑ **Prinderea unei bande de hoți minori.** —Am arătat în mai multe rînduri cum de cît-va timp se comit în oraș numeroase spargeri și furturi, fără ca poliția să poată descoperi pe autori.

Aseară însă subcomisarul Vinograschi care făcea de rond, a întîlnit trei băeți minori, care părîndu-i suspecți, i-a arestat.

Duși la secție ei au declarat că se numesc C. Florea de 10 ani, Petru Curmei de 10 ani și Vasile Puică de 13 ani și că ei sunt autorii furtului comis acum cîteva zile la evreul Riven Simionovici, din Piața Halei. Făcîndu-li-se o percheziție, s'a găsit asupra lor suma de 14 lei, și mai multe obiecte. Tot odată întrebați unde stau cu domiciliul, numiții au declarat că ședeau în gazdă la femeia Maria Negru din strada Cetatea mică, la care făcîndu-se o percheziție, s'a găsit mai multe lucruri de furat.

Numita a fost și ea arestată.

❑ Poliția a arestat astă-noapte pe indivizii Mihai Gheorghiu, bărbier, din str. Col. Langa 5, Miraea Bursuc strada Zugravilor 55, Herțanu Gh. soș. Ar cu 3 și Nechifor Ioan din str. Fătu 6, care împreună cu Andronic Costache, care lucrează la bărbierul Vasiliu din str. Primăriei, au atentat prin violență la pudoarea femeei Casandra Roșu servă la evreul Aizinberg, siluind-o în pivnița acestuia.

❑ La școala de menaj „Principesa Maria" din Iași sunt vacante 8 locuri de bursiere pentru clasa I cu începere de la 1 Septembrie a. c.

❑ Elevii preparați în particular cari au fost declarați corijenți la examenele din lunie a. c., sau cari au fost amînați din minister din cauză de forță majoră vor trece examenul cu începere de la 1 Septembrie.

Cererile de înscriere se vor adresa ministerului pînă la 10 August a. c.

❑ **Din M-rea Agapi.**—In ziua de 22 Iulie a. c., a avut loc, în poiana de la Cișmeaua M-rei Agapia, o serbare populară, organizată de d. Neculai Gavrilescu, învățătorul comunei Felioara-Agapia, în folosul copiilor săraci și a adulților școalei din Agapia.

Serbarea s'a deschiă la ora 4 jum., p. m. prin „Imnul regal", intonat pe trei voci, de corul elevilor și adulților. Pe urmă d. Ioan Atanasiu, agent sanitar, a recitat diferite anecdote, ca: „Cine-i Nuhăm"? „Poveste de leac", „Ovreiul lovit", etc. Cu foarte multă simțire, a fost declamată tot de d-sa poezia „Noi" de Octivian Goga. Poeziile au alternat cu diferite bucăți corale, executate pe trei voci, de corul dirijat de d. învățător Gavrilescu. Cîntece populare, ca: „Zis-a badea", „Cuculeț cu pana sură", „Bobocele și Inele" ș. a., au smuls aplauzele meritate ale distinsului public spectator. După partea I care s'a terminat cu marșul „Pe-al nostru steag", s'a jucat de către adulți, într'un chip cum nu se mai poate mai bine piesa „O șezătoare". Au urmat apoi jocuri naționale.

La sfîrșit d. înv., Gavrilescu căruia se datorește în mare parte renașita serbării, a mulțumi asistenților pentru concursul dat, după care publicul s'a despărțit cu o impresie din cele mai plăcute.

❑ D na Natalia Lateș, institutoare s'a dus alaltă-eri seară la cofetăria Georges, din strada Lăpușneanu, unde a luat o înghețată de alămîe. Probabil că vasul va fi fost puțin cotlit, căci nu trecu mult timp și d nei Lateș îi veni rău, fiind cuprinsă de vărsături, iar mai apoi umflături la față.

Cu multă greutate, d-sa a fost dusă la farmacia d-lui Racoviță din strada de Sus, unde asistentul i-a dat primele ajutoare, făcîndu-i spălături stomachale. A sosit apoi și d. dr. Imervol, care i-a dat îngrijiri de aproape, pînă la ora 1 de noapte, cînd d-na Lateș a fost dusă la locuința sa.

Eri cu trenul de 1 și 25 d-na Lateș a plecat la Viena, spre a urma o cură.

❑ Concursul pentru cele 26 locuri de bursieri la liceul Internat, se va începe la 1 Septembrie. Concursul pentru aceste burse se va ținea la Iași în localul școalei și Galați, în localul liceului Alexandri.

❑ Locul viran din dreptul templului Neuschotz, unde a fost șirul de dughene ce au ars mai anii trecuți, a fost cumparat de d. Braunstein pe suma de 140000 lei. Se vor rîdica pe acest loc un șir de 12 magazine, la etajul I, avînd apartamente de închiriat.

Era vorba un moment ca pe acest loc frații Szell din București să rădice un local mare de berărie; cum însă centrul orașului e reclamat de atîtea magazii, care se vor dărîma de pe locul vîndut de d. Roseti Solescu primăriei de Iași, d. cumpărător s'a oprit la ideia de a rădica 12 magazine mari și frumoase.

In acest scop primăria a început să schimbe trotuarul din stînga cu 3 metri mai în lăuntru, lărgindu se astfel strada Golia.

❑ Comisiunile de recensemînt își vor termina lucrările pe ziua de 1 August.

❑ Eri s'au trimes pe malul Prutului pentru pază, cîte un batalion din regim., 14 Roman și regimentul 25 Rachova din Vaslui.

❑ Concursul pentru ocuparea celor 6 burse, vacante la școala superioară de comerț, din localitate, se va ținea în ziua de 8 Septembrie c.

❑ In cursul lunei August I. P. S. S. Mitropolitul va avea o consfătuire cu protoereii județelor din Eparchia Sa, în vederea conferențelor pastorale din unul acesta.

❑ Ni se scrie din Huși că d na Gideiu, mama dr. Th. Gideiu, se află greu bolnavă. Suferinda e în vrîstă de peste 90 ani. Se așteaptă desnodămîntul din zi în zi.

❑ Licitația pentru lucrările de construirea abatorului de graniță, de la Bardujeni, se va ținea în cursul lunei August.

❑ Ministerul de răsboi a dispus ca un medic militar să supravegheze starea sănătății detașamentului care face paza la fruntiera Prutului.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcție, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iași str. Moțoc.

❑ **Din Ungheni.** — Nici într'un an nu s'a stabilit atîta lume aci, ca anul acesta; — ceia ce se datorește în mare parte soc. de gimnastică, sport și muzică din Iași, care a construit cabinele și care a atras lumea din Iași, încetul cu încetul, prin frumoasele sărbări ce le-a organizat vara aceasta aci. Mai sunt, cu toate acestea, de făcut încă multe îmbunătățiri și se speră că ele vor fi realizate, căci autoritățile comunale încasează de la fie-care familie, stabilită aci, cîte 4 lei,—probabil pentru îmbunătățirile de care se simte nevoia!

Iată și numele celor stabiliți aci, pe timpul verei:

D na Elena Cantacuzino cu d-ra Rița Cantacuzino; d-na Natalia Stroescu, directoara institutului „Gregorian" cu d. și d ra Elena Stroescu; d na și d. dr. E. Iliescu; d. Babencu; d-na și d ra Buznea; d-na și d. Stamate oficiant telegr. Iași; Nicolae Stamboliu, telegrafist Iași; d-na și d. Goldhamer farmacist; Georgescu magistr. Vaslui; d-na și d. căp. Lecca, d-na A. Teodoreanu, d-na Lefter Demetrescu; sub-locot. Lefter, dr. Stihi, sub-locot. Stihi, căp. Scriban, d-șoara Maria Ciudin, d-na și d. Lohan, d-na Niculescu, d-rele Olguța și Girofle Balmez, d-na și d. Alexandrescu, d. și d-na I. Motăș, etc.

— Eri a avut loc o frumoasă excursiune, în cară trase de boi, și frumos împodobite cu ghirlande de flori de cîmp. Escursia s'a făcut la pădurea din Prisacani. Era o veselie de nedescris. Escursioniștii s'au reîntors la Ungheni, noaptea tărziu, în veselia cea mai mare și în cîntecele corului, improvizat de gentilele d-șoare escursioniste.

❑ *Listele liberale* pentru alegerile județene de la Fălciu s'au fixat pentru moment din partea coaliției liberalilor actualiști.

Iată numele candidaților după o foae litografiată *adhoc*.

Col. I: Leonida Constantin (senator), Ioan Doheanu, (deputat), Irimia Ghiorghiu (deputat), Vasile Vasilachi, (comerciant), Ion Ursulescu (Olteneşti), D-trie Harnagea (Grumezoaia).

Col. II: Alex. Răşcanu (deputat), C. Pivniceriu (comerciant), Ioan Constantinescu (avocat), Gh Climescu (meseriaș) Sotir Iliescu (apărător), Dimitrie R. Ralea (rentier).

Col. III: Const. Cozma (avocat) Gh. Ivanciuc (Cozmeşti), Pericle Penişoară (Oțeleni), Toader Negrea (Tăbălăeşti), Vasile Gheorghiu (apărător), Ioan Grancea (Fălciu).

In întocmirea listei nu s'a ținut samă numai de cît de nuanța politică. Intru cît între cei 18 candidați figurează și cetățeni de altă culoare politică. ca V. N. Vasilachi conservator carpist, și Ion Grancea, conservator-democrat, T. Negrea, telemanist. Apoi s'au deslipit de d. N. Cișman vechi și devotați partizani ca: I. Ursulescu, D. Harnagea, Gh. Climescu, Sotir Iliescu.

Se crede că grupa Lupu-Cișman nu va pune candidaturi la colegiul I, neavînd nici candidați nici alegători.

❑ **Instiințare.**—Atragem atențiunea onor public în interesul seu propriu asupra următoarelor:

La racordările noastre cu instalațiile particulare executate de alți instalatori se constată diferite defecte ce sunt vătămătoare solidității lucrărei și care arată în mod evident cîte cursuri au asemenea iustalațiuni executate în interior de instalatorii de ocazie, cu care trebue să ne racordăm.

Semnalăm numai cîte-va din defecte: așezarea tuburilor de canalizare și țevilor de apă de mai multe ori la adîncimi mici care permit înghețul în timpul ernei Așezarea tuburilor pentru canalizare în așa mod că nu corespund exact cu traseul prescris al racordului. Așezarea canalizărei în așa mod în cît panta la racord e insuficientă, exijînd în multe cazuri un racord prea lung în detrimentul proprietarului.

Avantajul însă a instalațiilor executate de noi, atît în interior cît și în exterior sare în ochi, luînd în considerație unitatea execuției neîntrerurpte și uniforme la care sus aratatele defecte sunt cu desăvîrșire excluse.

Cu această ocazie facem atent onor. Public că unii instalatori pentru a înduce publicul în eroare se reprezintă ca reprezentații societății uzînd probabil de împrejurarea că firma lor consistă dintr'o companie fie de 2 inși sau de unul numai cu anexul vulgar Co..;

Pentru a evita însă o preschimbare între tovărășiile aratate și societatea noastră, care este singura cu acest nume, din toți instalatorii din Iași, rugăm pe onor. public să ceară în asemenea cazuri atît legitimarea persoanelor în chestie cît și firma exactă a societății pe care o reprezintă spre a fi luminați asupra faptului cu cine au a face.

Directiunea Societății Union-Baugesellschaft

❑ Primele curse de automobile de la noi, cari au fost organizate în cursul acestei luni, în capitala țării, pe circuitul București—Tîrgoviște, au fost înregistrate cinematografic în toate fazele și desfășurarea lor, de către un trimis special al casei Pathé-Frères din Paris, și astă-sesră Marți 27 Iulie, aceste splendide și interesante vederi sunt minuțios redate pe pînza cinematografului din grădina Bragadiru.

Afară de aceste reușite vederi sportive, întreg programul de astă-seară e complect nou și cuprinde între altele: „Duelista", din seria de artă P. F.; o frumoasă schiță teatrală în a cărei desfășurare o femee spadasină este rănită în duel.—Un al treilea epizod din timpul inundațiilor din Paris ni'l dă cinematograful sub titlul: Copilul pradă valurilor; ni se înfățișează scene mișcătoare din zilele cataclismului. Multe scene și vederi sportive sunt cuprinse în noul program de astă-zi; așa vom menționa: Distracțiile și sporturile din Heliopolis (Egipet), alergările de cai și de cămile etc. Frumoase comedii, ca: Noul comisar, scene de moravuri pariziane, — Inteligentul cîne Medor la fotograf, etc. etc. etc.

Noul număr al acestei săptămîni din „Pathé Journal„, ziarul însuflețit al evenimentelor mari din lumea întreagă, cuprinde între altele: Corso de flori cu balloane la Paris,—Escadra japoneză în Australia,—Serbările din Valenciennes, —Moda la Paris, Toalete de vilegiatură,—Sporturi pe apă, în aer, etc. etc. etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele —4 ore ziua— matineu la Circul Sidoli, cu prețurile populare obișnuite.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 27 Iulie

Mișcare între ad-tori de plăși

București.—Zilele acestea se va face o nouă mișcare printre administratorii de plăși. Cu această ocazie se vor face mai multe numiri cu titlul definitiv, printre administratori.

Chestia brutarilor

București.—D. Procopie Demetrescu, primarul Capitalei, s'a reîntors azi dimineață în Capitală.

Pentru mîine d-sa a convocat pe patronii brutari, spre a lua o hotărîre definitivă asupra repaosului duminical, în ceia ce privește pe lucrători.

Exploatarea terenurilor de mineral

New-Iork.—Se asigură că un grup de capitaliști din New-York au elaborat proiectul unei asociațiuni pentru construirea de căi ferate în Turcia, în scop de a exploata terenurile de uleiu mineral din văile Kurdistan, Tigru și Eufrat.

Epizootiile

București. — Din cauza numărului mare de epizootii ce bîntuie în țară, s'au revocat toate concediile medicilor veterinari.

Călătoria Prințului Germaniei

Berlin. — Principele moștenitor va pleca la toamnă într'o călătorie de studiu prin extremul Orient. Această călătorie va dura mai mult timp probabil pînă în Februarie 1911.

Dînsul se va îmbarca într'un port italian pe un vas de război german.

Un incident

București.—Un incident s'a petrecut astă-zi la ministerul lucrărilor publice, în următoarele împrejurări.

D. Rachitescu, unul dintre proprietarii tipografiei „Göbl" s'a prezentat acum cîte-va zile la ministerul lucrărilor publice, și a rugat pe d. ministru V. G. Morțun să intervină pentru a se tranșa neînțălegerile dintre lucrătorii și patronii tipografi. D. Morțun a promis că la reîntoarcerea d-lui ministru Orleanu, de la Galați, va interveni.

Azi dimineață d. Orleanu s'a reîntors din Galați și la orele 11 veni la minister. Aci era și o delegație a lucrătorilor tipografi. D. Rachitescu însă n'a venit. D. Gîdei inspector, chemă la telefon pe d. Rachitescu. Acesta însă răspunse că n'are ce căuta la minister și că d-sa a rugat pe d. Morțun ca să trateze. D. Gîdei se adresă atunci, prin telefon, d-lui Morțun. Acesta chemă la rîndul său pe d. Rachitescu la ministerul lucrărilor publice.

Cînd d. Morțun îi reproșă că de ce n'a venit la d. Orleanu ca să trateze cu lucrătorii, d. Rachitescu ripostă că nu e adevărat că l'ar fi rugat pe d. Morțun să intervină.

D. Morțun, înfuriat, a pus servitorul ca să dea afară pe d. Rachitescu.

Aeronautice

Nancy.—Trei aeroplane militare, plecate aseară de la Ottur Melon au sosit la Nancy. Oficerii cari conduceau aeroplanele erau însărcinați de a face un număr de observațiuni.

Autoritățile militare sunt extrem de satisfăcute de rezultatele strălucite ale acestor încercări.

Accidentul unor aviatori

Paris.—Locotenenții Crosnier și Yost, veniți în aeroplan de la Caen la Viucennes au făcut o ascensiune la orelé 5. Motorul funcționînd rău, aparatul s'a sfărîmat. Crosnier a fost rănit la mînă și genunchi. Yost a scapat neatins.

Isvor de naftă

Baku.—„Agenția Westink" comunică următoarele: în bazinurile de naftă ale societății caucaziene cu sediul în Moscova, o sondă a izbucnit producînd 350 mii puzi pe zi (pudul rusesc are 16 kgr. 38)

In chestia anti-religioasă

Madrid.—Nu se știe nimic în cercurile oficiale despre faptul pretins de ziarele streine că papa ar fi adresat o scrisoare regelui.

Oraș distrus de incendiu

Paris.—Se anunță că orașul Tonsurma din Senegal a fost complect nimicit de incendiu. 27 persoane, între cari 3 europeni, au pierit în flacări. Sunt 18 grav răniți, între cari 13 europeni.

Locuitorii orașului s'au împrăștiat.

Trupe mobilizate

Constantinopol.—Brigadele de redifi din Smirna, Konia și Urfa au fost mobilizate pentru expediațiunea la Hauran.

Cutia cu scrisori*)

Primim următoarele, cu rugămintea de a le da publicitătei:

Intr'un jurnal local un individ cu numele de Diamand și instalator de ocazie, debitează fel de fel de mineiuni și murdării la adresa societății și a mea personală.

N'am mai reveni nici cu 2 cuvinte asupra celor debitate. Ne simțim însă datori de a declara onor. public, că ne-am înjosi de a întra în contact cu asemeni indivizi, fie chiar numai prin polemică în jurnale. Ne vom face deci datoria ca în trecut, și în viitor de a lumina publicul prin publicitate, dacă vom găsi aceasta necesar, în interesul comun a lucrărilor de instalație, nu vom răspunde însă unor indivizi cu care te murdărești, dacă îi atingi.

A. Jalcowitz
Inginer-Șef și Director al Soc. «Union-Baugesellschaft»

*) Cele cuprinse în această rubrică privesc pe autor.

LILY IUSTER
LUPU IOSOP
LOGODIȚI
IAȘI IAȘI
In locul ori-cărei alte înștiințări

DEBITUL BADAREU cf. Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3.20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.25
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	
Ouă zilnic proaspete	7 ⅌	

Fructe proaspete, harbuzi, pepeni, zilnic proaspeți, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„
Vin alb vechiu de Cotnari	1.00	„

8 Odăi 8

mari și frumoase, la etaje, în centrul orașului, sunt

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie a. c.
Adresa la ziar.

Intristați N. Gheorghiu, Alice, Ioan și Traian Gheorghiu, familia Mayer, Maria Gheorghiu și familia Theodor au nemărginită durere a face cunoscut încetarea din viață a iubitei lor copile, sore și nepoate

✝

GEORGETA

Inmormîntarea se va face la 28 curent orele 5 p. m. la cimitirul Eternitatea.

BYRRH Cel maĭb un VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

4410

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai greie de tămăduit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

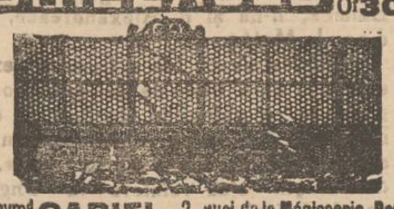

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

FONDOIR pâtées
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

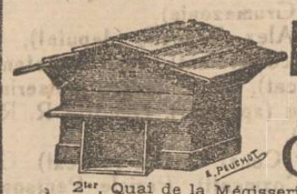

RUCHE à Cadres mobiles
Prix: 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va incepe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiu pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86, 92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,323.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 330 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cu de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Cu de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
Strada Bărboi No. 15—
IAŞI

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vânzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu ceă mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vânzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

... la Johann Krzyzanowski Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1073 Joi 29 Iulie 1910

Politica economică liberală

E de sigur un ce banal a mai repeta după atîția alții că la noi se face prea multă politică. Fapt e însă că așa se petrec lucrurile. Cîți dintre noi cari ne dăm samă de împrejurări, cari înțelegem de rostul trebilor, nu auzim cu ocaziunea înființării vre-unii societăți, zicîndu-se: de aici politica trebue izgonită. Aceste cuvinte totd'auna sunt primite cu aplauze și cu atît mai mult cu cît politicianii, cari fac parte din acele asociații, le pronunță.

Se întemeiază societăți științifice, literare, artistice, de afaceri, economice etc. din cari cu drept cuvînt politica ar trebui să fi pusă la carantină.

Or, din toate aceste asociații fac parte și oamenii politici. De multe ori ei sunt inițiatorii lor. Și poate că ei, la început sunt sinceri cînd declară că nu se vor lua după interese politice.

Dar de fapt cum stau lucrurile? Cutare societate chiar dacă e literară ori artistică e socotită ca conservatoare, cutare alta ca liberală etc.

Cu prilejul discuțiunilor din urmă, referitoare la mișcarea noastră economică, aceste adevăruri au fost puse mai tare în evidență. Fruntașul nostru politic A. A. Badareu, în frumosu-i discurs de la Huși, a arătat tendința acaparatoare a partidului liberal din acest punct de vedere. Și de sigur e îngrijitor cînd în instituțiunile economice create în acești trei ani și jumătate de guvernare liberală, au putut pătrunde peste 400 inși, purtînd această marcă.

Prin modul său de a proceda astfel, partidul liberal repune în vigoare, cuvintele spuse altă-dată de un mare om al timpului și anume că, pentru a învinge pe adversari trebuesc: bani, bani și iar bani.

Mai reesă de aici și o diferențiare între partidele politice din țară, diferențiare care sub o altă formă a spus'o mai de mult cineva.

Așa, răposatul P. S. Aurelian spunea și chiar a scris, în una din operile lui „Țara noastră“ că între Moldoveni și Munteni deosebirea e că, pe cînd cei dintăi sunt oameni de teorie, oameni cari aprofundează toate chestiunile de ori-ce natură, dar se țin în abstracțiuni, pe atunci frații noștri de peste Milcov sunt mai mult oameni practici, oameni de afaceri, neridicîndu-se la speculațiuni filosofice asupra deosebitelor împrejurări ale vieții.

Și mi se pare mie că între liberali și conservatori tot cam un fel de separațiune de acest fel există astă-zi. Pe cînd cei din urmă fac mai mult teorie, și recunosc că cele mai frumoase teorii și mai adequate împrejurărilor, le au formulat tot conservatorii, pe atunci liberalii ș'au ales partea practică a lucrurilor. De aici spiritul acesta acaparator în ordine economică, care ridică astăzi protestări vehemente.

Ziceam că politica ne stăpînește așa de mult, în cît o amestecăm și unde n'ar trebui.

Așa actul care concretizază situațiunea economică a țării este de sigur budgetul.

Or, avem budgete liberale, budgete conservatoare, dar nu ale țării.

In special budgetul din urmă, prezintat de actualul ministru de finanțe, e un budget pur politic și politic liberal. Se știe că aducîndu-l în discuțiunea corpurilor legiuitoare d. ministru a deplins că e nevoit să vină acolo cu asemenea lucrare, că împrejurările sunt din ce în ce mai grele, că ar trebui economii etc. Dar, în definitiv, budgetul care conține atîtea și atîtea, ca să le zicem cu vorba obișnuită, sinecure, a fost prezintat, susținut și votat.

Va să zică tot partea practică a predominat în alcătuirea lui.

Dacă de aici ne scoborîm la celelalte manifestări ale vieții noastre economice, comerț, industrie, afaceri, aceiași tendință se vede.

De altfel liberalii au găsit și cîte-va formule la adăpostul cărora socotesc că totul le poate fi permis.

Așa: cooperarea Statului cu particularii, scoaterea și punerea în lucrare a capitalului național și isgonirea politicei din afaceri. Acestea sunt numai formule, căci principiul e acel al acaparării de către dînșii a tuturor instituțiunilor economice, fie mai mari, fie mai mici.

Astă zi e un fapt cunoscut de toți, că mijlocul de manifestare a forței economice dintr'un Stat, sunt asociațiunile. Fie că e vorba de afaceri mari, cari cer și fonduri mari, fie că e vorba de lucrări mai mici, tot asociațiunea stă la bază.

Țara noastră e împînzită de asemenea asociațiuni. Forța lor s'a manifestat mai ales sub raportul creditului și mai puțin sub altele. Avem bănci de tot felul, cooperative etc. toate emanațiuni ale spiritului de asociație.

Liberalii pretind că numai ei au înțeles rostul acestui spirit. Și negreșit că este acesta un mijloc de a explica tendința absolut cotropitoare a lor.

Au creat, zic ei, mulțime de instituțiuni economice. Dar în loc să găsească explicația în faptul că au stat atîta amar de vreme la putere, și în tot acest timp au pus la contribuție pe Stat, făcîndu-l ori să le dea tot, ori asociîndu-l cu particularii, ei răspund adversarilor, prin o inexactitate și anume puțina credință a conservatorilor în vitalitatea economică a poporului. Afirmațiune absolut ne-adevărată. Conservatorii ș'au explicat rostul Statului așa cum trebue. Statul negreșit are multe căderi, dar nu trebue împins ca să treacă peste ori-ce margine. Inițiativa individuală are încă drepturi în țara aceasta, și armonizarea acestor două principii a fost preocuparea de căpitenie a lor.

Conservatorii n'au voit un Stat socialist, ci au înțeles a nu periclita însăși existența lui, și a sociatului dîndu-i însărcinări, cari trebue să rămînă în afară de sfera sa.

Conservatorii, oameni de principii și ordine au înțeles că trebue oare-care limită în amestecul Statului, mai cu samă în ordinea economică, unde trebue ținută cumpăna dreaptă între inițiativa individuală și dînsul.

Liberalii, oameni practici, au gîndit că amestecînd Statul în cît mai multe trebi, găsesc astfel ocaziunea de a garanta existența și bunul trai a cîtor mai mulți partizani.

Se poate că această tendință să producă mai tîrziu o reacțiune, se poate ca însuși Statul să se resimtă de această întindere a coardei, dar pentru moment e bine, și atîta trebue partidului liberal?!

Iar această luptă de acaparare, care se dă cu atîta furie la centru și pentru instituțiunile mari, este transplantată și în centrele mai mici.

O formulă liberală scoasă la ordinea zilei, e că în afaceri trebue să nu se facă politică.

Dar de la formulă până la practică e un drum.

Un caz care va arata mai mult că formulele sunt pentru aruncat praf în ochii lumei, dar că fondul e cu totul altfel e și acesta.

In Iași sunt cîteva societăți economice. Parte din ele sunt administrate de conservatori democrați. Astfel societatea de economie din Tatarași.

Ce n'au făcut liberalii, la cîte acte nu s'au dedat, pentru ca s'o scoată din mîinile acelora. In memoria ieșenilor stă încă vie lupta—adevărată bătălie—pe cari au dat'o liberalii pentru acapararea ei.

Venit'au ei acolo în numele unor noui concepțiuni economice și financiare? Venit'au pentru motive de rea administrație? După cît se știe nu aceste au fost motivele, ci necazul de a vedea că și alții pot să administreze o societate economică, alții cari nu sunt de ceeași coloare cu ei. Și au venit pregătiți nu cu principii, ci cu mijloace convingătoare. N'au reușit

Dar principiul de acaparare nu era satisfăcut și de aceia petru a face concurență acelei Societăți pe care n'au putut'o lua, au întemeiat o alta, tot în aceiași regiune. Această societate nouă nu mai admite conservatori democrați. Ea vrea să fie liberală și apoi dînsa, e aprobată și încurajată de sus.

Și atunci ce trebue să zicem, cînd auzim că se face multă politică, și mai ales în afaceri. Din moment ce împrejurările au făcut ca unele asociații să fie conduse de alții de cît liberalii imediat mentalitatea acestora îi duce la a ceia că ele nu trebuesc lăsate să trăiască.

Și cînd lupta aceasta înverșunată, luptă de nimicire o dau liberalii pentru o mică societate cu un capital de 300.000 lei, ce trebue să fie la centru și în genere pentru societățile mari?

Liberalii sunt tari de altfel acolo unde au pe stat în spate. Pretutindeni unde e vorba să fie numiți sunt puternici. Au stăpînit și stăpînesc țara aceasta de multă vreme, de aceia și mulți au fost cei numiți.

Socotesc că nu poate fi luat ca o laudă ceia ce zic liberalii, că ei și numai ei ar fi înființat cele mai multe instituțiuni. Aceasta n'ar trebui s'o spuie pentru că acele instituțiuni înființate de stat sau cu tovărășia lui, sunt ale statului și nu ale lor. Și după cît pricepem, statul Romîn nu-l formează numai liberalii.

Natural dar că se impun o contraacțiune și pentru aceasta celor bine gînditori nu va fi un rău. Fruntașul nostru politic Badareu a spus'o în interesantul discurs de la Huși și oricine va judeca cu nepărtenire, va vedea cît de mare dreptate are. **R.**

Redeschiderea spitalului Sf. Spiridon

Fără a pune în legătură alarma dată de noi asupra măsurilor luate de Epitropie în a închide spitalul Central pe timp de 5 luni; fără a trage nici o încheere, dar lucrurile ne-au răzbunat.

Ori-care ar fi strîmtorarea materială în care se află casieria Epitropiei, ori-care ar fi risipa ce se face cu banul dat de marii filantropi și donatori, ori-care ar fi incuria actualilor Epitropi, un lucru e cert azi: spitalul se deschide, începînd de astă-zi, cu 2 secțiuni și de la 1 August atîtea secțiuni cîte se va simți necesitatea.

Epitropii actuali au hazardat avutul Epitropiei în arendarea fără scrupule a 2/3 din moșii la obștiile sătești. Astă-zi aceste obștii sînt în mare restanță, Epitropia n'are nici cum să-i urmărească, nici cum să-i execute. Parale în lada Epitropiei nu curg și a fost siliți să închidă spitalul. Vălva cu reparațiile e un moft inventat ad hoc.

Iar azi cînd holera este la ușă și cînd din cauza indolenței măsurilor sanitare boala a sărit Prutul la Prisacani și Ungheni și deci vine cu pași repezi spre noi, a trebuit să intervină serviciul sanitar superior, și pe zina de eri telegraful și telefonul să funcționeze permanent spre a sili Epitropia să deschidă spitalul ca măsură de urgență, toți bolnavii de la spitalul Pașcanu vor fi aduși la centrala, el va fi rezervat pentru cazuri de izolare și se va mai deschide încă o secție.

Această primă parte a cerinților noastre fiind îndeplinită, cerem de rigoare și de urgență să se dubleze paza liniei de izolare cu Prutul; să se opreasca ori ce trecere de la ei la noi și să se izoleze cu totul partea spre Basarabia.

O măsură vexatorie

E vorba tot de d. Spiru Haret. E vorba tot de examenul de capacitate pentru partea literară și limba franceză. Cu cît se cunosc mai bine amănunțimile acestor examene, cu atît bunul simț repugnă de a primi toate bașbuzuciile atît ale comisiilor examinatoare, cît mai ales ale cazacilor d-lui Haret.

E mai mare caraghios ca consiliul permanent să admită la concurs pe cele 3 candidate, cari nu aveau titluri academice, ci titluri de liceu ori de școală Normală și după ce ai expus lumea să cheltuiască și să înfrunte grija unui examen, după ce se văd reușite și încă printre cele dintăiu același consiliu permanent și același ministru trece peste avizul cel dintăiu, și șterge de pe tablou pe cele dintăiu reușite.

Urmarea acestui fapt va fi că cele 3 respinse vor face proces ministerului de daune morale și materiale, că au fost cu intenție defraudate de dreptul lor și că dar își cer dreptul lor.

Altă urmare a căzăcismului d-lui Haret; restul de candidate căzute la examenul de limba franceză a înaintat un memoriu M. S. Regelui, și sunt pe cale de a deschide un proces ministerului în care persoane foarte sus puse vor lua apărarea candidatelor căzute.

Nici că se putea ca d. Haret punînd mîna pe examenele de capacitate să nu întineze curăția acestor examene, el care a întinat ori-ce ramură a învățămîntului cu politicianismul său.

Dar alta mai boacănă acum la urmă.

După regulamentul examenului s'a declarat reușite la toate probele cu 11 candidate, mai mult, căci nu se zice în regulamentul acestor examene nicăiri că media generală să fie 7.50.

Ce face consiliul permanent?

După ce admite divizorul 8 în loc de 4 cum era norma mai cere ca fie-care candidată să aibă media generală 7.50, considerînd că neadmise cele ce aveau în parte la fie-care probă nota de trecere, de și inferioară lui 7.50.

In urmarea acestora ministerul a dispus a se publica în Monitor cu mediile generale numai acele ce au întrunit și media generală 7.50, iar celelalte se consideră ca respinse.

Aveam dreptate cînd într'un trecut curier ziceam că asemenea examene eschivează concursul.

Ori cum s'ar privi aceste examene, ele sînt lipsite de legalitate și sînt pline de arbitrar de sus pînă jos. Măsuri pripite luate în preziua examenului, dispoziții luate în goană după examen, încheeri în afară de regulament și rezultatul e că s'a nemulțumit toată lumea.

OAMENI ȘI LUCRURI

CÎNTARUL

In frumoasa sală de așteptare a noului inhalatoriu,—îi s'a rezervat un colț și lui,—aparatului atrăgător și simplu,—cîntariul.

Ce este mai simplu în adevăr, de cît o balanță de cîntărire? E un aparat care preste tot, ne întîmpină fără să ne preocupe, fără să ne atragă luarea aminte.

Nu tot așa e însă într'o stațiune balneară, în una din acele mari stațiuni unde se perîndează mii de oameni. Intre acestea e și Sălnicul,—iar cîntariul, nou așezat își are importanța lui, psihologia lui. Căci el simbolizează oare-cum idealul însuși al celor strînși aci; iar în privirea cu care îl măsoară; în solemnitatea cu care se apropie de el—fie-care dintre numeroșii pacienți, ai imaginea celei dintăiu preocupări, care stăpînește pe toți fără osebire: buna stare fizică, sănătatea, într'un cuvînt.

Ce noțiune vagă și ce cuvînt obscur, deși plin de înțeles,—cuvîntul de „sănătate“! Ce luptă continuă și grea vecinic încinsă întru cucerirea ei, — întru redobîndirea ei, deîndată ce am pierdut-o.

Stațiunile climaterice și balneare ne suggerează în chipul cel mai complect imaginea acestei lupte; aci nimeni nu vine pentru altă-ceva, de cît pentru sănătate, pentru a se înarma în contra suferinței fizice. De aceea vedem pe fiecare oprindu-se cu sfială, cu emoțiune și cu speranță în fața cîntarului și uitîndu-se cu jind la el, încumetîndu-se a-și măsura greutatea corpului la anumite, scurte intervale, ca și cum de acolo ar fi să vină sentința hotărîtoare.

Odată cu cercetarea greutății corporale vine, în genere, pacientului o mai mare încredere, o speranță mai vie: încrederea că a biruit boala, speranța că o să își reia vigoarea, buna stare de altă dată.

Și toți cred, toți speră! Iată astmaticul... pe care-l înnăbușă greutatea respirației, iată emfizematosul care suflă ca locomobila de tren; iată fețe congestionate, obraji vineți, buze înnegrite,—alături de ceilalți tineri nevlăguiți cari nu fac de cît sporturi balneare, nervoși cari se izolează pentru repaos și veselie. Cu toții urmăresc, lacomi, limba cîntarului și exclamă voioși de cîte ori constată că au mai cîștigat cîte-ceva în greutate, ca și cum de aci ar izvori — și numai de aci—siguranța că viața va fi prelungită, că durerea fizică va dispărea, că mulțumirea va predomina, statornică și abundentă.

E o închipuire, nimic de cît o închipuire; dar ce poate face oare omului mai mult bine de cît iluzia? Cîntariul este și el un dătător de iluzii, ori deziluzii... **Rodion**

Forse che si, forse che no...

In anul din ultimele sale romane *Inima noastră*, Maupassant descrie pe un vechiu sculptor examinînd cu satisfacție fizică, amoros, o statuetă, jucînd-o, pipăind-o, mîngîind-o delicat cu degetele lui groase cunoscătoarea toate secretele frumuseței. Această bucurie a mîinilor artiste, îmi închipui că poetul Gabriele d'Annunzio, o cunoaște în întregime, și în frumoasa pagină a lui Maupassant, ai putea găsi chiar icoana geniului său, cea mai plastică care ar fi astă-zi pe lume, și care ca și un mare amator cu degetele pasionate e gata să pipăie ca pe un obiect prețios, toate misterele formelor vii. Există în el o sensualitate estetică, o voluptate de artă aproape nebună, și al cărei ton se înalță în mod natural către extrema sa sensibilitate nervoasă. De acolo dar, avem caracterul unic al operei sale și puterea de expansiune în rasele latine. Prin măreția imaginației, în adevăr, prin facultatea verbală, care în limba sa ajunge miraculoasă, prin aplicarea procedeurilor și a tonului poeziei la roman, și de asemenea, trebuie s'o spunem, prin o oare care nerealitate a figurilor pe care le iubește, prin nehotărîrea compoziției, și încă printr'un gust comun și de perversitate tot așa de bine ca și prin concepția quasi sfîntă pe care și-o face, pare a fi aproape de marii romantici, căci ca și ei, e liric. Dar aici se oprește asemănarea. Musset zicea:

„Ah! bate ți inima: acolo-i geniul!“

Gabriele d'Annunzio, nu pare să-și fi bătut vre-odată inima pentru a face să țîșnească din ea un suspin de disperare sau de revoltă. Geniul lui îi sunt ochii cari văd totul, mîinile cari pipăie, nervii cari vibrează și se cutremură pentru unirea lumii. Cele mai frumoase poeme ale sale, paginile cele mai tulburi, nu le-a scris închis în odaie la lucărirea luminărei, într'o noapte de părăsire. In inspirația lui este un ce triumfător și superior. Cînd el însuși se intitulează de „însuflețitor“, asta nu e vorbă spusă în vînt. Crede în voluptate, în pasiune, dacă cîntă durerea, n'o face pentru a creia o apologie burgheză, nici pentru ca să se consoleze cu ea. O cîntă pentru că o iubește ca pe tot ce e pipăibil sub cer, pentru că ea e viața, viața cea mai tulburată și cea mai plină pentru că ea este stimulentul cel mai activ al nervilor muritori, aprinderea cea mai profundă a naturei omenești. Prin opoziția lirismului romanticilor francezi care este sentimental, lirismul lui Gabriele d'Annunzio e în întregime sensual.

De acolo, caracterul cel mai isbitor al unei opere așa de monotone în fond și tot odată așa de variată prin formă. In poemele lui Gabriele d'Annunzio, în adevăr în romanele lui, în piesele lui, e o temă unică: voluptatea, pasiunea dusă la extrem, ura de moarte între amanți, triumful morței. Dar această temă unică cu cîtă bogăție, cu cîtă putere de reînnoire, cu cîtă invențiune plastică, Gabriele d'Annunzio, știe să o schimbe de la o operă la alta! Acolo constă originalitatea profundă și adevărata lui imaginațiunea de romantic își are rădăcini adînci în sensualitatea de artist.

Cîntecul lui frenetic și vecinic, l-a cîntat în toate timpurile, în toate locurile, în mijlocul tuturor decorurilor, printre toate zgomotele. I-a dat ca acompaniament întregul tumult armonios al vieței; l'a orchestrat cu palpitația universală.

Să nu ne mirăm deci de loc cînd căldurosul amator al tuturor formelor expresive, amorezat odinioară numai de cele vechi, gustă astăzi pe cele mai moderne, și le împrumută pentru a lărgi poemul său vast de iubire și de moarte, figurile sale, silbolurile sale. Gabriel d'Annunzio gustă actualitatea modei, care i mai întunecată de cît gloria. Prin lume, caută imagini.

Și nici nu putea ca să nu găsească în prezent tot atît de multe ca și în trecut, și de aceia a scris de curînd în ultimul său roman, admirabilul cîntec al aripei noui și al aviațiunei eroice.

*

Forse che si, forse che no... Deviză scrisă pe zidurile vechi, cuvînt fatidic, enigmă de iubire, de viață și de moarte, de luptă și de victorie!...

Isabella Inghirami, soră cu toate ervinele lui Annunzio posedă frumusețea, vicleniа, naivitatea și prefăcătoria, pasiunea nebună. Ea caută infinitul în iubire, se aruncă în complicațiunile cele mai grele reînoite cu pasiunea veche, și sfîrșește nebună, pentru că a căutat să treacă peste limitele sensibilității omenești.

Cu toate că unele pasagii asupra Isabellei sunt intense și pline de nebunii, totuși nu acest personaj nebun reprezintă toată noutatea operei.

Paolo Tarsis e un constructor de aripi; el figurează pe eroul modern, unul dintre acei cari știu că totul în viață este un joc, că singura miză este moartea, și omul luptînd în contra puterilor oarbe cari compuneau vechea fatalitate își asigură victoria și liberarea lui. In garajul „pasărilor mari“ printre firele de oțel și aripioarele de frasin, Paolo Tarsis se întîlnește cu Isabella Inghirami. Până atunci, fost ofițer de submarine, pe urmă voiajor prin lume, om de acțiune și cu experiență, nu cunoscuse de loc ca gin-

găşie a inimei lui puternice, de cît nobila prietenie a lui Julio Cambasio, tovarăşul de toate zilele, fratele lui de aventuri şi de eroism, devenit şi el, constructor de aripi. Acum, se ridicau împreună, fiecare pe pasărea pe care o realizase geniul zeu. In aer, se întîlneau, se încrucişau cu repeziciune, scoţînd strigătul lor familiar şi triumfător. Sublime întreceri; pe unde a trecut unul, voia să treacă şi celălalt. Ceia ce făcuse unul, celălalt trebuia să facă şi mai bine: totdeauna mai sus, în cer!...

Iar mulţimea entuziasmată, la fiecare sbor aclama numele lor. Şi aşa, pe pasarea lui, devenită toată energie, toată voinţă, ca şi cum firele de oţel ale pasărei n'ar fi fost de cît prelungirea nervilor lui, cu mîinele pe pîrghia de manevră, întins, lungit, dîndu-şi peste măsură sforţarea de a învinge forma de săgeată de dardă, de tot ceia ce sboară, Paolo Tarsis nu adorase de cît această singuratate senină, această pace a aerului, *templa serena*, cum spunea poetul antic, cînd a învăţat de la Isabella Inghirami toată neliniştea pasiunei. Cine deci va triumfa în inima sburătorului? Va mai continua pasărea să-l ducă victorios spre cer? Femeia îl va reţine cu durere pe pămînt? Moartea prietenului său într'o zi de triumf, ziua celui mai înalt zbor, îl lasă pentru moment mai singur şi mai părăsit în faţa amorului; prietenul lui n'a însemnat oare acolo sus punctul sublim de orientare, punctul eroic pe care trebuia să-l întreacă, şi nu va fi el oare totdeauna acolo sus, în aer, pilot invizibil, pentru a conduce pe supraviţuitor la victoria supremă? Dacă se depărtează mai întăi de garajul unde şade şi se odihneşte *Ardea*, dacă încearcă să se urce cu ea d'împreună cu iubita lui, iluziunea iubirei, totuşi, nu va şti şi nu va putea să ascundă lui Paolo realitatea sforţărei şi a datoriei sale supra omeneşti. Din suferinţă în suferinţă, din supărare în supărare, aruncînd femeiei lui mincinoase insulta care o face nebună, revine la luptă, la moarte, la umbra prietenului său. Intr'o dimineaţă toţi mecanicii sunt împrejurul aeroplanului. Liniştit Paolo îşi verifică motorul, elicea. N'a spus nimic din secretul lui, din voinţa lui. Işi ia locul, sborul, se îndreaptă spre mare... Unde ?...

Ea e deşertul cerului şi al apelor. Cît timp, după buna plăcere a scînteiei şi a motorului care vîjîie armonios, va rămîne el să trăiască? Spaţiul, timpul, ce sunt toate acestea pentru un om perdut în singurătate, la voia tuturor forţelor naturei? De odată, apare ceva: pămîntul, poate? Şi iată că sburătorul nu mai vrea să moară. Mîinele se întind la cîrmă şi voesc să învingă pentru dînsul. Ca şi odinioară se întinde din toată puterea, se lungeşte, se subţiază, devine sufletul pasării sale. Aeroplanul se sfarămă, gazul îi arde un picior, fără milă. Se luptă, ese la mal, şi, victorios, viu, negăndindu-se de cît la arsură, îşi moaie piciorul în mare.

(Va urma) **S. Rogeot**

Trad. de A. V.

Episcopul de Roman şi „Societatea Ortodoxă"

— Un ordin circular al Episcopului —

Episcopul de Roman a dat o circulară clerului din eparchia sa referitoare la „Societatea ortodoxă a femeilor romîne" de curînd înfiinţată.

Cum circulara aceasta cuprinde oarecare rezerve în unile din pasagiile sale, o reproducem în întregimea ei, subliniind paragrafele asupra căror înţelegem să atragem în deosebi atenţiunea cetitorului;—iată acea circulară:

Anul acesta s'a înfiinţat în Capitala României „Societatea ortodoxă naţională a femeilor romîne", cu scopul de a desvolta cultura şi educaţiunea copiilor romîni, din punctul de vedere religios şi naţional aşa precum cere interesul patriotic.

Scopul şi-l va ajunge prin conferinţe religioase, de istorie literatură naţională şi igienă; prin înfiinţare de grădini de copii, şcoale şi internate—altele de cît ale statului şi puse sub imediata privighere a acelei societăţi—; prin înfiinţare de cursuri pentru adulţi; prin anchete amănunţite asupra stărei morale şi materiale a orăşenilor şi sătenilor ortodoxşi şi intrucţiunea religioasă a lor, făcîndu-se dări de seamă către comitetul central al societăţei asupra stărei religioase şi morale a credincioşilor; prin deşteptarea în ei a sentimentelor religioase şi patriotice; prin organisări de petreceri pentru copii de şcoală în zilele de Duminici şi alte sărbători; prin luare de informaţiuni asupra cauzelor pentru care se trimet copii la institute străine; prin stringere de bani.

Fonduile necesare şi le va agonisi societatea prin donaţiuni, legate, subscripţii, cotizaţii, prin beneficiile ce vor produce concertele şi conferinţele religioase serbările culturale etc.

La lucrul acesta este chemat ca a jutor, şi clerul parohial, care va trebui să ia parte în comitete şi la toată activitatea societăţei în care rolul de căpetenie, dirigiuitor şi precumpănitor îl au femeile romîne.

Această stare de lucruri s'a creat zice-sa, „în vederea „turburărei provocată în biserica noastră ortodoxă naţională în urma propagandei catolice şi a rătăcirei unora dintre fii Patriei".

*

Cu toate că în marea noastră societatea creştină ortodoxă de răsărit din care cu toţi facem parte, nu poate fi vorba de o nouă societate creştină ortodoxă, căci atunci ar însemna ori că blamează pe nedrept societatea cea mare creştină ortodoxă de Răsărit, care în toată organizarea şi activitatea Ei se conduce după anumite norme imutabile, date de Mîntuitorul Hristos şi de Biserica Lui, luminată de Duhul Sfînt ori că sub eticheta ortodoxiei se înfiinţează o societate, care porneşte din alte motive, concepe în alttel ortodoxismul cu normele lui de viaţă şi urmăreşte alt scop de cît al marei societăţi creştine ortodoxe de Răsărit.

Cu toate că marea instituţiune creştină ortodoxă de Răsărit este compusă din păstori şi păstoriţi, adică din cei cari învaţă, din cei cari cîrmuesc şi din cei cari sînt cîrmuiţi şi conduşi pe ca'ea mîntuirei, şi ca atare, este de neadmis ca în sînul adevătatei biserici a lui Hristos, păstoriţii să devie păstori şi dătători de ton în felul cum biserica are a îndeplini chemarea sa, faţă cu fii Săi ca şi faţă cu protivnicii Săi;

Cu toate că nu prin „luare de informaţiuni" numai asupra cauzelor pentru cari se trimit copii la institute străine" de ortodoxie, se poate opri frequentarea unor asemenea institute din partea copiilor ortodoxi, ci prin hotărîrea părinţilor, a mamelor în special, de a nu mai trimite pe fiii lor în asemenea institute cum şi prin înfrînarea acelor institute tolerate la noi, se poate preîntimpina pericolul;

Cu toate că nu prin neîncrederea în institutele de educaţiune şi cultură ale statului şi prin blemarea lor se poate rezolva problema, ci prin întărirea acestora ci prin punerea lor pe o largă bază religioasă;

Cu toate că nu biserica noastră dominată în stat este de vină că nu e lăsată să se îngrijească încă din şcolile primare de instrucţiunea şi creşterea religioasă—morală a tineretului ţărei, ba încă se dă trista privelişte, că aceea ce unii clădesc, alţii dărimă; şi pentru aceea n'ar mai trebui umilită, ci ajutată în chip corespunzător cu menirea ei, dar nu în felul cum se tinde.

Totuşi, pentru că este vorba de încurajarea şi ajutorarea iniţiativei private de avea mai multe şcoli de cît le-ar putea avea şi întreţine statul, scriem Prea Cucerniciei Tale să pui în vederea iubitului cler din acel judeţ, ca atunci cînd „Societatea ortodoxă naţionată a femeilor romîne", îi va cere concursul pentru strîngere de fonduri să-l dea, îndemnînd pe ceilalţi iubiţi fiii ai mei duhovniceşti din starea mireneasca a contribui cu ce vor putea, cunoscută fiind dărnicia Romînului nu numai faţă de cei de o lege şi de un sînge cu el, ci şi faţă de cei de alt neam şi de alte convingeri religioase.

Iubitul cler, însă, căutînd a da concursul ce i se va cere, va uza numai de acele mijloace, cari nu-i vor ştirbi întru nimic demnitatea şi prestigiul său sacerdotal şi pastoral.

Episcop † GHERASIM

DISCURS

ţinut de d. P. I. Popescu, avocat, la marea întrunire conservatoare democrată din Huşi, la 11 Iulie a. c.

Domnule Preşedinte,
Iubiţi Cetăţeni,

O bucurie mare simţim noi astă-zi, care e o adevărată zi de sărbătoare pentru Fălcieni, cînd adunaţi din toate unghiurile judeţului, am venit să salutăm pe iubitul nostru şef, d. Al. A. Badareu şi să-i arătăm toată dragostea şi devotamentul nostru, dragoste ce se va cimenta şi mai mult în inimele noastre, cînd veţi auzi pe acest stîlp al Moldovei, fost sfetnic al Coroanai, spunîndu-vă ceea-ce acest partid conservator-democrat gîndeşte să facă pentru această ţară şi neam şi mai apoi văzîndu-l şi la lucru.

Domnilor! Faptul că aţi răspuns la chemarea noastră într'un număr destul de însemnat, ne bucură foarte mult şi în acelaşi timp ne dovedeşte două lucruri: Intăi, că conştiinţa naţională s'a trezit din amorţeala în care se afla pînă acum, că poporul nu mai stă nepăsător la cele ce se petrec în această ţară, că am început în sfîrşit fie-care să ne dăm samă de rolul social pe care-l avem în societate, şi că fie-care contribuind cu puterile sale şi pe cît poate să ajungem la idealul propus, care este: *fericirea şi prosperarea acestei ţări şi acestui neam;* al doilea, că conştiinţa naţională fiind trezită în noi, nu mai sîntem robii administraţiei şi ai guvernului, şi să stăm nepăsători,—că tot cea ce face guvernul să zicem că e bun,—din contra, judecăm faptele şi pe oameni după fapte şi dăm fie căruia cea ce se cuvine, ne alipim şi dăm umăr de ajutor acelora, care-şi propun să înfăptuiască lucrurile cele bune.

Domnilor! Partidul conservator-democrat de şi tînăr, căci n'are de cît 2 aui şi jumătate de la formaţiunea lui, a crescut ca un Fĕt-frumos din poveşti şi a devenit atît de riguros şi atît de puternic, în cît vechile partide — dacă partidul d-lui Carp se mai poate numi ast-fel—a ajuns a se teme îngrozitor de acest nou partid, şi temerea lor le-a fost şi le este aşa de mare, în cît după cum ştim în toate alegerile parţiale ce le-am avut în ţară şi au dat mîna, au lucrat unite spre a ne distruge şi cu toate acestea au fost ele distruse, învinse, căci pretutindeni democraţii au eşit victorioşi. Şi cum nu era să devină atît de puternic partidul conservator-democrat? Cum nu era să triumfe în toate părţile? Cînd ideia democrată şi principiile acestui partid au fost o lumină vie de la Dorohoi la Severin pentru toţi. Toată ţara a fost cuprinsă ca de un curent electric de aceste principii; care dintre noi cu mult înainte de a eşi sămănătorul să arunce sămînţa democraţiei, nu aşteptam de cît să sune ceasul pentru a i arăta, că această ţară va fi roditoare. Dorinţa noastră însă s'a realizat, sămănătorul harnic, iubitul nostru şef, d. Take Ionescu a eşit şi cu paşi semeţi a început a arunca seminţa; terenul favorabil l'a găsit, seminţa a încolţit, creşte, e frumoasă şi va da şi un rod bun.

Domnilor! Dacă mi permiteţi acum să vă fac şi o comparaţie dintre partidele politice de la noi. Pe partidul liberal l'aşi putea asemăna cu un ogor de grău, care din cauza ploilor abundente a crescut grozav, s'a imbuiocit crescînd, dar dînd un vînt puternic cu ploae l'a culcat la pămînt, ast-fel că stăpînul uitîndu-se la el nu ştie de unde s'o înceapă şi cum să o scoată la capăt cu el, mai ales că are şi multă pălămidă şi spini prin el. Pe partidul junimist l'aşi asemăna cu acel ogor de grău, care n'a avut plooe la vreme, dar a crescut cum a crescut, rar în pae de tot şi sec la grăunţe, fie-care pai stînd mîndru şi capu în sus, iar stăpînul uitîndu-se la el, se gîndeşte dacă trebue să-l mai culeagă sau nu, căci nu ştie dacă vor face paele atît cît costă munca. Pe partidul conservator-democrat l'aş asemana cu acel ogor de grău care a avut ploae de vreme, care a legat bine—şi cînd te uiţi la el te cuprinde mirarea, cum de a putut să iasă aşa frumos, iar stăpînul bucurîndu se şi înveselindu-se că dintr'un singur spic la început, a putut să-l însutească şi nimicească şi să samene o ţară întreagă a democraţiei.

Aşa dar, cu toţii avînd încredere în iubitul nostru şef suprem, d. Take Ionescu şi în şeful nostru local d. A. A. Badareu, să facem şi în judetul nostru ca seminţa democraţiei să se însutească şi înmiiască şi ideia democrată să se răspîndească, căci numai prin mijlocul acesta vom ajunge la idealul care este: *fericirea şi prosprrarea Ţărei şi a Neamului nostru.*

Litere-Ştiinţe-Arte

Ministru poet.—Corespondentul italian al ziarului „Berliner Tageblatt" face o elogioasă dare de seamă asupra celui mai nou volum de poezii al lui Alfredo Baccelli, cunoscut prin activitatea sa de parlamentar şi de ministru.

Noul volum e intitulat „Flacări şi intuneric"—Fiamme e tenebre" şi cuprinde cicluri diferite: «Aurore umane", „La morte della terra" şi „Epilogul". Baccelli a mai publicat volume de poezii: „Germinal", „Diva Natur", Legende del cuore", romanele: «La Meta» şi «All'ombre dei vinti». Dar se pare că noul volum e superior tuturor celor anterioare şi recenzentul vorbind despre această fecundă activitate literară a unui însemnat om politic, aminteşte în treacăt creaţiunea politică a unor capete incoronate, cum sunt *Carmen Sylva* a României şi prinţul Neculai al Muntenegrului.

*

Marele artist Ermete Novelle s'a căsătorit în strictă intimitate cu artista Gianini, care a făcut parte şi din campania dramatică a lui Novelli cînd acesta a vizitat oraşul nostru.

*

„Filosofia marxistă în lumina filosofiei contemporane" se intitulează un studiu datorit d-lor A. Luncă şi Lando. Cartea e dedicată d-lor C. Dobrogeanu-Gherea şi G. Racovski. Preţul 1 leu.

*

In editura Concordia din Berlin a apărut un roman de W. A. Paap. „Der Kaplan von Lies termonde". Un subiect din viaţa preoţilor şi cu o tendinţă absolut anticlericale.

*

Marele scriitor scandinav Knut Hamsun autorul romanului „Foame" şi multor alte lucrări a împlinit 50 de ani.

*

Intr'o schiţă filosofico-literară asupra lui Bismarck scriitorul I. von Eckardt afirmă că marele om de stat ar fi spus despre *Faust* că partea a doua a operei nu e de înţeles. In schimb ştim pe de rost toată partea întăia a piesei.

INFORMATII

❑ *Holera nè ameninţă acum şi din altă parte.*

In adevăr, se comunică din Lemberg că un oare-care Solomon Kirsplan, a murit eri în mod suspect acolo.

Peste 2 ore a murit şi fratele lui, prezintînd simtomele holerei. Ei au fost înmormîntaţi în timpul nopţei, sub cel mai strict secret.

La Podovoliska (Galiţia) au murit tot eri, 2 voiajori comerciali, prezentînd simtomele holerei.

❑ **Consiliul sanitar superior luînd în cercetare cererea d-rei dr. Troteanu din Tg. Ocna de a i se permite să se prezinte la concursul de medic de oraşe ce se va ţine în Octombrie, a decis în principiu ca femeiledoctorese să fie admise la orice fel de concursuri medicale, fiind scutite de cererea legei de a fi satisfăcut legea recrutărei.**

❑ **Şeful secţiei jăndărmăriei din Podul-Iloaiei, I. Matran a reuşit să prindă alaltă-eri, o bandă de hoţi, care avea ramificaţie şi în judeţul Fălciu.**

Banda a operat numeroase furturi de vite în judeţul nostru.

❑ **Cetăţenii din strada Ciurchi ni se plîng că acea stradă a ajuns un adevărat focar de infecţie. Acum trei săptămîni, curăţindu-se strada, movilele de gunoi şi de glod n'au fost ridicate şi în urma ploaiei de alaltă-eri s'au format bălţi de apă.**

❑ **Ierodiaconul Antonie Posloroncă, cu metania din Sf ta Mănăstire Vorona, judeţul Botoşani, a fost exclus din tagma monahală pentru totdeauna din cauza de rele purtări.**

❑ **Ministerul de interne a decis să se publice concurs pentru deschideri de farmacii noui în următoarele oraşe şi comune rurale.**

10 în Bucureşti, 2 în Craiova, 2 în Galaţi, 2 în Ploeşti, 1 în Turnu-Severin, 1 în Cîmpul-Lung, 1 în Bîrlad, 1 în Piatra Neamţ, 1 în Focşani. 1 în Tulcea, 1 în Buzău, 1 în oraşul R.-Sărat, 1 în Cîmpina, 1 în Tg.-Ocna, 1 în Alexandria, 1 în Sinaia.

Cîte una în comunele rurale: Poiana Mare şi Pleniţa (Dolj), Comarnic, Telega şi Buşteni (Prahova), Cegealac (Tulcea), Bălceşti, Călimăneşti şi Brezoiu (Vîlcea), Cujmir (Mehedinţi,) şi Slănic (Bacău).

Concursul va începe Luni, 10 Ianuarie 1911, la orele 3 d. a. în amfiteatrul facultăţii de medicină din Bucureşti.

❑ **Incercare de sinucidere.**—Eri spre seară, o fată numita Edviga Bria, lucrătoare la fabrica de scaune, a încercat să se sinucidă, aruncîndu-se jos de pe podul de piatră de peste Bahlui.

Sergentul din punct a observat lucrul acesta şi ducîndu se la faţa locului, a găsit pe numita căzută jos în glod, de oare-ce apa Bahluiului, era scăzută. Dînsa s'a ales numai cu spaima. Fiind dusă la comisia I-a unde luîndui-se interogatorul, numita a declarat că a voit să se omoare ne mai putînd îndura mizeria. De oare-ce însă dînsa cîtiga cîte 25 lei pe săptămînă, afirmaţia ei de mai sus pare inexactă, căci alta trebue să fie cauza.

❑ **Direcţia generală a serviciului sanitar a trimis azi următoarea circulară serviciului sanitar al oraşului:**

Prin decizia ministerială No. 32747, din 26 Iulie 910 şi pînă la noi dispoziţiuni, nu se vor mai acorda concedii personalului sanitar din ţară. Iar toate concediile acordate personalului sanitar de la judeţele, oraşele şi spitalele din Moldova şi Dobrogea care se găsesc în curs de executare, se revocă.

❑ **Ministerul de interne a cerut prefecturii judeţului ca pe viitor la ori ce întreprinderi să se prefere romînii, chiar dacă ofertele lor vor fi mai scumpe cu 5 la sută de cît ale celorlalţi concurenţi.**

❑ **De la societatea tipografilor.**—Expirînd mandatul vechiului comitet de ad ţie al Societăţii „Unirea" a lucrătorilor tipografi din localitate, membrii acestei societăţi s'au întrunit aseară în adunare generală, procedînd la alegerea unui nou comitet, pe un period de 2 ani.

Cu această ocaziune, s'a făcut şi darea de seamă de mersul moral şi material al societăţii pe anii 1908 - 1909—1910, dîndu-se descarcare vechiului comitet.

Societatea a împlinit 2 ani de la constituirea sa şi posedă un capital de 1100 lei; s'au acordat diferite ajutoare lucrătorilor tipografi, membri ai acestei societăţi, în acest interval de timp, iar anul trecut, toţi membrii în corpore au făcut o excursiune la Bucureşti. Cheltuelile s'au cifrat la suma de 800 lei.

A fost declarat ales următorul comitet: I. Alexandrescu, preşedinte; M. Bogdan, vice-preşedinte; C. Voinescu, casier; Gh. Cănilă, secretar; Nicu Gheorghe, B. Brociner, N. Burdujan, Al. Constantinescu, L. Mihailescu, membri; I. Breabăn, M. Constantiniu, V. Alexandrescu, comisia de verificare.

SPECTACOLE

— Programul absolut nou al cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, care începe astă seară, conţine bucăţi din cele mai splendide şi variate.

„Victimele Mărei" este titlul unei senzaţionale drame, care se petrece în largul mărei; un alt film interesant apoi, e „Moştenitorul Germaniei", o înregistrare fidelă după natură.

Programul nou din astă-seară al cinematografului Gaumont, mai cuprinde şi o serie de comedii: „Müller a furat un covor", este o comedie din cele mai splendide,—o adevărată creaţie a comicului şi neîntrecutului Müller; o altă frumoasă comedie e „O femee detectiv", fantazia unei chineze etc., în afară de alte numeroase piese sportive, umoristice şi instructive, care se cuprind în noul program din astă seară.

In fie-care Luni şi Joui program absolut nou.

Reprezentaţiile cinematografului Gaumont au loc numai în grădina berăriei regale (Cuza Vodă), din str. Lăpuşneanu.

DIVERSE

— Escursia Bucureşti-Rusciuc-Plevna Sofia.—Societatea Esperantistă Romînă, a obţinut pînă acuma pentru această escursie organizată de ea:

1) Reducerea de 50 la sută pe C. F. R., din orice parte a ţării la Bucureşti şi de aci la Ramadan şi înapoi;

2) Trecerea graniţei fără paşaport;

3) Reducerea pe C. F. Bulgare;

4) Primirea oficială şi găzduirea în Plevna.

Persoanele doritoare a lua parte, să se grăbească a se inscrie, trimiţînd în strada I. Brătianu 5, Bucureşti, suma de 26 lei, costul (tren şi vapor) de la Bucureşti-Sofia şi înapoi, în schimbul căreia vor primi biletul personal, necesar pentru reducerea la C. F. R şi trecerea graniţei.

Plecarea din Bucureşti în grup, va fi la 4 August la ora 8.40 a. m. din gara Filaret.

Durata escursiei este de la 4—10 August st. v.

— Serjentul din strada Tataraşi, a găsit în dreptul casei cu No. 53, un copil de sex mascalin, care a fost trimes la Maternitate.

Poliţia caută să descopere pe mama criminală.

— D. avocat Tuduri din strada Muzelor, la care se comisese un furt, fără să se fi putut afla ce s'a furat, de oare ce d-sa nu era în oraş, întorcîndu-se azi dimineaţă, a constatat lipsă numai a cîtor-va sticle cu vin şi borcané cu dulceaţă.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate **„SINTEZA"** sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală exagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Suntem ameninţaţi de holeră

Svonurile alarmante.—Holera la Kişinău.—Iaşul ameninţat.—Intervenţia dir. generale a serviciului sanitar.—Redeschiderea spitalului.—Inspecţia de azi. —Măsuri pentru cazuri eventuale.—

Nu vom căuta să alarmăm publicul, ci, din contra, să arătăm adevarata situaţie în care se află Iaşul, ameninţat de holeră,—precum şi măsurile ce s'au luat. Ţinem tot-odată să desminţim svonuuile alarmante, care de aseară circulă, cum că s'ar ascunde oare cari cazuri, ce s'ar fi constatat în localitate. Din nefericire, pericolul care ne ameninţă este mare. Holera este la porţile oraşului, din Kişinău soseşc ştiri din ce în ce mai îngrijitoare: acolo, holera a început să ia proporţii. In toate oraşele, chiar în cele mai depărtate de graniţa Prutului, s'au luat încă de mult măsuri preventive. La noi însă, datorită administraţiei comunale de cea mai crasă incapacitate, ce o are oraşul, ne găsim în cea mai grozavă stare de insalubritate. Străzile sunt desfundate, mahalalele adevarate focare de infecţie, gunoaiele şi bălţile stagnează în toate părţile. Şi în această situaţie tristă asasinii epitropi ai sf. Spiridon, închisese şi spitalul.

*

Direcţia generală a serviciului sanitar, intervenise alaltă eri, telegrafic la epitropia Sf. Spiridon, de a amenaja pavilioane de izolare la spitalul Paşcanu, pentru cazuri eventuale.

D. Al. Poni, directorul epitropiei s'a adresat telegrafic epitropilor, care stau şi benchetuesc la Slănic, cerîndu le indicaţiuni cum să procedeze. In urma răspunsului ce a primit, d-sa s'a dus la spitalul Paşcanu, unde a luat măsuri pentru a se amenaja o cameră cu 6 paturi, care să servească pentru ori-ce eventualitate.

Direcţia generală a serviciului sanitar însă precum şi ministerul de interne, în urma rapoartelor medicilor de la graniţa Prutului, şi au dat samă cît de mare e pericolul ce ne ameninţă.

Eri, un nou ordin telegrafic de la ministerul de interne şi de la direcţia generală a serviciului sanitar, invită epitropie, ca imediat să se ia măsuri pentru deschiderea pavilioanelor şi *tot odată pentru redeschiderea spitalului central.*

*

Azi dimineaţă a sosit în localitate d. dr. Mihail, inspector sanitar, trimes de direcţia generală, în vederea măsurile ce trebuesc luate de urgenţă. D. dr. Mihail, însoţit de d. dr. Imervol, locţiitor de medic primar al oraşului, a făcut mai multe inspecţiuni în oraş, rămînînd cu totul impresionat de starea murdară în care se găseşte oraşul.

Impreună cu d. Al. Poni, directorul epitropiei, d. dr. Mihail şi d. dr. Imervol, s'au dus la spitalul Paşcanu, în inspecţie. Inspectornl sanitar a declarat că încăperile amenajate acolo pentru izolare sunt insuficiente. D-sa a făcut o vizită apoi la spitalul israelit, unde de asemeni a intervenit ca să se amenajeze un pavilion de izolare. Epitropia spitalului a şi luat măsuri pentru aceasta.

Inspectorul sanitar a venit apoi şi la spitalul sf. Spiridon, unde în urma ordinului primit eri, se amenajau două camere, unde urmează a fi strămutaţi bolnavii de la spitalul Paşcanu de îndată ce vre-un caz suspect ar fi adus la acest spital. D. dr. Mihail a intervenit însă la epitropie ca întreg spitalul să fie redeschis.

*

In acelaşi timp, epitropia a fost invitată de a se informa de urgenţă de adresele medicilor primari ai spitalului şi a-i înştiinţa telegrafic de a fi gata să se reîntoarcă la posturile lor, de îndată ce vor fi chemaţi.

Toate însă după cum se vede sunt slabe măsuri faţă de pericolul ce ne ameninţă.

*

Inspectorul sanitar, d. dr. Mihail şi-a exprimat apoi mirarea că administraţia comunală nu s'a îngrijit de lazarete.

D-sa a stăruit ca imediat lazaretul înfiinţat la Nicolina, să fie amenajat şi pregătit pentru ori-ce eventulitate.

La orele 6 d. inspector Mihail va pleca la Burdujeni, de unde apoi se va reîntoarce din localitate.

Ultime INFORMAŢII

❑ Se dă ca sigur ştirea că manevrele regale, care urman după cum se ştie, să se desfăşoare între Roman şi Iaşi, vor fi contramandate, din cauza boalelor şi în special din cauza măsurilor ce urmează a se lua contra holerei.

❑ *Se pare că epidemia de febră tifoidă a început din nou să ia proporţii.*

De unde în lunile trecute s'au înregistrat puţine cazuri, iacum avem de la începutul lunei şi pînă azi 25 cazuri noi.

Intre bolnavii de tifos e şi tînărul Alex. Buchman, telegrafist.

❑ **Electorale.** — **La 1 August se fac alegerile de delegaţi pentru colegiul al III de Fălciu. Lupiştii vor susţinea lupta mai cu înverşunare în următoarele comune, unde se cred mai tari prin primarii lor: Fălciu, Jigălia, Băseşti, Vutcani, Araura, Bohotin, Cozmeşti, Vetrişoaia, Hurduci, Hoceni, Mălăeşti; nu vor prezenta liste de loc în următoarele comuni, neavînd nici un chip de a lupta: Răducăneni, Cozia, Deleni, Roşieşti, Olteneşti, Creţeşti, Vineţeşti, Stănileşti, Boţeşti, Buneşti, Dolheşti, etc.**

Se mai zice că dacă dr. N. Lupu iese slab la delegaţii col. III, d. N. Cişman se va dezista de a mai face acţiune comună cu d-sa, şi chiar de pe acum au început a da îndărăpt, simţind că şi d-sa e foarte slab în oraş, întru cît n'are nici o acţiune la comună, unde fraţii Dobreanu organizază lupta electorală.

— Pentru alegerea delegaţilor din oraşul Huşi, care se va face tot la 1 August, gruparea liberalilor actualişti Dobreanu-Gheorghiu—dr. I. Munteanu—Leonida C. se va prezenta următoarea listă de 27 candidaţi:

Iliescu Gheorge, Iliescu Sotir, Costache Grigoraş, D-tru Gh. Butuc, Anghel V. Urşu, Ignat Ionescu, Crăciun Zavate, Petrache Teodoru, Pivniceriu C. D-trie, Gheorghe Armanu, Ioan Cloşcă, Alexandru Isăcescu, Iliescu T. Marin, Alecu Bujder II, Andrei Codreanu, Răşcanu St. Neculai, Gheorghiu Vasile, Iosup Gavril, Mihu Ilie, Neculau P. Sava, Pavlov P. Petru, Popov V. C-tin, Dimitriu Mihai, Răşcanu I. St., Constantinescu Ioan, Danu I. Constantin, Ralea R. D-trie.

❑ **Direcţiunea generală a căilor ferate a fost autorizată să contracteze cu mai multe case din streinătate pentru procurarea a 142 vagoane cl. III a cu 2 osii, frînă automatică cu aer comprimat şi acţiune rapidă, sistem Westinghouse, combinată cu frînă de mînă, încălzite cu aburi şi iluminate cu electricitate.**

Aceste vagoane vor costa 1.764.563 lei.

❑ **Ministerul industriei şi comerţului a cerut prefecturii judeţului ca să ia măsuri că acei comercianţi de băuturi spirtoase care vînd şi alte articole, să ţină închisă prăvăliile lor în zilele prevăzute de lege ca odihnă.**

❑ **Tren atacat cu pietre.**—Cu toate ordinile severe ce se dăduse pentru a se evita atacarea trenurilor cu pietre, totuşi acest obiceiu se practică de cît-va timp de către o bandă de băieţi.

Astfel, aseară, pe cînd acceleratul care pleacă la Bucureşti, eşea din halta Nicolina, în dreptul cantonului No. 2, a fost atacat cu pietre de către o bandă de băieţi; trenul a fost oprit imediat şi s'a constatat că un geam de la vagon de cl. I a fost stricat, iar un călător a fost uşor rînit.

De asemenea, tot aseară pe cînd trennl de Ungheni se apropia de halta Nicolina, a fost iarăşi atacat cu pietre, probabil de aceiaşi bandă de băieţi şi la care tren fu stricat un geam la un vagon de cl. I.

Autorităţile au luat severe măsuri pentru prinderea şi pedepsirea celor vinovaţi.

❑ Eri, 28 Iulie, fiind hramul bisericei Sf. Pantelimon, serviciul divin a fost oficiat, cu deosebită pompă, de către S. S. Părintele Econom C. Ştiubei, parohul bisericei Bărboi, asistat fiind de preoţii Mitru şi Bălănescu şi un diacon de la Mitropolie.

A fost un adevărat pelerinaj la această biserică, unde se află o icoana isbăvitoare de boale.

Toată lumea însă, care, cu ocazia aceesta a fost nevoită să frecventeze str. Sf. Pantelimon, a rămas indignată de indolenţa edililor de la primărie, căci aproape 5 luni de cînd a fost incendiul din Tg.-Cucului, unde s'au dărîmat atitea case, fără ca de atunci să se fi dispus curăţirea stradei de dărîmături şi necurăţeniile ce se infectează pe zi ce trece şi care sunt adevărate focare de epidemii. E timp, mai cu deosebire acum, cînd holera e la frontiera ţării, să se eie urgente măsuri de curăţirea şi desinfectarea stradelor din jurul bisericei Sf. Pantelimon.

❑ **Duminică 1 August se va efectua la primărie, în sala consiliului comunal, întăia tragere la sorţi a 19 obligaţiuni, ale împrumutului comunei Iaşi de 1,793,000 lei, 4 jum. la sută din anul 1910 pentru o valoare de 9500 lei.**

Tot în acea zi se va face şi a opta tragere la sorţi a 144 obligaţii ale împrumutului comunei Iaşi de 13 jum. milioane lei 4 jum. la sută din 1906, pentru o valoare de 72,000 lei.

❑ **Astă-zi a sosit o circulară la serviciul sanitar, prin care direcţia generală face cunoscut că nu se mai acordă nici un concediu medicilor şi agenţilor sanitari „din cauza boalelor ce bîntuie".**

❑ **Din Slănicul Moldovei ni se scrie că s'a făcut acolo, o strălucită primire corului societăţii „Lumina" din Bucovina. Oaspeţii au fost găzduiţi la Casino, iar seara pînă la plecare au încins hori entuziaste împreună cu o parte a publicului şi în sunetele muzicei militare.**

— Tînărul Nottara, fiul maestrului Nottara a concertat Marţi în sala teatrului. E un violonist de forţă, cu o şcoală artistică din cele mai serioase. In anul viitor va termina cursurile la Berlin.

— D. Ghinea Ionescu, prim-procuror care şi-a împlinit congediul la 27 Iulie, îşi reia serviciul. D. procuror general Suciu a sosit la Slănicul Moldovei în ziua plecării d-lui Ghinea-Ionescu.

— D. Gh. Lascar, senator, a petrecut aci cîte-va zile. D-sa se reîntoarce mîne Mercuri în Iaşi.

❑ Numai astă-seară Mercuri mai rulează programul actual al teatrului cinematografic Pathé Frères din grădina Bragadiru. Astă-seară Mercuri vor fi redate pentru ultima oară: Cursele de automobile, cari au fost organizate în cursul acestei luni, în capitala ţării, pe circuitul Bucureşti—Tîrgovişte, cari au fost înregistrate cinematografic în toate fazele şi desfăşurarea lor, de către un trimis special al casei Pathé-Frères din Paris.

Afară de aceste reuşite vederi sportive, programul de astă-seară mai cuprinde: „Duelista", din seria de artă P. F.; o frumoasă schiţă teatrală în a cărei desfăşurare o femee spadasină este rănită în duel.—Un al treilea epizod din timpul inundaţiilor din Paris ni'l dă cinematograful sub titlul: Copilul pradă valurilor; ni se înfăţişează scene mişcătoare din zilele cataclismului. Multe scene şi vederi sportive sunt cuprinse în noul program de astă-zi; aşa vom menţiona: Distracţiile şi sporturile din Heliopolis (Egipet), alergările de cai şi de cămile etc. Frumoase comedii, ca: Noul comisar, scene de moravuri pariziane, — Inteligentul cîne Medor la fotograf, etc. etc. etc.

Noul număr al acestei săptămîni din „Pathé Journal", ziarul însufleţit al evenimentelor mari din lumea intreagă, cuprinde între altele: Corso de flori cu baloane la Paris,—Escadra japoneză în Australia,—Serbările din Valenciennes, —Moda la Paris, Toalete de vilegiatură,—Sporturi pe apă, în aer, etc. etc. etc.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele —4 ore ziua— matineu la Circul Sidoli, cu preţurile populare obişnuite.

Mîne Joi, program nou.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

Bucureşti 28 Iulie

Măsurile contra holerei

Bucureşti. — D. M. Berceanu, şeful de cabinet al primului ministru, în urma unei telegrame primită de la acesta, a fost, împreună cu d. dr. Slătineanu, inspector sanitar, comandantul corpului de grăniceri, să inspecteze linia de frontarie dintre Galaţi şi gura Chiliei, spre a vedea cum se aplică măsurile luate contra holerei.

Din raportul d-lui Berceanu, rezultă următoarele: Linia Galaţi—gura Chiliei are o întindere de 160 km. şi este foarte bine păzită, de un efectiv de 780 de oameni.

Pe întreaga linie a Prutului e o distanţă de 700 km. şi paza se face de către un efectiv de 2900 oameni, adică: 4 companii de infanterie şi 3 de graniceri.

S'a dispus ca să se depuie o deosebită atenţie şi pentru soldaţii care fac paza la graniţă. La fie-care companie s'a trimes alifie de camforă.

Luptă între soldaţi bulgari şi turci

Salonic.—Un grup de soldaţi greci, în număr de 15 inşi, au trecut graniţa turcească, lîngă Domenikon. O luptă s'a încins între soldaţi greci şi turci, de gardă la graniţă.

Cinci greci au fost ucişi şi ceialalţi au luat-o la fugă pe teritoriul grec. Doi soldaţi turci au fost numai răniţi.

In chestiia grevei tipografilor

Bucureşti.—Se ştie că ministerul de răsboiu a refuzat cererea ce i-o făcuse patronii tipografi de a le pune la dispoziţie soldaţi care să le lucreze în ateliere, cît timp va dura greva.

Unii comandanţi de trupe însă au dat voe soldaţilor să se ducă să lucreze.

Autorităţile superioare militare însă au dat azi ordin ca imediat soldaţii să se reîntoarcă la cazarmele lor într'u cît ordinul ministerului era ca să nu se dea soldaţilor permisiunea cerută.

Candidaturile cretane

Constantinopol.—Poarta a primit răspunsurile tuturor puteritor, în privinţa candidaturilor cretanilor la alegerile pentru adunarea naţională grecească.

După informaţiunile primite de Poartă, puterile ar fi declarat că nu vor admite cu nici un preţ, participarea cretanilor şi că vor interveni energic în această privinţă.

Incendiul din Fălticeni

Fălticeni.—Astă-noapte un mare incendiu a isbucnit la fabrica Mayer, distrugînd mai multe clădiri.

Se crede că focul a fost pus. Pagubele sunt mari. Fabrica era asigurată pentru 40,000 lei.

Arestarea unui complice

Cracovia.—Lucrătorul Mihail Sadowskî, de fel din Varşovia, a fost arestat aci, sub învinuirea de complicitate la asasinarea lui Rybak, de oare-ce el ar fi fost văzut ieri cu ucigaşul.

Descoperirea autorilor unui furt

Tecuci.—Autorii furtului de la d. Iuster, au fost descoperiţi.

In urma investigaţiilor ce s'au făcut, s'a aflat că autorii ar fi în Galaţi. In adevăr, unul din ei a fost descoperit. El se numeşte I. Sonia, lucrător în port şi a declarat că a avut de complici pe un oare-care Munteanu tot din Galaţi şi unul Morasini din Dorohoiu.

Din Dorohoiu însă s'a comunicat, că acest Moras'n a dispărut.

Accident într'o cazarmă

Sofia.—Nişte soldaţii de geniu, pregăteau artificii, în vederea serbărei regim., lor. Un cartuş a explodat, omorînd 9 inşi şi rînind pe cinci alţii, dintre care un locotenent.

(Din cauza unei întreruperi în comunicaţiile telegrafice, serviciul nostru telegrafic de azi e mai redus. N. A).

Sinuciderea unui Episcop

Constantinopol.—Valiul din Kossova, telegrafiază că vicarul Mitropolitului din Istip, s'ar fi sinucis.

ATENŢIUNE

Lucrări de instalaţiune de Apă şi Canal executate de firma **Inginer B. Diamant & Co.** din Iaşi dela 1 August 1909 şi pînă astăzi.

Comuna Podul-Iloae
Spitalul Caritatea — Casa Mavrocordat
Scoala de Menaj „Principesa Maria
Matei Cantacuzino, prof. Universitar
Ghyca Deleni — Prinţ Stourza
N. Stroici — Dr. Stroici
P. Sion — Philippescu
4 case a d-lui dr. Russu
4 „ „ „ Konya
2 „ „ „ G. Klein
3 „ „ d-nei E. Unter
5 „ „ d-lui U. Felz
5 „ „ Inginer Niţescu
6 „ „ d-lui A. Daniel
Căpitan Dimitriu — M. Goldştein
D na M. Irimescu — M. Grossmann
B. Moscòvici — Kati Fischer
2 case Fraţii Diamant
Fabrica Buchhholzer
M-me Lochmann — S. Mavrody
Otel Binder — Mandy
N. Zimmer — W. Kopolowitz
D. Alexandrescu, prof. Univ.
M-me Rosetti — M-me Turcu
A. I. Rosenblum — M. Schnurer
2 case d lui Ath. Gheorghiu
2 case d lui B. Gutman
C. I. Fleaşcă — Dr. Singher
M-me Natansohn — Dl. Drăghici
Dl. Gusti — Dl. Brodi

în valoare totală de c.a. 300,000 lei.

Reducem ori ce deviz al concurenţei pentru instalaţiuni de apă şi canal, făcînd în acelaş timp înlesniri de plată.

Inginer B. DIAMANT & Co.
IAŞI
Str. Stefan cel Mare, No. 38.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

Doamnă de bune condiţiuni avînd cunoştinţa limbei franceze, piano, caută loc menajeră într'o familie onorabilă, sau la vr o şcoală, în Iaşi, sau în provincie.

A se adresa la ziar, sub iniţiala **I.**

Internat pentru Domnişoare

Cu începerea anului şcolar 1910—1911 d na *Aspasia Culianu,* înfiinţează un internat, în deosebi, pentru elevele de la Externatul secondar de d-şoare eleve de la „Reuniunea Femeilor Romîne" şi d re studente.

Se vor face meditaţiuni elevelor, în orele libere.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele preţuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.25
Lapte bătut		0.40
Caş	1.40	
Urdă dulce	1.40	
Ouă zilnic proaspete 7 %.		

Fructe proaspete, harbuzi, pepeni, zilnic proaspeţi, sub preţul zilnic al pieţei.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum şi Ţuică în următoarele preţuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roş „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roş „	1.00	„
Vin alb vechiu de Cotnari	1.00	„

8 Odăi 8

mari şi frumoase, la etaje, în centrul oraşului, sunt

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie a. c.
Adresa la ziar.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat şi Şcolile Normale de băeţi şi fete. A se adresa la d. *V. Agapi,* institutor la şcoala de aplicaţie de pe lîngă şcoala Normală „Vasile Lupu" Iaşi, stradela Sărăriei No. 5.

G. Nica, *licenţiat în filologie modernă,* se oferă a prepara conştiincios elevi corigenţi la partea literară(limba romînă,latină,franceză, germană şi engleză) precum şi elevi cari vor da examen de admitere în licee şi gimnazii.

Adresa: Str. Academiei No. 2.

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spaţioase, 2 bucătării, camară, pivniţă lumină electrică şi apă.

Pentru orice informaţiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Tînăr, avînd practică patru ani casă de bancă şi doi ani la o intreprindere industrială, posedînd perfect cunoştiinţa de comptabilitate şi lucrări de birouri cunoscînd limba romînă germană şi franceză. Caută post la o casă însemnată. A'sr adresa la administraţia ziarului sub. **M I.**

Petru Ianculescu

Inginer silvic şi Hotarnic
— Iaşi str. sft. Sava No. 18 —

Aduce la cunoştinţa d-lor Proprietari de moşii şi păduri, că se oferă a face Amenajamente, regulamente şi Hotărnicii pentru punerea în exploatare a Pădurilor, fiind autorizat pentru aceste lucrări de Onor. Ministru a Agriculturei Domenii, conform Codului silvic în vigore.

O frumoasa fotografie

puteţi căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAŞI—PIAŢA UNIREI

GRATIS *un tablou mare a fie-care comandă de 12 fotografii cabinet*

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din
— Botoşani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD
— Markt 3 Mohren —

orele de consultaţiune: 7—9 şi de la 3—5

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH**

Vînzare anuală 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

4620 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE usurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu insripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. le mètre 0f30c.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6fr.50
R. GARIEL
2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abre[illegible]rs pour Poules et Faisans
RAT[illegible]IERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

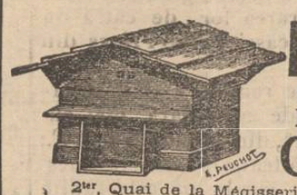

RUCHE à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fenduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate in vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,.92. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 42|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi *Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.*

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
Strada Bărboi No. 15—
IAŞI

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vînzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, asi Strada Primariei No. 17.—Instalatiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No. 1074 Vineri 30 Iulie 1910

Politica religioasă a Episcopului de Roman

Episcopul de Roman, I. P. S. S. Safirin, este croit din alt aluat de cît marea majoritate a Episcopilor și Arhiereilor noștri. Atitudinea sa din ultimul timp, izvorîtă nu din o deosebită cultură religioasă, toți Vlădicii noștri au și primesc aceiași cultură teologică, ci din o deosebită mentalitate religioasă, a provocat în sinul societății noastre politice nu puțină vîlvă.

S'a mai întîmplat ca ministru de Culte să fie tocmai d. Haret și în al treilea al său minister, înbăcșit de politicianism de sus pînă jos, ca să se izbească în lucrarea sa politică bisericească de figura Episcopului de Roman. In adevăr, că Episcopul de Roman face o onorabilă excepție. In noianul decadenței moravurilor, el stă ca un eremit din vremuri, înfruntînd corupția în față; în genunea rușinilor morale de tot felul el, stă ca un apostol al vechimei; în lupta de stîrbire a bisericei el stă ca un martir gata a se desbrăca de toate onorurile lumești, spre a se împlea cu duhul curăției și al călcării de sine.

In contrast de doctrină și procedură cu toți frații săi în Christos din Sinod, el se arată păstrătorul formelor pur apostolice ale diriguirii bisericei. Rîvnitor adînc al temeiului, pe care e clădită biserica, el nu voește a o îngenunchia din apostolică și Episcopală, cum a așezat'o Christos și Apostolii în biserică presbiterială. Iată un prim punct de politica religioasă. Și negreșit, întru cît acest punct de doctrină trece pragul unei legislați lumești, pentru o anumită țară, nu noi Romînii putem întreprinde reforma bisericei în baza ei, în duhul și esența ei.

Acest punct de dogme și canoane a format mărul discordiei între Episcopul de Roman și toți frații săi în Hristos Episcopi. Acest punct de dogme nu trebue călcat de nici un partid politic, întru cît nu cade în atribuțiile unui partid politic să legifereze în materie de dogme și canoane. Nu e competent nici partidul, nici guvernul.

Al doilea punct de politică religioasă a Episcopului de Roman e că elementul monahal, care dirigueşte biserica să fie tare în legi și canoane și să se poarte întocmai după legile bisericei. In timpul din urmă societatea a fost alarmată de o sumă de zvonuri și fapte, date în sama șefilor bisericei, care au provocat eșiri în justiție, la consistor, la curți cu juri, la Sinod chiar. Nimene n'a urmat preceptul Evangelic, că dacă ochiul se clătește scoate-l pe el, și în loc să proceadă ast-fel cu raderea din stat a elementelor decăzute și corupte, Sinodul și ministrul au ocolit legea, au ocolit morala și au ridicat contra-le tot ce e cinstit în această țară.

Supt această față Episcopul de Roman apare ca un om din alte vremi, ca un păstor din timpurile primare ale bisericei și în sinceritatea lui el nu vede în frații săi de cît lupi îmbrăcați în piele de oae.

Al treilea punct din politica sa religioasă. P. S. S. Episcopul de Roman e un *etatist* fără margini în raporturile dintre stat și biserică. Acest nou punct l'a desvoltat cu o tărie de convingere, în enciclica dată protoereilor și preuților din Eparhia sa, cu prilejul îndemnului de a strînge fonduri pentru întemeerea nouei societăți ortodoxe a femeilor creștine.

Departe de a se rîdica contra acestei societăți ortodoxe de femei creștine, P. S. S. găsește prilejul de a judeca obligațiile statului, care reprezintă marea societate creștină de a susținea credința religioasă prin întocmirea învățămîntului public și practicarea educației religioase, de cît a crede că statul — adică marea societate creștină—și-a uitat de aceste îndatoriri și chiar femeile s'au găsit să priveghezе această educație religioasă. In al doilea loc, biserica ortodoxă își are, de la întemeetorul ei Hristos, organizmul său de păstori și păstoriți, adică de cei cari învață și cărmuesc și din acei care primesc învățătură și sînt cîrmuiți.

Această rechemare la adevăratele lor îndatoriri morale din partea statului și a Chiriarhilor de către însuși un Episcop, arată ce adîncă trebue să fie nemulțumirea Episcopului de Roman contra stărilor actuale de lucruri, cînd și statul și înalții prelați și-au uitat de îndatoririle lor.

Statul în genere neglijează educația publică și în special pe cea religioasă. Statul ca stat e o entitate, care nu-și are ființa și viața de cît prin organele, cari funcționează. Și atunci, cum putem cere statului ortodoxism și religiositate, cînd organele clericale sînt departe de a corespunde chemării lor, și provoacă prin purtările lor desordine moralei și legală.

Ian să ne întrebăm cu ce a întărit religiositatea țării opera legislativă a d-lui Haret, care a stat în acest caz, întru cît e ministru? Cu ce a întărit religiositatea țării Sfîntul Sinod prin felul său de a se purta în conflictele curente? Cu ce au întărit religiositatea societății Inalții prelați, prin faptele ce s'au pus să circule pe spetele lor, ei punîndu-se în dosul politicei zilei, nu în dosul dreptului și al moralei? Cu ce întărește religiositatea țării învățămîntul religios dedus din materialul istoric al omenirei, material ce reprezintă copilăria omenirei și departe de a se susținea, iar adevăratele temeiuri psihice ale religiștilor le nesocotesc cu toții? Cu ce întărește religiositatea clerul nostru în deobște, care e mai încărcat cu păcate și cu lipsuri de la datorie de cît ori-care altă clasă de slujbași ai Statului, el care e educat pentru biserică, nu pentru societate, și nu s'a deprins încă a fi adevăratul păstor al păstoriților săi, ci numai slujbaș al altarului, care bea lapte din laptele turmei și slujind altarului din altar mănîncă.

Iată de ce în această stare de anarhie religioasă și persoana și credințele Chiriarhului de Roman sînt figuri din alte vremuri, scumpe nouă, scumpe țării prin evocarea de mari imagini ce ne deșteaptă.

Și atunci încheem cu amărăciunea cronicarului moldovan, că nu sînt vremurile supt cîrma omului, ci bietul om stă supt vremi.

Gh. Ghibănescu

D. V. Gh. Morțun la Iași

„Peste trei zile vom începe inspecțiunile spre a vedea felul cum ați adus la îndeplinire toate aceste măsuri“.

Așa închee d. V. Gh. Morțun ad-interim *la interne circulările ordin, ce a trimis de urgență tuturor prefecților din țară și în special celor din județele limitrofe cu Prutul: Dorohoi, Botoșani, Iași, Fălciu, Tutova și Covurlui.*

Circulara Ministrului de interne a alarmat Iașii, întru cît veni în același timp cu ordinele și inspecțiunile sanitare, pentru redeschiderea spitalului Sf. Spiridon.

Multe spune ministrul de interne, în circulara sa, de care habar n'au cei de la primăria Iașilor.

Ministrul zice că pînă în 5 zile ori ce locuitor să-și care gunoiul și să-și văruiască casele.

Gunoaele la Iași sunt un specific, stau uliițile îmbăcșite de gunoae, iar pe la hudițile mai dosnice nimene nu îndrăznește să se apropie de infecția ce stăpînește acolo.

Ministrul zice: să se curețe latrinele; măsura aceasta nu privește satele, căci satele noastre n'au latrine; acole cîinii și porcii sunt agenți sanitari ai dr. Sion fără parale și fără reclamă.

Dar la Iași! Latrinele sînt un cuibar perpetuu de infecție; lasați-vă la ori ce casă mare publică și latrinele te izbesc de o dată prin murdăria lor. E ceva ne mai pomenit; și rugăm pe d. V. Gh. Morțun să se deranjeze puțin în constatarea și controlarea dispozițiilor de la punctul 4.

Un singur bun va avea circulara pentru Iași, va ajuta primăria de Iași ca să curețe tîrgul cu furgoanele căzărmilor. Ne mai așteptăm și noi proprietarii să ne vedem rădicate gunoaele de prin ogrăzile noastre cu furgoanele regimentului, căci lăsîndu-ne la căruțele primăriei ne prinde mușchiu gunoiul din lăzi.

Dorim d-lui V. Gh. Morțun tot succesul în inspecțiile sale sanitare, îi dorim să înceapă cu Iașii, de oare ce aici avem un primar ce nu-i primar; aici avem spital mare închis, aici avem ajutoare de primar, care habar n'au de higiena orașului, aici toate le avem anapoda și pe dos.

Chestii financiare

Cheltueli și venituri

Avem supt ochi broșura situației tezaurului public pe ziua de 30 April 1910, în care cetim cuota încasărilor pe întâia lună din anul financiar 1910—1911.

Noul buget se prezintă la cheltueli cu 461 milioane ca și la venituri, fiind cel întâiu buget echilibrat de 10 ani în urmă cînd toate se soldau cu excedente.

Schimbarea tacticei financiare din partea d-lui Emil Costinescu arată că oculta brătenistă a învins rațiunea fiscală a bugetului și că în lăcomia lor rapace au asigurat întâiu cheltuelile pentru săturarea partizanilor și apoi veniturile din capitule, care nu știu cum se vor solda pînă la urmă.

Ei bine; după cum ziua bună se cunoaște de dimineață, asemenea și starea unui budget se cunoaște după luna întâia.

Tot budgetul se rîdică la 461 milioane; în prima lună s'au încasat numai 21486326 lei, ceia ce arată că i-ar trebui 21 de luni pline și jumătate ca să acopere toată prevederea budgetară de 461 milioane; dar anul budgetar cuprinde numai 18 luni și luni pline și normale sînt de fapt numai 12, căci restul de 8 luni abia se încasază 6 la sută din budget.

Deci luna întâia ne arată că sîntem departe de încasările normale. Dar nu numai atîta ne privește; ci cum merg plățile, căci pentru noul an budgetar cheltuelile obligatorii s'au sporit la 461 milioane, și deci ele trebue să presupună încasări normale și riguroase. Clientela politică a dinastiei Brătianu, clientela care a sporit budgetul statului la cheltueli de personal cu 44 milioane lei în acești 3 ani din urmă, cere plata neaparată indiferent de mersul încasărilor.

Ei bine aici situația ne arată bob numărat cu cît se plătește în clientela brătenistă. Pe cînd încasările pe luna Aprilie abia au întrecut cu 613929 lei, încasările din luna corespunzătoare a lui 1909 cheltuelile s'au urcat cu 1943040 lei, adică de 3 ori și ceva au întrecut sporurile la încasări. Ia să urmărim creșterile la cheltueli în progresia arătată, ar urma că în 18 luni lucrătoare, va fi de circa 30 milioane, pe cînd la încasări se va solda abia cu 10 milioane lei.

Vom urmări lună cu lună creșterile cheltuelilor clientelei brătenieste, căci tot personalul cu care s'a încărcat budgetul țării în suma de 20000 funcționari, e chemat a sluji în mare parte de cohorta liberală în administrație, în justiție și în școală și partidul liberal știe să utilizeze pentru sine și ai lor tot organizmul statului.

* * *

CATE-VA NOTE

In piața Halei din Huși dr. M. cumpără perje. La Huși perjele sunt de tot felul și crude și coapte și așa și așa după nevoia omului. Unguroanca cu perjile văzînd că d. dr. e destul de matur îi impinse un paner cu perje numai pîrguite, bune pentru compot. Unii zic că, chiar perjile crude sunt bune de... dulceț. Tocmeala fu făcută și perjele cumpărate.

Iată că sosește în piață medicul comunei dr. P. D rului P. după experiența lui proprie îi plac perjele... mai coapte și cum văzu că dr. M. își alege perje mai crudele, dădu ordin în consecință să se asvîrle perjile la... ladă.

Din vorbă în vorbă, dura-vura, afacerea ajunse la judecătorie; dr. P. ca mai tînăr și cu preferință pentru perje coapte susținea că dr. M. nu trebuia să cumpere perje crude. Judecătorul puse astfel însă întrebările că dădu a înțelege că și el admite că tot felul de perje sunt bune pentru nevoile casnice.

Procesul s'a amînat din lipsă de martori, căci e și greu de găsit marturi la cercatul perjelor.

*

D. C. I. Dinescu e un fericit *ex.* Ziarul „Hușul“ redactat, corectat de d. Lețcae vru să pună la preț pe d. Dinescu. E greu ca din lețcăi să faci bani pe șin, și să-l ridici pe d. Dinescu la mai mult de două parale, căci, cum treci de 2 parale, pățești a fi luat la trei parale, ca la Fălciu.

Hușul d-lui Lețcae îi dă d-lui Dinescu brevet de corectitudine „ca fost director de prefectură și ca *persoană corectă*“; se vede că d. Lețcae a uitat dosarul de la Fălciu și procesul de la juați cu damigeana de vin.

Dar. d. Dinescu e candidat la alegerile județiene, și ziarul Hușul face apel la *justele aprecieri* ale alegătorilor asupra persoanei d-lui Dinescu Cît despre d. Lețcae, d-sa îi dorește isbîndă bună și reușită deplină *în cugetările sale.*

De geaba, Lețcae; e greu să urezi izbîndă bună în *cugetările* lui Dinescu, cînd n'a dat dovadă pînă acum de cugetări, ci de patimi și interese.

*

Cum scrie ziarul *Hușul*, a d-lui Lețcae: „Inscrierile în listele electorale *s'a* început și cei ce doresc a se inscrie *a adresa* cererile lor d-lui Prețedinte Tribunalului local, *însoțiți* de actele necesare“.

Punct!

OAMENI ȘI LUCRURI

CASCADA

Cînd vrei să guști plăcerea toată,— fără să ai însă viața de oraș, de zgomot—a Slănicului, mijlocul cel mai lesne e să petreci amiază rustică la Cascadă.

Aici ești cruțat, aproape totdeauna, de concertul strident pe care-l fac, la olaltă lăutarii țigani și chelnerii plicticoși; nu ai vecinătatea sutelor de cunoscuți și neconoscuți,—aci ai intreaga plăcere a unei singurătăți liniștitoare și a unei izolări care face bine. Iar în locul tarafului de lăutari, în locul zingănitului de pahare și unelte.. chelnărești—ai muzica delicioasă a naturii,—în susurul copacilor și în murmurul apei. Chiar și soarele îl ieai și-l respiri cu măsură și după voință. Te așezi unde vrei așa că prin desimea ramurilor lași să se strecoare numai atîta căldură cîtă simți că-ți face bine și atîta cer albastru cît simți trebuință ca să-ți cheme gîndurile înspre tăriile senine.

Toate impresiile le predomină însă, aci zgomotul *cascadei.*

Prin căderile lui pe pietrele vaste ale albiei sale proprii, Slănicul e departe de a evoca imaginea și zgomotul vre unei Niagare. Și cu toate aceste din punctul acesta ascuns al pădurei rîul stăpînește împrejurimea întreagă, împrăștiind cu răsunet larg, abundent și sălbatec, larma cea de-apururi uniformă, dar niciodată monotonă a pleoscăitului apei limpezi, înspumate pe lespedele tari, nemiloase, —ca și cum ar trimite ecoul unei dureri adînci, infinite, uriașe pe care n'o poate spune. S'o spună cui? De sigur nu trecătorilor frivoli, care-s „trecători“ în toate; ci s'o spună codrului dimprejur, vîntului care-l mînă, freamătului care-l înăușește, albiei care-l leagănă, păserilor ca e-i cîntă de veacuri, s'o spună—mai cu seamă—nopții care o învăluie cu taina ei nepătrunsă și în răcoarea ei eternă;—nopții care dă cascadei acea înfățișare de măreție și de stăpînire și care preface cîntecul ei într'un urlet lung pătrunzător, aproape sfîșietor.

Am văzut-o dăunăzi, seara tîrziu, pe cînd luna—ascunsă încă în brădeții muntoși—arunca reflexe argintii asupra pădurii, îmbrăcînd-o ca într'un giulgiu alb de moarte și de splendoare. Atunci trebuie privită și ascultată cîntarea cascadei,—după ce ai străbătut pădurea și ai ajuns pînă aci, înfricoșat de mistere, absorbit de frumusețile tăinuite, urmărit și întru cîtva halucinat de tot soiul de vedenii, ademenit încoace încet încet, întâiu de chemări de sirenă, apoi de șoapte strani, iar înăfirșit de strigătul subjugător al apei în violentă cădere: cascada.

Te apropii; o privești de pe punte; o cuprinzi în leagănul ei de brazi, iar de-asupra vezi străjuind un cer senin în așteptarea lunei pline. E o vrajă! Și atîta e de clară priveliștea în mijlocul codrului obscur, încît auzi numai căderea fără să vezi apa curgînd. Ci îți pare că în propria ei repeziciune ar fi încremenit pe pietrele largi, așteptînd să vină razele de soare ca să spintece sloiul în țurțuri și țurțurii în stropi,—ca din nou să-și poată relua fuga sălbatecă, neîncetată pînă să se peardă colo în vale, părăsind pădurea dar reînnoindu-se în munți neîncetat...

Rodion

Forse che si, forse che no...

II

Așa este personalul acesta simplu și epic, din care Gabriele d'Annunzio a făcut centrul luminos al cărții sale. Dar, cu o artă de bogăție și cu o preciziune ne mai pomenită, n'a voit ca planul lui să fie luminat numai de aventura pasionată a lui Paolo cu Isabellla. Intre ei doi, alături de Iulio Cambasio, prietenul frățesc, el a pus pe fecioara tăcerei, care este poate figura cea mai mișcătoare și cea mai nouă din toată opera.

Vana este sora mai mică a Isabellei. Intr'o zi, sub hangarul unde era *Ardea* în timpul încercărilor cari precedează sborul, atrasă de vuetul elicei în mișcare, a împins o pînză și s'a găsit în fața omului pe care abia îl cunoștea, în fața lui Julio Cambasio, amicul lui Paolo, și care, ca și el, parcursese toată suprafața pămîntului și această întîlnire era ora Destinului. Vana, întocmai ca și o mică indiană de Madura, căreia călătorul îi păstrase imaginea fatidică, avea la colan un buchet de trandafiri galbeni. Ea dădu unul lui Julio Cambasio, care trebuia să plece: asta va fi prima dată cînd va duce o floare spre cer. O fi grea, o fi ușoară? Julio o duce sus, așa de sus, în cît moartea îi încunună victoria. Dar, cu craniul sfărîmat sub rămășițile motorului, eroul a păstrat pe piept codița trandafirului. Rămășițile funebre sunt așezate sub hangar pe un pat de lagăr, unde se culcau mecanicii. Paolo, plin de durere și fără lacrimi în noaptea pustie, veghează sub hangar ca un luptător de ai lui Homer. Deodată apare o femeie: Vana care vine să depună la picioarele mortului restul trandafirilor. Episodul e admirabil:

„Atunci ea văzu dinainte-i patru mici flăcări funerare licărind în întunerec. Hangarul de care-și amintea că era ocupat cu întinderea aripelor albe, i se părea de o întindere spăimîntătoare și subterană ca o catacombă. Unde era marele înger orbit care stătea sub grindă?

Inchise ochii, tremura ca și flacările mici, lipsită de puteri, incapabilă să-și învingă spaima. Și simțea mîinile lui Paolo care o îndrepta, și ea dorea să nu-i mai vină înapoi, ci să se piardă în el.

Vana! Vana!

El o clătina ușor, o chema încet, iar ea, auzindu-și numele pronunțat în această suferință fu cuprinsă de o blîndețe așa de dumnezeiască în cît începu să plîngă fără zgomot, Și lui îi plăcură aceste lacrimi ităcute, care scăldau uscăciunea lacrimilor lui, ca și cum ar fi plîns în el.. Ea de asemenea iubi cu o iubire sublimă pe neînsuflețit, pentru că îl iubea celălalt; îl privea printre lacrimi și-l văzu sleit într'o frumusețe pe care nu o văzuse pe fața lui vie și pe care și-o reculese în adîncul memoriei ei pentru a-l păstra acolo“...

Dar, nu trăește cu morții. Fecioara tăcerei nu poate să tacă în totdeauna, și poate să-și poarte colanul fără ca tînăra ei carne să nu se revolte. Rivală a Isabellei, voia să învingă; dar Destinul e mai puternic de cît dînsa căci lîngă Paolo nu va lua locul Isabellei. Din contra, va fi respinsă și neprețuită de Paolo, dar îi va împrăștia iluziunile și l va mîntui. Ea va fi duhovnica și auxiliara necesară a eroului, pentru că va fi fecioara care are dreptul să pună trandafiri galbeni pe picioarele morților.

*

E bine oare ca după aceasta să căutăm o nouă orientare în cartea lui Gabrielle d'Annunzio?

In mod estetic, plastic, sforțarea spre mai bun și mai nou, e învederată și ea e una dintre cele mai fericite, una dintre cele mai mișcătoare pe cari le-a făcut poetul!

Dar o fi oare și morală, filozoficește?

Mai întâi, cînd e vorba de un artist și de un creator de imagini, cum e Gabriele d'Annunzio, nu e o abstracțiune prea riscată cînd voești să consideri ideile sale morale sau filozofice, independent de forma sensibilă pe care le-a dat o, sau mai bine zis, pe cari le-a prins de odată în sensibilitatea și imaginațiunea sa? Pentru mine, care am terminat de citit *Forse che si, forse che no...* nu sunt pe deplin asigurat de sensul care trebuieşte dat acestei cărți, nici de acela pe care i l'am dat mai sus,

Fără îndoială, privind lucrurile la un loc, pare că Gabriele d'Annunzio a voit de data aceasta să exalteze voinţa, sforţarea, facultăţile active şi eroice, să le ridice de-asupra pasiunei, căutînd astfel să se apropie de o morală maî obicinuită, căutînd plenitudinea vieţit, nu în cea mai mare plăcere, dar în cel mai mare curaj. Totdeauna gata să cuprindă universul pentru a da vieţii preţul ei, el va indica numai că o posezi mai bine prin gîndire de cît prin simţuri, pentru că e cu mult mai uşor unui om să construiască aripi, de cît să poată înţelege inima tristă a unei femei.

— Cînd dar, strigă Isabella înainte de a înebuni, cînd dar, iubitul nu va mai fi un duşman stupid, ci un frate perspicace ?

Instinctul cel mai puternic, mai puternic de cît iubirea e acela al vieţei pline, triumfătoare, a sborului care vrea să fie cel mai înalt sbor, a aceluia care a apucat pe Paolo, gata să moară în mijlocul mării. Da, toate acestea se găsesc în romanul lui Gabriele d'Annunzio. Dar acestea se găsesc aproape fără voia lui, prin forţa subiectului său, a geniului liric, prin frumuseţea şi emoţiunea imaginilor, simbolurilor. Să schimbe imaginile şi simbolurile, totul se va schimba cu ele! Să pună alte forme de viaţă la acest geniu plastic, viaţa cu toate aceste forme de expresie va lua o altă formă!

Să admirăm deci numai pe măreţul glorificator al aviaţiei, dar să nu ne încredem prea mult lecţiilor lui.

G. Rageot
Trad. de A. V.

Naţionalitate şi Religiune

(Răspuns la articolul „Religiune şi naţionalitate" din „Opinia" de la 28 Iulie curent).

Liber-cugetătorii moderni, din cauza ateizmului ce profesează îşi bazează naţionalismul lor numai pe „ţară şi neam", limba şi moşia strămoşească",.. „fără Biserică, religia şi clerul creştin", adică nu „pe lege (credinţă) şi moşie (patrie", cum ar zice „religioşii" — ca odinioară strămoşii noştri.

Deşi dînşii nu tăgăduesc că religiunea creştină a fost în strînsă legătură cu naţionalitatea şi a slujit odată naţionalităţii noastre, totuşi — ca să fie consecvenţi cu ideile lor ateiste — fără nici o jenă se pun în contrazicere vădită cu ei înşişi, şi azi vor să înlăture religia ca ceva netrebnic, nefolositor. zicînd că, deşi ea a folosit în trecut naţionalităţii, dar nu s'a putut identifica una cu alta aşa fel, ca azi să nu se poată despărţi şi să nu poată trăi una fără alta.

Dar ia să vedem oare aşa de puternice sunt motivele de despărţire şi aşa de uşor s'ar putea desface această unire dintre religie şi naţionalitate ?

Liber-cugetătorii nu dau măcar „anul de încercare" — ca la un divors omenesc — şi dau sentinţa definitivă de dispărţenie, fără a se gîndi şi la consecinţele ce ar rezulta de aici, dacă adică n'ar perde prin aceasta nimica nici una din părţi şi dacă ar avea ceva avantaje în schimb!

Trebue să recunoaştem din capul locului şi să fim drepţi că unii dintre liber-cugetători, — ca bună-oară eruditul nostru prieten dr. Zosin, autorul articolului mai sus pomenit — vorbesc şi scriu foarte framos în *teorie* şi chiar cu multă măestrie. Ţi i mai mare dragul să-i asculţi şi citeşti; dar ce păcat! că se lovesc de *practica* şi experienţa lucrului, în aşa fel că se pun singuri în o vădită contrazicere.

Aşa, zic ei, nu s'ar primejdui cu nimica naţionalitatea romînă, în caz de o eventuală dispărţire de religie, dar pe de altă parte nu spun ce ar cîştiga în schimb. Insă numai zic, numai afirmă teoretic fără aşi argumenta cele spuse, ori aduc argumente aşa de slabe, că elecad de la sine.

Noi nu-i vom urma pe această cale, nu vom face teorii, ci practică, dar aşa fel, ca de cici să se facă deducţiunile cuvenite. Vom aduce argumente, în chestia de faţă, din experienţa ce au făcut şi alte popoare cu religia lor, ori păstrînd-o ori despărţindu-se de ea, precum şi consecinţele ce au rezultat de aici pentru naţionalitatea lor ; şi apoi vom vedea trecutul nostru religios şi prezentul, ca astfel să putem întrevede şi viitorul ce ne aşteaptă' — Să observăm numai în jurul nostru ce se petrece.

Fără teamă de a fi bănuiţi de filosemitism, repetăm încă odată — ce am mai spus într'un număr trecut al acestui ziar — că *poporul Ebreu*, dacă — prin cîte a trecut — mai există azi ca naţiune distinctă, aparte între celelalte naţionalităţi, aceasta se datoreşte esclusiv numai religiei, numai dragostei constante cu care a ţinut la ea. Iar acei dintre ei cari şi-au renegat religia, botezîndu-se de exemplu, dacă nu chiar ei dar urmaşii lor s'au asimilat curînd cu populaţia indigenă, perzîndu-şi propria lor naţionalitate. De aici sunt multe familii romîneşti de „Botez" şi „Botezatu", ne mai distingîndu-se nici o urmă de Ebreu în ele.

Polonia — nefiind constantă vechiului catolicism din ea şi parte înclinînd, mai tîrziu, spre protestantism, — în urma certelor şi luptelor religioase din sînul naţiunei sale, azi nu mai există, de mult timp, ca naţionalitate şi stat aparte, perzîndu şi libertatea ei în folosul Rusiei, Austriei şi Prusiei.

In Orient, — Mahometanismul respindindu-se cu forţă şi violenţă, contribui ca membrii unei şi aceleiaşi naţionalităţi, unii să rămînă credincioşi religiei creştine, iar alţii „să se turcească", rezultînd de aici şi o duşmănie reciprocă între ei, — lucru de care singuri Romînii au fost feriţi, — aşa sunt pe lîngă creştini, Bulgari mahometani, Serbi, Bosniaci mahometani, Albaneji mahometani ; ba încă detronatul Sultan Abdul-Hamid îşi formă garda lui cea mai credincioasă din aceşti Albaneji, cari „turcindu-se" şi-au uitat de vechea lor origină — ceva la fel ca garda elveţiană de pe vremuri a Papilor.

In *Macedonia* avem un exemplu şi mai convingător al celor ce vroim a argumenta. Aici mai multe naţionalităţi—romîni, bulgari, sîrbi, greci îşi dispută pe unul şi acelaşi Dumnezeu, pe aceiaşi religie ortodoxă, fie-care vroind a şi o naţionaliza, a o identifica cu naţiunea sa şi numai în folosul naţiunei sale. Aici lupta se dă pe tema religioasă, dar cu fond naţional.

Diplomaţia europeană nu poate să rezolve şi să curme odată această luptă politico-religioasă, dar încă diplomaţia liber cugetătoare, care propagă înlăturarea definitivă a religiei.

In acest caz, va rezulta pentru romîni distrugerea naţionalităţei lor, care prin Biserică şi prin luptele religioase ce duc în jurul ei, se mai menţin şi se afirmă ca naţionalitate aparte.

Intocmai ca şi la fraţii noştri din *Ardeal*, cari în vremurile de grea cumpănă pentru naţionalitatea lor, tot la Biserică îşi găsesc refugiul şi scăparea neamului lor.

Iată dar— contra credinţei liberilor—cugetători—identificarea religiei cu naţionalitatea, scoborîrea sau adaptarea religiei la organizaţiile omeneşti,—iată caracterul ei de particularitate şi nu numai de universalitate.

Nu degeaba dar invocăm noi Romîni pe „Dumnezeul părinţitor noştri" !

Un singur argument mai serios ne pun adversarii înainte, că adică parte din Romînii din Trasilvania s'au lăsat vechea lor religie ortodoxă, unindu-se cu catolicii, fără ca prin aceasta să înceteze de a nu fi şi mai departe buni patrioţi, deci zic ei tot aşa şi liber cugetătorii pot fi buni Romîni şi adevăraţi patrioţi şi fără a fi religioşi.

Dar această unire a fost făcută tot cu scop de a sluji naţiunei romîne, de a o scăpa şi apăra de persecuţiile îndreptate contra ei din partea celorlalte confesiuni religioase, susţinute şi de autoritatea laică. Şi apoi de alt-fel unirea aceasta numai în 4 puncte cu catolicii o pricepe şi înţelege numai teologia speculativă, iar poporul aproape habar n'are, căci ele vede că limba şi cultul divin e tot cel ortodox de mai înainte. Cîţi Romîni veniţi de dincolo uniţi nu trăesc aici în mijlocul nostru, în apropierea şi intimitatea noastră, fără ca să-i bănuim măcar că nu sunt ortodoxşi ca şi noi! Numai o unire complectă cu catolicismul ar fi fost păgubitoare Rominismului Ardelean!

In ţara noastră şi liber—cugetătorii nu tăgăduesc legătura strînsă dintre religie şi naţionalitate în trecut—de aceia nici noi nu mai intrăm în amănunte. Dar azi—zic ei—se poate desface această legătură şi înlătura religia, fără ca naţionalitatea să se primejduiască din această cauză.

Din cele spuse în urmă, putem trage aici concluziile necesare. Atîta mai amintim acum că chiar de n'ar mai folosi religia azi naţiunei romîne, ca în trecut totuşi atîta s'au identificat una cu alta, atît de mult s'au ajutat şi iubit în trecut, că naţiunea romînă n'ar schimba în ruptul capului această religie veche, îmbătrînită, pe una tînără şi plină de viaţă—ca de pildă libera cugetare. Masa mare şi numeroasă a poporului romînesc mai degrabă pricepe şi-ţi va explica ce este legea ori religia de cît naţionalitatea sa şi mai curînd s'ar lipsi de toate bunurile acestei lumi, chiar de viaţa sa, de cît de religia sa, — dovadă Constantin Brîncoveanul!

Dar oare chiar astă-zi naţiunea romînă nu trage foloase mari de pe urma averilor dărutie odinioară Bisericei ?! De pe urma lor s'au înfiinţat şi se întreţin atîtea şcoli, unde profesază şi liber—cugetători şi de unde se recrutează aceştia ?! Iar Biserica a ramas staţionară şi înapoia tuturor celorlalte instituţii a statului, ba încă şi hulită de fiii săi, cari nu s'au îngrijit la timp a-i rezerva şi ei o parrte din averea sa, pentru progresarea şi ţinerea ei în rînd cu toate celealte instituţii, ca ast-fel să nu pară azi atît de hidoasă în sărăcia şi morală şi materială ce o copleşesc! Iar fii săi în loc să-i dea mînă de ajutor îşi întorc capul cu scîrbă şi desgust de la dînsa.

Nu putem termina mai bine acest articol, de cît cu memorabilele cuvinte, rostite odinioară de marele patriot şi orator *Al. N. Lahovari* : „Acea credinţă, în care „ne-am născut şi în care voim să murim, „care a prezidat la cele mai mari acte „ale vieţei noastre, care a adumbrit leagănul copiilor noştri, care a veghiat mîngăetoare la căpătaiul strămoşilor adormiţi, în care şi noi sperăm să adormim „în pace pentru a reînvia în speranţă. „Dînsa a fost de la început şi de-alungul istoriei una cu naţiunea romînă, „dînsa a purtat în luptă steagurile biruitoare ale Mihailor şi ale Ştefanilor, pentru dînsa au murit Basarabii la Constantinopol. Ea este amestecată cu pămîntul şi cu ţărîna acestei ţări. Ea este „dospită în inimile şi cugetele noastre. „Nimic nu o va zdruncina".

Ezechil.

INVAŢATORII

reuşiţi la examenul de înaintare pe loc

Iată numele celor 90 de învăţători cari au reuşit la examenul de înaintare pe loc dar n'au fost înaintaţi din cauză de lipsă de locuri:

Costin P. Maria com. Curai (Constanţa), Teodorescu Niculae com. Cubradu (Constauţa), Marinescu Andrei comuna Prundu (Argeş), Popescu Sebastian com. Isverna (Mehedinţ), Enăteşti Dumitru com. Orodel (Dolj), Prichindel Chiriţă com. Cerbu (Argeş), Timuş G. Emilia com. Băneasa (Ilfov), Ionescu Coman com. Burduson (Ialomiţa), Ionescu Ioan com. Bădeşti (Muscel), Marinescu V. Radu com. Bibrul (Constanţa), Niţescu Dumitru com. Bolintinu din deal (Ilfov), Cioranu Alexandru com. Răul Alb (Dîmboviţa), Ţunlescu M. Nedelcu comuna Frasinu (Vlaşca), Lisceanu Nedelcu com. Tazu (Ialomiţa), Martinescu Filoftia com. Ferbinţi (Ilfov), Stochiţoiu P. Ioan com. Plopi (Mehedinţi), Drăgănescu P. Páun com. Peşterea (Constanţa), Mateescu Gh. com Govora (Vîlcea), Stănescu H. Florea Scurteşti (Buzău), Săbăreanu I. Teodoru comuna Popeşti (Ilfov), Florian Maria com. Chirnogi (Ilfov), Ivancea I. Elena comuna Merei (Buzău), Ciocardel Teodor comuna Tataru (Prahova), Niţescu C. Ion com. Valea Popei (Muscel), Bojogescu George com. Perieţi (Ialomiţa), Dragomirescu George com. Broşteni (Argeş), Tîrnoveanu Elvira comuna Cocioc (Ilfov), Marineanu Neculae com. Cezieni (Romanaţi), Georgescu Ioan comuna Călăraşii vechi (Ialomiţa), Popescu Florea comuna Urseiu (Dîmboviţa), Dima Teodor com. Cazani (Constanţa), Negriţoiu Ion com. Cazani (Constanţa), Moţoescu Marin com. Harseşti (Argeş), Păunescu A. Ion com. Filiaşi (Dolj), Vasilescu George com. Balş (Romanaţi), Murgoiu I. Ion com. Manzaleşti (Buzău), Stăncoiu Maria com. Scoarţa (Gorj), Stănescu Niculae comuna Cosambeşti (Ialomiţa), Constantinescu Alexandru comuna Matasuru (Dîmboviţa), Popescu T. Neculae com. Grădiştea (Vlaşca), Popescu F. Ion com. Mierleşti (Olt) Nicolescu Andrei com. Rotunda (Romanaţi), Neculau Eufrosina com. Ciorteşti (Vaslui).

Popovici N. com. Pufeşti (Putna), Tudor Mihai com. Băneasa (Covurlui), Teodorescu N. G. com. Urecheni (Neamţ) Danielescu I. Teodor com. Farcaşa (Suceava), Schiferenţ V. com. Elisabeta d-na (Roman), Filipescu Sultana com. Vlădeni (Botoşani), Breabu A. G. com. Letea Veche (Bacău), Vasiliu Ion com. Păuceşti (Putna), Andone Ion com. Tîrgu Parnicu (Bacău). Obreja Constantin com. Pungeşti (Vaslui), Drila D. Ion com. Străjeşti de sus (Putna), Cogălniceanu N. I. com. Surăneşti (Vaslui), Rusu Gh. com. Răula Girbeni (Bacău), Tatu Neculae com. Gheorghiasa (R. Sărat), Uscatu I. Gh. Mirceşti (Roman), Roban I. Ilie com. Ghindareni (Neamţu), Lungu M. Teodoru com. Mirceşti (Putna), Rădulescu R. R. com. Válcelele (R. Sărat), Ştefănescu P. Constantin com. Corlăteşti (Dorohoi), Grozu St. Ion com. Baleni (Covurlui), Pantelescu Ion com. Siteni (Suceava), Iamandi Natalia com. Fîntînele (Iaşi), Titu Chionio com. Pleşeşti (Suceava), Ionescu Eufrosina com. Zovasta (Dorohoi), Luchian I. Ion com. Dolbasca (Suceava), Trifan D. com. Bicaz (Neamţu), Chiciroaga Al. com. Independenţa (Covurlui), Dumitrescu I. com. Vultureni (Bucureşti), Circş Gh. com. Siliştea (Neamţu), Cotoran N. I. com. Corja (Tutova), Manoliu P. N. com. Drăgăneşti (Suceava), Axente I. V. com. Darabani (Dorohoi), Ulman I. Ion. com. Stroeşti (Suceava), Ţăbara I. V. com. Bîraeşti (Fálciu), Creţulescu S. com. Corteasa (Neamţu), Borş Ştefan com. Borgovani (Neamţu), Vidreanu Al. com. Dărmăneşti (Bacău) Dascălescu P. I. com. Cristeşti (Botoşani), Carare Elena com. Comşa (Vaslui), Anghel A. P. com. Crucea de jos (Putna), Dumitrescu Sava com. Soearicui (R. Sărat), Trifon Mihai com. Telepia (Vaslui), Preotul Sima com. Cucueşti (Bacău), Melente I. com. Budeşti Cristeşti (Tulcea), Lăzărescu N. Mihai com. Botogu (Brăila).

❑ **Administraţia ziarului „Opinia" primeşte abonamente de viligiatură cu :**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

INFORMATII

❑ **Politică la Huşi.** — Cum la Huşi s'ntem în plină epocă electorală, în fie care zi se produc fapte nouă. Partidul liberal ne oferă cele mai multe prin luptele lui intestine şi facerea şi desfacerea grupelor sale.

Şi întăiu se pune o întrebare: ce interes are guvernul de soarta acestor alegeri? Ţine guvernul să izbutească o nuanţă liberală, ori îi e indiferent?

Numai a pune întrebarea însamnă a ghici răspunsul.

Guvernul liberal, şi cînd zicem guvern zicem ministerul de interne, are interes să precumpănească nuanţa dr. N. Lupu, căci cum d-rul e generos şi politica de la ministerul de interne e îndrumată spre generoşi, d. Ionel Brăteanu, d. Nicuşor Săveanu, prefectul Corbescu, toţi doresc ca nuanţa dr. N. Lupu să învingă.

Şi ţin ca această nuanţă să învingă pentru că altfel, s'ar periclita mîne situaţia politică la Fălciu, şi ar fi înăduşită de celelalte grupări liberale.

Că aşa gîndeşte, că aşa doreşte ministerul de interne, militează în favoare 2 lucruri: dr. N. Lupu de şi e medic primar de Ilfov, e însă pus în concediu şi are voe de a cutriera judeţul în lung şi în lat.

Alta; poliţaiul Gh. Teodoru mutat la Cernavoda, capătă concediu de boală pe o lună şi el în loc să se ducă să se scalde în Dunăre, vine la Huşi şi face propagandă în mahalale pentru candidaţii lupişti şi cismănişti.

Alta; prefectul Corbescu de şi stă în aparenţă de o parte, lasă însă ca toţi suprefecţii, doctorii de plasă, şi primarii să se agite şi să agiseze pentru Lupu, cu Lupu, cu ai lui Lupu. Aşa la Fálcin, primarele umblă din casă în casă şi ameninţă negustorii cu amenzi şi să le închidă prăvăliile, dacă nu vor vota delegaţii dr. N. Lupu. Şi cînd cetăţenii în număr de peste 100 au huiduit pe d. C. I. Dinescu, numai atunci a văzut primarele că terenul pe care calcă el e periculos lui.

Alta; direcţia de prefectură e numit I. *Oconel* Cireş, un tînăr funcţionar şi foarte la locul lui.

Ce se întîmplă însă. D. Oconel Cireş are de tată pe d. Gh. Cireş fost învăţător, şi cel mai chiabur răzeş din Hurdugi.

Pe acest Cireş d. N. Lupu voia să-l pună candidat la colegiul al 3-a dacă nu s'ar fi inventat candidatura d-lui I. Gh. Duca. Astăzi liberalii actualişti au rugat pe d. Cireş să figureze pe lista lor, în zadar au aşteptat răspunsul. Dl. Gh. Cireş a refuzat a primi locul de la alţii de cît de la d. dr. N. Lupu. Ce va face în acest caz directorul de prefectură? va lucra pentru reuşita tatălui său şi deci indirect a listei dr. N. Lupu.

Pentru a face faţă la toate aceste uneltiri, gruparea liberalilor actualişti are 2 căi: să ceară la minister păstrarea unei absolute neutralităţi a tuturor organelor administrative, şi să ceară sprijinul opoziţiei conservatoare.

Se impune dar revocarea concediului d-lor N. Lupu şi Gh. Teodoru; trimeterea în concediu a d-lui Oconel Cireş pe tot timpul perioadei electorale şi detaşarea în interes de serviciu de la o plasă la alta a tuturor suprefecţilor pe timp de 2 săptămîni.

Iar mai pre sus de toate să se rădice cît mai sus balonul, din care va privi prefectul Gh. Corbescu lupta electorală spre a nu se întimida unii şi încuraja alţii, ci să fie reci şi nepăsători faţă de don prefect, ca de un om care e a 5-a roată la căruţă.

❑ In Statele Unite americane s'a înfiinţat un sat pur romînesc din coloniştii romîni ardeleni.

Satul a primit numele de *Glorca*.

Cu această ocazie se stabileşte că în cei din urma 10 ani au emigrat în Statele Unite aproape 200000 romîni ardeleni, care în acest interval au trimis familiilor lor în Transilvania aproape 60 milioane coroane.

❑ **Măsuri contra holerei.**—Ministerul de interne a dat aseară un ordin telegrafic prefecturei de judeţ, asupra măsurilor, ce de urgienţă trebuie să se ia contra isbucnirei holerei, ordin care a fost comunicat primăriilor comunelor rurale.

In acel ordin ministerul invită autorităţile comunale, ca să distribue stiutorilor de carte afiptele ce le va trimite direcţia generală a serviciului sanitar şi în care se dă sfaturi sătenilor, pentru a se păzi de holeră; se pune în vedere apoi ca toţi sătenii pînă în 5 zile să-şi curăţe curţile de gunoaie şi să spoiască din nou casele, atît pe din năuntru cît şi pe din afară.

Pentru locuitorii saraci să se facă apel la propietarii arendaşii şi ţăranii mai bogaţi din localitate să dea căruţe ca să-şi poată ceraţi şi ei curţile. Intru cît priveşte varul necesar, să se dispue imedit ca să se distribue la cei lipsiţi de mijloace.

In deosebi, în ceia ce priveşte latrinele, în tot timpul verei se vor observa cu stricteţă prescripţiunile din afiptul ce vi se va trimete de către direcţia serviciului sanitar.

De asemenea, în ceia ce priveşte puţurile declarate nehigienice de către medicul local, să se curăţe, să se desinfecteze şi să se pună îndată în bună stare.

La întăiul caz ce se va vesti în ori care parte a ţărei, autorităţile vor avea grijă a face imediat să înceteze imediat strămutarea ţiganilor nomazi.

Ei vor trebui să rămie acolo unde i-a apucat vremea sub supravegherea autorităţilor şi medicului.

O deosebită atenţiune trebue să se dee inspectărei hranei ce se dă la muncitorilor la maşinele de treer şi mai ales apei ce li se aduce de băut: căci prin unele localităţi în care izvoarele sunt departe de locurile unde se treeră se aduce apa odată pe zi, cari stă expusă soarelui. Această apă se strică repede şi ajunge germene puternic al boalei.

Primarul va dispune curăţirea acelor butoaie cu leşie fierbinte cel puţin odată pe săptămînă şi apoi ferberea în clocote a apei înainte de a fi dată lucrătorilor.

Pentru curăţireă oraşelor, luîndu se înţelegere cu ministerul de războiu va pune la dispoziţie, soldaţii şi furgoanele regimentelor din fiecare oraş pentru a curăţi curţile oamenilor săraci.

— D. V. Morţun, ministrul de interne ad-interin va veni peste cîteva zile în inspecţie în localitate şi de a vedea tot odată cum se aplică măsurile ordonate.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna", Iaşi str. Moţoc.

❑ Regimentul 8 Dragoş 29 din Dorohoiu, va pleca în ziua de 10 August în tabăra Şipotele, pentru concentrare, unde va sta pănă la 31 August inclusiv.

DIVERSE

— Pe şesul Bahluiului a fost prins individul Ion Maftei care voia să fure nişte cai.

— La ospiciul Socola a fost internată alienata Freida Gutman, din strada Vîntu 24.

— Indivizii C. Andronic, M. Gheorghiu, Gh. Herţanu, Mircea Bursuc, Ştefan Nechifor şi Gh. Bruscantin, care au siluit pe fata Catinca Roşu, au fost arestaţi pănă a fi depuşi la penitenciar la comisia III a.

— La parchet a fost adus azi dimineaţă muncitorul Toader Telihan de la Moşia Stînca, fiind împuşcat la mînă, de un jandarm rural, pentru că provocase un scandal cu alţi lucrători şi nu voise a se supune ordinului jandarmului, sărind la el şi ameninţîndu-l.

Prima Fabrica de Ape minerale din Iaşi

— Strada Ghica-Vodă No. 37, (Casele foaste Çorjescu) —

Autorizată de Direcţiunea Generală a Serviciului Sanitar

Sub controlul şi conducerea d-lor asociaţi D. Cădere chimist-expert şi dr. I. Ţaranu.

Recomandă Onor. Public produsele sale:

Dochia, Repedea, Baia şi Stînca

Apa care serveşte la fabricare se iea din hidrantul Comunei, se sterilizează şi filtrează, şi nu se dă în consumaţiune decît după ce s'a controlat cu deamănuntul de d-nii mai sus arătaţi de la începutul fabricărei pînă la eşirea ei din Fabrică.

Este singura fabrică din localitate, care posedă cel mai mare şi mai sistematic aparat de distilare.

Compoziţia chimică a apelor este acea arătată de cei mai celebri igienişti aşa că ele constituesc cele mai bune Ape de masă, înlesnind **digestia**, înlăturînd **constipaţia** şi **acreala.**

Intrebuinţarea judicioasă a acidului carbonic, le dă un **gust plăcut** şi le face **răcoritoare.**

Comandele se pot face la Fabrică în fie-care zi.—Fabrica serveşte la domiciliu, procurînd ori ce cantitate.

Pentru preţuri se trimet prospecte la cerere.

Depozitul general se află la **Marele şi renumitul Magasin de coloniale I. ERMACOV din Piaţa Unirei**, *unde apele se pot procura în detaliu şi en gros.*

Ultime INFORMAȚII

❑ *Svonurile alarmante, răspîndite a seară în oraș și înregistrate și de un ziar local, cum că la Ungheni-ruși ar fi fost cîte-va cazuri de holeră, sunt absolut inexacte.*

❑ Au mai fost învitați la serbările jubilare ale Universității, următorii savanți: *Anatole France*, marele literat mondial, membru al institutului de Franța; E. Haeckel, marele naturalist, profesor universitar din Iena; Ferdinand Buisson, profesor la fac. de litere din Paris, inspectorul învățămîntului din Franța; Maurice Vernès, prof. al școalei practice de înalte studii, de la facultatea de litere din Paris; Alphonse Aulard, marele istoric al Franței, profesor al fac. de litere din Paris și Leon Fournemont, deputat în parlamentul belgian, consilier al orașului Bruxelles.

Pînă în prezent au mai răspuns, dintre celelalte persoane învitate, că vor veni în Iași și vor lua parte la jubileu și d-nii: P. Gautier, profesor al școalei superioare de farmacie din Paris de Martonne, profesor de geografie la facultatea de litere pariziană. Apoi d-nii profesori Sextil Pușcariu, Coculescu, dr. Drăghiescu și Stefănescu.

❑ **Nenorocire.**—Astăzi dimineață, pe cînd șeful de tren Florescu Dumitru făcea revizia biletelor la trenul de Ungheni, ce pleacă din Iași la ora 6·25, lîngă cantonul 6 la podul peste Bahlui, fiind pe scara unui vagon de clasa II-a, a fost prins cu piciorul stîng între scară și pod. Cum trenul mergea, i-a fost desprinsă carnea de pe pulpă.

In primul moment Florescu n'a simțit nimic, și a putut să se tîrîie pe scara vagonului de clasa II-a pînă la vagonul de bagaj, unde se afla manipulantul Scriba, care-i dete primele ajutoare.

Florescu a fost internat în spitalul din Ungheni. Starea lui e destul de gravă.

Ar trebui ca direcția generală a. c. f. să ia măsuri și să îndrepte greșala ce s'a făcut la construcția podurilor de pe linia Ungheni, de oare ce, în contra regulamentului, distanța de la scara vagonului pînă la peretele podului, în loc să fie de 75 c. m. e numai de 15!

Numeroase accidente s'au întîmplat la acest pod. E de ajuns să cităm nenorociri chiar de ale funcționarilor C. F. R., ca Dimitriu Ioan prins acum 3—4 ani tot la acest pod, și rămas nenorocit pe viață schilod de un picior. Apoi pe Puiu Gh. care fiind prins întocmai ca și Florescu, a căzut sub roatele trenului și fu făcut bucăți. Pe lîngă funcționarii aceștia au mai fost nenorociți mulți particulari de pe urma cărora Direcția a plătit grase despăgubiri. Ar fi timpul ca să se lărgească podurile de pe linia Ungheni, dacă Direcția C. F. R. nu voește să înregistreze accidente mai dese!

❑ Trenul care pleacă spre Dorohoi la ora 5·40 p. m. a fost bombardat aseară cu pietre de către indivizi rămași încă necunoscuți.

După cum am aratat eri, și trenul de București la ducere și trenul de băi la întoarcere, au fost și ele bombardate cu pietre.

Mai zilele trecute, după cum am arătat la timp, un călător a fost ucis, fiind lovit cu o piatră în tîmplă.

Nu se găsește oare nici un mijloc de a se putea pune capăt acestor acte de banditism?

❑ D. căpit. Sturdza Pavelescu, comandantul pompierilor, a obținut un concediu de o lună de zile.

D-sa este suplinit de d. locol. Manolescu.

❑ Regulamentul școalelor normale a fost modificat în sensul ca, de acum înainte, concursurile de admitere pentru locurile de bursieri vacante, să nu se mai țină între 25 Septembrie și 9 Octombrie, ci între 1 și 19 Septembrie.

Iată numărul burselor vacante, după ultimul tablou, aprobat de d. ministru al instrucțiunei:

La școala normală principele Ferdinand, din Bărlad, sunt vacante 13 locuri de bursieri și 17 de solvenți; la școala normală din Buzău, 38 de locuri de bursieri și 6 de solvenți; la școala Carol I din Cîmpu Lung, sunt vacante 101 locuri, adică 50 de clasa I și 12 solve; la Craiova 74 burse și 17 solve; la școala Costacke Negri din Galați sunt vacante 49 de burse; la școala normală de băeți Vasile Lupu, din Iași 51 de burse și 15 solve; la școala normală de fete Mihail Sturdza din Iași, 69 de burse și 32 de solve; la București 45 de burse și 9 solve, la secția normală de pe lîngă azilul „Elena Doamna".

Repartiția burselor pe clase se va face numai după ce se va primi la ministerul instrucției rezultatele concursurilor.

❑ In pavilionul de izolare de la spitalul Pașcanu, a fost internată aseară, femeia Maria Sterea, din strada de Jos, care se plîngea de dureri de cap și crampe la stomac.

❑ D. Ioan Rîșcanu, oficiant gr. II la poșta gării, a fost mutat la Botoșani, elevul gr. III Stoian Ștefan, de la Iași poștă, a fost transferat la Iași-gara.

❑ Ministerul de interne, față cu primejdia ivirei și la noi în Romînia a holerei sau ciumei care bîntue Rusia, va fi silit să revoace concediile tuturor d-lor prefecți și primari, pentru a fi prezenți în Capitalele de județe și a lua măsurile necesare pentru preîntîmpinarea acestor boli periculoase.

❑ Trenul de București a sosit azi dimineață, cu o întîrziere de 20 de minute.

❑ Azi după amiază un cotiugar condus de Gh. Tordică și încarcat cu cărămidă, pe cînd trecea prin fața Mitropoliei, a dat peste tînărul Dragoslav Gheorghievici, care se afla cu bicicleta trîntindu-l jos, cotiugarul a trecut peste el, rănindu-l grav.

❑ D. Mimi, procuror general, care se află la Fălticeni se va întoarce în localitate mîne dimineață, iar apoi va pleca la Slănic, pentru a cerceta cunoscutul incident provocat de epitropul Penescu cu dr. Antoniu.

❑ D. procuror de secție Ghinea Ionescu, se reîntoarce din concediu la 1 August.

De la acea dată, pleacă în concediu d. procuror Gane.

❑ Comerciantul P. Cernes a cerut declararea în stare de faliment a lui Toader Zălniceanu, din comuna Hălceni jud. Iași.

❑ **Copil înecat.**—Astă-zi la orele 12, d-na Rebeca Segal, din strada Veche 56, soția voiajorului Segall, ducîndu-se în piața Halei ca să tîrguiască, a lasat acasă un copilaș numit Șneer de 11 luni, în sama servitoarei Marița Ionescu. A ceasta, avînd treabă afară, a luat copilașul și l'a pus pe o bae de zinc în care se afia apă, dar care nu era bine acoperită. Copilașul probabil s'a întorș și căzînd înăuntru s'a înecat. Intorcîndu-se mama sa acasă, și întrebînd unde e copilașul servitoarea Marița știind că l'a pus pe bae, l'a căutat. Mare-i fu însă mirarea, cînd căutîndu-l l'a găsit înecat în bae.

Imediat s'a dat de știre poliției și sosi la fața locului, d. comisar Argintoianu și subcomisarul Focșa, care începură cercetările. In timpul acesta servitoarea dispăru.

In urmă sosi și d. procuror Aslan însoțit de d. dr. Imervol. D. procuror Aslan, ordonă transportarea cadavrului la morgă.

❑ **Instiințare.**—Atragem atențiunea onor public în interesul seu propriu asupra următoarelor:

La racordările noastre cu instalațiile particulare executate de alți instalatori se constată diferite defecte ce sunt vătămătoare solidității lucrărei și care arată în mod evident cîte cursuri au asemenea instalațiuni executate în interior de instalatorii de ocazie, cu care trebue să ne racordăm.

Semnalăm numai cîte-va din defecte: așezarea tuburilor de canalizare și țevilor de apă de mai multe ori la adîncimi mici care permit înghețul în timpul ernei Așezarea tuburilor pentru canalizare în așa mod că nu corespund exact cu traseul prescris al racordului. Așezarea canalizărei în așa mod în cît panta la racord e insuficientă, exijînd în multe cazuri un racord prea lung în detrimentul proprietarului.

Avantajul însă a instalațiilor executate de noi, atît în interior cît și în exterior sare în ochi, luînd în considerație unitatea execuției neîntrerurpte și uniforme la care sus aratatele defecte sunt cu desăvîrșire excluse.

Cu această ocazie facem atent onor. Public că unii instalatori pentru a induce publicul în eroare se reprezintă ca reprezentații societății uzînd probabil de împrejurarea că firma lor consistă dintr'o companie fie de 2 inși sau de unul numai cu anexul vulgar Co..;

Pentru a evita însă o preschimbare între tovărășiile aratate și societatea noastră, care este singura cu acest nume, din toți instalatorii din Iași, rugăm pe onor. public să ceară în asemenea cazuri atît legitimarea persoanelor în chestie cît și firma exactă a societății pe care o reprezintă spre a fi luminați asupra faptului cu cine au a face.

Ca ilustrație la cele sus zise, arătăm numai cazul recent de la casele d-nei Konya, str. Lăpușneanu 29, unde instalatori de ocazie au așezat canalul în așa mod, în cît suntem nevoiți de a face la racord, în urma dispoziițiunii onor. Direcțiuni a serviciului apelor, lucrări costisitoare, în paguba proprietarului, pentru îndreptarea greșelilor comise.

Ori-ce proprietar poate să se convingă, în interesul lui prepriu, de cele arătăte, vizitînd racordul în execuție din str. Lăpușneanu No. 29, unde se vor da toate deslușirile necesare de către personalul nostru.

Direcțiunea societății „Union-Baugesellschaft"

❑ Un furt de bijuterii, a fost săvîrșit la d-na Bogdan, proprietara moșiei Gîdinți. Intre alte obiecte prețioase a fost furată o broșă, în valoare de 6,000 lei, de aur cu briliante și un mare smarald.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

❑ Un splendid program nou se începe în astă-seară la cinematograful Gaumont, din grădina Cuza-Vodă.

Intre frumoasele bucăți ce se cuprind în acest program; se relevă: Din viața turcească, mare dramă în culori; ziua onomastică a preotului, o hazlie comedie.

O altă dramă, care în adevăr te emoționează, e uitarea de sine—și în care apar cei mai renumiți artiști.

Cri, Cri, aprinzător de felinare, comedie; Fabrica de cărămizi din Marsilia; după natură; Lily, mare dramă; Müller anti alcoolic, comedie; flori de fantazie, după natură, etc. etc.

— Mîine seară Vineri va avea loc o mare reprezentație cinematografică, în beneficiul societății de ajutor și împrumut, a funcționarilor administrației financiare.

Programul reprezentației de mîne seară, va cuprinde in afară de splendidele bucăți de mai sus, și o serie de filme noui, bucăți după natură, piese sportive, umoristice etc. Va fi o reprezentație din cele mai atractive și pe lîngă aceasta dat, fiind și scopul filantropic, îndeamnă publicul să ieie parte la reprezentația de mîne seară a cinematografului Gaumont, din grădina Cuza-Vodă, în număr cît mat mare.

❑ Benarès, orașul sfînt al Indienilor, unde s'a născut Budha Sidhartha, marele reformator al Indienilor, este cinematografic reprodus și redat în noul program de astă seară Joi 29 Iulie, din grădina Bragadiru. Orașul este redat de rîul Gange la ale cărui maluri, prințul filosof și legiuitor, propovăduia dogmele unei religii noue, Budhismul, care numără astă-zi 500 milioanne adepți.

O frumoasă reconstituire istorică, o înscenare fără seamăn, este apoi Episodul din resboiul Franco-german (1870—71) care ne descrie scene insuflețite sentimentul unui frate, care infruntind cele mai mari pericole străbate prin cordoanele armatei prusiace, care asediază Parisul.

Noul program de astă seară Joi cuprinde apoi: O vînătoare de bivoli în Indo China, scene sportive, — Gurile rele sau Pastorul calomniat, mare roman insuflețit,—Sfîrșitul unei dinastii, mare reconstituire istorică,—Lemnul în Suedia de la pădure la cherestea,—multe scene comice: Secretul grozov, Scrisoarea de adio, Doi urși care sperie tot tîrgul etc. etc.

Reprezentațiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni și Joi, program complect nou. In toate Duminicele —4 ore ziua— matineu la Circul Sidoli, cu prețurile populare obișnuite.

Ultima Oră

— SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI" —

București 29 Iulie

O dispoziție a ministerului de resboiu

București.—Ministerulde răsboiu a luat dispoziții ca ofițerii concediați care nu vor lua parte la concentrări și manevre, nu vor fi propuși pentru înaintare.

Chestia repauzului

București.—Ministerul industriei a dat din nou o circulară prin care pune în vedere că acei care au la un loc cîrciumele, — băcănii și restaurante, nu vor putea ținea deschis Dumineca cîrciumele dacă nu va separa băcăniile.

Un interview

Constantinopol.—Ministrul de interne a declarat într'un interview acordat ziarului „Tanin" că știrile răspîndite cum că guvernul ar dezama numai pe creștini sunt false; ministerul anunță că dezarmarea va începe în curînd și în Sandjacul Drama; dezarmarea se face în chip satisfăcător și drept; svonurile de maltratări sunt calomnii bulgărești și cei cari fug în Bulgaria, fug sub presiunea comitetelor revoluționare, iar nu din pricina guvernului.

Holera

Bucureşti.—Iată ştirile precise sosite azi, cu privire la mersul holerei în Rusia:

In ziua de 24 Iulie au fost la Petersburg 120 de cazuri de holeră; din acestea 32 au fost mortale. In celelalte guvernăminte, de asemeni holera se întinde mereu. In unele părți mortalitatea populației e aproape de 50 la sută.

In Basarabia, se spune că nu s'a mai constatat nici un caz nou de holeră.

La Odesa, ciuma ar fi încetat de a mai bîntui.

Două mari incendii

Calonia. — „Koelnische Zeitung" află din Boston, că două mari incendii au isbucnit, unul în districtul portului sudic al orașului Boston, cellalt în centrul orașului.

Incendiul din port a pricinuit pagube de un milion dolari; 50 case în majoritate locuite de evrei și sirieni au fost incendiate. Focul se întinsese pe o suprafață de o milă engleză patrată și n'a putut fi localizat de cît după ce s'au dărămat cu dinamită cîte-va case spre a se izola incendiul. Zece pompieri au fost grav rîniți.

Situația la Teheran

Teheran.—„Agenția Westnik" află că bazarurile sunt închise; un detașament de trupe a fost trimes la Sahabdulasim spre a dezarma pe Sergam Sultaneh și pe bahtiarii refugiați acolo, cari au pătruns în parcul Atabek, au pradat palatul de acolo și cîte-va case, aparținînd unor supuși ruși, printre care și casa d-lui Smirnoff, educatorul șahului.

Manifestații

Bari.—Azi dimineață, peste 1000 persoane, au manifestat contra sporirei chiriilor caselor; au parcurs străzile, spărgînd geamuri și trăgînd focuri de revolver, agenții de poliție n'au isbutit să împrăștie pe manifestanți, care au tras asupra lor. Ripostînd atuncia doi manifestanți au fost 2 uciși și 12 răniți, 15 polițiști au fost răniți. Trupele intervenind au restabilit ordinea. Manifestanții au atacat pe un cetățean care se muta și l'au ucis cu focuri de revolver.

O enciclică

Constantinopol.— Enciclica patriarhatului ecumenic adresată Mitropoliților din județele dependinte de patriarhat, anunțînd convocarea adunării naționale și fixînd terminele de alegere, declară că speranțele de libertate au fost înșelate. Enciclica relevă că guvernul tinde sistematic să violeze privilegiile patriarhatului. Enciclica enumeră încălcările autorităților, se plînge de favorizarea autovlahilor, de votarea legei bisericilor. Limbajul extra ordinar de isolent al enciclicei contra guvernului, a produs o rea impresie în cercurile turcești.

Holera

Kasimir.—Holera continuă a se lăți. Luni au fost 224 cazuri cu 147 decese; Marți 139 cu 145 decese.

*

Amsterdam.—Marinarul care a sus combat la Ymudieu, pe bordul unui varusesc, a murit de holeră.

Nenorocire

Galați.—Avocatul Mișu Ionescu, șeful sindicaliștilor locali, destul de cunoscut aci, s'a înecat azi în Dunărea.

Mișu Ionescu s'a dus să se scalde în Dunărea și din nebăgare de samă s'a dus la o adîncime prea mare, unde s'a înecat.

Cadavrul încă n'a fost pescuit.

Grav accident

New-York.—Un automobil s'a ciocnit cu un tren expres; cei cinci automobiliști, între cari Fritz Mergenthole, fiul inventatorului mașinei de zețuit, au murit.

Comemorarea lui Cavour

Turin. — Azi după amiază, în sala istorică a vechiului parlament al Piemontelui, a avut loc ședința comemorativă a lui Cavour.

Asistau la serbare, regele, principii, toți miniștrii, numeroși senatori și deputați. Primarul Turinului, Rossi a salutat pe rege și pe oaspete în numele orașului, apoi președintele camerei d. Marcova și președintele senatului d. Manfred i-au rostit discursuri patriotice. Președintele consiliului, d. Luzzati a rostit apoi discursul comemorativ și în sfîrșit primarul Romei d. Nathan a adus salutul Romei către orașul Turin.

Toate discursurile și, în special al d-lui Luzzatti au fost primite cu ovații.

Centenarul lui Cavour a fost serbat în întreaga Italie și mai ales în orașele mari.

Internat pentru Domnișoare

Cu începerea anului școlar 1910—1911 d na *Aspasia Culianu*, înființează un internat, în deosebi, pentru elevele de la Externatul secondar de d-șoare eleve de la „Reuniunea Femeilor Romîne" și d re studente.

Se vor face meditațiuni elevelor, în orele libere.

ATENȚIUNE

Lucrări de instalațiune de Apă și Canal executate de firma **Inginer B. Diamant & Co.** din Iași dela 1 August 1909 și pînă astăzi.

Comuna Podul-Iloae
Spitalul Caritatea — Casa Mavrocordat
Scoala de Menaj „Principesa Maria
Matei Cantacuzino, prof. Universitar
Ghyca Deleni — Prinț Stourza
N. Stroici — Dr. Stroici
P. Sion — Philippescu
4 case a d-lui dr. Russu
4 „ „ „ Konya
2 „ „ „ G. Klein
3 „ „ d-nei E. Unter
5 „ „ d-lui U. Felz
5 „ „ Inginer Nițescu
6 „ „ d-lui A. Daniel
Căpitan Dimitriu — M. Goldștein
D-na M. Irimescu — M. Grossmann
B. Moscovici — Kati Fischer
2 case Frații Diamant
Fabrica Buchhholzer
M-me Lochmann — S. Mavrody
Otel Binder — Mandy
N. Zimmer — W. Kopolowitz
D. Alexandrescu, prof. Univ.
M-me Rosetti — M-me Turcu
A. I. Rosenblum — M. Schnurer
2 case d-lui Ath. Gheorghiu
2 case d-lui B. Gutman
C. I. Fleașcă — Dr. Singher
M-me Natansohn — Dl. Drăghici
Dl. Gusti — Dl. Brodi
în valoare totală de c.a. 300,000 lei.

Reducem ori ce deviz al concurenței pentru instalațiuni de apă și canal, făcînd în acelaș timp înlesniri de plată.

Inginer B. DIAMANT & Co.
IAȘI
Str. Stefan cel Mare, No. 38.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga
— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele prețuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.25
Lapte bătut		0.40
Caș	1.40	
Urdă dulce	1.40	
Ouă zilnic proaspete 7 %.		

Fructe proaspete, harbuzi, pepeni, zilnic proaspeți, sub prețul zilnic al pieței.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum și Țuică în următoarele prețuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roș „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roș „	1.00	„
Vin alb vechiu de Cotnari	1.00	„

Pentru Italienii

cari doresc a da o educație copiilor în Italia
D-l LUIGI ENRICO
fost 5 ani director al școalei italiene din București
A PRELUAT în splendida localitate
STRADELLA (PAVIA)
UN INTERNAT cu cursurile secundare
Condițiunile sunt ieftine

Doamnă de bune condițiuni avînd cunoștința limbei franceze, piano, caută loc menajeră într'o familie onorabilă, sau la vr-o școală, în Iași, sau în provincie.
A se adresa la ziar, sub inițiala I.

3 Odăi 3

mari și frumoase, la etaj, cu balcon, antret, etc. în centrul orașului, sunt
DE INCHIRIAT
de la 26 Octombrie a. c.
Adresa la Tipografia H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat și Școlile Normale de băeți și fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la școala de aplicație de pe lîngă școala Normală „Vasile Lupu" Iași, stradela Sărăriei No. 5.

G. Nica, *licențiat în filologie modernă*, se oferă a prepara conștiincios elevi corigenți la partea literară (limba romînă, latină, franceză, germană și engleză) precum și elevi cari vor da examen de admitere în licee și gimnazii.
Adresa: Str. Academiei No. 2.

Petru Ianculescu

Inginer silvic și Hotarnic
— Iași str. sft. Sava No. 18 —

Aduce la cunoștința d-lor Proprietari de moșii și păduri, că se oferă a face Amenajamente, regulamente și Hotărnicii pentru punerea în exploatare a Pădurilor, fiind autorizat pentru aceste lucrări de Onor. Ministru a Agriculturei Domenii, conform Codului silvic în vigore.

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA
M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU
Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU
Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos
BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ
„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ pentru combaterea boalelor de Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinteria —

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului**

I. DAVIDESCU

Tecuciu

Sticla a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70 — a 1/2 litru 0.50 bani
(Preţurile se înţeleg ori-unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSÉ
Prix..... 6f.50
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
Abreuvoirs pour Poules et Faisans
RATELIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

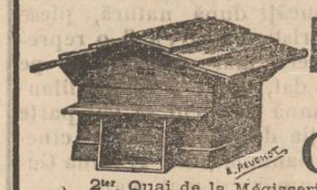

RUCHE
à Cadres mobiles
Prix : 20f
Gariel
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à. 0f 20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 12 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştipentru asiguraţii din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,594,097 43|100 şi fr. 1,144,243.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 830 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Cas de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractantului.
e) Cas de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la cas de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu
AVOCAT
Strada Bărboi No. 15—
IAŞI

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştiga în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8	Una optime	Lei	8,50
1/4	Un sfert	Lei	17,00
1/2	Una jumătate	Lei	34,00
1	Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, şi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 27 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VII.—No 1075 - Sîmbătă 31 Iulie 1910

Al doilea principiu

Să ne continuăm discuția și desvoltarea ideilor din programul partidului, cetit de șeful nostru la congresul partidului conservator-democrat de la 7 Iunie a. c. Ziceam atunci că d. Take Ionescu a pus 3 principii călăuzătoare pentru reforma electorală, principii pe care d-sa le-a pus în studiu înaintea comisiunii electorale administrative; arătam că această independență s'a manifestat în timpul din urmă în mod unanim pentru partidul conservator democrat și că dar, din punct de vedere electoral nici un partid nu e obligat față de actualele colegii, ca partidul nostru. Șeful nostru chiar a ținut să arăte această mulțumire prin următoarele vorbe:

„Salut și mulțumesc colegiilor electorale de astă-zi, pentru încrederea care ne-au dat-o toate, dovedind că au conștiință și că pot înfrunta lupta cu stăpînirea".

Criteriul constituțional în stabilirea și a capacității electorale și deci a sîmburului de neatîrnare e *averea* și *cartea*; lăsate însă ele singure sînt departe de a garanta independența, dacă nu sînt sprijinite de o puternică educațiune politică; și aici e rostul partidelor politice, ca să facă ele educația politică a masei alegătorilor și partidul nostru a contribuit pentru mult în formarea acestei independențe.

Al doilea principiu pus înainte de șef e de alt ordin, mai moral și mai înalt: „în ori-ce nouă alcătuire electorală trebue căutat un lucru mai ales, o mai mare—cum să zic? — nesubordonare a organelor administrative ale statului la interesele pur electorale".

Dacă statul influențează alegătorii și-i silește a vota pentru sine, nu mai puțin adevărat e și celalalt fapt, că și statul e strîns de gît de alegători cu votul lor.

Să luăm un caz recent: La alegerile de Senat, de la Vaslui, colegiul I, guvernul a întrunit la primul scrutin 43 voturi, iar la balotaj s'a suit la 51 voturi. Toate cele 8 voturi căpătate în plus n'au fost o înrîurire efectivă a statului asupra alegătorilor, ci din contra statul s'a executat satisfăcînd cerințele celor 8 alegători, făcînd 8 plasări, permutări și altele. S'au înșirat la vreme toate acele numiri nouă și s'au socotit foarte bine lucrurile; guvernul a izbutit cedînd și satisfăcînd nevoile momentane ale celor 8 alegători.

In principiu vorbind, nu trebue condemnată această a doua înrîurire; e singura rațiune practică a căpătării și estinderii votului; doar națiunile nu cer votul și lărgirea lui pentru satisfacerea unor nevoi pur morale, ci ca mijloc de stăvilirea uzului și abuzului în o clasă restrînsă; lărgirea acelui drept la mai mulți, ca să se satisfacă o cît mai largă dreptate, și dar națiunile luptînd pentru căpătarea dreptului lor de vot, nu luptă pentru imoralizarea lor, ci pentru păstrarea și căpătarea celor mai sfinte drepturi ale lor.

Dacă înrîurirea din partea statului asupra alegătorului este un abuz, dincoace este un drept. Prin votul tău impui tu cetățean statului ca să ți se recunoască anumite drepturi, să ți se satisfacă anumite interese.

Singurul corectiv la acest rău electoral e lărgirea cadrelor. Intr'un colegiu de 50 de inși vor domina mai mult interesele de cît ideile și departe de a spune că și interesele pot fi idei, întru cît ele corespund însă unor anumite persoane, nu ne-am deprins a le socoti de cît drept interese.

Ca să scape statul de ingerința alegătorilor asupra-i ar trebui ca să lărgească numărul alegătorilor, să i mărească pînă aproape la sufragiul universal, căci aici e corectivul. Cum însă statul nu este o entitate, ci stăpînirea unei clase asupra altora, clasa astă-zi diriguitoare a celor cu censul de la 800 lei în sus nu lasă cu una cu două puterea votului din mînă să cază în mîna celor mulți cu cens de la 300 lei în sus. Toți acești cetățeni cu cens de la 800 lei aleg 120 senatori și 75 de deputați, deci un total de 195 reprezentanți, ceia ce reprezintă 65 la sută din totalul parlamentarilor.

Sînt multe mijloacele prin care statul poate scăpa de ingerința alegătorilor; întâiu să-și organizeze slujbele ca să nu atîrne de vot; apoi să legiferoze întrarea și eșirea din slujbe pe alte baze de cît a votului. Dacă în cerc restrîns asemenea legiuiri n'au rost, căci statul poate cuprinde o clasă restrînsă, cînd vine vorba să dai drept de vot națiunii întregi, trebue să-i legiferezi strict și amărunțit raportul ei cu statul.

In fine, șeful propune o modalitate: electoralicește să se treacă peste hotarele județelor; adică reprezentanța națională să se aleagă de cercuri mai mari ca un județ—cum se propunea pentru Dobrogea—ca așa reușita să fie opera colectivă a partidelor nu opera administrativă a prefecților.

Să presupunem că cei 15 deputați și senatori de la Vaslui, Fălciu urmează să fie aleși de alegătorii amînduror județelor unite; ingerința va fi mai slabă, neflind legături efective între administrația de Vaslui și alegătorii de Fălciu, cînd e vorba să se aleagă un reprezentant la Vaslui.

Cercurile mai mari și mai numeroase asigură o mai mare independență statului; dovadă că Franța republicană revine azi la alegerile pe departamente electorale nu pe cercuri electorale unitare, cum e în Ungaria. In cercuri mici electorale cetățenii fac clici cari terorizează statul, pe cînd în cercuri mari și largi curentele se stabilesc pe alte căi mai ideale.

Gh. Ghibănescu

EPITROPII NU DESCHID SPITALUL

„Nu am deschis și nici nu vom deschide spitalul".

Așa scrie sentențios d. C. B. Pennescu, primul efor al Epitropiei, omul care tae și spînzură și diriguește toa tă partea materială a Spitalului.

A mai avut d. C. B. Pennescu acte de independență și cînd cu interpelarea d lui Mișu Gh. Cantacuzino asupra licitației clădirii Maternității și la frecușul ce i-a dat și primul ministru, tăcutul Epitrop a răspuns că n'are a da samă nimărui de felul cum administrează averea Epitropiei, întru cît casa e neatîrnată în gestiunea sa financiară.

Dacă ministrul de interne a permis ca lucrurile să se petreacă ast-fel, e treaba lui, s'a mulțumit să atragă atenția Epitropiei printr'o circulară asupra legii Contabilității publice, și atîta. Ministrul de interne fiind și capul dinastiei, care exploatează țara, nu era ținut să scoată ochii epitropului Pennescu de felul cum administrează averea Casei, căci corb la corb nu-și scoate ochii.

Dar aici lucrul se schimbă. In locul ministrului de interne e orașul Iași, e un norod întreg, e sănătatea publică a Iașilor, a Moldovei, care reclamă redeschiderea spitalului.

Destul orașul Iași înghite colbul și murdăria ce s'a incuibat la noi din cauza indoleței primăriei; destul orașul Iași privește cu mîinile în sîn la dărăpănarea bunului public; destul orașul Iași sufere de pe urma politicei liberale, care după ce a asmuțit mahalalele contra centrului, și satele contra orașelor, azi îmbuibați tot în bine și gheliruri nu-și scot nasul din hărtii și se poartă mai rău ca Tatarii cu interesul obștesc.

Azi vine și Epitropia și din cauza unor rele socoteli făcute de acasă, și din cauza incuriei ce a pastrat față de obștile sătești cari n'au răspuns la timp îndatoririlor lor, astăzi închide spitalul și lasă un oraș întreg, Moldova întreagă pradă boalelor și grijilor holerei.

Iar mîne cînd va fi ziua răfuelilor să poftească d. C. B. Pennescu să ceară concursul acestor cetățeni, pe care i-a nesocotit, pe spetele cărora s'a ridicat și a căror drepte cerinți le-a nesocotit și și-a bătut joc de ele.

Examen cu corijență

Examenele de capacitate pentru școalele secundare de fete au ajuns o adevărată halima. Aceste arată că administrația d-lui Haret și-a perdut și drumul și cărarea.

In regulamentul de ținerea examenului nu se pomenește nicăiri că este obligatoare o medie generală de 7.50, ci se cer medii parțiale la fie care serie de probe, și anume 7 50 la tezele înscris; și 6 la probele de practică pedagogică. Pe baza acestor prevederi comisiunea a declarat admise pe toate candidatele cari au întrunit aceste medii. Urmarea era ca toate acele candidate să fie trecute pe tabloul de capacitate.

Ce s'a întîmplat însă? Au trecut 2 luni și mai bine de la isprăvitul examenului și ministrul n'a publicat tabloul. O îngrijorare cuprinsese pe toate candidatele că trebuie să se prepare ceva în dosul acestei întîrzieri.

Se svonise că ministerul pentru a putea opera mai în voe va schimba divizorul, punînd 8 în loc de 4, întru cît are la îndămînă comisiunea 5 note de manevrat, nu numai 2; Așa a fost.

Dar ministerul a făcut'o alta mai boacănă. Fără să se bazeze pe un text expres de lege, ci prin o tragere de păr și dispoziții analogi, a luat prevederea din legia dela 1901 vara, cînd se cerea media 7.50 la ori ce probă, și fără a ține seamă că singur ministrul a scoborît la media 6 unele lucrări, a cerut potrivit aceluiași articol din legea dela 1901 media generală 7.50.

Altă măsură vexatorie, Ministrul și-a adus aminte că la examenul de licență se rămînea corigent la cîte o probă; potrivit acestei dispoziții a întins'o și la examenul de capacitate și a dispus ca 11 candidate, care au fost notate ca reușite de către comisiune, dar n'au putut întruni media generală 7.50, să fie chemate la 1 Octombrie în București, să mai dea un examen suplimentar de pedagogie și practică pedagogică.

Prin aceste 2 măsuri cazacii d-lui Haret și-au dat în petec. Au scos la iveală toate dispozițiile moarte sau ne la locul lor, și au trecut cu totul peste dispozițiile precise ale publicației examenelor.

Și acum o întrebare: ați mai amînat, nepublicînd în „Monitorul Oficial" o bună parte din învățătorii reușiți la examenul de înaintare pe loc; n'aveți oare gînd ca și pe ei să i chemați la un nou examen, întru cît n'au toți media 7.50.

Faceți o și pe aceasta, căci n'a rămas măsură nelegală și ciudată, care să n'o luați, ca doar doar vă veți bate joc de toată lumea.

Chestii școlare

Bursele statului

Iașii e oraș de școli, și școlile cu burse și solvențe sînt foarte multe la Iași. 2 școli Normale, una de băeți „Vasile Lupul" și alta de fete „Mihail Sturza" Seminarul „Veniamin Costache", Liceul Internat „C. Negri" și școala militară „Liceul militar". Pe deasupra tuturor sînt bursele statului și ale lui V. Adamachi la Universitate, așa că relativ Iașii e primul oraș din țară cu burse multe *pentru carte.*

Vom discuta altă dată îndrumarea tocmai la Iași de dat tineretului spre cariere industriale și comerciale pentru romînizarea acestor 2 ocupațiuni rodnice. Cum statul și-a organizat munca intelectuală pentru procurat funcționarii săi de toate categoriile, tot statul e chemat să organizeze industria și comerțul așa fel ca să îndrumeze elementul romînesc spre ele, înlesnind capitalul, și organizînd munca.

Dar pînă atunci să vedem cum stăm cu bursele acestea ale statului. Monitorul Oficial ne a dat bursele vacante la școlile Normale.

Birlad 13 burse și 17 solve.
Buzeu 38 burse și 6 solve.
Cîmp.-Lung 101 burse și 12 solve.
Craiova 74 burse și 17 solve.
Galați 49 burse.
Iași băeți 51 burse și 15 solve.
„ fete 69 burse și 32 solve.
București 45 burse și 9 solve.
Total: 440 burse și 108 solve; sau peste tot 548 de noi aspiranți la învățătorat.

Pentru cariera modestă de învățător statul și-a impus sacrificii colosal de mari, cari nu corespund cu chemarea. Pe de o parte cheltuește nebunește cu învățătorii de clasa I, și recrutează sute de învățători de clasa II—ajutori—fără nici o cheltuială de cît diurnele membrilor din comisiile de examen și se aleg unii foarte buni, mai buni ca cei pregătiți cu atîta lux în școlile normale.

Dar ceva nou introduce ministerul în distribuirea burselor. Ministerul avizează că repartizarea pe clase se va face de minister, după ce se va cunoaște rezultatul general al tuturor școalelor. Cum toți solvenții au dreptul de a concura pentru o bursă, negreșit că proporția se strică a locurilor disponibile la clasa I-a, dar amestecul acesta al ministerului și în clasarea de burse e o exagerare de atribuții și o exagerare de centralizare.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

COPACII

Uneori cînd stai de meditezi în inima pădurii—te surprinde, în mijlocul concertului de freamăt și murmure și cîntece —cîte un sunet strident, neplăcut și tăios: e ferestrăul care-și înfige dinții într'un copac, e securia care vine să-i încheie opera distrugătoare și apoi — e căderea cea de apururi, căderea pentru veci.

Ca mîni, despuiat de coajă, va fi tîrît la vale, clădit în gramadă, în așteptare să-i vină rîndul, fie la baie, fie la atelierul de stolerie, fie la vr'un podeț,—dacă nu cumva va fi ridicat de argații vre unei fabrice din împrejurimi.

De ce întristează sunetele aceste dizgrațioase și inspiră milă?

Copacul e un organizm întreg, complect, un organizm cu viața lui particulară, cu suferințile și bolile lui,—un organizm care-și suge viața, la fel cu noi, din pămînt; care-și are „inima" și „măduva" lui: la fel cu noi îndură în mod variat anotimpurile;—are copilăria, tinereția și bătrînețea lui, are, în chip fatal moartea lui după lupte și suferinți. Dar firea l'a făcut să moară, ca și omul, de accidente ori de bătrînețe,—ori în luptă eroică în potriva intemperiilor, a furtunilor, a trăsnetelor.

Numai omul i-a schimbat menirea, din clipa în care a izbutit să-i fure întâia bucată de lemn și s'o însoțească fierului tăios. De atunci cad necontenit milioanele de copaci, izbiți, rătezați, îmbucătățiți, cad cu nemiluita și sufăr nesfîrșite transformări pentru nesfîrșitele trebuințe ale omului.

Și banca pe care stau și masa și creionul de care mă servesc așternînd rîndurile aceste, sunt gemeni cu copacii care-mi fac umbră. Și cada din care am eșit odinioară și esența de brad pe care o aspiră în acest moment sute de suferinzi în minunatul „inhalatoriu" din vale, sunt tot produse ale aceleiași întinse păduri, plină de cîntări și de brădeți.

Mai eri scoborînd de la chioșcul Hîrjei prin pădurea Dobrului am rămas... înlemniți de cîte șiruri de copaci zac, pe acolo, culcați la pămînt, ostași căzuți într'o luptă inegală și nedreaptă, jertfiți pe altarul unor lacomi intreprinzători.

Cu fiecare pom distrus— în așteptare ca peste ani de zile să fie înlocuit—piere o cîtime de umbră, de aromă, de plăcere,—piere atîta mulțumire sufletească, atîta folosință și ușurare și sănătate omenească.

Jur împrejur s'au înmulțit și stau de pîndă fabricile nemțești, pîndind bătrînețea pădurilor acestora, rămășiți ale unor vremi de incultură, dar de putere și de glorie,—cînd paloșul și barda ocrotiau hotarele și sfruntau armiile maghiare și polone de peste Carpați.

De aceea ne întristează vederea cîte unui luminiș de pădure pustiit, rămas numai cu sălciile care plîng pe malul unui pîrău; vederea trunchiurilor jupuite— cari par a ne trimite ecouri de gemete și de protestări în contra topoarelor pustiitoare.

Rodion

Goethe inedit

In Decembrie trecut d. Gustav Billeter, profesor de limba și literatura germană la un liceu din Zürich, avu o surpriză. Unul din elevii săi îi adusese un manuscris pe care o tradiție de familie îl atribuia lui Goethe. Pe copertă era însemnarea: Manuscrisul cărții lui Goethe. Suferințele tînărului Werther.

Profesorul răsfoi puțin manuscrisul și, de la primele pagini, constată că nu e vorba acolo de Werther și că textul în chestia nu corespundea cu nici una din scrierile cunoscute ale genialului poiet. El surîse cu scepticizm și dădu manuscrisul la o parte.

Il reluă însă în cercetare cu cîte-va săptămîni mai tîrziu și de astă dată dădu de pasagii cunoscute, pe care în adevăr le știa ale lui Goethe. Mai mult; găsi și un titlu: „Wilhelm Meisters theatralische Sendung". Atunci d. Billeter se adresă colegului său d. Mayns de la Berna, mai specialist în materie, și acesta recunoscu îndată că se află în prezența primei versiuni a celebrului roman.

Cum a ajuns ea la Zürich? Acuma istoricul a fost ușor restabilit.

Goethe avea la Zürich o bună prietină, d-ra Barbara Schultes la a cărei părere ținea foarte mult. Adesea el îi trimetea manuscrisele sale pe care dînsa era obligată să i le trimeată, după citire. D-na Schultes însă, avînd de ales între obligația de a retrimete manuscrisele și dorința de a nu se despărți de ele, găsise o soluție mijlocie: le transcrie, ajutată fiind și de una din ficele ei. Pentru *Wilhelm Meister* sarcina n'a fost de loc ușoară, căci au trebuit transcrise 600 de pagini și asta într'un termen scurt.

Iată cum s'a putut păstra 125 de ani această copie, foarte prețioasă, nu numai că manuscrisul original s'a pierdut, dar pentru că mai tîrziu Goethe și-a prefăcut în mare parte romanul, așa că astăzi în multe privinți cele două versiuni—cea transcrisă de d-na Schulthes și cea tipărită—constitue două lucrări deosebite și ajută foarte mult la înțelegerea evoluției literare a autorului.

*

In adevăr, de cînd a scris primele pagini ale lui *Theatralische Sendung* pînă la difinitiva terminare a lucrării, a trecut mai bine de o jumătate de secol. Ea păstrează deci pecetea diferitelor faze prin care a trecut Goethe.

La 1777 Knebel scrie unor prieteni că Goethe i-a citit noua sa lucrare „Wilhelm Meisters theatralische Sendung", care e foarte fină. Această lucrare a transcris o—după vre o 5 ani— d-na Schulthes. Goethe își propuse să mai adaoge șase capitole.

Inainte de a le isprăvi el face însă întâia sa călătorie în India, cere-l influențează foarte mult și i schimbă multe din ideile și planurile sale. Astfel că în 1791 reia pe Wilhelm Meister, îl modifică în mare parte, ținînd seamă și observațiile lui Schiller.

Intr'o scrisoare a lui Herder din 1795 citim:

„In Wilhelm Meister cel primitiv avem putința să cunoaștem pe tînărul erou încă din copilăria lui, ne interesăm de el pînă în rătăcirile lui.

Acum poetul i-a dat altă formă, din capul locului vedem eroul acolo unde n'am vrea să-l vedem și nu ne mai putem explica rătăcirile lui de cît prin raționament. Nu ne mai interesează destul ca se ne cîștige simpatiile. Am făcut observația asta lui Goethe, dar el și-a menținut punctul de vedere cel nou".

Cînd mama lui Goethe primi a doua versiune a lui „Wilhelm Meister" ea scria fiului ei:

„Scumpe fiule, cele mai adînci mulțumiri pentru *Wilhelm* al tău. Ce mare bucurie mi-a produs! M'am simțit cu 30 de ani mai tînără. Te-am văzut, pe tine și pe camarazii tăi, pe strada înaltă pe de trei trepte pregătind teatrul de păpuși. Am văzut pe Moor cel mare dînd biciul Elisei Bethmann (o străbunică a actualului canceler, d. de Bethmann Hollweg), și alte incidente de acest fel".

In prima versiune acest element autobiografic e și mai evident. Povestirea reprezentanților teatrului de păpuși este mult mai sugestivă și mult mai duioasă.

Prima versiune ne rezervă și alte surprize. Faimoasa romanță Mignon se prezintă acolo mai puțin bine de cît în verziunea definitivă. Și felul modificărilor pe care i le-a adus se poate vedea și „motivul" lor, ceea ce este de un interes capital pentru poeți. După ce scrisese romanța, Goethe a vizitat Italia și a constatat că realitatea nu se potrivește cu viziunea sa intuitivă. Atunci n'a șovăit de loc să modifice produsul propriei sa imaginații, pentru

a se potrivi *adevărului*. Astfel, în prima versiune vorbea de strălucirea portocalelor de aur în frunzişul *verde*; s'a convins la faţa locului că adevărata lor strălucire răsare mai măreţ din frunzişul *întunecos*.

Dar un lucru foarte interesant este că textul d-nei Schultz permite acum să se îndrepte o greşală de tipar rămasă statornică în toate ediţiile şi încurcase până acum pe toţi criticii cari credeau că se află în faţa unei greşeli de logică a lui Goethe. Se ştie că Mignon îşi termină prima stofă cu vorbele: *Dahin, dahin! Moecht ich mit dir o mein,* **Geliebter**, *ziehn!* (Acolo, acolo, aşi dori să merg cu tine iubitul meu!).

In strofele următoare cuvîntul *iubitul* nu mai apare. Mignon Mignon îi zice lui Wilhelm: *tată protector*, lucru foarte firesc căci ea tinde să i ascundă amorul ce simte pentru el. Cum s'ar explica deci că în prima strofă îi zice *Geliebter*? Printr'o simplă greşală de tipar: în manuscrisul d-nei Schultes se găseşte *Gebieter*, stăpîn.

Scumpirea traiului

S'a discutat şi se discută chestiunea scumpirii traiului. Ce folos s'a avut din toate discuţiile de cît vorbe, idei, care într'o direcţie, care într' alta, iar noi am ramas tot cu traiul scump.

Nici nu se poate alt fel, ne-am făcut atîtea exigenţi, că fatalmente, viaţa s'a scumpit.

Intr'un articol recent, dintr'un ziar din capitală, se incriminiază statul, pentru taxele grele ce încasază pentru diferite articole de lux, menaj etc.

De ce am încrimina statul! şi nu am căuta în propria noastră deprindere, de a imita tot ce vedem la străini. Cine-ţi zice? să-ţi faci o tualetă, prin care se imitezi pe fazana din Chantecler dacă ai cu ce să plăteşti lucsul de a-ţi arata formele, de ce n'ai plăti şi un leu mai mult taxă vamală pentru stofă, garnitură, pălărie, etc. Dacă crezi că e absolut necesar ca în loc de două trei camere de locuit să ai 7—8, neaparat că va trebui să te coste mai mult de cît strictul necesar.

Ghete, îndată ce s'a desfasonat s'au a plesnit pielea, cît de puţin; să o arunci şi să-ţi cumperi alte ghete noi. Un peticuţ la o ghetă ar fi ceva umilitor, şi ne potrivit cu un obraz subţire ca al nostru. Apoi hainele dacă s'au boţit puţintel, le trimetim numai de cît la croitor, să le calce, mai mult încă, dacă pantalonul nu are dunga reglementară, nu poate fi purtat, căci dogoreşti obrazul. Pălăria şi tot ce priveşte îmbrăcămintea cere cheltuieli şi apoi vorba ceia: *„Obrazul subţire cu multă cheltuială se ţine“*.

Să ne întoarcem cu 40—50 de ani în urmă, oare bătrînii noştri de atunci aşa trăiau! cum trăim noi astă-zi? cheltuiau mai mult ca puterile lor pentru nişte lucruri ce ameţesc ochii, disvoltă simţurile şi la urma urmei vezi că ai cheltuit mult pentru un fleac de nimic.

Cu 40—50 de ani în urmă, ţara noastră era renumită de belşug viaţă veselă, sănătate, ospitalitate etc. Aceasta şi numai aceasta a făcut pe evrei, greci şi alţi străini să vie şi să se aşeze la noi. Prin Brodi şi toată Lituania, era proverbială bogăţia din ţara noastră. Se zicea că prin oraşele din Moldova se găsesc pungi de bani pe străzi.

Tot belşugul şi toate averile erau o consecinţă logică al traiului modest, a economiei în adevăratul senz al cuvîntului. Fiecare om trăia potrivit cu venitul seu. Nu arare ori se vedea că dimineaţa se punea la foc o oală cu mîncare, servea la dejun o parte, iar restul se încălzea seara pentru masă.

Astăzi, se mănîncă 2—3 feluri la deun, bez întrările, 3—4 feluri la masă, ne aparat că pentru această variaţiune de bucate se cheltueşte şi costul adauge mult la scumpirea traiului. Să nu uităm că o masă luxoasă, pe lîngă că este în detrimentul pungei, dar chiar şi în al sănătăţei nu e de mare folos. Asta se poate dovedi prin faptul că pe atunci vedeai omul rumen, plin de sănătate, copii plini de viaţă şi astăzi, rar unde vezi cîte nn om mai cum trebue. La etatea de 30—40 de ani, acum omul e trecut ca vai de el, iar pe atunci abia se însura şi de aici începea viaţa de căsnicie.

Să vedem cum erau îmbrăcămintele atunci şi cum sunt astă-zi.

Un rînd de haine pentru un barbat nu era rar să auzi că îi de 5—6 ba une-ori chiar 10 ani, pe cînd astă zi — trebue cîte 3—4 rînduri de haine pe an.

Notaţi bine că eu am luat ca termen de comparaţie numai starea mijlocie adică nici bogat tare, nici sarac prăpădit.

Acelaşi lucru şi mai economicos la cocoane şi fetele lor.

O rochie, o fustă cocoana o avea 5—6 ani şi apoi facea din ea faţă la plapomă, ori o prefăcea pentru copii de oare-ce stofa nu era îmbucătăţită ca azi. Poftim din costumul fazanii de alege ceva azi.

Nimene nu avea nevoe de caloşi ori şoşoni. Fie cald, fie frig, şi ploaie, omul rămînea tot în ciobote cu tureatcă şi era bine, nimeni nu s'a imbolnăvit de răcială la picioare, ori reumatism. *„Cu cît vei cerca a fugi de elementele naturei, cu atita natura te va prigoni“*.

Cînd te uiţi prin camerile de locuit, prin saloane, chiar şi în bucătărie, lucru e cu totul schimbat. Unde te întorci vezi lux şi iar lux. Vasele de valoare dar ca trăinicie e tot ce poate fi mai subred. Deci ai cumparat un lucru l-ai plătit bine pentru ca la primul accident să nu-l mai ai. Atunci costau ceva mai mult nişte vase de bucătărie, dar te serveai cu dînsele o viaţă întreagă şi le lasai copiilor tot bune de a servi de dînsele.

Voiam să zic că toate cheltuelele zadarnice dacă ar lipsi şi omul s'ar restrînge în marginile venitului său, de sigur că nu ni-am, căina de scumpirea traiului.

Totul, în mersul evolutiv al acţiunilor omeneşti, este împins din împrejurări pendinte sau independinte de voinţa noastră.

Statul cu 30—40 ani în urmă, plătia funcţionarii săi cu 70 la sută mai puţin ca astă-zi.

Să ilustrez aceasta prin un fapt.

Să întrebăm pe un institutor ce se găseşte de cîţi-va ani la pensie cu ce leafă a intrat el la început, şi-ţi va răspunde cu *4 galbeni* adică 47 lei.

Trăia foarte bine, avea cu îndestulare totul de ce avea necesitate. Bine înţeles, nu cu modul de a trăi astă-zi. Dînsul nu plătia o mie de lei noi chirie, nici soţia sa nu mergea împodobită ca cele de azi, pentru bunul motiv că ar fi fost ridiculă.

Astă-zi un institutor, primeşte peste 300 lei lunar şi nu poate face faţă cheltuelilor reclamate de cerinţele timpului.

Scumpirea traiului îl putém rezuma în două cuvinte.

Ne-am făcut exigenţe ce reclamă cheltueli peste puterile noastre. Statul ca să poată face şi dînsul faţa plăţilor, a pus şi el taxe grele. Traiul s'a scumpit, şi dacă lucrul se petrece ast-fel, deci ne-am plînge şi nu ni-am mînglia că noi suntem cauza scumpirei traiului, deci să-i suportăm consecinţele.

C. Tincu.

INVĂŢĂTORI chemaţi a fi numiţi

Următorii învăţători, absolvenţi cu diplomă ai şcoalei normale, au fost chemaţi pentru ziua de 5 August la ministerul cultelor, spre a-şi alege locurile în învăţămînt:

D-nii: Bungheţeanu Constantin, Grigorescu Ioan, Chiriac Ioan, Nădejde Contantin, Cîrjă A. Nicolae, Călin Iordache, Manoilescu Gheorghe, Constantinescu Ilie, Lupescu Gheorghe, Ionescu I. Candid, Jianu C. Ilie, Bîrsan Alex., Rădulescu Gh., Preda Marin, Muşat Nicolae, Anghelescu Ioan, Brădişteanu Smarand, Nicolaescu Petre, Dumitrescu Petre, Stănescu Manliu, Popovici Const., Bran Nicolae, Răileanu Nicolae, Petreacu R. Petre, Mitru Eugeniu, Culea D. Apostol, Cristescu Florea, Procopiescu P. Preot, Ungureanu V. T., Ionescu C. Teodor.

D-nele: Gane Ema, Gavrilescu N. Maria, Ionescu Ecaterina, Capate Ana, Mărăcinescu Elena, Măldărescu V. Maria, Marinescu Ecaterina, Artenie Maria. Şuşnea Th. Ecaterina, Gheorghiade Elena.

D-rele: Ionescu D. Elena, Stănescu Ioana, Hîrlescu Elena, Stăculescu Elena, Lupu Elena, Tănăsescu I. Elena, Ţopescu Erato, Jijie Ema, Ariton Maria, Popescu Maria Voivoda, Corodeanu Ana, Scorţeanu Paulina, Opaiţă Dugan Maria, Teodorescu Eugenia, Giurumescu Elena, Cricorian Maria, Georgescu Elena, Cristescu Sevastia, Şerban Alisa, Botez Diculescu Elena, Bulfinschi Aurelia, Cozadini Sofia, Popescu Ortansa, Manoliu Elena, Hoisescu Victoria, Martinescu Steliana.

Litere-Ştiinţe-Arte

O nostimă surpriză a făcut norvegianul Knut Hamsun, scriitorul despre care am anunţat că a împlinit zilele aceste vrîsta de 50 de ani.

Temîndu se că se vor organiza în onoarea lui oare cari serbătoriri, cu discursuri, felicitări, telegrame, Hamsun a fugit pur şi simplu. Obişnuit, locuia într'o mică proprietate din Koppang în Oesterdal ducînd o viaţă retrasă, ocupîndu-se numai cu munca literară. In ajunul „jubileului, a dispărut şi n'a lasat nimănui adresa. Telefon, telegraf, automobil toate au fost puse la contribuţie, dar n'a fost descoperit adăpostul momentan al romancierului. S'a aflat numai că s'a îndreptat cu trenul la nord“.

Aceasta însă nu l va scapa decît în parte de bocluc. Reîntors acasă la Koppang va găsi nenumărate felicitări, în proză.

*

Poliţia din Hamburg a interzis reprezentarea comediei franţuzeşti „Monsieur Zéro“, ca o bucată pornografă.

*

Cu ocazia apariţiei unei părţi inedită din opera lui Victor Hugo "Châtiments" s'a publicat şi o scrisoar trimisă din exil, la 8 Ianuarie 1854 lui Paul Maurice. In această scrisoare genialul poet arată că deşi s'au vîndut 40.000 exemeplare din „Châtiments“ în Franţa, cu preţul de 60 lei exemplarul lui nu i-a rentat opera de cît 25 bani cartea!

Nu-i vorbă mai tîrziu Victor Hugo şi-a răzbunat nu numai moralmente, ci şi băneşte.

*

Statuia lui Corneille, lucrată de sculptorul Henri Allonard, va fi definitiv instalată în piaţa Panteonului la Paris, fără vr'o nouă cermonie, de oarece statura a fost inaugurată în mod provizor.

*

Se anunţă că artistul Aristide Sartorio—pictor şi sculptor la Roma -- ar fi terminat un text de operă pentru care Mascagni va scrie muzîca. Titlul e *Sibylla*, dar subiectul seamănă foarte mult cu acel din Tannhänser.

Numai de n'ar semana şi... muzica.

*

„Filosofia marxistă în lumina filosofiei contemporane“ se intitulează un studiu datorit d-lor A. Luncă şi Lando. Cartea e dedicată d-lor C. Dobrogeanu-Gherea şi G. Racovski. Preţul 1 leu.

INFORMATII

❑ **Politica la Huşi**—De 3 săptămîni presa de toate partidele stă discutînd declaraţiunile făcute de d. Alex. A. Bădăreu la marea întrunire conservatoare-democrată din Huşi. A eşit şi Huşul la suprafaţă.

Dar dacă discuţiunea încinsă în jurul acelor declaraţii priveşte politica de mîne, de fapt la Huşi lupta politică e aprigă de tot. Liberalii se luptă pe moarte unii contra altora.

Mîne se fac alegerile de delegaţi şi lupta se dă pe toată linia între candidaţii lupişti şi ceilalţi.

Mărul discordiei a fost formarea listelor de candidaţi la cele 3 colegii pentru judeţ. Am publicat mai dăunăzi candidaturile pentru cele 18 locuri de judeţ, din partea grupei liberalilor actualişti.

Ei bine din aceste 18 nume, 13 figurau pe lista întocmită de prefect pentru a asigura coulucrarea tuturor liberalilor.

Iată acele 13 nume, asupra cărora căzuse toţi de acord la primele întîlniri.

Leonida Constantin (senator).
Ion Dobreanu (deputat).
Irimia Gheorghiu (deputat).
Teodor Negrea (Tăbălăeşti).
Ion Ursulescu (Olteneşti).
Const. Pivniceriu (Huşi).
Dimitrie Harnagea (Grumezoaia).
Alex. Răscanu (deputat).
Sotir Iliescu (Huşi).
Dim. Radu Ralea (Huşi).
Cost. Cozma (avocat).
Pericle Penişoară (Oţeleni).
Vasile Gheorghiu (apărător).

Şi N. Cişman şi dr. N. Lupu şi toţi primise aceste 13 candidaturi.

Prefectul mai pusese pe listă pe aceştia:

Iorgu Andriescu.
Căpitan Petrescu
Vasile Adrian
Gh. Tutovanu
Gh. Cireş
Chiriac Minciu

Iar în caz cînd nu vor primi unii din rurali, mai complectase lista cu d nii N. N. Tiron şi C. I. Dinescu, cei mai de aproape ai d-rului N. Lupu.

Se prea putea ca d. Jorj Andriescu să nu primească fiind în confreria vechilor liberali înaintaţi cu d. Perticari şi Varlaam; apoi d. V. Adrian nu prea dădea semne de viaţă, ci prefera să trăească liniştit la Bozia, iar Gh. Tutovanu putea ceda pasul d-lui D. Harnagea, amîndoi fiind tot din Grumezoaia.

Nu s'a primit de către nuanţa Dobrenilor-Leonida, nici pe d. N. N. Tiron, nici pe C. I. Dinescu, şi atunci s'a făcut ruptura.

In locul celor 8 nume, care reprezentau pe prietenii mai de aproape ai d lui Cişman (căpitan Petrescu, Chiriac Minciu), ori ai d rului N. Lupu (Gh. Cireş, N. Tiron şi C. Dinescu) unii au refuzat şi s'au complectat locurile cu d-nii: V. Vasilachi (Michist), Iancu Constantinescu (avocat), Gh. Climescu (bărbier), Gh. Ivanciu (Crăşmar din Cozmeşti) şi Ion Grancea (democrat, Fălciu).

Pe aceste nume se dă lupta la judeţ; nu se cunoaşte încă lista întocmită de d. N. Cişman şi dr. N. Lupu. Ei însă nu vor lupta la colegiul I, căci n'au pe nimeni, de cît voturile lor; şi e foarte probabil că se vor desista la urma urmei şi la celelalte colegii, dacă prefectul nu ia pe faţă partea lor cum se crede şi se zice.

❑ La Seminarul „Veniamin Costachi“, din localitate, vacante pentru noul an şcolar, vor fi vre o 19 locuri de bursieri şi 32 locuri pentru solvenţi.

Concursul se va începe la 1 Septembrie.

❑ Din Constanţa ni se scrie că au sosit acolo un mare număr de familii din Bocuvina. venite să ia băi de mare.

❑ Conductorul Florescu, victima accidentului de eri, de pe linia Iaşi-Ungheni, a fost adus aseară în localitate.

Starea lui nu e tocmai uşoară.

❑ In Ziua de 11 August, se va oficia la Mitropolie, un Te Deum, cu ocazia aniversărei naşterei A. S. R. Principele Ferdinand.

A. Sa Regală împlineşte în acea zi 45 ani.

Vor asista la Te-Deum toate autorităţile civile şi militare.

❑ Inscrierii e la şcoalele secundare se vor începe la 16 August.

❑ Consiliul comunal va fi convocat în cursul săptămîni viitoare.

❑ **Incendiul de la baia comunală.**— Azi dimineaţă, pe la oarele 7 şi jumătate, un incendiu s'a declarat la baia comunală, incendiu care putea să aibă urmări grave.

Incendiul a luat naştere dintr'un şopron din curtea băiei, unde se ţineau maşinele de taiat lemne şi etuva de disinfectare a primăriei. Ca de obiceiu, azi dimineaţă s'a preparat'etuva pentru desinfectare, pentru a fi trimeasă în oraş. Cărbunii care au rămas jos, de la încarcarea etuvei, s'au împrăştiat se vede şi scîndurile au luat foc. Şopronul a fost încuiat, imediat după ce etuva a fost scoasă afară, aşa că focul isbucnise şi nu se ştia nimic, La un moment dat, întreaga clădire a fost în flacări şi s'au chemat de urgenţă pompieri. Au fost la faţa loculuf d-nii Gh. Ionescu, comisarul disp. I a, sub-comisarii Botez şi Pop. Pompierii şi oamenii băiei au dat ajutoarele pentru a localiza focul şi a împedica propragarea lui. Şopronul a fost distrus cu desevîrşire. La oarele 8 şi jumătate focul a fost localizat.

❑ Monitorul oficial de azi publică următorul comunicat al ministerului cultelor.

In urma examenului de capacitate pentru numirea profesoareleor la şcoale secundare şi normale de fete, specialitatea partea literară, fără limbele moderne străine, ce s'a ţinut în 1910, neîntrunind 11 candidate mai jos notate medii suficiente la pedagogie şi la practica pedagogică, se face cunoscut că în ziua de 1 Octombrie a. c.. se va începe la orele 9 dimineaţa, în localul Universităţeii din Bucureşti, un examen suplimentar de pedagog.e şi practică pedagogică, pentru aceste candidate:

Bălăcescu Alexandrina, Buzdugan Eliza, Cotache Florica, Danielopol Eliza, Gheorghiu Elena, Ionescu Bujor Anastasia, Munteanu Maria, Onciu Maria, Popa Maria, Pralea Onorina, Şerbănescu Maria.

❑ D. Morţun va începe Luni să inspecteze linia Prutului, spre a-şi da seama personal de aplicarea măsurilor ce s'au luat pentru prevenirea holerei.

După aceia d. ministru de interne ad-interim va inspecta linia Gura Prutului Periprava în acelaş scop.

❑ In vederea aplicărei măsurilor pentru prevenirea holerei, ministrul de interne a revocat şi concediul ofiţerilor de poliţie.

❑ D. Gh. Oană, învăţător la şcoala din Poeneşti-Mănăstiri (Vaslui) a fost transferat la şcoala din Costuleni-Haliţa din judeţul nostru.

❑ De azi a început dezvelirea şi dărîmarea caselor Solescu, din faţa admistraţiei financiare, unde urmează a se amenaja piaţa pe care va fi ridicată statua lui Cuza-Vodă.

❑ D. General Tătărescu, comandantul corpului 4 de armată se va duce între 20 şi 25 August să inspecteze tabăra Şipote, iar apoi se va duce la Roman, spre a lua parte la concentrarea trupelor din localitate şi din acel oraş.

❑ La cassa centrală a băncilor populare se primesc mai multe denunţuri asupra modului cum sunt conduse obştia „Soloneţ“ şi banca populară „Emanciparea săteanutui“ din Bivolari, ale căror conducător este d. N. Rîpeanu, dirigintele şcoalei.

In ce priveste obştia, a sosit la Bivolari, d. I. Vasiltu, controlor agronom La inspecţia ce a făcut'o, a constatat că obştia e în perfectă regulă şi că cultura ce o face această obştie e ideală.

Din partea băncilor populare, a fost în inspecţie alaltă-eri d. Strat controlor.

In procesul seu verbal de inspecţie d. controlor Strat, a trecut următoarele: „banca se află în perfectă regulă pentru care aduc vii mulţumiri d-lui N. Rîpeanu, casier-comptabil, care pricepe bine rostul operaţiilor şi îşi dă multă silinţă pentru reuşita bună a băncei şi a obştiei, al căror conducător este“.

Infamiile inventate pe socoteala d-lui Răpeanu, au fost, după cum se vede, risipite.

❑ **Cine** are necesitate de lemne de construcţie, sau or-ce alte articole de lemn să se adreseze la Fabrica „Fortuna“, Iaşi str. Moţoc.

❑ Acum cît-va timp, un furt cu spargere s'a făptuit la comerciantul I. Lehrer din str. Cucu, fără ca autorii să poată fi descoperiţi. Printr'o întîmplare însă, autorul a fost descoperit eri.

Un deţinut de la penitenciarul Doftana, numit Leonaş Ţaranu, condemnat la 5 ani tnchisoare, de curtea cu juri din Putna, a mărturisit că, deţinutul Const. Ciobanu condemnat la un an jumătate închisoare de Trib. Iaşi i-a declarat că el e autorul furtului de la Lehrer. In urma acestei mărturisiri, Ţaranu a fost adus la Iaşi la parchet, pentru a fi a confrontat cu Ciobanu care astă-zi se află pus în libertate, isprăvindu-şi pedeapsa.

❑ Duminică se va deschide la Roman iarmarocul anual, ce se ţine cu ocazia sărbătoarei „Schimbarea la faţă“.

Iarmarocul va dura o săptămînă.

SPECTACOLE

❑ In grădina Cuza-Vodă, din strada Lăpuşneanu, va avea loc în astă seară Vineri, o extra-ordinară reprezentaţie a cinematografului Gaumont, organizată de societatea de ajutor reciproc, a funcţionarilor ad-ţiei financiare.

S'a rezervat anume pentru această reprezentaţie un program din cele mai splendide.

„Uitarea de sine şi“ şi „Lili“ sunt titlurile a doua drame emoţionante, în care apar cei mai renumiţi artişti ai parisului. Iresistibul comic Müller, apare şi el în astă-seară, într'o splendidă şi hazlie comedie „Müller antialcoolic“, bogatul program din astăseară mai cuprinde apoi: Din viaţa turcească, mare dramă în culori; fabrica de cărămizi din Marsilia, redată după natură; Flori de fantazie după natură; Cri, Cri, aprinzător de felinare, comedie; ziua onomastică a preotului comedie; etc. etc.

Indemnăm publicul să asiste în astăseară, în număr cît mai mare la această reprezentaţie dată în scop filantropic,

DIVERSE

— La spitalul evreesc a fost pansat lucrătorul C. Axinte din Mahalaua Frumoasa 19, care căzînd de pe schele de la Palatul Administrativ s'a rănit grav.

— Tot la spitalul evreesc a fost internată femeia Ecaterina Diaconescu, din Copou, grav bolnavă.

— Aseară a fost prinsă servitoarea Mariţa Ionescu, din neglijenţa căreia s'a înecat un copilaş, al voiajorului Segal din str. Veche şi care dispăruse.

Numita care se află arestată la Comisia III-a a declarat că ea pusese copilaşul pe un pat şi nu pe bae. Poliţia caută să afle cum de-a ajuns atunci copilaşul de pe pat în bae!

— La 16 August se va face recepţia lucrărilor noui de la prefectura judeţului, executate de d. inginer Apostolescu.

— S'a încuviinţat stabirea în ţară, într'unul din oraşele nelimitrofe cu Rusia, pe cît timp va avea purtări bune, a soldatului rus dezertor Gheorghe Miron.

Cereţi pretutindeni şi întrebuinţaţi ca

APA DE MASA HIGIENICA

— NUMAI —

Apele Mineralizate SINTEZA

— Aprobate de Direcţia generală a Serviciului Sanitar —

PREPARATE DE **Doctorul RATIANU**

Doctor în Chimie de la Universitatea din Geneva Fost Director al Laboratorului de Chimie al Comunei Iaşi

Apele mineralizate **„SINTEZA“** sunt preparate în mod ştiinţific cu apă sterilizată şi cu componentele chimice, riguros dosate, care se găsesc în apele minerale naturale. — Composiţia lor fiind constantă rivalizează în calitate cu apele de Vichy, Vittel, Giesshübler etc., şi constitue ast-fel

SALVAREA

D-voastră contra boalelor infecţioase epidemice fiind în acelaş timp indispensabile ca apă de masă persoanelor ce suferă de guttă, artritism, nisip la rinichi sau beşică, acreală cxagerată a stomacului, diabet etc.

— SEDIUL FABRICEI STRADA ALEXANDRI No. 14 —

— La cerere se expediază la domiciliu cu 20 bani flaconul de un litru. —

— Preţul se înţelege fără sticle, care se socotesc cu 30 bani bucata şi se primesc înapoi. —

Depozit la Magazinul de Coloniale ERMACOV Piaţa Unirei

Se expediază contra ramburs în toată ţara

Ultime INFORMAȚII

❑ *Aşa zisul „prim“ epitrop C. B. Penescu, care în gospodăria averei eforiei Caselor Sf. Spiridon, s'a făcut vinovat de cele mai mari matrapazlîcuri, are curajul obscur să ne facă pamflet şi să anunţe populaţiei, că el—Penescu—nu mai citeşte* Opinia, *căci citirea acestui ziar dezgustă pur şi simplu, pe delicatul barbat de stat. Că ne citeşte sau nu citeşte, ne este perfect indiferent. Ceia ce am scris şi vom scrie despre matrapazlîcurile acestui necinstit, trebuie să citească publicul, trebue să citească judecătorul de instrucţie.*

Mai puţin indiferent, însă, este, că acest Pennescu are tristul curaj să afirme, că n'a redeschis spitalul, că nu-l va redeschide chiar, ca şi cum instituţia aceasta ar fi propietatea lui.

Delicatul operator al fondurilor Spiridoniei, face această îndrăzneaţă afirmare în chiar ziua în care, din cauza sănătăţei publice grav ameninţate, ministerul de Interne a luat cele mai severe măsuri de prevenire, concediile prefecţilor au fost revocate şi manevrele contramandate.

Aceasta nu este o sfidare din partea acelui Pennescu, „care nu citeşte Opinia“, ci este un act de crasă inconştienţă, este actul unui biet irresponsabil—şi gravitatea constă numai în faptul, că, în asemenea vreme, spitalul să fie dat pe mîna unui irresponsabil.

Direcţia serviciului sanitar superior, care a dispus să se redeschidă spitalul, are datoria să intervină de urgenţă, ca ordinul ei să fie respectat, iar „primul“ epitrop, care declară că nu va redeschide spitalul de „ciudă“, să fie reţinut la hidroterapia de la Slănic.

Pe aceste vremuri grele este nevoe de oameni integri, nu de fasoane de oameni şi încă şi aceea neisprăvite.

❑ **La şcoala de silvicultură de la Herăstrău, sunt vacante anul acesta, 10 locuri de bursieri şi 10 locuri de solvenţi. Concursul se va ţinea la 6 Septembrie.**

Candidaţii vor trebui să îndeplinească condiţiunile de mai jos:

1) Să fie romîn sau naturalizat.

2) Să aibă cel puţin 18 ani împliniţi.

3) Să trimită pînă cel mai tîrziu 5 Septembrie, direcţiunei şcoalei centrale de agricultură de la Herestrău-Bucureşti, cererea de înscriere însoţită de următoarele acte:

a) Actul de naştere.

b) Actul de vaccin.

c) Diploma de absolvire a liceului.

d) Un act de angajament pe o coală de 1 leu, prin care părintele candidatului, care candidează pentru locul de solvenţă, se obligă a plăti la termenele aratate mai jos, taxa de solvenţă a fiului său şi uniforma acestuia. Acest act trebue legalizat de judecătoria de ocol şi prezentată administraţiunei financiare sau percepţiei respective care va arăta că în adevăr părintele tînărului care cere un loc de solvent posedă mijloace pentru a plăti solvenţa de lei 500 anual precum şi uniforma care este obligatoare şi care costă aproximativ lei 200.

In cerere se va arăta dacă tînărul candidează pentru un loc de bursă sau unul de solvenţă.

Elevi externi nu se admit în şcoală sub nici un motiv.

❑ **In ţinutul Kişinăului sau construit, în ultimul timp, douăsprezece lazarete, în vederea pericolului holerei.**

❑ **Autorităţile poliţieneşti şi jandarmii rurali au primit severe ordine, pentru a lua măsuri contra acelor indivizi cari atacă trenurile cu pietre.**

❑ **Ministerul de justiţie a adresat o circulară tuturor Tribunalelor şi Curţilor de Apel din ţară prin care le cere să trimeată ministerului o statistică de numărul şi felul proceselor întrate sau judecate în cursul anului judiciar expirat.**

❑ **In cursul acestei săptămîni s'au constatat cîte-va cazuri noui de febră tifoidă în oraş.**

❑ **Consistoriul spiritual al Mitropoliei va fi convocat între 14—18 Septembrie, cînd va judeca cîte-va proccse, aminate în ultima şedinţă.**

❑ **D. dr. Mihail, inspector sanitar, va sosi mine din nou în localitate, cînd se va duce în inspecţie la Ungheni.**

❑ **Numirile în învăţămîntul primar rural se vor face pe ziua de 15 August curent.**

❑ *Eri comitetul de rîdicare a unui bust lui Ion Creangă ,neîntrecutul povestitor, s'a întrunit la d. A. C. Cuza şi a dispus prin adresa formală ca d. Arhitect Norbert Cugler, care s'a oferit a face gratuit macheta lui Creangă şi admisă de comitet încă din 1906 să proceadă de urgenţă la turnare în bronz pentru a se putea aşeza în cursul lunei Septembrie în una din pieţele Iaşilor şi a fi înaugurată o dată cu statuia lui M. Cogălniceanu, serbările jubiliare ale Univesităţii şi statuia lui Cuza Vodă.*

Au luat parte la şedinţă d-nii C. Grigorescu, casierul comitetului, dr. Pan. Costin, A. C. Cuza şi Gh Ghibănescu.

SE CAUTA elevi la atelierele Tipografiei H. Goldner.

❑ *Primim la Redacţie următoarele spre publicare:*

Fiind-că „Evenimentul“ cu data de 30 Iulie acuză „Opinia“ de şantaj, sunt dator a da o explicaţie publicului cetitor:

Informaţia apărută în „Opinia“ din 21 Iulie relativă la afacerea Duff, conţinea o neexactitate de reportaj şi anume: prin acea informaţie se spunea că d. Duff, în urma unei ordonanţe definitive ar fi fost trimis în judecată pentru escrocherie, abuz de încredere şi înşelăciune. Find pus în curent cu aceasta —deşi cam tîrziu, de oare ce parte din numerile Opiniei care conţineau această informaţie eşise spre vînzare — totuşi am cerut în calitatea mea de avocat a d-lui Duff, scoaterea acestei informaţiuni ca ne fiind conformă cu adevărul, de oare ce această afacere se află şi *astă-zi* încă înaintea d-lui judecător instrucţie al Cab. III.

Anibal I. Ciurea

Iaşi 30 Iulie 1910

❑ Prefectura judeţului a fost înştiinţată că au ars două girezi de orz şi grîu proprietatea a şapte locuitori din satul Chişcăreni, cauzînd pagube de 120 lei.

Focul a luat naştere din neglijenţa locuitorilor Neculai Cojocaru şi Gheorghe Midvighi, cari fiind beţi au aruncat un capăt de ţigară lîngă girezi.

❑ Marile alergări de cai vor avea loc la toamnă, în ziua de 5 Octombrie, la ele va asista şi familia regală.

Vor alerga caii cei mai renumiţi din ţară şi se vor decerne premii mari.

E vorba ca tot atunci să se organizeze şi curse de automobile.

❑ Ciţi-va cetăţeni de pe strada Socola, ni se plîng că un mai mare focar de infecţie ca acolo, nu există.

De şi s'au făcut numeroase reclamaţii la serviciul sanitar şi la serviciul curăţirei stradelor, totuşi nu se ia nici o măsură.

Latrinele de la mai multe case au debordat, producînd şi o mare infecţie.

❑ D. inginer cl. I Arghir, a fost înnaintat inginer inspector cl. II-a.

❑ D. Jornescu, delegatul consiliului superior agricol, va sosi în ziua de 3 August în inspecţie în localitate.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei şi Sucevei se va reîntoarce în localitate, în cursul săptămîni viitoare.

❑ Prefectura de judeţ a înaintat următorul raport ministerului de interne, cu privire la starea timpului şi a semănăturilor:

La 24 a plouat bine în judeţ. In comunele: Ciurea, Poeni, Bucium, Lungani, Tomeşti, Tg. Frumos, Buznea, Bălţaţi, Brăeşti şi Mogoşeşti, a căzut puţină grindină, care a cauzat stricăcinni viilor, porumbului şi ovăsului.

Semănăturile de toamnă şi primăvară sunt bune. Păşunele şi fineţele sunt bune. Viile de mijloc. Seceratul şi treeratul continuă.

❑ **Clopotniţa frumoasei.** — Iată inscripţia ce stă pusă deasupra porţii de întrare supt clopotniţă la mînăstirea Frumoasa zisă din vechi *biserica Balicăi* hatmanului.

La anul 1819 sau început zidi | re acestei clopotneţe de mine | smeritul arhimandritul | loasaf Moldovan proisto | sul mănăstirii Frumoasa şi | din reale întîmplări sau fărşit de tencuit şi zugră | vit la anul 1833.

❑ Prefectura de judeţ a cerut ministerului de interne ca dezertorii care trec Prutul la noi în mod clandestin şi care înainte erau ţinuţi în arestarea jăndărmăriei, acuma din cauza holerei, ce s'ar putea aduce de ei, se fie ţinuţi pe viitor într'o cameră a lazaretului din Ungheni, unde să fie examinaţi de medic, timp de 5 zile.

❑ Faţă cu circulara ministerului de interne relativ la măsurile preventive contra holerei, d. Krupenski, prefectul judeţului, însoţit de medicul primar al judeţului, va pleca mîine dimineaţă în plăşile Podul Iloae, Cîrligatura şi Cotnari pentru ca în faţa tuturor sătenilor adunaţi la primărie, să le ţie o conferinţă, dîndu-le sfaturi cum să preîntîmpine holera. In zilele de 2 şi 3 August d-sa va trece la plăşile Jijia, Bivolari' Şipote, Copou, Galata, Bucium şi Ungheni.

❑ **Administraţia ziarului „Opinia“ primeşte abonamente de viligiatură cu:**

2 lei PE LUNA în ori-ce parte a ţărei, şi

3 lei 50 PE LUNĂ în străinătate.

❑ Benarès, oraşul sfînt al Indienilor, unde s'a născut Budha Sidhartha, marele reformator al Brahmanilor, este cinematografic reprodus şi redat în noul program de astă seară Vineri 30 Iulie, din grădina Bragadiru. Oraşul este udat de rîul Gange la ale cărui maluri, prinţul-filosof şi legiuitor, propovăduia dogmele unei religii noue, Budhismul, care numără astă-zi 500 milioanne adepţi.

O frumoasă reconstituire istorică, o înscenare fără seamăn, este apoi Episodul din resboiul Franco-german (1870—71). Prin scene insufleţite ni se descrie sentimentul unui frate, care infruntînd cele mai mari pericole, străbate prin cordoanele armatei prusiace, cari asediază Parisul. La reîntoarcere însă, spre Paris, el este luat drept spion, şi împuşcat de însăşi fraţii sei, soldaţii francceji.

Noul program de astă seară Vineri cuprinde apoi: O vînătoare de bivoli în Indo-China, scene sportive, — Gurile rele sau Pastorul calomniat, mare roman insufleţit,—Sfîrşitul unei dinastii, mare reconstituire istorică,—Lemnul în Suedia, de la pădure la cherestea,—multe scene comice: Secretul grozav, Scrisoarea de adio, Doi urşi care sperie tot tîrgul etc. etc.

Reprezentaţiile cinematografice Pathé-Frères au loc în fie-care seară la grădina Bragadiru. In fie-care Luni şi Joi, program complect nou. In toate Duminicele —4 ore ziua— matineu la Circul Sidoli, cu preţurile populare obişnuite.

In programul de Duminică 1 August —atît la Matineu cît şi seara va fi adaos la program: Din Japonia, ţara vitejilor.

Ultima Oră

SERVICIUL TELEGRAFIC SPECIAL AL „OPINIEI“

Bucureşti 30 Iulie

Consiliul sanitar

Bucureşti.—Consiliul sanitar superior se va întrnni din nou în astă-seară, pentru a discuta asupra măsurilor contra epidemiilor ce bîntue în ţară şi în special măsurile ce ar mai fi de luat pentru evitarea holerei.

Vasul „Terra Nova“

Londra. — „Agenţia Reuter“ află că vasul „Terra-Nova“, al exploratorului polului sud, Scott, care a plecat la 27 lunie din Madeira la Kapstadt, unde ceilalţi membri ai expediţiei şi Scott aşteaptă sosirea acestui vas, n'a sosit încă; de 11 zile de cînd e aşteptat.

Vizita studenţilor Otomani

Bucureşti.—Studenţi din Capitală şi autorităţile au decis să faca o frumoasă primire studenţilor otomani, cari vin în excursie în România.

Studenţii otomani vor sosi în ziua de 8 August în număr de 80, însoţiţi de 10 profesori universitari.

Ei vor fi găzduiţi la şcoala militară de infanterie.

La 12 August ei vor face excursiuni în valea Prahovei.

Un om tălat de tren

Bacău.—Azi dimineaţă la ora 4.40 pe cînd eşea un tren de marfă din staţia Bacău spre Adjud, a dat la barieră, care fusese lasată deschisă peste o căruţă cu doi boi condusă de ţaranul Gheorghe Grosu din comuna Letea nouă, judeţul Bacău. Ţaranul văzînd că se apropie trenul s'a dat jos din căruţă ca să mîie boii mai repede, dar s'a împedecat de şine şi a căzut jos. Roţile trenului trecură peste el.

Corpul i-a fost făcut bucăţi. Boii au scăpat. S'au avizat imediat autorităţile, cari au dispus transportarea cadavrului la morga din Bacău.

Din ancheta făcută, rezultă că vinovat este cantonierul de la acel punct, care a neglijat închiderea barierei la timp.

Numiri la finanţe

Bucureşti.—D. I. Davidescu a fost reîntegrat în postul de şef archivar cl. II, în serviciul exterior al finanţelor.

D-nii Aristide Popescu, Constantin Popescu, G. Scîrlătescu, şi Romulus Marinescu au fost numiţi impegaţi auxitiari cl. II-a, în serviciul exterior al finanţelor.

Atitudinea Patriarhului

Constantinopol.—Consiliul patriarhatului ecumenic, a decis să adreseze ministerului de culte, o notă în care va arata regretul pentru refuzul ultimei note. Se va declara că patriarhatul persistă în ideia convocărei unei adunări naţionale la Constantinopol.

Ministrul cultelor a refuzat de a primi nota patriarhatului ecumenic, ceia ce a agravat conflictul între poartă şi patriarhat.

Chestia brutarilor

Bucureşti.—Lucrătorii brutari au sfîrşit greva. In urma unei ultime consfătuiri, lucrătorii brutari au convenit la o împacare cu patronii lor, cu condiţiunea ca repausul lor să se înceapă Sîmbătă noaptea la 11 şi să ţie pînă la 11 noaptea Duminecă.

Fuga unui colonel Sîrb

Belgrad. 29 Iulie.—Colonelul sîrb Dania Vlaici care a fost arestat şi trimes în faţa unui consiliu de războiu, pentru incorectitudiuni la recepţia unor materiale ale armatei şi care a fost pus în libertate fără cauţiune, a dispărut din Serbia împreună cu familia sa.

Ziarele sîrbeşti atacă cu mare violenţă guvernul sîrb, şi pretind ca să se ceară Austriei unde s'a refugit Vlaici, extardarea lui.

Catastrofă evitată

Sofia,—O catastrofă a trenului expres orient, care merge la Constantinopol, a putut fi din întîmplare, înlăturată. S-a deschis o anchetă.

Arestare

Constantinopol.—Se asigură că poliţia a arestat pe cei doi delegaţi samioţi, cari au sosit spre a depune plîngere împotriva prinţului Kopassis.

Ciuma

Bassova.—Eri s'a produs aci un caz de ciumă.

Măsuri de pază

Londra.—Ziarul „Daily Chronicle“ află din New Iork, că s'a luat măsuri speciale pentru siguranţa membrilor administraţiunii municipale. Garda preşedintelui Taft este îndoită.

Declaraţia lui Canalejas

Madrid.—D. Canalejas, vorbind eri seara despre convorbirea ce a avut cu d. Ojeda eri după amiazi, a declarat că nu crede că d. Ojeda se va mai întoarce la Roma.

Rezultatul unor curse

Nancy.—Rezultatul circuitului este următorul: Leblanc a plecat la Meziéres la 5.32, Aubrun la 5.30, Lindpaintner la 5.50; Legagneux din cauza unei pene a motorului n'a putut pleca. Căpitanul Mary şi locotenentul Fequand au plecat la 5 27 spre Verdum şi Mazieres; Leblanc a sosit la 7.50, Aubrun la 9.25.

Nenorocire

Dortmund.—La o uzină de fer şi oţel, o roată volantă s'a spart în bucăţi, acestea au isbit pe mai mulţi lucrători, doi au fost ucişi iar cinci răniţi.

Bandele bulgare

Belgrad.—„Politica“ anunţă că liniile ferate de la Salonic până la frontiera sîrbească şi de la Monastir pînă la Constantinopol sunt ocupate de miliţie.

Bandele bulgare au distrus mai multe poduri situate la frontiera bulgară.

Autorităţile turceşti au dat de urmele unei organizaţii secrete bulgare. O circulară secretă a acestui comitet a fost confiscată.

„Politica“ desminte categoric ştirea că în timpul din urmă s'ar fi format bande sîrbe.

MULŢUMIRE

Sub semnatul, aduc viile mele mulţumiri societăţei de asigurare „Naţionala“, precum şi directorului ei d. Uhrinowsky, pentru modul culant cu care mi-a plătit despăgubirile pentru casele mele din strada Anastasie Panu, care au fost distruse de incendiu şi care erau asigurate la sus numita societate.

Al. Callerghi
proprietar

Dr. Anghel anunţă că a perdut nişte instrumente chirurgicale învălite într'o gazetă, pe cînd coboria cu trăsura pe Str. Carol.

Aducătorul va fi recompensat.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

Se găsesc zilnic produse proaspete cu următoarele preţuri:

	Kg.	Litrul
Unt de masă	4.50	
Unt de gătit	3 20	
Smântână dulce		2 —
Brânză de vaci	0.70	
Lapte dulce		0.25
Lapte bătut		0.40
Caş	1.40	
Urdă dulce	1.40	
Ouă zilnic proaspete 7 %.		

Fructe proaspete, harbuzi, pepeni, zilnic proaspeţi, sub preţul zilnic al pieţei.

De la 1 Iulie s'au pus în vînzare vinuri din podgoriile noastre precum şi Ţuică în următoarele preţuri;

Vin alb de masă	0.70	Litru
Vin roş „ „	0.70	Litru
Vin alb vechiu	1.00	„
Vin roş „	1.00	„
Vin alb vechiu de Cotnari	1.00	„

Internat pentru Domnişoare

Cu începerea anului şcolar 1910—1911 d-na *Aspasia Culianu,* înfiinţează un internat, în deosebi, pentru elevele de la Externatul secondar de d-şoare eleve de la „Reuniunea Femeilor Romîne“ şi d-re studente.

Se vor face meditaţiuni elevelor, în orele libere.

Doamnă de bune condiţiuni avînd cunoştinţa limbei franceze, piano, caută loc menajeră într'o familie onorabilă, sau la vr-o şcoală, în Iaşi, sau în provincie.

A se adresa la ziar, sub iniţiala **I.**

3 Odăi 3

mari şi frumoase, la etaj, cu balcon, antret, etc. în centrul oraşului, sunt

DE INCHIRIAT

de la 26 Octombrie a. c.

Adresa la Tipografia H. Goldner.

Se prepară elevi pentru concursul de burse; seminar, liceul Internat şi Şcolile Normale de băeţi şi fete. A se adresa la d. *V. Agapi*, institutor la şcoala de aplicaţie de pe lîngă şcoala Normală „Vasile Lupu“ Iaşi, stradela Sărăriei No. 5.

G. Nica, *licenţiat în filologie modernă*, se oferă a prepara conştiincios elevi corigenţi la partea literară (limba romînă, latină, franceză, germană şi engleză) precum şi elevi cari vor da examen de admitere în licee şi gimnazii.

Adresa: Str. Academiei No. 2.

Petru Ianculescu

Inginer silvic şi Hotarnic

— Iaşi str. sft. Sava No. 18 —

Aduce la cunoştinţa d-lor Proprietari de moşii şi păduri, că se oferă a face Amenajamente, regulamente şi Hotărnicii pentru punerea în exploatare a Pădurilor, fiind autorizat pentru aceste lucrări de Onor. Ministru a Agriculturei Domenii, conform Codului silvic în vigore.

Profesor special

de

Franceză, germană, latină, matematici. elevi de curs primar secundar, la domiciliul elevilor.

V. Emil Profesor Str. Sf. Theodor 36.

I. ŞEPTELICI

AVOCAT

Iaşi.—Str. Lozonschi No. 3

De închiriat, chiar de pe acum, casele L-tului Danielopol, din str. Sărărie No. 115, compuse din 5 camere spaţioase, 2 bucătării, camară, pivniţă lumină electrică şi apă.

Pentru orice informaţiuni a se adresa în str. Muzelor No. 8.

Tînăr, avînd practică patru ani casă de bancă şi doi ani la o intreprindere industrială, posedînd perfect cunoştiinţa de comptabilitate şi lucrări de birouri cunoscînd limba romînă germană şi franceză. Caută post la o casă însemnată. A ser adresa la administraţia ziarului sub. **M I.**

O frumoasa fotografie

puteţi căpăta numai la

Fotografia artistică WEISS

IAŞI—PIAŢA UNIREI

GRATIS *un tablou mare a fie-care comandă de 12 fotografii cabinet*

Cezar Simionescu

AVOCAT

Strada Lascar Catargi No. 37

Dr. Susana Wexler-Grossi

Boli de femei—faceri.

Strada Anastasie Panu 43

Doctor GRIGORE BRAUER

medic romîn la KARLSBAD

Casa „Goldener Löwe“ Kaiserstrasse

Telephon 701

Dr. H. BLUMENFELD

medic primar al spitalului izraelit din — Botoşani —

s'a stabilit pe tot timpul sezonului băilor la

KARLSBAD

— Markt 3 Mohren —

orele de consultaţiune: 7—9 şi de la 3—5

LAXIN

Bonboane purgative din fructe

Uşor de luat de copii şi adulţi

Gust plăcut.- Efect sigur

Aprobat de Onor. Consiliu Sanitar Superior No. 9499

Se recomandă în special contra:

Constupaţiei,
Leneviei intestinale
Hemoroizilor,
Congestiunei,
Migrenei, etc.

Preţul unei cutii lei 1.75

Depozit la toate farmaciile şi drogheriile

Depozit general la farmacia Rothbard Iaşi

HIGEYA

APA DE MASA NATURALA ALCALINA

M. MIHAILESCU & I DAVIDESCU

Izvorul proprietatea M. MIHAILESCU

Dacă vreţi să aveţi un stomac sănătos

BEŢI NUMAI APA ALCALINĂ

„HIGEYA"

„HIGEYA" se recomandă de către somităţile noastre medicale ca **CEA MAI BUNA APĂ MINERALĂ** pentru combaterea boalelor de **Ficat, Gută, Rinichi şi — Desinteria —**

De vânzare la principalele magazine de consum, droguerii şi farmacii din ţară.

Comenzile de en gros sunt a se adresa: **Domnului**

I. DAVIDESCU

Tecuciu

Sticla a 1½ L. 0.85 bani. — a 1 Litru 0.70 — a 1/2 litru 0.50 bani

(Preţurile se înţeleg ori-unde)

Important pentru toti Domnii agricultori

Subsemnaţii, unici fabricanţi al renumitelor pluguri universale, **construite numai de oţăl bătut peste tot,** facem atent pe onorb. public cumpărător pentru al feri de imitaţiuni, că numai aceste pluguri care port Marca **Porcul Mistreţ** precum mai jos desemnat şi cu inscripţia firmei Gebrüder Eberhardt Ulm, sunt original ale noastre şi să găsesc numai în depozit la casa **fraţii Bachstez în Iaşi** strada de sus No. 127 (sub Cabinetul Istoric.)

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului „Opinia" strada Primăriei No. 27

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

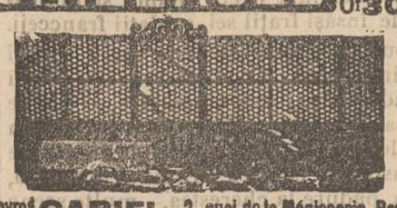

Baym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

PONDOIR DÉPOSE

Prix..... 6fr.50

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

Abreuvoirs pour Poules et Faisans

RATELIERS A LAPINS

Envoi franco de l'Album sur demande

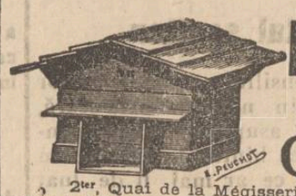

RUCHE à Cadres mobiles

Prix : 20f

Gariel

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES POUR CHASSES, de 1 mètre, à 0f 20

---

3 ani de succes 3

GRADINA

BRAGADIRU

In fie-care seară

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program va începe în fiecare Luni—al doilea în fiecare Joi—ambele programe săptămînale vor fi

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Galeria 50 bani.

Matineurile urmează regulat în tot timpul verei—fiecare Duminică 4 ore ziua în sala Circului Sidolli.

Orchestra proprie sub conducerea d-lui Borteanu.

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romania prin Inaltul Decret Domnesc No. 1984 din 19 Decembrie 1869.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureştiţ tru asigaraţii din Romania

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la la 31 Decembrie 1908 a fost de 86,192. Contracte pentru un capital de franci 577,524,097 46|100 şi fr. 1,144,223.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 280 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu resultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termin hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractatului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romania Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

Alfons Herovanu

AVOCAT

Strada Bărboi No. 15—

IAŞI

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai la de

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 – Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3-a Loteriei VIII

s'au pus în vînzare

Tragerea la

3 şi 4 August 1910

Se poate cîştigă în caz Norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar căştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de

LEI 7.322.000 LEI

Şapte Milioane Trei sute două-zeci şi două Mii de Lei

Grăbiţivă a cumpara

Lozuri Norocoase

de la

Noua si Principala Colectură Romană

Th. P. Maximovici.—Iaşi

Căreia publicul se poate adresa cu cea mai deplină încredere

Preţurile oficiale pentru vănzare:

1/8 Una optime	Lei	8,50
1/4 Un sfert	Lei	17,00
1/2 Una jumătate	Lei	34,00
1 Loz întreg	Lei	68,00

Preţurile oficiale pentru preschimbare

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
4,50	9 lei	18 lei	36 lei

PLATA CAŞTIGURILOR se face imediat după tragere.

Tipografia H. Goldner, aşi Strada Primariei No. 17.—Instalaţiune cu motoare electrice executată de d. Iohann Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17,